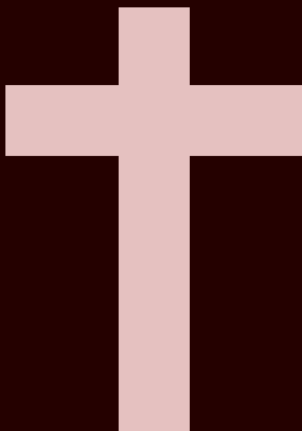

Dios Oca Tuti

New Testament in Macuna

Dios Oca Tuti

New Testament in Macuna

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Macuna

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Macuna

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
2581ee54-739f-5595-8d44-83c638ed667b

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	66
SAN LUCAS	108
SAN JUAN	178
LOS HECHOS	226
ROMANOS	285
1 CORINTIOS	313
2 CORINTIOS	339
GÁLATAS	357
EFESIOS	368
FILIPENSES	378
COLOSENSES	385
1 TESALONICENSES	392
2 TESALONICENSES	398
1 TIMOTEO	401
2 TIMOTEO	409
TITO	415
FILEMÓN	419
HEBREOS	421
SANTIAGO	442
1 SAN PEDRO	449
2 SAN PEDRO	458
1 SAN JUAN	463
2 SAN JUAN	469
3 SAN JUAN	470
SAN JUDAS	471
APOCALIPSIS	474

El santo evangelio según San Mateo

Jesucristo rujearoto riojuajũ gãna
(Lc 3.23-38)

¹ Abraham ñayoru ito yicõri David ñayoru janerãbatia janami ñayiju Jesús. Jesús ñicusabatia wame mũare gotigu ya yũ. Ado bajiro wame cutiyoyijarã ñna:

² Abraham ñayoru macũ ñayiju Isaac. Ito bero Isaac macũ ñayiju Jacob. Jacob macũ ñayiju Judá. Ito yicõri gãjerã ñ ocabaji mesa cuni ñayijarã. ³ Judá rĩa ñayijarã Fares ito yicõri Zara wame cutirã. ñna jaco ñayijo Tamar. Ito bero Fares macũ ñayiju Esrom. Esrom macũ ñayiju Aram. ⁴ Aram macũ ñayiju Aminadab. Aminadab macũ ñayiju Naasón. Naasón macũ ñayiju Salmón.

⁵ Salmón macũ ñayiju Booz. ñ jaco ñayoyijo Rahab. Ito bero Booz macũ ñayiju Obed. ñ jaco ñayoyijo Rut. Obed macũ ñayiju Isaí. ⁶ Isaí macũ ñayiju Ujũ David wame cutigu. David macũ ñayiju Salomón. ñ jaco ñayijo Urías ñayoru manoyo godogo.

⁷ Ito bero Salomón macũ ñayiju Roboam. Roboam macũ ñayiju Abías. ⁸ Abías macũ ñayiju Asa. Asa macũ ñayiju Josafat. Josafat macũ ñayiju Joram. Joram macũ ñayiju Uzías. ⁹ Uzías macũ ñayiju Jotam. Jotam macũ ñayiju Acáz. Acáz macũ ñayiju Ezequías. ¹⁰ Ezequías macũ ñayiju Manasés. Manasés macũ ñayiju Amón. Amón macũ ñayiju Josías. ¹¹ Josías macũ ñayiju Jeconías. Ito yicõri ñ ocabaji mesa cuni ñayijarã. Ito bajiro ñna baji ñariju Babilonia gãna Israel sita gãnare ñia ãmi wacõri ñnare moari masa cutiyijarã ñna ya cutojũ.

¹² Ito bero macana Jeconías macũ ñayiju Salatiel. Salatiel macũ ñayiju Zorobabel. ¹³ Zorobabel macũ ñayiju Abiud. Abiud macũ ñayiju Eliaquim. Eliaquim macũ ñayiju Azor. ¹⁴ Azor macũ ñayiju Sadoc. Sadoc macũ ñayiju Aquim. Aquim macũ ñayiju Eliud. ¹⁵ Eliud macũ ñayiju Eleazar. Eleazar macũ ñayiju Matán. Matán macũ ñayiju Jacob. ¹⁶ Jacob macũ ñayiju José. ñ ñayiju María manujũ. Iso ñayijo Dios ñ cõaru Jesucristo jaco.

¹⁷ Abraham rĩa janerãbatia David ñ ñayorajuna catorce masa ñasoyijarã. Abraham macũ ñayiju Isaac. Isaac macũ ñayiju Jacob. Ito bajiro mani cõia ruji waja David ñ ñarajuna catorce ñarã ñayijarã ñna. Ito bero macana David macũ ñayiju Salomón. Salomón macũ ñayiju Roboam. Ito bajiro mani cõia ruji waja, Babiloniaju Israel sita gãnare ñna ãmi warajuna macana catorce ñayijarã ñna. Jeconías macũ ñayiju Salatiel. Salatiel macũ ñayiju Zorobabel. Ito bajiro mani cõia ruji waja Cristo ñ rujearayuna catorce ñayijarã macana.

Jesucristo ñ rujeare gaye
(Lc 2.1-7)

¹⁸ Jesús ñ rujeare gaye ado bajiro bajiyiju: José manoyo ñaroco ñayijo María. José rãca iso ñaroto riojuajũ Espiritu Santo ñ masirisena ñ queo sãjare macũ sãñagõ ñayijo iso. ¹⁹ José iso manujũ ñarocu queno yigu ñayiju. Ito bajiri masa ñna tiro riojo bojoro iso tõbujaroca yi ãmobisiju José. Ito bajiri masa ñna masibeto, “Mũre ãmobeja yũ”, yi ãmobjayiju José isore. ²⁰ Ito bajiro ñ tuoña cani waroca, ñ cãiroju Dios ñaro gagũ ángel goaoyiju ñre. Goacõri ado bajiro gotiyiju ángel ñre:

—Tuoŷa José David  ayoru janami mu. Mariare manoyo cuti g ibesa mu. Esp ritu Santo   masirise,   queo s jare macu s  ag   amo iso. ²¹ Macu  ucogo yig ji iso. Jes s wame w g  yig ja mu  re. Masare  na    aro yirise waja yic ri masog  yig ji  . Ito bajiri Jes s wame cutigu yig ji  , yiyiju  ngel Jos re.

²² Diore goti  siri masu, “Ado bajiro r  aro yiroja”,   yiado bajiroti r  ayiju. Dios   busire gotigu ado bajiro yiyiju Diore goti  siri masu:

²³ Romio  mug  r ca a   abeco macu s  ag   ag  yig ji iso. Ito bajiri macu cutigo yig ji iso. Emanuel yir  yir ji masa  re, yiyiju Diore goti  siri masu.

“Dios  ami mani r ca”, yireoni  a iti Emanuel yire.

²⁴ Ito bajiri yujiguti  ngel   gotiado bajiroti yiyiju  . Mariare manoyo cutiyiju    ja. ²⁵ Iso macu  sasogu  ucoroto rio a, manoyo macu bajiro bajiyiju Jos  maji. Iso  coja bero Jes s wame yiyijar   na  re.

2

    are riasotiri masa Jesure  na eja tire gaye

¹ Judea sitaju Bel n wame cutiri cutoju ru eayiju Jes s. Iti rodori   ru earoca iti sita u u  ayiju Herodes wame cutigu. Iti rodori Jerusal nju ejayijar   maca ni joeja wadiro g na     are riasotiri masa. ² Iti cuto ejac ri sen  ayijar   na:

— No  ati judio masa u u  arocu, ru earu?  maca ni joeja wadiro     are tic ri, “Ru e ni  ”, yi masimu  ua. Ito bajiri  re   cub orona wadia  ua, yiyijar   na.

³ Ito bajiro  na sen  a ucuja tuoc ri, ito gagu u u Herodes buto tuo a g iyiju.  re bajiro riti tuo ayijar  iti cuto Jerusal n g na c ni. ⁴ Ito bajiro tuo ac ri paia  jar , judio masa rotirise riasori masare c ni ji  ucayiju Herodes.  na ejaja tic ri, ado bajiro sen  ayiju  : “ Noju ru eagu yig jidida Cristo?” yiyiju    nare.

⁵  naju a ado bajiro yiyijar   re:

—Judea sita Belén wame cutiri cutoju ru eagu yig ji, yi uca ni s g  Diore goti  siri masu. Ado bajiro baja   ucare:

⁶ “Judea sitaju Belén wame cutiri cuto, jaibiti cuto  abojarocati  asari cuto  aro yiroja iti cuto. Iti cuto gagu u u  asagu ru eagu yig ji.    ag  yig ji y   ar  Israel sita g na u u.  nare tir nug  yig ji  , yiyiju Dios”, yi ucare  a adi, yiyijar  judio masa rotirise riasori masa.

⁷  na ito yija tuoc ri, m cana     are riasotiri masare yeyoroac  ji  ucayiju Herodes.  na ejaja tic ri, ado bajiro sen  ayiju  : “ Noc ta     a goasucati?” yi sen  ayiju    nare. ⁸ Ito yija Belénju  nare wa rotiyiju  :

—Wasa   macuac re  mat  a. M a  re ti bujaja y re gotir  wadiba. Y  c ni  re   cub ogu warocu ya, yiyiju  nare  ogu.

⁹   ito bajiro rotija tuoc ri,   yiro bajiroti wayijar   na.  maca ni joeja wadiroju     a  na tir   na rio a wayiju m cana.   wajasaroti tuja r g yiju macuac     aro weca. ¹⁰     ag  wac ri   tuja r g ja tic ri, buto wan yijar   na,     are riasotiri masa. ¹¹     ag     aro roca  ari wi s ja wac ri  na tija ito  ayiju macuac    jaco Mar  r ca.  re tic ri   riojo rijomunig na  ini r j yijar   na. Ito yic ri  re   cub oyijar   na. Ito bajiro  na yija bero  na  ucori jedori janayijar   na. Janac ri orore,  co queno satirise, ito yic ri mirra wame cutirise iti  mic ri  re  siyijar   na. ¹² Ito yija bero  na c iroju, “Herodes tu t di

wabesa. Ito ñagũji macuacã”, i yi masime yirona, yiyiju Dios ñnare. Ito bajiri iti masicõri Jerusalénju rêta wa âmomena gaje maju tãdi wayijarã ñna.

Egipto sitaju ñna ware gaye

¹³ Ñocõare riasotiri masa ñna tãdija bero ángel goayiju Josére i cãiroju. Ado bajiro yiyiju i ñre:

—Yujiya, macuacãre, i jacore cuni Egiptoju âmi rudi wasa m̃. Itoju riti ñama maji yu mure gotirocõjuti. Herodes macuacãre s̃arocu ñre âmagũ yigũji, yiyiju ángel Josére.

¹⁴ Ito yija bero yuyiyiju José. Yujicõri macuacãre, i jacore cuni Egiptoju ñnare âmi wayiju i. ¹⁵ Ito ñna ñaroca riti godacoayiju Herodes. “Egiptoju yu Macure ji ñucagũ yigũja yu”, ñre goti ñsiri masuna suoriti Dios i yija, i gotiãdo bajiroti bajiyiju.

Herodes wame cutigu rĩacare i s̃a rotire gaye

¹⁶ Ñocõare riasotiri masa ñre goti âmomena gaje maju ñna tãdi waja tuocõri, bato junisiniyiju Herodes. Ito bajiri junisinigũ Belén gãna rĩaca um̃are ito yicõri, iti cato tã gãna rĩacare cuni s̃a roti jeocõyiju Herodes i ya moari masare. Jua rodo tujarãre ñna bero rujeanare cuni s̃a roti jeocõyiju Herodes. “Jua rodo tujã ñocõa i rujeaja bero”, ñocõare riasotiri masa ñna yija tuocõri, jua rodo tujarãre ito yicõri ñna bero rujeanare cuni s̃a roti jeocõyiju Herodes. ¹⁷ Ito bajiro Herodes rĩacare i s̃a rotija Diore goti ñsiri masu Jeremías wame cutigu i ucado robo bajiroti rêtayiju. Ado bajiro ucañi i:

¹⁸ Ramá sita gago iso rĩare iso tuoia otija ruyuyiju. Ito bajiro oti ñagõti ñayijo iso, Raquel rĩare otigo. Gãjerã ñna sobojarocati yisi âmobisijo Raquel iso rĩa godajare, yi ucayiju Jeremías.

¹⁹ Egiptoju José i ñaroca godayiju Herodes. I godaja bero Egiptoju José i ñaroca i cãiroju s̃igũ ángel ñre goaõoyiju. Ado bajiro yiyiju i ñre:

²⁰ —Yujiya, macuacãre i jacore cuni Israel sitaju âmi tãdi wasa. Macuacãre s̃a âmõana goda jedicoama ñna, yiyiju i Josére.

²¹ Ito yija yujicõri, macuacãre i jacore cuni Israel sitaju âmi wayiju José.

²² Ma wacuju tuoijiju José, “Herodes ñajacu macu Arquelao wame cutigu i jacure wasoagu Judea sitaju ñayiju”, yija tuoijiju José. Ito tuocõri wa âmobisiju i itoju. Macana itoju cãiyiju i. Ito bajiro cãicõri, “Galilea sitaju yu waja quena”, yiyiju i. ²³ Galilea sitaju ejacõri, Nazaret wame cutiri cutoju ñagũ wayiju i. Diore goti ñsiri masa, “Nazaret cuto gagũ ñagũ yigũji Jesús”, ñna yi ucare ñajare ito bajiroti bajiyiju iti.

3

Yucu manojũ Juan idé guri masu i ña ucure gaye (Mr 1.1-8; Lc 3.1-9,15-17; Jn 1.19-28)

¹ Ito rodori ito bajija bero Juan masare idé guri masu Judea sitaju yucu manojũ wayiju. ² Itoju ejacõri masare riasogu, ado bajiro yiyiju i:

—Nocõ mejeti ñre tuorũnũrãre i rotiroju miojugu yigũji Dios. Ito bajiri m̃a ñẽnaro yirise tuoia bojori bujacõri jidicãña m̃a, yiyiju Juan masare.

³ Diore goti ñsiri masu Isaías wame cutigu i ucado bajiroti yiyiju Juan. “Ado bajiro yigu yigũji”, yirocu ucañi Isaías Juanre tuoia yugu:

S̃igũ yucu manojũ m̃are ado bajiro oca s̃ẽoro gotigu yigũji: “Ñẽnaro m̃a yirise jidicãña mani Uju i ejaroto riojua, m̃a ya usiju i queno ña

masitoni. Ñeñaro yirise jidicãcõri quenarisejua tũoĩaña mua”, yigu yiguĩji sīgũ, yi ucañi Isaiás, Juanre tũoĩa yugu.

⁴ Juan ì sãñaro yutabuju, camello joana suado ñayiju. Waibucu wirowo ñayiju ì ya wecu wirowo. Rujiro ñimia bayiju ì. Ito yicõri joa gaye beroa ide idiyiju ì. ⁵ Ìre tũorã masa jãjarã ejayijarã. Jerusalén gãna, Judea sita gãna ito yicõri Jordán wame catirisa gãna cuni ejayijarã ìre tũorã. ⁶ Ìna ñeñaro yirise ìna goti rêtobuja, Jordán wame catirisaju ìnare idé guyiju Juan.

⁷ Jãjarã fariseo gaye tũoĩarã, ito yicõri saduceo gaye tũoĩarã cuni ìna ejaja ticõri, ado bajiro yiyiju Juan:

—Muare yu idé gure ãmoboja mua. Ñaña rima junirowo bajiro ñeñaro yirã ña mua. Ado bajiro tũoĩabojaja mua: “Dios waja ì seniri rumu iti ejaroca manire waja senibiquĩji Dios. Ñeñaro yirã mani ñabojarocati manire ti maicõri manire waja senibiquĩji Dios”, yi tũoĩabojaja mua. Ñeñaro mua yirise mua jidicãbeja mua tũbujaroca yigu yiguĩji Dios, yiyiju Juan ìnare.

⁸ Mucana ado bajiro gotiyiju Juan:

—Ñeñaro mua yirise jidicãcõri quenarise riti tũoĩa ñaña mua. Ito bajiro riti yisotiba, “Quenarisejua tũoĩarã ñama ìja”, masa muare yi ti masitoni. ⁹ Ado bajiro yi tũoĩabesa mua: “Abraham ñayoru janerãbatia gua ñare waja guare masogu yiguĩji Dios”, yi tũoĩabesa mua. Ado bajiro bajia. Adi gũtana Abraham janerãbatia robo bajiro ì godo weo ãmoja, godo weo masiguĩji Dios, yiyiju Juan ìnare.

¹⁰ Ito yicõri ado bajiro goti masiore ocana gotiyiju Juan:

—Comeana yucure quẽarocu ñacãmi sīgũ. Ito bajiri yucu queno rica manigũre ti bũjacõri quẽagũ yiguĩji ì. Ito yicõri jeana soegu yiguĩji ì. Ado bajiro yireoni ña iti: “Masa ìna ñeñaro yirisere waja senirocu ñacãmi Dios. Ito bajiri ìna ñeñaro yirise jidicãbeja ticõri, ìnare ruyuriogu yiguĩji ì. Ito yicõri jeame ãjuroju cõagũ yiguĩji Dios ìnare”, yiyiju Juan masare.

¹¹ Gaje ado bajiro gotiyiju Juan:

—“Ñana ñama ìna ñeñaro yirise jidicãrã”, yi ñorocu idenati masare idé gua yu. Yu bero rẽtoro ñasagu ejagu yiguĩji. Yu rẽtoro ñasagu ì ñajare ìre bajiro rẽtoro ñasagu meje ña yu. Ìama muare Espiritu Santo queo sãgũ yiguĩji ìja. Ito bajiro muare queo sãcõri queno muare mua tũoĩaroti ejabuagu yiguĩji ì, yiyiju Juan masare.

¹² Gaje ado bajiro gotiyiju Juan ìnare:

—Yu bero ejagu trigo besegu bajiro yigu yiguĩji masare. Sīgũ trigo otegu iti wirori coda batecõri ajeri riti seo masiguĩji ì. Ito bajiro ì codaja bero iti wirorire jeameju soeguĩji ì. Yatirime meje ñaroja itime jeame. Wirori ì soegori ajeriana trigo ì seoroju seogu yiguĩji ì. Ito bajiro yigu yiguĩji mani ñju adoju ejagu. Trigo beseado bajiroti besegu yiguĩji manire, yi gotiyiju Juan masare.

*Jesure idé gure gaye
(Mr 1.9-11; Lc 3.21-22)*

¹³ Iti rumuri Galilea sitana wacõri Jordán wame catirisa ejayiju Jesús. Juan taju ejacõri: “Yure idé guya mu”, yiyiju Jesús ìre. ¹⁴ Ito bajiro ì yibojarocati ìre idé gu ãmobisiju Juan. Ito bajiri ado bajiro yiyiju ì Jesúsre:

—Meje, muãma yure mu idé guja quena. Yure idé gu rotibitiruja mu. Yu rẽtoro ñasagu ña mu. Ito bajiri mure idé gu masibea yu, yiyiju Juan Jesúsre.

¹⁵ Ì ito yija tũocõri, ado bajiro yiyiju Jesús ìre:

—Yure mu idé gure ámoa yu. Yure mu idé guja ñajediro Dios í rotiro bajiro cudiana mani, yiyiju Jesús Juanre.

—Bau ámoa yu, yicōri Jesure idé guyiju Juan ñja. ¹⁶ Jesús í majaroca riti ũmacũju macārucāro soje janayiju. Ũmacũju Jesús í ti m̃orocati bujare bajiro bajiguna quedi sāja wadicōri Jesús joe quedi jeayiju Espíritu Santo. ¹⁷ Ito bajiro í quedi jeaja bero ado bajiro oca ruyuyiju ũmacũju:

—Áni yu Macu ñami, yu maigũ. Íre buto wanua yu, yi ruyuyiju oca ũmacũju.

4

Rāmúa uju Jesure í usirio codere gaye

(Mr 1.12-13; Lc 4.1-13)

¹ Jesús í idé gu rotija bero yucu manojũ íre ámi wayiju Espíritu Santo. Itoju Jesús í ejaroca, “¿Diore riti cudigu yiguñida Jesús?” yirocu íre usirio codeyiju rāmúa uju.

² Juarā masacō rumuri bare babicuti ñayiju Jesús yucu manojũ. Itocō bero ñiocōyiju m̃cana. ³ Í ito bajijare, íre ruogu ejayiju rāmúa uju:

—Riti Dios Macu mu ñaja adi gūtanati naju godo weogu yigũja m̃, yiyiju í Jesure.

⁴ Ito bajiro rāmú íre yibojarocati:

—Yíbesa. Dios oca ado bajiro gotia: “Najuna riti meje catirā yirāji masa. Jeyaro Dios ocana queno wanu quena ñarā yirāji masa”, yi gotia Dios oca, yiyiju Jesús rāmúre.

⁵ Í ito yiroca riti Jerusalénju Jesure ámi wayiju rāmúa uju. Ito ejacōri m̃cana Dios ya wi joeju Jesure ámi m̃ja wayiju rāmú. ⁶ Ito íre ámi m̃ja ejacōri ado bajiro yiyiju:

—T̃oya Jesús m̃. Ado bajiro gotia Dios oca:

Í ñaro gāna ángel mesare m̃re code rotigu yiguñi Dios. M̃ quedi waja gūtagā joeju quedi jeacōri m̃ ya gubo jeabe yirona m̃re boca āmirā yirāji ína, yi gotia Dios oca, yiyiju rāmú Jesure.

Gaje ado bajiro yiyiju í:

—Riti Dios Macu mu ñaja adojuana bubu quedi wacu yigũja m̃, yi tob̃ayiju rāmúa uju Jesure.

⁷ Í ito bajiro yibojarocati ado robojuayiyiju Jesús íre:

—M̃ ito bajiro yiriserẽ cudibicũja yu. Gaje ado bajiro gotia Dios oca tuti. Tite m̃: “ ‘No bajiro Dios í yija ticũja yu’, yirocu íre usirio codebesa”, yi gotia Dios oca, yiyiju Jesús rāmúre.

⁸ Í ito yija tuocōri, cogu gūtagũ ũmaricu joeju ámi wayiju rāmú Jesure. Itoju ámi ejacōri adi sita gaye quenari cutorire ío jeocōyiju rāmú Jesure. ⁹ Ito yicōri ado bajiro gotiyiju rāmú:

—Yure rūcub̃ogu m̃ yu riojo rijomunigāna ñini rūñũja, adi sita ñarocōti ñarise m̃re ísicũja yu, yi ruoyiju rāmúa uju Jesure.

¹⁰ Ito bajiro í gotibojarocati:

—Wasa Satanás m̃. Ado bajiro gotia Dios oca: “Mani Uju Diore riti rūcub̃ocōri cudija quena”, yi gotia Dios oca, yiyiju Jesús rāmúre.

¹¹ Jesús ito í yija tuocōri, wacoayiju rāmú ñja. Ito yija bero ángel mesa Jesure ejab̃arona ejayijarā ñja.

Galilea sitaju Jesús í riasos̃ore gaye

(Mr 1.14-15; Lc 4.14-15)

¹² “Tubiara wiju ñami Juan”, yire oca tʰocōri Galilea sitaju tʰadi wayiju Jesús.
¹³ Itoju ejacōri ī ñaro Nazaret wame cʰtiri cʰtoju tujabisiju Jesús. Galilea wame cʰtirita tʰnima tʰ Capernaum wame cʰtiri cʰtoju ñarocu wayiju Jesús. Sōju meje ñayiju Zabulón sita ito yicōri Neftalí sita cʰni. ¹⁴ Iti cʰtoju Jesús ī ñaja Diore goti īsiri masu Isalaas wame cʰtigu ī ucayore rētayiju īja. Jesure tʰoīa yugu ado bajiro ucayoñi Isalaas:

¹⁵ Jordán jodeju Galilea wame cʰtirita ñacu. Itira tʰnima tʰ ñacu Zabulón sita ito yicōri Neftalí sita. Iti sitaju ñarā judio masa meje ñarāji īna.

¹⁶ Diore masibiticōri rāitīaro bajiro ñarāji īna. Ito bajicōri sīgū queno busugure ti wanurā yirāji īna. Diore masimena ñari godanare bajiro bajirāji īna. Ito bajiri busugu ī ejaja ticōri, wanurā yirāji īna. īna tʰo masiroca yigu yiguñi ī. Ito bajiri mama rʰmu bajiro ejaro yiroja īnare, yi ucayoñi Isalaas.

ī ucare bajiroti iti sitaju ejayiju Jesús.

¹⁷ Iti sitaju ejacōri masare Dios oca riaso ucusʰoyiju Jesús. Ado bajiro gotiyiju:

—Yoari mejeti īre tʰorūnʰrāre ī rotiroju miojugu yiguñi Dios. Ito bajiri mʰa ñeñaro yirisere jidicācōri mama ōsi wasoaya mʰa, yi masare riaso ucuyiju Jesús.

Wai jori masa jʰariarāre Jesús ī jire gaye
 (Mr 1.16-20; Lc 5.1-11)

¹⁸ Itajura Galilea wame cʰtirita tʰnima wa ucugu wayiju Jesús. Ito wacʰju tiyiju Jesús, Simón Pedro ito yicōri ī ocabaji Andrésre cʰni. Wai jori masa ñayijarā īna. Yori yucʰrina wai waya ñayijarā īna. ¹⁹ īna tʰ ejacōri ado bajiro yiyiju Jesús:

—Yū rāca waya. Masare jirā yirāji mʰa, Diore īna masitoni, yiyiju Jesús īnare.

²⁰ ī ito yirocati yori yucʰri cʰcōri, ī rāca sʰya wayijarā īna.

²¹ Ito yija ito sōju bʰsa wa remoyiju Jesús. Jabeto wa remocōri tiyiju Jesús, Santiago, ī ocabaji Juanre cʰni. Zebedeo rīa ñayijarā īna. īna jacʰ rāca cumaju yori yucʰri sia queno ñayijarā īna. īnare ticōri īnare jiyiju Jesús. ²² ī ito yija tʰocōri, cumajuti īna jacʰure wagoyijarā īna. Ito bajiri Zebedeo rīa Jesús rāca wacoayijarā īna īja.

Jājarā masare Jesús ī riasore gaye
 (Lc 6.17-19)

²³ Galilea sitaju riaso ucu jeoyiju Jesús. Co cʰto rʰyabeto judio masa minijuara wi sājacōri oca quenarise, “īre tʰorūnʰrāre ī rotiroju miojugu yiguñi Dios”, yire oca gotiyiju Jesús masare. Ñajediro cōrāre īna cōrise bajiroti īnare yisioyiju Jesús. ²⁴ Ito bajiro cōrāre Jesús ī yisioja Siria sita gāna cʰni tʰo jediyijarā īna. Ito bajiri ñajediro cōrāre āmi ejayijarā Jesús ī yisiotoni. Jeyaro ñarise cʰtirāre āmi ejayijarā īna. Rāmú sājagoana, ōsi jedi quediana, ruduanare cʰni āmi ejayijarā Jesús ī yisiotoni. īna cōrise bajiroti īnare yisioyiju ī. ²⁵ No Jesús ī waro jājarā masa īre sʰya wayijarā. Tite. Galilea sita gāna, Decápolis cʰto gāna, Jerusalén cʰto gāna, Judea sita gāna ito yicōri Jordán wame cʰtirisa siduʰa gāna cʰni Jesure sʰya wayijarā īna.

¹ Jājarā masare ticōri taria maja wayijū Jesús. Itoju maja wacōri rujiyijū Jesús. Ito yija ī rāca riasotirā ī tū minijuayijarā. ² Īna ejaja ticōri, ado bajiro ĩnare riasoyijū Jesús:

Mani wanu quenaroca yiroti gaye
(Lc 6.20-23)

³ —“Jaje ruja Dios oca queno yu masi jeoroti”, muu yi tuoĭaja, wanu quenarā yirāji muu. Ijaju Dios ī rotiroju ejacōri ī rāca rotirā yirāji muu.

⁴ ‘Adocāta tuoĭa riorā muu űaja, wanu quenarā yirāji muu. Ijaju muu tuoĭa riorise rētogū yigūĭji Dios.

⁵ “Gājerā rētoro űasagu meje űa yu”, muu yi tuoĭaja, wanu quenarā yirāji muu. Ijaju Dios ī goticādo bajiroti queno bujarā yirāji muu.

⁶ ‘Adocāta Diore cudi jeo āmorā muu űaja, wanu quenarā yirāji muu. Muare ejabuagu yigūĭji Dios, ĩre muu cudi jeo masitoni.

⁷ ‘Gājerāre ti maicōri muu queno yija, wanu quenarā yirāji muu. Dios cuni muare ti maicōri muare queno yigu yigūĭji ĩ.

⁸ ‘Dios ī āmoro bajiro riti quenarise muu tuoĭaja, wanu quenarā yirāji muu. Ijaju Diore tirā yirāji muu.

⁹ ‘Adocāta oca quenori masa muu űaja, wanu quenarā yirāji muu. Ijaju, “Yu rĭa űa muu”, yigu yigūĭji Dios.

¹⁰ ‘Diore muu cūdire ticōri, gājerā muu tōbujaroca ĩna yija, wanu quenarā yirāji muu. Ijaju Dios ī rotiroju ejacōri, ī rāca rotirā yirāji muu.

¹¹ ‘Yare muu cūdire ticōri, gājerā muare aja tudija, muu tōbujaroca ĩna yija, ito yicōri muare ĩna busitubojaja cuni, wanu quenarā yirāji muu. ¹² Diore goti ĩsiri masare cuni ito bajiroti űeñaro yiyijarā masa jane mejeju cuni. Itire masicōri queno wanu quenaűa muu. Ijaju Dios tū ejacōri űajediro ī seo ĩsirisere queno bujarā yirāji muu, yiyijū Jesús ī rāca riasotirāre.

Moa oca quenarise robo bajiro bajirā űa mani, quenarise mani yija, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mr 9.50; Lc 14.34-35)

¹³ Muana ado bajiro gotiyijū Jesús ī rāca riasotirāre:

—Moa ba āmoama masa. Ito bajibojarocati iti ocabeja űe waja ma moa. Juaji iti ocarise ejabeto yiroja. Iti ocarise jedija ticōri, itire cōacōrāji masa. Ito yicōri itire cūdarā yirāji ĩna. Moa bajiro bajirā űa mani cuni. Mani queno yija ticōri, mani bajiro queno yi āmorāji gājerā cuni. Ito bajibojarocati mani queno yibeja, “Diore tuorānuűa muu cuni”, mani yi riasobojaja manire tuo āmomenaji gājerā, yiyijū Jesús.

¹⁴ Muana ado bajiro gotiyijū Jesús:

—űami buto rāitĭari űami iti űaja sōju jea iti busuja queno ruyuroja. Taria joe mani cuto menija masa jeyaro tirā yirāji jea iti busurise. Ito bajiroti mani queno yija masa jeyaro tirā yirāji ĩna. ¹⁵ Sĭabusuorise mani sĭaja sotu rocaju cūmenaji mani. Sĭabusuorise sĭacōri űmacūju cūrā yirāji mani űajediro iti wi gāna ĩna titoni. ¹⁶ Ito bajiroti queno yija muu “Queno yirā űama Diore tuorānuűā”, yi ti masirā yirāji masa jeyaro. Muu queno yirise ticōri mani Jacu űmacūju gagure wanu rūcubuoűā yirāji masa, yiyijū Jesús ī rāca riasotirāre.

Moisés űayoru ĩ rotirise Jesús ĩ riasore gaye

¹⁷ “Moisés űayoru ĩ rotirise ito yicōri Diore goti ĩsiri masa ĩna riasorisere cōarocu wadiűi Jesús”, yi tuoĭabesa muu. Itire cōarocu meje wadia yu. ĩna riasorisere muu queno tuoĭatoni wadibu yu. ¹⁸ Riti muare gotia yu. Dios ĩ

rotirise ñajediro ñatĩñoaro yiroja. Adi macãrucãro jediroto riojua co wame godo cutibeto yiroja. Ñajediro Dios ñ gotiado bajiroti rëtaro yiroja. ¹⁹ No Dios rotirisere jabeto cãdibicũ, “No yibea mani cãdi jeobeja cãni”, yi riasogu quenabeami. Dios rotiroju ejacõri ñasagu meje bajiro ñagũ yiguĩji ñocũ. No Dios rotirise cãdicõri, “Jeyaro ñ rotirise mani cãdi jeoja quena”, yi riasogu ñ ñami quenagũ. Ito bajiro Dios rotiroju ejacõri ñasagu ñagũ yiguĩji ñama. ²⁰ Riti muare gotia yu. Itudio masa rotirise riasori masa ito yicõri fariseo gaye tuoĩarã ñna queno yibojado rëtoro mua queno yibea Dios rotiroju ejamenaji mua, yiyiju Jesũs ñ rãca riasotirãre.

Gãjẽrẽ junisini tibesa, yi Jesũs ñ riasore gaye
(Lc 12.57-59)

²¹ Mucana gaje ado bajiro gotiyiju Jesũs:

—Jane mejeju gãna ñna rotigore tuoãana ñna mua. Ado bajiro bajia iti: “Gãjire sãabesa. No gãjire sãagũti ñre waja senigũ yiguĩji Dios”, yi rotiyiju Moissẽs ñayoru. ²² Yuama ado bajiro muare goti remoa: No gãjire junisini tigure waja senigũ yiguĩji oca quenori masu. No gãjire busitugure waja senirã yirãji oca quenori masa. No, “Rocati mecũri masu ñna mu. Jeame ãjuroju warũja mu”, yiguti ñjuare waja senirocu ñre cõagũ yiguĩji Dios jeame ãjuroju, ya yu muare.

²³ Itire masicõri, gaje ocare cãni tuoĩañna mua. Diore rãcũbuorã ñna soe ñsira casabojũ ejacõri, “Gãji rãca oca cutia yu”, mua yi tuoĩa bujaja Diore rãcũbuorona ecarũre sãacõri soebeja maji. ²⁴ Itire cũña maji. Itire cũcõri oca quenorona mua baba tu wasa. Ñ rãca oca quenocõri Diore soe ñsirona tudĩ waja quena, ya yu muare.

²⁵ Gaje ado bajiro bajia. Gãji muare ñ seti yija oca quenori masu tũju mua ejaroto riojua oca quenofã mua. Oca quenori masu tu ejamenati mua oca quenobeja ñ muare poreciare ñsigũ yiguĩji. Ñna poreciaju muare tubiarã yirãji. ²⁶ Riti muare gotia yu. Ñeñoaro mua yigore mua waja yi jeobeto riojua budimena yirãji mua. Iti robo bajiroti bajia Dios waja seniri ramu ejaroto riojua ñ rãca mua oca quenobeja, ya yu muare, yiyiju Jesũs ñ rãca riasotirãre.

Gãji manojore rãcũbuoya, yi Jesũs ñ riasore gaye

²⁷ Mucana gaje ado bajiro gotiyiju Jesũs:

—Jane mejeju gãna ñna rotigore tuoãana ñna mua. Ado bajiro bajia: “Gãji manojore rãca ajebesa”, yi rotiyiju Moissẽs ñayoru. ²⁸ Yuama ado bajiro muare goti remoa: No romiore ãmotigu ñ tuoĩarisena isore ajegu bajiro yami ñocũ, ya yu muare, yiyiju Jesũs.

²⁹ Mua ya riojocadũja cajeana ticõri ñeñoaro mua yi ãmoja iti cajeare ruacõña. Itire ruacõri cõatẽña. Manire co dũja cajea manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jua cajea, cajea cutirã ñabojarãti jeame ãjuroju mani waja, rëto busaro quenabeto yiroja. ³⁰ Mua ya ãmona ñeñarise mua yija, itire jatacõña. Itire jatacõri cõatẽña. Manire co dũja ãmo manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jua ãmo, ãmo cutirã ñabojarãti jeame ãjuroju mani waja, rëto busaro quenabeto yiroja. “Mua ñeñoaro yirise jidicãña mua”, yirocu ito bajiro yiyiju Jesũs ñ rãca riasotirãre.

Manojore jidicãbesa, yi Jesũs ñ riasore gaye
(Mt 19.9; Mr 10.11-12; Lc 16.18)

³¹ Mucana ado bajiro gotiyiju Jesũs:

—Gaje ado bajiro gotia jane mejeju yigore: “Ëmugũ ñ manojore ñ cõa ãmoja papera ucarũja ñre: Adio rãca manojore cutibojaguti isore cõagũ ya yu. Yu manojore meje ñamo ñja, yi ucarũja ñre”, yi gotia jane mejeju yigore. ³² Yuama

ado bajiro muare gotia: Sīgū ī manojo gāji rāca ajebitigoro ñabojarocati isore ī cōaja, isore buto ñeñaro yami īocū. Gāji rāca iso manaju cutibojaja īre ajego yigōji iso. Ito yicōri no iso rāca manojo cutija isore ajegu yiguji ī, yi gotiyiju Jesūs ī rāca riasotirāre.

Riojo mani gotija quena, yi Jesūs ī riasore gaye

³³ Mucana gaje gotiyiju Jesūs:

—Jane mejeju gāna īna rotigore tuogoana ña mua. Ado bajiro bajia iti: “Riti ado bajiro yicuja yu”, Diore mua gotija mua goticādo bajiroti yiba, yi rotiyiju Moisés ñayoru. ³⁴ Yuama ado bajiro muare gotia: “Ado bajiro yicuja yu”, yicōri, riojo yiba. “Yu goticādo bajiroti yicuja yu”, yirocu “Riti gotia yu Dios ī ñaro riojo”, yibesa itioni. ī ñaro ña ī rotiroju. Ito bajiri, “Riojo gotia yu”, yibesa iti wame rāca. “Adi macārucūro riojo cūni, riti gotia yu”, yibesa itioni. ³⁵ Adi macārucūro ña Dios yaro. Ito bajiri, “Riojo gotia yu”, yibesa iti wame rāca. “Jerusalén wame cutiri cuto riojo cūni riti gotia yu”, yibesa itioni. Mani Hju ñasagu cuto ña Jerusalén. Ito bajiri iti cuto wame rāca “Ado bajiro yicuja yu”, yibesa. ³⁶ “Yu ya rijoganati riojo gotia yu”, yibesa itioni. Ñirise, botirise mani ya rijoga joa godo weo masíbea mani. Dios sīgūti ñami itioni godo weo masigū. Ito bajiri iti wame rāca, “Ado bajiro yicuja yu”, yibesa mua. ³⁷ Mani riojo gotija quena. Mani cudibeja cūni riojo gotija quena. “Riti gotia yu”, yirona gaje mani goti remoja rāmūa uju ejabuarisena goti remoa mani, yi gotiyiju Jesūs ī rāca riasotirāre.

Sīgū ñeñaro manire ī yija gāmebeja quena, yi Jesūs ī riasore gaye

(Lc 6.29-30)

³⁸ Mucana gaje ado bajiro gotiyiju Jesūs:

—Jane mejeju gāna īna rotigore tuogoana ña mua. Ado bajiro bajia iti: “Sīgū ī cajea jioja gājire cūni cajea jioja quena. Sīgū ī guji jabejasāja gājire cūni guji jabejasāja quena”, yiyijarā masa jane mejeju gāna. ³⁹ Yuama ado bajiro muare gotia. Sīgū ñeñaro muare ī yija īre gāmebeja. Ado bajiroju yiba. Sīgū rio muare ī jaja gaje duja cūni rotiba. ⁴⁰ Sīgū mu ya camisa ī ēma āmoja, rēobeja īre. ī āmoro āmicōto. Ito yicōri īre jai busaro īsi remoña. ⁴¹ Sīgū ī ya gajeoni coji cōrecō ī ūma rotija juaji cōrecō īre ūma īsima. “Ado bajiro yure moa īsiña”, gāji muare ī rotija, ī rotiro rēto busaro īre moa īsija quena. ⁴² Noa muare gajeoni senirāreti īsicōaja quena. Sīgū muare wasoa āmoja wasoaja quena. Ito yicōri “Mare īsicuja yu”, yija quena, yiyiju Jesūs ī rāca riasotirāre.

Mani wajanare cūni mani ti maija quena, yi Jesūs ī riasore gaye

(Lc 6.27-28,32-36)

⁴³ Jane mejeju gāna īna busigore tuogoana ña mua cūni. Ado bajiro bajia iti: “Mua babare queno ti maiña. Ito yicōri mua wajacure ti teya”, yiyijarā masa jane mejeju gāna. ⁴⁴ Yuama muare ado bajiro gotia: “Mua wajanare ti maiña. Īnare queno yiya. Mua tōbujaroca yirāre yiari Diore busi īsiña”, ya yu muare. ⁴⁵ Ito bajiro mua yija mani Jacu ūmacūju gagu rīa ñarā yirāji mua, ī āmoro bajiro riti mua yisotija. Masa ñajedirore queno ejabuami Dios. Īre cudimenare cūni ejabuami ī. ī ñami quenarā, ñeñarāre cūni ūmacāñi busuroca yigu. ī ñami riojo cudirā, riojo cudimenare cūni ide queo īsigū. ⁴⁶ Muare ti mairāre riti mua ti maija ñe waja ma iti. Ito bajiro mua yija ticōri, muare waja yibiquji Dios. Hjarāre yiari waja seni īsiri masa ĩnare mairāre riti ti mairāji īna cūni. Īnare bajiro yibesa mua. Muare ti terāre cūni maija quena. ⁴⁷ Mua ñarāre riti mua seniñaja, ñe waja ma. Diore masimena cūni ito bajiroti yirāji īna cūni. ⁴⁸ Mani

Jacu ũmacũju gagu, coji ñeñaro yiĩabicu ñami ĩ. ĩre bajiroti yiya mua cuni, yiyiju Jesús ĩ rāca riasotirāre.

6

Gājerāre mani ejabuaja quena, yi Jesús ĩ riasore gaye

¹ 'Queno mua yija, "Queno yama ĩna", yijaro gājerā yirona meje, queno yiba mua. Masa tiro riojo riti, "Āni ñami queno Diore cudigu", mua yi ĩobojaja ñe waja bujamenaji mua, ũmacũju mani Jacu Dios taju mua ejaja. ² Ito bajiri bojoro bujarāre mua ejabuaja masa jeyarore goti batobeja. Ito bajiro yama minijuara wiju, mariju cuni, "Yiro robo yirā ña gua", yibojarāti yiro robo yimena. Bojoro bujarāre ĩna ejabuaja, "Queno yirā ñama", masa ĩna yitoni yama ĩnaona. Riti muare gotia yu. Ito bajiro ĩna yirisenati waja bujacāma ĩna. Ñe gaje buja remomenaji Dios taju. ĩnare masa rūcububobarocati Dioama ĩnare rūcububobicu yiguji. ³ Muama bojoro bujarāre mua ejabuaja, masa ĩna masibeto ito yicōri mua baba ñasagu ĩ masibeto masare ejabuaja quena. ⁴ Reco meje masa ĩna tibeto bojoro bujarāre ejabuaba mua. Masa ĩna tibeto bojoro bujarāre mani queno yija, ti masiguji Dios manire. Ito bajiri waja yigu yiguji manire, yiyiju Jesús ĩnare.

Diore mani seniroti Jesús ĩ riasore gaye (Lc 11.2-4)

⁵ 'Diore mua busija, "Yiro robo yirā ña gua", yibojarāti yiro robo yimena bajiro Diore busibeja mua. ĩnama minijuara wiju Diore ĩna busija rūgōcōri busirāji. Ito yicōri ma tñima masa ĩna titoni Diore busirā yirāji ĩna. Ito bajiro ĩna yirisenati waja bujacāma ĩna. Ñe gaje buja remomenaji ĩna Dios taju. ĩnare masa rūcububobarocati Dioama ĩnare rūcububobicu yiguji. ⁶ Muama Diore mua busija, mua ya sōa sājacōri soje biaya maji. Ito bajiro yicōri mani Jacu rāca riti busiba mua. Ito bajiro masa mano mua yija ticōri, mani Jacu muare waja yigu yiguji, yiyiju Jesús ĩnare.

⁷ 'Diore masimena ĩre ĩna busija, coji gayeti busimacutiamā ĩna. "Buto mani busimacutija Dios manire tuogu yiguji", yi tuoĩa busibobarāji ĩna. ⁸ ĩnare bajiro yibeja muama. Ñe manire ruyarise mani seniroti riojaju masicāguji Dios. ⁹ Ito bajiri Diore mua busija, ado bajiro busiba:

Gua Jacu, ũmacũju gagu ña mu. Mu wame masicōri masa ñajediro rūcububojaro ĩna.

¹⁰ Masa jeyaro Uju mu ñaroti rumu ejare āmoa gua. ũmacũjuga tuti cuni mu āmoro bajiroti ñayija. Ito bajiri adi tutiju cuni mu āmoro bajiro riti ñare āmoa gua.

¹¹ Co rumu ruyabeto gua baroticōti guare naju ĩsiña.

¹² Gua ñeñaro yirisere ācabojoya. Gua cuni ito bajiroti guare ñeñaro yirāre ācabojoa.

¹³ ¿No bajiro yure cudirā yirājida ĩna? yi tuoĩabesa guare. Gua ñeñaro yibititoni guare ejabuaya. Mu ña uju ñatĩñarocu. Mu ña buto masitĩñare gaye rucotĩñarocu. Mu ña masa jeyaro ĩna rūcububotĩñarocu. Itocō ña. Amén. Ito bajiro Diore mua busija quena, yiyiju Jesús ĩ rāca riasotirāre.

¹⁴ 'Muare ñeñaro yirāre ĩna ñeñaro yirisere mua ācabojoya, mani Jacu ũmacũju gagu mua ñeñaro yirise ācabojogu yiguji ĩ cuni. ¹⁵ Gājerā ĩna ñeñaro yirisere mua ācabojobeja mani Jacu ũmacũju gagu cuni mua ñeñaro yirisere ācabojobicu yiguji, yiyiju Jesús ĩnare.

Bamena riti Diore mani b̄s̄iroti Jesús ĩ riasore gaye

¹⁶ “Diore t̄oĩa āmorā bamena riti ĩre mua b̄s̄ija, masa ĩna tiro riojo bojori b̄j̄abeja mua. “Yiro robo yirā ña ḡua”, yibojarāti yiro robo yimena bamena riti Diore ĩna senija, masa ĩna tiro riojo bojori b̄j̄acā ĩna. Masa ĩna ti masitoni bojori b̄j̄abojacā ĩna. Riti m̄uare gotia ȳu. Itinati waja b̄j̄acāma ĩna. Ñe gaje b̄ja remomenaji ĩna Dios t̄uj̄u. ĩnare masa r̄uc̄ub̄uobojarocati Dioama ĩnare r̄uc̄ub̄obic̄u yiguĩji. ¹⁷ Bamena riti Diore mua b̄s̄ija, joa c̄uñi queno siro, rio c̄uñi queno coe yiba m̄uare masa ti masime yirona. ¹⁸ “Bamena riti Diore b̄sirā ñama ĩna”, masa yibe yirona wan̄u quenama. Mani Jac̄u mani rāca ñaḡū ĩ s̄iḡūti masit̄iñaḡū yiguĩji. Ḡajerā masibeto ĩ s̄iḡūti masiḡū yiguĩji. Ito bajiri manire waja yiḡu yiguĩji ĩ, yiyij̄u Jesús ĩ rāca riasotirāre.

*Ūmac̄j̄u Dios t̄u quenarise mani b̄j̄aroti gaye
(Lc 12.33-34)*

¹⁹ “Adi sitaj̄u gajeoni jairo mio c̄ūbesa. Adoj̄u gajeoni mua mio c̄ūbojarisere m̄utarācā barā yirāji gajeoni bari masa. Gajeoni jogaro yiroja, ito yic̄ōri riniri masa rinirā yirāji. ²⁰ Ȳu tija ūmac̄j̄u mani Jac̄u t̄uj̄u quenarise miojuja quena. Itoju gajeoni bari masa manaji. Gajeoni jogabetoja. Ito yic̄ōri riniri masa c̄uñi ejamenaji. Ūmac̄j̄u manire yiari queno yisotit̄iñaḡū yiguĩji Dios. Manire ĩ queno yirise jedibetoja. ²¹ Gajeoni mani r̄uc̄oroju mani t̄oĩarise ñaro yiroja manire. Ito bajiri ūmac̄j̄u mani Jac̄u t̄uj̄u quenarise mani miojuja quena, yiyij̄u Jesús ĩnare.

*Mani ya cajea busurica robo bajiro baja, yi Jesús ĩ riasore gaye
(Lc 11.34-36)*

²² “Mani ya cajea queno iti ruyuja, mani t̄oĩarise queno sosaroja manire. Tic̄ōri queno mani t̄oĩaja mani ya ūsi c̄uñi quenaroja manire. ²³ Ito b̄j̄ibojarocati tibojarāti queno mani t̄oĩabeja, mani ya ūsi c̄uñi quenabetoja manire. R̄ait̄iaroj̄u mani r̄uḡōro robo bajiro bajiroja manire. “Ado bajiro āmoami Dios”, yi masibojarāti Diore mani c̄udibeja, ĩre masirā meje ña mani. Ito bajiri b̄uto b̄usa r̄ait̄iaroj̄u mani r̄uḡōro robo bajiro bajiroja manire, yiyij̄u Jesús ĩnare.

*Diore mani r̄uc̄ub̄oja niyerure b̄uto josare ma, yi Jesús ĩ riasore gaye
(Lc 16.13)*

²⁴ “Cocati mani ūjarā j̄uārāre c̄udi masibea mani. J̄uārā ĩna ñaja s̄iḡūre queno ti maic̄ōri, ḡājire ti tudirā yirāji mani. S̄iḡūre queno c̄udirā yirāji mani. Ḡājire queno c̄udimena yirāji mani. Iti robo bajiroti Diore mani c̄udija, niyerujuare b̄uto t̄oĩamenaji man̄i. Niyerure riti mani b̄uto t̄oĩaja Diore queno c̄udisabea mani, yiyij̄u Jesús ĩnare.

*Īr̄a masare tir̄an̄uḡū yiguĩji Dios, yi Jesús ĩ riasore gaye
(Lc 12.22-31)*

²⁵ “Gaje m̄uare ado bajiro gotia ȳu: “¿Ñe bac̄ōri catiguti ȳu?” ito yic̄ōri, “¿Ñe idic̄ōri catiguti ȳu?” ȳi t̄oĩabesa. “¿Ñejua s̄añac̄ōri ñaḡūti ȳu?” ȳi t̄oĩabesa. Manire rujeor̄u ñac̄ōri mani baroti, mani idiroti c̄uñi ĩsi masiguĩji Dios. ²⁶ Minia ūmac̄j̄u w̄utirāre t̄oĩate mua. No ōno otemenaji ĩna. Ito yic̄ōri no ōno bare miojumenaji ĩna. ĩna baroti seomenaji ĩna. Ito bajiro ĩna b̄ajibojarocati man̄i Jac̄u ūmac̄j̄u gaḡu ĩnare bare ecaguĩji. “Minoa r̄etoro ñasarā ña mani Dios ĩ tija”, ¿yi masibeati mua? Minoare ĩ tir̄an̄aja b̄uto b̄usa manire tir̄an̄uḡū yiguĩji Dios. ²⁷ “Yoa busari cati āmoa ȳu”, ȳi mua oca jaija,

¿yoa busaro catirā yirājida mua? Meje, yoa busari catimenaji mua, yiyijū Jesús ĩnare.

²⁸“¿Ñe sãñagũ yigujada yua?” yi tuoĩa oca jaibesa mua. Joa gaye gore tuoĩate mua. Iti go moabetoja. Ito yicōri iti sãñaroti suabetoja iti. ²⁹Ito bajibojarocati gore seyorise iti ñaroca yami Dios. Ʋjū Salomón ñayorũ gajeoni jaigu ñabojaguti go robo sãña jeobitiyoĩi ĩ. ³⁰Gore seyorise iti ñaroca yami Dios. Goama seyorise ñabojaroti yoari mejeti siniaroja ũmacañi jeana. Iti siniaja ticōri, itire soerā yirāji masa. “Manire yutabuju ĩsiguĩji Dios”, ¿yi masibeati mua? ĩre queno tuorũnasabea mua. ³¹Ito bajiri, “¿Ñe barāti mani? ¿Ñe idirāti mani? ¿Ñe sãñarāti mani?” yi tuoĩabitiruja manire. ³²Diore masimena itire tuoĩa oca jaicābojama ĩna. Manireama mani Jacũ ũmacũju gagũ ñacāmi, “Iti ruya ĩnare”, yiri masũ. ³³“Dios ñami yũ Ʋjū. ĩ yagũ ña yũ”, mani yi tuoĩaja quena. Iti ña ñasarise. “ĩre bajiro quenarise riti yi āmoa yũ”, mani yi tuoĩaja quena. Ito bajiro mani yija, iti jeyaro manire ruyarise boca āmirā yirāji mani. ³⁴“¿Jane busuri gaye ñe yigũ yigujada yũ?” yi tuoĩa oca jaibesa. Co ramũ ruyabeto ricati riti bajiroja. Jane busuri oca ñaja mani rāca ñagũ yiguĩji Dios. Ito bajiri, “¿ñe yigũ yigujada yũ?” yi tuoĩa oca jaibesa, yiyijū Jesús ĩ rāca riasotirāre.

7

Gājerāre seti yibesa, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 6.37-38,41-42)

¹Gājerāre seti yibesa, Dios muare ĩ seti yibe yirona. ²Gājerāre mua seti yiro bajiroti muare cuni seti yigũ yiguĩji Dios. “Itocō seti ña ĩnare”, gājerāre mua yiro bajiroti muare cuni, “Itocō ña seti”, yi masigũ yiguĩji Dios. ³“Ānire jabeto seti ña”, yibojarāti, “Guare jai busaro seti ña”, yi masibea mua. Seti cutirā ña mua cuni. Ado bajiro bajirā ña mua. Tuote. Mua babare cajeaju sũjuriacā iti ñaja ti masia mua. Ito bajibojarocati mua ya cajeaju sita jaje iti sãña biaja, ti masibea mua. ⁴Mua ya cajeaju sita iti ñabojarocati mua babare cajeaju sũjuriacā āmicāto yiboja mua. Muamasireti bajirisereama ti masibea mua. ⁵“Yiro robo yirā ña gua”, yirā ñaboja mua. Mua ya cajeaju sita sãñarisere āmicāña maji cajero. Iti sita mua āmicāja berojua queno ti masirā yirāji mua. Ito yicōri mua babare cajeaju sũjuri ñarisere āmicā masirā yirāji mua. Ado bajiroja bajia. Buto ñeñaro yirise mua jidicāja berojua, “Mu ñeñaro yirise jidicāña mu”, yi masirā yirāji mua babare, yiyijū Jesús ĩnare.

⁶Buto quenarise ña Dios oca. ĩre ti terāre riaso josabeja. Yaiare quenarise ĩsibea mani. ĩnare mani ĩsibojaja, manire curutirā yirāji ĩna. Mua ya ñaque perla wame cutirisere yesea wato cōacũbeja. Mua cōacũja itire cuda aborā yirāji ĩna. Ito bajiroti Dios oca quenarise ĩre ti terāre riaso josabeja ĩna tuo āmobeja ticōri, yiyijū Jesús ĩnare.

Diore mani senija cudigu yiguĩji, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 11.9-13; 6.31)

⁷Diore mani senija ĩsigũ yiguĩji. ĩre mani āmaja bajarā yirāji. “Mure busi āmoa yũ”, mani yija, busi rotigũ yiguĩji manire. ⁸No senigũti boca āmiguĩji. No āmagũti bujagu yiguĩji. “Busi āmoa yũ”, yigureti busi rotigũ yiguĩji Dios, yiyijū Jesús ĩnare.

⁹“Naju āmoa yũ”, yi mua macũ ĩ senija, ¿gũtagā ĩsirā yirājida mua? Meje gũtagā ĩsimenaji mua. ¹⁰“Wai āmoa yũ”, mua macũ ĩ yija, ¿aña ĩsirājida mua? Meje aña ĩsimenaji mua. ¹¹Mua ñeñaro yirā ñabojarāti mua rĩare queno yirāji

mua. Ito bajiri itire masicōri mani Jacu ũmacūju gagu quenarise mani senija, “Manire İsi masiguĭji ĭ”, yi tuoĭa mani, yiyiju Jesuś İnare.

¹² ‘Gājerā muare queno yire mua āmoja İnare cūni queno yiya mua. Ito bajiroti rotiyiju Moisés űayoru, ito yicōri Diore goti İsiri masa İna ucayore cūni, yiyiju Jesuś masare.

Eyabiti ma űa Dios tu wara ma, yi Jesuś ĩ riasore gaye
(Lc 13.24)

¹³ ‘Dios tuju mani eja āmoja suari soje bajiri soje sājaraĭji mani. Jeame űjuroju wara ma jaja ma űaroja, ito yicōri soje sājaraĭju eyariju űaroja. Ito bajiri jājarā warāji itijure. ¹⁴ Catitūñarā wara ma eyabiti ma űaroja. Ito yicōri iti soje sājaraĭju jaibiti soje űaroja. Ito bajiri coriarāti sājaraĭji itojure, yiyiju Jesuś İnare.

Ricana sūori yucūgure ti masia mani, yi Jesuś ĩ riasore gaye
(Lc 6.43-44)

¹⁵ “‘Dios oca goti İsiri masa űa gua”, yibojarāre masiña mua. Ruori masa űama coriarā. Mua tu İna ejaja, oveja guamenare bajiro ejarāji İna. Ito baji-bojarāti buo yaia guarāre bajiro űarāji İna. ¹⁶ İna yiriseju ticōri masirā yirāji mua. Jota yucūriju rica manoja űyé. Jota mariju rica manoja higos wame cutirise. ¹⁷ Ito bajiroti yucu quenarise, quenarise rica cutiroja. Ito yicōri yucu quenabitigu quenabiti rica cutiroja. ¹⁸ Yucu quenabitigu quenarise rica cutibetoja. Ito yicōri yucu quenaricu űeñarise rica cutibetoja. ¹⁹ Yucūgu queno rica manigūre itigūre quēacōri jeameju soerā yirāji mani. ²⁰ Ito bajiroti masare cūni İna yirise ticōri İnare ti masirā yirāji mua, yiyiju Jesuś İnare.

Dios ĩ rotiro űasariju eja jedimenaji masa, yi Jesuś ĩ riasore gaye
(Lc 13.25-27)

²¹ ‘Jājarā, “Gua űju űa mu”, yibojarāti coriarāti ũmacūju yu Jacu ĩ rotiroju ejarā yirāji İna. Yu Jacu ĩ āmoro robo bajiro yirā riti ejarā yirāji. ²² İti rumu iti ejaroca jājarā ado bajiro yibojarā yirāji: “Gua űju mu rotire rāca riti Dios oca buśisoticu gua. Mu rotire rāca rūmūa sāñarāre bucōacu gua. Ito yicōri mu wame rāca jaje tiyamani İocu gua”, yibojarā yirāji İna yure. ²³ Ito bajiro İna yibojarocati ado bajiro İnare yigu yigūja yu: “Yu űarā meje űa mua. Muare masibea yu. Yure wa camotadicoasa mua. űeñaro yiana űa mua”, yigu yigūja yu İnare, yiyiju Jesuś masare.

Yure queno tuorāñarā sita buĭtiroju wi menirā robo bajiro bajirā űama, yi Jesuś ĩ riasore gaye
(Mr 1.22; Lc 6.47-49)

²⁴ ‘Yure tuocōri yu rotiro bajiro yigu, İocu űami queno tuoĭagū. ĩ űami sita buĭtiroju wi menirāocū robo bajiro bajigu. ²⁵ Sita buĭtiroju wi ĩ menija bero ide quediyyiju. Riari jue jaiyyiju. Ito yicōri buo mino wēayiju. Ito bajibojarocati sita buĭtiroju űacōri cadabisiju iti wi. ²⁶ Yure tuobojaguti yu rotiro bajiro yibicu, tuoĭa masibicu űami İocu. ĩ űami sita jujuroju wi menibojaru robo bajiro bajigu. ²⁷ İti wi ĩ menija bero ide quediyyiju. Riari jue jaiyyiju. Ito yicōri mino wēayiju. İto bajiri sita jujuroju űacōri wi jujayiju, yiyiju Jesuś masare.

²⁸ Ito bajiro Jesuś masare ĩ buśija bero ruju űcayijarā İna. ²⁹ Judio masa rotirise riasori masare bajiro meje queno buśa riasoyiju Jesuś. Dios ĩ cūre rāca űasarise ĩ riasojare ruju űcayijarā İna masa.

8

Rujũ cami jogagũre Jesũs ĩ yisiore gaye
(Mr 1.40-45; Lc 5.12-16)

¹ Jesũs ĩ tũria roja ejaroca jãjarã masa sũyayijarã ĩre. ² Ito ĩ waroca sĭgũ ĩ ya rujũ cami jogagũ Jesure canamũoyijũ. Jesũs riojo rijomunigãna ñini rũjũyijũ. Ito yicõri ado bajiro yiyijũ ĩ Jesure:

—Yũ Ʋjũ, yũ ya cami mũ ya ãmoja, yagũja mũ, yiyijũ ĩ Jesure.

³ ĩ ito yija tũocõri, ĩ ya ãmona moa jeoyijũ Jesũs.

—Ãmoa yũ. Mũ ya cami yacũja yũ, yiyijũ Jesũs ĩ ya rujũ cami jogagũre:

Ito bajiro Jesũs ĩ yirocati ĩ ya cami yaticoayijũ ĩre. ⁴ Ito yicõri ado bajiro rotiyijũ Jesũs ĩre:

—Tũoya, gãjerãre goti batobeja. Riojo wacõri paire ĩotẽña. Moisés ĩ rotiyoado bajiroti ecarũre sĭacõri Diore yiari soe ĩsima. Ito mũ yija ticõri, “Cami yaticoañi”, yirã yirãji masa, yiyijũ Jesũs ĩ ya rujũ cami jogagũre.

Surara Ʋjũ ya moari masũre Jesũs ĩ yisiore gaye
(Lc 7.1-10)

⁵ Capernaum wame cutiri cuto Jesũs ĩ ejaroca sĭgũ surara Ʋjũ ĩ tũjũ wayijũ. Romano masũ ñayijũ ĩ. Jesũs tũ ejacõri ado bajiro ĩre josayijũ:

⁶ —Tũoya yũ Ʋjũ mũ. Yũ ya wijũ yũ ya moari masũ cõ yosami. Bũto juni wisi yosami, yiyijũ ĩ Jesure.

⁷ ĩ ito yija tũocõri, ado bajiro cudiyijũ Jesũs ĩre:

—ĩre yisiogu wacũ yigũja yũ, yiyijũ Jesũs ĩre.

⁸ Ito bajiro ĩ yiroca ado bajiro cudiyijũ surara Ʋjũ, Jesure:

—Yũ Ʋjũ, ñasagu meje ña yũ, yũ ya wi mũ sãjabojaja cuni. Adojunati goti ñucaña mũ. Ito yirocati yũ ya moari masũ caticoagu yiguĩji. ⁹ Gãjerã yũ Ʋjarã roca gagũ ña yũ. ĩna rotirise cudigu ña yũ. Ito bajiri yũ roca gãna yũ ya surara yũ rotirã ñama yũre cuni. Sĭgũre, “Wasa”, yũ yija waguĩji ĩ. Gãjire, “Wayã”, yũ yija wadiguĩji ĩ. Ito yicõri yũre ejabũari masũ ĩre yũ rotija, ĩre yũ rotiro bajiroti yiguĩji ĩ. Adojunati mũ goti ñucaja yũ ya moari masũ caticoagu yiguĩji, yiyijũ ĩ Jesure.

¹⁰ Ito bajiro ĩ yija tũo Ʋcacõri, “Yũre tũorãũsacõami ãni”, yi ti masiyijũ Jesũs ĩre. Ito bajiri ado bajiro yiyijũ Jesũs ĩ rãca riasotirãre:

—Riti mũare gotia yũ. ĩsrael sita gãna wato ĩre bajiro yũre tũorãũgũ tũĩabiticu yũ, yiyijũ Jesũs masare. ¹¹ Riti mũare gotia yũ. Jãjarã Ʋmacañi ĩ quedi sãjaro gãna ĩ jojearo gãna cuni Ʋmacũjũ Dios ĩ rotirojũ ejacõri ba rujirã yirãji ĩna. Abraham, Isaac, ito yicõri, Jacob ñayoana rãca ba rujirã yirãji. ¹² ĩsrael sita gãna Dios rotirojũ ejabooanare rãitĩaroju ĩnare cõagũ yiguĩji ĩ. Itojũ ejacõri ñeñaro tũbũjarã yirãji. Ito bajiri oticõri bũto tũoĩa oca jairã yirãji, yiyijũ Jesũs masare.

¹³ Ito yija surara Ʋjũre ado bajiro yiyijũ Jesũs:

—Mũ ya wijũ tũdi wasa. Yũre mũ tũorãũro bajiroti mũre moa ĩsiri masũ caticoagu yiguĩji, yiyijũ Jesũs ĩre.

Ito ĩ yirijũti surara Ʋjũ ya moari masũ ĩ ya wijũ caticoayijũ ĩjã.

Pedro mañicõre Jesũs ĩ yisiore gaye
(Mr 1.29-31; Lc 4.38-39)

¹⁴ Pedro ya wijũ wayijũ Jesũs. Iti wi ejacõri, Pedro mañicõre tiyijũ Jesũs. Cama joejũ iso cõ jesaja tiyijũ Jesũs. Bũto rujũ yayijũ isore. ¹⁵ Isore ticõri ãmo ĩ moãĩarocati rujũ yarise jedicoayijũ isore. Ito bajiri wãmũcõri masare eca bocasũoyijo iso.

Jājarā ñarise cutirāre Jesús ĩ yisioire gaye

(Mr 1.32-34; Lc 4.40-41)

¹⁶ Iti rāioroca jājarā rūmú sãñarāre Jesús tujũ āmi ejayijarā masa. Ito ĩna bajija ticōri, coji ĩ busirisenati rūmũare bucōacōyijũ Jesús. Ito yicōri ñarise cutirāre yisioyijũ Jesús. ¹⁷ Ito bajiro rētayijũ Isaías Diore goti ĩsiri masũ ñayorũ ĩ goticādo bajiroti. Ado bajiro yiyijũ Isaías ñayorũ: “Manire ruju gajajuarise ito yicōri mani ruju ñarise cutirise yisioyũ yiguĩji”, yiyijũ Isaías ñayorũ yure tuoĩa yugũ, yiyijũ Jesús masare.

Jesure tuo sũya āmorā

(Lc 9.57-62)

¹⁸ Jājarā masa ĩ tujũ ĩna gāni biaja ticōri, “Gaje ñajajũ jēa wato mani”, yiyijũ Jesús ĩ rāca riasotirāre. ¹⁹ ĩna waroto riojũ sīgũ Moisés rotirise riasori masũ, Jesús tũ ejayijũ:

—Riasori masũ, no mũ waroti mũre sũya āmoa yũ, yiyijũ ĩ Jesure.

²⁰ Ado bajiro cadiyijũ Jesús ĩre:

—Buyairoare ĩna caniri goje ñacũ. Wutirāre cunĩ ĩna ya jibũ ñacũ. Ito bajibojarocati Masa Rĩjorũareama no cũñarajũ ma ĩreama. ĩti ña yũ Masa Rĩjorũ. Ito bajiri yure mũ sũyaja josari ñaroja mũre, yiyijũ Jesús ĩre.

²¹ Ito yija gāji Jesús rāca riasotiri masũ ado bajiro yiyijũ ĩre:

—Yũ jacure codegũ ña yũ maji. ĩ godaja bero mũre sũyacũja yũ maji, yiyijũ ĩ Jesure.

²² —Adocātati yure sũyaja quena. Godarāma godarāmasiti gāmeri yujejaro. Jeyaro mũ tuoĩa oca jairisere jidicācōri yure sũyaja quena, yiyijũ Jesús ĩre. Yure tuorũnumena godacānare bajiro bajirā ñama. ĩnamasiti godarāre yujerā yirāji.

Minore, jacũrisere cunĩ Jesús ĩ rētoire gaye

(Mr 4.35-41; Lc 8.22-25)

²³ ĩ ito yija bero cumajũ ĩ rāca riasotirā rāca sājayijũ Jesús. ²⁴ Itajura gudareco ĩna tujaroca mino bũto wēayijũ. Ito bajicōri cumajũ jacũsāyijũ. Ito iti bajibojarocati canigũ yiyijũ Jesús. ²⁵ Ito iti bajija ticōri, ĩ rāca riasotirā ĩre yujioyijarā. ĩre yujiocōri ado bajiro yiyijarā ĩna ĩre:

—Gũ tũjũ rujarā ya mani. Ito bajiri guare masoĩa, yiyijarā ĩna Jesure.

²⁶ —¿No yija bũto gũiatĩ mũa? Yure queno tuorũnubea mũa, yiyijũ ĩ ĩnare. Ito yija wũmũ rũgũyijũ ĩ. Ito yicōri minore, “Wēabesa”, ito yicōri jacũrise, “Jacũbesa”, yiyijũ Jesús.

ĩ ito yija bero ñe godo manoti tujacoayijũ ĩja. ²⁷ ĩ rāca riasotiri masa itire ticōri ruju ucayijarā:

—¿Ñimũocũ masũ ñatibe āni? Mino wēarise, ide jacũrise cunĩ ĩ rotija tuoĩa ĩre, yĩ tuoĩayijarā ĩna.

Gadara gāna rūmũa sãñarā oca

(Mr 5.1-20; Lc 8.26-39)

²⁸ Itajura gaje ñajajũ Gadara wame cutiri sita ejayijarā ĩna. Ito ĩna ejaroca jũarā ũmũa masari cumajũ budi wadiyijarā. Ito yicōri Jesús tũ eja rũgũyijarā ĩna. Jũarājuti rūmũa sãñarā ñayijarā ĩna. Bũto guarā ñayijarā ĩna. Ito bajiri ĩna tũ rēta masia maĩijũ. ²⁹ Jesure ticōri ado bajiro awasāyijarā ĩnare sãñarā rūmũa:

—Jesús, Dios Macũ ña mũ. ¿No yija gua tũ wadiati mũ? ¿Adocāta jeame ũjurojũ guare cōacōri gua tōbũjaroca yigũ wadiri mũ? yiyijarā ĩna Jesure.

³⁰ Ito sōjũa nocō mejeti jājarā ecana yesea āma ba ñayijarā. ³¹ Yeseare ticōri ado bajiro Jesure josayijarā rūmũa:

—Guare mu bucōaja, ōa yeseare guare sāja rotiya, yiyijarā ĩna Jesure.

³² —Muare roticā yu. Wasa, yiyiju Jesūs rāmúare.

Ito ĩ yirocati ūmua jūarājureti rāmua budicoayijarā ĩja. Ito yicōri yeseajure sāja wayijarā ĩna mūcana. Yeseare ĩna sājarocati taria ūmaquedi roja wacōri itajuraju quedi roacoayijarā ĩna. Ito bajiri ĩnarocōti ruja godacoayijarā ĩna ĩja.

³³ Yeseare tirānubojana ito ĩti bajija ticōri, gūirā ūmaquedi wayijarā ĩna. Cutoju ejacōri, “Ado bajiro rētamu”, yirona goti jeoyijarā ĩna. Rāmua sāñabojarāre ĩna rāmua budigore gaye goti jeoyijarā ĩna iti cuto gānare. ³⁴ ĩna ito bajiro gotija tuocōri, Jesūs tajuare minijua wayijarā masa, iti cuto gāna. Jesure gūirā ĩ ware āmorā ĩre josayijarā ĩna.

9

Rudurure Jesūs ĩyisioire gaye (Mr 2.1-12; Lc 5.17-26)

¹ Ito yija mūcana cumaju sājayiju Jesūs. Ito bajiri itajura gaje duja jēa wacōri ĩ ya cutoju ejayiju. ² Ito ĩ ejaroca rudurure cōrāre ĩna jeorona ĩre āmi ejayijarā Jesūs tu. “Yure queno tuorānūrā ĩnama ĩna”, yi ti masicōri ado bajiro yiyiju Jesūs rudurure:

—Oca sēōña yu macu. Mu ĩeñaro yirise ma mare ĩja, yiyiju Jesūs ĩre.

³ Ito ĩ yija tuocōri, ito gāna coriarā judio masa rotirise riasori masa ado bajiro tuoļayijarā: “Ito bajiro ĩ basija, Diore rūcububobicu yami ĩ”, yi tuoļayijarā ĩna. ⁴ Ito bajiro ĩna tuoļarise ti masicōri ado bajiro yiyiju Jesūs ĩnare:

—ĖNo yija ito bajiro ĩeñaro tuoļati mūa? ⁵ ĖDisejua ĩati josasabiti mūa tija? “Mu ĩeñaro yirise coecoaju”, yu yija, Ėquena ĩnarojada mūa tuoļaja? “Wumuña, wasa”, yu yija, Ėquena ĩnarojada? ĖDisejua ĩati josasabiti mūa tija? ⁶ Yu ĩna Masa Rĭjoru. Adi sitaju Dios ĩ cūre rāca ĩna yu. Ito bajiri masa ĩeñaro ĩna yirisere ācabojo masia yu. “Riti Dios ĩ cūre ĩna mu”, yure mūa yi ti masitoni ado bajiro ya yu rudurure:

—Wumuña. Mu ya cama āmĭña. Mu ya wĭju tudi wasa, yiyiju Jesūs.

⁷ Ito ĩ yirocati ruduru ĩnabojaru wumuyiju. Ito yicōri ĩ ya wĭju wacoayiju ĩ ĩja. ⁸ ĩto bajiro bajija ticōri, gūiyijarā masa. “Adi sita gagure ĩ masirise jidicāñi Dios”, yi tuoļacōri, Diore rūcububoyijarā masa.

Mateore Jesūs ĩjire gaye (Mr 2.13-17; Lc 5.27-32)

⁹ Itona wacōri yu Mateo ture ejaquĭ Jesūs. Cuto ĩnari masare moa ĩsigū ĩnare niyeru boca āmiriju ĩnacu yu. Yure ti bujacōri ado bajiro yiquĭ Jesūs yure:

—Yu rāca waya, yiquĭ Jesūs yure.

Jesūs yure ito bajiro yija tuocōri, ĩre sūya wacu yu ĩja.

¹⁰ Yu ya wĭju ejacu gua. Ito ejacōri basuocu gua. Niyeru boca āmi ĩsiri masa, ĩeñaro yiri masa ĩnacā ĩna cūni gua rāca barona. Jesūs rāca riasotirā cūni ĩnacā gua rāca barona. ¹¹ Ito bajiro iti bajija ticōri, fariseo gaye tuoļarā gua rāca riasotirāre ado bajiro seniñacā:

—ĖNo yija muare riasori masu niyeru boca āmi ĩsiri masa ito yicōri ĩeñaro yiri masa rāca bati? yicā ĩna.

¹² Ito bajiro ĩna yija tuoquĭ Jesūs:

—ĖNarise mana, cōmena cūni uco masare āmomenaji ĩna. Cōrā riti uco masare āmarāji ĩna. ¹³ Dios oca tuti gaye ticōri tuoļaña mūa. Ado bajiro gotia iti. “Gājerāre mūa tuo maire āmoa yu. Gājerāre tuo maibitibojarāti ecarure śiacōri yure mūa soe ĩsibojaja ĩe waja ma iti”, yi gotia Dios oca tuti, yiyiju Jesūs ĩnare.

Queno yiräre jiroc_u meje adi sita wadic_u y_u. Ñeñaro yiräre ñeñaro ña yirise jidicãtoni gaje adi sitaj_u wadic_u y_u, yiquĩ Jesús ñnare.

Bamenati Diore rúcub_uore gaye
(Mr 2.18-22; Lc 5.33-39)

¹⁴ Ito ñana Juan idé guri mas_u rãca riasotirã Jesure seniñaron_a ĩ t_u ejacã ñna:

—Gua ito yicõri fariseo gaye tuoñarã c_uni coji ruyabeto Diore rúcub_uorã bamenati ñe rúcub_uoc_u gua. ¿No yija m_u rãca riasotirãma bare bamenati ñe rúcub_uobeati ñna? yicã ñna Jesure.

¹⁵ Ñna ito yija tuocõri, ado bajiro ñnare goti masioquĩ Jesús:

—¿Sĩgũ ĩ ãmo siari r_um_u ĩ rãca wan_urona ĩ ji ñucana ĩ rãca ñabojarocati bojori bujarã yirãjida ñna? Bojori bujamenaji. Y_u baba mesa c_uni bojori bujamenaji ñna rãca y_u ñarocama. Co r_um_u y_ure ñna ñiaroti r_um_u ejaro yiroja. Y_ure ñna ñiaja ticõri, bamenati y_ure yiari Diore senirã yirãji y_u baba mesa, yiquĩ Jesús ñnare.

¹⁶ ‘Saya bucaro iti tadija, mamarona sere wõmenaji mani. Mamarona mani sere wõja tãatu wato bucaro tadiroja. Ito bajicõri jaja goje busa tadi waroja ĩja. Mame oca y_u riasorise c_uni bucarã oca rãca tuoña wisabesa. ¹⁷ Uyé mame ide wec_u wirowo bucu baju jiomenaji mani. Buc_u baju mani jiojama wirowo cuducoaroja. Ito yicõri idire wirowo c_uni juajij_u godaroja. Ito bajiro uyé mame ide wec_u wirowo mama bajuna jiore ñaroja. Ito yicõri uyé ide, wec_u wirowo c_uni corocõ ñaro yiroja, yiquĩ Jesús ñnare.

Jairo macore Jesús ĩ yisioire gaye
(Mr 5.21-43; Lc 8.40-56)

¹⁸ Ito bajiro Jesús ĩ gotiroca riti sĩgũ judio masa u_u ejaquĩ Jesús t_u. Jesús riojo ñe rúcub_uogu ñini rũjũquĩ ĩ. Ito yicõri ado bajiro yiquĩ ĩ Jesure:

—Janeti y_u maco usi jedicoamo. Iso t_u ejacõri isore m_u moañaja tãdi caticoago yigõji iso, yiquĩ ĩ Jesure.

¹⁹ Ito ĩ yija tuocõri, ñe s_uya waquĩ Jesús. Ito bajiri gua ĩ rãca riasotirã c_uni wac_u. ²⁰ Ito bajiro gua waroca sĩgõ romio cõgõ Jesús judojua eja rãgũcõ. Iso ñacõ romia ñarise cõgõ. Itire jua gubojeno rodori cõ ñayijo iso. Jesús judojua ejacõri ĩ ya yutabuju gaja moañacõ iso. ²¹ “Ĩ ya yutabuju gaja y_u moañajati caticoago yigoja y_u”, yĩ tuoñari seyocõ iso. ²² Ito bajiro iso yija tuo masicõri, juda rãgũquĩ Jesús. Ito yicõri ado bajiro isore gotiquĩ:

—Oca s_uoña y_u maco. Y_ure tuorũnũgõ ñacõri caticoaj_u m_u ĩja, yiquĩ Jesús isore.

Ito bajiro ĩ yirocati tujacoacõ iso ĩja.

²³ Ito yija bero yoa busari wacõri u_u ya wij_u ejac_u gua. Yujerona basa ñna menija tic_u gua. Ito yicõri ruje masa ñna oca cutirise ruyuc_u. ²⁴ Jesús ado bajiro gotiquĩ ñnare:

—Adijure budigoya m_ua maji. Adio macoacã cõgõ meje yamo. Canigõ yamo, yiquĩ Jesús ñnare.

Ĩ ito yija tuocõri, ñe ajacã ñna. ²⁵ Masa ñna budigoja bero macoacã t_u sãja wacõri isore ãmo tãa ñiaquĩ Jesús. ĩ ito yirocati jaja rũjũcõ iso. ²⁶ Ito bajiro Jesús ĩ yija ticõri, ĩ sita ñarocõti oca batacu.

Juarã cajea timenare Jesús ĩ yisioire gaye

²⁷ Itoju gua waroca cajea timena juarã awasã suyacã Jesure:

—Gua_{re} ti maiña David ñayoru janerãbatia janami m_u, yicã ñna Jesure.

²⁸ Wij_u gua sãja ejaroca ñna juarã cajea mana c_uni sãja ejacã. Ito bajiri ñnare ado bajiro seniñaquĩ Jesús:

—“Gua ya cajea tiroca yigu yiguŋi Jesús”, ɛyi tuoŋati mua? yiqui Jesús ĩnare.

—Ito bajiroti tuoŋa yu ʋju gua, yicā ĩna Jesure.

²⁹ ĩna ito yijare, ĩna ya cajeaju moa jeoqui Jesús:

—Yure mua tuoŋarō bajiroti mua ya cajea tiroca ya yu, yiqui Jesús ĩnare.

³⁰ Ito ĩ yirocati ĩna ya cajeari ticoacā ĩna. Ito yicōri sēoro ado bajiro gotiqui Jesús:

—Queno tuoŋama. Gājerāre goti batobeja, yiqui Jesús ĩnare.

³¹ Ito bajiro ĩ yibojarocati yoari mejeti wacōri goti batoyijarā ĩna iti sita gānare Jesús ĩ yigorere.

Buŋibicure ĩ buŋiroca Jesús ĩ yire gaye

³² Itijuna ĩna wasuoroca coriarā ejacā masa buŋibicure āmi ejarā. Rāmú sānagū ŋaquĩ ĩ. ³³ Jesús rāmure ĩ bucōja bero buŋibicu ŋabojaru buŋisuoqui ĩja. Itire ticōri ruju uacā masa. Ito bajicōri ado bajiro yicā ĩna:

—Israel sitaju ado bajirise tiŋabiticu gua maji, yicā ĩna.

³⁴ Fariseo gaye tuoŋarāma ado bajiro yicā:

—Āniōcū rāmua ʋju ĩ masirisena rāmure bucōami āni, yicā ĩna.

Masare Jesús ĩ tuo maire gaye

³⁵ Co cuto ruŋabeto gua ejarocō cūri cūtori, mutari cūtori cūni minijuara wiŋu masare riasoqui Jesús. “Īre tuoŋarāre ĩ rotiroju miojugu yiguŋi Dios”, yire gaye masare riasoqui Jesús. Masa jeyaro ĩna ŋarise cūtirisere yisioqui Jesús. ³⁶ Masa ĩna cōja, ĩna bojori bujaja ticōri, ĩnare ti maiqui Jesús. Jesús ĩ tija oveja ʋju mana robo bajiro bajirā ŋacā ĩna. ³⁷ Ito yija guare ado bajiro yiqui Jesús:

—Riti muare gotia yu. Jaje ote bucuu. Ito bajibojarocati coriarāti ŋama itire āmiri masa. ³⁸ Ito bajiri ote ʋjare seniña, moari masare ĩ cōatoni, yiqui Jesús guare. Ito bajiro ĩ gotija ado bajiro yireoni yiri seyoqui Jesús: Jājarā ŋama maji coji Dios ocare tuoŋa yimena. Ito bajibojarocati coriarāti ŋama ĩnare ĩ oca gotirona. Ito bajiri Diore seniña jājarā buŋa gotiri masare ĩ cōatoni.

10

Jua gubojeno apóstol mesare Jesús ĩ besere gaye (Mr 3.13-19; Lc 6.12-16)

¹ Ito yicōri gua jua gubojeno ŋarāre jimiojuqui Jesús. Ito bajiro guare jimiojucōri rāmua sānārare bucōa rotiqui ĩ. Ito yicōri masa jeyaro ĩna ŋarise cōrisere guare yisio rotiqui ĩ. Ito bajiro yicōri cōrāre gua yisio masiroca yiqui Jesús.

² Adocō ŋa gua jua gubojeno ŋarā Jesús oca riaso ucutoni ĩ cūana. Tite mua. Cajero Simón Pedro wame catigu ito yicōri ĩ ocabaji Andrés, ito bero Santiago, ito bero ĩ ocabaji Juan, Zebedeo rīa ŋama ĩna. ³ Bero Felipe, bero Bartolomé, bero Tomás, ito bero yu Mateo ʋjarāre yiari waja seni ĩsibojacacu, ito bero Santiago, Alfeo macu ŋami. Ito bero Tadeo. ⁴ Ito bero Simón, celote gaye tuoŋagoru ŋami ĩ, ito bero susari Judas Iscariote. ĩ ŋami Jesure ĩna ŋiatoni gotiru.

Dios oca ĩna goti ucutoni ĩ rāca riasotirāre Jesús ĩ cōare gaye (Mr 6.7-13; Lc 9.1-6)

⁵ Ado bajiro gua jua gubojeno ŋarāre riaso ucu rotiqui Jesús:

—Judio masa meje ĩna ŋari cūtori riaso ucubeja mua. Samaria sita cūtori cūni wabeja mua. ⁶ Quenogoroama Israel sita gāna tu wasa. ĩna ŋama oveja wisana robo bajiro bajirā. ⁷ “Yoari mejeti ĩre tuoŋarāre miojugu yiguŋi

Dios”, yi riaso ucuba mua. ⁸ Ruju jogaräre mua ti bujaja inare yisioba mua. Gäjerä gaje ñarise catiräre cuni yisioba mua. Godanare cuni ina catiroca yiba. Rāmua sāñaräre cuni inare bucōama mua. Ito bajiro mua yi masitoni waja manoti muare jidicā yu. Ito bajiro muare yu jidicājare mua yirise waja, waja senibeja mua cuni, yiqui Jesús guare.

⁹ Mua wani niyeru kujiri, oro kujiri, cobre kujiri āmi wabeja mua. ¹⁰ Ito yicōri gajeoni sāra bajuri āmi wabeja mua. Coro mua sāñaro riti āmi waja. Gaje guboco mua wasoaroti āmi wabeja. Gajegu turigu āmi wabeja. Diore moa isirā mua ñajare mua riasorājua muare bare ina ecaja quena, yiqui Jesús guare.

¹¹ Jaja cuto jaibiti cuto cuni mua ejaja, yiro bajiro tuoīagüre āmama. Iocū mua bujaja i tu canima mua. Iti cuto gānare mua riasoja i tu riti ñama maji, mua waroto riojua. ¹² Wiju mua ejaja, ħñati mua? yi seniīacōri, “Queno ñaña mua”, yiba. ¹³ Masa queno muare ina boca āmija, ito bajiroti, “Queno ñaña mua”, yi jidicāma inare. Muare ina queno boca āmibeja, “Queno ñaña mua”, yi jidicābeja inare. ¹⁴ Muare ina boca āmi āmobeja, ito yicōri muare ina tuo āmobeja, iti wire ñabeja mua. Ito yicōri iti cutore ñabeja mua. Iti cutore jidicā warā mua ya gubori sūjuri wārisere ja batecāma mua. Ito bajiro mua yija ticōri, “Inare queno boca āmibeja mani”, yi tuoīa masirā yirāji ina iti cuto gāna. ¹⁵ Riti muare gotia yu. Sodoma ito yicōri Gomorra gāna rēto busaro ñeñaro tōbujarā yirāji ina masa ina ñeñaro yirise waja Dios i seniri ramu, yiqui Jesús guare.

Dios oca mua gotija tuo junisinicōri ñeñaro mua tōbujaroca yirā yirāji, Jesús i yire gaye

¹⁶ Yu muare riaso ucu rotija, oveja robo bajiro yaia wato guijoroju muare cōa yu. Queno āñare bajiro ñacāña mua. Ito bajibojarocati bujare bajiro queno yirā ñama mua. Itoju mua waroto riojua, “Ado bajiro mani yija quena”, yirona queno tuoīama maji. Ito bajiri ito gāna mua ejaroca ñeñaro ina yibojarocati queno yiba muama inare. ¹⁷ Queno tuoīama mua. Muare ñiacōri ujarā riojo āmi warā yirāji ina. Ito yicōri minijuara wi cuni muare bajerā yirāji ina. ¹⁸ Yu ocare mua riasojare gobierno masa ito yicōri cuto gāna ujarā riojo muare āmi warā yirāji ina. Ito bajibojarocati ina riojo yu gaye busirā yirāji mua. Ito yicōri judio masa meje ñaräre cuni gotirā yirāji mua. ¹⁹ Oca quenori masu riojo muare ina āmi ejaja. “ĸNo bajiro tuoīa busigutibe yu, yigu yigujada yu?” yi tuoīa oca jaibeja mua. Mua busirija iti ejaja, mua busiroti muare gotigu yiguji Dios. ²⁰ Mua busija muario meje busirāji mua. Mani Jacu i ya usi mua rāca ñajare busirā yirāji mua, yiqui Jesús guare.

²¹ Guijorise iti rētaja tirā yirāji mua. Masa ina ñarāreti gājerā ina sīatoni ñia rotirā yirāji ina. Ito yicōri jacu mesa gājerā ina sīatoni ina rīare ñia rotirā yirāji. Ito yicōri ina rīaju inare ti junisinicōri gājeräre sīa rotirā yirāji ina. ²² Yu ocare mua goti ucujare, masa jeyaro muare ti tudirā yirāji. Noa yure jidicāmenati jeame ujuoroju ina waborere inare, masogū yiguji Dios. ²³ Cutoju mua tōbujaroca ina yija, gaje cutoju rudi waja. Riti muare gotia yu. Jeyaro Israel sita gāna cutori mua wa ucu jeoroto riojaju, yu Masa Rīoru ejagu yiguja yu, yiqui Jesús guare.

²⁴ Sīgū riasotiri masu ire riasoru rēto busaro masigū mami. Ito yicōri sīgū moari masu i uju rētogū mami. ²⁵ Sīgū riasotiri masu ire riasorare bajiroti yija quena. Ito yicōri moa isiri masu i ujure bajiroti yija quena. Yu mua ujure Beelzebū ina wame yi tudija, yu ñarā mua ñajare buto busa muare busiturā yirāji ina, yiqui Jesús guare.

Diore mani güija quena, Jesús ñ yire gaye
(Lc 12.2-7)

²⁶ Ito bajiro ña busitubojarocati ñnare güibeja mua. Ñejua yeyo busire ma Dios ñ tiro riojo. Ñejua masa ña yeyo masirise ma. Jeyaro ti masigüji Dios. ²⁷ Masa jeyaro tuobeto yu muare gotirise jeyaro masa ña tuotoni goti batoba mua. Muare yu yeyo gotirise masare jimiojucöri ñnare gotiba. ²⁸ Mua ya rujure siaräre güibeja mua. Mua ya usijure sia masimenaji ña. Diore mua güija quena. Ñ ñami mua ya rujure siacöri mua ya usire jeame ajuroju cöa masigü. Ñre mua güija quena, yiqui Jesús guare.

²⁹ 'Minia jüaracä waja niyeru cotiacä seniräji ña. Waja mana ña ñabojarocati ña quedi godaja ti masigüji mani Jacu. ³⁰ Manire cuni queno tirünhami Dios. Mani ya rijoga joa co joa rayabeto cöia masigüji Dios. ³¹ Ito bajiri tuoia oca jaibitiraja manire. Minia rëtoro ñasarä ña mani Dios ñ tija, yiqui Jesús guare.

"Jesure masigü ña yu", mua yi bojobeja quena, Jesús ñ yire gaye
(Lc 12.8-9)

³² 'Masa tiro riojo, "Jesure tuorünurä ña gua", yiräreama yu cuni yu Jacu ümacüju gagure, "Ña ñama yu ñarä", yi masigü yigüja yu. ³³ Ito bajibojarocati masa tiro riojo, "Jesure masibea yu", ña yija, yu cuni yu Jacu ümacüju gagure, "Yu ñarä meje ñama ña", yi masigü yigüja yu, yiqui Jesús guare.

Yure mua tuorünhja ticöri, muare ti junisinirä yiräji, Jesús ñ yire gaye
(Lc 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ "Sügure bajiro tuoäcöri masa ña queno wanu quenatoni wadiñi Jesús", yi tuoäbasa mua. Ñeñaro yi ämorä yu oca tuomenati junisinirä yiräji masa. ³⁵ Sügü yure ñ tuorünhja ñ jacüha ñre tudigu yigüji. Ito yicöri sügö yure iso tuorünhja iso jacojua isore tudigo yigöji. Ito yicöri sügö yure iso tuorünhja iso maficö isore tudigo yigöji. ³⁶ Ito bajiri sügü yure tuorünhja ñ ñajare, ñ ñarä ñabojaräti ñre ti tudirä yiräji ña. Ito yicöri ña ñarä yiräji ñ wajana, yiqui Jesús guare.

³⁷ 'No ñ jacore ñ jacure yure rëto busaro maigü, yu yagu ñado mami ñocü. No ñ macore ñ macure yure rëto busaro maigü yu yagu ñado mami ñocü. ³⁸ "Jesure yu sayaja yucäteojü yure jaju siarä yiräji", yi tuoia güigu, yu yagu ñado mami ñocü. ³⁹ No ñ catirise mailbojaguti godagu yigüji. Ito bajibojarocati yure tuorünhjä, yu oca ñ gotija tuo junisinicöri ña siagüama catitiñare gaye bujagu yigüji, yiqui Jesús guare.

Dios tu waja bujare gaye
(Mr 9.41)

⁴⁰ 'No muare boca ämiräti yure cuni boca ämirä yiräji ña. Ito yicöri no yure boca ämiräti yure cöarure cuni boca ämirä yiräji ña. ⁴¹ No, "Diore goti isiri masu ñami", yi masicöri ñre boca ämirä Dios tu ñ bujado bajiroti waja bujarä yiräji ña cuni. No, "Queno yigu ñami", yi masicöri ñre boca ämirä, Dios tu ñ bujado bajiroti waja bujarä yiräji ña cuni. ⁴² Riti muare gotia yu. No yure sayaräre ñasarä meje ña ñabojarocati ñnare boca ämicöri ñnare ña ide ioja, waja bujarä yiräji ñaöna. "Jesure sayagu ñami", yi masicöri ñre ña boca ämija, waja bujarä yiräji ñaöna, yiqui Jesús guare.

11

"Jesure titëña", Juan idé guri masu ñ yi ñucare gaye
(Lc 7.18-35)

¹ Gwa ï rãca riasotirã jua gubojeno ñarãre ito bajiro riaso rotiquĩ Jesũs. Ito bajiro ï goti tĩoja bero iti sita cãtori masare riaso ucurã wacu gwa, Jesure suyarã.

² Iti rumu masare idé guri masu Juan tubiara wiju ñaňi. Itoju ï ñaroca Jesũs ï masare riaso ucure, ito yicõri tiyamani ï ñore gaye oca ejayiju ñre. Ito bajiri Jesure ñna senĩatoni ï rãca riasotirã jũarãre cõaňi Juan. ³ Gwa tu ejacõri ado bajiro Jesure senĩacã ñna:

—¿Mutĩ ñati Cristo Dios ï cõaru? Gãji mu ñajama, ¿gãjijuare bocatirãtite gwa? yĩ senĩacã ñna Jesure.

⁴ Ñna ito yija tuocõri:

—Wasa, Juan tu tũdi wasa. Ñ tu ejacõri mua tigure, mua tuogore cuni gotiba ñre. ⁵ Ado bajiro ñre mua gotire amoa yu: “Timena cuni ticoa. Wamena cuni wacoa. Ruju camĩ jogarã cuni camĩ yaticoa. Tuomena cuni tuocoama. Godana cuni tũdi caticoama. Ito yicõri bojoro bujarã cuni Dios oca quenarise gaye tuo, baji ñaňi ñna Jesũs ï masirise ï ñojare”, yĩ gotiba, Juan tu mua ejaja.

⁶ No yure tuorũnugũ ï jidicãbeja wanu quenagũ yiguji, yiquĩ Jesũs ñnare.

⁷ Ñna waja bero Juan idé guri masu gaye masare gotisuoquĩ Jesũs:

—¿Yucu manojũ warã ñimure tuoĩa wacati mua? ¿Sĩgũ amũgũ mino iti waja, ue rũgõgũre tuoĩa wacatite mua? ⁸ Ñocũre mua tuoĩa wabeja, ¿ñari masa ya yutabujuri sãñagũre tuoĩa wacatite mua? “Quenarise yutabujuri sãñarã ñacã ñna ujarã tu ñarã”, yĩ masia mani. ⁹ ¿Ñimũjuare tuoĩa wasacati mua? ¿Diore goti ñsiri masare tuoĩa wacatite mua? Riti muare gotia yu. Gãjerã Diore goti ñsiri masa rẽtoro ñagũre tiyija mua. ¹⁰ Dios oca tutiju Juan idé guri masu gaye ado bajiro gotia:

Mu riojua oca goti yuri masu cõagũ yigujã yu. Ñti ñami mu ejaroto riojua queno yuri masu, yĩ gotia Dios oca tuti.

¹¹ Riti muare gotia yu. Nijua gãji masu, masa jeyaro wato Juan idé guri masare bajiro ñasagu maquji. Ito bajibojarocati Dios ï rotiroju ñasarã meje ñabojarocati ñna ejaja Juan rẽto busaro ñasari masa ñarã yirãji ñna, yiquĩ Jesũs masare.

¹² Cajero Juan ï riasosũorocaju, ito yicõri adi rumariju cuni jãjarã ñama Dios ï rotiroju sãja amora. Jãjarã ñabojama ñna ñeňaro yirise jidicãmenati jore sãja amobojarã. ¹³ Juan ï ejaroto riojua, “Ñre tuorũnurãre ï rotiroju miojugu yiguji Dios”, yĩ tuoĩa yurã busiňi Diore goti ñsiri masa. Dios rotirise ucari masu Moissĩ ñayoru cuni ito bajiroti busiňi. ¹⁴ “Diore goti ñsiri masu Elĩas wame cutigu goaĩogũ yiguji”, yĩ goti yuyijarã ñna. “Juana suoriti goaĩoami ñna tuoĩa yuru”, mua yĩ tuoĩaja quena. ¹⁵ “Gãmo goje cutirã tuoya mua”, yiquĩ Jesũs masare.

¹⁶ ¿Ñena cõiacõri no bajiro bajiatibe adi rumari gãna masa, yĩ cõĩagũtibe yu? Riaca cuto gudareco ñna baba rãca aje rujicõri busi rujirãre bajiro bajiama ñna. ¹⁷ “Seru jutia gwa. Ito bajibojarocati borobea mua. Bojori bujare basa gwa sãbojaja otibea mua”, riaca yĩ ajerã robo bajiro bajirã ñama adi rumari gãna. ¹⁸ Ito bajiro ya mua cuni. Mua amoro bajiro gãji ï yibeja, junisinia mua. Juan ï ejaja ticõri, jeyaro ï babeja, uyẽ ide ï idibeja ticõri, “Rãmũ sãñaru ñami aňi”, yicu mua. ¹⁹ Ñ bero ejacu yu, Masa Rijoru. Yu baja, yu idija ticõri, “Jairo bagu ñami ñ. Ito yicõri idiri masu ñami. Ñeňaro yiri masa baba ñami aňi. Ujarãre yiari waja seni ñsiri masa baba ñami ñ”, yicu mua yure. Ito bajiro mua yibojarocati Dios masirise mua tuo masi amojã, ñre masirãre ñna yigore ticõri tuo masirã yirãji mua, yiquĩ Jesũs masare.

*Cutori gāna riojo cadimena oca
(Lc 10.13-15)*

²⁰ Ito bajiro i yija bero tiyamani i ĩora cutori gānare tuoĩacōri ĩnare tudisuoquĩ Jesũs. Ñeñaro yirisere ĩna jidicābejare ito bajiro ĩnare tudiquĩ Jesũs:

²¹ —Bujato bujarā yirāji mua Corazín gāna. Bujato bujarā yirāji mua Betsaida gāna cuni. Tiro cuto gāna ito yicōri Sidón cuto gānare cuni muare tiyamani yu ĩocato bajiro ĩnare yu ĩoja iti ramuju ĩna ñeñaro yirisere tuoĩa bojori bujacōri jidicāboana ĩna. “Gua ñeñaro yirise jidicā gua”, yirona yutabuju bojori baju sãñaboana ĩna. Ito yicōri, “Bojori buja gua”, yirona ĩna ya rijogaju ōja jeboana ĩna. ²² Riti muare gotia yu. Ñeñaro yirisere mua jidicābeja, Dios ĩ waja seniri ramu Sidón gāna, Tiro gāna rēto busaro ñeñaro tōbujarā yirāji mua. ²³ Mua Capernaum gāna, “Ūmacāju Dios ĩ ñaroju ejacoana mani”, yi tuoĩaboya mua. Ejamanaji mua. Jubeju godana tujū jeame ūjuroju ejarā yirāji mua. Sodoma gānare tiyamani yu muare ĩocato robo bajiro yu ĩnare ĩoja, ĩna ñeñaro yirisere jidicāboana ĩna. Ito bajiri adi ramuriyu cuni ñaboadoja ĩna cuto maji. Tiyamani yu muare ĩobjarocati ñeñaro mua yirise jidicā amobeja mua. ²⁴ Riti muare gotia yu, Dios ĩ waja seniri ramu Sodoma gāna rēto busaro ñeñaro tōbujarā yirāji mua, yiquĩ Jesũs masare.

*Yure mua suyaia tujacāre gaye bujarā yirāji mua, Jesũs ĩyire gaye
(Lc 10.21-22)*

²⁵ Iti ramuri Diore ado bajiro busiquĩ Jesũs:

—Cuna, ūmacāju gagu Ūju ña mu. Adi tuti gagu cuni Ūju ña mu. Mure rūcubuo yu. Yu riasorise ñasari masa, buto tuo masirāre cuni ĩna masibitiroca ya mu. Ito yicōri yu riasorise buto ñasari masa meje, buto tuo masimenare cuni ĩna tuo masiroca ya mu. Ito bajiri mure rūcubuo yu. ²⁶ Ito bajiro ya Cuna mu, mu amoro robo bajiro yigu, yiquĩ Jesũs Diore.

²⁷ Jeyaro yu yirise, yu ĩogorise cuni yu yi masiroca yami yu Jacu. Yu Jacu sīgūti yure masiami. Gājerāma yure masibeama. Yu sīgūti yu Jacure ti masia. Gājerāma ĩre ti masimenaji. ĩre masitoni yu gotirā riti yu Jacure masirāji ĩna. ²⁸ Moare bogarā, rūcurise amiboja bogarāre bajiro bajirā ña mua yu tija. Ito bajiri yure tuorā waya. Muare tujacā rotigu yiguja yu. Ito yicōri yure mua tuorānaja mua tuoĩa oca sēoroca yigu yiguja yu. ²⁹ Yu rotiro robo bajiro cadiya mua. Ito yicōri yu gaye riasoya. Masare ti maigū ñari sēoro muare rotibicuja yu. Ūsiroro yigu meje ña yu. Ito bajiri yu rotiro robo bajiro mua cadija ticōri, mua tujacāroca yigu yiguja yu. Ito yicōri mua ya usiju sajari oca cutiro yiroja muare. ³⁰ Yu muare rotirise josari meje ña. Ito bajiri yu gaye mua cadija bojori bujamenati queno wanu quenarā yirāji mua. Rūcubiti ūmarā bajiro wanu quenarā yirāji mua, yiquĩ Jesũs masare.

12

*Jesũs rāca riasotirā trigo ajeri beja amicōri ĩna bare gaye
(Mr 2.23-28; Lc 6.1-5)*

¹ Iti ramuri tujacāra ramu ñaroca ote wato wacu gua Jesũs rāca. Gua ĩ rāca riasotirā ñiocōcu. Ito bajiri trigo ajeri beja amicōri bacu gua. ² Iti gua baja ticōri, fariseo gaye tuoĩarā ado bajiro yicā Jesure:

—Tite. Mu rāca riasotirā tujacāra ramu moare gaye mejeti moama ĩna, yicā ĩna Jesure.

³ Ito bajiro ĩna yija tuocōri, ado bajiro cadiquĩ Jesũs:

—Co rumu David ñayoru i rāca gāna ñiocō wana ina yigore, ¿Dios oca tuti tiñabiticati mua? ⁴ Ñiocō wana ñari Dios ya wiju sājacōri, ire rucuburōrā gājerā ina cūre naju bayijarā ina. Paia mesa riti ina baroti ñabojayiju iti. David mesa ina baroti meje ñabojayiju. ⁵ “Paia mesa tujacāra rumu Dios ya wiju ina tujacābeja ñeñaro yirā meje yiana ina”, yi Moisés ñayoru i ucare gaye, ¿tiñabiticati mua? ⁶ Riti muare gotia yu. Dios ya wi rēto busaro ñasagu ña yu. ⁷ Dios oca tuti gaye queno tuoia masibea mua. Ado bajiro gotia iti: “Masa gājerāre queno ti maija quena yure. No yibea ecaru siacōri yure ina soe isija”, yi gotia Dios oca. Itire mua tuoia masija, gājerāre ti maicōri, “Inare seti ña”, yibitiboana mua. ⁸ Masa Rijoru, Dios i cūru ña yu. Ito bajiri tujacāra rumu gaye yu rotiroti cuni cūquī Dios yure, yiquī Jesús masare.

Āmo digarure Jesús i yisioire gaye
(Mr 3.1-6; Lc 6.6-11)

⁹ Ito yija bero judio masa minijuari wiju wacōri sājacu gua Jesús rāca. ¹⁰ Ito wiju ñaquī sīgū co daja āmo digaru. “Jesure seti ña”, yirona fariseo gaye tuoīarā ado bajiro Jesure seniīacā ina:

—¿Moisés ñayoru rēobisijari tujacāra rumu cōrāre yisioire gaye? yi seniīacā ina Jesure.

¹¹ Ina ito yija tuocōri:

—¿Sīgū mua ya ecaru i rujaraju i quedi roaja āmirā wamenajida mua? Tujacāra rumu ñabojarocati mua ya ecaru i quedi roaja ire āmirā warāji mua.

¹² Ecaru rēto busaro ñasagu ñami masu. Ito bajiri tujacāra rumuare cuni gājire mani ejabuaja quena, yiquī Jesús fariseo gaye tuoīarāre.

¹³ Ito yija āmo digagure ado bajiro yiquī Jesús:

—Mu ya āmo ñujoya ija.

I ñucōarocati jajacoacu ija, gaje daja ricare bajiroti. ¹⁴ Ito i yija ticōri, budi wacā fariseo gaye tuoīarā. “¿No bajiro yicōri Jesure siarajati mani?” yi tuoia busiri seyocā ina.

Ado bajiro ñagū yiguīji Jesús, yi tuoia yure gaye

¹⁵ Ito bajiro ina tuoīaja, tuo masicōri gajeroja waquī Jesús mucana. Gua cuni i rāca wacu. Jesús i waja ticōri, jājarā masa suya wacā gua rāca. Ito i waroju ñajediro masa cōrāre yisioquī Jesús. ¹⁶ Ito yicōri, “Āniti guare yisioquī”, yibeja mua, yiquī i inare. ¹⁷ Isaias ñayoru Diore goti isiri masu i goticādo bajiroti rētacu iti. Ado bajiro goti ucayoñi Isaias ñayoru:

¹⁸ Āni ñami yure moa isiri masu yure cudighu. Ire besecu yu. Ire maia yu, ito yicōri ire wanua yu. Yu ya usi ire queo sīgū yiguja yu. “Masa ina ñeñaro yirise waja senigū yiguīji Dios”, yi masare goti batogu yiguīji i.

¹⁹ Masare oca josabicu yiguīji i. Ito yicōri masare ma gudareco eja rūgücōri awasā gotibicu yiguīji i.

²⁰ Yure queno tuorūnasamenare cuni inare cōabicu yiguīji. Yure queno tuorūnasamenare inare ejabuagu yiguīji i, yure ina queno tuorūnatonu. Ito bajiro ñagū yiguīji i, masa jeyarore yu ti beseri rumu iti ejarocaju.

²¹ “Iti ñami masare masorocu Dios i cōaru”, yi tuoia wanu yurā yirāji masa jeyaro, yi gotia Dios oca tuti, yiquī Jesús fariseo gaye tuoīarāre.

Rāmua wju rotirise boca āmicōri yami Jesús, ina yire gaye
(Mr 3.20-30; Lc 11.14-23; 12.10)

²² Ito yija bero sīgure Jesús tū āmi ejacā ĩna. Ĩ ñaquĩ tibicu, busibicu cuni. Rāmú sñāgū ñari ito bajiro ñabojaquĩ ĩ. ĩre yisioquĩ Jesús. Ito bajiri tibicu ñabojaru tiquĩ ĩja. Ito yicōri busibicu ñabojaru busicoaquĩ ĩja. ²³ Itire ticōri masa jeyaro ucacā:

—¿David ñayoru janerābatia janamiti ñati āni? yi tuoĩacā masa.

²⁴ Ito bajiro masa ĩna yija tuoćori, ado bajiro yicā fariseo gaye tuoĩarā:

—Rāmúare ĩ bucōaja rāmúa uju Beelzebú wame catigu ĩ masirisena rāmúare bucōami ĩ, yicā ĩna.

²⁵ Ito bajiro ĩna yi tuoĩarise ti masicōri ado bajiro yiquĩ Jesús ĩnare:

—Cutori gāna ujarā gāmeri ĩna junisinija queno cuto ña rujeabetoja. Co cuto gāna, co wi gāna cuni ĩna gāmeri junisinija, queno ña masimenaji ĩna.

²⁶ Ito bajiroti rāmúa uju rāmúare ĩ bucōaja queno ña masibiquĩ ĩ. Ito bajiro ĩ yija queno rotĩ masibiquĩ ĩja. ²⁷ “Beelzebú wame catigu ĩ ejabuarisena rāmúare bucōami ĩ”, yiboja mua yure. Ito bajiro mua yure yi tuoĩabojaja, “Rāmú ĩ ejabuarise rāca bucōama gua rāca gāna”, yirāre bajiro ya mua. “Tuoĩa wisarā ya gua”, yi tuoĩaruja muare. ²⁸ Rāmúare yu bucōaja Espiritu Santona suoriti bucōa yu. Ito bajiro yu yija, “Diore tuorūnūrāre ĩ miojuri rama eja waju ĩja”, yi masirā yirāji mua, yiquĩ Jesús ĩnare.

²⁹ ‘Sīgū gāji sēogū ya wi sājacōri ĩre siabicuti gajeoni ĩma masibiquĩ ĩ. ĩre ĩ siaja beroju gajeoni ĩma masiguĩ ĩ. Rāmúa uju rētoro masigū ña yu. Ito bajiri rāmúare bucōa yu, yiquĩ Jesús fariseo gaye tuoĩarāre.

³⁰ ‘Yu robo bajiro tuoĩamena yure tao terā ñama ĩnaōna. Yure ejabuabicu yure ñeñaro yami iocū, yiquĩ Jesús ĩnare.

³¹ ‘Riti muare gotia yu. Masa ĩna ñeñaro yija, ito yicōri ñeñaro ĩna busija cuni, ĩnare ācabojo masiguĩ Dios. Espiritu Santore ĩna busituja, itireama ĩnare ācabojo masibiquĩ Dios. ³² Yu ña Masa Rjoru. No yure ĩ busituja, iocūre ācabojo masiguĩ Dios. Ito bajibojarocati, no Espiritu Santore ĩ busituja itireama ĩre ācabojo masibicu yiguĩ Dios. Adi tutire ūmacūju Dios ĩ ñaroju cuni ācabojo masibicu yiguĩ Dios, Espiritu Santore masa ĩna busituja, yiquĩ Jesús fariseo gaye tuoĩarāre.

Ricana suoriti yucugure ti masia mani, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 6.43-45)

³³ ‘Yucugū quenaricu ĩti ñaja, quenarise rica cutiro yiroja. Yucugū ñeñaricu ĩti ñaja, ñeñarise rica cutiroja. Ricaju ticōri, “Adigu ña quenarise rica cutiricu, adigu ña ñeñarise rica cutiricu”, yi ti masia mani. ³⁴ Ñeñaro busirā mua ñajare āña juniro bajiro bajia mua ya rise. Ñeñaro riti yirā ñari quenarise busi masimenaji mua. Mani ya usi ĩti tuoĩaro bajiroti busia mani. ³⁵ Sīgū queno yigu quenarise busigu yiguĩ, ĩ ya usi ĩti tuoĩaro bajiroti. Ito yicōri ñeñaro yigu, ĩ ya usi ñeñaro ĩti tuoĩaro bajiroti ñeñarise busigu yiguĩ ĩ. ³⁶ Riti muare gotia yu. Dios ĩ waja seniri rama rocati mani busiado bajiroti manire waja senigū yiguĩ. ³⁷ Mani busi wado bajiroti waja senigū yiguĩ Dios. Queno yirā mani ñaja, “Queno yirā ñama ĩna”, yigu yiguĩ Dios manire. Ito yicōri ñeñaro yirāreama, “Seti cutirā ñama”, yigu yiguĩ Dios, yiquĩ Jesús fariseo gaye tuoĩarāre.

Tiyamani mu ĩore āmoa gua, yi ĩna senire gaye

(Mr 8.12; Lc 11.29-32)

³⁸ Ito ĩ yija bero, ado bajiro seniācā fariseo gaye tuoĩarā, ito yicōri judio masa rotirise riasori masa cuni:

—Riasori masu, tiyamani mu ĩore āmoa gua, yicā ĩna Jesure.

³⁹ Ito yija ado bajiro ĩnare cadiquĩ Jesũs:

—Ñeñaro yirã ito yicõri yure tuorũnumena cuni, tiyamani yũ ĩore ãmoama ĩna. Ito ĩna yibojarocati ĩnare ĩoado ma yũ. Jonás ñayoru Diore goti ĩsiri masũ ĩre rêtare gaye riti ĩnare goticũja yũ. ⁴⁰ Ado bajiro rêtayijũ Jonásre: Udia ramũ, udia ñami wai jaigũ totijũ ñabojayijũ. Ito bajiroti yũ cuni Masa Rĩjoru ñami udia ñami ãmua udia ramũ ñagũ yigũja yũ sita watoju. ⁴¹ Nĩnive cuto ñayoana Dios ĩ waja seniri ramũ mucana tũdi catirã yirãji. Tũdi caticõri, “Muare seti ña”, yirã yirãji adi ramuri gãnare. Nĩnive cuto gãna ñayoana Jonás ñayoru Dios oca ĩ gotija tuocõri, ñeñaro ĩna yirisere jidicãyijarã ĩna. Ito yicõri mama uũ wasoayijarã ĩna. Jonás ñayorure ĩna tuorũnjare, tũdi caticõri, “Muare seti ña”, yirã yirãji ĩna adi ramuri gãnare. Yũ ado mua rãca ñagũ Jonás ñayoru rêto busaro ñasagu ña yũ. Ito bajibojarocati yure tuorũnubea mua. ⁴² Rocajũ gago ujo ñayoru Dios ĩ waja seniri ramũ mucana tũdi caticõgo yigõji iso. Mucana tũdi caticõri adi ramuri gãnare, “Muare seti ña”, yigo yigõji iso. “Salomón queno masigũ ñayijũ”, yija tuocõri, sõju gago wadicõri ĩ tũ ejayijo iso. Ito bajiri adi ramuri gãnare, “Muare seti ña”, yigo yigõji iso. Yũ ado mua rãca ñagũ Salomón rêto busaro ñasagu ña yũ. Ito bajibojarocati yure tuorũnubea mua, yiquĩ Jesũs fariseo gaye tuõĩarãre.

*Masũre budigocõri mucana tũdi ramũ ĩ sãjare gaye
(Lc 11.24-26)*

⁴³ Rãmũ sīgũre ĩ budija, ide manojũ tuja ãmogũ ãma ucuguĩji. ĩ bujabeja ado bajiro tuõĩagũ yiguĩji: ⁴⁴ “Yũ budigoadojũ tũdi warũja yure”, yĩ tuõĩaguĩji. ĩ budigorure mucana tũdi ĩ ejaja, queno wi ueri mani wi, queno carari wi robo bajiro ti ejagũ yiguĩji. ⁴⁵ Ito bajiro ĩre ti ejacõri jua ãmojeno rãmũa ĩ rêto busaro ñeñaro yirãre ãmi ejagũ yiguĩji ĩ. Ito yicõri ĩna ñarocõti ãmugũre sãjarã yirãji ĩna. Ito bajiro ĩna sãjajare buto busa ñeñaro yigũ ñagũ yiguĩji ãmugũ ĩja. Ito bajiroti rêtaro yiroja adi ramuri gãna ñeñaro yirãre cuni, yiquĩ Jesũs fariseo gaye tuõĩarãre.

*Jesũs ĩ ñarã ado bajiro bajiamã, yire gaye
(Mr 3.31-35; Lc 8.19-21)*

⁴⁶ Jesũs masare ĩ busiroca riti ĩ jaco ĩ ocabajĩ mesa rãca macũju eja rũgũcã ĩna. Jesure busirona ĩre ji bucõabojacã ĩna. ⁴⁷ Sīgũ ĩre jigũ ado bajiro yiquĩ ĩ Jesure:

—Mũ jaco, mũ ocabajĩ mesa rãca ado macũju ñama. Mũ rãca busĩ ãmoama ĩna, yiquĩ ĩ Jesure.

⁴⁸ Ito ĩ yijare ado bajiro cadiquĩ Jesũs:

—¿Nĩmo ñati yũ jaco, ito yicõri noa ñati yũ ocabajirã? yiquĩ Jesũs ĩre.

⁴⁹ Ito yija gũa ĩ rãca riasotirãre ticõri:

—Ãna ñama yũ ñarã, ito yicõri yũ jacore bajiro bajirã. ⁵⁰ Noa yũ Jacũ ãmacũju gagũ ĩ rotiro bajiro yirã, ĩna ñama yũ ocabajirãre bajiro bajirã, ito yicõri yũ jacore bajiro bajirã, yiquĩ Jesũs ĩre.

13

*Oteri masũ gaye Jesũs ĩ goti masiore oca gaye
(Mr 4.1-9; Lc 8.4-8)*

¹ Iti ramũti wire buti wacõri, itajura tũnima rujicũ gũa Jesũs rãca. Ito bajiro yicõri masare riasoquĩ Jesũs. ² Masa jãjarã busa ĩna minijua wadija ticõri, cumajũ sãjacõri rujiquĩ Jesũs. Masa minijuacãna jajujũ riti tujacã ĩna. ³ Ito yija goti masiore ocana masare riasoquĩ Jesũs.

Ado bajiro riasoquĩ ĩ:

—Sĩgũ wesecaju ĩ ya ote ajeri otegu wayiju ĩ. ⁴ Weseca ejacõri iti ajerire ĩ wējabateroca, gaje ajeri maju quedi queayiju. Ito bajiri minia ejacõri itire ba batecõyijarã. ⁵⁻⁶ Ito yicõri gaje ajeri gũta watoju quedi queayiju. Queno sita mañiju. Ito bajiri judiboja, yoari mejeti siniacoayiju iti ũmacañi jeana, sita jõrecõri. Ito yicõri ñemari iti manijare siniacoayiju iti. ⁷ Ito yicõri gaje ajeri jota watoju quedi yiju. Ito bajiri jota mari itire dũrea siacõyiju. ⁸ Gaje ajeriamo sita quenaro quedi queayiju. Iti judi m̃ajacõri queno rica cutiyiju. Coria sarari cien ñari ajeri rica cutiyiju. Gaje sarari setenta ñaricari, gaje sarari treinta ñaricari rica cutiyiju. ⁹ M̃ua gãmo goje cutija, yu busirisere tuo masiña m̃ua, yiquĩ Jesũ masare.

¿No yija goti masiore ocana masare riasoati m̃u? Ña yi senĩare gaye (Mr 4.10-12; Lc 8.9-10)

¹⁰ Ito bajiro Jesũ ĩ yija tuocõri, ado bajiro senĩacu gua ĩ rãca riasotirã:

—¿No yija goti masiore ocana masare riasoati m̃u? yicu gua ĩre.

¹¹ Ado bajiro guare cudiquĩ ĩ:

—“Ĩre tuorũnarẽ ĩ rotiroju miojugũ yiguĩji Dios”, yi gãjerã ña tuoĩabitire m̃ua masiroca yami ĩ. Gãjerãreama ña masiroca yibeami Dios. ¹² No ĩre tuorũnũgũre jai busaro tuo masire gaye jidicãgũ yiguĩji Dios ĩre. Ito bajiri jai busaro masigũ yiguĩji ĩ. No ĩre tuorũnũbicure jabetacã ĩ tuoĩabojarisere ĩmacõgũ yiguĩji Dios ĩre. Ito bajiri ñe tuoĩare mano tujagũ yiguĩji ĩ. ¹³ Ito bajiri masare tuo masire ocana ñare riasoa yu. Tibojarãti timenare bajiro ñama ña. Ito yicõri tuoibojarãti tuomenare bajiro ñama ña. Ito bajiri Dios ocare tuoibojarãti, “Ito bajiro yireoni ñaroja iti”, yi tuoĩa masibeami ña. ¹⁴ Ito bajiro ña bajija Diore goti ĩsiri masũ Isaiã ñayoru ĩ gotiado bajiroti rẽta. Dios oca gotigũ ado bajiro ucayoñi Isaiã ñayoru:

Yure tuoibojarãti itire tuo masimena yirãji m̃ua. Tibojarãti, “Ito baja”, yi masimena yirãji m̃ua.

¹⁵ Adocãta gãna yu tuoĩaro bajiro ña ya usina yure tuoĩa ãmobeama ña. Tuoibojarãti ñeñaro tuo godo weorãji. Ito yicõri tibojarãti bibicãna bajiro bajiamã ña. Yu iobojarise ti ãmobeama. Ña ya gãmo gojena tuo ãmobeama ña. Ña ya usina tuo masi ãmobeama ña. Ito yicõri yure yisio rotirã ejamena yirãji ña, yi gotiami Dios, yi ucayoñi Isaiã ñayoru, yiquĩ Jesũ guare.

¹⁶ “Queno wanarã ña m̃ua. Yure ticõri ti masia m̃ua. Ito yicõri yure tuocõri tuo masia m̃ua. ¹⁷ Riti m̃uare gotia yu. Jãjarã Diore goti ĩsiri masa ñayoana, queno yirã ñagoana cuni m̃ua tirisere ti ãmobjayijarã ña. Ito bajibojarocati tibisijarã ña. M̃ua tuorise cuni tuo ãmobjayijarã. Ito bajibojarocati itire tuoibisijarã ña, yiquĩ Jesũ guare.

Ado bajiro baja oteri masũ ye, yi Jesũ ĩ goti quenore gaye (Mr 4.13-20; Lc 8.11-15)

¹⁸ “Oteri masũ sĩgũ ado bajiro bajiyiju”, yirocu m̃uare gotibũ yu. Ito bajiri adocãta m̃uare goti rẽtobugũ ya yu, m̃ua queno tuo masitoni. Queno tuo ya m̃ua. ¹⁹ “Ĩre tuorũnarẽ ĩ rotiroju miojugũ yiguĩji Dios”, yire gaye oca tuoibojarãti, itire queno tuo masimenaji gãjerã. Ña ñama ĩ otegu waroca maju quedira ajeri robo bajiro bajirã. Dios oca tuoibojarocati ña ãcabojaroca yami rũmũ. ²⁰ Coriarã Dios oca tuocõri queno wanare rãca boca ãmibojarãti yoari mejeti jidicãrãji ñaõna. Ña ñama gũta watoju sita jõreroacã quedira ajeri robo

bajiro bajirā. ²¹ Queno Dios oca tʷo ñiabiticōri, yoari mejeti jidicārā yirāji ĩna. “Dios ocare yu tuorānuja ticōri, yu tōbujaroca yama gājerā. ¿No yija Dios ocare tuorānuatibe yu?” yi tʷoia bojori bujarā yirāji ĩna. Ito bajiri ĩ ocare jidicārā yirāji ĩna. ²² Gājerāma Dios oca tʷo ñiabojarāti bʷto adi sita gaye tʷoia usirioama ĩnaōna. ĩna ñama jota wato quedira ajeri robo bajiro bajirā. Bʷto gajeonire tʷoia āmosacōri queno Dios ocare tʷo sʷyabeama ĩnaōna. Ito bajiri Dios ĩ āmoro bajiro queno yi masimena yirāji ĩna, ĩto yicōri ĩre queno moa ĩsimenaji ĩna. ²³ Gājerāma Dios oca tʷocōri queno tʷo ñiarā yirāji. ĩna ñama sita quenariseju quedira ajeri robo bajiro bajirā. Ito bajiri Dios ĩ āmoro bajiro yirā yirāji ĩna. ĩna ñarā yirāji cien rica cʷtiri sara robo bajiro bajirā. Ito yicōri gājerā sesenta rica cʷtiri sara robo bajiro bajirā, gājerāma treinta rica cʷtiri sara robo bajiro bajirā yirāji ĩna, yiquĩ Jesús guare.

Ote quenarise wato ta widirise judire oca

²⁴ Mucana gaje goti masiore ocana masare gotiquĩ Jesús:

—“Īre tuorānūmenare ruyuriogu yiguĩji Dios. Īre tuorānūrāre riti ĩ rotiroju miojugu yiguĩji”, yirocu goti masiore ocana masare gotiquĩ Jesús: “Īre tuorānūrāre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios”, yire oca masare mani riasoja, ado bajiro bajaia iti. Tʷote mʷa. Sīgū ĩ ya wesecaju ĩ ya ote ajeri quenarise oteyiju. ²⁵ ĩ oteja bero ĩ caniroca ĩ ya weseca ejacōri ta widirise oteyiju ĩ wajacu. Ito yicōri wacoayiju ĩ. ²⁶ Ito bajiri ote bʷcuu mʷja wato ta widirise cʷni goayiju. ²⁷ Ito bajija ticōri, ĩ ya moari masa ĩre gotirā wayijarā. ĩ tʷ ejacōri ado bajiro yiyijarā ĩna: “¿Gua űju ote quenarise riti otebojacati mʷ? ¿No yija ĩto bajibojarocati ta widirise wʷsari?” yiyijarā ĩna űjare. ²⁸ Ito ĩna yijare: “Sīgū yu wajacu oteru”, yiyiju ĩ ĩnare. Ito ĩ yijare: “¿Adocāta ta widirise gua wājagore āmoati mʷ?” yi senīayijarā ĩna űjare. ²⁹ “Wājabeja. Mʷa wājaja, ote rācati wājarā yirāji mʷa. ³⁰ Adocāta ote rāca cocati bʷcuacōjaro maji. Iti rica cʷtiroca mʷare wāja roticaja yu maji. Ito yicōri ĩtire soeja quenaroja. Ito bero rica āmicōri rica cʷadoju mʷare seo roticaja yu”, yiyiju oteri masu ĩ ya moari masare, yi riasoquĩ Jesús masare.

Ado bajiro bajaia mostaza ajeri, yi Jesús ĩ riasore gaye (Mr 4.30-32; Lc 13.18-19)

³¹ Mucana gaje goti masiore ocana ado bajiro masare gotiquĩ Jesús:

—“Īre tuorānūrāre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios”, yire oca masare mani riasoja, ado bajiro bajaia iti. Tʷote mʷa. Sīgū ĩ ya weseca mostaza ajeri oteyiju. ³² Gaje ote ajeri rētoro mutacā bʷsa ña iti mostaza ajeri. Ito bajiro mutacā ñabojaroti bʷcuu wato gaje ote yucari rēto bʷsaro jajocu ñaroja itigu. Jajocu itigu ñajare itigu rʷajuriu minia jibu menirāji ĩna. ĩtire bajiroti Dios mani űju ĩ ñaja, gājerāre goti āmorāji mani, jājarā bʷsa ĩre masirā ĩna ñatoni, yi riasoquĩ Jesús masare.

Ado bajiro bajaia naju wadarise uco, yi Jesús ĩ riasore gaye (Lc 13.20-21)

³³ Mucana gaje ado bajiro goti masiore ocana riasoquĩ Jesús:

—“Īre tuorānūrāre ĩ rotiroju miojugu yiguĩji Dios”, yire oca masare mani riasoja, ado bajiro bajaia iti. Tʷote mʷa. Romio pan menigō waco udia coacō pan menire gaye āmijijo iso. Ito yicōri wadarise uco wʷoyijo iso. Ito bajiri iso wʷoja jairo wadayiju iti. ĩtire bajiroti bajiro yiroja, “Īre tuorānūrāre ĩ rotiroju

miojugũ yiguĩji Dios”, masare mani yi riaso ucuja. Ito bajiri jãjarã busa ãre tuorũnu warã yirãji ãja, yi riasoquĩ Jesũs masare.

Goti masiore ocana Jesũs ã riasore gaye
(Mr 4.33-34)

³⁴ Masare riasogũ goti masiore ocana riti ãnare riasoquĩ Jesũs. ³⁵ Ito bajiro masare ã riasoja Diore goti ãsiri masũ ã goticãdo bajiroti rãtacu. Ado bajiro gotiyoñi ã:

Goti masiore ocana riti masare gotigũ yiguĩji ã. Ito yicõri adi macãrucũro rujeoroto riojua gaye masa ãna masibitire gotigũ yiguĩji, yi ucañi Diore goti ãsiri masũ ñayoru yũre tuoĩa yugũ, yiquĩ Jesũs masare.

Ote quenarise wato ta widirise judire oca, Jesũs ã goti quenore gaye

³⁶ Ito bajiro masare yi goti tiõcõri, “Waju”, yiquĩ Jesũs. Ito bajiro yicõri wiju maja ejacõri sãja waquĩ Jesũs. Wiju sãja ejacõri ado bajiro senĩacu gũa ã rãca riasotirã:

—Ta widirise gaye mũ goti quenore ãmoa gũa, yicu gũa Jesure.

³⁷ Ito bajiro gũa yija, ado bajiro guare gotiquĩ Jesũs:

—Ote quenarise otegũ yuti ña Masa Rĩjoru. ³⁸ ã otero ã ya weseca bajiro bajia ado mani ñaroju. Ote quenarisere bajiro bajirã ñama masa Diore tuorũnurã. Ta ñenarisere bajiro bajirã ñama masa rũmũ ñarã. ³⁹ Ta widirise ote rudiru ãti ñami rũmũ. Ote bucuariju ãna ãmireoniti ña adi macãrucũro iti jediriju. Ote bucuaroca miorãõnati ñama ángel mesa. ⁴⁰ Ta widirise ámicõri ãna soeado bajiro bajia macãrucũro iti jediriju. ⁴¹ Yũ ña Masa Rĩjoru. Ángel mesare cõagũ yigũja yũ, ñajediro ñenarisere ãna besecõatoni. Ñenaro yirãre cuni besecõarã yirãji ãna, Dios ã rotiroju ãna ejabe yirona. ⁴² ãnare besecõri jeame ãjuroju ãnare cõarã yirãji ãna. Ito jeame ãjuroju ejacõri ñenaro tõbujarã yirãji. Ito bajiri oticõri buto tuoĩa oca jairã yirãji ãna. ⁴³ Dios ã rotiro bajiro yirã mani Jacũ ã rotiroju ejacõri, ãmacañi busuro bajiro busu ñarã yirãji ãna. Mũa gãmo goje cutija, yũ busirisere tuo masiña mũa, yiquĩ Jesũs guare.

Dios ã rotiroju mũa eja ãmoja ado bajiro tuoĩaja quena, yi Jesũs ã riasore gaye

⁴⁴ “Dios ã rotiroju mũa eja ãmoja, ñenaro yirise jidicãcõri ãre riti tuorũnurã yirãji mũa”, yirocu ado bajiro riasoquĩ Jesũs guare: Sīgũ gãji ye buto waja cutirise sita watoju ã yeyobojare bujayiju. Itire bujacõri mucana itijuti tadi yeyocũ remoyiju ã. Ito bajiri itire wanagũ, ã gajeoni cutirise ñarocõti gãjerãre ãsi jeocõyiju ã niyeru bujarocu. Iti niyeru bujacõri iti sita ujure waja yirocu yiyiju ã. “Sita bujacõri sita wato yeyore cuni bujagu yigũja yũ”, yirocu iti sita ujure waja yiyiju ã. Dios gaye quenarise mũa buja ãmosaja, ãre riti tuorũnurã yirãji mũa, yi riasoquĩ Jesũs guare.

Dios ye quenarise mũa ãmoja ãre riti tuorũnu suyaja quena, yi Jesũs ã riasore gaye

⁴⁵ “Dios ã rotiroju mũa eja ãmoja, ñenaro yirise jidicãcõri ãre riti tuorũnurã yirãji mũa”, yirocu ado bajiro riasoquĩ Jesũs guare: Sīgũ ñaque buto waja cutirisere ãmagũ ñayiju. Iti ñaque perla wame cutirise ñayiju. ⁴⁶ Iti ñaquere buto ãmoyiju ã. Ito bajiri, ã gajeoni cutirise ñarocõti ãsi jeocõyiju ã, gãjerãre niyeru bujarocu. Ito yicõri iti ñaquere ãmosacõri waja yirocu yiyiju ã. Dios gaye quenarise mũa buja ãmoja, ãre riti tuorũnu suyaja quena, yi riasoquĩ Jesũs guare.

Wai quenarãre ado bajiro beseama wai jori masa, yi Jesũs ã gotire gaye

⁴⁷ “Ado bajiro bajia Dios rotiroju ïre tuorünuräre ï miojuri ramu”, yirocu guare riasoquĩ Jesús: Gãjerã wai wayari masa yorigu cõacõri wai jeyarore amiyijarã ïna. ⁴⁸ Jãjarã wai bujacõri jajuju ïnare mocũyijarã ïna. Jajuju ïnare mocũcõri ïnare beseyijarã ïna. Quenaräre jibuju miosãyijarã ïna. Gãjerã ñeñarãreama cõa roacõyijarã ïna. ⁴⁹ Ito bajiroti bajiro yiroja macãrucãro iti jediri ramu. Angel mesa quenaräre beserã yirãji ïna. ⁵⁰ Besecõri ñeñarãreama jeame ñjuroju cõarã yirãji ïna. Ito jeame ñjuroju ejacõri ñeñaro tõbujarã yirãji. Ito bajiri bũto tuoĩa oticõri oca jairã yirãji ïna, yiquĩ Jesús guare.

Bucu oca, mame oca Dios gaye bese masirã ña mua, yi Jesús ï riasore gaye

⁵¹ Ito yija ado bajiro seniãquĩ Jesús guare:

—¿Iti jeyaro muare yu gotirise tuo masicũati mua? yiquĩ Jesús.

—Tuo masia, yicu gua ïre.

⁵² Gua ito bajiro yija, ado bajiro cudiquĩ ï guare:

—Mua coriarã iti ramuju maji, bucũrã oca riasori masa ñayijarã. Adocãtama yu rãca riasotirã ña mua. “Ïre tuorünuräre ï rotiroju miojugu yiguĩji Dios”, yire oca yu rãca riasoticõri juaji masire gaye ña muare. Dios oca, bucu mua tuogore cuni ña muare. Bucũ oca, Dios oca mame cuni masia mua. Ito bajiri gajeoni seoraju bucu gaye mame gaye cuni bese masirã bajiro bajirã ña mua, yiquĩ Jesús guare.

*Nazaretju Jesús ï ware gaye
(Mr 6.1-6; Lc 4.16-30)*

⁵³ Ito bajiro guare goti masiore ocana ï gotija bero Jesús rãca wacu gua mucana. ⁵⁴ Wacõri ï ya sita ejacu gua. Minijuara wiju ejacõri masare riasoquĩ Jesús. Queno ï riasoja tuocõri, ucacã masa. Ïre tuocõri ado bajiro yicã ïna:

—¿Iti ï riasorise noju riasotiyjaribe ãni? ¿Iti yicõri no bajiro tiyamani gaye ïoati? ⁵⁵ Adi sita gagu cumu jãĩ moari masu macu ñami ãni. Ito yicõri María macuti ñami ãni. Santiago, José, Simón, Judas rjoroti ñami ãni. ⁵⁶ Ito yicõri ï ñarã romia ado mani wato ñama ïna. ¿No bajiro iti gaye masiati ãni? yicã ïna ï ya cuto gãna.

⁵⁷ Ïna ya sita gaguti ï ñajare queno ïre tuorünubiticã ïna. Ado bajiro ïnare gotiquĩ Jesús:

—Dios oca goti ïsiri masure rucubũorã yirãji masa. Ito bajibojarocati ï ya sita gãna, ï ya wi gãna cuni ïre rucubũomena yirãji, yiquĩ Jesús masare.

⁵⁸ Ï ya sita gãna ïre ïna queno tuorünubejare, jaje tiyamani ïo jeobitiquĩ iti cutore.

14

*Juan idé guri masu ï godare gaye
(Mr 6.14-29; Lc 9.7-9)*

¹ Iti ramuriti Galilea gagu uju, Herodes wame cutigu Jesús gaye oca tuoyiju.

² Ï rãca ñaräre ado bajiro yiyiju Herodes, Jesure tuoĩa wacu:

—Juan idé guri masuti ñaguĩji mucana. Godabojaguti tãdi catiguĩji. Ito bajiri tiyamani gaye ïoguĩji ï, yi tuoĩabojayiju Herodes.

³⁻⁴ Ï Herodes ï ocabaji Felipe manojore emayiju. Iso ñayijo Herodías wame cutigo. Ado bajiro yiyiju Juan Herodesre:

—Isore manoyo cutibitiraja muare, yibojayiju Juan Herodesre. Ïre tuo amobisiju ï. Ito bajiri Juanre tubia rotiyiju Herodes. Ito yicõri come misina ïre sia rotiyiju ï.

⁵ Juanre sña ãmobojayijũ Herodes. “Diore goti Isiri masũ ñami Juan”, masa ñna yi rãcubũjoja tũocõri, gũiyijũ Ì. Ito bajiri Juanre sña rotibisijũ Herodes. ⁶ Herodes ì joeara rodo gãni bia ejayijũ. Ito bajiri masare oca cõayijũ Ì, ñna basa titoni. Iti rumũ rujaramũ Herodias maco masa riojo basayijũ. Iso basaja ticõri, bũto wanũyijũ Herodes. ⁷ Ito bajiri: “No ãmorise mũ senija, yiro roboti mure jidicãcũja yũ”, yiyijũ Herodes isore. ⁸ Ito bajiro ì yija tũocõri, “¿No bajiro ãmoati cana mũ?” yigo wayijũ iso jacore. Jaco iso gotija tũocõri, ado bajiro yiyijũ iso Herodesre:

—Juan idé guri masũ ya rijoga jatacõri somotẽroju jeocõri Ìsifna yũre, yiyijũ iso Herodesre.

⁹ Ito bajiro iso yija tũocõri, bojori bũjayijũ Herodes. Masa ñna tũoro riojo, “Yiro bajiroti mure Ìsicũja yũ”, ì yire ñajare, ito bajiroti rotiyijũ ì ya moari masare. ¹⁰ “Tubiara wijũ Juanre rijoga jata ãmitẽña”, yiyijũ Herodes ì ya moari masare. ¹¹ Ì ya rijoga jata ãmicõri somotẽroju jeocõri mamore Ìsiyijarã ñna. Ito yicõri isoju jacore rẽto Ìsiyijũ Ìja.

¹² Iti oca tũocõri Juan rãca riasotiana masa ejayijarã. Ito yicõri ì ya ruju ãmi wacõri yujeyijarã. Ito bajiro ñna yija bero Jesure gotirã gũa tũ ejacã ñna.

Cinco mil ñarãre Jesús ì ecare gaye
(Mr 6.30-44; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)

¹³ Juan idé guri masure ñna sñare tũocõri bojori bũjaquĩ Jesús. Ito bajiri cuma sãjacõri ricatĩ waquĩ Ì. Ito bajiro Jesús ì waja masicã masa. Gãjerã boejũna Jesure sũya wacã. ¹⁴ Majado ejacõri Jesús ì tija masa jãjarã ñayijarã. Ito bajiri ñnare ti maiyijũ Ì. Cõrãre ñna ãmi ejaro bajiroti ñnare yisio Ìsiyijũ Jesús. ¹⁵ Iti rãioja ticõri, gũa ì rãca riasotirã ì tũjũa wacũ. Ì tũ ejacõri ado bajiro yicũ gũa:

—Ñamijũ ña Ìja. Queno masa mama adoju. “Wasa”, yiya masare catorijũ bare ñna waja yi masitoni, yibojacũ gũa Jesure.

¹⁶ —Itoju ware ma ñnare. Mũati bare ecaya ñnare, yiquĩ Jesús guare.

¹⁷ —Bare ma guare. Naju riti co dujamocõacã ña guare. Ito yicõri wai jũarãti ñna guare, yicũ gũa Jesure.

¹⁸ —Adojũa yũre ãmi waya maji, yiquĩ Jesús guare.

¹⁹ Itire boca ãmicõri ta quenarise joe masare ruji rotiquĩ Jesús. Ito yicõri naju co dujamocõ ñarisere ito yicõri wai jũarã ñarãre ãmi rũcoquĩ Jesús. Itire rũcõcõri ùmacãju ti mũoquĩ Jesús. Ito ti mũocõri, “Queno ya Cũna mũ”, yiquĩ Ì. Itire igajea batocõri guare Ìsiquĩ Jesús. Ito ì yija bero guaju masare batocũ Ìja. ²⁰ Masa ñarocõti ba jedicã itire. Ito yicõri sīgũ rũyabeto yaji quenaro riti tujacã ñna. ñna ba rũarise jua gũbojeno jibũri dajacũ gũa. ²¹ Gũa itire bagoana cinco mil ãmũa ñnacũ gũa. Romiare ito yicõri rĩacare cãni cõĩabiticũ gũa.

Ide joe Jesús ì ware gaye
(Mr 6.45-52; Jn 6.16-21)

²² Cumaju guare sãja rotiquĩ Jesús ì riojũa gũa jẽa watoni. Gũa waroca riti masare ware gotiñi Jesús. ²³ Masare ware goti tĩogũ turiaju mũja wañi Jesús. Itoju sīgũti mũja ejacõri ì jacure busiñi Ì. Rãio jedija bero itoju ì sīgũti ñañi Jesús maji. ²⁴ Itajura gudareco tũjacũ gũa. Ito gũa tũjaroca jacũtucũ guare, mino bũto iti wẽajare. ²⁵ Busu mũja wadiroca Jesús gũa tũ ejaquĩ ide joena wadicõri.

²⁶ Ide joe ì wadija wacacũ gũa. Ito bajija ticõri:

—Wũjo cutiro ya, yi awasãcũ gũa.

²⁷ —Oca sẽoña, gũibesa yũti ña, yiquĩ Jesús guare.

²⁸ Ito ì yija tũocõri, gũa rãca gagũ Pedro ado bajiro busiquĩ Ìre:

—Yu ʔju, mʔti mu ñajama, ide joe yu mu tu waroca yiya yure, yiquĩ Pedro Jesure.

²⁹ ʔito yijare:

—Wadite mu, yiquĩ Jesús ʔre.

Ito ʔiya tuo, wāgācōri ide joe wasʔoquĩ Pedro Jesús tu ejagu wacu. ³⁰ Bʔto mino iti wēaja tuocōri, itire gūiquĩ Pedro. Ito bajiri jacūrisena ruja wasʔoquĩ Pedro:

—Yu ʔju yure masoña mu, yi awasāquĩ Pedro.

³¹ Ito ʔi yirocati Pedro ya āmoju ñiacōri ado bajiro yiquĩ Jesús ʔre:

—Queno yure tuorānʔsabea mu. “Ide joe yu waroca yami Jesús”, ʔyi tuoʔa jidicāri mu? yiquĩ Jesús Pedore.

³² Cumaju Jesús rāca ʔna muja sājarcoti mino wēata rojocoacu. ³³ Gʔa cumaju ñacānama Jesús riojo rijomunigāna ñini rūjūcu, ʔre rācʔbuorā:

—Riti Dios Macu ña mu, yicu gʔa Jesure.

Genesaret sita gānare Jesús ʔyisioire gaye

(Mr 6.53-56)

³⁴ Ito jēa wacōri Genesaret wame cʔtiri sitaju ejacu gʔa. ³⁵ Ito cʔto gāna Jesús ʔ ejaja tuo masicōri, masa jeyarore oca batoñi. Ito bajiri masa ñarise cʔtirāre āmi ejacā Jesús tu. ³⁶ “Mu ya yutabuju tʔnima gʔare moaʔa rotiya”, yicā masa Jesure. No moaʔarācōti cati quenarā tujacā mʔcana.

15

Ñeñaro tuoʔacōri ñeñarise yama masa, yi Jesús ʔriasore gaye

(Mr 7.1-23)

¹ Ito ʔna yiroca fariseo gaye tuoʔarā ito yicōri judio masa rotirise riasori masa cʔni ejacā Jesús tu. Jerusalēna wadiana ñacā ʔna. Jesús tu ejacōri ado bajiro senilacā ʔna:

² —ʔNo yija bucārā ʔna yisotire bajiro yiro robo cʔdibeati mu rāca riasotirā? Mu rāca riasotirā ʔna baroto riojua āmo coebeamā ʔna. Bucārā ʔna rotiado bajiro yiro robo yibeamā ʔna, yicā ʔna Jesure.

³ Ito bajiro ʔna yijare, ado bajiro ʔnare cʔdiquĩ Jesús:

—Bucārā masa ʔna rotirejua cʔdirona Dios ʔ rotirisejua cʔdibea mu.

⁴ Ado bajiro rotia Dios oca: “Mu jacu, mu jacore cʔni queno rācʔbuoya mu. No ʔ jaco, ʔ jacure cʔni ñeñaro busitugu godacoajaro”, yi rotia Dios oca. ⁵ Mʔama ricati bajiro rotia. Ado bajirojua rotia mʔa: “No, ‘Jeyaro gajeoni yu rʔcorise Diore yu ʔsiroti riti ña. Ito bajiri yu jacʔsabatiare ejabua masibea yu’, ʔ yija, ʔ jacʔsabatiare ejabuabeja quena”, yi tuoʔa rotiboja mu. ⁶ Ito bajiro mʔa yija, bucārā masa ʔna rotirisejua cʔdirona, Dios ʔ rotirisejua cʔdibea mu. Ito bajiro mʔa yija, “Ñe waja ma Dios oca”, yirā bajiro ya mʔa. ʔ ocare jidicārā ña mʔa. ⁷ Mʔa yiro bajiro yirā meje ña mʔa. Diore goti ʔsiri masu Isalās ñayoru mʔare tuoʔa wacu queno ucañi ʔ. Ado bajiro ucañi ʔ:

⁸ Mʔa ya risena riti yure rācʔbuobojaja mu. Ito bajibojarcoti mʔa ya usina sōju bajiro tuoʔa mu. Yure rācʔbuobea mu.

⁹ Minijuacōri yure mʔa rācʔbuobojaja, buṛāti ya mʔa. Mʔa riasorise masa ʔna tuoʔa rujeore ña iti. Itireti, “Dios ʔ rotire ña”, yiboja mʔa. Dios ʔ gotirise tuoʔa wacu ito bajiro ucañi Isalās ñayoru, yi gotiquĩ Jesús.

¹⁰ Ito ʔ yija bero masare jicōri ado bajiro yiquĩ Jesús ʔnare:

—Yure tuocōri queno tuo masiña mu. ¹¹ Mani ba sārise meje mani ñeñaro yiroca yiroja iti. Ñeñaro tuoʔacōri mani busirise, iti ña mani ñeñaro yiroca yirise, yiquĩ Jesús masare.

¹² Ito yija gua ĩ rāca riasotirā ĩ tū minijuacōri ado bajiro yicū gua ĩre:

—Ito bajiro masare mū gotija tūcōri, fariseo gaye tūōiarā tūo bujatomenaji ĩna, yicū gua Jesure.

¹³ Ito bajiro gua yija, ado bajiro yiquĩ Jesús guare:

—Dise rocati judire ĩ otere meje ĩti ĩaja, ĩe rācati wājacōagū yiguĩji ĩti ote wese ũju. Ito bajiroti yigu yiguĩji yū Jacū cūni. Gaje oca ĩnasarise mejeti ricati bajiro ĩna riasobojaja ĩti jedi waroca yigu yiguĩji yū Jacū. ¹⁴ Dios ocare riasomena ĩna ĩnjare, ĩnare tūorūnubeja. ĩna ĩnama cajea mana gājerā cajea manare tūa wabojarā robo bajiro bajirā. Sīgū cajea macū gāji cajea macūre ĩ tūa wabojaja, goje ĩnaro ĩna ejaja, jūarājuti quedi sājacoarā yirāji, yiquĩ Jesús guare.

¹⁵ ĩto yija ado bajiro senĩiaquĩ Pedro Jesure:

—ĩti riasore oca gaye queno guare goti rētoBUYA, yiquĩ Pedro Jesure.

¹⁶ —¿Tūo masibeati mūa cūni? ¹⁷ Mani ba sārise jeragaju waro yiroja ĩti. Ito bero rēta buđiro yiroja ĩti. ¿Itire queno tūo masibeati mūa? ¹⁸ Mani ya ũsina tūōiacōri risena busia mani. ĩti ĩna mani ĩĩnaro yiroca yirise. ¹⁹ ĩna ya ũsina tūōiacōri ĩĩnaro yama masa. Tite mūa. Gājerāre sīama ĩna. Manojō cutirā ĩnabojarāti gājerā romiare ajeama. Jeyaro ĩna tūōiaro bajiroti romia rāca ĩĩnaro ajeama ĩna. Riniaama ĩna. Socama ĩna. Rocati oca gotiama ĩna. Ito bajiro yama masa. ²⁰ Ito bajiro ĩĩnarise tūōiacōri ĩti ĩna masa ĩna ĩĩnaro yiroca yirise. Mani baroto riojua mani āmo coebeja, bucurā ĩna rotiro bajiro mani yibeja ĩti gaye meje ĩna mani ĩĩnaro yiroca yirise. ĩĩnaro tūōiacōri ĩĩnaro ya mani. ĩti ĩna mani ĩĩnaro yiroca yirise, yiquĩ Jesús guare.

Gaje maso Jesure iso tūorūnū sūyare gaye

(Mr 7.24-30)

²¹ Ito bajiro ĩ yija bero ĩtijuna, wacū gua Jesús rāca. Ito wacōri Tiro ĩto yicōri Sidōn wame cutiri cutoriju ejacū gua. ²² Ito gua ejaja bero sīgō Canaān gago ĩtijū ĩnaro Jesús tujua awasā wadicō:

—Yū ũju David ĩayorū janami ĩna mū. Yūre ti maiĩna. Yū maco rūmū sāĩnagō ĩnamo. Ito bajiri buto ĩĩnaro tōbujamo iso, yī goticō iso Jesure.

²³ Ito bajiro iso yibojarocati isore cudibitiquĩ Jesús. Ito bajiri ĩ rāca riasotirā gua ado bajiro roticū Jesure:

—Isore wa rotiya. ũsirioro guare awasā sūyamo, yibojacū gua Jesure.

²⁴ Ito bajiro gua yija ado bajiro yiquĩ Jesús guare:

—Oveja wisanare bajiro bajirā ĩnama judio masa. Ito bajiri ĩnare yūre cūquĩ Dios, yiquĩ Jesús.

²⁵ Ito bajiro ĩ yiroca ĩ riojo wacōri rijomunigāna ĩnini rūjūcō romio:

—Yū ũju yūre ejabuaya, yicō iso Jesure.

²⁶ Ito bajiro iso yibojarocati ado bajiro yiquĩ Jesús isore:

—Judio masa riojuaju gājerāre yū ejabuaja, no masia ma yūre. Ito bajiro yū yija, rīacare naju ēmacōri yaiare ecado bajiro baja, yiquĩ Jesús isore.

²⁷ —Riti ya yū ũju. ĩna ũjarā ba bate queorise bacā yaia. Yū gaje maso ĩnabojarocati mū ĩnarā bero yūre jabeto mū ejabuaja quena ĩnaro yiroja yūre, yicō iso Jesure.

²⁸ Ito bajiro iso yija tūcōri, ado bajiro yiquĩ Jesús isore:

—Mū romio queno yūre tūorūnagō ĩna mū. Ito bajiri mū āmoro bajiroti bajiro yiroja ĩti, yiquĩ Jesús.

Ito bajiro ĩ yirocati iso maco tujacoacō.

Jājarā ĩnarise cutirāre Jesús ĩ yisioro gaye

²⁹ Ito yija bero Galilea wame cutirita tunima wacu gwa. Itoju ejacōri turiaju mwa wacu gwa. Itoju gwa joejearoca rujiqū Jesús. ³⁰ Jājarā masa ejacā Jesús i rujiroju. Wa masimena, cajea mana, busimena, ruduana, ito yicōri jājarā cōrāre āmi ejacā ina Jesús taja. I tu ina āmi ejaroca inare yisioquī Jesús. ³¹ Busimena busicā. Ruduana wacā. Cajea mana ticā. Ruju ñeñarā quenari ruju, ruju cuticā. Ito bajija ticōri, ti uacacā masa. Ito bajiri Diore wanu rūcubhuocā ina. “Judío masa ina rūcubhuocā Dios i ñami quenagū”, yi rūcubhuocā masa.

Cuatro mil ñarāre Jesús i ecare gaye
(Mr 8.1-10)

³² Ito yija gwa i rāca riasotirāre ado bajiro yiquī i:

—Ado gānare ti bujatobea yu. Udia rumu taja ija, adocāta yu rāca ina ñaroca. Ito bajiri queno bare ma inare. Ina babetoti ina ya wiriju wa roti āmobeā yu. Inare yu wa rotija maju boga quedirā yirāji ina, yiquī Jesús guare.

³³ Guajua ado bajiro yicu ire:

—Ado masa manojū no bajiro masa tījaro bare buja masia ma, yicu gwa Jesure.

³⁴ —¿Nocō jaje naju rūcoati mwa? yiquī Jesús guare.

—Jua āmojeno naju ña guare, ito yicōri wai jabetacā ña, yicu gwa ire.

³⁵ Ito yija masare jacaju ruji rotiquī Jesús. ³⁶ I ya āmona naju jua āmojeno ñarisere ito yicōri wai rāca āmi rūcōcōri, “Queno ya Cuna mu”, yiquī i Diore. Ito i yija bero gwa i rāca riasotirāre isiquī masare gwa batotoni. ³⁷ Masare batocu gwa. Ina jeyaro bacā. Ito bajiri sīgū rūyabeto yaji quenaro ñacā ina. Ina baja bero jua āmojeno jiburi gwa ba ruarise dajocu gwa. ³⁸ Gwa itire bagoana cuatro mil āmua ñacu gwa. Romiare ito yicōri rīacare cuni cōiabiticu gwa. ³⁹ Ito bero masare ware gotiquī Jesús. Ito bajiri cumana Magadán wame cutiri sitaju wacu gwa.

16

Tiyamani iōña guare, ina yire gaye
(Mr 8.11-13; Lc 12.54-56)

¹ Fariseo gaye tūōlārā ito yicōri saduceo gaye tūōlārā cuni Jesure tirona ejacā ina. “Rīti Dios i cōaru ña mu”, gwa yi masitoni ūmacūja gaye tiyamani iōña guare”, yi ejabojacā ina.

² Ito ina yibojarocati ado bajiro cadiquī Jesús:

—Rāiocūro ūmacūja iti sūaja ticōri, “Quenari rumu ñari seyoa”, ya mwa.

³ Busuri jīju iti sūaja mwa tija, waju bueri rāca iti ñaja. “Adi rumu quenado ma”, ya mwa. Ūmacūja ticōri, “Ito bajiro rētarō ya adi rumu”, yi masia mwa. Ito bajibojarocati adi rumu rētarise gaye, “Ito bajiro bajiro wado ya”, yi masibea mwa. ⁴ Ñeñaro yirā ña mwa ito yicōri yare tūorūnmena. Tiyamani iore yure seniboja mwa. Ito bajiro mwa yibojarocati juaji tiyamani muare iōbicūja yu. Jonás ñayorure tiyamani rētare gaye riti muare goticūja yu, yiquī Jesús fariseo gaye tūōlārāre.

Ito bajiro Jesús i yija bero inare wagocu gwa.

Fariseo gaye tūōlārā ya naju wadare gaye
(Mr 8.14-21)

⁵ Itajura gaje dūjaju jēa ejacōri, “Mani baroti naju ācabojacoayija mani”, yicu gwa. ⁶ Ito yija Jesús ado bajiro guare gotiquī:

—Fariseo gaye tʰoĩarã, saduceo gaye tʰoĩarã ña ya naju wadarise ʉco gaye queno tʰo masiña mua, yiquĩ Jesús guare.

⁷ Jesús ito bajiro ï yija guamasiti gãmeri tʰoĩa basicu gña:

—Mani naju ãcabojare ito bajiro basiami Jesús, yi tʰoĩabojacu gña.

⁸ Ito bajiro gña tʰoĩabojaja tʰo masicõri, ado bajiro yiquĩ Jesús guare:

—¿No yija, “Naju ma manire”, yati mua? Queno yure tʰorũnubea mua.

⁹ Queno tʰo masibea maji mua. Canũ basati co dajamocõ naju ñarisere co dajamocõ mil masa ñarãre eca jeocu yũ. Ñare yũ eca jeoja bero jaje jiburi dajocu mua. ¿Itire ãcabojati mua? ¹⁰ Ito bero canũ basati mũcana jña ãmojeno naju ñarisere juaria mil masa ñarãre eca jeocu yũ. Ña masare yũ eca jeoja bero jaje jiburi dajocu mua ruyarise. ¿Itire ãcabojacoati mua? ¹¹ ¿No yija queno tʰoĩa masibeati mua maji? Jijũ, “Fariseo gaye tʰoĩarã, saduceo gaye tʰoĩarã ña ya naju wadarise ʉco gaye queno tʰo masiña”, yũ yija, naju gayere meje basibũ yũ, yiquĩ Jesús guare.

¹² Ito ï yijare tʰo masicu gña. “ ‘Fariseo gaye tʰoĩarã, saduceo gaye tʰoĩarã naju wadarise ʉco gayere tʰoĩarã ya mua’, guare ï yija, ‘Ña riasorisere queno tʰoĩa masiña mua’, yireonire guare gotiyijari Jesús”, yi tʰoĩacu gña ñja.

Cristo Dios ï cõarũ ña mũ, yi Pedro ï goti quenore gaye

(Mr 8.27-30; Lc 9.18-21)

¹³ Mũcana ito sõjña wacõri, Cesarea Filipo wame cutiri cuto tũ ejacu gña Jesús rãca. Itojũ ejacõri ado bajiro guare seniñaquĩ Jesús:

—Yũ ña Masa Rĩjorũ. ¿Yure masa ña basija, no bajiro yati ña? yiquĩ Jesús guare.

¹⁴ Ado bajiro cudicu gña ñre:

—Coriarã ña basija, “Juan idé guri masũ ñami”, yama ña mure. Gãjerãma, “Elías ñami”, yama ña. Gãjerãma, “Jeremías ñami”, yama ña. Gãjerãma, “Diore goti ñsiri masũ ñaguĩji gajea”, yama ña mure, yicu gña Jesure.

¹⁵ —¿Mũama ñimũ ñami yati mua yure? yiquĩ Jesús guare.

¹⁶ Ito ï yija tʰocõri, ado bajiro yiquĩ Simón Pedro:

—Muti ña Cristo Dios ï cõarũ. Dios catitũñagũ Macũ ña mũ, ya yũ mure, yiquĩ Simón Pedro Jesure.

¹⁷ —Riti ya Simón, Jonás macũ mũ. Ito bajiro mũ basija wanũ quenagũ ña mũ. Itire mũ basija, masare tʰocõri meje basia mũ. Itire mũ basija, ãmacũjũ gagũ yũ Jacure tʰocõri basia mũ. ¹⁸ Ado bajiro mure gotia yũ. Iti mũ wame ña Pedro, “gũtagã”, yireoni ña iti Pedro. Riti ña mũ basirise. Iti oca mũ basirise jedibetoja. Gũtagã batirica robo bajiro bajirise ña iti mũ basirise. Iti oca tʰocõri yure tʰorũnurã yirãji mũ bero gãna. Ito bajiri yũ ñarã, ñarã yirãji ña. Yure ña tʰorũnjare godana uju ñare rêtocũbicũ yiguĩji. Godabojarãti mũcana tũdi catirã yirãji ña. ¹⁹ Ado bajiro mure gotia Pedro yũ. Soje janado racogure bajiro mure cũgũ yiguja yũ. Ito bajiri, “Ñre tʰorũnurãre ï rotirojũ miojugu yiguĩji Dios”, yire oca masa ña tʰo masiroca yigu yiguja mũ. Ito bajiro mure cũgũ yiguja yũ. Adi sitajũ mũ rẽorise, ãmacũjũ itojũ canũ rẽore ñaro yiroja. Adi sitajũ, “Ito bajiro ti yia”, mũ yija, ãmacũjũ canũ ito bajiro ti yire ñaro yiroja, yiquĩ Jesús Pedore.

²⁰ Ito bajiro Pedore ï yija bero ado bajiro yiquĩ Jesús guare: “Ñti ñami Cristo Dios ï cõarũ, yi masare goti batobesa mua”, yiquĩ Jesús guare.

Yure sãrã yirãji, Jesús ï yire gaye

(Mr 8.31–9.1; Lc 9.22–27)

²¹ Ito i yija bero itijunati guare goti rēto buquĩ Jesús:

—Jerusalénju ware ña yure. Itoju yu ejaroca bucarā, paia ujarā ito yicōri judio masa rotirise riasori masa cuni quenabeto yu tōbujaroca yirā yirāji ña. Itoju yure sīarā yirāji ña. Ito bajibojarocati udia ramu beroti yu catiroca yigu yiguĩ Dios macana, yiquĩ Jesús guare. ²² Ito yija tuocōri, ricati busa camotadi rūgūcōri, oca sēoro ĩre busisubojaguĩ Pedro:

—Yu Uju ito bajiro mure rētare amobiquĩ Dios. Ito bajiro mure rētabeto yiroja, yiquĩ Pedro Jesure.

²³ Ito i yija tuocōri, juda rūgūcōri, ado bajiro busiquĩ Jesús Pedrorre:

—Rāmua uju Satanásre moa ĩsia mu. Yure camotadiya mu. Dios i amoro bajiro yu yija, yure camota codea mu. Dios bajiro meje tuoia mu. Masa ña tuoiaro bajiro tuoia mu cuni, yiquĩ Jesús Pedrorre.

²⁴ Ito i yija bero ado bajiro yiquĩ Jesús guare i rāca riasotirāre:

—Sīgū yure i suya āmoja, i ye ñaroti tuoibiticōri yujare tuo mai suyagu yiguĩ. Yucutēo gajagure bajiro tōbujabojaguti yure riti suyagu yiguĩ i. ²⁵ No i catirise maibojaguti godagu yiguĩ. Ito bajibojarocati yure tuorūnugū, yu oca i gotija tuo junisinicōri ña slagūama catitūnare gaye bujagu yiguĩ. ²⁶ Sīgū adi macārūcōroja gajeoni jeyaro i bujabojaja, i ya usi jeame ujuroju iti waja, i ya gajeoni i bujabojare ñe waja ma. Ñe mani ya usi rēto busaro waja catirise manoja. Catirājuti Dios rāca mani oca quenobeja, mani godaja bero i rāca oca queno masimenaji ĩja. ²⁷ Yu Masa Rjorū ñacōri, yu Jacu Dios i busurisena tūdi ejagu yiguja yu. Ito yicōri i tu gāna āngel mesa rāca ejagu yiguja yu. Tūdi ejacōri masa ña yigoado bajiroti waja senigū yiguja yu. ²⁸ Riti muare gotia yu. Mua coriarā adiju ñarā mua godaroto rioja, ĩre tuorūnūrāre Masa Rjorū i mioju ejaroca tirā yirāji mua. ĩti ña yu Masa Rjorū, yiquĩ Jesús guare.

17

*Ĩna tiro riojo Jesús i godo wedire gaye
(Mr 9.2-13; Lc 9.28-36)*

¹ Co āmojeno umuari bero Pedro, Santiago, i ocabaji Juanre cuni umari turia joeju ĩnare āmi waquĩ Jesús. ² Itoju ĩna ejaroca ĩna riojo Jesús i ya rio gajero bajiro godo wediyju. Mua gagu umacañire bajiro yoyiju i ya rio. Ito yicōri i ya yutabuju buto boticōri yoyiju. ³ ĩna tiroca Moisés ñayoru, Elías ñayoru rāca Jesús tu goafoyyarā. Ito bajicōri Jesús rāca ĩna gāmeri busija, tiyijarā ĩna. ⁴ Ito bajija ticōri, ado bajiro yiyiju Pedro Jesure:

—Yu Uju adoju mani ñaja quenasacōa. Mua āmoja muare yiari wi meni ĩsiraja gua. Mure co wi, Elíasre co wi, Moisésre co wi meni ĩsiraja gua, yiyiju Pedro Jesure.

⁵ Ito bajiro Pedro i busibojaroca riti ide bueri buto yorise ĩnare gūma rūgūyiju. ĩti ide bueri watonati oca ruyuyiju:

—Āniti ñami yu Macu, yu maigū. ĩre buto wanua yu. ĩre queno tuoia mua, yire oca ruyuyiju.

⁶ Ito oca tuocōri buto gūiyijarā ĩna. Ito bajiri buto gūirā ĩna ya rio sitaju muqueayijarā ĩna. ⁷ Ito bajiro ĩna bajija ticōri, ĩna tu wacōri ĩnare moaīayiju Jesús. ĩnare moaīacōri ado bajiro yiyiju ĩ:

—Wumūña. Gūibesa mua, yiyiju Jesús ĩnare.

⁸ Ito ĩna ti mwoja, gājerāre tibisijarā ĩna. Jesús sīgūti i ñaja tiyijarā ĩna ĩja.

⁹ Ito turia ĩna roja waroca ado bajiro ĩnare gotiyiju Jesús:

—Janeti mua tirise masare goti batobeja maji. Yu ña Masa Rįjoru. Yure sįarā yirāji masa. Yure ına sįabojarocati tudi catigu yiguja yu. Yu mucana tudi catiroto rioja, řiju mua tigorise gājerāre goti batobeja mua, yiyiju Jesús ınare.

¹⁰ Ito yija ado bajiro Jesure seniıayjarā ına:

—¿No yija judio masa rotirise riasori masa, “Elíasja ejasogū yiguji”, yicati ına? yi seniıayjarā ına Jesure.

¹¹ Ito yija ado bajiro ınare cudi yiju Jesús:

—Riti yiñi judio masa rotirise riasori masa. “Elíasja ejasogū yiguji. Ejacōri jeyaro quenogū yiguji ř”, ına yija riti gotiñi. ¹² Ito bajiro ına gotibojarocati Elías ř ejaja řre ti masibisį masa. Riti muare gotia yu. Elías ejacāñi. ř ejaja řre ti masibisį masa. ına āmoro bajiroti yiñi masa řre. Ito bajiroti yu Masa Rįjorure, tōbujaroca yirā yirāji masa yiyiju Jesús ınare.

¹³ Ito bajiro ř yija tuocōri, “Juan idé guri masare busiami āni”, yi tuo masiyjarā ına Pedro mesa.

Rāmū sāñagāre rāmāre Jesús ř bucōare gaye

(Mr 9.14-29; Lc 9.37-43)

¹⁴ Roja wadicōri gua tu ejacā ına mucana. Jājarā masa ñacā gua rāca. Jesús ř tudi ejaja ticōri, ř riojo rijomunigāna ñini řūjūquį sīgū. Ito yicōri ado bajiro yiquį ř Jesure.

¹⁵ —Yu Ŭju yu macure ti maiña mu. Ŋama cōre cōsotiami ř. Ito bajiri ruje tōbujasotiami ř. Biyaro űsi jedi quedisotiami yu macu. Coji řuyabeto jeame űjuroju űsi jedi quedisotiami ř. Ito yicōri riacañu cunį űsi jedi quedisotiami.

¹⁶ Mu rāca riasotirā taju řre āni ejabojabu yu. řre yisio masibeama ına, yiquį ř Jesure.

¹⁷ Ito ř yija ado bajiro yiquį Jesús masare:

—Queno yure tuorāñubea mua maji. Masa ñeñaro yirāre bajiro baja mua maji. ¿Nocō yoari mua rāca ñagū yigujada yu maji? ¿Nocō yoari yugu yigujada yu, mua masitoni? Adojua āni waya, űsi jedi quedisotigāre, yiquį Jesús guare.

¹⁸ Ŭsi jedi quedisotigu ř ejaja ticōri, rāmāre budi rotiquį Jesús. Rāmū ř budirotati, cati quenagū ñacōaquį macuacā mucana.

¹⁹ Ito yija bero ricati Jesús rāca busicu gua mucana:

—¿No yija rāmāre bucōa masibiti gua? yicu gua Jesure.

²⁰ —Yure queno tuorāñubiticōri rāmāre bucōa masibeama mua maji. Riti muare gotia yu. Jabetacā yure mua tuorāñuja, jaibiti aje mostaza aje robo bajiro yure mua tuorāñuja, mua rotiro bajiroti bajiroja. ř tūriare, “Gajeroju cunį rāgūña”, mua yija, mua rotiro bajiroti bajiroja iti. Ŋejua mua yi masibiti mano yiroja, queno yure mua tuorāñuja. ²¹ Ito bajiro masare ına rāmāa sāñaja, bamena riti Diore mua senija, rāmāare bucōa masirāji mua, yiquį Jesús guare.

Yure sįarā yirāji, mucana Jesús ř tudi gotire gaye

(Mr 9.30-32; Lc 9.43-45)

²² Galilea sitaju coju gua waroca ado bajiro yiquį Jesús guare:

—Masa Rįjoru ña yu. Yure ına ñiatoni gotigu yiguji sīgū. ²³ Yure ñiacōri sįarā yirāji ına. Ito bajibojarocati űdia rāmū beroti yu catiroca yigu yiguji Dios, yiquį Jesús guare. Ito bajiri iti tuocōri buto bojori bujacu gua.

Dios ya wi ñaroti ına waja yire gaye

²⁴ Ito yija bero Capernaum wame cutiri cuto ejacu gwa Jesús rāca. Itoju gwa ñaroca minijuara wi coderā waja seniri masa Pedrore oca seniñarona ejayijarā. I tñ ejacōri ado bajiro ñre seniñayijarā ñna:

—¿Mure riasogu Dios ya wi waja yibeati ñ? yi seniñayijarā ñna Pedrore.

²⁵ —Waja yigu yiguñi, yi cadiyiju Pedro.

Jesure busirocu wiju ñ sājaroa, Jesujua ado bajiro ñre busigoquñ:

—¿No bajiro tuoñati Simón mu? ¿Adi sita gāna ujarā noare waja seniatite? ¿Ñna ñarāre seniatite? ¿Gājerājuare seniatite? yi seniñaquñ Jesús Pedrore.

²⁶ —Gājerāre waja seniamā ñna, yi cadiquñ Pedro.

Í ito yija, ado bajiro yiquñ Jesús:

—Riti ya mu. Dios Macu yñ ñajare yure waja seniado mama ñna. ²⁷ Ito bajibojarocati ñeñaro manire ñna busitube yirona waja yija quena. Itajuraju wasa. Itoju wai joba. Cajero basuoguti ñre slacōri ñ ya riseju niyeru cuji bujagu yigaja mu. Iti niyeru cujina manire ñna waja senija, ñarocōti tñjacoaro yiroja iti. Iti cuji āmicōri ñnare waja yiya, yiquñ Jesús Pedrore.

18

¿Ñimñ ñati ñasagu ñarocu? ñna yi seniñare gaye

(Mr 9.33-37; Lc 9.46-48)

¹ Iti rumariti, gwa Jesús rāca riasotirā ñre seniñacu:

—¿Ūmacāju Dios ñ rotiroju ñimñ ñati ñasagu ñarocu? yi seniñacu gwa Jesure.

² Ito bajiro gwa yija tuocōri, sīgū macuacāre āmicōri gwa wato cūquñ. ³ Ado bajiro yiquñ Jesús guare:

—Riti muare gotia yñ. Mña ñeñaro yirise mña jidicābeja, ito yicōri bucrāre rāca ñna tuorūnaro bajiro yure mña tuorūnubeja, ūmacāju Dios ñ rotiroju ejamena yirāji mña. ⁴ Ado bajiro bajigu yiguñi ūmacāju Dios ñ rotiroju ñasagu ñarocu. Ñni macuacāre bajiro, “Ñasagu ña yñ”, yi tuoñabicu yiguñi ñ. ⁵ Noa yure tuorūnucōri ñni macuacāre ñna boca āmiro bajiro yure cuni boca āmirā yirāji ñna, yiquñ Jesús guare.

Ñeñaro mña yi waja guijorise ña, yi Jesús ñ riasore gaye

(Mr 9.42-48; Lc 17.1-2)

⁶ Mucana ado bajiro gotiquñ Jesús guare:

—No macuacā yure tuorūnusuogure ñeñaro yiroca gāji ñ yija, ñre buto waja senigū yiguñi Dios. Quenogoroama ito bajiro yigure ñ ya āmumaju gūtagā jajoca sia yocōri riaca ācaroju rucōaja quenaroja. ⁷ Bujato bujarā yirāji adi macārucāro gāna ñeñaro yiri masa. Masare ñeñaro ñna yiroca yirise ito bajiro riti bajitiñaro yiroja. Ito bajibojarocati, gājerā ñna ñeñaro yiroca ñnare yigure bujato bajia ñre, yiquñ Jesús guare.

⁸ Mña ya āmo, mña ya gabo, mña ñeñaro yiroca muare iti yija, itire jatacōri sōju cōacōña. Manire co dñja āmo manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jua āmo, āmo cutirā ñabobarāti jeame ūjuroju manire Dios ñ cōaja, rēto busaro quenabeto yiroja. ⁹ Mña ya cajea mña ñeñaro yiroca iti yija, ruacōri sōju cōacōña. Manire co dñja cajea manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jua cajea, cajea cutirā ñabobarāti jeame ūjuroju manire Dios ñ cōaja, rēto busaro quenabeto yiroja. Dios ñ ñaroju manñ ejaja, buto busa wanñ quenarā yirāji manñ. “Mña ñeñaro yirise jidicāña”, yirocu ito bajiro yiquñ Jesús guare.

Oveja wisarure āmagū yiguñi coderi masñ, yi Jesús ñ riasore gaye

(Lc 15.3-7)

¹⁰ Mucana ado bajiro gotiquñ Jesús guare:

—Mutarā yure masiswōrāre sīgājūare tibo yibesa. Ūmacūju ángel mesa ñarāji ñare tirānurā. Co ruma ruyabeto yu jacu tu ñacāma ña. ¹¹ Yu ña Masa Rijoru. Jeame Ūjuroju waboanare masorocu wadicu yu, yiquí Jesús guare.

¹² Guare riasorocu ado bajiro yiquí Jesús mɛcana:

—Adocāta yu mware riasorisere queno tuoñāña mwa. Sīgū ñayiju cien oveja rucogu. Co ruma gājerāre wagocōri sīgū wisayiju oveja. ¿No bajiro tuoñati mwa? ¿Gājerā ruyarā, ta weseju noventa y nueve ñarā wisarure āmagū waguñjida í? ¹³ Íre āmagū wacu yiguñji í. Wisarure í bujaja, bato wanugū yiguñji í. Riti ña. Gājerā wisamena noventa y nueve ñarā rētoro wisarure í bujaja wanugū yiguñji í. ¹⁴ Mani Jacu ūmacūju gagu ito bajiroti bajiami í caní. Sīgū yure masiswogu í wisare āmobiquñji Dios, yiquí Jesús guare.

Mani yagu í ñeñaro yirise mani ācaboja quena, yi Jesús í riasore gaye (Lc 17.3)

¹⁵ Mɛcana guare ado bajiro riasoquí Jesús:

—Sīgū mwa yagu mware í ñeñaro í yija, í rioti oca quenoma, “Riti ya mwa, mware ñeñaro yicu yu”, í yi masitoni. “Riti ya mwa”, í yija oca quenocāna ña mwa. Ito bajiri mwa yagu rāca queno baba cutirā yirāji mwa mɛcana.

¹⁶ “Bajibea burāti ya mwa”, í yija, gājerā jūarāre ji ñucama. Ito bajiri mwa busirise ña tuoja. “Riti bajia iti”, yi masirā yirāji ña. ¹⁷ Ñare riojo í tuorūnubeja, jājarā Diore masirā riojo gotiba mwa. Ña jājarāre í tuorūnu āmobeja, Diore masibicu robo bajiro íre mwa rucōja quena. Sīgū ñeñaro yigu, wjarāre yiarí waja sení isiri masare bajiro rucōja quena mwa íre, yiquí Jesús guare.

¹⁸ Riti mware gotia yu. Ūmacūju gagu Dios í cūana ña mwa. Adi macārucūroju mwa rēoja, ūmacūju Dios taju caní rēore ñaro yiroja. Gajere caní, “Ito bajiroti bajiya mwa”, mwa yiro bajiroti ūmacūju caní bajiro yiroja, yiquí Jesús guare.

¹⁹ Gaje ado bajiro mware gotia yu. Mwa jūarā sīgure bajiro tuoñacōri Diore mwa sení āmoja, mwa āmoro bajiroti isigū yiguñji yu Jacu ūmacūju gagu. ²⁰ No jūarā wdiarā yure tuorūnurā ña minijua, ña rāca ñagū yigūja yu, yiquí Jesús guare.

²¹ Ito í yija bero Pedro ado bajiro seníiaquí Jesure:

—Yu Ūju sīgū yu yagu yure ñeñaro í yija, ¿nocōjiri íre yu ācabojoja quenati? ¿Jua āmojeno íre yu ācabojoja quenati? yiquí í Jesure.

²² Íto ito yija tuocōri, ado bajiro cūdiquí Jesús íre:

—Jua āmojeno rētoro, coji ruyabeto mware í senirocō íre mwa ācabojoja quena, yiquí Jesús Pedore.

Gāji í ñeñaro yirise ācaboja āmobicu yire oca

²³ Mɛcana Jesús guare ado bajiro riasoquí:

—“¿Dios ūmacūju rotigu no bajiro bajiatí í?” mwa yi masi āmoja, sīgū wjare tuoñate mwa. Ado bajiro yiyiju í. Í ya moari masare ji ñucacōri, íre ña waja ruyuriorisere cōñayiju. ²⁴ Í cōñaswōroca sīgū íre jairo niyeru waja ruyuriogare íre āmi ejabojayijarā ña. ²⁵ Í wjare waja yi masibisiju í. Ito bajiri, “Gājerāre yure ísi ísitēña”, yiyiju wja. Íre, í rīare, í manojore, í ya gajeoni jeyaro gājerāre yure ísi ísitēña. Ña waja mwa bjarise yure mwa ísija, í yure waja ruyuriorise tjaro yiroja, yiyiju wja íre āmi ejanare. ²⁶ Ito í yija tuocōri, íre waja ruyuriogu í riojo rijomunigāna ñini rūñyūju. Ito yicōri íre josayiju í: “Yu wja jabeto yuya maji. Mware yu waja ruyuriorise waja tlogū yigūja yu maji”, yiyiju í, í wjare.

²⁷ Ito í yija tuocōri, íre ti maiyiju í: “Baw, no yibeati”, yi íre jidicāyiju í, í wja.

²⁸ Ito bajiro ī uju yija tucōri, budi wayijū ī. Budi wacōri ī baba īre waja ruyuriogare ti bujayijū ī cūni. Ito bajiri ī babare ī ya āmama űia rūgūcōri, “Yure mū waja ruyuriorise cojiti waja tfoűa mū”, yiyijū ī īre. ²⁹ Ito ī yija tucōri, ī ya rijomunigāna űini rūjūyijū ī: “Jabeto yure yuya maji. Mure yū waja ruyuriorise mure waja tfoġa yigūja yū maji”, yibojayijū ī. ³⁰ Ito ī yibojarocati tucobisijū ī. Ito bajiri tubiara wūjū āmi wacōri īre cūyijū ī. “Yure mū waja ruyuriorise mū tfobeja, budibicu yigūja mū”, yiyijū ī. ³¹ Gājerā moari masa ito bajiro ī yija ticōri, bujatobisijarā īna. Ito bajiri uju tū wacōri űarocōti gotiyijarā īna. ³² Ito bajiri īre īna gotija tucōri, “īre yure ji īsitēűa”, yiyijū uju. ī ejaja ticōri, ado bajiro īre yiyijū ī: “Yure moa īsiri masū quenabisija mū. Yure mū waja ruyuriorise ito bajicōato mure”, yibojacu yū, yure mū josajare. ³³ Mure yū ti maicato bajiroti gāji mū babare ti maigūjaboyija mū”, yiyijū uju īre moa īsiri masure. ³⁴ Buto junisinicōri īre ī waja ruyuriorise ī waja tfoűoni īre tubia rotijijū ī uju: “Yure ī waja ruyuriorise ī tfobeja budibicu yigūji ī”, yiyijū uju, yi gotiquī Jesūs guare, gua tūo masitoni.

³⁵ Bajiroti gaye guare riasoquī Jesūs. Ado bajiro guare gotisusaquī Jesūs:

—Ito bajiro riti yigū yigūji yū Jacū űmacūjū űagū cūni, gājerā mūa űarāre űeűaro īna yirisere mūa ācabojobeja, yiquī Jesūs guare.

19

*Manojore jidicāre ma, yi Jesūs ī riasore gaye
(Mr 10.1-12; Lc 16.18)*

¹ Ito bajiro Jesūs ī yija bero Galilea sitana wacōri, Judea sitaju ejacu gua. Jordān wame cutirisa tū űmacaűi ī joejea mūja wadiri sitajua űacu iti sita.

² Jājarā masa Jesure sūya wacā. Cōrā īna űaja īnare yisioquī Jesūs.

³ Itoju gua űaroca fariseo gaye tūōarā ejacā Jesūs tū. “Mani senīűaja, queno cūdi masibicu yigūji ī”, yirona senīűabojacā īna Jesure:

—ġSīgū ī manojore ī cōaja, ī āmoro bajiroti ī manojore ī cōaja quenati? yi senīűacā īna.

⁴ —ġDios oca tuti tūābiticati mūa? ī oca gotia, “Cajero rujeoűi űmugūre ito yicōri romiore cūni”, yi gotia ī oca. ⁵ Gaje ado bajiro gotia ī oca: “ī manojore rāca űarocu ī jacure ī jacore jidicāgū yigūji ī. Manojore cuticōri jūarā űabojarāti sīgūre bajiroti bajirā yirāji īna”, yi gotia Dios oca. ⁶ Ito bajiroti baja iti gaye. Jūarā űabojarāti sīgūre bajiro űarāji īna īja. Ito bajiri Dios ī babocāre űajare manojore jidicā masia ma, yiquī Jesūs fariseo gaye tūōarāre.

⁷ Ito ī yija tucōri, ado bajiro senīűacā īna:

—Riti mū gotija, űno yija ricati rotiyijari Moisés űayoru? Ado bajiro rotioűi ī: “Isore mū jidicā āmoja, jidicāre papera isore īsiűa”, yioűi Moisés űayoru, yicā īna Jesure fariseo gaye tūōarā.

⁸ Ito bajiro īna yija tucōri, ado bajiro cūdiquī Jesūs:

—Diore īna cūdi āmobejare, manojore jidicāre gaye rēobisī Moisés űayoru. Ito bajibojarocati cajeroama ito bajiro meje bajijija. ⁹ Riti mūare ado bajiro gotia yū. Sīgū ī manojore gājire iso ajebitibojarocati ī jidicāja, űeűaro yigū yami űocā. Isore jidicācōri gajeore ī manojore cutija, ajeġu yami űocā. Gāji cōaro rāca ī manojore cutija, ajeġu yami űocā cūni, yiquī Jesūs fariseo gaye tūōarāre.

¹⁰ Ito ī yija tucōri, gua ī rāca riasotirā ado bajiro yicu īre:

—Riti ito bajiro iti bajijama manojore cutire ma, yicu gua īre.

¹¹ Ado bajiro yiquī Jesūs guare:

—Ñarocõgoroama tuo masi jedi yimenaji adire. Ìna tuo masiroca Dios ì yiana riti tuo masirã yirãji. ¹² Coriarã Ìna manajo cuti masibeja, ricati riti bajia Ìna ya rujari. Coriarã ito bajironati rujeana Ìna. Gãjerãma, gãjerã ùmua Ìnare ñeñoja bero manajo cuti masimenaji Ìnaõna. Gãjerãma ùmacũju gagu Diore riti rãcũborona manajo manaji Ìnaõna. No itioni gaye cudi ãmogũti cadiquĩji, yiquĩ Jesũs guare.

Rĩacare queno yijaro Dios, Jesũs ì yire gaye
(Mr 10.13-16; Lc 18.15-17)

¹³ Ito yija bero gãjerã rĩacare Jesũs tu ãmi ejacã. Ìna joe ãmo jeocõri Diore Ìnare busi Ìsitoni, Ìnare ãmi ejacã Ìna. Ìna ãmi ejaja ticõri. “Ãmi wadibesa maji. Ùsirioro ya mua”, yicu gua Ìnare. ¹⁴ Ito bajiro gua yibojarocati Jesuama ado bajiro yiquĩ:

—Rĩacare rẽobesa, yu tu wadijaro Ìna. Rĩaca ñama yure queno tuorũnurã. Ìna robo yure queno tuorũnurãre ì rotiroju miojugu yiguĩji Dios, yiquĩ Jesũs guare.

¹⁵ Ito ì yija bero Ìnare yiari Diore busi Ìsirocu ãmo moa jeocuĩ Jesũs. Ito ì yija bero gajeroju wacu gua Jesũs rãca mucana.

Gajeonire buto maisabeja quena, Jesũs ì yire gaye
(Mr 10.17-31; Lc 18.18-30)

¹⁶ Co rumu sũgũ mamu Jesure seniĩagũ ejaquĩ:

—¿Queno riasogu catitiñare gaye yu buja ãmoja, no bajiro yigujada yu? ¿Ñe quenarise gaye yigu yigujada yu? yiquĩ ì Jesure.

¹⁷ —¿No yija quenagũ yure yati mu? Sũgũ ñami queno yigu. Ìti ñami Dios. Catitiñare gaye mu ãmoja, Dios ì rotirisere cadija quena, yiquĩ Jesũs mamure.

¹⁸ —¿Ñe rotire gaye yigujada yu? yiquĩ ì Jesure.

—Gãjire siabeja. Gãji manojore ajebeja. Romia cuni gajeo manujure ajebeja. Rinibeja. Gãjerãre ruo gotibeja. ¹⁹ Mu jacure, mu jacore cuni rãcũuoba. Ito yicõri mu ya rujare mu mairo bajiroti, mu ñarãre cuni maima, yiquĩ Jesũs mamure.

²⁰ —Macuacã ñagũjuti itire ito bajiro yisnocu yu. ¿Ñe gaje ruayati yure queno yu yiroti? yiquĩ ì Jesure.

²¹ Ito ì yija, ado bajiro cadiquĩ Jesũs:

—Ñarocõti mu cudi jeo ãmoja, ado bajiro yiya. Jeyaro mu rucorise gãjerãre Ìsi jeocõña. Ito yicõri iti waja bujacõri bojoro bujarãre Ìsima. Ito bajiro mu yija, ùmacũju queno bujagu yiguja mu. Ito bajiro mu yi jeoja bero yu rãca waya, yiquĩ Jesũs Ìre.

²² Jesũs ito bajiro ì yija tuocõri, buto bojori buja tãdi waquĩ ì, ì ya gajeonire maigũ. Buto gajeoni jaigu ñayiju ì.

²³ Ito yija bero gua ì rãca riasotirãre ado bajiro yiquĩ Jesũs:

—Riti muare ado bajiro gotia yu. Sũgũ gajeoni jaigu Dios rotiroju ì eja ãmoja josari ña. ²⁴ Mucana muare goti quenoa yu. Sũgũ camello gawa jota susuriyu ì rãta budi ãmoja, josari ña. Ito bajiroti buto busa josari ña Dios ì rotiroju niyeru jaigu ì eja ãmoja, yiquĩ Jesũs guare.

²⁵ Ito ì yija tuocõri, buto uacacu gua. Ito yicõri guamasiti gãmeri seniĩacu gua:

—¿Ito yija noajua Dios ì ñaroju ejagu yiguĩjida? Sũgũ ejabiquĩji gajea, yi gãmeri busicu gua.

²⁶ Guare ticõri ado bajiro yiquĩ Jesũs:

—Masamasiti yiado ma itire. Dios sũgũti jeyaro yi masiguĩji. Ñejuja josarise manoja Ìre, yiquĩ Jesũs guare.

²⁷ Ito ĩ yija tuocōri, Pedro ado bajiro yiquĩ:

—Yũ Ĥju jeyaro gũa rucorisere jidicācũ gũa. Iti jeyaro jidicācōri mũ rāca suyā gũa. Ķito gũa yijama ñe bujarā yirājida gũa? yiquĩ ĩ Jesure.

²⁸ Ito ĩ yija tuocōri, ado bajiro gotiquĩ Jesús ĩnare:

—Riti mũare gotia yũ. Co rũmũ mũcana mame menigũ yiguĩji Dios. Ito bajiro ĩ yiri rũmũ yũ Masa Rĩjorũ rotirojũ yori cumurojũ rujigũ yigũja yũ. Mũa cũni yũre suyārā, jũa gũbojeno ñari cumurori rotirojũ rujirā yirāji mũa cũni. Israel sita gāna jũa gũbojeno masa buturi gānare rotirā yirāji mũa. ²⁹ Noa yũre cudi āmorā ĩna ya wiri, ĩna ñarā, ĩna jacusabatia, ĩna manojosāromia, ĩna rĩa, ito yicōri ĩna ya wesecare cũni ĩna cũ waja, ĩna rucobojarise rēto busaro queno bujarā yirāji ĩna mũcana. Ito yicōri catitiñare bujarā yirāji ĩna. ³⁰ Jājarā adoju ñasari masa ñarā, itojũ ũmacũju ñasarā meje ñarā yirāji. Ito bajicōri adoju ñasamena ñarā, itojũ ũmacũju ñasarā ñarā yirāji, yiquĩ Jesús guare.

20

Moari masa gaye Jesús ĩ goti masiore oca

¹ “Īre tuorānũrāre ĩ rotirojũ miojugũ yiguĩji Dios”, gũa yi masitoni ado bajiro goti masioquĩ Jesús guare:

—Sĩgũ nyé wese co wese rucogũ ñayiju. Busuri jĩju ĩre moa ĩsironare āmagũ wayiju ĩ. ² ĩnare bujacōri ĩnare busĩ quenoyiju ĩ. “Co rũmũ ũmũasaro yũre mũa moa ĩsija, coji denario niyeru cuji mũare waja yicũja yũ”, yiyiju ĩ ĩnare. ĩna cudiya tuocōri, “Yũ ya sita moa ĩsitēña yũre”, yiyiju ĩ ĩnare. ³ Ito bero yoa busari nueve tũjaroca, gājerā moa āmorā cuto gũdareco ĩna rũgōja ti bujayiju ĩ. ⁴ “Wasa, mũa cũni. Yũ ya ote wese moa ĩsitēña. Yiro robo queno mũare waja yigu yigũja yũ”, yiyiju ĩ ĩnare. Ito bajiri ĩna cũni ĩre moa ĩsirā wayijarā. ⁵ Mũcana ito bajiroti ũmũa gũdareco ñaroca, tres ñaroca cũni moari masa bujayiju ĩ. ⁶ Mũcana cinco ñaroca cuto gũdareco ejacōri gājerā moa āmorā ĩna rũgōja ti bujayiju ĩ. Ito yicōri ĩnare ado bajiro yiyiju ĩ: “ĶNo yija adi rũmũ moamenati ũmũasaro rũgō ucuaati mũa?” yiyiju ĩ ĩnare. ⁷ “Ñimũjũ guare, ‘Moa ĩsiña mũa’, yibeama. Ito bajiri ñacōa gũa”, yiyijarā ĩna ĩre. “Wasa mũa cũni. Yũ ya ote wese moa ĩsitēña. Yiro robo queno mũare waja yigu yigũja yũ”, yiyiju ĩ ĩnare. ⁸ Rāiocũro ñaroca ĩ ya moari masare coderi masare ji ñucayiju ĩ, ĩ ya moari masare ĩ waja yitoni. “Bero moare sājacānajuare waja yisũoya. Ito yicōri moare sājasuocānajuare waja yi gajanoañā”, yiyiju ĩ, ĩ ya moari masare coderi masare. ⁹ Ito yija bero moare sājassũana ejasũoyijarā. Ito bajiri ĩna jeyarore coji denario niyeru cuji ĩnare waja yiyiju ĩ. ¹⁰ Itocōacā ĩna bujaja ticōri, cajero moare sājassũoana: “Maniama jai busaro bujarā yirāji”, yi tuoĩabojayijarā ĩna. Ito bajiro ĩna tuoĩare ñabojarocati. Co cujiti niyeru cuji boca āmiyijarā ĩna cũni. ¹¹ Ito bajiri itocōacā bujacōri ĵure tudisũoyijarā ĩna. ¹² “Gũa berojũ moasũorā coji cōreti moama ĩna. Ito bajibojarocati ĩnare mũ waja yirocōacāti guare waja yia mũ. Gũama ũmacañi asiro bujāĩabojabũ gũa”, yi tudiyijarā ĩna ĵũre. ¹³ Ito bajiro ĩna yibojarocati sīgũre ado bajiro cadiyiju ĵũ: “Yũ baba mũre rinibea yũ. ‘Yicũja’, yũ yiado bajiroti ya yũ. Jĩju oca quenocā mũa mani. ‘Co rũmũ moare waja co cuji niyeru cuji waja cutia’, yĩari mũre busicā mũa yũ. ¹⁴ Mũ moare waja āmicōri wasa. Mũre yũ waja yiro bajiroti bero moasũasagure cũni itocōti ĩsi āmoa yũ. ¹⁵ Yũ ya niyeru ña. Ito bajiri yũ āmoro bajiroti ya yũ ĩtire. Ķĩnare queno yũ waja yija, ĩtire ti junisiniati mũa?” yiyiju ĩ cajero moare sājassũorũre, yiquĩ Jesús guare.

¹⁶ Gaje ado bajiro yiquĩ Jesús guare:

—Ito bajiroti adoju jājarā ñasarā ñarā, itoju ũmacūju Dios ĩ ñaroju ñasamena ñarā yirāji ĩna. Gājerā adoju ñasamena ñarā, itoju Dios ĩ ñaroju ñasarā ñarā yirāji. Masa jeyarore jibojaguti coriarāreti bese āmigū yiguīji Dios, yisusaquĩ Jesús guare.

Yure sīarā yirāji, Jesús ĩyi busisusare gaye

(Mr 10.32-34; Lc 18.31-34)

¹⁷ Jerusalénju gwa wasworooca, gwa jwa gubojeno ñarāre busiroca ricati ji ñucaquĩ Jesús:

¹⁸ —Jerusalénju ejarā warā, mwa waswoa mani. Jerusalénju mani ejaroca Masa Rjorow ñarā yirāji masa. Ito yicōri paia ujarāre, judio masa rotirise riasori masare cuni ĩre ĩsirā yirāji ĩna. ĩnaju ĩre sīa rotirā yirāji. ĩti ña yu Masa Rjorow. ¹⁹ Ito yicōri gaje masa yure ĩna aja tuditoni, yure ĩna bajetoni, ito yicōri yucutēojū yure ĩna jaju sīatoni ĩnare yure ĩsirā yirāji ĩna. Yure sīacōri godana wato yure yujebojarā yirāji ĩna. Ito ĩna yibojarocati udia ramu bero yu catiroca yigu yiguīji Dios yure, yiquĩ Jesús guare.

Santiago mesa jaco Jesure iso senīa āmore gaye

(Mr 10.35-45)

²⁰ Ito yija bero Zebedeo rīa jaco ejacō Jesús rāca busiroco. Iso rīa Santiago, Juan rāca ejacō. “Yure queno yiya mu”, yiroco Jesús riojo rijomunigāna ĩnini rūjūcō iso. ²¹ Ito bajiro iso yija ticōri:

—¿No bajiro yu yire āmoati mu? yiquĩ Jesús isore.

Ito ĩ yijare ado bajiro cudicō iso:

—Mu rotiroju mu ejaja, yu rīare sīgū mu ya riojocaduja, gājire mu ya gācoduja rojoba ĩnare, yicō iso Jesure.

²² Ito bajiri iso rīare ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Mwa yure senibojarisere queno tuo masibea mu. Quenabeto yu tuoīaroca yirā yirāji masa yure. ¿Yure bajiroti quenabeto tuoīa ñemecuti masirā yirājida mu cuni? yiquĩ Jesús ĩnare.

—Ñemecuticōrāji gwa, yicā ĩna Jesure.

²³ ĩna ito yija tuocōri, ado bajiro cudiquĩ Jesús:

—Riti muare gotia yu. Mwa cuni yure bajiroti tōbujarā yirāji. Ito bajibojarocati yu ya riojocaduja, yu ya gācoduja muare rojo masibea yu. “Āna yu Macu tu rujirā yirāji”, yu Jacu ĩ yicādo bajiroti, ĩnare rojogu yiguīji, yiquĩ Jesús ĩnare.

²⁴ Gwa Jesús rāca riasotirā jwa dujamocō ñarā, “Ito bajiro āmoa gwa”, ĩna yija tuocōri, tuo junisinicu gwa. ²⁵ Ito bajiro gwa bajija ti masicōri, ado bajiro yiquĩ Jesús guare:

—Sita ujarā ñasari masa ĩna roca gānare rotirā yirāji. Ito yicōri mucana ĩnare moa ĩsiri masa, ĩna roca gānare buto busa sēoro rotirā yirāji ĩna. “Ito bajiro yicā masa”, yi tuo masia mu. ²⁶ Mwama ito bajiro bajimena yirāji. Gajero bajirojua baja. No ñasagu ña āmogū, gājerāre ejabuagu yiguīji. ²⁷ Ito yicōri cajero gagu ñasuo āmogū, gājerāre moa ĩsigū yiguīji. ²⁸ Yu cuni ito bajiroti ya. Gājerā yure moa ĩsijaro yigu meje wadicu yu. ĩnajuare ejabuagu wadicu yu. Jājarāre masorocu wadicu yu. ĩna ñeñaro yirisere waja yi ĩsirocu goda ĩsigū wadicu yu, yiquĩ Jesús guare.

Jarā cajea manare Jesús ĩyisiore gaye

(Mr 10.46-52; Lc 18.43-45)

²⁹ Jericó wame cutiri cuto gua budi waroca, jǎjarǎ masa sayacǎ, Jesure ti ǎmorǎ. ³⁰ Itoju gua waroca jǎarǎ cajea timena rujicǎ ma taju. Jesús i rǎtǎja tuocōri, ado bajiro ire ji awasǎcǎ ina:

—Gua uju, David ñayoru janerǎbatia janamiti ña mu. Guare ti maiña mu, yi awasǎcǎ ina.

³¹ Ito bajiro ina yibojarocati, “Awasǎbesa maji”, yicǎ masa. Ito bajiro ina yibojaroca riti, buto busa awasǎcǎ ina mucana:

—Gua uju, David ñayoru janerǎbatia janami ña mu. Guare ti maiña, yi awasǎcǎ ina buto busa.

³² Ito ina yija tuocōri, tuja rǎgǎquǐ Jesús. Ito yicōri cajea manare ji ñucaquǐ i:

—¿No bajiro yu yire ǎmoati mua? yiquǐ i ñare.

³³ —Gua Uju, cajea ti ǎmoa gua, yicǎ ina Jesure.

³⁴ Ito ina yija tuocōri, ñare ti maiquǐ Jesús. Ito yicōri ina ya cajeari moǎiaquǐ i. Ito bajiro i yirocati timena ñabojana ticoacǎ ina ija. Ito i yija bero ina cuni Jesure sayacǎ.

21

Jerusalénju Jesús i ejare gaye

(Mr 11.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jerusalén cōña warǎ Betfagé wame cutiri cuto ejacu gua. Jabeto cōñashocu Jerusalén ija. Olivos wame cutiri taria judo ñacu iti cuto. Jǎarǎ gua rǎca gǎnare i rǎca riasotirǎre, ² ado bajiro rotiquǐ Jesús:

—Mani waroto riojo ñari cutore wasa maji. Itoju ejacōri burro sia rǎgōrure bujarǎ yirǎji mua. Ito yicōri i macu cuni ñagǎ yiguǐji i rǎca. ñare òjacōri ǎmi wadi isima yure. ³ Sǐgǎ muare i busija. “Mani Uju ñare ǎmoami”, yiba. “Yoari mejeti mucana mure judacōarǎ yirǎji gua”, yiba. Ito bajiro mua yija tuocōri, “Bau wasa”, yigu yiguǐji muare, yiquǐ Jesús ñare.

⁴ Ito bajiro yiquǐ Jesús, sǐgǎ Diore goti isiri masu i ucado bajiroti yigu. Ado bajiro ucayoni Diore goti isiri masu:

⁵ Jerusalén gǎnare ado bajiro yiba: “Tiya mua. Mua Uju wadiami. ‘Ñasagu ña yu’, yirocu meje ejami i. Burro gajeoni umari masu macu i joe jesacōri wadiami i”, yiba, yi ucañi Diore goti isiri masu ñayoru.

⁶ Jesús i rotija tuocōri, i rotiro bajiroti yicǎ ina. ⁷ Burro i macu rǎcati ǎmi wadiña ina. ña ya yutabujurire ruacōri burro joere jeocǎ ina. Ito ina yija bero mua jeaquǐ Jesús ija. ⁸ Ito iti bajiroca masa jǎjarǎ ñacǎ. ña ya yutabujuri ruacōri mare eyocǎ yucǎ ina. “Gua Uju ña mu”, yirona ito bajiro yiyijarǎ masa Jesure rǎcuborǎ. Gǎjerǎ yucuguri jatacōri mare cǎ yucǎ ina. ⁹ i riojua gǎna, i berojua gǎna cuni ire wanurǎ ado bajiro awasǎ wacǎ ina:

—Mu ña David ñayoru janerǎbatia janami. Mu ña gua Uju. Rǎtoro masigǎ ña mu. Dios i cōaru ña mu. Queno yijaro Dios mure. Quenasacōa Dios i ito bajiro i cōaja, yi awasǎ wacǎ masa.

¹⁰ Ito bajiro Jesús masa rǎca i ejaja, tuo batocōri tuoña oca jaicǎ masa. Jǎjarǎ inamasi gǎmeri senǎacǎ ina:

—¿Ñimuōcǎ ñati ǎni? yicǎ ina.

¹¹ Gǎjerǎ ado bajiro yicǎ:

—Iti ñami Jesús Diore goti isiri masu. Galilea sita Nazaret wame cutiri cuto gagu ñami i, yicǎ masa.

Dios ya wiju niyeru wasoari masare Jesús i bucōare gaye

(Mr 11.15-19; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹² Ito ĩ yija bero Dios ya wi minijuara wiju sãja wacu gwa Jesús rãca. Iti wiju waja gãme ñari masare ticõri ĩnare bucõaquĩ Jesús. Masare ĩna niyeru wasoa ñari casabore tujãda queoquĩ Jesús. Ito yicõri bujare ĩna ĩsi rujiri cumurori tujãda cõaquĩ. ¹³ Ado bajiro gotia Dios oca tuti yiquĩ Jesús:

—Yũ ya wiama yũre rucubũorona ĩna minijuara wi ñaro yiroja. Ito bajibojarocati mũama riniri masa ĩna rudiri wi robo bajiro meniyija mũama, yi gotia Dios oca tuti, yiquĩ Jesús ĩnare.

¹⁴ Iti wiju minijuara wiju gwa ñaroca, cajea mana ito yicõri wa masimena ejacã Jesús tu. ĩna ejaja ticõri, ĩnare yisioquĩ Jesús. ¹⁵ Ito bajiro Jesús tiyamani ĩ ĩoja ticõri, paia ujarã ito yicõri judio masa rotirise riasori masa cuni Jesure tuo junisinicã ĩna. “Rẽtoro masigũ ña mũ. David uju ñayoru janerãbatia janamiti ña mũ”, minijuara wiju rĩaca ĩna awasãja tuocõri, Jesure tuo junisinicã ĩna. ¹⁶ Ito bajiri Jesure ado bajiro yicã ĩna:

—¿Ito bajiro ĩna busija tuocuti mũ? yicã ĩna Jesure.

—Tũoa yũ ĩnare. Dios oca tutiju ito bajiro iti gotija. ¿Tĩabeati mũa? Ado bajiro gotia iti:

Rĩaca ito yicõri ĩjurãcã cuni mure ĩna wanũ rucubũoroca ya mũ, yi gotia Dios oca, yiquĩ Jesús ĩnare.

¹⁷ Ito yija bero ĩnare wagocu gwa. ĩnare wagocõri Betania wame cutiri cutoju ejacu gwa. Itoju canicu gwa.

Higuera rica manigũre Jesús ĩ rojare gaye

(Mr 11.12-14,20-26)

¹⁸ Mũcana busuri Jerusalénju tũdi wacu gwa. Ma gũdareco gwa tujaroca, “Ñiocõa yũ”, yiquĩ Jesús. ¹⁹ Ma tu higuera wame cutiricu ñacu. Itigu ricare ba ãmogũ ojabojaquĩ Jesús. Rica manicu itigujuama. Jũgoti ñacu. Ito bajiri itigũre ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Juaji rica cutibitiatija mũgo, yiquĩ Jesús itigũre.

Ito bajiro ĩ yirocati sinia godacoacu itigu. ²⁰ Ito bajiro iti rõtaja ticõri, acacu gwa Jesús rãca riasotirã:

—¿No bajijare yoari mejeti sinia godati itigu? yicu gwa Jesure.

²¹ Ado bajiro guare cudiquĩ ĩ:

—Riti mũare gotia yũ. Yũre tuorũnucõri, “Yũre ejabuabiquĩji Jesús”, mũa yi tuõĩabeja, janeti higuergũre yũ yiro bajiro meje riti yi masirãji mũa. Gaje sũo busarise yi masirãji mũa. I tũriare, “Cunĩ rũgõcõri riaca jajosaju quedi roaya”, mũa yija, ito bajiroiti rõtaro yiroja. ²² Diore busirã mũa senija, ĩre mũa tuorũnũjama mũa seniro bajiroiti bajiro yiroja, yiquĩ Jesús guare.

“¿Ñimũ ĩ rotijare ito bajiro yati mũ?” yi Jesure ĩna senĩĩare gaye

(Mr 11.27-33; Lc 20.1-8)

²³ Ito rẽta wacõri Jerusalénju ejacu gwa mũcana. Ito yicõri minijuara wiju sãjacu gwa Jesús rãca. Ito gwa ñaroca riti paia ujarã, ito yicõri judio masa bũcurã ejacã Jesure senĩĩarona:

—¿Ñimũ ĩ rotijare ito bajiro yati mũ? ¿Ñimũ mure, “Ito bajiro yiba”, yicati? yicã ĩna Jesure.

²⁴⁻²⁵ Ito bajiro ĩna yija tuocõri:

—Yũ cuni mũare ado bajiro senĩĩagũ ya. Yũre mũa cudija berojua, “Ĩ rotirena ya yũ”, mũare yicuja maji. ¿Ñimũ cõayijari Juanre masare ĩ idẽ gutoni? ¿Dios cõayijarite? ¿Masajua cõayijarite? yi senĩĩaquĩ Jesús ĩnare.

Ito ĩ yija tuocõri, ĩnamasiti gãmeri tuoĩa busicã ĩna: “ ‘Dioti Juanre idẽ gu rotiĩ’, mani yija, mũcana manire senĩĩagũ yiguĩji Jesús: ‘¿No yija ĩre

tuorūnabiticati maa? yi seniāgū yiguīi Jesús manire. ²⁶ ‘Masati Juanre idé gu rotiñi’, mani yijama, masa buto ti tudirā yirāji manire. ‘Diore goti ĩsiri masu űami Juan’, yi tuoīarāji masa”, yi gāmeri tuoīa busicā ĩna. ²⁷ Ito bajiro tuoīacōri:

—“Īti Juanre idé gu rotiñi”, yi masibea gūa, yicā ĩna Jesure.

Ito ĩna yiya tuocōri, ado bajiro cadiquī Jesús ĩnare:

—Ito bajijama ĩ rotirenati adi jeyaro tiyamani ya yū, yi masibea yū cūni mūare, yiquī Jesús ĩnare.

Sīgū ĩ rīa jūarāre moa rotire Jesús ĩ riasore gaye

²⁸ Mūcana judio masa būcūrāre ado bajiro seniāquī Jesús:

—Mūare oca gotigu ya yū. Īltire no bajiro tuoīarā yirājida maa? Sīgū űayiju jūarā rīa cutigu. Ī macū űasūogure ado bajiro yiyiju ĩ: “Macū jane yū ya ote űyére moagū wacu ya mū”, yiyiju ĩ, ĩ macure. ²⁹ “Āmobe a yū, wabicuja yū”, yiyiju ĩ ĩre. Ito bero gaje tuoīa quenocōri moagū wayiju ĩ ĩja. ³⁰ Ito yiya ĩ macū gājire cūni ito bajiroti moa rotiyiju. “Bau, moagū wacuja cūna yū”, yiyiju ĩ ĩja ĩ jacure. Ito yibojaguti moagū wabisiju ĩ. ³¹ Mūa tuoīaja, ĳűimujua űayijari ĩ jacu āmoro bajiro yigu? yi seniāquī Jesús ĩnare.

Ito ĩ yiya tuocōri:

—Cajero ĩ moa rotisūoru quenañi, yicā ĩna Jesure.

Ito ĩna yiya tuocōri, ado bajiro yiquī Jesús:

—Riti mūare gotia yū. Ījarāre yiari waja seni ĩsiri masa ito yicōri wedi masa romia mūa riojuaju Dios ĩ rotiroju ejarā yirāji ĩna. ³² Juan idé guri masu, “Ado bajirojua mūa űaja quena”, yi mūare ĩ riasobojaja, ĩre tuorūnabisija mūa. Ito bajibojarocati űjarāre yiari waja seni ĩsiri masa, ito yicōri wedi masa romia cūni ĩre tuorūnūñi ĩna. ĩna ito bajiro Juan idé guri masure ĩna tuorūnaja, tibojarāti mūa űeñaro yirise jidicā āmobisija mūa. Ito yicōri Juan idé guri masure tuorūnabisija mūa, yiquī Jesús ĩnare.

Queno moare rujeo masimena Jesús ĩ yire gaye

(Mr 12.1-12; Lc 20.9-19)

³³ ‘Gaje goti masiore ocana mūare gotigu ya yū: Sīgū weseca cutigu ĩ ya weseju űyé oteyiju. Iti wesere ote tīocōri iti wesere camotayiju ĩ. Ito yicōri űyé ide bijerotiju coju meniyiju ĩ. Iti wese űacōri tirūnurocu űmacūju casabo meniyiju ĩ. Ito yiya bero co rumū gājerāre tirūnu wasoa rotiyiju. Ito yicōri gajeroju wacoayiju ĩ. ³⁴ Ito bajiri co rumū űyé iti rica cutiroca, “Yū ye űaroti jabeto űyé āmitēña”, yirocu ĩ ya moari masare cōayiju ĩ. ³⁵ Iti weseju ĩna ejaja ticōri, ito coderi masa ĩnare űiayijarā. Sīgūre jayijarā, ito yicōri gājire sīayijarā, ito yicōri gājire gūtana reayijarā. ³⁶ Iti oca tuocōri jājarā busa ĩ ya moari masa cōayiju ĩ, ĩ ya wesecaju ĩ ye űaroti ĩna āmitoni. Iti weseju ĩna ejaroca, iti wese code űana ito riojua ejanare ĩna yiado bajiroti yiyijarā mūcana.

³⁷ ‘Ito bajiro ĩna yiya tuocōri, “Yū macūjūare rūcūbūorāji”, yi tuoīacōri ĩ macure wa rotiyiju ĩ. ³⁸ Ī macū ejaja ticōri, ado bajiro tuoīa busiyijarā ĩna: “Adi sita űju godagoja āni macuti űami wasoarocu, ito bajiri ĩre mani sīaja, mani ya sita űaro yiroja ĩja”, yi gāmeri tuoīa busiyijarā ĩna. ³⁹ ĩna tuoīado bajiroti ĩre sōju űia āni wacōri sīayijarā ĩna, yiquī Jesús ĩnare.

⁴⁰ Ito bero mūcana ado bajiro ĩnare seniāquī Jesús:

—ĳĪ tūdi ejaja no bajiro yigu yiguījida ĩnare, iti wese codeanare? yi seniāquī Jesús ĩnare.

⁴¹ Ito ĩ yiya tuocōri, ado bajiro cadicā ĩna Jesure:

—Înare ti maiari meje înare sîagû yiguîji î iti sita uju. Ito î yija bero gâjerâre tirûna wasoa rotigu yiguîji î. Uyé iti bucaroca iti wese ujure îsironare înare wasoaga yiguîji î, yicâ ina Jesure.

⁴² Jesuua ado bajiro yiquî înare:

—¿Dios oca tuti tiîbeati mua? Ado bajiro gotia iti tuti:

Gûta wi meniri masa coga gûtagâre cõayiarâ ina. Ito bajibojarocati gaje gûta rêtoro quenarica ñayiju itiga ina cõabojaraga. Itiga gûtagâna suoriti quenari wi menigû yiguîji Dios. Itiga gûtagâ manija, menire ma. Ito bajiro âmoñi Dios mani Uju. Ito bajiri itire masicõri bûto tuoîa wanua mani, yi gotia Dios oca.

Ito bajiro yiñi Dios, yure rêtaroti tuoîa yugu. ⁴³ Ito bajiri muare ado bajiro gotia yu: “Îre tuorûnarâre î rotiroju miojugu yiguîji Dios”, muare gâjerâ gotibojarocati tuorûnubisija mua. Ito mua yija ticõri, gâjerâ masa î oca ina masiroca yiñi Dios. Ito bajiri îre ina queno cûdija ticõri, înareama miojugu yiguîji Dios, î rotiroju. Mua judio masare î rotiroju muare cû yubojañi Dios. Muare yubojacõri gâjerâre cûgû yiguîji Dios î rotiroju. Î ya weseca ejabua âmorâre bajiro bajirâ cûgû yiguîji Dios î rotiroju. ⁴⁴ Jijû gûta gaye muare yu busirise ado bajiro baja: No gûtagâ joe quedi jeagure î ya gõari jearo yiroja îre. Ito yicõri itiga gûtagâ sîgure iti quedi jeaja, mano abocõro yiroja. No yure tuorûnubicu, catitîñabicu yiguîji. Ito yicõri noa jeame ajuroju cõa âmorâre yu cõaja, ruyuriorocu cõagû yigujâ yu, yiquî Jesús înare.

⁴⁵ Goti masiore oca Jesús înare gotija tuocõri, “Manireti busiami”, yire masiri seyocâ fariseo gaye tuoîarâ, paia ujarâ cûni. ⁴⁶ Ito bajiri Jesure ñia âmori seyobojacâ ina. Ito bajiro tuoîabojarâti masare gûirâ Jesure ñiabiticâ ina. “Diore goti îsiri masû ñami Jesús”, masa ina yi tuoîajare, masare tuo gûicâ ina.

22

*Âmo siare gaye Jesús î riasore oca
(Lc 14.15-24)*

¹ Mucana masare goti masiore ocana gotisuoquî Jesús:

² —“Ado bajiro baja, îre tuorûnarâre î rotiroju Dios î miojuri rumu”, yirocu ado bajiro gotiquî Jesús: Sîgû uju î macu âmo siare basa meniyyiju. ³ “Ti ejabuaronare jitêña”, yirocu î ya moari masare cõayiju uju. Ito î yija tuocõri, jirâ wabojayijarâ ina. Ina jibojarocati wadi âmobisijarâ ina. ⁴ Ito bajija ticõri, gâjerâ î ya moari masare cõayiju uju. “Gua uju muare bocatimi. Î ya wecu ri cutirâre sîa rotimi î. Muare bocati ñami î. Ito bajiri î macu âmo siari rumu tirâ waya mua cûni, yiba înare”, yi oca cõayiju uju. ⁵ Ito yija tuocõri, jirâ wabojayijarâ ina mucana. Ito bajibojarocati îre cûdi âmobisijarâ î oca cõana. Ito bajiri ina gotibojaroca riti, gâjiama î ya wesecaju wayiju. Gâji î gajeoni î îsiroju wayiju. ⁶ Gâjerâma uju î cõanare boca ñayijarâ. Ito yicõri înare jayijarâ. Ito yirâ riti înare sîacõyijarâ ina. ⁷ Itire tuocõri bûto junisiniyyiju uju. Ito bajiri î ya surarare înare sîa rotiyiju, ito yicõri ina ya wirire soe rotiyiju î. ⁸ Ito yija bero gâjerâ îre moa îsiri masare ado bajiro yiyiju î: “Yu macu î âmo siaroti gaye ñajediro ñacâ. Jijû yu oca cõabojanama wadire ma înare. ⁹ Cûto gudareco wasa. Itoju mari mua ti bujaro bajiroti baba cutiba”, yiyiju uju îre moa îsiri masare. ¹⁰ Î rotiro bajiroti masa miojuyijarâ ina mariju. Quenarâ, ñeñarâ, ina bujaro bajiroti miojuyijarâ ina. Ito bajiri uju ya wi dajacoayiju.

¹¹ Ito yija î oca cõanare tîgu sâjayiju uju. Sîgû î âmo siara rumu sâñare gaye yutabuju î sâñabeja tiyyiju î. ¹² Ito bajiri ado bajiro yiyiju î îre: “Yu baba, ¿no

yija amo siare gaye yutabuju sãñabeati mu?” yiyiju i ire. Ito i yija cudibisiju yutabuju sãñabicu. ¹³ Ito yija bare jeori masare ado bajiro yiyiju uju. “I ya gubori, i ya amori rãca siaya anire. Ito yicõri rãitlãroju cõaña ire. Itoju ejacõri ñeñaro tõbujagu yiguñi. Ito bajiri oticõri bato tuoia oca jaigu yiguñi i”, yiyiju uju i ya bare jeori masare. Ito bajiroti bajiroja umacaju Dios i rotiroju cuni. ¹⁴ Jãjarãne jibojami Dios, i ñaroju ina ejatoni. Ito bajibojarocati coriarãti i beseana gotti ejarã yirãji i ñaroju, yiqui Jesús ñare.

Ujarãre mani waja ruyurioja ñaro bajiroti waja yija quena, Jesús i yire gaye (Mr 12.13-17; Lc 20.20-26)

¹⁵ Ito i yija tuocõri, fariseo gaye tuoarã wacoacã. Sigũre bajiro tuoicõri, “Josari oca ire mani seniñaja, cudi masibicu yiguñi i. Ito bajiro i cudi masibeja tuocõri, ñre seti ña”, yirã yirãji mani”, yi tuoari seyobojacã ina. ¹⁶ Ito bajiro tuoicõri ina ñarãre ito yicõri Herodes ñarã rãca, “Ado bajiro Jesure seniñatẽña mua”, yi ñucayjarã ina. Ina cõana Jesús tu ejacõri ado bajiro seniñacã ina Jesure:

—Tuoya riasori masu mu. “Riojo gotigu ña mu”, yi masia gua. “Ado bajiro amoami Dios”, yi riasogu ñaro bajiroti masare riasoa mu. Masa busirise tuorãñubicuti quenarise riasogu ña mu. Gãjerã ñasari masa gajero bajiro ina riasobojarocati, ñare tuorãñubicuti, ñasarise riasoa mu. ¹⁷ Ito bajiro mu yija, no bajiro mu tuoiare gaye tuo amo gua. ¿Roma cuto gagu uju guare i waja senija, waja yirãjida gua, waja yibeatite gajerea? yi seniñabojacã ina Jesure.

¹⁸ “Yu wisatoni ito bajiro yure seniñama ina”, yi masiri seyoquĩ Jesús. Ito bajiri ado bajiro yiqui i ñare:

—“Queno yirã ña guama”, yirã ñabojarãti queno yirã meje ña mua. ¿No yija yu tuo wisatoni ito bajiro seniñati mua? ¹⁹ “Sita waja, waja yiroti cuji niyeru cuji yure ioña”, yiqui Jesús ñare.

Ito yija niyeru cuji ire iocã ina. ²⁰ Iti cuji niyeru cuji ticõri, ado bajiro ñare seniñaquĩ Jesús:

—¿Nimu ya rio ñati adi rio? ¿Nimu wame, wame cutiati iti? yiqui Jesús ñare.

²¹ —Gobierno masa uju César wame cutigu ya rio ña. Ito yicõri i wameti ña iti, yicã ina Jesure.

—Gobierno masare mani waja ruyurioja ñaro bajiroti waja yija quena. Ito bajiroti manire Dios i rotija ñaro bajiroti ire cudiya quena, yiqui Jesús ñare.

²² I queno cudi masija tuocõri, ruju ucacã ina. Ito bajiri mucana tãdi seniña uyabiticã ina ija. Seniñamenati wacoacã ija.

¿Godacõri tãdi caticoarã yirãjida masa? yi Jesure ina seniñare gaye (Mr 12.18-27; Lc 20.27-40)

²³ Iti ramuti saduceo gaye tuoarã Jesure tirã ejacã. “Masa ina godaja bero mucana tãdi catire ma”, yirã ñama saduceo gaye tuoarã. Ito bajiro tuoarã ñari, Jesure seniñarã ejacã ina:

²⁴ —Tuoya riasori masu mu. Moisés ñayoru i yire gaye mure seniñarã wadibu gua. Ado bajiro yiñi Moisés ñayoru: “Sigũ manajo cutigu rã macuti i godagoja, i bero gagu i rãjoru manajo godore manajo cutija quena. Ito bajiri iso rãca ñacõri, rãjoru ñajacure wasoagu rã cuti wasoagu yiguñi i”, yi ucañi Moisés ñayoru. ²⁵ Gua wato sigũ rã jua amojeno ñabojani. Sigõreti manajo cutibojani ina. Nasogũ isore manajo cutisobojani. Rã macuti godaño i. I godaja bero gãji i ocabaji wasobojani. Rã macuti godaño i cuni. ²⁶ I bero gãna cuni ito bajiroti manajo cutibojani. Rã manati godaño ina cuni. Ito bero sasagu cuni ito bajiroti bajiyiju. ²⁷ Iso manujusabatia ina goda jedija bero iso cuni godacoñi ija. ²⁸ Godabojarãti mucana tãdi ina catija bero, ¿nimujua ñaguñjida

iso manujũ ñasarocũ ñna ñarocõti isore ñna manojõ cutija bero? yĩ senĩacã ñna Jesure.

²⁹ Ito ñna yija, ado bajiro cadiquĩ Jesús:

—Dios oca tuti gaye queno tũoĩa masimena ña mũa. Dios ñ masirise masirã meje ña mũa. Ito bajiro yũre mũa senĩabojaja, queno tũoĩacõri meje senĩĩa mũa. ³⁰ Ado robojua bajia. Godana mucana tũdi caticõri manojõ cutire ma. Ito yicõri ñna rĩa romiare manujũ cuti rotimenaji ñna. Ñmacũjũ ángel mesa robo bajiro bajirã ñarã yirãji ñna. ³¹ ¿Masa ñna godaja bero mucana tũdi catirã yirãjida ñna mucana? yija, Dios oca tuti tiya. Dios oca tuti gaye ti jeorã meje ña mũa. Ìmasiti ado bajiro gotiami ñ oca tutina: ³² “Abraham, Isaac, Jacob ñayoana Ëjuti ñasotia yũ”, yĩ gotiami Dios ñ ocana. Ito bajiri godana ujũ meje ñami Dios, catirã Ëjũjua ñami, yĩ tũoĩa mani, yiquĩ Jesús ñnare.

³³ Ito bajiro Jesús ñ riasore gaye ñ gotija tũocõri, ucacã masa.

Dios ñ rotirise ñasarise gaye (Mr 12.28-34)

³⁴ Ito bajiro saduceo gaye tũoĩarã Jesús ñ oca taja tũoyijarã fariseo gaye tũoĩarã. Ito bajiri iti tũocõri minijuyijarã fariseo gaye tũoĩarã. ³⁵ Sīgũ ñna wato judio masa rotirise riasori masũ ñaĩ. “No bajiro Jesús yũre ñ cadija tũocũja”, yirocũ ado bajiro Jesure senĩagũ ejaquĩ ñ.

³⁶ —Riasogũ, ¿dise ñati Dios ñ rotirise ñasarise mũa tija? yĩ senĩaquĩ ñ Jesure.

³⁷ Ito ñ yija tũocõri, ado bajiro cadiquĩ Jesús:

—Mani Ëjũ Diore bũto maija quena. Mani tũoĩarisena, ito yicõri mani ya usina Diore mani maija quena. Ì sīgũreti tũorũnucõri, bũto ñre mani maija quena. ³⁸ Iti ña ñasarise Dios ñ rotire. ³⁹ Iti bero rotire gaye itire bajiro bajiriseti ña. Ado bajiro bajia iti: “Mũa ya rujũre mũa mairo bajiroti gãjerã mũa ñarãre maija quena”, yĩ rotiami Dios. ⁴⁰ Iti jũajiti ña Dios ñ rotirise ñasarise. Iti jũaji gaye Dios ñ rotire gaye mũa cadija, Moisés ñayorũ ñ rotire gaye, Diore goti ñsiri masa ñna riasorise gaye cuni yiro bajiro cadirã ñarã yirãji mũa, yiquĩ Jesús ñnare.

¿Ñimũ janami ñayijari Cristo mũa tija? yĩ Jesús ñ senĩĩare gaye (Mr 12.35-37; Lc 20.41-44)

⁴¹ Fariseo gaye tũoĩarã gũa tati ñna minijuaroca maji, ⁴² ado bajiro senĩaquĩ Jesús ñnare:

—¿Ñimũ ñati Cristo, Dios ñ cõarũ mũa tija? Ito yicõri, ¿ñimũ janami ñati ñ? yiquĩ Jesús ñnare.

—David ñayorũ janerãbatia janamiti ñami ñ, yicã ñna Jesure.

⁴³ Ñna ito yija tũocõri, ado bajiro yiquĩ Jesús ñnare:

—Riti mũa tũoĩaja, ¿no yija David ñayorũ ñre tũoĩagũ, “Yũ Ëjũ”, yiyijari? Tite mũa. Ado bajiro ucañi David ñayorũ. Espíritu Santo ñ rãca ñ ñajare ado bajiro ucañi ñ:

⁴⁴ Yũ Ëjũre ado bajiro yĩñi Dios: “Yũ ya riojocadũja rujiya, mũa wajanare mũa rotiroca yigũ yigũja yũ”, yĩñi Dios yũ Ëjũre, yĩ ucayõñi David.

⁴⁵ David ñayorũ janerãbatia janami ñ ñaja, “Yũ Ëjũ”, yibitiborũ David ñayorũ, yiquĩ Jesús ñnare.

⁴⁶ Ito bajiro ñ gotija tũocõri, sīgũjua cudi masibiticã Jesús ñ gotirisere. “Masi yucãguĩji ñ”, yĩ tũoĩacõri itocõti ñre senĩĩa jidicãcã ñna ñja.

23

*“Seti ña mware”, fariseo gaye tuoŋaräre Jesús i yire gaye
(Mr 12.38-40; Lc 11.37-54; 20.45-47)*

¹ Ito yija bero ado bajiro yiqui Jesús masare, gua i rāca riasotiräre cuni:

² —“Moisés ñayoru i rotire gaye tuo masirā ñama fariseo gaye tuoŋarā, judio masa rotirise riasori masa cuni”, yama masa. ³ Ito bajiri ina rotiro bajiroti cudiba. Jeyaro ina rotiro bajiroti cudiba. Ito bajibojarocati ñeñaro ina yiriser yibeja itireama. “Ado bajiro ya gua”, yibojarāti ricati yama ina. ⁴ “Cudi masia mani”, masare rotiamā ina. Ito bajibojarocati ito bajiro riti ñare roti yama ina. “Ito bajiro yiya mwa”, yibojarāti inamasiti ito bajiro yibeama ina. ⁵ Jeyaro ina yirise, “Queno yirā ñama ina”, masa ina yi tijaro yirona ito bajiro yibojama ina. Masa ina tiro riojo ina ya rioweca, ina ya ricajudori cuni Dios oca jū wōbojama ina, “Gājerā guare ti seyojaro”, yirona ito bajiro yibojama ina. Ito yicōri yutabujuri yoarise gājerā rêto busaro rore gaye sãñabojama ina. “Gājerā guare ti seyojaro”, yirona ito bajirise sãñabojama ina. ⁶ Ina ba ruji āmoja, quenari cumuro ba ruji āmoama ina. Minjuara wiriŋa ruji āmoja, rucuborajū riti ruji āmoama ina. ⁷ Mariju masare ina bocaŋa, queno rucubore rāca seniare āmoama ina. Ito yicōri, “Yure riasogu”, masa ina yire āmoama ina, yiqui Jesús guare.

⁸ Mwa ricati yija quena. “Yure riasogu”, masa ina mware yiroca yibeja. Mani jeyaro sigū riare bajiro bajirā ña mani. Yu Cristo, Dios i cōaru yu sigūti ña mware riasori masu. ⁹ Sigūti ñami mani Jacu. İti ñami Dios ūmacūju gagu. Ito bajiri adi sita gānare, gājerā ūmware, “Cuna”, yibeja mwa. ¹⁰ “Yu uju”, yi rotibeja gājeräre. Yu Cristo, Dios i cōaru sigūti ña mwa ūju. ¹¹ Sigū mwa rāca gagu mware i ejabnaja, i ñagū yiguŋi ñasagu. ¹² No gājerā riojua gagu ña āmobjaguti ñabicu yiguŋi i. Ito bajiri berojua gagu tujagu yiguŋi i. Sigū, “Gājerā rêtoro ñasagu ña yu”, yibicu i ñagū yiguŋi ñasagu, yiqui Jesús guare.

¹³ Fariseo gaye tuoŋaräre, judio masa rotirise riasori masare cuni busigu ado bajiro busiqui Jesús:

—Bujato bujarā wāna ya mwa. “Queno yirā ña gua”, yibojarāti mwa yiro bajiro yirā meje ña mwa. Dios i rotiroju gājerā ina sājabititoni itire camota mwa. Gājerā ina sāja āmobjarocati ñare camota mwa. Ito bajiri mwa cuni sājamenā yirāji, yiqui Jesús ñare.

¹⁴ Bujato bujarā wāna ya mwa fariseo gaye tuoŋarā, judio masa rotirise riasori masa mwa cuni. “Queno yirā ña gua”, yibojarāti mwa yiro robo yirā meje ña mwa. Manuju godagoana romiare ruocōri jairoguti ñare waja senia mwa. Ito bajiro yicōri ina rucobojarisere ñarocōti ēma jeoa mwa. Queno yimena ñabojarāti masa mware tuo wanutoni yoari ina tiro riojo Diore busitobuaboja mwa. Ito bajiri buto busa mware waja senigū yiguŋi Dios. Ito bajiri gājerā rêtoro tōbujarā yirāji mwa, yiqui Jesús ñare.

¹⁵ Bujato bujarā wāna ya mwa fariseo gaye tuoŋarā, judio masa rotirise riasori masa mwa cuni. “Queno yirā ña gua”, yibojarāti mwa yiro robo yirā meje ña mwa. “Mani robo gāji i tuoŋaja quena”, yi tuoŋabojacōri jeyaro masare riaso ucua mwa. Sigū mware bajiro tuoŋaroca mwa yigure buto busa ñeñaro i tuoŋaroca ya mwa. Ito bajiri mwa rêto busaro ñeñaro yicōri jeame ājuoroju warujami i cuni, yiqui Jesús ñare.

¹⁶ Bujato bujarā wāna ya mwa. Cajea mana gājerā cajea manare tūa wabojaräre bajiro bajirā ña mwa. Ado bajiro gājeräre yibojā mwa: “ ‘Dios ya wi wamenati ado bajiro yicūja yu’, yibojarāti mwa yiro robo yibeja cuni no yibea iti. ‘Dios ya wiju oro wamena ado bajiro yicūja yu’, mwa yija, yiro bajiroti yiba

itireama”, yiboja mua gājerāre. ¹⁷ Tuo masimena, cajea manare bajiro bajirā ña mua. ¿Disejua ñati ñasarise mua tija? ¿Orojua ñasatite mua tija? ¿Dios ya wiju oro cuji ñariju masa ña rucuburiju ñatite ñasariju? yiqui Jesús ñare. ¹⁸ Gaje ado bajiro masare yiboja mua: “ ‘Diore ña soe ñisotira casabo wamena ado bajiro yicuja yu’, yibojarāti mua yiro robo yibeja cuni, no yibea iti. ‘Diore ña soe ñisotira casabojū ñe ñisoti wame rāca ado bajiro yicuja yu’, mua yija, mua yiro bajiroti mua yija quena itireama”, yiboja mua masare. ¹⁹ Tuo masimena, cajea manare bajiro bajirā ña mua. ¿Mua tija disejua ñati ñasarise? ¿Diore ñisoti iti ñati ñasarise, gaje Diore ña soe ñisotira casabojū ñe ñisoti ñarijuja ñasatite? yiqui Jesús ñare.

²⁰ ‘Ado bajiro baja. Tuote mua. No, “Diore ña soe ñisotira casabo wamena ado bajiro yicuja yu”, yigu iti casabo wamena meje riti, “Ado bajiro yicuja yu”, yiguji. Diore soe ñira casabojū jesarise rāca, “Ado bajiro yicuja yu”, yigure bajiro bajiami ñocū. ²¹ No, “Dios ya wi wame rāca, ado bajiro yicuja yu”, yigu iti wi wame rāca riti meje yiguji. Dios iti wi yu wame rāca, “Ado bajiro yicuja yu”, yigure bajiro yiguji ñocū. ²² “Ūmacūja Dios i ñaro wame rāca ado bajiro yicuja”, yigu Dios itojū rotigu wame rācati yigure bajiro yami ñocū, yiqui Jesús ñare.

²³ ‘Bujato bujarā wāna ya mua fariseo gaye tuoīarā, judio masa rotirise riasori masa mua cuni. “Queno yirā ña gua”, yibojarāti mua yiro robo yirā meje ña mua. Jū queno satirise, anís, menta, comino waja rucubiti gaye mua rucuja, Moisés ñayoru i rotiado bajiroti Diore jabeto ñia mua. Ito bajibojarocati rotire ñasarise tuorūnubea mua. Ado bajiro baja ñasarise, queno yire, gājerāre ti maire, Diore tuorūnure, itocōti ña ñasarise. Iti gaye yitūñama mua, Diore jabeto ñire gaye cuni jidicābeja mua. ²⁴ Cajea mana gājerā cajea manare tūa wabojarā bajiro bajirā ña mua. Ado bajiro bajirā ña mua. Ide wato mutarācā ñarāre ña idiroto rioja queno besecābojocōri camello jaigu bucure idi yucōarā bajiro bajirā ña mua. Rotire ñasabiti gayeama queno tirūna mua. Ito bajibojarocati ñasarisereama queno tirūnubea mua, yiqui Jesús ñare.

²⁵ ‘Bujato bujarā wāna ya mua fariseo gaye tuoīarā, judio masa rotirise riasori masa mua cuni. “Queno yirā ña gua”, yibojarāti mua yiro robo yirā meje ña mua. Somotero idira tērori cuni joeja riti coea mua. Totijuama ñarocōti ueri cutia maji. Mua guaja, joe ruja riti coea mua. Jubejuama ñeñaro tuoīa maji. Gājerā ña rucorise ti uorā ñare ruoa mua. Ito bajiri bujato bujarā wāna ya mua. ²⁶ Mua fariseo gaye tuoīarā cajea manare bajiro bajirā ña mua. Somotero, idira tēro cuni totijua mua coesuoja joeja cuni ueri mano yiroja. Ito bajiroti ñeñaro mua tuoīarise cuni mua jidicāja, jeyaro queno yirā ñarā yirāji mua, yiqui Jesús ñare.

²⁷ ‘Mua fariseo gaye tuoīarā, judio masa rotirise riasori masa cuni bujato bujarā wāna ya mua. “Queno yirā ña gua”, yibojarāti mua yiro robo yirā meje ña mua. Masari cuma bajiro bajirā ña mua. Ado bajiro baja masari cuma, joeti mani tija queno boti quena. Ito bajibojarocati jubejuama gōarigoti ñaroja, ito yicōri jogare buorise ñaroja. ²⁸ Ito bajiro bajirā ña mua. Masa ña tija, queno yirā bajiro baja mua. Ito bajibojarāti jubejuama ñeñaro tuoīarā ña mua. “Queno yirā ña gua”, yibojarāti ñeñaro yirā ña mua, yiqui Jesús ñare.

²⁹ ‘Mua fariseo gaye tuoīarā, judio masa rotirise riasori masa cuni bujato bujarā wāna ya mua. “Queno yirā ña gua”, yibojarāti mua yiro robo yirā meje ña mua. Diore goti ñiri masa ña godaja bero masari cuma menia mua. Queno yirāre masari cuma queno tirūna mua, ito yicōri tija seyorise iti joere jeoa mua. ³⁰ Ito yicōri ado bajiro ya mua: “Gua ñicusabatia ña catijama, Diore goti

ĩsiri masare ĩna sĩaroca ĩnare ejabuabitiboana gũa”, yi tuoĩa mũa. ³¹ Ito bajiro mũa yija, “Diore goti ĩsiri masare sĩayoana janerābatia ña gũa”, yi tuoĩa mũa. ³² Mũa ñicusabatia ĩna yiyore bajiroti ya mũa cũi adi rũiũi gũa, yiquĩ Jesũs ĩnare.

³³ Ǻña bajiro bajicũri ĩ robo junĩrā ña mũa. Jeame ẽjũroju mũa tũbũjaroĩ rẽtare ma mũare. ³⁴ Queno tuo masijaro ĩna yirocu, Diore goti ĩsiri masa, riasori masa gũjerā queno tuoĩarāre cũi cũabojagu yiguja yũ mũa tu. ĩnare cũi amomena ĩnare sĩarā yirāji mũa. Gũjerāreama yucutẽojũ jaju sĩarā yirāji mũa. Gũjerāre minijuara wiju ĩnare jarā yirāji mũa. ĩnare ñeñaro yirona co cũi ruyabeto ĩnare suyārā yirāji mũa. ³⁵ Abel queno yigu ñayorare sĩasũoyijarā mũa ñicusabatia ito yicũri Berequiās macũ Zacarĩasjũre sĩasũsayijarā. Dios ya wiju Diore ĩna soe ĩsiritira casabo tu Zacarĩasre sĩayija mũa. Mũa ñicusabatiare bajiroti ya mũa cũi. Ito bajiri queno yirāre ĩna sĩagore ñajare seti ña mũare cũi. ³⁶ Riti mũare gotia yũ. Mũa adi rũiũi gũnare ititi seti ña ejaro yiroja mũare, yiquĩ Jesũs ĩnare.

Jerusalén gũnare tuoĩa maigũ Jesũs ĩ otire gaye
(Lc 13.34-35)

³⁷ ǺJerusalén gũa mũare cũañi Dios ĩre goti ĩsiri masa, ito yicũri ĩ oca riasori masare. ĩre goti ĩsiri masa, ĩ oca riasori masa cũi mũare gotirona cũañi Dios. Ito bajibojarocati ĩnare sĩayija mũa. Coji meje mũare mioju amobojacu yũ. Cara iso rĩare caero rocaju iso miojuro robo bajiro, mũare yi amobojacu yũ. Ito bajiro yũ yi amobojarocati amobiticũ mũa. ³⁸ Queno tuoĩaña mũa. Mũa wiri wagora wiri bajiro tujaro yiroja. Ito yicũri mũare jidicāgũ yiguĩji Dios. ³⁹ Riti ado bajiro mũare gotia yũ: “Guare yari Dios ĩ cũaũ ña mũa. Mũa queno yĩñi Dios”, mũa yiroto riojũa mũana juaji yũre timena yirāji mũa, ya yũ mũare, yiquĩ Jesũs masare.

24

Dios ya wi õjea bate godaro yiroja, Jesũs ĩ yire gaye
(Mr 13.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Ito bajiro ĩ yija bero, Dios ya wi budi wasũoquĩ Jesũs. ĩre sũacũri ado bajiro yibojacu gũa ĩre: “Adi wiri ti ucuto mani”, yibojacu gũa ĩre. ² Ito bajiro gũa yibojarocati ado bajiro yiquĩ Jesũs guare:

—ǺAdi wirire tiati mũa? Riti mũare gotia yũ. Adi wiri ñarocũti õjea bate quedicoaro yiroja. Ito bajiri adi wi gaye gũtagā gajega joe jesabeto yiroja. Ñarocũti godacoaro yiroja, yiquĩ Jesũs guare.

Adi amũari jediroto riojũa ado bajiro rẽtaro yiroja, Jesũs ĩ yire gaye
(Mr 13.3-23; Lc 21.7-24; 17.22-24)

³ Ito yija bero Olivos wame cũiĩria tũria joeju wacu gũa ĩja. Ito ejacũri Jesuama eja rũiũquĩ. Ito ĩ rujiroca gũjerā ĩna manija ticũri, ado bajiro ĩre senĩacu gũa:

—“Iti rũiũi wi quediyo yiroja”, mũa yi gotire amoa gũa. ǺNo bajiro iti bajija ticũri, “Jesũs ejagu wagu yami”, yi masirā yirājida gũa? ǺIto yicũri no bajija ticũri, “Adi macārũcũro jediro ya”, yi masirā yirājida gũa? yicũ gũa Jesure.

⁴ Ito bajiro gũa yija tuocũri, ado bajiro cũiĩquĩ Jesũs guare:

—Queno masima mũa gũjerā mũare ruobe yirona. ⁵ Ǻjarā ruori masa ejarā yirāji. “Yuti ña Cristo, Dios ĩ cũaũ”, yirā masa ejarā yirāji. Ǻjarāre ruorā yirāji ĩna. “Diore busi ĩsirā ña gũa”, ĩna yija Ǻjarā masa tuobojarā yirāji ĩnare. ⁶ “Masa

gāmeri sīarā yiyijarā”, yire oca tuorā yirāji mua. “Gaje cuto gāna jane gāmeri sīasuo yijarā”, yire gaye guijorise oca tuorā yirāji mua. Iti ocare mua tuoja guibeja mua. Ito bajiroti bajiro yiroja bajirea. Ito bajibojarocati jabeto raya adi macārucāro iti jediroto. ⁷ Co masa gaje masa rāca gāmeri sīarā yirāji. Ito yicōri co sita gāna gaje sita gāna rāca gāmeri sīarā yirāji. Jaje catori ñio ñaro yiroja. Ito yicōri jaje ñarise ñaro yiroja. Ito yicōri jaje caturise sita uero yiroja. ⁸ Jeyaro iti rētaja bero buto busa tōbujare gaye ñaro wado yiroja.

⁹ Muare ñiacōri gājerā muare ja ajetonu muare ĩsirā yirāji ĩna. Aje tiocōri muare sīarā yirāji ĩna. Yū ñarā mua ñajare muare ti tudirā yirāji adi sita gāna jeyaro. ¹⁰ Iti rumu jājarā yure tuorūnubojana tuoīa jidicārā yirāji ĩna. Gāmeri ti junisinirā yirāji ĩna. Gāmeri oca menicōri gājerāre ñiaroca yirā yirāji ĩna. ¹¹ Jājarā ruori masa ñarā yirāji. “Diore busi ĩsirā ña gua”, ĩna yija jājarā masa tuobojarā yirāji. ¹² Jeyaro ñeñarise yirā yirāji masa. Ito bajicōri gāmeri ĩna ti mairisere gāmeri jidicārā yirāji ĩna. ¹³ No yure tuorūnugū ĩ jidicābeja adi macārucāro jedi wari rumu ĩre masogū yiguji Dios. ¹⁴ “ĩre tuorūnarāre ĩ rotiroju miojugū yiguji Dios”, yire oca adi sita ñarocōreti ejaro yiroja. Ito bajiri masa jeyaro iti oca masirā yirāji. ĩna masi jediroca adi macārucāro jediro yiroja.

¹⁵ Diore goti ĩsiri masu Daniel ñayoru ado bajiro ucañi: “Adi macārucāro jedi wari rumuri sīgū masare ñeñaro ĩna yiroca yigu goagu yiguji. ĩ ñami masare ruyuriogu wadiru. Dios ya wi rucuboraju ĩ rügōja tirā yirāji mua”, yi ucañi Daniel ñayoru. Mua adi papera ticōri, itire queno tuoīaña. “Jabeto raya adi macārucāro iti jediroto”, yi masiña mua. ¹⁶ Ito bajiro bajiri rumu no Judea sitaju ñarā gūtagūju rudi warujarāji ĩna. ¹⁷ No ĩ ya wi queno jesagu ĩ ya wi totiju gajeoni ñarisere rujicōri āmibitirujaguji ĩ. ¹⁸ No ĩ ya wesecaju moagū tūdi wacōri ĩ ya yutabujuri āmibitirujaguji ĩ. ¹⁹ Ito bajiro bajiri rumu romia macu sāñarā, gājerā rucorā cuni quenabeto tōbujarā yirāji ĩna. ²⁰ Buto usari rumu, tujacāra rumu cuni iti ito bajija, rudi āmomena Diore senima mua. ²¹ Ito bajiro bajiri rumuri buto tōbujarā yirāji masa. Adi macārucāro ñasuora rumuri masa ĩna tōbujālabiti rēto busaro tōbujarā yirāji ĩna. Iti ĩna tōbujaja bero mucana iti robo bajiro bajirise tōbujamena yirāji masa. ²² Yoari masa tōbujaroca Dios ĩ yiro bajija sīgū cati ruyagu maniboru. ĩ beseanare ti maicōri yoari mejeti iti jediroca yigu yiguji Dios.

²³ Iti rumuri, “Tiya ado ñami Cristo”, ito yicōri “Titēña ō ñami Cristo”, sīgū muare ĩ yija, ĩre tuorūnubeja mua. ²⁴ Jājarā ruori masa, “Yū ña Cristo”, yi ejarā yirāji ĩna. “Diore busi ĩsiri masa ña gua”, yi ruo ejarā yirāji gājerā. Tiyanani jaje ĩorā yirāji ĩna masare ruorona. Dios ĩ beseanare cuni ruo āmobojarā yirāji ĩna. ²⁵ Tuoya mua. Jeyaro iti rētaroto rioju muare goticā yu. ²⁶ Ito bajiri, “Yucu manojū ñami Cristo”, muare ĩna yi ruoja, tirā wamenaji mua. Ito yicōri, “Ruyubetoju ñami Cristo”, ĩna yi ruoja ĩnare tuorūnubeja mua. ²⁷ Bajo ĩ borea borea yirise usitutuju ĩ borea yirise cojisiti iti sojeju quedituaja tia mani. Itire bajiroti ejagu yiguja yu cuni. Yū ña Masa Rījoru. ²⁸ No ruju jogarise ñaro itoju barā rujirā yirāji yuca. Itire bajiro masa ĩna buto ñeñaro yiroca waja senigū ejagu yiguji Dios, yiqui Jesu guare.

*Yū Masa Rījoru tūdi ejagu yiguja, Jesús ĩ yire gaye
(Mr 13.24-37; Lc 21.25-33; 17.26-30,34-36)*

29 'Ito bajiro masa ña tōbujari rumu iti jedija bero ūmacañi ūmua gagu rāitlacoagu yiguñi. Ñami gagu cuni busubicu yiguñi. Ñocōa cuni quedi jedi-coarā yirāji. Ūmacūju macārucāro cuni uero yiroja. 30 Ito bajiro ūmacūju macārucāroju iti bajija ticōri, “Masa Rjoru ejagu wagu yami”, yirā yirāji masa. Yu ña Masa Rjoru. Yu ruji wadija ticōri, adi sita gāna otirā yirāji ña. Masirise rāca, yorise rāca, ide bueri rāca yu ruji wadija tirā yirāji ña. 31 Ūmacūju trompeta jutiado bajiro oca sēoro oca ruyuro yiroja. Yu beseanare minijuatonī āngel mesare mioju rotigū yiguja yu. Juaria sojeri gāna yu beseana ñarocōreti miojurā yirāji ña, yiqui Jesús guare.

32 'Goti masiore ocana muare gotigū ya yu. Higuera wame cutiricure tuoñate mūa. Higuera yu iti ñasātuja, ito yicōri iti jū wasoaja, “Jabeto raya cuma iti ejaroto”, yi masia mani. 33 Ito bajiroti muare yu gotire iti rētaja ticōri, “Jabeto raya ūmuari iti jediroto”, yi masirā yirāji mūa. 34 Riti mure gotia yu. Adi rumari gāna ña goda jediroto riojuaju ito bajiro rētoro yiroja iti. 35 Adi macārucāro ñarocōti jediro yiroja. Ito bajibojarocati yu ya ocama yu yiro bajiroti rētoro yiroja.

36 “Iti rumu itocō tujaroca ejagu yiguñi Jesús”, yirā mama. Ángel mesa cuni masimenaji ña. Dios Macu ñabojaguti, “Itocō ejagu yiguja yu”, yi masibea yu cuni. Yu Jacu Dios ī sīgūti masiguñi, yiqui Jesús guare.

37 'Noé ñayoru ī catiroca Diore rūcububobitiyoñi masa. Ito bajiroti bajirā yirāji masa, yu tūdi ejari rumu. Yu ña Masa Rjoru. 38 Jane mejeju adi sita iti rujaroto riojuu ñacōayijarā masa maji. Idi mecūrātibe, ba yajirātibe, manajo cutirātibe, ito yicōri ña rīa romiare īsirātibe yi ñayijarā masa. Ito bajiro ña baji ñabojaroca riti cuma bucuaju sājayiju Noé ñayoru. 39 “Ito bajiro wado ya”, yi masibisijarā masa. Ito bajiri ñajasaroti ñare rubatecācōyiju. Ito bajiado robo bajiroti ejagu yiguja yu cuni. Masa Rjoru ñari, “Itocō ejagu yiguñi”, masa ña yi masibeto tūdi ejagu yiguja yu. 40 Yu ejari rumu jūarā ūmua ña ya wesecaju moa ñarā yirāji. Sīgū āmi wa ecogu yiguñi. Gāji āmi wa ecobicu yiguñi. 41 Romia jūarā quibo tuabo ñarā yirāji. Sīgō āmi wa ecogu yigōji. Gajejo āmi wa ecobeco yigōji.

42 'Bocatiari ñacāña mūa. Yu mūa Ūju yu tūdi ejaroti rumu masibea mūa.

43 Sīgū wi ūju. “Adi ñami riniri masu ejagu yiguñi”, ī yi masija, ña yucagū yiguñi iti wi ūju. Riniri masu ī sājare āmobicu camotagu yiguñi ī. 44 Ito bajiri yu ejaroto riojuu ña yucāña mūa. “Itocō ejagu yiguñi Masa Rjoru”, yi mūa tuoñabeto ejagu yiguja yu, yiqui Jesús guare.

*¿No bajiro bajiguñida queno tuoñagū? yi Jesús ī riasore gaye
(Lc 12.41-48)*

45 'Mūa tuoñaja, ¿no bajiro bajiguñida queno cūdicōri queno tuoñagū? Ado bajiro bajiguñi īocū. Gājerā ī ya moari masare tirānūtoni ito yicōri ñare ī ecatonī cūgū yiguñi ī ūju īre. 46 Sīgū ī rotiro bajiroti ī moa yuroca ī ūju ī tūdi ejaja wanu quenagū yiguñi ī. 47 Riti muare gotia yu. Ito bajiro yiro robo ī yigu ñaja ticōri, ī rucorise ñaroti ī ya masare cuni tirānu rotigū yiguñi īre. 48 ī ūju īre ī tirānu rotija bero ricati ī tuoñaja, queno moa īsigū meje ñaguñi īocū. “Coji ejabiqui yu ūju”, yi tuoñagū yiguñi. 49 Ito bajiro tuoñacōri, gājerā moari masare ñeñaro yuñogū yiguñi ī. Ito yicōri mecuri masa rāca baba cuticōri ña rāca idigū yiguñi ī cuni. 50 Ito bajiro ī yi ñaroca ī masia mani ī ūju tūdi ejagu yiguñi. “Janere ejabicu yiguñi yu ūju”, yi ī tuoñari ramuti ejagu yiguñi. 51 Ito ī yija ticōri, buto basa ñeñaro ī tōbujaroca yigu yiguñi ī ūju. “Queno yirā ña

gua”, yibojarāti ĩna tōbujaro bajiroti ĩ tōbujaroca yigu yiguĩji ĩ ɥju ĩre. Ito bajiri ñeñaro tōbujacōri otigu yiguĩji. Ito yicōri bato tuoia oca jaigu yiguĩji ĩ ĩja, yi oca gotiquĩ Jesús guare.

25

Jua ɖɔjamocō ñarā romia ado bajiro yiyijarā, yi Jesús ĩ riosore gaye

¹ “Ado bajiro bajaia, ĩre tuorānārāre ĩ rotiroju Dios ĩ miojuri rama”, yirocu ado bajiro gotiquĩ Jesús:

—Jua ɖɔjamocō mamarā romia ñayijarā. Āmo siare basare tirā wayijarā ĩna. Mame manojɔ cutirocure bocarā wayijarā ĩna. Ito bajiri ito warā ĩna ya sɩabusuore āmi wayijarā. ² ĩna co ɖɔjamocō ñarā ñayijarā queno tuoīarā. Gājerā ĩna rāca gāna co ɖɔjamocō ñarā queno tuoīamena ñayijarā. ³ Queno tuoīamena ĩna ya sɩabusuoragari āmibojarāti jio wasoarona úye āmibisijarā. ⁴ Gājerā queno tuoīarāma ĩna ya sɩabusuore jio wasoaroti úye āmi wayijarā. ⁵ Manojɔ cutirocu yoari ĩ sejaja, wujo jujayijarā ĩna. Ito bajiri canicoayijarā ĩja. ⁶ Nami gɔdarecōcō oca ruyuyiju ĩja. “Manojɔ cutirocu wadicoami ĩja. ĩre bocarā waya”, sēoro oca ruyuyiju. ⁷ ĩna jua ɖɔjamocō romia ñarā yujicōri ĩna ya sɩabusuoragari sɩayijarā. ⁸ Co ɖɔjamocō ñarā queno tuoīamena ado bajiro yiyijarā queno tuoīarājuare: “Gua ya sɩabusuoraga úye jedicoaju guare. Ito bajiri mua ya úye jabeto ĩsiña guare”, yibojayijarā ĩna. ⁹ Ito bajiro ĩna yibojarocati ado bajiro cɔdiyijarā queno tuoīarā: “Ĭsibea muare. Gua ĩsiña ñejua tujabetoja guare cuni. Muare cuni, guare cuni tɔjado ma iti. Muamasiti úye ĩna ĩsiroju wacōri waja yitēña mua”, yiyijarā queno tuoīarā romia queno tuoīamenājuare. ¹⁰ Ito bajiro ĩna yija tuocōri, úye waja yirā wayijarā queno tuoīamena. ĩna wagoja bero manojɔ cutirocu ejayiju. Queno ña yucāna romiama ĩ ejarocati ĩ rācati sājacoayijarā ĩna. Āmo siare basa tirā warā sājayijarā ĩna. Ito yicōri soje biacōyiju manojɔ cutirocu. ¹¹ Soje ĩ bia sāja waja beroju ejabojayijarā gājerā romia. Manojɔ cutirocure ado bajiro yibojayijarā ĩna: “Gua ɥju soje jānaña maji”, yibojayijarā ĩna. ¹² “Yɥ ñarā meje ña mua, ito bajiri muare masibea yɥ”, yiyiju manojɔ cutirocu ĩnare, yiquĩ Jesús guare.

¹³ “Ito bajiri ña yucāña mua. “Jane busuri itocō ñaroca ejagu yiguĩji Jesús”, yi masibea mua, yiquĩ Jesús guare.

Moa ĩsiri masa gaye Jesús ĩ goti masiore oca

(Lc 19.11-27)

¹⁴ “Ado bajiro bajaia, ĩre tuorānārāre ĩ rotiroju Dios ĩ miojuri rama”, yirocu ado bajiro gotiquĩ Jesús:

—Sīgū ñayiju gaje sitaju warocu. Ito bajiri ĩ waroto riojua ĩ ya moari masare ji ñucayiju ĩ. “Yɥ ya niyeruna moacōri jai busaro bujarā yirāji”, yi tuoia wacu ĩ ya niyerure tirānū rotiyiju ĩ ĩnare.

¹⁵ Sīgūre co ɖɔjamocō mil niyeru cujiri ĩsiyiju. Gājire juaji mil ĩsiyiju. Gājire mil ñari cujiriacā ĩsiyiju. “Ado bajiroti moari seyoama ĩna”, yi tuoia wacu ito bajiro ĩnare batoyiju ĩ. Ito bajiro yicōri wacoayiju. ¹⁶ Co ɖɔjamocō mil niyeru cujiri boca āmiru mɔcana itina moacōri gaje co ɖɔjamocō mil ñariseti buja remoyiju. ¹⁷ Gāji juaji mil boca āmiru mɔcana itina moacōri jua mil buja remoyiju ĩ cuni. ¹⁸ Coji mil boca āmiruama ĩ ɥju ya niyeru gojeju yujecōyiju.

¹⁹ “Yoari ĩna ɥju tɔdi ejayiju mɔcana. “¿No bajiro yure moa ĩsiati ĩna?” yirocu ĩnare ji ñucayiju ĩ mɔcana. ²⁰ Cajero co ɖɔjamocō mil boca āmiru ejasuoayiju. Ejacōri ĩre co ɖɔjamocō mil niyeru ĩ ĩsire juɔdacōayiju mɔcana, ito yicōri gaje

itocō ã buja remore rãcati ãre ãsiyiju. “Co ãujamocō mil yure ãsicu mu. Ito bajiri itina moacōri mucana co ãujamocō milti mure buja remo ãsimu yu”, yiyiju ã ujure. ²¹ “Yure queno moa ãsiyija mu. Yiro robo yure cãdigu ãa mu. Jabetacã yu wasoarena mucana itocōti mu remore ãajare, jai busaro mu moatoni jai busaro mure cũcujã yu. Sãjaña, queno wanuña yu rãca”, yiyiju uju ã ya moari masure. ²² Ito yija bero gãji juaji mil boca ãmiru ejayiju. “Yu uju juaji mil yure ãsicu mu. Itina moacōri mucana juaji milti mure buja remo ãsimu yu”, yiyiju ã, ã ujure. ²³ “Yure queno moa ãsiyija mu. Yiro robo yure cãdigu ãa mu. Jabetacãna moacōri mucana itocōti mu yure buja ãsire ãajare jai busaro mucana moaroti cũcujã yu. Sãjaña, queno wanuña yu rãca”, yiyiju ã, ã ya moari masure.

²⁴ “Ito yija bero gãji mil kujiri boca ãmiru ejayiju. ã ujure ado bajiro yiyiju ã: “Yu uju sãoro rotigu ãnaquã ã. ã otebeto cuni, ã biabeto cuni bare buja quena ãnaquã ã, yi tãõia wacu, gãicu yu. ²⁵ Ito bajiri mu ya niyerure yuje cũcu yu. Adi ãa ãarocōti yure mu ãsicati”, yiyiju ã, ã ujure. ²⁶ Ito bajiro ã yibojarocati ado bajiro cãdiyiju ã uju ãre: “Moa ãsiri masu quenabicu, rojogu ãa mu. ã otebeto cuni, ã biabeto cuni bare buja quena ãnaquã ã, yi masibojaguti yure queno moa ãsibisija mu. ²⁷ ãna niyeru cãri wiju mu niyeru cãja, mucana jai busaro bujaboyija mu”, yiyiju ã uju ãre. ²⁸ Ito yija gãjerãre ado bajiro rotiyiju uju: “Coji mil ãarise niyeru tiri ãre ãmacõña, ito yicōri gãji juã ãujamocō mil rucogujare ãsiña”, yiyiju ãna uju. ²⁹ “No queno yure moa ãsigũreama jai busaro ãre ãsi remogu yigujã yu. Ito bajiri ãejuã nyabeto yiroja ãre. No queno yure moa ãsibicureama ã rucoriseacãti ãarocōti ãma jeocõcujã yu. ãre ãmacōri gãji yure queno moa ãsigũre ãsigũ yigujã yu. ³⁰ ãni yure moa ãsiri masu ãe waja macure rãitãaroju cõãña muã. Itoju ãeñaro tãbujacōri buto otigu yiguãji. Ito yicōri buto tãõia oca jaigu yiguãji ã”, yiyiju uju, yi oca gotiquã Jesũ guare.

Masa ãeñarãre, quenarãre cuni besegu yigujã yu, Jesũ ã yire gaye

³¹ “Yu ãa Masa Rãjoru. Uju yu ãari rumu, tãdi ejagu yigujã yu mucana. ãmacuju gãna ángel mesa rãca gãni bia ejagu yigujã yu. Uju ã rotiri cumuro yori cumuroju rujigu yigujã yu. ³² Jeyaro gãna masa yu riojua minijuarã yirãji ãna. ãnare besecōri ricati cãgu yigujã yu. Oveja coderi masu ovejare ricati, cabrare ricati ã cãado bajiro yigu yigujã yu. ³³ Queno yirãre yu ya riojocadujã cãgu yigujã yu. Queno yimenare yu ya gãcodujã cãgu yigujã yu. ³⁴ Ito bajiri yu riojocadujã gãnare ado bajiro yigu yigujã yu: “Yu Jacu queno yirocu muare beseñi ã rotiroju muã ejatonã. ãre tuorãnurãre tãõia yugu ã rotiroju quenocãni Dios adi macãrucãro meni wacujãti. Ito bajiri itoju ãnarã yirãji muã ãja. ³⁵ Yu ãiocõja yure bare ecacu muã. Yu idi ãmoja yure iocu muã. Yu wa ucuroju caniraju buja ãsicu muã. ³⁶ Yure yutabuju manija yure ãsicu muã. Yu cõja cuni yure tirã ejasoticu muã. Tubiara wi yu ãaroca yure tirã ejasoticu muã”, yigu yigujã yu Dios ã beseanare. ³⁷ Ito bajiro yu yija tãocōri, ado bajiro yure seniãrã yirãji ãna: “Gua Uju, ¿nocãta mu ãiocõja ticōri, mure bare ecacati gua? ¿Nocãta mu idi ãmoroca mure iocati gua? ³⁸ ¿Nocãta mu wa ucuroju caniraju mure buja ãsicati gua? Ito yicōri, ¿noju mu yutabuju maniroca mure yutabuju buja ãsicati gua? ³⁹ Ito yicōri, ¿nocãta mu tubia ecoroca, mu cõja cuni, nocãta mure tirã ejacati gua?” yi yure seniãrã yirãji ãna. ⁴⁰ Ado bajiro ãnare cãdigu yigujã yu: “Riti muare gotia yu. Yu ãnarã ãsasamenare queno muã yija, yure queno yirãti yicu muã”, yigu yigujã yu Dios ã beseanare.

⁴¹ “Ito yicōri yu ya gãcodujã ãnarãre ado bajiro yigu yigujã yu: “Yure camo-tadiya muã. Dios ã beseana meje ãa muã. Jeame yatibitimeju wasa muã. Iti

jeamere rāmure yiari rioñi Dios, ito yicōri ī ñarāre yiari cuni. ⁴² Yū ñiocōja yure ecabiticu mua. Yū idi āmoja iobiticu mua yure. ⁴³ Yū wa ucuroju yure caniraju buja īsibiticu mua. Yure yutabuju manija yure īsibiticu mua. Yū cōroca cuni, tubiara wi yū ñaroca cuni yure tirā ejabiticu mua”, yigu yiguja yū queno yimenare. ⁴⁴ Ito yija ado bajiro yure seniārā yirāji īna: “¿Nocāta mu ñiocōroca mure ecabiticati gua? Ito yicōri, ¿nocāta mu idi āmoja, mu cani āmoja, mure yutabuju manija, mu cōja cuni, tubiara wi mu ñaja cuni, mure ejabuabiticati gua?” yi yure seniārā yirāji īna. ⁴⁵ Ito bajiro īna yija tuocōri, ado bajiro īnare cūdigu yiguja yū: “Riti muare gotia yū. Yū ñarā ñasamenare queno mua yibeja, yure cuni ito bajiroti queno yibiticu mua”, yigu yiguja yū īnare. ⁴⁶ Ito bajiri tōbujare susabetoju īnare cōagū yiguja yū. Dios ī beseanama catitñadoju warā yirāji, yiqui Jesús guare.

26

Jesure ñia āmorā īna cunire gaye

(Mr 14.1-2; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Ito bajiro ī goti jeoja bero gua ī rāca riasotirāre ado bajiro yiqui Jesús:

² —Mua masia jua rumu beroti ñaro wado ya Pascua basa. Ito bajiro basa īna meniri rumu Masa Rijorare ñiatoni ī wajanare gotigu yiguji sīgā. Ito bajiri īre ñiacōri yucutēoju jaju sīarā yirāji īna. Iti ña yū Masa Rijoru, yiqui Jesús guare.

³ Iti rumari paia mesa uju Caifás wame cutigu ya wijū minijuacōri tuoīa ñayijarā paia ujarā, ito yicōri judio masa bucarā cuni. ⁴ “¿No bajiro tuocōri Jesure sīarā yirājida mani?” yi gāmeri busi ñayijarā īna. ⁵ Ado bajiro busiyijarā īna:

—Basa rujarumu Jesure sīamenaji mani. Rujarumu mani sīaja, buto manire masa oca jaicōri gāmeri oca menirā yirāji īna, yi gāmeri busiyijarā īna.

Romio Jesús ya rijogaju sutirise iso jiojeore gaye

(Mr 14.3-9; Jn 12.1-8)

⁶ Betaniaju Simón camī jogagoru ya wijū ñacu gua Jesús rāca. ⁷ Iti cuto gua ñaroca sīgō gūtagā toti cutiricaju sutirise jiocōri āmi ejacō. Sutirise iso jioraga alabastro wame cuticu. Buto waja cutirise ñacu iti sutirise. Jesús ī ba rujiroca ī ya rijogaju sutirise jiojeocō iso. ⁸ Ito bajiro iso yija ticōri, bujatobiticu gua ī rāca riasotirā. Ado bajiro gāmeri busicu gua:

—¿No yija rocati itire ruwurioati? ⁹ Iti sutirise īsicōri jairo niyeru bujacōri bojoro bujarāre ejabuaroti ñabojayija iti, yi gāmeri tuoīa busicu gua.

¹⁰ Ito bajiro gua tuoīa busija tuocōri, ado bajiro yiqui Jesús guare:

—Adiore usirio code yibesa mua. Iti yure iso jiojeoja, queno yure yigo yamo iso. ¹¹ Mua rāca riti ñatñārā yirāji bojoro bujarā. Ito bajiri īnare ejabuñārā yirāji mua. Yuama mua rāca ñatñabicu yiguja. Ito bajiri mua rāca yū ñaroca maji yujuare ejabuaja quena. ¹² Adio yure iso sutirise jiojeoja yure īna yujeroto riojua jiojeo yugo yamo iso. ¹³ Riti muare gotia yū. Adiore ācabojamena yirāji masa. Ito bajiro sutirise yure iso jiojeoja bero masa jeyaro tuorā yirāji iti gaye. “Masare masogū yiguji Dios”, yire oca īna gotiroti iso oca cuni tuorā yirāji masa, yiqui Jesús guare.

Jesure īna ñiatoni Judas ī oca menire gaye

(Mr 14.10-11; Lc 22.3-6)

¹⁴ Ito yija bero gua Jesús rāca riasotirā jua gubojeno ñarā gua rāca gagu Judas Iscariote wame cutigu paia ujarāre busigu waquī. ¹⁵ Ito bajiri ado bajiro gotiyijā ī īnare:

—Jesure mua ñia masitoni muare ya gotija, ¿nocō jairo yure waja yirājida mua? yi busiñi Judas ñare.

Ito i yija tuocōri, sīgā masucō gāji ye jua ñajamocō ñarise niyeru tiri İsiyijarā ña. ¹⁶ Iti niyeru boca āmicōri: “¿No bajiro yicōri Jesure ruorujatibe ya ñre ña ñiatoni?” yi tuoña ñayija Judas iti rumare.

Jesús i basasare gaye

(Mr 14.12-25; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹⁷ Ito yija naju wadarise uco wñoya mani bara rumā cōña wacu guare. Gua Jesús rāca riasotirā ado bajiro ñre seniñacu:

—Pascua basa ñaroca baroti gaye, ¿noju menirujati mūca? yi seniñacu gua ñre.

¹⁸ —Cutoju wasa mua. Ito mua ejaja sīgāre bujarā yirāji mua. Ado bajiro ñre yiba: “Ado bajiro roti ñucami gua uju guare. Jabetoti ruya ya wējoroto. İ ya wiju Pascua basa meniana mani, yi ñucami guare riasogu”, yiba mua, yiqui Jesús guare.

¹⁹ “Ito bajiro yiba mua”, Jesús i guare yicato bajiroti yicu gua. Ito bajiroti Pascua basa ñre meni İsisuocu gua.

²⁰ Iti ñami gua i rāca riasotirā jua gubojeno ñarā ba rujicu i rāca. ²¹ Gua baroca ado bajiro yiqui Jesús guare:

—Riti muare gotia ya. Sīgā mua rāca gagu yure ñiatoni gājerāre gotigu yiguñji, yiqui Jesús guare.

²² Ito i yija tuocōri, buto bojori bujacu gua. Ito bajiri sīgā rayabeto Jesure seniñacu gua:

—¿Ya ũju yañi ñabeati ya mure oca menirocu? yi seniñacu gua Jesure.

²³ Ado bajiro cadiqui Jesús guare:

—Ya bari tēro ba ijagu i ñagū yiguñji yure ñiatoni gājerāre gotirocu. ²⁴ Dios oca iti gotiro bajiroti rētarō yiroja yure. Ya ña Masa Rījorū. Yure śarā yirāji masa. Bujato yiguñji yure ñiatoni gājerāre gotirocu. Rujeabiticō rujabojañi ñama, yiqui Jesús guare.

²⁵ Ito yija bero Judas Jesure ñiatoni gājerāre gotirocu basiqui. Ado bajiro yiqui i:

—Yure riasogu, ¿yañi ñati mure ñiatoni gājerāre gotirocu mu tija? yiqui i Jesure:

—Muti ña, yiqui Jesús ñre.

²⁶ Ito yija bero gua ba rujiroca i ya āmoju naju āmi rucoqui Jesús. “Queno ya Dios mu”, yicōri gua i rāca riasotirāre batoqui.

—Baya, iti ña ya ruju robo bajiro bajirise, yiqui Jesús guare.

²⁷ Iti gua ba tioroca rujatēro āmi ruocōri, “Queno ya ya Dios mu”, yiqui Jesús. Ito yicōri guare io batoqui.

—Mua jeyaro itire idiya. ²⁸ Iti ña ya rí robo bajiro bajirise. Jājarā ña ñeñaro yirise ña waja yi İsitoni, ya ya rí budiro yiroja. Itire ticōri, “Oca mame Dios i goticādo bajiroti baja”, yi tuoña masirā yirāji mua. ²⁹ Riti muare gotia ya. Adi sitaju mucana juaji mua rāca uyé ide idibicu yiguja ya. Ũmacūja ya Jacu i rotiroju mucana tadi mua rāca idigu yiguja ya, yiqui Jesús guare.

“Jesure masibea ya”, yigu yiguja mu”, Pedrore Jesús i yire gaye

(Mr 14.26-31; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

³⁰ Ito i yija bero Diore basacu gua. Basa tlocōri Olivos wame cutiri turiaju wacu gua. ³¹ Ito gua waroca ado bajiro yiqui Jesús guare:

—Adi ñamiti yure jidicãcõri wagorã yirãji mua ñarocõti. Yure mua wagoja cuni, Dios oca tutiju iti gotiado bajiroti rêtaro yiroja. Ado bajiro gotia iti. Tuote mua: “Oveja coderi masure siagũ yigũja yũ. Ito bajiri i ya oveja rudi batecoarã yirãji”, yi gotiami Dios i oca tutina. ³² Yure ñna ñiaja ticõri, rudi batecoarã yirãji mua. Ito bajibojarocati yure ñna sãja bero mucana tũdi catigu yigũja yũ. Tũdi caticõri mua riojua busa Galilea sitaju wacu yigũja yũ, yiquĩ Jesús guare.

³³ Ito i yija tuocõri, ado bajiro yiquĩ Pedro ñre:

—Ñnama mure wagobojarocati yũama wagobicũ yigũja yũ, yiquĩ i Jesure.

³⁴ Ito i yija tuocõri, ado bajiro cudiquĩ Jesús ñre:

—Riti mure gotia yũ. Adi ñamiti busurijua cara i yujiroto riojua udiayi, “Jesure masigũ meje ña yũ”, yigu yigũja mũ, yiquĩ i Pedrore.

³⁵ —Yure ñna sãa ãmoja cuni, “Jesure masibea yũ”, yibicũ yigũja yũ, yiquĩ Pedro Jesure.

Ito bajiro Pedro i yija tuocõri, gua Jesús rãca riasotirã ito bajiro riti yi jedicũ gua cuni ñja.

*Getsemaní wame cutiri weseju Jesús i Diore rãcũbuore gaye
(Mr 14.32-42; Lc 22.39-46)*

³⁶ Warãju Getsemaní wame cutiri weseju ejacu gua Jesús rãca. Itoju ejacõri ado bajiro gotiquĩ Jesús guare:

—Õ Diore busigu yũ waroca riti, ado rujiya maji, yiquĩ Jesús guare.

³⁷ Pedrore, Zebedeo rãa jãarãre ji waquĩ Jesús. Wacuti bũto tũõia bojori bujaquĩ Jesús. ³⁸ Ito yija ado bajiro yiyiju Jesús i rãca wacãnare:

—Yũ ya usiju bũto tũõia bojori buja yũ. Ito bajiro yũ bojori bujaja, usi jediri guijoro bajia yure. Ado yure yu ñaña maji. Canibeya. Yũ rãcati tiba maji, yiyiju Jesús ñnare.

³⁹ Ito yicõri ito sõjua busa wa remoyiju Jesús. Sitaju i ya rio cãoro muqueacõri Diore busiyiju i:

—Cũna ñejua mũ yi masibiti manojã. Yũ tõbujaroti gaye mũ camota ãmoja, camota masigũja mũ. Ito bajibojarocati yũ ãmoro bajiro meje yigũja mũ. Mũ ãmoro bajiro mũ yija quena, yi busiyiju Jesús Diore. Itocõ i busi tujarocati canigocõcũ guama ñja.

⁴⁰ Ito i yija bero Pedro mesa tũ tũdi ejayiju ñna caniroca. Ado bajiro busiyiju Jesús Pedro mesare:

—¿Coji cõrecõ canimenati yũ rãca ti sãobeati mua? ⁴¹ Canibesa mua maji. Yũ rãcati tiya. Rãmũre cudibe yirona Diore seniña mua maji. Riti muare masia yũ. Mua ya usijua queno tũõiarã ñabojarãti mua ya rujua queno yi masibea mua. Yure queno cudi ãmobarãti queno cudimenaji mua, yiyiju Jesús Pedro mesare.

⁴² Ito yicõri mucana tũdi wacuju ado bajiro Diore busiyiju Jesús:

—Yũ Jacu yũ tõbujarotire mũ camota ãmobeja quena ñaroja. Mũ ãmoro bajiroti bajijaro, yiyiju Jesús Diore busigu. Ito bajiro Jesús i Diore busiroca canicoayjarã Pedro mesa mucana.

⁴³ Tũdi wacu ñna caniroca tũdi ejayiju Jesús mucana. Bũto wũjo ñnare jeobuaja caniyijarã ñna. ⁴⁴ Ito bajiro ñnare basicãriti mucana Diore busigu wayiju Jesús. Ito yicõri Diore i busiado bajiroti tũdi busiyiju mucana. ⁴⁵ Ito yija bero gua tũ ejacõri guare yujioguĩ Jesús:

—¿Tujacã canirã yati mua maji? Itocõti eja waju Masa Rĩjorure ñiacõri ñeñaro yirãre ñna ñsirotiju eja waju ñja. Ñti ña yũ Masa Rĩjoru. ⁴⁶ Ito bajiri yujiya mua. Wato. Yure ñna ñiatoni gotiri masũ wadicoami ñja, yiquĩ Jesús guare.

*Jesure İna İniare gaye**(Mr 14.43-50; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)*

⁴⁷ Ito bajiro Jesús guare İ busi İnaroca riti, İua gubojeno İagü Judas ejaquİ. İajarä İ rāca wadicā sarera İāiri rucorā, gājerā yuca rucorā. Paia İjarā, judio masa bucūrā İna cōajare wadiİi İna. ⁴⁸ “Ado bajiro mware goticuja yu”, yi İnare busi wadicāri seyoİi Judas:

—Recoti yu usugu İti İagü yiguİi Jesús. İre İiama mwa, yi İnare busi wadiri seyoİi İ.

⁴⁹ Gua tu ejacōri ado bajiro yiquİ Judas Jesure:

—İNati yure Riasogu mu? yi ejaquİ İre.

Ito yiguti wayugaju muwācōri Jesure usuquİ İ.

⁵⁰ —İNo yigu wadiri yu baba mu? yiquİ Jesús İre.

Ito İ yiroca İre İiacā Judas rāca wadiana.

⁵¹ Ito bajiro Jesure İna İiaja ticōri, sīgü gua rāca gagu İ ya sarera İāi āmiquİ, ito yicōri paia İju ya moari masure gāmoro jataquİ. ⁵² Ito İ yija ticōri, ado bajiro yiquİ Jesús İre:

—Mu ya sarera İāi mūcana iti wiroju İusacōİa. Sarera İāina gāmeri jarā itinati godarā yirāji. ⁵³ Adocāta yu Jacure yu seni İnucaja, āngel mesa İjarāguti İua gubojeno masa buturi cōagü yiguİi İ. İltire masibeati mwa? ⁵⁴ Ito bajibojarocati İre senibicu yiguja yu. Yure İna İiajare ito bajiro gotia Dios oca. “Ito bajiroti rētarō yiroja”, Dios İ yicāre İari, ito bajiroti bajiro ya yure, yiquİ Jesús guare.

⁵⁵ Ito yicōri İre İiarā ejarāre ado bajiro yiquİ Jesús:

—İRiniri masure İiarona bajiro sarera İāiri rāca, yuca rāca yure İiarā wadiri mwa? Co ramu rayaboto mwa wato riaso rujisotibojacu yu minijuaa wiju. Ito bajibojarocati yure İiabiticu mwa maji. ⁵⁶ Jeyaro yure rētaroti Diore goti İsiri masa İna ucado bajiroti rētarō ya, yiquİ Jesús İre İiacānare.

Jesure İna İiaja ticōri, rudicoacu gua. Jesús sīgüti İna rāca tujaquİ.

*İjarā İnasarā, “Seti İa mure”, Jesure İna yire gaye**(Mr 14.53-65; Lc 22.54-55,63-71; Jn 18.12-14,19-24)*

⁵⁷ Jesure İiacōri paia İju Caifās wame cutigu tu İre āmi wayijarā. Itoju minijua İayijarā judio masa rotirise riasori masa ito yicōri İna masa bucūrā cūni minijua İayijarā İna. ⁵⁸ Jesure İna āmi waroca sōbasa yeyo ti sūya wayiju Pedro. Paia İju ya wi soje riojo sājacōri rujiyiju Pedro. İti wi coderi masa rāca rujiyiju İ. “İto bajiro Jesure İna yi gajanoaja ticuja yu”, yirocu ito bocati rujiyiju Pedro.

⁵⁹ Paia İjarā, İjarā İnasari masa cūni Jesure sİa āmoyijarā İna. Ito bajiri, “Ado bajiro İneİaro yiquİ Jesús”, yi ruo gotironare āmabojayijarā İna. ⁶⁰ İajarā socari masa İna oca menibojarocati, “Riti baja İna gotirise”, yi masibisijarā İna. Susari İjarā ruo gotiri masa ejayijarā İna. ⁶¹ Ado bajiro gotiyijarā:

—“Dios ya wi minijuaa wi İti wire yu ru Yuriocōja, udia ramu beroti mūcana iti wire İorojocōgūja yu”, yiquİ āni, yiyijarā İna.

⁶² Ito İna yija tucōri, paia İju wumu rūgācōri ado bajiro yiyiju Jesure:

—İCudibicūti yati mu? Ito bajiro mure İna busituja, İno yireonİ yirā yati İna? yibojayiju İ Jesure.

⁶³ Ito İ yibojarocati Jesuama cūdibisiju İre. İ cūdibeja ticōri, ado bajiro yiyiju paia İju Jesure mūcana:

—Dios catigu İ tiro riojo riojo gotiya mu. İMuti İati Cristo Dios İ cōaru? İİ macūti İati mu? Guare gotiya maji, yiyiju İ Jesure.

⁶⁴ —Mu seniñaro bajiroti, ïti ña yu. Gaje ado bajiro muare gotia yu: Dios jeyaro masigũ ya riojocaduja Masa Rïjoru ï rujija tirã yirãji mua. Ito yicõri ùmacũu ide buerina ï ruji wadija tirã yirãji mua. Ìti ña yu Masa Rïjoru, yiyiju Jesús paia ujare.

⁶⁵ Ito bajiro Jesús ï yija tucõri, buto junisinigũ ï ya yutabuju tũa ñigãyiju:

—Ñni ùmugũ ñeñaro Diore busituami. Gãjerã, “Ïre seti ña”, yironare amare ma ïja. Mua cuni Diore ï busituja tuo mua. ⁶⁶ ¿No bajiatu muaca? ¿No bajiro ïre yirujati mani? yiyiju paia uju masare.

—Seti ñasacõa ïre. Sïarujami, yi cudiyijarã masa.

⁶⁷ Ito yija Jesús ya riore go ide eobate guyijarã ñna. Ito yicõri ïre jayijarã. Gãjerã ï ya rioju jayijarã. ⁶⁸ Ï ya cajea moabiacõri, ïre jayijarã ñna. Ito yicõri ado bajiro ïre seniña tudiyijarã:

—Riti Cristo Dios Macu mu ñaja, “Ï yure jami”, yi masigũja mu, yi tudiyijarã ïna Jesure.

Jesure masibea yu, Pedro ï yire gaye
(Mr 14.66-72; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18,25-27)

⁶⁹ Wi totiju ito bajiro rêtaroca, macũu soje riojo rujicõayiju Pedro. Sigõ moa ïsiri maso Pedro tu ejacõri ado bajiro yiyijo ïre:

—Jesús Galilea sita gagu rãca wa ucuyiju mu cuni, yiyijo iso ïre.

⁷⁰ Ito bajiro iso yija tucõri, masa jeyaro ñna tuoro riojo ado bajiro yiyiju Pedro:

—“Riti ya mu”, yi masibea yu mare, yi ruoyiju Pedro isore.

⁷¹ Sãjashora soje tu Pedro ï ejagu wagu yiroca tiyijo gajeo mucana:

—Jesús Nazaret cuto gagu rãca wa ucuñi ï cuni, yiyijo gãjerãre gotigo.

⁷² —“Dios ï tiro riojo ïre masibea yu”, ya yu, yiyiju Pedro.

⁷³ Ito hero yoa busari Pedrore ado bajiro yiyijarã gãjerã:

—Riti ña. Jesús rãca wa ucuguti ña mu cuni. Ñnare bajiroti busia mu cuni, yiyijarã ñna Pedrore.

⁷⁴ —Ito bajiro mua busigure tiñabea yu. Ruore oca yu gotija, Dios yure sïajaro, yi oca sëoro busiyiju Pedro.

Ito bajiro ï yiroca riti cara yujicoayiju ïja. ⁷⁵ Cara ï yujija tucõri, Jesús ïre busigorere tuoia bujayiju Pedro: “Cara ï yujiroto riojuu udiãji, ‘Jesure masibea yu’, yigu yigũja mu”, Jesús ï yire tuoia bujayiju Pedro. Ito budi wacõri buto otiyiju ïja.

27

Pilato taju Jesure ñna ãmi ejare gaye
(Mr 15.1; Lc 23.1-2; Jn 18.28-32)

¹ Busuri gaje ramu paia ujarã, judio masa bucũrã minijua ñayijarã. Sigũre bajiro riti tuoĩacõri, “Ado bajiro Jesure sïaruja mani”, yi tuoia ñayijarã ñna. ² Ito bajiro ñna yija bero Jesure amõju siacõri ãmi wayijarã ñna. Ito yicõri ïre ãmi wacõri Pilatore ïsiyijarã ñna. Romano masa uju ñayiju Pilato.

Judas ï godare gaye

³ Judas Jesure ñna ñiatoni gotiru, “Jesure sïarã go yiru ñna”, yi tuoĩayiju Judas. Ito tuoĩacõri, “Queno yibiticu yu”, yi tuoia bojori bujayiju Judas. Ito bajiri paia ujarãre, judio masa bucũrãre cuni ñna tu wacõri niyeru treinta tiri ï bujabojare judacõayiju ñnare. ⁴ Ado bajiro ñnare yiyiju ï:

—Queno yibiticu yu. Ñe seti macureti mware oca menibojacu yu, ñre mua ñiatoni, yiyiju i paia ujaräre.

Ito bajiro i yibojarocati ado bajiro ñre cadiyijarã ñna:

—Ito bajiro mu guare yibojaja, no yibea guare. Mureti seti ñaroja, yiyijarã ñna Judasre.

⁵ Ito ñna yija tuocõri, Dios ya wiju niyeru cujiri rea bateyiju Judas. Ito yi, budicoayiju. Budi wacõri yucuguju mujayiju. Mujacõri ñmasiti i ya amumaju jũgũbo cano yicõri quedi yoja godayiju.

⁶ Dios ya wiju niyeru cujiri i rea batere mioyijarã paia ujarã. Itire amicõri ado bajiro yiyijarã:

—Adi niyeru mani sñarocure i goticati waja ñacäre ñacu adiaama. Sñare waja mani waja yire ña. Ito bajiri Diore yiari masa ñna niyeru sñari jedoju sãdo ma, yiyijarã ñna.

⁷ Sigure bajiro tuoñacõri, “Riri goje ñari sitaju waja yiana mani”, yi tuoñayijarã ñna. “Iti sita ñaro yiroja gaje masare mani yujeroti sita”, yi tuoñayijarã ñna. ⁸ Ito bajiri adi sita adi rumuri cuni, sñare wajana ñna waja yira sita wame cutia maji. ⁹⁻¹⁰ Ito bajiro ñna yija jane mejeju Diore goti ñsiri masu Jeremías ñayoru i ucure ado bajiro bajiadoja: “Treinta niyeru cujiri ñarise amicõri riri goje ñari sita waja yiyijarã ñna, Dios i amocãdo bajiroti. ‘Itocõti waja cutiami sigũ amagũ’, yi tuoñayijarã Israel sita gãna”, yi ucañi Jeremías ñayoru. I ucado bajiroti rëta adi.

Pilato Jesure i senñiare gaye

(Mr 15.2-5; Lc 23.3-5; Jn 18.33-38)

¹¹ Jesure ami wacõri Romano masa uju Pilato wame cutigu tu ami ejayijarã ñna. Ito bajiri i riojo rũgõyiju Jesús. I Jesure ado bajiro senñayiju:

—¿Mutí ñati judio masa uju? yiyiju i Jesure.

—Mu yiro bajiroti baja, yiyiju Jesús ñre.

¹² Ito i yija tuocõri, paia ujarã, judio masa bucurã cuni, “Íti ñami ñeñaro yigu. Queno yigu meje ñami i”, ñna yibojaja, ñnare cadi ñuca yibisiju Jesús. ¹³ Ito bajiro Jesure ñna busitaju tuocõri, ado bajiro senñayiju Pilato Jesure:

—Ito bajiro mure ñna seti yija, ¿tuobeati mu? yiyiju i Jesure.

¹⁴ Ito i yibojarocati cudibisiju Jesús ñre. I cudibeja tuocõri, tuoña oca jai rũgõyiju Pilato. Ito bajicõri ñe tuoñare mañiju ñre.

Jesure sñaraja mani, ñna yire gaye

(Mr 15.6-20; Lc 23.13-25; Jn 18.38–19.16)

¹⁵ Pascua basa ñari rumure ado bajiro yisotiyiju romano masa uju. Tubiara wiju ñaräre “Íre bure amoa gua”, ñna yi besegure bucoasotiyiju i, basa ñari rumu.

¹⁶ Iti rumuri tubiara wiju ñayiju sigũ, masa jeyaro ñna masi jedigu Barrabás wame cutigu. ¹⁷ Masa ñna minijua ñaroca ado bajiro senñayiju Pilato:

—¿Ñimujare yu bucoare amoati mua? ¿Barrabásre, Jesucristo mua yigure bucoagãtite? yi senñayiju Pilato.

¹⁸ “Jesure tuo junisinicõri yare ñicã no cuni”, yi tuoña wacu ito bajiro yiyiju Pilato.

¹⁹ Gãjerã ujarã rãca Pilato i rujiroca i manjo ñre oca cõayijo: “Ñeñaro yibesa ñre. Ñe seti macu ñami. Guijoro cãimu yu i gaye. Ito bajiri bato oca jaia yu”, yi oca cõayijo iso, iso manujure.

²⁰ Paia ujarã, judio masa bucurã cuni, “Barrabásjware bucoã rotiya mua”, yiyijarã ñna masare. “Ito yicõri Jesure sña rotiya mua”, yiyijarã ñna masare. Ito bajiro ñna yijare ito bajiroti tuoñayijarã masa cuni. ²¹ Ito ñna yija bero masare mucana ado bajiro senñayiju uju Pilato:

—¿Nijuaare yu bucõare ãmoati mua? yi seniñayiju Pilato ñnare:

—Barrabásjuare mu bucõare ãmoa gua, yiyijarã ñna Pilatore.

²² Ito ñna yija tuocõri, ado bajiro ñnare seniñayiju ñ:

—¿No bajiro yiguti yu Jesure, Cristo mua yigureama? yi seniñayiju ñ masare. Ito ñ yija ñna ñnarocõti ado bajiro ñre awasã cudiyyijarã:

—Yucutẽojũ ñre jaju sãacõña mu, yiyijarã ñna.

²³ Ito ñna yija tuocõri:

—¿Ñeonire ñeñaro yicati ñni? yiyiju Pilato ñnare.

Ito ñ yibojarocati mucana tũdi awasãyyijarã ñna:

—Yucutẽojũ jaju sãacõña ñre, yiyijarã ñna Pilatore.

²⁴ Ito ñna yija tuocõri, “No robojua yi masibicũja yu”, yi tuoñayiju Pilato. “Ñna ãmoro bajiro yu yibeja, ñnamasiti gãmeri birarã yirãji”, yi tuoñayiju Pilato. Ito bajiro tuoñacõri ide ãmi rotiyiju ñ. Ito yicõri masa ñna tiro riojo ãmo coecõri ado bajiro gotiyiju ñ masare:

—Ñni ñeñaro yibicure mua sãaja, yure seti ma. Muareti seti ña, yiyiju ñ masare.

²⁵ Ito ñ yija tuocõri, masa ñajediro ado bajiro ñre cudi jediyijarã:

—Gua, gua ñiare cuni seti ñaro yiroja ñre gua sãaja, yiyijarã ñna Pilatore.

²⁶ Ito yija bero Barrabásre bucõayiju Pilato. ñre bucõacõri ñ ya surarare ñsiyiju Pilato Jesure ñna bajetoni, ito yicõri yucutẽojũ ñna jaju sãatoni.

²⁷ Jesure ãmi wacõri uju ya wiju ãmi ejayijarã ñna. Surara jeyaro Jesure gãni bia rãgũyyijarã. ²⁸ ñ sãñarise yutabuju ruacõri, uju ñ sãñarise sũari buju ñre sãyyijarã. ²⁹ Ito yicõri jota bedo ñna menira bedo Jesure rijogaju jeoyijarã ñna. Ito yicõri riojocaduja ãmo jota jã ñsiyijarã. Uju ñ racori jã bajiri jã ñre ñsiyijarã ñna. Iti ñre ñsi tuocõri ñ riojo rijomunigãna ñini rũjũyyijarã ñna. Gaje ado bajiro ñre aja tudiyijarã:

—Judio masa uju yoari catiba mu, yiyijarã ñna Jesure.

³⁰ Ito yicõri go ide ñre eobate gyyijarã ñna. ñ racori jã ñmacõri ñ ya rijogaju jayijarã ñna. ³¹ Ito bajiro ñre ja tũdi tuocõri ñ ya yutabuju sũaro ruayijarã ñna mucana. Ito yicõri ñ yaro ñnasuoadujuare sãyyijarã. Yutabuju sã tuocõri yucutẽojũ jaju sãarona ñre ãmi wayijarã ñna.

Yucutẽojũ Jesure ñna jaju sãare gaye

(Mr 15.21-32; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

³² Cũto sõjua ñre ãmi warãju sigũ Cirene gagũ Simón wame cutigure bocayijarã ñna. ñre bocacõri Jesús gajari tẽo gaja rotiyijarã ñna ñre.

³³ Ito baji warãju Gólgota wame cutiriju ejayijarã ñna. “Rijoga gõa iti ñariju”, yireoni ña Gólgota yire. ³⁴ Ito ejacõri Jesure uyẽ ide jiarise wuocõri ioyijarã ñna. Itire idĩñacõri itocõ idi jidicãyyiju Jesús.

³⁵ Jesure yucutẽojũ ñna jaju tjoja bero, “Ñimajua ñ ya yutabuju bujaja tiana mani”, yirona gãta ajerina rea ajeyijarã ñna. Ito bajiro ñna yija Diore goti ñsiri masũ ñayoru ñ ucado bajiroti rẽtayiju. Ado bajiro ucayoni ñ. Tuote: “Yu ya yutabujure ñnamasi gãmeri batorona gãta ajerina gãmeri rea ajecã ñna”, yi ucayoni Diore goti ñsiri masũ. ³⁶ Ito bajiro aje tuocõri ñre code rujiyyijarã surara. ³⁷ Jesús ya rijoga weca rujajũ uca wõyyijarã ñna. “Adi seti ña ñre”, yira jã uca wõyyijarã ñna. “Ñniti ñami Jesús judio masa uju”, yi wãñayiju iti jãiju.

³⁸ Jesús rãca jũarã riniri masa jaju ecoyijarã. Sigũre ñ ya riojocaduja, gãjire ñ ya gãcoduja jaju rãgõyyijarã ñna. ³⁹ Masa ñna rẽtaja, rijogari yureyure yi rẽtayijarã ñna Jesure busiturã. ⁴⁰ Ado bajiro yi aja tudiyijarã ñna Jesure:

—“Dios ya wire jore batecãcõri mûcana udia rumu beroti menicõgã yigujã yu”, mu yigu ñaja mûmasiti mu ya rujare masogũ yigujã mu. “Riti Dios Macu ña yu”, mu yijama, mûmasiti yucutẽore rujigogu yigujã mu, yi aja tudiyijarã ña Jesure.

⁴¹ Paia ujarã, judio masa rotirise riasori masa, ña masa bucãrã cuni ito bajiroti Jesure aja tudi ñayijarã ña.

⁴² —Gãjerãreama masobojañi. Ì ito bajibojaguti Ì ya rujareama maso masibeami Ì. Judio masa uju mu ñaja yucutẽore rujigogu yigujã mu. Ito bajiro mu yija ticõri, mare tuorũnarã yirãji gũ. ⁴³ “Dios Macu ña yu. Ìre tuorũna yu”, yicu mu. Ito bajiri mare Ì majia ñmasiti mare masogũ yigũji, yi aja tudiyijarã ña.

⁴⁴ Juarã Ì rãca yucutẽojũ jaju ecoana rãcati busituyijarã Jesure.

Jesús Ì usi jedire gaye

(Mr 15.33-41; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

⁴⁵ Ito yija ùmacañi riojo ñabojarocati rãitĩacoayiju Ìja. Udiãji cõrecõ rãitĩã ñayiju.

⁴⁶ Ito yija ñamica tres ñaroca sẽoro ado bajiro awasãyiju Jesús:

—Elí Elí, ¿lama sabactani? yiyiju Jesús. “Dios yu Jacu, ¿no yija yure jidicãti mu?” yireoni ñayiju iti Ì awasãrise.

⁴⁷ Coriarã itiju ñana Ì awasãja tuocõri, ado bajiro yiyijarã ña:

—Diore goti Ìsiri masu Elías ñayorure jigũ yiru Ì, yiyijarã ña.

⁴⁸ Sígũ Ìre aja tudigũ ùmaquedi wacõri ide udi ãmirisena uyẽ ide jiare weoyiju. Yucuna sia wõcõri Jesús ya rise tu ñutubojayiju. Idibisiju Jesús. ⁴⁹ Ito bajiro Ì yibojarocati ado bajiro yiyijarã gãjerã:

—Yibesa mu ito bajicõato. Elías ñayoru Ìre masogũ ejaja tiana mani, yiyijarã ña.

⁵⁰ Mûcana sũsari oca sẽoro awasãcõri usi jediyiju Jesús. ⁵¹ Itiju Dios ya wi yobiado saya webutiro ùmacũjuana ñigã ruji wadicõri jacaju ñigã ruji ejacoayiju. Ito yicõri sita ueyiju. Gũtagãri cuni wadicoayiju. ⁵² Masari cumari cuni janacoayiju. Ito bajicõri jãjarã Diore tuorũnarã tadi catiyijarã. ⁵³ Ito bajiri masari cumaju ñana budiyijarã ña. Budicõri Jesús Ì tudi catija bero Jerusalenja Dios Ì mairi cutoju wa ucuyijarã ña. Masa jãjarã tiyijarã ñare, ña wa ucuja.

⁵⁴ Jesús yucutẽo Ì yosaroca maji, surara ña uju cuni code ñayijarã maji. Sita iti ueja, ito yicõri gaje iti rẽtãja ticõri, bato gũiyijarã ña. Ito bajiri ado bajiro yiyijarã:

—Riti baja, Dios Macuti ñabojañi ãni, yiyijarã ña.

⁵⁵ Jãjarã romia cuni sõju ti rũgõyijarã. Galilea sita Jesús Ì ñaroca maji Ìre sũyasũoyijarã ña. Ito yicõri Ìre ejabusotiyijarã. ⁵⁶ Ña wato ñayijo María Magdalena, ito yicõri María Santiago, José jaco. Zebedeo rĩa jaco cuni ñayijo.

Jesure ña yujere gaye

(Mr 15.42-47; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁵⁷ Iti rãio wadiroca sígũ José wame cutigũ Arimatea gagũ ejayiju. Niyeru jaigũ ñayiju Ì, ito yicõri Jesús rãca riasotigoru ñayiju. ⁵⁸ Jesure yujerocu Pilatore senigũ wayiju José. Pilato tu Ì ejaja Ì seni ejaro bajiroti rotiyiju Ì. ⁵⁹ Ito Ì yija tuocõri, Jesús ya rujare rujiogu wayiju Ì. Ìre rujiocõri saya ueri manona Ìre gũmayiju. ⁶⁰ Ito yicõri masari cuma mamaju gũta toti Ì menirajauju Ìre cũyiju. Ito yicõri masari cuma soje gũtagã jajocana biacu, wacoayiju. ⁶¹ Ito bajiro Ì yiroca masari cuma riojo María Magdalena, ito yicõri gajeo María ruji codeyijarã ña.

Jesús ya masari cuma ina codere gaye

⁶² Gaje ramuti ñayiju tujacāra rumu. Iti ramuti paia ujarā, fariseo gaye tuoīarā cuni Pilatore busirā wayijarā. ⁶³ Ado bajiro ĩre gotiyijarā ĩna:

—Gua uju tuoya: Jesús socari masu ĩ yicati gaye masi bujabu gua. “Udia rumu bero mucana tadi caticuja yu”, yiqui ĩ godaroto riojua. ⁶⁴ Ito bajiri ĩ ya masari cuma soje tu surara code roticōaña ĩ rāca riasotigoana ñami ĩ ya ruju rinime yirocu. ĩ ya rujure ĩna āmija, “Godaru ñabojaguti mucana tadi caticoami”, yirā yirāji ĩna. Ito bajiro ĩna yija cajero ruocato rēto busaro socarā yirāji ĩna, yiyijarā ĩna Pilatore.

⁶⁵ Ito ĩna yija tuocōri, ado bajiro yiyiju Pilato:

—Muare cuni coderi masa ñacāma. ĩnareti tirānu rotiba. Queno ĩna tirānuja quena ñaro yiroja, yiyiju Pilato fariseo gaye tuoīarāre.

⁶⁶ Ito ĩ yija tuocōri, Jesús ya masari cumare, coderi masare code roti cūyijarā ĩna. Ito yicōri, “Adi masari cumare jana yibesa mua”, yire gaye wame wōyijarā ĩna masari cumaju.

28

Jesús ĩ tadi catire gaye

(Mr 16.1-8; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Tujacāra rumu ĩti jediroca mucana moasura rumu ĩti busu mija wadiroca María Magdalena ĩto yicōri gajeo María, Jesús ya masari cumaju tirā wayijarā ĩna. ² Ito ĩna waroca ñajasaroti sita ueyiju. Sigu āngel ruji ejayiju. Ruji ejacōri masari cuma gāta ĩna biabojaragare janayiju ĩ, ĩto yicōri itiga joere rujiyiju. ³ Bujo ĩ borea yiriseri bajiro yogu ñayiju ĩ, ĩto yicōri ĩ ya yutabuju cuni buto botirise ñayiju. ⁴ ĩre ticōri gūirā ĩna ya rujuri nruoyijarā coderi masa. Godacāna robo bajiro ñayijarā ĩna. ⁵ Ito yija āngel ado bajiro yiyiju romiare:

—Gūibesa mua Jesús yucutēoju ĩna jaju ślarure āmarā ya mua, ya tija. ⁶ Mami ado. ĩ goticādo bajiroti tadi caticoañi. ĩre cūgoraju tirā wadite mua. ⁷ Coji wasa ĩ rāca riasotigoanare gotitēña. “ĩ gotiado bajiroti mucana tadi caticoañi”, yiba. “Mani rioju busa Galileaju warocu ñayiju ĩ. Itoju ĩre tirā yirāji mani”, yī gotiba mua Jesús rāca riasotigoanare, ya yu muare, yiyiju āngel.

⁸ Ito ĩ yija tuocōri, masari cuma budicōri gūi ũmaquedi wayijarā ĩna. Gūibojarāti buto wanure rāca Jesús rāca riasotigoanare gotirā wayijarā romia. ⁹ ĩna wabojaroca riti ĩnare seniña ejayiju Jesús. “¿Nati mua?” ĩ yija tuocōri, buto wanuyijarā ĩna. Ito bajiri ĩre rūcuborā ĩ ya gubo wana caniyijarā ĩna. ¹⁰ Ado bajiro yiyiju ĩ ĩnare:

—Gūibesa mua. Yu rāca riasoticānare oca gotitēña. “Galileaju wajaro. Itoju ĩre tirā yirāji mani”, yiba ĩnare, yiyiju Jesús romiare.

Ado bajiro bajiyija, yi surara ĩna gotire gaye

¹¹ Romia ĩna wagoja bero masari cuma code ñana cutoju ejacōri paia ujarāre gotiyijarā ĩti rētado bajiroti. ¹² Iti oca tuocōri judio masa bucūrā rāca busirā wayijarā paia ujarā. Sigure bajiro tuoīacōri coderi masa ruori oca ĩna gotitoni ĩnare jairo niyeru ĩsiyijarā ĩna. ¹³ Ado bajiro ĩnare ruo rotiyijarā ĩna:

—“Ñami gua canigoja bero Jesús rāca riasotigoana ĩ ya rujure āmirā ejañi ĩna”, yī goti batoba mua masa jeyarore, yiyijarā paia ujarā ĩto yicōri judio masa bucūrā cuni. ¹⁴ Mua ruo gotirise uju ĩ tuo masija guamasiti muare busi queno ĩsirā warā yirāji, yiyijarā ĩna coderi masare.

¹⁵ Iti niyeru boca ãmi tĩocõri, ãnare ãna rotiro bajiroti r̃ao goti ucurã wayijarã ãna. Ito bajiri adi r̃am̃ari c̃ani, “T̃adi catigu meje yiñi Jesũs. Ĩ r̃ãca riasotiri masa rinirã yiñi ãna”, yire gaye b̃asiama judio masa adi r̃am̃ari c̃ani.

*Ado bajiro ỹu oca masare riasoba m̃ua, yi Jesũs ĩ rotire gaye
(Mr 16.14-18; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)*

¹⁶ Jesũs t̃adi catire, romia ãna gotija t̃uocõri, Galileaju wacu g̃ua. “Ito g̃utagũ joeju bocatiba m̃ua”, g̃uare ĩ yiadoju wacu g̃ua. ¹⁷ Itoju ejacõri Jesure ticu g̃ua. Ito bajiri ĩre r̃ac̃ab̃uorã wañacu g̃ua. Coriarã, “Ĩ meje ñaguĩji”, yi t̃uoiacã ãna.

¹⁸ Ito yija ado bajiro g̃uare yiquĩ Jesũs:

—Ũmacũju adi tutiju c̃ani ỹu rotire gaye jeyaro jidicãmi ỹu Jacu Dios ỹure.

¹⁹ Masa jeyarore oca goti ucurã, oca goti ucuteñã m̃ua. Ỹu ya oca t̃uor̃ũñaroca yiba ãnare. Ỹure ãna t̃uor̃ũñuja ticõri, ỹu Jacu wame, Espĩritu Santo wame, ỹu wame r̃ãca ãnare idẽ guba m̃ua. ²⁰ Jeyaro ỹu rotirise ñarocõti ãna c̃aditoni ãnare riasoba. “Co r̃am̃u r̃uyabeto mani r̃ãca ñasotigu yiguĩji Jesũs. Adi mac̃ar̃uc̃aro iti jediroto riojuaju mani r̃ãca ñasotigu yiguĩji ĩ”, yi t̃uoiama m̃ua, yiquĩ Jesũs g̃uare. Itocõ ña.

El santo evangelio según San Marcos

Yucꝰ manojꝰ Juan idé guri masꝰ ī ña ucure gaye
(Mt 3.1-12; Lc 3.1-9,15-17; Jn 1.19-28)

¹ Jesucristo oca mware gotigꝰ ya yꝰ. Īti ñami Dios Macꝰ. Ito yicōri ado bajiro ñasꝰoa ī oca quenarise gotire gaye. ² Jane mejeꝰ sīgū Diore goti ĩsiri masꝰ ñayijꝰ. Isaías wame cutiyijꝰ ī. Dios ī Macꝰre ī busigore ucañi Isaías ñayorꝰ. Ado bajiro ucayofñi ī:

Tꝰoya yꝰ Macꝰ mꝰ. Mꝰ riojꝰa gājire cōagū yigꝰja yꝰ. Juan wame cutigꝰ yiguĩji ī, yꝰ oca gotiri masꝰ. Mꝰ ejaroto riojꝰa masare gotigꝰ yiguĩji, mꝰ ejaroti gaye īna bocatitori, yiyijꝰ Dios ī Macꝰre.

³ Yucꝰ manojꝰ masare jigꝰ yiguĩji Juan. Ito yicōri sēoro ado bajiro ĩnare gotigꝰ yiguĩji: “Ña yucāña mꝰa. Nocō mejeti mani Ujꝰ ejagꝰ yiguĩji. Ñeñarise yimenati quenarise riti tꝰoīaña mꝰa”, yigꝰ yiguĩji Juan, yiyijꝰ Dios ī Macꝰre, yi ucañi Isaías ñayorꝰ.

⁴⁻⁶ Ado bajiroti rētayijꝰ ī ucure. Yoari ī ucaja bero yucꝰ manojꝰ ñasotiyijꝰ Juan. Ī sāñari buju camello joa ñayijꝰ. Ito yicōri ī wēñuri wiroweꝰ wiroweꝰ ñayijꝰ. Rujiro ñimia ñayijarā ī bana. Ito yicōri searā beroa ide ñayijꝰ ī ya bare. Īre tꝰorā wadiyijarā masa Judea sita gāna. Jerusalén wame cutiri cuto gāna cūni Īre tꝰorā wadiyijarā īna yucꝰ manojꝰre: “Mꝰa ñeñaro yirise jidicācōri mꝰcana tꝰadi uyabesa. Tꝰadi tꝰoīa uya yibesa. Mꝰa ito yija ticōri, ñeñaro mꝰa yirise ācabojoꝰ yiguĩji Dios. Ito mꝰa yija bero idé gu rotiba mꝰa”, yiyijꝰ Juan masare.

Ito yija masa ñeñaro īna yirise Diore īna gotija bero Jordán wame cutirisajꝰ ĩnare idé guyijꝰ Juan. ⁷ Ito yicōri ado bajiro masare riaso busiyijꝰ ī:

—Yꝰ bero gāji wadigꝰ yiguĩji. Yꝰ rēto busaro masigū ñami ī. Īre bajiro bajigꝰ meje ña yꝰama. Yꝰ rētoro quenagū ī ñajare ī rāca corocō ñado ma yꝰ. Ito bajiro quenagū meje ñacōri ī ya guboco ōja masibea yꝰ. ⁸ Diore mꝰa tꝰorāñajꝰa ticōri, idena mware gubꝰ yꝰ. Yꝰ bero ejagꝰ īama Dios ya usi mware queo sāgū yiguĩji, yiyijꝰ Juan masare.

Jesure idé gure gaye
(Mt 3.13-17; Lc 3.21-22)

⁹ Iti ramuriti Galilea sita Nazaret wame cutiri cutore wacoayijꝰ Jesús. Wacōri Juan tꝰ ejayijꝰ Jesús. Ī ejaroca Jordán wame cutirisajꝰ Īre idé guyijꝰ Juan. ¹⁰ Jesús riacā maja rāgūcōri ī ti mꝰoja, macāñucāro soje janayijꝰ. Ūmacāñi ī ti mꝰorocati bujare bajiro bajigꝰna quedi sāja wadicōri, Jesús joe quedi jeayijꝰ Espiritu Santo. ¹¹ Ito bajija bero macāñucārojꝰ oca ruyuyijꝰ. Ado bajiro gotiyijꝰ itī:

—Yꝰ Macꝰ ña mꝰ, yꝰ maigū. Bꝰto wanꝰa yꝰ mꝰre, yi ruyuyijꝰ oca.

Rāmꝰa uꝰ Jesure ĩꝰsirio codere gaye
(Mt 4.1-11; Lc 4.1-13)

¹² Itijꝰti yucꝰ manojꝰ Jesure āmi wayijꝰ Espiritu Santo. ¹³ Itoꝰ ñayijꝰ Jesús jearā masacō ramuri. Itoꝰ Jesús ī ñaroca, “¿Diore riti cudigꝰ yiguĩjida Jesús?” yirocꝰ Īre usirio codegꝰ ejayijꝰ Satanás wame cutigꝰ. Ito ī yibojarocati Diore

cudibiticō yibisijū Jesūs. Gājerona jeyaro wato ñayijū Jesūs. Ito yicōri Dios ñaro gāna ángel mesa ñre codeyijarā.

Galilea sitajū Jesūs ĩ riasosore gaye
(Mt 4.12-17; Lc 4.14-15)

¹⁴ Iti rumāri Juanre ñna tubiaja bero Galileajū wacoayijū Jesūs. Galileajū ejacōri masare Dios oca quenarise riasoyijū Jesūs. ¹⁵ Ado bajiro yiyijū Jesūs masare:

—Itocō ña waju ĩja. Jabeto ruya ñre tuorūnārē Dios ĩ miojuroto. Ito bajiri ñeñaro mua yirisere tuoĭa bojori bujacōri ĩtire jidicāña mua. Dios oca quenarisejua riti tuorūnāña mua, yi riasoyijū Jesūs ñnare.

Wai jori masa juararāre Jesūs ĩ jire gaye
(Mt 4.18-22; Lc 5.1-11)

¹⁶ Itajura Galilea wame cutirita tunima rāja wayijū Jesūs. Ito rāja wacujū Simón ito yicōri ĩ ocabaji Andrésre cuni ti bujayijū Jesūs. Wai jori masa ñayijarā ñna. Yori yucarina wai waya ñayijarā ñna. ¹⁷ Ito yija ado bajiro yiyijū Jesūs ñnare:

—Yū rāca waya. Masare jirā yirāji mua, Diore ñna masitoni, yiyijū Jesūs ñnare.

¹⁸ Ito ĩ yirocati yori yucuri cūcōri ĩ rāca sūya wayijarā ñna.

¹⁹ Ito yija ito sōjua busa wa remoyijū Jesūs. Jabeto wa remocōri Santiago, ĩ ocabaji Juanre cuni ti bujayijū Jesūs. Zebedeo rīa ñayijarā ñna. Cumajū ñna ya yori yucuri sia queno sāñayijarā ñna. ²⁰ ñnare ticōri ñnare jiyijū Jesūs. Cumajuti ñna jacu Zebedeore cū wayijarā ñre ejabuari masare cuni. Ito bajiri Zebedeo rīa Jesūs rāca wacoayijarā ĩja.

Rāmú sāñagūre rāmūre Jesūs ĩ bucōare gaye
(Lc 4.31-37)

²¹ Wacōri Capernaum cutojū ejayijarā ñna. Co rumū judio masa ñna tujacāri rumū minijuara wiju sājayijū Jesūs. Ito sājacōri masare riasosoyijū Jesūs.

²² Ujū ñasagū robo bajiro masare riasoyijū Jesūs. Judio masa rotirise riasori masare bajiro meje riasoyijū Jesūs. ñna rēto busaro queno riaso masiyijū ĩ. Ito bajiri Jesūs ĩ riasorise tuocōri ucayijarā ñna. ²³ Minijuara wiju ūmugū sīgū ñayijū ĩ ya usijū rāmú sāñagū. Ado bajiro awasāyijū ĩ:

²⁴ —Mure ti masia gua. Jesūs ña mū, Nazaret wame cutiri cuto gagū ña mū, yiyijū rāmú sāja ecorū. ¿No yigū yigujada mū guare? ¿Guare bucōarocū ejari mū? Mure ti masia gua. Dios queno ĩ cōaru ña mū. Dios ĩ maigū ña mū, yi awasāyijū rāmú sāja ecorū Jesure.

²⁵ Ito yija Jesūs rāmūre busi rotibisijū:

—Busibesa mū, ito yicōri budigoya mū ĩ ūmugūre, yi tudiyijū Jesūs rāmūre.

²⁶ Ūmugūre usi jedi quedicōri ĩ tunuroca yiyijū rāmú. Ito yicōri rāmú buto awasācōri masare budigoyijū ĩja. ²⁷ Ito bajija ticōri, masa ñarocōti ucayijarā. Ito yicōri ñnamasiti gāmeri senīlayijarā:

—¿Ñe ñatibeti? yiyijarā ñna. ¿Ñe ñatibeti mame ĩ riasorise? Āni ūmugū rāmūare bucōare buto masiami. Ito bajiri yiro robo cudiama rāmūa ñre, yiyijarā masa.

²⁸ Nocō mejeti Jesūs ito ĩ yija bero Galilea sita gāna ñarocōti masi jedicoayijarā.

Pedro mañicōre Jesūs ĩ yisioire gaye
(Mt 8.14-15; Lc 4.38-39)

²⁹ Ito yija Jesūs budi wayijū minijuara wiju. Santiago ĩ ocabaji Juan rāca cuni wayijū Jesūs. Minijuara wiju budi wacōri Simón ya wiju ejayijarā ñna. ĩ

ocabaji Andrés rāca ĩna jūarā ya wi ñayijū iti wi. ³⁰ Wijū ĩna sāja ejaroca Jesure gotijijarā ĩna: “Simón mañicō cōgō yamo. Ruju yarise cō yosamo iso”, yijijarā ĩna. ³¹ Ito yija Jesús iso tū eja rūgūcōri ĩ ya āmona tūa jōrojoyijū. Ito ĩ yirijuti iso ruju yarise jedicoayijū. Ito bajiri iti jediroca masare eca bocasūoyijo iso.

Jājarā ñarise cutirāre Jesús ĩ yisioire gaye

(Mt 8.16-17; Lc 4.40-41)

³² Iti ñamica rāiocūroti cōrāre, ĩna ya usijū rūmū sāñarāre cūni Jesús tū āmi ejayijarā ĩna. ³³ Iti cūto gāna ñarocōti soje tū minijuayijarā. ³⁴ Jeyaro ñarise cōrāre yisioyijū Jesús. Ito yicōri ĩna ya usijū rūmū sāñarāre rūmūa bucōayijū Jesús. Rāmūa ĩre ĩna ti masija ticōri, ĩnare busi rotibisijū Jesús.

Minijuara wijū Jesús ĩ riasore gaye

(Lc 4.42-44)

³⁵ Busucūro iti rāitīaroca riti masa manojūa wayijū Jesús. ĩ Jacū Dios rāca busirocū wayijū ĩ. ³⁶ Ito yija Simón ĩ baba mesa rāca Jesús manija ticōri, ĩre āmarā wayijarā. ³⁷ ĩre ti bujacōri ĩre busiyijarā ĩna:

—Masa jeyaro mure āmama, yijijarā ĩna Jesure.

³⁸ Ito ĩna yibojarocati ado bajiro cūdiyijū Jesús ĩnare:

—Ita, gaje cūtoju wato mani. Itoju Dios oca quenarise gotito mani. Itire yiari wadicū yū, yiyijū Jesús ĩnare.

³⁹ Ito bajiri Galilea sitajūa wayijū Jesús. Galilea sitajū ejacōri Galilea sita ñari cūtorijū minijuara wirijū riaso ucuyijū Jesús. Ito yicōri ĩna ya usijū rūmūa sājanare rūmūare bucōayijū Jesús.

Rujū cami jogagure Jesús ĩ yisioire gaye

(Mt 8.1-4; Lc 5.12-16)

⁴⁰ Rujū cami jogagū ejayijū Jesús tūju. ĩ tūju ejacōri ĩ ya rijomunigāna Jesús riojo ñini rūjūyijū. Ito bajiro rujicōri ado bajiro josayijū Jesure:

—Mū yure yisio āmojama, yure yisioyū ya mū, yiyijū rujū cami jogagū Jesure.

⁴¹ Ito ĩ yija tūocōri, ĩre ti maiyijū Jesús. Ito bajiri ĩre moaīacōri ado bajiro yiyijū Jesús ĩre:

—Āmoa yū. Ito bajiri mure yisioyū ya yū, yiyijū Jesús cami jogagure.

⁴² Ito ĩ yirocāti ĩ ya rujū cami jogarise yati jedicoayijū ĩja. Quenari rujū, rujū cūticoayijū ĩja. ⁴³ Iti yatija ticōri, buto ĩre goticōri wa rotiyijū Jesús cami jogagure:

⁴⁴ —Tūoya mū. Yū mure yisiorisere goti batobesa gājerāre. Coji wasa. Mū ya rujūre ĩoña paire. ĩo tūocōri Moisés ñayorū rotiado bajiroti waja yiya. Ito bajiro mū yija ticōri, “ĩ ya rujū cami jogarise yati jedicoajū”, yi masirā yirāji masa mure, yiyijū Jesús ĩre.

⁴⁵ Ito bajiro, “Goti batobeja”, ĩ yibojarocati jeyaro masare goti batoyijū ĩ: “Yū ya rujū cami jogarise yisioquī Jesús”, yiyijū. Ito bajiro ĩ yija tūocōri, Jesús tū jājarā masa minijuayijarā, ĩre ti āmorā. Ito bajiri reco wa ucubisijū Jesús masa ĩna tiro riojo. Masa manojū ña ucuyijū Jesús ĩja. Ito ĩ yibojarocati jājarā masa ejayijarā mūcana ĩ tū, ĩre tūo āmorā.

2

Rudurure Jesús ĩ yisioire gaye

(Mt 9.1-8; Lc 5.17-26)

¹ Yoa busarijū Capernaumjū tūdi ejayijū Jesús mūcana. “Wijū ñaguīji Jesús”, masa ĩna yija tūocōri, ĩ tū jājarā masa minijuayijarā. ² Ito bajiri wi daja

rētacoayijū. Dijū rāgōrajū mañijū. Soje cūni daja rētacoayijū. Dios oca masare riasoyijū Jesús. ³ Ito bajiro masare ī riasoroca ūmua juariarā ejayijarā rudurare āmi ejarā. ⁴ Masa jājarā ñaroju rudurare āmi ejabojayijarā īna Jesús tūju. Ito bajiri wī tutu joeju īre āmi maja wayijarā īna. Ito yī, Jesús rāgōro weca soje cudayijarā īna. Ito yicōri rudurare ī ya camana jidī rujioyijarā īna Jesús tūju. ⁵ “Yure queno tuorūñama īna”, yī ti masiyijū Jesús īnare. Ito bajiri rudurare ado bajiro yiyijū Jesús:

—Macu, mū ñeñaro yirise coecoaju mare, yiyijū Jesús rudurare.

⁶ Ito ī yirocati, judio masa rotirise riasori masa tuoīa rujiyijarā. Īnamasijua ado bajiro tuoīayijarā: ⁷ “¿No yija ito bajiro busiati āni ūmugū? Diore ñeñaro busiamī. Gājerā ñeñaro yirisere coe masimenaji. Dios sīgūti ñaguīji itioni ñeñaro yirisere coe masigū”, yī tuoīayijarā īna. ⁸ Ito īna tuoīaroca Jesumasiti īnare tuoīa masicōyijū. Ito bajiri ado bajiro īnare senīayijū ī:

—¿No yirā ito bajiro mū ya ūsijū tuoīati mū? ⁹ ¿No bajiro rudurare yū yija quenati mūare? “Mū ñeñaro yirise coecoaju”, ūyū yija quena ñarajada mūa tuoīaja? “Wumūña. Mū ya cama āmi wasa”, ūyū yija quena ñarajada? ¿Disejua ñati josasabiti mūa tija? ¹⁰ Masa Rījorū ña yū. Yū masirise mūare īogū ya yū. “Adi sitaju masa īna ñeñaro yirisere coe masigū ñami Masa Rījorū”, mūa yī masitoni, yū masirise mūare īogū ya yū, yiyijū Jesús īnare.

Ito yicōri ado bajiro rudurare yiyijū Jesús:

¹¹ —Wumūña. Mū ya cama āmiña. Mū ya wiju tūdi wasa, yibū yū mare, yiyijū Jesús rudurare.

¹² Ito bajicōri rudurū wumuyijū ī ya cama āmigū. Masa jājarā tiro riojo wumū rāgū, budi wayijū macūju. Ito bajiri masa ñajediro tuo ūcayijarā īja. Ito bajiri Diore rācūbuorā ado bajiro busiyijarā masa:

—Quenagūguti ñami Dios īja. Ado bajirisere tūābiticū mani, yiyijarā masa.

Levíre Jesús ī jire gaye
(Mt 9.9-13; Lc 5.27-32)

¹³ Mucana tūdi wayijū Jesús itajura tūnimaju. Jājarā masa minijuayijarā ī tū. Īna ejaja ticōri, Dios oca īnare riasoyijū Jesús. ¹⁴ Ito rēta wacūju Levī wame cūtigare ti bujayijū Jesús. Alfeo macu ñayijū ī. Romano masa ūjarā ye niyeru senirijū rujiyijū Levī. Īnare yiari waja seni īsigū yiyijū Levī. Īre ti bujacōri ado bajiro busiyijū Jesús īre:

—Yū rāca waya mū, yiyijū Jesús īre.

Ito ī yija tuoōri, wumū rāgūyijū Levī. Ito yicōri Jesure sūya wayijū ī.

¹⁵ Baraju ejaroca Levī ya wiju bayijū Jesús. Gājerā jājarā Jesús rāca rujiyijarā. Ūjarāre yiari waja seni īsiri masa, ñeñaro yiri masa cūni, ito yicōri Jesús rāca riasotirā jājarā rujiyijarā īna. ¹⁶ Jesús gājerā rāca ī ba rujiroca fariseo gaye tuoīarā, judio masa rotirise riasori masa cūni īnare tiyijarā. Judio masa ñayijarā īna. Ñeñaro yirā rāca Jesús ī ba rujiya ticōri, Jesús rāca riasotirāre ado bajiro senīayijarā fariseo gaye tuoīarā:

—¿No yija ūjarāre yiari waja seni īsiri masa rāca, ñeñaro yirā rāca bati mūare riasogū? yiyijarā īna īnare.

¹⁷ Īna ito bajiro busija tuoōri, ado bajiro cūdiyijū Jesús īnare:

—Queno cati quenarāma ūco masure āmado ma. Cōri masajua ñama ūco masure āmorā. Queno ñari masare jigū meje wadibū yū. Ñeñaro yirāre jigū wadibū yū, yiyijū Jesús fariseo gaye tuoīarāre.

Bamenati Diore răcubure gaye

(Mt 9.14-17; Lc 5.33-39)

¹⁸ Co rumu Juan idé guri masu răca riasotiră, fariseo gaye tuoîară cuni Diore tuoîa âmoră babisijară îna. Ito bajiro îna babeja ticôri, ado bajiro Jesure seniayijară gâjeră:

—Juan răca suyără Diore tuoîa âmoră babeama îna. Fariseo gaye tuoîară răca suyără cuni babeama îna. ¿No yija mu răca riasotirăma batînatî îna? yiyijară îna Jesure tudiră.

¹⁹ Îna ito yijare cadiyiju Jesús:

—Queno tuo masibeama mu. Queno tuo masiîna mu itire. Ado bajiro bajia iti. Âmo siare gaye tijaro yirona îna ji ñucana manajo cutirocu î ñajare î răca bară yirăji maji. ²⁰ Co rumu ejaro yiroja îre îna ñia wari rumu. Iti rumu ñaro yiroja îja îna babiti rumu, yiyiju Jesús îna.

²¹ 'Saya bucuro iti tadija, mamarona sere wômenaji mani. Mamarona mani sere wôja tâatu wato bucuro tadioja. Ito bajicôri jaja goje busa tadi waroja îja. Mame oca yu riasorise cuni bucură oca răca tuoîa wisabesa, yiyiju Jesús îna.

²² Mucana ado bajiro gotiyiju Jesús:

—Ûyé mame ide wecu wirowo baju bucu baju jimenaji mani. Bucu baju mani jiojama wirowo cuducaro yiroja. Ito yicôri idire, wirowo cuni juajiju godaroja. Ito bajiro uyé mame ide wecu wirowo mama bajuna jioje ñaroja. Ito yicôri uyé ide, wecu wirowo cuni corocô ñaro yiroja, yiyiju Jesús îna.

Jesús răca riasotiră trigo ajeri beja âmicôri îna bare gaye

(Mt 12.1-8; Lc 6.1-5)

²³ Judio masa ya tujacăra rumu wesecaju wayiju Jesús îre suyără răca. Ito îna waroca riti Jesús răca suyără weseca gaye ote beja âmiyijară. Itire wirori sîguê batecôri bayijară îna. ²⁴ Ito îna yija ticôri, fariseo gaye tuoîară ado bajiro seniayijară Jesure:

—Tujacăra rumu moare ma. Tite mu. Mu răca riasotiră weseca gaye ote îna beja baja, moado bajiro yama îna. Ito bajiro îna yija bucură oca tuorunbeama îna, yiyijară fariseo gaye tuoîară.

²⁵ Ito bajiro îna yibojarocati ado bajiro cadiyiju Jesús:

—Co rumu David ñayoru î răca gâna ñiocô wana îna yigore, ¿Dios oca tuti tiîabiticati mu? Ado bajiro bajiyiju iti oca: ²⁶ David Dios ya wi wayiju, paia uju Abiatar wame cutigu î ñaroca. Ñiocôcôri Dios ya wi sâjacôri naju ñasarise bayiju David. Diore naju cû îsire ñayiju iti. Ito yija Diore îsiado bajiro bajiyiju iti. Paia ujară riti îna barise ñayiju iti naju. David itire bacôri î răca gâna cuni ecayiju, yiyiju Jesús fariseo gaye tuoîară.

²⁷ Ito yicôri gaje ado bajiro gotiyiju Jesús îna:

—Dios cûyiju tujacăra rumu masa yeroti yiari. Masare î rujeoroto riojua tujacăra rumu menibisiju Dios. Masa rujeoja berojare tujacăra rumu meniiju Dios. ²⁸ Ito bajiri yu ña tujacăra rumu roti masigû. Yu ña Masa Rîjoru. Ito yicôri tujacăra rumu tirunugû ña yu, yiyiju Jesús fariseo gaye tuoîară.

3

Âmo digarure Jesús î yisioire gaye

(Mt 12.9-14; Lc 6.6-11)

¹ Mucana minijuara wiju sâjayiju Jesús. Itoju ñayiju umugû î ya âmo digaru.

² Fariseo gaye tuoîară ado bajiro Jesure ti tuoîayijară îna: “Jane tujacăra rumu ñabojarocati, ¿âni âmo digarure yisioju yiguîjida Jesús?” yi tiyijară îna. “Ito

bajiro i yija, ‘Seti ña ñre. Ñeñaro yami’, yirā yirāji mani”, yi tuoña ruiyijarā ña. ³ Ito bajiro ña tuoña ruijirocati ado bajiro yiyiju Jesús amo digarare:

—Wumuña. Yu tu eja rügña, yiyiju Jesús ñre.

⁴ Ito yicōri ito tu ñarare ado bajiro seniñayiju Jesús:

—¿No bajiro manire cūyijari Dios tujacāra ramu mani yiroti? ¿Quenarise, ñeñarise ito yicōri cōrāre mani yisoroti, gaje mani yisiobeja, disejua quenati? yiyiju Jesús ñare.

Ito i yija cūdire meje tuoijarā ña. ⁵ Ito bajiri amo digarare ña ti maibeja ticōri, ñare junisini bajatobiti tiyiju Jesús. Ito yija amo digarare ado bajiro busiyiju Jesús:

—Mu ya amo ñu joya mu, yiyiju Jesús ñre.

Ito i yija tuoōri, i ya amo ñu joyiju i. Ito yijare i ya amo quenacoayiju mucana. ⁶ Ito yija fariseo gaye tuoñarā budi wayijarā Herodes i ñarā rāca busirona. “¿No bajiro Jesure sñarajati?” yi gāmeri busiyijarā ña.

Itajura tñimaju masa jājarā ña ejare gaye

⁷ Ito yija bero Jesuama wacoayiju i rāca riasotirā rāca itajura tñimaju. Galilea gāna masa jājarā suya wayijarā ñre. ⁸ “Tiyamani jaje ioami Jesús”, masa ña yija tuoōri, jājarā masa Jesús tu ejayijarā. Ña ñayijarā Judea gāna, Jerusalén gāna, Idumea gāna, Jordán siduja gāna, Tiro gāna ito yicōri Sidón gāna. ñre tirona ejayijarā ña. ⁹⁻¹⁰ Jājarā cōrāre Jesús i yisioja tuoōri, masa jeyaro ñre moaña amoyijarā ña. Ito bajiri i rāca riasotirāre ado bajiro rotiyiju Jesús: “Cuma ruco yucāma mua. Masa jājarā yure ña gāni biaja, cumaju sñarocu ya yu”, yiyiju Jesús ñare.

¹¹ Ña ya usiju rāmú sñanarā Jesure ticōri i riojo rijomunigāna ñini rūjūcōri awasāyijarā ña:

—Mutu ña Dios Macu, yiyijarā ña Jesure.

¹² Ito bajiro ña yija tuoōri: “Ito bajiro masare goti batobesa mua”, yiyiju Jesús ña ya usiju rāmú sñanarāre.

Jua gubojeno apóstol mesare Jesús i besere gaye

(Mt 10.1-4; Lc 6.12-16)

¹³ Ito bero tñriaju maja wacōri, i amorāre bese jiyiju Jesús. Ito bajiri i tu ejayijarā ña. ¹⁴ Jua gubojeno ñarāre riti jiyiju i. I rāca ñaronare riti jiyiju i. Ado bajiro ñare gotiyiju Jesús: “Yu ya oca goti ucurā ñarā yirāji mua. Ito yicōri masare riaso ucurā ñarā yirāji mua”, yiyiju Jesús ñare. ¹⁵ “Yu masirise muare ñisigū ya yu, rāmúa sñanare rāmúare mua bucōatoni”, yiyiju Jesús ñare. ¹⁶ Ña ñama jua gubojeno ñarā Jesús i beseana: Simón wame cutigure gaje wame wōyiju Jesús. Ito bajiri Simón Pedro wame cutiyiju i. ¹⁷ Gājerā ñayijarā Santiago, i ocabaji Juan, Zebedeo rīa ñayijarā ña. Ña jūarāre Boanerges wame yiyiju Jesús. Ña ocana yijama, “Bajo Rīa”, yireoni ñayiju. ¹⁸ Gājerā ñayijarā: Andrés, Felipe, Bartolomé, Mateo, Tomás, Santiago, Alfeo macu ñayiju i Santiago, ito yicōri ñayijarā Tadeo, Simón celote gaye tuoñagora cūni. ¹⁹ Ito yicōri gāji Judas Iscariote ñayiju. Gājerā Jesure ña ñiatoni gotiri masu ñayiju i. Itocō ñayijarā i oca goti ucujaro yirocu Jesús i cūana.

Rāmúa uju rotirise boca āmicōri yami Jesús, ña yire gaye

(Mt 12.22-32; Lc 11.14-23; 12.10)

²⁰ ñare bese tiōcōri, i rāca riasotirā rāca wiju tūdi wayiju Jesús. Mucana masa jājarā minijuayijarā ña tu. Ito bajiri ba masia mano yiyijarā ña. ²¹ Ado

bajiro yiyijarā masa Jesure: “Jesús queno tuoĩabeami ĩja. Mecari masu ñami ĩja”, yiyijarā ĩna. Itire tuocōri Jesús ñarā ĩre jirā ejayijarā.

²² Judio masa rotirise riasori masa Jerusalén gāna ado bajiro yiyijarā ĩna cuni:

—Ī ya usiju Beelzebú rāmúa ujū sãñagū ñami ĩ. Ito bajiri Beelzebú ĩ masirisena rāmúa sãñanare rāmúare bucōami Jesús, yiyijarā ĩna.

²³ Ito ĩna yija tuocōri, ĩnare jiyiju Jesús. Goti masiore ocana ĩnare gotirocu jiyiju:

—Gāji ya usiju rāmú ĩ sãñaja, ¿no bajiro ĩmasiti ĩre budigoguĩjida? Budigob-iquĩji ĩ, yiyiju Jesús ĩnare.

²⁴ Co cuto gāna masa ĩna gāmeri jaja, yoari ñamenaji ĩna. ²⁵ Masa co wi gāna, sīgure bajiro ĩna tuoĩabeja, yoari ñamenaji ĩna. ²⁶ Rāmúa ujū Satanás wame cutigu ricati ĩ gotija, ito yicōri ĩmasiti ricati ĩ tuoĩaja ña masibiquĩji, yiyiju Jesús ĩnare.

²⁷ Ñimujua guamu ya wi sãjacōri ĩ ya gajeoni ĩmabiquĩji. Cajero ĩre siacōri, ito berojua ĩ ya gajeoni ĩmaroja, yiyiju Jesús ĩnare.

²⁸ Gaje ado bajiro yiyiju Jesús:

—Riti muare gotia yu. Masare ñeñaro ĩna yirise, ñeñarise ĩna busija cuni, ācabojo masiami Dios. ²⁹ Ito bajibojarocati Espiritu Santore masa ĩna busituja, iti ñeñaro ĩna yirise ācabojobiquĩji Dios. Iti seti sasabetoja ĩnare, yiyiju Jesús.

³⁰ “Ī ya usiju rāmú sãñagū ñami”, ĩre ĩna yijare, ito bajiro yiyiju Jesús.

Jesús ĩ ñarā ado bajiro bajiama, yire gaye

(Mt 12.46-50; Lc 8.19-21)

³¹ Ito yija ejayijo Jesús jaco, ĩ ocabajirā rāca. Ejabojarāti macūju tujayijarā ĩna. Macūju ñacōri Jesure ĩ ĩucayijarā ĩna. ³² Jesús tu ruji gānirā ĩre gotiyijarā, “Mu jaco ejamo”, yirona:

—Mu jaco, mu ocabajirā cuni macūju ñama ĩna. Mure ti āmoama ĩna, yiyijarā ĩna.

³³ Ito ĩna yija tuocōri, ado bajiro cudiyiju Jesús:

—¿Ñimo ñati yu jaco? ¿Noa ñati yu ocabajirā? yiyiju Jesús ĩ tu rujirāre.

³⁴ ĩ tu rujirāre ticōri ado bajiro gotiyiju Jesús ĩnare:

—Muati ña yu ocabajirā. Ito yicōri muati ña yu jaco, yiyiju Jesús ĩnare. ³⁵ No Dios rotirise cudiguti ĩ ñami yu ocabaji, yu ocabajio, ito yicōri yu jaco cuni, yiyiju Jesús ĩnare.

4

Oteri masu gaye Jesús ĩ goti masiore oca

(Mt 13.1-9; Lc 8.4-8)

¹ Mucana tūdi riasoyiju Jesús itajura tūnimaju. Masa jājarā ejayijarā ĩna itoju Jesús tujare. Masa jājarā ñajare cumaju sãjacōri itoju rujiyiju Jesús. Masama ñarocōti tujayijarā jajuju. ² Ito yija goti masiore ocana ĩnare riasoyiju Jesús. ĩnare riasoguti ado bajiro gotiyiju Jesús:

³ —Tuoya muu adire: Sigū weseca ĩ ya ote ajeri otegu wayiju ĩ. ⁴ Wesecaju ejacōri iti ajerire ĩ wējabateroca gaje ajeri maju quedi queayiju. Ito yija wadiyijarā minia. Wadicōri itire bacōyijarā ĩna. ⁵ Gaje ajeri gūta wato quedi queayiju. Queno sita mañiju ito. Iti ajeri nocō mejeti judibojayiju, sita iti queno manijare. ⁶ Ūmacañi muja wadiguti itire asi sãcōyiju. Ñe mari manicōri siniacoayiju iti. ⁷ Gaje ajeri jota watoju quedi queayiju. Ito bajiri jota mari itire dūrea sãcōyiju. Ito bajiri queno bucua masibisiju iti. Ito yicōri queno

rica mañiju. ⁸ Gaje ajeriyama sita quenaro quedi queayiju. Ito yicōri judiyiju iti. Queno wanuyiju iti. Ito bajicōri queno rica cutiyiju. Coria sarari treinta ñari ajeri rica cutiyiju. Gaje sarari sesenta ñaricari, gaje sarari cien ñaricari rica cutiyiju, yi gotiyiju Jesús ñare.

⁹ Ito yija ado bajiro yiyiju Jesús ñare:

—Itocō ña. Gāmo goje cutirā mua ñaja, tuoya, yiyiju Jesús ñare.

¿No yija goti masiore ocan masare riasoati m? ña yi senĩare gaye
(Mt 13.10-17; Lc 8.9-10)

¹⁰ Ito bero Jesús sigūti ñaroca ñ tu ñarā ñ rāca riasotirā rāca minijuacōri ado bajiro ñre senĩayijarā ña: “¿No yireoni ñati? ‘Sigū oteri masu ñayiju’, m yirise”, yiyijarā ña ñre. ¹¹ Ito ña yija tuocōri, cutiyiju Jesús:

—“Ado bajiro ñre tuorānārare miojuga yiguji Dios”, yi gājerā ña masibitire muajua masiroca yami ñ. Gājerāma Diore tuorānūmena goti masiore oca tuobojarāti tuo masimenaji ña. ¹² ña tibojaja bero timenare bajiro bajirā yirāji ña. Ito yicōri ña tuobojaja cūni tuomenare bajiro bajirā yirāji ña. Ito bajiri tuo masibiticōri Diore tuorānū sayamenaji ña. Ito yicōri ñeñaro ña yirise Diore ña goti rētohubēja ñeñaro ña yirisere coebiquji Dios, yiyiju Jesús ñare.

Ado bajiro baja oteri masu ye, yi Jesús ñ goti quenore gaye
(Mt 13.18-23; Lc 8.11-15)

¹³ Mucana tūdi busiyiju Jesús ñare:

—“Oteri masu sigū ado bajiro bajiyiju”, yirocu jiju muare yu gotija, ¿tuo masibeati mua? Iti oca gotire mua tuo masibeja, gaje yu gotiroti cūni tuo masimena yirāji mua, yiyiju Jesús ñare.

¹⁴ Gaje ado bajiro ñare goti rētobuyiju Jesús:

—Oteri masu Dios oca goti ucuri masu robo bajiro bajigu ñami. ¹⁵ Coriarā masa ñama, ma gūdareco ote ajeri quediana robo bajirā. Dios oca tuorāji ña tuorea. Ito bajibojarocati ña tuoja bero rāmú ejacōri ña ācabojaroca yigu yiguji ñare. ña ya usiju ña tuo āmisāre ña ācabojaroca yigu yiguji rāmú.

¹⁶ Gājerā masa ñama, gūta wato ote ajeri quediana robo bajirā. Dios oca tuocōri wana quenaro boca āmijijarā ña. ¹⁷ Ito bajibojarocati Dios oca queno quedi sājabea ñare, queno ñe mari manore bajiro. Ito bajiri ñare oca ñaja, gājerā ña ti teja, nocō mejeti Dios oca ña tuobojare ācabojarāji ña. ¹⁸ Gājerā masa ñama jota wato ote ajeri quediana robo bajirā. Dios oca tuorāji ña tuorea. ¹⁹ Itire tuocōri ruje tuoārā yirāji ña. Adi sita gaye, adi macārūcūro gaye ruje gajeoni tuoārāji ña. Ito bajicōri gajeoni jai busaro āmorā yirāji ña. Gajeonijare buto tuoācōri Dios ocare ācabojarā yirāji ña. ²⁰ Gājerāma Dios oca tuocōri, queno tuo suyarāji ña. ña ñama sita quenariju quediana robo bajirā. Rica jairo rica cutiricu robo bajiro bajirā ñama ña. Corocō meje ñarāji ña. Coriarā Dios oca tuocōri Dios ñ āmorise jabetoti yirāji. Gājerā Dios ñ āmorise jai busaro yirāji. Gājerā Dios ñ āmorise buto tuoārāji ña. Ito bajiri queno ñre moa ñsirā yirāji ña. ñaōna ñarāji jairo rica cutiricu robo bajiro bajirā, yiyiju Jesús ñ rāca riasotirāre.

Ado bajiro baja sīabusuoraga, yi Jesús ñ riasore gaye
(Lc 8.16-18)

²¹ Mucana gaje oca goti remoyiju Jesús ñare:

—Mujura jai manī sīasuaja, sofū rocaju sīasuamenaji manī. Ito yicōri canira casabo rocajare mujura jai sīasuamenaji manī. Mujura jai manī sīasuaja ūmacūju sīasuarā yirāji manī, jeyaro iti busutoni. ²² Yeyo cūre ñabojaroti, co

ramu goaro yiroja. Īna yeyo gotibojarisene cuni yoari yeyomenaji Īna. Co ramu masa tuo baja jedirā yirāji Īna. ²³ Queno tuoja muu gāmo goje cutirāma, yiyiju Jesūs.

²⁴ Mucana tūdi goti quenoyiju Jesūs Īnare:

—No Īre tuorūnugūre jai busaro tuo masire gaye jidicāgū yiguji Dios. Ito bajiri jai busaro masigū yiguji Ī. No Īre tuorūnubicare jabetacā Ī tuoĭabojarisere ĕmacōgū yiguji Dios Īre. Ito bajiri ĩe tuoĭare mano tujagu yiguji Ī. ²⁵ Tuo masigū bato busa tuo masigū yiguji. Tuo masibicūama ācabojagu yiguji Ī tuoĭojare, yiyiju Jesūs Īnare.

Ado bajiro baja ote gaye, yi Jesūs ĩ riasore gaye

²⁶ Mucana gaye goti masiore ocana masare riasoyiju Jesūs:

—“Īre tuorūnrāre ĩ rotiroju miojugu yiguji Dios”, yire oca ado bajiro baja iti. Oteri masu ote ajeri ĩ oteado bajiroti baja iti. Tūote muu. ²⁷ Co ĩami ruyabeto canigū yiguji oteri masu. Ito yicōri co ūmuu ruyabeto yujiguji Ī. Ito yicōri ote ajeri judiroja. Judicōri bucuaroja. Ito bucuu majarisere, ũno bajiro bucuati iti? yi masibiquji oteri masu. ²⁸ Sitareti judiroja iti ajeri. Cajero judiroja rujagu, jaibitiguacā. Ito bero bucuu majacōri jū cutiroja. Ito bajicōri rica cutiroja. ²⁹ Ito ote botija ticōri, “Āmiruja yu”, yi tuoĭacōri itire āmigū wacu yiguji Ī. Īre tuorūnrāre Dios ĩ miojuja ito bajiroti baja. “Yare queno tuorūnūama Īna”, yi tuoĭacōri Īre tuorūnrāre miojugu yiguji Dios, yiyiju Jesūs Īnare.

Ado bajiro baja mostaza ajeri, yi Jesūs ĩ riasore gaye

(Mt 13.31-32; Lc 13.18-19)

³⁰ Mucana ado bajiro gotiyiju Jesūs:

—ŪNo bajiro bajiatu, “Īre tuorūnrāre miojugu yiguji Dios”, yire oca? ŹĒe gaye ocana itire cōĭarājida manu? ³¹ Mostaza ajeri sitaju oteado bajiro baja, “Īre tuorūnrāre miojugu yiguji Dios”, yire oca. Rica jeyaro ajeri ruja busarise ĩa mostaza ajeri. ³² Ito bajibojarocati ito aje judi bucuacōri gaye ote gaye rēto busaro ūmaricu ĩa. Rujari yoarise ĩa itigure. Ito bajicōri jesarāji minia ūmacāni ĩ asirise rudirā, yiyiju Jesūs Īnare.

Goti masiore ocana Jesūs ĩ riasore gaye

(Mt 13.34-35)

³³ Masare Dios oca riasogu, goti masiore ocana riasoyiju Jesūs. “Queno tuo masibeama”, yi masicōri itocō goti tarojoyiju Jesūs Īnare. ³⁴ Goti masiore ocana riti masare riasoyiju Jesūs. Ī sigūti ĩ rāca riasotirā rāca ĩagū, goti masiore oca gaye queno goti rēto buyiju Jesūs Īnare.

Minore, jacūrisere cuni Jesūs ĩ rēto re gaye

(Mt 8.23-27; Lc 8.22-25)

³⁵ Ito ramuti rāiocūro ĩaroca ado bajiro yiyiju Jesūs:

—Siduja jēa wato manu, yiyiju Jesūs ĩ rāca riasotirāre.

³⁶ Ito ĩ yija tuocōri: “Waju”, masare yicōri, Jesūs ĩ sāĭari cumaju eja sājayijarā Īna. Ito bajiri itiganati Jesure āmi wayijarā Īna. Gaje cumari gāna cuni Īnare baba cuti wayijarā. ³⁷ Ito Īna jēa waroca mino bato wēayiju. Jacūrise cuni bato jacū sājayiju cumaju. Ito bajiri ide dajacoayiju cuma ĩja. ³⁸ Ito bajibojarocati Jesūs ĩ ya rijoga jeoadona canu sāñayiju, cuma ūsi tutuju. Ito bajiro ĩ canija ticōri, Īre yujioyijarā ĩ rāca riasotirā:

—Tuoja guare Riasogu mu. Rujarā ya manu. ŹGuare mai codebeati mu? yiyijarā Īna Jesure.

³⁹ Ito ña yija tuocōri, yuyiyijũ Jesús ñja. Yujicōri ado bajiro yiyijũ ñ:

—Wēabesa, yiyijũ Jesús minore. Jacũ jidicāña, yiyijũ Jesús ide jacūrisere.

Ito ñ yirocati mino rētaoayijũ ñja. Ide cuni jacūbiticoayijũ ñja. Quenaro tujacoayijũ ñja. ⁴⁰ Ito bajirocati:

—¿No yirā gūiati mũa? Gūibesa. ¿Yũre tuorēnabeati mũa? ¿Yũ masirisere tuoiabeati mũa? yiyijũ Jesús ñ rāca riasotirāre.

⁴¹ Ito bajiro ñ yibojarocati buto tuo ucayijarā ñna:

—¿Ñimũ ñati āniama? Minore rēta rotiami. Mino cuni, ide cuni ñre tuoā, yiyijarā Jesús rāca riasotirā.

5

Gerasa gagũ rāmũ sãñagũ oca

(Mt 8.28-34; Lc 8.26-39)

¹ Jesús ñre suyarā rāca siduja Gerasa sitaju jēa ejayijarā ñna. ² Jesús eja ñ maja waroca ñre bocayijũ gāji. Ñ ya usijũ rāmũ sāja ecorũ ñayijũ. Masa yujeadoju ñacōri Jesús tu ejayijũ ñ. ³ Masa godana ñna yujeadoju ñayijũ ñ ñaro. ñre sia sēobisijarā gājerā come mana. ⁴ Ñ ya gũbo tīgā ñ ya āmore cuni siabojayijarā ñna. ñre ñna siabojarocati coji meje tunu ruacōsotiyijũ ñ. ñre tua yi masibisijarā masa. ⁵ Ũmũa, ñami cuni wa ucuyijũ ñ. Turia joeju cuni, masa yujeadoju cuni wa ucuyijũ ñ. Ñ wa ucuroju buto awasā ucuyijũ ñ. Ito yigu gūtana yijeyijũ ñmasiti. ⁶ Ito ñ bajiroca Jesure ti ñucacōri ũmaquedi wayijũ ñ Jesús tujũ. Jesús tu ejacōri ñ riojo rijomunigāna ñini rũjũyijũ ñ, ñre rũcũbuogũ. ⁷⁻⁸ Ñ ejaja ticōri, ado bajiro yiyijũ Jesús:

—Tuoya rāmũ mũ. Ānire ñ ya usijũ ñagũ budiya mũ, yiyijũ Jesús rāmũre.

Ito ñ yijare:

—Jesús, Dios Macũ ña muáma. ¿Yũre no bajiro yigu yigujada mũ? Dios yũre tiro riojo busia yũ. Yũre juniro yibesa mũ, yi josayijũ ñ Jesure.

⁹ Ito ñ yiroca ado bajiro yiyijũ Jesús ñre:

—¿Ñe wame cutiati mũa? yiyijũ Jesús.

Ito ñ yija:

—Jājarā wame cutia yũ, jājarā rāmũa gua ñajare.

¹⁰ “Adi sita sōjũa wasa”, guare yibesa mũa, yi josayijũ rāmũ Jesure. ¹¹ Ito bajiroca turiaju jājarā ba rāgō ucuyijarā ecana yesea. ¹² ñnare ticōri ado bajiro yiyijarā rāmũa Jesure:

—“Ecana yesea ñna ya usijũ sājaña mũa”, guare yiya mũa, yi josayijarā ñna Jesure, yeseare sāja āmorā.

¹³ Ito ñna yija ticōri: “Itoju wasa mũa”, yiyijũ Jesús ñnare. Ito ñ yija ũmagũre sãñabojana rāmũa budicoayijarā ñja, yesea ya usijũ sāja āmorā. Ecana yesea dos milcō ñayijarā ñna. Ito ñna ya usijũ rāmũa sāja ecocōri buto ũmaquedi wayijarā yesea. Gūtāgāri joeju mũa wacōri quedi sāja wayijarā rujaraju. Ito bajiri ñna ñarocōti ruja jedicoayijarā ñna.

¹⁴ Ito bajiri yeseare codebojarā ũmaquedi wacoayijarā ñna. Iti bajirisere gotiyijarā ñna gājerāre. Jaja cuto cuni, jaibiti cuto cuni masare itire gotiyijarā ñna. Ito bajiri, “¿Ñe rētati?” yirona tirā wayijarā masa. ¹⁵ Jesús tu ejacōri, rāmũa sāja ecobojarure tiyijarā ñna. “Jājarā rāmũa sãñaru ñabojaguti, ñ ya usijũ rāmũa budigorũ ñami ñja”, yi ti masiyijarā masa. Jesús tu rujigũ yutabuju ñ sãñarocaju tiyijarā ñna. Rāmũa ñna sãñaja tuo masigũ meje ñayijũ maji. Quenari usi, usi cutigu ñ tuoiarise queno tuo masigũ ñayijũ ñja. Ito ñ bajija ticōri, buto

güiyijarã masa. ¹⁶ Ito bajiro iti rêtaja ticõri, rãmúá budigorú ì bajirise, ecana yesea ìna bajirise cuni gãjerãre gotiyijarã ito gãna. ¹⁷ Ito bajiri Jesure güicõri ìna cõtore ì budigotoni ìre josayijarã ìna.

¹⁸ Ito Jesús cumajú ì sãñaroca rãmúá budigorú ado bajiro yiyijú ìre: “Mú rãca wá ámoa yú cuni”, yì josayijú ì Jesure, ì rãca warocú. ¹⁹ Ito bajiro ì yibojarocati ado bajiro yiyijú Jesús ìre:

—Yú rãca wabesa. Mú ya wijú tãdi wasa. “Yúre ti maicõri, yúre queno yimi Dios”, yì gotiba mú ñarãre, yiyijú Jesús ì ya usijú rãmúá budigorúre.

²⁰ Ito Jesús ì yiroca rãmúá budigorú tãdicoayijú. Jua ñajamocõ catorijú goti ucuyijú ì. Rãmúá ì ya usijú sãñanare Jesús ì bucõare gaye goti ucuyijú ì. Ito bajiri iti bajirisere tãocõri úca jedicoayijarã masa.

Jairo macore Jesús ì yisiore gaye
(Mt 9.18-26; Lc 8.40-56)

²¹ Ito yija bero Jesús tãdi jêa wayijú cuma jajocana. Itajura tãnima Jesús ì rãgõroju jãjarã masa minijuayijarã ì tã. ²² Ito bajirocati minijuara wì úju ejayijú Jesús tã. Jairo wame catijijú ì. Jesure ticõri ì riojo rijomunigãna ñini rújijijú Jairo. ²³ Ito bajiro rujicõri ado bajiro Jesure josayijú ì:

—Yú maco cõgõ yamo. Iso catire ámoa yú. Ito bajiri isore moaĩagã waya mú, yiyijú ì Jesure.

²⁴ Ito bajiro Jairo ì yija tãocõri, ì rãca wayijú Jesús. Jãjarã masa ìre súa wacõri bidiro ñayijarã ìna. ²⁵ Ìna wato romio ñayijo. Iso ñayijo romia ñarise cõgõ. Jua gubojeno rodori tãjayijú iso cõroca riti. ²⁶ Jãjarã úco masa úco yibojayijarã isore. Úco waja niyeru iso rãcorise ìsi jeocõyijo úco masare. Ìna úco yibojarocati buto busa cõ wayijo iso ìja. ²⁷ Gãjerãre Jesús ì yisiore gaye tuo bũjayijo iso. Ito bajiri jãjarã masa rãca ñayijo iso Jesús jũdojua. ²⁸ “Jesús ya yutabujure yú moaĩajama catigoja yú”, yì tuoĩayijo isomasijumama. Ito bajiri ì ya yutabujure moaĩayijo iso. ²⁹ Ì ya yutabujure iso moaĩarocati rì tãdicoayijú isore ìja. Iso ruja ñarise iti rêtaja tuoĩa masijijo. ³⁰ Jesure iso moaĩaja bero, “Yú masirisena yisicoaju isore”, yì tuoĩayijú Jesús. Ito bajiri jũda ticõri ado bajiro masare senĩayijú ì:

—¿Ñimo yú ya yutabujure moaĩari? yiyijú Jesús ìnare.

³¹ Ito ì yija ì rãca riasotirã ado bajiro yiyijarã:

—Mú tãju jãjarã ñama mure moaĩarã. ¿No yigú senĩati mú? “Ñimo yú ya yutabujure moaĩari”, ¿yì senĩati mú? yiyijarã ìna Jesure.

³² Ito ìna yibojarocati ìre moaĩagõre ti ámayijú Jesús. ³³ “Yú ña ìre moaĩagoro”, yiroco buto nũruoyijo iso Jesure güigo. Güibojagoti rijomunigãna ñini rújijijú iso Jesús riojo. Ito bajicõri ñajediro bajirisere gotijijú iso Jesure. ³⁴ Iso ito yija tãocõri, ado bajiro yiyijú Jesús:

—Maco, tuoja mú. Yúre mú tuorũnũjare mure yisiobu yú. “Jesure yú moaĩajama catigo yigoja yú”, mú yì tuoĩajare mure yisiobu yú. Ito bajiri mure rì tãdicoaju. Wanú quenagõ, cati quenagõ wasa mú, yiyijú Jesús isore.

³⁵ Ito bajiro isore ì yirocati minijuara wì úju Jairo wame catigú ya wì gãna ejayijarã. Ado bajiro Jairore gotiyijarã ìna:

—Mú maco godacoamo. “Yú macore yisiogu waya”, yì josabesa Riasori masure ìja, yiyijarã ìna Jairore.

³⁶ Ito ìna yibojarocati:

—Güibesa. Itoti yú masirisere tuoĩañã, yiyijú Jesús ìre.

³⁷ Gãjerãre sɔya rotibisiyɔ Jesús. Pedro, Santiago, Juan cɔni Santiago ocabaji, ìna ɔdiarãreti sɔya rotiyiyɔ Jesús. ³⁸ Minijuara wi ɔɔɔ, ya wi tɔ ejacõri, bɔto ìna otija tɔoyiyɔ Jesús. ³⁹ Ito bajiri wi sãjacõri ado bajiro yiyiyɔ ì:

—¿No yirã otiatì mɔa? Macoacã cõgõ meje yamo iso. Canigõ yamo, yiyiyɔ Jesús otirãre.

⁴⁰ “Ʋsi jedicoañi iso”, yi masicõri Jesure ajayijarã ìna. Ito bajiro ìna yija ticõri, budi rotiyiyɔ Jesús ìnare. Ito yicõri macoacã ya sõa sãjayiyɔ Jesús. Iso jacɔsabatia rãca, ìre sɔyarã ɔdiarã rãca sãjayiyɔ Jesús. ìna rãca sãjacõri macoacãre bɔsiyiyɔ Jesús. ⁴¹ Iso ya ãmore ñia tãa wɔmɔocõri ado bajiro yiyiyɔ Jesús:

—Talita cumi, yiyiyɔ Jesús isore. Masa oca yireoni bajiro: “ ‘Macoacã, wɔmɔña’, mure yibɔ yɔ”, yireoni ña iti.

⁴² Ito ì yirocati wɔmɔ wayijo iso. Jua gubojeno rodoricõ tajago ñayijo iso. Tudi iso catija ticõri, bɔto ɔcayijarã masa. ⁴³ Ito bajiri ado bajiro ìnare rotiyiyɔ ì: “Gãjerãre iti bajirisere gotibesa. Isore ecaya mɔa”, yi rotiyiyɔ Jesús ìnare.

6

Nazaretjɔ Jesús ì ware gaye (Mt 13.53-58; Lc 4.16-30)

¹ Iti cãtore budi wayiyɔ Jesús. Budi wacõri ì ya cãto ñasariyɔ ejayiyɔ Nazaret wame cãtirojɔ. Ì rãca riasotirã cɔni wayijarã ì rãca. ² Ito bajiri tujacãra rɔmɔ ñaroca masare riasosɔoyiyɔ Jesús minijuara wijɔ. Ìre tɔocõri, “Bɔto masigũ ñami ì”, yirona ɔcayijarã ìna. Ito bajiri ado bajiro yiyijarã masa Jesure tɔocõri:

—¿No bajicõri bɔto tɔo masiatì ãni? ¿Ñimɔ ìre riasoyijari? ¿No bajicõri ì bɔto tɔo masirise ñati ìre? Ìmasiti guijoro bajiami. Cõrãre ì moaɔarocati ñarise rêtacoajɔ, yiyijarã ìna Jesús ya cãto gãna. ³ Gaje ado bajiro yiyijarã ìna: Ìti ñami adoɔɔ yucɔ yijeri masɔ. María macɔ ñami ì. Ito yicõri Santiago, José, Judas, Simón mesa rĩjorɔ ñami ì. Ì ocabajirã romia cɔni ado gãna ñama ìna, yiyijarã Jesús ya cãto gãna.

Ito bajiro ìna yija tɔocõri, Jesure boca ãmibisiyarã ìna. ⁴ Ito ìna yibojarocati ìnare bɔsiyiyɔ Jesús:

—Diore goti ìsiri masare rãcɔbɔorã yirãji masa jeyaro. Ito bajibojarocati ì ya cãto gãna, ì ñarã, ì ya wi gãna cɔni rãcɔbɔomenaji ìna. Ì ñarã ìre tɔomenaji ìna, yiyiyɔ Jesús.

⁵ Ito bajiri Jesure ìna tɔobejare tiyamani yi Ìoado mañiyɔ Jesús. Ito bajibojarocati coriarãre ãmo moa jeocõri ìna ñarise rêtoyiyɔ Jesús, jãjarãre meje. ⁶ Ì ñarã ìre ìna tuorũnubeja ticõri, “Ayu, ¿no yirã tuorũnubeati ìna?” yi tɔoɔayiyɔ Jesús. Ito yija gaje cãtoriji wayiyɔ Jesús masare riaso ucugɔ wacɔ.

Dios oca ìna goti ucutoni ì rãca riasotirãre Jesús ì cõare gaye (Mt 10.5-15; Lc 9.1-6)

⁷ Ì rãca riasotirãre ji wayiyɔ Jesús. Jua gubojeno ãmɔa ñayijarã ìna. Gãjerãre riasojaro yirocɔ, ìnare cõayiyɔ Jesús. Co cãto rɔyabeto jãarã riti cõayiyɔ Jesús ìnare. Ito yicõri ì masirise jidicãiyiyɔ Jesús ìnare, “Rãmãare bucõama mɔa cɔni”, yirocɔ. ⁸ Ito yicõri ì rãca riasotirãre ado bajiro rotiyiyɔ Jesús: “Mɔa goti ucurã waja mɔa ya gajeoni ãmi wa yibesa. Najuro, tura baju, niyerure cɔni ãmi wa yibesa. Tueragɔ riti ãmi wasa, mɔa bogaja itiguna tue waja. ⁹ Guboco sãñacõri, yutabuju co bujuti sãña wasa. Mɔa sãñarise riti ãmi wasa”, yi rotiyiyɔ Jesús ìnare. ¹⁰ Gaje ado bajiro ìnare rotiyiyɔ Jesús:

—Cutori mua goti ucurā waja, mua ejari wi co witi ñacōama. Gaje wi, gaje wi wabeja. Gaje cutoju warā riti warā yirāji mua. ¹¹ Gaje cutori mua waja, masa muare cudibeja, Dios oca ña tuo amobeja, itocōti ñare jidicāma. ñare jidicācōri ado bajiro yiba. Mua ya guboju sita wārisere ja bateba ña ñarijare warā. Ito bajiro mua yija ticōri: “Bujato ya mani ñare. Queno yibea mani ñare”, yi tuoīarā yirāji ña, yiyiju Jesús i rāca riasotirāre.

¹² Jesús i gotirere tuocōri masare gotirona wayijarā ña: “Ñeñaro mua yirise jidicācōri Diore tuorūñaña”, yiyijarā ña masare. ¹³ Masare ña ya usiju rūmūa sñānare, rūmūare bucōayijarā ña. Ñarise cōrā jājarāre úye jio guyijarā ña. Ito bajiro yicōri ña ñarisere rētoyijarā ña.

Juan idé guri masu i godare gaye
(Mt 14.1-12; Lc 9.7-9)

¹⁴ Masa jeyaro busiyijarā Jesús i masiro robo i yire gaye. Masa ña busire tuocōri iti cuto gagu uju Herodes cuni, masiyiju Jesús i masiro robo i yire gaye. Itire oca tuocōri ado bajiro busiyiju Herodes:

—Juan masare idé guri masu ñaguji mucana, yiyiju i. Mucana tujacōri i masiro robo i yirisere yiguji, yiyiju Herodes.

¹⁵ Gājerāma ado bajiro yiyijarā:

—Diore goti isiri masu Elias ñayoru ñaguji mucana, yiyijarā ña.

Ito ña yibojarocati gājerā ado bajiro yiyijarā mucana:

—Diore goti isiri masu jane mejeju ñayoru ñaguji gajea, yiyijarā ña.

¹⁶ Ito bajiro masa ña busija tuocōri, ado bajiro camotayiju i, Herodías sīame yiroca. Juan ñaguji gajea. “Iti rūmūu i ya rijoga jatātēña ñe”, yicu yu. Iti rūmū yu sīa rotija bero mucana tūdi tujacōaguji gajea, yiyiju Herodes.

¹⁷⁻¹⁸ Juan i sīa ecoroto riojuu, ado bajiro Herodesre busi tudiyiju i:

—Mu ocabaji Felipe manojore rucobesa mu. Ito bajiro yibitiraja mu, yiyiju Juan Herodesre.

Felipe manajo ñabojaro Herodías wame cutiyijo iso. Herodes buto amoyiju isore. Ito bajiri Juan ito bajiro i yija tuocōri, ñe ñia rotiyiju Herodes i ya surarare, ñe ña tubiatoni.

¹⁹ Ito bajiro Juan i busija tuocōri, Herodías buto tuo tudiyijo ñe. ñe sīa amobojayijo iso. No bajiro ñe sīa masia mañiju isore. ²⁰ Quenarise riti tuoīagū ñayiju Juan. Ito yicōri queno usi cutigu ñayiju i, Dios i tija. Itire ticōri Juanre queno rūcuboyiju Herodes. Ito bajiri Juanre camotayiju i, Herodías sīame yiroca. Juan i busirisere tuo oca jaibojaguti ñe buto tuo wanuyiju Herodes.

²¹ Co rūmū i ñara rodo gāni biajare basa meni rotiyiju Herodes. I ya moari masa ujarā rāca, ito yicōri surara ujarā rāca, Galilea ñari masa rāca cuni ña rāca basa menyiju Herodes. ña basa wijari rūmū Juanre sīaroco tuoīacōyijo Herodías. ²² Iso maco ñare basa ñoyijo ña wanatoni. “Quenoguti yure basa ioamo iso”, yi tuoīayiju Herodes. Ito bajiri ado bajiro yiyiju isore:

—¿Ñe mure isigūti yu mu basare waja? Mu amorisere yure seniña.

²³ Mu senija yu gajeoni rucorise gadarecona mure isicuja yu. Adi cuto gagu uju ñacōri, mu senija gadarecona isicuja yu. Bugu meje ya yu adire. Ri ya yu, yiyiju Herodes Herodías macore. ²⁴ Ito i yija tuocōri, iso jacore seniñagō wayijo iso:

—¿Ñe gajeoni ñe senigōti yu, cana? yiyijo iso.

Ito yija:

—“Juan masare idé guri masu ya rijogare amoa yu”, yiba Herodesre, yiyijo Herodías iso macore.

²⁵ Ito bajiro jaco gotija tʰocōri, ʉsirio wayijo iso ʉju Herodes tʰju. Īre ado bajiro gotiyijo iso:

—Adocātati Juan ya rijoga āmoa yʉ. Somotērona jeocōri yʉre ĩsiña, yiyijo iso ĩre.

²⁶ Ito yija Herodes bʉto bojori bʉjayijʉ itire tʰocōri. Juanre sʉa āmōbitibojayijʉ ĩ. Ito yicōri isore maño āmōbisijʉ ĩ. Masa ĩna tiro riojo, “Mu āmoriseti mʉre ĩsicuja”, ĩ yicāre ñajare, iso seniro bajiroti ĩsiyijʉ ĩ isore. ²⁷ Ito bajiri Juanre sʉa āmōbitibojaguti, ejori oca ĩ ya moari masʉre Juanre rijoga jata rotiyijʉ Herodes. Ito bajiro ĩ rotija tʰocōri, tubiara wi wayijʉ Juan ya rijoga jatagʉ wacʉ. ²⁸ Ito ejacōri Juan ya rijoga jata, somotēroju jeocōri āmi wayijʉ ĩ. Āmi wacōri basari masore ĩsiyijʉ ĩ. Isoju ĩja iso jacore ĩsiyijo.

²⁹ Juanre sʉare gaye tʰocōri, ĩ rāca riasotiana ĩ ya rujare āmirā ejayijarā. Ito yicōri ĩre yuyeyijarā ĩna ĩja.

*Cinco mil ñarāre Jesús ĩecare gaye
(Mt 14.13-21; Lc 9.10-17; Jn 6.1-14)*

³⁰ Mʉcana tʉdi ejacōri Jesús rāca minijuyayijarā ĩ oca goti ucurā ejana. Ito bajiri ĩna riaso ucure gotiyijarā ĩna Jesure. ĩna tiado bajiroti ñarocōti goti jeoyijarā ĩna Jesure. ³¹ Jājarā masa warātibe, tʉdi warātibe, yi ñayijarā masa. Ito bajiri Jesús ĩre suyarā cʉni ba āmōbojayijarā. Dijʉ barajau mañijʉ ĩnare. Ado bajiro yiyijʉ Jesús ĩ cʉanare:

—Ita, wato. Ō, masa ĩna manojʉ tujacāto mani, yiyijʉ Jesús ĩnare. ³² Ito yija jajocana wayijʉ Jesús masa manojʉ. ĩ cʉana cʉni wayijarā ĩrāca. ³³ Masa jājarā tiyijarā ĩna waja. Jesús, ĩ cʉanare cʉni ti masiyijarā masa. Ito bajiri ĩna wagoja ticōri, boejʉ ũmaquedi wayijarā masa. Jesús ĩ cʉana rāca ĩna ejaroto riojuajʉ ejayijarā masa, bʉto wacōri. ³⁴ Cumana ejacōri maja wacuti jājarā masare ti bʉjayijʉ Jesús. Oveja codegʉ mano bajiro bajiyijarā masa ĩ tija. Ito bajiri ĩnare ti maiyijʉ ĩ. Ito bajiri masare ti maicōri ĩnare riasosʉoyijʉ Jesús. ³⁵ Ñamicajʉ ñaroca Jesure busirona ĩ tʉ ejayijarā ĩ rāca riasotirā. Ado bajiro yiyijarā ĩna:

—Ñamicajʉ ñacoajʉ ĩja. Queno masa mama adore. ³⁶ Ito bajiri masa ĩna cʉtoju tʉdi wajaro. Ōju ĩna ñaroju bare gāme barā wajaro. Bare ma ado. Ito ñaroja, naju gāme barajʉ, yiyijarā ĩna Jesure.

³⁷ Ito yija ado bajiro yiyijʉ Jesús ĩnare:

—Masare ecaya mʉa, yiyijʉ ĩ.

Ito yija ĩja, ĩ rāca riasotirā ado bajiro ĩre seniñayijarā ĩna:

—¿Gua bare gāmerā warājida, jairo waja rūcurisere? Masa jaijare najuro waja tʉjabea, yiyijarā ĩna Jesure.

³⁸ ĩna ito yija tʰocōri, ado bajiro ĩnare seniñayijʉ Jesús:

—¿Nocō naju rūcoati mʉa? Titēña maji, yiyijʉ Jesús ĩ rāca riasotirāre.

Itire ticōri ĩre gotiyijarā:

—Co dʉjamocō ña iti naju. Ito yicōri wai cʉni jʉarā ñama, yiyijarā Jesure.

³⁹ Ito yija ado bajiro masare yiyijʉ Jesús: “Rujaria buri ruji wasa ta quenarise joeju”, yiyijʉ Jesús masare. ⁴⁰ Ito bajiro ĩ yija tʰocōri, rujaria buri ruji wayijarā masa. Co bure ñayijarā cincuenta ñarā, gājerā cien ñarā rujisosa wayijarā masa. ⁴¹ Ito yija naju co dʉjamocō ñarisere, wai jʉarāre cʉni āmi rūcoyijʉ Jesús ĩ ya āmona. Iti rʉcōri macārʉcūroju ti mʉoyijʉ ĩ: “Queno ya Cʉna mʉ”, yiyijʉ Jesús Diore. Ito yicōri najuro wē jea batoyijʉ ĩja. Ito yicōri ĩ rāca riasotirāre ĩsiyijʉ Jesús. “Masare batoya”, yirocʉ ĩsiyijʉ Jesús. Wai jʉarāre batoyijʉ Jesús masa ñarocōti ĩna batoni. ⁴² Ito bajiri masa jeyaro bayijarā. Yaji

quenaro ñayijarã masa ña iti bacõri. ⁴³ Ña yaji rêtarisere jua gubojeno jiburijua miosã dajoyijarã ña ba ruarisere. ⁴⁴ Jãjarã ñayijarã masa, najuro waire cuni barã. Cinco milcõ ñayijarã ña umua.

Ide joe Jesús ñ ware gaye
(Mt 14.22-27; Jn 6.16-21)

⁴⁵ Ito yija ñ rãca riasotirãre ado bajiro yiyijua Jesús:

—Cuma sãjacõri siduja jẽa wasa. Itoju Betsaidaju yure yuba, yiyijua Jesús ñnare. Ña jẽa waroca masare ware goti ñayijua Jesús. ⁴⁶ Ñnare ware goticõri turiaju maja wayijua Jesús, Diore busirocu. ⁴⁷ Rãiocũro itajura gadarecoti tujayijua cuma maji. Ito bajiri Jesuama itajura tanima rãgõcõri ti ñucayijua ñnare. ⁴⁸ Jesús ñ tija buto weabojayijarã ña. Mino buto iti wẽa tuojarẽ josari wea wabojayijarã ña. Ito bajiri busucũro ide joena wacõri ña tu eja wayijua Jesús. Ito bajibojarocati ñnare rêta wacu bajiro eja wayijua ñ. ⁴⁹⁻⁵⁰ Ide joe ñ waja ticõri, buto awasãiyijarã ña ucarã. “Masu wujo ñaguñi”, yi tuoñayijarã ña. Ña ucaja ticõri, ado bajiro yiyijua Jesús:

—Oca sêõña mua. Gũibesa mua. Yuti ña, yiyijua Jesús ñnare.

⁵¹ Itocõti ña rãca cumaju sãja ejacoayijua Jesús ña. Ñ sãjarocati mino rêtaoayijua. Ito bajiri buto ti ucayijarã ña itire. ⁵² Bare jabetacãna jãjarã masare Jesús ñ ecaja tibojarãti, “Dioti ñami ñ”, yi masibisijarã ña maji. “Tiyamani ño masigũ ñami Jesús”, yi amobisijarã ña. Queno tuo masibisijarã maji.

Genesaret sita gãnare Jesús ñ yisiore gaye
(Mt 14.34-36)

⁵³ Itajura jẽacõri Genesaret wame cutiri sitaju ejayijarã ña. Itoju cumare sia cũyijarã ña. ⁵⁴ Cuma ña sia majaroca Jesure ti masiyijarã masa itijua gãna. ⁵⁵ Jesure ticõri usirio wayijarã gãjerãre gotirona. Ito yija cõrãre ña ya camana ñmi wayijarã Jesús tujua. ⁵⁶ No ñ waro bajiroti jaibiti cuto, jaja cutoja, wi manoja, majua cuni cõrãre cũ yuyijarã ña, Jesús ñ yisiotoni. Ñ ya yutabuju gaja moaãa amora, ñre josayijarã ña. Jesús ya yutabuju gaja moañanare riti ña ñarise cutirise rêtaoayijua ña.

7

Ñẽñaro tuoñacõri ñẽñarise yama masa, yi Jesús ñ riasore gaye
(Mt 15.1-20)

¹ Ito yija fariseo gaye tuoñarã, judio masa rotirise riasori masa rãca Jesús tu eja rãgũyijarã ña. Jerusalena wadiana ñayijarã ña. ² Jesús tu ejacõri ñ rãca riasotirã coriarã ñmo coemenati ña baja tiyijarã ña. Ito bajiri bucũrã ña rotiado bajiro ña yibeja ticõri, ñnare busituyijarã ña. ³ Judio masa ñajediro, fariseo gaye tuoñarã cuni bucũrã ocare queno tuo suayayijarã ña. Bucũrã ña rotiado bajiroti ruje ñmo coesotiyijarã ña baroto riojua. ⁴ Bare waja yiadoju bare gãme tũdi ejacõri bucũrã ña rotirise ña cãdiroto riojua babisijarã ña. Bucũrã ña rotiado bajiroti idira coa, ide gõnaradu, ito yicõri come sotu cuni coecõyijarã ña. Bucũrã rotirise cãdirona ña ya caniado cuni queno coecõyijarã fariseo gaye tuoñarã, judio masa rotirise riasori masa cuni. ⁵ Ito bajiri Jesús rãca riasotirã ña ñmo coemenati baja ticõri, ado bajiro ñre senĩayijarã ña:

—¿No yija mu rãca riasotirã bucũrã oca tuorãnubeati? yiyijarã ña. Tite. Coji ruayabeto ñmo coemenati bama ña, yiyijarã fariseo gaye tuoñarã.

⁶ Ito ña yijare cudi yijũ Jesús ñare:

—“Queno yirã ña gua”, yibojarãti mua tuoïaro bajiro yibea mua. Jane mejeju muare tuoïa yugũ ado bajiro ucañi Diore goti ñsiri masũ Isaiás ñayoru:

“Diore bũto rucũbuoa gua”, yirã ñabojarãti mua ya usijũama queno ñre rucũbuobea mua.

⁷ Minijucõri, “Diore queno rucũbuoa gua”, yirã ñabojarãti rocati ya mua. Ito yicõri rocati oca busi ajea mua itire. Mua gotijama, “Bucurã oca, Dios oca bajiroti baja”, yi gotiboja mua, yi ucañi Isaiás ñayoru muare tuoïa yugũ, yiyijũ Jesús ñare.

⁸ Dios ñ rotirisejua queno tuorũnũbiticõri, bucurã ocajũare queno tuorũnũa mua, yiyijũ Jesús ñare.

⁹ Mucana gaje ado bajiro ñare goti remoyijũ Jesús:

—Bucurã ocajũare tuo suyarona Dios ñ rotirisereama cudi bea mua. ¹⁰ Ado bajiro gotijijũ Moisés ñayoru: “Mũ jacũre, mũ jacore cuni rucũbuoya”, yiyijũ ñ. “No ñ jacũre busitugũ, ñ jacore cuni busitugũ ñacõruja ñocũre”, yi ucañi Moisés ñayoru. ¹¹ Mũama ricati bajiro rotia. Ado bajirojua rotia mua: “Yũ jacũsabiatiare ejabũado ma yũ. Ñarocõti yũ gajeoni cutirise Dios ye riti ña. ñ sũgũreti ejabũacũja yũ”, sũgũ ñ yija, “Queno yami”, ya mua. ¹² “Ito bajiro ñ tuoïaja, no yibea ñ jacũsabiatiare ñ ejabũabeja”, ya mua, yiyijũ Jesús ñare.

¹³ Ito bajiro mua busija, bucurã ocajua tuorũnũcõri, “Dios oca waja ma”, yi tuoïado bajiro ya mua. Iti oca mua tuorũnũrise gãjire, gãjire goti mũja waju mua. Gaje jaje ñaroja mua ito yirise. Dios ocare tuorũnũrã meje ña mua, yiyijũ Jesús fariseo gaye tuoïarã, ito yicõri judio masa rotirise riasori masare cuni.

¹⁴ Ito bero masare jicõri ado bajiro gotijijũ Jesús:

—Mua ñarocõti tuo ya yũre. Ito yicõri tuo masiña mua. ¹⁵ Mani ba sãrise meje ñaroja ñeñaro mani yiroca yirise. Mani ya usijũ iti ñeñaro tuoïajare itina suoriti ñeñaro ya mani. ¹⁶ Mua gãmo goje cutijama tuo ya, yiyijũ Jesús masare.

¹⁷ Ito yicõri masare ware goticõri wijũ sãjayijũ Jesús. Wijũ ñ sãjaroca ñre senĩayijarã ñ rãca riasotirã:

—Ñijũ mũ masare riasorise gayere queno gotiya guare cuni, yiyijarã ña Jesure. ¹⁸ Ito ña yija tuocõri, ado bajiro cudi yijũ Jesús:

—¿Yũ riasorise gaye queno tuobiti mua cuni? “Masa ña ba sãrise meje ñaroja ñeñaro ña yiroca yirise”, yũ yija, ¿tuo masibeati mua? yiyijũ Jesús ñare.

¹⁹ Masa ña ba sãrise jeragajũ riti waroja. ña ya usijũ meje waroja iti. Ito yicõri ña ba sãrise rãta budicoaro yiroja, yiyijũ Jesús ñare.

“Bare jeyaro quenarise riti ña”, yirocũ yiyijũ Jesús. ²⁰ Mucana tũdi goti quenoyijũ Jesús ñare:

—Masa ña ya usijũ iti ñeñaro tuoïajare itina suoriti ñeñaro yama ña. ²¹ ña ya usijũ ñeñaro tuoïacõri ado bajiro ñeñarise yama masa. Manijũ macore rocati yama ña. Riniamã. Sĩama. ²² Manojũ cutirã ñabojarãti rocati yama ña. Gãjire gajeoni uoama. Ñeñarise ñajediro yama ña. Ruoama. Dios ñ rotirisere cudi beama ña. Gãjerãre ti tudiamã. Gãjerãre busituama ña. ña gajeoni rãca, “No yija mana ña gua”, yama ña. “Gãjerã rãtoro masirã ña gua”, yama ña. Ito yicõri queno tuoïabiticõri rocati yama ña ña. ²³ Adi ñeñarise ñajediro yama ña, ña ya usijũ ñeñaro iti tuoïajare, yiyijũ Jesús ñare.

*Gaje maso Jesure iso tuorũnũ suyarẽ gaye
(Mt 15.21-28)*

²⁴ Itijuna wacōri Tiro wame cutiri cuto tū ejayiju Jesús. Ito ejacōri wi sājayiju ī. Masa īna masibeto eja āmoyiju Jesús. Ito bajibojarocati masicōyijarā īna. ²⁵ Ito bajiri sīgō Jesús ī ejare gaye masiyijo. Iso űayijo rūmū sāñagō jaco. Ito bajiri Jesús tū wadicōri iso ya rijomunigāna űini rūjūyijo iso, Jesús riojo. ²⁶ Judio masagō meje űayijo iso. Sirofenicia gago űayijo iso. Jesús tū ejacōri īre josayijo: “Yū maco iso ya űsiju rūmū sāñagō űamo. Ito bajiri iso ya űsiju rūmū sāñagūre bucōañā mū”, yiyijo iso Jesure. ²⁷ Ito yija ado bajiro gotiyiju Jesús isore:

—Cajero judio masare ejabūasuoűija yū, yiyiju Jesús. Gūa masa riojūajū yū mure ejabūaja, űacare najuro ēmacōri yaire ecado bajiro bajaia, yiyiju Jesús isore.

²⁸ Ito ī yija tūocōri, ado bajiro cūdiyijo iso:

—Ri ya, yū űjū mū. Ito bajibojarocati yaia bare jeoado roca űarā boca barā yirāji űāca īna queorisere, yiyijo iso.

²⁹ Ito iso yija ado bajiro cūdiyiju Jesús isore:

—Queno tūoña mū. Ito bajiri mū ya wiju tūdi wasa. Rāmū budigocōami mū macore īja, yiyiju Jesús isore.

³⁰ Iso ya wi tūdi ejacōri caniado joejū maso iso jesaroca tiyijo iso. Rāmū budigorojū űayijo iso īja.

Tuobiti busibiti yigure Jesús ī yisioűe gaye

³¹ Tiro catona wayiju Jesús. Ito wa rētayiju Sidón wame cutiri cuto. Ito rēta wacūti Decápolis wame cutiri cutori cūni rētayiju. Ito rēta wacū ejayiju Galilea wame cutiritaju. ³² Ito ī űaroca tuobiti busibiti yigure āmi ejayijarā masa. Īre āmi ejacōri Jesure seniyijarā īna, tuobicure ī ya āmo moa jeotoni. ³³ Ito bajiri tuobicure gajerojūa āmi wayiju Jesús. Ito yicōri tuobicu ya gāmo gojeriju āmo wāsoa sōcōayiju Jesús. Ito yicōri āmona ī ya go ide āmicōri ī ya űemerojū moaīayiju busibicure. ³⁴ Ito yicōri macārucāroju ti mūocōri űsi āmiyiju Jesús. Ito yicōri ado bajiro yiyiju Īre:

—Efata, yiyiju Jesús. “Gāmoro tūoya īja”, yireoni űayiju iti griego ocana.

³⁵ Ito ī yirocati tuobicu űabojarūti tūocoayiju īja. Ito yicōri ī ya űemero cūni quenacoayiju Īre īja. Ito bajiri busicoayiju ī busibicu űabojaru. ³⁶ Ito yija ado bajiro masare gotiyiju Jesús: “Gājerāre goti bato yibesa mūa”, yiyiju Jesús ĩnare. Ito ī yibojarocati masa jājarāre goti batoyijarā Jesús ī masiro robo ī yirisere. “Gotibesa”, ī yibojarocati būto busa masare goti bato wayijarā īna. ³⁷ Ito bajiro Jesús ī yija ti wanūcōri, ado bajiro yiyijarā īna:

—Jeyaro ī yirise quenasacōa, yiyijarā masa. Tūomenare cūni īna tūoroca, busimenare cūni īna busiroca yami Jesús, yiyijarā masa.

8

Cuatro mil űarāre Jesús ī ecare gaye (Mt 15.32-39)

¹ Iti rūmūri mūcana tūdi jājarā masa minijuayijarā Jesús tūju. Jesús tū īna űaroca riti bare jedicoayiju ĩnare. Ito bajiri ī űāca riasotirāre jicōri ado bajiro yiyiju Jesús:

² —Āna masare ti maia yū. Ŭdia rūmū tūja yū űāca īna űaroca. Ito bajiri bare ma ĩnare. ³ “Bamenati wasa”, ĩnare yū yija, ma gūdarecoti boga quedirāji īna. Coriarā sōju wadiana űarāji, yiyiju Jesús ī űāca riasotirāre.

⁴ Ito ī yija tūocōri, ado bajiro cūdiyijarā ī űāca riasotirā:

—Masa ñaro meje ñajare no bajiro masare bare eca masiado ma, yiyijarã ña Jesure.

⁵ Ito ña yija seniñayiju Jesús ñinare:

—¿Nocõ jaje naju ñacoati mua? yiyiju Jesús ñinare.

—Jua ãmojeno najurori ña, yiyijarã ña.

⁶ Ito yija jacaju masare ruji rotiyiju Jesús. Ito yicõri jua ãmojeno naju ñarisere ãmi ñacoyiju Jesús. Itire ñacocõri ado bajiro yiyiju Jesús: “Queno ya ma”, yiyiju Jesús Diore. Ito yicõri naju igata batocõri ñ rãca riasotirãre ñsiyiju Jesús. Ñajua masa jeyarore batoyijarã ña. ⁷ Ito yicõri wai canì jabeto ñacoyijarã ña. Waire ñacocõri, “Queno ya Dios ma”, yiyiju Jesús macana. Ito yicõri ñ rãca riasotirãre bato rotiyiju Jesús. ⁸ Masa ñarocõti ba jediyijarã. Sīgũ ruyabeto yaji quenaro ñayijarã ña. Ña ba ñarise ãmicõri jua ãmojeno jiburi dajoyijarã ña. ⁹ Itiju Jesús rãca bana cuatro milcõ ñayijarã masa. Ña ba tjoja bero ñinare ware gotiyiju Jesús. ¹⁰ Ito bero cumaju sãjayiju Jesús ñ rãca riasotirã rãca. Cuma sãjacõri Dalmanuta sitaju wayijarã ña.

“Tiyamani toña gũare”, ña yire gaye

(Mt 16.1-4; Lc 12.54-56)

¹¹ Ito Jesús ñ ejaja tuocõri, ñ rãca busirona ñ tu ejayijarã fariseo gaye tuoñarã. Ñ wisajaro yirona ñre seniñayijarã ña. “ ‘Dios cõaru ñami ñ’, gũa yitoni, tiyamani ma ñore ãmoa gũa”, yiyijarã ña Jesure. ¹² Ito bajiro ña yija tuocõri, bato ñsi ãmiyiju Jesús. “Teoro yama yure”, yirocũ ito bajiro ñsi ãmiyiju ñ:

—¿No yija ña masa tiyamani yì ño rotiatì ña yure? yiyiju Jesús. Riti muare gotia yũ. Tiyamani yì ñobicaja yũ masare, yiyiju Jesús ñ rãca riasotirãre.

¹³ Ito yicõri masare cũ wayiju Jesús. Macana tũdi cumaju sãjacõri, itajura gaje ñajajua jẽa wayijarã ña.

Fariseo gaye tuoñarã ya naju wadare gaye

(Mt 16.5-12)

¹⁴ Jesús rãca riasotirã bare ãmi ware ãcabojayijarã. Ito bajiri ña ya cumaju naju jabetacã ñayiju. ¹⁵ Ito yija ado bajiro gotiyiju Jesús ñinare:

—Fariseo gaye tuoñarã ya naju wadarise ñco gaye queno tuo masiña mua. Herodes ñ gaye canì queno tuo masiña, yiyiju Jesús ñ rãca riasotirãre.

¹⁶ Ito bajiro Jesús ñ yija tuocõri, ñnamasi gãmeri busiyijarã:

—Mani naju ñacobejare ito bajiro busiami Jesús, yiyijarã ña.

¹⁷ Ña busirise masicõyiju Jesús. Ito bajiri ado bajiro yiyiju ñ ñinare:

—¿No yija, “Naju ma”, yati mua? yiyiju Jesús ñinare. ¿Yure masibeati mua maji? ¿Mua ya ñsiju tuo masimena ña mua? yiyiju Jesús ñinare. ¹⁸ Muare cajea ñabobarocati ñ masibea mua. Ito yicõri gãmorõ ñabobarocati tuo masibea mua. ¿Yũ masiro robo yũ yirisere masibeati mua? yiyiju Jesús ñinare. ¹⁹ ¿Co ñajamocõ najurori cinco mil masa ñarãre yũ bare ecaja bero ruyarise nocõ jiburi dajocati mua? yiyiju Jesús ñinare.

Ito ñ yija tuocõri, ado bajiro cãdiyijarã ña:

—Doce jiburi dajocũ gũa, yiyijarã ña.

²⁰ —Siete najurori cuatro mil masa ñarãre yũ batoja, ña ba ñare, ¿nocõ jiburi dajocati mua? yiyiju Jesús ñ rãca riasotirãre.

—Siete jiburi dajocũ gũa, yiyijarã ña.

²¹ Ito yija ado bajiro yiyiju Jesús ñinare:

—¿Tuo masibeati mua maji? yiyiju Jesús.

Betsaida gagũ cajea macũre Jesús ñ yisioire gaye

²² Ito bero Jesús ìre sɔyarã rãca Betsaidajɔ ejayijɔ. Ito ìna ejaroca ca-
jea macure àmi ejayijarã masa Jesús tɔ. Ìre josayijarã ìna cajea macure ì
moaìatonì. ²³ Ito yija cajea macɔ ya àmo ñiacõri ìre tũa wayijɔ Jesús itì cuto
sõjɔa busacã. Ito yicõri ì ya go idena cajea macure ì ya cajea moaìayijɔ Jesús.
Ito yicõri ado bajiro ìre seniñayijɔ: “¿Ruyuatì jabeto?” yiyijɔ Jesús cajea macure.

²⁴ Ito bajiro ì yija cajea tibicɔ tisɔoyijɔ jabeto. Ito bajiri ado bajiro cadiyijɔ ì:
—Tia yɔ jabeto. Ito bajibojarocati masare yɔ tija, yucɔ wãrero bajiro baja,
yiyijɔ ì.

²⁵ Ito yija Jesús mucana tɔdi moaia quenoyijɔ ì ya cajeare. Ito ì yija bero
queno ticoayijɔ ìja. Ñajediro queno ruyuyijɔ ìre ìja. ²⁶ Ito yija Jesús ado bajiro
gotiyijɔ ìre:

—Mɔ ya wijɔ tɔdi wasa. Cutojɔ cɔni sãja wa yibeja. Ito yicõri gãjerãre cɔni
goti bato yibeja, yiyijɔ Jesús ìre.

Dios ì cõarɔ ñami Cristo, yì Pedro ì goti quenore gaye

(Mt 16.13-20; Lc 9.18-21)

²⁷ Ito ì yija bero ì rãca riasotirã rãca wayijɔ Jesús, Cesarea Filipo wame cutiri
cuto tɔ. Ma ìna warojɔ ì rãca riasotirãre ado bajiro seniñayijɔ Jesús:

—¿No bajiro yati masa yãre ìna tija? “¿Ñimɔ ñati ì?” ìna seniñaja, ¿no bajiro
cɔdiati gãjerã? yiyijɔ Jesús ì rãca riasotirãre.

²⁸ Ito ì yija:

—Ado bajiro yama masa mure: “Juan masare idé guri masɔ ñami”, yima.
Gãjerã ìna yijama, “Elías ñami”, yima ìna. Gãjerã ìna yijama, “Diore goti ìsiri
masɔ ñami”, yima ìna, yiyijarã ìna Jesure. Ito yija ado bajiro ìnare seniñayijɔ
Jesús:

²⁹ —¿Muama, ñimɔ ñami, yati mɔa yãre? yiyijɔ Jesús.

Ito ì yija ado bajiro cadiyijɔ Pedro ìre:

—Mutì ña Cristo, Dios ì cõarɔ, yiyijɔ ì Jesure.

³⁰ Ito bajiro ì yija tuocõri:

—Gãjerãre goti batobesa mɔa, yiyijɔ Jesús ì rãca riasotirãre.

Yãre sɔarã yirãji, Jesús ì yire gaye

(Mt 16.21-28; Lc 9.22-27)

³¹ Ito yija Jesús ado bajiro ìnare riasosɔoyijɔ:

—Yutì ña Masa Rìjorɔ. Bujato tɔbujagɔ yigujɔ yɔ. Paia ɔjarã, judio masa
rotirise riasori masa, ito yicõri bucɔrã cɔni, “Dios Macɔ meje ña mɔ”, yirã
yirãji ìna yure. Ito yicõri yure sɔarã yirãji. Ìna sɔaja, godacoagɔ yigujɔ yɔ maji.
Godabojagutì ɔdia rumɔ bero mucana tɔdi catigɔ yigujɔ yɔ, yiyijɔ Jesús ìnare.

³² Ito bajiro ìnare gotigɔ quenaro gotiyijɔ Jesús. Itire ì busija tuocõri, ricati àmi
wayijɔ Pedro Jesure. Ito yicõri, “Yibesa mɔ itire”, yì tɔdiyijɔ Pedro Jesure.

³³ Ito ì yija tuocõri, juda rãgɔyijɔ Jesús. Ito bajiro yicõri ì rãca riasotirãre tiyijɔ
Jesús. Ito yicõri ado bajiro oca sɔorise rãca gotiyijɔ Jesús Pedrorre:

—Rùmɔa ɔjɔ Satanás wame catigɔ bajiro busia mɔ, yiyijɔ Jesús ìre. Yɔ rãca
ñabesa mɔ. Wasa mɔ. Dios ì tuoìaro bajiro meje tuoia mɔ. Masa ìna tuoìabojaro
bajirojɔa tuoia mɔ, yiyijɔ Jesús Pedrorre.

³⁴ Ito yija ì rãca riasotirã, gãjerãre cɔni jimioyijɔ Jesús. Ito yicõri ado bajiro
gotiyijɔ ì:

—Sìgũ yure ì sɔya àmoja, ì ye ñaroti tuoìabiticõri yɔjɔare tuo mai sɔyagɔ
yiguìji. Yucɔ gajagɔ robo bajiro tɔbujabojagutì yãre riti sɔyagɔ yiguìji ì. ³⁵ No ì
catirise maibojagutì godagɔ yiguìji. Ito bajibojarocati yãre tuorɔnɔgũ, yɔ oca
ì gotija tuo junisinicõri ìna sɔagũama catitiñare gaye bujagɔ yiguìji. ³⁶ Sìgũ adi

macārucāroju gajeoni jeyaro ī bujabojaja, ī ya ūsi jeame ājuroju iti waja, ī ya gajeoni ī bujabojare ñe waja ma. ³⁷ Ñe mani ya ūsi rēto busaro waja cutirise manoja. Catirāti Dios rāca mani oca quenoja quena. Mani godaja bero ī rāca oca quenore manoja īja. ³⁸ Adi rāmuri gāna ñeñaro yiri masa ñama. Ito yicōri Diore t̄wor̄n̄arā meje ñama īna. Ito bajiri, “Jesure r̄ac̄ub̄oḡu ña ȳ”, yī t̄woīa bojobesa īna tiro riojo. Ito yicōri ñe bojore mano ȳ oca gotija quena. No yure masigū ñabojaguti yure ī bojoja, ito yicōri ȳ oca masibojaguti ī bojoja, ȳ t̄w̄di ejari r̄am̄u ito bajiroti īre bojoḡu yiḡuja ȳ c̄ani. Ȳ Masa R̄jor̄u ñacōri ȳ Jac̄u Dios ī busurisena t̄w̄di ejaḡu yiḡuja ȳ. Ito yicōri ī ñaro gāna āngel mesa rāca ejaḡu yiḡuja ȳ, yiyiju Jesús.

9

¹ Ito yija gaje goti remoyiju Jesús ĩnare:

—Īre t̄wor̄n̄ar̄e Dios ī miojuja, ī masirisena miojuḡu yiguīji. Riti m̄ware gotia ȳ. M̄ua coriarā adiju ñarā m̄ua godaroto riojua ito bajiro ī yis̄woja tirā yirāji m̄ua, yiyiju Jesús ĩnare.

*Īna tiro riojo Jesús ī godo wedire gaye
(Mt 17.1-13; Lc 9.28-36)*

² Co āmojeno ām̄uari bero Pedro, Santiago ito yicōri Juanre c̄ani āmi wayiju Jesús ūmari t̄ur̄ia joeju. Itoju īna ejaroca īna tiro riojo Jesús ī ya rio gajero bajiro godo wediyiju. ³ Ī ya yutabuju b̄uto busa botiyiju. Ito yicōri yoyiju ī ya yutabuju. Ūm̄ua bueri botiro bajiro botiyiju. Saya coere rēto busaro botiyiju ī ya yutabuju. ⁴ Ito īna tiroca Elías ñayor̄u, ito yicōri Moisés ñayor̄u c̄ani goaīoyijarā Jesús t̄u. Ito bajiri Jesús rāca īna busija tiyijarā īna.

⁵⁻⁶ Īt̄ire ticōri b̄uto gūiyijarā Pedro mesa. B̄uto gūicōri queno t̄woīa masibisiju Pedro. Ito bajiri ado bajiro yiyiju ī:

—T̄woya ȳ Ūju m̄u. Gua adoju ñaja quenasacōa. M̄ware wi meni ĩsir̄uja gua. M̄ure co wi, Moisésre gaje wi, ito yicōri Elíasre gaje wi meni ĩsir̄uja gua, yiyiju Pedro Jesure, queno t̄woīabiticōri. ⁷ Ito yija ide buere ruji ejacōri Jesús, Moisés ito yicōri Elíasre c̄ani gūmayiju. Ito yicōri bueri watoju oca ruyuyiju:

—Āni, ȳ Mac̄uti ñami. Īre maisacōa ȳ. Īre queno t̄woya m̄ua, yī ruyuyiju oca.

⁸ Ñajasaroti, ti batocōri Jesure riti tiyijarā īna. Gājerāma ruyubisijarā īja. Jesús s̄iḡuti ñayiju īna rāca.

⁹ Ito yija t̄ur̄ia joe ñana roja wayijarā īna ūdiarāti Jesús rāca. Īna roja waroca ado bajiro rotiyiju Jesús ĩnare:

—Īju m̄ua tigare gājer̄are gotibeja. Ȳ ña Masa R̄jor̄u. Godacōri m̄ucana t̄w̄di catiḡu yiḡuja ȳ. Ȳ t̄w̄di catiroti riojua m̄ua tigare gājer̄are gotibeja maji, yiyiju Jesús ĩnare. ¹⁰ Īre queno t̄wocōri gājer̄are gotibisijarā īna. Ito bajibojarocati ĩnamasiti gāmeri seniīayijarā:

—ĴÑe yireoni ñati? “Godacōri m̄ucana t̄w̄di catiḡu yiḡuja ȳ”, yire, yiyijarā īna. ¹¹ Ito bajiri Jesure seniīayijarā īna:

—ĴNo yija, “Cristo ejaroto riojua ejaḡu yiguīji Elías”, yati judio masa rotirise riasori masa? yiyijarā īna Jesure.

¹² Ito īna yija t̄wocōri:

—Riti ña. Elías ñayor̄u robo bajiḡu cajero ejas̄woḡu yiguīji. Jeyaro quenoroc̄u ejaḡu yiguīji ī. Ito bajibojarocati ȳ Masa R̄jor̄u ñaḡu quenabeto junirise bujaḡu yiḡuja. Ito yicōri masa ȳre r̄ac̄ub̄omenaji. Dios oca tuti ucagore bajiroti ȳre r̄etaro yiroja. ¹³ Riti m̄ware gotia ȳ. Elías ñayor̄u robo bajiḡu iti

ramuti ejacoqui ĩja. Ito bajibojarocati masa ĩna ģmoro bajiroti ģeņarise yicā ĩna ĩre. Dios oca tutiju ucagore bajiroti rētaču Elías robo bajigure, yiyiju Jesús ĩnare.

Rāmú sāñagūre rāmūre Jesús ĩ bucōare gaye

(Mt 17.14-21; Lc 9.37-43)

¹⁴ Ito yija gājerā ĩ rāca riasotiri masa tu tūdi ejayiju Jesús. Itoju ejacōri ĩ rāca riasotirā tu masa jājarā ĩna ģaja tiyiju Jesús. Ito yicōri judio masa rotirise riasori masa ĩ rāca riasotiri masa rāca ĩna gāmeri busija ti ejayiju Jesús. ¹⁵ Jesús ĩ ejaja ticōri, buto wanuyijarā ĩna. Ito bajiri ĩ tu ũmaquedi wayijarā senirā warā.

¹⁶ ĩ tu ĩna ejarocati senīayiju Jesús ĩnare:

—Ĵĩna rāca ģeonire gāmeri busiri mūa? yiyiju Jesús ĩnare.

¹⁷ Ito ĩ yija tuocōri, masa watoju sīgū ado bajiro cūdiyiju Jesure:

—Tuoya riasogu mū. Yū macū ĩ ya usiju rāmú sāñagū ģami ĩ. Ito yicōri busibicu ģami ĩ yū macū. Ito bajiri ĩre mū tūju āmi wadibū yū. ¹⁸ Yū macū ya usiju sājacōri ĩ quedi quearoca yami rāmú. Ito yicōri yū macū ya risere somo jairo budia. Guji cūni canamtuocōri ruju cūni tutua jedicoami ĩ. Nocō mejeti rāmú ĩ ejajare ito bajiroti baji ģami yū macū. “Yū macū ya usiju rāmú sāñagūre bucōaģa”, yibojabū yū mū rāca riasotirāre. Rāmūre bucōa masibeama ĩna, yiyiju ĩ Jesure.

¹⁹ Ito ĩ yija tuocōri, ado bajiro cūdiyiju Jesús:

—Yūre tuorānūmena ģa mūa maji. Yoari mūa rāca ģaboja yū. Ito bajibojarocati yūre tuobea mūa maji, yiyiju Jesús ĩ rāca riasotirāre. Yū tu āmi waya macuacāre, yiyiju Jesús.

²⁰ Ito ĩ yija tuocōri, Jesús tūju āmi wayijarā ĩre. Jesure ticōri macuacā ĩ cō quediroca yiyiju rāmú. Ito bajiri jacaģu quedi queacōri tunu cūñayiju macuacā. Ito yicōri ĩ ya rise somo budiyiju ĩre. ²¹ Ito yija Jesús senīayiju macuacā jacure:

—ĴNocō rodori tujati mū macū ito ĩ bajiroca? yiyiju Jesús ĩre.

Jesús ito ĩ yija tuocōri, ado bajiro cūdiyiju ĩ:

—Jaibicuacā ģagūģuti ito bajisūoqui yū macū. ²² Coji meje jeameģu ĩre queo tiayiju rāmú. Ito yicōri ide ģariģu cūni ĩre queo roayiju rāmú yū macūre sīarocu. Mū ģuare ejabua āmoģama, ģuare ti maicōri ģuare ejabuaya mū, yiyiju ĩ Jesure.

²³ Ito ĩ yija tuocōri, ado bajiro yiyiju Jesús ĩre:

—Mū yūre tuojama, ģeģua buto josarise manoģa, yiyiju Jesús ĩre.

²⁴ Ito ĩ yija tuocōri, ado bajiro cūdiyiju ĩ:

—“Yū macūre yisio masiguģi Jesús”, yi tuoģa yū. Ito bajiri buto busa yū tuotoni, yūre ejabuaya mū, yi busiyiju ĩ awasāre rāca Jesure.

²⁵ ĩ awasāģa tuocōri, jājarā busa minijuayijarā masa Jesús tūju. Ito bajija ticōri, ado bajiro rāmūre oca sēoro busiyiju Jesús:

—Tuoya rāmú mū. Masa ĩna busibitiroca, ĩna tuobitiroca cūni ya mū. Ito bajiri macuacā ya usire budigo rotia yū mūare. Ito yicōri mūcana tūdi ĩre sāģabesa mū, yiyiju Jesús rāmūre.

²⁶ Ito ĩ yiroca rāmú awasācōri macuacā ĩ cō quediroca yiyiju ĩ. Ito yicōri ĩ ya usiju sāñaboģaru budigocoayiju ĩja. ĩ budigorocati cōģū bajiro bajicoayiju macuacā. Ito bajija ticōri: “Cōcoami”, yiyijarā masa. ²⁷ Ito ĩna yibojarocati Jesús macuacā ya āmona tūa wamtuoyiju ĩre. Ito ĩ yirocati rūģoocoayiju ĩja.

²⁸ Ito yija bero wī sāģayiju Jesús. Ito ĩ sāģa waroca ĩre senīayijarā ĩna ĩ rāca riasotiri masa:

—ĴNo yija bucōa masibiti ģua rāmūre? yiyijarā ĩna Jesure.

²⁹ Ado bajiro ñnare cadiyijü Jesús:

—Bamena riti Diore senicōri, āni rāmú robo bajigüre bucōa masirāji mña, yiyijü Jesús ñnare.

Yüre sīarā yirāji, mñcana Jesús i tūdi gotire gaye

(Mt 17.22-23; Lc 9.43-45)

³⁰⁻³¹ Itijuna wayijarā ña Jesús ito yicōri i rāca riasotirā cūni. Galilea sita ña wa rētaroca i rāca riasotirāre riasoyijü Jesús. Ito bajiro ñnare i riaso ñarijü masa ña masire āmōbisijü Jesús.

—Yñ ña Masa Rijorñ. Yüre ñiacōri sīarā yirāji masa. Godacoagñ yigūja yñ. Ito bajibojaguti ūdia rñmñ bero tūdi catigñ yigūja yñ mñcana, yiyijü Jesús ñnare.

³² I gotirisere queno tuo masibisijarā ña. Ito yicōri bato Jesure senīia güijijarā ña.

¿Ñimñ ñati ñasagñ ñarocñ? ña yi senīiare gaye

(Mt 18.1-5; Lc 9.46-48)

³³ Itijuna wana Capernaumñ ejayijarā ña. Itoñ ejacōri wi sājayijarā ña. Iti wijñ sājacōri, ado bajiro ñnare senīiyijü Jesús:

—¿Ma wadirā ñeonire gāmeri busiri mña? yiyijü Jesús ñnare.

³⁴ Jesús i senīiaja tuobojarāti cūdbisijarā ña. “¿Ñimñ ñaguñjida ñasagñ mani wato?” yi gāmeri busiyijarā ña majñ wadirā. Ito bajiri Jesús i senīiaja cūdbisijarā ña ija. ³⁵ ña cūdbejare rujijijü Jesús. Ito bajiro yicōri i rāca riasotirāre jímio jeocōyijü Jesús:

—Sīgñ ñasagñ i ña āmoja, “Ñasabicñ ña yñ”, yi tuoñagñ yiguñji i. Ito yicōri masa jeyarore moa isigñ yiguñji, yiyijü Jesús ñnare.

³⁶ Ito yija ña watoju macñacāre cūyijü Jesús. Ito yicōri macñacāre āmi jeoyijü Jesús. Ito bajiro yicōri ñnare ado bajiro gotiyijü:

³⁷ —No yüre rñcñbñogñ āni macñacāre boca āmigūti, yüre boca āmigüre bajiro yami i. No yüre boca āmigūti yñ sīgüre meje boca āmiguñji. Yüre cōarure cñni boca āmiami, yiyijü Jesús.

Manire tuo tudibicñ i ñaguñji mani baba, Jesús i yire gaye

(Mt 10.42; Lc 9.49-50)

³⁸ Ito yija ado bajiro gotiyijü Juan Jesure:

—Guare riasogñ, tuoja mñ. Mñ wamena suoriti rāmüre bucōagüre ticñ gñ. Iñ mani rāca ñagñ meje ñajare, “Yibesa”, yicñ gua ñre, yiyijü Juan Jesure.

³⁹ Ito i yija tuocōri, ado bajiro cadiyijü Jesús:

—Queno yami i. Ito bajiri ñre rēobesa, yiyijü Jesús. Sīgñ yüre rñcñbñocōri tiyamani i yi ija bero ñeñarise busitubiquñji yüre. ⁴⁰ Ito bajiri manire tuo tudibicñ i ñaguñji mani baba. ⁴¹ Riti mñare gotia yñ. Dios i cōarñ Cristo ña yñ. Ito bajiri yñ ñarā mña ñajare gāji mñare ide i ija ticōri, wanagñ yiguñji Dios. Ito bajiri mñare queno i yijare ñre waja yigñ yiguñji Dios, yiyijü Jesús ñnare.

Ñeñaro mña yi waja guñjorise ña, yi Jesús i riasore gaye

(Mt 18.6-9; Lc 17.1-2)

⁴² Ito yija i rāca riasotirāre ado bajiro gotiyijü Jesús:

—No macñacā yüre tuorññññogüre ñeñaro yiroca gāji i yija, ñre bato waja senigñ yiguñji Dios. Quenogorama ito bajiro yigüre i ya āmñmajñ gūtagā jajoca sia yocōri riaca ācarojñ rucōaja quenaroja, yiyijü Jesús ñnare. ⁴³ “Mña ñeñaro yirise jidicāña mña”, yirocñ ado bajiro gotiyijü Jesús ñnare: Mña ya āmōña ñeñarise mña yija itire jatacōña. Manire co dñja āmo manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jñ āmo, āmo cutirā ñabojarāti jeame ñajorññ mani waja

rêto busaro quenabeto yiroja. ⁴⁴ Itoju jeame yatirime meje ñaro yiroja. Ito yicôri co rumu ruyabeto rujure barâ yirâji becoa. ⁴⁵ Mña ya gubona ñeñarise mña yija itire cuni jatacôña. Manire co ñaja gubo manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jua gubo, gubo cutirâ ñabojarâti jeame ñujoroju mani waja rêto busaro quenabeto yiroja. ⁴⁶ Itoju jeame yatirime meje ñaro yiroja. Ito yicôri co rumu ruyabeto rujure barâ yirâji becoa. ⁴⁷ Mña ya cajeana ñeñarise mña yija itire ruacôña. Manire co ñaja cajea manija quenabetoja. Ito bajibojarocati jua cajea, cajea cutirâ ñabojarâti jeame ñujoroju mani waja rêto busaro quenabeto yiroja manire. ⁴⁸ Itoju jeame yatirime meje ñaro yiroja. Ito yicôri co rumu ruyabeto rujure barâ yirâji becoa, yiyiju Jesús ñnare.

⁴⁹ 'Mani jea waja, iti juniro bajiro tóbujarâ yirâji Diore tuorûnumena. ⁵⁰ Quenarise ña moa. Ito bajibojarocati moa ocarise iti jedija mucana tadi ocabetoja ñja. Ito bajiri waja mano bajiroti ñaroja moa ñja. Ito bajiri moa queno ocarise bajiro bajirâ ñaña mña. Ñe oca manoti ñaña mña. Ito yicôri sigû robo bajiro tuoia ñaña mña, yiyiju Jesús i rãca riasotirãre.

10

Manojore jidicãre ma, yi Jesús i riasore gaye
(Mt 19.1-12; Lc 16.18)

¹ Capernaumju ñacôri Judea sitaju wayiju Jesús. Ito ejacôri Jordán wame cutirisa boejuaju wayiju Jesús. Itoju masa jãjarâ minijuayijarâ mucana Jesús rãca. Ñna ejaja ticôri, ñnare riasoyiju Jesús i yisotiro bajiroti. ² Jesús masare i riaso ñaroça i tu ejayijarâ fariseo gaye tuoiarâ. Jesús i tuo wisajaro yirona ado bajiro ñre seniñayijarâ ñna:

—¿Umugû i manojore cõaja, ñeñarise ñati iti? yiyijarâ ñna Jesure. ³ Ito ñna yija ado bajiro cudiyiju Jesús:

—¿No bajiro muare rotiyijari Moisés ñayoru? yiyiju Jesús ñnare.

⁴ Ito i yija tuocôri, ado bajiro cudiyijarâ ñna:

—Ado bajiro gotiyiju Moisés ñayoru: “Sigû manojore i cõa ãmoja papera ucaruja. ‘Yu manoyo te ñamo. Ito bajiri isore cõagû ya yu’, yire papera uca ticôri, isore cõagû yiguji i”, yiyiju Moisés ñayoru, yiyijarâ fariseo gaye tuoiarâ Jesure.

⁵ Ito ñna yija tuocôri, ado bajiro yiyiju Jesús:

—Mña ya usiju tuo terâ mña ñajare manojore cõare gaye rëobisiju Moisés.

⁶ Jane mejeju cajero masare rujeosogû umugû ito yicôri romiore cuni rujeoyiju Dios. ⁷ Ito bajiri manoyo bujacôri ricati ñagû yiguji umugû i manoyo rãca. Ito bajiri jacusabatia tu butogoroama ñasabiquji i ñja. ⁸ Ito yicôri manoyo rãca jûarâ ñabojarâti sigûre bajiroti ñarâji ñna. Ito bajiri jûarâ meje ñarâji. Sigû bajiroti ñacôrâji ñna ñja. ⁹ Manojore ãmo siaja bero sigûre bajiroti ñama ñna, Dios i tiro riojo. Ito bajiri manojore cõare ma ñja, yiyiju Jesús ñnare.

¹⁰ Wiju sãja wacôri Jesure i gotiriseri seniñayijarâ ñna i rãca riasotiri masa.

¹¹ Ito ñna yijare ado bajiro cudiyiju Jesús:

—No manojore cõagû quenabeami. Ito yicôri gajeo i manoyo cutija rocati yigu bajiro yami i. Cajero i manoyo cutisogore ñeñaro yigu yami iocû. ¹² Ito bajiroti romio cuni, iso manujure cõagû quenabeamo. Ito yicôri gãji iso manuju cutija rocati ajego bajiro yamo iso. Cajero iso manuju cutisogore ñeñaro yigo yamo iso, yiyiju Jesús ñnare.

Rĩacare queno yijaro Dios, Jesús i yire gaye
(Mt 19.13-15; Lc 18.15-17)

¹³ Rĩacare tũa wadiyijarã masa Jesũs tũjũa. Rĩacare ĩ moaĩare ãmoyijarã masa. Ito bajiro ĩna yija ticĩri, ado bajiro yiyijarã Jesũs rãca riasotiri masa:

—Jesure ƿsirioro yibesa mũa, yiyijarã ĩna masare. ¹⁴ Itire ticĩri junisiniyijũ Jesũs. Ito bajiri ĩ rãca riasotirãre ado bajiro gotiyijũ Jesũs:

—Rĩacare rĩobesa, yũ tũ wadijaro ĩna. Rĩaca ĩnama yũre queno tũorũnarã. ĩna robo yũre queno tũorũnarãre ĩ rotirojũ miojugũ yigũji Dios. ¹⁵ Riti mũare gotia yũ. Rĩaca queno cudi ãmoama Dios ĩ rotirisere. No rĩaca ĩna cadiro bajiro cadibicũ Dios ĩ rotirojũ ejabiquĩji, yiyijũ Jesũs ĩ rãca riasotirãre.

¹⁶ Ito yicĩri rĩacare ãmi jeoyijũ Jesũs. Ito bajiro yicĩri ĩ ya ãmona ĩnare moa jeoyijũ. Ito yicĩri: “Queno yijaro Dios mũare”, yiyijũ Jesũs rĩacare.

Gajeonire bũto maisabeja quena, Jesũs ĩ yire gaye

(Mt 19.16-30; Lc 18.18-30)

¹⁷ Itijũna Jesũs ĩ wasũorocati ĩ tũjũ ũmaquedi ejayijũ ãmũgũ. Jesũs riojo ejacĩri rijomunigãna ĩini rũjũyijũ ĩ:

—Tũoya Riasogũ mũa. Quenagũ ĩna mũa. Dios rãca catitĩĩna ãmoa yũ. ĩNo bajiro yigũti yũ Dios rãca catitĩĩnaroca? yiyijũ ĩ Jesure.

¹⁸ Ito ĩ yija tũocĩri, ado bajiro cadiyijũ Jesũs:

—ĩNo yija, “Quenagũ ĩna mũa”, yati mũa yũre? Dios sĩgũti ĩnami quenagũ.

¹⁹ Dios ĩ rotirisere masia mũa. Ado bajiro gotia iti: “Masare sĩabesa. Manajo catigũ gajeo rãca ajebesa. Rinibesa. Gãjire bũsitubesa. Gãjerãre rũobesa. Mũ jacũ, mũa jacore canĩ queno rãcũbũoya”, yi gotia Dios oca. Itire masia mũa, yiyijũ Jesũs ĩre.

²⁰ Ito ĩ yija tũocĩri, ado bajiro yiyijũ:

—Tũoya Riasogũ mũa. Dios ĩ rotirisere masicĩri mamũ ĩagũjũti queno cadiicũ yũ, yiyijũ ĩ Jesure.

²¹ Ito ĩ yija tũocĩri, ĩre ti maiyijũ Jesũs:

—Coji gaye mũa yiroti rũya maji. Mũa ya gajeoni gãjerãre ĩsi jeocĩĩna. Iti waja bũjacĩri bojoro bũjarãre ĩsiĩna. Mũa ito yija ũmacũjũ Dios tũ ejacĩri jairo waja bũjagũ yigũja mũa. Ito bajiri yũ gotirisere cadiya. Ito yicĩri yũ rãca waya, yiyijũ Jesũs ĩre.

²² Ito bajiro Jesũs bũsija tũocĩri, bojori bũjayijũ ĩ. Gajeoni jaigũ ĩnacĩri itire bũto maiyijũ ĩ. Ito bajiri Jesũs bũsire tũocĩri bojori bũjagũti wayijũ ĩ.

²³ Ito yija Jesũs ĩ rãca riasotirãre ti batocĩri ado bajiro bũsiyijũ:

—Gajeoni jairãre josari ĩnaro yiroja Dios ĩ rotirojũ ĩna ejaroto, yiyijũ Jesũs ĩnare.

²⁴ Ito bajiro ĩ yija tũocĩri, ƿcayijarã ĩ rãca riasotiri masa. Ito bajiri mũcana ĩnare goti remoyijũ Jesũs:

—Tũoya yũ rĩa mũa. Gajeonire riti tũoĩarãre josari ĩnaroja ĩnare Dios ĩ rotirojũ ĩna ejaroto. ²⁵ Gawa jota gojere camello ĩ rĩta wa ãmobjaja josari ĩnaroja ĩre. Ito bajibojarocati gajeoni jaigũ Dios ĩ rotirojũ ĩ wa ãmobjaja josari bũsa ĩnaroja ĩre, yiyijũ Jesũs ĩ rãca riasotirãre.

²⁶ Ito bajiro ĩ bũsija tũocĩri, bũto oca jaiyijarã ĩna. Ito bajiri ĩnamasiti gãmeri senĩĩasũoyijarã:

—Riti ĩ yijama, sĩgũ Dios tũ ejabiquĩji, yiyijarã ĩna.

²⁷ Ito yija Jesũs ĩnare ti maicĩri, ado bajiro ĩnare gotiyijũ:

—Masa eja masiado manoja. Josari ĩnaroja ĩnare. Dios sĩgũti jeyaro masigũ ĩna. ĩnejũa josarise manoja ĩre, yiyijũ Jesũs ĩnare.

²⁸ Jesũs ito yija tũocĩri, Pedro cadiyijũ ĩre:

—Queno tũoya mũa. Gũa ya gajeonire jidicãcĩri mũre sũya gũa, yiyijũ Pedro Jesure.

²⁹⁻³⁰ Ito ī yija ado bajiro cūdiyijū Jesús:

—Riti muare gotia yū. Gājerāre Dios oca gotirona yure suyacōri īna űarāre cū warā yirāji coriarā. Īna ocabajirā, Īna jacu, Īna jaco, Īna rīa ito yicōri Īna ya wesecare cūni cū warā yirāji īna yure suyaronā. Ito bajiro yirāji īna gājerāre Dios oca goti āmorā. No yure suya āmocōri ī űarāre cū wacure, queno yigū yiguīji Dios ĩre. Faje wiri, wesecari, ocabajirā, jacosaromia ito yicōri rīa jājarā ĩsigū yiguīji Dios ĩre. Ito bajibojarocati yure suyacōri quenabeto tōbujagu yiguīji ĩ. Ito bajicōri ija catitīűare ĩsigū yiguīji Dios ĩre. ³¹ Coriarā adocāta űasari masa űabojarāti, ija Dios tū ejacōri űasari masa meje űarā yirāji īna. Gājerāma adocāta űasarā meje űabojarāti ija Dios tū ejacōri űasari masa űarā yirāji īna, yiyijū Jesús ĩnare.

Yure sīarā yirāji, Jesús ĩ yi busisusare gaye

(Mt 20.17-19; Lc 18.31-34)

³² Jerusalēnju wara mana wayijarā ĩna. ĩ rāca riasotirā riojua wayijū Jesús. Ito ĩre ĩna suya waroca tuoīa oca jaiyijarā ĩna. “¿No yija Jerusalēnju ĩ waja gūibeati Jesús?” yi tuoīayijarā ĩna. ĩna bero suyarāma buto gūiyijarā. Masa ĩna gūija ticōri, ricati ĩ rāca riasotirāre goti remosusayijū Jesús ĩ godaroti gaye:

³³—Queno tuoja mua. Jerusalēnju warā ya manī. Itoju Masa Rījoru yū űajare yure űiarā yirāji masa. Paia űjarā ito yicōri judio masa rotirise riasori masare cūni ĩsirona yure űiarā yirāji ĩna. Ito bajiri yure boca āmicōri sīa rotirā yirāji ĩna. “Īmo ĩre sīaűa”, yirā yirāji ĩna gawa masare. ³⁴ Ito yicōri yure aja tudirā yirāji ĩna. Yure go ide eobate gurā yirāji ĩna. Yure bajerā yirāji ĩna. Ito yicōri yure sīarā yirāji ĩna. Ito bajibojarocati űdia rāma bero tūdi catigū yigūja yū mūcana, yiyijū Jesús ĩnare.

Santiago mesa Jesure ĩna senīa āmore gaye

(Mt 20.20-28)

³⁵ Ito yija Zebedeo rīa Juan, Santiago cūni eja rūgūyijarā ĩna Jesús tū:

—Tuoja Riasogu mū. “Ado bajiro guare queno yiya”, mure gua senija mū cūdire āmoa gua, yiyijarā ĩna Jesure.

³⁶ Ito ĩna yija tuocōri, ado bajiro cūdiyijū Jesús:

—¿No bajiro yū yire āmoati mūa? yiyijū Jesús ĩnare.

³⁷—Mū rotiroju gua ejaroca mū rāca guare ruji rotiba mū. Sīgūre mū riojocadūja ito yicōri gājire mū gācodūja mū ruji rotire āmoa gua, yiyijarā ĩna Jesure.

³⁸ Ito ĩna yija tuocōri, ado bajiro cūdiyijū Jesús:

—Mūa yure senibojarisere queno tuo masibea mūa. Quenabeto yū tuoīaroca yirā yirāji masa yure. ¿Yure bajiroti quenabeto tuoīa űemecuti masirā yirājida mūa cūni? yiyijū Jesús ĩnare.

³⁹—űemecuticōrāji gua, yiyijarā ĩna Jesure.

Ito ĩna yija ado bajiro yiyijū Jesús:

—Riti muare gotia yū. Quenabeto yū tuoīaro bajiroti quenabeto tuoīarā yirāji mūa cūni. ⁴⁰ Ito bajibojarocati yū rāca muare ruji roti masibea yū. Yū riojocadūja, gācodūja cūni Dios sīgūti yū tū rujironare rotigū yiguīji. Itoju rujiado ĩnare queno ĩsigū yiguīji Dios, yiyijū Jesús ĩnare.

⁴¹ Ito bajiro ĩna busija, gājerā Jesús rāca riasotirā jua dūjamocō űarā tuoīyijarā. Ito bajiri ĩnare tuocōri Juan, Santiagore cūni junisini tiyijarā ĩna.

⁴² Ito bajija ticōri, ĩnare jīmioyijū Jesús:

—Wī űja sīgū ĩ űaja itī wī gānare roti masiguīji. Ito bajiroti masa űja sīgū ĩ űaja wī űjarāre roti masiguīji ĩ. ⁴³ ĩnare bajiro bajibitirūja muare. Ado robojua

bajia. Mwa wato no uju ũa āmogūti gājerāre moa ĩsija quena. ⁴⁴ No ũasagu ũa āmogūti gājerāre ejabwaja quena. ĩnare moa ĩsiri masu robo bajiroti ĩ moa ĩsija quena. ⁴⁵ Yu ũa Masa Rijoru. Masa yure moa ĩsijaro yirocu meje wadicu yu adi sitaju. Masare ejabwarocu wadicu yu. Masare goda ĩsirocw wadicu yu. Ito yicōri ĩna ũeñaro yirise waja, waja yi ĩsirocw wadicu yu, yiyiju Jesús ĩnare.

Cajea macwe Jesús ĩyisiore gaye

(Mt 20.29-34; Lc 18.35-43)

⁴⁶ Mwana wacōri Jericó wame cutiri cutoju ejayiju Jesús ĩre swayarā rāca. Ito cutoju Jesús ĩ budiroca ĩ rāca riasotirā rāca, masa gājerā swayayijarā ĩre. ĩna wari ma tu rujiyiju tibicu, Bartimeo wame cutigu. Timeo macu ũayiju ĩ. Gajeoni macu ũari gājerā ĩre queno yitoni buto josayiju Bartimeo. ⁴⁷ Jesús Nazaret gagu ĩ rēta waja twocōri, buto awasāre rāca ĩre jiyiju tibicu:

—Twoya Jesús mu. David ũayoru janerābatia janami ũa mu. Yure ti maiña mu, yiyiju tibicu Jesure.

⁴⁸ Ito bajiro ĩ yija twocōri, jājarā ĩre tudiyijarā tibicure: “Bwsibesa mu”, yiyijarā masa ĩre. Ito bajiro ĩna yibojarocati buto bwa awasāyiju mwana:

—Twoya David janami mu. Yure ti maiña mu, yiyiju tibicu Jesure.

⁴⁹ Ito bajiro tibicu ĩ yija twocōri, tuja rūgūcoayiju Jesús ĩja.

—ĩre jiya mwa, yiyiju Jesús masare.

Ito ĩ yija tibicure jiyijarā ĩna:

—Wana oca sēoña. Ito yicōri wamu rūgūña. Jesús mre jiami, yiyijarā masa tibicure.

⁵⁰ Ito bajiro ĩna yija twocōri, Jesús twaju warocu yutabuju joegadore ruacōri bubu queda rūgū wayiju ĩ. ⁵¹ ĩ ejaja ticōri, ado bajiro yiyiju Jesús ĩre:

—¿No bajiro yu yire āmoati mu? yiyiju Jesús ĩre.

—Twoya Riasogu mu. Yu ya cajea ruyubea yure. Ti āmoa yu, yiyiju tibicu Jesure.

⁵² Ito yija ado bajiro ĩre cudiyiju Jesús:

—Wasa mu. “Jesús yure yisiocōgū yigūji”, mu yi twoñajare mre yisioa yu, yiyiju Jesús tibicure.

Ito bajiro Jesús ĩ yirocaci ticoayiju tibitibojaru ĩja. Ito bajiri Jesure swa wayiju ĩ tibitija bero ticōri.

11

Jerusalénju Jesús ĩejare gaye

(Mt 21.1-11; Lc 19.28-40; Jn 12.12-19)

¹ Jerusalén sōjwa bwa Olivos wame cutiri turia tu ejayijarā. Itoju jwa cuto ũayiju. Betfagé, Betania wame cutiri cutiri ũayiju iti turia tu. Ito tu bwa ejacōri ĩ rāca riasotiri masa jwarāre cōayiju Jesús. ² Ado bajiro gotiyiju Jesús ĩnare:

—Mani riojo ũari cutoju wasa. Itoju burro macu sia rūgōrwe bujarā yirāji mwa. Noa masa mwja jeaŵa yiya macu ũaguŵi maji. ĩre ōjama. Ito yicōri ĩre āmi wadiba. ³ Gājerā mware senñaja: “¿No yirā ĩre āmi wati mwa?” ĩna yija, ado bajiro cudiba mwa: “Mani ũju āmoami ĩre. Ito bajiri āmi waju gwa. Nocō mejeti jda cōagū yigūji mwana”, yi gotiba, yiyiju Jesús ĩna jwarāre.

⁴ Ito ĩ yija twocōri, wayijarā ĩna. Ito ejacōri maju ĩna sia rūgōrwe ti bujayijarā ĩna. Soje tuti rūgōyiju ĩ. ĩre bujacōri ōjayijarā ĩna.

⁵ Itoju ũarā ĩnare ado bajiro senñayijarā:

—¿No yirona yati mwa? ¿No yija burro macwe ōjati mwa? yiyijarā ĩna.

⁶ Ito Ìna yija tʉocõri, Jesùs Ì rotiado bajiroti cadiyijarā Ìna. Ito bajiri itijũ gāna Jesùs rāca riasotirāre wa rotiyijarā. ⁷ Ito yija burro macure āmi wayijarā Jesùs tajũ. Ito yicõri Ìna ya yutabujuri burro macũ joejũ jeoyijarā. Ì tũ Ìna āmi ejarocati burro joejũ mũa jeayijũ Jesùs. ⁸ Jājarā masa Ìna ya yutabujuri ruacõri Ì riojũ yutabujuri eyocũ yuyijarā Ìna. “Gũa Ujũ ña mũ”, yirona ito bajiro yiyijarā masa Jesure rācũbuorā. Gājerā mimi caeri jatacõri jidicũ yuyijarā Ì cʉdatoni.

⁹ Jesùs riojũ ũmatũarā cʉni Ì berojũ sũyarā cʉni ruje awasāyijarā masa wanũ quenarā:

—Dios sīgũti ñami quena busagu. Dios Macũ Ì cõaru Ujũ quenagũ ñami Ì.

¹⁰ Mani ñicu David ñayorũ Ì rotija quena ñayijũ. Ito bajiroti quenari rodo ñaro yiroja mũcana. Dios sīgũti ñami quena busagu, yiyijarā Ìna wanũ quenarā.

¹¹ Ito bajiro Ìna yiroca riti Jerusalénjũ ejayijũ Jesùs. Ito ejacõri Dios ya wi sājayijũ Ì. Jeyaro ti batoyijũ Jesùs. Ito bero iti rāioja ticõri, Betaniajũ tũdi wayijũ Jesùs Ì rāca riasotirā rāca. Jũ gubojeno ñayijarā Ìna, Ì rāca riasotirā.

Higuera rica manigũre Jesùs Ì rojare gaye
(Mt 21.18-19)

¹² Gaje rũmũ Betaniana wayijarā Ìna. Ìna waroca Jesùs ñiocõyijũ. ¹³ Sõjũna higuera wame catiricũ tiyijũ Jesùs. Rājagũ robo bajiricũ ñacũ higuera wame catiricũ. Queno jũ catiyijũ. Ito bajiri tigũ wayijũ Jesùs higuera gũ ricare barocũ. Ito bajibojarocati higuera gũ tũ ejacõri jũ riti bujayijũ Jesùs. Rica mañijũ cũma meje ñajare. ¹⁴ Itigũ rica manija ticõri, ado bajiro yiyijũ Jesùs itigure:

—Mũ ya ricare tũdi bamenaji masa. Rica mano yiroja Ìja, yiyijũ Jesùs itigure.

Ito bajiro Ì busija tʉoyijarā Ì rāca riasotirā.

Dios ya wijũ niyeru wasoari masare Jesùs Ì bucõare gaye
(Mt 21.12-17; Lc 19.45-48; Jn 2.13-22)

¹⁵ Jerusalén tũdi ejacõri Dios ya wi sājayijũ Jesùs Ì rāca riasotirā cʉni. Ito sāja ejacõri ito waja gāme ñarāre bucõayijũ Jesùs. Niyeru wasoarāre Ìna ya niyeru jeoado tujũda queoyijũ Jesùs. Ito yicõri buja waja gāmerā ye Ìna ya cumurori tujũda cõayijũ Jesùs. ¹⁶ Ito bajiri Dios ya wijũ gajeoni āmi wa rotibisijũ Ìnare.

¹⁷ Ito yicõri ado bajiro masare riasoyijũ:

—Ì oca tutina ado bajiro gotiami Dios: “Yũre rācũbuora wi ñaro yiroja yũ ya wi. Masa jeyaro yũre busirā yirāji iti wijũ sājacõri”, yi gotia Dios oca. Ito bajiro mũa yija riniri masa Ìna rudiri wi bajiro godo weoa mũa Dios ya wire, yiyijũ Jesùs.

¹⁸ Ito bajiro Jesùs Ì yija tʉocõri, “¿No bajiro Ìre sīarujati mani?” yi tʉoñayijarā paia ujarā, judio masa rotirise riasori masa cʉni. Masa jeyaro Ìre riti Ìna tʉorũñajare, ito bajiro tʉoñayijarā Ìna, Jesure gũirā. ¹⁹ Rāiocũro ñaroca iti cutore wayijũ Jesùs Ì rāca riasotirā rāca.

Higuera rica manigũ iti siniare gaye
(Mt 21.20-22)

²⁰ Gaje rũmũ busuri jĩjũ mũcana mana warā higuera wame catiricũ tũ ejayijarā Ìna. Ito ejacõri higuera gũ iti siniaja tiyijarā Ìna. Ñe mari cʉni sinicoayijũ itigũ Ìja. ²¹ Itocõti Jesùs Ì busigore tʉoña bujayijũ Pedro:

—Tiya guare Riasogu mũ. Itigure mũ rojaja bero sinicoayija itigũ Ìja, yiyijũ Pedro Jesure.

²² Ito ĩ yija tʷocōri, ado bajiro gotiyijũ Jesũs ĩ rāca riasotirāre:

—Diore mʷa tʷorānʷa quena. “Diore gʷa senija cʷdigu yiguĩji”, mʷa yi tʷoiaja quena, yiyijũ Jesũs ĩnare. ²³ Riti mʷare gotia yʷ. Diore tʷorānʷacōri, ĩ tʷiare, “Cʷnĩ rāgʷcōri riaca jajosajũ quedi roaya”, mʷa yija ito bajiroti rētarō yiroja. Diore senicōri, “Yʷ senirise cʷdibiquĩji Dios”, yi tʷoiaɓesa mʷa. Diore senicōri, “Yʷ senirise cʷdigu yiguĩji Dios”, yi tʷoiaña mʷa. Mʷa ito yijati ito bajiroti rētarō yiroja. ²⁴ Ito bajiri Diore senicōri: “Yʷare cʷdicāñi ĩ”, yi tʷoiaña mʷa ya ʷsina. Mʷa ito yijati mʷare cʷdigu yiguĩji Dios. Ito yicōri mʷa āmorise mʷare ĩsigũ yiguĩji ĩ. ²⁵ Diore bʷsirāti, gājerā ñeñaro ĩna yirise ācabojaja quena. Ito bajiro mʷa yijati, mani Jacʷ ũmacũju gagʷ mʷa ñeñaro yirisere ācabojogu yiguĩji ĩ cʷni. ²⁶ Ito bajibojarocati mʷare gājerā ĩna ñeñaro yirisere mʷa ācabojobeja, mani Jacʷ ũmacũju gagʷ mʷa ñeñaro yirise ācabojobiquĩji ĩ cʷni, yiyijũ Jesũs ĩnare.

¿Ñima ĩ rotijare ito bajiro yati mʷ? yi Jesure ĩna senĩare gaye
(Mt 21.23-27; Lc 20.1-8)

²⁷ Ito yija bero Jerusalenjũ tʷdi wayijũ Jesũs ĩ rāca riasotirā rāca. Itoju ejacōri Dios ya wi wayijũ Jesũs. Ito ĩ ña ucurocati ĩ tʷ eja rāgʷyijarā paia ʷjarā, judio masa rotirise riasori masa ito yicōri judio masa bʷcʷrā cʷni. ²⁸ Ito ejacōri ado bajiro Jesure senĩayijarā ĩna:

—¿Dios ya wijũ masare mʷ bʷcʷaja, ñimʷ roticati mʷare? ¿Ito yicōri ñimʷ ĩ rotirise rāca ito bajiro yicati mʷ? yiyijarā ĩna Jesure.

²⁹ Ito ĩna yija tʷocōri, ado bajiro cʷdiyijũ Jesũs:

—Yʷ cʷni coji gaye mʷare senĩa āmoa. Mʷa yʷare cʷdija tʷocōri, yʷare rotigu wame gotigu yigʷja yʷ mʷare. Ado bajiro mʷare senĩa yʷ: ³⁰ ¿Juan masare idé gutoni, ñimʷ rotiyijari ĩre? ¿Dios rotiyijarite ĩre? ¿Masajʷa rotiyijarite? Yʷare cʷdiya mʷa, yiyijũ Jesũs ĩnare.

³¹ Ito ĩ yija tʷocōri, ĩnamasiti gāmeri tʷoia bʷsiyijarā:

—¿No bajiro ĩre cʷdirāti mani? “Juan masare idé gutoni cʷayijũ Dios”, mani yija, “¿No yija Juanre tʷobiticati mʷa?” manire yigʷ yiguĩji Jesũs. ³² Ito bajibojarocati, “Masa rotiyijarā Juanre”, mani yija, manire junisinirā yirāji masa. “Juanre cʷayijũ Dios”, masa ĩna yi tʷoiajama, ¿no bajiro Jesure cʷdirā yirājida mani? yi tʷoiaijarā paia ʷjarā. ³³ Ito bajiri:

—Masibeja gʷa, yiyijarā ĩna Jesure.

Ito ĩna yijare:

—Baʷ, yʷare rotirʷ wame gotibicʷja yʷ cʷni mʷare, yiyijũ Jesũs ĩnare.

12

Queno moare rujeo masimena Jesũs ĩ yire gaye
(Mt 21.33-46; Lc 20.9-19)

¹ Goti masiore ocana ado bajiro masare riasoyijũ Jesũs:

—Sĩgũ ʷyé wese oteyijũ ĩ. Ito yicōri masa ĩna rinime yirocʷ camotayijũ ĩ wesecare. Ito yicōri ʷyére wañiaroti goje meniyijũ ʷyé idere ñurocʷ. Ito yicōri ũmari wi meniyijũ ĩ ya wesecare, tirānʷcʷja, yiroca. Ito yija bero gājerāre ado bajiro gotiyijũ ĩ: “Yʷ ya wesecare mʷa codeja mʷare waja yigʷ yigʷja yʷ”, yiyijũ ĩ ĩnare. Ito yicōri wa ucugu wacoayijũ ĩja. ² Yoa bʷsarijũ ʷyé rica bʷcʷaroca ĩ ya moari masare cʷayijũ ʷyé ĩre āmi ĩsitoni. ³ ʷyé weseju ĩ ejaroca ĩre ñiacōri jayijarā weseca coderi masa. ĩre ʷyé ĩsimenati, “Wasa”, yiyijarā ĩna. Ito bajiri ñe manoti tʷdi ejayijũ ĩre roti ñucaru tʷ. ⁴ ʷyé ĩ āmibeja ticōri, gāji moari masʷre cʷayijũ weseca ʷju, ʷyé ĩre āmi ĩsitoni. ʷyé weseju ĩ ejaja ticōri,

ĩre cuni jayijarã ĩna. Ito bajiri ĩ ya rijogaju camĩ cutiyijũ ĩ. Ito bajiro ĩre yicĩri ñeñaro busiyijarã ĩna. ⁵ Ito bajiro ĩre ĩna yija ticĩri, macana gãjire cõayijũ iti wese uju. ĩ ejaja ticĩri, ĩre s̃ayijarã weseca coderi masa. Ito bajiri jãjarã busa cõayijũ iti wese uju ĩja. ĩnare cuni ito bajiroti yiyijarã weseca coderi masa. Coriarãre buto jayijarã. Gãjerãre s̃ayijarã ĩna.

⁶ S̃igũ macũ cutiyijũ iti wese uju. ĩre buto maiyijũ ĩ. “Yũ macũre rãcũbuorã ĩre tuorã yirãji ĩna”, yĩ tuoĩayijũ ĩ. Ito bajiri ĩ macũre cuni cõasusayijũ ĩ ĩja.

⁷ Ito bajiri weseca uju macũ ĩ ejaja ticĩri, ado bajiro gãmeri busiyijarã weseca coderi masa: “Adi wese uju macũ ñami ãni. ĩ jacũ godaja bero adi wese ĩ ya wese ñaro yiroja. ĩre s̃iato mani adi wese ujarã ñarona. Ito bajiri mani ĩre s̃iaja bero mani ya wese ñaro yiroja ĩja”, yiyijarã ĩna. ⁸ Ito bajiri ĩre ñiacĩri s̃ayijarã ĩna. Ito yicĩri ĩ ya rujure weseca tunimaju cõayijarã ĩna. Itocĩti ña adi oca, yiyijũ Jesũs ĩnare.

⁹ Ito bajiro ĩnare goti ticĩri, ado bajiro senĩayijũ Jesũs masare:

—¿No yigũ yiguĩjida weseca uju ĩnare? Ado bajiro yigũ yiguĩji ĩ. Weseca coderãre s̃iagũ wacũ yiguĩji ĩ. Ito yicĩri gãjerãre weseca code rotigũ yiguĩji ĩ, yiyijũ Jesũs ĩnare.

¹⁰ Gaje ado bajiro gotiyijũ Jesũs:

—¿Dios oca tutire tũĩabeati mũa? Tuoya mũa ado bajiro gotia:

Gũta wi menĩri masa coga gãtagã cõayijarã ĩna. Ito bajibojarocati gaje gãta rẽto busaro quenarica ñayijũ ĩna cõabojaraga. Itiga gãtagãna suoriti quenari wi menigũ yiguĩji Dios. Itiga gãtagã manija, ñe menire manija ĩja.

¹¹ Ito bajiro ãmoñi Dios mani Uju. Ito bajiri itire masicĩri buto tuoĩa wanũa mani, yĩ gotia Dios oca.

Ito bajiro yĩni Dios yũre rẽtaroti tuoĩa yugũ, yiyijũ Jesũs ĩnare.

¹² Ito bajiro Jesũs ĩ yija tuocĩri, ĩre ñia ãmobjayijarã iti cuto ñari masa. “‘Ito bajirã ñama ĩna’, manire yirocũ iti ocare gotimi Jesũs”, yĩ tuoĩayijarã ĩna. Ito bajibojarocati masare gũĩrã Jesure ñabisijarã ĩna. Ito bajicĩri itijũna wacoayijarã ĩna ĩja.

Ĝarãre mani waja ruyurioja ñaro bajiroti waja yija quena, Jesũs ĩ yire gaye (Mt 22.15-22; Lc 20.20-26)

¹³ Fariseo gaye tuoĩarã, Herodes ĩ baba mesa cuni ejayijarã ĩna Jesũs tũju. ĩna ujarã rotija tuocĩri, Jesũs tũ wayijarã ĩna. “Jesũs ĩ cadi masibeja, ĩre oca meni masirã yirãji mani”, yĩ tuoĩacĩri ĩ tũ ejayijarã ĩna. ¹⁴ ĩ tũ ejacĩri ado bajiro yiyijarã ĩna:

—Tuoya Riasogu mũa. Riojo gotigũ ña mũa. Masa mure busitũja guijobea mure. “Masa jeyaro coro bajiroti ñama”, yĩ tuoĩa mũa. Dios ĩ gotirisere riojo riasogu ña mũa. Riojo gotigũ mũa ñajare mure senĩa gua: “¿Roma cuto gagũ ujure ĩ rotiado bajiroti ĩre gua waja yija quenati? ¿ĩre gua waja yibeja cuni quenatite?” yĩ senĩayijarã ĩna Jesure.

¹⁵ ĩna tuoĩarise masiyijũ Jesũs. Ito bajiri ado bajiro ĩnare cadiyijũ ĩ:

—¿No yija yũre ruo ãmoati mũa? Niyeru cuji yũre ãmi ĩsitẽña. Tirocũ ya yũ, yiyijũ Jesũs ĩnare.

¹⁶ Ito ĩ yija tuocĩri, niyeru cuji ĩre ãmi ĩsiyijarã ĩna. Iti cujire ticĩri ado bajiro ĩnare senĩayijũ Jesũs:

—¿Ñimũ ya rio ñati mũa tija? Ito yicĩri, ¿ñimũ wame ucare wãñati ado? yiyijũ Jesũs ĩnare.

Ito yija ado bajiro Jesure cadiyijarā ĩna:

—Hjũ César ya rio bajiro baja, yiyijarā ĩna Jesure.

¹⁷ ĩna ito yija tũocõri, ado bajiro cadiyijũ Jesũs:

—César ye iti ñajama ĩre ĩsija quena. Ito yicõri Dios ye iti ñaja cuni ĩre ĩsija quena, yiyijũ Jesũs ĩnare. Ito bajiro Jesũs ĩ yija tũo ucayijarā ĩna.

¿Godacõri tũdi caticoarā yirājida masa? yi Jesure ĩna seniĩtare gaye
(Mt 22.23-33; Lc 20.27-40)

¹⁸ Ito yija saduceo gaye tũoĩarā coriarā Jesure tirona ejayijarā ĩna. “Masa ĩna godaja tũdi catire ma”, yi tũoĩarā ñayijarā saduceo gaye tũoĩarā. Ito bajiri Jesure seniĩarona ejayijarā ĩna ĩ tũ:

¹⁹ —Tũoya Riasogu mũ. Ado bajiro manire ucañi Moisés ñayoru: “Rĩjoru ñasũogu rĩa macũti ĩ manojore ĩ godagoja ĩ ocabaji manojõ cuti wasoaja quena. Ito bajiro yigũti ĩ rĩjoru ñabojarũre rĩa cuti ĩsigũ yigũĩji”, yi ucañi Moisés ñayoru, yiyijarā ĩna Jesure. ²⁰ Ito bajiri mũcana gaje oca goti remoyijarā ĩna Jesure:

—Jane mejeũ sīgũ ñayijũ. Co āmojeno ñarā ocabajirā cutiyijũ ĩ. Cajero manojõ cutisũoyijũ ñasũogu. Rĩa macũti ĩ manojore godagocoayijũ ĩ. ²¹ Ito bajiri manujũ godagorore manojõ cutiyijũ ĩ bero gagũ mũcana. Ito yicõri ĩ cuni rĩa macũti cõcoayijũ. Ito bajiri ĩ bero gagũ iso rācati manojõ cutiyijũ mũcana. ²² Ito bajiroti ñasũogu ñajacu ĩ ocabaji mesa ĩna jeyaro isore manojõ cutibojayijarā ĩna. Iso rāca rĩa cutĩmena riti goda jedicoayijarā ĩna. ĩna goda jedija berøjũ godayijõ ĩna manojõ ñabojaro ĩja. ²³ “Masa ĩna godaja mũcana tũdi catirā yirāji”, ya mũ. Riti mũ gotija, ĩñimũ rāca manujũ cutigo yigõjida iso mũcana tũdi caticõri? ĩna jeyaro manojõ ñañi iso, yiyijarā saduceo gaye tũoĩarā Jesure.

²⁴ Ito ĩna yija tũocõri, ado bajiro cadiyijũ Jesũs:

—Dios oca tutire masibea mũa. ĩ masirisere cuni masibea mũa. Ito bajiri masibiticõri, wisa mũa. ²⁵ Tũdi catirā yirāji masa Dios tũ cati ñarona. Itoju manojõ cutĩmenaji masa. ĩmacũju Dios ñaro gāna āngel mesa robo bajirā ñarā yirāji masa, yiyijũ Jesũs ĩnare.

²⁶ Ito yija gaje goti remoyijũ Jesũs ĩnare: “Godabojarāti mũcana tũdi catirā yirāji masa. ¿Moisés ñayoru ĩ ucare tiĩabeati mũa? Yucu ājuricu watoju Dios ĩ busĩre ruyuyijũ Moisésre. Ado bajiro Moisésre busiyijũ Dios: ‘Abraham ñayoru yũre rācũbuõgu yami. Isaac ñayoru ito yicõri Jacob ñayoru cuni yũre rācũbuõrā yama ĩna’, yiyijũ Dios Moisés ñayorũre. ²⁷ ‘ĩna udiarā yũre rācũbuõrā yama’, Dios ĩ yija, catiri seyoama ĩna. Dios tũju ñarāji ĩna. Godarā meje ñama ĩna. Bũto tũoĩa wisa mũa”, yiyijũ Jesũs saduceo gaye tũoĩarāre.

Dios ĩrotirise ñasarise gaye
(Mt 22.34-40)

²⁸ Judio masa rotirise riasori masũ Jesũs rāca ĩna busiroca tũo ñayijũ ĩ. Ito bajiri, “Queno cadiami Jesũs”, yi tũo ñayijũ ĩ. Ito bajiri Jesũs tũjua wayijũ ĩ ĩja ĩre seniĩarocũ:

—¿Disejua ñati Dios rotirise ñasarise? yi seniĩayijũ ĩ Jesure.

²⁹ Ito yija ado bajiro cadiyijũ Jesũs ĩre:

—Dios ĩrotirise ñasarise ado bajiro gotia: “Tũoya Israel sita gāna mũa. Dios sīgũti ñami mani Hjũ. ³⁰ Dios mani Hjũre bũto mani maija quena. Mani ya usijũna, mani tũoĩarisena, ito yicõri mani sēorisena cuni Diore bũto mani maija quena”, yi gotia Dios ĩ rotirise ñasarise. ³¹ Iti bero gaye ito bajiroti gotia:

“Manimasiti mani mairo bajiroti gājerāre cūni maija quena”. Disejua gaje Dios ī rotirise rētoro űasarise manoja, yiyijū Jesūs judio masa rotirise riasori masare.

³² Ito yija ado bajiro yiyijū judio masa rotirise riasori masu Jesure:

—Queno ya riasogu mu. Ri ya mu. Dios sigūti űami. Nijua gāji mami. Ito mu yirise riti űa. ³³ Mani Diore maija quena. Mani ya usijuna, mani tuoűarisena ito yicōri mani sēorisena cūni Diore maija quena. Manimasiti mani mairo bajiroti gājerāre cūni maija quena. Diore mani maija, masare cūni mani maija, iti űa űasarise. Diore waibucurā soe űsiado rēto busaro quena űaroja Diore ito yicōri masare cūni mani maija, yiyijū judio masa rotirise riasori masu Jesure.

³⁴ Ī queno cudija tuocōri, ado bajiro yiyijū Jesūs ĩre:

—Yū tija jabeto ruya, “Yū űju űami Dios”, mu yī tuoűaroto, yiyijū Jesūs ĩre.

Ito bajiro Jesūs ĩ yija tuocōri, sigūjua senīa remo yibisijarā ĩja. “Mani rētoro masigū űaguĭji Jesūs”, yī tuoűayijarā ĩna. Ito bajiri ĩre senīa remobisijarā ĩja.

ĶNimū janami űayijari Cristo muu tija? yī Jesūs ĩ senīare gaye
(Mt 22.41-46; Lc 20.41-44)

³⁵ Co rumu Dios ya wiju masare riaso űagū ado bajiro senīayijū Jesūs ĩnare:

—“David űayoru janerābatia janami űaguĭji Cristo”, yicā Dios ī rotirise riasori masa. ĶNo yija itire yicati ĩna? ³⁶ Jane mejeju Espīritu Santo ĩ ejabuarisena ado bajiro ucaűi David űayoru:

Cristo, Dios cōaru yū űju űami ĩ. ĩ űicuju yū űabojarocati yū űju űami Cristo, yī ucaűi David űayoru. Gaje uca remoűi David: Yū űju Cristore ado bajiro gotiűi Dios: “Yū ya riojocadaja rujiya. Mu wajanare mu rotiroca yigu yigūja yū”, yīűi Dios yū űjure, yī ucayoűi David.

³⁷ ĶNo yija, “Yū űju űami Cristo”, yiyijari David űayoru? Cristo David janerābatia janami űacōri, Ķno bajiro David űju bajiyijari Cristo? David űayoru janerābatia janami ĩ űaja, “Yū űju”, yibitiboru David, yiyijū Jesūs ĩnare.

Jesūs queno busija tuocōri, wanu quenayijarā masa.

“Seti űa muare”, fariseo gaye tuoűarāre Jesūs ĩyire gaye
(Mt 23.1-36; Lc 11.37-54; 20.45-47)

³⁸ Masare ado bajiro riasoyijū Jesūs:

—Judio masa rotirise riasori masa robo muu yibe yirona queno tuoűaűa muu. Tite. Ado bajiro yama ĩna. Yutabujuri quenarise yōarise sāűacōri masa ĩna tiro riojo wa ucu āmorāji ĩna. Ito yicōri cuto gadareco gājire ĩna canamuoja, rūcubuoere rāca senīare āmorāji ĩna. ³⁹ Minijuara wiju sājacōri rūcubuoera cumuro riti ruji āmorāji ĩna. Ito yicōri basari rumu cūni űasari masa tu riti ba ruji āmorāji ĩna. ⁴⁰ Manuju godagoana romiare cūni ĩna ya wiri ēmarāji ĩna. Ito yicōri masa ĩna tiro riojo yōari Diore busirāji ĩna. “Queno yirā űama ĩna”, masa yī tuoűajaro yirona yōari Diore busirāji ĩna. Ito bajiro ĩna yija quenabetoja. Ito bajiri űeűaro ĩna yirise waja, waja yirā buto busa quenabeto tōbujarā yirāji ĩna. ĩna robo muu yibe yirona queno tuoűaűa muu, yiyijū Jesūs masare.

Wajeago bojoro bujago Diore niyeru iso ĩsire gaye
(Lc 21.1-4)

⁴¹ Co rumu Dios ya wi sājacōri niyeru cūra jedo tu rujiyijū Jesūs. Iti jedoju masa ĩna niyeru Diore cū ĩsija tiyijū Jesūs. Gajeoni jairā jaje niyeru Diore cū ĩsiyijarā iti jedoju. ⁴² Ito yija bojoro bujago ejayijo. Manuju godagoro űayijo iso.

Jua cuji niyeru cujiri sāyijo iso. Cobre ñayiju iti cujiri. Jabetacā waja cutirise ñayiju iso sārise. ⁴³ Ito yija ī rāca riasotiri masare jimioyiju Jesús:

—Riti muare gotia ya. Adio bojoro bujago ñabojagoti queno Diore īsimo iso. Gajeoni jairā rēto busaro īsimo iso. ⁴⁴ Gajeoni jairāre jaje ña niyeru. Īna īsibojarocati jairo ruya ĩnare maji. Isoama bojoro bujago ñabojagoti īsi jeomo iso. Iso bare waja yiroti Diore īsi jeocōmo iso, yiyiju Jesús ī rāca riasotirāre.

13

Dios ya wi ōjea bate godaro yiroja, Jesús ī yire gaye

(Mt 24.1-2; Lc 21.5-6)

¹ Dios ya wiju ñaru Jesús ī budiroti ado bajiro yiyiju ī rāca riasotigu:

—Tiya Riasogu mu. Quenari wi ña iti wi. Gāta quenarisena queno wi meniñi ĩna, yiyiju ī Jesure.

² Ito ī yija tuocōri, ado bajiro cadiyiju Jesús ĩre:

—Iti wire queno tiya mu. Jana batecōrā yirāji masa iti wire. Ito yicōri ñajediro gūtagārire rea baterā yirāji masa. Ito bajiri adi wi gaye gūtagā gajega joe jesabeto yiroja. Ñarocōti godacoaro yiroja, yiyiju Jesús ĩre.

Adi amuari jediroto rioja ado bajiro rētarō yiroja, Jesús ī yire gaye

(Mt 24.3-28; Lc 21.7-24; 17.22-24)

³ Ito yija bero Olivos wame cutiri turia majacōri rujiyiju Jesús. Iti turia riojo sōju busa ñayiju Dios ya wi. Jesure ricati oca senīlarona ī tu eja rūgūyijarā Pedro, Santiago, Juan, ito yicōri Andrés cuni:

⁴ —¿Nocāta rētarō yirojada mu yirise? ¿No bajiro ti masirā yirājida gua? Mu yirise rētaroto rioja, ¿ñere tisurā yirājida gua? yiyijarā ĩna Jesure.

⁵ ĩna ito yija tuocōri, ado bajiro gotiyiju Jesús ĩnare:

—Queno tuoīaña gājerā muare ruobe yirona. ⁶ “Dios ī cūana ña gua”, yi ruorā yirāji ĩna muare. Ito bajiroti masa jājarāre ruorā yirāji ĩna.

⁷ Masa gāmeri jarise ocare mua tuoja, gūibeja. Ito yicōri masa gāmeri sīlarise ocare mua tuoja cuni, gūibeja. Ito bajiroti rētarō yiroja. Ito bajibojarocati susari rumu meje ñaroja maji. Jaje ñeñarise rētarō yiroja susari rumu ejaroto rioja. ⁸ Co butu gāna gāmeri sīlārā yirāji gaje butu gāna rāca. Ito yicōri co sita gāna gāmeri sīlārā yirāji gaje sita gāna rāca. Co cuto ruyabeto sita uero yiroja. Ito yicōri bare jediro yiroja. Ito bajiri ñiocōrā yirāji masa. Quenabeto tōbujasurā yirāji ĩna. Ito bajibojarocati buto busa rētarō yiroja maji.

⁹ Queno masima gājerā muare ñiame yirona. Muare ñiacōri ñasari masa tu āmi warā yirāji ĩna. Ito yicōri minijuara wiju muare bajerā yirāji ĩna. Yure tuorānūrā mua ñajare ujarā riojo muare jidi rūgōrā yirāji. ĩna tiro riojo, “Jesure tuorānūrā ña gua”, yirā yirāji mua. ¹⁰ Susari rumu rioja Dios oca quenarisere masa jeyaro masi jedirā yirāji ĩa. ¹¹ Muare ñiacōri ujarā riojo muare āmi cūrā yirāji ĩna. Ito bajiro muare ĩna yibojarocati gūibeja. Ujarāre mua cadiroti buto tuoīa oca jaibeja. ĩnare mua queno cadiroti gotigu yiguñi Espiritu Santo. Mua meje busirā yirāji. Espiritu Santo muare quedi sājacōri busigu yiguñi ī, yiyiju Jesús ī rāca riasotirāre.

¹² Mucana ĩnare gaje goti remoyiju Jesús:

—Sīgū rīa ñabojarāti ĩna ñarāre sīa rotirā yirāji. Ito yicōri ĩna jacu ī rīare sīa rotigu yiguñi ī. Ī rīa cuni ito bajiroti ĩna jacure sīa rotirā yirāji. ¹³ Yure mua tuorānūja ticōri, buto junisirā yirāji ĩna. Ito bajibojarocati no yure

tuorānugūreti masogū yiguīji Dios. Īre catitīñare ĩsigū yiguīji Dios, yiyijū Jesús ĩnare.

¹⁴ 'Diore goti ĩsiri masu ñayoru ĩ ucagore ticōri queno tuoīaña mua: "Co ramu, ramá buto buogu cūrā yirāji masa Dios ya wiju. Quenabetoja iti", yi ucañi Diore goti ĩsiri masu. Īre mua tija ejori rudi waja. Judea sitaju mua ñajama, gūtagūju rudi waja. ¹⁵ Mua ya wi rijogodoju mua ñaja, gajeoni āmirā ruji wabeja. Mua ruji waboriju manoja muare. ¹⁶ Weseca moarā mua ñaja cuni, yutabujure āmirā wiju tūdi wabeja. Mua tūdi waboriju manoja muare. ¹⁷ Romia rīa sāñarā ĩna ñaja buto guijoro yiroja susari ramuri. Ūjurā rucorāre cuni ito bajiroti guijoro yiroja. ¹⁸ Susari ramu juebucu ñaroca iti rētame yirona Diore seniña mua. ¹⁹ Susari ramuri riojua ñeñaro tōbujarā yirāji masa. Dios adi macārucūro ĩ rujeoja bero ĩna tōbujado rēto busaro tōbujarā yirāji masa ĩja. Ito bajiro macana tūdi rētabeto yiroja ĩja. ²⁰ Yoari quenabiti ramuri iti ñaja sigū ruyabeto goda jedirā yirāji masa. Ito bajibojarocati ĩ ñarā ĩ beseanare maicōri, yoari meje busati cūgū yiguīji quenabiti ramuri.

²¹ 'Sīgū ĩ muare gotija: "Tiya adoju ñami Cristo", ĩ yija, tuobeja ĩre. Gāji muare ĩ gotija, "Titēña ōju ñami, Dios ĩ cōaru", ĩ yija, cadibeja ĩre cuni. ²² Ruori masa jajarā wadirā yirāji. "Yuti ña Cristo", "Yuti ña Diore goti ĩsiri masu", yirā yirāji ĩna. Ito yicōri masare ruo āmorā ĩna masiro bajiro guijoro tiyamanī ĩnare ĩorā yirāji ĩna. Dios ĩ beseanare cuni ruo āmbojarā yirāji ĩna. ²³ Queno tuoīa masiña mua. Iti rētaroto riojua muare goticā yu. Ito bajiri queno bajiya mua, yiyijū Jesús ĩnare.

Yu Masa Rijoru tūdi ejagu yigūja, Jesús ĩyire gaye

(Mt 24.29-35,42,44; Lc 21.25-36)

²⁴ 'Quenabeto masa ĩna tōbujari ramuri bero ūmacañi ĩ busurise jediro yiroja. Ñami gagu ito bajiroti bajigu yiguīji. Ito bajiri busumenaji ĩna ĩja.

²⁵ Ñocōa cuni naruorā yirāji. Ito yicōri quedirā yirāji ĩna. ²⁶ Ito baji ñaroca yu Masa Rijoru ñajare yure tirā yirāji masa. Ide bueri watoju buto masirise rāca wadigu yigūja yu. Ito yicōri busurise rucogu wadigu yigūja yu. ²⁷ Ūmacūju Dios ĩ ñaro gāna ángel mesare cōagū yigūja yu masare ĩna āmitoni. Ito bajiri macārucūro ñarocōti bata warā yirāji ĩna, Dios ĩ beseanare miojurona.

²⁸ 'Higuera wame catiricu ocare tuo masiña muare yu gotija. Ito bajiri itigu jū buja ticōri, "Jabeto ruya cuma ejaroto", yi masia mani. ²⁹ Ito bajiroti yu gotiado bajiroti iti rētasuaja ticōri, "Jabeto ruya Masa Rijoru ĩ tūdi wadiroto", yi masirā yirāji mua. Sōju meje ñagū yigūja yu. ³⁰ Riti muare gotia yu. Adi ramuri gāna ĩna goda jediroto riojua, yu busiro bajiroti rētaroto yiroja. ³¹ Adi sita, macārucūro cuni jedicoaro yiroja. Ito bajibojarocati yu ocama jedibetoja. Yu gotiado bajiroti rētaroto yiroja.

³² 'No yicōri yu tūdi wadiri ramu masire ma masare. Ūmacūju gāna ángel mesa cuni masimenaji. Yu Dios Macu ñabojaguti masibea yu cuni. Mani Jacu Dios sīgāti masiami yu tūdi wadiroti ramu.

³³ 'Ito bajiri queno tirānūma mua. Yu wadiri ramu mua masibea queno tirānūma mua. ³⁴ Muare oca gotia yu. Queno tuoja. Wi uju ñayiju sīgū. Wa ucugu warocu ĩ ya moari masare wi code rotiyiju ĩ. ĩ waroto riojaju ĩna maroati gotiyiju ĩnare. Ito yicōri soje coderi masire tirānūma rotiyiju wi uju. ³⁵ ĩ robo bajiro wacu yigūja yu cuni. Ito bajiri queno tirānūma mua. Yu wadiroti masibea mua. Rāiocūro, ñami gudareco, cara yujirocati, busuri yu wadiroti masibea mua. ³⁶ Itocōti yu ejaja canibeja. Masimena bajiro bajibeja. ³⁷ Muare

yū gotirise masa jeyarore goti jeocōa yū. Queno tirānuña mña, yiyijū Jesús ĩnare.

14

Jesure ñia āmorā ĩna cuníre gaye
(Mt 26.1-5; Lc 22.1-2; Jn 11.45-53)

¹ Jua rāmu ruyayijū basa ĩna meniroto. Naju wadarise uco wñoya mani bare basa ñayijū. Iti wame ñayijū Pascua. Iti rāmurī Jesure sīa āmoyijarā paia ujarā, judio masa rotirise riasori masa cunī. Jesure ñia āmorā, “¿No bajiro ĩre oca menirujati mani?” yi tuoīayijarā ĩna. ² Ado bajiro yiyijarā coriarā:

—Pascua basa ñaroca Jesure mani ñiaja, masa junisinirā yirāji manire. Ito bajiri ĩre ñiabitiraja mani Pascua basa iti ñaroca maji, yiyijarā ĩna.

Romio Jesús ya rijogajū sūtirise iso jiojeore gaye
(Mt 26.6-13; Jn 12.1-8)

³ Betaniajū Jesús ĩ ña ucurocati Simón ruju cami catigoru ya wijū ñayijū ĩ. Ito ĩna ba rujirocati romio ejayijo ĩna tū. Gūta alabastro wame catirisena ĩna meniraga rucoyijo iso. Itigajū nardo úye jiocōri āmi ejayijo iso. Queno sati quenarise ñayijū iti. Godana rujare turoti ñayijū nardo úye. Iti ñayijū bato waja rūcarise. Itiga āmumare wējeacōri Jesús ya rijoga joeju úye jio guyijo iso.

⁴ Ito bajiro iso yija ticōri, itijū ñarā coriarā junisiniyijarā:

—¿No yija úyere rocati cōati iso? ⁵ Iti úye trescientos waja catibojabū. Iti waja niyeru bujacōri bojoro bujarāre ĩsirujaboyija isore, yiyijarā coriarā ĩnamasiti tuoīa busirā.

Ito bajiro tuoīacōri isore tudiyijarā ĩna.

⁶ Ito ĩna yija tuoōri, ado bajiro yiyijū Jesús ĩnare:

—Isore tudibesa mña. ¿No yija isore rūcubuoobeati mña? Iso yirise quenasacōa yure. ⁷ Mña rāca riti ñatīñarā yirāji bojoro bujarā. Ito bajiri ĩnare ejabuatīñarā yirāji mña. Yūama mña rāca ñatīñabicu yigūja. Ito bajiri mña rāca yū ñaroca maji yujare ejabūaja quena. ⁸ Adio iso tuoīaro bajiro queno yure yimo iso. Yū godaroto riojua yū ya rujare úye queno sati quenarise tumo iso. ⁹ Riti mware gotia yū. Dijū Dios oca quenarise ĩna riasoja yure queno iso yigore gaye tuoīā yirāji masa. Ito bajiri iso queno yirise tuoīacōri, isore ācabojamenaji ĩna, yiyijū Jesús ĩnare.

Jesure ĩna ñiatoni Judas ĩ oca menire gaye
(Mt 26.14-16; Lc 22.3-6)

¹⁰ Ito yija paia ujarā rāca busirocu wayijū Judas Iscariote. Jesús rāca riasotirā jua gubojeno ñagū ñayijū ĩ. Jesure ñiatoni paia ujarāre gotiyijū ĩ. ¹¹ ĩ gotija tuoōri, wanuyijarā ĩna:

—Niyeru mure ĩsiana gūa, yiyijarā ĩna Judasre.

Ito bajiri, “Jesure ĩna ñia masitoni, ¿no bajiro ĩnare ĩorujati yū?” yi tuoīasñoyijū Judas.

Jesús ĩ basusare gaye
(Mt 26.17-29; Lc 22.7-23; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

¹² Naju wadarise uco wñoya mani bare basa ejayijū, Pascua basa ñasñori rāmu. Oveja macu Diore soe ĩsiri rāmu ñayijū iti rāmu. Iti rāmūti Jesús rāca riasotiri masa ado bajiro senīayijarā ĩre:

—¿Noju gūa ware āmoati mñ, bare meni yurā Pascua basa baroti? yiyijarā ĩna Jesure.

¹³ Ito yija jūarā ĩ rāca riasotirāre goti ñucayijū Jesús:

—Cuto wasa. Itoju ãmugũ ide gõnaraduna ide gõnagũre ti bujarã yirãji mua. Ìre Suyu waja. ¹⁴ Suyu sãjacõri wi ujure seniĩama: “Manire riasogu ado bajiro yimi: ‘¿Noju ñati yu rãca riasotirã rãca Pascua basa menirã gua baroti sãa?’ yimi mani Uju guare”, yiba mua, yiyiju Jesús ñare. ¹⁵ Ito bajiro mua yija tuocõri, co sãnimu weca ñari sãa jajo sãa mware gotigu yiguji. Ìna quenocãra sãa ñaroja. Ito bajiri iti sãaju bare menima mani baroti, yiyiju Jesús ña jũarãre.

¹⁶ Ito ì yija tuocõri, ña jũarã wayijarã. Wacõri cutoju ejayijarã. Itoju Jesús ì gotiado bajiroti ti ejayijarã ña. Itoju Pascua bare meniijarã ña ña.

¹⁷ Iti rãioshoriju ejayiju Jesús ì rãca riasotirã rãca. Jua gubojeno ñayijarã ña.

¹⁸ Ìna baroca ado bajiro gotiyiju Jesús ñare:

—Riti mware gotia yu. Mani wato sigũ ñami yu rãca bagu. Yure ñajaro yirocu gãjerãre gotigu yiguji ì, yiyiju Jesús ñare.

¹⁹ Ito bajiro ì yija tuocõri, buto bojori bujayijarã ña. Ito yicõri ñnacõti Jesure ado bajiro seniĩasoyijarã:

—¿Yujua ñati? yi jedi wayijarã ña.

²⁰ Ito yija Jesús cadiyiju ñare:

—Jua gubojeno ñagũ yu ya tẽroti yu rãca najuro weo bagu ñami ì. ²¹ Dios oca tuti iti gotiro bajiroti rẽtaru yiroja yure. Yu ña Masa Rĩjoru. Yure ñiacõri sjarã yirãji masa. Ñni, gãjerã yure ñajaro yirocu gotigu, bujato bujagu yiguji. Ito bajiri ì rujeabeja quenaboyija ñre, yiyiju Jesús ñare.

²² Ìna baroca riti ì ya ãmoju najuro ãmi racoyiju Jesús. “Queno ya Dios mu”, yiyiju Jesús. Najuro igata batocõri ìsiyiju ñare. Ito yicõri ado bajiro ñare gotiyiju Jesús:

—Ìmo baya. Adi ña yu ya ruju robo bajiro bajirise.

²³ Ito yija Jesús ì ya ãmona rujatẽro ãmiyiju. Iti tẽro racocõri, “Queno ya Dios mu”, yiyiju ì. Ito bajiro yicõri ñare ìsi ñucayiju Jesús. Ito bajiri ña ñarocõti idi jediyijarã. ²⁴ Ito yicõri ado bajiro ñare gotiyiju Jesús:

—Adi ña yu ya rĩ robo bajiro bajirise. Yu ya rĩ iti budija jãjarã masa ñeñaro ña yirisere coero yiroja. Yu ya rĩ yure iti budija ticõri, “Dios ì gotiado bajiroti yami ì”, yi masirã yirãji masa. ²⁵ Riti mware gotia yu, juaji uyẽ ide idibicaja yu maji. Dios ì rotiroju ejacõri gajero bajirise idigu yiguja yu mucana, yiyiju Jesús ñare.

“Jesure masibea yu”, yigu yiguja mu”, Pedore Jesús ì yire gaye (Mt 26.30-35; Lc 22.31-34; Jn 13.36-38)

²⁶ Ito yija Diore basa tuocõri Olivos wame catiri turiaju wayijarã ña. ²⁷ Ito ña waroca ado bajiro yiyiju Jesús ñare:

—Yure tuorũnurã ñabojarãti tuoia jidicãrã yirãji mua. Ito bajiri yure jidicãcõri wagarã yirãji mua ñarocõti, yiyiju Jesús. Ito bajiroti gotia Dios oca tuti cani. Tite mua: “Oveja coderi masure sãagũ yiguja yu. Ito bajiri ì ya oveja rudi batecoarã yirãji”, yi gotiami Dios ì oca tutina. ²⁸ Yure ña ñaja ticõri, rudi batecoarã yirãji mua. Ito bajibojarocati yure ña sãaja bero mucana tũdi catigu yiguja yu. Tũdi caticõri mua riojua busa Galilea sitaju wacu yiguja yu, yiyiju Jesús ñare.

²⁹ Ito ì yija tuocõri, ado bajiro yiyiju Pedro:

—Ìnama mure jidicãrã yirãji. Yuma bajibicaja, yiyiju Pedro Jesure.

³⁰ Ito ì yija tuocõri, ado bajiro cadiyiju Jesús ñre:

—Riti mure gotia yu. Adi ñamiti cara juaji yujiroto riojua uiaji, “Jesure masibea yu”, yigu yiguja mu, yiyiju Jesús Pedore.

³¹ Ito ĩ yija tʉocōri, ado bajiro yiyijũ Pedro:
—Meje, “Jesure masibea yũ”, yibicũja yũ. Yũre ĩna sĩa āmoja cuni, “Jesure masibea yũ”, yibicũja yũ, yiyijũ Pedro Jesure.
Pedro ĩ yiro bajiro riti yĩ jediyijarã ĩna.

Getsemanĩ wame cutiri wesejũ Jesũs ĩ Diore rācũbũore gaye
(Mt 26.36-46; Lc 22.39-46)

³² Ito yija Getsemanĩ wame cutiri wesejũ wayijarã ĩna. Itoju ejacōri ĩ rāca riasotirāre ado bajiro gotiyijũ Jesũs:

—Ō Diore bũsigũ yũ waroca riti, ado rujiya maji, yiyijũ Jesũs ĩnare.

³³ Ito bajiri ũdiarāre āmi wayijũ Jesũs. Pedro, Santiago ito yicōri Juanre cuni āmi wayijũ ĩ. ĩna waroca riti bũto tʉoĩa bojori bũjasũoyijũ ĩ. ³⁴ Ito bajiri ado bajiro yiyijũ Jesũs ĩnare:

—Yũ ya ũsijũ bũto tʉoĩa bojori bũja yũ. Ito bajiri goda wacũ ya yũ yĩado bajia yũre yũ ya ũsijũ. Ado tujaya mũa maji. Canimenati yũre bocati ñama mũa, yiyijũ Jesũs ĩna ũdiarāre.

³⁵ Ito yicōri ĩna riojũ sōjũ bũsacã wayijũ Jesũs. Ito wacōri ĩ ya rio sitaju muqueacōri Diore bũsi ñayijũ ĩ. Quenabeto junirise ĩre rētabititoni Diore seniyijũ Jesũs. ³⁶ Diore bũsigũ ado bajiro yiyijũ Jesũs:

—Cũna, ñejũ mũ yĩ masibiti manoja. Ito bajiri yũ tōbũjabe yirocũ, mũ yũre ejabũare āmoa yũ. Ito bajibojarocati yũ āmoro bajiro meje mũ yija quena. Mũ āmoro bajirojũ mũ yija quena, yiyijũ Jesũs Diore.

³⁷ Diore bũsi tʉocōri tũdi wayijũ Jesũs ĩna ũdiarã tũju. ĩna caniroca ejayijũ Jesũs. Ito ĩna bajija ticōri, ado bajiro yiyijũ Jesũs Pedroe:

—Simón, ¿canigũ yati mũa? Coji cōrecō, ¿tirũnũ sēobeati mũa? ³⁸ Canibesa. Queno ti ñaña mũa. Ito yicōri Diore senĩna, mũa ñeñaro yibe yirona. Mũa ya ũsijũama queno tʉoĩarã ñabojarãti, mũa ya rujũna queno yĩ masibea mũa, yiyijũ Jesũs Pedro mesare.

³⁹ Ito yija Diore bũsirocũ wayijũ Jesũs mũcana. ĩsenisũoado bajiroti gotiyijũ Jesũs Diore mũcana. ⁴⁰ Diore bũsi tʉocōri tũdi wayijũ Jesũs ĩna tũju mũcana. ĩnare wũjo bũto jeobũajare canicoayijarã ĩna. Ito bajiri ĩna caniroca ti bũjayijũ Jesũs ĩnare. Yujicōri bũto Jesure bojo tiyijarã ĩna. Ito bajiri ĩre cũdi masibisijarã ĩna. ⁴¹ Jũaji Diore bũsicōri mũcana Diore bũsigũ wayijũ Jesũs. Ito yija bero tũdi wayijũ ĩna tũ mũcana:

—¿Cani tujarã yati mũa maji? Itocō canĩna mũa. Yũre ĩna ñiaroti rāmũ ejacoajũ ĩja. Yũ ña Masa Rĩjorũ. Ñeñara masa yũre ñajaro yirocũ gotiri masũ ejacoami ĩja. ⁴² Ita. Wũmũña. Wato. Gãjerã yũre ñiatoni gotiri masũ ejacoami, yiyijũ Jesũs ĩ rāca riasotirāre.

Jesure ĩna ñiare gaye
(Mt 26.47-56; Lc 22.47-53; Jn 18.2-11)

⁴³ Jesũs ĩ bũsiroca riti ejayijũ Judas. Jesũs rāca riasotigũ ñayijũ Judas, jũ gũbɔeno ñagũ. Judas rāca masa jãjarã wadiyijarã. Sarera jãĩ rucocōri, yucũ rucocōri wadiyijarã ĩna. ĩnare cōayijarã paia ũjarã, judio masa rotirise riasori masa, ito yicōri bũcũrã cuni. ⁴⁴ Judas Jesure ĩna ñiarotire gotiyijũ ĩnare:

—Ado bajiro Jesure ĩogũ yigũja yũ mũare. Recoti yũ usugũ ĩ ñagũ yigũji. ĩre yũ ĩoja bero queno ñiama mũa, mũare ĩ rudibe yirona, yiyijũ Judas.

⁴⁵ Ito ejacōri Jesũs tũ eja rãgũyijũ Judas. Ito yicōri Jesure ado bajiro yiyijũ ĩ:

—¿Nati yũre Riasogũ mũa? yĩ ejayijũ Judas.

Ito yicōri Jesure usuyijū ī. ⁴⁶ Ito ī yija ticōri, īna ya āmona Jesure āmi wayijarā īna, ī rudibe yirona.

⁴⁷ Ito tū rūgōgū ī ya sarera jāi tūawea āmiyijū. Ito yicōri paia ūjare moa īsiri masure ī ya gāmoro jatayijū ī. ⁴⁸ Ito bajiro ī yija ticōri, ado bajiro yiyijū Jesús masare:

—¿Sarera jāi rucocōri, yucū rucocōri yure űiarā wadiri mūa? ¿Yū riniri masū meje űabojarocati, “Riniri masū űaguļi”, yirona yure űiarā wadiri mūa? ⁴⁹ Co rumū ruyabeto Dios ya wijū mūa wato űasotibū yū, mūare riasogu. Ito yū űabojarocati yure űiabiticū mūa maji. Mūa yure űiaja, Dios oca tuti gotiadoo bajiro rēta yure, yiyijū Jesús īnare.

⁵⁰ Ito yija Jesure īna űiaja ticōri, ī rāca riasotiri masa űarocōti rudi batecoay-ijarā īna īja.

⁵¹ Sīgū mamū īna Jesure āmi warocati sūya wayijū īnare. Saya jāina riti gūmayijū ī. Ito ī űaroca īre űiabojayijarā itijū űiarā. ⁵² Ito bajibojarocati saya jidi queocōri űe macuti ūmaquedi wayijū ī.

*Ŭjarā űasarā, “Seti űa mūre”, Jesure īna yire gaye
(Mt 26.57-68; Lc 22.54-55,63-71; Jn 18.12-14,19-24)*

⁵³ Ito yija paia ūjū űasagu ya wijū Jesure āmi wayijarā īna. Ito bajiro yicōri minijuayijarā paia ūjarā űarocōti. Judio masa rotirise riasori masa, bucūrā cūni minijuayijarā īna. ⁵⁴ Pedro sōjū busaju suyayijū īnare gūigu. Paia ūjū űasagu ya wi űari tūcūro ejayijū ī. Itoju ejacōri tujacoayijū Pedro īja Dios ya wi coderi masa rāca. Ito yicōri īna rāca jea sumayijū ī.

⁵⁵ Ito bero paia ūjarā ito yicōri ūjarā űasarā cūni Jesure sīa āmoyijarā īna. Ito bajiri, “Ado bajiro űeñaro yami Jesús”, yi rwo gotironare āmabojayijarā īna. No yi būja masibisijarā īna. ⁵⁶ “Adi seti űa Jesure”, jājarā īna yi rwo bojarocati sīgū tūōlaro bajiro meje tūōla busiyijarā īna. ⁵⁷ Coriarā wūmū rūgōcōri busi tudijijarā Jesure:

⁵⁸ —Ī busija tūobū gūa: “Dios ya wi masa menira wi jana batecōcūja yū. Ito bajibojarocati ūdia rumū beroti mūcana iti wire jōrojocūja yū, masa menire gaye meje”, yimi Jesús, yiyijarā īna.

⁵⁹ Ito bajibojarāti sīgūre bajiro meje tūōlayijarā īna.

⁶⁰ Ito yija paia ūjū wūmū rūgūyijū īna wato. Ito yicōri Jesure seniļayijū ī:

—¿Cūdibeati mū? ¿űeñonire mūre busituati īna? yiyijū paia ūjū Jesure.

⁶¹ Ito bajiro ī yibojarocati itire cūdibisijū Jesús. Cūdibicūti tujayijū ī. Ito bajiri mūcana tūdi seniļayijū paia ūjū īre:

—¿Mūti űati Cristo, Dios Macū? yiyijū ī Jesure.

⁶² Ito ī yija tūocōri, īre cūdiyijū Jesús īja:

—Aū, īti űa yū, yiyijū Jesús. Yū űa Masa Rījorū. Ija Dios rāca ī ya riojocadūja yū ruļija tirā yirāji mūa. Yū Jacū Dios rāca ūmacūju ide bueri rāca gua ruļi wadija tirā yirāji mūa, yiyijū Jesús īnare.

⁶³ Jesús ito ī yija tūocōri, īmasiti ī ya yutabuju űigāyijū paia ūjū. Ī junisiniris-ere īoroca ito bajiro yiyijū ī. Ito yicōri ado bajiro yiyijū ī:

—Gājerā Jesure tore tūo āmobeā yū īja. ⁶⁴ Mūa cūni tūobū Diore Jesús űeñaro ī yirise. Ito bajiri, ¿no bajiro āmoati mūa? yiyijū paia ūjū masare.

Ito bajiro ī yija tūocōri: “Īre sīarūja mani”, yi jediyijarā masa.

⁶⁵ Ito yija coriarā Jesure go ide eobate guyijarā īna. Ito yicōri Jesús ya cajea moabiācōri īre jayijarā īna. Īre jacōri ado bajiro seniļayijarā īna:

—¿Ñimü mure jari? Recoti mü tŵo masijama, “Í yure jami”, yigü yigüja mü, yi ajeiyarã ina Jesure.

Dios ya wi coderi masa cüni í ya riojü jayijarã ina.

Jesure masibea yu, Pedro í yire gaye
(Mt 26.69-75; Lc 22.56-62; Jn 18.15-18,25-29)

⁶⁶ Ito ina yiroca iti wi tü ñari tũcũroju ñayiju Pedro. Ito í ñaroca paia ujare moa ísiri maso ejayijo í tü. ⁶⁷ Pedro jeame tü í rujija ticõri, íre ti rügõcoayijo iso. Ito bajiri ado bajiro yiyijo iso íre:

—Mü cüni Jesús Nazaret gagü rãca wa ucuyija mü, yiyijo iso Pedrore.

⁶⁸ Iso ito yija tŵocõri, ado bajiro cüdiyiju í:

—Jesús rãca wa ucubiticü yu. Íre masibea yu. Mü busirisere tŵo masibea yu, yiyiju Pedro isore.

Ito yicõri sãjasuora soje tujua budi wayiju í. Ito í bajiroca riti cara yuyiju.

⁶⁹ Paia ujare moa ísiri maso mucana Pedrore ti bujacõri ado bajiro yiyijo itiju ñaräre:

—Áni ñami Jesús rãca riasotiri masu, yiyiju iso.

⁷⁰ Iso ito yija tŵocõri: “Íre masibea yu”, yiyiju Pedro mucana. Ito yija itiju ñari masa ado bajiro yiyijarã Pedrore:

—Muti ña ina rãca gagü. Mü ña Galilea gagü. Ína bajiroti busia mü cüni, yiyijarã ina íre.

⁷¹ Ito yija ado bajiro cüdiyiju Pedro:

—Jesure masibesacõa yu. Buguti yu yija yu ñeñaro tõburoca yijaro Dios, yiyiju í. Ito müa busigure masibea yu, yiyiju Pedro.

⁷² Ito í yirocati mucana tãdi yuyiju cara. Í yujija tŵocõri, Jesús í gotire tŵoía bujayiju Pedro: “Cara juaji í yujiroto riojua udiaji, ‘Jesure masibea yu’, yigü yigüja mü”, Jesús í gotire tŵoíacõri bũto otijiju Pedro.

15

Pilato tujü Jesure ina ami ejare gaye
(Mt 27.1-2,11-14; Lc 23.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Iti bususũoroca paia ujarã, bucũrã cüni minijuayijarã. Ito yicõri judio masa rotirise riasorí masa, ujarã ñasarã cüni ñajediro minijuayijarã. Mini-juacõri Jesure amo siacõri íre ami wayijarã Pilato tujü. ² Í tü Jesure ina ami ejaroca ado bajiro seniñayiju Pilato íre:

—¿Muti ñati judio masa uju? yiyiju Pilato Jesure.

Ito í yija tŵocõri, ado bajiro cüdiyiju Jesús íre:

—Mü yiro roboti ña, yiyiju Jesús íre.

³ Ito yija paia ujarã jaje oca meniyijarã Jesure. ⁴ Ito bajiri mucana tãdi seniñayiju Pilato Jesure:

—¿Cudibesacõati mü? ¿Masibeati mü, jeyaro mure oca menirã yama ina? yiyiju Pilato íre.

⁵ Í ito yibojarocati íre cudibisiju Jesús. Í cudibeja ticõri, bũto tŵoía ucayiju Pilato.

Jesure sũarüja mani, ina yire gaye
(Mt 27.15-31; Lc 23.13-25; Jn 18.38-19.16)

⁶ Masa ina basa ñaroca riti ado bajiro yisotiyiju Pilato. Sígü tubiara wiju ñagũre masa ina bucõa rotija, íre bucõayiju Pilato. ⁷ Ito bajiro ina yi ñari ramu tubiara wiju sígü ñayiju Barrabás wame cõtigu. Masa siagoana rãca tubiara

wijū ñayijū Barrabás. Oca riawusacōri masa sīana ñayijarā Barrabás mesa. ⁸Ito yija judio masa ejacōri Pilatore ado bajiro yiyijarā ĩna:

—Mū yisotiro bajiro, sīgure mū bucōare āmoa gua, yiyijarā ĩna ĩre.

⁹Ito yija Pilato cūdiyijū ĩnare:

—¿Ñimure yū bucōare āmoati mūa? ¿Judio masa ujare yū bucōare āmoati mūa? yiyijū Pilato.

¹⁰Jesure riti masa jājarā ĩna tuo suyaja ticōri, bato junisiniyijarā paia ujarā. “Guaajare riti ĩna tuo suyaja quena”, yirona bato junisiniyijarā ĩna Jesure. Ito bajiri ĩre ti terā Pilatore ĩsiyijarā ĩna. Ito bajiro ĩna yija tuo masicōyijū Pilato. ¹¹Paia ujarā oca sēoro masare busiyijarā. Ito yicōri ado bajiro ĩnare gotiyijarā: “Pilatore seniteña, Barrabásre ĩ bucōatoni”, yiyijarā ĩna. ¹²Ito yija Pilato senīayijū masare:

—¿Ñe yū yire āmoati mūa, “Judio masa ujū ñami”, mūa yigure? yiyijū Pilato masare.

¹³Ito ĩ yija tuocōri, awasā cūdiyijarā ĩna:

—Yucutēojū ĩre jaju sīaña, yiyijarā ĩna.

¹⁴Ĩna ito yija tuocōri:

—¿Ñe ñeñarise yicati āni? yiyijū Pilato masare.

Ito bajiro ĩ yija tuocōri, mucana tūdi awasā cūdiyijarā masa:

—Yucutēojū ĩre jaju sīaña, yiyijarā ĩna.

¹⁵Ito yija masa rāca queno ña āmogū Barrabásre bucōacōyijū Pilato ĩja. Ito yicōri, “Jesure bajeya mūa”, yī rotiyijū ĩ ya moari masare. ĩna baje tīoroca masare ĩsiyijū Pilato, Jesure ĩna jaju sīatoni.

¹⁶Ito bajiri surara āmi wayijarā Jesure iti sita gagū ujū ya wi totijū. Ito yicōri surara ujarā ñarocōti minijuyijarā iti wijū. ¹⁷Iti wi totijū ñacōri Jesure saya sūa ñiro sāyijarā ĩna, ujū ĩ sāñaro bajiro. Ito yicōri jota bedo seara bedo ĩre jeoyijarā ĩre. ¹⁸Ito yicōri ado bajiro Jesure tūdi ajeyijarā ĩna:

—Judio masa ujū ña mū. Gua bero catiba, yiyijarā ĩna Jesure.

¹⁹Ito yicōri ĩ ya rijogajū yucūna ĩre jayijarā. Ito yicōri ĩre go ide eobate guyijarā. ĩ riojo rijomunigāna ñini rūjūcōri ado bajiro ĩre aja tūdiyijarā ĩna: “Mū ña ujū ñasagū”, yī aja tūdiyijarā ĩna Jesure. ²⁰ĩre aja tūdi tīocōri ĩ ya yutabujū sūaro ruayijarā ĩna. Ruagocōri mucana ĩ sāñasuoatodi tūdi sāyijarā ĩna mucana. Ito yicōri Jesure yucutēojū jaju sīarona ĩre tūa wayijarā ĩna ĩja.

Yucutēojū Jesure ĩna jaju sīare gaye

(Mt 27.32-44; Lc 23.26-43; Jn 19.17-27)

²¹Jesure ĩna tūa waroca ĩna tū ejayijū Simón wame catigū. Cirene cūto gagū ñayijū ĩ. Alejandro, ito yicōri Rufo jacū ñayijū ĩ. Jesús tū Simón ĩ rēta waroca ĩ ya yucutēore gaja rotiyijarā surara ĩre.

²²Ito yija Jesure āmi wayijarā Gólgota wame catiri turiajū. “Rijoga gōa”, yireoni ña iti Gólgota yire. ²³Itojū ejacōri Jesure uyé ide, mirra uco wusaro ĩre iobojayijarā ĩna. Itire idibisijū Jesús. ²⁴Ito yija Jesure yucutēojū jaju wōyijarā ĩna. ĩ ya āmo ito yicōri ĩ ya gūbore cūni jajuyijarā come wacana. Jesús ya yutabujure āmorā ado bajiro yiyijarā ĩna: “Ñimujua Jesús ya yutabujū ĩ bujaja tiana mani”, yirona gūta ajerina rea ajeyijarā surara. Ito bajiro yī ajecōri, ĩ ya yutabujuri gāmeri bato yijarā ĩna ĩja.

²⁵Busuri busa nueve tujarocacō Jesure jajuyijarā ĩna. ²⁶Jesús ya rijoga weca cumu jāi ucara jāi wōyijarā ĩna. “Āni ñami judio masa ujū”, yī ucare ñayijū iti jāijū. “Iti waja seti ña ĩre”, yireoni ñayijū ito uca wōre. ²⁷Jesús rāca cocati

jũarã riniri masare jajuyijarã ãna. Sĩgũ Jesũs ya riojocadujã ñayijũ, gãji ĩ ya gãcodujajũ. ²⁸ Ito iti bajija Dios oca tuti iti gotiro bajiroti rêtacoayijũ: “Ñeñaro yirã rãca ñacõri, ĩ cuni ñeñaro yigũ ñaguĩji”, yirã yirãji masa, yi ucare ñayijũ Dios oca tutijũ.

²⁹ Itijũ gãna Jesũs tu rêta warãti ĩre aja tudijijarã ãna:

—“Dios ya wire jana batecõcujã yũ. Ito yicõri adia rumũ bero mũcana jõrojocujã yũ”, yibojacũ mũ, yiyijarã masa Jesure. ³⁰ Mũmasiti masoña. Ito yicõri yucutẽojũ wãñagũ ruji waya mũ, yiyijarã ãna Jesure, ĩre aja tudirã.

³¹ Paia ujarã, judio masa rotirise riasori masa cuni ito bajiroti aja tudijijarã ãna Jesure:

—Gãjerãre masobojaguti ĩmasiti maso masibeami ĩ, yiyijarã ãna. ³² Cristo, Israel sita gãna uju mũ ñaja, ruji masigũ yigujã mũ. Yucutẽojũ mũ rujiija ti ãmoa gũ. Mũ rujiija ticõri, “Cristo ña mũ”, yĩana gũ, yiyijarã ãna Jesure.

Jesũs rãca cocati yucutẽojũ jaju ecoana cuni aja tudijijarã ĩre.

Jesũs ĩ usi jedire gaye

(Mt 27.45-56; Lc 23.44-49; Jn 19.28-30)

³³ Ƴmũ gũdareco ñaroca macãrucãro ñarocõti rãitĩacoayijũ ĩja. Yoari rãitĩayijũ iti. Ñamicajũ busa tres ñaroca itocõ busuyijũ mũcana. ³⁴ Itocõ tujarocati bũto awasãyijũ Jesũs ĩ ocana:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? yiyijũ Jesũs. “Dios yũ Jacũ, ¿no yija yũre wagoati mũ?” yireoni ñayijũ iti ĩ ocana.

³⁵ Coriarã ito ña coderã ĩ awasãja tuocõri, ado bajiro yiyijarã ãna:

—Tuoya mũ. Diore goti ĩsiri masũ Elías wame cutĩgure jigũ yĩrũ ĩ, yiyijarã ĩna.

³⁶ Ito yija sĩgũ ito ñagũ ũmaquedi wayijũ Jesũs tujũ. Ito yicõri ide udi ãmirisena uyẽ ide jiare weoyijũ. Ito yicõri ĩre itojũ ñutubojayijũ yucugũna, Jesũs ya rise tujũ ĩ mimitoni. Idibisijũ Jesũs. Ito yija Jesure ado bajiro yiyijũ ĩ:

—Yuya maji. Diore goti ĩsiri masũ Elías mure ĩ rujoja tiana gũ, yiyijũ ĩ Jesure.

³⁷ Ito ĩ yija bero oca sẽoro awasãyijũ Jesũs. Ito awasãcõri usi jedicoayijũ ĩ ĩja.

³⁸ ĩ usi jedirocati Dios ya wi saya webũtiro, wi gũdareco yobiado ũmacũjuana ñigã ruji wadicõri jajaũ ñigã ruji ejacoayijũ. ³⁹ Co dũjamocõ masacõ surara uju Jesũs riojo ñagũ ĩ usi jedija ticõri, ado bajiro yiyijũ ĩ:

—Dios Macũguti ñabojañi ãni, yiyijũ surara uju.

⁴⁰ Sõju busa ti ñayijarã romia cuni, Jesũs ĩ godaja. ãna wato ñayijarã Mariã Magdalena, Mariã Santiago mesa jaco, ito yicõri Salomẽ wame cutigo cuni. Sõju busa ti ñayijarã ãna. ⁴¹ Galilea wame cutiri cutojũ Jesũs ĩ ña ucuroca ĩre ejabũagoana ñayijarã ãna. Gãjerã romia Jerusalẽnju Jesure sũya ejagoana ĩ godaja ti ñayijarã ãna cuni.

Jesure ãna yujere gaye

(Mt 27.57-61; Lc 23.50-56; Jn 19.38-42)

⁴² Ito yija judio masa moasũsari rumũ rãiocoayijũ. Iti rumũ ñayijũ tujacãra rumũ riojũ ãna queno yuri rumũ. ⁴³ Ito yiroca ejayijũ Josẽ Arimatea gagũ. ĩ Josẽ ñayijũ ñasarã rãca ñagũ. Diore tuorũnarẽ ĩ miojuroti rumũ bocati ñayijũ ĩ cuni. Ito yija oca sẽoro sãja wacõri Pilatore Jesũs ya rujere seniyijũ ĩ. ⁴⁴ Ito ĩ yija tuocõri, “Agũ, ¿no yija yoari mejeti usi jediati ĩ?” yĩ tuõlayijũ Pilato. Ito bajiri surara ujare jiyijũ Pilato: “¿Riti bajiati?” yirocũ. ⁴⁵ “Riti ña”, surara uju ĩ yija tuocõri, Jesũs ya rujere ãmi rotiyijũ ĩ Josẽre. ⁴⁶ Ito bajiro ĩ yija tuocõri, Jesũs ya

rujare gūmarocu saya coro waja yiyiju José. Ito yicōri Jesús ya rujare rujiogu wayiju ĩa. ĩre rujio tīocōri ĩre gūmayiju José. Ito yicōri gūta totiju masari cumaju Jesús ya rujare yujeyiju José. Ito yicōri gūta jāi jaja jāina tubiayiju masari cuma sojere. ⁴⁷ María Magdalena, María José jaco cuni tiyijarā Jesure ĩna yujeraju.

16

Jesús ĩ tūdi catire gaye

(Mt 28.1-10; Lc 24.1-12; Jn 20.1-10)

¹ Tujacāra rāmū rāiocūro ĩnaroca María Magdalena, María Santiago jaco ito yicōri Salomé wame cutigo cuni ĩna udiarā sutirise queno suti quenarise waja gāmeyijarā ĩna Jesús ya rujare turona. ² Tujacāra rāmū busuri jiju wayijarā ĩna Jesús ya masari cumaju. Ūmacañi joejeariju ejayijarā ĩna. ³ Ito yicōri ĩnamasiti busiyijarā:

—Jesús ya masiri cuma gūtagā tubiado, ¿Ñimū manire āmigo ĩsigū yiguñjida? yi busi wayijarā ĩna.

⁴ Ito ejacōri ĩna tija gūtagā jajoca ĩna biabojaraga mañiju ĩa. Iti ĩnaraju meje ñayiju itiga ĩa. ⁵ Gūtagā manija ticōri, sājayijarā ĩna. Ito sāja wacōri ĩna ti ĩnucaja riojocadaja sigū mamū yutabuju botiro sāñacōri rujiyiju. ĩre ticōri ucaiyijarā ĩna romia. ⁶ ĩna ucaja ticōri, ado bajiro ĩnare gotiyiju ĩ:

—Ūcabesa mūa. Jesús Nazaret gagū mūa āmagū yucutēojū ĩna jajurū mami. ĩ godaja bero tūdi caticoami. Ito bajiri mami ado. Tiya mūa ado ĩre ĩna cūgoraju, yiyiju ĩ ĩnare. ⁷ Wasa. ĩ rāca riasotigoanare gotitēña. Pedrore cuni gotiba, yiyiju ĩ. Ado bajiro mūa gotija quena: “Jesús mūa riojuaju Galileaju ejagu yiguñji. Itoju ĩre tirā yirāji mūa. ĩ gotiado bajiroti itoju ĩre ti bujarā yirāji mūa”, yi gotiba mūa ĩnare, yiyiju ĩ.

⁸ Ito ĩ yija tuocōri, rudi budi wayijarā romia. Queno budi yire mejeti, nūruo budi wayijarā ĩna, ucarā. Ito bajija ticōri, gūirā gājerāre goti bato yibisijarā ĩna.

María Magdalenare Jesús ĩ goaĩore gaye

(Jn 20.11-18)

⁹ Semana gaye ñashori rāmū busuri jiju mūcana tūdi caticōri María Magdalenare cajero goaĩoyiju Jesús. Jua āmojeno rāmūa budigoro ñayiju iso. ¹⁰ Jesús ĩ tūdi catija ticōri, ĩ rāca riasotigoanare gotigo wayijo iso, ĩna oti bojori bujabe yiroco. ¹¹ ĩna ta ejacōri ado bajiro yiyijo iso: “Mūcana catiami Jesús. ĩre tibu yū”, yibojayijo iso ĩnare. Iso gotija tuobojarāti, “Riti gotiamo”, yi tuorānubisijarā ĩna.

Juarā ĩ rāca riasotigoanare Jesús ĩ goaĩore gaye

(Lc 24.13-35)

¹² Ito yija bero weseca ĩna wa ucuroca ĩ rāca riasotigoana juarāre goaĩoyiju Jesús. Gajero bajigu ñacōri, ĩnare goaĩoyiju Jesús. Ito bajiri cajero ĩre ti masibisijarā ĩna maji. ¹³ Yoa busari, “Īti ñami Jesús”, yi ti masicōri, tūdi wayijarā ĩna gājerā Jesús rāca riasotigoanare gotirā warā. ĩna gotibojarocati ĩnare tuorānubisijarā ĩna cuni.

Ado bajiro yū oca masare riasoba mūa, yi Jesús ĩ rotire gaye

(Mt 28.16-20; Lc 24.36-49; Jn 20.19-23)

¹⁴ Ito yija bero co rāmū ĩ rāca riasotigoana once ñarā ĩna ba rujiroca ĩnare goaĩayiju Jesús: “¿No yija gājerā yure tigoanare tuobeati mūa? Mūa ya usiju tuo āmobeā mūa”, yi tudyiju Jesús ĩnare.

¹⁵ —Wasa, masa jeyarore Dios oca goti ucuba. “Īre tʰorūnūrāre ma-sogū yiguīji Dios”, yire gaye riaso ucuba mʰa. ¹⁶ No Diore tʰorūnucōri, idé gu ecoruti godabiquīji. Catitīñagū yiguīji. Ito bajibojarocati no yʰre tʰorūnubicʰama ī ñeñaro yirise waja ñaro ya ĩre. Ito bajiri jeame ʰjurojʰ ĩre cōagū yiguīji Dios, yiyijʰ Jesús. ¹⁷ Yʰre tʰorūnūrāre ti masirā yirāji mʰa. Ado bajiro yirā yirāji ĩna. Yʰre tʰorūnucōri yʰ masirisena sʰoriti rāmʰare bucōarā yirāji ĩna. ĩna masibiti oca ñabojareti bʰsirā yirāji ĩna. ¹⁸ Āñare ĩna ñabojaja, ito yicōri ide junirisere ĩna idibojaja cʰni ĩnare junibetoja. Diore bʰsicōri cōrāre āmo moa jeorā yirāji. Ito ĩna yirocaci tujarā yirāji masa, yiyijʰ Jesús ĩnare.

*Macārucārojʰ Jesús ī mʰja ware gaye
(Lc 24.50-53)*

¹⁹ Iti ī bʰsija bero macārucārojʰ mani ʰjʰ Jesure āmi mʰja wayijʰ Dios. Ito bajiri Dios ī riojocadʰajʰ rujiyijʰ Jesús. ²⁰ Ito ī mʰjaja bero masa ñajediore Dios oca goti ucurā wayijarā ĩna ĩja. Ito bajiro ĩna goti ucuja ticōri, Jesumasiti ĩnare ejabʰayijʰ ī. Masa ĩnare queno tʰorūnʰjaro yirocʰ, ī rāca riasotigoanare ejabʰayijʰ Jesús. Ito bajiri ī ejabʰarisena tiyamani masare ĩoyijarā ĩna cʰni. Itocōti ña.

El santo evangelio según San Lucas

San Lucas i gotisore gaye

¹ Nati mu yu baba Teófilo. Adi mare papera cōa yu. Adi rumuri Jesure rētagore oca ucarī masa jājarā űama ĩna ĩja. ² Mani robo bajiroti cajero Jesús rāca riasotigoana ĩna gotija, tuogonati űama ĩna cuni. Ito bajiri ĩna ucarise ticōri, “Jesús rāca riasotigoana ĩna gotiro bajiroti ucama ĩna cuni”, yi tuoĭa mani. ³ Ito bajiro yi masibojagati jeyaro Jesure rētare oca queno riasoticōri, “Yu baba Teófilore yiari, yumasiti itire ucacuja yu”, yi tuoĭacu yu. ⁴ Ito bajiro tuoĭacōri, “Jeyaro yu tuogore bajiroti bajiyija Jesure cuni”, mu yi tuo masitoni adi mare uca yu.

Juan i rujearoto riojua ángel i goti yure gaye

⁵ Herodes, Judea sita uju ĩ űaroca, sigū űayiju pai Zacarías wame cutigu. Pai Abías gāna rāca gagu űayiju Zacarías. ĩ manajo Elisabet wame cutigo űayijo iso. Pai Aarón űajacu janeño űayijo iso. ⁶ Dios ĩ tija queno yirā űayijarā ĩna jūarā, Zacarías ĩ manajo rāca. Ito yicōri Dios ĩ rotirise queno cudirā űayijarā ĩna. Ito bajiri, “Ĭnare seti űa”, yi masibisijarā gājerā. ⁷ Ito bajibojarocati rā mañijarā ĩna. No yicōri rā cuti masibisijo Elisabet. ĩna jūarā bucarā riti űayijarā ĩja.

⁸⁻⁹ Co rumu Zacarías rāca gānare pai ye moare űayiju Dios ya wiju. Paia ĩna yisotire yicōri Zacaríasre bese masiyijarā gājerā paia. “Mutī űa Dios ya sōa sājaroču, Diore queno sutirise soe ĩsiroču”, yi ti masiyijarā ĩna Zacaríasre.

¹⁰ Ito ĩna yija tuocōri, Diore queno suti quenarise soe ĩsiroču, Dios ya sōa sājayiju Zacarías. Ito ĩ soe űaroca riti macūjua Diore busi űayijarā masa jeyaro.

¹¹ Iti ĩ soeroca riti Dios űaro gagu ángel goaĭoyiju Zacaríasre. Diore soe ĩsiraju riojocadujajua goa rūgūyiju ĩ. ¹² Ángelre ti bujacōri, no yi masibisiju Zacarías. Buto gūiyiju ĩ. ¹³ Ito bajiro ĩ gūija ticōri, ado bajiro ĩre gotiyiju ángel:

—Gūibesa Zacarías mu. Mu busiriserē tuoami Dios. Ito bajiri mu manajo Elisabet macu cutigo yigōji. Ito yicōri Juan ĩre wame wōgū yigujaja mu. ¹⁴⁻¹⁵ Mu macu Dios ĩ tiro riojo queno yigu űagū yigūĭji ĩ. Ito bajiri queno wanūgū yigujaja mu. Ito yicōri ĩ rujeaja tuocōri, masa jājarā wanurā yirāji ĩna. Mu macu uyé ide idibiquĭji, sibiore cuni. Ito yicōri ĩ rujearoto riojua Espiritu Santo quedī sājagū yigūĭji ĩre. ¹⁶ Mu macu ĩ riasorise tuocōri Israel sita gāna jājarā mani űju Dios rāca tudī usi cutirā yirāji ĩna. ¹⁷ Jane mejeju Elías wame cutigu, Diore goti ĩsiri masu űayiju. ĩre bajiro queno oca sēoro masare riasogu yigūĭji mu macu. Dios ĩ cōaru Cristo ĩ ejaroto riojua, Dios oca queno masare riasogu yigūĭji mu macu. Ito bajiri Espiritu Santo ĩ ejabuarisena jacusabatia ĩna rāca corocō usi cutiroca yigu yigūĭji ĩ. Ito yicōri Diore cudimena ĩna cūdiroca yigu yigūĭji ĩ. Ito bajiro yigu, Cristore masa ĩna boca āmi űacāroca yigu yigūĭji mu macu, yiyiju ángel Zacaríasre.

¹⁸ Ito ĩ yija tuocōri, ado bajiro ĩre senĭayiju Zacarías:

—¿Mu yirise rētarō yiroja, no bajiro yi tuoĭa űagū yigujada yu? Bucugu űa yu. Ito yicōri yu manajo cuni buco űamo, yiyiju Zacarías.

¹⁹ Ito ĩ yija ĩre cūdiyiju ángel:

—Gabriel űa yu. Ito yicōri Diore moa ĩsigū űa yu. Mare iti oca quenarise yu gotitoni yure cōami Dios. ²⁰ Ito bajibojarocati yu busirise mu tuorūnubejare

basi masibiticōri, basibicu ñagū yiguja mu. Ito bajiri mu macu i rujearoto rioja basibicu riti ñagū yiguja mu maji. Ito bajiroti rētarō yiroja, Dios i āmori ramaju, yiyiju ángel Zacaríasre.

²¹ Ito i yiroca macāju ñarā ruje tuoñayijarā masa Zacaríasre yurā. ¿No yija Dios ya wiju yoari sejati Zacarías? yi tuoñayijarā ñna. ²² I budija bero no yi basi masia mañiju Zacaríasre. I ito bajija ticōri, “Dios ya sōaju ñasarise tiñi i”, yiyijarā masa. Ija basibicu ñacōri no bajiro yi basi masibisiju ñnare. Ito bajiri basigñocāti i ya āmona sōju quesoñayiju i.

²³ Dios ya wiju i moa tōja bero i ya wiju tūdi wayiju Zacarías. ²⁴ I ya wiju i tūdi ejaja bero i manojō Elisabet macu sñagō ñayijo iso ija. Ito yicōri wiju ñagō, budibisijo iso co ñajamocō ñmacañicō. ²⁵ Ado bajiro tuoñayijo iso. “Ito bajiro yu macu sñaroca yini Dios yure. Gajerā yure ñna ti tudibe yigu, ito bajiro queno yini Dios yure”, yi tuoñayijo iso.

Jesús i rujearoto rioja ángel i goti yure gaye

²⁶ Co āmojeno ñmacañi macu sñña tujago Elisabet iso ñaroca, Dios ñaro gagu ángel Gabriel wame cutigure cōayiju Dios, Nazaret wame cutiri cotoja. Galilea sitaju ñayiju iti cuto. ²⁷ Itoju sīgō María wame cutigore oca gotirocare cōayiju Dios Gabrielre. Manaju maco ñmugū rāca ajeñabeco ñayijo iso. Ito yicōri José manojō ñaroco ñayijo iso. Masa uju ñayoru janami macu ñayiju José. I ñicaju David wame cutiyoyiju, jane mejeju masa uju ñayoru. ²⁸ María taju ejacōri ado bajiro isore gotiyiju ángel:

—¿Ñati mu? Mure oca gotigu wadibu yu. Dios i tija, queno usi cutigo ñayiju mu. Ito bajiri mu rāca ñami Dios. Gajerā romia rēto busaro queno yini Dios mure, yiyiju ángel Maríare.

²⁹ Ito i yija tuocōri, buto tuoña jaiyijo iso ija. “¿No yija ito bajiro yure seniñati i?” yi tuoñayijo iso. ³⁰ Ito yija mucana isore basiyiju ángel:

—Güibesa María mu. Mure wanuami Dios. Ito bajiri mure queno yini i.

³¹ Macu sñagō ñasugo yigoja mu, ito yicōri macu cutigo yigoja mu. Ire macu cuticōri, Jesús wame yigo yigoja mu, mu macure. ³² Masa rētoro masi rētocūgū ñagū yiguñi i. Ito yicōri, “Dios Macu”, wame cutigu yiguñi i. Dios ñmacāju gagu Macu ñari ito bajiro wame cutigu yiguñi i. I ñicaju David ñayoru robo bajiro ũju ñagū yiguñi i cuni. Ito bajiro i ñaroca yigu yiguñi Dios. ³³ Israel sita gāna jeyaro uju ñagū yiguñi mu macu. Ito yicōri i rotirise susabeto yiroja ija, yiyiju ángel Maríare.

³⁴ Ito i yija tuocōri, ire seniñayijo María:

—¿Ŭmugū rāca yu ñabitibojarocati yure macu rujeagu yiguñida? yiyijo iso ire.

³⁵ Iso ito yija tuocōri, ado bajiro isore cadiyiju i:

—I ya usiti mure queo sāgū yiguñi Dios. Ito yicōri i masirise mu rāca ñaro yiroja. Ito bajiro Dios i yija i ya usiti mu macu sñanarise bajiro yiroja mure. Ito bajiri macuacā mu rucorocu Dios i āmorise riti yigu yiguñi i. “Dios Macu ñami i”, yirā yirāji masa. Gaje ado bajiro mure gotia yu. ³⁶ Mu gajego Elisabet buco ñabojagoti macu cutigo yigōji iso. “Rīa cutiado mamo iso”, yibojacā masa. Ito ñna yibojarocati co āmojeno ñmacañi taja iso macu sñaña bero. ³⁷ “Diore diseju buto josarise manoja”, yiyiju i Maríare.

³⁸ Ito i yija tuocōri, ado bajiro cadiyijo iso:

—Dios i rotirise moa isiri maso ña yu. Ito bajiri mu yiro bajiroti yire āmoa yu, yiyijo María.

Iso ito yija tuocōri, ũmacũju tũdi mujacoayiju ángel mucana.

Elisabetre María iso tigo ware gaye

³⁹ Ito bajiro ĩ yira rumari bero usirio wayijo María, Judea sitaju gũta yucuri ñari cutoju Elisabetre tigo waco. ⁴⁰ Ito ejacōri Zacarías ya wiju sãjayijo iso. Ito sãja ejacōri, “¿Ñati mu?” yi seniñayijo iso Elisabetre. ⁴¹ María iso seniñaja tuocōri, Elisabet jeraga totiju macu sãñagũ wãreyiju. Ito yicōri Espiritu Santo isore quedi sãjayiju. ⁴² Ito bajicōri oca sēoro ado bajiro yi gotiyijo Elisabet Mariäre:

—Gãjerã romia rētoro queno yĩni Dios mure. Ito yicōri mu macu rucorocare cuni queno yĩni Dios. ⁴³ ¿Ñasari maso meje yu ñabojarocati yu Uju jaco ñaroco yure tigo wadiri mu? ⁴⁴ Yure mu seniñaja tuocōri, yu ya jeraga totiju sãñagũ, yu macu wanugũ wãremi ĩ. ⁴⁵ “Dios ĩ busiado bajiroti itire yicōgũ yiguĩji”, yiroco buto wanaa mu, yiyijo Elisabet Mariäre.

⁴⁶ Ito yija ado bajiro yiyijo María:

Yu ya usina mani Ujure buto rucubuo ya. Ito bajiri, “Queno ya mu”, ya yu ĩre.

⁴⁷ Dios ñami yure masora. Ito bajiri ĩre queno wanaa yu.

⁴⁸ ĩre moa ĩsiri maso ñasago meje yu ñabojarocati yure acabojabiticōri queno yiquĩ Dios yure. Ito bajiri ĩre buto wanaa yu. Ado bajiro busirã yirãji yu bero gãna. “Isore queno yĩni Dios”, yirã yirãji ĩna.

⁴⁹ Ito bajiro tuoĩarã yirãji ĩna, rētoro masigũ Dios yure queno ĩ yija ticōri. Queno yigu ñami Dios. Ñeñarise yĩlabicu ñami ĩ.

⁵⁰ ĩre rucubuoĩare ĩnare ti maitĩñagũ yiguĩji Dios.

⁵¹ Buto sēogũ ñami Dios. Ito bajiri jaje tiyamani ĩocayiju ĩ. Ito yicōri, “Rētoro masirã ña gũ”, yi tuoĩabojarã, rētocũyiju Dios.

⁵² Ujarã ñasabojarã ĩna ñasabitiroca yiyiju Dios. Ito yicōri, “Gãjerã rētoro masigũ ña yu”, yi tuoĩamenare ĩna ñasarã ñaroca yiyiju Dios.

⁵³ Ñio jogarãre quenarise ecayiju Dios. Ito yicōri gajeoni jairã ñabojarãre cuni ñe manoti ĩnare bucōayiju Dios.

⁵⁴⁻⁵⁵ Mani ñicusatatia Abraham ñayora mesare ado bajiro gotiyiju Dios. “Mure cuni, mua janerãbatiare cuni ti maicōri queno yi ñacuja yu”, yiyiju Dios. Itire acabojabeami Dios. Ito bajiri ĩ gotiada bajiroti, mani Israel sita gãna ĩ rĩa mani ñajare, queno yi ñami Dios manire. Ito bajiri ĩ Macu yu rucoroca yigu yiguĩji Dios, yiyijo María Elisabetre.

⁵⁶ Ito yi, Elisabet ya wiju udiarã ũmacañi ñacōayijo María ĩja. Ito iso ñaja bero tũdi wayijo mucana iso ya wijua ĩja.

Juan idé guri masu ĩ rujeare gaye

⁵⁷ Elisabet iso macu rucori rumu ejaroca macu rucoyijo iso ĩja. ⁵⁸ Dios isore queno yija, tuoijarã iso ñarã ito yicōri iso tu ñarã cuni. Ito bajiri isore wanurã ejayijarã ĩna, iso tũju. ⁵⁹ Macuacã ĩ joeaja bero udia amojeno rumari tujaroca ejayijarã ĩna mucana. Macuacãre ĩna yisotire bajiro ĩre wirowi tarona ejayijarã ĩna. Ito yicōri ĩ jacu Zacarías wamere wõ amobojayijarã ĩna. ⁶⁰ Ito yibojarocati ĩ jaco amobisijo:

—Juan wame cutigu yiguĩji, yiyijo iso.

⁶¹ Iso ito yija tuocōri, ado bajiro seniñayijarã ĩna isore:

—¿No yija ito bajiro ĩre wame wõ amoati mu? Mani ñarã sigũ ito bajiro wame cutirã mama, yiyijarã ĩna isore.

⁶² Ito yicōri macuacā jacure seniñarona ãmona ãre sōju quesoñayijarā ãna, “¿Dise wame ãmoati mu?” yirona. ⁶³ Ito bajiro ãna yija ticōri, macuacā wame uca wōrocu ucara jāi ãnare seniñiyu Zacarías. Ito yija, “Juan wame cutigu yiguñi”, yi uca wōyiju ã. Ito bajiro ã yija ticōri, “¿Ito bajiro wame ãmoati i?” yirā, ruje tuoñayijarā ãna. ⁶⁴ Ito bajiro ãna yiroca riti busi masibitiru ñaboguti busisnoyiju Zacarías mucana. “Queno ya Dios mu. Rētoro quenagū ña mu”, yi busisnoyiju Zacarías Diore rūcubwogu. ⁶⁵ Ito ã yija tuocōri, ã tujū ñarā ti ucayijarā ãna. Ito Judea sitaju, gūta yucariju ñarā cani iti oca rētagore tuoñayijarā ãna. Ito bajiri iti oca goti batoyijarā ãna. ⁶⁶ Masa iti oca tuocōri ruje tuoñayijarā ãna. Ito yicōri gāmeri seniñayijarā ãna: “¿Ñimu ñasagu yiguñjida ã busnaja? Mani ũju Dios queno yiyiju ãre”, yi masi jediyijarā ãna ãja.

Zacarías Diore ã basare gaye

⁶⁷ Ito bajiro ãna yi ñaroca Espíritu Santo quedi sājayiju macuacā jacu, Zacaríasre. ãre Espíritu Santo quedi sājaja ticōri, ado bajiro Dios oca gotiyiju Zacarías:

⁶⁸ Mani Israel gāna, mani ũju Diore rūcubworuja manire. ãti ñami rētoro masigū. Ito yicōri ã ñarā ña mani. Mani ñari tutiju ejacōri manire masoru ñami Dios.

⁶⁹ Manire masorocu, sigū rētoro masigūre cōagū yiguñi Dios. Mani ñicu David ñayoru Diore queno cudigu janami ñagū yiguñi ã.

⁷⁰ Jane mejeju ãre goti ãsiri masana suoriti ado bajiro goticāñi Dios manire:

⁷¹ “Mua wajanare rētocūcūja yu. Ito yicōri muare ti terāre cani camotacūja yu.

⁷² Muare ti maicōri yu goticato bajiro ti yicūja yu”, yini Dios, yi gotiyiju Zacarías masare.

⁷³ Mani ñicu Abraham ñayorare ado bajiro goticāyiju Dios:

⁷⁴ “Muare masocūja yu, mua wajana ãna muare ruyuriobe yirocu. Ito bajiro yicūja yu, guimenati yare mua cuditoni.

⁷⁵ Mua catirocō mua queno yi ñatoni, ito yicōri yiro robo yare mua cudi ñatoni, ito bajiro muare masocūja yu”, yini Dios, mani ñicu Abraham ñayorare, yi gotiyiju Zacarías masare.

⁷⁶⁻⁷⁷ Ito ã yija bero ado bajiro yiyiju Zacarías macuacāre gotigu: “Cristo, Dios ã cōarure masa ãre boca ãmi ñacātoni Dios oca ãnare gotigu yiguja mu. ‘Mua ñeñaro yirise mua jidicāja bero, itire ācaboñocōri muare masogū yiguñi Dios’, yi gotigu yiguja mu masare. Ito bajiro mu gotija tuocōri, ‘Dios ũmacūju gagure goti ãsiri masu ñami’, yirā yirāji masa mure”, yiyiju Zacarías, ã macuacāre gotigu.

⁷⁸ Manire ti maicōri sēoro yibeami Dios. Ito bajiri manire masorocu, Cristore cōagū yiguñi Dios mani ñari sitaju.

⁷⁹ Ado ejacōri Diore masimenare ã oca gotigu yiguñi jeame ũjuroju ãna wabe yirocu. Ito yicōri ã rāca mani queno usi cutitoni, Cristore cōagū yiguñi Dios, yiyiju Zacarías masare gotigu.

⁸⁰ Busna muja wacuti buto Diore tuorūnu muja wayiju Zacarías macu, Juan wame cutigu. Dios gayere queno tuoñacōri ãre bajiro usi cutigu ñayiju Juan. Jai tujacōri yucu manuju ña ucuyiju ã. Israel sita gānare Dios oca ã goti ucuroto rioja, itoju riti ña ucuyiju Juan maji.

¹ Iti rumuriti masa uju Augusto wame cutigu, “Adocō ñama ya ya masa”, yirocu ñna wame wō jeo amoyiju ī. Ito bajiri masa jeyarore wadi rotiyiju ī. ² Siria sitaju Cirenio ī uju ñaroca ito bajiro bajiyyiju iti cajero masare cōiare gaye. ³ Ito bajicōri masa jeyaro ñna rujeara cutoju wame ucarona wayijarā ñna. ⁴ Ito bajiri iti oca tuocōri wayiju José cuni. Galilea sita Nazaret wame cutiri cutoju ñacōri Judea sita Belén wame wame cutiri cutoju wayiju José ī wame wōrocu. Jane mejeju Belénju rujeayiju David, masa uju ñayoru. David ñayoru janerābatia macu ñari Belénju wayiju José. ⁵ Itoju wayiju José ī manoyo ñaroco María rāca. Ī rāca ajebitibojagoti macu sāñagō ñayijo iso. ⁶ Belénju ñna ejaja bero macu iso rucoroti rumu ejayiju isore. ⁷ Ito bajiri iso macu ñaswogu rucoyijo iso ĩja. Īre saya werorina gūmacōri ecana ñna baricoroju ĩre sāyijo iso. Canira wiri daja rētajare ecana wiju ñayijarā ñna.

Oveja coderi masare ángel ī gotire gaye

⁸ Belén tu busa ñayijarā oveja coderi masa. Ta weseju ñami rēta wayijarā oveja coderā. ⁹ Ñajasaroti Dios ñaro gagu ángel goayiju ñnare. Ito yicōri Dios ī sīatirise busuoyiju ñna wato. Itire ticōri buto güiyijarā ñna. ¹⁰ ñna güija ticōri, ado bajiro yiyiju ī:

—Güibesa mua. Oca quenarise muare gotigu wadibu ya. Iti oca tuocōri masa jeyaro wanurā yirāji ñna. ¹¹ Adi ñamiti David ñayoru ya cutoju rujeami muare masorocu. Ī ñami mani Uju ñarocu Cristo, Dios ī cōaru. ¹² Īre mua ti bujaja ado bajiro bajigu bujarā yirāji mua. Saya werorina gūmarure bujarā yirāji mua macuacāre. Ito yicōri ecana ñna baricoroju cani sāñagū yiguūji ī, yiyiju ángel oveja coderi masare.

¹³ Ito bajiro ī yija beroti ĩre bajiro bajirā ángel mesa jājarā goayijarā. Ito yicōri ado bajiro busiyijarā ñna, Diore rucubworā:

¹⁴ Rētoro masigū ñami Dios ūmacūju gagu. Adi sita gāna, Dios rāca queno usi cutirā queno wanu quena ñajaro ñna, yiyijarā ángel mesa.

¹⁵ Ito yicōri tūdi mujacoayijarā ñna. Ito ñna mujagoja bero oveja coderi masa gāmeri busiyijarā ĩja:

—Ita, Belénju wato mani. Iti rētagore tūtato mani. Ito yicōri mani Uju Dios ī gotirise tito mani, yiyijarā ñna.

¹⁶ Ito yicōri usirio wayijarā ñna. Belénju ejacōri María, Josére cuni ti bujayijarā ñna. Ito yicōri macuacāre ecana ñna baricoroju sāñagūre ti bujayijarā ĩja. ¹⁷ Īre ti bujacōri, “Ado bajiro bajigu macuacāre ti bujarā yirāji mua”, yi ángel ī gotigorere goti jeoyijarā ñna, itiju ñarāre. ¹⁸ Itire tuo wanucōri, “¿No yireoni ñati iti?” yi tuoia jediyijarā itiju ñarā. ¹⁹ Ito bajibojarocati Mariājuama iti oca tuocōri iso ya usiju tuoia wanu ñayijo iso. ²⁰ Ito bajiro iso tuoia ñaroca ñna cutoju tūdi wayijarā oveja coderi masa. Warāti Diore rucubworā ĩre wanu quenare oca busiyijarā ñna. Ángel ī gotigore ñaro bajiroti iti rētaja ticōri, Diore rucubworā wanu quenare oca busiyijarā ñna.

Dios ya wiju Jesure ñna āmi ejare gaye

²¹ Ūdia āmojeno rumuri Jesús ī tujaroca judio masa ñna yisotiado robo bajiro ĩre wirotayijarā ñna. Macuacāre wirotayijarā ñna taja bero Jesús ĩre wame wōyijarā ñna. “Iti bajiro wame wōma”, yiyiju ángel, María iso macu sāñaroto rioju.

²²⁻²⁴ Jane mejeju ado bajiro rotiyiju Moisés ñayoru: “Romio iso rucocja bero jūarā masacō rumuri bero iso ñarise cutirise coerona Diore oveja macu soe ĩsima. Oveja ī manija, buja robo bajirā jūarā ĩre soe ĩsima. Ito yicōri buja rīa

cuni quena ñarāji”, yi rotiyijũ Moisés ñayoru. Ito bajiri i rotigore cadirona Dios ya wi Jerusalénju Jesure ami wayijarā i jacusabatia. Gaje ucare ado bajiro gotia Dios oca tuti: “Macu ñasugũ Dios yagu ñagũ yiguĩji. Ito yicõri ire moa ñsigũ yiguĩji i”, yi gotia Dios oca. Ito bajiri, “Ñani macuacã mare riti i moa ñsitoni mare ñsia gua”, yi Diore busirona Jerusalénju Jesure ami wayijarā i jacusabatia.

²⁵ Ito rumari Simeón wame cutigu Jerusalénju ñayiju. Queno Diore cadigu ñayiju i. Israel sita gånare masorocure bocati ñayiju Simeón. Ito yicõri Espiritu Santo quedi sãjacãru ñayiju i. ²⁶ Espiritu Santo ado bajiro goticãyiju Simeónre: “Cristo, Dios i cõarure tigu yiguja mu, mu godaroto riojua”, yiyiju Espiritu Santo Simeónre. ²⁷⁻²⁸ José, María rãca ñna wari rumuti Simeónre cuni Dios ya wiju wa rotiyiju Espiritu Santo. Judio masa ñna yisotiado bajiro yirona Dios ya wiju Jesure ami sãja wayijarā ñna. Ñna iti wiju sãjaroca ñna tu eja rügũyiju Simeón. “Dios Macu ñagũji”, yi tuoĩacõri Jesure ami gajayiju i. Jesure ami gajacõri, “Queno ya mu”, yiyiju Simeón Diore wanũgũ. Ado bajiro yiyiju Simeón, Diore: ²⁹ Yu Hju mu goticato bajiroti yare iti rõtaja tia yu. Cristore ti buja yu, mu cõarure. Ito bajiri wanũ quenare rãca godagu yiguja yu.

³⁰⁻³¹ Yumasiti tia yu, masa ñna ñeñaro yirise coerocure. Jesús guare cõayija mu masa jeyaro ñeñaro ñna yirise coerocure.

³² Mu cõaru ñami, Israel sita gãna mejere cuni ñna tuo masiroca yirocu. Ito yicõri mu ñarã Israel sita gånare rãcuborã yirãji masa jeyaro, yi wanũyiju Simeón, Diore queno cadigu ñari.

³³ Ñna macu jaibecucãre i ito bajiro busija tuo ucayijarā ñna José, María cuni.

³⁴ Ito yija ñnare yari Diore busiyiju Simeón ñna queno ñatoni. Ado bajiro yi gotiyiju Simeón, ñnare. “Quenaro ñarã yirãji mua”, yiyiju Simeón, Maríare, Josére cuni. Ito yicõri Jesús jaco Maríare ado bajiro gotiyiju i:

—Ñani macuacã Dios i beseru ñami. I bucuacõri Israel sita gãna jãjarã Dios oca cudimenare ruyuriogu yiguĩji i. Ire cudirãre ñeñaro ñna yirisere acabojogu yiguĩji. “Dios i cõaru ñagũji”, yi masibojarãti jãjarã ire busiturã yirãji. ³⁵ Masa jeyaro ñna ya usiju ñna tuoĩabojarisere ti masicõgũ yiguĩji i. Ito bajibojarocati mu macure ñna rãcububeja ticõri, bojori bujago yigoja mu, mu ya usiju, yiyiju Simeón macuacã jaco Maríare.

³⁶⁻³⁷ Ito bajiro ñna busi ñaroca, sigõ Ana wame cutigo Dios ya wiju ñayijo iso cuni. Iso ñayijo Diore goti ñsiri maso. Ito yicõri Fanuel maco ñari, Aser masa butu gago ñayijo iso. Bũco ñayijo iso ija wajeago. Ochenta y cuatro rodori tujayiju iso manuju i godagoja bero. Ado bajiro bajiyiju. Ñna amo siaja bero jua amojeno rodori ñabojayiju iso manuju maji. Ito bero godacoayiju i ija. Ito bajiri i godagoja bero Dios ya wiju riti ñasotiyijo iso. Ito wiju ñagõ amua cuni, ñami cuni Diore moa ñisotiyijo iso. Gajereama ba yujibecoti Diore rãcubosago babeco riti ire busiyijo iso. ³⁸ Jesús jacusabatia rãca Simeón i busi rügõroca, Ana cuni Diore busiroco eja rügũyijo iso. Ito bajiro Simeón i busija tuocõri, “Queno ya Dios mu”, yiyijo iso. Ito bajiro Diore, “Queno ya mu”, yi tuocõri, ado bajiro yi gotiyijo iso Jerusalén gånare: “Ñani ñami mani bocaticacu ñeñaro mani yirisere coerocu”, yiyijo iso masare.

Nazaretju ñna tũdi ware gaje

³⁹ José, María rãca Dios rotirise ñarocõti cudirã ejagoana, Galilea sitaju tũdi wayijarā ñna mucana, ñna cuto Nazaretju warã. ⁴⁰ Ito bajicõri ñna cutoju

macuacā Jesús sēoro bucuā mājajijū. Queno tuoīare rāca bucuāyijū ī. Dios ī Jacu queno ejabuāyijū īre.

Dios ya wijū Jesús ī tujare gaye

⁴¹ Co rodo ruyabeto Jerusalénjū Pascua basa īna menija tirā wasotiyijarā ī jacusabatia. ⁴² Jesús jua gubojeno rodori ī tujaroca Jerusalénjū Pascua basa tirā wayijarā īna. Co rodo ruyabeto basa rumū īna tisotiado bajiro iti Pascua basa tirā wayijarā īna mucana. ⁴³ Ito ejacōri, iti basare tiyijarā īna. Ito bajiri iti jedija ticōri, tūdi wayijarā īna mucana. Ito bajiro īna tūdi waroca Jesuama tujacoayijū Dios ya wijū īja. ī jacusabatia, “Tujacoaguīji”, yī tuoīabisijarā īna. ⁴⁴ “Ado mani rāca warā wato űaguīji”, yī tuoīayijarā īna. Ito bajiro tuoīa warā riti, co rumū űmuasaro wayijarā īna. Ito bajiro īna wajasaroti īre āmabojayijarā īna, īja. “Mani rāca warā wato űaguīji”, yirona āmabojayijarā īna. ⁴⁵ Ito bajibojarocati īre bujabisijarā īna. Ito bajiri īre bujarona Jerusalénjū īre āmarā wayijarā īna mucana.

⁴⁶ űdia rumū bero Jesure bujayijarā īna, Dios ya wijū ī űaroca. Judio masa rotirise riasori masa wato īre bujayijarā īna. Riasori masa īna buisirise tuoōri īnare senīayijū Jesús. īnajua cūni senīayijarā īre. ⁴⁷ Queno masigū űari, queno ī cūdi masija ticōri, tuo uayijarā īna jeyaro. ⁴⁸ Ito bajiroca ī jacusabatia īre ti bujacōri, tuo uayijarā, ito ī yija tuoōri. Ito bajiri ī jaco ado bajiro yiyijo īre:

—¿No yija gua waroca guare gotibicūti, tujacati macū mū? Mū manija ticōri, buito tuoīa oca jaicū yū, mū jacū cūni, yiyijo ī jaco īre.

⁴⁹ Iso ito bajiro yija tuoōri, ado bajiro isore cūdiyijū Jesús:

—¿No yija yare āmacati mūa? “ī Jacū ya wijū űaguīji”, űyi masibiticati mūa? yī cūdiyijū Jesús, ī jacusabatiare.

⁵⁰ Ito bajiro ī yibojarocati ī buisirise queno tuo masibisijarā ī jacusabatia.

⁵¹ Ito īna yija bero īna rāca tudicoayijū ī īja, Nazaretjū. Nazaretjū tūdi ejacōri ī jacusabatia rotiro bajiroti cūdisotiyijū ī. Ito yicōri iso macū Jerusalénjū ī yigorere tuoīa űasotiyijo Jesús jaco. ⁵² ī tuoīarise rācati bucuā mūja wayijū Jesús. Dios cūni, masa cūni īre ti mai rūcūbuoyijarā īna īja.

3

Yucū manojū Juan idé guri masū ī űa ucure gaye (Mt 3.1-12; Mr 1.1-8; Jn 1.19-28)

¹ Tiberio wame cutigū űjū ī sājaja bero, quince rodori ī űa tujaroca Poncio Pilato wame cutigū Judea sita űjū űayijū ī. Gāji Galilea sita gagū űjū űayijū Herodes wame cutigū. Ito yicōri ī ocabaji Felipe wame cutigū jua sita űjū űayijū. Iti ī sita rūcorise wame cutiyijū Iturea, ito yicōri Traconite. Ito bero gāji Lisantias wame cutigū Abilinia sita űjū űayijū ī. ² Masa ito bajiro sita īna rūco űaroca Anás ito yicōri Caifās wame cutirā, īna űayijarā paia űjarā. Ito bajiro űjarā īna űaroca, Zacarías macū Juan wame cutigū yucū manojū űa ucuyijū. Ito ī űaroca oca goti rotiyijū Dios īre. ³ Ito bajiro Dios ī gotija tuoōri, riaca Jordán wame cutirisa tūjū Dios oca goti ucugū wayijū Juan. Ado bajiro yī goti ucuyijū ī:

—Mūa űeñaro yirise jidicācōri quenarise mūa ya űsijū tuoīa wasoaya īja. Ito bajiro mūa tuoīaja, mūa űeñaro yirise ācaboagū yiguīji Dios. Dios oca yū gotirise mūa tuoīanūja, idé gu roti masirāji mūa, yiyijū Juan masare gotigū.

⁴ Sīgū Diore goti īsiri masū Isaiās wame cutigū ī ucado bajiroti yiyijū Juan. “Ado bajiro yigū yiguīji”, yirocū uca yuyijū Isaiās, Juanre tuoīa yugū:

Sīgū yucu manojū ado bajiro yi sēria gotigu yiguļi: “Mua ya usiju queno tūoīa ņaņa mua, mani Ūjū ī ejaroto riojua, mua ya usiju ī queno ņa masitoni.

⁵ Mūare ņeņaro tūoīare gaye ņaja itire jidicāņa. Mua ņeņaro yirise iti rūyaja, itire jidicācōri, quenarisejua tūoīaņa. Mua tūoīarise rocati iti wisaja quenarisejua tūoīa ņaņa. Ito yicōri jeyaro mua ņeņaro tūoīarise jidicāņa.

⁶ Ito bajiro mua yija bero masare masorocu, Dios ī cōarure ti jedirā yirāji masa jeyaro”, yigu yiguļi sīgū yucu manojū, yi ucayiju Isaías, Juanre tūoīa yugu.

⁷ Jājarā masa Juanre ņa idē gu rotirā ejaja, ado bajiro yiyiju Juan ņinare:

—Āņa rima iti juniro bajiro ņeņaro yirā ņa mua. Ado bajiro tūoīaboja mua: “Dios ī waja seniri rāmū iti ejaroca manire waja senibiquļi Dios. Mani ņeņaro yirā ņabojarocati manire ti maicōri manire waja senibiquļi ī”, yi tūoīaboja mua, yiyiju Juan masare.

⁸ ņeņaro mua yirise jidicācōri quenarise riti tūoīa ņaņa mua. Ito bajiro riti yisotiba, “Quenarisejua tūoīarā ņama ļja”, masa mūare yi ti masitoni. Ado bajiro yi tūoīabesa mua. “Abraham ņayoru janerābatia ņa guama. Ito bajiri Dios ī beseana ņa gu cūni”, yi tūoīabesa mua. Ado bajiro bajia. Adi gūšana Abraham janerābatia robo bajiro ī godo weo āmoja, godo weo masiguļi Dios, yiyiju Juan ņinare.

⁹ Ito yicōri ado bajiro goti masiore ocana gotiyiju Juan:

—Comeana yucare quēarocu ņacāmi Dios. Ito bajiri yucu queno rica manigūre ti bujacōri quēagū yiguļi Dios. Ito yicōri jeana soegu yiguļi ī. Ado bajiro yireoni ņa iti. Masa ņa ņeņaro yirise waja senirocu ņacāmi Dios. Ito bajiri ņa ņeņaro yirise jidicābeja ticōri ņinare ru Yuriogu yiguļi Dios. Ito yicōri jeame ūjuroju cōagū yiguļi Dios ņinare, yiyiju Juan masare.

¹⁰ Ito bajiro ī yija tūocōri, masajua īre ado bajiro seniļayijarā:

—ĶNo bajiro guā yire āmoati Dios? yi seniļayijarā ņa Juanre.

¹¹ ņa ito bajiro yija cūdiyiju Juan:

—No camisa juaro rucogu, gāji rucobicure coro īsija quena. Ito yicōri no bare rucogu, bojoro bujarāre īsija quena, yiyiju Juan ņinare.

¹² Ūjarāre yiari waja seni īsiri masa cūni, Juanre idē gu rotirā ejayijarā. Īre ado bajiro seniļayijarā ņa:

—Guare riasogu, ķno bajiro guā yire āmoati Dios? yi seniļayijarā ņa Juanre.

¹³ —Baū, ūjarā mūare niyeru āmi rotirocōti āmiņa. Ito yicōri, ūjarā ņa rotiro rēto busaro āmibesa, yiyiju Juan ņinare.

¹⁴ Surara cūni ado bajiro īre seniļayijarā:

—ĶNo bajiro guā yire āmoguļjida Dios? yiyijarā ņa Juanre. ņa ito yija:

—Baū, masare ņa rucorise ēmabesa. Īnare rucōcōri ņa rucorisere jeyaro ēmabesa. Īnare sēoro yicōri ņa rucorisere ēmabesa. Ito yicōri, mua moare waja, ūjarā mūare ņa waja yirocōti boca āmiņa. Mucana tūdi ņare seni ūyabesa, yiyiju Juan ņinare.

¹⁵ Ito bajiro ī yija tūocōri, ado bajiro tūoīa usirioyijarā ņa: “Cristo, ķDios ī cōarati ņati āni?” yi tūoīayijarā ņa. ¹⁶ Ito bajiro ņa yibojarocati ado bajiro yiyiju Juan ņinare:

—Cristo meje ņa yu. Idenati masare idē guā yūama. Yū bero rētoro ņasagu ejagu yiguļi. Yū rētoro ņasagu ī ņajare īre bajiro rētoro ņasagu meje ņa yu. Īre mua tūorūņajama Espiritu Santo mūare queo sāgū yiguļi ļja. Ito bajiro mūare

Espíritu Santo queo sãcõri queno mware mua tuoĩaroti ejabuagu yiguĩji ĩ, yiyijũ Juan ĩnare.

¹⁷ Ito yicõri gaje ado bajiro gotiyijũ Juan ĩnare:

—Yũ bero ejagu trigo ajeri besegu bajiro yigu yiguĩji masare. Sĩgũ trigo otegu ĩti wirori coda batecõri ajeri riti seo masiguĩji ĩ. Ito bajiro ĩ codaja bero ĩti wirorire jeameju soeguĩji ĩ. Jedirime meje ñaroja itime jeame. Wirori ĩ soegori ajeriana ĩ cũroju seo cũgũ yiguĩji ĩ. Ito bajiro yigu yiguĩji mani Uju adoju ejagu. Trigo ajeri beseado bajiroti besegu yiguĩji manire, yĩ gotiyijũ Juan masare.

¹⁸ Ito bajiro ĩ gotiro watoti Dios oca quenarise masare gotiyijũ Juan, Diore ĩna cuditoni. ¹⁹ Gajerea, Herodes ujare goti tudiyijũ Juan. ĩ ocabaji Felipe manajo Herodías wame cutigore Herodes ĩ manajo cutija, ĩto bajiro ĩre goti tudiyijũ Juan. Gaje ĩ ñeñaro yirise masicõri ĩre goti tudiyijũ Juan. ²⁰ Ito bajiro ĩ busija tuobojagati ĩre tuorũnabisija Herodes. Ito yicõri buto busa ñeñaro yĩ uyaagu Juanre tubia rotiyijũ ĩ.

Jesure idé gure gaye

(Mt 3.13-17; Mr 1.9-11)

²¹⁻²² Co rãmu tubiara wijũ ĩre ĩna tubiaroto riojũ, jãjarã masare idé guyijũ Juan. Ito yicõri Jesure canidé guyijũ Juan. ĩ idé guja bero Diore busiyijũ Jesús. ĩto bajiro ĩ busi rãgõroca ũmacãju macãrucãroju janayijũ. Ito yicõri bujare bajiro bajigũna quedi sãja wadicõri Jesús joe quedi jeayijũ Espiritu Santo. Ito bajiro ĩ quedi jeaja bero ado bajiro oca ruyuyijũ ũmacãju:

—Yũ macũ ña mũ, yũ maigũ. Mure buto wanũa yũ, yĩ busiyijũ Dios, Jesure busigũ.

Jesucristo rujearoto riojũajũ gãna

(Mt 1.1-17)

²³ Sĩgũ masũcõ gãji ye jũa ñajamocõ rodori tũjagu, masare riasosũoyijũ Jesús. “José macũ ñami Jesús”, yĩ tuoĩayijarã masa. ĩti riojũa ado bajiro wame cutirã ñasũoyijarã masa. José jacũ ñayijũ Elí. ²⁴ Elí jacũ ñayijũ Matat. Matat jacũ ñayijũ Leví. Leví jacũ ñayijũ Melqui. Melqui jacũ ñayijũ Jana. Jana jacũ ñayijũ José. ²⁵ José jacũ ñayijũ Matatías. Matatías jacũ ñayijũ Amós. Amós jacũ ñayijũ Nahúm. Nahúm jacũ ñayijũ Esli. Esli jacũ ñayijũ Nagai. ²⁶ Nagai jacũ ñayijũ Maat. Maat jacũ ñayijũ Matatías. Matatías jacũ ñayijũ Semei. Semei jacũ ñayijũ Josec. Josec jacũ ñayijũ Judá. ²⁷ Judá jacũ ñayijũ Joanán. Joanán jacũ ñayijũ Resa. Resa jacũ ñayijũ Zorobabel. Zorobabel jacũ ñayijũ Salatiel. Salatiel jacũ ñayijũ Neri. ²⁸ Neri jacũ ñayijũ Melqui. Melqui jacũ ñayijũ Adi. Adi jacũ ñayijũ Cosam. Cosam jacũ ñayijũ Elmadam. Elmadam jacũ ñayijũ Er. ²⁹ Er jacũ ñayijũ Josué. Josué jacũ ñayijũ Eliezer. Eliezer jacũ ñayijũ Jorim. Jorim jacũ ñayijũ Matat. ³⁰ Matat jacũ ñayijũ Leví. Leví jacũ ñayijũ Simeón. Simeón jacũ ñayijũ Judá. Judá jacũ ñayijũ José. José jacũ ñayijũ Jonam. Jonam jacũ ñayijũ Eliaquim. ³¹ Eliaquim jacũ ñayijũ Melea. Melea jacũ ñayijũ Mena. Mena jacũ ñayijũ Matata. Matata jacũ ñayijũ Natán. ³² Natán jacũ ñayijũ David. David jacũ ñayijũ Isai. Isai jacũ ñayijũ Obed. Obed jacũ ñayijũ Booz. Booz jacũ ñayijũ Salmón. Salmón jacũ ñayijũ Naasón. ³³ Naasón jacũ ñayijũ Aminadab. Aminadab jacũ ñayijũ Admin. Admin jacũ ñayijũ Arni. Arni jacũ ñayijũ Esrom. Esrom jacũ ñayijũ Fares. Fares jacũ ñayijũ Judá. ³⁴ Judá jacũ ñayijũ Jacob. Jacob jacũ ñayijũ Isaac. Isaac jacũ ñayijũ Abraham. Abraham jacũ ñayijũ Taré. Taré jacũ ñayijũ Nacor. ³⁵ Nacor jacũ ñayijũ Serug. Serug jacũ ñayijũ Ragau. Ragau jacũ ñayijũ Peleg. Peleg jacũ ñayijũ Heber. Heber jacũ ñayijũ Sala. ³⁶ Sala jacũ ñayijũ

Cainán. Cainán jacu ñayiju Arfaxad. Arfaxad jacu ñayiju Sem. Sem jacu ñayiju Noé. Noé jacu ñayiju Lamec. ³⁷ Lamec jacu ñayiju Matusalén. Matusalén jacu ñayiju Enoc. Enoc jacu ñayiju Jared. Jared jacu ñayiju Mahalaleel. Mahalaleel jacu ñayiju Cainán. ³⁸ Cainán jacu ñayiju Enós. Enós jacu ñayiju Set. Set jacu ñayiju Adán. Adánti ñayiju İja Dios rujeoru. Ito bajiri Dios macu ñayiju Adán.

4

Rāmúa uju Jesure İ usirio codere gaye
(Mt 4.1-11; Mr 1.12-13)

¹ Jesús İ idé gu ecoja bero Espíritu Santo İ rāca buto ñayiju. Ito yicōri riaca Jordán wame cutirisa tu İ ñaroca, yucu manojū İre āmi wayiju Espíritu Santo.

² Yucu manojū ejacōri jūarā masacō rāmuri ñayiju Jesús itojū. Itojū İ ñari rāmuri cōti, bare babicūti ñayiju Jesús. Itocō bero ñiocōyiju mūcana. İ ito bajiro ñiocō ñaroca, ñeñaro İ yitoni usirioro yi codeyiju rāmúa uju Jesure. ³ Ado bajiro ruoyiju rāmú İre:

—Riti Dios Macu mū ñaja, adi gūtanati naju godo weogu yigūja mū, yiyiju rāmú Jesure.

⁴ Ito bajiro rāmú İre yibojarocati:

—Yíbea. Dios oca tuti ado bajiro gotia: “Najuna riti meje catirā yirāji masa. Jeyaro Dios ocana suoriti queno wanū quena ñarā yirāji masa”, yi gotia Dios oca tuti, yiyiju Jesús rāmúre.

⁵ Ito bero cogū gūtagū ūmaricu joeju āmi wayiju rāmú Jesure. Itojū āmi ejacōri yoari mejeti adi macārūcāro ñajediro ñari cūtorire İo jeocōyiju rāmú Jesure.

⁶⁻⁷ Ado bajiro goti ruoyiju rāmú itigu gūtagū joeju ñacōri:

—Yūre rūcūbuogu ya riojo rijomunigāna mū ñini rūjūja adocō mure İsicūja yū. Adi macārūcāro jeyaro ñarise, İto yicōri adi macārūcāro ñarā masa ñarocōti mure İsicūja yū. Ito yicōri adi macārūcāro ñajediro uju ñagū yigūja mū, yūre mū rūcūbuoja, yiyiju rāmú Jesure ruogu.

⁸ Ito bajiro İ gotibojarocati:

—Wasa Satanás mū, yiyiju Jesús rāmúre. Ado bajiro gotia Dios oca tuti: “Mani Ūju Diore riti rūcūbuocōri cūdija quena”, yi gotia Dios oca tuti, yiyiju Jesús rāmúre.

⁹⁻¹¹ İ ito yibojaroca riti Jerusalénju Jesure āmi wayiju rāmú mūcana. Ito ejacōri mūcana Dios ya wi joeju āmi mūja wayiju rāmú. Ito İre āmi mūja ejacōri ado bajiro yiyiju:

—Tūoya Jesús. Ado bajiro gotia Dios oca tuti:

Ángel mesare mure code rotigu yiguŭji Dios. Mū quedi waja gūtagū joeju quedi ejacōri mū ya gūbo jeabe yirona mure boca āmirā yirāji, yi gotia Dios oca tuti.

Riti Dios Macu mū ñaja adojuana bubu quedi wacu yigūja mū, yi ruoyiju rāmú Jesure.

¹² Ito bajiro İ yibojarocati ado bajiroju yiyiju Jesús İre:

—Mū ito bajiro yirisere cūdibicūja yū. Gaje ado bajiro gotia Dios oca. Tite mū: “‘No bajiro Dios İ yija ticūja yū’, yirocu İre usirio codebesa”, yi gotia Dios oca tuti, yiyiju Jesús rāmúre.

¹³ Ito İ yija bero usirioro yire oca bujabisiju rāmú İja. Ito bajiri Jesure jabeto cūnigoyiju rāmú.

Galilea sitaju Jesús İ riasosore gaye
(Mt 4.12-17; Mr 1.14-15)

¹⁴ Galileaja tɔdi wayijɔ Jesús mɛcana, yuca manojɔ ɲa ucugora. Ito yicɔri Espírиту Santo Jesús rɛca ɪ ɲajare buto ɪ tuoia masirise ɲayijɔ Jesure ɪja. Galilea ɪ tɔdi ejaroca masa jeyaro ɪ rɛtagorere busiyijarɔ ɪna. ¹⁵ Ito bajiro wa ucu ɪ tɔdi ejaja bero judio masa ɪna minijuari wirijɔre riaso ucuyijɔ Jesús. Ito bajiro ɪ goti ucuja tuocɔri, “Queno gotiami ɲni”, yi rɛcabuoyijarɔ masa jeyaro.

Nazaretɔ Jesús ɪ ware gaye
(Mt 13.53-58; Mr 6.1-6)

¹⁶⁻¹⁷ Ito yicɔri ɪ bucuara cuto Nazaret wame cutiri cutojɔ wayijɔ Jesús. Ito ejacɔri judio masa ɪna tujacari ramɔ ɲaroca ɪna minijuari wirijɔ sɔja ucuyijɔ Jesús, ɪ yisotiado bajiroti. Ito ɪ sɔja ejaroca Isaías ɪ ucagora jũ ɪsiyijarɔ gɔjerɔ ɪre, ɪ ti gotitoni. Iti jũ boca ɔmicɔri ɪ gotiroti ɔmayijɔ Jesús. Ito bajiro ɔmacɔri bujayijɔ. Ado bajiro gotiyijɔ iti:

¹⁸ Espírиту Santo yɔ rɛca ɲami. Bojoro bujarɔre oca quenarise yɔ gotitoni yɔre cũɲi Espírиту Santo. Ito yicɔri ɪna yɔ usijɔ bojori bujarɔre ɪna wanɔ quenaroca yɔ yitoni yɔre cũɲi ɪ. Tubia ecoanare yɔ bucɔatoni yɔre cũɲi Espírиту Santo. ɲɛɲaro yirise jidicɔjaro ɪna yirocɔ, yɔre cũɲi Espírиту Santo. Ito bajiri cajea timenare cɔɲi mɛcana ɪna tɔdi tiroca yirocɔre yɔre cũɲi Espírиту Santo. Ito yicɔri gɔjerɔ ɲɛɲaro yi ecoana ɪna jidicɔroca yirocɔre yɔre cũɲi Espírиту Santo.

¹⁹ Ito yicɔri, “No ɪre tuorɔnugɔre queno yirocɔ ɲacɔmi Dios”, yɔ yi gotitoni yɔre cũɲi Espírиту Santo, yi gotia iti oca, yi gotiyijɔ Jesús ɪna minijuari wijɔ.

²⁰ Ito bajiro goti tɔcɔri papera tutire biayijɔ ɪ. Ito yicɔri iti wi ejabuari masɔre iti tutire jadacɔayijɔ Jesús. Ito yicɔri eja rɔjɔyijɔ. Ito bajiro ɪ yirise tɔcɔri buto tiju wa rɔjɔcɔayijarɔ ɪna. ²¹ Ito bajiro ɪna ti rujiroca mɛcana ado bajiro busiyijɔ Jesús:

—Jane mejeɔ Isaías ɪ yɔre uca yure, adi ramɔ mɔa tiro riojo rɛta yɔre, yiyijɔ Jesús ɪnare.

²² Ito bajiro Jesús oca quenarise ɪ gotija tuocɔri, tuo ucayijarɔ ɪna. Ito yicɔri masa jeyaro quenarise oca ɪre busiyijarɔ ɪna. Ito bajiri ɪnamasiti ado bajiro gɔmeri senɪayijarɔ ɪna:

—¿José macɔ meje ɲati ɲni? yi gɔmeri senɪayijarɔ ɪna.

²³ Ito bajiro ɪna yija tuo masicɔri ado bajiro yi cɔdiyijɔ Jesús:

—Masa oca gotire robo bajiro yɔre yirɔ yirɔji mɔa: “Sígũ uco masɔ ɪ ɲaja, ɪmasiti yisio masigɔji”, yirɔ yirɔji mɔa yɔre. Ito yicɔri gaje ado bajiro yɔre yirɔ yirɔji mɔa: “‘Capernaumɔ tiyamani ɪoyijɔ Jesús’, yire oca tuocɔ gɔa. Ito bajiri ado mɔ cutojɔ cɔɲi ito bajiroti mɔ ɪore ti ɔmoa gɔa”, yɔre yirɔ yirɔji mɔa, yiyijɔ Jesús ɪnare.

²⁴ Ito bajiro yicɔri ado bajirojɔa yiyijɔ mɛcana:

—Riti muare gotia yɔ. Sígũ Diore goti ɪsiri masɔ ɪ cutoti ɪ gotija ɪ ɲarɔ ɪre queno tuorɔnɔmenaji ɪna. Ito bajiri adi cuto gɔgɔ yɔ ɲajare yɔre queno tuorɔnɔmenaji mɔa, yiyijɔ Jesús ɪnare. ²⁵⁻²⁶ Jane mejeɔ gɔna Diore ɪna tuorɔnɔbitiado bajiroti queno tuorɔnɔbea mɔa cɔɲi. Tite. Sígũ Elías wame cutigɔ Diore goti ɪsiri masɔ ɪ ɲaroca uɔdia rodo gaje rodo gadarecɔcɔ ide quedibisijɔ. Ito bajiri iti cutorijɔ bare maɲijɔ. Ito bajicɔri buto ɲiojogayijarɔ masa. Ito bajiro iti baji ɲaroca Israel sitaja manujɔ godagoana romia jɔjarɔ ɲayijarɔ. Ito bajibojarocati Diore masa ɪna tuorɔnɔbitire waja, ɪnare ejabuatonɪ wa rotibisijɔ Dios Elíasre. Ado bajirojɔa yiyijɔ Dios. Sidón wame cutiri cuto tu Sarepta gago ɪre tuorɔnɔgɔre ejabuatonɪ wa rotiyijɔ Dios Elíasre, yiyijɔ Jesús.

²⁷ Ito bero Eliseo wame cutigɔ Diore goti ɪsiri masɔ ɪ ɲaroca Israel sita gɔna

jājarā cami jogarā ñayijarā. Ito bajibojarocati Diore masa ña tworēnabitire waja, ñare yisio rotibisiya Dios Eliseore. Ado bajirojua yiyiye Dios. Sīgū Siria sita gagu Naamān wame cutigure, yisio rotiyiye Dios, Eliseore, yi gotiyiye Jesús iti wi minijua ñarāre.

²⁸ Ito bajiro i yija twocōri, iti wi minijua ñarā buto junisiniyijarā ña. ²⁹ Turia gūtareco ñayiyi iti cuto. Ito bajiro ñe junisinicōri turia joeje Jesure āmi wayijarā ña. Ito ejacōri ñe tumicā queorona yibojayijarā ña. ³⁰ Ito yibojaroce riti ña wato ñabojaguti wa godacoayiyi i.

Rāmū sāñagūre rāmūre Jesús i bucōare gaye

(Mr 1.21-28)

³¹ Ito bajiro ñare rudigocōri Capernaumje wayiyiye Jesús. Galilea sitaje ñayiyi Capernaum wame cutiri cuto. Itoje ejacōri tujacāra rāmū ñaroca masa ña minijuari wije sājayiyi Jesús. Ito sājacōri masare riasoyiyi i. ³² Dios cūre ñari, queno masare riaso masiyiyi Jesús. Ito bajiri i busija twocōri, tuo ucayijarā masa.

³³ Ito bajiro i busi ñaroca, iti wije sīgū i ya usiye rāmū sāja ecoru ñayiyi. Ado bajiro Jesure seoro seria busiyiyi i:

³⁴ —Wasa, Jesús Nazaret gagu mu. ¿No yija guare usirioro yati mu? Guare ruyuriorocu eja mu, yiyiye rāmū sāja ecoru Jesure. Mure ti masia yu. Dios Macu quenagūguti ñacōa mu, yiyiye i Jesure.

³⁵ Ito i yija ado bajiro yi tudiyiyi Jesús ñe:

—Busibesa ñja, yiyiye Jesús ñe. Ito yicōri, Āni ya usiye sāñagū, budiya mu, yiyiye Jesús rāmūre.

Ito bajiro i yiocati, masa jājarā tiro riojo ñe tumicācū, budicoayiyi rāmū ñja. Ito bajiro budigoja bero queno cati quenagū tujayiyi masu ñja. ³⁶ Jesús i ito bajiro rāmūre i budi rotija ticōri, mano ti ucayijarā ito ñarā. Ito ticōri ñamasiti gāmeri busiyijarā ña ñja:

—¿Ñe gaye ñarocadi i to bajiro busija? Buto i tuo masirisena rāmūre budi rotiami āni. Rāmūre i budi rotija cojisiti budicoama, yi gāmeri busiyijarā ña.

³⁷ Ito bajiro Jesús i yirere twocōri iti cuto tu ñarā ña ñarocōti itire gāmeri busiyijarā ña.

Pedro mañicōre Jesús i yisioire gaye

(Mt 8.14-15; Mr 1.29-31)

³⁸ Jesús judio masa ña minijuari wije ñaru budi wayiyi i. Ito yicōri Simón Pedro wame cutigu ya wije wayiyi. Ito ya wi sāja ejacōri Simón mañicō ruju yarise iso cōja tiyiyi Jesús. Iso ito bajija ticōri, ito gāna isore yisioroti āmorā josayijarā Jesure. ³⁹ Iso tujje eja rūgūcōri ruju yarise rēta rotiyiyi Jesús. Ito i yiocati ruju yarise rētaoayiyi isore ñja. Ito bajiro iti rētarocati masare eca bocasooyijo iso.

Jājarā ñarise cutirāre Jesús i yisioire gaye

(Mt 8.16-17; Mr 1.32-34)

⁴⁰ Ito bajiro i rētaja twocōri, ūmacañi i quedi sāgū wagu yiroca cōrāre āmi minijuayijarā ña Jesús tujje ñare i yisiotoni. Ricati riti cōrā ñayijarā ña. ña ito bajija ticōri, i ya āmona moa jeoyiyi Jesús. Ito bajiro i yiocati rētaoayiyi. ⁴¹ Ito yicōri jājarā rāmū sāja ecoanare canī rāmūre budi rotiyiyi Jesús. Ito bajiro i yiocati budirāti awasāyijarā rāmū ñja.

—Dios Macuguti ña mu, yi awasāyijarā rāmū, budi warā. “Cristo Dios i cōaru ñami”, ña yija ti masicōri, “Busibesa”, yi tudiyiyi Jesús rāmūre.

Minijuara wija Jesús i riasore gaye
(Mr 1.35-39)

⁴² Gaje rumu busuri cuto tunima sōjuaju wayiju Jesús. Ito bajiro i wagoja bero ire amayijarā masa ija. Ito bajiro ire amārā riti i űaroju ire bujacōyijarā ina. Ire bujacōri gaje cutoju ire wa rotibitibojayijarā ina. ⁴³ Ito bajiro ina wa rotibitibojarocati ado bajiro yiyiju Jesús inare:

—Gaje cutori gānare cūni, “Ire tuorūnūrāre i rotiroju miojugu yiguűi Dios”, yire oca goti ucuruja yure. Ito bajiro yu goti ucutoni yure cūni Dios, yiyiju Jesús inare.

⁴⁴ Ito i yija bero Galilea sitaju judio masa ina minijuari wiriju Dios oca goti ucuyiju Jesús ija.

5

Wai jājarā ina sīaroca Jesús i yire gaye
(Mt 4.18-22; Mr 1.16-20)

¹ Co rumu Genesaret wame cutirita tunima Jesús i űaroca jājarā masa ejayijarā. Dios oca i gotija buto tuo amocōri i taju ejayijarā ina. Jājarā űacōri buto bidiro űayijarā. Ito bajiri rūgōraju maűiju Jesure. ² Ito bajiro ire rūgōraju maniroca itajura tunima juaga cuma iti jayaja tiyiju Jesús. Iti cuma ujarā wai jori masa űayijarā. Ito tu ina ya yori yucari coerā yiyijarā ina. ³ Iti cuma jayaja ticōri, itiga cumaju sājayiju Jesús. Ito yicōri űuro rotiyiju Jesús itiga cumare. Itiga cuma Simón yaga űayiju. Iti cumaju rujicōri masare Dios oca riasoyiju Jesús. ⁴ Riaso ticōri ado bajiro gotiyiju Jesús Simónre:

—űcaroju wija wato mani. Itoju muu ya yori yucarina wai űuma muu, yiyiju Jesús Simónre.

⁵ Ito i yija tuocōri, ado bajiro cudiyiju i:

—Guare riasogu, űamiasaro wai jobojobu guu, sīabiju. Ito bajibojarocati mu rotiro bajiroti, yorigu űucuja yu, yiyiju Simón Jesure.

⁶ Ito yicōri ina yorigu űuroca, jājarā wai sājayijarā ija. Ito bajiri ina ya yorigu cudusoyiju ija. ⁷ Ito bajiro ina wai űaja ticōri, gaje cuma ina baba mesa űari cumare amo buye űucayijarā, ina ejabuatonu. Ito bajiro ina jija ticōri, ejayijarā ina. Ito ejacōri jājarā wai bujayijarā ina. Iti cuma juu cumari cūrisere dajocōyijarā. Jabeto ruyabojayiju iti rujaroto. ⁸ Ito bajiro wai jājarā bujacōri Jesús riojo rijomunigāna űini rūjūyiju Simón Pedro. Ito yicōri ado bajiro yiyiju:

—Yu űju buto űeűaro yi jaigu űa yu. Queno yigu űa muāma. Ito bajiri yu tu mu űaja quenbetoja, yiyiju Simón Jesure.

⁹ Simón ito yicōri i rāca gāna cūni wai jājarā ina űaja ticōri, ti ucayijarā ina.

¹⁰ Gaje cuma űarā cūni ti ucacoayijarā ina. Ina űayijarā Zebedeo rīa. Santiago, Juan wame cutirā űayijarā ina. Ina ti ucaja ticōri, Simónre ado bajiro yiyiju Jesús:

—Gūibesa. Wai joreti űa muu ya moare. Ito bajibojarocati jane gaje muare moare cūa yu. Masa Diore ina masitoni oca riaso ucuri masa muare cūa yu adocāta, yiyiju Jesús, Simón mesare.

¹¹ Ito i yija bero tunimaju jāja wayijarā mucana. Ito yicōri jeyaro ina moabojarisere jidicācōri Jesús rāca wayijarā ina ija.

Ruju cami jogagure Jesús i yisiore gaye
(Mt 8.1-4; Mr 1.40-45)

¹² Co rumu Jesús gaje cuto i űa ucuroca sīgū i ya ruju cami jogagu űayiju. Jesure ti bujacōri i riojo űini rūjūcōri ire josayiju:

—Yu Hju, yure mu visio amoja, yisioɔɔja mu, yiyiju cami jogagu Jesure.

¹³ Ito i yija tɔocɔri, i ya amona moa jeoyiju Jesús ire. Ito yicɔri ado bajiro yiyiju ire:

—Amoa yu. Mure visioa yu, yiyiju Jesús.

Ito i yirocati i ya cami yaticoayiju ija. ¹⁴ Ito bajiro ire yisioɔɔri, gãjerãre goti bato rotibisiju Jesús. Ito yicɔri ado bajiro yiyiju ire:

—Riojoti pai taju wasa mu. I taju ejacɔri mu ya ruju cami yatirise gaye ioma. Ito yicɔri Moisés ñayoru i rotiado bajiroti Diore waiɔɔɔɔ soe isi rotiba. Ito mu yija ticɔri, “I ya cami yati jedicoaju ija”, yi masirã yirãji masa mure, yiyiju Jesús ire.

¹⁵ Ito bajiro, “Goti batobeja”, i yibojarocati cojisiti oca tijaɔayiju cami jogagure Jesús i yisioɔɔre gaye. Ito bajija tɔocɔri, jãjarã Jesús taju minijuayijarã, i busija tɔo amora. Ito yicɔri ina cɔrisere visio roti amora ejayijarã ina. ¹⁶ Masa jãjarã ina ñajare coji meje masa manojũ i Jacu Diore busirocũ wayiju Jesús.

Rudurure Jesús i visioɔɔre gaye
(Mt 9.1-8; Mr 2.1-12)

¹⁷ Co rumu Jesús i riasoroca fariseo gaye tɔoĩarã ito yicɔri judio masa rotirise riasori masa cuni tɔo rujiyijarã ina. Ado bajiro wame cutiri cutori wadiana ñayijarã ina. Galilea sita gãna, Judea sita gãna ito yicɔri Jerusalén wame cutiri cuto gãna wadiana ñayijarã ina. Masa tiro riojo cɔrãre Jesús i yisiotoni i masirise jidicãyiju Dios. ¹⁸ Ito bajiro i yi ñaroca juariarã umu rudurure ami ejayijarã ina, i ya camana. Ito ejacɔri Jesús taju sãja wacɔri ire cũ amobojayijarã ina. ¹⁹ Ito bajibojarocati masa jãjarã ina ñajare no bajiro sãja masia mañiju ñinare. Ito bajija ticɔri, wi tutu joeju rudurure ami mɔja wayijarã ina. Ami mɔja ejacɔri Jesús rügöro weca soje cudayijarã ina. Ito yicɔri rudurure i ya camana jidi rujiyijarã ina Jesús tũ. ²⁰ Ito bajiro ina yija ticɔri, ado bajiro tɔoĩayiju Jesús: “Yure tɔorũnasacɔama ina”, yi tɔoĩayiju Jesús. Ito bajiro tɔoĩacɔri:

—Mu ñeñaro yirisere acabojocɔa yu, yiyiju Jesús rudurure.

²¹ Ito bajiro i yija tɔocɔri, fariseo gaye tɔoĩarã ito yicɔri judio masa rotirise riasori masa cuni ado bajiro tɔoĩayijarã ina: “Ani ito bajiro i busija, Diore ñeñaro yigu yami i. Dios meje ñami i. Dios sigũti ñami masa ina ñeñaro yirisere acabaja masigũ”, yi tɔoĩayijarã ina.

²² Ito bajiro ina tɔoĩarisere imasiti tɔoĩa masicɔyiju Jesús. Ito bajiri ado bajiro yiyiju ñinare:

—¿No yija ito bajiro tɔoĩati mu? yiyiju Jesús ñinare. ²³ Muu tija, ¿No bajiro rudurure yu yija quenati? Ito yicɔri, ¿disejuu ñati josasabiti muu tija? “Mu ñeñaro yirisere coecoaju”, ¿yu yija quena ñarajada? “Wumuña, wasa”, ¿yu yija quena ñarajada, muu tɔoĩaja? ¿Disejuu ñati josasabiti, muu tija? ²⁴ Masa Rijoru, Dios i cɔaru ña yu. Ito bajiri, “Masa ina ñeñaro yirise coe masiami Jesús”, muu yi masitoni muu tiro riojo anire yisioɔɔre ya yu, yiyiju i ñinare.

Ito yicɔri rudurure ado bajiro yiyiju:

—Wumuña, ya yu mure. Mu ya cama amiña, ito yicɔri mu ya wiju tɔdi wasa, yiyiju Jesús rudurure.

²⁵ Ito bajiro i yirocati masa jãjarã ina tiro riojo wumuyiju ruduru. Ito yi, i ya cama ami, budi wayiju i. Ito yicɔri Diore rucubuo busi wayiju i, i ya wiju tɔdi wasa. ²⁶ Ito i yija ticɔri, ti ucayijarã masa. Ito bajiri Diore rucubuo busiyijarã ina. Güire rãca ado bajiro yiyijarã ina:

—Adi rumu tiyamani tia mani, yiyijarã ina.

Levíre Jesús i jire gaye
(Mt 9.9-13; Mr 2.13-17)

²⁷ Ito bajiro masare i yi iño ñaja bero budiyijũ Jesús mæcana. Ito bajiro budi wacõri ɛjarãre yiari waja seni iſiri masare tiyijũ Jesús. I ñayijũ Leví wame cutigu. Waja i seni ñarijũ rujiyijũ i. Ire ti bujacõri:

—Yu rãca waya, yiyijũ Jesús Ire.

²⁸ Ito i yija tuocõri, i moabojarisere jidicâyijũ Leví, Jesús rãca wa ãmogũ.

²⁹ Ito bero i rãca wa, Leví ya wi ejayijarã ina. Itoju ejacõri Jesure basa jeo buarocu basa meniyijũ Leví. Ito bajiro ina basa meni ñaroca jãjarã ɛjarãre yiari waja seni iſiri masa ñayijarã ina. Ito yicõri gãjerã cuni, jãjarã ina rãca ba rujiyijarã ina. ³⁰ Ito bajiro ina ba rujiya ticõri, judio masa rotirise riasori masa ito yicõri fariseo gaye tuoĩarã cuni, Jesús rãca riasotirãre ado bajiro busituyijarã:

—¿No yija ɛjarãre yiari waja seni iſiri masa rãca, ito yicõri ñeñaro yi jairã rãca baba cuti bati mua? yi busituyijarã ina Jesús rãca riasotirãre.

³¹ Ito bajiro ina yija tuocõri, ado bajiro cadiyijũ Jesús:

—Ado bajirojua bajaia. Queno cati quenarã, cõmena uco yiri masare jime-naji. Ito yicõri buto cõrãjua uco yiri masare jirãji. ³² Queno yirãre yiari meje wadibũ yũ. Ñeñaro yi jairãjua yiri wadibũ yũ. Ito yicõri quenarise ina tuoĩa wasoaton wadibũ yũ, yiyijũ Jesús ñnare.

Bamenati Diore rãcubũore gaye
(Mt 9.14-17; Mr 2.18-22)

³³ Ito i yija ado bajiro seniñayijarã ina Jesure:

—Juan rãca riasotirã coji meje bamena riti Diore rãcubũorã Ire senisotiamã ina. Ito bajiroti bajiamã fariseo gaye tuoĩarã rãca riasotirã cuni. Mũ rãca riasotirãma ñnare bajiro yibeama ina. Bũcũrã rotire queno cãdibeama ina. Ito yicõri, “Diore busiana”, yirona bare jidicãbeama ina, yi tudiyijarã ina Jesure.

³⁴ Ina ito yija tuocõri, ñnare ado bajiro cadiyijũ Jesús:

—Sĩgũ, i ãmo siari rãmũ i baba mesa i rãca ina wanũ baroca, “Babesa”, yi masimenaji gãjerã. ³⁵ Ito bajibojarocati co rãmũ gãjerã Ire ñiãgoja ticõri, bojori bujarã yirãji i baba mesa. Ito bajiri Ire tuoĩarã bamenaji ina, yiyijũ Jesús masare.

³⁶ Ito yicõri gaje ado bajiro goti masiore ocana ñnare gotiyijũ Jesús:

—Sĩgõ saya bũcũro sere wõroco mamarore tabecõji. Ito bajiro mamaro tagoja mamaro cuni ñeñacoaroja. Ito yicõri bũcũrore mamaro iso sere wõbojaja bũcũro bajiro corocõ ejabetoja. ³⁷ Uyẽ ide mani menija mama bajujũ jiosãrã yirãji mani. Bũcũ baju mani jiosãjama, ñigãcoaro yiroja. Ito yicõri iti baju cuni goda, uyẽ ide cuni goda bajiro yiroja. ³⁸ Ito bajiri uyẽ ide menicõri mama bajuri jiosãrã yirãji mani. Ito yicõri iti baju cuni, uyẽ ide cuni godabetoja. ³⁹ Mani uyẽ ide bũcũ idiĩacõri mame idi ãmomenaji mani. “Bũcũjua queno suti quena”, yicõri mamere idi ãmomenaji mani. Ito bajiroti bajia mame oca yũ riasoja cuni. Bũcũrã oca tuorũnarã ñacõri mame oca yũ riasoja tuo ãmobeã mua, yiyijũ Jesús ñnare.

6

Jesús rãca riasotirã trigo ajeri beja ãmicõri ina bare gaye
(Mt 12.1-8; Mr 2.23-28)

¹ Co rãmũ tujacãra rãmũ ñaroca, i rãca riasotirã rãca trigo wesejũ eja wayijũ Jesús. Itoju ejacõri itire beja ãmiyijarã i rãca riasotirã. Ito yicõri wirorire

sĩguẽ bategocõri bayijarã ãna. ² Ito bajiro ãna baja tiyijarã fariseo gaye tũoĩarã coriarã. Ito bajiro ãna baja ticõri, ãnare senĩayijarã fariseo gaye tũoĩarã:

—¿No yija tujacãra rũmu ñabojarocati moati mua? Tujacãra rũmu moare ma, yiyijarã ãna.

³ ãna ito yija tũocõri, ado bajiro cadiyijũ Jesũs:

—Co rũmu David ñayoru ã baba mesa rãca ñiojogacõri ãna yigore, ¿Dios oca tutijũ tibiticati mua? ⁴ Ado bajiro yiyijũ David ñayoru. Dios ya wijũ sãjacõri, Diore paia naju ãna cũ ãsirere ãmicõri bayijũ David. Ito yicõri ã baba mesare cuni ecayijũ ã. Paia riti ãna baroti ñabojayijũ iti naju. Ito bajibojarocati bũto ñiojogacõri bayijũ David ã baba mesa rãca. Itire ãna baja tibojaguti, “Ñeñaro yama ãna”, yibisijũ Dios ãnare, yiyijũ Jesũs ãnare.

⁵ Gaje ado bajiro gotiyijũ Jesũs ãnare:

—Masa Rijoru, Dios ã cũru ña yũ. Ito bajiri tujacãra rũmu gaye yũ rotiroti cuni cũquĩ Dios yũre, yiyijũ Jesũs fariseo gaye tũoĩarãre.

Ãmo digarũre Jesũs ã yisioro gaye

(Mt 12.9-14; Mr 3.1-6)

⁶ Gaje tujacãra rũmu ñaroca judio masa ãna minijuari wijũ sãjayijũ Jesũs. Ito yicõri ãnare riasoyijũ ã. Ito bajiro ã riaso ñaroca sũgũ ã ya ãmo riojocadũja digarũ ñayijũ. ⁷ Ito yicõri fariseo gaye tũoĩarã, judio masa rotirise riasori masa cuni ti rujiyijarã ãna. Jesure ticõri ado bajiro tũoĩa rujiyijarã ãna: “Jane tujacãra rũmu ñabojarocati, ¿ãni ãmo digarũre yislogũ yiguĩjida Jesũs?” yi ti rujiyijarã ãna. “Ito bajiro ã yija, ‘Seti ña ãre. Ñeñaro yami’, yirã yirãji mani”, yi tũoĩa rujiyijarã ãna. ⁸ Ito bajiro ãnamasi ãna tũoĩabojarocati tũoĩa masicõyijũ Jesũs, ã masirisena. Ito yicõri ãmo digarũre ado bajiro yiyijũ Jesũs:

—Wumũña, waya ado yũ tujũ, yiyijũ Jesũs ãmo digarũre.

Ã ito yija ãmo digarũ Jesũs tujũ wacõri eja rũgũyijũ. ⁹ Ito bajiro ã eja rũgũroca ado bajiro yiyijũ Jesũs, ito ñarãre:

—Mũare senĩagũ ya yũ. ¿No bajiro manire cũyijari Dios tujacãra rũmu mani yiroti? ¿Quenarise, ñeñarise ito yicõri cõrãre mani yisioroti, gaje mani yisiojecha, ãsejũa quenati? yiyijũ Jesũs ãnare.

¹⁰ Ito bajiro bũsi tũogũ iti wi ñarãre ti jeocõyijũ Jesũs. Ito yicõri ãmo digarũre ado bajiro yiyijũ ã:

—Mũ ya ãmo ñũ joya, yiyijũ Jesũs ãre.

Ito bajiro Jesũs ã yirocati, ã ya ãmo ñũ joyijũ ã. Ito bajiro ã yirocati ã ya ãmo quenacoayijũ ãja. ¹¹ Ito bajiro ã yija ticõri, fariseo gaye tũoĩarã ito yicõri judio masa rotirise riasori masa cuni bũto ti junisiniyijarã ãna Jesure. Ito yicõri ãnamasiti gãmeri senĩayijarã: “¿No bajiro yirũjati mani Jesure?” yiyijarã ãna.

Jũa gũbojeno apõstol mesare Jesũs ã besere gaye

(Mt 10.1-4; Mr 3.13-19)

¹² Iti rũmũriti tũria joejũ maja wayijũ Jesũs, Diore bũsirocu. Itojũ ñacõri ñamiasaro Diore bũsisotiyijũ Jesũs. ¹³ Ito yicõri ãmacaũti joejea mũja wadiroca ã rãca riasotirãre jiyijũ Jesũs. Ito yicõri ãna ejaroca jũa gũbojeno ñarã ãmũare beseyijũ ã. Ito yicõri ã oca ãna goti ucutoni ãnare cũyijũ Jesũs. ¹⁴ Ado bajiro wame cutirã ñayijarã ãna: Sũgũ ñayijũ jũa wame, wame cutigũ, Simõn Pedro. ã ocabaji ñayijũ Andrẽs wame cutigũ. Ito yicõri gãjerã ñayijarã Santiago, Juan, Felipe, Bartolomẽ, ¹⁵ Mateo, Tomãs, Alfeo macũ Santiago gãji ñayijũ Simõn celote gaye tũoĩagoru. ¹⁶ Ito yicõri Santiago macũ ñayijũ Judas wame cutigũ. Gãji

Judas Iscariote wame cutigu ñayiju. Ì ñayiju Jesure gājerā Ìna ñiatoni gotiroca. Ito bajiro wame cutirā ñayijarā Ìna, Jesús Ì oca Ìna goti ucutoni Ì cūana.

Jājarā masare Jesús Ì riasore gaye
(Mt 4.23-25)

¹⁷ Ito bajiro Ìnare bese tiocōri Ìna rāca roja wayiju Jesús. Roja wa, turia judoju tujayijarā Ìna. Itoju jājarā ñayijarā Judea sita gāna, Jerusalén gāna, ito yicōri itajura tu ñari cutori Tiro, Sidón wame cutiri cutori gāna cuni ñayijarā. Iti cutori gāna ejayijarā Jesure tuo āmorā. Ito yicōri jājarā cōrā yisio roti āmorā ejayijarā Ìna. ¹⁸ Rūmūa sāja ecoanare cuni rūmūare budi rotiyiju Jesús, ito bajiro Ìna ejaja ticōri. ¹⁹ Cōrāre cuni Ì masirisena rētoyiju Jesús. Ito bajiro masare Ì rētoja ticōri, masa jeyaro Ìre moaīa āmoyijarā, Ìna cōrise rētatoni.

Mani wanu quenaroca yiroti gaye
(Mt 5.1-12)

²⁰ Ito Ìna yi ñaroca, Ì rāca riasotirāre busi āmogū Ìnare tiyiju Jesús:
—Adocāta bojoro bujarā ña mua maji. Bojoro bujarā ñabojarāti, ija Dios Ì rotiroju ejacōri, Ì rucorise bujarā yirāji mua. Ito yicōri wanu quenarā yirāji mua.

²¹ 'Adocāta ñiojogarā ña mua maji. Ñiojogarā ñabojarāti ija queno yaji quenaro wanu ñarā yirāji mua.

'Adocāta bojori buja, oti ñarā ya mua. Ito bajibojarocati ija queno wanucōri aja quenarā ñarā yirāji mua.

²² 'Yu Masa Rījorure, mua queno cudija ticōri, gājerā muare ti tudirā yirāji Ìna. Ito yicōri muare cōa āmorā yirāji Ìna. "Ñeñaro yirā ñama", yirā yirāji muare busiturā. Ito bajiro muare Ìna busitubojarocati, ija wanu quenarā yirāji mua.

²³ Jane mejeju cuni Ìna ñicusabatiaju cuni ito bajiroti Diore goti Ìsiri masare ñeñaro yiyijarā Ìna. Ito bajiro muare Ìna ñeñaro yibojarocati queno wanu quenaña mua. Ija ūmacāju ejacōri Dios taju quenarise bujarā yirāji mua. Ìre tuorūnu jidicābitiana mua ñajare, ito bajiro yigu yigūji Dios muare.

²⁴ 'Mua gajeoni jairā, ado mua ñajama queno wanu quena ñaboja mua. Diore tuorūnumena ñari ija bojoro bujarā yirāji mua.

²⁵ 'Mua queno yaji quenarā, ñaja wanu quenare rāca ñaboja mua. Diore tuorūnumena ñari ija ñiojogarā yirāji mua.

'Mua ajare jairā, adocāta mua ajaja queno wanu quenaboja mua. Diore tuorūnumena ñari ija buto tuoīa bojori bujacōri, otirā yirāji mua.

²⁶ 'Adocāta "Queno yirā ña mua", yi masa muare Ìna rūcūboja tuocōri, queno wanu quenaboja mua. Ito bajiroti jane mejeju cuni ruore oca riasori masare queno rūcūbo busibojayijarā Ìna. Diore tuorūnumena ñari ija buto tuoīa bojori bujarā yirāji mua, yiyiju Jesús Ìnare.

Mani wajanare cuni ti maija quena, yi Jesús Ì riasore gaye
(Mt 5.38-48; 7.12)

²⁷ Ito yicōri mucana Ìnare busi remoyiju Jesús:
—Mua yare tuorūnurāreama, ado bajiro gotia yu: Mua wajanare queno ti maiña. Ito yicōri muare ti tudirāre queno yiya. ²⁸ Muare busiturāre cuni, quenaro busiya mua. Ito yicōri muare ñeñaro yirāre yari Diore seni Ìsisotiya. ²⁹ Sīgū riojocaduja wayugaju Ì jaja, mucana gaje duja Ì ja āmoja rēobeja. Ito yicōri gāji camisa juaro mua sāñaroca, joegadore Ì ruaja, ito roca gadore Ì rua āmoja, cuni rēobeja. Ì seniro rēto busaro Ìsija quena. ³⁰ Ito yicōri no mua rucorise Ìna senija, Ìna seniro bajiroti Ìsima. Ito yicōri sīgū mua rucorise Ì

ēmaja, “Itire jūdacōaña”, yi josabeja. ³¹ Gājerā muare queno yire mua āmoja, ito bajiroti ĩnare queno yiba mua cuni.

³² Manire mairāre riti mani maija, mani rāca queno wanubiqui Dios. Ñeñaro yirā cuni ito bajiroti ĩnare mairāre mairāji. Manire maimena ĩnabojarocati maniamā ĩnare maija quena. ³³ Manire queno yirāre riti mani queno yija, mani rāca queno wanubiqui Dios. Ñeñaro yirā cuni ito bajiroti ĩnare queno yirāre queno yirā yirāji. Manire queno yimena ĩnabojarocati maniamā ĩnare queno yija quena. ³⁴ Gājire wasoaga, “Ija mucana jai busaro bujagu yigūja yu”, mani yi tuoĭaja, mani rāca queno wanubiqui Dios. Ñeñaro yirā cuni ito bajiro tuoĭacōri wasoarā yirāji. Manire wasoamena ĩnabojarocati maniamā ĩnare wasoaja quena. ³⁵ Ito bajibojarocati muama, mua wajanare mairūja. Ito yicōri ĩnare queno yija. Ito yicōri gājire wasoaga, “Ija jai busaro bujagu yigūja yu”, yi tuoĭabicati wasoaja quena. Ito bajiro mua queno yija, Dios taju mua ejaroa muare queno waja yigu yiguji. Ito bajiro mua queno yirā ĩaja, Dios rīa ña mua. Dios cuni masa jeyarore queno yigu ñami. “Queno ya mu”, yimenare cuni, ñeñaro yi jairāre cuni queno yigu ñami Dios. ³⁶ Mani Jacu masare ĩ ti mairo bajiroti mua cuni masare ti maija quena, yiyiju Jesús ĩ rāca riasotirāre.

Gājerāre seti yibesa, yi Jesús ĩ riasore gaye
(Mt 7.1-5)

³⁷ Gaje ado bajiro gotiyiju Jesús ĩnare:

—Gājerāre, “Īna ñama ñeñarise yi jairā”, mua yibeja muare cuni, “Īna ñama ñeñarise yi jairā”, yibiqui Dios muare. Ito yicōri gājerāre, “Īnare seti ña. Ito bajiri ĩnare ruyuriogu yiguji Dios”, mua yibeja muare cuni, “Īnare seti ña. ĩnare ruyuriocūja yu”, yibiqui Dios muare. Gājerā ñeñaro yirise mua ācabojaja, mua ñeñaro yirisere cuni ācabojogu yiguji Dios. ³⁸ Gājerāre mua ĩsija, muare cuni queno ĩsigū yiguji Dios. Gājerāre mua ĩsiro bajiroti, muare cuni ĩsigū yiguji Dios. Ito yicōri gājerāre mua ĩsiro bajiroti rēto busaro mua boca āmi masirocō ĩsigū yiguji Dios, yiyiju Jesús ĩnare.

³⁹ Ito yicōri ado bajiro goti masiore ocana gotiyiju Jesús:

—¿Sīgū cajea macure ito yicōri gāji cajea macu mucana, cajea macure tūa wa masigujiida? Meje, ito bajirojua meje baja. Cajea tibicu ñari ĩre tūa wabojagu rācati gojeju quedi sājacōarāji ĩna. Dios oca riojo ñasarisere mani tuo suyabeja cajea mana robo bajiro bajirāji mani, yiyiju Jesús ĩnare.

⁴⁰ Īnare riasori masu rēto busaro masirā meje ñama ĩ riasorā. Ito bajibojarocati ĩna queno riasoti jeocōja, ĩnare riasori masu bajiroti masirāji ĩna cuni, yiyiju Jesús.

⁴¹ Iti oca goti tiocōri mucana ado bajiro gaje oca gotiyiju Jesús:

—Mua babare cajeaju sūjuriacā iti ĩaja, ti buja masia mua. Ito bajibojarocati mua ya cajeaju sita jaje iti sāña biaja ti buja masibea mua. ⁴² Ado bajiro mua babare yiboja mua: “Yu baba mu ya cajeaju sita aje ña. Yu iti ajere āmicācūja yu”, yibojarāti mua ya cajeaju sita jaje iti sāñajama, āmicā masibea mua. “Queno yirā ña guama”, yirā ĩnabojarāti, ñeñaro yirā ña mua cuni. Mua ya cajeaju sāñarisere āmicāña. Itire āmicācōri queno ti masirā yirāji mua, yiyiju Jesús.

‘Iti yireoni ña, mani baba ĩ ñeñaro yija ti masibojarāti, manimasiti ñeñaro yirisereama ti masibea mani, yiyiju Jesús.

Ricana sɔori yucɔgure ti masia mani, yi Jesús ĩ riasore gaye
(Mt 7.17-20; 12.34-35)

⁴³ Ito yicōri mɔcana ĩnare goti masiore ocana gotiyijɔ Jesús:

—Yucɔgɔ queno wanuricu, ñeñarise rica cutibetoja. Ito yicōri yucɔgɔ ñeñaricu, quenarise rica cutibetoja. ⁴⁴ Iti yucɔ ricare ticōri, “Itigɔ rica ña adi”, yi ti masia mani. Jotagɔjɔ higos rica mani amaja bujamenaji mani. Ito yicōri yusigure ɔyé mani amabojaja, bujamenaji mani. ⁴⁵ Ito bajiro queno ɔsi cutigɔ, gajeräre cɔni queno yiguji ĩ. Ito yicōri ñeñaro ɔsi cutigɔ, gajeräre cɔni ñeñaro yigɔ yiguji ĩ. Mani ya ɔsijɔ mani tɔoñaro bajiroti basibua mani, yiyijɔ Jesús ĩnare.

Yɔre queno tɔorɔñurã sita butirojɔ wi menirã bajiro bajirã ñama, yi Jesús ĩ riasore gaye
(Mt 7.24-27)

⁴⁶ Gaje ado bajiro yiyijɔ Jesús ĩ rãca riasotiräre: —“Gua Ujɔ ña mɔ”, yiborãti, yɔ rotirisere cɔdihea mɔ. ⁴⁷⁻⁴⁸ No yɔ tɔjɔ ejarã yɔ rotirisere ĩna cɔdija, sigɔ queno butirojɔ wi menigɔ bajiro bajirã ñama ĩna. Tite. Sigɔ butirojɔ jubejɔ ĩ botari juja, jue iti buto sɔoro ejaja jujabetoja iti wi. Ito bajiro bajirã ñama yɔre queno cɔdirã. Gajerã ĩnare ñeñaro yi josabojarocati yɔre tɔorɔñɔ jidicãmenaji ĩna. ⁴⁹ Ito bajibojarocati, no yɔ rotirise queno cɔdimena, ĩnare bajiro bajibeama ĩna. Sigɔ sita jidirojɔ wi menigɔ bajiro bajirã ñama ĩnama. Tite. Sigɔ sita jidirojɔ ĩ botari juja, jue iti buto sɔoro ejaja iti wi jujacoaro yiroja. Ito bajiri tɔdi ruyubetoja ĩ ya wi ĩja. Ito bajiro bajirã ñama yɔre queno cɔdimena. Gajerã ĩnare ñeñaro yija ticōri, yɔre jidicãrã yirãji, yiyijɔ Jesús ĩ rãca riasotiräre.

7

Surara ɔjɔ ya moari masɔre Jesús ĩ yisioire gaye
(Mt 8.5-13)

¹ Masare ĩ riaso amorisere riaso tɔocōri Capernaumjɔ wayijɔ Jesús. ² Iti cɔto ñayijɔ surara ɔjɔ. ĩre moa ĩsiri masɔ buto cɔyijɔ. Ito bajiri ɔsi jedi warati ñayijɔ ĩ. Ito ĩ bajija ticōri, buto ĩre ti maiyijɔ surara ɔjɔ. ³ Ito bajiri Jesús cɔräre ĩ yisioire gaye tɔocōri, judio masa bucãräre, Jesure ji rotiyijɔ ĩ. ĩ ya moari masɔre Jesús ĩ yisioire amoyijɔ ĩ. ⁴ Ito ĩ yija tɔocōri, Jesure jirã wayijarã ĩna. Jesús tɔjɔ ejacōri ado bajiro ĩre senĩa josayijarã:

—“ĩre jitẽña”, gware yi ñucagɔ, queno yigɔ ñami ĩ. Ito bajiri ĩre ejabuarɔja mɔ. ⁵ Romano masɔ ñabojaguti mani ñaräre queno rucɔbɔoami ĩ. Ito yicōri minijuara wi gua meni masitoni gware niyeru ĩsiquĩ ĩ. Ito bajiri ĩre ejabuarɔja mɔ, yi josayijarã ĩna Jesure.

⁶ ĩna ito yija tɔocōri, ĩna rãca sɔya wayijɔ Jesús. Ito wi ejarã wana ĩna yiroca surara ɔjɔ ĩ baba mesare Jesure oca goti boca rotiyijɔ. “Ado bajiro Jesure gotiba”, yi roticɔayijɔ ĩ:

—Yɔ Ujɔ mure ɔsirioro yi remo amobeja yɔ. Rɔtoro quenagɔ ña mɔ. Yɔjɔ quenagɔ meje ña. Ito bajiri, yɔ ñeñaro yirisere bojogɔ, “Yɔ ya wijɔ sãja waya, yi masibea yɔ mure”, yi gotiba ĩre, yi roticɔayijɔ surara ɔjɔ.

⁷ Gaje ado bajiro yi roticɔayijɔ ĩ:

—Ñeñaro yigɔ ñari, mɔ tɔjɔ wa masibea yɔ. Mɔ masirisena mɔ yisio ñucaja, yɔ ya moari masɔ caticoagɔ yiguji mɔcana. ⁸ Gãji ɔjɔ bero gagɔ ña yɔ. Ito yicōri yɔ berɔjɔ ñama gajerã surara. ĩnare roti masia yɔ. Ito bajiri sigäre, “Wasa”, yɔ yija, wami. Ito yicōri gajire, “Waya”, yɔ yija, wadiami. Ito

yicōri yare moa ĩsiri masare yu moa rotija, moami. Ito bajiri rētoro queno roti masigū mu ñajare, “Mu yisio ñucaja, yu ya moari masu tujacoagu yiguji macana”, yi tūoia yu, yi gotiba Jesure, yi roticōayiju surara uja.

⁹ Ito ĩ yi ñucare tuocōri, tuo ucayiju Jesús. Ito yicōri juda rāgūcōri ĩre sayarāre ado bajiro yiyiju Jesús:

—Ī surara uja yare queno tuorūnuñi. Mani masa wato ĩre bajiro tuorūnurā mama, yi gotiyiju Jesús ĩnare.

¹⁰ Ito ĩ yija tuocōri, tūdi wasuoyijarā oca goti bocari masa. Tūdi ejacōri ĩna tija ñarise cōbojara tujara ñayiju ĩ ĩja.

Wajeago macare Jesús ĩ masore gaye

¹¹ Ito bajiro ĩ yija bero Nañ wame cutiri cutoju wayiju Jesús, ĩ rāca riasotirā rāca. Ito yicōri masa jājarā wayijarā ĩ rāca. ¹² Iti cutoju ĩna ejaroca sigū godarare ĩna yujerā waja tiyiju Jesús. Wajeago macu ñayiju ĩ, ĩna yujeroca. Ito yicōri ĩ sigūti ñabojayiju iso macu. Jājarā iti cuto gāna ĩre yujerona wayijarā ĩna. ¹³ Wajeago iso bojori bujaja ticōri, buto ti maiyiju Jesús isore. Ito bajiro ti maicōri ado bajiro yiyiju Jesús isore:

—Otibesa, yiyiju ĩ.

¹⁴ Ito bajiro ĩ yija bero ĩ ya masari cumaju moañayiju Jesús. Ito bajiro ĩ yija ticōri, ĩre yujerā wabojarā tuja rāgūcoayijarā ĩna ĩja. Ito bajiro ĩna tuja rāgūroca godarare ado bajiro yiyiju Jesús:

—Wumuñi mamu mu, yiyiju Jesús godarare.

¹⁵ Ito bajiro ĩ yirocati, jāja rūjūyiju godaru ñabogaguti. Ito bajiro bajiru ñabogaguti busiyiju macana. Ito ĩ bajija ticōri, ado bajiro yiyiju Jesús ĩ jacore: “Īmo, āni ñami mu macu”, yiyiju Jesús isore. ¹⁶ Ito bajiro ĩ yi masoja ticōri, ti guiyijarā ĩna, ito ñarā. Ito yicōri ado bajiro Diore rācubuo busiyijarā ĩna:

—Sigū Diore goti ĩsiri masu mani taju ejami ĩja, yiyijarā ĩna.

Gaje ado bajiro busiyijarā ĩna:

—Dios ñarā mani ñajare manire ejabuaroca ejami adoju, yi wanurā rācubuoayijarā ĩna Diore.

¹⁷ Ito yicōri Jesús godarare ĩ masore gaye tuo jedicoayijarā Judea sita gāna. Ito yicōri iti sita tu gāna cūni tuo jedicoayijarā ĩna.

“Jesure titēña”, Juan idé guri masu ĩ yi ñucare gaye (Mt 11.2-19)

¹⁸ Juan rāca riasotiri masa, Jesús ĩ yigore ticōri goti jeocōyijarā ĩna Juanre. ĩna ito yija tuocōri, jūarāre jiyiju Juan. ¹⁹ Ito bajiri ĩna jūarāre, “Ado bajiro Jesure senīlama mu”, yi ñucayiju Juan ĩnare: “¿Riti Dios ĩ cōaru, Cristo ñati mu? Ī meje mu ñajama, ĩgājire bocatirā yirājida gua maji? yiba”, yi roti ñucayiju Juan ĩna jūarāre. ²⁰ Ito ĩ yija tuocōri, wayijarā ĩna. Jesús taju ejacōri ado bajiro ĩre yi gotiyijarā ĩna:

—Juan, masare idé guri masu, guare senīla roti ñucami mare. ¿Riti, Dios ĩ cōaru, Cristo ñati mu? Ī meje mu ñajama, ĩgājire bocatirā yirājida gua maji? yiyijarā ĩna Jesure.

²¹ Ito bajiro ĩna senīla ñaroca, jājarā masa cōrāre yisioyiju Jesús. Ito yicōri ĩna ya usiju rūmúa sāja ecoana, cajea mana, ito yicōri gājerā jeyaro ñarise cōrāre cūni masoyiju Jesús. Ito bajiro ĩ yija Juan oca ĩ senīla roti ñucana cūni tiyijarā ĩna. ²² Ito yicōri ado bajiro Juan ĩ cōanare gotiyiju Jesús:

—Wasa. Mua tirise ito yicōri mua tuogorise cūni Juanre gotiba. Cajea mana ĩna tiroca yu yirise, ruduana ĩna waroca yu yirise, wirotoganare yu yisiorise gaye, gāmo goje tuomena ĩna tuoroca yu yirise, godana ñabojarocati ĩna catiroca

yá yirise, ito yicōri bojoro bajaranē Dios ī masoroti oca yá goti masiorisere cāni, gotiba Juanre. ²³ Ito yicōri, no yure tʰorūnʰosotigati, queno wanagū yiguji ī, yiyiju Jesús, Juan ī oca senīa roti űucanare.

²⁴ Ito ī yija tʰocōri, tʰadi wayijarā űna. Ito bajiro űna tʰadi waja bero, Juan ī bajigore gaye masare gotiyiju Jesús:

—¿Yucu manojá warā, űimʰere tʰoīa wacati mʰa? ¿Sīgū āmugū mino iti waja, űe rāgōgūre tʰoīa wacatite mʰa? yī senīayiju Jesús masare. Yucugū cogū mino wēaja wārericu bajiro meje űami Juan. Queno tʰoīagū űami ī. ²⁵ ¿Īre mʰa ti bʰajaja yutabuju quenarise sāñagū űacati ī? Yutabuju quenarise sāñarā bajiro bajigu meje űami ī. Yutabuju quenarise sāñarā űjarā ya wiju űñarāona űñaraji űna. Īna robo bajigu meje űaguji Juan. ²⁶ Yucu manojá warā, ¿Diore goti ĩsiri masare tirā wasotiri mʰa? Itoja ejacōri, “Diore goti ĩsiri masā űami”, yī masiyija mʰa. Riti űa, gājerā Diore goti ĩsiri masa rētoro űasagu űami Juan. ²⁷ Jane mejeju Juanre ado bajiro yī goti yucāyiju Dios oca: Mʰa waroto riojua sīgū masā cōa yá. Masa mʰure bocati űaroca, yirocure cōa yá, yī gotia Dios oca tuti, yiyiju Jesús.

²⁸ ‘Sīgū adi tutiju, Juan masare idé guri masā rētoro űasagu mami. Ito bajibojarocati Dios ī rotiroju űnarā Juan ī űnasado bajiro rēto basaro űnasarā yirāji űna, yiyiju Jesús ĩnare.

²⁹ Juan Dios oca ī gotija tʰogooana, “Riti, Dios rotirise quenarise űa. Itire cʰadi āmoa gua”, yicōri, Juanre idé gu rotiyijarā űna. Ito yicōri űjarāre yiari waja seni ĩsiri masa cāni, ito bajiroti yiyijarā űna. ³⁰ Ito bajibojarocati fariseo gaye tʰoīarāma ito yicōri judio masa rotirise riasori masama, Dios rotirisere te űayijarā. Ito bajiri Juanre idé gu rotibisijarā űna.

³¹⁻³² Gaje ado bajiro gotiyiju Jesús:

—Adi rumuri gāna Juanre teama, ito yicōri yure cāni teama űna. Rīaca minijuacōri űna awasā aje cūñaro bajiro bajirā űama ĩnaōna. Tite. Ado bajiro awasā ajeama rīaca: “Gua seru juti ajeroca, mʰama juti āmobiju. Ito yicōri masa godaroca űna otirise gua oti queso aje āmoja, mʰama gua rāca oti queso aje āmobiju”, yī awasā ajeama rīaca. Ito bajiro bajiamā Juanre terā ito yicōri yure terā cāni. Tite. ³³ Babicuti Diore rācubʰogū seniqui Juan. Ito yicōri áyé ide idibitiqui ī. Ito bajiro ī yija ticōri, “Rāmú sāja ecorū űami”, yicu mʰa ĩre.

³⁴ Ī bero yá, Masa Rījorū, ejacu. Ba, idi yigu űa yuama. Yá ito bajiro yija ticōri, ado bajiro ya mʰa yure: “Jairo bagū űa mʰa. Idire cugū űa mʰa. űeñaro yī jairā rāca baba cutigu űa mʰa. Ito yicōri űjarāre yiari waja seni ĩsiri masa rāca baba cutigu űa mʰa”, ya mʰa yure. ³⁵ Sīgū Dios robo bajiro queno tʰoīare cutigu ıñaja, jeyaro ī yiriserē ticōri, “Ī űami Dios robo bajiro tʰoīare cutigu”, yī tʰoīa manī. Ito bajiri yá yirise ticōri, “Dios robo bajiro tʰoīare cutigu űami”, yī masi űnarā yirāji mʰa yure, yiyiju Jesús ĩnare.

Simón fariseo gaye tʰoīagū ya wiju Jesús ıñare gaye

³⁶ Ito ī yija bero sīgū fariseo gaye tʰoīagū Jesure jiyiju ī ya wiju, bagū watoni. Ito ī yija tʰocōri, ī ya wiju wayiju Jesús. Iti wiju sājacōri bara mesa taju eja rūjuyiju Jesús. ³⁷ Ito bajiro ī bagū waja tʰocōri, iti cuto gago sīgō wedi maso ī taju wayijo iso. Itoja waco queno satirise áye, coga dajaro āmi wayijo iso. Itiga űayiju gūta alabastro wame cutirisena űna meniraga. ³⁸ Ito Jesús taju sāja ejacōri ī ya gubo taju eja rūjuyijo iso. Ito yicōri iso ya yago idena Jesús ya gubore coeshoyijo iso. Ī ya gubore coe tʰocōri iso ya joanati Jesús ya gubore weja caroyijo iso. Ito yicōri ĩre wanagō ī ya gubore usuyijo iso. Gajanoa ito bero áye queno satirise ī ya gubojū tuyijo iso. ³⁹ Iso ito yija ticōri, Jesure

jigoru fariseo gaye tuoŋagū ado bajiro tuoŋayiju: “Riti Diore goti ŋsiri masu ī ŋajama, adio ī ya gubo coegore ti masiboru. Ito yicōri, ‘Wedi maso ŋamo’, yi masiboru ī”, yi tuoŋayiju fariseo gaye tuoŋagū Jesure jiru. ⁴⁰ Fariseo gaye tuoŋagū ī tuoŋarisere tuo masicōri, ado bajiro yiyiju Jesús ĩre:

—Simón, mure jabeto goti āmoa yu, yiyiju Jesús ĩre.

—Bau, gotiya yure riasogu mu, yiyiju Simón Jesure.

⁴¹ Ito ī yija tuocōri, ado bajiro goti masiore ocana gotiyiju Jesús ĩre:

—Jūarā ūmua ŋayijarā, niyeru wasoari masure waja ruyuriorā. Sīgū quinientos niyeru kujiri waja ruyuriyiju. Ito yicōri gāji cincuenta niyeru kujiri waja ruyuriyiju. ⁴² Ito bajibojarocati ĩna waja ruyuriogure waja yi masibisijarā ĩna. Ito bajiro ĩna waja ruyuriobojarocati ĩnare niyeru wasoagoru tūdi senī uyabisiju ĩja, yi gotiyiju Jesús Simónre.

Gaje ado bajiro Simónre senīayiju Jesús:

—ĴNijua buto busa ĩnare niyeru wasoagore mairājida ĩna? yi senīayiju Jesús Simónre.

⁴³ Ito bajiro ī senīaja, tuocōri:

—Yu tija, jai busaro waja ruyuriogujua ĩre buto maiguŋji, yiyiju Simón.

Ito ī yija tuocōri:

—Riti ya mu, yiyiju Jesús ĩre.

⁴⁴ Ito yicōri ĩre gubo coegoguare ticōri, busiyiju Jesús Simónre:

—Adiore tiya. Mu ya wiju yu sājaroce yure ide ĩsibiju mu, yu ya gubo coeroti. Ito bajibojarocati adiojuma iso ya yago idenati yu ya gubore coemo iso. Ito yicōri iso ya joanati yure weja caromo iso. ⁴⁵ Yure wanagū, yure usubiju mu. Ito bajibojarocati adioama, yure wanagō queno gubojū usumo iso.

⁴⁶ Ito yicōri yu ya rijogaju áye tubiju mu. Ito bajibojarocati adioama áye queno sutirise yu ya gubojū tumo iso. ⁴⁷ Ito bajiri ado bajiro mure gotia Simón yu: Ŋeñaro yi jaigo ŋabojarocati, yure buto iso maija ticōri, iso ŋeñaro yirisere ācabojoa yu. Sīgū jabetacā busa ŋeñaro yigure, ĩre yu ācabojaja, jabetacā busa yure maigū yiguŋji ī. Ito yicōri buto ŋeñaro yigure yu ī ŋeñaro yirisere ācabojaja buto busa yure ti maigū yiguŋji ī. Iti tuo masiña, yiyiju Jesús Simónre.

⁴⁸ Ito yicōri romiore ado bajiro yiyiju Jesús:

—Mu ŋeñaro yirisere ācabojacōa yu, yiyiju Jesús isore.

⁴⁹ Ito ī yija tuocōri, gājerā iti wiju ĩna rāca bari masa, ĩnamasiti gāmeri senīayijarā ĩna:

—ĴNimu ŋati āni, masa ĩna ŋeñaro yirisere ācabojagu? yi gāmeri senīayijarā ĩna.

⁵⁰ Ito bajiro ĩna yiroca, romiore ado bajiro gotiyiju Jesús:

—Yure queno tuorūnua mu. Ito bajiri mure masoroca mu ŋeñaro yirisere ācabojocōa yu. Ŭsirioro yibecoti wasa mu, yiyiju Jesús isore.

8

Jesure romia ĩna ejabware gaye

¹ Ito yija bero gaje catoriju Dios oca goti ucugu wayiju Jesús. “Ĵre tuorūnūrāre ī rotiroju miojugu yiguŋji Dios”, yire gaye goti ucugu wayiju ī. Ito yicōri ī rāca riasotirā, jua gubojeno ŋarā rāca wayiju ī. ² Romia cūni ĩna rāca wayijarā. ĩna ŋayijarā ĩna ya usiju rūmūa sāja ecoanare Jesús ī bucōagoana. Ito yicōri ŋarise cōana ĩ masogoa cūni wayijarā ĩna rāca. Sīgō María Magdalena wame cutigo ĩna rāca wayijo. Iso ŋayijo jua āmojeno rūmūa ŋarāre Jesús ī bucōagoro. ³ Ito yicōri gajeo Juana wame cutigo ŋayijo. Iso ŋayijo Cuza manajo. Herodes ya

moari masa uju ñayiju Cuza. Ito yicōri gajeo Susana wame cutigo ñayijo. Ito yicōri gājerā cuni jājarā Jesús rāca romia wayijarā ĩna. ĩna ejabua masiro bajiro ejabuayijarā ĩna.

Oteri masu gaye Jesús ĩ goti masiore oca
(Mt 13.1-9; Mr 4.1-9)

⁴ Ito bajiro Jesús ĩ wa ucuroca co cuto gāna meje ĩ tū minijuayijarā, ĩre ti āmorā. Ito bajiro ĩna ejaja ticōri, goti masiore ocana gotiyiju Jesús ĩnare:

⁵ —Sīgū weseca ĩ ya ote ajeri otegū wayiju ĩ. Wesecaju ejacōri, iti ajerire ĩ wējabateroca gaje ajeri maju quedi queayiju. Ito bajiro quedi quearisere gājerā itire cudabia rojocōyijarā. Ito yicōri minia cuni bayijarā, iti ajerire.

⁶ Gaje ajeri gūta watoju quedi queayiju. Iti gūta wato quedi queara ajeri nocō mejeti judibojayiju. Ito bajibojarocati yoari mejeti siniacoayiju sita iti ide manijare. ⁷ Gaje ajeri jota watoju quedi sāja wayiju. Ito quedi sājacōri, iti judi mājā waroca jota mari dūrea ślacōyiju itire. ⁸ Ito yicōri gaje ajeri sita quenarise joeju quedi queayiju. Ito bajiri iti ajeri judi bucucacōri quenarise rica cutiyiju. Ito yicōri coria sarari cien ñari ajeri rica cutiyiju, yiyiju Jesús ĩnare.

Ito bajiro iti goti tīocōri mucana ado bajiro yiyiju Jesús ĩnare:

—No gāmo goje cutirā tūoya, yiyiju Jesús oca sēoro ĩnare.

¿No yija goti masiore ocana riasoati mu? ĩna yi senīlare gaye
(Mt 13.10-17; Mr 4.10-12)

⁹ Ito ĩ yija tuocōri, ado bajiro ĩre senīlayijarā ĩ rāca riasotiri masa:

—¿Ñe yireoni ñati iti goti masiore oca? yiyijarā ĩna.

¹⁰ ĩna ito yija:

—“No ĩre tuorūnūrā ĩ rotiroju miojugū yiguīji Dios”, yi gājerā ĩna tuo masibiti gaye mua tuo masiroca yami Dios muareama. Gājerāma iti oca tuobojarāti queno tuo masimenaji ĩna. Ito bajiro ti yi gotiyijarā Diore goti ĩsiri masa. Tite mua. “Tuobojarāti, tuo masimenaji ĩna. Ito yicōri tibojarāti, ti masimenaji ĩna”, yi goticāyijarā jane mejeju, yiyiju Jesús ĩnare.

Ado bajiro baja oteri masu ye, yi Jesús ĩ goti quenore gaye
(Mt 13.18-23; Mr 4.13-20)

¹¹ Ito yicōri mucana tūdi riasoyiju Jesús ĩnare:

—“Oteri masu sīgū ado bajiro bajiyiju”, yirocu muare gotibu yū. Ito bajiri adocāta muare goti rētoBUGA ya yū, mua queno tuo masitoni. Oteri masu, Dios oca goti ucuri masu robo bajigu ñami ĩ. Ito yicōri ĩ oteri ajerioniti ña Dios oca mani tuorise. Tite mua. Ado bajiroja baja iti oca. ¹² Coriarā masa Dios ocare tuorāji tuorea. Ito bajibojarocati ĩna ācabojaroca yigu yiguīji rāmú. Ito bajiri Diore tuorūnūmenaji ĩna. Ito bajiri ĩre ĩna tuorūnūbejare ĩnare masobiquīji Dios. Dios ocare ĩna ācabojaja, maju ote ajeri quedi quedo bajiro bajirā yirāji ĩna. ¹³ Gājerāma Dios ocare tuocōri queno wanū quenare rāca boca āmirāji ĩna. Ito bajibojarocati ĩnare oca ñaja, ito yicōri gājerā ĩnare ti teja, Diore tuorūnūmenaji ĩna. Ito yicōri nocō mejeti ĩ oca ĩna tuobojarere jidicārā yirāji ĩna. Ito bajiro ĩna yija, gūta wato quedi queara ajeri bajiro queno ñe mari mana robo bajirā yirāji ĩna. ¹⁴ Gājerāma Dios ocare tuobojarāti adi macārucūro gayere bato tuoārā yirāji ĩna. Ito bajiro tuoācōri adi macārucūro ñeñarise gajeonire cuni jidicā āmomenaji ĩna. Ito bajiro ĩna jidicā āmobeja jota mari wato ote ajeri quedi quedo bajiro bajirā yirāji ĩna. ĩna ñama Diore queno moa ĩsimena. ¹⁵ Gājerāma Dios oca tuocōri, ĩre queno tuorūnūrā yirāji ĩna. Ito bajiro ĩre queno tuorūnūrā ñari ĩre jidicāmenaji ĩna. Ito yicōri ĩ āmoro

bajiro yirā yirāji ĩna. Ito bajiro ĩna yija sita quenarise joeju ote ajeri quedı queado bajiro bajirā yirāji ĩnaõna. ĩna ñama Diore queno moa ĩsirā, yiyiju Jesús ĩnare.

Ado bajiro baja sĭabusuoraga, yi Jesús ĩ riasore gaye

(Mr 4.21-25)

¹⁶ Mucana tıdı goti masiore ocana gotiyiju Jesús:

—Mujura jai sĭacõri riri sotu rocaju mucumenaji mani. Ito yicõri gaje mujura jai sĭacõri canira casabo rocajare sĭa cūmenaji mani. Ado bajirojua yirāji mani. Mujura jai sĭasuara tutuju sĭasuarā yirāji mani. Ito bajiro mani sĭasuaja, masa sĭaja wadirā ti masirā yirāji ĩna. ¹⁷ Ado bajirojua baja iti yireoni. Masa ĩna tıo masibitire ija tıo masicoarā yirāji ĩna. Ito yicõri yeyoro masa ĩna tıoĭabojarisere masa jeyaro masicõrā yirāji ĩna, yiyiju Jesús.

¹⁸ Queno tıoya mıa, yu gotirisere. Sĭgū Diore queno tıorūnugūre buto busa Dios oca ĩ tıo masiroca yigū yiguji Dios. Ito bajibojarocati gājama Diore queno tıorūnubicu ĩ ñajare Dios oca ĩ masibojarisere ĩ ācabojaroca yigū yiguji Dios, yiyiju Jesús ĩ rāca riasotirāre.

Jesús ĩ ñarā ado bajiro bajama, yire gaye

(Mt 12.46-50; Mr 3.31-35)

¹⁹ Ito ĩ yija bero ĩ jaco, ĩ ocabajirā ĩre ti āmorā ejabojayijarā ĩna. Jājarā masa ĩna ñajare ĩ tıuj eja masia mañiju ĩnare. ²⁰ Ito bajiro ĩna bajija ticõri, sĭgū ado bajiro Jesure gotiyiju:

—Mı jaco, mı ocabajirā mıre tirā wadiana macūju ñama, yi gotiyiju ĩ Jesure.

²¹ Ito ĩ yija tıocõri, ado bajiro ĩre cıdiyiju Jesús:

—No Dios oca tıorāti, ito yicõri itire cıdirāti, ĩna ñama yu jaco robo, yu ocabajirā robo bajiro bajirā, yiyiju Jesús.

Minore, jacūrisere cıni Jesús ĩ rētoe gaye

(Mt 8.23-27; Mr 4.35-41)

²² Co rımu Jesús ĩ rāca riasotirā rāca cumaju sājayiju. Ito yicõri ado bajiro yiyiju:

—Ita, sidıajaju wea jēa wato, yiyiju Jesús ĩ rāca riasotirāre.

Ito ĩ yija tıocõri, gaje dıajaju jēa wayijarā ĩna. ²³ Ito bajiro jēa wacıju, canicoayiju Jesús. ĩ canigoja bero buto mino wēayiju. Ito yicõri itira itajura buto jacūyiju. Iti jacūrise cumaju jairo ruja sājayiju. Ito bajiri jabeto rıyabojayiju cuma iti rujaroto. ²⁴ Ito bajija ticõri, buto gūiyijarā ĩ rāca riasotiri masa. Ito bajiri Jesure yujioyijarā ĩna. Ado bajiro yi yujioyijarā ĩna Jesure:

—Jesús, gıare riasogu, yujiya mı. Canibesa. Rujarā ya mani, yiyijarā ĩna Jesure.

ĩna ito yija tıocõri, yujiyiju Jesús. Ito yicõri jacūrisere ado bajiro yiyiju Jesús: “Itocõti jacūña. Mino cıni itocõti wēaña”, ĩ yirocati, rētaocoayiju ĩja. ²⁵ Mino iti rētaja bero ado bajiro ĩnare seniıayiju ĩ ĩja:

—¿Ñe rētati, yure tıorūnubeati mıa? yiyiju Jesús ĩnare.

Ito bajiro iti rētaja, mano ti wıayijarā ĩna, ĩ rāca riasotiri masa. Ito yicõri ĩnamasiti ado bajiro gāmeri busiyijarā ĩna:

—¿Nımuõcū ñati āni? ĩ busirocati mino cıni rētaocaju. Jacūrise cıni tıujacoaju, yi gāmeri busiyijarā ĩna.

Gerasa gagı rımu sāñagı oca

(Mt 8.28-34; Mr 5.1-20)

²⁶ Gaje daja Galilea wame cutiri dajaju ñana jêa wa, Gerasa wame cutiri sitaju ejayijarâ ñna. ²⁷⁻²⁹ Cumana jêa waru jêa ejacôri maja wayiju Jesús. Ito bajiro waroca sîgũ iti cuto gagu rûmúá sâja ecoru bocayiju Jesure. Í ãmugũ yoarî yutabuju sãñare mejeti ña ucuyiju í. Ito yicôri wiju ña masibisiju í. Ito bajiri gûta gojeriju ñayiju í ñaro. Iti gûta gojeri ñayiju masa ñna yujerise. Itoju ñasotiyiju rûmúá sâja ecoru, í ñaro.

Ito í ñaroca coji meje rûmúá sâjayijarâ íre. Ito yicôri gâjerâ ito gâna coji meje í ya âmori í ya gubori cuni come mana íre siasotibojayijarâ ñna. Ito bajiro ñna siabobarocati, buto tunu ruacôsotiyiju í. Ito yicôri í ya usiju ñarâ rûmúá yucu manojû wa rotiyijarâ íre. Ito bajiro yucu manojû waca yigujû Jesure bocayiju í. Íre bocacôri Jesús riojo ñini rûjûyiju rûmúá sâja ecoru. Ito yicôri buto awasâyiju í. Ito bajiro í yija ticôri, í ya usiju ñarâ rûmúare budi rotiyiju Jesús. Í budi rotija tuocôri, ado bajiro Jesure seniñayijarâ ñna rûmúá:

—¿Mu ãmacûju gagu Dios Macu, guare no bajiro yigu yigujada mu? Buto ñeñaro gua tõbujaroca yibesa, yiyijarâ rûmúá Jesure.

³⁰ Ñna ito bajiro josaja tuocôri, ado bajiro seniñayiju Jesús ñnare:

—¿Ñimu wame cutiati mu? yiyiju Jesús.

Ito bajiro í seniñaja tuocôri:

—Legión wame cutigu ña yu, yiyiju rûmú.

Jâjarâ yireoni ña Legión. Ito bajiri ito bajiro wame cutiyiju í rûmú. Jâjarâ rûmúá ñayijarâ í ãmugûre.

³¹ Ñna rûmúá Jesure ado bajiro yi seniñayijarâ:

—“Sôju wasa”, yibesa guare, yiyijarâ rûmúá Jesure.

³² Ito yiroca turia joeju jâjarâ ecana yesea ba rûgõ ucuyijarâ. Ito bajiro bajija ticôri, Jesure buto seni josayijarâ ñna:

—Yeseare gua sâjatoni guare sâja rotiya mu, yiyijarâ rûmúá Jesure.

Ñna ito yija tuocôri:

—Bau, yeseare sâjaña mu, yiyiju Jesús ñnare. ³³ Ito í yija tuocôri, masu ya usiju sãñabojana budi jedicoayijarâ, yeseare sâjarona. Ito yicôri yesea rûmúá sâja ecocôri buto sêoro ãmaquedi wayijarâ ñna. Ito bajiro buto ãmaquedi jati wacôri, turia joejuna bubu jati waca yirâju, itajuraju quedi roa goda jedicoayijarâ yesea.

³⁴ Iti ito bajiro rêtaja ticôri, yeseare coderi masa ãmaquedi wayijarâ tutoriju goti ucurona. Iti ito bajiro rêtagorere jaibiti cuto cuni, jaja cuto cuni goti ucuyijarâ ñna. ³⁵ Ito bajiro ñna gotija tuocôri, “Ita mani cuni. Tito”, yiyijarâ gâjerâ. Ito yicôri Jesús taju ejacôri rûmúá sâja ecogorere ti bujayijarâ ñna. Queno usi cutigu ruiyiju í íja, Jesús taju. Ito yicôri yutabuju sãñaru ñayiju í íja. Ito bajiro í bajija ticôri, ti wacacoyijarâ ñna. ³⁶ Í ito bajija ticôri:

—Rûmúá sâja ecoru ñabojaru rûmúare budi rotiñi Jesús, yiyijarâ ñna. ³⁷ Itire tuocôri Gerasa gâna, ito yicôri ito tu gâna cuni buto guicôri Jesure wa rotiyijarâ ñna. Ñna ito yija tuocôri, cumaju sâjayiju Jesús. ³⁸ Ito bajiro cumaju í sâjaroca rûmúá í bucôagoru, ado bajiro seni josayiju Jesure:

—Yu cuni mu rãca wa âmoa yu, yi seniñayiju í. Ito bajiro í yija tuocôri:

³⁹ —Mu ya wiju tãdi wasa. Ito yicôri ado bajiro yi gotiba, “Jesús yu ya usiju rûmúá sãñabojanare bucôacôqui”, yi gotiba mu, yiyiju Jesús rûmúá í bucôagorere.

Ito í yija tuocôri, cutoriju wayiju rûmúá budigoru. Ito yicôri jeyaro íre rêtagorere goti ucuyiju, Jesús í rotiado bajiroti.

Jairo macore Jesús ĩ yisiore gaye
(Mt 9.18-26; Mr 5.21-43)

⁴⁰ Ito bajiro ĩ yi ucuja bero, tũdi jĕa wayijũ Jesús mũcana. Ito bajiro ĩ jĕa ejaroca wanũ quenare rāca ĩre boca āmijijarā masa. ⁴¹⁻⁴² Ito bajiro ĩ jĕa ejaroca, ĩna masa jĕarā wato sĭgũ judio masa ĩna minijuari wi uju jairo wame cutigũ wadiyijũ. Wadicōri Jesús riojo rijomunigāna ĩnini rūjũyijũ ĩ. ĩ maco jua gubojeno rodori tujago ñayijo iso. Sĭgōti ñayijo ĩ maco, ito yicōri bũto cōyijo iso. Goda waroti ñayijo iso. Ito bajija ticōri, Jesure ĩ ya wijũ ĩ watoni ĩre jigũ ejayijũ Jairo. Ito bajiro ĩ senija tuocōri, Jairo ya wijũ wayijũ Jesús.

Ito Jairo ya wi ĩ waroca masa jĕarā ñayijarā. Ito bajiri masa jĕarā gāni bia wayijarā ĩre.

⁴³ Ito yicōri ĩna masa rāca sĭgō romia ñarise cōgō ñayijo. Jua gubojeno rodori cō tujayijo iso. Ito yicōri isore uco yigoanare iso rucorise ñarocōti waja yi jeocōyijo iso. ĩna ito bajiro uco yibojarocati rĕta masibisijũ isore. ⁴⁴ Ito bajiro masa jĕarā wato Jesús ya yutabuju gaja moaĭayijo iso. Iso ito bajiro ĩ ya yutabujure moaĭarocati iso ñarise cutibojarise rĕtacoayijũ isore ĩja. ⁴⁵ Ito bajiro ĩ ya yutabujure iso moaĭaja tuo masicōri ado bajiro seniĭayijũ Jesús:

—ĖNoa yũ ya yutabujure moaĭari? yi seniĭayijũ ĩ.

Ito bajiro ĩ seniĭaja tuocōri: “Moaĭabijũ gua cunĭ”, yiyijarā ĩna ñarocōti Jesure. Ito bajiro ĩnare ĩ seniĭaja bero, ado bajiro cudiyijũ Pedro:

—Guare riasogũ, mũ tujũ masa jĕarā ñama. Jĕarā mure gāni bia wama. Ito yicōri jĕarā mũ ya yutabujure cāoama. No yigũ ito yiri mũ, “ĖÑimo yũ ya yutabujure moaĭari?” yibũ mũ, yiyijũ Pedro Jesure.

⁴⁶ Ito yija Jesús ado bajiro yiyijũ ĩnare:

—Sĭgō yure moaĭamo. Ito bajiro iso moaĭaja, yũ masirise rāca isore ñarise rĕtomũ yũ, yiyijũ Jesús.

⁴⁷ ĩre yutabuju moaĭare ĩ masija tuocōri, bũto gũyijijo iso. Ito yicōri iso ya ruju nũrũogōti Jesús riojo iso ya rijomunigāna ĩnini rūjũyijijo iso. Ito yicōri masa jĕarā ĩna tuoroca Jesure iso moaĭagore gotiyijijo iso: “ ĩ ya yutabujure yũ moaĭajama, yũ cōrise rĕtacoaro yiroja’, yi tuoĭacōri, mũ ya yutabujure moaĭamũ yũ. Ito yicōri yũ moaĭarocati yũ ruju ñarise rĕtacoajũ ĩja”, yi gotiyijijo iso, masa ĩna tuoro riojo. ⁴⁸ Iso ito yija tuocōri:

—Maco, tuoja mũ. Yure mũ tuorũnũrise mure yisiocōa. Ito bajiri wanũ quenagō, cati quenagō wasa mũ, yiyijũ Jesús isore.

⁴⁹ Ito bajiro isore ĩ goti ñaroca Jairo ya wi ñarā ejayijarā Jaiore gotirā:

—Mũ maco godacoamo. Ito bajiri mũcana tũdi usĩrioro yibesa āni riasogure, yiyijarā ĩna Jaiore.

⁵⁰ ĩna ito yija tuocōri, Jaiore ado bajiro yiyijũ Jesús:

—Gũibes. Diore mũ rucũbuoja, mũ maco mũcana tujacoago yigōji iso, yiyijũ Jesús ĩre. Ito yicōri Jairo ya wijũ wayijarā ĩna.

⁵¹ ĩ ya wijũ ejacōri Pedro, Santiago ito yicōri Juanre cunĭ sāja rotiyijũ Jesús. Ito yicōri cōgō jacũsabiatiare cunĭ sāja rotiyijũ ĩ. Gĕjĕare sāja rotibisijũ Jesús.

⁵² Iti wi ñarā masa, macoacā iso godaja ticōri, bũto otijijarā ĩna. ĩna ito bajiro otija ticōri, ado bajiro yiyijũ Jesús ĩnare:

—Otibesa, Adio macoacā cōgō meje yamo iso. Canigō yamo, yiyijũ Jesús.

⁵³ Ito ĩ yija, ito otĩ ñarā bũto ĩre aja tudijijarā ĩna. “Godasacoamo iso”, yi tuoĭayijarā ĩna. ⁵⁴ Ito bajiro ĩna yibojarocati godaro iso ñari sānimũ sājacōri iso ya āmore ñayijũ Jesús. Ito yicōri ado bajiro yiyijũ Jesús isore:

—Macoacā, wamũ rūgāña, yiyijũ Jesús isore.

⁵⁵ Ito ĩ yirocati cojisiti tujacoayijo iso, godaro ñabojagoti. Ito yicōri godaro ñabojagoti wumu rūguyijo iso. Ito iso bajija ticōri, “Bare ecaya isore”, yiyiju Jesūs. ⁵⁶ Ito bajiro iso tujaja ticōri, ti ucacoayijarā iso jacusabatia. Ito bajibojarocati iso jacusabatiare oca goti bato rotibisiju Jesūs, iso tujarise gayere.

9

Dios oca ĩna goti ucutoni ĩ rāca riasotirāre Jesūs ĩ cōare gaye
(Mt 10.5-15; Mr 6.7-13)

¹ Co rumu ĩ rāca riasotirā, ĩna gubojeno ñarāre miojuyiju Jesūs. Ito bajiro ĩna minijuaja ticōri, ĩ masirise ĩsiyiju Jesūs ĩnare, rūmūa sāja ecoanare rūmūare ĩna bucōa masitoni. Ito yicōri cōrāre cuni ĩna maso masitoni, ĩ masirise ĩsiyiju Jesūs ĩnare. ² Ito yicōri, “Īre tuorānūrāre ĩ rotiroju miojuu yiguĭji Dios”, yire oca goti ucu rotiyiju Jesūs ĩnare. Ito yicōri, “Cōrāre cuni yisiorā yirāji mūa”, yi roti ñucayiju Jesūs ĩnare. ³ Gaje ado bajiro ĩnare gotiyiju Jesūs:

—Iti mūa oca goti ucurā waja gajeoni āmimenati waja. Ito yicōri mūa ya turigu cuni āmi wabeja. Ito yicōri tura baju, naju, niyeru cuni āmi wabeja. Ito yicōri yutabuju mūa sāñarise rāca riti waja. Wasoa sāñado āmimenati waja, yiyiju Jesūs. ⁴ Ito yicōri cuto mūa ejaja mūa sāja ejari witi ñacōama. Iti wi ñarāti mucana gaje cutoju warā yirāji mūa. ⁵ Gaje cutoju mūa ejaroca iti cuto gāna mūare ĩna boca āmibeja riojoti rētaoaja. Ito yicōri iti cuto rēta warāti mūa ya gubaju sita wārisere ja bateba. Ito bajiro mūa yija ticōri, “Īnare queno boca āmibiju mani”, yi tuoārā yirāji iti cuto gāna, yiyiju Jesūs ĩnare.

⁶ Ito bajiro ĩ yija tuocōri, jeyaro catoriju Dios oca goti ucurā wayijarā ĩna. Ito yicōri cōrāre cuni maso ucurā wayijarā ĩna.

Herodes ĩ tuoĭa oca jaire gaye
(Mt 14.1-12; Mr 6.14-29)

⁷ Ito bajiro ĩna yi ucuroca, Herodes Galilea sita uju, jeyaro Jesūs ĩ yigore tuoŷiju ĩ. Gājerā Herodesre ado bajiro yi gotiyijarā ĩna: “Godaru ñabojaguti mucana catiami Juan”, yiyijarā gājerā ĩre. ĩna ito yija tuocōri, no bajiro yi tuoĭa masibisiju Herodes. ⁸ Gājerāma, Herodesre ado bajiro yiyijarā ĩna: “Elías goaŷoru”, yiyijarā gājerā. Ito yicōri gājerāma, “Jane mejeju Diore goti ĩsiri masu godacōri mucana catiru”, yiyijarā ĩna. ⁹ ĩna ito bajiro gotirise tuocōri, ado bajiro yiyiju Herodes:

—Yumasiti Juanre ĩna rijoga jatatoni roti ñucacu yu. ĩñimūcū ñati ito bajiro jaje oca ruyugu? yiyiju Herodes.

Ito bajiro iti bato oca ruyuja tuocōri, bato ti āmoyiju Herodes Jesure.

Cinco mil ñarāre Jesūs ĩ ecare gaye
(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Jn 6.1-14)

¹⁰ Jesūs ĩ oca ĩna goti ucutoni ĩ cūana tūdi ejarā ĩnare rētagore Jesure goti jeocōyijarā ĩna. Ito bajiro ĩna gotija bero ricati busa Betsaida wame catiri cuto taju ĩnare āmi wayiju Jesūs. ¹¹ Ito bajibojarocati “Ito warāji ĩna”, yi masicōri ĩnare suya wayijarā masa jājarā. Ito bajiro ĩna suya ejaja ticōri, wanare rāca ĩnare boca āmijiju Jesūs. Ito yicōri, “Īre tuorānūrāre ĩ rotiroju miojuu yiguĭji Dios”, yire oca gotiyiju Jesūs ĩnare. Ito yicōri cōrāre cuni masoyiju ĩ.

¹² Rāiocūro ña wadiroca ĩ oca goti ucutoni ĩ cūana ĩ taju minijuacōri ado bajiro yiyijarā ĩna ĩre:

—Buto cuto meje ña ado. Ito bajiri queno bare buja masiña ma ado. Ito bajiri masare cutoju wa rotiya, bare ña buja masitoni, ito yicōri ña cani masitoni, yiyijarā ña Jesure.

¹³ Ito ña bajiro yibojarocati:

—Muati ñare bare ecaya, yiyijū Jesús.

Ito ñi yija tuocōri, ado bajiro yiyijarā ña Jesure:

—Najuro co dujamocō, ito yicōri wai jūarāti ñama guare. ¿Ña ñarocōti masa ña barotire gua waja yirā ware āmoati mu? yiyijarā ña Jesure.

¹⁴ Cinco milcō ñayijarā ña āmua. Romia ito yicōri rīaca cuni ñayijarā ña wato. Ito bajiro jājarā ña ñaja ticōri, ñi rāca riasotirāre ado bajiro yiyijū Jesús:

—Rujariaburi ruji rotiya masare. Cobu rujirāre jūarā masacō gāji ye jua dujamocō ruji rotiya, yiyijū Jesús ñi rāca riasotirāre.

¹⁵ Ito bajiro ñi yija tuocōri, ito bajiro masare ruji rotiyijarā ña. ¹⁶ Ito bajiro ña rujija ticōri, co dujamocō naju ñarisere, wai jūarāre cuni āmi rucoyijū ñi ya āmona. Ito yicōri macārucāroju ti muocōri Diore, “Queno ya mu”, yiyijū Jesús. Ito yicōri ñi najurore igata batoyijū, waire cuni. Ito yicōri ñi rāca riasotirāre ñiyijū, masare ña batotoni. ¹⁷ Ito bajiro ña batoja boca āmicōri masa ñarocōti jediyijarā ña. Ito yicōri yaji quenaro ñayijarā ña. Ito bero ña yaji rētagore jua gubojeno jiburi miosā dajoyijarā ña.

*Cristore “Dios ñi cōaru ña mu”, yi Pedro ñi goti quenore gaye
(Mt 16.13-19; Mr 8.27-29)*

¹⁸ Co ruma Diore busiroca gajeju busa wayijū Jesús. Ito ñi Jacure busi ñaroca, ñi rāca riasotirā ejayijarā ña. ña ejaja ticōri, ado bajiro ñare seniñayijū Jesús:

—¿No bajiro yi busiri masa yure? yiyijū Jesús.

¹⁹ Ito ñi yija ado bajiro cūdiyijarā ña:

—Gājerāma mure, “Masare idé guri masu, Juanti ñami”, yama ña mure. Gājerāma, “Elías ñami”, yama ña mure. Ito yicōri gājerāma, “Jane mejeju Diore goti ñsiri masu godacōri mucana catiru ñami”, yama ña mure, yiyijarā ña Jesure.

²⁰ ña ito yija tuocōri, ado bajiro seniñayijū Jesús:

—Mumama, “Ñimu ñaguñi”, ¿yi tuōñati yure? yiyijū Jesús.

Ito ñi yija ado bajiro cūdiyijū Pedro:

—Cristo Dios ñi cōaru ña mu, ya yu mure, yiyijū Pedro Jesure.

*Yure sīarā yirāji, Jesús ñi yire gaye
(Mt 16.20-28; Mr 8.30-9.1)*

²¹ Ito ñi yija tuocōri, gājerāre goti bato yibesa, yiyijū Jesús Pedrorre. ²² Ito yicōri ñare ado bajiro yiyijū Jesús:

—Yu Masa Rījoru ñeñaro tōbujagu yigūja yu. Ito bajiri judio masa bucārā, paia ujarā, ito yicōri judio masa rotirise riasori masa cuni yure ti tudirā yirāji ña. Ito bajiri yure sīarā yirāji masa. Ito bajiro yure ña yibojarocati yu godaja bero, udia ruma bero mucana tūdi yu catiroca yigu yiguñi Dios, yiyijū Jesús ñare.

²³ Ito bero ña ñajedirore ado bajiro gotiyijū Jesús:

—Sīgū yure ñi suya āmoja, ñi ye ñaroti tuōñabiticōri yujūare tuo mai suyagu yiguñi. Yucatēo gajagu robo bajiro tōbujabojaguti yure riti suyagu yiguñi ñi.

²⁴ No ñi catirise maibojaguti godagu yiguñi. Ito bajibojarocati yure tuorñugū, yu oca ñi gotija tuo junisinicōri ña sīagūama catitñare gaye bujagu yiguñi.

²⁵ Sīgū adi macārucāro gaye gajeoni jeyaro ñi bujabojarocati ñi godari ruma, catitñare ñi bujabeja, ito yicōri Dios ñe ruyurioja ñeja waja mano yiroja ñe.

²⁶ Yu Masa Rįjoru uju řnacđri tđdi ejagu yiguja yu mưcana. Rętoro řnasarise yu Jacu yure ř řisjare ito yicđri ángel mesa řna řnasaro bajiro yure ř jidicąjare, co rumu řnasari masu uju tđdi ejagu yiguja yu. No yure masigũ řnabojaguti, yure ř bojoja ito yicđri yu oca masibojaguti ř bojoja yu tđdi ejari rumu ito bajiroti řre bojogu yiguja yu cuni. ²⁷ Riti ya yu mưare. Mưa wato coriarą, ado řnarą řna godaroto riojua, “řre řnorũnaręre miojusuoгу yami Dios”, yi ti masirą yirąři řna, yiyiju Jesũs řnare.

řna tiro riojo Jesũs ř godo wedire gaye
(Mt 17.1-8; Mr 9.2-8)

²⁸ Ito bajiro ř yija bero, uđia řmojeno rumuri berocđ, gřtagũju mąja wayiju Jesũs ř Jacu Diore busirocu. Ito yicđri Pedro, Santiago, Juanre cuni řmi wayiju ř. ²⁹ Gřtagũ joeju ejacđri Diore busiyiju Jesũs. Ito bajiro Diore ř busiroca ř ya rio gajero bajiro godo wediyiju. Ito yicđri ř ya yutabuju cuni bato boticđri yoro řnayiju. ³⁰ Ito ř yi řnaroca, řmưa jřarą ř rąca busirą goařoyijarą. řna jřarą řnayijarą Elías, Moisés řnayoana. ³¹ Ito bajicđri Dios ř yorise watoju řnayijarą řna. Ito bajiro Jesure busirą, Jerusalėnju řęnaro tđbajacđri ř godaroti gayere řre busiyijarą řna. ³² Ito bajiro řna yiroca, Pedro mesa bato canibojarati, ito bajijare yuyijijarą. Yujicđri Jesũs ř yorise, ito yicđri ř rąca řnarą yorisere tiyijarą řna. ³³ řna jřarą Jesũs rąca busiana, řna řre wagoja ticđri, ado bajiro yiyiju Pedro:

—Guare riasogu, iti řętaroca guą ti řnaja quena řna guare. Mưare yiari uđia wi meni řsiruja guą. Mure co wi, Moisésre gaje wi, ito yicđri Elíasre gaje wi, yiyiju Pedro Jesure.

Ito bajiro busibojaguti, ř busirisere řno masibisiju Pedro. ³⁴ Ito bajiro ř busiroca, ide bueri ruji wadiyiju. Ide bueri řnare quedi jea bįajare gřyijijarą řna. ³⁵ Ito yicđri ide bueri wato ado bajiro oca ruyuyiju řnare:

—Řni řami yu Macu yu maigũ. řre queno řnorũnřna mưa, yi ruyuyiju oca řnare.

³⁶ Ito bajiro oca řna řnoja bero Jesũs řřgřti ř řnaja tiyijarą řna. Iti řętaja ticđri, ito bįaja yibisijarą řna. Ito yicđri gąjeręre cuni goti bato yibisijarą.

Rřmř sřřagřre rřmřre Jesũs ř bucđare gaye
(Mt 17.14-21; Mr 9.14-29)

³⁷ Ito bįiri gaje rumu gřtagũ joeju řnana ruji wayijarą řna. řna ruji ejaja ticđri, masa jřarą Jesure bocatiyijarą. ³⁸ Masa jřarą wato řřgř oca seoro Jesure busiyiju:

—Yure riasogu mure josa yu, yu macure mř ti maitoni. ř řřgřti řami yu macu.

³⁹ Bįyaro rřmř řre sřřacđri, ř řsi jediroca yami. ř awasřroca ito yicđri ř ya rise somo buđiroca yami. Ito bajiro řęnaro řre yicđri řre buđigo řmobeami rřmř.

⁴⁰ Mř rąca riasotiręre rřmř bucđa rotibojacu yu. Ito yu yibojarocati, rřmřre bucđa masibiticą řna, yiyiju ř Jesure.

⁴¹ Ito ř yija řnocđri, Jesũs ado bajiro cudiyiju:

—Ba, ya yua. Queno yure řnorũnřř meje řna mưa. Ito yicđri yure řacũbuorą meje řna mưa. Yoari mưare yu riasobojarocati yure řnorũnřbea mưa maji, yiyiju Jesũs řnare.

Ito yi řnocđri rřmř sřřa ecoru jacure:

—Adojua mř macure řmi wadite maji mř, yiyiju ř.

⁴² Ito bajiro macuacęre ř řmi waroca mưcana tđdi rřmř quedi sřřayiju řre. Ito yicđri jacaju ř quedi quearoca yicđri ř řsi jediroca yiyiju rřmř řre. Ito bajiro ř yija ticđri, rřmřre buđi rotiyiju Jesũs. Rřmřre Jesũs ř bucđaja bero queno cati

quenayijũ macuacã mucana. Ito yicõri macuacãre ã jacure judacõayijũ Jesũs mucana. ⁴³ Dios ã masirisena ito bajiro Jesũs ã yija ticõri, ito ñana ti uayijarã masa.

Yũre sũarã yirãji, yi mucana Jesũs ã tũdi gotire gaye
(Mt 17.22-23; Mr 9.30-32)

Ito bajiro ã yirise masa ñna ti wanuroca, ado bajiro yiyijũ Jesũs ã rãca riasotirãre:

⁴⁴ —Ado yũ gotirise queno tũoya mũa. Ito yicõri ãcabojaheja. Yũ ña Masa Rĩjorũ Dios ã cõarũ. Yũre ñiacõri gãjerãre ãsirã yirãji ñna, yũre ñna sũatoni, yiyijũ Jesũs ã rãca riasotirãre.

⁴⁵ Ito bajiro ã yibojarocati, ñnare tũo masi rotibisijũ Dios maji. Ito bajiro ã yijare Jesũs ã gotirisere tũo masibisijarã ñna. “Mũ gotirisere mucana guare goti quenoña”, yi gũĩ ñayijarã ñna.

¿Ñimũ ñati ñasagũ ñarocũ? ñna yi seniũare gaye
(Mt 18.1-5; Mr 9.33-37)

⁴⁶ Ito bajiro ñna baji ñaroca:

—¿Ñimũjũ ñagũ yiguũjida ñasagũ? yi gãmeri busiyijarã ñna Jesũs rãca riasotiri masa.

⁴⁷ Ito bajiro ñna gãmeri busirisere, tũo masicõyijũ Jesũs. Ito yicõri sũgũ macuacãre ã tũ tũami rũgõyijũ Jesũs.

⁴⁸ Ito yicõri ã rãca riasotirãre ado bajiro yiyijũ Jesũs:

—No yũre rãcũbuocõri ãni macuacãre boca ãmiro bajiro, yũre cũni boca ãmigũ ñami iocũ. Ito yicõri yũre boca ãmigũ, yũre cõarũre boca ãmigũ ñami ã. No mũa rãca gagũ, “Gãjerã rẽto busaro tũoĩagũ ña yũ”, yibicũ ã ñagũ yiguũji ñasagũ, yiyijũ Jesũs ñnare.

Manire tũo tudibicũ ã ñaguũji mani baba, Jesũs ã yire gaye
(Mr 9.38-40)

⁴⁹ Ito ã yija bero ado bajiro yiyijũ Juan ãre:

—Guare riasogũ, sũgũ mũ wamena rũmũare bucõagũ ticũ gua. Gua rãca gagũ meje ã ñajare rẽocũ gua ãre, yiyijũ Juan Jesure.

⁵⁰ Ito ã yija tũocõri:

—Rẽobeja mũa. No manire tũo tudibicũ ã ñaguũji mani baba, yiyijũ Jesũs ñnare.

Santiago, Juanre cũni Jesũs ã goti quenore gaye

⁵¹ Ũmacũjũ Jesũs ã waroto iti cõñajare, “Yũre ñna sũa ãmobojarocati Jerusalẽnjũ wasagũ yiguja yũ”, yi oca sẽoyijũ Jesũs. ⁵² Ito bajiro tũoĩacõri ã riojũ queno yuronare cõayijũ Jesũs. Samaria sita cutoju canirajuri ãmarã wayijarã ñna. ⁵³ Jerusalẽnjũ warã yama yi ti masicõri, boca ãmi ãmobisijarã Samaria sita gãna ñnare. ⁵⁴ Ito bajiro ñna yija ticõri, Jesũs rãca riasotirã Santiago, Juan ado bajiro yiyijarã Jesure:

—¿Gua ñnare ruyuriorona Diore jea queo rotire ãmoati mũ? yiyijarã ñna Jesure.

⁵⁵ ñna ito yija tũocõri, oca sẽoro ñnare ticõri ado bajiro ñnare tudiyijũ Jesũs:

—Ito bajiro mũa tũoĩaja, rũmũ bajiro tũoĩarã ña mũa. ⁵⁶ Yũ ña Masa Rĩjorũ. Masare ruyuriorocũ meje wadicũ yũ. ñnare masorocũ wadicũ yũ, yiyijũ Jesũs ñnare.

ĩ ito yija bero gaje cutoju wayijarã ñna mucana.

Jesure tɔo sɔya ɔmorɔ
(Mt 8.19-22)

⁵⁷ Ito ma ɪna waroca sɪgũ ɔmugũ ado bajiro yiyijɔ Jesure:

—Yɔ ɔjɔ, no mɔ waroti mɔ rɔca wɔ ɔmoa yɔ, yiyijɔ ɪ Jesure. ⁵⁸ Ito bajiro ɪ yija tɔocɔri, ado bajiro cɔdiyijɔ Jesũs ɪre:

—Buyairo mesa totijɔ canicɔ ɪna. Ito yicɔri minia ɪna ya jibɔrijɔ canicɔ ɪna. Ito bajibojarocati yɔ Masa Rijorɔ, dijɔ yɔ canirijɔ ma yɔre. Ito bajiri yɔre mɔ sɔyaja josari ɲaroja mɔre, yiyijɔ Jesũs ɪre.

⁵⁹ Ito yicɔri gɔjire ado bajiro yiyijɔ Jesũs:

—Yɔ rɔca waya, yiyijɔ Jesũs.

Ito ɪ yijare:

—Yɔ ɔjɔ, yɔ jacɔ rɔca ɲagũ ya maji. ɪ godaja bero mɔ rɔca wacɔja yɔ, yiyijɔ ɪ Jesure.

⁶⁰ Ito bajiro ɪ yija tɔocɔri, ado bajiro cɔdiyijɔ Jesũs:

—Yɔre masimena moajaro itirea. Mɔɔma, “ɪre tɔorɔnɔrɔre miojugɔ yiguɔji Dios”, yire oca goti ucuya mɔɔma, yiyijɔ Jesũs ɪre.

⁶¹ Ito yija ado bajiro yiyijɔ gɔji Jesure:

—Yɔ ɔjɔ, mɔ rɔcati wɔ ɔmoa yɔ. Cajero maji yɔ ya wi gɔnare ware gotigu wacɔ ya yɔ maji, yiyijɔ ɪ Jesure.

⁶² Ito ɪ yija tɔocɔri, ado bajiro cɔdiyijɔ Jesũs:

—Sɪgũ yɔ rɔca wasɔgɔ, iti rɔmɔjɔ ɪ yigore mɔcɔna tɔdi ɪ tɔoɔaja, Dios masa jeyaro ɔjɔre queno moa ɪsi masibeami ɪocɔ, yiyijɔ Jesũs ɪre.

10

Setenta y dos ɲarɔre Jesũs ɪ cɔare gaye

¹ Ito ɪ yija bero setenta y dos ɲarɔ beseyijɔ mɔcɔna. Ito yicɔri ɪ waroti cɔtoricɔti jɔarɔ, jɔarɔ, jɔarɔ ɪ riojɔa wɔ yɔ rotijɔjɔ.

² ɪnare wɔ yɔ rotigɔ ado bajiro yiyijɔ ɪ ɪnare:

—Riti ya yɔ. Ote jaje iti bɔcɔabojarocati moari masajɔa jaibeamɔ. Ito bajiri ote ɔjɔre ɪ ya moari masare ote ɔmi rotija quena. Riti ya yɔ. Jɔarɔ ɲama yɔ oca masimena. Ito bajibojarocati coriarɔ ɲama yɔ oca ɪnare goti ucuroɔna. Ito bajiri Diore seniɲa ɪ oca goti ucuronare ɪ cɔatoni. ³ Wasa mɔa. Guijorojɔ mɔare cɔa yɔ. Ito bajiri queno tɔoɔaɲa. Ovejɔ yaia tɔ ɪna ejarɔ waro bajiro mɔare cɔa yɔ. ⁴ Gajeoni sɔra buju ɔmi wabeja. Niyeru sɔra buju cɔni ɔmibesa. Ito yicɔri gaje gɔboco mɔa wasoaroti ɔmi wabeja. Ma masa mɔa bocaja yoari bɔsi rɔgɔ yibeja mɔa. ⁵ Cɔto ejacɔri cɔ wi mɔa sɔajaja, iti wi gɔnare ado bajiro yiba: “Dios queno yijaro mɔare ito yicɔri queno ɲaɲa mɔa”, yiba mɔa. ⁶ ɪna mɔare queno ɪna cɔdija, quena ɲaro yiroja ɪnare. Ito bajibojarocati queno mɔare ɪna cɔdibeja quenabeto yiroja ɪnare. ⁷ ɪna cɔdija ticɔri, iti wi tujacɔri, ɪna ecaro bajiroti baba mɔa. Diore moa ɪsirɔ mɔa ɲajare mɔa riasorɔjɔa mɔare bare ecarɔ yirɔji ɪna. Gaje wi, gaje wi, sɔja ucu yibeja mɔa. ⁸ Cɔto mɔa ejaja ɪna mɔare boca ɔmija ɪna ecaro bajiroti baba. ⁹ Ito gɔna cɔrɔ ɪna ɲaja, ɪnare yisioba. Ito yicɔri ado bajiro ɪnare gotiba: “Yoari mejeti ɪre tɔorɔnɔrɔre ɪ rotirojɔ miojugɔ yiguɔji Dios. Ito bajiri ɪre mani tɔorɔnɔjɔa quena”, yi gotiba.

¹⁰ Gaje cɔto mɔare ɪna boca ɔmibeja, majɔ wijɔ rɔgɔcɔri ado bajiro ɪnare gotiba: ¹¹ “Mɔ ya cɔto gaye sita gua ya gɔboco wɔrisere jacɔcɔa gua mɔa guare boca ɔmibejare. Masiɲa mɔa. ɪre tɔorɔnɔrɔre miojugɔ yiguɔji Dios”, yire gaye mɔare gotirona ejabaja gua”, yiba ɪnare, yiyijɔ Jesũs.

¹² 'Gaje ado bajiro mware gotia yu. Iti cuto gāna mware boca amimena, Sodoma cuto gāna rēto busaro ñeñaro tōbujarā, yirāji ina, Dios i waja seniri ruma, yiyiju Jesús i rāca riasotirāre.

*Cutori gāna riojo cūdimena oca
(Mt 11.20-24)*

¹³ Gaje ado bajiro gotiyiju Jesús inare:

—Bujato bajaia inare. Buto ñeñaro tōbujarā yirāji Corazín gāna, ito yicōri Betsaida gāna cuni. Ito bajiroti tōbujarā yirāji. Jaje tiyamani inare iobojacu yu. Ito yu yibojarocati ina ñeñaro yirise jidicā amobiticā ina. Inare yu iocato bajiroti Sidón, ito yicōri Tiro gāna yu iōja, ina ñeñaro yirise iti rumaju jidicāboana. Ito yicōri ina ñeñaro yirise tuoia bojori bujarā, saya wanare gaye meje sāñaboana ina. Ito yicōri “Buto bojori buja gua”, yirona oja tuboana ina ya rioju. ¹⁴ Dios i waja seniri ruma Tiro, Sidón gāna rētoro ñeñaro tōbujarā yirāji Betsaida gāna, Corazín gāna cuni. ¹⁵ Ito yicōri, “Ūmacāju Dios taju ejarā yirāji mani”, yi tuoibojarāji Capernaum gāna. Ito bajiro tuoibojarāti jeame ajuroju warā yirāji ina, yiyiju Jesús i rāca riasotirāre.

¹⁶ 'No mware tuoguti, yure cuni tuogu ñami. No mware amobea yirā, yure cuni amorā meje ñama ina. No yure amobea yigu, yure cōarure cuni amogū meje ñami iocū, yiyiju Jesús i rāca riasotirāre.

Setenta y dos ñarā ina tūdi ejare gaye

¹⁷ Mucana i tu tūdi ejarā buto wanu tūdi ejayijarā Jesús i cūana setenta y dos ñarā. Ito yicōri Jesure ado bajiro yiyijarā ina:

—Gua Ūju, rāmua sāja ecoana rāmūare gua budi rotija, ñaro bajiroti guare cūdicā ina, yiyijarā ina Jesure.

¹⁸ Ina ito yija tuocōri, ado bajiro yiyiju Jesús inare:

—Rāmua aju Satanás rētoro masigū ña yu. Ūmacāju bujo i jarise robo bajiro Satanás i quedi wadija ticu yu. ¹⁹ Cotiwāja, añare cuni cūdabojarāti mwa cuni ecobe yirocu, yu masirise mware jidicācu yu. Ito yicōri mwa wjacure rētocūma yirocu, cūcu yu mware. Yu masirise mware yu jidicājare ñejua mware junibetoja. ²⁰ “Rāmure gua budi rotija ñaro bajiroti cūdiqui guare”, yi masibojarāti buto wanu quenasaroti meje ña itiamā. “Ūmacāju yu warotoju yu wame wōre ñacāroja”, mwa yi masija, iti ña buto wanu quenare gaye, yiyiju Jesús inare.

*Jesús i wanare gaye
(Mt 11.25-27; 13.16-17)*

²¹ Ito i yirocati Jesús i wanu quenaroca yiyiju Espíritu Santo. Ito bajiri ado bajiro yiyiju Jesús Diore:

—Cuna mure buto rācubuoā yu. Mñ ña adi tuti gagu Ūju, macārucāro jeyaro Ūju. Ado gāna buto riasotiana, ito yicōri buto masirā, mwa oca ina tuo masibitire oca, ñasari masa mejeuare mwa oca ina tuo masiroca yicu mwa. Mñ amoro bajiroti bajicu. Iti ya yu Cuna mure, yiyiju Jesús Diore.

²² 'Jeyaro aju yu ñatoni yure cūquī yu Jacu. Yu Jacu sigūti queno yure masigūji. Ito yicōri yu sigūti yu Jacure queno masia. Gajerā cuni yu Jacure masiroca, yu yi amoja, yu Jacure masirā yirāji ina cuni, yiyiju Jesús masare.

²³ Ito yicōri i rāca riasotirāre riti ado bajiro yiyiju Jesús:

—Yu iorise ticōri buto wanu quenare ña mware. ²⁴ Ado bajiro mware ya yu. Jane meje gāna Dios oca goti isiri masa, ito yicōri ujarā masa cuni adocāta mwa tirise buto ti amobojayijarā ina. Ito bajibojarāti itire ti bujabisijarā ina. Ito yicōri

adocāta m̄a tuorise buto tuo āmobojayijarā. Ito bajibojarāti itire tuobisijarā īna, yiyiju Jesús ī rāca riasotirāre.

Samaria sita gagu gājire ī queno yire gaye

²⁵ Ito bajiro yi űaroca sīgū judio masa rotirise riasori masu, wadiyiju Jesús rāca busirocu: “Riti masiati Jesús”, yi tuoīacōri seniīagū ejayiju ī. Ado bajiro īre seniīayiju:

—Ųu Ųju, catitiñare gaye ya buja āmoja no bajiro yigujada ya? yiyiju ī Jesure.

²⁶ Ito ī yija tuocōri:

—Ųo bajiro wāñati ucare, Dios ī rotire gaye? Ito yicōri, Ųitire m̄a tija no bajiro tuoīati m̄a? yiyiju Jesús īre.

²⁷ Ito bajiro ī yija tuocōri, ado bajiro cadiyiju judio masa rotirise riasori masu:

—“Mani Ųju Diore buto maija quena. Mani tuoīa oca sēorisena, ito yicōri mani ya usina cūni buto Diore mani maija quena. Ito yicōri manimasi mani mairo bajiroti mani űarāre cūni mani maija quena”, yi gotia Dios oca, yiyiju ī Jesure.

²⁸ Ito ī yija tuocōri:

—űaro bajiroti cūdia m̄a. Ito bajiroti ya Dios oca. Ito bajiro m̄a yija, catitiñagū yiguja m̄a, yiyiju Jesús judio masa rotirise riasori masure.

²⁹ —“Ųu űarāre queno yigu meje űa ya”, yi tuo masicōri, “ŲNoajua űati ya űarā?” yi seniīayiju ī Jesure.

³⁰ Ito bajiro ī yija tuocōri, ado bajiro gotiyiju Jesús īre:

—Sīgū Jerusalēnju űagū Jericójju roja wayiju. Ma ī waroca riniri masa īre űiacōri jeyaro ī gajeoni catirise īre ēmayijarā. Ī ya yutabujuri cūni īre ēma jeocōyijarā īna. Ito yicōri īre buto janugā cūcōri, īre wagoyijarā īna. ³¹ Ito ī baji cūñaroca pai cūni iti mati wayiju. Īre ti bujabojaguti riojoti rētaoayiju ī. ³² Ī bero gāji Levita masu ejayiju ī tu. Īre ti buja wacuti riojo rētaoayiju ī cūni. ³³ Ito bajiro īre īna ti rētaja bero sīgū Samaria sita gagu iti ma wacuju ti bujayiju īre. Ito yicōri īre ti maiyiju. ³⁴ Ito bajiri ī tu ejacōri īre cami uco yiyiju ī. Iti cami uco yigu ayena ito yicōri ayé idena uco yiyiju īre. Ito yicōri ī ya camire wōbiayiju. Ito bajiro īre yicōri ī ya burro joeju īre m̄ojeoyiju. Ito yi tlogū, canira wiju īre āmi wacōri űamiasaro īre tirūnuyiju. ³⁵ Samaria sita gagu busuri wacu canira wi ujure juati niyeruti īsiyiju. Iti īsi wacu ado bajiro yiyiju ī īre: “Āni cōgure tirūña. Jairo waja mure iti godaja, tūdi ejagu mure wa yicuja ya m̄cana”, yiyiju ī canira wi ujure, yi oca gotiyiju Jesús judio masa rotirise riasori masure. Iti oca goti tlogū ado bajiro īre seniīayiju m̄cana Jesús: ³⁶ “Ųīna udiarā wato űimajua űarāda riniri masa īna jasīa cūrure, ti mairu?” Yi seniīayiju Jesús judio masa rotirise riasori masure.

³⁷ Ito ī yija tuocōri:

—Samaria sita gagu īre ti mairu. Ī űaru ī yagu, yiyiju ī Jesure.

Ito bajiro ī yija ado bajiro yiyiju Jesús īre:

—Wasa, ī yiado bajiroti yiba m̄a cūni, yiyiju Jesús īre.

Marta mesa ya wiju Jesús ī ejare gaye

³⁸ Ito ma wacuju cato ejayiju Jesús. Iti cato ejacōri Marta wame catigo, ya wi wayiju ī. Ī ejaja ticōri, queno boca āmiyijo iso īre. ³⁹ Iso ocabajio María wame catigo űayijo. Iso Jesús ya gūbo tu rujicōri, ī gotirisere tuo rujiyijo. ⁴⁰ Martama iso moarise gaye tuoīagū usirioro tōbujayijo. Ito bajiri Jesús tu eja rūgūcōri, ado bajiro busiyijo iso:

—¿Yü Hju, no yibeati mure yü ocabajio yure ejabuabecoti mü tü iso rujija? “Mü rïjorore ejabuaya maji”, yïya isore, yiyijo Marta Jesure.

⁴¹ Ito bajiro Marta iso yibojarocati ado bajiro cadiyijü Jesús isore:

—Marta mü moare cutirise usirioro bajia mure. Ito bajiri usirioro tōbujia mü. ⁴² Buto ñasarise gaye cojiti ña. Yü busirise tucōri, mü ocabajio María, ñasarise bujamo. Nijua iso tuo amisarise isore amicābiquji yiyijü Jesús Martare.

11

*Diore mani seniroti Jesús i riasore gaye
(Mt 6.9-15; 7.7-11)*

¹ Co rümü Diore busiyijü Jesús. I busi tïoroca i rāca riasotigü sīgü ado bajiro busiyijü:

—Yü Hju, Juan rāca riasotiana i riasoado bajiro guare cūni riasoya, Diore gua busi masitoni, yiyijü i Jesure.

² Ito i yija tucōri:

—Diore mü busija ado bajiro yiba:

Gua Jacu, umacūju gagü ña mü. Mü wame masicōri masa jeyaro rucabujaro ña. Masa jeyaro Hju mü ñaroti rümü ejare amoa gua. Umacūjuga tuti cūni mü amoro bajiroti ñayija. Ito bajiri adi sitaju cūni mü amoro bajiro riti ñare amoa gua.

³ Co rümü ruyabeto gua baroticōti guare naju isīña.

⁴ Gua ñeñaro yirisere acabojoya. Gua cūni guare ñeñaro yirāre acabojoa. “¿No bajiro yure cūdirā yirājida ña?” yi tuolabesa guare. Gua ñeñaro yibititoni guare ejabuaya. Itocō ña. Amén, yiba. Ito bajiro Diore müa busija quena, yiyijü Jesús i rāca riasotirāre.

⁵⁻⁷ Gaje ado bajiro ñare gotiyijü Jesús:

—Sīgü müa baba ñami gudareco müa ya wi ejacōri ado bajiro i yija, “Yü baba, gāji yü baba wa ucuri masü yü ya wijü ejami. Ñe ecare ma yure. Ito bajiri yure naju wasoaya mü”, i yija, müa wi toti ado bajiro cūdirā yirāji müa: “Usirioro yibesa yure. Soje cūni biado ña. Ito yicōri yü rīa rāca canigü ya yü. Ito bajiri ñejua isīrocü wagādo ma yü”, yi cūdirā yirāji müa. ⁸ Ito bajiro müa babare müa isī amobitibojaja cūni, ire isīrā yirāji müa, mucana i usirioro seni yaye yirona. Ito yicōri i amorcō isīrā yirāji müa, ya yü müare. ⁹ Ado bajiroti yire ña Diore mani senija. Mani Diore senija manire isīgü yiguji. Ire mani amaja bujarā yirāji manī. “Mure busi amoa yü”, mani yija, busi rotigü yiguji manire. ¹⁰ No senigūti boca amiguji. No amagūti bujagu yiguji. “Busi amoa yü”, yigureti busi rotigü yiguji Dios.

¹¹ Adocāta müa rīa ña naju senija, ¿Gūtagā isire ñarogada müaca? Ito yicōri wai ña senija, ¿Āña isire ñarogada müaca? ¹² Ito yicōri cara rīa ña senija, ¿cotiwāja isire ñarogada müaca? Isimenaji müa, yi tuōia yü. ¹³ Ñeñaro yirā ñabojarāti, müa rīa ña senija quenarise yirā yirāji müa. Mani rīare quenarise riti mani isija, Dioama mani Jacu umacūju gagü, ire mani senija, yiro bajiroti Espíritu Santo manire queo sāguji, yiyijü Jesús i rāca riasotirāre.

*Rümüa wju rotirise boca amicōri yami Jesús, ña yire gaye
(Mt 12.22-30; Mr 3.20-27)*

¹⁴ Sīgüre rümü quedi sājacōri, i busibeto yiyijü. Ito i baji ñaroca rümure bucōayijü Jesús. Rümure i bucōaja beroti busicoayijü i busibicu ñabojaru. Ito

bajiro iti rētaja ticōri, ʔcayijarā masa. ¹⁵ Ito bajibojarocati coriarā ado bajiro tʔoʔayijarā:

—Āni ūmugū rāmúare ī bucōarise, rāmúa ʔju Beelzebú wame catigu masirisenati bucōami, yi tʔoʔayijarā coriarā.

¹⁶ Gājerāma, “Dios cōaru űami ī”, gua yi tʔoʔatoni, ūmacūja gaye tiyamani guare iogū yiguūji ī, yi tʔoʔayijarā īna. ¹⁷ Ito bajiro īna tʔoʔarisere masicōyiju Jesús. Ito bajiri ado bajiro gotiyiju ī inare:

—Co sita gāna űabojarāti ricati riti īna tʔoʔaja, ito yicōri īna gāmeri jaja, queno űa masimenaji īna. Co wi gāna űabojarāti ricati riti īna tʔoʔaja queno corocō űa masimenaji īna. ¹⁸ Ito bajiroti rāmúa ʔju Satanás, ī űarāre ricati riti tʔoʔaroca ī yija, īna ʔju queno űa masibiquūji. Ado bajiro mware gotia yu. “Rāmúa ʔju Beelzebú ī masirisenā rāmúare bucōami”, yiboja mwa yure. ¹⁹ Rāmúa ʔju masirisena yu rāmúare bucōaja, űmwa rāca gānama űimu masirisena rāmúare bucōati īna? “Gua rāca gānama rāmú masirise gayena meje rāmúare bucōama īna”, yi tʔoʔia mwa. Ito bajiri itire ti masicōri, “Rāmú masirisena meje rāmúare bucōami ī cūni”, yi tʔoʔia masia mwa yure cūni. ²⁰ Ado robojua bajia. Dios ī masirisena rāmúare bucōa yu. Ito bajiro yu yija ticōri, “Mani wato űacāguūji Dios. Īre tʔorūnarāre miojusogū yami Dios”, yi masirūja mware.

²¹ Ŭmugū sēogū, ito yicōri queno bisu catigu, ī ya wiju ī tirūnūja, iti wiju gaye quenoti űacōaroja. ²² Ito yibojarocati gāji ī rēto busaro sēocōri rētocūgū yiguūji ĩre. “Adi yu bisu catija űimūjua yure rētocūbiquūji”, yi ī tʔoʔabojarocati ĩre rētocūgū yiguūji. Ito yicōri ī gajeoni catibojarise ĩre ēmagū yiguūji. Rāmúa ʔju rētoro masigū űa yu. Ito bajiri rāmúare bucōa masia yu, yi oca gotiyiju Jesús inare.

²³ No yu rācajua űabicu, yu rāca gagu meje űami ĩocū. No yure ejabūabicu, gājerāre Diore masiroca yu yi āmbojarocati yure űeñaro yi codegu űami ī, yiyiju Jesús inare.

Masure budigocōri mʔcana tʔdi rāmú ī sājare gaye

(Mt 12.43-45)

²⁴ Sīgū masure rāmú ī budigoja, yuca manojū wa ucuguūji tujarajū āma ucugu. Ī bujabeja ado bajiro tʔoʔagū yiguūji ī: “Yu budigorure mʔcana tʔdi sājacūja yu”, yi tʔoʔagū yiguūji ī. ²⁵ Mʔcana tʔdi ejagu ī budigorure quenora wī, ʔeri mani wī robo bajiro, ti ejagu yiguūji ī. ²⁶ Ito bajiro ti ejacōri gājerā rāmúa jua āmojeno űarā ī rētoro űeña busarā jigu yiguūji ī, ī rāca űatoni. Ito yicōri īna űarocōti ī ūmugūre sājarā yirāji. Ito bajicōri ī ūmugū, cajero ī bajiado rēto busaro bajigu yiguūji. Ito bajiri, rāmú mʔcana tʔdi sājame yirocu, Diore ī tʔorūnū swajaja quena, yiyiju Jesús inare.

Dios oca mani tʔorūnūja wanʔ quenarā yirāji mani, Jesús ĩyire gaye

²⁷ Ito bajiro Jesús ī busiro toto ĩre tʔorā wato sīgō oca sēoro ado bajiro busiyijo:

—Mū jaco mure rucocōri, mure űjugō bʔto wanʔyijo iso, yiyijo iso Jesure.

²⁸ Ito bajiro iso yija tʔocōri, ado bajiro yiyiju Jesús isore:

—Yu jaco rētoro wanʔrā yirāji, Dios rotirise tʔocōri īna cūdija, yiyiju Jesús isore.

Tiyamani mʔ ĩore āmoa gua, yi īna senire gaye

(Mt 12.38-42; Mr 8.12)

²⁹ Ito bajiro Jesús ī busiroca jājarā busa masa ī tʔ minijua wayijarā. Ito yicōri ado bajiro inare gotiyiju ī:

—Adi rumuri gāna ñeñaro yi jairā ña mua. Ado bajiro ya mua yare: “Tiyamani ma ñoja ticōri, ‘Dios i cōaruti ñami āni’, yiana gua”, ya mua yare. Ito mua yibojarocati tūdi muare ñobicuja ya. Diore goti isiri masu, Jonás ñayoru, ñe rētagore riti muare goticuja ya. ³⁰ Jonásre rētare ticōri, “Āniti ñami Dios i cōaru”, yiyijarā Nínive cuto gāna. Yare cūni ito bajiroti yirā yirāji mua. Yū ña Masa Ríjoru. Yare rētare masicōri, “Ī ñami Dios i cōaru”, yirā yirāji mua cūni yare. ³¹ Dios masare ñeñaro ña yirise waja i waja seniri ramu ado bajiro rētarō yiroja. Sheba cuto gago ujo ñayoru, mua adi rumuri gānare, “Muare seti ña”, yigo yigōji iso. Jane mejeju sōju wayoyijo iso, queno tuoīagū rāca Salomón wame cutigu rāca riasotiroco. Adocāta sīgū mua rāca ñami Salomón ñajacu rētoro tuo masigū. Ito i bajibojarocati queno ñe tuorūnabea mua. ³² Nínive cuto gāna cūni ado bajiro yirā yirāji muare Dios i waja seniri ramu: “Jaje seti ña muare”, yirā yirāji ña. Jane mejeju Nínive cuto gānare Dios oca gotiyoyiju Jonás ñayoru. Jonás i gotija tuocōri, ñeñaro ña yirise jidicāñi ña. Ito bajiri quenarise riti tuoīañi ña. Adocāta sīgū ñami mua rāca Jonás ñayoru rētoro ñasagu. Ito i bajibojarocati queno ñe tuorūnabea mua, yiyiju Jesús ñare.

Mani ya cajea busurica robo bajiro baja, yi Jesús i riasore gaye
(Mt 5.15; 6.22-23)

³³ Noajua sīabusuoraga sīayocōri ruyubetoju, jacaju cūni cūmenaji mani. Ito yicōri rujajedo totiju cūni cūmenaji mani. Ruyubeto cūrāonati guje tutuju jeobusuorāji mani, ejari masa queno tijaro yirona. ³⁴ Rāitīarise iti godaroca ya busurica. Mani ya cajea cūni busurica robo bajiro baja. Ito bajiri cajeara suoriti mani ya usi queno tuo masiro yiroja. Tite mua. Quenarise mani tija queno tuoīarā yirāji mani, mani ya usiju. Ito bajibojarocati ñeñarise mani tija ñeñaro tuoīarā yirāji mani, mani ya usiju. Ito bajiro mani yija busuroju meje ñarā yirāji mani. Rāitīaroju ñarā bajiro ñarā yirāji mani ñeñarise mani tuoīa uyaja. ³⁵ Ito bajiri quenarise riti tuoīaraja manire, ñeñarise riti mani tuoīa uyabe yirona. ³⁶ Mare sīaticōri, “Adi majua ña quenari ma. Adi majua ña ñeñari ma”, yi ti masia mani. Ito bajiroti baja mani ya usiju cūni. Mani ya usiju quenarise riti mani tuoīa ñaja, “Iti ña quenarise. Iti ña ñeñarise”, yi ti masia mani, yiyiju Jesús i rāca riasotirāre.

Mua fariseo gaye tuoīarāre seti ña, Jesús i yire gaye
(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 20.45-47)

³⁷ Jesús i busi tioroca sīgū fariseo gaye tuoīagū, “Yū ya wijū bato mani”, yirocu Jesure baba cutiyiju. Ito i yija tuocōri, i ya wijū sāja wacōri badoju eja rūjūyiju Jesús. ³⁸ ña baroto riojua judio masa ña āmo coesotiro bajiro Jesús i āmo coebeja ticōri, ti ucayiju fariseo gaye tuoīagū. ³⁹ I ti ucaja ticōri, ado bajiro yiyiju mani Uju Jesús ñe:

—Mua fariseo gaye tuoīarā, joeti coeboja mua. Somotēro idira tērori cūni joejua riti coea mua. Totijua ñarocōti ueri cuticōa. Mua guaja cūni, joe ruju riti coea mua. Jubejuama ñeñaro tuoīa mua maji. Ito bajiri gājerā ña rucorise ti uorā ñare ruoa mua. ⁴⁰ Queno tuoīarā meje ña mua. Dios mua ya ruju rujeoru, mua ya usi cūni meniñi. Ľtire masibeati mua? ⁴¹ Mua ya usiju queno tuoīacōri bojoro bujarāre ejabuaraja muare. Ito bajiro mua yija queno usi cuti ñarā yirāji mua.

⁴² Bujato bujarā yirāji mua, fariseo gaye tuoīarā. Dios i rotiado bajiroti jeyaro mua bujarise ñe jabeto judacōa mua. Ito bajiro mua yiriseama quena ña. Ito bajiro queno yirā ñabojarāti gājerāre queno yibea mua. Ito yicōri Diore maibea. Ito bajiro yibitirāja muare.

⁴³ 'Bujato bujarā yirāji mua, fariseo gaye tuoīarā. Minijuara wiju sāja wacōri rūcūbuoraju riti ruji āmoboja mua. Ma warā cūni gājire mua bocaja, rūcūbuore rāca ī seniāre āmoa mua. Mua űaroti gaye riti tuoīa mua.

⁴⁴ 'Bujato bujarā yirāji mua. Gājerā űna tiro riojo queno yirā űna mua. Ito bajibojarocati űna tibetoju űneűaro yirā űna. Ito bajiro mua yija ticōri, "Queno yirā űnama űna", yibojama gājerā. Ito bajiro űna tuoīabojarocati queno yirā meje űna mua, yiyiju Jesūs űnare.

⁴⁵ Ito bajiro ī busija tuocōri, sīgū judio masa rotirise riasori masu ado bajiro cūdiyiju īre:

—Yure riasogu, ito bajiro mu busija queno ejabea guare, yiyiju ī Jesure.

⁴⁶ Ito ī yija tuocōri, Jesuja ado bajiro yiyiju īre:

—Bujato bujarā yirāji mua judio masa rotirise riasori masa cūni. Gājerāre jaje űma rotia mua. űnimujua muo yiado ma itire. Ito bajiro yicōri űnare űma ejabua āmobeja mua. Jaje rotia mua. Jaje mua rotibojaja űnimujua muare cūdi masibiquīji. Ito bajiro rotirā űnabojarāti mua rotiro bajiroti yibea mua cūni.

⁴⁷ 'Bujato bujarā yirāji mua. Mua űncusabatia Diore goti īsiri masare sīaűi. űnare bajiroti baja mua cūni. ⁴⁸ Ito bajiro mua bajija ti masicōri, "űna űncusabatia robo bajiro tuoīarā űnama űna cūni", yi tuoīama masa muare.

⁴⁹ 'Ito bajiro űna yiroto riojua masi yucāyiju Dios. Jane mejeju queno tuoīagū űnari, ado bajiro yiyiju Dios muare tuoīa yugu: "Yure goti īsiri masa, ito yicōri yu oca goti ucuri masare cūni, űna tu yu cōaja, coriarāre sīarā yirāji űna. Ito yicōri gājerāre űna tōbujaroca yirā yirāji űna", yi gotiyiju Dios jane mejeju. ⁵⁰⁻⁵¹ Jane mejeju adi macārucāro ī rujeoja bero īre goti īsiri masare sīasuōűi mua űncusabatia. Tite mua. Abel űnayore sīaűi űna. űbero gānare cūni jājarāre sīaűi űna. Ito yicōri Zacarías wame cutigure Dios ya wi gudareco rūgōgūre īre sīasusaűi mua űncusabatia. Ito bajiri űna sīare waja, waja senigū yiguīji Dios, ya yu muare adi rūmuri gānare cūni, yiyiju Jesūs.

⁵² 'Bujato bujarā yirāji mua judio masa rotirise riasori masa. Dios oca riasotirā űnabojarāti, ī ocare queno tuorūnabea mua. Ito yicōri Dios ocare gājerā űna tuorūnu āmobojarocati rēoa mua űnare, yiyiju Jesūs űnare.

⁵³ Ito bajiro Jesūs ī busi waja tuocōri, judio masa rotirise riasori masa, ito yicōri fariseo gaye tuoīarā buto junisiniyijarā űna Jesure. Ito bajiro junisinicōri usirioro īre jeyaro seniāyijarā űna. ⁵⁴ Ito bajiro usirioro seniā codeyijarā űna, ī queno cūdi masibeja ticōri, "Īre seti űna", yirona.

12

"Queno yirā űna gua", yibojarāti űneűarise yija quenabea, yi Jesūs ī riasore gaye

¹ Ito baji űnaroca jājarā busa masa minijuarā, bidi warā gāmeri cūdayijarā űna. Ito bajiro űna baji űnaroca ī rāca riasotirāre ado bajiro gotisuoűiju Jesūs:

—Fariseo gaye tuoīarāre queno tuoīa masima. Mua tiro riojo queno yirāji űna. Ito bajibojarāti mua tibetoju űneűaro yirāji űna. "Queno yirā űna gua", yirā űnabojarāti űneűaro yama űna. ² Jeyaro mani yeyo busibojarise gayere masi jeorā yirāji masa. Ito yicōri no mani yeyobojarise cūni bujacōrā yirāji űna. ³ Mua yeyo busibojarisere masa jeyaro tuorā yirāji űna. Ito yicōri sojere biatucōri mua yeyo busibojarisere cūni masa jeyaro űna tuo jeditoni űmacūju oca ruyuro yiroja, yiyiju Jesūs ī rāca riasotirāre.

Diore mani giūja quena, Jesūs ī yire gaye
(Mt 10.26-31)

⁴ Mucana ado bajiro gotiyiju Jesūs űnare:

—Yu baba mesa ado bajiro mware gotia yu. Rujure sñaräre güibitiruja manire. İna sñaja bero ñejua gaje ñeñaro manire yi masimenaji İna İja. ⁵ “¿Ñimujware mani güija quenati?” yirocu mware gotigu ya yu. Diore mani güija quena. Dios İ sñaja bero jeame ujuroju mani ya usire İ cōa āmoja, cōagū yigūji İ. Ito bajiri İjware mani güija quena.

⁶ Co dajamocō minia mani İsiya niyeru juatiacā senirā yirāji mani. Queno waja mama İnaōna. Queno waja mana İna ñabojarocati sīgū İnare ācaboja yibiquji Dios. İnare queno tirānugū yiguji Dios. ⁷ Manire cūni queno tirānami Dios. Mani ya joare cūni, “İtocō joa cutiami İ”, yi masiami manire. Ito bajiri tuoİa oca jaibitiruja manire. Minia rētoro ñasarā ña mani, Dios İ tija, yiyiju Jesūs İnare.

“Jesure masigū ña yu”, mwa yi bojobeja quena, Jesūs İ yire gaye (Mt 10.32-33; 12.32; 10.19-20)

⁸ Ado bajiro mware gotia yu: No masa riojo, “Jesure masia yu, ito yicōri İre rūcubōa yu”, yigure, yu Masa Rījorū cūni, “Masia yu İre”, yigu yigūja yu āngel mesa İna tiro riojo. ⁹ No “Jesure masibea yu”, İ yija, “Masibea yu cūni İre”, yigu yigūja yu āngel mesa tiro riojo.

¹⁰ No yu Masa Rījoräre, busitugu ñabojaguti, “Ñeñaro yu yirise yure ācabojoya”, İ yija tuocōri, İre ācabojoyu yiguji Dios. Ito bajibojarocati no Espīritu Santore busitugureama İ ñeñaro yirisere ācabojo masibiquji Dios.

¹¹ Minijuara wijū mware āmi warā yirāji, ujarā riojo, “Ānare seti ña”, yirona. Ito bajiro İna yibojarocati, “Ado bajiro cudicuja yu”, yi tuoİa usirio yibeja.

¹² Mwa busiroti iti eja waja, Espīritu Santo mware ejabugū yiguji mwa queno busi masitoni, yiyiju Jesūs İnare.

Gajeonire mani seobeja quena, Jesūs İ yire gaye

¹³ Ito bajiro İna baji ñaroca masa wato gagū sīgū ado bajiro yiyiju Jesure:

—Yure riasogu, gūa jacū İ rūcogore gudarecona jidicājaro yu rījorū yure, İre gotiya yiyiju İ Jesure.

¹⁴ Ito bajiro İ yija Jesujama ado bajiro cūdiyiju İre:

—İto bajiro yirocure meje ado yure cūni yu jacū, yiyiju Jesūs İre.

¹⁵ Ito yicōri gaje ado bajiro gotiyiju Jesūs İnare:

—Queno tuoİa ña mwa gājerā ya gajeoni uobe yirona. Gajeoni jairo mani rūcoja, jabetacā mani rūcoja cūni no yibea. Buto ñasarise meje ña gajeoni, yiyiju Jesūs İnare.

¹⁶ Ito bajiro İnare goticōri ado bajiro İnare oca goti masioyiju Jesūs:

—Sīgū gajeoni jaigū ñayiju. İ ñari sita gaye ote queno rica cutiyiju. ¹⁷ Ito bajiro İ ya ote rica cutija ticōri, ado bajiro tuoİayiju İ: “¿Yu ya ote jaje bucuarisere no bajiro cūgū yigūjada yu?” yi tuoİayiju İ. ¹⁸ Gajereama ado bajiro tuoİayiju İ: “Mutari wiri seora wiri jana batecūja yu. Ito yicōri carī wiri menicūja. Ito bajiro carī wiri menicōri yu ya ote seocūja yu, ito yicōri yu gajeoni cutirise cūni. ¹⁹ İti gajeoni yu seorise jaje rodori ñagū yigūja yu itina. Ito yicōri queno ñacōagū yigūja yu İja. Yumasiti queno bacūja yu. Idicūja yu”, yi tuoİayiju İ. ²⁰ Ito bajiro yi İ tuoİabojarocati, ado bajiro yiyiju Dios İre: “Queno tuoİabica ña mwa. Adi ñamiti godagu ya mwa. İto bajiri jeyaro mwa seobojarise gāji ye ñaro yiroja”, yiyiju Dios İre, yi gotiyiju Jesūs İ rāca riasotiräre. ²¹ Ito bajiro rētarō yiroja sīgū İ gajeoni cutirise İ seomucutija. Ito bajiro İ yija Dios taju ñe bujabiquji İocū. Dios İ tija waja mamī, yiyiju Jesūs İnare.

Īrīa masare tirānugā yiguīji Dios, yi Jesús ī riasore gaye
(Mt 6.25-34)

²² Mucana tūdi ado bajiro yiyijū Jesús ī rāca riasotirāre:

—“¿Mani catirā baroti, no bajiro bujarāti mani?” yi tūoīa usirio yibesa. Ito yicōri, “¿No mani sāñaroti bujarāti mani?” yi tūoīa usiriobesa. ²³ Bare rēto busaro űasarise űa mani catirise. Ito yicōri yutabujuri rēto busaro űasarise űa mani ya ruja. Ito bajiri manire rujeoru űari mani űa masitoni bare, yutabujuri cūni isigū yiguīji Dios. ²⁴ Āiriare tūoīate mua. Weseca menicōri ote otecōri babiticā īna. Ito yicōri ote rica bujacōri īna seoroto manoja īnare. Ito bajibojarocati Dioama queno ecaguīji īnare. Dios ī tija watirā rēto busaro űasarā űa mani. ²⁵ “Yoari cati āmoa yū”, yi mani tūoīabojaja cūni, “Itocō catigu yigujā yū”, yi masibea mani. ²⁶ “Itocō catigu yigujā yū”, mani yi masibeja gaje gaye cūni tūoīa usiriobiticōruja manire, yiyijū Jesús īnare.

²⁷ ‘Gaje, go iti judi mujarise tūoīate mua. Judi mujacōri moabetoja iti. Ito yicōri iti sāñaroti cūni āmabetoja. Ito bajibojarocati űū Salomōn űayoru seyorise ī sāñare rētoro seyorise űa go. ²⁸ Nocō mejeti űacu go. Gaje rumati űmacaűi ī asirisenati siniacoaca. Ito bajibojarocati seyorise cūni Dios itire. Go rētoro űasarā űa mani. Ito bajiri īre queno tūorānūrā meje űabojarocati queno tirānugā űari mua sāñarotire muare jidicāgū yiguīji Dios. ²⁹ Ito bajiri, “¿Gua sāñaroti, gua baroti no bajiro bujarajati?” yi tūoīa usiriobiticōruja muare. ³⁰ Ito bajiro tūoīa usirio űama adi macārūcūro gāna. Manireama mani jacū sīgūti űami. “Adi ma īnare. Adire āmoama īna”, yi masiguīji ī. ³¹ “Dios masa jeyaro űū ī rotiro bajiro yicujā yū”, mani yija, iti űa űasarise gaye. Ito bajiro mani yija mani āmorise isigū yiguīji Dios manire.

Ŭmacūju Dios tū quenarise mani bujaroti gaye
(Mt 6.19-21)

³² ‘Gūibesa yū coderā mua. Coriarāti űa mua. Ito bajibojarocati ī rotiroju mua ejare buto āmoami ī mani Jacū. ³³ Mua rucorise gājerāre īsima. Iti waja bujacōri bojoro bujarāre īsima mua. Ito bajiro mua yija jai busaro Dios tū bujarā yirāji mua. Itoju mua bujaroti jogarise meje űaroja. Ito yicōri itoju mua bujarise űimujā rinibiquīji. Ito yicōri mua bujarisere butua bamenaji. ³⁴ No mani gajeoni catiroju iti tū űarona buto tūoīarā yirāji mani, yiyijū Jesús īnare.

Quenaro űa yucāña mua, Jesús ī yire gaye

³⁵ ‘Quenaro űa yucāña mua, jeyaro mua rētaroti gaye yiari. ³⁶ Īna űū āmo siare basa ti tūo, budi wadicōri īna bocati űado robo bajiro űa yucaña mua. Soje tū ī ejaroca jana yucādo bajiro űacāña mua. ³⁷ Queno űa yucōri īna űū ī ejaja ticōri, queno wanūrā yirāji īna. Ito bajiro īna bajija ticōri, “Rujija muare ecagu ya yū”, yigu yiguīji ī, īnare wanugū. ³⁸ űami gudareco, busurijua cūni, ī ejaroto riojua īna űa yucāja wanūrā yirāji īna. ³⁹ Adi yū gotirisere ācabojabeja mua. Sīgū wi gagū, “Itocō tūjaroca ejagu yiguīji riniri masū”, ī yi masija, űa yucāboru iocū, riniri masū sājacōri rinime yirocū. ⁴⁰ Itioni bajiroti queno űa yucaña mua cūni. “Adocō ejagu yiguīji Masa Rījoru”, mua yi masibiti rumū ejagu yiguīji. Īti űa yū Masa Rījoru, yiyijū Jesús īnare.

¿No bajiro bajiguījida queno tūoīagū? yi Jesús ī riasore gaye
(Mt 24.45-51)

⁴¹ Ito ī yija tūocōri, Pedro ado bajiro īre senūiyajū:

—Yū űū, ¿ito bajiro oca mū goti masiorise, gua ye riti űati? ¿Masa jeyaro ye űatite? yiyijū ī Jesure.

42-44 Ito bajiro i yija tuocōri, ado bajiro cadiyija mani uju ire:

—¿No bajigu ñati tuo masicōri i ujare queno moa isigū? Tite ma. Ado bajirojua bajiami locū. I uju ire wiju cūgū yiguji i codetoni, ito yicōri gājerā ire moa isiri masare bare i ecatoni. Sigū moa isiri masu, i rotiado bajiroti i moagore ti ejacōri wanugū yiguji Uju ire. Uju i rotiado bajiroti i moaja ticōri, jeyaro tiranuri masu cūgū yiguji i ito bero. 45 Ito bajibojarocati, “Coji ejabiquiji ya uju maji”, yi tuoīacōri ire queno moa isibiquiji. Ado bajiro yigu yiguji. Gājerā i rāca moari masare sēoro inare rotigu yiguji. Ūmuare romiare cūni, ito bajiro yigu yiguji i. Ito yicōri bare ba, idi mecū yigu yiguji. 46 Ito bajiri, “Jane ejaḡu yiguji ya uju”, i yibiti ramū ire ejabiḡu yiguji i uju. Ito yire waja buto waja senigū yiguji ire. Ito yicōri queno cadimenare i moa rotiado bajiro ire cūni moa rotigu yiguji i.

47 I uju rotirise yiro robo yi masibojagati i ña yucābeja, ito yicōri yiro robo i yibeja i uju buto bajegū yiguji ire. 48 “Ado bajiro āmoami ya uju”, yi masibicu ñari, i ujare queno i cadi masibeja, ito yicōri yiro robo i yibeja buto bajebiquiji i uju ire. No Diore i cadiroca yigu buto busa i cadiare āmogū yiguji Dios. No ire tuorānuroca i yigu buto busa i tuorānure āmogū yiguji Dios, yiyiju Jesús i rāca riasotirāre.

Yure maa tuorānura ticōri, muare ti junisinirā yirāji, Jesús i yire gaye (Mt 10.34-36)

49 Masa yure ina tuorānutoni adi macārucāroju wadiru ña ya. Coriarā yure tuorānurā yirāji. Gājerā tuorānumena yirāji. Sigūre bajiro tuoīamena ñarā yirāji ina. Yure rētaroti ñabojarocati iti rētaja quena yure. 50 Jaje quenabeto tōbujagu yiguja ya. Iti rētaroto riojua buto tuoīa usirioa ya. 51 “Masa jeyaro, sigū ruyabeto oca mano ina ñatoni wadiru ñami i”, yi tuoīabaja maa yure. Bajibea. Yu oca tuocōri sigūre bajiro tuoīamena yirāji masa. 52 Jane adi ramūna ado bajirojua ñarā yirāji masa. Co djamocō ñarā udiarā yure tuorānurā yirāji. Gājerā tuorānumena yirāji. Yibeja, udiarā yure tuorānubiticōri jārā yure tuorānurā yirāji gajea. 53 Jacu yure i tuorānaja, macu tuorānubicu yiguji. Macu i tuorānaja, jacu tuorānubicu yiguji. Jaco iso tuorānaja, maco tuorānubeco yigōji. Maco iso tuorānaja jacu tuorānubeco yigōji. Mañicō iso tuorānaja, jējo tuorānubeco yigōji. Jējo iso tuorānaja, mañicō tuorānubeco yigōji. Yu oca tuocōri sigūre bajiro tuoīamena yirāji masa, yiyiju Jesús i rāca riasotirāre.

“Queno yirā ña gūa”, yibojarāti maa tuoīaro bajiro yibea maa, Jesús i yire gaye (Mt 16.1-4; Mr 8.11-13)

54 Gaje ado bajiro goti remoyiju Jesús masare:

—Ūmacañi ruji waro ide bueri iti maja wadija ticōri, “Ide quediwo wadia”, yi masia maa. Maa yiro bajiroti quedia iti. 55 Wesicajuaire mino iti wēa muocōja ticōri, “Asiro wado ya”, yi masia maa. Maa yiro bajiroti bajia iti. 56 Macārucāro gaye ticōri, “Ado bajiro rētarō yiroja”, yi masia maa. ¿No yija ito bajiro ti masirā ñabojarāti, “Gua ñeñaro yirise gua jidicābeja quenabeto tōbujarā yirāji gūa”, yi masibeati maa? “Queno yirā ña gūa”, yibojarāti maa tuoīaro bajiro yibea maa, yiyiju Jesús inare.

Gāji rāca maa oca josaja, oca quenoja quena, Jesús i yire gaye (Mt 5.25-26)

57 “Ado bajiro yija quena manire”, yi tuoīa maa. Ito bajibojarocati “Quenarise riti yiraja mani”, yibea maa. 58 Gāji muare i seti yija, oca quenori masu taju maa waroto riojua oca quenoña. Oca quenori masu tu ejamenati

mua oca queno masibeja porecia tu muare ami wacu yiguji. Ina poreciaju muare tubiarā yirāji. ⁵⁹ Ñeñaro mua yigore mua waja yibeja, budimena yirāji mua. Ito bajiroti baja. Ito bajiri Dios i waja seniri rumu ejaroto rioja i rāca oca quenoña. Mua quenobeja i waja seniri rumu muare jeame ujuroju cōagū yiguji. Ito yicōri i cōaja bero mucana tadi budire ma, ya yu muare, yi gotiyiju Jesús Inare.

13

Diore mani tuorunja iti ña ñasarise, Jesús iyire gaye

¹ Iti rumuriti ado bajiro Jesure gotirā ejayijarā masa:

—Galilea gāna Diore rūcubwona waibucurā siacā Ina. Ito bajiro waibucurāre Ina sīaja bero Pilatojuama Inareti sīa rotiqui i ĩja. Ito bajiro yicōri waibucurā ya ri rāca Ina ya rīre wuquī i ĩja, yi goti ejayijarā Ina Jesure.

² Ina ito yija tuocōri, ado bajiro yiyiju Jesús:

—¿No bajiro tuoīati mua? “Gājerā Galilea gāna rētoro ñeñaro yirā ñacā Ina. Ito bajiri goda jediyijarā Ina”, ĩyire masiati mua? ³ Meje ito bajiro meje baja. Ado bajiro ya yu muare: Muare canī mua ñeñaro mua yirise mua jidicābeja, ito bajiroti godarā yirāji mua canī. ⁴ “Jerusalénju ūmari wi Siloé wame cutiri wi dieciocho ñarā Ina juja quedi godaja, gājerā Jerusalén gāna rētoro seti ñadoja Inare”, ĩyī tuoīati mua? ⁵ Meje, ito bajiro meje ya yu. Mua ñeñaro yirise mua jidicābeja, ito bajiro rētarō yiroja muare canī, yiyiju Jesús masare.

Higueragu rica manigū gaye Jesús ĩgotire

⁶ Ito bero masare goti masiore ocana ado bajiro gotiyiju Jesús:

—Sīgū higuera wame cutiricu i oteragu tigu wayiju, “¿Rica cuticuati?” yirocu. Rica manigūti ti ejayiju i itigure. ⁷ Ito bajija ticōri, ĩya wese coderi masare ado bajiro yiyiju: “Tite. Udia rodoju coji rayabeto rica amigū ejasotiboja yu. Rica ma itigu. Quēcācōña. Rica cutia yiro meje ña ajea itigu”, yiyiju i, ĩya wese coderi masare. ⁸ Ito bajiro i yija tuocōri: “Yu uju, ito ñacōato maji. Sita seacūgū ya maji. Ito yicōri quenarise itigure tucūja yu. ⁹ Ito yija rica cutiro yiroja gajea. Iti rica manija, quēcōre ñaro yiroja”, yiyiju i, ĩuĵure. Ito bajiroti baja. Sīgū, “Diore tuorunagū ña yu”, yibojaguti i ñeñaro yirise i jidicābeja ticōri, ĩre waja senigū yiguji Dios, yī gotiyiju Jesús Inare.

Tujacāra rumu cōgōre Jesús ĩyisiore gaye

¹⁰ Co rumu tujacāra rumu judio masa Ina minijuasotiri wiju riaso ñayiju Jesús. ¹¹ Ito i yiroca sīgō ñayijo dieciocho rodori cō tujago. Ito bajiri isore ruja mutigū ñaroca yiyiju rumu. Ito bajicōri riojo rūgō masibisijo iso. ¹² Isore ticōri isore busirocu ji ñucayiju Jesús:

—Romio mure quenoa yu. Mu ñarise cutirise ma mure ĩja, yiyiju Jesús isore.

¹³ Ito yicōri isore amo moa jeoyiju Jesús. Ito i yirocati riojo rūgūcoayijo iso ĩja. Ito bajiri Diore rūcubwogo wanure ocana ĩre busiswoyijo iso. ¹⁴ Tujacāra rumu Jesús isore yisioja ticōri, iti wi minijuara wi uju Jesure junisiniyiju. Ito bajiri ado bajiro yiyiju i masare:

—Co āmojeno rumuri ña moaroti rumuri. Mua yisio roti āmoja iti rumuri wadaja quena, tujacāra rumu meje, yiyiju i masare.

¹⁵ Ito bajiro i yija tuocōri, ado bajiro cadiyiju mani Uju ĩre:

—“Tujacāra rumu moare ma”, yī bojarāti moarāji mua. Tite. Tujacāra rumu ñabobarocati mua ya wecu mua ya burro ide iditoni ōja mua. ¹⁶ Adio ñamo mani ñicu Abraham janerābatia janeño. Dieciocho rodori iso cō ñaroca yiñi rumu

uɣu Satanás. ¿Tujacãra rumu ñabojarocati isore yu yisioja quenabetojada? yiyiju Jesús ïre.

¹⁷ Ito bajiro Jesús ï busija tuocõri, ï wajana ïre bojo tiyijarã ïna. Masama jeyaro tiyamani Jesús ï toja ticõri, bũto wanu quenayijarã ïna.

Ado bajiro baja mostaza ajeri, yi Jesús ï riasore gaye

(Mt 13.31-32; Mr 4.30-32)

¹⁸ Ito yija mucana ado bajiro gotiyiju Jesús masare:

— ïre tuorũnurãre ï rotiroju Dios ï miojuja, ¿no bajirojada? ¿Ñe goti masiore ocana muare goti rētobugujada yu? Baũ, ado bajiroju muare goticuja yu.

¹⁹ Mostaza ajerire tuoiate mua. Sīgũ ï ya weseca mostaza ajeri oteyiju. Gaje ote ajeri rētoro mutacã busa ña iti mostaza ajeri. Ito bajiro mutacã ñabojaroti bucua wato gaje ote yucari rēto busaro jajocu ñaroja itigu. Jajocu itigu ñajare itigu rujuɣijũ minia jibũ menirãji ïna. Itire bajiroti Dios mani ɣju ï ñaja, gãjerãre goti ãmorãji mani, jãjarã busa ïre masirã ïna ñatoni, yiyiju Jesús ïnare.

Ado bajiro baja naju wadarise uco, yi Jesús ï riasore gaye

(Mt 13.33)

²⁰ Gajereama ado bajiro yiyiju Jesús ïnare:

— ïre tuorũnurãre ï rotiroju Dios ï miojuja, ¿no bajirojada? Ado bajiro goti masiorena muare gotia yu. ²¹ Romio pan menigõ waco udia coacõ pan menire gaye ãmyijõ iso. Ito yicõri wadarise uco wuoyijõ iso. Ito bajiri iso wuõja jairo wadayiju iti. Itire bajiroti bajiro yiroja, “ïre tuorũnurãre ï rotiroju miojugũ yiguĩji Dios”, masare mani yi riaso ucuja. Ito bajiri jãjarã busa ïre tuorũnu warã yirãji ïja, yi riasoyiju Jesús masare.

Eyabiti soje ña Dios tu sãjara soje, yi Jesús ï riasore gaye

(Mt 7.13-14, 21-23)

²² Ito yija Jesús Jerusalénju wasuoyiju mucana mana. Wacu riti cutori ï ejaja masare riaso rēta wayiju ï. ²³ Ito bajiro ï riaso rēta waroca sīgũ ïre senĩayiju:

— Yu ɣju, ¿coriarãreti, masogũ yiguĩjida Dios? yiyiju ï Jesure.

Ito bajiro ï yija tuocõri, ado bajiro cudiyiju Jesús:

²⁴ — Masa jeyaro meje Dios ï ñaroju sãjarã yirãji ïna. Ito bajiri ñeñaro mua yirise jidicãña mua, “Dios ñaroju sãjana gua”, yirona. Jãjarã sãja ãmobarã yirãji ïna. Ito bajibojarocati coriarãti sãjarã yirãji. ²⁵ Ado roboju baja. Dios ï ñaroju ï biaja, macũjuju mua ñaja, sãja masimena yirãji mua. “Gua ɣju, guare soje jana ïsiña”, yibojarã yirãji mua. “Meje yu ñarã meje ña mua. Muare masibea yu”, yigu yiguĩji Dios. ²⁶ Ito bajiro ï yija tuocõri, ado bajiro cudibojarã yirãji mua: “Mu rãca bacu gua. Mu rãca ñacu gua. Ito yicõri gua ya cutorijũ masare riaso ucucu mu”, yibojarã yirãji mua. ²⁷ Ito bajiro mua yibojarocati ado bajiro muare cudigu yiguĩji ï: “Muare masibea yu. Yu tu ñabesa mua. Ñeñaro yi jairã ña mua”, yigu yiguĩji ï, ya yu muare. ²⁸ Dios ï rotiroju sãja masimena yirãji mua. Abraham, Isaac, Jacob, ito yicõri Diore goti ïsiri masa ñayoana ï tu ïna ñaja tibobarã yirãji mua. Ito bajibojarocati ïna tũju eja masimena yirãji mua. Muare cõacõgũ yiguĩji Dios. Ito bajiri sãja masibiticõri ruje otirã yirãji mua. Ito yicõri bũto tõbujarã ñari mua ya guji cuni canamuorã yirãji. ²⁹ Co sita gãna ruayabeto Dios ï rotiroju ejacõri minijua barã yirãji. ïna rãca sãja masibiticõri ti bujatomena yirãji mua. ³⁰ Adoju coriarã ñasari masa ñarã, itoju ñasari masa meje ñarã yirãji ïna. Ito yicõri adoju coriarã ñasari masa meje ñarã itoju ñasari masa ñarã yirãji ïna, yiyiju Jesús ïnare.

Jerusalén gānare tʰoŋa maigū Jesús i otire gaye
(Mt 23.37-39)

³¹ Iti rʰamʰti Jesure oca gotirā ejayijarā fariseo gaye tʰoŋarā:

—Rudi wasa adjure. Herodes mure sŋa āmoami, yiyijarā ŋna Jesure.

³² ŋna ito bajiro yija tʰocōri:

—Ī ŋeŋaro yi jaigure ado bajiro gotitēŋa mʰa: “Tʰoŋa jane, jane busuri cʰni cōrāre yisiočʰa yʰ. Rʰmʰ sʰŋarāre cʰni rʰmʰare bucōacʰa yʰ. Ito yicōri, ija sōjʰa moa tʰogū yigʰa yʰ, yimi”, yi gotitēŋa mʰa Herodesre, yiyijʰa Jesús fariseo gaye tʰoŋarāre. ³³ Jane, jane busuri, gaje rʰmʰ cʰni Jerusalēŋjʰa ware ŋna yʰre. Jerusalēŋjʰa godagʰ yigʰa, jājarā Diore goti ŋsiri masa ŋna godado bajiroti, yiyijʰa Jesús ŋnare.

³⁴ Jerusalén gānare tʰoŋagū, ado bajiro busiyijʰa Jesús:

—Diore goti ŋsiri masare sŋayija mʰa. Mʰare oca gotitoni Dios i cōanare cʰni gūta reayija mʰa. Coji meje mʰare mioju āmobjacʰa yʰ. Cara iso rʰiare caero rocajʰa iso miojuro bajiro, mʰare yi āmobjacʰa yʰ. Ito bajiro yʰ yi āmobjarocati āmobicʰa mʰa. ³⁵ Queno tʰoŋaŋa mʰa. Mʰa wiri wagora wiri bajiro tujaro yiroja. Ito yicōri mʰare jidicāgū yiguŋi Dios. Riti ado bajiro mʰare gotia yʰ. “Gʰare yiari Dios i cōaru ŋna mʰ. Mʰre queno yiŋi Dios”, mʰa yiroto riojʰa mʰcana jʰaŋi yʰre timena yirāji mʰa, ya yʰ mʰare, yiyijʰa Jesús masare.

14

Rujari mijigūre Jesús i yisiore gaye

¹ Co rʰmʰ tujacāra rʰmʰ fariseo gaye tʰoŋarā ʰjʰ tʰ bagʰ wayijʰa Jesús. Gājerā fariseo gaye tʰoŋarā, “¿No bajiro yigʰ yiguŋida Jesús?” yi tʰoŋayijarā ŋna. ² Ito bajiro Jesús i baji ŋaroca, sŋgū rujari mijigū ejayijʰa i tʰ. ³ Ī ejaja ticōri, judio masa rotirise riasori masa, ito yicōri fariseo gaye tʰoŋarāre ado bajiro senŋayijʰa Jesús ŋnare:

—¿Cōgūre tujacāra rʰmʰ ŋaroca mani yisioja quenati? yiyijʰa Jesús ŋnare.

⁴ ŋnama cʰdibisijarā. ŋna cʰdibeja ticōri, cōgūre moaŋacōri ĩre yisioyijʰa. Ito yicōri, “Wasa mʰ”, yiyijʰa i ĩre. ⁵ Ito yicōri fariseo gaye tʰoŋarāre, ado bajiro yiyijʰa Jesús:

—“Tujacāra rʰmʰ moare ma”, yibojarāti moarāji mʰa. Tite. Sŋgū mʰa macʰ, ito yicōri ecarʰ wecʰ ide gojejʰa i quedi sājaja, yoari mejeti āmimorāji mʰa ĩre, tujacāra rʰmʰ ŋabojarocati, yiyijʰa Jesús ŋnare.

⁶ Ito i yija tʰocōri, no bajiro cʰdi masibisijarā ŋna.

Ado bajiro bajiamā āmo siare basa tiri masa, yi Jesús i riasore gaye

⁷ Barā ejari masa cumurori rʰcʰbʰorajʰa riti ŋna ruji āmoja ticōri, ado bajiro goti masioyijʰa Jesús ŋnare:

⁸⁻⁹ —Sŋgū āmo siare basa titoni i jija, bʰto rʰcʰbʰorajʰa meje rujiba mʰa. Bʰto rʰcʰbʰorajʰa mʰa rujija, gāji mʰa bero ŋsari masʰ i ejaja ticōri, mʰare oca cōari masʰ, ado bajiro yigʰ yiguŋi: “Bʰa wʰmʰŋa, āŋijʰa ŋami ŋsari masʰ, ĩjʰa mʰa godo rujijaro”, yigʰ yiguŋi. Ito bajiro i yija tʰocōri, masa tiro riojo bojo bʰjarā yirāji mʰa, i ito yija. Ito yicōri sʰsari cumurojʰa rʰcʰbʰorajʰa meje masa tʰa rujirā yirāji mʰa. ¹⁰ Ado bajirojʰa mʰa yija quena. Gāji mʰare oca cōaja bʰto rʰcʰbʰorajʰa meje rujiba. Ito bajiro mʰa yija mʰare oca cōari masʰ, ado bajiro yigʰ yiguŋi: “Yʰ baba rʰcʰbʰorajʰa bʰsa rujiya mʰ”, yigʰ yiguŋi i mʰare. Ito bajiro mʰare i yija, mʰa rāca gāna ti rʰcʰbʰorā yirāji ŋna mʰare.

¹¹ “Masa rētoro ŋsagʰ ŋna yʰ”, yigʰ, ŋsari masʰ meje i ŋaroca yigʰ yiguŋi Dios

ĩre. Gājiaa, “Gājerā rētoro ñasagu ña yua”, yibicu, Ĩ ñasari masu ñaroca yigu yiguĩji Dios ĩre. Ito bajiri, “Gājerā rētoro ñasagu ña yu”, yi tuoĩabitiraja manire, yiyiju Jesús ĩnare.

¹² Ito yicōri ado bajiro yiyiju Jesús ĩre oca cōarure:

—Gājerāre mu ba roti āmoja, mu baba mesa, mu ocabajirā, mu tu gāna, ito yicōri gajeoni jairāre, “Barā waya”, yibeja. ĩnare riti mu jija, “Yure cuni bare eca gāmejaro ĩna”, yigu bajiro ya mu. ¹³ Ito bajiri ito bajiro tuoĩabesa itire. Ado bajirojua mu yija quena. Gājerāre, “Barā waya mua”, mu yi āmoja bojoro bujarājuare mu jija quena. Ruduana, queno wa masimena, ito yicōri cajea timenare cuni mu jija quena. ¹⁴ Ito bajiro ĩnare yicōri queno wanu quenagū yigujaja mu, “Yure waja ylado mama ĩna”, yirocu. “Diojua yure waja yigu yiguĩji ĩre tuorānurā tadi catiroca ĩ yiri rumu”, yi tuoĩacōri wanugū yigujaja mu, yiyiju Jesús ĩre.

*Basa bucu gaye Jesús ĩ riasore gaye
(Mt 22.1-10)*

¹⁵ Ito tuoćōri sīgū Jesús rāca ba rujigu, ado bajiro yiyiju:

—No Dios rotiroju ba ejagu, wanu quenagū yiguĩji, yiyiju ĩ Jesure.

¹⁶ Mucana gaje goti masiore ocana ado bajiro gotiyiju Jesús ĩnare:

—Co rumu sīgū basa bucu menigū jājarā masare, ji ñucayiju. ¹⁷ Basa ñasuroca ĩre moa ĩsiri masare, “Masare jitēña. Itocō ña waju ĩja”, yiyiju ĩ, ĩ ya moari masare. ¹⁸ ĩnare ĩ gotibojarocati, “Bujato bajaia no masia ma guare. Wado ma guare, moare jaje ña”, yiyijarā ĩna. Sīgū ado bajiro yiyiju: “Canuti sita coju waja yibu yu. Ito bajiri itire tigu wacu ya yu”, yiyiju sīgū ĩre. ¹⁹ Gāji ado bajiro yiyiju: “Co dūjamocō babari wecu waja yibu yu. Ito bajiri ĩnana moaĩasogu wacu ya yu. Ito bajiri josabesa yure. Wado ma yu”, yiyiju ĩ. ²⁰ Gājiaa ado bajiro yiyiju: “Canuti manajo bujabu yu. Ito bajiri wa masia ma yure”, yiyiju ĩ, ĩnare jigu ejabojarure. ²¹ Ito bajiro ĩna yija tuo tadi wacōri, ĩ ujure ñarocōti gotiyiju ĩ. Ito ĩ yija tuoćōri, ĩ uju junisinijiju. Ito bajiri gājerājuare ji roti ñucayiju ĩ mucana ĩre. “Coji wasa cutoju, cūri mari mutari mari cuni warā mu ti bujaro bajiroti āmi wadiba. Bojoro bujarā, ruduana, cajea mana, wa masimenare cuni āmi wadiba mu”, yiyiju ĩ ĩre moa ĩsiri masare. ²² ĩ uju rotiro bajiroti yiyiju ĩ. Ito yi, ĩnare āmi tadi ejacōri ĩ ujure gotiyiju: “Yu uju mu rotiado bajiroti ya yu. Ito bajibojarocati mu ya wi masa dajabea maji”, yiyiju ĩ, ĩ ujure. ²³ Ito yija ĩ uju ado bajiro gotiyiju ĩre: “Cuto tunima gānare, masa mu bocaia buto adoju wadi rotiba, yu ya wi iti dajaton. ²⁴ Cajero yu oca cōabojana, yu ya wi sājacōri bamena yirāji ĩna, ya yu mure”, yiyiju ĩ ya moari masare. Ito bajiri Dios ñaroju mua eja āmoja, mua ñaroti gaye riti tuoĩabiticōri Diore riti mua tuorānu sayaja quena, yi oca goti masioyiju Jesús ĩnare.

*Yure mua tuorānu sayaja āmoja josari ñaro yiroja muare, Jesús ĩ yire gaye
(Mt 10.37-38)*

²⁵ Co rumu jājarā masa Jesure sua wayijarā. Ito bajiro ĩna baji ñaroca ĩnare jūda ticōri, ado bajiro yiyiju ĩnare:

²⁶ —Sīgū yu rāca ĩ riasoti āmoja, ĩ jacusabatia, ĩ manajo, ĩ ria, ĩ ñarā rēto busaro maigū yiguĩji yare. ĩ queno catija, ĩ cōja cuni yure maigū yiguĩji ĩ. ²⁷ Ñeñaro tōbujagu yare ĩ tuorānubeja yu rāca riasotigu ñabiquĩji ĩ. ²⁸ Ado bajirojua bajaia. Ūmari wi mua meni āmoja, mua menirototo riojua, “¿Waja tūjacūri seyoati?” yirona cōiarā yirāji mua. ²⁹ Ito bajiro mua yibeja menisubojarāti mua tiobeja, gājerā muare ticōri ajarā yirāji. ³⁰ Ado bajiro yi ajarā yirāji ĩna

muare: “Āni āmagū ūmari wi meniswobojaguti tño masibeami”, yi ajarā yirāji ĩna muare. ³¹ Sīgū sita wju, gaje sita gagu rāca ĩ gāmeri sĭa āmoja, ĩna gāmeri cana muoroto riojna, ado bajiro tñoagū yiguĭji ĩ: “¿Yū ya surara diez mĭl ĩnarā, ĩ ĩnarā veinte mĭl ĩnarāre rētocūrā yirājida ĩna?” yi tñoagū yiguĭji. ³² “Īnare rētocūdado ma yu”, ĩ yija, gaje sita gagu sōju ĩ tujaroca oca quenori masa cōagū yiguĭji ĩ. ³³ Iti bajiroti, mua rucorise maicōri mua jidicā āmobeja yu rāca riasoti masimenaji mua. Ito bajiri yure mua sayaroto riojna mua queno tñoĭaja quena, yiyiju Jesūs ĩnare.

Moa iti ocabeja ñe waja ma, yire gaye

(Mt 5.13; Mr 9.50)

³⁴ ‘Moa iti ocaja quenarise ña. Iti ocabeja ñe waja manoja iti. ³⁵ Ocabitireama ñe yiya manoja. Ito bajiri itire cōacōrā yirāji masa, iti ocabejare. Ñe waja manoja itioni. Mua gāmo goje cutirā tuo masiña. Yu sīgure mua tuorānubeja moa ocabiti waja mani robo bajiro ĩnarā yirāji mua. Ito bajiri yure mua sūya āmoja yure riti tuorānuba quena, yiyiju Jesūs ĩnare.

15

Oveja wisarure āmagū yiguĭji coderi masu, yi Jesūs ĩ riasore gaye

(Mt 18.10-14)

¹ Jājarā wjarāre yiari waja seni ĩsiri masa, ito yicōri ñeñaro yi jairā cuni, Jesūs tu minijua wayjarā ĩ busija tuorona. ² ĩna rāca Jesūs ĩ baba cutija ticōri, fariseo gaye tñoĭarā, ito yicōri judio masa rotirise riasori masa cuni Jesure busituyijarā ĩna:

—Āni Jesūs ñeñaro yirāre boca āmiami. Ito yicōri ĩna rāca bami ĩ, yi busituyijarā ĩna ĩre.

³ ĩna ito yija tuocōri, ado bajiro oca goti masioyiju Jesūs: ⁴—Mua wato sīgū cien oveja rucogu, sīgū ĩ wisaja, gājerā noventa y nueve ĩnarāre wago cūgū yiguĭji ĩ, gāji wisarure āmagū wacu. ĩre āma bujacōriju susagu yiguĭji ĩ. ⁵ ĩre bujacōri wanugū, gācojeju gajagu yiguĭji ĩre. ⁶ ĩre buja tūdi ejacōri ĩ baba mesare jicōri, ado bajiro yigu yiguĭji ĩ ĩnare: “Yu rāca wanuñā mua. Oveja godarure bujacōm yu”, yigu yiguĭji ĩ ĩnare. ⁷ Sīgū ĩ ñeñaro yirise ĩ jidicāja ticōri, bato busa wanurā yirāji āngel mesa. Jājarā queno yirāre wanurā ñabojarāti sīgū ĩ ñeñaro yirise ĩ jidicāja ticōri, bato busa wanurā yirāji ĩna, yiyiju Jesūs ĩnare.

Romio niyeru cuji ruyuriocōri tūdi iso bujare gaye

⁸ Gaje ado bajiro ĩnare goti masioyiju Jesūs:

—Sīgō juu dujamocō niyeru tiri rucocōri coti iso ruyurioja, sĭabusuoragu sĭagō yigōji. Roariti iso ya wi tucāgō yigōji. Iti cuji bujacōriju āmasusago yigōji iso. ⁹ Iti cuji bujacōri iso baba mesare jigo yigōji iso. Ito yicōri ado bajiro yigo yigōji: “Yu rāca wanuñā. Niyeruti godarati bujacōm yu”, yigo yigōji iso ĩnare. ¹⁰ Ito bajiroti āngel mesa cuni bato wanurā yirāji, sīgū ĩ ñeñaro yirise ĩ jidicāja ticōri, yiyiju Jesūs ĩnare.

Ī macu tūdi ejaja ticōri, ĩ ñeñaro yigore jacu ĩ ācabojare gaye

¹¹ Mucana ado bajiro ĩnare goti masioyiju Jesūs:

—Sīgū ñayiju jūarā rĭa cutigū. ¹² Ī macu, bero gagu ado bajiro yiyiju ĩ jacure: “Cana ĩja yu rucoroti gaye adocātati ĩsiña yure”, yiyiju ĩ. Ito ĩ yija tuocōri, ĩ rĭare, ĩna rucorotire ĩnare batoyiju ĩ. ¹³ Ī batoja bero co rumu ĩ macu, bero gagu ĩ ya gajeoni miojuyiju. Ito yicōri sōju gaje sitaju wayiju. Itoju ejacōri

ñeñaro yicōri ī ya niyerure jeoyijū ī. ¹⁴ Ito ī baji ñaroca iti sitajū bare queno mañijū. Ito bajijare ruje ñiocōsotiyijū ī. ¹⁵ Ito bajiri sīgū iti sita gagū tū moare āmagū wayijū. Moare ī bujaja bero, iti sita gagū ī ya yeseare code rotiyijū. ¹⁶ Ñiocō wacū īna cōareti yesea īna bariseti ba āmobjayijū. Ito ī bajibojarocati sīgūjūama ecabisijarā īre. ¹⁷ Ito baji ñagūjū tūoīayijū ī īja: “Yū jacū ya moari masa jājarā ñabojarocati īna ba ruarise ruayaroja īnare. Ito īna bajiroca yūjūama adoju ñiojoga godagū ya yū. ¹⁸ Yū jacū tūjū tūdi wacū yigūja yū. Ī tū ejacōri, ado bajiro īre yicūja yū: ‘Cūna ñeñaro mure yicū yū. Ito yicōri Dios ī tiro riojo cūni ñeñaro yicū ñeñaro yicū yū. ¹⁹ Ito bajiri, “yū macū”, mū yigūcōcū meje ña yū. Mure moa īsiri masū bajiroti ñacūja yū’, yigū yigūja yū, yū jacure”, yī tūoīayijū ī. ²⁰ Ito bajiro tūoīacōri ī jacū tū tūdi wasuoyijū ī.

‘Sōjū ī tujaroca ī jacū īre ti bujacōri īre ti maiyijū. Ito bajiri ūmaquedi wacōri īre jababayijū ī. Ito yicōri īre wanūgū usuyijū. ²¹ Ī ito yijare ī macū ado bajiro yiyijū īre: ‘Cūna ñeñaro mure yicū yū. Ito yicōri Dios ī tiro riojo cūni ñeñaro yicū yū. Mū macū bajiro meje baja yū īja”, yiyijū ī, ī jacure. ²² Ito ī yibojarocati īre moa īsiri masare ji ñucacōri ado bajiro yiyijū ī: “Yutabuju quenarise āmi wadicōri, sāña mūa īre. Ito yicōri āmo sāñara bedo, sāña. Ito yicōri gūboco cūni īre sāña. ²³ Wecū macū ri jaigūre sīaña mūa. Īre bacōri basa meni, wanū quena yiana mani. ²⁴ Āni yū macure ‘Godacoaguī’, yibojacū yū. Catiñi maji. ‘Wisa godacoañi’, yibojacū mani. Īre bujacōa mani”, yiyijū ī īre moa īsiri masare. Ito bajiro ī rotija tūo wanūcōri, basa gaye menisuyijarā īna.

²⁵ Ito bajiro iti baji ñaroca wesecajū moagū yiyijū ī macū ñasūogū. Tūdi wacū wi tū īna basaja tūoyijū ī. ²⁶ Ito bajiro īna basa ñaja tūocōri, sīgū moa īsiri masure ji ñucayijū, “¿No bajiatī?” yirocū. ²⁷ Ī seniñajare ado bajiro gotiyijū ī: “Mū ocabajī tūdi ejacoami queno cati quenagū. Ī tūdi ejajare wecū macū ri jaigūre sīa rotimi mū jacū”, yiyijū ī īre. ²⁸ Ito bajiro ī gotija tūocōri, junisiniyijū ī. Ī sāja āmobeja ticōri, “Sājaña mū”, yirocū īre jigū budi wayijū jacū. ²⁹ Ito bajiro jacū ī josaja ticōri, ado bajiro yiyijū ī, ī jacure: “Mū masia co rodo meje queno cudicōri moa īsibojacū yū. Ito yū yibojarocati sīgū cabra macū yure īsibiticū mū, yū baba mesa rāca basa yū menitoni. ³⁰ Āni mū macū romia rāca niyeru aje baterureama ī ejaja ticōri, wecū macū jaigū sīayija mūa”, yiyijū ī, ī jacure.

³¹ Ito ī yija tūocōri, ī jacū ado bajiro yiyijū: “Yū macū, yū rāca riti ñacū mū. Ito bajiri yū ruarise jeyaro mū ye riti ña. ³² Adi ramuri mū ocabajī ī tūdi ejaja ticōri, basa menirūja manire. Ito yicōri wanurūja manire. ‘Godacoañi’, yī tūoīabojacū yū. Ito yū yibojarocati catiñi ī. Ito yicōri, ‘Wisa godacoañi’, yī tūoīabojacū mani. Ito mani yibojarureti bujacōa mani”, yiyijū ī, ī macū ñasūorure. Ito bajiroti manire cūni boca āmigū yigūji Dios. Sīgū ī ñeñaro yirise jidicāja ticōri, buto wanure rāca īre boca āmigū yigūji Dios, yiyijū Jesús ī rāca riasotirāre.

16

Ujare roti īsiri masū ī rotiado bajiro ī yibitire gaye

¹ Mūcana ī rāca riasotirāre ado bajiro yiyijū Jesús:

—Sīgū ñayijū niyeru jaigū. Ito bajiri sīgūre ī ya niyeru, ito yicōri ī ya moari masare cūni tirūnū rotiyijū. Co ramū, “Mū ya niyeru mū tirūnū rotibojarū mū ya niyeru aje bategu yami”, yire gaye oca ejayijū ī ujare. ² Ito bajiri, “¿Riti bajiatī iti oca?” yirocū, ji ñucayijū ī ujū īre. Ī ejaja ticōri, ado bajiro yiyijū īre: “Mū moagore, ‘Ado bajiro moacū yū’, yiari gotiya mū yure. Ito bero yū rāca

moabica yiguja mu ĩja. Ito bajiri ya rucorisere tirānubica yiguja mu ĩja”, yiyiju ĩ ĩje ĩre. ³ Ito ĩ yija tucōri, ado bajiro tucōiyiju ĩ, ĩre roti ĩsiri masu: “Yu ĩje yare ĩ bucōaja, ĩno yicuja ya? Weseri moare queno sēobeja ya. Gājerāre bare ya seni ruji ucurotire bojo ĩa ya”, yi tucōiyiju ĩ. ⁴ “Yu ĩje yare ĩ bucōaja, ado bajiro ya yijare āmirā yirāji gājerā yare”, yi tucōiyiju ĩ. ⁵ Ito bajiro tucōiacōri ĩ ĩjere waja ruyuriorāre jiyiju ĩ. ĩna ejaja ticōri, ĩnare senīiyiju: “ĩNocō ya ĩjere waja ruyurioati mua?” yiyiju ĩ. ⁶ “Cien ēyegari roa bare gaye waja ruyurioa ya ĩre”, yi cūdiyiju sīgū. Ito ĩ yija tucōri, ĩna ĩjere roti ĩsiri masure ado bajiro yiyiju: “Adocāta yoari mejeti cincuenta ēyegari mare waja yigu ya ya”, yi wōña mu, yi rotiyiju ĩ ĩre. ⁷ Gāji ĩ ĩjere waja ruyuriogare, “ĩNocō waja ruyurioati mu?” yi senīiyiju. “Cien jiburi trigo ajeri ĩre waja ruyurioa ya”, yiyiju ĩ. “Yoari mejeti ochenta jiburi mare waja yicuja ya”, yi wōña, yi rotiyiju ĩ ĩre. ⁸ Ito bajiro ĩ yija tucōri, “Queno yigu meje ĩabojagati tucōia masigū ĩami ĩ”, yi tucōiyiju ĩ ĩje ĩre, yi oca gotiyiju Jesūs ĩ rāca riasotirāre. Ito bajiro tucōiama adi macārucūro gaye buto tucōiarā. Adi macārucūro gaye buto tucōiarā, masare tucōri waja buja masiama ĩnaōña. Yare tucōrūnāma ito bajiro yibeama ĩna. “Waja buja masiana mani”, yi tucōiacōri buto ruo masirā ĩama adi macārucūro gaye tucōiarā, yiyiju Jesūs ĩ rāca riasotirāre.

⁹ Ado bajirojua mua yija quena ya tija. Adi macārucūro gaye mua rucorisena gājerāre ejabuaya, queno muare ĩna baba catitoni. Ito bajiro ĩnare mua yija, ũmacūju catitīñadoju mua ejaroca muare boca āmirā yirāji ĩna, yiyiju Jesūs ĩnare.

¹⁰ No jabetacā rucogu yiyo robo ĩ yija, jairo ĩ rucobojaja cuni ito bajiroti queno yigu ĩatīñagū yiguji ĩocū. No jabetacā rucogu yiyo robo yibicu, ĩ jairo rucobojaja cuni, yiyo robo yigu meje ĩagū yiguji ĩocūama. ¹¹ Adi macārucūro gaye gajeoni jaje rucobojarāti yiyo robo mua yibeja, ũmacūju gaye quenarise Dios ĩ cōarise cuni boca āmimena yirāji mua. ¹² Gājerā ye gajeoni queno mua tirānubeja mua ye ĩarotire cuni queno tirānamena yirāji mua. Ito bajiri queno muare ĩsibicu yiguji Dios, yiyiju Jesūs ĩnare.

¹³ Cocati mani ĩjarā jēarāre cūdi masibea mani. Jēarā ĩna ĩaja sīgūre queno ti maicōri, gājire ti tudirā yirāji mani. Sīgūre queno cūdirā yirāji mani. Gājire queno cūdimena yirāji mani. Iti robo bajiroti Diore mani cūdija, niyerujare buto tucōiamenaji mani. Niyerure riti mani buto tucōiaja Diore queno cūdisabea mani, yiyiju Jesūs ĩ rāca riasotirāre.

¹⁴ Ito bajiro Jesūs ĩ busija, fariseo gaye tucōiarā tucō rujiyijarā. ĩna ĩayijarā niyerure buto mairā. Ito bajiri Jesure aja tudiyijarā ĩna. ¹⁵ Ito bajiro ĩna aja tucōi rucōi, ado bajiro yiyiju Jesūs ĩnare:

—Masa ĩna tiro riojo riti, “Queno yirā ĩa gua”, yiboja mua. Ito bajiro mua tucōi abojarise masicōguji Diojua. “Nasarise ĩa”, masa ĩna yi tucōi abojarise, ĩnasarise meje ĩa, Dios ĩ tija, yiyiju Jesūs ĩnare.

Dios ĩ rotirise ĩatīñaroti ĩa, Jesūs ĩ yire gaye

¹⁶ Juan masare ĩ riasoroto riojua, Dios ĩ rotirise, ito yicōri ĩre goti ĩsiri masa ĩna ucare gaye riti ĩayiju maji masa ĩna tucōroti. Ito bero adi rucōiama, “No ĩre tucōrūnārēti ĩ rotiroju miojugu yiguji Dios”, yi riasore gaye ĩa ĩja. Jājarā ado bajiro tucōi abojarāji mua: “Yurioti ado bajiro ya yija Dios ĩ rotiroju ejagu yiguja ya”, yi tucōi abojarā jājarā ĩama, yiyiju Jesūs ĩnare.

¹⁷ Adi tuti adi macārucūro cuni coji jedibetoja. Ito yicōri Dios ĩ rotirise cuni jedibeto yiroja. ĩatīñaroti ĩa Dios ĩ rotirise, yiyiju Jesūs ĩnare.

*Manojore jidicāre ma, yi Jesús ī riasore gaye
(Mt 19.1-12; Mr 10.1-12)*

¹⁸ Sīgū ī manojō űasuoűo rāca isore jidicācōri gajeo rāca ī manojō cutibojaja isore ajegu yiguiji īocū. Ito yicōri ī cōarore gāji ī manojō cutija, iso rāca ajegu yiguiji īocū cūni, yiyiju Jesús ī rāca riasotirāre.

Niyeru jaigu űabojaru jeame űjuroju űeñaro ī tōbujare gaye

¹⁹ Mucana gaje ado bajiro gotiyiju Jesús īnare:

—Sīgū niyeru jaigu quenarise yutabujuri sāñagū űayiju. Co rumu ruyabeto ī āmoro bajiro ī ya niyerure aje batesotiyiju ī. ²⁰ Ito ī baji űaroca sīgū Lázaro wame cutigu űayiju bojoro bujagu. Buto rujuri camī cutigu űayiju ī. Ito bajicōri niyeru jaigu ya, soje ta macāju rujiyiju. ²¹ Niyeru jaigu ī bagorise barocu, ito rujibojayiju Lázaro. Ito ī rujiroca yaia ejacōri, ī ya camire weroyijarā. ²² Co rumu bojoro bujagu godayiju. Ī godarocati, āngel mesa āmi wayijarā īre Abraham ta Diore tuorūnūrā īna űaroju. Ito bero niyeru jaigu cūni godacoayiju īja. Ito bajiri īre yuyeyijarā masa. ²³ Diore tuorūnūbicu űari űeñaro yigoana īna űaroju ejacōri buto tōbujayiju niyeru jaigu űabojaru. Ito bajiro tōbujaja űagū sōju Abraham űayorure ti bujayiju ī. Ito bajiri Lázaro ī rācaju ī űaja ti bujayiju. ²⁴ Ito bajiri ado bajiro oca sēoro busibojayiju ī: “űicu Abraham yure ti maiña mu. Adoju jeame űjuroju űeñaro tōbujaja yu. Ito bajiri Lázaro cōaűa, ī ya āmo wāsoa ide yicōri yu ya űemero ide weogu wadijaro. Ito yija jabeto tujari seyoa yu”, yibojayiju ī Abrahamre. ²⁵ Ito ī yibojarocati ado bajiro cudiyiju Abraham īre: “Tuoya yu janami mu. Catigu queno űacācu muāma. Lázaroema ī cutibojaja queno ejabiticu. Ito bajiri adoju queno űagū yami ī. Muāma űeñaro tōbujagu ya mu itoju. ²⁶ Mani watojoe űmari goje eyari goje űa. Ito bajiri no yi masia ma manire”, yiyiju ī, niyeru jaigu űabojarure. ²⁷ Ito bajiro ī yija tuocōri, ado bajiro cudiyiju ī: “Tuoya yu űicu mu. Lázaro ado ī eja masibeja, cūna tujju wajaro. ²⁸ Itoju űarāji yu űarā, yu ocabaji mesa. Co dujamocō űarāji īna. Īnare gotigu wajaro ī, ado űeñaro tōbujarajaju īna ejabe yirocu”, yiyiju ī Abrahamre. ²⁹ Ito ī yija tuocōri, ado bajiro yiyiju Abraham: “Moisés űayoru ī ucyore, ito yicōri Diore goti īsiri masa īna ucare űacā īnare. Itijua tuorūnūruja īnare”, yiyiju Abraham īre. ³⁰ “Meje űicu, sīgū godana wato gagu wacōri ī gotija tuocōri, űeñaro īna yirise jidicārā yirāji īna”, yiyiju ī. ³¹ Ito ī yija tuocōri: “Moisés űayoru ī gotire gaye ito yicōri Diore goti īsiri masa īna ucare gaye īna tuorūnūbeja, godarā wato űagū mucana caticōri ī gotibojaja, tuorūnumena yirāji īna īre cūni”, yiyiju Abraham niyeru jaigu űabojarure. Ito bajiri Dios űaro maa eja āmoja catirāti űeñaro maa yirise jidicācōri Diore tuorūnūña, yi gotiyiju Jesús ī rāca riasotirāre.

17

*űeñaro maa yi űyaja guijorise űa, yi Jesús ī riasore gaye
(Mt 18.6-7,21-22; Mr 9.42)*

¹ Mucana tūdi busigu ado bajiro yiyiju Jesús ī rāca riasotirāre:

—Co rumu ruyabeto mani űeñaro yitoni űsirioro yi codeami rūmā. Mani űeñaro yitoni űsirioro yigu űeñaro tōbujagu yiguiji. ² Jane yure tuorūnūshorā űeñaro īna yiroca yigu, űeñaro tōbujagu yiguiji ī. Ito bajiri ī ya āmumaju gūtagā rūcaricā sia yocōri riaca jajosaju rucōaja quena īre. ³ Ītire queno tuoīa masiña maa.

‘Sīgū maa yagu űeñaro ī yija, “Dios tiro riojo queno yibea mu”, yiba īre. Ito bajiro maa yija tuocōri, ī űeñaro yirise ī jidicāja, “Mu űeñaro yirisere ācaboja

gua”, yiba ĩre. ⁴ Co rumũre jua ãmojenocõ mũare ñeñaro sīgũ ĩ yija, “Mũare ñeñaro yibu yũ”, ĩ yija tuocõri, “Mu ñeñaro yirisere ãcabojoa gua”, yiba ĩre, yiyiju Jesũs.

Yũre mũa tuorũnũja mũa ãmoro bajiro rẽtaro yiroja, yi Jesũs ĩ riasore gaye

⁵ Co rumũ adõ bajiro yiyijarã Jesũs rãca riasotirã ĩre:

—Mũre tuorũnũja gua. Ito bajibojarocati bũto busa gua mũre tuorũnũroca yija, yiyijarã ĩna Jesure.

⁶ ĩna ito yija:

—Jabetacã yũre mũa tuorũnũja, jaibiti aje mostaza aje robo bajiro yũre mũa tuorũnũja, mũa rotiro bajiroti bajiroja. Ito bajiri, yucũgũ Sicõmoro wame cutiricũre adõ bajiro roti masirãji mũa: “Mũmasiti rudu wacõri itajura gũdarecoju rũgõña”, yi rotirãji mũa. Ito bajiro mũa rotiro bajiroti yiroja itigu yucũgũ, yũre mũa tuorũnũja, yiyiju Jesũs ĩnare.

Ĩhũj rotiro bajiroti moari masũ ĩ cũdija quena, Jesũs ĩ yire gaye

⁷⁻⁹ Gaje adõ bajiro gotiyiju Jesũs ĩnare:

—Sīgũ mũare moa ĩsiri masũ ovejare tirũncõri ĩ tũdi ejaja, mũa riojuajua basuobiquĩji. Adõ bajiro ĩre rotirã yirãji mũa: “Bare menĩ ĩsiña gũare. Ito yicõri gua ba rujiroca gũare codeya mu. Gua ba tĩoja berojua mu baja quena”, yi rotirã yirãji mũa. “Iti ña yũ ya moare”, yi tuoĩacõri mũa rotiro bajiroti yigu yiguĩji. Ito bajibojarocati biyaro goroama, “Queno ya mu”, yimena yirãji mũa ĩre. ¹⁰ Ito bajiroti mũa cũni Dios ĩ rotirisere cũdibojarãti, “Ñasarã meje ña mani. Manĩ hũ ĩ ñaja cũdirũja manire. Ititi ña, mani ya moare”, yirũja mũa, yiyiju Jesũs ĩnare.

Jua dũjamocõ ruju cami jogarãre Jesũs ĩ yisioire gaye

¹¹ Jerusalẽnũ wacũ Galilea sita rẽtacõri, Samaria sitaju ejayiju Jesũs. ¹² Iti sita, cũto ĩ ejaroca jua dũjamocõ ãmũa wadicõri sũ busaju tujayijarã. Ruju cami jogarã ñayijarã ĩna. ¹³ Adõ bajiro yi awasãyijarã ĩna Jesure:

—Jesũs gua tũju, gũare ti maiña, yi awasãyijarã ĩna.

¹⁴ ĩnare ticõri adõ bajiro yiyiju Jesũs:

—Wasa paiare, mũa ya ruju ĩotẽña, yiyiju ĩ ĩnare.

Ito ĩ yijare wayijarã ĩna. ĩna wasuorocati ĩna ya cami yaticoayiju. ¹⁵ Sīgũ ĩna rãca gagũ ĩ ya cami yatija ticõri: “Yũre queno yami Dios. Rẽtoro masigũ ñami Dios”, yi tũdi wayiju ĩ Jesũs tũjuare. ¹⁶ Jesũs tũ ejacõri rijomunigãna ñini rũjũyiju ĩ. Ito yicõri ĩ ya rio sitaju muquea ruji wayiju, “Queno ya mu”, yirocũ. Judio masũ meje ñayiju ĩ. Samaria sita gagũja ñayiju. ¹⁷ ĩ ejaja ticõri, adõ bajiro yiyiju Jesũs ĩre:

—Jua dũjamocõ cami cutirãre yisiobũ yũ. ¿Noju ñati gãjerã mu rãca gãna? ¹⁸ ¿Mũ Samaria sita gagũ sīgũti, “Queno yami Dios”, yirocũ gotigũ wadiri mu? yiyiju Jesũs ĩre.

¹⁹ Ito yicõri gaje adõ bajiro yiyiju ĩ:

—Wũmũña, wasa. “Jesũs yũre yisiogũ yiguĩji”, yi mu tuoĩajare, mũa ya cami yaticoajũ, yiyiju Jesũs ĩre.

¿Nocãta masare Dios ĩ miojuri rumũ ejaro yirojada? yi Jesure ĩna senĩare gaye

(Mt 24.23-28,36-41)

²⁰ Co rumũ fariseo gaye tuoĩarã, adõ bajiro yi senĩayijarã Jesure:

—Ĩre tuorũnũrãre ĩ rotiroju Dios ĩ miojuri rumũ, ¿nocãta ejaro yirojada? yi senĩayijarã ĩna Jesure.

İna ito yija tuocōri, ado bajiro cadiyijū Jesús:

—İre tuorūnūrāre Dios ī miojuja, masa jeyaro recoti mani tiriseoni meje ñaroja. ²¹ Diore tuorūnūrā mua ñaja, mua ya usijū ñacāguļi İja. Ito bajiri, “Recoti ado ña. Ōju ña īrotiro”, yi masiña ma, mani ya usijū ī ñajare, yiyijū Jesús fariseo gaye tuōiarāre.

²² İnare ī busija bero ī rāca riasotirāre, ado bajiro yiyijū Jesús:

—Yu ña Dios Macu, Masa Rįjoru. Co rumu yure ti āmobojarā yirāji mua. Ito bajibojarāti yure ti bujamena yirāji mua. ²³ “Ado ñami Jesús”, İna yija, “Ō ñaguļi gajea Jesús”, yibojarā yirāji masa muare. Ito bajiro İna yija İna rāca suya wabeja. Macu yigujā yu itoju. ²⁴ Ūmacūju gaye bujo borea yirise iti busu bataja masa jeyaro tirā yirāji. Ito bajiroti bajiro yiroja Masa Rįjoru ñacōri, yu tūdi ejari rumu. Masa jeyaro tirā yirāji İna, yu ito bajija. ²⁵ İti riojua adoju ñagū, buto ñeñaro tōbujagu yigujā yu. İti rumari masa tirā yirāji yure. ²⁶ Noé ñayoru ī catiroca masa Diore rūcūbūobitiyoñi. Ito bajiro bajirā yirāji masa, yu Masa Rįjoru yu tūdi ejari rumu. ²⁷ Noé ñayoru ī ñaroca masa idirātibe, barātibe, manoji cutirātibe ito yicōri İna rīa romiare manuju bosarātibe yi ñayijarā İna. “Manire ruyuriobiqui Dios”, yi tuoİa ñayijarā İna. Ito bajiro İna baji ñabojaroca riti, cumaju sājayijū Noé ñayoru. Cumaju ī sājaja bero rujayijū. Ito bajiri ñarocōti goda jedicoayijarā İna. ²⁸ Ito bajiroti rētayijū Lot ñayoru ī ñaroca cūni. İ ñajacu ī ñaroca ado bajiro bajiyijarā İna. Barā, idirā, waja gāmerā, gājerāre İsirā, ito yicōri wiri meni ñacōayijarā İna. “Manire ruyuriobiqui Dios”, yi tuoİa ñayijarā İna. ²⁹ Ito bajiro İna baji ñaroca İna ñari cuto Sodoma wame cutiri cūre budigoyijū Lot. Lot iti cuto ī budigoja bero ūmacūju gaye jea azufre wame cutirise queoyijū Dios. Ito yicōri gūta ājarise cūni queoyijū. Ito bajiri ñarocōti u jedicoayijarā İna İja. ³⁰ Ito bajiroti bajiro yiroja, yu Masa Rįjoru yu goaİori rumu cūni. Ito bajiro yu goaİori rumu Diore rūcūbūorā meje ñarā yirāji masa, yiyijū Jesús İnare.

³¹ Yu tūdi ejari rumu sīgū wi rijogodo ī bua ñaja, İ ya gajeoni āmigū ruji wabiturajaguļi İ. Ito yicōri sīgū İ ya weseca İ moaroca yu tūdi ejaja, İ ya gajeoni āmigū wacu tūdi wabiturajaguļi İ cūni. ³² Lot manoji ñayorore bajire gaye tuoİaİa mua. Iso ya gajeonire tuoİa jidicā āmobisijo iso. Ito bajiri godayijo iso. ³³ No İ catirise maibojaguti godagu yiguļi. Ito bajibojarocati yure tuorūnūgū, yu oca İ gotija tuo junisinicōri, İna sİagūama catitūİare gaye bujagu yiguļi.

³⁴ Co rumu yu ejari rumu jūrā İna caniroca ejagu yigujā yu. Jūrā İna canibojarocati sīgūre āmigū yiguļi Dios. Ito yicōri gājire ruacōgū yiguļi.

³⁵ Romia jūrā coro tu oe rujirā yirāji. İna ito bajibojarocati sīgōre āmigū yiguļi Dios. İto yicōri gajeore ruacōgū yiguļi. ³⁶ Jūrā āmua wesecaju moa ñarā yirāji. Ito bajibojarocati sīgūre āmigū yiguļi Dios. Gājire ruacōgū yiguļi, yiyijū Jesús İ rāca riasotirāre.

³⁷ Ito bajiro İ yija tuocōri, ado bajiro İre seniİayijarā İna:

—¿Noju rētaro yirojada iti? yi seniİayijarā İna mani Ūjure.

Ado bajiro goti masiore ocana cadiyijū Jesús İnare:

—Ruju jogarise iti ñaro itoju minijuarā yirāji yuca. No masa İna ñeñaro yiroju, ito bajiro rētaro yiroja, yiyijū Jesús İnare.

¹ Diore busi jidicāmenati buto busa oca sēojaro yirocū, ado bajiro goti masiore ocana gotiyijū Jesūs ĩnare:

² —Cutojū ñayijū sīgū oca quenori masū. Diore gūibisijū, ito yicōri masare cūni rūcūbūobisijū ĩ. ³ Iti cutojū sīgō ñayijo manujū godagoro. Coji meje oca quenori masū tū ejasotibojayijo iso, “Mū rāca oca cutigujūare seti ña”, ĩ yitoni. ⁴⁻⁵ Biyaro iso ejasotibojarocati, isore boca āmbisijū oca quenori masū. Biyaro iso ejaja ticōri, ado bajiro tūoļayijū ĩ. “Yū isore tirānūbeja biyaro ejasotigo yigōji iso. Ito yicōri bogagu yigujā yū. Ito bajiri Diore gūibitibojaguti, masare cūni rūcūbūobitibojaguti isore ejabūacujā yū, yure iso usirioro yi rētocūme yirocū”, yi tūoļayijū oca quenori masū, yi oca gotiyijū Jesūs ĩ rāca riasotirāre.

⁶ Ito yicōri mūcana mani Ūjū ado bajiro gotiyijū:

—Ñeñaro yigū ñabojaguti isore bogagu ejabūayijū oca quenori masū. ⁷ ¿Dios ñarāre ūmūa, ñami cūni ĩna josaja, ĩnare tirānūbiquījida? ¿Ito yicōri yoari ĩnare ejabūabiquījida? ⁸ Ado bajirojūa mūare ya yū. Yoari mejeti ĩnare ejabūagu yigūji. Yū Masa Rjorū adi sitaju tūdi ejagu yigujā mūcana. ¿Adoju yū tūdi ejaroca yure tūorūnūrā ñarā yirājida maji? yiyijū Jesūs ĩnare.

“Ñasarā ña gua”, yibojarāre ñasamena ĩna ñaroca yigū yigūji Dios, Jesūs ĩ yire gaye

⁹ “Gājerā rētoro queno yirā ña gua”, yi tūoļacōri, gājerāre ti tudirāre ado bajiro oca goti masioyijū Jesūs ĩnare:

¹⁰ —Co rumū ūmūa jūarā Dios ya wiju Diore busirā wayijarā. Sīgū ĩ rāca gagū fariseo gaye tūoļagū ñayijū. Gāji ūjarāre yiari waja senī ĩsisotiri masū ñayijū. ¹¹ Fariseo gaye tūoļagū rūgōcōri, ado bajiro Diore busiyijū: “Gājerā bajiro bajigū meje ña yū. Riniri masū meje ña yū. Ñeñaro yiri masū meje ña yū. Gāji manōjo rāca ajegū meje ña yū. Ito yicōri āni bajiro bajigū meje ña yū. ĩ ñami ūjarāre yiari waja senī ĩsiri masū. ĩre bajiro bajigū meje ñacōri, ‘Queno ya Dios mū’, ya yū. ¹² Co semana rūyabeto jūa rumū mūre rūcūbūogū babicū riti bāsisotia yū mūre. Ito yicōri jeyaro yū bujarise jabeto mūre ĩsisotia yū”, yi busiyijū ĩ Diore. ¹³ Ito bajiro ĩ yiroca ūjarāre yiari waja senī ĩsiri masūama bojori bujagu jacajūa riti ti wa rūgūcoayijū. Buto bojori bujacōri soje tūju tujayijū ĩ. Diore ado bajiro busiyijū ĩ: “Dios yure ti maiña. Ñeñaro yi jaigu ña yū”, yiyijū ĩ, yi gotiyijū Jesūs ĩnare.

¹⁴ Ado bajiro mūare gotia yū. Ūjarāre yiari waja senī ĩsiri masū, ito bajiro Diore ĩbusija, ñeñaro ĩyirisere ācabojoyijū Dios. Ito bajibojarocati fariseo gaye tūoļagūreama ĩ ñeñaro yirise ācabobobisijū Dios. No, “Gājerā rētoro ñasarā ña gua”, yibojarāre ĩna ñasamena ñaroca yigū yigūji Dios. Ito yicōri, “Ñasarā meje ña gua”, yirāreama, ñasarā ĩna ñaroca yigū yigūji Dios, yiyijū Jesūs ĩnare.

*Riicare queno yijaro Dios, Jesūs ĩ yire gaye
(Mt 19.13-15; Mr 10.13-16)*

¹⁵ ĩna rīare Jesūs ĩ moaļatoni āmi ejayijarā masa ĩ tūju. Ito bajiro rīicare ĩna āmi ejaja ticōri, “Āmi wadibesa”, yiyijarā Jesūs rāca riasotirā. ¹⁶ Ito bajiro ĩna yija tūocōri, ado bajiro yiyijū Jesūs:

—Riicare rēobesa, yū tū wadijaro ĩna. Riaca ñama yure queno tūorūnūrā. ĩna robo yure queno tūorūnūrāre riti ĩrotirojū miojugū yigūji Dios. ¹⁷ Riti mūare gotia yū. Riaca queno cūdi āmoama Dios ĩrotirisere. No rīaca ĩna cūdiro bajiro cūdi āmobicuti Dios ĩrotirojū ejabiquījī, yiyijū Jesūs ĩnare.

Gajeonire bũto maisabeja quena, Jesús ã yire gaye
(Mt 19.16-30; Mr 10.17-31)

¹⁸ Sīgũ judio masa ɥjũ Jesure ado bajiro seniñayijũ:

—Yũ ɥjũ queno yigũ, ¿no bajiro yicõri catitĩñare gayere bũjagũ yigũjada yũ?
yiyijũ ã Jesure.

¹⁹ Ito bajiro ã yija tũocõri:

—¿No yija queno yigũ yati mũ yũre? Sīgũ ñami queno yigũ. Ñti ñami Dios.

²⁰ Dios ã rotirise masigũ ña mũ: “Gãji manojũ rãca ajebitirũja mũ. Gãjire sãbitirũja mũ, rinibitirũja, gãjerãre rũo gotibitirũja, ito yicõri mũ jacũsabatiare rũcũbũorũja mũ”, yiyijũ Jesús ãre.

²¹ Ito bajiro ã yija ado bajiro cadiyijũ ã Jesure:

—Ñarocõti itire macũacã ñagũjũ cadiũocũ yũ, yiyijũ ã Jesure.

²² Ito ã yija ado bajiro cadiyijũ Jesús:

—Jabeto rũya maji queno Diore mũ cadi jeoroti. Ñarocõti mũ cadi jeo ãmoja, ado bajiro yiya. Jeyaro mũ rucorise gãjerãre ãsi jeocõña. Ito yicõri iti waja bũjacõri bojoro bũjarãre ãsiña. Ito bajiro mũ yija, ãmacũjũ queno bũjagũ yigũja mũ. Ito bajiri yũ gotirise cadiya. Ito yicõri yũ rãca waya, yiyijũ Jesús ãre.

²³ Ito bajiro Jesús bũsija tũocõri, bũto bojori bũjayijũ ã. Gajeoni jaigũ ñacõri itire bũto maiyijũ. Ito bajiri Jesús bũsire tũocõri bojori bũjagũti wayijũ ã. ²⁴ Ñ bojori bũjaja ticõri, ado bajiro yiyijũ Jesús ã rãca riasotirãre:

—Niyeru jairã Dios ã rotojojũ josari bero ejarã yirãji ãna. ²⁵ Gawa jotaga yuta jiosõrajũre, camello queno sãja masibiquĩji. Iti robo bajiroti Dios ã rotojojũ queno eja masisabiquĩji niyeru jaigũ, yiyijũ Jesús ãnare.

²⁶ Ito bajiro ã yija tũocõri, ado bajiro yiyijarã ãna:

—¿Ito yija noajũa Dios ã ñarojũ ejarã yirãjida? Riti mũ yijama sīgũ ejabiquĩji gajea, yiyijarã ãna Jesure.

²⁷ Ñna ito yija tũocõri, ado bajiro yiyijũ Jesús mũcana:

—Masamasiti yiado ma itire. Dios sīgũti jeyaro yi masiguĩji. Ñejũa josarise manojũ ãre, yiyijũ Jesús ãnare.

²⁸ Ito bajiro ã yija tũocõri, ado bajiro yiyijũ Pedro Jesure:

—Gũa ɥjũ, mũ rãca warona jeyaro gũa rucorisere jidicãcũ gũa, yiyijũ ã Jesure.

²⁹⁻³⁰ Ito yija Jesujũama ado bajiro cadiyijũ:

—Riti ya yũ mũare. “Dios ñami mani ɥjũ”, yi goti ucurona, ãna ya wĩ, ãna jacũsabatia, ãna manojosãromia, ito yicõri ãna rĩare cunĩ ãna cũ waja, queno waja bũjarã yirãji ãna. Ito yicõri ãmacũjũ Dios tũjũ catitĩñarã yirãji ãna, yiyijũ Jesús ãre.

Yũre sãrã yirãji, Jesús ã yi bũsisũsare gaye
(Mt 20.17-19; Mr 10.32-34)

³¹ Ito ã yija bero jũa gũbojeno ñarã, ã rãca riasotirãre ricati bũsa ji wayijũ Jesús ãnare bũsirocũ. Ito yicõri ado bajiro yiyijũ ã ãnare:

—Adocãta Jerusalẽnju warã ya mani. Itojũ mani ejaroca jane mejeju Diore goti ãsiri masa ãna ucado bajiroti rẽtarũ yiroja Masa Rĩjorũre. ³² Gaje masa ãre ãna ñiatoni, mani masati ãre oca menirã yirãji. ãre ñiacõri aja tudirã yirãji ãna. Ito yicõri ãre tĩborã yirãji ãna. ãre go ide eobate gurã yirãji ãna. ³³ ãre jarã yirãji ãna. Ito yicõri ãre sãrã yirãji. ãre ãna sãbojarocati ãdia rũmũ bero godana wato ñabojagũti mũcana tũdi catigũ yiguĩji ã, yiyijũ Jesús ãnare, ãre rẽtaroti gaye tũõĩa yugũ.

³⁴ Ito bajiro ĩ gotibojarocati tuo masibisijarā ĩna. “Iti gayere busiguĩji”, yi masibisijarā ĩna. Ito bajiri ĩ busirise queno tuo masibisijarā ĩna.

Cajea macure Jesús ĩ yisioire gaye
(Mt 20.29-34; Mr 10.46-52)

³⁵ Jericó ejagu wagu ĩ yiroca ma tu sigũ cajea macu rujiyiju. Ito ma tu rujicōri masa ĩre ti maitoni masare josayiju. ³⁶ Jājarā masa ĩna rētaja tuocōri, “¿No bajiatu?” yirocu seniñayiju ĩ.

³⁷ Ito ĩ yija:

—Jesús Nazaret gagu rētagũ wagu yami, yiyijarā ĩna.

³⁸ ĩna ito yija tuocōri, awasāyiju ĩ:

—Jesús, David ñayoru janerābatia janami, yure ti maiña mu, yi awasāyiju.

³⁹ ĩre rētasuorā, “Awasābesa mu”, yibojayijarā ĩna ĩre. Ito yibojarocati buto busa awasāyiju ĩ:

—David ñayoru janerābatia janami yure ti maiña mu, yi awasāyiju ĩ.

⁴⁰ Ito tuocōri tuja rūgāyiju Jesús. Ito yicōri, “Cajea tibicure āmitēña”, yi ñucayiju. ĩ tu ĩ ejagu wagu yiroca, ado bajiro seniñayiju Jesús cajea macure.

⁴¹ —¿No bajiro mure yu yire āmoati mu? yiyiju ĩ ĩre.

—Yu ũju mucana tudĩ cajea ti āmoa yu, yiyiju ĩ Jesure.

⁴² Ito ĩ yija tuocōri:

—Mucana tiya mu. “Jesús yure yisiogu yiguĩji”, mu yi tuoñajare, tudĩ mu cajea tiroca ya yu, yiyiju Jesús ĩre.

⁴³ Ito ĩ yirocati cajea macu ñabojaru ticoayiju ĩja. Ito yicōri Jesús rāca wacu, “Buto rētoro masigũ ñami Dios”, yi wanu quena wayiju ĩ. Jājarā masa ito bajiro iti rētaja ticōri, “Queno yigu ñami Dios”, yi wanu quena wayijarā ĩna cuni.

19

Jesure Zaqueo ĩ ti āmore gaye

¹ Ito yija bero Jericóju ejayiju Jesús ĩja. Ito yicōri iti catoju wa ucuyiju Jesús. ² Ito cato gagu sigũ niyeru jaigu ñayiju, Zaqueo wame catigu. Ũjarare yiari waja seni ĩsiri masa ũju ñayiju ĩ. ³ ĩ Zaqueo Jesure buto ti āmoyiju. Ito bajibojarocati ũmabicu ñari, masa ĩna jājarā ñajare Jesure ti bujabisiju ĩ. ⁴ Ito bajiri masa rioju ũmaquedi wacōri, ma tu rūgōricure Sicómoro wame catiricure muja jeayiju Zaqueo Jesús ĩ rētaja tirocu. ⁵ Ito rēta wacu ti muocōri ado bajiro yiyiju Jesús Zaqueore:

—Zaqueo coji ruji waya mu. Jane mu ya wi tuja āmoa yu, yiyiju Jesús ĩre.

⁶ Jesús ito bajiro ĩ yija tuocōri, ejoriti ruji wayiju ĩ. Ito yicōri wanare rāca Jesure boca āmicōri, ĩ ya wiju āmi wayiju. ⁷ Zaqueo rāca Jesús ĩ waja ticōri, ĩre busituyijarā masa. “Ñeñaro yi jaigu ya wi tujagu wami”, yirona busiyijarā ĩna.

⁸ ĩ ya wiju Jesús ĩ ñaroca, ado bajiro yiyiju Zaqueo Jesure:

—Yu ũju, tite mu. Bojoro bujarare gudarecōna yu rucorisere ĩnare ĩsi batogu yigũja yu. Yu ruo āmigoanare juariajiricō ĩnare judacōagũ yigũja yu, yiyiju ĩ Jesure.

⁹ Ito ĩ yija tuocōri, ado bajiro yiyiju Jesús:

—Mu ñeñaro yirise mu jidicāja ticōri, mu ñarare, mure cuni masogu yiguĩji Dios, ya yu mure. Ñeñaro yigu ñari mu ñicu Abraham ñayoru Diore ĩ rūcũuoado bajiro yibiticu mu maji. ¹⁰ Mure bajiro jeame ũjuroju wabooanare masori masu wadia yu. Yu ña Masa Rjoru, yiyiju Jesús ĩre.

*Moa ĩsiri masa gaye Jesús ĩ goti masiore oca
(Mt 25.14-30)*

¹¹ Ito bajiro Jesús ĩ yi ñaroca ĩ busirise tuo ñayijarā masa. “Yoari mejeti Jerusalénja mani ejaja beroti, ĩre tuorānārāre ĩ rotiroja miojusogū yigūji Dios”, yi ĩna tuoĭbojarisere masicōyija Jesús. ¹² Ito bajiri goti masiore ocana ado bajiro yiyija Jesús ĩnare:

—Sīgū ñasari masa rāca gagu ñayija. Sōju gaje sitaju wayija ĩ, “Mū ya sita uju ñama mū”, gāji ĩre yitoni. ¹³ ĩ waroto rioja jua ñajamocō ĩre moa ĩsiri masare jiyija ĩ. Sīgū ruyabeto ĩnare niyeru tiri bato waja cutirise ĩsiyija ĩ. Ito yicōri ado bajiro rotiyija ĩ ĩnare: “Ito yu waroca riti adi niyeruna moacōri jai busaro niyeru buja ĩsiña mūa yure”, yiyija ĩ ĩnare. ¹⁴ ĩ ya sita gāna ti teyijarā ĩre. Ito bajiri ĩ beroti masa cōayijarā ĩna. “Āni gua uju ñare āmobeā gua”, ĩna yi gotitoni ĩnare cōayijarā ĩna. ¹⁵ Ito bajiro ĩna yibojarocati gaje sita gagu uju ĩre wame yiyija. “Mū ya sita uju ñama”, ĩ yija bero, ĩ ya sitaju tūdi wayija ĩ mūcana. Itoju tūdi ejacōri, ĩ ya moari masare jiyija ĩ. “Ĵu niyeru cū warena, nocō jairo niyeru buja remoyijari ĩna?” yirocu, ĩnare jiyija ĩ. ¹⁶ ĩna ejaja ticōri, cajero gagure senĭasuyija ĩ: “ĴNocō jairo niyeru buja remori mū?” yiyija ĩ ĩre. Ito ĩ yija tuocōri: “Yu uju mū ya niyeruna jua ñajamocōti mūcana tūdi buja remomū yu”, yiyija ĩ. ¹⁷ Ito yija tuocōri, ado bajiro cūdiyija ĩ uju ĩre: “Queno yiyija mū. Queno yure moa ĩsigū ña mū. Jabetacā yu mure rotija, ñaro bajiroti yure cūdiyija mū. Ito bajiri jua ñajamocō cūtori tirānucare cūa yu mure”, yiyija ĩ ĩre. ¹⁸ ĩ bero gāji ado bajiro yiyija ĩ ujure: “Yu uju, mū ya niyeruna co ñajamocōti buja remomū yu”, yiyija ĩ ĩre. ¹⁹ Ito ĩ yija tuocōri, ado bajiro yiyija ĩ uju: “Mū yure queno cūdire waja co ñajamocō cūtori tirānugū ya mū”, yiyija ĩ ĩre. ²⁰ ĩ bero gāji mūcana ĩ tu ejayija. “Yu uju, ado ña mū ya niyeru. Resurona gūmacōri seocu yu itire. ²¹ Mure tuo gūicu yu. Oca sēogū ña mū. Gājerā ĩna otebojareti ēmagū ña mū. Ito yicōri gājerā ĩna bujaboreti ēmagū ña mū. Ito bajiri mure masicōri mure tuo gūicu yu”, yiyija ĩ, ĩ ujure. ²² Ito bajiro ĩ yija tuocōri, ado bajiro yiyija ĩ uju: “Yure queno moa ĩsigū meje ña mū. Janeti yure mū busigorisenati, mure sēoro yigu ya yu. ‘Sēoro yigu ña mū. Ito yicōri gājerā ya otere ēmagū ña mū. Ito yicōri gājerā ye ñaboreti ēmagū ña mū’, yiyija mugo yure. ²³ Ito bajiro yi masibojaguti, Ĵno yija yu ya niyerure jai busaro buja remora wija cūbiticati mū? Mūcana yu ya wija tūdi ejacōri jai busaro niyeru ti tūdi eja āmobjacu yu”, yiyija ĩ uju ĩre. ²⁴ Ito yicōri gājerā itiju ñanare ado bajiro rotiyija ĩ: “Ĵ racoriti niyerutire ēmaña mūa. Ito yicōri jua ñajamocō rucogure ĩsiña mūa”, yiyija ĩ ĩnare. ²⁵ ĩ ito yija tuocōri: “Tite gua uju. Jua ñajamocō niyeru ñacā ĩre”, yiyijarā ĩna ĩre. ²⁶ Ito yija ĩna uju ado bajiro cūdiyija: “Tite. Ado bajiro mware gotia yu. No yure queno moa ĩsigūre jai busaro ĩre ĩsi remogū yiguja yu. Ito bajibojarocati no queno yure moa ĩsibicureama ĩ racoriseacāti ēma jeocōcujā yu. ĩre ēmacōri gāji yure queno moa ĩsigūre ĩsigū yiguja yu. ²⁷ Ito yicōri uju yu ñare āmobitianare, adojua āmi waya ĩnare. Ito yicōri, yu tiro riojo ĩnare sĭaña”, yiyija uju ĩ ya moari masare. Ito bajiri iti oca tuocōri Diore mani queno moa ĩsija quena, yi oca goti masioyija Jesús masare.

*Jerusalénja Jesús ĩ ejare gaye
(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Jn 12.12-19)*

²⁸ Ito ĩ yija bero, Jerusalénja wayija Jesús mūcana. ²⁹ ĩ waro riojo Olivos wame cutiri turia ñayija. Iti turia judo jua cuto ñayija. Betfagé, ito yicōri

Betania wame cutiri cutori ñayijũ iti. Ī ejaroto riojua jũarā ĩ rāca riasotirāre cōayijũ ĩ. ³⁰ Ado bajiro yiyijũ ĩ ĩnare:

—Ī cutojũ wasa. Ito ejacōri burro, ĩna sia rūgōgũre bujarā yirāji mũa. Sīgũ masũ mũa jeaĩaĩa macũ ñaguĩji maji. ĩre ōjacōri āmi wadiba. ³¹ Sīgũ mũare ĩ seniĩaja: “ĒNo yirā ĩre ōjati mũa?” ĩ yija, ado bajiro gotiba ĩre: “Mani Ĥjũ ĩre āmoami”, yiba ĩre, yiyijũ Jesũs ĩ rāca riasotirāre.

³² Ito ĩyija tuocōri, wayijarā ĩna. Ito ejacōri Jesũs ĩgotiado bajiroti bujayijarā ĩna ĩja. ³³ Burrore ti bujacōri ōjayijarā ĩna. ĩre ĩna ōjaro ca ado bajiro seniĩayijarā ĩ ujarā:

—ĒNo yija ĩre ōjati mũa? yiyijarā ĩna.

³⁴ ĩna ito yija tuocōri:

—Mani Ĥjũ ĩre āmoami. Ito bajiri ĩre ōja gua, yiyijarā ĩna.

³⁵ Ito yicōri Jesũs tũja ĩre āmi wayijarā ĩna ĩja. Jesũs tu ejacōri ĩna ya yutabujũ ruacōri burro joe jidi jeoyijarā ĩna. Ito yicōri Jesũs ĩ mũa jeatonĩ ĩre ejabũayijarā ĩna. ³⁶ ĩ joe jesa wayijũ Jesũs ĩja. Ito bajiro ĩ jesa waroca jājarā ĩna ya yutabujuri ruacōri ĩ waro riojo eyocũ yuyijarā ĩna. “Gua Ĥjũ ña mũa”, yirona ito bajiro yiyijarā masa, ĩre rūcũbuorā. ³⁷ Ito bajiro wacũju turia judo ejayijũ. Jerusalén roja wara mũa. Ito ĩ ejaroca ĩre rūcũbuorā ado bajiro yi awasā wanũyijarā masa: “Rētoro quenagũ ñami Dios. Jaje tiyamani manire ĩoami”, yi awasā wanũyijarā ĩna, Diore rūcũbuorā:

³⁸ —Quenarise ñajaro mani Ĥjũre. ĩ ñami Dios ĩ cũrũ. Ūmacũjũ gāna cũi wanũ quenare rāca ñajaro ĩna. Masa jeyaro Diore queno rūcũbuojaro, yiyijarā ĩna Jesure wanũrā.

³⁹ Jesure suyārā ĩna rāca ñabojayijarā fariseo gaye tuoĩarā cũi. Masa ĩna ito bajiro wanũ busija tuocōri, Jesure ado bajiro yiyijarā ĩna:

—Guare riasogũ, ĩto bajiro mũre busi suyārare, “Busibesa mũa”, yiya, yiyijarā fariseo gaye tuoĩarā Jesure.

⁴⁰ Ito bajiro ĩna yibojarocati:

—Riti ado bajiro mũare gotia yũ. Yũre ĩna awasā wanũbeja, masa ĩna awasā wanũro bajiro gũta cũi awasā wanũro yiroja, yiyijũ Jesũs ĩnare.

⁴¹ Ito bajiro wacati Jerusalénjũ ticōyijũ ĩ. Iti cuto gānare tuoĩacōri otijijũ Jesũs.

⁴² Tuoĩa oticōri ado bajiro yiyijũ Jesũs:

—Wanũ quenatĩĩnare buja masibojarāti āmobisijarā ĩna. Ito bajiri adocāta buja masiĩa ma ĩnare. ⁴³ Quenabiti rũmũri ejaro yiroja ĩnare. Ito bajiri ĩna wajana rujabedo ĩnare camotarā yirāji. Ito yicōri cũi ruyabeto camotarā yirāji ĩnare sīarona. ⁴⁴ Ito bajiro yicōri ĩnare ruyurio jeorā yirāji. Ito yicōri ĩnare sīarā yirāji. ĩnare sīacōri ĩna cuto Jerusalénre dara baterā yirāji ĩna. Ito bajiri ĩna camotabojare gũta ñarocōti quedicaro yiroja. Ito bajiro rētoro yiroja, ĩnare Dios boca āmi āmobojarocati ĩna āmobitire waja, yiyijũ Jesũs.

*Dios ya wijũ niyeru wasoari masare Jesũs ĩ bucōare gaye
(Mt 21.12-17; Mr 11.15-19; Jn 2.13-22)*

⁴⁵ Ito bajiro Jerusalénjũ ejacōayijũ Jesũs ĩja. Ito bajiro ejacōri Dios ya wijũ sājayijũ ĩ. Ito sājacōri waja gāmeri masare ti bujayijũ Jesũs. ĩnare ti bujacōri ĩnare bucōayijũ ĩ. ⁴⁶ Ito yicōri ado bajiro yiyijũ ĩ:

—Dios oca tuti ado bajiro gotia: “Yũre rūcũbuorona yũ ya wi sājārā yirāji masa”, yi gotia Dios oca tuti. Mũa ĩto bajiro niyeru gāmeri waja yija, riniri masa ĩna rudirijũ robo bajiro ya mũa, yi tudijijũ Jesũs waja gāmeri masare.

⁴⁷ Jerusalén ñagũ co rũmũ ruyabeto Dios ya wijũ masare riasosotijijũ Jesũs. Ito bajibojarocati paia ujarā, judio masa rotirise riasori masa, ito yicōri cuto

uĵarā cuni ti tujabisijarā ĩna. Ito bajiri ado bajiro yi tŭoĵayijarā ĩna: “Ĵre seti ĩa’, mani yija, Ĵre sĵarā yirāji mani”, yi tŭoĵayijarā ĩna. ⁴⁸ Ito bajibojarocati masama Jesure wanuċōri buto buša Ĵre tuorānuĵijarā ĩnama. Ito bajiri, “Seti ĩa Ĵre”, yi masibisijarā uĵarā mesa.

20

ĴĽimu Ĵrotijare ito bajiro yati mu? yi Jesure ĩna seniĵare gaye
(Mt 21.23-27; Mr 11.27-33)

¹ Co ruĽu Dios ya wĵu masare riaso ĵayiju Jesŭs. Masare Dios Ĵ masore gayere ĩnare riaso ĵayiju Jesŭs. Ito bajiro Ĵ riaso ĵaroca paia uĵarā ejayijarā. Ito yicōri judio masa rotirise riasori masa, judio masa buċurā cuni ejayijarā.

² Jesŭs tŭ ejacōri ado bajiro seniĵayijarā ĩna:

—ĴWaja gāmeri masare mu buċōaja ĵimu rotirisena ĩnare buċōati mu? Ito yicōri, ĴĽimu mure cŭcati ito bajiro mu yitoni? yi seniĵayijarā ĩna Jesure.

³ ĩna ito yija tuocōri:

—Yŭ cuni muare ado bajiro seniĵa yŭ. Cŭdiya muu cuni yŭre. ⁴ ĴĽimu masare Juan Ĵ idé gutoni cōayijari? ĴDios Ĵre cōayijarite? ĴMasa Ĵre cōayijarite? yi seniĵayiju Jesŭs ĩnare.

⁵ Ito bajiro Ĵ yija tuocōri, ĩnamasiti gāmeri tŭoĵa buĵiyijarā ĩna:

—ĴNo bajiro Ĵre cŭdiruĵati mani? “Dios cōayiju Ĵre”, mani yija, “ĴNo yija ito bajibojarocati Ĵre tuorānuĵiticati mu?” yigu yiguĵi Ĵ manire, yi tŭoĵayijarā ĩna. ⁶ “ ‘Masa cōaru ĵami Juan’, mani yija, masa manire junisinicōri gŭtagāna manire rea sĵarā yirāji. ‘Diore yiari buĵiĵi Juan’, yi tŭoĵacōri gŭtagāna rea sĵarā yirāji ĩna manire”, yi tŭoĵa gāmeri buĵiyijarā ĩna. ⁷ Ito bajiro tŭoĵacōri ado bajiro cŭdiyijarā ĩna Jesure:

—“Ĵĵaĵi masare idé gutoni cōaru”, yi masibea gua, yiyijarā ĩna Jesure.

⁸ ĩna ito yija tuocōri:

—“Ĵrotirisena ya yŭ”, yi gotibicuĵa yŭ cuni, yiyiju Jesŭs ĩnare.

Queno moare ruĵeo masimena Jesŭs Ĵyire gaye
(Mt 21.33-44; Mr 12.1-11)

⁹ Ito yicōri masare buĵisŭoyiju Jesŭs muċana. Ado bajiro goti masiore ocana gotiyiju Jesŭs ĩnare:

—Sĵu ĵayiju uŷé wese, ruċogu. Gaje sita yoari warocu Ĵ ya uŷé wesere gājerā moari masare wasoayiju Ĵ. Ito yicōri yoari gaje sitaju ĵayiju Ĵ. ¹⁰ Uŷé Ĵti rica cŭtiroca sĵu Ĵ ya moari masare cōayiju Ĵ, Ĵ ya ote āmitoni. Ĵti ote coderi masa Ĵ wadija ticōri, Ĵre ĵaĵōacōyijarā ĩna. Ito bajiri ĵe macuĵi tŭdi wayiju Ĵ. ¹¹ Ito bajiro ĵe macuĵi Ĵ ejaja ticōri, gāji Ĵre moa Ĵsiri masare cōayiju Ĵ. Ĵti ote coderi masa Ĵ ejaja ticōri, Ĵre tiboyijarā ĩna. Ito yicōri ĵaĵōacōyijarā ĩna. Ito bajiri Ĵ cuni ĵe macuĵi tŭdi wayiju. ¹² Ĵito bajija ticōri, gājire cōayiju muċana. Ĵ ejaja ticōri, ito bajiroĵi Ĵre cuni ĵaĵōacōyijarā ĩna muċana.

¹³ Ĵti jeyaro bajija ticōri, ado bajiro tŭoĵayiju Ĵti sita uĵu: “ĴNo bajiro yirŭjati yŭ? Ado bajiro yicuĵa yŭ. Yŭ macu, yŭ maigŭre cōagŭ ya yŭ. Ĵre ĩna tiĵa ruċuĵuorā yirāji gajea”, yi tŭoĵaboyayiju Ĵ. ¹⁴ Ĵ macu ejaja ticōri, ado bajiro ĩnamasi gāmeri tŭoĵa buĵiyijarā ĩna, ote coderi masa: “Ĵni ĵami adi sita uĵu Ĵ godaja bero boca āmirocu. Ĵre sĵacōcōruĵa, manijua buĵana yirona”, yi tŭoĵa gāmeri buĵiyijarā ĩna. ¹⁵ Ito bajiri Ĵre tucōa wacōri sĵayijarā ĩna, yi oca goti masioyiju Jesŭs masare. Ito yicōri ado bajiro ĩnare seniĵayiju Jesŭs:

—Ĩna ito bajiro yija, ¿no bajiro yigũ yiguĩjida iti sita ujũ? ¹⁶ Ado bajirojua yigũ yiguĩji. Ote coderi masa tũ ejacõri ĩnare sġagũ yiguĩji. Ito yicõri ĩ ya sita gãjerãre wasoagũ yiguĩji. Dios cuni ito bajiroti yigũ yiguĩji. No ĩ cõarure boca amimenareti ruyuriogũ yiguĩji Dios, yiyijũ Jesũs ĩnare.

Ito bajiro ĩ yija tũocõri, ado bajiro yiyijarã ĩna:

—Iti ito bajiro rõtame yirocũ camotajaro Dios, yiyijarã ĩna.

¹⁷ ĩnajuare ticõri ado bajiro yiyijũ Jesũs:

—¿Ñe yireoni ñati adi Dios oca tuti gaye mũa tũoĩaja?

Gũta wi meniri masa coga gũtagã cõayijarã ĩna. Ito bajibojarocati gaje gũta rẽto busaro quenarica ñayijũ itiga ĩna cõabojaraga. Itiga gũtagãna suoriti quenari wi menigũ yiguĩji Dios. Itiga gũtagã manija, ñe menire manoja ĩja, yi gotia Dios oca tuti.

¹⁸ No gũtagã joe quedi jeague ĩ ya gõari jearo yiroja. Ito yicõri itiga gũtagã sġgũre iti quedi jeaja mano abocõro yiroja. Ado bajiro bajia iti oca. No Dios ĩ cõarure tuorũnubicũ catitĩñabicũ yiguĩji ĩocũ. Ito yicõri jeame ujurojũ ĩ cõa amõrãre ruyuriorocũ cõagũ yiguĩji ĩ, yi gotiyijũ Jesũs masare.

¹⁹ Ito bajiro Jesũs ĩ oca goti masioja tũocõri, “Manireti busiami”, yi tũ masiyijarã paia ujarã, judio masa rotirise riasori masa cuni. Ito bajiri Jesure ñia amoyijarã ĩna. Ito bajibojarocati masare gũirã ñia masibisijarã ĩna maji.

Ujarãre mani waja ruyurioja ñaro bajiroti waja yija quena, Jesũs ĩ yire gaye (Mt 22.15-22; Mr 12.13-17)

²⁰ ĩre ñia masibiticõri coriarã Jesũs rãca baba cuti ruoronare cõayijarã ĩna: “Titẽña. Sita ujarãre ĩ busituja tũoba. ĩ busituja tũocõri, ‘ĩre seti ña’, yirã yirãji mani. Ito yicõri adi sita ujũ tũju ĩre amĩ warã yirãji mani”, yiyijarã ĩna. ²¹ Jesũs rãca baba cuti ruoana ĩ tũ ejacõri, ado bajiro ĩre gotiyijarã ĩna:

—Guare riasogũ, jeyaro mũa riasorise, mũa busirise riti ñasarise ña, yi tũoĩa gua. Masa ñasari masa, ñasamenare cuni corocõti ti maia mũa. Dios ĩ amoro bajiro masa ĩna yitoni, queno riasoa mũa. ²² Ito bajiri ado bajiro mure senĩia gua: “¿Roma cuto gagũ ujũre ĩ rotiado bajiroti ĩre gua waja yija quenati? ¿ĩre gua waja yibeya cuni quenatite?” yi senĩayijarã ĩna Jesure.

²³ Ito bajiro ĩna yibojarocati ĩna ñeñaro tũoĩarisere tũo masicõyijũ Jesũs. Ito bajiri ado bajiro yiyijũ ĩ ĩnare:

²⁴ —Adi sita gaye niyeru cuji ĩsiña yũre, yiyijũ Jesũs.

Iti cuji niyeru cuji boca amicõri ado bajiro senĩayijũ Jesũs ĩnare:

—¿Ñimũ ya rio ito yicõri ñimũ wame wãñati adi cujiũ? yi senĩayijũ Jesũs ĩnare.

Ito ĩ yija tũocõri:

—Adi sita ujũ rioti ña, ito yicõri ĩ wame cuni, yiyijarã ĩna Jesure.

²⁵ ĩna ito yija ado bajiro cadiyijũ Jesũs ĩnare:

—Sita ujũ gaye iti ñajama ĩreti ĩsija quena. Ito yicõri Dios ye iti ñaja Diore ĩsija quena, yiyijũ ĩ ĩnare.

²⁶ Ito bajiro queno Jesũs ĩ cadija tũocõri, masa tũoro riojo oca meni masibisijarã ĩna. ĩ queno cadi masija ticõri, mano ucayijarã ĩna. Ito bajiri ĩre oca meni amobojarãti busibisijarã ĩna ĩja.

¿Godacõri tũdi caticoarã yirãjida masa? yi Jesure ĩna senĩare gaye (Mt 22.23-33; Mr 12.18-27)

²⁷ Ito ĩ baji ñaroca coriarã saduceo gaye tũoĩarã, Jesure ti amõrã ejayijarã. Saduceo gaye tũoĩarã, “Godabojarãti mũcana tũdi catire manoja”, yi tũoĩarã ñayijarã ĩna. Ito bajiri ado bajiro Jesure senĩayijarã ĩna:

²⁸ —Guare riasogu, Moisés ñayoru ado bajiro ucayofi: “Rĩjoru ñasogu rĩa macuti manojore ĩ godagoja ĩ ocabaji manojocuti wasoaja quena. Ito bajiro yiguti ĩ rĩjoru ñabojarare rĩa cuti ĩsigũ yiguĩji”, yi ucañi Moisés ñayoru, yiyijarã ĩna Jesure.

²⁹ Gaje ado bajiro gotiyijarã ĩna Jesure:

—Mũre oca gotia gua. Sīgũ rĩa ado bajiro rētayijarã. Juã ãmojeno ñayijarã ĩna. Ñasogu manojocuti bojaguti rĩa macuti godagoyiju. ³⁰ ĩbero gagu manuju godagoro rãca manojocuti bojayiju. ĩcuni rĩa macuti godagoyiju. ³¹ Ito yicōri ĩna bero gagu cuni manuju godagoro rãca manojocuti bojayiju. ĩcuni rĩa macuti godacoayiju. ĩbero gãna cuni isore manojocuti cōri, rĩa manati goda jediyijarã ĩna. ³² ĩna goda jedija berōju goda suyayijo ĩna manojocuti bojaro cuni. ³³ ĩumacũju mũcana tũdi ĩna catija ñĩmu manojocuti ñasagōjida ĩna jeyaro manojocuti iso ñaja bero? yi senĩayijarã ĩna Jesure.

³⁴ Ito yija Jesũs ado bajiro cũdiyiju ĩnare:

—Adi tutiju masa ĩna ñaja, manojocuti, manuju cuti yama ĩna. ³⁵ Adi tutiju ĩto bajiro ĩna yi ñabojarocuti mũcana tũdi caticōri, Dios tũju ĩna ejaja manojocuti re manojocuti itojũama. Ito yicōri ĩna rĩa romiare manojocuti rotimenaji ĩna. ³⁶ Dios rĩa ñari mũcana tũdi catirã yirãji ĩna. Ito yicōri juaji godamenaji ĩna. Āngel mesa robo bajiro bajirã yirãji ĩna ĩja. ³⁷ Gaje Moisés ñayoru ĩ ucare ticōri, “Godana mũcana tũdi catirã yirãji”, yi tuoĩa mani. Yucu tutu ĩjũrise wato Dios oca ruyurisere ucayoyiju Moisés. Ado bajiro gotiyiju Dios Moisésre: “Yũ ña Abraham uju, Isaac uju, ĩto yicōri Jacob uju cuni”, yiquĩ Dios yũre, yi ucayiju Moisés ñayoru. ³⁸ ĩto oca tuocōri, “Godana Uju meje ñami Dios. Catirã Ujuũa ñami”, yi tuoĩa mani. Godana ñabojarãti Dios ĩtija catirã riti ñarãji masa, yiyiju Jesũs ĩnare.

³⁹ Ito ĩyija tuocōri, judio masa rotirise riasori masa, ado bajiro yiyijarã ĩna:

—Queno ñaro bajiroti tuo masia, gua Uju mũ, yiyijarã ĩna Jesure.

⁴⁰ Ito yicōri queno masigũ ĩ ñajare ñejua gaje senĩa uya masibisijarã ĩna.

*ĩÑĩmu janami ñayijari Cristo mũa tija? yi Jesũs ĩ senĩare gaye
(Mt 22.41-46; Mr 12.35-37)*

⁴¹ Ito bero ado bajiro ĩnare senĩayiju Jesũs:

—ĩNo yija, “David ñayoru janerãbatia janami ñami Cristo”, yati masa?

⁴² David ñayoru ĩmasiti, Salmos wame cutiri tutiju ucagu ado bajiro yiñi:

Yũ Ujũre ado bajiro yiñi Dios: “Yũ ya riojocadũja rũcũboraju, rujiya mũ.

⁴³ Mũ wajanare mũ rētocũroca yigu yigũja yũ”, yiñi Dios yũ Ujũre, yi ucayofi David.

⁴⁴ ĩNo yija, “Yũ Uju ñami Cristo”, yiyijari David ñayoru? Cristo David janerãbatia janami ñacōri, ĩno bajiro David uju bajiyijari Cristo? ĩ janerãbatia janami ĩñaja, “Yũ Uju”, yibitiboru David ñayoru, yiyiju Jesũs ĩnare.

*“Seti ña mũare”, judio masa rotirise riasori masare, Jesũs ĩyire gaye
(Mt 23.1-36; Mr 12.38-40; Lc 11.37-54)*

⁴⁵ ĩrã riasotirãre, Jesũs ĩbusi ñaroca jãjarã masa tuo ñayijarã. Ado bajiro yiyiju Jesũs ĩnare:

⁴⁶ —Judio masa rotirise riasori masa bajiro mũa yibe yirona queno tuoĩañi mũa. Tite. Ado bajiro yama ĩna. Yutabujuri quenarise yoarise sãñacōri masa ĩna tiro riojo wa ucu amorãji ĩna. Ito yicōri cuto gudareco gãjire ĩna canamũoja, rũcũbore rãca senĩare amorãji ĩna. Minijua wiju sãjacōri rũcũbora cumuro ruji amorãji ĩna. Ito yicōri basari rũmu cuni ñasari masa tũ riti ba ruji amorãji

İna. ⁴⁷ Manuĵu godagoana romiare cuni İna ya wiri ĕmarāĵi İna. Ito yicōri masa İna tiro rioĵo yoari Diore buſirāĵi İna. “Queno yirā űama İna”, masa yi tuoĭajaro yirona yoari Diore buſirāĵi İna. Ito bajiro İna yija quenabetoja. Ito bajiri űeıaro İna yirise waja, waja yirā buıo buſa quenabeto tōbuıarā yirāĵi İna. İnare bajiro muu yibe yirona queno tuoĭaıa muu, yiyiju Jeſús masare.

21

Wajeago boĵoro buĵago Diore niyeru iso İſire gaye

(Mr 12.41-44)

¹ Dios ya wiju Jeſús İ űaroca masa Diore yiari niyeru İna ſāri jedore İna niyeru ſāja ti codeyiju İ. Ito bajiri niyeru jairāre cuni İna ſāja tiyiju İ. ² Ito yicōri manuĵu godagoro boĵoro buĵago űabojagoti juati niyeruti waja mani iso ſāja tiyiju Jeſús. Cobre űayiju iso ſāriſe. ³ Ito bajiro iso yija ticōri, ado bajiro yiyiju Jeſús:

—Riti muare gotia yu. Niyeru jairā rēto buſaro İſiamo adio boĵoro buĵago.

⁴ İna niyeru jairā jaje ruıocōri rētarisere İſiama İna. Iso boĵoro buĵagoama űarocōti, iso ruıobojariſeti İſiamo, yiyiju Jeſús İnare.

Dios ya wi űjea bate godaro yiroĵa, Jeſús İ yire gaye

(Mt 24.1-2; Mr 13.1-2)

⁵ Ado bajiro buſiyijarā coriarā, Dios ya wire ti tuoĭacōri:

—Queno seyo quenari wi űa adi wi. Adi wi gūta quenariſena İna menira wi űa. Ito yicōri jājarā Diore yiari iti wire ruıubuorā, iti wi űarotire İſiűi İna, yiyijarā İna.

İna ito yija tuocōri, ado bajiro yiyiju Jeſús:

⁶ —Co ruuu ado jeyaro muu ti űabojariſe gājerā ruyuriorā yirāĵi. Ito bajiri adi wi gaye gūtagā gajega joe Jeſabeto yiroĵa, yiyiju Jeſús İnare.

Adi amuuri jediroto rioĵua ado bajiro rētaru yiroĵa, Jeſús İ yire gaye

(Mt 24.3-28; Mr 13.3-23)

⁷ Ito İ yija ado bajiro űenĭayijarā İna İre:

—Guare riasogu, ınocāta rētaru yiroĵada iti guare mu buſiriſe? ıno bajiro ti maſicōri, “İto bajiro rētaru ya”, yi maſirā yirāĵida guu? yiyijarā İna Jeſure.

⁸ Ito bajiri Jeſús ado bajiro yiyiju:

—Queno tuoĭaıa muu, gājerā İna muare ruobe yirona. Jājarā muare ruorona eĵarā yirāĵi İna. “Yuıi űa Criſto”, yirā yirāĵi İna. Ito yicōri, “Adi ruuuri űa, ſuſari ruuuri”, yi ruorā yirāĵi İna. Ito bajiri İnare tuorānuıeja muu. ⁹ Masa İna gāmeri ſiarisere gaye muu tuoĵa, ito yicōri uĵarāre, masa İna queno tuo āmobeja, İna oca menĭ āmoĵa cuni gūibeja muu. Ito bajiro rētaru yiroĵa caĵero ſuſari ruuu iti eĵaroto rioĵua, yiyiju Jeſús İnare.

¹⁰ Ito yicōri muuana ado bajiro goti remoyiju:

—Co masa űabojarāti gāmeri ſiarā yirāĵi İna. Ito yicōri co ſita gāna gaje ſita gāna rāca gāmeri ſiarā yirāĵi. ¹¹ Co cuıo meĵe ſita buıo uero yiroĵa. űiocōrā yirāĵi masa. űariſe űaro yiroĵa. Ito yicōri űmacūĵu gaye guıoriſe tiyamani goaıoro yiroĵa.

¹² İti jeyaro rētaroto rioĵua, yure tuorānuurā muu űajare muare űiarā yirāĵi.

Ito yicōri muu tōbuıaroca yirā yirāĵi İna. Miniĵuara wiju uĵarā rioĵo, “Ānare ſeti űa”, yirona muare āmi warā yirāĵi İna. Yure tuorānuurā muu űajare tubiara wiju muare cūrā yirāĵi İna. Masa uĵarā, ſita uĵarā rioĵo cuni, “İnare ſeti űa”, yirona āmi warā yirāĵi İna muare. ¹³ Ito bajiro muare İna yija, “Jeſure ruıubuorā űa

gua”, yi gotirā yirāji m̃ua. ¹⁴ “Muare seti ña”, ña yija, “Ado bajiro c̃adiana mani”, yi t̃uoña usiriobeja. ¹⁵ M̃ua queno c̃adi masitoni t̃uo masire gaye muare jidicāgū yigūja yu. Ito bajiri queno m̃ua busi masijare, m̃ua wajana sigūjua muare busi r̃etocū yimena yirāji. ¹⁶ M̃ua jac̃usabatia, m̃ua baba mesa, m̃ua ñarā, ito yicōri m̃ua co masi, muare gājerā ñiatoni gotirā yirāji. Ito yicōri m̃ua coriarāre s̃larā yirāji ña. ¹⁷ Ito yicōri yure t̃uor̃uñarē m̃ua ñajare masa jeyaro muare ti tudirā yirāji. ¹⁸ Queno muare tir̃uñugū yigūja yu. Ito bajiri cora joara godabeto yiroja muare. ¹⁹ Yure m̃ua t̃uor̃uñarise m̃ua jidicābeja catit̃ñarā yirāji m̃ua, yiyij̃u Jesūs ñare.

²⁰ M̃ucana ado bajiro goti remoyij̃u Jesūs:

—Jerusalēñu surara ña gāni biaja t̃uocōri, “Nocō mejeti adi cutore ruyuriorā wana yama”, yi t̃uoñarā yirāji m̃ua. ²¹ Ito bajiri Judea sita gāna, gūta yucurij̃u rudir̃ujarāji ña. Ito yicōri Jerusalēn cutoj̃u ñarā, iti cutore budigor̃ujarāji ña. Ito yicōri joaju ñarā cutoj̃uare wija wadibitir̃ujarāji ña. ²² Iti ram̃uri b̃uto ñeñaro t̃obujarā yirāji masa. Dios oca tuti iti gotiro bajiroti, r̃etaro yiroja. ²³ Bujato bujarā yirāji iti ram̃uri mac̃u s̃añarā ñarā. Ito yicōri mac̃uac̃are ũjurā c̃uni bujato bujarā yirāji. Iti ram̃uri iti sitare ñarise jaje ñaro yiroja. Ito yicōri ñeñaro t̃obujarā yirāji ña. ²⁴ Masa jājarā godarā yirāji ña gāmeri s̃laroca. Ito yicōri gājerāre ñiacōri jaje catorij̃u tubiarā yirāji ña. Ito yicōri jaje sita gāna gājerā ñabobarāti Jerusalēn cutoj̃u ejacōri ñarā yirāji ña. Dios ī amorocōti iti sitare ñarā yirāji ña, yiyij̃u Jesūs ī rāca riasotirāre.

*Yu Masa R̃ijor̃u t̃udi ejag̃u yigūja, Jesūs ī yire gaye
(Mt 24.29-35, 42-44; Mr 13.24-37)*

²⁵ M̃ucana ado bajiro goti remoyij̃u Jesūs:

—S̃usari ram̃uri ejaroto rioj̃ua ũmacañi ũm̃ua gag̃u, ñami gag̃u, ito yicōri ñocōare c̃uni, tiyamani jaje goaro yiroja. Ito yicōri adi tutij̃u ñarā, sigū bajiro riti t̃uoñacōri ña masimena yirāji ña. Ide jac̃urise b̃uto iti ruyuja t̃uocōri, b̃uto t̃uoña oca jairā yirāji ña. ²⁶ Adi mac̃ar̃uc̃aro gaye r̃etaroti t̃uoña gūirā, ũsi jedirā yirāji masa. Ñocōa c̃uni quedicoarā yirāji. ²⁷ Ito yicōri yu Masa R̃ijor̃uare tirā yirāji masa. Ide buerina wadig̃u yigūja yu. Dios ī rotirisena queno ruyug̃u yigūja yu, masa ña tija. ²⁸ Iti ito bajiro r̃etaro wado yiroca wana oca s̃eocōri ti m̃uorā yirāji m̃ua. Yoari mejeti masogū yiguñi Dios muare, yiyij̃u Jesūs masare.

²⁹ Gaje goti masiore ocana ado bajiro gotiyij̃u Jesūs ñare:

—Higuerag̃ure t̃uoñate m̃ua. ³⁰ Itig̃u jū buja ticōri, “Jabeto r̃aya c̃uma ejaroto”, yi ti masia m̃ua. ³¹ Iti bajiroti, jij̃u yu gotirise bajiro iti r̃etaja ticōri, “Jabeto r̃aya ñe t̃uor̃uñarē Dios ī miojuroto”, yi masirā yirāji m̃ua, yiyij̃u Jesūs ñare.

³² Riti muare gotia yu. Adi mac̃ar̃uc̃aro gāna ña goda jediroto rioj̃ua, yu busiro bajiroti r̃etaro yiroja. ³³ Adi sita mac̃ar̃uc̃aro c̃uni jedicoaro yiroja. Ito bajibobarocati yu ya ocama jedibeto yiroja. Yu gotiado bajiroti r̃etaro yiroja, yiyij̃u Jesūs ñare.

³⁴ Queno t̃uoñaña m̃ua. Basa gaye riti t̃uoña r̃etocū yibeja. Ito yicōri mec̃ubeja. Ito yicōri adi mac̃ar̃uc̃aro gaye riti t̃uoñabeja. Iti gaye riti m̃ua t̃uoñaja, yu t̃udi ejari ram̃u mano ũcarā yirāji m̃ua. Ñac̃amena yirāji m̃ua. ³⁵ Adi mac̃ar̃uc̃aro gāna jeyaro yu t̃udi ejari ram̃u mano ũcarā yirāji. Yu t̃udi ejari ram̃u yure bocati ñamena yirāji ña. Ito bajiri mano ũcarā yirāji ña. ³⁶ ñare bajiro bajibeja m̃uama. Queno ña yucāña m̃ua, yu ejaroto rioj̃ua. Ija iti r̃etaroti

gayere muare rêtame yirona Diore busitîñasotiba mua. Ito yicôri yu Masa Rîjoru riojo mua ña masitoni Diore busitîñasotiba mua, yiyiju Jesús ñare.

³⁷ Co rumu rayabeto minijuara wiju masare Dios oca gotisotiyiju Jesús. Ito yicôri ñamijua Olivos wame cutiri tariaju canigû wasotiyiju ñ. ³⁸ Co rumu rayabeto busuri jiju ejasotiyijarâ masa ñ busirisere tuorona.

22

*¿No yicôri Jesure ñiarujati mani? ña yi tuoïare gaye
(Mt 26.1-5,14-16; Mr 14.1-2,10-11; Jn 11.45-53)*

¹ Iti rumariti cõña wayiju naju wadarise uco wuoya mani bare basa. Gaje Pascua wame cutiyiju iti basa. ² Jesure siarona, ¿no bajiro yicôri sîarujati mani? yi tuoïayijarâ paia ujarâ, ito yicôri judio masa rotirise riasori masa. Ñre sîa âmobojarâti masajuare tuo guiyijarâ ña.

³ Iti rumariti Judas Iscariotere rûmûa uju Satanás wame cutigu quedî sâjayiju. Judas ñayiju jua gubojeno ñagû Jesús râca riasotigu. ⁴ Paia ujarâ ito yicôri minijuara wi ujarâre canî busigu wayiju ñ. ¿No bajiro muare Jesure gotiguti yu? yirocu, ñare busigu wayiju ñ. ⁵ Ito ñ yija tuocôri, wanuyijarâ ña. Ito bajiri, “Mure niyeru ñsiana gua”, yiyijarâ ña Judasre. ⁶ Ña ito yija tuocôri, ñaro bajiroti cudiyiju ñ. “¿Nocâta masa mano ñare ñogû yigujada yu?” yi tuoïa ñayiju ñ.

Jesús ñ basusare gaye

(Mt 26.17-29; Mr 14.12-25; Jn 13.21-30; 1 Co 11.23-26)

⁷ Ito yija naju wadarise uco wuoya mani bare basa ejayiju. Iti rumu Pascua ñaroca Diore rûcuburâ ovejâ macu sîacôri ña soera rumu ñayiju. ⁸ Ito bajiri Pedro, Juanre ado bajiro gotiyiju Jesús ñare:

—Mani Pascua basa mani baroti quenotêña, yiyiju Jesús ñare.

⁹ Ito ñ yija tuocôri, ñre senîayijarâ ña:

—¿Noju gua quenore âmoati mu? yiyijarâ ña.

¹⁰ Ado bajiro ñare cudiyiju Jesús:

—Cutoju mua ejaja ide gõna wacure ti bujarâ yirâji mua. Ito bajiri ñre sîya warâ yirâji mua. Ñ bero wacôri ñ sâjari wiju ejaba mua. ¹¹ Iti wi ujure ado bajiro gotiba mua. “¿Di sôa ñati yu riasorâ râca Pascua basa baroti sôa?” yimi mani Uju, yi gotiba ñre. ¹² Ito bajiro mua yija tuocôri, co tuti weca ñari sôa, jaja sôa, quenocâra sôa muare gotigu yiguji. Muare ñ gotija bero iti sôaju bare menima mua, yiyiju Jesús ñare.

¹³ Ito ñ yija tuocôri, wayijarâ ña. Itoju ejacôri ñ gotiado bajiroti bujayijarâ ña. Ito yicôri bare meniijarâ Pascua basa ñaroca ña baroti.

¹⁴ Bare tîjaroca Jesús ñ râca riasotirâ râca bare jeoado tu rujiyijarâ ña. ¹⁵ Ito yija ado bajiro ñare gotiyiju Jesús:

—Yure ña sîaroto riojua adi Pascua basa mua râca basusarocu ruje tuoïacu yu. ¹⁶ Itire mucana tûdi mua râca babicu yigujâ yu, Dios rotiroju ñre tuorûnarâre ñ miojuroto riojua, yiyiju Jesús ñare.

¹⁷ Ñ ito yija bero rujatêro âmi rucocôri, “Queno ya Dios mu”, yiyiju ñ. Ito yicôri ñare ado bajiro yiyiju Jesús:

—Ñmo adi muamasati bato idiya. ¹⁸ Dios rotiroju ñre tuorûnarâre ñ miojuroto riojua, mua râca juaji uyê ide idibicuja yu, yiyiju Jesús ñare.

¹⁹ Ito bero ñ ya âmona naju âmi rucocôri, “Queno ya Dios mu”, yiyiju. Ito bero igata batocôri ado bajiro yiyiju ñare:

—Adi ña yu ya ruju robo bajiro bajirise. Mware yiari goda ñisgũ yigũja yu. Ito bajiri iti bacõri yure tuoĩama mua, yiyiju i ñare.

²⁰ Ña baja bero ito bajiroti yiyiju uyé ide tẽrona. Ado bajiro yiyiju ñare:

—Yu ya rĩ mware yiari iti budija ticõri, “Riti ña Dios i gotire. Вѣсѣ оца јидицѣцѣри mame oca wasoafĩ Dios”, yirã yirãji mua, yiyiju Jesũs ñare.

²¹ Mucana busigu ado bajiro yiyiju Jesũs:

—Gãjerã yure ña ñiatoni gotirocu ado mani rãca ñaguĩji. ²² Yu ña Masa Rĩjoru. Dios i ãmoro bajiroti rẽtarõ yiroja yure. Ito bajibojarocati masa yure ñiatoni gotirocu bajato bajagu yiguĩji, yiyiju Jesũs ñare.

²³ Ito i yija tuocõri, ñamasiti gãmeri senĩayijarã ña:

—¿Ñimu ñaguĩjida ñiatoni gotirocu? yiyijarã ña.

¿Ñimu ñaguĩjida ñasagu ñarocu? yi Jesure ña senĩare gaye

²⁴ Ito yija ado bajiro gãmeri tuoĩa busiyijarã ña:

—¿Ñimu ñaguĩjida mani wato rẽtoro ñasagu ñarocu? yi tuoĩayijarã ña.

²⁵ Ito bajiro ña tuoĩaja ticõri, ado bajiro yiyiju Jesũs ñare:

—Adi macãrucũro gãna ujarã ñasarã ña ya moari masare rotirãji. Ito bajiri ña moa ñisiri masajua ñe gaje yire manijare, riojoti “Baũ, quena ña”, yicõrãji ña. ²⁶ Muama ito bajiro meje bajiruja. Ñasari masa mua ña ãmoja, “Ñasarã meje ña gua”, yi tuoĩarã yirãji mua. Ito yicõri no rotiri masũ ña ãmogũ, mware i moa ñisija quena. ²⁷ Mwa tija ¿ñimujua ñati ñasari masũ ba rujigujua, ecari masujua? Yu tuoĩaja, ba rujigujua ñami ñasagu. Ito bajiri mua Uju ñabojaguti, mware moa ñisiri masũ robo bajiro ado mua watoju ña yu, yiyiju Jesũs ñare.

²⁸ Coji ruyabeto yu tõbujaja yu rãca ñatĩñacu mua. Gãjerã yure ti tudibojarocati muama yure jidicãbiticu. ²⁹ Yu rotirotoju yure cũgũ yiguĩji Dios. Ito bajiri mua cuni yu rotirotoju yu rãca ñarã yirãji mua. ³⁰ Yu rãca barã yirãji mua. Itoju yu rãca ñarã ujarã ña rujiri cumuroju rujirã yirãji mua cuni. Ito yicõri Israel sita gãna jua gubojeno masa buturi gãnare yu rãca beserã yirãji mua, yiyiju Jesũs ñare.

“Jesure masibea yu”, yigu yigũja mu, Pedrore Jesũs i yire gaye
(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Jn 13.36-38)

³¹ Gaje ado bajiro gotiyiju mani Uju:

—Simõn tuoya mu. Trigo ajeri ña sũguẽ bateado bajiro mware yi ãmoami rãmãa uju. Mure rucocõri mu uju ña ãmogũji Satanás wame cutigu. ³² Ito i yi ãmobjarocati mure yiari Diore busisotia yu, Diore mu tuoĩa jidicãbititoni. Mucana yure mu tuorãnu quenoja mu ñarã yure ña tuorãnu oca sẽotoni ñare ejabũaba, yiyiju Jesũs Simõn Pedrore.

³³ Ito bajiro i yija tuocõri, ado bajiro yiyiju Simõn Pedro:

—Yu Uju mure ña tubiaja, mure ña sĩaja cuni mu rãca warocu ñacã yu. Mure jidicãbiticu yu, yiyiju i Jesure.

³⁴ Jesujua ado bajiro yiyiju Pedrore:

—Riti mure gotia yu. Adi ñamiti busurijua cara i yujiroto riojua uĩaaji, “Jesure masibea yu”, yigu yigũja mu, yiyiju Jesũs Simõn Pedrore.

Jesure ña sĩaroti cõña ware gaye

³⁵ Ito i yija bero ado bajiro yiyiju Jesũs i rãca riasotirãre:

—Yu oca goti ucuroña cõacu yu mware. “Niyeru sãra buju, guboco cuni ãmima”, yibiticu yu mware. Ito bajiro yu yibojarocati disejua mware ruyabiticu, yiyiju Jesũs ñare:

—Ri ya mu, ruyabitibojacu gware, yiyijarã ña Jesure.

³⁶ Ìna ito yija ado bajiro cadiyijũ Jesús Ìnare:

—Adocātamuri Ìja muare rotia yũ. No niyeru rucogu, niyeru sãra buju rucogu cuni ãmi waja quena. Sarera jãĩ rucobicu Ì ya camisa Ìsicõri wasoa ãmija quena. ³⁷ “Ñeñaro yirãre Ìna sãdo bajiro sãarã yirãji Ìre”, yi gotia Dios oca yare rētaroti gaye. Ito bajiroti rētaro yiroja iti, yiyijũ Jesús Ìnare.

³⁸ Ito Ì yija tucõri:

—Gua Ujũ ado ña jua jãĩ sarera jãiri, yiyijarã Ìre.

—Itocõ ñajaro maji, yiyijũ Jesús Ìnare.

Getsemaní wame cutiri wesejũ Jesús Ì Diore rucubũore gaye
(Mt 26.36-46; Mr 14.32-42)

³⁹ Ito Ì yija bero Ì yisotiro bajiro yigũ Olivos wame cutiri tũriajũ wayijũ Ì. Ito bajiri Ì rãca riasotirã Ìre sũya wayijarã. ⁴⁰ Diore Ì busisotirojũ ejacõri ado bajiro gotiyijũ Jesús Ìnare:

—Diore seniña mũa ñeñaro yibe yirona, yiyijũ Jesús Ìnare.

⁴¹ Ito yicõri Ìnare cũcõri gũtagã rea ñucaja quedirocõ wayijũ Jesús. Ito yicõri ñini rũjũcõri Diore busiyijũ Jesús. ⁴² Ado bajiro yiyijũ Ì Diore:

—Cũna mũa ãmoja ija yũ tũbujaroti gaye camotaya. Ito bajibojarocati yũ ãmoro bajiro meje mũa yija quena. Mũa ãmoro bajirojũ mũa yija quena, yiyijũ Jesús Diore.

⁴³ Ito Ì yija bero sīgũ ángel Ìre goaľocõri Ì oca sēoroca yiyijũ. ⁴⁴ Bũto tũoĩa oca jaicõri tũbujayijũ Ì. Ito yicõri bũto oca sēocõri Diore busiyijũ. Bũto oca sēocõri Ì busiroca riti asĩ budirise bajiro rĩ budiyijũ Ìre.

⁴⁵ Diore busi tĩogũ wumũ rũgũcõri mũcana Ì rãca riasotirã tũ wayijũ Ì. Ìna tũ ejacõri tiyijũ Ì. Bũto tũoĩa oca jaicõri caniana ñayijarã Ìna. ⁴⁶ Ito yija ado bajiro yiyijũ Ì:

—¿No yija caniatĩ mũa? Diore seniña mũa ñeñaro yibe yirona, yiyijũ Jesús Ìnare.

Jesure Ìna ñiare gaye
(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Jn 18.2-11)

⁴⁷ Jesús Ì busiroca riti, masa jãjarã ejayijarã. Ìnare ũmatã wacũ Jesús tũ eja rũgũyijũ Judas wame cutigũ. Ì ñayijũ Jesús rãca riasotigoru jua gũbojeno ñarã rãca ñagoru. Jesús tũ ejacõri wayugaju muwãcõri usuyijũ Ìre. ⁴⁸ Ì ito yija ado bajiro yiyijũ Jesús Ìre:

—Judas, yũ ña Masa Rĩjoru. ¿Gãjerã yare ñiatoni yare usu ñoati mũa? yiyijũ Jesús Ìre.

⁴⁹ Ito gãna Jesús rãca ñarã, iti ito bajija ticõri, ado bajiro seniñayijarã Jesure:

—¿Gua Ujũ sarera jãina Ìnare gãmeri jarũjabeati mani? yiyijarã Ìna.

⁵⁰ Ìna rãca gagũ sīgũ paia ujure moa Ìsiri masure riojocadũja gãmoro jatayijũ.

⁵¹ Ito bajiro Ì yija ticõri, ado bajiro yiyijũ Jesús:

—Ito mũa yirise itocõ jidicãña, yiyijũ Jesús.

Ito bajiri gãmoro moaĩacõri Ìre yisioyijũ Jesús. ⁵² Ito yicõri Ìre ãmi warona paia yjarã, minijuara wĩ ujarã ito yicõri judio masa bũcũrãre cuni, ado bajiro yiyijũ Jesús:

—Riniri masũ meje ña yũ. ¿No yirã yare ãmirona sarera jãiri rucocõri, yucũ rucocõri ejati mũa? ⁵³ Co rũmũ rũyabeto minijuara wijũ yũ ñaja yare ñiabiticu mũa. Adocãta rũmũa ujũ Ì ãmoro bajiro, bajiro yiroja. Ito bajiri Ìre cũdirã mũa ãmoro bajiro ya mũa, yiyijũ Jesús Ìnare.

Jesure masibea yu, Pedro ï yire gaye

(Mt 26.57-58,69-75; Mr 14.53-54,66-72; Jn 18.12-18,25-27)

⁵⁴ Ito ï yija bero paia uju ya wiju ïre ãmi wayijarã ïna. Pedro sõ busaju suyayiju. ⁵⁵ Paia uju ya wi soje riojo jea riocõri sũma rujiyijarã ito gãna. Pedro ïna tu ejacõri ïna wato jea sũma rujiyiju ï cuni. ⁵⁶ Sīgõ iti wi moari maso ï sũma rujiya ticõri, ïre riti tiyijo. Ito yicõri ado bajiro yiyijo iso:

— ãni cuni Jesús rãca gagu ñami, yiyijo iso.

⁵⁷ Ito bajiro iso yija tuocõri, goti ãmobisiju Pedro.

— ïre masibea yu, yiyiju ï isore.

⁵⁸ Ito bero yoa busari gãji ïre ticõri ado bajiro yiyiju:

— Jesús rãca gaguti ña mu cuni yiyiju ï Pedore.

Ito ï yija tuocõri:

— Buguti ya mu. Meje ña yuama, yiyiju Pedro.

⁵⁹ Coji cõre berocõ gãji, ado bajiro ïre yisayiju:

— Riti ya yu, Jesús rãca gaguti ñami ãni. Galilea gaguti ñami ï. Ito bajiroti busiami, yiyiju ï gãjerãre.

⁶⁰ Ito bajiro ï yija tuocõri, ado bajiro yiyiju Pedro:

— Mu busirisere masibea yu, yiyiju Pedro.

Ito bajiro ï busiroca riti cara yujicoayiju ïja. ⁶¹ Ito ï bajiroca riti mani Uju juda tiyiju Pedore. Ito ï yija ticõri, mani Uju ï gotire tuoia bujayiju Pedro. Cara ï yujiroto rioju ãdiaji, “Jesure masibea yu”, yigu yiguja mu, Jesús ï yire gaye tuoia bujayiju Pedro. ⁶² Ito bajiro gajero busa wacõri buto tuoia otijiju Pedro.

Jesure ïna aja tudire gaye

(Mt 26.67-68; Mr 14.65)

⁶³ Jesure ñiacõri ïre coderi masa aja tudiyijarã. Ito yicõri ïre jayijarã. ⁶⁴ ï ya cajea moabiacõri ï ya rioju jayijarã ïna. Ito yicõri ado bajiro seniayijarã ïna ïre.

— Queno tuoiaḡu mu ñaja, “ï yure jami”, yi masigũja mu, yiyijarã ïna ïre.

⁶⁵ Gaje jaje ïre aja tudiyijarã ïna.

Ujarã ñasarã, “Seti ña mare”, Jesure ïna yire gaye

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Jn 18.19-24)

⁶⁶ Gaje ramu busuri, judio masa bucarã, paia ujarã, ito yicõri judio masa rotirise riasori masa cuni, minijuayijarã. Minijuacõri Jesure ujarã ñasarã riojo ãmi wayijarã ïna. Ito ejacõri ïre seniayijarã ïna:

⁶⁷ — ¿Mutì ñati Cristo Dios ï cõaru? yiyijarã ïna Jesure.

— “Ïti ña yu”, yu yibojaja cuni tuomena yirãji mua yure. ⁶⁸ Muare yu seniabojaja cuni cudimena yirãji mua. Ito yicõri yure jidicãmena yirãji mua.

⁶⁹ Jane adi ramuna rëtoro masigũ Dios ya riojocaduja rucuboraju rujigu yiguja yu. Yu ña Masa Rïjoru, yiyiju Jesús ïnare.

⁷⁰ Ito bajiro ï yija tuocõri, ado bajiro seniã jediyijarã ïna:

— ¿Dios Macu mu ñarise riti ñati? yiyijarã.

— Ïti ña yu. Mua yiro bajiroti baja, yiyiju Jesús ïnare.

⁷¹ Ito bajiro ï yija tuocõri:

— “Ïti ñami ñeñaro busigu”, gãjerã ïna yire ãmobeã ïja. Manimasiti ï busija tuoã mani, yiyijarã ïna.

23

Pilato taju Jesure ïna ãmi ejare gaye

(Mt 27.1-2,11-14; Mr 15.1-5; Jn 18.28-38)

¹ Ito yija Pilato riojo Jesure āmi wa jediyijarā ĩna. ² Uju riojo āmi ejacōri, “Āni űami seti cutigu”, yirona busisuoijarā ĩna:

—Āni űami gua masa ricati riti tuoĭaroca yigu. Ito bajiri ado bajiro yiquĩ ĩ gua masare. “Roma gagu ujure ĩ rotiro bajiro niyeru ĩsibitiraja muare”, yiquĩ āni. Ito yicōri, “Yuti űa Cristo Dios ĩ cōaru mua uju”, yiquĩ ĩ, yiyijarā ĩna Pilatore gotirā.

³ ĩna ito yijare ado bajiro seniĭayiju Pilato Jesure:

—Ĳudio masa uju űati mu? yiyiju ĩ Jesure.

—Au ĩti űa yu. Mu yiro bajiroti bajia, yiyiju Jesu.

⁴ Ito ĩ yija tuocōri, paia ujarā, masare cuni ado bajiro yiyiju Pilato.

—Yu tija űeja seti ma ānire, yiyiju Pilato ĩnare.

⁵ Ito ĩ yibojarocati ĩre seti űasameti, yi busiyijarā ĩna:

—Ī riasorise tuocōri, sĭgũ bajiro meje tuoĭama Judea sita gāna ĩja. Galileaju cajero riasosuoĩ ĩ. Ito bajiro riaso wadicōri adoju ejami ĩ, yiyijarā ĩna.

Herodes tuju Jesure ĩna āmi ejare gaye

⁶ ĩna ito yija tuocōri:

—ĲGalilea gagu űati āni? yi seniĭayiju Pilato ĩnare. ⁷ —Galilea gaguti űami ĩ, yiyijarā ĩna.

ĩna ito yija tuocōri:

—Adi ramuriti ejami Galilea gagu uju Herodes wame cutigu. Ito bajiri ĩ tu āmi wasa mua, yiyiju Pilato ĩnare. ⁸ Jesu rāca ĩna ejaja ticōri, buto wanayiju Herodes. Yoari ĩ oca tuocōri ruje ĩre ti āmoyiju Herodes. Tiyanani Jesu ĩ yija ti āmoyiju Herodes. ⁹ Jesure ticōri jaje ĩre seniĭabojayiju ĩ. Ito bajibojarocati Jesu coji cadibisiju ĩre. ¹⁰ Paia ujarā, judio masa rotirise riasori masa cuni ito űayijarā. “Seti űasacōa ĩre”, yiyijarā ĩna. ¹¹ Ito yija bero, Herodes ĩ ya surara rāca Jesure aja tudiyijarā ĩna. ĩre tudisarā űarā ujarā mesa ĩna sāñarise ĩre sāyijarā ĩna, ĩre aja tudirā. Ito bajiro ĩna yija bero mucana tui Jesure Pilato tuju cōayiju Herodes. ¹² Ito bajiro ĩna yira ramuti Herodes Pilato rāca queno gāmeri baba cutiyijarā ĩna ĩja. Ito bajiro ĩna bajiroto rioja buto gāmeri ti tudirā űayijarā ĩna maji.

Jesure sĭaraja mani, ĩna yire gaye

(Mt 27.15-26; Mr 15.6-15; Jn 18.39-19.16)

¹³ Mucana Jesure ĩna āmi ejaja ticōri, paia ujarā űasarā ujarā, ito yicōri masare cuni mioyuyiju Pilato. ¹⁴ Ado bajiro yiyiju ĩ:

—“Gua masare sĭgũre bajiro gua tuoĭaroca yibeami āni”, yirona yure āmi ejacu mua. Ānire, “ĲRiti mare seti űati?” yirocu seniĭabojacu yu, mua tiro riojo. Ito bajibojarocati, “Īre seti űa”, mua yibojarocati diseja seti ma ĩre yu tija. ¹⁵ Ito yicōri, Herodes cuni, “Iti seti űa ĩre”, yi masibisĩ ĩ cuni. Ito bajiri, “Iti seti űa ĩre”, yi masibiti wacu guajuare judacōaĩ ĩ. “Ito bajiro seti cutiami āni”, yi masibea mani. Ito bajiri ĩre sĭado ma mani. ¹⁶ ĩre baje rotigu yu yu. Ito yicōri ĩre bucōacuja yu, yiyiju Pilato.

¹⁷ Pascua basa űaroca, “Ānire mu bucōare āmoa gua”, masa ĩna yigureti bucōasotiyiju Pilato. Ito bajiri ado bajiro ĩnare seniĭayiju ĩ: ¹⁸ “ĲNimajuare yu bucōare āmoati mua?” ĩ yiroca masajua ado bajiro awasā busiyijarā:

—Sĭacōña āni āmugũre. Ito yicōri, Barrabās wame cutigure jidicāña, yi awasāyijarā ĩna.

¹⁹ Cato gñare oca menicōri sñari masu ï ñajare ñna tubiaru ñayiju Barrabás.
²⁰ Jesuware jidicā amobojayiju Pilato. Ito bajiri mucana masare busibojayiju.
²¹ Ito bajiro ï busibojarocati buto busa awasāyijarā ñna:

—Siacōruja ñre. Siacōruja ñre, yiyijarā ñna.

²² Mucana tūdi udiayi busigu ado bajiro yiyiju Pilato ñnare:

—¿Ñeoni ñeñaro yicati ñni? Yu tija, “Itina godarujami ñ”, yi masibea yu ñre. Ito bajiri ñre bajecōri jidicācuja yu, yibojayiju ï masare.

²³ Buto awasā busirā, “Yucutēoju ñre jaju sñaña”, yiyijarā ñna. Buto masa ñna awasāja, paia ujarā ñna awasāja tuocōri, “Ñna amoro bajiroti yijaro no cuni”, yi tuoñayiju Pilato. ²⁴ Ito bajiri, “Ñna amoro bajiroti yicuja no cuni”, yi tuoñayiju Pilato ñja. ²⁵ Ito bajiro tuoñacōri, masare oca menicōri sñari masare bucōayiju Pilato. Ito yicōri Jesure ñnare ñsiyiju Pilato, ñna amoro bajiro ñna yitoni.

Yucutēoju Jesure ñna jaju sñare gaye
(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Jn 19.17-27)

²⁶ Ito bajiri Jesure yucutēoju jaju sñarona ñre ñmi wayijarā ñna. Ito bajiro ñna waroca Cirene gagu Simón wame cutigu joaju wadicōri ejayiju. ñre ti bujacōri yucutēo ñre gaja rotiyijarā surara. Ito bajiri Jesús bero yucutēo gaja suyayiju ï.

²⁷ Masa jājarā ï bero suya wayijarā. Ito yicōri romia jājarā awasā otiyijarā ñre tuo mairā. ²⁸ Ito bajiro ñna otiroca ñnare juda ticōri ado bajiro yiyiju Jesús:

—Jerusalén gāna romia yure otibesa mña. Muamasiti, ito yicōri mña rñare rētarotire tuoña otiya mña. ²⁹ Ado bajiro yirā yirāji masa buto ñna tōbujari rñma: “Romia rñna mana queno wanu quenama ñna. Ito yicōri rñna rñcomena, ñjumena cuni wanuama ñna”, yirā yirāji masa. ³⁰ Guare Dios tibe yirona ado bajiro yirā yirāji masa: “Gua joe juja biaya”, yirā yirāji gūta yucurire. Ito yicōri, “Guare òjea biaya”, yirā yirāji turiare. ³¹ Yujuare tōbujaroca ñna yija, yu rēto busaro mña tōbujaroca yirā yirāji ñna, yiyiju Jesús romiare juda ticōri.

³² Ñeñaro yi jairā jūarāre ñmi wayijarā Jesús rācati ñnare jaju sñarona. ³³ Calavera wame cutiriju ejacōri Jesure jajuyijarā ñna. Ito yicōri ï rāca gāna jūarāre cuni, sīgū Jesús ya riojocaduja, ito yicōri gāji ï ya gācodujare jajuyijarā ñna cōtoni. ³⁴ ñre ñna jajuroca ado bajiro yiyiju Jesús Diore:

—Cuna, yure ñna ñeñaro yirisere ñnare ācabojoya, “Buto ñeñaro ya mani”, yi masibeama surara, yiyiju Jesús Diore.

“¿Jesús ï sñañagore ñimujua bujagu yiguñida?” yirona gūta ajeri rea ajeyijarā surara. ³⁵ Ito bajiro yi ajecōri ï ya yutabujuri gāmeri batoyijarā ñna ñja. ï godaroca jājarā masa ti ñayijarā ñre. Ito ñarā ujarā Jesure aja tudiyijarā. Ado bajiro aja tudiyijarā ñna:

—Gājerāreama masoñi ï. Riti Cristo Dios cōaru ï ñaja ñmasiti masogū yiguñi, yi aja tudiyijarā ñna.

³⁶ Surara cuni ito ñarā, ito bajiroti ñre aja tudiyijarā. ï tu eja rāgucōri uyé ide sñerise ñre iobojayijarā ñna. ³⁷ Ito yicōri ado bajiro yiyijarā ñna:

—Riti judio masa uju mñ ñaja, mñmasiti masogū yiguja mñ, yiyijarā ñna.

³⁸ Jesús ya rijoga weca udiayi gaye oca ucare wññayiju. Griego, Latín, Hebreo ocana cuni ucare ado bajiro ñayiju: “Ñni ñami judio masa uju”, yi busiyiju iti ñna ucare.

³⁹ Sīgū ñeñaro yi jaigu ï rāca godarocu ado bajiro yiyiju:

—Riti Cristo mñ ñaja mñmasiti masoña. Ito yicōri guare cuni masoña mñ, yi aja tudiyiju ñre.

⁴⁰ Gāji gaje ɖaja gagu Jesús rāca godarocu, ado bajiro yiyiju Jesure aja tudigujare:

—¿Diore güire mati mure? Mani ñeñaro yirise waja godarā ya mani.

⁴¹ Ñeñaro yicu mani. Ito bajiri iti waja quenabeto tōbujarā ya mani. Mani ñeñaro yiado bajiroti itire waja yirā ya mani. Ito bajibojarocati ñiama ñeñaro yibicu ñabojaguti mani rāca godagu yiguiji, yiyiju i Jesure aja tudigure.

⁴² Ito yija Jesure ado bajiro yiyiju i:

—Mu rotiroju ejacōri mare tuorānūrāre mu miousuhoja yare ācabojabeja, yiyiju i Jesure.

⁴³ Ito bajiro i yija tuocōri:

—Jane adi ramuti ñe ñeñarise manojū yū rāca ñagū yigūja mu, ado yū yirise riti mare gotia yū, yiyiju Jesús ire.

Jesús i usi jedire gaye

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Jn 19.28-30)

⁴⁴ Ito bajiro iti baji ñaroca ūmua gū darecocō tujayiju. Ito yija bero macārucāro ñarocōti rāicoayiju. Yucu weca ūmacañi tujarocacō rāitlayiju.

⁴⁵ Ūmacañi ūmua gagu cūni busubisiju. Ito yicōri minijua wi yobiado saya webutiro gū darecona ñigāyiju. ⁴⁶ Ito bajiroca Jesús ado bajiro awasāyiju:

—Cūna, yū ya Ūsi āmiña mu ija, yiyiju Jesús Diore.

Ito yi tlogūti usi jedicoayiju.

⁴⁷ Surara ūju Roma gagu ito bajiro iti rētaja ticōri, Diore rācubuo busiyiju:

—Riti seti manibojañi āni, yiyiju surara ūju.

⁴⁸ Masa ito ti ñana ito bajiro iti rētaja ticōri, bojori bujarā ñna ya usi riojo jatu wayijarā. ⁴⁹ Jesús rāca baba cutigoana Galilea gāna romia ire saya wana cūni sō busaju ti rūgōyijarā ñna, ito iti bajijare.

Jesure ñna yujere gaye

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Jn 19.38-42)

⁵⁰ Sīgū ñayiju i yiro bajiroti queno yigu. José wame cutigu ñayiju i. Judea sitaju Arimatea wame cutiri cutoju gagu ñayiju i. Judio masa ūjarā ñasari masa rāca gagu ñayiju i. ⁵¹ “Ire tuorānūrāre i rotiroju miojugu yiguiji Dios”, yi tuoia yugu ñayiju i. Ito bajiri ūjarā ñasarā ñna yirisere queno ñna robo tuoīabisiju i.

⁵² Ito bajiri Pilatore busirocu wayiju i. Itoju ejacōri Jesús ya rujare seniyiju i.

⁵³ “Ba”, i yija tuocōri, Jesús ya rujare yucatēoju ñagūre rujiogu wayiju i. Ire rujiocōri saya botirona ire gūmayiju. Ito yicōri gūta tūriaju ñna goje meniadoju Jesús ya rujare cūyiju i. Yujeñañi mani goje ñayiju iti goje. ⁵⁴ Tujacāra ramu riojua ñna queno yuri ramu ñayiju José Jesure i yujera ramu. Ito bajiri jabetoti rayayiju tujacāra ramu iti busuroto.

⁵⁵ Cajero Galilea gāna romia Jesure saya wadiana gūta gojeju ire ñna cūja, “¿Ado bajiro cūati ñna?” yi tiyijarā ñna. ⁵⁶ ñna cūja bero wiju tūdi wayijarā ñna. Wiju tūdi ejacōri queno sutirise, ito yicōri ruju ture gaye quenoyijarā ñna. Ito yija judio masa ñna rotiado bajiroti tujacāra ramu ñacōayijarā ñna.

24

Jesús i tūdi catire gaye

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Jn 20.1-10)

¹ Tujacāra ramu bero busuri jiju tūdi tirā wayijarā ñna. Sutirise ruju ñna turotire ñna moa quenore ñami wayijarā ñna. Gājerā romia cūni ñna rāca wayijarā. ² Itoju ejacōri ñna tija gūta goje biado gajeroju iti cū ñaja tiyijarā ñna.

³ Ito bajija ticōri, sājajiyarā ĩna. Sājacōri mani Ʋjũ ya rujare ti bujabisijarā ĩna. ⁴ Ito bajija ticōri, Ʋajiyarā ĩna. Ito yicōri, “Ito yirũja manire”, yi masibisijarā ĩna. Ito bajiro ĩna baji ñaroca Ʋmũa jũarā ĩna tũ rũgōja tiyijarā. Saya yorise sãñarā ñayijarā ĩna. ⁵ ĩnare gũirā jacaũ muqueayijarā ĩna. Ito bajiro ĩna gũija ticōri, ado bajiro yiyijarā ĩna Ʋmũa:

—¿No yija ĩ catibojaroti godanare ĩna yujeroũ Ʋmati mũa? ⁶ Mami ĩ adojũ. Catigũ ñami ĩ. Mũcana tũdi catirũ ñami ĩ. Galilea ñagũ mũare ĩ busire tuoĩate mũa. Ado bajiro mũare gotiñi ĩ: ⁷ “Yũ Masa Rĩjorure ñeñaro yirā yare ñiacōri yũ tũbujaroca yirā yirāji ĩna. Ito yicōri yare yucutẽojũ sĩařa yirāji ĩna. Ito bajiro ĩna yibojarocati mũcana Ʋdia rũmũ bero catigũ yigũja yũ”, yi gotiñi Jesũs mũare, yiyijarā ĩna romiare.

⁸ Ito bajiro ĩna yija tuoćōri, Jesũs ĩ busire gaye tuoĩa bujayijarā ĩna. ⁹ Ito yija bero iti tuo tũdi wacōri Jesũs rãca riasotigoana coga gũbojeno ñarā, ito yicōri ito ñarãre cuni jeyaro ĩna tigorere gotiyijarā ĩna. ¹⁰ ĩna romia Jesũs rãca riasotigoanare oca Ʋmi wana ñayijarā Marĩa Magdalena, Juana, Marĩa Santiago jaco cuni. Ito yicōri gãjerā romia cuni ñayijarā iti oca gotiana. ¹¹ Ito bajiro romia gotija tuoćōri, “Bũrãti yama”, yi tuoĩayijarā Jesũs rãca riasotigoana. Ito bajiri ĩnare tuořanũbisijarā ĩna.

¹² Ito bajibojarocati Pedroama Ʋmaquedi wacōri masari cuma tigu wayijũ. Ito totija ĩ tija gũmado riti gajeroũ iti cũ ñaja tiyijũ ĩ. Ito bajija ti Ʋcacōri ĩ ya wija tũdi wayijũ ĩ.

*Jũarā ĩ rãca riasotigoanare Jesũs ĩ goaĩore gaye
(Mr 16.12-13)*

¹³ Ito rũmũ riti jũarā Jesũs rãca riasotigoana Emaũs wame cutiri cutoju wasũoyijarā. Jerusalén sũjua once kilómetrocũ ñayijũ Emaũs cuto. ¹⁴ Jeyaro ĩna tigare gaye warãti busi wayijarā ĩna. ¹⁵ Ito bajiro ĩna tuoĩa busi waroca Jesuti mũcana ĩna tũ ejacōri ĩna rãca wayijũ. ¹⁶ ĩre tigoana ñabojarãti “Jesuti ñami ĩ”, yi masibisijarā ĩna. ¹⁷ Ito bajiro ĩna waroca Jesũs ado bajiro ĩnare seniĩayijũ:

—¿Ma warā ñe gaye tuoĩa busiati mũa? Ito yicōri, ¿no yija bojori bujati mũa? yiyijũ Jesũs ĩnare.

¹⁸ Ito ĩ yija tuoćōri, Cleofas wame cutigũ, ado bajiro cudiyijũ:

—Masa jeyaro Jerusalénju rẽtare gayere masiama ĩna. ¿No yija Jerusalénju ñaru ñabojaguti itire masibeati mũa? yiyijũ ĩ Jesure.

¹⁹ Ito bajiro ĩ yija tuoćōri:

—¿Ñe rẽtcati? yiyijũ Jesũs.

Ito ĩ yija ado bajiro yiyijarā ĩna Jesure:

—¿Jesũs Nazaret gagure rẽtare masibeati mũa? Ado bajiro bajia iti. Diore goti ĩsiri masũ ñaquĩ ĩ. Jaje tiyamani yiquĩ ĩ. Ito yicōri Dios ĩ masirisena masare riasoquĩ ĩ. Dios cuni ĩre rũcũbũoñi. ²⁰ Paia Ʋjarā, gũa Ʋjarā cuni ĩre sĩa rotirā gãjerãre ĩsicā ĩna. Ito yicōri yucutẽojũ ĩre sĩa roticā ĩna. ²¹ “ĩ ñagũ yiguĩji gũa masa Israel gãna Ʋju. Gũare masorocu ñaguĩji ĩ”, yi tuoĩabojacu gũa. Ito bajibojarocati Ʋdia rũmũ tũja ĩre ĩna sĩaja bero. ²² Jijũ gũa rãca gãna romia masari cuma tirā wabojana. Ñe manoti ti ejayijarā ĩna. Ito bajiri gũare ĩna goti tũdi ejajare Ʋcabũ gũa. ²³ Gũa tũ ejacōri ado bajiro goticā ĩna: “Dios ñaro gãna ángel mesare jũarā tibũ gũa. ‘Mami Jesũs. Catigũ ñami’, yi gotima ĩna gũare”, yi goti tũdi ejacā gũare romia. ²⁴ Gũa rãca gãna coriarā wacōri masari cuma tirā ejañi. Ito bajiri romia ĩna gotiado bajiro ti ejayijarā ĩna. Itoju Jesure ti bujabisijarā ĩna cuni, yiyijarā ĩna Jesure.

²⁵ Ìna ito yija tuoċōri, ado bajiro yiyijũ Jesús Ìnare:

—Queno tuoċa masimena ña mua maji. Ito bajicōri, Diore goti Ìsiri masa Ìna gotija tuoċa ñabojarāti Ì ocare tuoċũu jeobea mua maji. ²⁶ Yũre tuoċa yurā ado bajiro yi ucayoñi Diore goti Ìsiri masa: “Dios Ì ñaroja Ì ejaroto riojua tōbujagu yiguĵi Cristo Dios Ì cōaru”, yi ucayoñi Diore goti Ìsiri masa, yiyijũ Jesús Ìnare.

²⁷ Ito Ì yija bero Dios oca tuti Ì oca gaye iti busija Ìnare goti rētobuyijũ Jesús. Cajero Moisés Ì ucara tuti gaye Ìnare goti rētobuyijũ Ì. Ito yicōri Diore goti Ìsiri masa Ìna ucare cuni goti rētobuyijũ Jesús Ìnare.

²⁸ Ìna wara cutojũ ejacōri gaje majũ riojoti rēta wacũ bajiro yiyijũ Jesús. ²⁹ Ì rēta wabe yirona ado bajiro yiyijarā Ìna:

—Ado gua rāca tujaya mu. Ũmacañi quedi sājacoami. Rāio wato ya ĩja, yiyijarā Ìna Jesure.

Ìna ito yija tuoċōri, Ìna rāca wijũ sājayijũ Jesús ito canirocũ. ³⁰ Bara casabo tu Ìna rujiroca naju āmi ucoyijũ Jesús. Ito yicōri, “Queno ya Dios mu”, yiyijũ Ì. Ito Ì yija bero igata batocōri Ìnare Ìsiyijũ Ì. ³¹ Ito bajiro Ì yirocati Ìna ya cajeari titācādo robo bajiro ejayijũ Ìnare. Ito bajiri Jesure ti masiyijarā Ìna ĩja. “Jesuti ñami āni”, Ìna yirijati godacoayijũ Jesús mucana. ³² Ìna jūarā ado bajiro gāmeri busiyijarā Ìna:

—Ma manire Ì busi wadija queno uci quedi sājamu manire. Ito yicōri Dios oca tuti gaye manire Ì goti rētobuya queno uci quedi sājamu manire, yi gāmeri busiyijarā Ìna.

³³ Ito bajija bero yumenati riojoti Jerusalénjũ tudicoayijarā Ìna ĩja. Jerusalénjũ Ìna ejaroca coga gubojeno Jesús rāca riasotigoana, ito yicōri Ìna rāca gāna cuni minijua ñayijarā Ìna. ³⁴ Ìna jūarā tadi ejaja ticōri, ado bajiro goti bocayijarā Ìna.

—Riti mucana mani Ũjũ caticoañi. Simón Ìmasiti ĩre tiñi, yi goti bocayijarā Ìna.

³⁵ Ito yija Ìnajua cuni Ìna ma waroca Ìnare bajire gayere gotiyijarā Ìnajua cuni mucana: “Ma gua waroca sīgũ suaquĩ guare. Wijũ ejacōri naju Ì bato Ìsija ticōri, ‘Jesuti ñami āni’, yi ti masicũ gua cuni”, yi gotiyijarā Ìna, ito minijua ñanare.

*Ì rāca riasotigoanare Jesús Ì goaĩore gaye
(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Jn 20.19-23)*

³⁶ Ito bajiro Ìna busi ñarocati Ìna wato goaĩoyijũ Jesús mucana.

—Ñati mua. Ñe mano queno ñaña mua, yi ejayijũ Jesús Ìnare.

³⁷ Ito bajija ti uacōri gũiyijarā Ìna, “Wujo ñaroja”, yirona. ³⁸ Ìna gũijare ado bajiro yiyijũ Jesús:

—¿No yija ti ucati mua? ¿No yija, “Jesuti ñami. Jesuti ñaguĵi gajea”, yi tuoċati mua? ³⁹ Yũ ya āmo tiya mua. Ito yicōri yũ ya gubori cuni tiya mua. Yuti ña yũ. Yũre queno ticōri moalaña mua. Wujo ñajama yũ robo bajiro gōa cuti, ri cuti yibetoja, mua tija, yiyijũ Jesús Ìnare.

⁴⁰ Ito yicōri Ì ya āmori Ì ya gubori cuni Ìnare Ìoyijũ Ì. ⁴¹ Wanubojarāti, “Ì meje ñaguĵi”, yirona ucayijarā Ìna. Ito bajija ticōri, ado bajiro yiyijũ Jesús Ìnare:

—¿Bareoni jabeto ñacuati muare? yiyijũ Jesús Ìnare.

⁴² Ito yija wai jūora cuji co cuji ĩre Ìsiyijarā Ìna. ⁴³ Itire boca āmicōri Ìna tiro riojo bayijũ Ì. ⁴⁴ Iti bacōri ado bajiro yiyijũ Jesús Ìnare:

—Canuti yũre rētacati gayere mua rāca ñagũjũ. “Ado bajiro rētaru yiroja yũre”, yi goticācũ yũ muare. Ado bajiro muare yicũ yũ: Moisés Ì ucare, Diore goti Ìsiri masa Ìna ucare, David ñayorũ Ì ucarena cuni, “Ado bajiro rētaru yiroja

Dios ĩ cōarure”, yi ucañi ĩna. “Ĭna ucado bajiroti yare rētarō yiroja”, yi mware goticācu yu, yiyiju Jesús ĩnare.

⁴⁵ Ito ĩ yija bero Dios oca tuti gaye ĩna tuo masitoni ĩnare goti rēto buyiju ĩ.

⁴⁶ Ado bajiro yiyiju ĩ ĩnare:

—Cristo Dios ĩ cōaru quenabeto tōbujacōri godagu yiguĭji. Ito yicōri mɛcana godana wato ñabojacōri tãdi catigu yiguĭji mɛcana. ⁴⁷ Iti oca masa jeyarore goti ucure ñaro wado yiroja. “Mwa ñeñaro yirisere jidicãña. Ito yicōri Jesucristore tuorũnuña ñeñaro mwa yirise Dios ĩ ācabojotoni”, yi goti ucure ñaro wado yiroja. Jerusalén gānare goti tiocōri masa jeyarore goti ucure ñaro wado yiroja, yi gotia Dios oca. ⁴⁸ Ito bajiro iti rētaja tigoana ña mwa. ⁴⁹ Yu Jacu ĩ rotiado bajiroti mware Espiritu Santo queo sãgũ yiguja yu. Espiritu Santona sɔorititi Dios ĩ masirise mware ĩ queo sãroto riojna ado Jerusalénjuti ñacōaña maji, yiyiju Jesús ĩnare.

*Macãrucũrojũ Jesús ĩ mwa ware gaye
(Mr 16.19-20)*

⁵⁰ Ito bajiro ĩ yija bero Betaniaju ĩnare āmi wayiju. ĩ ya āmori ñu mɛocōri, “Mware queno yijaro Dios”, yiyiju ĩ. ⁵¹ Ito bajiro ĩnare ĩ yija bero ũmacũju āmi wayiju Dios ĩre. ⁵² Buto ĩre rãcubuo wanu quenacōri Jerusalénju tãdi wayijarã ĩna. ⁵³ Ito yicōri co rãmu rãyabeto rãcubuarã Dios ya wiju minijuasotiyijarã ĩna. Itocō ña.

El santo evangelio según San Juan

Dios oca gotirocɔ masa rāca Cristo ɪ ɲare gaye

¹ Cajero ɲe manirajuti Cristo, Dios oca goti rētoɓurocɔ ɲacāyijɔ. ɪ Dios rācati ɲayijɔ. Ito yicōri ɪti ɲayijɔ Dios. ² Adi macārucāro ɪ rujeoroto rioɲajɔ Dios rāca ɲacāyijɔ Cristo. ³ ɪna suoriti macārucāro gaye jeyaro rujeoyijɔ Dios. ɲejua gaje Cristo manoti rujeobisijɔ Dios. ⁴ ɪti ɲami catitɲāre rucogɔ. Ito yicōri ɪti ɲami busurise rucogɔ. Ito bajigɔ ɲari masa ɪna tɔo masiroca yi masiami ɪ. ⁵ Rāitɲaroɲɔ masa ɪna ɲeɲaro yiboɲaja cɔni busu masiguɲi Cristo. “ɲeɲaro yirā ɲa mani”, ɪna yi masiroca, yigɔ yiguɲi Cristo. Ito bajiri ɪre rētoɓu masibicɔ yiguɲi rāitɲaro ɲagɔ rāmɔa ɲɔ.

⁶ Sīgɔ ũmugɔ ɲaquɪ gɔa masare ɪ riasotoni Dios ɪ cūɔ. ɪ wame cutiquɪ Juan idé guri masɔ. ⁷ “Cristo ɲami busurise rucogɔ”, masare yi riasorocɔ wadiɲi Juan idé guri masɔ. Cristore masa ɪna tɔorūnɔtoni Dios ocare gotigɔ wadiɲi Juan idé guri masɔ. ⁸ ɪ meɲe ɲaɲi busurise rucogɔ. Cristo, busurise rucogare bɔsi ɪsigɔ wadirɔ ɲaɲi Juan. ⁹ Busurise rucosagɔ ɪ ɲaquɪ Cristo. Jeyaro masa ɪna tɔo masitoni wadirɔ ɲaquɪ Cristo. Ito bajigɔ ɲari ɲajediro masa ɪna tɔo masitoni wadiɲi ɪ.

¹⁰ Adi macārucāro rujeoroto rioɲajɔ ɲacāyijɔ ɪ Dios oca gotiri masɔ. ɪna suoriti adi macārucāroɲɔ Dios ɪ menire ɲabojarocati adi macārucāro gāna masa ɪre ti masibisijarā maji. ¹¹ Adi macārucāro ɪ rujeore ɲabojarocati ɪ ɲarāɲua ɪre boca āmibisijarā. ¹² Gājerā coriarāma ɪre queno boca āmiyijarā. Ito yicōri ɪre tɔorūnɔyijarā ɪna. Ito bajiri ɪre ɪna tɔorūnɔɲare Dios rɪa ɪna ɲaroca yiyijɔ Cristo. “Yare masogɔ yiguɲi Cristo”, yi tɔorūnɔrāre Dios rɪa ɪna ɲaroca yiyijɔ Cristo. ¹³ Ito bajiri Dios rɪati ɲama ɪna ɪja. ɪre boca āmicōri ɪ rɪa ɲama ɪja. Masa ɪna rɪa cutirona ɪna yiro bajiro meɲe ɲa. Dios rɪati ɪna ɲaroca Cristo ɪ yiana ɲama ɪna. Ito bajiri Dios rɪati ɲama ɪna ɪja. Ito yicōri Dioti ɲami ɪna Jacɔ.

¹⁴ Dios oca gotiri masɔ manire bajiroti ruɲɔ cuticōri, mani wato ɲa ucuquɪ. ɪti ɲami masare ti maigɔ, ito yicōri rioɲo gotigɔ. ɪ, Dios Macɔ sīgɔ ɲagūre ticōri, “ɪti ɲami busurise rucogɔ. ɪ Jacare bajiroti rētoɓo ɲasagɔ ɲami ɪ cɔni”, yi tɔoɪa mani. ¹⁵ Juan idé guri masɔ, Cristore bɔsi ɪsigɔ ado bajiro masare gotiquɪ ɪ ejaroca:

—Āni gaye gotisɔogɔ, ado bajiro mɔare goticɔ yɔ. “Yɔ beroɲua sīgɔ ejagɔ yiguɲi. Yɔ beroɲua ejagɔ ɲabojaguti, yɔ rētoɓo ɲasagɔ ɲagɔ yiguɲi ɪ. Yɔ rioɲajɔ ɲacāɲi ɪ”, yi goticɔ yɔ, yiquɪ Juan idé guri masɔ, masare gotigɔ.

¹⁶ Mani jeyaro queno ɪ yirise boca āmisotia mani. Manire ɪ queno yiado bajiroti manire queno yitɲami maji. ¹⁷ Moisés ɲayorɔna suoriti bɔcɔrā ɪna rotire gaye manire ejayija. Dios manire ɪ ti mairise gayeama, ɪ oca rioɲo ɲasarise cɔni, Cristona suoriti manire ejayija. ¹⁸ Sīgɔɲua Diore tigɔ maquɲi. ɪ Macɔ sīguti ɪre tiguɲi. ɪ ɲaguɲi ɪ Jacɔ robo bajiroti corocō tɔoɪagɔ. “Ito bajiro bajigɔ ɲami Dios”, mani yi masitoni, manire riasogɔ ɲami Cristo.

*Jesucristore Juan ɪ bɔsi ɪsire gaye
(Mt 3.11-12; Mr 1.7-8; Lc 3.15-17)*

¹⁹ Paia mesare ito yicōri levita masare cuni cōañi judio masa Jerusalén gāna. “¿Ñimu ñati mu?” Juan idé guri masare ñna yi seniñatoni ñnare cōañi ñna. ²⁰ Ito bajiro ñre ñna seniñaja tuocōri, riojo ñnare cadiqui Juan idé guri masu:

—Yu, Cristo Dios i cōaru meje ña yu, yiqui Juan ñnare.

²¹ Macana tūdi ñre seniña quenocā ñna:

—¿Ito yijama ñimujua ñasati mu? ¿Elías, Diore goti ñsiri masujua ñatite mu? yi seniñacā ñna ñre.

—Í meje ña yu, yiqui i ñnare.

Ito yija macana tūdi ñre seniñacā ñna:

—¿Mutí ñati Diore goti ñsiri masu, “Ejagu yiguji”, ñna yicacu? yi seniñacā ñna Juan idé guri masare.

—Í meje ña yu, yiqui i.

²² Ito i yija tuocōri, ado bajiro yicā ñna:

—¿Ñimujua ñasati mu? yicā ñna. Guare roticōarāre oca āmi tūdi wa āmoa gua. Mumasiti mu gaye, ¿no bajiro guare gotiati mu? yi seniñacā ñna Juan idé guri masare.

²³ ñna ito yija tuocōri, ado bajiro cadiqui i ñnare:

—Yuti ña, yucu manojū masare oca sēoro goti ucugu: “Mani Uju i ejaroto riojua, mua ñeñaro yirise jidicācōri ñre ña yucāña”, yi goti yuri masu ña yu. Isaias ñayoru, Diore goti ñsiri masu, i yiado bajiroti yi gotia yu cuni, yiqui Juan idé guri masu ñre oca seniñacāñare.

²⁴ Juan idé guri masu tu oca seniñarā ejacāna, ñna ñañi fariseo gaye tuoīarā ñna cōana. ²⁵ Macana tūdi ñre seniñacā ñna:

—Ito yija, Cristo meje ñabojaguti, Elías meje ñabojaguti, Diore goti ñsiri masu meje ñabojaguti, ¿no yija masare idé guati mu? yi seniñacā ñna Juan idé guri masare.

²⁶ ñna ito yija tuocōri, ado bajiro cadiqui i:

—Yu masare idé guja, idenagoti idé gua yu. Sīgū ñami ado mani wato mua masibicu. ²⁷ Yu rētoro ñasagu ñami i. Yu bero ejaru ñabojaguti, yu rētoro ñasagu ñami i. ñre bajiro bajigu meje ña yuama. Yu rētoro quenagū i ñajare i rāca corocō ñado ma yu. Ito bajiro quenagū meje ñacōri i ya guboco ōja masibea yu, yiqui Juan idé guri masu ñre seniñacāñare.

²⁸ Jordán wame cutirisa tujū masare Juan idé guroca ito bajiro rētacu. Betania wame cutirijū ñacu itijū, Jordán tanima.

Oveja Macu robo bajigu ñami Jesús, yire gaye

²⁹ Ito bero gaje ramu, Jesús gua tujū i wadija tiqū Juan idé guri masu. Ito bajiri masare ado bajiro gotiqui i:

—Tiya mua, āniti ñami Dios yagu, Oveja Macu robo bajigu. Masa ñna ñeñaro yirise waja yi ñsirocu ñari Oveja Macu robo bajiro bajigu ñami i. Íti ñami adi macārucāro gānare ñna ñeñaro yirisere waja yi ñsiri masu. ³⁰ Í gaye gotisugū, ado bajiro muare goticu yu: “Yu berojua sīgū ejagu yiguji. Yu berojua ejagu ñabojaguti yu rētoro ñasagu ñagū yiguji i. Yu riojua ñacāñi i”, yi goticu yu muare. ³¹ Yu cuni, “Í ñaguji”, yi masibiticu maji. Ado ña yu masare idé gugū. “Áni ñami Dios i cōaru”, mani ñarā cuni ñna yi masitoni, yi gotia yu, yiqui Juan idé guri masu Israel sita gānare.

³² Gaje ado bajiro masare gotiqui i:

—Espíritu Santo bujare bajigu ruji wadicōri, i joejare i quedi jeaja ticu yu.

³³ ñre tibojaguti, “Íti ñaguji Cristo”, yi masibiticu yu maji. Yure masare idé gu roticacu, yare i gotigore tuoīa bajacōri, “Ániti ñami Cristo”, yi masicu yu ija. Ado

bajiro yare gotiqui i yare idé gu roticacu: “Sîgûre Espîritu Santo i quedi jeaja, mu tija, Iti ñami masare Espîritu Santo queo sâgû”, yiqui yare idé gu roticacu.
³⁴ Ire tigorû ña yu. Ito bajiri, “Dios Macu ñami i”, yi masia yu, yi gotiqui Juan idé guri masu, masare gotigu.

Jesús rāca riasotisuoana gaye

³⁵ Ito bero gaje ramu ito ñacu gua mucana. Juarā ñacu gua Juan idé guri masu rāca riasotirā. ³⁶ Jesús i rēta waja ticōri, ado bajiro guare gotiqui Juan idé guri masu:

—Tiya, āniti ñami Dios yagu Oveja Macu robo bajiro bajigu, mani ñeñaro yirise waja yi Isiri masu, yiqui Juan guare.

³⁷ Ito bajiro i yija tuocōri, Jesure suya wacu gua Ija. ³⁸ Ito bajiro gua Ire suya waja juda ticōri, ado bajiro yiqui Jesús:

—¿Ñere āmarā yati muu? yiqui Jesús guare.

—Riasori masu, ¿noju ñati mu ñaro? yi seniñacu gua Jesure.

³⁹ —Adoju tirā waya maji, yi cudiqui Jesús guare.

Ito i yijare Ire suya wacōri, i ñaroju ticu gua Ija. Ito bajiri iti ramu i rācati ñarā rāiocoacu gua. Yucu wecacō tujauquī ūmacañi.

⁴⁰ Juan idé guri masure tuocōri, yu rāca Jesure suya wacu ñaquī Andrés. I ñaquī Simón Pedro ocabaji. ⁴¹ Jesure ti masicōri, i rījoru Simónre gotirocu āmagū waquī i. I rījoru tu ejacōri, ado bajiro gotiyiju Andrés:

—Dios i cōaru Cristore bujacōa yu, yi ejayiju i.

⁴² Ito yija, Simónre gua tujū āmi wadiqui Andrés. Simónre ticōri, ado bajiro yiqui Jesús:

—Mu ña Simón, Jonás macu. Ito bajibojarocati Pedro wame cutigu yiguja mu Ija. Gūtagā yireoni ña iti, yiqui Jesús Simónre.

Natanael, Felipere cuni Jesús i jire gaye

⁴³ Ito bero gaje ramu, Galilea wame cutirita tujū waquī Jesús. Itoju ejacōri, Felipe wame cutigure bujaquī. Ito yicōri ado bajiro Ire yiqui Jesús:

—Yu rāca waya, yiqui Jesús ire.

⁴⁴ Betsaida wame cutiri cuto gagu ñaquī Felipe. Pedro ocabaji Andrés cuni ina ñaro ñacu ito. ⁴⁵ Jesure tuocōri, Natanaelre āmagū waquī Felipe. Ire bujacōri, ado bajiro Ire gotiyiju i:

—Moisés ñayoru Dios i rotire ucagu, i uca gotirure bujacōmu yu Ija. Diore goti Isiri masa ina ucarure bujacōmu yu Ija. I ñami Jesús, Nazaret gagu, José wame cutigu i masoru, yiyiju i Natanaelre gotigu.

⁴⁶ Ito yija tuocōri, ado bajiro seniñayiju Natanael:

—¿Nazaret gagu i ñaja quenagū ñaguñida muca? yi seniñayiju i Felipere.

—Waya tito, yiyiju Felipe Natanaelre. Ito bajiro yicōri gua tujū ejacā ina Ija.

⁴⁷ Natanael i ejaja ticōri, ado bajiro yiqui Jesús:

—Sîgū Israel sita gagugoro ejaquī ado. Ire ruore ma, yiqui Jesús, Natanaelre ticōri.

⁴⁸ Ito i yijare:

—¿No bajiro yare ti masiati mu? yi seniñaquī i Jesure.

—Felipe mure i jiroto riojua, higuera wame cutiricu roca mu rāgōroca tibū yu mure, yiqui Jesús ire.

⁴⁹ Ito i yija tuocōri:

—Yure Riasogu, muti ña Dios Macu, ito yicōri gua Israel sita gāna Uju ña mu, yiqui Natanael Jesure.

⁵⁰ Ito ī yija tʰocōri, ado bajiro cʰadiquī Jesús ĩre:

—Higuera wame cʰtiricu roca mʰ rʰgōroca mʰre tibʰ yʰ, ĩ mʰre yʰ yija, yʰre tʰorʰnʰati mʰ? Gaje iti rēto bʰsaro bajirise tigu yigʰja mʰ, yiquī Jesús ĩre.

⁵¹ Gaje ado bajiro gotiquī Jesús gʰare:

—Riti mʰare gotia yʰ. Macārʰcāro soje iti janaroca, Yʰ Masa Rījorʰ tʰjʰ, āngel mesa yʰ tʰjʰ ĩna rujija, ĩna mʰjaja cʰni tirā yirāji mʰa, yiquī Jesús gʰare.

2

Caná wame cʰtiri cʰtoju ĩna āmo siare gaye

¹ Jʰa rʰmʰ bero Galilea sita Caná wame cʰtiri cʰtoju āmo siare ĩaro wado yicu. Jesús jaco cʰni ĩacō itoju. ² Gʰa Jesús rāca riasotirāre cʰni basa gʰare goticā ĩna. Ito bajiri gʰa cʰni Jesús rāca ĩacu itoju. ³ Ito bajiro gʰa idi ĩaroca, ʰyé ide jedicoacu. Ito bajija ticōri, Jesús jaco ado bajiro yicō ĩre:

—ʰyé ide jedicoaju ĩja, yicō iso Jasure.

⁴ Iso ito yija tʰocōri:

—ĩCaná, no yija yʰre iti gotiati mʰ? Ti Yamani yʰ ĩoroti ejabea maji, yiquī Jesús isore.

⁵ Ito bajiro ī yija tʰocōri, iori masare ado bajiro yicō iso:

—Jeyaro ī rotiro bajiroti cʰdiya, yicō iso ĩnare.

⁶ Itoju ĩacu ide gōnaraduri, gūtana ĩna menira sotari. Coga āmojeno sotari ĩacu. Ide gōnacōri bʰcʰrā ĩna rotiado robo bajiro ĩna coesotiri sotari ĩacu iti sotari. Cincuenta, setenta cʰni ide coari dajarise ĩacu iti sotari. ⁷ Iori masare ado bajiro rotiquī Jesús:

—Adi sotarire ide jio dajoya, yiquī Jesús ĩnare.

Ito ī yija tʰocōri, iti sotari ĩnarocōti jio dajocā ĩna. ⁸ ĩna cʰdija ticōri, ado bajiro rotiquī Jesús ĩnare:

—Jabeto gōnacōri, basa ʰjʰre ĩsitēña mʰa, yiquī ĩ ĩnare.

Ī rotiro bajiroti yicā ĩna. Basa ʰjʰre ide iocā ĩna. ⁹ Ite ide ī boca idija, ʰyé ideti ĩacoacu iti ĩja. “Ito gaye ĩaroja”, yi masibitiquī ĩ. Iori masa riti masicā ĩna āmiadore. Iti idicōri, mame manajo cʰtigʰre ji ĩŋucaquī basa ʰjʰ. ¹⁰ ĩ ejaroca ado bajiro ĩre yiquī ĩ:

—Gājerāma, basa ĩna menisʰoja, quenarise iosʰocā. Jairo masa ĩna idija bero quenasabiti ide iocā ĩna. Mʰāma gaje idire rētoro quenarise seoyija mʰ. Adocāta mʰ ĩorise quenarise ĩa, yiquī basa ʰjʰ mame manajo cʰtigʰre.

¹¹ Iti ĩacu tiyamani Jesús ĩ ĩosʰore Galilea sita, Caná wame cʰtiri cʰtoju. Iti ticōri, rētoro ī masirise ī ĩoja, ticʰ gʰa, ī rāca riasotirā. Ito bajiri ĩre tʰorʰnʰacu gʰa ĩja.

¹² Iti basa rētaja bero Capernaum wame cʰtiri cʰtoju wacu gʰa Jesús rāca. Ī jaco, gʰa ī rāca riasotirā, ī ĩarā cʰni ī rāca wacu gʰa. Itoju yoa bʰsari ĩa ucucu gʰa.

Niyeru wasoari masare Jesús ĩ bucōare gaye (Mt 21.12-13; Mr 11.15-18; Lc 19.45-46)

¹³ Judio masa pascua basa ĩna meniroti rʰmʰ riojuaca rʰmʰ Jerusalénju wacu gʰa Jesús rāca. ¹⁴ Itoju Dios ya wi ejacōri, ta wecʰa, oveja, buja ĩsiri masare ti bʰjaquī Jesús. Ito yicōri niyeru wasoari masa ĩna rujiadoju, ĩna rujija ti bʰjaquī ĩ. ¹⁵ Ito bajiro ĩna yi ĩaja ticōri, bajera ma meniquī Jesús. Ito bajiro yicōri, ĩna ya wecʰa rāca, ĩna ya oveja rāca Dios ya wi ĩarāre bucōaquī Jesús. Niyeru wasoari masa ya niyeru cujirire ware batecōquī ĩ. ĩna ya

casabori gaye tujəda queoquĩ Jesús. ¹⁶ Ito yicōri, buja ĩsiri masare ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Āna mũa ĩsironare āmi budi wasa mũa. Yũ Jacu ya wire gajeoni ĩsira wi godo weobesa mũa, yiquĩ Jesús ĩnare.

¹⁷ Ito bajiro ĩ yija tucōri, Dios oca tuti gotire tucōia bujacu gua ĩ rāca riasotirā: “Buto mũa ya wire tucōia rucubuo ya”, yĩ Dios oca tuti gotire gaye tucōia bujacu gua.

¹⁸ Ito yija ito ñarā judio masa Jesure seniñacā:

—¿No bajiro ĩogũ yigujada mũa, “Dios ĩ rotirena waibucurā ĩsiri masare bucōa mũa”, gua yitoni? yĩ seniñacā ĩna Jesure.

¹⁹ ĩna ito yija tucōri, ado bajiro cudiquĩ Jesús ĩnare:

—Adi Dios ya wire mũa ruyurioja, udia rumũa beroti mucana tũdi iti wire jōrojugũ yiguja yũ, yiquĩ Jesús ĩnare.

²⁰ Ito ĩ yija tucōri:

—Cuarenta y seis rodori sejayijarā ĩna adi wi menirā. Muáma, “Udia rumũa beroti jōrojugũ”, ¿yire masiati mũa? yicā ĩna Jesure.

²¹ Ito bajiro Dios ya wire Jesús ĩ tucōia busija, ĩ ya ruju gayere busigu yĩni Jesús. ²² Iti Jesús ĩ busigore mucana tũdi Jesús ĩ catirocajũ, ĩ busigore tucōia bujacu gua, ĩ rāca riasotigoana. Ito bajiri Dios oca ĩ busigore canĩ tuorũnacu gua ĩja.

Mani tucōiarise masi jeogũ ñami Jesús, yire gaye

²³ Jerusalén ñacōri, pascua basa ĩna meniroca jaje tiyamani masare ĩoquĩ Jesús. Ito bajiro ĩ yijare, jājarā masa ĩre tuorũnacā ĩna ĩja. ²⁴ “Masa jeyaro ñeñaro yirā ñama”, yĩ ti masicōri, ĩnare queno tuorũnusabitiquĩ Jesús. ²⁵ Masa jeyaro ĩna ya usiju ĩna tucōiarise ti masigũ ñaquĩ Jesús. “Ito bajiro bajirā ñama masa”, yĩ tucōia masicāñi Jesús.

3

Nicodemo Jesús tũ ĩ ejare gaye

¹ Sīgũ fariseo gaye tucōiagũ, Nicodemo wame catigu ñayiju. Judio masa rāca ñasagu ñayiju ĩ. ² ĩ Nicodemo, ñamiju Jesure tigu ejayiju. ĩ tũ ejacōri, ado bajiro yiyiju ĩ Jesure:

—Riasori masu, “Guare riasotoni mure cōañi Dios”, yĩ tucōia gua mure. Mũ rāca Dios ĩ ñajare tiyamani ĩo masia mũa. Ñimujua gāji tiyamani mũa ĩoro bajiro yibiquĩji, Dios ĩ rāca ñabeja, yiyiju ĩ Jesure.

³ —Riti mure ado bajiro gotia yũ. No mucana tũdi rujea quenobicu Dios ĩ rotiroju tibiquĩji, yiyiju Jesús Nicodemore.

⁴ Ito ĩ yija tucōri, ado bajiro Jesure seniñayiju Nicodemo:

—¿No bajiro umugũ jaigu ñacābojaguti mucana tũdi rujea quenoguĩjida? ¿Jacore sājacōri, mucana tũdi rujea quenoguĩjida? yĩ seniñayiju ĩ Jesure.

⁵ —Riti mure gotia yũ. Masa jeyaro jacona rujearāji. Ito bajibojarocati Espiritu Santana rujeabicu Dios ĩ rotiroju ejabiquĩji. ⁶ Masana rujeana, masati ñarāji. Espiritu Santana rujeana ĩ ya usina catitĩñarā yirāji ĩna. ⁷ “No Dios tujũ eja āmoja, mucana tũdi rujea quenoja quena”, ya yũ mure. Ito bajiro yũ yija, tucō uacabesa mũa. ⁸ Mino iti āmoro bajiroti wēa ñucaro yiroja. Mino iti udija tucōa mani. Ito bajibojarocati, “Ito gaye wadiroja, ito waroja”, yĩ masibea mani. Ito bajiroti bajigu ñami Espiritu Santo canĩ. “Ñimujare

itocõ rujea quenogũ yigũji Espíritu Santo”, yi masibea mani, yiyijũ Jesús Nicodemore.

⁹ Ito yija m̃cana t̃adi senĩa quenoyijũ Nicodemo:

—¿No bajiro bajirojada iti? yi senĩayijũ ĩ Jesure.

¹⁰ Ado bajiro ĩre c̃adiyijũ Jesús:

—Israel sita g̃anare riasori masũ ñasagũ ña mũ. ¿Ito bajibojaguti adi gayeama masibeati m̃a? ¹¹ Riti m̃are gotia yũ. Yũ masirisere busia yũ. Ito yicõri yũ tigore m̃are gotia yũ. Ito bajibojarocati yũ gotirisere queno t̃orũnubea mũ. ¹² Adi sitajũ gaye yũ busirise m̃a t̃orũnubeja, Dios ĩ ñaroju gaye yũ busija c̃ani, t̃orũnubicu yigũja mũ, yiyijũ Jesús ĩre.

¹³ Gaje ado bajiro gotiyijũ Jesús:

—Sĩgũ ũmacũjũ mujagorũ maquĩji. Yũ sĩgũti ña ũmacũjuna ruji wadicõri m̃cana t̃adi itojũ m̃aja warocũ. Yũ ña Masa Rĩjorũ. Yuti ña itojũ m̃aja warocũ. ¹⁴ Jane mejeju Moisés ñayorũ yucũ manojũ ĩna ña ucuroca yucũ joe ãñare jeoyijũ, masa ĩna ti m̃uotoni. ãñare ti m̃uocõri ãña cuni ecoana ñabojarãti godabisijarã ĩna. Ito bajiroti yũ c̃ani Masa Rĩjorũ, yucuna m̃ao ecogu yigũja. ¹⁵ No yare t̃orũnugũti godabicũ yigũji catitiñagũ yigũji, yiyijũ Jesús Nicodemore gotigũ.

Ñajediro masare Dios ĩ maire gaye

¹⁶ Ñajediro masare buto maiyijũ Dios. Ito bajiri ĩ Macũ sĩgũ ñagũre c̃oyijũ, masare ĩ goda ĩsitori. No Jesure t̃orũnugũti godabiquĩji, catitiñagũ yigũji.

¹⁷ Adi mac̃aruc̃uro g̃anare ĩ ruyuriotoni meje ĩ Mac̃are c̃oyijũ Dios. Ado robojũ bajiyijũ. Masare masojaro yirocũ ĩ Mac̃are c̃oyijũ Dios.

¹⁸ No ĩ Mac̃are t̃orũnugũre waja senibicu yigũji Dios. No Dios Macũ sĩgũ ñagũre t̃orũnubicu, ĩ t̃orũnubitiire waja ĩre ruyuriogũ yigũji Dios. ¹⁹ “Yũ Mac̃are t̃orũnubenare ĩnare ruyuriogũ yigũja yũ”, yicãni Dios. Ado bajiro baja: Busurise r̃ocogũ ñari masa ĩna t̃uo masiroca yi masiami Jesús. Ito bajiri adi tuti ejacõri, “Ñeñaro yirã ña mani”, masa ĩna yi masiroca yiñi Jesús. Buto ñeñaro yi jairã ñari busurise r̃etoro r̃ait̃larisere ãmoyijarã ĩna. Quenarise yi ãmobicicõri ñeñarisejuare riti buto yi ãmoyijarã ĩna. Ito bajiri Jesure ĩna t̃orũnubitiire waja jeame ãjuroju ĩnare c̃ogũ yigũji Dios. ²⁰ Ñeñaro yirã ñarocõti busurise ti teama ĩna. Ito bajiri busurise r̃ocogũ yũ ñajare, yare boca ãmimenaji ĩna. ĩna ñeñaro yirise goabe yirona yare boca ãmimenaji ĩna. ²¹ Oca riojo gotire c̃adirãma, yũ busurise r̃ocogũre boca ãmirã yirãji ĩnama. Ito bajiri ĩna queno c̃adija ticõri, “Ĩna queno yiroca yami Dios”, yi ti masirã yirãji g̃ajerã, yiyijũ Jesús Nicodemore.

Juan idé guri masũ Jesús gayere ĩ gotire gaye

²² Ito yija bero, g̃ua Jesús r̃aca riasotirã ĩ r̃aca Judea sitajũ wacũ. Itojũ yoa busari ĩ r̃aca masare idé gu ñacũ g̃ua. ²³ Juan idé guri masũ c̃ani Salim c̃uto s̃ojũ Enón wame c̃utiri c̃utojũ masare idé gu ñayijũ ĩ c̃ani. Itojũ ide jairo iti ñajare, masa j̃ajarã idé gu rotirã ejayijarã. Ito bajiri ĩnare idé gu yijũ Juan. ²⁴ Ito bajiro r̃etayijũ, Juan idé guri masure ĩna tubiaroto r̃iojũ.

²⁵ Ito baji ñaroca coriarã Juan idé guri masũ r̃aca riasotirã, sĩgũ judio masũ r̃aca g̃ãmeri busi ñayijarã ĩna. “Buc̃urã ĩna rotiado bajiro mani c̃adija ticõri, mani ñeñaro yirisere coegũ yigũji Dios”, yi g̃ãmeri busi ñayijarã ĩna. ²⁶ ĩna g̃ãmeri busija bero Juan t̃a ejacõri ado bajiro senĩayijarã ĩna:

—Guare riasogu, ¿Jordán wame cutirisa siduja mu tigorure masiati mu? Í gayere guare busibu mu. Adi rumuri buto masare idé guguji. Ito bajiri masa íre riti suyaraji ina, yi gotiyijarā ina Juan idé guri masare.

²⁷ Ina ito yija tuocōri:

—Ñe manoti ñarāji masa, Dios í isibeja. Dioti ñami masa ina moaroti cūri masu. ²⁸ “Yu meje ña Cristo. Í ejaroto riojua Dios í cōa yura ña yu”, yari mware goticācu yu. “Ito bajiro gotiqui Juan guare”, yi masirā ña mua, yiyiju Juan í rāca riasotirāre. ²⁹ Goti masiore ocana ado bajiro gotiyiju Juan: “Āmo siari rumu isore ñiagū, iso manuju ñarocu ñaguji í. Í, āmo siagu baba, í āmo siare gaye í tuoja buto wanu quenagū yiguji í. ‘Masare idé gugu yiguji’, mua yija tuocōri, itire bajiroti wanu quena yu cani. ³⁰ Yu rētoro ñasagu í ñare āmoa yu. Yure ina rācuburo rēto busaro masa íre rācubore āmoa yu”, yiyiju Juan í rāca riasotirāre.

Ūmacāju wadiru ñami Cristo, yire gaye

³¹ Ūmacāju gagu wadiru, í ñami ñasagu. Nimu gāji í rētoro ñasagu maquji. Adi macārucūroju rujearu í ñami adi macārucūro gagu. Ito bajiri adi macārucūro gaye busiami í. Ūmacāju gagu wadiruama í ñami ñasagu. ³² Í tigare, í tuogore cani busiami íocū. Ito bajibojarocati, noajua queno tuorūnubeama í busirisere. ³³ No íre tuorūnugūti, “Queno riojo yigu ñami Dios”, yi masiguji íocū. ³⁴ Dios í cōaruama Dios ocareti gotiguji. Jabetacā meje í ya usi queo sāgū yiguji Dios íre. ³⁵ Í Macare maigū, “Jeyaro rotijaro í”, yirocu Cristore cūni maní Jacu Dios. ³⁶ No Dios Macare tuorūnugūti catitīñagū yiguji. Í Macare tuorūnabicuama catitīñare bujabicu yiguji. Íocūreama buto ñeñaro í tōbjaroca yigu yiguji Dios.

4

Samaria sita gago rāca Jesús í busire gaye

¹ “Juan rēto busaro masare idé guami Jesús, ito yicōri íre jājarā busa suyama ina”, yire gaye masiñi fariseo gaye tuoīarā. ² Quenogoroama Jesús meje masare idé guquī. Gua Jesús rāca riasotirāju masare idé gucu gua. ³ Fariseo gaye tuoīarā ina masija tuocōri, Judea sitare wacoacu gua Jesús rāca. Ito yicōri Galilea sitaju wacu gua macana.

⁴ Ito warā riti Samaria sitaju ejacu gua. ⁵ Ito rēta wacōri, Sicar wame cutiri cutoju ejacu gua. Iti cuto Jacob ñayoru í macu Josere isira sita tu ñacu iti cuto. ⁶ Itoju ñacu Jacob ñayoru ya ide goje. Boga wadiru ñari iti goje tu eja rūjūquī Jesús. Ūmua gudareco ejarecōro ñacu. ⁷⁻⁸ Guama í rāca riasotirā cutoju wacu bare waja yirā warā. Itoju Jesús í rujiroca, sigō Samaria sita gago ide gōnagō ejayijo. Iso ejaja ticōri, isore ado bajiro ide seniyyiju Jesús:

—Ide ioya yure, yiyiju í isore.

⁹ Ide í senija tuocōri, ado bajiro yiyijo Samaria sita gago:

—¿Mu no yija judio masu ñabojaguti, yu Samaria sita gagore ide seniati mu? yiyijo iso Jesure. Samaria sita gāna rāca judio masa rāca queno baba catibitibicōri, ito bajiro yiyijo iso.

¹⁰ Iso ito bajiro yija tuocōri:

—Dios í isiroti mu masija, ito yicōri, “Í ñami yure ide senigū”, mu yi masija, yujuare ide seniboroja mu. Ito bajiro mu yija, ide catitīñare gaye mure isiboraja yu, yiyiju Jesús isore.

¹¹ Ito í yijare:

—Ñena ide gōnare ma mure. Jubeju ña ide goje. ¿Noju gaye yure ide catitĩñare gaye ñsigũ yigujada mu? ¹² Mani riojuu gagu Jacob ñayoru adi goje ide gojere cūñi ĩ. ĩ cuni idiñi iti goje gaye. ĩ rĩa cuni idiñi. ĩ ya ecana cuni idiñi. ĩ rēto busaro ñasagu ñati mu? yiyijo iso Jesure.

¹³ Ito bajiro iso yija tuocōri, ado bajiro cadiyiju Jesús isore:

—No adi goje gaye ide idibojarāti, mucana tūdi idi āmocoarā yirāji. ¹⁴ No ide catitĩñare gaye ya ioana, mucana tūdi idi āmomena yirāji. Yu ĩnare ide iorise ide ūmaburi goje robo bajiro ūmabato ñaro yiroja, ĩna catitĩñatoni, yiyiju Jesús isore.

¹⁵ Ito ĩ yija tuocōri:

—Yu ũju, iti gaye ide āmoa yu cuni, mucana tūdi ide yu idibe yiroco. Ito yicōri mucana tūdi adi goje gōnagō wadibe yiroco, yiyijo iso Jesure.

¹⁶ Ito yija, ado bajiro yiyiju Jesús isore:

—Wasa, mu manujure jitēña, ito yicōri adoju waya, yiyiju Jesús isore.

¹⁷ Ito ĩ yija ado bajiro cadiyijo iso:

—Manuju maco ña yu, yi cadiyijo iso.

—“Manuju maco ña yu”, mu yirise riti ya mu. ¹⁸ Co ñajamocō āmua rāca ñagoro ña mu. Ito bajicōri adocāta mu rāca ñagũ, mu manuju meje ñami ĩ. Ito bajiri, “Manuju maco ña yu”, mu yiriseama riti ya mu, yiyiju Jesús isore.

¹⁹ Ito ĩ yija tuocōri, ado bajiro yiyijo iso ĩre:

—Yu ũju, jeyaro masigōcũ ña mu. “Diore goti ĩsiri masu ñami āni”, ya yu mure. ²⁰ Gua Samaria sita gāna ñicusabatia, adi buroju Diore rūcubuoñi. Mua judio masama, “Jerusalénju Diore rūcubuoja quena”, ya muāma, yiyijo iso Jesure.

²¹ Iso ito yijare:

—Yure tuorũñña romio mu. Co rumu Diore mua rūcubuoṛoti rumu ejaro yiroja. Adi buro meje, ito yicōri Jerusalénju wamenati Diore rūcubuo ñarā yirāji mua. ²² Mua Samaria sita gāna, mua rūcubuoṛocure queno masibea mua maji. Guama, gua rūcubuoṛocure queno masia. Gua judio masana suoriti masare masogũ yiguji Dios. ²³ Ija ñaro yiroja, ito yicōri adocāta cuni ña, riojo Diore masa ĩna rūcubuo āmosaja, ĩna ya usiju ĩre rūcubuoṛā yirāji ĩna. Ito bajiro ĩre rūcubuoṛe āmoami mani Jacu. ²⁴ Rujū meje ñami Dios. Usiti ñami ĩ. Ito bajiri Dios ĩ āmoro bajiro riti Espiritu Santo ĩ ejabuarisena Diore mani rūcubuoja quena, yiyiju Jesús isore.

²⁵ Ito ĩ yija tuocōri, ado bajiro yiyijo iso:

—Dios ĩ cōaru, Mesías ejagu yiguji, yi tuoña yu. ĩ ñaguji Cristo ĩna yigu. ĩ ejagujū, guare queno goti rētobugu yiguji, yiyijo iso Jesure.

²⁶ Iso ito yija:

—Yu adocāta mure busigu, ĩti ña, yiyiju Jesús isore.

²⁷ Ito bajiro ĩ yi ñaroca, tūdi ejacu gua ĩ rāca riasotirā. Romio rāca ĩ busija ticōri, jabeto ti ucacu gua. Ito bajibojarocati, “¿Ñe gaye ĩre āmoati mu? ¿Ñe gaye isore seniñati mu?” yi seniñabiticu gua. ²⁸ Ito yirocati ide gōnaradu jidi rojocōri cutoju wacō iso. Cutoju ejacōri, masare ado bajiro gotiyijo iso:

²⁹ —Jeyaro yu yigore, “Ado bajiro yicu mu”, yi gotigure tirā waya mua cuni. ¿Cristo meje ñaguñida muaca? yiyijo iso masare.

³⁰ Ito bajiro iso yija tuocōri, Jesure ti āmorā gua tu ejacā iti cuto gāna. ³¹ Ito bajiroca riti:

—Guare riasogu, jabeto baya maji, yi josa ñacu gua.

³² Ito gua yibojarocati, ado bajiro cadiquĩ Jesús:

—Mua masibiti, yu baroti ñacā yure, yiquĩ Jesús guare.

³³ Ito bajiro i yija tuocōri:

—¿Sīgū ĩre bare cūgū ejaroda? yī gāmeri senīasuoḥu guamasiti.

³⁴ Ito bajiro gua gāmeri busija tuo masicōri, ado bajiro yiquī Jesús guare:

—Yure cōaru ī āmoro bajiro yu yija, ito yicōri iti moare yu gajanoaja, iti ña yu ya bare bajiro bajirise. Masama bare ba wanusotiamā. Yūama yure cōaru ī āmoro bajiro yicōri wanua yu. ³⁵ “Juararā ūmacañi rāya maji, ote iti bucharoto”, ote wese uju ī yiado bajiro yī tuoīabesa mua. “Masare Dios oca mani riasorijū ejabea maji”, yī tuoīabesa mua. Yūama ado bajiro ya: Ote bucuacoaju ĩja, adocāta āmija quena. Tiya, masa jājarā yure tuorānuroca ñacāma ĩja. Adocāta ĩnare riasoja quena. ³⁶ No ote miojuguti, waja boca āmigū yiguļji. Itire bajiroti, no yure masa ĩna tuorānuroca yigure ĩre queno waja yigu yiguja yu. ĩ ñami catitīñare gaye masa ĩna buja masiroca yigu. Ito bajiri yu oca masare riasogu cūni, yure masa ĩna tuorānuroca yigu cūni corocōti wanurā yirāji ĩna. ³⁷ Riti bajia bucarā ĩna busigore: “Sīgū ñaguļji otegu. Gāji ñaguļji itire miojugu”, yiyijarā bucarā. Riti bajia iti. Tuote. Coriarā ñama yu oca masare riasorā. Gājerā ñama yure masa ĩna tuorānuroca yirā. ³⁸ Ote wese uju ricare mioju rotigū yiguļji ī ya moari masare, otegoana meje ĩna ñabojarocati. Yu cūni ito bajiroti muare cōa, yure masa ĩna tuorānuroca mua yī masitoni. Yu oca ĩnare riasosuoana meje ñabojarocati muare cōa yu. Mua riojuā gājerā ĩnare riasosuoñi. Ito bajiri josari mejeti yure ĩna tuorānuroca yī masirā yirāji mua, yiquī Jesús guare.

³⁹ “Jeyaro yu yigore yure gotiquī ĩ”, romio iso yī gotija tuocōri, jājarā iti cuto gāna Samaria sita gāna Jesure tuorānucā ĩna ĩja. ⁴⁰ Ito bajiri iti cuto gāna Jesure ti wanucōri guare tuja roticā ĩna. Ito bajiri ĩna rāca juā rumu ñacu gua. ⁴¹ Jesumasiti ī riasoja tuocōri, jājarā busa ĩre tuorānucā ĩna. ⁴² Jesure tuorānucōri, ado bajiro busicā ĩna romiore:

—Mure gua tuogore gaye riti meje, ĩre tuorānua gua. Adocāta guamasiti ĩre tuocōri, tuorānua gua ĩja. “Īti ñami Cristo, adi macārucūro gānare masorocū”, yī ti masia gua ĩja, yicā iti cuto gāna romiore.

Ñasagu macure Jesús ī yisioire gaye

⁴³ Ito yija bero, juā rumu beroti Samaria sitana ñacōri, Galilea sitaju wasuoḥu gua mucana Jesús rāca. ⁴⁴ Riti bajia Jesús ī busigore: “Diore goti ĩsiri masare ī ya sita gāna ĩre queno rūcubuoamenaji”, yī gotiquī Jesús guare.

⁴⁵ Galilea sitaju Jesús rāca gua ejaroca, queno boca āmicā ito gāna. ĩna cūni Jerusalēnju pascua basa ti tūdi ejana ñañi. Ito yicōri iti basa rumuri jeyaro Jesús ī yigore tiana ñari seyoñi ĩna cūni.

⁴⁶ Ito yija bero, Galilea sitaju Caná wame cutiri cutoju tūdi wacu gua Jesús rāca. Ito ñacu idena uyé ide ī godo weogoraju. Itoju ñaquī sīgū ujure moa ĩsiri masu ñasagu. ĩ macu Capernaum wame cutiri cutoju cō ñañi. ⁴⁷ “Judea sitana wacōri, Galilea sitaju ejayiju Jesús”, yija tuocōri, ĩre tigu ejaquī uju ya moari masu ñasagu. Jesús tu ejacōri ado bajiro josaquī ĩre:

—Yu ya wiju waya. Yu macu cō wacu yiguļji. Yu macure yisioḡu waya, yiquī ĩ Jesure.

⁴⁸ Ito ī yija tuocōri, ado bajiro yiquī Jesús:

—Tiyamani mua tibeja, yure queno tuorānubea mua, yiquī Jesús ĩre.

⁴⁹ Ito bajiro ī yibojarocati:

—Yu ūju coji waya, yu macu ī godare āmobeā yu, yiquī moa ĩsiri masu ñasagu Jesure.

⁵⁰ Ito ī yija tuocōri:

—M_u ya w_iju t_udi wasa. M_u mac_u catigu_iji, yiqu_i Jesús ìre.

Ito bajiro Jesús ì yija t_uocōri, “Riti gotiami Jesús”, yì t_uorūnaqu_i ì. Ito bajiri ì ya w_iju t_udi was_uoqu_i ì ìja. ⁵¹ Ì ya w_iju eja_u waga ì yiroca ìre ejabu_ari masa ado bajiro ìre goti bocayijarā ìna:

—M_u mac_u caticoami ìja, yiyijarā ìna.

⁵² Ìna ito yija t_uocōri:

—¿Nocāta cati_uori y_u mac_u? yì senīayij_u ì ìnare.

—Ñamica, ūmacañi ì juja r_ugūrij_u, ìre ñiotaroj_u, yiyijarā ìna, ìna ūj_ure.

⁵³ Ito bajiro ìna yija t_uocōri, t_uo_ila bujayij_u ì. “Itocō ūmacañi ì juja r_ugūrij_uti, ‘M_u mac_u catigu_iji’, yì gotimida Jesús y_ure”, yì t_uo_ila bujayij_u ì. Ito bajiri ì, ì ñarā c_uni Jesure t_uorūnayijarā ìna ìja.

⁵⁴ Ìti ñacu bero gaye tiyamani Jesús ì ìore, Judea sitana, Galileaj_u t_udi ejacōri, ì ìore gaye.

5

Cō ñarure Jesús ì yisior_e gaye

¹ Ito bajija bero m_ucana t_udi basa menicā judio masa. Ito bajiri itire tigu waqu_i Jesús m_ucana Jerusalénj_u. Ì rāca wac_u g_ua c_uni. ² Iti c_uto Oveja wame c_utiri soje t_u ñacu masa ìna guarita. Hebreo ocana Betzata wame c_utic_u itira. Itira t_u co ñajamocō j_uri ñacu ide ñura j_uri. ³ Iti roca cōrā jājarā jaca_u cūñacā. Cajea mana, queno wa masimena c_uni, ito yicōri ruduana c_uni ñacā itoj_u. “¿Nocāta iti jacūja tiana?” yirona bocati cūñacā ìna. ⁴ Co r_um_urea ángel ruji ejacōri, ide jacūroca yīñi. Ito ì yija bero, no itira cajero quedì roas_uogureti ì ñarise catirise rētaoyij_u ìja. ⁵ Itoj_u cōrā wato sīg_u ñaqu_i treinta y ocho rodori cō ñaru. ⁶ Ì cūñaja ticōri, “Yoariguti cōri seyoñi āni”, yì tiqu_i Jesús ìre. Ito bajiri ado bajiro ìre senīaqu_i Jesús:

—¿M_ucana t_udi cati quenag_u ña āmoati m_u? yiqu_i Jesús ìre.

⁷ Ito bajiro ì yija t_uocōri:

—Y_u ūj_u, sīg_uj_ua y_ure idej_u queo roag_u mami, iti jacūroca. Coji r_uyabeto y_u ide c_uo āmobarocati, gājerā rītì y_u rioj_ua ide c_uosotiam_a, yiqu_i ì Jesure.

⁸ Ito ì yija:

—W_um_uña, m_u ya cama āmi wasa, yiqu_i Jesús ìre.

⁹ Ito ì yirocariti, queno cati quenag_u ñacōaqu_i ì m_ucana. Ì ya cama āmicōri, was_uoqu_i ì. Iti r_um_uti g_ua judio masa ya tujacāra r_um_u ñacu. ¹⁰ Ito bajiri ì ya camare ì gajaja ticōri, ado bajiro yicā judio masa ìre:

—Jane tujacāra r_um_u ña. Ito bajiri m_u ya camare gajare ma m_ure, yicā judio masa.

¹¹ Ado bajiro c_udiqu_i ì cōgor_u:

—M_ucana t_udi cati quenaroca y_ure yig_u, ado bajiro yimi y_ure: “M_u ya camare āmi wasa”, yimi ì y_ure, yiqu_i ì judio masare.

¹² Ito ì yija t_uocōri:

—¿Ñim_u ñari, “M_u ya camare āmi wasa”, m_ure yig_u? yì senīacā ìna ìre.

¹³ Ito bajiro ìna senīabobarocati, “Ì ñami”, yì masibitiqu_i ì. Itoj_u masa jājarā ñacā. Ito bajicōri Jesuama masa jājarā watoj_u wa godacoaqu_i ì. ¹⁴ M_ucana ito bero Dios ya w_iju g_ua ñaroca, ti bujaqu_i Jesús m_ucana ì yisior_ure. Ìre ti bujacōri, ado bajiro yiqu_i Jesús ìre:

—T_uoya, queno t_udi m_ucana catia m_u. M_ucana t_udi ñeñaro yibeja, b_uto b_usa m_u tōbujabe, yiqu_i Jesús ìre.

¹⁵ Ito ï yibojarocati macana tãdi judio masa tã wacõri, “Jesuti ñami, macana tãdi yã cati quenaroca yigũ”, yi judio masare gotiñi ï. ¹⁶ Ito bajiro ï yija tãocõri, Jesure sĩa ãmorã usirio codecã ña. Tujacãra rumũ ñabojarocati cõgũre ï yisioja ticõri, ïre sĩa ãmocã ña. ¹⁷ Gua tũjũ ña ejaja ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesús ñare: —Moatĩñagũ ñami yũ Jacũ. Ito bajiri yũ cuni moatĩña, yiquĩ Jesús ñare.

¹⁸ Ito bajiro ï yija tãocõri, buto bũsa ïre sĩa ãmocã ña. Tujacãra rumũ ñaroca cõgũre ï yisiorena suori meje, ïre junisinicã ña. “Dios ñami yũ Jacũ”, Jesús ï yija tãocõri, “Dios robo bajiro ñasagũ ña yũ”, yirocũ yami ï, yi tãoĩacã ña. Ito bajiri buto bũsa ïre sĩa ãmocã ña ïja.

Dios Macũ ñari ï rotirisena suori Jesús ï ñare gaye

¹⁹ Ito bajiro ña tãoĩaja ti masicõri, ado bajiro yiquĩ Jesús, ñare:

—Riti muare gotia yũ. Yũ, Dios Macũ, yũ ãmoro bajiro riti meje ya yũ. Yũ Jacũ ï yirise ticõri, ito bajiro ya yũ. Jeyaro yũ Jacũ ï yiro bajiroti yũ ï Macũ cuni ito bajiroti ya. ²⁰ Yũ Jacũ yũre maicõri, jeyaro ï yirise yũre ïoami ï. Ito yicõri buto bũsa ñasarise yũre ïogũ yiguĩji maji. Ito bajiro yũre ï ïoja ticõri, ti ucarã yirãji mũa. ²¹ Godarãre macana ña tãdi catiroca yami yũ Jacũ. Ito bajiri yũ, ï Macũ cuni ña catiroca yũ yi ãmoja, ña catiroca yigũ yiguja yũ. ²² Masa ña ñeñaro yirise cõĩagũ meje ñami yũ Jacũ. Yũjuare cũñi ï, masa ña ñeñaro yirise yũ cõiatoni. ²³ Ito bajiro yĩñi yũ Jacũ, ïre ña rãcũbuoro bajiroti yũre cuni ña rãcũbotoni. Yũre rãcũbuobicũ, yũ Jacũ, yũre cõarũre cuni rãcũbuobiquĩji, yiquĩ Jesús judio masare.

²⁴ Gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús:

—Riti muare gotia yũ. No yũ bũsirisere tuorũnagũ, yũre cõarũre cuni tuorũnagũti catitĩñagũ yiguĩji ï. ïocũre ruyuriobicũ yiguĩji Dios. Godabojagũti catitĩñagũ yiguĩji ïocũ. Ito bajiri catitĩñagũ yiguĩji ï ïja. ²⁵ Riti muare gotia yũ. Yũre tuorũnumena godacãna robo bajiro bajirã ñama ña. ïja ñaro yiroja, adocãta cuni ña, yũ Dios Macũ bũsirisere tuorã yirãji ña. Yũre ña tuorũña, catitĩñarã yirãji. ²⁶ Catitĩñare gaye rucogũ ñami yũ Jacũ. Ito bajiri masa ña catiroca yi masiami ï. Masa ña catitĩñaroca yũ yitoni, yũre cũquĩ Cũna. ²⁷ Masa Rĩjorũ, yũ ñajare masare ña ñeñaro yirise yũ waja senitoni, yũre cũquĩ Cũna, ya yũ muare. ²⁸ Ito bajiro yũ yija tãocõri, tũo ucabesa mũa. ïja yũ bũsirise godana jeyaro tũo jedirã yirãji. ²⁹ Yũ oca tãocõri, masari cuma ñana budirã yirãji ña. Queno yigoana, tãdi caticõri, Dios rãca catitĩñarã yirãji ña. Ñeñaro yigoanama, tãdi ña catiroca ñare waja senigũ yiguĩji Dios. Ito yicõri jeame ãjurojũ ñare cõagũ yiguĩji ï, yiquĩ Jesús judio masare.

Ï rotirise yũre cũñi Dios, Jesús ï yire gaye

³⁰ Gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús ñare:

—Yũ ãmoro bajiro riti yirocũ meje wadicũ yũ. Masare ña ñeñaro yirise waja yũ senija, Dios ï rotiro bajiroti ya yũ. Masare ña ñeñaro yirise yũ waja senija, ñeñaro ña yiadocõti senia yũ. Yũ ãmoro bajiro meje ya yũ. Yũre cõarũ ï ãmoro bajirojũ ya yũ. ³¹ “Yũti ña Dios ï cõarũ”, yũ yibojaja, “Ïti ñami”, yi masimenaji gãjerã. ³² “Ïti ñami Dios ï cõarũ”, yũre yi ïsigũ ñami gãji. Yũre ï bũsi ïsirise, oca riojo ñasarise ña. Ito bajiri ïre tuorã yirãji masa. ³³ “¿Ïti ñati Dios ï cõarũ?” yi Juan idé guri masure seniã rotiyija mũa. Muare ï cudire, riti ña. ³⁴ “Riti, Dios ï cõarũ ñami Jesús”, Juan idé guri masũ yũre ï bũsi ïsija, ï bũsi ïsibeja cuni no yibea, Dios ï cõarũti ña yũ. Juan idé guri masũ gaye muare gotia yũ, Dios ï masoana mũa ñatoni. ³⁵ Mũa tũo masijaro yirocũ, busurica yocõri yigũre bajiro yĩñi Juan. Ito bajiri ïre tãocõri, wanũyija mũa. ³⁶ Juan yũre ï bũsi ïsigore

rêto busaro ñasarise ña yure. Tiyamani yu ñorise, iti ña yu Jacu ñ rotire. Itire ticōri, “Riti Dios ñ cōaru ñami”, yi masirāji mua yure. ³⁷ Yu Jacu yure cōaru cuni, “Riti ñni ñami yu cōaru”, yi yure busi ñisiqui. Ìreama tuogoana meje, tigoana meje ña mua. ³⁸ Ìocare tuo ãmorã meje ña mua. Yure ñ cōarure cuni tuorũnubea mua. Ito bajiri mua ya usiju ñocare queno tuo masibea mua. ³⁹ Dios oca tutire queno ticōri rêoariti riasotia mua. Catitĩñare gaye buja ãmorã, itire riasotia mua. Yu gayereti gotia Dios oca. ⁴⁰ Ito bajibojarocati yure boca ãmi ãmobeas mua. Yure mua boca ãmija, catitĩñare gaye bujarã yirãji mua.

⁴¹ “Masa yure ñna rucubutoni meje wadicu yu. ⁴² Muare ti masia yu. Ito bajiri, “Diore mairã meje ña mua”, yi ti masia yu muare. ⁴³ Yu Jacu ñ rotirisena wadiru ña yu. Ito bajibojarocati yure boca ãmibea mua. Sīgũ ñ ãmoro bajiro ñ wadija, Ìreama boca ãmirã yirãji mua. ⁴⁴ Muamasi gãmeri rucuborejua ãmboja mua. Dios sīgũti ñami mani Uju. Ito bajibojarocati ñe cudibiticōri muare ñ wanuroca yibea mua. Ito bajiro bajirã ñari yure cuni tuorũnubea mua. ⁴⁵ Yu Jacu riojo, “Ìnare seti ña”, yibicuja yu muare. Moisés ñayoruti ñaguñji, “Muare seti ña”, yigu. Moisés ñayoru ñ rotirisena suoriti, “Dios tu ejarã ya mani”, yi tuoiajoja mua. ⁴⁶ Yu gaye ucayoñi Moisés ñayoru. Ìucarisere mua tuorũnuba, yure cuni tuorũnuboana mua. ⁴⁷ Ì ucagore gaye mua tuorũnubeja, yure cuni tuorũnumena yirãji mua, yiqui Jesús judio masare.

6

*Cinco mil ñarãre Jesús ñecare gaye
(Mt 14.13-21; Mr 6.30-44; Lc 9.10-17)*

¹ Ito bajiro ñ yija bero, itajura Galilea wame cutirita siduja jẽa wacu gua Jesús rãca. Tiberias wame cuticu gaje itira wame. ² Cōrãre Jesús ñ yisioja ticōri, ito yicōri tiyamani ñ ñoja ticōri, jãjarã masa suyacã guare. ³ Gaje ñajaju ejacōri, gaje buro maja wacu gua Jesús rãca. Itoju Jesús rãca rujicu gua ñ rãca riasotirã. ⁴ Pascua basa judio masa ñna meniroti nocō mejeti ruyacu. ⁵ Jãjarã masa Jesure ñna suyaja ticōri, ado bajiro yiqui ñ Felipe:

— Ñna masa jeyarore yiari, ¿no bare waja yirã yirãjida mani? yiqui Jesús Felipe.

⁶ “Ado bajiro yigu yiguja yu”, yi masibojaguti, “No bajiro Felipe ñ cudija, tuocuja”, yirocu seniñari seyoquĩ Jesús. ⁷ Ito yijare Felipe ado bajiro cudiqui:

— Doscientos niyeru cujirina naju yu waja yibojaja cuni, masa jeyarore tĩjabetoja, yiqui ñ Jesure.

⁸ Ito ñ yija tuocōri, ado bajiro cudiqui gua rãca gagu, Andrés wame cudigu. Ì cuni Jesús rãca riasotiguti ñaqui. Ìti ñaqui Simón Pedro ocabaji. Ado bajiro yiqui ñ:

⁹ — Ado ñami sīgũ macuacã, co ñajamocō cebada wame cutirise naju racogu ito yicōri wai jãarã racogu. Masa jãjarã ñna ñajare tĩjado ma adi, yiqui Andrés.

¹⁰ Ito ñ yija:

— Masa jeyarore ruji rotiya, yiqui Jesús.

Ta quenarise jaje ñacu itoju. Ito bajiri cinco milcō ãmua rujicã ñna. ¹¹ Ìna rujija ticōri, ñ ya ãmona naju ãmiqui Jesús. “Queno ya Dios mu”, yicōri, gua ñ rãca riasotirãre ñisiqui ñ. Guajua ito rujirãre batocu ñja. Waire cuni ito bajiro batocu gua. Masa ñna ãmorocōti ñisicu gua. ¹² Masa ñna yajija ticōri, ado bajiro yiqui Jesús guare:

— Ruyarise miojuya, iti godabe yirona, yiqui Jesús guare.

¹³ Cebada wame cutirise naju ruyarise jua gubojeno jiburi dajacu, gua bato ruarise. ¹⁴ Ito bajiro tiyamani Jesús ĩ ĩoja ticōri, ado bajiro yicā masa:

—Riti, Diore busi ĩsiri masu ñami āni, adi macārucūrojare mani bocatiru, yicā masa.

¹⁵ “Yu āmobitibojarocati yure āmi wacōri, cuto uju yure cū āmoama āna”, yi tuoĩacōri, sīgūti turia joeru maja waquĩ Jesús.

Ide joe Jesús ĩ ware gaye
(Mt 14.22-27; Mr 6.45-52)

¹⁶ Iti rāioja ticōri, gua Jesús rāca riasotirā itajuraju roja wacu. ¹⁷ Iti rāitīaja tibojaguti gua tu tūdi ejabitiquĩ Jesús maji. Ito bajiri cumaju sājacōri jēa wasuocu gua, Capernaum wame cutiri cutoju ejarā warā. ¹⁸ Ito bajiro gua jēa waroca bato mīno wēasuocu. Ito yicōri jacūrise bucu, curise jacūcu. ¹⁹ Cinco, seis kilómetrocō gua wa tujaroca, ide joe cūda wadicōri cuma tujū Jesús ĩ wadija ticu gua. Ito bajijare ti ucacu gua ĩja. ²⁰ Gua ti ucaja ticōri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Yuti ña. Güibes, yiquĩ Jesús guare.

²¹ Ito ĩ yija tuocōri, wanure rāca boca āmicu gua ĩre ĩja. Ito yija bero yoari mejeti gaje daja jēa ejacu gua, gua tuoĩa waroju.

Jesure masa ĩna āmare gaye

²² Ito bero gaje ramu itajura gaje daja tujana, “Ñari cumanati wañi ĩna. Ito bajibojarocati Jesuama wabisĩ ĩna rāca”, yicā ĩna. ²³ Ito bajiro ĩna baji ñaroca Tiberias cuto gāna gaje cumarina ejayijarā ĩna tu. “Queno ya Dios mu”, yi Jesús ĩ gotiraju tu, ito yicōri masa ĩna bagoraju tu ejayijarā ĩna. ²⁴ Itiju Jesús ĩ manija ticōri, gua ĩ rāca riasotirā gua manija ticōri, iti cumarina Capernaumju ĩre āmarā wayijarā ĩna.

Jesuti ñami catitĩñare gaye ruocgu, yire oca

²⁵ Itajura sidujaju ejacōri guare ti bujacā ĩna ĩja. Jesure ti bujacōri ado bajiro ĩre seniĩacā ĩna:

—Guare riasogu, ĩnocāta ado ejari mu? yi seniĩacā ĩna Jesure.

²⁶ Ito bajiro ĩna yija tuocōri:

—Riti muare gotia yu. Yaji quenaro babu mua, ito bajiri yure āma mua. Tiyamani yu ĩorise gaye ti masicōri meje yure āma mua. ²⁷ Bare jedirise gaye bujarona meje moaña mua. Bare jogarise gaye meje, catitĩñare gaye bujarona moaña mua. Yu ña Masa Rĩjoru, bare jogabiti gaye muare ĩsirocu. “Ito bajiro ĩ yitoni ĩre cūñi Dios”, yure mua yi masiroca yami Dios, yiquĩ Jesús masare.

²⁸ Ito ĩ yija ĩre seniĩacā ĩna:

—ĩNo bajiro Dios ĩ āmoro bajiro yirājida gua? yicā ĩna Jesure.

²⁹ ĩna ito yija tuocōri, ado bajiro cūdiquĩ Jesús:

—Dios ĩ cōarure mua tuorūnure āmoami Dios, yiquĩ Jesús masare.

³⁰ Ito ĩ yijare:

—ĩÑe tiyamani guare ĩogū yigujada mu, itire ticōri mure gua tuorūnatonĩ? ĩÑe gaye guare ĩogū yigujada mu? ³¹ Mani ñicusabatia ñayoana yucu manojū ña ucurā, manā wame cutirise bayijarā ĩna maji. Itire gotia Dios oca cūni. Tuote: “Ūmacūju gaye naju ĩnare ecarocu queoñi Dios”, yi gotia Dios oca, yicā masa Jesure.

³² ĩna ito yija tuocōri, cūdiquĩ Jesús:

—Riti muare gotia yu. Moisés ñayoru meje ūmacūju gaye naju ĩnare ecañi. Yu Jacuti ñañi ūmacūju gaye naju ñasarise ĩnare ecaru. ³³ Naju ūmacūju gaye

ñasarise rucogu ñaguñi Dios i cõaru. Naju ñasarise rucocõri, masare catitiñare isigũ yiguñi i, yiqui Jesús masare.

³⁴ Ito i yija:

—Gua tju, iti naju catitiñare gaye riti guare ecasotiya, yicã ina Jesure.

³⁵ Ito ina yija tuocõri, ado bajiro yiqui Jesús ñinare:

—Yati ña naju ñasarise rucogu, ito yicõri catitiñare isigũ. No yare boca amigũti juañi ñiocõbica yiguñi i. Najuro babojarãti macana tãdi ñiocõrã yirãji mua. Ide idibojarãti macana tãdi idi amorã yirãji mua. No yare boca amigũti ñe gaje amobica yiguñi. No yare tuorũnugũti ñe gaje amobiticõri queno wana quenagũ yiguñi. ³⁶ “Yare tibojarãti, yare tuorũnubea mua”, yiani muare goticu ya. ³⁷ No yare boca amirãti, ina ñama ya Jacu yare i isiana. No yare boca ami amogũre, ire reõbicu ya. “Yare boca amibesa mu”, yibicu ya. ³⁸ Umacũjuna wadicõri, ya amorõ bajiro yigu meje wadicu ya. Yare cõaru i amorõ bajiro yirocu wadicu ya. ³⁹ Ado bajiro amoami ya Jacu yare cõaru. Yare i isiana, sigũ i godare amobeami i. Sũsari ruma ina tãdi catiroca ya yire amoami i. ⁴⁰ No yare boca amicõri, yare tuorũnugũ i catitiñare amoami ya Jacu Dios. Ito bajiri yare tuorũnũrãre ina tãdi catiroca yigu yiguja ya sũsari ruma, yiqui Jesús masare.

⁴¹ Ito i yija bero, ire busitusuocã judio masa. “Yu ña naju ñasarise rucocõri, umacũjuna wadiru”, Jesús i yija tuocõri, ire busitusuocã ina. ⁴² Ito yicõri, ado bajiro gãmeri busicã ina:

—¿Ani Jesús, José macu meje ñati? I jacure, i jacore cuni ticu mani. ¿No yija ito bajibo jaguti, “Umacũju gagu wadiru ña ya”, yati i? yicã ina.

⁴³ Ito bajiro ina yija masicõri:

—Itocõ busitu jidicãña mua. ⁴⁴ Noa yare boca amimenaji, Yu Jacu yare cõaru yare ina boca amiroca i yibeja. No yare boca amirãre sũsari ruma ina tãdi catiroca yigu yiguja ya. ⁴⁵ Diore goti isiri masa ina ucare ado bajiro gotia: “Masa jeyarore riasogu yiguñi Dios”, yi gotia iti. Ito bajiri no ya Jacu riasorise gaye tuorũnũrã, yare cuni boca amirã yirãji, yiqui Jesús judio masare.

⁴⁶ Gaje ado bajiro gotiqui Jesús:

—No ya Jacure tigu maquñi. Yu sigũti i tu wadiru ñari, ire tigorũ ña ya. ⁴⁷ Riti muare gotia ya. No yare tuorũnugũti catitiñagũ yiguñi. ⁴⁸ Yu ña naju ñasarise rucogu, ito yicõri catitiñare gaye rucogu. ⁴⁹ Mani ñicũsabatia yucu manojũ manã wame cutirise naju babojarãti goda jediñi ina. ⁵⁰ Muare ya busiriseama, naju umacũju gaye ruji wadirise gaye, muare busia ya. Yu rucorise najure bacõri, godamena yirãji. ⁵¹ Yati ña, naju catitiñare gaye rucocõri, umacũjuna ruji wadiru. No iti gaye naju bagu catitiñagũ yiguñi. Muare ya naju isirise, ya ya rujuti ña. Masa jeyarore yiani ya ya ruju isigũ yiguja ya, yiqui Jesús judio masare.

⁵² Ito i yija tuocõri, ñamasiti gãmeri busitusuocã judio masa:

—¿No bajiro i ya rujare manire ecagu yiguñjida i? yicã ina.

⁵³ Ado bajiro cudiqui Jesús ñinare:

—Riti muare gotia ya. Yu Masa Rjorure ya ya ruju mua babeja, ito yicõri ya ya rĩ mua idibeja, catimena yirãji mua. ⁵⁴ No ya ya rujare bacõri, ito yicõri ya ya rĩre idigu catitiñagũ yiguñi. Sũsari ruma tãdi i catiroca yigu yiguja ya. ⁵⁵ Yu ya ruju iti ña bare ñasarise. Ito yicõri ya ya rĩ iti ña idire ñasarise. ⁵⁶ Yu ya rujare bagu, ito yicõri ya ya rĩre idigu, i ya asũjare ñagũ yiguja ya. Ito bajiri yare bajiroti asĩ cutigu yiguñi i. ⁵⁷ Yu Jacu yare cõaru, catire rucogu ñami i. Ito bajiri ina suoriti catia ya. Ito bajiroti, no yare boca amigũ, yana suoriti catigu yiguñi i. ⁵⁸ Umacũju gaye naju wadire gaye busia ya. Iti gaye naju manã

wame catirise robo bajirise meje ña. Mani ñicusatia maná wame catirisere babojarāti goda jediñi ña. No naju ñasarisere baguama catitĩñagũ yiguĩji ñocũ, yiquĩ Jesũs judio masare.

⁵⁹ Capernaum wame catiri cato minijuara wijũ ito bajiro riasoquĩ Jesũs masare.

Jesũs ocare mani tũorũnũja catitĩñarã yirãji mani, yire gaye

⁶⁰ Ito bajiro riasore gaye Jesũs ĩ busija tuocõri, jãjarã ĩre suyará ado bajiro gãmeri busicã ĩna:

—Ito bajiro ĩ riasorise josari ña. Itire queno tũo masibea mani. Sīgũjũa itire boca ãmigũ mami, yicã ĩna.

⁶¹ “Yũ riasorise tuocõri, tuoĩa bujatobeama ĩna”, yi masiri seyoquĩ Jesũs. Ito bajiri ado bajiro ĩnare yiquĩ ĩ:

—¿Ito bajiro muare yũ riasorise tuoĩa bujatobeati mua? yiquĩ Jesũs ĩnare. ⁶² Yũ Masa Rĩjorũ, ũmacũjũ yũ ñagoado mucana yũ tũdi mũa waja, ¿no bajiro tuoĩarã yirãjida mua? ⁶³ Espĩritu Santo ñami masa ĩna catitĩñaroca yigũ. Masama gãjerã ĩna catitĩñaroca yi masimenaji ĩna. Jĩjũ muare yũ gotirise Espĩritu Santo riojo ĩ goticãrise ña. Itire mua tũorũnũja, mua catitĩñaroca yigũ yiguĩji ĩ. ⁶⁴ Mua coriarã, yũre tũorũnumena ñarãji majĩ, yiquĩ Jesũs ĩnare.

Cajerojũti, “Ĩna ñarã yirãji yũre tũorũnumena. Ito yicõri ĩ ñagũ yiguĩji, yũ wajanare yũre ĩna ñiatoni gotiri masũ”, yi masi yucãri seyoñi Jesũs cajerojũti.

⁶⁵ Ado bajiro masare goti quenoquĩ Jesũs:

—Espĩritu Santo ñami masa ĩna catitĩñaroca yigũ. Itire masicõri jĩjũ ado bajiro muare gotibũ yũ: Noa yũre boca ãmimenaji, yũ Jacũ yũre ĩna boca ãmiroca ĩ yibeja, yibũ yũ, yiquĩ Jesũs masare.

⁶⁶ Ito ĩ yija tuocõri, jãjarã ĩre suyabojarã ĩre jidicãcã ĩna. Ito bajiri gua rãca wa ucubiticã ĩna ĩja. ⁶⁷ Ito bajiro ĩna bajija ticõri, gua ĩ rãca riasotirã jũa gubojeno ñarãre senũĩaquĩ Jesũs:

—¿Mua cunĩ yũre jidicã ãmoati? yiquĩ Jesũs guare.

⁶⁸ Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cudiquĩ Simõn Pedro:

—Gua Ʋjũ, mure gua jidicãja, ¿ñimũ tũ warã yirãjida gua? Mũ ya oca ña catitĩñare oca. ⁶⁹ Mure tũorũnũcãcũ gua. “Mũ ña Cristo, Dios catitĩñagũ Macũ”, yi masia gua mure, yiquĩ Simõn Pedro Jesure.

⁷⁰ Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro yiquĩ Jesũs guare:

—Mua jũa gubojeno ñarãre besecãcũ yũ. Ito bajibojarocati mua wato sīgũ ñami rãmũ yagũ, yiquĩ Jesũs, guare.

⁷¹ Ito bajiro ĩ busija, Judas Iscariote Simõn macure, yi tuoĩa busiquĩ Jesũs. Jesũs rãca riasotigu ñabojaguti Judas ñaquĩ Jesũs wajana ĩre ñiatoni gotiri masũ. Gua jũa gubojeno ñarã rãca gagũ ñabojaquĩ Judas.

7

Jesũs ocabajirã ĩre ĩna tũorũnũbitire gaye

¹ Ito yija bero mucana Galilea sitajũ wa ucucũ gua Jesũs rãca. Judea sitajũ ña ãmõbitiquĩ Jesũs, iti sita gãna judio masa ĩre ĩna sĩa ãmojare. ² Chozas basa, judio masa ĩna meniroti jabeto rayacũ. ³ Ito bajiri Jesũs ocabaji mesa ado bajiro yicã ĩre:

—Judea sitajũ mure suyará jãjarã busa ñarãji. Ito bajiri ado tujabesa. Itoju wasa. Itoju tiyamani gaye mũ ĩoja, tirã yirãji ĩna cunĩ. ⁴ No masa ĩre ti masire ĩ ãmoja, yeyoroju tiyamani yi ĩobiquĩji ĩ. Masa tiro riojo ĩogũ yiguĩji ĩ. Tiyamani

gaye m̃a yiado bajiroti masa jeyaro tiro riojo ñoja quena, yicã Jesús ocabaji mesa ñe.

⁵ Ñ ocabaji mesa c̃ani queno ñre tuor̃ñabiticã ñna. ⁶ Ito bajiri ado bajiro yiquĩ Jesús ñnare:

—Judea sitaj̃u ỹu waroto ejabea ỹure maji. Adocãta c̃ani m̃ua waja quenacõa muareama. ⁷ Adi mac̃ar̃uc̃uro gãna muare ti tudimenaji. Ỹureama ti tudirã yirãji. “Ñeñaro yirã ña m̃ua”, ỹu yijare, ỹure ti terã yirãji ñna. ⁸ Basa titẽña muama. Ỹureama ỹu waroto ejabea maji, yiquĩ Jesús ñ ocabajirãre.

⁹ Ito bajiro Jesús ñ yija bero Galilea sitaj̃u jabeto tujac̃u g̃ua ñ rãca maji.

Ñna basaroca Jesús ñ riasore gaye

¹⁰ Ñ ocabajirã waja bero Jesús c̃ani basa tigu waquĩ. Ñre baba cuti wac̃u g̃ua c̃ani. B̃uto masa ñna tiro riojo meje ña ucuquĩ Jesús, basa tigu. ¹¹ Basa r̃um̃u ñaroca Jesure ñmabojacã judio masa. Ado bajiro yicã ñna:

—¿Noj̃u ñaguñida ñ? yĩ busicã ñna.

¹² Basa r̃um̃u ñaroca, jãjarã masa Jesús gaye busicã ñna. Coriarã ado bajiro yicã: “Queno yigu ñaguñi ñ”, yicã coriarã. Gãjerãma ado bajiro yicã: “Queno yigu meje ñaguñi ñ. Masare r̃uog̃u ñaguñi ñ”, yicã gãjerã.

¹³ Judio masa ujarãre gũirã, recoti ñ gaye busi joeobiticã ñna.

¹⁴ Basa g̃udareco iti tujaroca Dios ya wi sãjac̃u g̃ua Jesús rãca. Iti wij̃u sãjac̃ori, masare riasos̃uquĩ Jesús. ¹⁵ Ñ riasoja tuo ucac̃ori, ado bajiro yicã judio masa ujarã:

—Riasotibitigor̃u ñabojaguti, ¿no yija queno masiati ñni? yicã ñna.

¹⁶ Ito bajiro ñna tuoñaja tic̃ori, ado bajiro yiquĩ Jesús ñnare:

—Ỹu riasorise ỹu ye meje ña. Ỹure c̃õar̃u gaye ña iti. ¹⁷ Dios ñ ñmoro bajiro m̃ua yĩ ñmoja, “Dios gaye riasoami ñ, ñ gayeti riasoami ñ”, yĩ masirã yirãji m̃ua ỹure. ¹⁸ No ñ gayeti ñ busija, masa ñna ñre r̃uc̃ub̃ore ñmoguñi. No ñre c̃õar̃u gaye ñ busija, ñre c̃õar̃ujuare masa ñna r̃uc̃ub̃ore ñmoguñi ñ. ñ busirise riti ñaroja. Ñeja r̃uore oca manoja ñre, yiquĩ Jesús masare.

¹⁹ “Moisés ñayor̃u ñ rotire gaye muare c̃ũñi. Ito bajibojarocati m̃ua s̃ig̃uj̃ua iti rotire gaye c̃udi jeobea m̃ua. ¿No yija ỹure s̃ia ñmoati m̃ua?” yiquĩ Jesús masare.

²⁰ Ito ñ yija tuoc̃ori, ado bajiro cudicã masa ñre:

—R̃um̃u sãñag̃u ña m̃u. Ñimuj̃ua m̃ure s̃ia ñmog̃u maquñi, yicã ñna Jesure.

²¹ Ñna ito yijare:

—Tujacãra r̃um̃u ñaroca s̃ig̃u c̃õg̃ure ỹu yisioja tic̃ori, itire ti uc̃ab̃u m̃ua.

²² Moisés ñayor̃u ñacare wiroti tare gaye muare rotiñi ñ. Ñna s̃uori meje iti rotire ñas̃uoyija. ñ rioja gãna c̃ani ito bajiroti yiyijarã ñna. Iti rotire muare ñajare, tujacãra r̃um̃u ñabojarocati ñacare wiroti ta m̃ua. ²³ Moisés ñayor̃u ñ rotirise cudirona tujacãra r̃um̃u ñabojarocati ñacare wiroti ta m̃ua. Ito bajiri tujacãra r̃um̃u ñabojarocati s̃ig̃u c̃õg̃ure ỹu yisioja, ¿no yija ỹure junisiniati m̃ua?

²⁴ Rocati queno tuoña jeobitibojarãti, “Ñre seti ña”, yibes̃a m̃ua. “Ñre seti ña”, m̃ua yĩ ñmoja, cajero queno tuoña jeoc̃ori, “Ñre seti ña”, yija quena, yiquĩ Jesús masare.

Dios ñ c̃õar̃u ña ỹu, Jesús ñ yire gaye

²⁵ Ito ñ yija tuoc̃ori, Jerusalén gãna ñnamasiti gãmeri senĩas̃uocã:

—¿Ñni meje ñati s̃iarona ñna ñmag̃u? ²⁶ Ado mani jeyaro tiro riojo busi ñami ñ. Ito bajibojarocati s̃ig̃u ñre r̃eog̃u mami. Ado gãna ujarã mesa, “Cristo Dios ñ

cōaru ñaguñji ãni”, ¿yi tuoñarājida ña? ²⁷ “Iti cuto gagu wadiñi i”, yi masia mani. Cristoreama, i ejaia, “Ito gagu wadiñi i”, yi masimena yirāji mani.

²⁸ Ña ito yija tuoçōri, Dios ya wiju riaso ñabojaru, oca sēoro ado bajiro busiqui Jesús:

—¿Yure ti masiati mua? “Ito gagu wadiru ñami i”, ¿yure yi masiati mua? Yumasi meje wadica. Dios yure i cōajare wadica yu. Riojo gotigu ñami yure cōaru. Ñe ti masirā meje ña mua maji. ²⁹ Yuma, ñe masia. I cōaru ña yu. Ito yicōri, i tu wadiru ña yu, yiqui Jesús ñare.

³⁰ Ito i yija tuoçōri, ñe buto ñia āmocā judio masa ujarā. Ito bajibojarocati sīgū ñe ñiagū maniqui. Dios i ñiarotiraju ejabitica maji. Ito bajiri ñia masibitica ña maji. ³¹ Gājerāma jājarā ñe tuoñarācā ña. Ito bajiri ado bajiro yicā ña:

—Cristo Dios i cōaru ñaguñji ãni. I rētoro tiyamani yigu maquñji, yicā ña ñe tuoñarā.

Fariseo gaye tuoñarā Jesure ña ñia āmore gaye

³² Jesús gaye masa ña busija, tuoñi fariseo gaye tuoñarā. Ito bajiri porecia masare, Jesure ñia rotiñi fariseo gaye tuoñarā, ito yicōri paia ujarā cuni. ³³ Ña ejaia ticōri, ado bajiro yiqui Jesús:

—Yure cōaru tu tūdi wacu yiguja yu. Ito bajiri yoari mejeti masa tu ñagū yiguja yu maji. ³⁴ Yure āmabojarāti tūdi yure bujamena yirāji mua. Yu ñaroju wa masimena yirāji mua, yiqui Jesús masare.

³⁵ Jesús ito i yija tuoçōri, judio masa ñamasiti gāmeri seniñacā ña:

—¿Noju wacu yiguñjida ãni, ñe mani ti bujabetoju? Mani masa sōju wacōri griego masa rāca wusarā tu, wacu yiguñji gajea. Ito yicōri, ñare riasogu wacu yiguñji gajea. ³⁶ “Yure āmabojarāti yure bujamena yirāji mua. Ito yicōri yu ñaroju wa masimena yirāji mua”, ito bajiro i yija, ¿no yireoni ñati iti? yi gāmeri busicā ña.

No yure senirāti catitiñare bujarā yirāji, yi Jesús i riasore gaye

³⁷ Basa ñasusari ramu, iti ramu ñacu ñasari ramu. Iti ramu wamu rūgücōri, oca sēoro busiqui Jesús:

—Sīgū i idi āmoja, ide senigū yiguñji. Iti bajiroti, no catitiñare gaye i buja āmoja, yu tu wadicōri seni ejagu yiguñji. ³⁸ Ado bajiro gotia Dios oca. Tuote mua: “Sīgū yure i tuoñarāja, i ya usiju ide catitiñare gaye ide goje robo bajiro i ya usiju umabato ñaro yiroja”, yi gotia Dios oca, yi gotiqui Jesús masare.

³⁹ Iti gaye Jesús i busija, “Yure tuoñarāre ña ya usiju, Espiritu Santo quedi sājagū yiguñji ñare”, yigu yiqui Jesús, ito bajiro i busija. Jesús umacūju rūcuboraju i tūdi ejabeja, Espiritu Santore adi sitaju cōabisī Dios maji.

Ricati riti masa ña tuoñare gaye

⁴⁰ Jesús i busija tuoçōri, ado bajiro yicā coriarā:

—Riti Diore goti isiri masu wadiru ñami ãni, yicā coriarā.

⁴¹ Gājerāma ado bajiro yicā ña:

—Cristo Dios i cōaru ñami ãni, yicā ña.

Gājerāma ado bajiro yicā:

—¿Galilea gagu Cristo no bajiro ñaguñjida? ⁴² Dios oca iti gotija, “David uju ñayoru, janerābatia janami, ñagū yiguñji Cristo. Ito yicōri David ñayoru robo bajiro Belén gaguti ñagū yiguñji i cuni”, yi gotia Dios oca, yicā ña.

⁴³ Ito bajiro Jesús gaye ña busija tuoçōri, ricati riti tuoñacā masa. ⁴⁴ Coriarā ñe ñia āmbojacā. Ito bajibojarocati sīgū ñe ñiagū maniqui.

Ujarā Jesure ña tuoñarābitire gaye

⁴⁵ Jesure ñia masibiticōri, fariseo gaye tñoīarā ito yicōri paia ujarā tñ cñi tñdi wacā porecia. Ñe manati ñna ejaja ticōri, ado bajiro ñnare senñayijarā ñna: —¿No yija ñre āmi wadibiti mña? yiyijarā ñna.

⁴⁶ Ado bajiro cñdiyijarā porecia:

—Sīgūjua ī robo bajiro busirā masa manicā, yiyijarā ñna.

⁴⁷ Ito yijare, fariseo gaye tñoīarā ado bajiro yiyijarā:

—¿I rhorisere ñre tñori mña? ⁴⁸ Mña ujarā ña gña. Guama sīgū ñre tñorñugū ma. ⁴⁹ Ado gāna masa Moisés ñayorū ī rotire gaye masibiticōri Jesure tñorñurāji ñnaōna. Ito bajiro ñna bajijare ñnare ruyuriogñ yigūñi Dios, yiyijarā fariseo gaye tñoīarā.

⁵⁰ Nicodemo ñamijñ Jesure tigñ ejarñ, fariseo gaye tñoīagū ñayijñ ī cñni. Ī baba mesare ado bajiro yiyijñ ī:

⁵¹ —Ado bajiro bajia mani rotirise: Cajero seti cñtigñre mani senñā tñobeja, “Ñre seti ña”, yī masibea mani, yī gotia mani rotirise, yiyijñ Nicodemo ī baba mesare.

⁵² Ito ī yijare:

—¿Galilea sita gagñ ñati mñ cñni? Dios oca tutire riasotiñate mñ. Itire mñ riasotija bero, “Diore goti ĩsiri masñ Galilea wadirñ macñ yigūñi”, yire gaye masigū yigñja mñ cñni, yiyijarā ñna, Nicodemore tudirā.

⁵³ Ito yija bero batacōri ñna ya wirijñ wasosayijarā ñna.

8

Romio gajeo manñññ rāca ajegore gaye

¹ Cñtoññ gña tujaroca Jesuama Olivos wame cñtiri burojñ maja waquī. ² Gaje rñmñ busuri, Dios ya wijñ gña ñaroca tñdi ejaquī Jesús mñcana. Ī ejaja ticōri, jājārā masa ī tñ minijuacā. ñna minijuaja ticōri, eja rūjūquī ī ñnare riasorocñ.

³ Ito bajiro ī yiroca fariseo gaye tñoīarā, bñcñrā rotirise riasori masa cñni ejacā. Sīgō romio gajeo manñññ rāca ajegore ñna bñjarore āmi ejacā ñna. Isore āmi ejacōri, gña rojojo isore rojocā ñna. ⁴ Ito yicōri, ado bajiro Jesure yicā ñna:

—Riasogñ, adio romiore gajeo manñññ rāca iso ajeroca ti bñjabñ gña.

⁵ Moisés ñayorū ī rotire, ado bajiro rotia: Ito bajiro yigore gñtana rea sñāña, ya iti. ¿Mñāma no bajiro tñoīati? yicā ñna Jesure.

⁶ “No bajiro manire ī cñdija tñona” yirona ito bajiro senñari seyocā ñna. “Manire ī cñdi masibea, ñre seti ña”, yī masirā yirāji mani, yī tñoīari seyocā ñna. ñna ito yija masicōri, jacajñ ñini rūjūcōri, ī ya āmo wāsoana ucasñoquī Jesús. ⁷ ñre ñna senñā yñamñcñtija tñocōri, wñmñ rūgñquī Jesús ĩja. Ito yicōri ado bajiro ñnare yiquī:

—Mñā sīgū ñeñaro yñāmena ñajama, isore cajero gñtana reaja quena, yiquī Jesús ñnare.

⁸ Ito bajiro yī tñogū ñini rūjūquī Jesús mñcana. Ito yicōri, mñcana jacajñ ucaquī ī. ⁹ Ito ī yija tñocōri, “Mani sīgū rñyabeto ñeñaro yirā riti ña mani”, yī tñoīa masicā ñna. Ito bajiri bñcñrā budi wasñocā ñna. Ito yicōri, ñna ñnarcōti budi jedicoacā ñna ĩja. ñna budi jedija bero, romio riti ito tujacō Jesús tñ. ¹⁰ Ito yija Jesús wñmñ rūgñquī mñcana. Romio sīgōreti ticōri, ado bajiro yiquī Jesús isore:

—Nomi, ¿noññ ñati, “Isore seti ña”, mñre yirā? ¿Sīgūjua, “Mñre seti ña”, yigñ mati? yiquī ī isore.

¹¹ Ito ī yija bero cñdicō iso:

—Y_u H_u, sīgū mami, “M_ure seti ña”, y_ure yig_u, yicō iso Jesure.

Iso ito yija t_uocōri, ado bajiro yiquī Jesús:

—Y_u c_uni, “M_ure seti ña”, yibea. Wasa, m_ucana t_udi ñeñaro yibeja ĩja, yiquī Jesús isore.

Y_uti ña adi macār_ucārore busurise r_ucog_u, Jesús ĩyire gaye

¹² M_ucana masare gotig_u, ado bajiro busiquī Jesús:

—Y_u ña busurise r_ucog_u, ito yicōri, adi macār_ucārore busug_u. Busurise r_ucog_u ñari adi macār_ucāro gāna ĩna t_uo masiroca ya y_u. No y_ure sayaguti rāitīaroju wa ucubic_u yiguīji. ĩre sīatitīñagū yig_uja y_u, ĩ queno t_uo masitoni. Ito bajiri y_ure boca āmicōri catitīñagū yiguīji ĩ, yiquī Jesús.

¹³ Ito bajiro ĩ yija t_uocōri, ado bajiro yicā fariseo gaye t_uoīarā:

—“Riti gotia y_u”, ya m_u, masa m_ure ĩna rāc_ub_uotoni. Ito bajiro m_u yibojaja, ñe waja ma iti. R_uog_u ya m_u, yicā ĩna Jesure.

¹⁴ ĩna ito yijare ado bajiro c_udiquī Jesús:

—Y_umasiti y_u gotirise ñabojarocati, riti ña y_u gotirise. Iti ña oca riojo ñasarise. Y_u masia y_u wadigoadoju. Ito yicōri y_u warotoju masia y_u. M_uama y_u wadigoadoju masibea. Ito yicōri, y_u warotoju c_uni masibea m_ua. ¹⁵ “M_ure seti ña”, y_ure m_ua yija, adi macār_ucāro gāna ĩna t_uoīado robo bajiro ya m_ua. Y_uama, “M_uare seti ña”, yibea y_u. ¹⁶ “M_uare seti ña”, y_u yija, riojo m_uare gotibog_uja y_u. Masare ĩna ñeñaro yirise y_u waja senija, y_u sīgū meje senia y_u. Y_u Jac_u y_ure seni rotig_u, y_u rācati senigū yiguīji ĩ. ¹⁷ M_ua b_uc_urā rotirise ado bajiro ucare ña: “ĩre seti ña”, j_uarā ĩna yija, ĩnare t_uorūn_uja quena, ya m_ua b_uc_urā rotirise. ¹⁸ “Riti gotia y_u”, ya y_u y_umasi c_uni. Y_u Jac_u y_ure cōar_u c_uni, “Riti gotiami āni”, y_i goti ejab_uami ĩ y_ure yiari, yiquī Jesús ĩnare.

¹⁹ Ito ĩ yija t_uocōri, ado bajiro ĩre senīlacā ĩna:

—¿Noju ñati m_u Jac_u? yicā ĩna Jesure.

Ito yijare c_udiquī Jesús:

—Y_ure ti masibea m_ua. Ito yicōri y_u Jac_ure c_uni ti masibea m_ua. Y_ure m_ua ti masija, y_u Jac_ure c_uni ti masiboana m_ua, yiquī Jesús ĩnare.

²⁰ Dios ya wij_u ñacōri ito bajiro masare riasoquī Jesús. Masa ĩna niyeru sāra jedori t_uj_u r_ugōcōri ito bajiro masare riasoquī Jesús. ĩre ĩna ñiarotij_u ejabitic_u maji, ito bajiri sīgūj_ua ĩre ñiagū maniquī.

Y_u warotoju wa masimenaji m_ua, Jesús ĩyire gaye

²¹ M_ucana masare gotig_u, ado bajiro busiquī Jesús:

—Wac_u ya y_u. Y_ure āmabojarā yirāji m_ua. M_ua ñeñaro yirise jidicāmenati godarā yirāji m_uama. Ito bajiri y_u waroju wa masimena yirāji m_ua, yiquī Jesús ĩnare.

²² Ito ĩ yija t_uocōri, ado bajiro yicā judio masa:

—¿ĩmasiti sīa godag_u yati āni? Ito bajiri, “Y_u warotoju wamena yirāji m_ua”, yami ĩ, y_i gāmeri senīari seyocā ĩna.

²³ ĩna ito yija t_uocōri:

—M_ua ado jaca gāna ña. Y_uama ũmacūju gag_u ña. Adi sita gāna ña m_ua. Y_uama adi sita gag_u meje ña. ²⁴ Ito bajiri, “M_ua ñeñaro yirise jidicāmenati godarā yirāji m_ua”, yib_u y_u m_uare. “ĩti ña y_u”, y_u yiro bajiro y_ure m_ua t_uorūn_ubeja, m_ua ñeñaro yirise jidicāmenati godarā yirāji m_ua, yiquī Jesús ĩnare.

²⁵ Ito ĩ yija t_uocōri, ado bajiro ĩre senīlacā ĩna:

—Ito yijama, ¿ñim_uj_ua ñasati m_u? yicā ĩna Jesure.

ĩna ito yija:

—“Íti ña yu”, yiari muare goticãbojabu yu. ²⁶ Jaje muare gotiroti ñaboja yure. Ito yicõri, “Muare seti ña”, yu yi ãmoja, jaje gotiroti ñaboja yure. Yure cõaru íti ñami riojo gotigu. Adi sita gãna masare yu gotirise, íre tuocõri gotia yu, yiquí Jesús ñnare.

²⁷ Ito bajiro ñnare í busibojarocati, “Mani Jacu Dios gaye busiami í”, yi masibiticã ña. ²⁸ Ito bajiri ado bajiro ñnare gotiquí í:

—Yu ña Masa Ríjoru. Yucutẽona yure mua mwoja, “Dios Macu ña yu”, yu yiado bajiroti yure ti masirã yirãji mua. “Ímasirio tuoíacõri meje busiñi. Í Jacu í riasoado bajiro riti busiñi”, yi masirã yirãji mua yure. ²⁹ Yure cõaru yu rácati ñami. Yu Jacu í wanurise gaye riti ya yu. Ito bajiri yure wagobitisotiami í, yiquí Jesús masare.

³⁰ Ito bajiro Jesús í yija tuocõri, jájarã masa íre tuorũnucã.

Dios rĩa meje ñama ñeñaro yirã, yire gaye

³¹ Ito bajiri, ado bajiro gotiquí Jesús, judio masare íre tuorũnucãre:

—Yu busirise mua jidicãbeja, riti yu rãca riasotirã ñarã yirãji mua. ³² Ito bajiro yicõri, oca riojo ñasarise masirã yirãji mua. Oca riojo ñasarise tuocõri, mua ñeñaro yirisere jidicãrã yirãji mua. Ito bajiri rãmure moa ísiri masa meje ñarã yirãji mua íja, yiquí Jesús.

³³ Ito í yija tuocõri:

—Abraham ñayoru janerãbatia ña gua. Rãmure moa ísiri masa ñabiti wadicu gua. ¿No yija, “Rãmure moa ísiri masa meje ñarã yirãji mua”, yati mu guare? yicã ña Jesure.

³⁴ ña ito yija tuocõri:

—Riti muare gotia yu. No ñeñaro yirã rãmua ujure moa ísiri masa ñama ñaõna. ³⁵ Sīgũ macuacã í jacusabatia rãca ñaguíji. Sīgũ íre moa ísiri masuama, í rĩa rãca ñagũ meje ñaguíji. Sīgũ macu í jacu robo bajiro roti masigũ yiguíji. ³⁶ Dios Macu ñari roti masigũ ña yu. Ito bajiri rãmua ujure moa ísiri masa ñabitiroca muare yu yija, riti íre moa ísiri masa meje ñarã yirãji mua.

³⁷ “Abraham ñayoru janerãbatia ña mua”, yi masia yu muare. Í janerãbatia ñabojarãti yu busirise tuorũnubiticõri, yure sĩa ãmoa mua. ³⁸ Cuna yure í íogore muare busia yu. Mua jacu í rotiado bajiro riti ya muama, yiquí Jesús ñnare.

³⁹ Ito í yija tuocõri, ado bajiro cudicã ña:

—Gua ñicusabatia ñicu ñayoñi Abraham, yicã ña, Jesure.

Ína ito yija:

—Riti Abraham janerãbatia mua ñajama, í yiado bajiro yiboana mua. ⁴⁰ Oca riojo ñasarise, Dios yure í riasoado bajiroti muare yu riasobojarocati, yure sĩa ãmoa mua. Abraham ñayoruama ito bajiro yibitiyoñi. ⁴¹ Yure mua sĩa ãmoja, mua jacu í rotiado bajiroti ya mua, yiquí Jesús ñnare.

Ito í yija tuocõri:

—Jacu manoti gua jacosaromia bujana meje ña gua. Sīgũ ñami gua jacu. Í ñami Dios, yicã ña Jesure.

⁴² ña ito yija tuocõri, ado bajiro cudiquí Jesús:

—Dios tu wadicõri ado ña yu. Riti mua jacu Dios í ñaja, yure maiboana mua. Yumasi meje wadicu yu. Dios yure í cõajare wadicu yu. ⁴³ ¿No yija yu busirise tuo masibeati mua? Yu busirise tuo ãmobeia mua. Ito bajiri itire tuo masibeia mua. ⁴⁴ Mua jacu rãmua ujũ ñami í. Ito yicõri í rĩa ña mua. Ito bajiri í ãmore bajiroti yi ãmoa mua. Cajerojuti masare sĩari masu ñañi rãmú. Oca riojo gotire wanũgũ meje ñami í. Ito yicõri, cojirea riojo gotigu meje ñami í. Ruore oca

ĩ gotija socagu ñari, ito bajiroti ruo gotiguĩji ĩ. ĩ ñami ruore jaigu, ito yicõri ruore jacu. ⁴⁵ Mña jacu ĩ ñajare, oca riojo ñasarise yu muare gotibojaja, yure tuorũnabea mña. ⁴⁶ “Ado bajiro ñeñaro yicu mu”, yure yigu sīgũ mami mña rāca. Oca riojo ñasarise muare yu gotibojaja, ¿no yija yure tuorũnabeati mña? ⁴⁷ Dios ñarā mña ñaja, recoti Dios ocare tuorũnarā yirāji mña. Dios ñarā meje ñari, yure tuo amobebea mña, yiquĩ Jesũs ĩnare.

Abraham ñayoru riojajuti Cristo ĩ ñacāre gaye

⁴⁸ Ito yija ado bajiro cudicā judio masa:

—“Samarita sita gagu, rũmũ sãñagũ ña mu”, mure gua yija, riti ya gua, yicā judio masa Jesure.

⁴⁹ ĩna ito yija tuocõri:

—Ñeja rũmũ sãñagũ meje ña yu. Yu Jacu Diore rucubuoac yu. Mñama yure rucubuoabea. ⁵⁰ Masa ĩna yure rucubuoatoni wadiru meje ña yu. Sīgũ ñami masa ĩna yure rucubuoore amogũ. ĩ ñami yure rucubuoomenare ti masigũ, ito yicõri ĩna ñeñaro yirise waja senigũ. ⁵¹ Riti muare gotia yu. No yu busirise tuorũnagũ godabicu yiguĩji. Dios rāca catitĩñagũ yiguĩji, yiquĩ Jesũs.

⁵² Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro yicā judio masa:

—Iti mure gua tuoja, “Riti rũmũ sãñagũ ñami”, yi masia gua, mure ĩja. Abraham ñayoru, Diore goti ĩsiri masa ñayoana cuni goda jediñi ĩna. “Yure tuorũnarā godamenaji”, yiboja mu. ⁵³ ¿Gua ñicusabatia ñicu, Abraham ñayoru rētoro ñasagu ñati mu? ĩ cuni, Diore goti ĩsiri masa cuni goda jedicoañi ĩna. ¿Ñimu ña yu yati muāma? yicā ĩna Jesure.

⁵⁴ ĩna ito yija tuocõri:

—Yumasiti, “Masa ĩna rucubuoogu ña yu”, yu yibojaja, ñe waja ma iti. Yu Jacu ñami yure rucubuoogu, “Iti ñami gua yagu Dios”, mña yibojagu. ⁵⁵ ĩre queno masibebea mña. Yuama ĩre queno masia. “ĩre masibebea yu”, yu yibojaja, mña robo bajiroti socagu ñaboruja yu cuni. Yuama, queno masisacõa ĩre. ĩ yiro bajiroti cudia yu. ⁵⁶ Mña ñicusabatia ñicu Abraham ñayoru, “Co rũmu ejagu yiguĩji Cristo”, yirocu wanu yuñi. Adi sitaju yu ejaja ticõri, wanusacõquĩ ĩ, yiquĩ Jesũs judio masare.

⁵⁷ Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro yicā ĩna Jesure:

—Bucugu meje ña mu maji. Cincuenta rodori tujabebea mu maji. Ito bajibojarocati, ¿no yija, “Abraham ñayorure ticu yu”, yati mu? yicā ĩna.

⁵⁸ ĩna ito yijare:

—Riti muare gotia yu. Abraham ñayoru ĩ ñaroto riojajuti, ñacacu yu, yiquĩ Jesũs ĩnare.

⁵⁹ Ito ĩ yija tuocõri, gũta amicā ĩre rearona. ĩna ito yijare, “Ito baja”, yi masia manoti ĩna watoti budicoaquĩ Jesũs, Dios ya wire budigo wacu.

9

Cajea macu rujeayure Jesũs ĩ yisioire gaye

¹ Ito yija bero busa Jesũs rāca gua rãgõ ucuroca sīgũ cajea macu rujeayure ti bujaquĩ Jesũs. ² Gua Jesũs rāca riasotirā ado bajiro seniñacu Jesure:

—Guare riasogu, ¿no yija cajea macu rujeayijari añi? ¿ĩ jacusabatia ĩna ñeñaro yire waja ito bajiro rujeayijari ĩ? ¿ĩmasi ñeñaro yire wajati bajiyijarite? yicu gua Jesure.

³ Ito bajiro gua yijare:

—Īmasi ñeñaro yire waja meje, ito yicōri ī jacusabatia ĩna ñeñaro yire waja meje ito bajiro rujeañi āni. Dios ī masirise masa ĩna titoni, ito bajiro rujeañi āni. ⁴Ɛmua ña maji. Ito bajiri yare cōaru ī rotiado bajiroti moagū ya yu. Yoari mejeti rāioro yiroja. Noajua moa masimena yirāji itocō. ⁵Busurise racogu ña yu. Ito bajiri adi macārucāro yu ñaroca, masa ĩna tuo masiroca ya yu maji, yiquī Jesús.

⁶Ito bajiro yi tlocōri, jacaɣu go eocūquī ī. Sitare jabeto ide yiquī ī itina. Ito yicōri, cajea macure itina tuquī ī, ī ya cajeare. ⁷Ito bajiro yi tlocōri, ado bajiro rotiquī cajea macure:

—Siloé wame cutirita masa ĩna guaritaju wasa. Itoju ejacōri, mu ya cajeare gōna coeba, yiquī Jesús cajea macure. “Cōaru”, yireoni ña Siloé wame.

Jesús ī gotija tuocōri, ī gotiro bajiroti coegu waquī cajea macu. Ī coe tloja bero tadi ejagu ticoaquī ī ĩja. ⁸Ī ñarā, ĩre tigoana cani ado bajiro yicā ĩna:

—“Yure ti maicōri, yare jabeto ĩsiña”, ɣyi rujicacu meje ñati āni? yicā ĩna.

⁹—Īti ñami, yicā coriarā.

—Ī meje ñami. Ī robo bajiguti ñami ñarea, yicā gājerā.

Īna ito yija tuocōri, ĩmasiti ado bajiro yiquī:

—Īti ña yu, yiquī ī.

¹⁰Ito ī yijare, ado bajiro ĩre seniñacā masa:

—ɣNo bajiro yicōri, cajea tiati mu? yicā ĩna ĩre.

¹¹Īna ito yijare:

—Sīgū Jesús wame cutigu ī ya go idena sita ide yicōri, yare cajea tumi ī. Iti tuocōri, ado bajiro rotimi yure: “Siloé wame cutirita wacōri, coeba”, yimi yare. Itira ejacōri yu ya cajea gōna coebu yu. Ito bajiro yu yirocati ruyucoaju yare, yiquī ī.

¹²Ito ī yija tuocōri, ado bajiro ĩre seniñacā masa:

—ɣNoju ñaguñida mure ito bajiro yiru? yicā ĩna.

Īna ito yija tuocōri:

—Ba, masibeas yu, yiquī cajea macu ñagoru.

Cajea macure ĩna seniña josare gaye

¹³Ito ī yija tuocōri, fariseo gaye tuoñarā ture cajea macu ñabojaruare āmi wacā ĩna. ¹⁴Ī ya go idena cajea macure Jesús ī yisiora rumu, tujacāra rumu ñacu.

¹⁵Cajea macu ñabojaruare ĩna āmi ejaja ticōri, ado bajiro ĩre seniñayjarā fariseo gaye tuoñarā:

—ɣNo yicōri cajea tiati mu mucana? yiyijarā fariseo gaye tuoñarā.

Ito bajiro ĩna seniñaja tuocōri:

—Go idena sitare ide yicōri, yu ya cajeare tuquī ī. Iti yu coeja bero tia yu ĩja, yiyiju ī.

¹⁶Ito ī yija:

—Mure ito bajiro yiru, Dios yagu meje ñañi. Tujacāra rumare racububobisī ī, yiyijarā ĩna.

Gājerāma ado bajiro yiyijarā:

—Ñeñaro yigu ī ñaja, tiyamani yibitiboru ī, yiyijarā gājerā.

Ito bajiri ricati riti tuoñayjarā ĩna fariseo gaye tuoñarā. ¹⁷Ito yijare mucana tūdi seniñayjarā ĩna, cajea macu ñagoruare:

—ɣMuāma no bajiro tuoñati, mu cajea tiroca yirare? yiyijarā ĩna.

Īna ito yija tuocōri:

—Diore goti ĩsiri masu ñaguñi, ya yuama, yiyiju ī.

18 “Cajea macu rujearu macana tãdi cajea tiru ñami”, yi ãmobisijarã ñna judio masa ujarã. Ito bajiri cajea macu jacusabatiare ji ñucayijarã ñna. 19 Ñna ejaja ticõri, ado bajiro ñnare seniñayijarã ñna:

—¿Mu macuti ñati ñni, cajea macu rujearu? ¿No yija cajea macu ñabojarati adocãta tiati? yiyijarã ñna, i jacusabatiare.

20 Ñna ito yija tuocõri, ado bajiro cadiyijarã ñna:

—Gua macu, cajea macu rujearuti ñami ñni. 21 Ito bajiro i tija, ito yicõri ñre cajea tiroca yirure masibea gua. Ñre seniñaita mua. Bucugu ñami ñja, ñmasiti gotiguõcũ ñami, yiyijarã i jacusabatia.

22 Judio masa ujarãre güirã, ito bajiro yiyijarã i jacusabatia. “Jesús ñami Cristo, Dios i cõaru”, yirãre rëorã ya mani macana minijuara wiju ñna sãjame yirona, yi tuoia yucayijarã judio masa. 23 Ito bajiri ñnare güirã, “Bucugu ñami, muamasiti ñre seniñaña”, yiyijarã cajea macu ñabojaru jacusabatia.

24 Ñna ito yija tuocõri, cajea macu ñabojarure ji ñucayijarã judio masa ujarã macana:

—Dios i tiro riojo, riojo guare gotiya. “Mure yisioru, ñeñaro yi jaigu ñañi”, yi masia gua, yiyijarã ñna.

25 Ñna ito yija tuocõri:

—“Ñeñaro yigu, ñeñaro yigu meje ñaguñi”, yi masibea yu. Adi riti masia yu, cajea macu ñacu yu maji. Adocãtama yu cajea tia ñja, yiyiju i.

26 Ito i yija tuobojarati macana tãdi seniñayijarã ñna:

—¿No bajiro mure yicati i, mu titoni? yiyijarã ñna ñre.

27 Ñna ito yijare:

—Muare goticãbojabu yu. Yure tuorũnubea mua. ¿No yija macana tãdi gotire ãmoati mua? ¿Mua cuni ñre oca tuo suyã ãmoati? yiyiju i judio masa ujarãre.

28 Ito bajiro i yija tuocõri, ñre busi tudyijarã ñna:

—Ñre oca suyagu ya mu. Moisés ñayoru ocare suyã guama. 29 “Moisés ñayorure busiñi Dios”, yi tuoia gua. Mure yisiorureama masibea gua. “Ito gagu ñaguñi i”, yi masibea gua ñreama, yiyijarã ñna.

30 Ñna ito yija tuocõri, cadiyiju i:

—Yu ya cajea i yisioru ñabojarocati, “Ito wadiru ñaguñi i”, yi masibea mua. Mua ñre ti masibea bujatobea yu. ¿No yija ñre ti masibeati mua? Mua ñre ti masibea queno tuo masire ma yure. 31 “Ñeñaro yirãre tuobiquñi Dios. Ñre rucubucõri, i ãmoro bajiro yirãre riti tuogu yiguñi Dios”, yi tuoia mani.

32 “Cajea macu rujearu i tiroca yin sīgũ”, yire gaye tuoia manicu. 33 Ñni yure yisioru, Dios tu wadiru meje i ñaja, yure no yibitiboru, yiyiju i.

34 Ito i yijare:

—Ñeñaro yi jaigu rujearu ña mu. “Ñnare riasocuja yu”, ¿yi tuoñati mu, guare? yiyijarã ñna cajea macu ñabojarure.

Ito yicõri, ñre bucõayijarã ñna, ñna minijuari wiju ñagũre.

“Dios oca tuorũnũmena cajea mana robo bajirã ñna”, yire gaye

35 Cajea macu ñabojarure ñna bucõare gaye tuo bujacu gua Jesús rãca. Ito bajiri ñre ti bujacõri, ado bajiro ñre yiqui Jesús:

—¿Dios Macure tuorũnũati mu? yiqui Jesús ñre.

36 Ito i yija:

—Yu Uju, yure gotiya. “Ñ ñami”, yiya yure, ñre tuorũnũrocu ya, yiqui i Jesure.

37 Ito i yija, ado bajiro ñre cadiqui Jesús:

—Īre ticācu mu. Adocāta mu rāca bušigu, ĩti ña yu, yiquĩ Jesús ĩre.

³⁸ Ito ĩ yija tuocōri, Jesús riojo rijomunigāna ñini rūjũquĩ ĩ, ĩre rācubuoḡu. Ito bajiro yicōri:

—Mure tuorānuu yu Uju yu, yiquĩ ĩ.

³⁹ Ito yija bero, ado bajiro yiquĩ Jesús masare:

—“Āna ñama yure cūdirā. Āna ñama yure cūdimena”, yi buširocu wadiru ña yu. Cajea mana robo bajirā ñama Dios oca tuo masimena. Ito bajiri ĩnare ĩna tuo masiroca yigu yiguja yu. “Queno masirā ña gua”, yibojarāreama, ĩna tuo masibitiroca yigu yiguja yu. Ito bajiri tuo masibiticōri, cajea manare bajiro bajirā ñarā yirāji ĩna, yiquĩ Jesús ĩnare.

⁴⁰ Ito ĩ yija tuocōri, ito ñarā coriarā fariseo gaye tuoīarā senīlacā ĩna Jesure:

—“Tuo masibiticōri, cajea manare bajiro bajirā ña mua”, ŷyati mu guare? yicā ĩna Jesure.

⁴¹ ĩna ito yija:

—Tuo masimena mua ñaja, seti cutirā meje ñaboana mua. “Queno masirā ña gua”, mua yire waja, seti cutirā ña mua, yiquĩ Jesús ĩnare.

10

Ovejare coderi masa oca

¹ Mucana masare riasosuoḡu ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Riti muare gotia yu. No oveja ĩna ñari sānimu ĩna ya soje sājabicu, gaje duja jore sājagū tuocōri rinigū ñami ĩocū. ² ĩna ya soje sājagūama, ĩnare tirānucōri codeḡu ñami. ³ Ovejare tirānari masu ĩ sājatoni ĩre soje jana ĩsigū yiguĩji soje coderi masu. ĩ sājaroca ĩ ya ocare tuo masirā yirāji ĩ ya oveja. ĩ ya ovejajuare ti masicōri, wamena ĩnare ji bucōagū yiguĩji ĩ. ⁴ ĩnare bucōa jeocōri, ĩna riojua ĩnare tua ūmatāḡu yiguĩji ĩ. ĩ ya ocare tuo masicōri, ĩre suyarā yirāji ĩna. ⁵ ĩ oca ĩna tuo godu weobejama ĩre suyamena yirāji ĩna. ĩ ya ocare tuo masibiticōri, ĩre rudirā yirāji ĩna, yiquĩ Jesús masare.

⁶ Riasore oca ĩnare goti masioquĩ Jesús. Ito bajibojarocati itire tuo masibiticā ĩna.

Buto masare codeḡu ñami Jesús, yire gaye

⁷ Ito yija mucana tūdi gotiquĩ Jesús ĩnare:

—Riti muare gotia yu. Yu ña soje, oveja ĩna sājari soje bajiro bajigu. ⁸ Yu riojua wadiana ñarocōti, ruori masa ito yicōri riniri masa cūni ña ĩna. Ito bajiri yu ya oveja mesare tuorānubisijarā. ⁹ Yu ña soje bajiro bajigu. No yuna suoriti sājagū, ĩre masogū yiguja yu. Ado bajiro bajigu yiguĩji ĩocū: Oveja ĩna ñari sānimuju sājacōri, mucana tūdi, budi, yi ñagū, ñagū yiguĩji ĩocū. Queno wana quenagū yiguĩji ĩ. Ito yicōri, quenari wese ĩ baroti bujagu yiguĩji ĩ. Ito bajiro bajirā ñarā yirāji yure boca āmirā. ĩnare tirānugū yiguja yu.

¹⁰ Riniri masu ĩ ejaja, rinicōri sīagūtī ejagu yiguĩji ĩ. Ito yicōri, ruyurioguti ejagu yiguĩji ĩocū. Yuama masa ĩna catitūñaroca yigu wadiru ña yu. Ito yicōri, ñe ruyabeto queno ĩna ñaroca yigu wadiru ña yu. ¹¹ Yu ña ovejare queno coderi masu. Yure tuorānūrāma yu ya oveja bajiro bajirā ñarā yirāji. Yu ya oveja bajiro bajirāre goda ĩsirocu ñacā yu. ¹² Sīgū waja bujarocu ĩ moaja, queno oveja coderi masu meje ñagūji ĩocū. Buyairo ĩ ejaja ticōri, ovejare wagogu yiguĩji ĩ. ĩ ya oveja meje ĩna ñajare, ĩnare wagogu yiguĩji ĩ. Ito bajiri buyairo ejacōri, ovejare ñagū yiguĩji, ito yicōri ĩnare ĩo bategu yiguĩji ĩ. ¹³ Waja bujarocu riti

sīgũ ĩ moaja, ovejare wagogũ yiguĩji ĩ, ĩ ñarã meje ĩna ñajare. ĩnare maigũ meje ñari ĩnare ĩ wagoja no yimenaji ĩre, yi riasoquĩ Jesũs masare.

14-15 Yũ ña ovejare queno coderi masũ. Yũ Jacũ yũre ĩ masiro bajiroti, yũ cunĩ ito bajiroti ĩre masia. Ito bajiroti yũ ya ovejare ti masia yũ. ĩnajua cunĩ ito bajiroti yũre ti masiama ĩna. Yũ ya ovejare goda ĩsirocũ ñacã yũ. 16 Adi sãnimũ gãna meje ñama gãjerã yũ ya oveja. ĩna ñama gãjerã masa. ĩnare cunĩ amigũ yiguja yũ. ĩna cunĩ yũre cudirã ñama ĩna. Co ramũ co sãnimuti ñarã yirãji ĩna. Ito yicõri, yũ sīgũti ñagũ yiguja ĩnare coderi masũ, yiquĩ Jesũs masare.

17 'Godagũ yiguja yũ, mũcana tũdi catirocũ. Ito bajiro yũ yijare yũ ñarã catitĩñarã yirãji Dios rãca. Ito bajiri yũ Jacũ bũto yũre maiami. 18 Masama yũre sĩamena yirãji. Yũmasiti yũ amoro bajiroti masare yiari goda ĩsigũ yiguja yũ. Masare yiari yũ goda ĩsi amoja, iti ña yũ amoro bajiro yũ yiroti. Ito yicõri, mũcana tũdi yũ cati amoja cati masigũ ña yũ. Ito bajiro yũ yi masitoni yũre cũquĩ yũ Jacũ, yiquĩ Jesũs masare.

19 Ito bajiro ĩ yija tuocõri, judio masa ujarã ricati riti tuoĩacã ĩna ĩja. 20 Coriarã jãjarã ado bajiro yicã:

—Rũmũ sãñagũ, mecũri masũ ĩ ñabojarocati, ¿no yija masa ĩre tuorũnuati? yicã ĩna.

21 Gãjerãma ado bajiro yicã ĩna:

—Rũmũ sãñagũ ĩ ñaja, ito bajiro bũsibitiborũ ĩ. Ito yicõri, rũmũ sãñagũ ĩ ñaja, cajea mana ĩna tiroca yibitiborũ, yicã ĩna.

Jesure judio masa ĩna amobitire gaye

22 Iti ramũri juebũcũ ñacũ. Jerusalénjũ Dios ya wi cajero ĩna cudabiare basa, mũcana tũdi tuoĩarã basa menicã ĩna. 23 Ide ñurajũ roca, Salomón wame cutiri dũajajare Dios ya wijũ sãja wacũ gua Jesũs rãca. 24 Ito bajiro gua baji ñaroca Jesure gãni biacõri, ĩre seniĩacã judio masa:

—¿Nocãta, “ĩ meje ñami ĩ. ĩti ñami”, mure yi masirã yirãjida gua? Cristo Dios ĩ cõarũ mũ ñaja, adocãtati riojo guare gotiya, yicã ĩna Jesure.

25 ĩna ito yija tuocõri, ado bajiro cudiquĩ Jesũs:

—Mũare goticãbojacũ yũ. Ito bajibojarocati yũre tuorũnũbiticũ mũ. Yũ Jacũ ĩ rotirisena jaje mũare ĩbojacũ yũ. Itire ticõri, “ĩti ñami”, yi masirũjabojacũ mũare. 26 Yũ ya oveja meje ñari, yũre tuorũnũbea mũ. Canũ mũare yũ goticato bajiroti bajia. Yũ ñarã meje ñari, yũre tuorũnũbea mũ, ya yũ mũare.

27 Oveja ĩna uju ocare ĩna tuo masiro robo bajiro, yũ ñarã yũre tuo masiama ĩna. Yũ cunĩ ĩnare ti masia. Ito yicõri yũre suyãrã yirãji ĩna. 28 ĩna catitĩñaroca ya yũ. Ito bajiri coji godacoa yimenaji ĩna. Sīgũjua yũ rucorãre emabicũ yiguĩji.

29 ĩnare yũ rucotoni yũre cũquĩ Cana. Nijua ĩ rëtoro seõgũ maquĩji. Ito bajiri sīgũjua yũ rucorãre emã masigũ maquĩji ĩja. 30 Yũ, ito yicõri yũ Jacũ rãca riti ña gua, yiquĩ Jesũs judio masare.

31 Ito yija mũcana ĩre rearona gũta amicã ĩna. 32 ĩna ito yija ticõri, ado bajiro yiquĩ Jesũs ĩnare:

—Yũ Jacũ ĩ masirisena suoriti jaje mũa tiro riojo quenarise yibojacũ yũ. ¿Disejua queno yũ yire waja yũre gũta rearã yirãjida mũ? yiquĩ Jesũs ĩnare.

33 ĩ ito yijare ado bajiro cudicã judio masa:

—Mũ queno yire wajare meje mure rearã yirãji gua. Mũ ya ocana Diore mũ bũsiture waja mure rearã yirãji gua. Gua robo amũgũ ñabojaguti, “Dios ña yũ”, yiboja mũ, yicã ĩna Jesure.

³⁴ Īna ito yijare Jesús ado bajiro yiquĩ:

—“Y_u bajiroti bajirā ña m_{ua} c_uni”, yĩñi Dios, yi ucare ña m_{ua} ñic_usabatia ĩna rotire. ³⁵ “Dios oca riojo ñasarise ña”, yi t_{uo}ĩa mani. Ī oca t_{uo}r_un_uanare, “Y_u bajiroti bajirā ña m_{ua} c_uni”, yĩñi Dios ĩ oca tutina. ³⁶ Y_ure besec_ori adi sitaj_u y_ure c_oaquĩ Dios. Ito bajiri, “Dios Mac_u ña y_u”, y_u yijare, ¿no yija, “Diore b_usitua m_u”, yati m_{ua} y_ure? ³⁷ Y_u Jac_u ĩ yiro bajiro y_u yibeja, y_ure t_{uo}b_uesa. ³⁸ Y_u Jac_u ĩ yiro bajiro y_u yija, y_ure t_{uo}r_un_uabitibojar_ut_ui, y_u yigore tic_ori, “Riti gotiami”, yi t_{uo}ĩar_uja m_uare. Ito bajiri, “Y_ure bajiroti _usi cutig_u ñami y_u Jac_u. Y_u c_uni ĩre bajiroti _usi cutia”, y_u yija, “Riti gotiami”, yi masir_uja m_uare coji b_usati, yiquĩ Jesús ĩnare.

³⁹ Ito ĩ yija t_{uo}c_ori, m_ucana ĩre ñia _um_obojac_u ĩna. Jesu_uama rudicoaquĩ.

⁴⁰ Rudi wac_ori, Jord_un wame cutirisa siduj_u waquĩ Jesús m_ucana. ĩre baba cuti wac_u g_ua c_uni. Ito_u ejac_ori, Juan ĩ id_u gu ñacati_u tujaquĩ Jesús. ⁴¹ J_uar_u masa ĩre tir_u ejac_u. ĩre tic_ori, ado bajiro yic_u ĩna:

—Tiyamani ĩobitibojaguti, _uni gaye ĩ gotire gaye, riti goti_u Juan, yic_u masa.

⁴² Ito_u Jesús ñaroca j_uar_u ĩre t_{uo}r_un_uc_u masa.

11

Lázaro ĩ godare gaye

¹ Sīg_u ña_uni ñarise cōg_u. Ī wame cutiquĩ Lázaro. Ī ñar_u romia ñac_u Marí_u, gajeo Marta. ĩna ñac_u Betania g_una. ² Iso Marí_u ñac_o Jesús ya g_ubore queno s_uti quenarise jio gugoro. Jioc_ori iso ya joana weja carogoro ñac_o iso, Lázaro ocabajio. ³ Lázaro ĩ cōja tic_ori, ĩ ñar_u romia Jesure oca cōa_uni ĩna:

—G_ua t_uju, m_u baba Lázaro cō ñami, yi oca cōa_uni ĩna Jesure.

⁴ Iti oca t_{uo}c_ori ado bajiro yiquĩ Jesús g_uare:

—Adi ñarise ĩre ruyuriobet_oja. Godaroc_u meje cō ñagu_uji ĩ. Ado roboj_ua bajia. “R_ut_uoro ñasag_u ñami Dios, ito bajiroti r_ut_uoro ñasag_u ñami Dios Mac_u c_uni”, masa ĩna yi r_uc_ub_uotoni, cō ñagu_uji Lázaro, yiquĩ Jesús.

⁵ Lázaro, ĩ ocabajir_u romia Marí_u, Martare c_uni t_{uo} mai_uni Jesús. ⁶ “Cō ñami Lázaro”, yire oca t_{uo}bojaguti wabitiquĩ Jesús maji. G_ua ñari_uja r_um_u ñac_oac_u g_ua Jesús r_uca maji. ⁷ J_ua r_um_u bero g_ua ĩ r_uca riasotir_ure ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Ita m_ucana Judea sitaj_u. Lázaro ĩ ñaro_u wato mani, yiquĩ Jesús g_uare.

⁸ Ito ĩ yija t_{uo}c_ori:

—Can_u b_usati ito_u g_una judio masa m_ure g_utana rea s_ua _um_oboja_uni ĩna. ¿Ito_u t_udi ware t_{uo}iati, g_uare riasog_u m_u? yi seni_uac_u g_ua Jesure.

⁹ “Y_ure ĩna s_uarotij_u ejabea maji”, yiroc_u ado bajiro c_udiquĩ Jesús g_uare:

—_um_ua cō _um_ua doce hora busurise ña. Ito bajiri sīg_u ĩ wa ucuja j_uatabiqu_uji iti busujare. Mac_ur_uc_uro busurise iti ñajare ti masig_u yigu_uji. Ito bajiri j_uatabiqu_uji ĩ _um_ua ñajare. ¹⁰ Ñami ĩ wa ucuja j_uatag_u yigu_uji, busurise iti manijare, yiquĩ Jesús g_uare.

¹¹ Itire gotic_ori m_ucana gaje gotiquĩ Jesús g_uare:

—Mani baba Lázaro canicoagu_uji. Ito bajiri ĩre yujiog_u waj_u y_u, yiquĩ Jesús.

¹² Ito ĩ yija t_{uo}c_ori:

—G_ua t_uju, ĩ canija quena ña ĩre. Tujacoag_u yigu_uji ĩ, yic_u g_ua Jesure.

¹³ “Canig_u yigu_uji”, Jesús ĩ yija, “W_ujore, yigu_uji Jesús”, yire masic_u g_ua. Ito bajiro g_ua t_{uo}ĩabojarocati, Jesuama, “Godacoami”, yireoni yig_u yĩñi ĩ. ¹⁴ “Y_ure queno t_{uo} masibeam_u ĩna”, yi t_{uo}ĩac_ori, riojo g_uare gotiquĩ Jesús j_ua:

—Lázaro godacoami ĩja. ¹⁵ Queno yiguti ĩ taja ñabisija ya. Ito bajicōri yare tuorūnārā yirāji mua. “Riti Dios Macu ña mu”, yare yi rucuborā yirāji mua. ĩ tu ita ĩja, yiquĩ Jesús guare.

¹⁶ Sigū Jesús rāca riasotigū, gua rāca gagū Tomás wame catiquĩ. “Sārūaru”, yicu gua ĩre. Ado bajiro yiquĩ ĩ, guajure:

—Ita mani cuni. Jesús rācati godana mani cuni, yiquĩ Tomás gua ĩ baba mesare.

Ya ña masa tūdi catiroca yigū, Jesús ĩ yire gaye

¹⁷ Betaniaja gua ejaroca, “Juaría rumari taja Lázaro ĩna yujeja bero”, yicā masa, guare gotirā. ¹⁸ Jerusalén rocaja busa ñacu Betania. Coji cōre gudarecō ñacu Betania. ¹⁹ Ito bajiri jājarā Jerusalén gāna judio masa ejacā Lázaro ĩ godaja otirā. “Bujato bajia, mua rījoru ĩ godaja”, yi María, Martare cuni guaṇagō otirā ejacā ĩna. ²⁰ “Wadiami Jesús”, yire oca tuocōri, ĩre bocago ejacō Marta. Maríama ejabiticō. Wijū ñacōañi iso. ²¹ Jesús taju ejacōri ado bajiro yicō María:

—Yū Uju, mu iti rumu busa ado mu ñajama, bai godabitiboru ĩ. ²² “Ī godaja bero ñabojarocati, no Diore mu senija, ito bajiroti mare ĩsigū yiguĩji Dios”, yi tuoĭa yū, yicō Marta Jesure.

²³ Iso ito yija tuocōri:

—Mu rījoru tūdi catigū yiguĩji, yiquĩ Jesús isore.

²⁴ Ito ĩ yija:

—Riti gotia mu. Sūsari rumu masare tūdi ĩna catiroca Dios ĩ yiri rumu, tūdi catigū yiguĩji bai, yi tuoĭa yū, yicō Marta Jesure.

²⁵ Iso ito yija tuocōri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Yū ña tūdi masa ĩna catiroca yigū. Ito yicōri yuti ña catitñare rucogu. No yare tuorūnuguti catitñagū yiguĩji. Godabojaguti tūdi catigū yiguĩji ĩocū ĩja, yiquĩ Jesús isore. ²⁶ Mucana tūdi yū ejari rumu, yare tuorūnu ña yucārā catitñarā yirāji ĩna. Godamenaji ĩna. ¿Itire tuorūnūti mu cuni? yi seniñaquĩ Jesús Martare.

²⁷ Ito ĩ yija tuocōri:

—Yū Uju, mu yiro bajiroti bajia. Mūti ña Cristo, Dios ĩ cōaru. Mūti ña Dios Macu, adi macārucōroju wadiru. Itire tuorūnu yū, yicō iso Jesure.

Lázaro ya masari cuma tu Jesús ĩ otire gaye

²⁸ Iso ito yija bero iso rījoro Maríare jigo wacō Marta. Iso tu ejacōri, ado bajiro Maríare goti rudiyijo iso:

—Manire riasori masu ito ñami. “Wadijaro”, yimi mare, yiyijo Marta iso rījore.

²⁹ Iso ito yiroca riti wumcōri, Jesure tigo wadiñi María. ³⁰ Cutoju ejabiticu gua Jesús rāca maji. Marta iso bocacatojuti ñacu gua maji. ³¹ María rāca ñañi judio masa, iso yagu godajare otirā. Ejori iso wumu waja ticōri, isore saya wadiñi ĩna cuni. “Masari cumaju otigo wagōji”, yi tuoĭari seyoñi ĩna.

³² Gua tu ejacōri Jesús riojo rijomunigāna ñini rūjucō María. Ito yicōri ado bajiro ĩre basicō iso:

—Yū Uju, mu iti rumu busa mu ado ñajama, bai godabitiboru, yicō iso Jesure.

³³ María iso otija ticōri, iso rāca wadiana judio masa ĩna otija ticōri, bojori bujaquĩ Jesús cuni. Ito bajiri ĩ ya usija buto bojori buja ñaquĩ Jesús. ³⁴ Ado bajiro ĩnare seniñaquĩ Jesús:

—¿Noju ĩre yujeri mua? yi seniñaquĩ Jesús.

Ito ĩ yija tuocōri:

—Adojua tigu waya mu, yicã ña Jesure.

³⁵ Ña ito yija tucõri, otiquĩ Jesús ñja. ³⁶ Jesús ñ otija ticõri, ado bajiro yicã judio masa:

—Tite mua. Lázaro buto tuo mairi seyoami ñ, yicã ña.

³⁷ Gãjerã coriarãma ado bajiro yicã ña:

—Cajea tibicure yisiogu ñabojaguti, ¿no yija Lázaro ñ godabitiroca yibisijari ñ? yicã ña coriarã.

Lázaro tudi ñ catiroca Jesús ñ yire gaye

³⁸ Mucana Jesús bojori bajaguti eja rãgũquĩ, masari cuma taju. Gũta toti ñacu godarãre ña cũrajũ. Iti soje gũtana biare cuticu. ³⁹ Ito yija ado bajiro rotiquĩ Jesús:

—Itiga gũtagã ãmigoya, yiquĩ Jesús.

Ito ñ yija tucõri, ado bajiro yicõ Marta, godarũ ocabajio:

—Juaria ramuri taja ñ godaja bero. Buoro ãnigũji ñja, yicõ iso Jesure.

⁴⁰ Iso ito yibojarocati:

—Yure mu tuorũnaja, rẽtoro ñasarise Dios gaye tigo yigoja mu, mure gotibu yũ, yiquĩ Jesús isore.

⁴¹ “Gũtagã ãmicãña”, Jesús ñ yija tucõri, gũtagãre ãmigocã masa. Ito yija macãrucirojuare ti mucõri, ado bajiro yiquĩ Jesús:

—Cũna, queno ya mu. Yure tuo mu. ⁴² Yũ masia, coji ruyabeto yure tuosotia mu. Ito bajibojarocati adi sita gãna mure ña tuorũnatoni, ña tiro riojo mu rãca busia yũ. “Dios ñ cõaru ñami ãni”, ña yitoni, mu rãca busia yũ, yiquĩ Jesús, Diore busigu.

⁴³ Iti goti tĩogũti awasãquĩ Jesús ñja:

—Lázaro, budi waya adoju, yiquĩ Jesús.

⁴⁴ Ña yujebojaruti budiquĩ Lázaro ñja. Ñ ya ricari, ito yicõri ñ ya rujare cuni sayana durea biarũ ñaquĩ ñ. Gubori cuni, ñ ya rijoga cuni saya werona biarũ ñaquĩ. Ruyubica ñaquĩ ñ. Ito bajiri ado bajiro masare rotiquĩ Jesús:

—Ñre õjaña, ñ watoni, yiquĩ Jesús.

Jesure ñiarona ña cunire gaye (Mt 26.1-5; Mr 14.1-2; Lc 22.1-2)

⁴⁵ Ito bajiro Jesús ñ yija ticõri, jãjarã judio masa Mariare baba cutiana Jesure tuorũnucã ña ñja. “Riti Dios ñ cõaru ñami ãni”, yĩ tuorũnucã ña ñja.

⁴⁶ Gãjerãma fariseo gaye tuoĩarãre tirã wacã ña. Ña taju ejacõri, Jesús ñ ñogore ñnare gotiyijarã ña. ⁴⁷ Ña ito yijare, fariseo gaye tuoĩarã, paia ujarã rãca, ujarã ñasarã rãca minijuayijarã. Ito yicõri ado bajiro busiyijarã ña:

—¿No bajiro yirũjati mani? Jaje tiyamani ñogũ ñami ãni. ⁴⁸ Ñre mani camotabeja, masa jeyaro ñre tuorũnrã yirãji. Ña ito yija ticõri, mani ya minijuara wire ruyuriorã wadirã yirãji romano masa. Ito yicõri manire cuni ruyuriorã wadirã yirãji ña, yĩ gãmeri busiyijarã ña.

⁴⁹ Iti rodore paia uju Caifás wame cutigu ñaquĩ. Ñnare ado bajiro gotiyiju ñ:

—Masirã meje ña mua. ⁵⁰ Sigu mani jeyarore yiarĩ ñ goda ñsija quena. Mani jeyarore ña ruyurioja quenabetoja, yiyiju Caifás.

⁵¹ Paia uju ñari, ñmasiro tuoĩacõri meje yiyiju Caifás. Ñ masia mani ito bajiro ñ busiroca yiyiju Dios ñre. Ito bajiro ñ busija, ijaju bajiroti gaye busiyiju ñ. “Judio masa ñajedirore goda ñsigũ yiguũji Jesús. ⁵² Ñnare riti meje goda ñsigũ yiguũji ñ. Dios ñ beseana di sita gãna ruyabeto manire goda ñsigũ yiguũji ñ. Sigu rĩare bajiro mani ñatoni manire goda ñsigũ yiguũji Jesús”, yigu bajiro yiyiju ñ Caifás.

⁵³ Iti rumarinati, “¿No bajiro Jesure s̄arajati mani?” yi busi ñayijarã judio masa ɯjarã.

⁵⁴ Ito bajiri masa ñna tiro riojo wa ucubitiqũ Jesús ñja. Judea sita Jesús ñ wagoja, ñre s̄uya wacu g̃ua c̃uni. Efraín wame cutiri cuto wacu g̃ua. Yuc̃a mano tujũ ñacu iti cuto. Itoju tujacu g̃ua Jesús rãca.

⁵⁵ Yũ ñarã judio masa pascua basa ñna meniroto jabeto rayayijũ. Ito bajiri masa jãjarã wayijarã Jerusalénju. Pascua basa riojua ñna ñeñaro yirise coe rotirã ejayijarã ñna. ⁵⁶ Itoju ejacõri, Jesure amabojayijarã ñna. Dios ya wijũ ejacõri ado bajiro gãmeri seniñayijarã ñna:

—¿No bajiro tuoñati m̃ua? ¿Basa tigũ ejagũ yiguñjida m̃uaca? Ejabicũ yiguñji gajea, yi gãmeri busiyijarã ñna.

⁵⁷ Fariseo gaye tuoñarã, paia ɯjarã c̃uni, “Jesure m̃ua ti bujaja, guare gotiba. Ñre ñiarona ya g̃ua”, yi gotiyijarã ñna masare.

12

Jesús ya g̃ubore s̄utirise María iso jio gure gaye

(Mt 26.6-13; Mr 14.3-9)

¹ Coga amojeno rumari pascua basa ñna meniroto riojua Betania wame cutiri cutoju wacu g̃ua Jesús rãca. Iti cuto ñacu Lázaro ñ ñaro. Ito ñacu Lázaro m̃ucana t̃adi ñ catiroca Jesús ñ yiraju. ² Jesús ñ ejaja ticõri, ñre r̃ucuborã ñre bare meni ñsicã Lázaro ñ ocabajirã romia. Marta ñacõ guare bare jeogo. Lázaro c̃uni g̃ua rãca ba rujiqũ ñ. ³ G̃ua baroca éye queno s̄uti quenarise nardo wame cutirise am̃i ejacõ María. Co coacõ ñacu iti. Buto waja cutirise ñacu. Itina Jesús ya g̃ubore jio gucõ iso. Ito yicõri iso ya joana weja carocõ iso. W̃i dajaroti s̄uti dajacoacu iti s̄utirise. ⁴ Itoju ñaqui Judas Iscariote. Ñ c̃uni guare bajiroti Jesús rãca riasotigũ ñabojaqui. Ñ ñaqui Jesús wajana ñre ñiatoni gotiri masũ. Jesús ya g̃ubore iso jio guja ticõri, ado bajiro yiqui Judas:

⁵ —Iti éye queno s̄uti quenarise ñsicõri, trescientos niyeru cujiri am̃irujaboyija m̃u. Iti waja bujacõri bojoro bujarãre ejabuarujaboyija m̃u, yiqui Judas.

⁶ Bojoro bujarãre tuo maigũ meje yiqui ñ, ito ñ yirise. Riniri masũ ñari ito bajiro yiqui ñ. Ñ ñaqui g̃ua ya niyeru awiruca seori masũ. Iti awiruca g̃ua s̄arisere am̃isotiñi ñ. ⁷ Ito yija ado bajiro yiqui Jesús ñre:

—Ûsirio codebesa isore. Yure ñna yujerotire tuoña yugo ito bajiro yamo iso.

⁸ M̃ua rãca riti ñatiñarã yirãji bojoro bujarã. Ito bajiri ñnare ejabuatiñarã yirãji m̃ua. Ỹuama m̃ua rãca ñatiñabicũ yiguja. Ito bajiri m̃ua rãca yũ ñaroca maji yujuare ejabuaja quena, yiqui Jesús ñre.

Lázaro s̄ia am̃orã ñna c̃unire gaye

⁹ “Betaniaju ñaguñji Jesús”, yire oca, jãjarã tuoñi judio masa. Jesure riti tirã meje ejacã ñna. Lázaro t̃adi ñ catiroca Jesús ñ yirure tirã r̃acati wadiñi ñna. ¹⁰ Ito bajiro masa ñna yija ticõri, Lázaro c̃uni s̄iare c̃unicã paia ɯjarã. ¹¹ Lázaro ñ t̃adi catija ticõri, paia ɯjarãre jidicã wacã masa. Ito yicõri Jesure tuor̃anucã ñna ñja. Ito bajiare Lázaro c̃uni s̄ia am̃oñi paia ɯjarã.

Jerusalénju Jesús ñ ejare gaye

(Mt 21.1-11; Mr 11.1-11; Lc 19.28-40)

¹² Ito bero gaje rumũ, “Ado ejagũ yiguñji Jesús”, yire oca tuo jedicã masa. Ñna ñacã Jerusalénju pascua basa tirã ejana. ¹³ Ito bajiri Jesure boca am̃irona rujaño caeri am̃icã ñna. Ito yicõri ado bajiro awasacã ñna, ñre wanurã:

—Rêtoro ñasagu ñami Dios. Ì cōarure queno yijaro Dios. Gua Israel gāna Hju ñarocure queno yijaro Dios, yi awasācā Ìna, Ìre wanurā.

¹⁴ Burro wame catigure bujacōri, muja jeaquí Jesús. Ito bajiroti yi gotia Dios oca cuni. Tòote mua:

¹⁵ Mua Siōn cuto gāna, gūibesa. Mua Hju ñarocu burro joe jesa wadiami, yi gotia Dios oca.

¹⁶ Cajero queno tuo masibiticu gua Jesús rāca riasotirā maji. Ūmacūju Jesure rācubhoraju Ì mājaja bero, “Riti gotia Dios oca. Jeyaro Ìti gotiado bajiroti rētacu”, yi masicu gua Ìja.

¹⁷ Masa jājarā ticā masari cumaju ñagū Lázarore tūdi Ì catiroca Jesús Ì yija. Ì catija tigoana ñari masa jeyarore goti batōñi Ìna. ¹⁸ Ito bajiri, “Tiyamani gaye, Ìoami Jesús”, yire oca tuocōri, Jesure tirā masa jājarā ejacā. ¹⁹ Ito bajiro masa Ìna yija ticōri, fariseo gaye tuoñarā Ìnamasiti gāmeri busiyijarā:

—Tiya, masa jeyaro Ì ocare tuo sūya wama Ìja. No yiado ma manire, yiyijarā fariseo gaye tuoñarā.

Griego masa Jesure Ìna āmare gaye

²⁰ Basa ñaroca Jerusalénju Diore rācubhorā wana rāca wusayijarā coriarā griego masa. ²¹ Felipere oca seniñarā wayijarā Ìna. Galilea sita Betsaida wame catiri cuto gagu ñaquí Felipe. Ado bajiro Felipere yiyijarā Ìna:

—Jesure ti āmosacōa gua, yi josayijarā Ìna Felipere.

²² Ìna ito yija tuocōri, Andrésre gotigu wayiju Felipe. Ito bajiri Ìna jāarā Jesure gotirā ejacā gua taju. ²³ Ìna oca gotija tuocōri, ado bajiro yiquí Jesús Ìnare:

—Yu ña Masa Rījoru. Ūmacūju rācubhoraju yu tūdi mūjarotiju ejacoaju Ìja. Yure Ìna sīarotiju ejacoaju Ìja. ²⁴ Riti muare gotia yu. Trigo aje queno carabetoti jacañu Ìti quedija, judibetoja. Queno caracōri Ìti quedija, jaje judiro yiroja mūcana. Godacōri mūcana tūdi catiado bajiro bajia Ìti. ²⁵ No Ì catirise maibojaguti godagu yiguñi. Ito yicōri Dios tu ejabiquñi Ì. No adi macārucūroju Ì ñarise maibicūama godabicu yiguñi. Catitiñare gaye bujagu yiguñi Ìocūama. ²⁶ No yure moa Ìsi āmogū, yure sūyaja quena. No yu ñaroti, ito ñagū yiguñi yure moa Ìsigū cuni. No yure moa Ìsigūre rācubhogu yiguñi yu Jacu, yiquí Jesús Ìnare.

Yure sīarā yirāji, Jesús Ìyi gotire gaye

²⁷ Ì Jacure busigu ado bajiro yiquí Jesús:

—Buto tuoña oca jaia yu. “Cuna adocāta yure rētaroti gaye, Ìti yure rētame yirocu yure masoña”, zyirujati yu? Meje ito bajiro yibicūja yu. Itire tōbujarocu wadiru ña yu. ²⁸ Cuna, mu āmoro bajiroti rētajaro, masa mure Ìna rācubhotoni, yiquí Jesús, Diore busigu.

Ìto Ì yirocati, ūmacūju oca ruyucu:

—Masa yure Ìna rācubhoroca yicācu yu. Mūcana tūdi Ìna rācubhoroca yigu ya yu, yire oca ruyucu ūmacūju.

²⁹ Gua Ìti oca tuocōri:

—Bujo ñaru, yicu gua coriarā. Gājerāma:

—Ángel busiru, yicā Ìna.

³⁰ Ito bajiro masa Ìna yija tuocōri, ado bajiro yiquí Jesús:

—Yure yiari meje oca ruyubu. Muare yiari, mūa tuotoni oca ruyubu.

³¹ Adocāta adi macārucūro gānare Dios Ì beserotiju ejacoaju Ìja. Ito yicōri, adi macārucūro gānare ñeñaro yi rotigure, Ìre bucōagū yiguñi Dios. ³² Masa yucutēoju yure Ìna mūo rāgōja, jājarā yure Ìna boca āmiroca yigu yigūja yu, yiquí Jesús masare.

³³ “Ito bajiro godagu yiguñi”, masa ña yi tuo masitoni, ito bajiro gotiqui Jesús ñare. ³⁴ Ito i yijare, ado bajiro cadicã masa:

—Gua masa bucarã papera tuti iti gotija, “Catitñagũ yiguñi Cristo”, yi gotia iti. ¿No yija, “Masa Rjorure muorã yirãji ña”, yati mu? ¿Ñimu ñati Masa Rjoru? yicã ña Jesure.

³⁵ Ña ito yijare ado bajiro cadiqui Jesús:

—Yu ña busurise rucogu, mua tuo masiroca, mua ti masiroca cani yigu. Yoari mejeti muare wagogu yiguja yu. Yu waroto riojua muare riasogu ya yu maji. Ito bajiri mua rãca yu ñaroca riti queno riasotiya mua. Ito bajiro mua yija queno tuo masirã yirãji mua. Ito yicõri ñeñaro yimenaji mua. No rãitãaroju wacu, “Ito waguja yu”, yi masibicu yiguñi. Ito bajiro yibojama ñeñaro yirã.

³⁶ Yu ña busurise rucogu. Yure tuorũnũña mua, mua rãca yu ñaroca riti maji. Yure mua tuorũnũja, queno tuo masirã yirãji. Ito yicõri yu ñarã ñatĩñarã yirãji, yiqui Jesús masare.

Ito bajiro masare i gotija bero, gua masibetoju wa godacoquĩ Jesús ñja.

Judio masa Jesure ña tuorũnũbitire gaye

³⁷ Jaje tiyamani masa ña tiro riojo i ñobojarocati, ñre tuorũnũbiticã masa.

³⁸ Ña Jesure tuorũnũbeja, Isaías ñayoru i ucado bajiroti rãtacu. Ado bajiro ucayofi i:

Gua Uju, gua gotirise sīgũ tuorũnũgũ mami. Ito yicõri, mu ñorisere sīgũ tuorũnũgũ mami, yi ucañi Isaías ñayoru.

³⁹ “Dios i cõarure tuorũnũmena yirãji masa”, yirocu ado bajiro ucañi Isaías ñayoru:

⁴⁰ Ña tibitiroca yigu yiguñi Dios. Ito yicõri ña ya usiju ña tuo masibitiroca yigu yiguñi Dios. Ito bajiri ña ya cajeana ti masimena yirãji ña. Ña ya usina queno tuo masimena yirãji ña. Ito yicõri, Dios i cõarure tãdi yisio rotimena yirãji ña, yi ucañi Isaías ñayoru.

⁴¹ Isaías i cãiroju, bũto Cristo i ñasarise tiyiju i. Ito bajiri iti gaye ucayofi i.

⁴² “Ito bajiro bajirã yirãji”, Isaías i yire ñabojarocati jãjarã judio masa Jesure tuorũnũcã. Ña ujarã cani coriarã Jesure tuorũnũcã. Masa ña tuoro riojo, “Jesure tuorũnũgũ ña yu cani”, yibiticã ña. “Fariseo gaye tuoĩarã manire bucarã yirãji ña”, yirona gotibiticã ña. ⁴³ Dios gaye rãto busaro, masa gaye rãcũbuore amocã ña.

Yu ocare tuorũnũbitianare ruyuriogu yiguñi Dios, Jesús i yire gaye

⁴⁴ Gua tu tãdi ejacõri, ado bajiro masare oca sãoro busiqui Jesús:

—Yure tuorũnũrã, yure riti meje tuorũnũrã yirãji. Yu Jacu yure cõarure cani tuorũnũrã yirãji. ⁴⁵ Yure mua tija, yure cõarure cani tia mua. ⁴⁶ Yu ña busurise rucogu. Yure tuorũnũrã rãitãaroju ña ñame yirocu, adi macãrucãrojure wadicu yu. ⁴⁷ Yu ocare tuobojaguti, yure i tuorũnũbeja, yu meje ña ñre ruyuriorocu. Adi macãrucãro gãnare ruyuriorocu meje wadicu yu. Masare masorocujua wadicu yu. ⁴⁸ Yure rãcũbuobiticõri, yu ocare tuorũnũbicare, ruyuriorocu sīgũ ñacãguñi. Yu ocare i tuorũnũbiti waja susari ramu ñre ruyuriogu yiguñi Dios. ⁴⁹ Yumasisiro meje busia yu. Yu Jacu yure cõaru, yu busiroti, yu riasoroti cani yure cũcãquĩ i. ⁵⁰ “Yu Jacu i rotirise gaye ña tuorũnũja, catitñarã yirãji ña”, yi tuoña yu. Yu busija, yu Jacu i rotiado bajiroti busia yu, yiqui Jesús masare.

¹ Pascua basa ñaroto riojua, “Yu adi macārucārore wagocōri yu Jacu tu yu waroto ejacoaju ñja”, yi tūōlari seyoñi Jesús. Adi macārucāro gānare ñ ñarāre maisotiqui Jesús. “Riti mūare buto maisacōa yu”, yi ñorocu, goda ñsirocu ñacāñi Jesús.

² Gua basasaroaca Judas Iscariote Simón macure ñ ya usiju ñacāri seyoñi rāmú. Judas ya usiju ñacōri, “Jesús wajana ñre ñna ñiatoni gotiba”, yi ñari seyoñi rāmú Judasre. ³ Ado bajiro yi tūōlari seyoñi Jesús, “Dios yagu wadiru ña yu, ito yicōri ñ tu tūdi wacu yiguja yu. Yu roti masitoni yu Jacu ñ cūru ña yu”, yi tūōlari seyoñi Jesús. ⁴ Gua basasa ñaroca bare jeoado tu rujigu wamū rāgūquí Jesús. Joegado ñ sñaro ruacōri, toallana ñ ya jeragaju wēo taquí. ⁵ Ito yicōri rujatēroju ide jioquí. Ito yicōri gua ya gūbori coesuoquí Jesús. Coe tūocōri toalla ñ wēo tarona gua ya gūbori caroquí ñ.

⁶ Simón Pedrore gūbo ñ coegu wagu yiroca ado bajiro yiquí Simón Pedro ñre: —¿Yu ũju, yu ya gūbore coegu yati mū? yiquí Pedro.

⁷ Ito ñ yijare cūdiquí Jesús:

—Adocāta mūa ya gūbori yu coerise queno tuo masibea mūa maji. Ija co ramū masirā yirāji mūa itire, yiquí Jesús.

⁸ Ito ñ yibojarocati:

—Yu ya gūbore coebicu yiguja mū, yiquí Pedro Jesure.

Ito ñ yijare:

—Mū ya gūbori yu coebeja yu rāca gagu meje ñagū yiguja mū, yiquí Jesús Pedrore.

⁹ Ito ñ yija tūocōri, cūdiquí Pedro:

—Mū ito yija, yu ya gūbori riti meje coeya. Yu ya āmo cūni, yu ya rijoga cūni coeya, yiquí Pedro Jesure.

¹⁰ Ito ñ yija tūocōri, ado bajiro cūdiquí Jesús:

—Gua tūocāre jeyaro rujuri coere ma. Gūbori riti coeja quena. ũeri mana bajiro bajirā ña mūa. Ito bajibojarocati sīgū ñami mūa rāca gagu ũeri jaigu bajiro bajigu, yiquí Jesús guare.

¹¹ “Ñ ñami yare ñna ñiatoni gotiri masu”, yi masicōri, “Mūa jeyaro meje ũeri mana ña mūa”, yiquí Jesús guare.

¹² Gua ya gūbori coe tūogū joe ñ sñaro sñāquí Jesús mūcana. Bare jeoado tu rujicōri ado bajiro yiquí ñ mūcana guare:

—¿Mūare gūbori yu coerise tuo masiati mūa? ¹³ “Guare riasogu, gua ũju”, ya mūa yare. ñti ña yu. Ito bajiro yare mūa yija quena ña. Riojo ya mūa. ¹⁴ Yu mūa ũju, mūare riasogu ñabojaguti mūa ya gūbori yu coeja, mūamasi cūni gāmeri gūbori coeja quena. ¹⁵ Yu yiro bajiro mūa yitoni mūare ñocāmū yu. ¹⁶ Riti mūare gotia yu. Sīgū moa ñsiri masu ñ ũju rētoro ñasabiquíji ñ. Sīgū gāji cōaru ñ ñaja ñre cōaru rētoro ñasabiquíji ñ. ¹⁷ Ito yu busirise tūocōri, ito yicōri itire mūa queno cūdija, wamū quenarā yirāji mūa, yiquí Jesús, guare.

¹⁸ Mūcana gaje ado bajiro gotiquí Jesús guare:

—Mūa jeyarore tūoīgū meje busia yu. “Ñna ñama yu beseana”, yi masia yu. Dios ñ busigore rētarō ya. Ado bajiro gotia iti ñ oca tutina: “Yu rāca bagu ñabojaguti yare jidicāgū yiguíji”, yi gotia Dios oca. ¹⁹ Ito rētaroto riojua mūare gotia yu. Ito bajiri iti rētaja ticōri, “Dios cōaru ña yu”, yu yiro bajiroti yare tūorūnūrā yirāji mūa. ²⁰ Riti mūare gotia yu, Yu cōanare boca āmirā yare cūni boca āmirā yirāji. Noa yare boca āmirā yare cōarure cūni boca āmirā ñama ñaōna, yiquí Jesús guare.

Yüre İna ñiatoni yu wajanare gotigu yiguñi Judas, Jesús i yire gaye
(Mt 26.20-25; Mr 14.17-21; Lc 22.21-23)

²¹ Ito bajiro i yija bero, i ya usiju bato tuoia bojori bujaquĩ Jesús. Queno riojo guare gotigu ado bajiro yiquĩ i:

—Riti mware gotia yu. Yüre İna ñiatoni yu wajanare gotigu yiguñi mua rãca gagu, yiquĩ Jesús guare.

²² Ito i yija tuocõri, gua i rãca riasotirã guamasiti gãmeri ticu. “İre busiguñi”, yi masibiticu gua. ²³ Yu i rãca riasotigure bato maiquĩ Jesús. Ito bajiri gua basasacati ramu i ta ba rujicu yu. ²⁴ ¿Ñimare tuoİagũ busiati mu? yi Jesure yu seniİatoni yure ti İucaquĩ Simón Pedro. ²⁵ Ito i yija ticõri, Jesús ta busa eja rüjücõri, İre seniİacu yu:

—Yu Uju, ¿ñimajua İati mure oca menirocu? yicu yu Jesure.

²⁶ Ado bajiro cadiquĩ Jesús yure:

—Najuro yosecõri, yu İsigũ, i İagũ yiguñi, yiquĩ Jesús yure.

Ito bajiro i yija bero, Judas Iscariote Simón macure İsiquĩ i. ²⁷ İti naju i boca amirocati rãmua uju Satanás sãjacoari seyoquĩ Judas ya usiju. Ito bajijare ado bajiro yiquĩ Jesús İre:

—Yüre mu oca meni amõrise cojisiti wacõri oca meniİa, yiquĩ Jesús Judasre.

²⁸ İ rãca ba rujicãna gua sİgũjua ito bajiro i busirisere tuo masibiticu gua.

²⁹ Gua ya niyeru awirucare tirũngũ İaqui Judas. Ito bajiri, “Basa ramu İaroca mani baroti waja yitẽİa”, yiguñi Jesús, yire masicu gua. “Bojoro bujarãre niyeru İsitẽİa”, yiguñi gajea, yire masicu gua.

³⁰ Naju Jesús i İirisre boca bacõri, wacoaquĩ i İja. Ito bajiro i yiroca ñamiju İacoacu İja.

Mame rotire gaye

³¹ Judas i wagoja bero ado bajiro yiquĩ Jesús guare:

—Umacũju, yu Masa Rĩjoru, yure rucubũoroju ware ejacoaju İja. Yure rẽtaroti gaye ticõri, Diore rucubũorã yirãji masa. ³² Diore masa İna rucubũoroca yu yija, yure cunĩ İna rucubũoroca yigu yiguñi Dios. Yoari mejeti ito bajiro yigu yiguñi Dios. ³³ Yu rĩa robo bajirã İa mua. Mua rãca yoari İabicũja yu İja. Yure amabõjarã yirãji mua. Canũ gãjerã judio masare yu goticato bajiroti adocãta mware cunĩ gotia yu. “Yu waroto wa masimenaji mua”, ya yu mware cunĩ.

³⁴ Adocãta mame rotire gaye mware gotigu ya yu. Ado bajiro baja ito. Gãmeri ti maima mua. Mware yu ti mairo bajiroti mua cunĩ gãmeri ti maija quena.

³⁵ Mua gãmeri ti maija ticõri, “Jesús rãca riasotirã İama İna”, yirã yirãji masa jeyaro.

“Jesure masibea yu”, yigu yigũja mu, Pedore Jesús i yire gaye
(Mt 26.31-35; Mr 14.27-31; Lc 22.31-34)

³⁶ Ito i yija tuocõri, Jesure seniİaquĩ Simón Pedro:

—Yu Uju, ¿noju wacu yati mu? yiquĩ Pedro İre.

Ito bajiro i yijare:

—Adocãta yu warotoju wa masibicũja muãma maji. İja yure suyagu yigũja mũcana, yiquĩ Jesús Pedore.

³⁷ Ito i yija tuocõri:

—Yu Uju, ¿no yija adocãta mu rãca wa masibicũjada yu? Gãjerã yure İna sİabõjaroati mure jidicãbicũja yu. Mure goda İsirocu İacã yu, yiquĩ Pedro Jesure.

³⁸ Ito i yijare cadiquĩ Jesús:

—¿Riti yare goda İsirocu ñacāti mu? Riti mare gotia yu. Cara İ yujiroto riojua adiaji, “Jesure masibea yu”, yigu yiguja mu, yiqui Jesús Pedrore.

14

Yuna suoriti mani Jacu tu ejarā yirāji mua, Jesús İ yire gaye

¹ Mucana gaje ado bajiro gotiqui Jesús guare:

—Buto tñoia usirio yibeja mua. Diore tuorünacōri, yare cuni tuorünunña. ² Cuna ya wi mua ñarotijuri jaje ñaroja. Ito bajiro iti bajibeja muare gotibitiboa yu. Itoju mua ñarotiju queno yugu waju yu. ³ Ito wacōri mua ñarotijuri queno tlogū mucana tūdi wadigu yiguja yu. Ito yicōri yu ñaroju mua ñatoni muare amigū ejagu yiguja yu. ⁴ Yu warotiju masia mua. Ito yicōri itoju wara mare masia mua, yiqui Jesús guare.

⁵ Ito İ yibojarocati ado bajiro yiqui Tomás:

—Gua Uju, mu warotore masibea gua. ¿No bajiro ito wara mare masirā yirājida gua? yiqui Tomás Jesure.

⁶ Ito İ yijare ado bajiro cadiqui Jesús:

—Yu ña ito wara ma bajiro bajigu. Yuti ña riojo gotigu. Yuti ña catitñiare rucogu. Yu sigūna suoriti yu Jacu tu ejare ñaro yiroja. ⁷ Yure mua ti masija yu Jacare cuni ti masirā yirāji mua. Yare ticōri İre ticā mua. Ito bajiri İre ti masirā ña mua İja, yiqui Jesús guare.

⁸ Ito İ yijare ado bajiro yiqui Felipe İre:

—Gua Uju, mu Jacare gua tiroca yiya. Ito bajiro mu yija quena ñaroja guare. “Riti gotia mu”, yi masirā yirāji gua İja, yiqui Felipe Jesure.

⁹ Ito İ yijare:

—Iti rumaju mua rāca ñasucō Felipe yu. ¿No yija ito bajibojarocati yare ti masibeati mu maji? Noa yare tigoana yu Jacare cuni tirā ñama. Ito bajiri, ¿no yija İre tigoana ñabojarāti, “Mu Jacare gua tiroca yiya”, yati mua yure? ¹⁰ “Yu Jacu rāca ña yu. İ cuni yu rāca ñami”, yu yija, ¿yare tuorünubeati mua? Yu muare busirise yuması tñoia rujeocōri meje busia yu. Yu Jacu yu rāca ñagū, yuna suoriti İ moarise yami İ. ¹¹ “Yu Jacu rāca ña yu. İ cuni yu rāca ñami”, yu yija yare tuorünunña. Yu busirise mua tuorünun amobeja, tiyamani yu İorise ticōri, yare tuorünunña. ¹² Riti muare gotia yu. No yare tuorünugū, yu yiro bajiroti yigu yigūji. Yu Jacu tu wacu ya yu. Dios tu yu tūdi wajare, tiyamani yu İogore rēto busaro tiyamani İorāji mua cuni. ¹³ Yare mua tuorünaja, no mua senirol bajiroti muare İsigū yigaja yu. Ito bajiro yu yijare, yu Jacare rucubworā yirāji masa. ¹⁴ Yure mua tuorünaja, no mua senirol bajiroti cadigu yiguja yu, yiqui Jesús guare.

Espíritu Santore cōagū yigūji Dios, Jesús İ yire gaye

¹⁵ Yure mua maija yu rotirisere cadirā yirāji mua. ¹⁶ Ito bajiro mua yija

yu Jacare senigū yiguja yu, yare wasoarocu İ cōatoni. İ cōarocu İ ñagū yigūji Espiritu Santo riojo gotigu. Mua rāca ñatñagū yigūji muare ejabuarocu. Ito yicōri mua bojori bujaja muare baba catigu yigūji. ¹⁷ Adi macārucūro gāna İre ti masibeamā İna. Ito bajiri İre boca āmi masimenaji İna. Mua rāca İ ñajare, İre masirā ña muama. Mua ya usiju ñatñagū yigūji İ. ¹⁸ Muare jidicābicu yiguja yu. Mucana mua rāca ñarocu ejagu yiguja yu. ¹⁹ Yoari mejeti wacu ya yu İja. Ito bajiri yare tuorünunenama yare timenaji İja. Mūama tūdi yare tirā yirāji. Tūdi catigu yiguja yu. Ito bajiri mua cuni catirā yirāji. ²⁰ “Yu Jacu rāca ña yu. Ito yicōri mua rāca ña yu, muajua cuni yu rāca ña”, yu yicato bajiro, tūdi yu catiri

ramu, “Riti gotiñi Jesús”, yi tuoĩarã yirãji mua. ²¹ Yu rotirise masicõri cudigu ïocuti ñami yure maigũ. Yure maigũre maigũ yiguĩji yu Jacu cuni. Yu cuni ñre maigũ yigũja. Ito yicõri yure i ti masiroca yigu yigũja yu, yiquĩ Jesús guare.

²² Ito i yija tuoõõri, Judas Iscariote meje, gãji Judas wame cutigu ado bajiro ñre cudiquĩ:

—Gua Hju, ¿no yija adi macãrucũro gãnare ïobicuti, guare riti goaĩogũ yigũjada mu? yi senĩaquĩ i Jesure.

²³ Ito i yijare:

—No yure mairã, yu basirise tuorũnurã yirãji. Ito bajiri yu Jacu ñnare maigũ yiguĩji. Ito bajiri yu cuni yu Jacu rãca ñna tu ñnarã wadirã yirãji gua. ²⁴ No yure ti maibicu yu basirise tuorũnubiquĩji. Yu busija mua tuorise yumasĩ tuoĩa rujeocõri basire meje ña.

²⁵ Mua rãca yu ñarijugoti itire muare gotia yu. ²⁶ Yure wasoarocure Espiritu Santo cõagũ yiguĩji yu Jacu. Muare ejabuagu yiguĩji i. Ito yicõri mua bojori bujaja muare baba cutigu yiguĩji i. Jeyaro muare riasogu yiguĩji i. Jeyaro muare yu gotirise mua tuoĩa bujaroca yigu yiguĩji i, yiquĩ Jesús guare.

²⁷ Gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús guare:

—Muare ware gotigu, “Ñe oca mano queno ñama mua”, ya yu muare. Mua queno ñaroca ya yu. Adi macãrucũro gãnama queno mua ñaroca yi masimenaji. Yu ña mua tuoĩa usriobeto ñaroca yigu. Ito bajiri tuoĩa usirio yibesa. Ito yicõri gũibesa. ²⁸ “Wacu ya yu, ito bajibojarocati mua rãca ñagũ ejagu yigũja mũcana”, yu yija tuobu mua. Riti yure mua maija, “Yu Jacu tu wacu ya yu”, yu yija, queno wanu quenaboa mua. I ñami yu rẽto busaro ñagũ. ²⁹ Jeyaro iti rẽtaroto riojua iti muare gotia yu. Ito bajiri iti rẽtaja ticõri, yure tuorũnurã yirãji mua.

³⁰ Yoari mejeti muare busigu ya yu. Adi macãrucũro gãnare ñeñaro yi rotigu wadicõaguĩji rãmua uju. Yure roti masigũ meje ñami i. ³¹ Yu Jacu i rotiado bajiroti ya yu. Ito bajiro yu yija ticõri, “I Jacure maigũ ñami i”, yi yirãji adi macãrucũro gãna, yiquĩ Jesús guare. Ito bajiro i yija bero:

—Ita, adijure wagoto mani, yiquĩ Jesús guare.

15

Hýégũ ñasaricu robo bajigu ña yu, Jesús i yire gaye

¹ Mũcana gaje ado bajiro gotiquĩ Jesús guare:

—Hýégũ ñasaricu robo bajigu ña yu. Hýégũre tirũngũ robo bajiro bajigu ñami yu Jacu. ² Yu ya rujuri iti rica manija jatagu yiguĩji i. Yu ya rujuri iti rica cutija, queno tirũngũ yiguĩji, jai busaro iti rica cutitoni. Yu ya rujuri gaja iti siniaja itire bejagu yiguĩji i. Ito yicõri gajeoni iti judija itire ãmicãgũ yiguĩji, jai busaro iti rica cutitoni. ³ Yu riasorise tuorũnucõri queno ña mua. Ueri mana bajiro bajia mua. ⁴ Yure bajiroti usi cutisotiya mua cuni. Ito bajiro mua yija, mua rãca ñatĩñagũ yigũja yu. Yucu ruju rujagure iti wãñabeja rica mano yiroja. Ito bajiroti yure mua tuorũnubeja yure queno moa ñsimenaji mua. Yure moa ñsibiticõri, hýégũ rica manigũ bajiro bajirã yirãji mua, yiquĩ Jesús guare.

⁵ Gaje guare ado bajiro riasogu i:

—Yu ña rujagu robo bajigu. Yu ya rujuri robo bajirã ña mua. No yure bajiro usi cutirã ña rãca yu ñajare, yure queno moa ñsirã yirãji ñna. Ito yicõri rica cutirã bajiro bajirã yirãji ñna. Yu manija no yi masimenaji ñna. ⁶ No yu rãca sīgũre bajiro usi cutibicure ñre cõagũ yiguĩji yu Jacu. Siniara rujurire ãmicõri, jeameju soeado bajiro yigu yiguĩji yu Jacu ñocũre.

⁷ Yure bajiro usi cutisoticōri yu riasorise ācabojabiticōri mua āmoro bajiro mua senija, mua āmoro bajiroti cudigu yigūja yu. ⁸ Yure mua queno moa īsija ticōri, yu Jacure queno rūcuborā yirāji masa. Ito yicōri, “Riti Jesús rāca queno riasotiana űama āna”, yi masirā yirāji masa muare. ⁹ Yu Jacu yure ī mairo bajiroti muare maia yu. Yu mairā űa mua. Ito bajiri ito bajiroti űa űa mua. ¹⁰ Yu rotirise mua cudi űasotija, yu mairā űatűarā yirāji mua. Ito bajiroti yu Jacu ī rotirise cūdisotia yu cūni. Ito bajiri yure maiotiami Cūna.

¹¹ Yu rāca mua wanu quenatoni itire muare gotia yu. Ito yicōri mua ya usiju queno mua wanu quenatoni, itire muare gotia yu. ¹² Ado bajiro bajia yu rotirise: Yu muare mairo bajiroti, mua gāmeri ti maija quena. ¹³ Sīgū ī baba mesare maigū, ĩnare ī goda īsija iti űa buto maire gaye. ¹⁴ Yu rotiro bajiroti mua cūdija, yu baba mesa űarā yirāji mua. ¹⁵ Ito bajiri, “Yure moa īsirā űa mua”, yibea yu ĩja muare. Moa īsiri masama ĩna uju yirisere masimenaji ĩna. “Yu baba mesa űa mua”, ya yu muare adocāta. Jeyaro yu Jacu yure ī gotire mua masiroca yicācu yu. Ito bajiri yu baba mesa űa mua. ¹⁶ Mua meje űa yure beseana. Yuju muare besecu. Muare cūa yu, yu ocare gājerāre mua riasotoni. Ito bajiro mua yija coriarā queno yure tūorūnūstirā yirāji ĩna. Iti űa rica jogabiti robo bajirise. Ito bajiro masare mua riasoja ticōri, yure mua seniro bajiroti īsigū yiguĭji yu Jacu. ¹⁷ Ado roboju űa muare yu rotirise: “Gāmeri ti maiűa mua”, yi rotia yu muare, yiquī Jesús guare.

Adi macārūcāro gāna manire ti tudirā yirāji, Jesús ĩyire gaye

¹⁸ Gaje guare ado bajiro riasoquī Jesús:

—Adi macārūcāro gāna muare ĩna ti tudija, “Manire ĩna ti tudiroto rioju Jesure ti tudisuoĭi ĩna”, yi tūoĭarā yirāji mua. ¹⁹ Adi macārūcāro gāna ĩna űarāre mairāji. Adi macārūcāro gāna ĩna tūoĭaro bajiro mua tūoĭaja, muare cūni maiboana ĩna. Adi macārūcāro gāna wato űarāre muare besecu yu. Adocāta ĩna bajiro tūoĭarā meje űa mua. Ito bajiri muare ti tudiana ĩna. ²⁰ Yu busirise tūote mua: “Moa īsiri masa ĩna uju rēto busaro űasarā meje űama ĩna”, yiari muare gotibu yu. Adi macārūcāro gāna yure usirio codeama. Ito bajiri muare cūni usirio coderā yirāji ĩna. Yu riasorisere cudibiticā ĩna. Ito bajiri muare cūni cūdimena yirāji ĩna. ²¹ Yure cōarure masibeama adi macārūcāro gāna. Ito bajiri yu űarā mua űajare, muare usirio coderā yirāji ĩna, yiquī Jesús guare.

²² Gaje guare ado bajiro riasoquī Jesús:

—Adi macārūcāro gānare busirocu yu wadibeja ĩnare seti maniboadoja. Yu ĩnare gotija bero űajare, “Guare seti ma”, yi masibeama ĩna ĩja. ²³ No yure ti tudirā yu Jacure cūni ti tudirā űama ĩna. ²⁴ ĩna tiro riojo tiyamani yu ĩbeja seti maniboadoja ĩnare. Tiyamani yu ĩoja tigoana űama ĩna. Tigoana űabojarāti yure ti tudiana ĩna. Ito yicōri yu Jacure cūni ti tudiana ĩna. ²⁵ ĩna ya papera tuti ucare gaye iti gotiado bajiroti rēta adocāta. Ado bajiro gotia iti: “űe manoti yure ti tudiana ĩna”, yi gotia iti oca.

²⁶ “Espiritu Santo riojo gotigare mua tu cōagū yigūja yu. Muare ejabuagu yiguĭji ī. Ito yicōri mua bojori bujaja muare baba cutigu yiguĭji. Yu Jacu tu wadira űagū yiguĭji ī. Yu gaye muare gotigu yiguĭji ī. ²⁷ Cajerojuti yu riasosurocajuti yu rāca űasocu mua. Ito bajiri masare mua riasoja mua cūni yu gaye busirā yirāji mua, yiquī Jesús guare.

—Adi oca muare gotia yu, ija iti rëtaroca yure muu jidicãme yirocu. ² Ija ña ya minijuara wiju muu ñaroca muare bucōarā yirāji ña. Ito yicōri muare ña sñaja, “Diore cūdirā sñā mani”, yi tuoñabojarā yirāji ña. ³ Ito bajiro yirā yirāji ña, yure cūni yu Jacu cūni masimena ñari. ⁴ Ito oca muare gotia yu. Ija ito bajiro iti rëtaroca, “Ito bajirogo yiquida Jesús”, yi muu tuoña bujatoní, muare gotia yu.

Espíritu Santo ñ moarise

‘Cajero muare riasogu iti oca gotibiticu yu maji. “Ña rāca ñagū yigūja yu maji”, yi tuoñagū iti oca muare gotibiticu yu maji. ⁵ Yure cōaru tu ñagū wacu ya yu adocāta. Ito bajibojarocati, “¿No wati mu?” yi seniñabea muu yure. ⁶ Ito oca muare yu gotijare muu ya usiju bojori buja muu. ⁷ Riti muare gotia yu. Yu waja quena ñaro yiroja muare. Yu wabeja, muare ejabuorocu, muu bojori bujaja muare baba cutirocu muu rāca ñagū wadibiquiji Espiritu Santo. Yu wajama ñe cōagū yigūja yu. ⁸ I wadija, “Ñeñaro yirā ña mani”, adi macārucūro gāna yi ña tuoñaroca yigu yiguñi ñ. “Quenarise mani yija, Diore cūdirāji mani”, ña yi masiroca yigu yiguñi Espiritu Santo. “Diore mani cūdibeja manire waja senigū yiguñi”, ña yi masiroca yigu yiguñi Espiritu Santo. ⁹ Adi macārucūro gāna yure tuoñanubitiana ñari seti cutirā ñama ña ña. ¹⁰ Yu Jacu ñ ñaroju yu wajare, “Quenarise mani yija, Diore cūdirāji mani”, yi masirā yirāji masa. Yu Jacu tu yu wajare, yure timena yirāji muu. ¹¹ Adi macārucūro gānare ñeñaro yi rotigu Satanásre ruyuriogu yiguñi Dios. Ito bajiri, “Diore mani tuoñanuja ñ yiro bajiroti jeame ajaroju cōabicu yiguñi Dios, manire”, masa ña yi masiroca yigu yiguñi Espiritu Santo.

¹² Jaje gotiroti ñaboya yure maji. Ito bajibojarocati adocāta yu goti jeoja itire tuo masimenaji muu maji. ¹³ Espiritu Santo riojo gotigu ñ ejaroca riojo oca ñasarise muare riasogu yiguñi ñ. ñmasirio meje busigu yiguñi. ñ tuoñore muare gotigu yiguñi. Ija rëtaroti gaye muu masiroca yigu yiguñi ñ. ¹⁴ Yu riasorise gaye boca āmicōri muu masiroca yigu yiguñi Espiritu Santo. Ito bajiro yicōri masa yure ña rucbuoroca yigu yiguñi Espiritu Santo. ¹⁵ Ñarocōti yu Jacu ñ gotiro bajiroti gotia yu cūni. Ito bajiri, “Yu riasorise boca āmicōri, muu masiroca yigu yiguñi Espiritu Santo”, yibu yu muare, yiqui Jesús guare.

¹⁶ Jaje guare ado bajiro gotiqui Jesús:

—Yu Jacu tu wacu ya yu. Ito bajiri nocō mejeti yure timena wana ya muu. Ito bajibojarocati mucana yoari mejeti tūdi yure tirā yirāji muu, yiqui Jesús gua ñ rāca riasotirāre.

Bojori bujabojana tūdi wanu quenarā yirāji muu mucana, Jesús ñ yire gaye

¹⁷ Ito ñ yija tuoñori, gua coriarā ado bajiro gāmeri seniñacu gua:

—¿No yireoni ñati iti? yicu gua. “Yu Jacu tu wacu ya yu, ito bajiri yure timena wana ya muu. Ito bajibojarocati mucana yoari mejeti yure tirā wana ya muu”, yami manire. ¿No yireoni ñati iti? yicu gua. ¹⁸ “Yoari mejeti”, manire ñ yija, ¿no yireoni ñarojada? “Iti gaye busiguñi, yi masibeja mani”, yi gāmeri busicu gua Jesús rāca riasotirā.

¹⁹ “Yure seniña āmoama āna”, yi tuoñari seyoquí Jesús. Ito bajiri ado bajiro yiqui ñ guare:

—Yoari mejeti yure timena wana ya muu. Ito bajibojarocati mucana nocō mejeti yure tirā wana ya muu, yibu yu muare. Ito bajiro yu yirise, ¿muamasiti gāmeri seniñati muu? ²⁰ Riti muare gotia yu. Oticōri, buto bojori bujarā yirāji muu. Adi macārucūro gānama wanurā yirāji ña. Bojori bujarā ñabojarāti yoari mejeti mucana tūdi wanurā yirāji muu. ²¹ Ado bajiro baja: Sīgō romio macu

ꞛcogo wago iso yija, tʉoĩa oca jaigo yigõji, “Yʉre juniro yiroja”, yiroco. Iso macu ꞛcoja bero junirise gaye tʉdi tʉoĩabeco yigõji iso. Adi macʉꞛcʉrojure macʉacā ĩ rujeajare bʉto wanu quenagõ yigõji iso. ²² Ito bajiroti mʉa cʉni adocāta tʉoĩa oca jaia. Mʉcana mʉare tigʉ ejagu yiguja yʉ. Yʉre mʉa tija mʉa ya ʉsiju bʉto wanarā yirāji mʉa. Ito bajiro mʉa wanaja, ĩmʉjʉa mʉare camota masibiquiji.

²³ ‘Iti ramu iti ejaja ñeja yʉre senimena yirāji mʉa. Riti mʉare gotia yʉ. Yʉre tʉorʉnʉcõri, yʉ wamena yʉ Jacʉre mʉa senija, mʉa seniro bajiroti ĩsigũ yiguji ĩ. ²⁴ Adi riojʉa yʉ wamena senibiticu mʉa maji. Adi ramuna yʉ wamena senisʉorā ya mʉa. Ito bajiri queno mʉa wanu quenatoni mʉa boca ʉmiroca yigu yiguji Dios, yiquĩ Jesũs gʉare.

Adi macʉꞛcʉro ñeñaro yirā ʉjʉre rētocũcu yʉ, Jesũs ĩ yire gaye

²⁵ Gaje gʉare ado bajiro gotiquĩ Jesũs:

—Iti mʉare yʉ gotirise goti masiore ocana gotibʉ yʉ. Ija ñaro yiroja goti masiore ocana meje mʉare yʉ bʉsiri ramu. Recoti mʉa tʉoro riojo yʉ Jacʉ gaye mʉare bʉsigu yiguja yʉ. ²⁶ Iti ramuri yʉ wamena yʉ Jacʉre senirā yirāji mʉa. Ito bajiri mʉare yiari yʉ Jacʉre bʉsi ĩsire mano yiroja. Mʉamasiti bʉsirā yirāji ĩja. ²⁷ Mʉare yiari yʉ Jacʉre bʉsi ĩsibicuja yʉ ĩja. Yʉ Jacʉmasiti mʉare maicāmi. Yʉre mʉa maijare yʉ Jacʉ mʉare maicāmi. “Dios yagu wadiru ñami Jesũs”, mʉa yijare mʉare maicāmi ĩ. ²⁸ Yʉ Jacʉ tʉ wadicõri, adi macʉꞛcʉroju ejacu yʉ. Adi macʉꞛcʉro gānare wagocõri, yʉ Jacʉ tʉ wacu ya yʉ mʉcana, yiquĩ Jesũs gʉa ĩ rāca riasotirāre.

²⁹ Ito ĩ yija tʉocõri, cʉdicu gʉa:

—Goti masiore ocana meje, queno riojo gotia mʉ adocāta. ³⁰ “Jeyaro masigũ ña mʉ”, yi ti masia gʉa ĩja. “¿Riti gotiatu mʉ?” yi senĩlare ma ĩja. “Dios tʉ wadiru ña mʉ”, yi tʉorʉnʉa gʉa mʉre ĩja, yicu gʉa Jesure.

³¹ Gʉa ito yijare, ado bajiro cʉdiquĩ Jesũs:

—¿Riti adocāta yʉre tʉorʉnʉati mʉa? ³² Batacõri, yʉre mʉa wagoroto ejacoaju. Riti gotia yʉ. Yʉre mʉa wagoroto ejacoaju ĩja. Ito bajibojarocati sigũ meje ña yʉ. Yʉ Jacʉ yʉ rācati ñami. ³³ Iti jeyaro mʉare gotia yʉ, yʉre tʉorʉnʉcõri, mʉa ya ʉsiju ʉsiriore mano mʉa ñatoni. Adi macʉꞛcʉroju mʉa ñaja, jeyaro tʉbujarā yirāji mʉa. Oca sēoña mʉa, adi macʉꞛcʉro gānare ñeñaro yi rotigʉare rētocũcu yʉ, yiquĩ Jesũs gʉa ĩ rāca riasotirāre.

17

ĩ rāca riasotirāre yiari Jesũs Diore ĩ seni ĩsire gaye

¹ Ito bajiro ĩ yija bero macʉꞛcʉroju ti mʉocõri, ado bajiro yiquĩ Jesũs:

—Cʉna mʉ tʉ yʉ tʉdi ejaroti ejacoaju ĩja. Yʉ ña mʉ Macʉ. Masa yʉre ĩna rʉcʉbʉoroca yiya. Ito bajiroti yʉ cʉni mʉre ĩna rʉcʉbʉoroca yigu yiguja.

² Yʉ ña mʉ Macʉ. Masare yʉ roti masitoni yʉre cʉyija mʉ. Yʉre mʉ ĩsiana ĩna catitĩñaroca yʉ yi masitoni yʉre cʉyija mʉ. ³ Ado bajiro baja catitĩñare gaye: Mʉ sigũti riojo oca ñasarise gotigʉare masicõri, ito yicõri yʉ Jesucristo mʉ cʉarure tʉorʉnʉcõri, catitĩñarā yirāji masa. Ito bajiro baja catitĩñare gaye.

⁴ ‘Adi macʉꞛcʉro yʉ ñaja mʉre masa ĩna rʉcʉbʉoroca yicu yʉ. Yʉre mʉ roti ñucacato bajiroti itire gajanoa yʉ. ⁵ Adi macʉꞛcʉro iti ñaroto riojʉaju mʉ rāca rʉcʉbʉogʉ ñacu yʉ. Cʉna, ito bajiroti adocāta mʉ tiro riojo masa yʉre ĩna rʉcʉbʉoroca yiya.

⁶ ‘Yʉ rāca riasotirā adi macʉꞛcʉro gāna wato mʉ beseana ñama. ĩnare besecõri, yʉre ĩsiyija mʉ. Mʉre ĩna masiroca yicu yʉ. Mʉ ñarā ñañi ĩna. ĩnare

yure İsiyija m̃. M̃ ocare c̃adisotirã ñama İna. ⁷ No yure m̃ İsirise, “Dios ye wadire ña”, yi tuo masiama İna. ⁸ M̃ ocare yure m̃ goticato bajiroti İnare goticu yu. İti ocare tuoc̃ori, boca amicã İna. “Dios tu wadiru ñami añi”, yi masiama İna, yure İja. “Dios İ c̃õaru ñami añi”, yi yure tuorãnuama İna İja.

⁹ İnare yiari mure busia yu. Adi mac̃aruc̃uro gãnare yiari meje mure busia yu. Yure m̃ İsiana, m̃ ñarã İna ñajare, İnare yiari busia yu. ¹⁰ Yu ñarã jeyaro m̃ ñarãti ñama İna. Ito yic̃ori m̃ ñarã yu ñarãti ñama İna. Yu rãca riasotirã m̃ ñarã ñama. İna queno yirise tic̃ori, yure ruc̃uborã yirãji masa.

¹¹ M̃ rãca ñagũ wacu ya yu. Ito bajiri adi mac̃aruc̃urore wagogu ya yu İja. Yu rãca riasotirãma adi mac̃aruc̃uroju tujarã yama. Cuna, ñeñarise yilabicu ña m̃. Ana yure m̃ İsianare m̃ masirisena İnare tirãnuama. Mani sig̃ure bajiro tuoİarã ña. Manire bajiroti İna c̃uni sig̃ure bajiro İna tuoİatoni İnare tirãnuña. ¹² Adi mac̃aruc̃uroju yure m̃ İsiana rãca yu ñaroca m̃ masirisena queno İnare tirãnuacu yu. Sig̃u yure godagobe yirocu queno İnare tirãnuacu yu. Ito bajibojarocati sig̃u ñaquĩ yure godagocacu. İ ñaquĩ jeame ujaroju warocu. M̃ oca iti gotiro bajiroti iti r̃etatonı yure godagoquĩ İ.

¹³ Adocãta m̃ tu wacu ya yu. Adi mac̃aruc̃uroju ñagũ maji adi oca İnare gotia yu. Yu wanaro bajiroti İna c̃uni wanu quena jeditoni iti oca İnare gotia yu. ¹⁴ M̃ ocare İnare goticu yu. Adi mac̃aruc̃uro gãna bajiro meje tuoİa yu. Yu rãca riasotirã c̃uni adi mac̃aruc̃uro gãna bajiro tuoİarã meje ñama İna. Ito bajiri adi mac̃aruc̃uro gãna İnare ti tudiamã. ¹⁵ Adi mac̃aruc̃urojure İnare mure amigo rotibea yu. Ado bajirojuã mure senia yu: “İnare camotaya rãmũ usirioro İnare yibe yirocu”, ya yu mure. ¹⁶ Adi mac̃aruc̃uro gãna bajiro tuoİagũ meje ña yu. Ito bajiri yu rãca riasotirã c̃uni adi mac̃aruc̃uro gãna bajiro tuoİarã meje ñama İna. ¹⁷ M̃ oca ña oca riojo ñasarise. M̃ ñarã queno yirã riti İna ñatİñatoni m̃ oca ñasarisere İna masiroca yiya. ¹⁸ Adi mac̃aruc̃uro gãna wato yure c̃õayija m̃. Yu c̃uni ito bajiroti adi mac̃aruc̃uro gãna wato yu rãca riasotirãre c̃õa yu. ¹⁹ İnare yiari, mure riti c̃adigu yigujã yu. Ito yic̃ori m̃ yagu riti ñagũ yigujã yu. Ito bajiro yu yija tic̃ori, m̃ oca riojo ñasarise c̃adic̃ori, m̃ ñarã riti ñarã yirãji İna c̃uni, yiquĩ Jesũ Diore basigu.

²⁰ Gaje Diore ado bajiro gotiquĩ Jesũs:

—İnare riti yiari meje mure busia yu. İna riasorise tuoc̃ori, yure tuorãnurã yirãji gãjerã. İnare yiari c̃uni mure busia yu. ²¹ İna jeyaro sig̃ure bajiro İna usi cutitoni mure busia yu. Manire bajiroti İna usi cutire amoa yu. Cuna yure bajiroti usi cutigu ña m̃. Yu c̃uni mure bajiro usi cutia. Ito bajiro manire bajiro sig̃u bajiro riti İna usi cutire amoa yu. Ito bajiro İna bajija tic̃ori, “Riti Dios İ c̃õaru ñaİi Jesũs”, yirã yirãji adi mac̃aruc̃uro gãna. ²² Yure masa İna ruc̃uboroca m̃ yado bajiroti İnare masa ruc̃uboroca yicu yu c̃uni. Sig̃ure bajiro usi cutirã İna ñatoni ito bajiro İnare yicu yu. Mani c̃uni ito bajiroti sig̃ure bajiro bajia mani. ²³ Yu bajiroti usi cutirã ñama İna. Yu c̃uni m̃ bajiroti usi cutigu ña yu. Ito bajiri sig̃u bajiro riti tuoİa jedirã yirãji İna. Ito bajiro İna bajija tic̃ori, “Dios İ c̃õarũti ñaİi Jesũs”, yi masirã yirãji adi mac̃aruc̃uro gãna. “İ Macure İ mairo bajiroti İnare c̃uni maiami Dios”, yi masirã yirãji adi mac̃aruc̃uro gãna.

²⁴ Cuna, yu rãca riasotirã yure m̃ İsiana ñama İna. No yu ñaroju yu rãca İna ñare amoa yu. Ito bajic̃ori, masa İna yure ruc̃uboroca m̃ yire ti masirã yirãji İna. Ito yic̃ori, “Adi mac̃aruc̃uro iti ñaroto riojuaju Jesure maiİi Dios”, İna yi masire amoa yu. ²⁵ Cuna ñeñarise macu ña m̃. Adi mac̃aruc̃uro gãna mure

ti masibeama ĩna. Yũama mũre ti masia. Āna yũ rāca riasotirā, “Dios ĩ cõaru ña mũ”, yi masiama ĩna, yũre. ²⁶ Mũre ĩna ti masiroca yicũ yũ. Ito bajicõri, mũre ĩna masitiĩaroca yigũ yigũja yũ. Ito bajiro yigũ yigũja yũ, yũre mũ mairo bajiro ĩna gāmeri maitoni. Ito yicõri ĩna rāca ñatiĩagũ yigũja yũ, yiquĩ Jesũs Diore busigũ.

18

Jesure ĩna ñiare gaye

(Mt 26.47-56; Mr 14.43-50; Lc 22.47-53)

¹ Ito bajiro Jesũs ĩ busija bero Cedrõn wame cutiri jaribũ sidujajũ wacũ gũa ĩ rāca. Ito wacõri ote wese wijacũ gũa, Jesũs rāca. ² Coji meje iti ote weseju minijuasotica gũa. Ito bajiri Judas, Jesure oca menirocũ cuni tisotiquĩ iti wesere. ³ Ito bajiri iti wesere masicõri, surarare, porecia masare cuni āmi ejaquĩ Judas. Paia ujarā, fariseo gaye tuoĩarā cuni ĩna cõana ñaĩĩ ĩna. Sarera jairina bisu cuticā ĩna. Siabusuoragari, ito yicõri mujura jairi cuni rucocā ĩna. ⁴ “Ado bajiro yũre rētarõ yiroja”, yigũ ĩnare boca āmigũ waquĩ Jesũs. ĩnare boca āmicõri, ado bajiro ĩnare seniĩaquĩ ĩ:

—¿Ñimure āmati mua? yiquĩ Jesũs ĩnare.

⁵ Ito ĩ yijare:

—Jesũs Nazaret gagure āma gua, yicā ĩna.

Ĩna ito yija tuoõõri:

—Ĩti ña yũ, yi cudiquĩ Jesũs.

Ĩna rāca ñaquĩ Judas, Jesure oca menirũ cuni. ⁶ “Ĩti ña yũ”, Jesũs ĩ yirocati judojuana juja quedicoacā ĩna. ⁷ Ito yi mucana tadi ĩnare seniĩaquĩ Jesũs:

—¿Ñimure āmasati mua? yiquĩ ĩ ĩnare.

Ito ĩ yija tuoõõri:

—Jesũs Nazaret gagure āma gua, yicā ĩna.

⁸ ĩna ito yija tuoõõri:

—“Ĩti ña yũ”, yicāmũ yũ, mũare. Yũre riti mua āmajama, yũ rāca gānama wacoajaro, yiquĩ Jesũs ĩnare.

⁹ Ito bajiro yiquĩ Jesũs, iti rãmujũ ĩ gotigoado bajiro iti rētatoni. Iti rãmujũ ado bajiro gotiquĩ ĩ: “Yũ Jacũ yũre ĩ ĩsicāna sīgũjua yũre godabiticā”, yiquĩ Jesũs iti rãmujũ. ¹⁰ Ito bajiro Jesure ĩna ñia āmoja ticõri, ĩ ya sarera jāi āmiquĩ Simõn Pedro. Iti jāina paia ujure moa ĩsiri masũ, Malco wame cutigure ĩ ya gāmoro riojocadujare jataquĩ Pedro. ¹¹ Ito ĩ yijare:

—Mũ ya sarera jāire seoya mucana. Yũ tõbujaroti Dios ĩ āmoja, camotabicuja yũ. “Itire camotagũ yiguĩji”, ¿yire masiati mũ? yiquĩ Jesũs Pedrorẽ.

Anás tũ Jesure ĩna āmi ejare gaye

(Mt 26.57-58; Mr 14.53-54; Lc 22.54)

¹² Ito yija surara ĩna uju rāca, judio masa porecia cuni Jesure ñiacā ĩna. ĩre ñiacõri, ĩ ya āmori siacā ĩna. ¹³ Ito yicõri Anás ya wijũ āmicoacā ĩna, ĩre ĩja. Caifás maĩnicũ ñayijũ Anás. Iti rodori paia uju ñayijũ Caifás. ¹⁴ ĩ Caifás ñayijũ, “Mani ñarocõti godaja quenabetoja. Manire yiari sīgũ ĩ goda ĩsija quena”, yi ĩ ñarā judio masare gotigorũ ñayijũ ĩ.

Jesure masibeaa yũ, Pedro ĩyire gaye

(Mt 26.69-70; Mr 14.66-68; Lc 22.55-57)

¹⁵ Simõn Pedro, gāji gũa rāca gagũ, Jesure ĩna āmi waja sũya wacā ĩna. Simõn Pedro rāca wacacũ paia ujure baba cutigũ ñasotiyijũ ĩ. Ito bajiri josari mejeti

paia ɯɟu ya wi sabiara cuní rêta sãjacoayijũ ĩ. ¹⁶ Pedroama sabiara cuní judoɟua sãjabicuti tujacoayijũ. Ito bajiri gãji Jesús rãca riasotirũ paia ɯɟu baba sabiara cuní coderi maso rãca busigu wayijũ. Ito yicõri Pedrore jisõyijũ ĩ baba. ¹⁷ Iti cuní coderi maso ado bajiro seniñayijo Pedrore:

—¿Jesús rãca riasotigorũ meje ñati mũ cuní? yiyijo iso Pedrore.

Iso ito yijare:

—Meje ña yũ, yiyijũ Pedro.

¹⁸ Iti ɯsajare moa ĩsiri masa, porecia masa cuní jea riocõri, suma ñayijarã ĩna. Pedro cuní ĩna rãca suma ñayijũ.

Paia ɯɟu Jesure ĩ seniñare gaye

(Mt 26.59-66; Mr 14.55-64; Lc 22.66-71)

¹⁹ Jesure ĩna ãmi ejaja ticõri, paia ɯɟu Anás wame cutigu Jesure ado bajiro seniñasũoyijũ:

—¿Noa ñati mũ rãca riasotiana? Ito yicõri, ¿ñe gaye ĩnare riasocati mũ? yiyijũ ĩ Jesure. ²⁰ Ito ĩ yija tuocõri, ado bajiro cadiyijũ Jesús:

—Masa jeyaro tiro riojo busisoticu yũ. Dios ya wijũ, mani masa judio masa minijuara wijũ cuní masare riasocu yũ. Ito bajiri yũ goti rudire ma. ²¹ ¿No yija yũre itire seniñati mũ? Yũre tuogoganare seniñate mũ. Yũ busigore gaye mure gotirã yirãji ĩna. Yũ busigore masirãji ĩna, yiquí Jesús paia ɯɟure.

²² Jesús ito bajiro ĩ yija tuocõri, sīgũ porecia masũ, Jesús ya rioju jayijũ.

—¿Paia ɯɟure, no yija ito bajiro cadiati mũ? yiyijũ ĩ Jesure.

²³ Ito ĩ yija cadiyijũ Jesús:

—Riojo meje yũ gotija, “Ado bajiro rũo gotia mũ”, yija yũre. Yũ gotirise riojo gotia yũ. Ito yibojarocati, ¿no yija yũre jati mũ? yiyijũ Jesús ĩre.

²⁴ Ito ĩ yija bero paia ɯɟu Caifás wame cutigu tu Jesure siarureti cõayijũ Anás maji.

Jesure masibea yũ, mucana Pedro ĩ yire gaye

(Mt 26.71-75; Mr 14.69-72; Lc 22.58-62)

²⁵ Ito baji ñaroca jea suma ñayijũ Pedro maji. ĩ rãca jea suma ñarã ado bajiro ĩre seniñayijarã:

—¿ĩ rãca riasotigorũ meje ñati mũ cuní? yiyijarã ĩna Pedrore.

ĩna ito yijare:

—Meje, ĩ rãca riasotigorũ meje ña yũ, yiyijũ Pedro.

²⁶ Ito ĩ yija, sīgũ paia ɯɟu moa ĩsiri masũ ado bajiro seniñayijũ Pedrore:

—Ote wese ĩ rãca mũ ñaroca, ¿tibiticati yũ mure? yiyijũ ĩ Pedrore. Pedro gãmore ĩ jatarũ oca busigu ñayijũ ĩ.

²⁷ Ito bajiro ĩ seniñaja tuocõri: “Jesure masibea yũ”, yiyijũ Pedro mucana. Ito bajiro ĩ yirocati, cara yujicoayijũ ĩja.

Pilato tuju Jesure ĩna ãmi ejare gaye

(Mt 27.1-2,11-14; Mr 15.1-5; Lc 23.1-5)

²⁸ Ito yija bero Caifás ya wina romano masa ɯɟu ya wijũ Jesure ãmi wayijarã ĩre ñiana. Ito ĩna yiroca riti busu mɟa wadicoayijũ ĩja. ĩna judio masa romano masa ɯɟu ya wijũ sãjabisijarã ĩna. “Gaje masa ya wi mani sãjaja pascua basa bare bamenaji mani”, yĩ tuõlarã sãjabisijarã ĩna. ²⁹ Ito bajiri Pilato ĩmasiti ĩnare busirocu budi wayijũ:

—¿Ñe seti catiati ãni, mũ tija? yiyijũ Pilato judio masare.

³⁰ Ito ĩ yijare cadiyijarã ĩna:

—ĩ seti macũ ñaja, mũ tu ĩre ãmi ejabitiboana gũa, yiyijarã ĩna Pilatore.

³¹ Ìna ito yijare:

—Ìre àmi wasa mũa. Mũa masa bũcũrã rotirena, “Ado bajiro seti cutia mũa”, yiba mũa ìre, yiyijũ Pilato judio masare.

Ito ì yija tũocõri, ado bajiro cadiyijarã ìna:

—Ìre sĩa àmoboja gua. Ito bajibojarocati gua judio masa bũcũrã rotirena ìre sĩa masibea gua, yiyijarã ìna Pilatore.

³² “Yucũtẽojũ yũre jaju sĩarã yirãji masa”, Jesũs ì yicãdo bajiroti rẽtayijũ ito bajiro ìna yija. ³³ Mũcana ì ya wi tũdi sãjacõri, ado bajiro Jesure seniĩayijũ Pilato:

—¿Judio masa ỹjũ ñati mũa? yiyijũ Pilato Jesure.

³⁴ Ito ì yijare, ado bajiro cadiyijũ Jesũs:

—¿Mũmasi tũoĩacõri, ito bajiro yi seniĩati mũa? ¿Gãjerã mũre ìna gotijare ito bajiro yũre seniĩati mũa? yiyijũ Jesũs Pilatore.

³⁵ Ito ì yijare:

—¿Judio masũ ñati yũ, mũa tija? Mũa ñarãti, paia ỹjarã cuni yũ tũ àmi ejama ìna mũre. ¿No bajiro yicati mũa? yiyijũ Pilato Jesure.

³⁶ Ito ì yija cadiyijũ Jesũs:

—Adi macãrũcũro ỹjũ meje ña yũ. Adi macãrũcũro ỹjũ yũ ñaja yũre sũyari masa gãmeri jaboana judio masa yũre ñiame yirona. Adi macãrũcũro ỹjũ meje ña yũ. Adi macãrũcũro ỹjũ meje ña yũ rotiroto, yiyijũ Jesũs Pilatore.

³⁷ Ito ì yijare:

—¿Ito yicõri, ỹjũ ñati mũa? yiyijũ Pilato.

Ito ì yija cadiyijũ Jesũs:

—Mũa yiro bajiroti ỹjũ ña yũ cuni. Adi macãrũcũro ỹjũ wadicõri, rujeacũ yũ, riojo oca ñasarise gotiromũ. Riojo oca ñasarise cadiĩrã ìna ñama yũre tũorũnũrã, yiyijũ Jesũs Pilatore.

³⁸ Ito ì yija:

—¿Ñe ñati oca riojo ñasarise? yiyijũ Pilato Jesure.

Jesure sĩarũja mani, ìna yire gaye

(Mt 27.15-31; Mr 15.6-20; Lc 23.13-25)

Ito bajiro Jesure seniĩacõri, ì ya wi budi wacõri, judio masare bũsigũ wayijũ Pilato mũacana:

—Yũ tija ñe seti macũ ñami àni. ³⁹ Co rodo ruyabeto pascua basa mũa meniija sĩgũ tubiarũre bucõasotia yũ mũare yiari. ¿Mũa judio masa ỹjũre yũ bucõare àmoati mũa? yiyijũ Pilato judio masare.

⁴⁰ Ito ì yijare, ado bajiro awasã cadiyijarã ìna:

—Ìre meje bucõaĩa mũa. Barrabásjũare bucõaĩa, yiyijarã ìna Pilatore.

Riniri masũ ñayijũ Barrabás.

19

¹ Ìna ito yija tũocõri, Jesure baje rotiyijũ Pilato ìja. ² Jesũs ya rijoga joe jota bedo seara bedo jeoyijarã surara. Ito yicõri ỹjarã ìna sãĩaro bajiro sũaro sãyijarã ìna Jesure. ³ Ito yija bero ì tũ bũsa eja rãgũcõri, ado bajiro yiyijarã ìna:

—Judio masa ỹjũ catijaro, yi aja tũdiyijarã ìna Jesure.

Ito yicõri riojũ ìre jayijarã ìna.

⁴ Mũacana budi wacõri, judio masare gotigũ ejayijũ Pilato:

—Tiya mũa. Ì seti manijare ìre bucõagũ ya yũ, yiyijũ Pilato judio masare.

⁵ Ito ì yija, jota bedo jesarũ, sũaro sãĩarũ budiyijũ Jesũs. Ito yija ado bajiro yiyijũ Pilato masare:

—Tiya, àni ñami ỹmũgũ, yiyijũ Pilato.

⁶ Jesús ĩ budija ticōri, ado bajiro awasāyijarā paia ɰjarā, porecia cuni: —Yucutēoju ĩre jaju sīaňa, ĩre sīaňa, yi awasāyijarā ĩna.

Īna ito yija tuocōri:

—Muamasi ĩre āmi wacōri, yucutēoju jaju sīatēňa mua. Yu tijama, ñe seti ma ĩre, yiyiju Pilato judio masare.

⁷ Ito ĩ yijare ado bajiro cadiyijarā judio masa:

—Gua bucuřā masa ĩna rotirena ĩ godaja quena. “Dios Macu ña yu”, ĩ yire waja ĩ godaja quena, yiyijarā ĩna Pilatore.

⁸ Ito bajiro ĩna yija tuocōri, buto busa güiyiju Pilato. ⁹ Tudi wi toti Jesure āmi sãcōri, ado bajiro seniñayiju Pilato ĩre:

—¿Noju gagu ñati mu? yiyiju Pilato ĩre.

Ito bajiro ĩ yibojarocati ĩre cudibisiju Jesús.

¹⁰ Mucana tudi ĩre seniñayiju Pilato:

—¿Yure cudibeati mu? Gãjerā mure yucutēoju yu jaju roti āmoja jaju roti masia yu. Mure yu bucōa āmoja, bucōa masia yu. ¿Itire masibeati mu? yiyiju Pilato Jesure.

¹¹ Ito ĩ yijare:

—Mu rotiroca Dios ĩ mure yibeja, yure roti masibitiboa mu. Mu rēto busaro seti cutigu ñami yure ĩna ñiatoni gotiru, yiyiju Jesús Pilatore.

¹² Ito ĩ yija tuocōri, “¿No bajiro yicōri Jesure bucōarujati yu?” yi tuoñayiju Pilato. Ito bajiro ĩ tuoñabojarocati judio masa ado bajiro awasāyijarā:

—Īre mu bucōaja mua romano masa ɰju ñasagu baba meje ñagü yigüja mu. No, “ɰju ñagü yigüja yu”, yigu, ĩ ñami masa ɰju wajacu, yiyijarā ĩna Pilatore.

¹³ Īna ito yija tuocōri, Jesure āmi rotiyiju Pilato ĩja. Ito yicōri ɰjarā ĩna rujiriju rujiyiju Pilato ĩja. Itiju Gabata wame cutiyiju hebreo ocana. “Gātana buoraju”, yireoni ñayiju itiju. ¹⁴ Pascua basa riojua ũmua gudareco ñayiju iti rumu. Ito yija Pilato ado bajiro yiyiju judio masare:

—Āni ñami mua ɰju, yiyiju Pilato.

¹⁵ Ito bajiro ĩ yibojarocati buto awasāyijarā ĩna:

—Sīacōruja ĩre. Sīacōruja ĩre. Yucutēoju ĩre jaju sīaňa, yiyijarā ĩna Pilatore.

Īna ito yijare:

—¿Mua ɰjare jaju sīagü yigujada yu? yiyiju Pilato ĩnare.

Ito ĩ yijare, ado bajiro cadiyijarā paia ɰjarā:

—Romano masa ɰju riti ñami gua ɰju. Ñimujua gãji mami, yiyijarā ĩna Pilatore.

¹⁶ Ito bajiro ĩna yija tuocōri, yucutēoju Jesure ĩna jaju sīatoni ĩnare ĩsiyiju Pilato. Ito bajiri Jesure āmicoayijarā ĩna ĩja.

*Yucutēoju Jesure ĩna jaju sīare gaye
(Mt 27.32-44; Mr 15.21-32; Lc 23.26-43)*

¹⁷ Īre ĩna āmi waja, saya wacu gua cuni. Īre āmi wacōri, yucutēo ĩre gaja roticā ĩna. Hebreo ocana Gólgota wame cutiri buroju ĩre āmi wacā ĩna. “Rijoga gōari ñaro”, yireoni ñacu itiju. ¹⁸ Itoju āmi ejacōri, Jesure yucutēoju jajucā ĩna. Gãjerā jãarā jua duja gãna yucutēoju yosacā ĩna. Īna gudareco ñaquĩ Jesús. ¹⁹ Jesús ĩ wãñaritēoju ĩ ya rijoga weca wame wō rotiquĩ Pilato. Ado bajiro goticu iti: “Jesús Nazaret gagu, judio masa ɰju”, yi wãñacu iti. ²⁰ Judio masa jãjarā ticā iti ucarere. Jesure yucutēoju ĩna jajucati cuto tuti ñacu. Ī ya rijoga weca wame wãñarise griego oca, hebreo oca, latín oca cuni ñacu iti. ²¹ Ito bajiri judio masa paia ɰjarā ado bajiro yicā Pilatore:

—“Judio masa wɛɛ ɲami”, yi ucabesa. “Judio masa wɛɛ ɲa yɛ”, yibojara, yi ucaja quena, yicã ɲna Pilatore.

²² Ito bajiro ɲna yibojarocati ado bajiro cɛdiqui Pilato:

—Yɛ ucare ito bajiroti tujaro ya, yiqui Pilato ɲnare.

²³ Surara yucutɛɔju Jesure jaju tiorã i ya yutabujurire ɛmicã ɲna. Itire ɛmicɔri, juariarori batocã ɲna. Ito yicɔri ɲnacɔti gãji coro, gãji coro ɛmicã ɲna. Jesús i sãñado joegadoama jioya mano ɲacu. Riojoti sua mɛja, gajanoado ɲacu.

²⁴ Ito bajiri ado bajiro yicã surara:

—Itore ɲigãmena mani. ɲimɛjua itore i bujaja tiana yirona, gũtana rea ajecã ɲna.

Ito bajiro ɲna yija Dios oca tuti iti gotiado bajiroti rɛtacu. Ado bajiro gotia i oca: “Yɛ ya yutabujurire batocã ɲna. ɲimɛjua adore i bujaja tiana yirona, gũta ajerã yirãji”, yi gotia Dios oca. Ito bajiroti yicã surara.

²⁵ Jesús i yucutɛɔju wãñaro roca adocɔ jãjarã ɲacu gɛa. I jaco, Cleofas manajo María, María Magdalena, ito yicɔri yɛ cɛni ɲacu ɲna rãca. ²⁶ Jesús i jacore, ito yicɔri yɛ i maigũre ticɔri, ado bajiro yiqui Jesús i jacore:

—Cana i ɲagũ yiguɲji mɛ macu, yiqui Jesús i jacore.

²⁷ Ito yicɔri yujare ado bajiro yiqui:

—Iso ɲagɔ yigɔji mɛ jaco, yiqui Jesús yare.

Ito i yija bero isore boca ɛmicɔri, yɛ ya wiju isore codecu yɛ ɲja.

Jesús i ɛsi jedire gaye

(Mt 27.45-56; Mr 15.33-41; Lc 23.44-49)

²⁸ Ito i yija bero, “Dios i ɛmoro bajiroti yare rɛta jedicoaju ɲja”, yi tɛoiaquĩ Jesús. Dios oca tuti iti gotiro bajiroti iti rɛtatoni:

—Idi ɛmoa yɛ, yiqui Jesús.

²⁹ Ito ɲacu ɛyɛ ide jiaradu. Ide udi ɛmirisena itire udi ɛmicã ɲna surara. Ito yicɔri hisopo wame catiricu ruju gaja siacã ɲna itire. Ito yicɔri Jesús ya rise tɛ ɲutucã ɲna. ³⁰ ɛyɛ ide jiare weroiãcɔri, ado bajiro yiqui Jesús:

—Dios i goticãdo bajiroti rɛta jedicoaju ɲja. Itocɔ ɲa, yiqui Jesús.

Ito yija i ya rijoga queo yocɔri, ɛsi jedicoaquĩ Jesús ɲja.

Jesús ya warubu surara i sare cudare gaye

³¹ Ito ramu pascua basa riojua ɲacu. Busuri gɛa judio masa ya tujacãra ramu ɲaro yicu. Ito bajiri yucutɛɔju godana ya ruju wãñare ɛmobicã ɲna tujacãri ramu ɲjare. Tujacãra ramu guijori ramu ɲacu gɛa judio masare. Ito bajiri Pilatore ado bajiro senicã ɲna: “Yucutɛɔju wãñarãre sagaro gɔare jajea rotiya. Ito yicɔri ɲna ya rujari rujio rotiya”, yicã ɲna Pilatore. ³² Pilato i rotija tuocɔri, i ya surara wacɔri, yucutɛɔju wãñarãre ɲna ya sagaro gɔarire jajeacã ɲna. Jesús tɛ jãarã yucutɛɔju wãñarãre ɲna ya gɔarire jajeacã ɲna. ³³ Jesús tɛju eja rũgũcɔri, “ɛsi jedicoaɲi ɲni”, yi ti masicã ɲna. Ito bajiri i ya sagaro gɔare jajeabiticã ɲna.

³⁴ Ito bajibojarocati Jesús ya warubu sare cudaquĩ sigũ surara masu. Ito i yirocati ri ide wɛsarise budicu. ³⁵ Yɛ itire gotigu, itire tigorũ ɲa yɛ. “Riti gotia yɛ itire”, ya yɛ. Mɛa cɛni itire tɛorũnɛtoni, riojo itire gotia yɛ. ³⁶ Ito jeyaro rɛtacu Dios oca tuti iti goticato bajiroti. Tɛote. Ado bajiro gotia Dios oca: “Ire co gɔa jajeamena yirãji ɲna”, yi gotia Dios oca. ³⁷ Gajeju Dios oca iti gotija ado bajiro gotia: “Sare cuda ecorare tirã yirãji masa”, yi gotia Dios oca.

Jesure ɲna yujere gaye

(Mt 27.57-61; Mr 15.42-47; Lc 23.50-56)

³⁸ Ito bajija bero José Arimatea gagu Jesús ya rujure ámirocu Pilatore seniyiju í. Jesús ocare tuo sayagoru ñayiju í, ito bajibojaguti gâjerâre goti batobisiju í, judio masare güigu. “Ámiña”, Pilato í yija tuocôri, Jesús ya rujure rujioгу wayiju José. ³⁹ Nicodemo ñamiju Jesús râca busigu ejagoru cani ejayiju. Treinta kilos râcarisecô queno suti quenarise ámi ejayiju í. Mirra wame cutirise, áloes wame cutirise wuore ñayiju iti satirise. ⁴⁰ Ito bajiri José, Nicodemo râca Jesús ya ruju ámicôri saya botirona satirise tucôri, îre gûmayijarâ îna. Judio masa, masa yujerâ îna yisotirise ñayiju iti. ⁴¹ Jesure yucutêoju îna jaju sîaraju ote wese tu ñayiju. Iti weseju masari cuma mama goje ñayiju. Gâjerâre yujeñaña mani goje ñayiju iti goje. ⁴² Jabeto ruyayiju tujacâra ramu iti busuroto. Ito bajiri iti gojeju Jesús ya rujure sâyijarâ îna, sôju meje iti goje ñajare.

20

Jesús í tûdi catire gaye

(Mt 28.1-10; Mr 16.1-8; Lc 24.1-12)

¹ Gua masa ya moashora ramu busuri jîju râitîa busaroca wayijo María Magdalena. Jesús ya masari cuma tu ejacôri, iso tija gûta biaraga mañiju. ² Ito iti bajija ticôri, ûmaquedi wacôri, gua tu ejacô iso. Simón Pedro, ito yicôri yu Juan Jesús í bûto maicana ñacu gua. Gua tu ejacôri, ado bajiro yicô iso:

—Mani Ûju ya rujure ámicoañi îna. “Itoju í ya rujure cûana îna”, yi masibea yu, yicô iso guare.

³ Iso ito yija tuocôri, yu Pedro râca masari cumaju tirâ wacu gua. ⁴ Gua jûarâ cocati ûmaquedi wacu. Pedro rêto busaro ûmaquedicu yu. Ito bajiri yujua cajero masari cuma ejasocu. ⁵ Muqueacôri, ito tisôcu yu. Îre îna gûmagore riti ticu yu. Itoju sâjabiticu yu maji. ⁶ Yu bero ejaquî Simón Pedro. Îama masari cumaju sâjacoaqui îja. Í cani Jesure îna gûmagore riti tiquî. ⁷ Jesús ya rijoga gûmado gajeroju iti jesaja tiquî. Dureare rujajucu gajeroju iti jesaja tiquî í. ⁸ Ito yija yu cajero ejacacu cani sâjacoacu. Iti rêtare ticôri, “Tûdi caticoañi Jesús”, yi tuoîacu yu îja. ⁹ Ito riojua, “Godabojaguti tûdi catigu yiguñi Jesús”, Dios oca iti yire gaye tuo masibiticu gua maji. ¹⁰ Ito yija bero gua ya wiju tûdi wacu gua.

María Magdalenare Jesús í goaîore gaye

(Mr 16.9-11)

¹¹ María Magdalenama masari cuma tu oti tujacô. Otigoti masari cumaju tisôyijo iso. ¹² Ito iso tisôja jûarâ ángel mesa botirise sâñarâ rujiyijarâ. Sîgû Jesús ya rijoga ñagoadojua rujiyiju. Gâji í ya gabori ñagoadojua rujiyiju. ¹³ Ito yija ado bajiro seniñayijarâ îna María Magdalenare:

—¿No yija otiami mu? yiyijarâ ángel mesa isore.

Îna ito yija:

—Yu Ûju ya rujure ámicoañi îna. “Itoju í ya rujure cûana îna”, yi masibea yu, yiyijo iso ángel mesare.

¹⁴ Ito bajiro yigoti, Jesure juda ti bajayijo iso. Ito bajibojarocati, “Jesuti ñami âni”, yi masibisijo iso. ¹⁵ Ito yija ado bajiro seniñayiju îjua isore:

—¿No yija otiami romio mu? ¿Ñimure âmati mu? yiyiju Jesús isore.

—Adi wese coderi masu ñaguñi”, yire masiyijo iso. Ito bajiri ado bajiro îre yiyijo iso:

—Î ya rujure mu cûja, “Ito cûmu yu”, yiya yure. Ámigô waroco ya yu, yiyijo îre.

16 Iso ito bajiro yija tɔcɔɔri, ado bajiro yiyijɔ Jesús isore:

—María, yiyijɔ Jesús isore.

Ito i yija tɔcɔɔri, ado bajiro yiyijo iso hebreo ocana:

—Rabuni, yiyijo iso. “Yure riasogɔ”, yireoni ñayijɔ iti.

17 Ito yija ado bajiro cɔdiyijɔ Jesús:

—Yure moaibesɔ maji. Yɔ Jacɔ tɔ mɔjabeɔ yɔ maji. Wasa yɔ ñarãre ado bajiro gotitẽña: “Dios sigɔti ñami mani Jacɔ. Ito yicɔri i sigɔti ñami mani Ujɔ. I ñarojɔ wacɔ wagɔ ya yɔ”, yi gotitẽña, yimi Jesús yure, yi rotiyijɔ Jesús María Magdalenare.

18 Ito yija guare gotigo ejacɔ iso. “Mani Ujare tibɔ yɔ”, yicɔ iso. Ito yicɔri Jesús i gotiado bajiro guare goticɔ iso.

Ĩrãca riasotigoanare Jesús i goaĩore gaye

(Mt 28.16-20; Mr 16.14-18; Lc 24.36-49)

19 Gua masa ya moasɔra rumɔ ñacɔ iti rumɔ. Iti ñami gua Jesús rãca riasotigoana wijɔ minijua ñacɔ. Gua ñarã judio masare gũirã soje biacɔri, ñacɔ gua. Ñajasaroti gua wato goa rãgũquĩ Jesús.

—Ñati mɔa, ñe oca mano queno ñaña mɔa, yiquĩ Jesús guare.

20 Ito i yija bero i ya ãmori, ito yicɔri i ya warubɔ ñoquĩ guare. Gua i rãca riasotigoana gua Ujare ticɔri, bɔto wanɔcɔ gua. 21 Mucana tɔdi ado bajiro gotiquĩ Jesús guare:

—Ñe oca manoti queno ñaña mɔa. Yɔ Jacɔ yure i cɔado bajiroti yɔ cɔni mɔare cɔa yɔ ĩja, yiquĩ Jesús guare.

22 Ito yija guare juti jeocɔri, ado bajiro yiquĩ i:

—Mɔa ya ɔsijɔ Espiritu Santo i quedi sãjaroca ya yɔ. 23 ĩre boca ãmicɔri, gãjerã ĩna ñeñaro yirise mɔa ãcabojaja, ĩnare seti mano yiroja. ĩna ñeñaro yirise mɔa ãcabojabeja, seti cɔtirãti ñarã yirãji ĩnaɔna, yiquĩ Jesús guare.

Tɔdi Jesús i catija bero Tomás i tire gaye

24 Ito bajiro guare Jesús i goaĩoroca Tomás gua rãca gagɔ maniquĩ. I ñaquĩ “Sãrũara”, gua yicacɔ. 25 Tomásre ti bujacɔri:

—Mani Ujare tibɔ gua, yibojacɔ gua ĩre.

Ito bajiro gua yibojarocati Tomás ado bajiro yiquĩ:

—I ya ãmo ĩna ja cudarajɔ yɔ tibeja, ito yicɔri ĩre ĩna ja cudarajɔ yɔ ya ãmo wãsoana yɔ ñusɔĩabeja, ito yicɔri i ya warubɔ ĩre ĩna sare cudadojɔ yɔ ya ãmona yɔ moaĩabeja, “Iti ñami”, yi masibicɔja yɔ, yiquĩ Tomás guare.

26 Udia ãmojeno rumɔri bero mucana tɔdi minijuacɔ gua. Iti rumɔ gua minijuacati rumɔ Tomás cɔni ñaquĩ ĩja. Soje biado ñabojarocati gua wato goa rãgũquĩ Jesús.

—Ñati mɔa, ñe oca mano queno ñaña mɔa, yiquĩ Jesús guare.

27 Ito yicɔri Tomásre ado bajiro yiquĩ i:

—Yɔ ya ãmore ticɔri, mɔ ya ãmo wãsoana yure ñusɔĩaña. Mɔ ya ãmona yɔ ya warubɔ susuro yure moaĩaña. “I meje ñaguĩji”, yibeja ĩja. “Iti ñami”, yi masiña mɔ ĩja, yiquĩ Jesús ĩre.

28 Ito i yijare:

—Yɔ Ujɔ, Dioti ña mɔ, yiquĩ Tomás Jesure.

29 Ito i yijare Jesús cɔdiquĩ:

—Tomás yure ticɔri, yure tɔorãna mɔ. Gãjerãma yure tibitibojarãti yure ĩna tɔorãnja, queno wanɔ quenarã yirãji ĩna, yiquĩ Jesús Tomásre.

Cristore tʰorən̄ña m̄a c̄ni, yiroc̄u adi uca ȳu, San Juan ī gotire gaye

³⁰ Gaje jaje tiyamani ŋoquĩ Jesús ḡa ī rāca riasotirā tiro riojo. Iti ñarocōti ña jedibea adi papera tutij̄u. ³¹ Adi ȳu ucarise, “Jesuti ñañi Cristo, ito yicōri Dios Mac̄u ñañi”, yī m̄a tʰorən̄utoni uca ȳu. Īre tʰorən̄cōri, catit̄ñare m̄a bajatoni itire uca ȳu.

21

J̄u āmojeno ī rāca riasotigoanare Jesús ī goaĩore gaye

¹ Ito bajija bero m̄cana t̄di goaĩoquĩ Jesús, ḡare ī rāca riasotigoanare. Tiberias wame c̄tirita t̄nimaj̄u ḡare goaĩoquĩ Jesús. Ado bajiro bajic̄u ī goaĩoja. ² Adocō j̄ajārā ñac̄u ḡa minijuacana, Simón Pedro, Tomás “S̄ar̄ar̄u”, ḡa yiḡu, Natanael Galilea sita Caná wame c̄tiri c̄to gaḡu, ḡa Zebedeo r̄a, ito yicōri ḡajerā j̄arā Jesús rāca riasotigoana ñac̄u ḡa. ³ Ḡa ito baji ñaroca ado bajiro yiquĩ Simón Pedro:

—Wai joḡu wac̄u ya ȳu, yiquĩ Pedro.

Ito ī yijare:

—Ḡa c̄ni m̄ rāca waj̄u, yic̄u ḡa.

Ito yicōri wac̄u ĩja. Cumaj̄u s̄ajacōri, ñamiasaro wai jobojac̄u ḡa. ⁴ Iti busu m̄ja wadiroca itajura t̄nima ḡare goaĩoquĩ Jesús. Ito bajibojarocati, “Īti ñaguĩji”, yī masibitic̄u ḡa. ⁵ Ado bajiro ḡare yī ruyuquĩ ĩ:

—¿Wai s̄abeati m̄a? yiquĩ Jesús ḡare.

Ito ī yijare:

—S̄abea, joboja ḡa, yic̄u ḡa ĩre.

⁶ Ḡa ito yijare:

—Cuma riojocadujare yoriḡu cōa roaya m̄a. Ito bajiro m̄a yija wai s̄arā yir̄aji m̄a, yiquĩ Jesús ḡare.

Ī roticato bajiroti yic̄u ḡa. Wai j̄ajārā ĩna ñajare, yoriḡure mosā masibitic̄u ḡa, wai j̄ajārā ĩna ñajare. ⁷ Ito baji ñaroca, ȳu Jesús ī maiḡu ado bajiro yic̄u ȳu Pedre:

—Mani Ŭjuti ñami ĩ, yic̄u ȳu Pedre.

—“Mani Ŭju ñami”, ȳu yija tʰocōri, wasoro yosaḡu ñari joegado s̄añaquĩ ĩ. Ito yicōri itajuraj̄u quedi roacoaquĩ ĩ. Ito yicōri Jesús t̄ju bati waquĩ. ⁸ Cien metrocō t̄nima sōj̄u jayac̄u ḡa. Ito war̄ati jaj̄u t̄nima ejac̄u ḡa. Wai yoriḡu rāca weja j̄ajā ejac̄u ḡa. ⁹ Cuma majacōri, jeame weca wai j̄oana ti ejac̄u ḡa. Ito yicōri naju c̄ni it̄i ñaja ti ejac̄u ḡa. ¹⁰ Ḡa ejaja ticōri, ado bajiro yiquĩ Jesús, ḡare:

—Wai jane m̄a s̄iana űdiar̄acō āmi waya, yiquĩ Jesús ḡare.

¹¹ Ito ī yija tʰocōri, cumaj̄u m̄ja s̄ajaquĩ Simón Pedro, ito yicōri wai c̄rā yoriḡuj̄u ñarā jaj̄u waire weja moc̄uquĩ ĩ. Ciento cincuenta y tres ñarā ñacā wai jeyaro. J̄ajārā ĩna ñabojarocati cudubitic̄u yoriḡu. ¹² Ito yija Jesús ado bajiro yiquĩ ḡare:

—Ba yujirā waya maji, yiquĩ Jesús ḡare.

—“¿Ñim̄ ñati m̄?” yī sen̄īabitic̄u ḡa, “Mani Ŭjuti ñami”, yī masicōri. ¹³ Ito yicōri ḡa t̄ju eja r̄uḡacōri, naju ḡare batoquĩ ĩ. Waire c̄ni ito bajiroti yiquĩ.

¹⁴ Itina űdiaji goaĩoquĩ Jesús ḡare, godacōri t̄di ĩ catija bero.

Simón Pedro rāca Jesús ī busire gaye

¹⁵ Ḡa ba yuji t̄oja bero ado bajiro sen̄īaquĩ Jesús Simón Pedre:

—¿Mũ rāca gāna rētoro yure maiati Simón, Jonás macu mũ? yiquĩ Jesús Simón Pedrore.

Ito ĩ yijare:

—Mũre maia yũ Ʋjũ yũ. “Yũre maiami”, yĩ masia mũ, yiquĩ Pedro Jesure.

Ito ĩ yijare:

—Ovejare ĩna ecasotiado bajiro yure yiari yũ ñarāre riaso ĩsima mũ, yiquĩ Jesús ĩre.

¹⁶ Mũcana tũdi jũaji seniĩaquĩ Jesús Simón Pedrore:

—¿Yũre maiati Simón, Jonás macu mũ? yiquĩ Jesús Pedrore.

—Mũre maia yũ Ʋjũ yũ. “Yũre maiami”, yĩ masia mũ yiquĩ Pedro Jesure.

Ito ĩ yijare:

—Ovejare ĩna codeado bajiro yure yiari yũ ñarāre code ĩsima mũ, yiquĩ Jesús Pedrore.

¹⁷ Ito yija mũcana tũdi Ʋdiaji seniĩa quenoquĩ Jesús ĩre:

—¿Yũre maiati Simón, Jonás macu mũ? yiquĩ Jesús Pedrore.

Ʋdiajiũ, “¿Yũre maiati mũ?” Jesús ĩ yija tũocōri, bojori bujaquĩ Pedro. Ito bajiri ado bajiro yiquĩ ĩ Jesure:

—Jeyaro masigũ ña, yũ Ʋjũ mũ. Yũ mũre mairise masia mũ, yiquĩ Pedro Jesure.

Ito ĩ yijare:

—Ovejare ĩna ecasotiado bajiro yure yiari yũ ñarāre riaso ĩsima mũ. ¹⁸ Riti mũre gotia yũ. Iti rũmaju mamũ mũ ñaja yutabuju sãñacōri, mũ āmoro bajiroti wa ucusotiyija mũ maji. Mũ bũcũgũ ñaja mũ ya āmo siacōri, mũ wa āmobetoju mũre āmi warā yirāji ĩna, yiquĩ Jesús Pedrore.

¹⁹ “Ito bajiro mũ godaja ticōri, Diore rũcubũorā yirāji masa”, yirocũ ito bajiro gotiquĩ Jesús Pedrore. Ito ĩ yija bero:

—Waya yũ rāca. Yũ oca tũo sũyagũ waya, yiquĩ Jesús ĩre.

Yũ Juan ĩ rāca riasotigorũre Jesús ĩ bũto maire gaye

²⁰ Jũda ticōri, ĩnare yũ sũyaja tiquĩ Pedro. Yũ ña Jesús rāca riasotigorũ bũto ĩ maicacũ. Yũ ña Jesús rāca basũsacati rũmũ ĩ tũ rujicacũ. Yũ ña Jesure seniĩacacũ, “¿Ñimũ ñati mũre ĩna ñiatoni gotiri masũ?” yĩ seniĩacacũ ña yũ.

²¹ Yũre ticōri, ado bajiro Jesure seniĩaquĩ Pedro:

—Yũ Ʋjũ, ¿āniama no bajiro godagũ yiguĩjida? yiquĩ Pedro Jesure.

²² Ito ĩ yija ado bajiro cũdiquĩ Jesús:

—Mũcana tũdi yũ ejarijũjũ ĩ catire yũ āmoja, catigũ yiguĩji maji. Iti mũ masibeja, no yibea mũre. Mũáma yure sũyaba, yiquĩ Jesús Pedrore.

²³ Ito ĩ yija tũocōri: “Juan godabicũ yiguĩji”, yire masicā ĩna. Jesuama, “Godabicũ yiguĩji”, yibitiquĩ. Ado bajirojũa yiquĩ ĩ: “Yũ tũdi ejarijũjũ ĩ catire yũ āmoja, catigũ yiguĩji maji. Iti mũ masibeja, no yibea mũre”, yigũ yiquĩ Jesús. Iti oca queno tũo masibitĩcōri, “Godabicũ yiguĩji Juan”, yire oca batobojañi ĩna.

²⁴ Yũ ña Juan, Jesús rāca riasotigorũ. Yũti ña adi paperare ucarũ. “Riojo gotiami”, yĩ masia mũa yure.

²⁵ Gaje jaje ña Jesús ĩ yigore. Jeyaro Jesús ĩ yigore mani uca jeobojaja cũni, adi macārũcũrore daja rētacoabodoja papera tutiri. Itocō ña.

Los Hechos de los apóstoles

Espíritu Santo mware queo sãgũ yiguĩji Dios, Jesús ï yire gaye

¹ Yũ baba Teófilo, ñati mũ. Iti rumũjũ mure papera yũ cõasucati Jesús ï yigore, ito yicõri ï riasore gaye mure papera cõacu yũ. ² Nãjedirol ï yigore mure gotigũ macãrucũro ï mũa warajũna ucasasacu yũ. Ûmacũjũ ï mũjaroto riojũ ï oca goti ucuronare beseyijũ Jesús. Apóstoles wame cutijijarã ñna. Espiritu Santore tũocõri, “Adi ñna mũa moaroti”, yiyijũ Jesús ñnare. ³ Jesús ï godaja bero mũcana tũdi caticõri ï oca goti ucutoni ï cũanare goaĩoyijũ Jesús. Jũarã masacõ rumũri goa ñayijũ Jesús, coji meje. Ñ tũdi catire gaye queno ñna masisatoni biyaro goaĩoyijũ Jesús, ï cũanare. Ñnare goaĩocõri, “No ñre tũorũnũrãreti ï rotiroju miojugũ yiguĩji Dios”, yire oca riasoyijũ Jesús ñnare.

⁴ Ñna rãca ñagũjũ, ado bajiro gotiyijũ Jesús ñnare maji:

—Ado Jerusalẽnre wagobeja mũa. Mani Jacũ Dios ï gotiado bajiroti Espiritu Santo ï ejarotire bocatiya mũa, yiyijũ Jesús ñnare. Ito yicõri, coji meje mware goticu yũ itire, yiyijũ Jesús ñnare. ⁵ Iti rumũjũ ñeñaro mũa yirise jidicãja bero mware idé guñi Juan. Ito bajiri nocõ mejeti Espiritu Santo queo sãgũ yiguĩji Dios mware, yiyijũ Jesús ï cũanare.

Macãrucũroju Jesús ï mũa ware gaye

⁶ Jesús rãca minijucõri ado bajiro senĩayijarã ñna ñre:

—Jane mejejũ romano masa gua ya sita emacõri guare moa rotiyoni ñna. ¿Adocãta ñnare bucõagũ yigujada mũ? Ito yicõri, ¿ado gua rotigorajũ mũcana guare judacõa rotigu yigujada mũ? yiyijarã ñna Jesure.

⁷ Ñna ito yija tũocõri, ado bajiro cũdiyijũ Jesús ñnare:

—No yicõri masire ma mware. Mani Jacũ Dios, ï masirisena ï yirotire, ï sũgũti masiami itire. Masibea mũa. Di rumũ, di rodo, di ãmũa, yĩ masibea mũa. Dios sũgũti masiami ï yirotire. ⁸ Adijũ ñna mũa masiriseoni. Espiritu Santo ï wadiroca, oca sũorise ejaro yiroja mware. Ito yicõri gãjerã cãtorijũ wacõri, ñnare yũre busirã yirãji mũa. Jerusalẽnju, Judea sitajũ cãni, Samaria sitajũ cãni, macãrucũro ñarocõjũti, yũre busirã yirãji mũa, yiyijũ Jesús apóstol mesare.

⁹ Iti ñnare goti tũocõri, ñre ñna tibojaroca riti ãmacũjũ mũa wasũoyijũ Jesús. Ito bero ide bueri ito ejarocati, ruyubiticoayijũ Jesús ñja. Ito bajiri tũdi tibisijarã ñna Jesure. ¹⁰ Ñ mũjagorajũ macãrucũroju ti mũo ñayijarã ñna. Ito bajiro ñna ti mũo ñaroca ñajasaroti Dios ñaro gãna jũarã ángel mesa goa rũgũyijarã ñna tũ. Yutabuju bũto yorise sãñarã ñayijarã ñna. ¹¹ Ado bajiro gotiyijarã ñna:

—Mũa Galilea gãna, macãrucũroju ti mũo rũgõbesa. Ñni Jesuti, macãrucũroju mũa wacũ, mũcana ï mũa waja, mũa tiado bajiroti mũcana tũdi ejagũ yiguĩji ñja, yiyijarã ángel mesa Jesús ï cũanare.

Judas ñajacure wasoarona Matĩasre ñna besere gaye

¹² Olivos wame cutiri tũriajũ ñayijarã Jesús ï cũana. Ito bero Jerusalẽnju tũdicoyijarã ñna ñja. Sõju meje ñayijũ ito cũto. Coji cõrecõ ñayijũ ito cũto.

¹³ Cũtoju ejacõri ñna ñari wiju mũa wacõri, co sãnimũ weca sãjayijarã ñna. Ñna ñayijarã ado bajiro wame cutirã: Pedro, Juan, Santiago, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, ito yicõri Alfeo macũ Santiago. Ito bero gãjerã

ñayijarã Simón celote gaye tʷoĩagorũ, ito yicõri Santiago macũ Judas. Itocõ ñayijarã ñna. ¹⁴ Sīgũre bajiro usi cʷaticõri minijuasotiyijarã ñna Diore busirona. Jesũs ocabajirã, ito yicõri Jesũs jaco María, gājẽrã romia cʷani cojuti minijuacõri Diore busiyijarã ñna.

¹⁵ Iti rum̃ariti Jesure masirã minijuayijarã. Co ãmojeno masa ñayijarã ñna. Ñna wato wumũ rīgũcõri, ado bajiro gotiyijũ Pedro ñnare:

¹⁶ —Tʷoya yũ ñarã mũa. Jane mejeju mani ñicu David ñayorũ, Espíritu Santo ï rotija ucayõñi, Judas ï ñarotire. “Jesure ñna ñiatoni gotigũ yigũji Judas wame cʷatigũ”, yĩ tʷoĩa yugũ ito bajiro ucañi David ñayorũ. Iti ï ucayore bajiroiti rētacu. Ado bajiro rujeayijũ Dios ï busire. Tʷote mũa, yiyijũ Pedro ñnare.

¹⁷ Judas cʷani mani rãca cocati Jesũs rãca riasotiquĩ. Ito yicõri mani rãca moaquĩ. ¹⁸ Mani rãca moacacũ ñabojaguti Jesure ñna ñiatoni oca meniñi ï. Ito bajiro ñeñaro ï yija bero yucagũ ũmacũju mũa wacõri ï ya ãmumajũ jũgũbo siayijũ. Ito bajiro yicõri bubu quedi yojayijũ. Ito bajicõri godacoayijũ ïja. Ito bero ũmacũju wada yojacõri ï ya jeraga joto watoju ï ya gʷadamisi budi yojayijũ. Ñ ñajacũ ñeñaro yire wajana suori ï ñajacũ ya niyeru ãmicõri coju sita waja yiyijarã gājẽrã. ¹⁹ Jerusalén gãna itire tʷobujacõri, “Acéldama”, wame yiyijarã iti sitare. Ñna ocanama, “Sĩare waja ñna waja yira sita ña”, yireoni ñayijũ. ²⁰ Jane mejeju David ñayorũ ado bajiro ucañi:

Wagoado ñaro yiroja ï ya wĩ. Masa ñamenaji ï ya wire. Ito yicõri gãji moa wasoagũ yigũji ï ya moare, yĩ ucañi David ñayorũ, yiyijũ Pedro ñnare.

²¹⁻²² Ito bajiri Judasre wasoato mani. “Jesũs ï godaja bero mʷacana tʷadi catiami”, yĩ masigũre mani beseja quena. Ito yicõri Juan Jesure ï idé guroca tirũ, ito yicõri Jesũs ï mʷajaja tigorare mani beseja quena. Gājire beserũja manire, mani rãca ñacacure. Ito yicõri Jesũs ï wa ucuroca wa ucũrũre beserũjarãji mani. Ito bajigare ãmarũjarãji mani, yiyijũ Pedro ñnare.

²³ Pedro ï busija bero, ito ñarã jũarã ãmũare beseyijarã ñna. “José Justo Barsabás wame cʷatigũ quenami”, yiyijarã ñna. “Matías ï cʷani quenami”, yiyijarã ñna. ²⁴ Ito bajiro yicõri, Diore ado bajiro seniyijarã ñna:

—Dios gʷa Ʋjũ, mũa masia masa jeyaro ñna tʷoĩarise gaye. Ito bajiri gʷare ñoña mũa beserũre. ²⁵ Judasre wasoarocũ ito yicõri gʷa rãca riasotirocure ñoña gʷare. Judas gʷare wagoquĩ ñeñaro yĩ ãmogũ. Ito bajiri adocãta ñeñaro yirise waja, waja yiadoju ñaguñi ï, yiyijarã ñna Diore senirã.

²⁶ Ito yija José Justo wame gʷatagãju uca wõyijarã ñna, ito yicõri Matías wame gajegajũ. Itigari gʷatagãri queocõri. “Tito maji, ñimũ ñati Dios ï beserũ”, yiyijarã ñna. Gʷatagã iti quediya ticõri, “Matías ñami Dios ï beserũ”, yĩ masiyijarã ñna. Ito bajiro bajicõri ñna rãca ñasuoayijũ Matías coga gʷbojeno ñarã tũ. Jua gʷbojeno ñarocũ ñayijũ ï.

2

Espíritu Santo ï quedi sãjare gaye

¹ Pentecostés ñari rum̃a ejaroca Diore masirã ñarocõti cojuti minijua ñayijarã. ² Ñajasaroti oca s̃eoro ruyuyijũ ũmacũju. Buto mino iti wẽaro bajiro bajiyijũ. Ñna ñari wijũ sãjacõri buto busiyijũ iti. ³ Ito yicõri jea ʷjũ mʷajarise bajirise goayijũ. Ito yicõri sīgũ rayabeto quedi jeayijũ iti. ⁴ Ito yija, Diore riti tʷorũnũjaro ñna yirocũ, Espíritu Santo quedi sãjayijũ ñnare. Itijunati ricati riti ñna masibiti oca ñabojareti busisuoayijarã ñna, Espíritu Santo ï rotiro bajiroiti.

⁵ Iti rumuriti Jerusalénju judio masa gaje cutori gāna wadiana ñayijarā ña. Diore rūcubwona wadiana ñayijarā ña. ⁶ Ña busirise iti ruyuja tuoćōri, minijuayijarā masa. Sigū rayabeto ñarioti ña oca tuo'yijarā ña. Ito bajiri, no yi masia mañiju ñare. ⁷ Ito bajicōri mano ucayijarā ña. Ito yicōri ado bajiro ñamasiti gāmeri busiyijarā ña:

—¿Galilea sita gāna meje ñati, mua tija? ⁸ Jeyaro ricati ña busija, ¿no yija mua oca, yu oca cuni jeyaro oca ña busija tuoati mani? Gaje cutori gāna ña mani. ⁹ Jeyaro gāna ña mani. Tite mua. Ado ñama Partia gāna, Media gāna, Elam gāna, Mesopotamia gāna, Judea gāna, Capadocia gāna, Ponto gāna, Asia gāna, ¹⁰ Frigia gāna, Panfilia gāna, Egipto gāna, ito yicōri Cirene cuto sōjua Africa gāna, ito yicōri adiju gāna Roma gāna. Adiju rujeanati ñama judio masa coriarā. Gājerāma judio masa ña tuo'are gayere boca āmigoana ñama ña. ¹¹ Ito yicōri Creta gāna, ito yicōri Arabia gāna, adocō jājarā ña mani. ¿No yija mani jeyaro gāna ñabojarāti, Dios ī queno yirise ña busija tuoati mani? yiyijarā ña.

¹² Mano ña ruju ucaja, no yi masia mañiju ñare. Ñamasiti gāmeri seniñayijarā: —¿No yireoni ñati adi? yiyijarā ña.

¹³ Coriarā ado bajiro busiyijarā:

—Mecurā yama, yi aja tudiyijarā ña, Espiritu Santo sājagoanare.

Masare Pedro ī gotire gaye

¹⁴ Ña aja tudija tuoćōri, ī baba mesa apóstol mesa rāca wumu rūgūyiju Pedro. Ña ito yija ticōri, oca sēoro busiyiju Pedro, minijua ñarā jeyaro ña tuoati:

—Queno tuo'ya yu ñarā mua, yu busirise. Adiju Jerusalén gāna mua, queno tuo'ya mua cuni. ¹⁵ “Mecurā ya mua”, yibojarāji mua guare. Mecurā meje ya gua. Busuri jiju ña maji. Mecuraju meje ña maji. ¹⁶ Ado robojua baja. Guare mua tirise, “Ito bajiro rētarō yiroja”, yiyiju Dios oca goti isiri masu, Joel wame cutigu. Jane mejeju ado bajiro ucayōñi Joel, Diore yari:

¹⁷ Sasari rumuri Espiritu Santo masa jājarāre queo sāgū yigūja yu. Yu yerioti busirā yirāji mua rīa masa. Yu ye gaye tireti goaro yiroja mamarāre cuni. Bucurāreama cāiriju ñare busicūja yu.

¹⁸ Sasari rumuri Espiritu Santo sācūja yu, yare ejabwari masare. Ito bajiri yu yerio busirā yirāji ña.

¹⁹ Ūmacūju macārūcūroju tiyamani muare iogū yigūja yu. Mua ñari tuti, adi sita cuni, tiyamani iogū yigūja yu. Rī ñaro yiroja, ito yicōri jea ājūrise, ito yicōri bueri bue dajaro yiroja.

²⁰ Ūmacañi cuni yaticoagu yiguñi. Ūmacañi ñami gagu cuni, rī robo bajiro sūagū yiguñi. Iti jeyaro baji jediroca, Jesús ñeñaro yiri masare waja seniri rumu ejaro yiroja. Ñasari rumu ñaro yiroja Jesús ī ito bajiro ī īori rumu. Guijori rumu ñaro yiroja.

²¹ “Yu ūju, ñeñaro yigu ña yu. Yu ñeñaro yirisere ācabojoya mu”, yare yirāreama jeame ājūroju ña wabore ñaroca ñare masogū yigūja yu, yiyiju Dios, Joelre gotigu, yiyiju Pedro masare.

²² Ito yija mucana tūdi busi remoyiju ī:

—Tuo'ya yu ñarā ado yu gotiroti. Nazaret gagu Jesús ī masiro robo yicōri muare iōñi. “Dios ī rotiroti bajiroti yīñi Jesús”, yi masiarāji mua itire tigoana ñari. ²³ Ito bajibojarocati, Jesure ñiacōri, masa quenamenare isiyija mua yucutēoju ña jajutoni. Iti mua yiroto riojūaju masi yucāru Dios. Ito bajibojarocati muare camotabitiru Dios. Jesure siatoni gājerāre mua isire waja muareti seti ña. ²⁴ Dioama Jesús ī godaja bero mucana tūdi ī catiroca yicōñi.

Ito bajiri godagoana ɥɔ Satanás, Jesure ñiacũ masibisijũ. Ito bajiri mɔcana tɔdi caticoañi ã. ²⁵ Jane mejeju mani ñicu David ñayoru Jesús ã Jacure ã basigore ucañi. Tite mɔa. Ado bajiro basiyijũ Jesús Diore:

Cɔna yɔ rãcati ña mɔ. Ito bajiri ñeja gũire ma yure.

²⁶ Yɔ tɔoñaja queno sosa yure. Ito bajiri bɔto wanɔcõri mare basia yɔ. Ito bajiri yɔ ya ruju godaja bɔjatobiti yibicɔja yɔ.

²⁷ Cɔna yɔ masia godarã watoju yure wagobicɔja mɔ. Mɔ Macɔ ña yɔ. Mure rɔcɔbɔa yɔ. Ito bajiri yɔ ya ruju jogaroca yibicɔja mɔ.

²⁸ Ito bajiri mɔcana tɔdi yɔ catiroca yigɔ yigɔja mɔ. Bɔto wanɔ quenagũ yigɔja yɔ, mɔ rãca yɔ ñaja mɔcana, yiyijũ Jesús Diore, yì ucañi David ñayoru, yiyijũ Pedro masare.

²⁹ Ito yicõri gaje ña. Tɔoya yɔ ñarã mɔa. Mani ñicu David ñayoru ã cõja adoti yuje ecoñi. “Ado ña ãre yujeado”, ya mani. Ito bajiri ã tɔoñarise gaye meje basiyoru ã. ³⁰ David catigujũ, ija bajirotire goti yuri masɔ ñayoyijũ. “Ija yɔ janerãbatia Dios ã cõaru sīgũ ñagũ yiguñi. Yɔ robo ɥɔ ñagũ yiguñi ã”, yì tɔoñayijũ David, Dios ã gotija tɔocõri. Tite mɔa. ³¹ Ado bajiro ucañi David: “Cristo mɔcana tɔdi catigũ yiguñi. Ito yicõri ã ya ruju godana watoju jogabeto yiroja”, yì ña David. Ito ã yirisere, ija bajirotire gotigɔ yìni ã, yiyijũ Pedro.

³² Mɔcana tɔdi basì remoyijũ Pedro:

—Jesús ã godaja bero, mɔcana tɔdi ticɔ gɔa. Ito bajiri, “Ëre tɔdi catioñi Dios”, ya gɔa. ³³ Dios ãmacɔjuna ñacõri Jesure jiyijũ. Dios tɔ ejacõri ã ya riojocadɔja, rɔcɔbɔorajũ, rujuñi Jesús. Dios ã goticãdo bajiroti Jesure cũni, Espiritu Santore gɔare ã queo sãtoni. Jijũ mɔa tirise, ito yicõri mɔa tɔorise, Espiritu Santo ã ejaja ito bajiro rêtamɔ. Ititi ña ã wadire gaye. ³⁴ David ñayoru ãmasire rêtaroti meje ucayõni ã. Jesús ã majado bajirogoroama, ã ya ruju rãca ñarocõti ãmacɔjũ majabituyoyijũ David. Ito bajiri ado bajiro ucayõni David: Mani ɥɔ Cristore ado bajiro yìni Dios: “Yɔ tɔ riojocadɔja rujiya, rɔcɔbɔorajũ.

³⁵ Mɔ wajana queno mare ãna cãdiroca yigɔ yigɔja yɔ”, yiyijũ Dios mani ɥɔre. Ito bajiro ucayõni David, yiyijũ Pedro.

³⁶ Yɔ ñarã, ito bajiri ãja, “Riti ña”, yì masitoni mɔare basia yɔ. Cristore, yucãtõju mɔa sãrãreti, mani ɥɔ ñarocure, manire masorocure cũni Dios. Ìti ñami mɔcana, yiyijũ Pedro masare.

³⁷ Ito bajiro ã yija tɔocõri, bɔto tɔoña usi bata bɔjatobisijarã ãna. Ito bajiri Pedro mesare senìiyijarã ãna:

—¿No yirujati gɔa ãja? yiyijarã ãna.

³⁸ Ìna ito yija tɔocõri, Pedro ado bajiro cãdiyijũ ãnare:

—Ñeñaro mɔa yirise jidicãña, mɔa ñeñaro yirisere Dios ã ãcabojotoni. Ito yicõri, “Jesucristore masirã ñama”, gãjerã ãna yì masitoni, idé gu rotiya mɔa. Ito yija Espiritu Santo queo sãgũ yiguñi Dios mɔare. ³⁹ Dios, Espiritu Santo sã ãmogũji mɔare, ito yicõri mɔa rãre, mɔa janerãbatiare, ito yicõri sõju gãnare cũni. Ì beserã ñajedirore Espiritu Santo sã ãmogũji Dios, yiyijũ Pedro.

⁴⁰ Iti riti basigɔ meje yiyijũ Pedro. Ito yicõri masare riaso basiyijũ ã. Gaje ado bajiro ãnare riaso basiyijũ Pedro:

—Masa ñeñarã rãca wusabesa mɔa. Camotadiya mɔa, ãna rãca jeame ãjuoroju mɔa wabe yirona, yiyijũ Pedro.

⁴¹ Ito bajiro Pedro ã gotija tɔo wanɔcõri, ɔdiaji mil masa ñarã Jesure boca ãmijijarã. Ito yicõri yoari mejeti idé gu rotiyijarã ãna. ⁴² Ito bajiro yicõri apóstol mesa rãca ãna riasorise tɔorona ãna tɔ minijuasotiyijarã. ãna riasorisere tɔo ñiacõri itire tɔorũnɔ jidicãbisijarã ãna. Ito bajiri sīgũ bajiro riti usi catiyijarã ãna

ĭja. Ito bajiro tŭoĭacōri ĩna rŭcorisere maimenati bojoro bujarāre ĩsiyijarā ĩna. Coji rŭyabeto minijuacōri Diore buŭsiyijarā ĩna. Ito yicōri, “Iti ĩa Jesŭs ya ruĭa robo bajirise”, yi tŭoĭacōri naju bato bayijarā ĩna. Manire yiari Jesŭs ĩ goda ĩsire tŭoĭarā ĩ rotiro bajiro najure bato bayijarā.

Cajero Jesure tŭorŭnŭsŭoana ĩna ĩare gaye

⁴³ Apóstol mesa jaje tiyamani ĩoyijarā, Dios ĩna rāca ĩ ĩajare. Itire ticōri mano ŭcayijarā masa ito gāna. ⁴⁴⁻⁴⁵ Sĭgŭ rŭyabeto Jesure masirāma sĭgŭ bajiro riti ŭsi cŭtiyijarā ĩna. Gājerā bojoro bujaja ticōri, ĩna ya gajeoni ĩsicōri waja āmiyijarā ĩna, bojoro bujarāre niyeru ĩsirona. ⁴⁶⁻⁴⁷ Co rŭmŭ rŭyabeto, sĭgŭ bajiro riti tŭoĭarā ĩari, Dios ya wiĭŭ minijuasotiyijarā ĩna Diore buŭsirona. “ĩnasagŭ ĩa Dios mŭ”, yi buŭsiyijarā ĩna, Diore rŭcubŭorā. Ito yi tŭdi wacōri ĩna ya wirijŭ naju bato bayijarā ĩna. Buto wanŭ quenayijarā ĩna, ĩna baba mesa rāca bare bato barona. “Gājerā rētoro tŭoĭa māsirā ĩa mani”, yi tŭoĭabisijarā ĩna. Queno ĩna yirise ti masicōri, “Queno yirā ĩnama”, yiyijarā cŭto gāna. Co rŭmŭ rŭyabeto iti cŭto gāna coriarā Jesure boca āmiyijarā. Jesure boca āmicōri Jesure masirā tŭ minijuayijarā ĩna. Ito bajiri jājarā buŭsa Jesure masirā buĭŭ wayijarā ĩna.

3

Rudurŭre yisioare gaye

¹ Co rŭmŭ rŭyabeto tres ĩaroca riti Diore buŭsisotiyijarā ĩna. Ito bajiri itocō tŭajaroca Dios ya wiĭŭ mŭja wayijarā ĩna, Pedro, Juan rāca jŭarā, Diore buŭsirona. ² Soje tŭ sĭgŭ masŭ rujiyijŭ. Cajerojŭti wa masibicŭ rujearŭ ĩayijŭ ĩ. Ito bajiri wa masibisijŭ ĩ. Co rŭmŭ rŭyabeto ĩ baba mesa ĩre āmi wasotiyijarā. Ito yicōri soje tŭ ĩre jidi rojosotiyijarā ĩna. Iti soje ado bajiro wame cŭtiyijŭ. Seyori soje ĩayijŭ iti soje. Iti soje tŭ rujicōri ito ejarāre, “Yŭre ti maiĩname, jabeto niyeru yŭre ĩsiĩna mŭa”, yi rujiyijŭ ĩ. ³ Pedro mesare sājara wana yiroca: —Yŭre jabeto ti maiĩname mŭa, yiyijŭ rudurŭ.

⁴ Ito ĩ yija tŭocōri, queno tisayijarā ĩna ĩre. Ado bajiro yiyijŭ Pedro ĩre:

—Adojŭa tiya mŭ, yiyijŭ ĩre.

⁵ “Yŭre jabeto ĩsirā yirāji”, yirocŭ queno tŭoĭabojayijŭ ĩ. ⁶ Ito yija Pedro ado bajiro yiyijŭ ĩre:

—Niyeru ma yŭre, manirea. Gaje ĩnasarisejŭa mŭre ejabŭacŭja yŭ. Jesucristo Nazaret gagŭre tŭorŭnŭcōri, “Wŭmŭĩa mŭ, wasa”, ya yŭ mŭre yiyijŭ Pedro rudurŭre.

⁷ Ito bajiro yicōri ĩ ya riojocadŭja ĩiacōri tŭa wŭmŭo rŭgōyijŭ Pedro. Ito ĩ yirocati, ĩ ya ĩicuri sēocoayijŭ ĩre, rudurŭ ĩnabojarure. ⁸ Ito bajiri bubu quedi rŭgŭcōri, wasŭoyijŭ ĩ. Pedro mesa rāca sāja wayijŭ rudurŭ ĩja, Dios ya wiĭjare. “Dios queno yami yŭre. Yŭ ĩarise cŭtirise yŭre yisioami ĩ”, yi wanŭ quena wayijŭ ĩ. ⁹ Iti wiĭŭ Dios ya wiĭŭ ĩarā ĩ waja tiyijarā ĩna. “Queno yami Dios yŭre”, ĩ yi buŭsija tŭoyijarā ĩna. ¹⁰ Ito bajiri ĩre ti masicōri ŭcayijarā ĩna. “Soje tŭ rujigŭ, rudurŭ, niyeru senĭ rujigŭ, ĩmeje ĩati ĩ?” yiyijarā ĩna ŭcare rāca.

Pórtico de Salomón wame cŭtirijŭ masare Pedro ĩ gotire gaye

¹¹ Rudurŭ ĩnabojarŭ, Pedro mesa watoje ĩayijŭ ĩ. ĩnare jidicābisijŭ ĩ. Dios ya wi tŭ, Pórtico de Salomón wame cŭtirijŭ rŭgōyijarā ĩna Pedro mesa. Iti ito bajiro rētaja ti ŭcacōri, masa jājarā ŭma minijuayijarā ĩna. ¹² Masa ĩna minijuaja ticōri, ado bajiro buŭsiyijŭ Pedro ĩnare:

—ĩNo yija ti ŭcati, yŭ ĩarā mŭa? Sōco buŭsa tiya gŭare. Āni rudurŭre gŭamasitŭ yisioabijŭ. Gŭa masiro robo yija meje, Diore queno gŭa cŭdija meje wami āni rudurŭ. ¹³ Ado robojŭa bajia. Jesŭs ŭmacŭja gagŭ ĩre yisioĩi. Mani

ñicusabatia Abraham, Isaac, ito yicōri Jacob cuni Diore riti rācubuooyijarā ina. Dios ina rācubuooyi mucana iti ñami ija. Godarure tūdi catiocōri, masa ina rācubuooyi gayere jidicāyiju Dios i Macu Jesure. I Jesureti ñiacōri iſiyija mua, ñari masa ujarāre, ire ina sīatoni. Uju Pilato, Jesure i bucōa āmobojarocati, muajua bucōare āmobisija. ¹⁴ Pilatore, Jesús quenagāre bucōa rotiado ōno yirā, sīari masare bucōa rotiyija mua Pilatore. ¹⁵ Ito yirā riti masare catire gaye iſigāre sīa rotiyija mua. Ito bajibojarocati, Dioama godarure tūdi catiocōni. Ire ticōri, “Mucana tūdi catiami”, yi masia gua, yiyiju Pedro.

¹⁶ Ito yicōri mucana ado bajiro busi remoyiju Pedro:

—Āni ruduru ñabojacacure ti masia mua. “Jesús yure yisio masiami”, i yi tuoſajare, yoari mejeti i ya ñicuri sēocoayiju ire. Naro bajiroti ire yisioñi Jesús. Itire ti masia mani, yiyiju Pedro.

¹⁷ Masia yu ñarā yu ija. Mani ujarā rāca Jesure sīa rotiyija mua. “Buto ñeñaro ya gua”, yi tuoſa masibitibojarāti ito bajiro yiyijari yu ñarā, ya yu muare. ¹⁸ Jesure mua sīacatiyu, “Ito bajiro yiroja”, Dios i yire ñaro bajiroti bajicu iti. Dios i oca gotiri masa ire yiari ado bajiro gotiyijarā jane mejeju: “Cristo quenabeto tōbujacōri, godagu yiguſji”, yiyijarā Dios oca gotiri masa. ¹⁹ Ito bajiri iti oca tuoōri ñeñaro mua yirisere jidicāña mua. Ito yicōri Dios i ſi catiro bajiro tuoſaña mua, ñeñaro mua yirise i ācabojotoni. Ito yija Dios mua ya ſisiro ſisiroya mani muare jidicāguſji. ²⁰ Ito yija mucana tūdi cōagū yiguſji Dios, Cristore. Jane mejeju besecāni Dios, Cristore mani Uju ñarocure. ²¹ Adocāta ſmacūju ñaguſji Cristo. Co ramu adi macārūcūrore mucana quenogū yiguſji Dios, i goticādo bajiroti. Dios i queno ſiori ramu bocatigu yiguſji Jesucristo. Adi ña Dios oca goti iſiri masa, Diore rācubuooyi ina ucare. ²² Sigū Dios oca goti iſiri masu, Moisés wame catigu, ado bajiro gotiyoñi mani ñicusabatiare: “Dios mani Uju yure i cōado bajiroti, gāji i oca gotirocū cōagū yiguſji. Dios i cōarocu mani comasiti ñagū yiguſji. ²³ Jeyaro i yirise yiro bajiroti cūdiba mua. Yiro robo cūdinare, mani Israel gānare gajeroju āmicōa ruyuriocōgū yiguſji”, yiyiju Moisés ñayoru. Adi ña mani ñicusabatiare, i gotire, yiyiju Pedro masare.

²⁴ Mucana tūdi busi remoyiju Pedro:

—Samuel bero gāna cuni Dios oca goti iſiri masa, adi ramari bajiroti gayere, ñaro bajiroti gotiyoyijarā ina cuni. ²⁵ Jane mejeju, mani ñicusabatiajuare Dios i goticāre gotiyijarā ina Dios oca gotiri masa. Dios mani ñicusabatiajuare, i goticāre ñajare quenarise ejaro yiroja manire. Ado bajiro mani ñicu Abraham ñayoru goticāyiju Dios: “Queno masa jeyaro wanu quenare gaye ejaro yiroja, mu rīa janerābatiana ſuoriti i ruſejare”, yiyiju Dios mani ñicu ñayoru gotigu. ²⁶ I Macure tūdi catiocōri, cajero mani rāca ñarocure ire cōaſi Dios, mani queno wanu quenatoni. Ito yicōri mani ñeñaro yirisere jidicātoni, i Macure cōaſi Dios, yiyiju Pedro masare gotigu.

4

Ujarā ñasarā riojo Pedro mesa ina busire gaye

¹ Pedro, Juan rāca jūarā masare ina riaso ñaroca paia ejayijarā, saduceo gaye tuoſarā, ito yicōri Dios ya wi coderi masa uju cuni. ² Pedro ito bajiro masare i riasoja tuoōri, buto junisini ejayijarā ina. Ado bajiro riasoyiju Pedro ñare: “Jesús i godaja bero mucana tūdi catiñi. Ito bajiri mani cuni tūdi catirā yirāji, yi tuoſa mani”, yiyijarā Pedro mesa masare. ³⁻⁴ Coriarā jājarā Jesús oca tuo āmisācōri Jesure boca āmijarā ina. Ito bajirā riti jājarā ſmua co dujamocō mil masacō ñarā, buju wayijarā ina, Jesure masirā. Ito bajiri paia, saduceo

gaye tuoŋarā, Dios ya wi coderi masa ɰju cɔni bɔto junisiniyijarā iti tuoɔɔri. Ito bajiri Pedro mesare āmi wacɔri tubiayijarā ĩna, ŋamicaju ĩti ŋajare.

⁵ Busuri itijɰ, Jerusalenti, mɔcana minijuayijarā judio masa ɰjarā, gājerā buɔarā, ito yicɔri buɔarā rotirise riasori masa cɔni minijuayijarā ĩna. ⁶ Paia ɰju Anás wame cutigɰ cɔni ito ŋayijɰ. Ito yicɔri Caifás, Juan, Alejandro, gājerā paia ɰjarā ŋajediro minijua ŋayijarā itojɰ. ⁷ Ito bero Pedro mesa tubiara wiɰ ŋarāre, āmi wadi rotiyijɰ Anás. Pedro mesa ĩ tu ĩna ejaroca, ado bajiro seniŋayijɰ Anás:

—¿Ŋimɰ mware masare riaso roticati? Ito yicɔri, ¿ŋimɰ ĩ rotija rudurɰre yisiocati mwa? yiyijɰ Anás Pedro mesare.

⁸ ĩ seniŋaja tuoɔɔri, ado bajiro cɔdiyijɰ Pedro, Espiritu Santo ĩ masirisena:

⁹ —Tɔoya mwa. Rudurɰre gwa queno yire, ito yicɔri ĩre gwa yisiore, ¿itire guare tuo tudiatu mwa? yiyijɰ Pedro, masa ɰjarāre ito yicɔri buɔarāre cɔni.

¹⁰ Mwa queno masitoni, ito yicɔri Israel sita gāna ŋarocɔti ĩna masitoni, mware ŋasarise gotia yɰ. Āni rudurɰ ŋabojarɰ mwa riojo rāgōgūre yisioŋi Jesús Nazaret gaga. Jesús, yucɔtēojɰ mwa sɪarati, Dios tɔdi catiorati, ĩti rudurɰre yisioŋi. ¹¹ Jane mejeɰ David ŋayorɰ ado bajiro ucayoiŋi: “Mwa wi meniri masa gūtagāre cōabojayija mwa. Ito bajibojarocati mwa cōaraga ŋasarica ŋaroja gūtagā”, yɰ ucaŋi David ŋayorɰ, Jesure tuoŋa yugu. Ado bajiro baja yireoni ŋa adi. Mwa judio masa ɰjarā, Jesure āmomena yirāji. Ito bajibojarocati ŋasagu ŋagū yiguŋi ĩ. ¹² Jesucristo sīgati ŋami adi macārucōrojɰ masare masorocɰ Dios ĩ cōarɰ. Jesús sīgati manire maso masiguŋi. Ŋimɰjwa gāji ĩ robo bajigɰ maquŋi, yiyijɰ Pedro ɰjarāre.

¹³ Pedro, Juan rāca ĩna oca sēoro busija tuoɔɔri, bɔto tuoŋa oca jaiyijarā ɰjarā. “Bɔto papera riasotibitiana ŋabojarāti queno busiama ĩna. Jesús rāca ŋagoanati ŋari seyoama āna. Ito bajiri ĩre bajiroti riasoama”, yɰ tuoŋayijarā ɰjarā. ¹⁴ Rudurɰ ŋabojarɰ, Pedro mesa rāca ĩ ŋajare, “Rudurɰre yisiobisija mwa”, yɰ masibisijarā ɰjarā ĩnare. ¹⁵ Ito bajiri macūjɰ budi wa rotiyijarā ɰjarā, Pedro mesare. Ito yicɔri ĩnamasiti gāmeri busi ŋayijarā ĩna ĩja:

¹⁶ —¿No yiana mania Pedore, Juanre cɔni? Jerusalén gāna ŋarocɔti masiama rudurɰre ĩna yisiore. Ito bajiri, “Bɔrāti yama ĩna”, yɰ masia ma. ¹⁷ Ado bajiro ĩnare gotiraja mani: “Jesús gaye tɔdi mwa busi remoja, quenabeto tōbujarā wana ya mwa. Ito bajiro mani ĩnare gotija, gājerāre Jesús oca gotimena yirāji ĩna”, yɰ tuoŋayijarā ĩna.

¹⁸ Ito yija mɔcana tɔdi jisōyijarā ĩna Pedro mesare. ĩna sāja ejaroca, “Masare riasobesa mwa, ito yicɔri Jesús gayere busi ɰyabesa mwa”, yibojayijarā ɰjarā Pedro mesare. ¹⁹ Ito bajiro ɰjarā ĩna busija tuoɔɔri, ado bajiro cɔdiyijarā Pedro mesa:

—Mware gwa cɔdijama, Diore cɔdimena robo bajiro baja gwa. Diore cɔdiado ōno yirā, ¿mware cɔdirɰjati gwa? yiyijarā ĩna. Dios ĩ tiro riojo, ¿no bajiro quenaroja, yire masiati mwa? Diore cɔdirā yirāji, ya gwa mware. ²⁰ Jesure gwa tuogore, gwa tigore cɔni, itire busi jidicādo ma gwa, yiyijarā Pedro mesa.

²¹ Itire tuoɔɔri:

—Tɔdi busi ɰyabesa Jesús gayere. Jesús gayere mwa riasoja, quenabeto tōbujarā yirāji mwa, yiyijarā ɰjarā mɔcana.

Rudurɰ ŋabojarɰ ĩ waja ticɔri, Diore rācɰbuoyijarā masa. “Quenoguti yigu ŋami Dios”, yiyijarā masa. Ito ĩna yija masicɔri, masare bɔto gūyijarā ɰjarā. Ito bajiri Pedro mesare quenabeto tōbujaroca yibisijarā ĩna. Ito bajiri riojoti

bucōacōyijarā ujarā Pedro mesare. ²² Rudurū ñabojarū, ña yisiorū, jūarā masacō rēto busaro rodori tujagu ñayiju ī.

Gua oca sēoroca yiya, yi Diore ña senire gaye

²³ Budi warājuama ña baba mesa tujū wacoayijarā Pedro mesa. ña baba mesa tū ejacōri jeyaro ujarā ña busigore gotiyijarā ña. ²⁴ Itire tuocōri sīgū bajiro riti ūsi cutirā ñari Diore busiyijarā ña:

—Dios gua Jacū, mū sīgūti ña buto masigū. Macārūcūrore meniyija mū, sita cūni, ito yicōri riari. Macārūcūrore gaye jeyaro meniyija mū. Ito yicōri adi macārūcūrore jeyaro ñarotire rujeoyija mū. ²⁵ Jane mejeju, Espiritu Santore cōayija mū gua ñicu David ñayorū, mū oca ī busitoni. Ado bajiro ucayoñi David, mure queno moa īsigū ñari:

¿No yija Cristore junisiniati judio masa meje ñarā cūni? ¿No yija judio masa rocati ñasarise meje tuoīati?

²⁶ Adi macārūcūrore gāna ujarā minijuacōri ña yucāma, mure ñeñaro yirona, ito yicōri Cristore cūni ñeñaro yirona, yi ucañi David ñayorū.

²⁷ Riti yiñi David. Ī gotiado bajiroti bajicu gua ya cuto. Uju Herodes, ito yicōri Poncio Pilato, judio masa meje cūni, ito yicōri Israel sita gāna cūni cojutī minijua ñañi ña. Mū Macū, ñeñarise yibicure ñeñaro yirona minijuañi ña, masare masotoni mū cōarure. ²⁸ Mū Macure sīañi ña. Jane mejeju, ado bajiro rētaro yiroja, yiyija mū, mū masirisena. ²⁹ Dios gua Jacū, guare tuoia. “Quenabeto tōbujarā yirāji mū”, guare ña yirise ācabojabesa mū. Guare ejabuaya mū. Ñaro bajiroti mure cūdi āmoa gua. Ñe guijobeto, Jesús oca quenarise gua busitoni guare ejabuaya mū. ³⁰ Mū masirisena masa cōrāre masoña mū. Ito yicōri tiyamani cūni yiya mū, “Jesuna suoriti bajaia adi”, masa ña yitoni, yiyijarā ña Diore busirā.

³¹ Diore ña busi tioroca, ña minijua ñariju sita ueyiju. Sita ueriju tototi, Espiritu Santo quedi sājayiju ñare. Espiritu Santore queno cūdicōri, ñe guire mejeti Dios oca masare gotisuoayijarā ña.

“Yū sīgū ye ña gajeoni”, yimena ñari gājerāre batore gaye

³² Jesure masirā sīgū bajiro riti tuoia ñayijarā ña. ña rucorise, “Yū sīgū ye ña”, yibisijarā ña. ña baba mesare sīgū ruyabeto batoyijarā ña. ³³⁻³⁵ Sita rucorā, ito yicōri wiri rucorā, gājerāre īsiyijarā ña. Iti īsicōri niyeru bujayijarā ña. Niyeru bujacōri apóstol mesare īsiyijarā ña, bojoro bujarāre ña īsitoni. Ito bajiri ña rāca gāna sīgūja bojoro bujarā mañijarā ĩa. Jesús oca quenarise riaso jidicābisijarā apóstol mesa. “Jesús ĩ godaja bero, mucana tūdi caticōri, ñami mucana”, yi queno sēo quenaro gotiyijarā ña masare. Ito bajiroca Jesure masirā ñarocōreti queno ña wanū quenatonī, ñare ejabuayiju Dios.

³⁶ Jesure masirā wato ñayiju sīgū levita masū. José wame cutigu ñayiju ĩ. Chipre wame cutiri yogaju rujearu ñayiju ĩ. Apóstol mesa, Josére gaje wame wōyijarā, Bernabé. Griego ocama, “Wanū quenare gaye riasogu”, yireoni ñayiju iti wame. ³⁷ Josére sita ñayiju. Itire gājire īsiyiju ĩ. Iti waja niyeru bujacōri apóstol mesare īsiyiju, bojoro bujarāre ña batotoni. Queno yigu ñayiju José.

5

Ananías ĩ manajo Safira rāca ña ñeñaro yire gaye

¹ Gājiuama, Ananías wame cutigu ĩ manajo Safira rāca, queno yirā meje ñayijarā ña. Ananías ĩ manajo rāca ña ya weseca gājerāre īsiyijarā. Ito yicōri niyeru bujayijarā ña. ² Ananías ĩ manajo rāca corō bajiro tuoīayijarā ña. Ito

bajiri niyeru jabeto yeyoyijarā ĩna. Ito yicōri apóstol mesare ĩsigū wayijū ruyarise. ĩnare ĩsi wacu, “Adi riti bujabu yu”, yiyijū Ananías ĩnare. ³ Ito ĩ yija tuocōri, ado bajiro busiyijū Pedro ĩre:

—Ananías, ¿no yija rāmúa ujure cadiati mu? Mu ya usiju rāmúa ujū sājañi mure. “Adi riti bujabu yu”, mu yija, Espiritu Santore ruo amogū ya mu. ⁴ Weseca mu ya weseti ñabojadoja, mu ĩsi amoja, mu ĩsi amobeja cuni. Mu amoro bajiro yirujaboyija mure. Weseca waja mu bujarise cuni mu yeti ñabojadoja. Mu ĩsirotocōti, “Adocōti ĩsicuja yu”, yirujabojayija mure. ¿No yija ñeñaro tuoĩacōri ruori mu? Mu ruobojaja cuni, guare riti meje ruogu ya mu. Diore cuni ruogu ya mu, yiyijū Pedro Ananíasre.

⁵ Ito bajiro ĩ yiroca cojisiti cō quedicoyijū Ananías. Ito bajija tuocōri, ito gāna ruje güyijarā. ⁶ Ito yija coriarā mamarā Ananías ya rujure gümacōri ĩre yujerā wayijarā ĩna.

⁷ Ito bero udiayi cōrecō ejayijo Ananías ñabojaru manajo. “Ito bajiroja”, yibisijo iso.

⁸ —¿Adi ñarocōti ñati weseca waja, mua bujare? yiyijū Pedro isore.

—Ñarocōti ña, yi ruoyija iso.

⁹ Ito iso yija tuocōri, ado bajiro yiyijū Pedro isore:

—¿No yija mu manuju rāca sīgure bajiro usi cuticōri, Espiritu Santore ruo amori mua? Macūju tujama mu manujure yujerā ejana. Mucana mure ami warā yirāji, mure yujerona, yiyijū Pedro isore.

¹⁰ Ito ĩ yirijuti, cojisiti cō quedicoyijū iso cuni. Sāja wacōri cōrore ti bujayijarā mamarā. Ito bajiri isore ami budi wacōri manuju ñabojaru tuju yujeyijarā ĩna mucana. ¹¹ Jesure masirā ñarocōti, ito yicōri masa jeyaro, “Ito bajijijū”, yija tuocōri, buto güyijarā ĩna.

Jaje tiyamani ĩna ĩore gaye

¹² Iti ramuri Jesure masirā sīgū ruyabeto sīgū bajiro riti usi cuticōri, Dios ya wi tu, Pórtico de Salomón wame cutirijū minijuasotiyijarā ĩna. Jerusalén gāna ĩna tiro riojo Dios ĩ masiro bajiro ĩ ejabuarisena jaje tiyamani ĩoyijarā apóstol mesa. ¹³ Jesure masirāre queno rucubuyoyijarā Jerusalén gāna. Ito bajibojarocati Jesure masirā tu ware güyijarā ĩna. ¹⁴ Coriarā buto güyijarā, ito bajibojarocati jājarā Jesús oca tuo amisāyijarā. Romia cuni, umua cuni Jesús oca tuo amisāyijarā ĩna. Ito bajiri jājarā busa buju wayijarā Jesure masirā. ¹⁵ Tiyamani Pedro ĩ ĩogore tuocōri, cōrāre ma tu ĩna cani jesari cumuro rācati cūyijarā masa. Pedro ĩ rētaja tiana yirona, bocatiyijarā cōrā. Manire moaĩajaro yirona, bocatiyijarā ĩna ĩre. Manire ĩ moaĩabeja cuni, ĩ rāmégoti mani joe rētajaro yirona, bocatiyijarā. Tudi cati amorā ĩre bocatiyijarā ĩna. ¹⁶ Jājarā masa, Jerusalén tu gāna wija wayijarā Jerusalénju cōrāre ami warā. ĩna ya usiju rāmúa sañañare cuni ami wayijarā. Cōbojana ñajediro tuja jedicoayijarā ĩna. Ito yicōri rāmúa sañañajana cuni rāmúa budicoayijarā ĩja.

Apóstol mesare ĩna usirio codere gaye

¹⁷ Iti tuocōri paia uju ito yicōri ĩ baba mesa saduceo gaye tuoĩarā buto ti tudiyijarā apóstol mesare. ¹⁸ Ito bajiri ñia roticōri Jerusalén ga wiju, tubiara wiju tubia rotiyijarā ĩna, apóstol mesare. ¹⁹ Tubia ecoana ĩna ñabojarocati iti ñamiti iti wiju ángel goayijū ĩnare. Ito bajiri sojeri janacōri ĩnare tūa ami wayijū ĩ:

²⁰ —Dios ya wiju wasa mua. Ito ejacōri masare gotiba, ĩna cuni catitiñare gaye ĩna bujatoni, yiyijū ángel ĩnare.

²¹ Ito bajiri busuri j̄j̄u, Dios ya wi s̄ajacōri masare riasoyijarā ĩja.

Ito bajiro ĩna riasoroca ricati paia ūju ĩ baba mesa rāca Israel sita gāna ūjarāre jiyijarā, minijuatoni. Ito yicōri, “Tubiara wiju ñarāji”, yirona apóstol mesare ĩna āmitoni surarare cōayijarā ĩna. ²² Tubiara wiju ĩna ejaja, mañijarā ĩna. Ito tiboja, t̄adi wacōri, ūjarāre gotirā wayijarā surara:

²³ —Tubiara wi queno soje biara wi ñaroca ejabojabu gua. Coderi masa c̄uni itoti ñabojama. Ito bajibojarocati soje janacōri, gua tija, apóstol mesa mama, yiyijarā ĩna.

²⁴ Iti oca t̄uocōri, paia ūju ito yicōri Dios ya wi coderi masa ūju, no yimena bujayijarā ĩna. Iti t̄uocōri, “¿No bajiro yirojada ĩja?” yiyijarā ĩna. ²⁵ ĩna bujatobiti ñaroca s̄iḡu ejayiju ĩna tu. Ado bajiro gotiyiju ĩ ĩnare:

—Tubiara wiju m̄ua bia cūbojana, Dios ya wiju masare riasorā yama ĩna, yiyiju ĩ ĩnare.

²⁶ Ito yija Dios ya wi coderi masa ūju, ito yicōri ĩ ya moari masa rāca apóstol mesare āmirā wayijarā ĩna. Buto s̄ero yimenati āmi wayijarā ĩnare. “Masa jājarā ḡata reaborāji manire, mani s̄ero yija”, yi t̄uo ḡuirā s̄ero yibisijarā ĩna.

²⁷ ĩnare āmi wacōri, ūjarā riojo ĩnare jidi r̄ugōyijarā ĩna. Ito yija paia ūju ĩnare ticōri ado bajiro yiyiju ĩnare:

²⁸ —Jesús gayere m̄ua riasorisere, m̄uare r̄eobojacu gua. Ito yibojarocati Jerusalén gāna ñarocōreti masare riaso ucuyija m̄ua. Ito bajiri s̄iḡu r̄ayabeto masiama m̄ua riaso ucurisere. “Jesús ĩ godare gaye ĩnare seti ña”, yiyija m̄ua guare, yiyiju paia ūju apóstol mesare.

²⁹ Ito ĩ yija t̄uocōri, ado bajiro ĩre c̄adiyijarā apóstol mesa.

—Dioj̄uare c̄adis̄uor̄aja mani, masare mani c̄adiroto rioj̄ua. Dios rotirisej̄ua ñasa masa rotirise r̄etoro, yiyiju Pedro ĩ baba mesa rāca. ³⁰ Jesús yucat̄eoj̄u m̄ua s̄ia rotir̄areti, Dios m̄ucana t̄adi ĩ catiroca yiñi. ĩ Dioti ñami, jane mejeju mani ñicusabatia ĩna r̄uc̄ub̄ogor̄u. ³¹ Dios ũmac̄uj̄ana ñacōri, Jesure jiñi. Ito bajiri ĩ ya riojocad̄uja, r̄uc̄ub̄or̄aju r̄ujiguñi Jesús adoc̄ata. Jesús mani Ūju ñarocu, ito yicōri ñeñaro mani yirise waja yi ĩsirocure c̄uñi Dios. Mani Israel gāna ñeñaro mani yirise jidic̄atoni, ito yicōri, “Jesús ñeñaro yu yirise itire ācabojoya”, mani yi senitoni c̄uñi Dios Jesure. ³² Esp̄iritu Santo s̄añagoana gua ñajare, ĩna s̄uoriti Dios ĩ jeyaro yigorere gotia gua. No Dios ĩ yiro bajiro c̄adigu, Esp̄iritu Santo ĩre s̄aḡu yiguñi Dios, yiyiju Pedro ūjarāre.

³³ Pedro ito ĩ yija t̄uocōri, buto junisiniyijarā ĩna. Ito yicōri Pedro mesare s̄ia āmoyijarā ĩna. ³⁴ Ūjarā rāca s̄iḡu r̄ariseo gaye t̄uoñaḡu ñayiju ĩ. Gamaliel wame cut̄igu, judio masa ĩna rotirise riasori masu ñayiju ĩ. Masa ruje r̄uc̄ub̄oyijarā ĩre. Ḡajerā ūjarā rāca busirocu w̄umu r̄uḡucōri, Pedro mesare buc̄oia rotiyiju Gamaliel. ³⁵ Ito yija ado bajiro busiyiju ĩ baba mesa ūjarāre:

—Queno tuoya yu ñarā m̄ua. Āna masare m̄ua yi āmorisere, queno t̄uoñañ m̄ua. ³⁶ ¿Teudas ĩ yigorere ācabojati m̄ua? Nocō rodori mejeti r̄eta, “Ñasagu ña yu”, ĩ yija bero. Iti oca t̄uocōri, “Riti bajiroja”, yirona cuatro cientoc̄o ũm̄ua s̄uyabojayijarā Teudas ñabojar̄ure. Ito bero yoa busari ḡajerā ĩre s̄iac̄oyijarā. Ito bajiri ĩre s̄uyabojana ĩna āmoroti batacoayijarā. ĩ riasobojare c̄uni jedicoayiju. ³⁷ Ito bero m̄ucana masare ĩna c̄ōari r̄um̄ari Galilea gaḡu, Judas wame cut̄igu ñayiju. ĩre c̄uni ĩ busirise t̄uocōri masa jājarā s̄uyabojayijarā. Ito bero ĩre s̄iac̄oyijarā ḡajerā. Ito yija ĩre s̄uyabojana ĩna āmoroti batacoayijarā ĩna. ³⁸ Ito bajiri m̄uare gotia yu. Ūsirioro yibesa ānare. ĩna āmoro wac̄ato. ĩna riasorise gaye masa ye iti ñaja jedicoaro yiroja. ³⁹ Dios ye ĩna riasojama, no yicōri

camota masimenaji mua. Queno tuoñaña mua Dios rāca mua ñeñame yirona, yiyijū Gamaliel, i baba mesa ujarāre. Ito bajiro i yija tuocōri, “Ri ya mu”, yiyijarā ina.

⁴⁰ Ito yija Pedro mesare jisōyijarā ina mucana. Ito yicōri inare baje rotiyijarā ina. Ito yicōri Jesús gaye busire ñare rēoyijarā ina. Ito yija inare jidicāyijarā.

⁴¹ Godoti wanu budyijarā Pedro mesa ujarā tu ñabojana. “Jesús oca gotitoni Dios i manire cūja quenasacōa, quenabeto mani tōbujabojarocati”, yiyijarā Pedro mesa. ⁴² Ujarā ina Jesús gaye ina rēobojarocati masare riaso jidicābisijarā ina Pedro mesa. Dios ya wiju Jesucristo gaye masare riasoyijarā ina. Ito yicōri masa ya wirijū canī riasoyijarā ina.

6

Jua āmojeno ejabuarī masare ina cūre gaye

¹ Ito rodoriti Jesure masirā jājarā busa buju wayijarā. Griego oca busirājua, Hebreo oca busirāre busitusuoyijarā. Griego oca busirājua, ado bajiro busituyijarā Hebreo oca busirāre: “Co rumu ruyabeto mua bare batobojaja, corocō batobea mua. Mua rāca gāna wajeagoana romiare riti jairo īsia mua. Gua rāca gāna wajeagoanareama queno īsibeā mua”, yiyijarā ina. ² Ito bajiro ina gāmeri busituja tuocōri, Jesure masirā ñarocōreti mioyuyijarā apōstol mesa: —Dios oca gua riasorise jidicā masibeā gua. Guareama gua riasorisejua ña, naju batore gaye rētoro ñasarise. ³ Ito bajiri jua āmojeno masa cūrujarāji mua guare ejabuarona. Ado bajirāre umuare beserujarāji mua. Queno tuoñarā, queno rācubuoana, ito yicōri Espiritu Santore queno cūdirā, mua beseja quena. Ito bajirāre guare ejabuarona cūrujarāji mua. ⁴ Guama ado bajiro yisotirā yirāji. Diore riti busisotirā yirāji, ito yicōri masare riasorā yirāji guama, yiyijarā apōstol mesa ito ñarāre.

⁵ Ito bajiro apōstol mesa ina busija tuocōri, sīgū bajiro riti tuoña jediyijarā ina, Jesure masirā. Ito yicōri sīgūre beseyijarā ina. “Esteban i ñami Jesure queno tuorūnucōri Espiritu Santore queno cūdigu”, yi tuoñacōri ñre beseyijarā ina. Ito yicōri Esteban bajiro tuoñarāre canī beseyijarā ina. Adocō ñayijarā ina Esteban baba mesa: Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Parmenas, ito yicōri Antioquía gagu Nicolás. Judio masu meje ñabojagati ina queti ocare rācubuoagu ñayiju ī. Itocō ñayijarā bare batotoni ina cūana. ⁶ Ito bajiro ñare bese tiocōri, “Āna ñama iti masa, gua cūrona”, yiyijarā Jesure masirā, apōstol mesare. Ito yicōri ina joe āmo moa jeocōri Diore busiyijarā apōstol mesa, quenaro Dios ñare ejabuatonī.

⁷ Masa jājarā busa tuo wayijarā Dios ocare. Ito yiroca riti Jerusalénju Jesure masirā jājarā busa buju wayijarā. Ito yija Paia masa canī jājarā Jesús ocare queno tuorūnuyijarā.

Estebanre ina ñiare gaye

⁸ Estebanre queno yiyijū Dios. Ito yicōri i masirisere Estebanre jidicāyiju. Ito bajiri Esteban tiyamani ruje ioyiju masa tiro riojo. ⁹ Ito yija co rumu Esteban rāca gāmeri tuoña busiyijarā coriarā. Minijuara wiju wasotirā ñayijarā ina. Moa īsiri masa ñagoana ya wi wame cutiyiju iti wi. Moa īsiri masa ñagoana co cuto gāna meje ñayijarā ina. Cirene gāna, Alejandría gāna, ito yicōri Cilicia sita gāna, ito yicōri Asia sita gāna ñayijarā ina. Ina ruje tuoña busiyijarā Esteban rāca. ¹⁰ Ito bajibojarocati Estebanjuama queno busi masiyiju, Espiritu Santo queno ñre i ejabuajare. Ito bajiri busi rētocū masibisijarā ina, ñre busibojana.

¹¹ Ito bajiri busi masibiticōri, gājerāre niyeru īsiyijarā ina, Estebanre ina oca

menitoni. “Diore cuni, Moisésre cuni quenabeto basituami Esteban”, yi rwo gotiyijarā ina gājerāre, niyeru boca āmianajua. ¹² Ina ruore ocare tuorūnucōri, cuto gāna Estebanre ruje junisiniyijarā. Iti tuo junisinicōri bucarā ito yicōri judio masa rotirise riasori masa cuni Estebanre űayijarā, űu tu āmi warona. ¹³ Estebanre űu tu ina āmi ejaroca niyeru boca āmigoana ado bajiro rwo gotiyijarā:

—Coji meje Esteban Dios ya wire ī basituja, ito yicōri Moisés ī rotirisere ī basituja tuocu gua, yiyijarā ina. ¹⁴ Ito yicōri Esteban ado bajiro ī basija tuocu gua. “Jesús Nazaret gagu Dios ya wire jana batecōgū yiguűi, ito yicōri Moisés ī rotire mani űsi cutibojarise, itire cuni cōacōgū yiguűi”, ito bajiro Esteban ī yija tuocu gua, yi rwo gotiyijarā ina.

¹⁵ Ito yija űjarā tisayijarā Estebanre. Īre ina tija, rio yori rio űayiju. Dios űaro gagu āngel rio robo bajiro bajiyiju.

7

Seti ma yure, Esteban ī yire gaye

¹ Ito yija paia űu ado bajiro seniűayiju Estebanre:

—¿Riti űati mu ito yire? yiyiju Estebanre.

² Ito ī yija tuocōri, cudiyiju Esteban:

—Ŭu űarā tuoya mua. Jane mejeju Dios oca goayiju mani űicu Abraham űayorure. Mesopotamia ī űarocaju rētoro masigū Dios oca ruyuyiju, Harānju ī waroto rioűaju. ³ Ado bajiro ruyuyiju Dios oca: “Mu ya sitare wagoya, ito yicōri mu űarāre cuni wagoya, gaje sitaju yu mare cūrotoju”, yiyiju Dios mani űicu űayorure. ⁴ Ito yija, Dios ito bajiro ī yija tuocōri, Caldea sitare wagoyiju ī. Ito yicōri Harānju űagū wayiju. Itoju Harānju ina űaroca mani űicu jacu űayoru itoju godagoyiju Īre. Ito bero adoju mani ya sitaju Abraham ī űatoni Īre cōaűi Dios. ⁵ “Adi sitaju űaűa”, yibojaguti, “Jabeto adi űa mu ya sita”, yibisī Dios Īre. Ito bajiri, “Adi űa yu ya sita”, yi masibisiju Abraham. Cojisiti ado robo, bajiro yiroja yiri goticāűi Dios Abrahamre. “Iti sita mare ĩsicuja yu. Mu godagoja bero mu janerābatia ya sita űaro yiroja iti”, yiyiju Dios Abrahamre, rīa macu ī űarocaju maji. ⁶ Iti wato gaje gotiyiju Dios Abrahamre. “Ija co ramu adi sitare wagorā yirāji mu janerābatia. Ito bajiri adi sitare wagocōri gājerā ya sitaju űabojarā yirāji mu janerābatia. Gājerāre moa ĩsiri masa űarā yirāji ina. Gājerā quenabeto ina tōbujaroca yirā yirāji. Yoari sigū masucō masacō rodori itire tuoűarā yirāji ina. ⁷ Ito bajibojarocati mu janerābatiare űeűaro yirāre quenabeto ina tōbujaroca yigu yiguja yu cuni. Iti cutore wagocōri adi sitaju tūdi ejarā yirāji mucana. Adoju űacōri yure rūcuborā yirāji”, yiyiju Dios, mani űicu Abraham űayorure. ⁸ Ado bajiro rotiyiju Dios Abrahamre: “Ŭu mare gotire mu tuo masija, ‘Dios yagu űagū yiguűi āni’, yirocu mu macu űarocure pī gaja wirotu yiguja mu”, yiyiju Dios Abrahamre. Ito bajiri ī macu Isaac ī rujejaroca űdia āmojeno ramuri bero Īre wirotu tayiju. Ito bajiri Isaac, Jacobre ī macu cutija wirotu tayiju. Jacob cuni ito bajiroti yiyiju ī rīare mani űicusabatia űayoaanare. Juu dūjamocō juu gubojeno űarā űayijarā ina. Ado bajiro yīűi mani űicusabatia űayoaana, yiyiju Esteban űjarāre.

⁹ Mani űicusabatia űayoaana, Jacob rīa rāca José wame cutigu űayiju. Joséru ruje ti tudiyijarā ī rījoru mesa. Ito bajiri ina ocabaji űabojarureti gājerā masare ĩsicōri waja seniűijarā ina. Ito bero Īre bujacōri, Egiptuju Īre āmi wayijarā ina. Ito ina yibojarocati Dios queno tirūnuyiju Īre. ¹⁰ José quenabeto ī tōbujabojarocati Dios queno ejabuayiju Īre. Egipto gagu űu, Faraón wame

cutigu Josére jiyiju. Uju Faraón i tiro riojo queno tuoïare gaye jidicâyiju Dios Josére. Faraón Josére i baba bujatoni queno ejabuayiju Dios. Ito bajiri Faraón ado bajiro gotiyiju Josére: “Yure ejabuari masu ñasagu ñagû ya mu. Egipto gâna ñarocôreti mu rotire âmoa yu. Ito yicôri yu ya wi gânare cuni mu rotire âmoa yu”, yiyiju Faraón Josére.

¹¹ Iti rodoriti Egipto sitaju bare jedicoayiju. Ito yicôri Canaán sita cuni jedicoayiju. Masa ruje ñio jogayijarâ. Ito yicôri quenabeto tóbujayijarâ ina. Mani ñicusabatia no ñno bare buja masibisî ina. ¹² Ito bajiri mani ñicu ñayoru Jacob, “Egiptojû bare seore ñayiju”, yija tuocôri, i rîare cōayiju ina bare waja yirâ watoni. ¹³ Egiptojû bare âmirâ ejayijarâ ina maji. Bare iti jedija itojuti mucana âmirâ wayijarâ ina. Mucana tûdi ina ejaroca ado bajiro gotiyiju José ñinare: “Yure ti masibea mua. Mua ocabajiti ña yu”, yiyiju José ñinare. Ito bajiro José i yija tuocôri, gâjerâ i ñarâ ñare gayere tuo bujayiju Faraón. ¹⁴ Ito yija José i ñarâ ñarocôreti ito yicôri i jacare cuni ji rotiyiju Egiptojû ina ñatoni. Udiarâ masacô gâji ye co daja gubocô ñarâ ñayijarâ ina, i ñarâ. ¹⁵ Ito bajiro bajijare Egiptojû ñagû wayiju Jacob. Egiptojû yoari ñacôri itojû godacoayiju Jacob. Ito yicôri i rîa ñana, mani ñicusabatia ñayoana godaŋi itojuti. ¹⁶ Egiptojû ina cōbojarocati ito gâna Siquemju yujerâ wayijarâ. Siquemju âmi ejacôri, mani ñicu Abraham ñayoru, Hamor rîare masari cuma goje i gâmecarajure yujeyijarâ ina.

¹⁷ Mani ñicusabatia ñayoana, Egipto sitaju jâjarâ masa bujuri cuti ñayijarâ. Ito ina baji ñaroca riti jabeto ruyayiju ñare Dios Canaán wame cutiri sita îsiroto, “Mu janerâbatiare sita îsigû yigûja yu”, yi Abraham ñayorure Dios i goticâdo bajiroti. ¹⁸ Iti rodoriti gâji uju Egiptojû rotisuoayiju. José mesa mani ñicusabatia ñayonare rûcubugû meje ñayiju i. ¹⁹ I uŋuti mani ñicusabatia ñayonare ruoŋi. Ito yicôri quenabeto yiyiju. Mame joearâ rîacare cōa rotiyiju i. ²⁰ Iti rodoti rujeayiju Moisés cuni. Dios i tija quenagû ñayiju i macuacâ. Iti sita uju i rotire masibojagoti Moisés jaco udiarâ ûmacañicôti rûco ñayijo îre. ²¹ Macuacâre yeyo masibiti wacoti, iso macare maibojagoti, uju i rotiado bajiroti îre cōabojayijo iso. Ito iso yija bero uju Egipto gagû maco îre ti bujacôri, îre masoyijo iso macu robo bajiro. ²² Ito bajiri uju maco râca ñagû riti Egipto gâna ina masirisere queno riasotiyiju i, Moisés. I busija, tuo masire râca busiyiju i. Ito yicôri ñasarisere moa quenoyiju.

²³ Moisés jûarâ masacô rodori tujagu, “Ado bajiro bajicuja yu”, yi tuoïayiju i. “Yu ñarâre tigu wacuja yu, no bajiro ina ñaja”, yi tuoïayiju. ²⁴ Ina tu i ejaroca, mani yagure, Egipto gagû i bajeja tiyiju, Moisés ñayoru. Ito bajija ticôri, îre gâme îsiyiju. Ito yicôri îre sîa ruyuriocōyiju Moisésjua. ²⁵ “Egipto sitaju guare bucōa ejabuarocu cûyijari Dios, yure yi masirâji yu ñarâ”, yi tuoïabojayiju Moisés. Ito bajiro i tuoïabojarocati, îre bajiro meje tuoïayijarâ ina. ²⁶ Gaje rumu mucana mani ñarâre ti quenogû wayiju Moisés. Ito ejacôri ina comasiti ina gâmeri jaroca ejayiju i. ñare oca queno âmoyiju i. Ito bajiri ado bajiro ñare busibojayiju i maji: “Adojua tuoya. ¿No yija comasi ñabojarâti gâmeri jati mua?” yiyiju Moisés ñinare. ²⁷ Sigû i babare jagu, ito bajiro Moisés i busija tuocôri, junisinigû Moisésre tucōayiju. “¿Ñimu gua uju ñarocare cûcati mure?” ²⁸ ¿Namica mu Egipto gagure mu sîado bajiro yure sîarocu yati mu?” yiyiju i Moisésre. ²⁹ Iti tuo ucacôri, gûigû rudi wayiju Moisés. “Yu sîare gaye Egipto gânare gotirâ yirâji”, yi tuoïayiju Moisés. Ito bajiri Madián wame cutiri sitaju rudi wayiju i, gaje masa ya sitaju. Itojû manajo bujacôri jûarâ rîa cutiyiju i.

³⁰ Jûarâ masacô rodori bero, co rama wa ucugu wayiju Moisés. Sinai wame cutirica gûtagû judoju, yuca manojû wa ucugu wayiju Moisés. Ito yija i tu rujatutu jea ujû rûgôri tutu robo bajiro wato Dios ñaro gagû ângel goayiju ñre.

³¹ Itire ticôri ucayiju Moisés. Queno tisarocu ito tu i waroca Dios oca ruyuyiju:

³² “Yû ña Dios. Mû ñicusabatia Abraham, Isaac, Jacob cuni yare rûcubucôâ”, yiyiju Dios Moisésre. Iti oca tûocôri gûigu narucuyiju Moisés. Ito bajiri iti tuture ti queotu âmobisiju i. ³³ Ito yija mucana tûdi basi remoyiju Dios: “Ado jacañti ña yû. Mû tûti ña yû. Ito bajiri mû ya guboco ruacôña mû. Ito bajiro yicôri yare rûcubucogû yiguja mû. ³⁴ Yû ya masa Egiptoju quenabeto ña tûbujaja ticu yû. Ito yicôri ña awasâja tûocu yû. Ito bajiri Egipto gânare ña camotaditoni ñare ejabucagû wadibû yû. Wasa Egiptoju, yû mare tûdi wa rotia yû”, yîni Dios Moisésre gotigu, yiyiju Esteban ujarâre.

³⁵ I Moisés ti ñami, mani ñicusabatia ña tûo âmobitirû. “¿Ñimû gûa ujû ñarocure cûcati mare?” yiyijarâ mani ñicusabatia Moisésre. Ito bajibojarocati Dioti ñre judacôañi ña masa tujû ña ujû robo bajiro ñarocure. Mani ñicusabatia Egiptojare ña budigotoni ejabucarocure cûni Dios Moisésre. Ângelna suoriti ito bajiro gotiyiju Dios Moisésre, rujatutujûna ñre goaîocôri. ³⁶ Moisés ti mani ñicusabatia ñayoanare Egipto sitaju ñare ûmatâ wayiju i. Egiptoju tiyamani yi ñoyiju Moisés, ito yicôri riaca jajosa Ide Sûarise wame cutirisa tûnimaju cuni ñoyiju i. Ito bajiri yuca manojû ñagû cuni, jûarâ masacô rodori ñagû tiyamani ñoyiju Moisés. ³⁷ Moisés ti ñami mani ñicusabatia ñayoanare gotirû: “Mani Jacu Dios yare i cûado bajiro ti, gâji i oca gotirocure cûagû yiguji. Dios i cûarocu mani comasiti ñagû yiguji. Yiro bajiro ti cûdiba mûa ñre”, yiyiju Moisés mani ñicusabatia ñayoanare. ³⁸ I Moisés ti mani ñarâ rûca gûtagû judoju Sinai wame cutirica judoju minijuañi yuca manojû. Ito yija i sîgûti gûtagûju mûja wayiju. Itoju i mûja ejaroca Dios ñaro gagû, ângel ñre basiyiju. Ito yicôri Moisés mani ñicusabatia ñayoanare oca jedibititire gotiyiju. Ito bajiri i gotiado bajiro ti ejayija manire cuni.

³⁹ Mani ñicusabatia ñayoana, Moisésre ñaro bajiro ti cûdibitiyoñi. ñre tujamenâ Egiptoju tûdi wa âmoyijarâ ña. ⁴⁰ Ito yicôri Moisés gûtagû joeji i ñarocari ti, i rîjoru Aarôn wame cutigure ado bajiro gotiyijarâ ña: “¿Noju ñati mû ocabaji? Egipto sitaju gûa ñaroca guare bubojacacure mû ocabajire masibeâ gûa ija. Ito bajiri guare gûa ujû ñaroti, gûa rûcubucoroti guare menî iñiña. Iti gûa rûcoja, gûa wa âmore riojo i waroja iti”, yiyijarâ ña Aarôn ñayorûre. ⁴¹ Ito yija wecu macucâ robo bajigu menî rujeoyijarâ ña. Ito yicôri waibucurâ sîa iñiyijarâ ña, ña menî rujeorure yiari. Ito yicôri basa menî jeobucayijarâ ña, ña menirû wecu macu bajigure rûcubucorâ. ⁴² Ito bajiro ña yija ticôri, ñare jidicâcûyiju Dios. ña âmore robo ña yi âmojare ñare camotabisiju Dios. Ito bajiri ñocôa, ûmacañi, ñami gagure cuni rûcubucoyijarâ ña. Diore goti iñiri masu Amós ñayorû i ucare ado bajiro gotia:

Israel sita gâna tûoya mûa. Mûa waibucurâ, mûa sîare yare rûcubucorâ meje sîacu mûa, jûarâ masacô rodori yuca manojû mûa ñare.

⁴³ Yare rûcubucumenati mûa ya âmonati mûa menî rujeorureti rûcubucocu mûa. Jaibiti wiacâ menicôri, iti wi totiju Moloc wame cutigu sâcôri gajasoticu mûa. Ito yicôri ñocôa robo bajigu mûa menî rujeorure, Refân wame cutigure rûcubucocu mûa. “Âna ñama mani rûcubucorâ ito yicôri mani ujarâ”, yibojacu mûa. “Ito bajiri Babilonia sôñaju mûare cûagû ya yû”, yiyiju Dios ñare. Ado bajiro bajiatoja iti, Dios i yirere ucañi Amós ñayorû, yiyiju Esteban ujarâre gotigu.

⁴⁴ Mucana tãdi busi remoyiju Esteban ujarãre:

—Mani ñicusabatia yucu manojũ ña waja Dios ya wire menirotire saya webutirise ãmi wayijarã ña. Iti wiju Dios i rotirise ucaraga gũtagãri seoyijarã ña. Moisésna suoriti wiri rujeayiju iti. Moisés i cãiroju Dios i gotiado bajiroti, iti wire moa rujeoyijarã ña. No ña waroju iti wire ãmi wayijarã ña. ⁴⁵ Moisés i godaja bero Josue wame cutigu ire wasoayiju. Iti wire ãmicõri Canaán wame cutiri sitaju wayijarã ña. Canaán wame cutiri sitaju gaje masa ñayijarã. Ito bajiri Dios ejabuayiju mani ñicusabatiare. Iti cuto ñanare bucõa jeocõyiju Dios. Mani ñicu ñayoru David, i catija ñayiju iti wi maji, saya webutirisena ña menira wi. ⁴⁶ Queno yiyiju Dios, mani ñicusabatia uju David ñayorure. Ire buto wanuyiju Dios. Ito bajiri ado bajiro yiyiju David ñayoru Diore: “Yũ ñicu Jacob ñayoru queno mare rucubũofi. Yũ cuni queno mare rucubũoa. Ito bajiri wi queno buti quenari wi meni isi ãmoa yũ. Yare meni rotiya mũ”, yiyiju David, Diore busigu. Ito i yibojarocati wi meni rotibisiju Dios ire. ⁴⁷ “David i macũ Salomónjua Diore wi meni isiyiju ija”, yiyiju Esteban, ujarãre gotigu. ⁴⁸ Ito yibojarocati rẽtoro ñasagu Dios, masa ña menira wi meje ñaguũji Dios. Jane mejeju sũgũ Diore goti isiri masũ, Dios oca tuocõri ado bajiro ucañi:

⁴⁹ Ũmacũju ñabojaguti macãrucũro jeyaro uju ña yũ. Wi mua meni isibojaja ña masibicuja yũ. Wi ñagũ meje ña yũ.

⁵⁰ Yuti ña jeyaro rujecacu. Ito bajiro gotiñi Dios, yiyiju Esteban ujarãre gotigu.

⁵¹ ‘Dios oca queno cudibea mua. Dios oca tuo ãmobebea mua. Jesure masi-mena robo bajiro usi cutia mua. Mani ñicusabatia bajiroti Espĩritu Santore cudi ãmobebea mua cuni. ⁵² Mani ñicusabatia ñayoana queno yibisĩ Diore goti isiri masare. Ito yicõri Cristo ñeñaro yibicu, i ejaroti gayere gotirãre sãayofi mani ñicusabatia. Ito yija canũ busati i ejaroca ire ña sãatoni gãjerãre isiyija mua. ⁵³ Dios i rotirise queno cudibea mua, ángel mesa queno cudire gaye muare ña jidicãbojarocati, yiyiju Esteban ujarãre.

Estebanre ña sãare gaye

⁵⁴ Iti tuocõri, yaire bajiro guji ñoyijarã ña, Estebanre buto junisinirã ñari. ⁵⁵ Ito bajiro ña yibojarocati Espĩritu Santo ñayiju Esteban rãca. Esteban i ti mũoja Dios i yorise ruyuyiju. Dios ya riojocaduja rucubũoraju, Jesús i rãgõja tiyiju Esteban. ⁵⁶ Ito yija ado bajiro busiyiju Esteban ujarãre:

—Tite mua cuni. Macãrucũro soje janacoaju. Masa Rijoru, Dios ya riojocaduja ñami, yiyiju Esteban.

⁵⁷ Mucana tãdi i busija, tuo ãmomena ña ya gãmo gojeri biayijarã ña. Ña ñarocõti buto awasãcõri ire quedi wãyijarã ña. ⁵⁸ Ito yicõri cuto sõjuaju ãmi wacõri, ire gũta reasoyijarã ña. Ito yicõri ña ya yutabujuri ruacũcõri, Saulo wame cutigu i tirũnũroca riti, Estebanre reayijarã ña. ⁵⁹ Ña gũta rearotototi, Jesure ado bajiro busiyiju Esteban:

—Jesús, yũ ũju yũ ya usire boca ãmiña mũ, yiyiju Esteban.

⁶⁰ Ito bero rijomunigãna ñini rũjũcõri, buto awasãyiju Esteban:

—Yure ña ñeñaro yirisere waja senibesa ñnare, yiyiju Esteban Jesure.

Ito bajiro busi tiocõri usi jedicoayiju Esteban ija.

8

Jesure masirãre Saulo i ñeñaro yi ãmore gaye

¹⁻³ Saulo ña ya yutabujuri coderũ, “queno Estebanre sãajaro”, yi tuoñayiju i cuni.

Coriarã judio masa Diore queno rãcubwora Estebanre uyeyijarã ñna. Ito yicõri ruje otijijarã ñna Estebanre. Iti ramariti Jesure masirãre Jerusalénju ñeñaro yisoyijarã iti cuto gãna. Gãjerã rêto busaro ñeñaro yiyijũ Saulo, Jesure masirãre. Co wi rayabeto ñnare ãma wayijũ Ì. Ì bajaro bajiroti ãmua, romiare cuni ñnare ñia ãmi budi wacõri tubiayijũ Ì. Ito bajiri ñarocõti Jesure masirã apõstol mesa rãca ñabojarã rudi wayijarã sitaju, ito yicõri Samaria sitaju cuni. Apõstol mesama Jerusalénti ñacõayijarã ñna.

Samaria sita gãnare Jesús oca ñna gotire gaye

⁴ Jerusalén gãna rudi wana ñabojarãti gajeroju ejacõri Jesús oca quenarise gaye riasoyijarã ñna. ⁵ Sīgũ Jerusalén gagũ rudi warũ Felipe wame cutijijũ. Ì Samaria sita cutoju wayijũ. Ito ejacõri: “Jesús ñami Cristo Dios Ì cõaru”, yiyijũ Felipe masare. ⁶ Masa jãjarã minijuayijarã Felipe taju Ìre tuorona. Ito yicõri, tiyamani Ì ñoja tiyijarã ñna. Ito bajiri Ì busirisere queno tuoyijarã ñna. ⁷ Jãjarãre ñna ya usijũ rãmua sãñarãre bucõayijũ Felipe. Ì ito yija masa usijũ rãmua sãñabojarã awasã budiyijarã ñna. Jãjarã ruduanare yisioyijũ Ì. Ito yicõri rujayuriri warãre cuni quenoyijũ Ì. ⁸ Ito bajiri iti cuto gãna masa queno wanũ quena ñayijarã ñna.

⁹⁻¹¹ Iti cutoju sīgũ Simón wame cutigũ ñayijũ. Co rodo meje Ì masirise ñoyijũ Ì cumu ñari. Tiyamani Ì ñojare ti ucayijarã iti cuto gãna. “Yũ ña ãmugũ ñasagu”, yiyijũ Ì ñnare. Masa sīgũ rayabeto Ìre tuorũnyijarã. Bucurã, rĩaca cuni queno tuorũnyijarã Ìre:

—Dios robo bajiroti masiami ãni. Dios Ì cõaru ñaguĩji ãni, yiyijarã masa.

¹² Ito ñna yibojarocati Felipeama Jesucristo oca quenarise gaye masare gotijijũ. “Masa jeyaro Ëjũ ñami Dios”, yire oca masare gotijijũ Felipe. Ito bajiro Ì gotija tuorãncõri, idé gu rotijijarã ãmua, romia cuni. ¹³ Simón cuni, cumu ñabojaguti, Jesús oca quenarise gayere tuorũnyijũ. Ito yicõri idé gu rotijijũ Ì cuni. Ito yija Felipe rãca baba cutisoyijũ Ì. Ito yicõri Felipe Ì tiyamani Ì ñojare ti ucayijũ Simón.

¹⁴ Apõstol mesa Jerusalénju ñacõri, “Samaria sita gãna jãjarã Dios oca tuorũnyijarã ñna”, yire gaye tuoyijarã ñna. Ito bajiri Samariaju jũarã cõayijarã ñna, Pedro ito yicõri Juanre. ¹⁵ Samariaju ejacõri Diore busiyijarã ñna, mame Jesure boca ãmirãre Espiritu Santo Ì quedi sãjaton. ¹⁶ Idé guana ñabojarocati ñna ya usijũ Espiritu Santo mañijũ maji. Ito bajiri, ñnare Espiritu Santo queo sãjaro yirona, Diore busiyijarã ñna. ¹⁷ Ito yicõri mame Jesure masirãre Pedro mesa ñna ya ãmona moa jeoyijarã Diore busirã. Ñna ito yirocajuti Espiritu Santo quedi sãjayijũ ñnare.

¹⁸ Pedro mesa Jesure masirãre ñna ya ãmo moa jeorocati Espiritu Santo quedi sãjaja tiyijũ Simón, cumu ñagoru. Ito bajiri iti ticõri ñnare niyeru Ìsi ãmogũ, ¹⁹ ado bajiro yiyijũ Simón:

—Ìmo. Gãjerãre yũ moa jeoroca Espiritu Santo sãjare ãmoa yũ cuni, yiyijũ Simón, Pedro mesare.

²⁰ Ito Ì yija tuocõri, ado bajiro cudiyijũ Pedro Ìre:

—Dios Ì waja mano Ìsirisere, waja gãmere ñnaro, ¿yire masiati mũ? Ito bajiro mũ tuõlare waja, mũ ya niyeru rãca godacoagu yigũja mũ, yiyijũ Pedro Simónre. ²¹ Dios Ì tiro riojo queno tuõlagũ meje ña mũ. Ito bajiri gua rãca mũ moariseoni meje ña iti. ²²⁻²³ Mũ tuõlarisere ti masia yũ. Buto uoa mũ, yũ tija. Ñeñaro yi jaigu ña mũ. Ito bajiri mũ ñeñaro yirisere jidicã masibea

ma. Ñeñaro ma tuoñarisere, itocō jidicāña ma. Ito yicōri mani ʔjure seniña ma ñeñaro tuoñarisere ī ācabojotoni, yiyiju Pedro Simónre.

²⁴ Ito ī yija tuocōri, ado bajiro cadiyiju Simón:

—Mani ʔjure busiya mua yare yiari. “Ito bajiro bajigu yiguja ma”, ma yirise yure rētare āmobeā yu, yiyiju Simón, Pedro mesare.

²⁵ Ito yija bero Pedro mesa Jesure īna tigore gaye iti cato gānare gotiyi-jarā. Ito yicōri Jesús oca quenarise riasoyijarā īna. Masare riaso tiocōri, “Jerusalénju tūdi wana mani”, yi tuoñayijarā īna. Tūdi warā, Samaria sita catori gānare Jesús oca quenarise riaso rēta wayijarā īna.

Etiopía gagure Felipe ī idé gure gaye

²⁶ Felipereama ado bajiro gotiyiju Dios ñaro gagu ángel:

—Jerusalénju wasa. Ito ejacōri Gaza wame cūtiri cato ña wari ma roja waja ma. Yucu mano rētari ma ña iti ma, yiyiju Felipere. ²⁷ Ito bajiri Felipe josari mejeti wacoayiju, ángel ī gotiado bajiroti. Ma wacuju Etiopía gago uore ejabuari masu ñasagure ti bujayiju Felipe. Ī ujo ya niyeru coderi masu ñayiju ī, Etiopía gagu. Iti ñayiju ī moarise. Jerusalénju Diore rūcubao tiocōri tūdi wacu ito tujayiju ī, Etiopía gagu. ²⁸ Cabaru ī tūa waroca ī ya tunuricoroju Dios ocare ti sāñayiju ī. Diore goti īsiri masu, Isaías ñayoru ī ucara tutire ti sāñayiju ī. ²⁹ Ito yija īre ti bujaroca ado bajiro gotiyiju Espiritu Santo Felipere:

—Īre suacōri, mua corocō wasa mua, yiyiju Espiritu Santo Felipere.

³⁰ Ito bajiri Felipe ūmaquedi wacōri Etiopía gagure suayiju. Suacōri, Isaías Diore goti īsiri masu ī ucare ī ti busija, tuoñiju Felipe:

—¿Ito ma ti busirisere tuo masiati ma? yiyiju Felipe Etiopía gagure.

³¹ —Sīgū yure gotigū manija, ¿no bajiro tuo masigūjada yu? yiyiju ī Felipe. Ito yija, yu tu mūja wadicōri, ado rujigu waya ma, yiyiju Etiopía gagu. ³² Dios oca ī tiriju ado bajiro bajiyiju:

Ovejare sīarona īna āmi waro bajiro āmi warāji īna sīgū ūmugūre. Ovejare joa suaroca ī oca mano robo bajiro oca maquiji ī cūni īre īna ja ajebojarocati.

³³ Masa jājarā riojo quenabeto bojorise tōbujaguji ī. Ñeñaro ī yibitibojarocati īre yiari busi īsirocū maquiji. Ī ñarā īnamasiti īre īna sīaja, “Īna ñama ī janerābatia”, yi masia manoja, yi wāñayiju Etiopía gagu ī tira tuti.

³⁴ Ito yija ī tu mūja sājacōri rujiyiju Felipe.

—Isaías ī ucare gaye yure ti gotiya ma. ¿Īmasi gayeti ucayijari ī? ¿Gāji gayere tuoñagū ito bajiro ucayijarite ī? yiyiju Etiopía gagu Felipere.

³⁵ Ito yija iti tuti Isaías ī ucare gayere īre ti gotiyiju Felipe. “Jesús oca quenarise ña”, yirocū Jesús ocare goti jeoyiju Felipe Etiopía gagure. ³⁶ Warā riti ma tu itajura ñaroju ejayijarā īna:

—Tite, ado ña ide. ¿Adocāta yu mure idé gu rotija quena ñati? yiyiju Etiopía gagu Felipere.

³⁷ —Dios Macu ñami Jesús, ma yi tuoñaja mure idé gucuja yu, yiyiju Felipe īre.

—Dios Macuti ñami Jesucristo, ya yu, yiyiju Etiopía gagu.

³⁸ Ito yija tunuricoro tuja quea roticōri, itajuraju roja rūgūyijarā īna. Ito yicōri idé guyiju Felipe Etiopía gagure. ³⁹ Itajuraju īna maja rūgū waroca, ñajasaroti Espiritu Santo āmicoayiju Felipere. Ito bajiri juaji tibisiju Etiopía gagu īre. Ito bajibojarocati queno wana quena wayiju Etiopía gagu ī waroju.

⁴⁰ Felipere āmicōri Azoto wame cūtiri catoju ī goaroca yiyiju Espiritu Santo. “¿Azotoju ñati yu?” yi tuoñayiju Felipe. Azotoju ñacōri wayiju ī. Co cato rūyabeto

Jesús oca quenarise masare riaso ucuyijũ ĩ. Sũsari ĩja Cesarea wame cõtiri cutojũ ejayijũ Felipe.

9

Jesure Saulo ĩ tũorũnũshore gaye

(Hch 22.6-16; 26.12-18)

¹ Jesure masirũre sĩa amogũjũ ĩnare bũto junisini tiyijũ Saulo. Ito bajiri paia ujure busigũ wayijũ ĩ. ² Damasco cutojũ minijuara wirijũ Jesure masirũre amagũ sãjarocu papera seniyijũ Saulo paia ujure: “Ĩnare yũ ti bũjaro bajiroti umũa, romiare cuni ĩnare Jerusalenju tubiarocu amũ wacũja yũ”, yiyijũ Saulo, ujure. ³ Ma ĩ waroca riti Damasco cutojũ ĩ ejagũ wagũ yiroca, ñajasaroti macãrucãro gaye busurise sĩatiyijũ ĩre. ⁴ ĩre ito bajiro sĩatirocoti jacaũ quedi queacoayijũ Saulo. Ito yicõri ado bajiro oca ruyuyijũ ĩre:

—Saulo, Saulo, ¿no yija yũre ñeñaro yĩ amoati mũ? yĩ oca ruyuyijũ umacũjũ.

⁵ Ito oca tũocõri ado bajiro senĩayijũ Saulo:

—¿Nojũ gagũ yũre busiati mũ? yiyijũ Saulo.

—Yuti ña Jesús, yũre ñeñaro yirocũ mũ swyaguti. Ito mũ yirise mũmasi ñeña bajiguti ya mũ. Adocãta mũmasiti jota mũ jajuja, juniroja mũre. Ito gaye bajiro ya mũ yũre ñeñaro mũ yĩ amoja, yiyijũ Jesús ĩre.

⁶ Ito yija Saulo ĩ ya ruju mũrũogũti:

—¿Ñe yũ yire amoati mũ? yiyijũ ĩ Jesure.

—Wasa Damascojũ. Ito mũ ejaroca sigũ mũre: “Adi ña mũ moaroti”, yigũ yigũji mũre, yiyijũ Jesús Saulore.

⁷ Saulo rãca wana oca ito ruyubojarocati rujure tibiticõri mano ucayijarã ĩna. ⁸ Ito bero yoa busari wũmũ rũgũcõri tirocũ yibojayijũ Saulo. Itocõti cajea macũ ñacoayijũ ĩ. Ito bajigũre ĩ baba mesa Damascojũ ĩre tũa wayijarã ĩna.

⁹ Damascojũ ejacõri udia rũmũcõ ñayijũ Saulo cajea tire meje, bare meje, ito yicõri idire mejeti.

¹⁰ Damasco wame cõtiri cutojũ Jesure masigũ sigũ ñayijũ, Ananías wame cõtigu. ĩ cãirojũ ejacõri:

—¿Ñati Ananías mũ? yiyijũ Jesús ĩre.

—Ado ña yũ, yiyijũ Ananías.

¹¹ Ito ĩ yija tũocõri, ado bajiro yiyijũ mani Uju:

—Coji wasa riojo wame cõtiri majũ. Itojũ Judas wame cõtigu ya wi ejagũ yigũja mũ. ¿Ado ñati Saulo, Tarso gagũ? yiba mũ ĩre. Adocãta yũre busigũ yami ĩ.

¹² ĩ cãirojũ mũ ya rio ĩomũ yũ ĩre. Ito bajiri ĩ tũ sãja ejacõri ĩre moaĩagũ yigũja mũ, mũcana tũdi ĩ cajea titoni. Ito bajirotire ĩ cãirojũ ĩomũ yũ Saulore. Ito bajiri coji ĩ tũ wasa mũ, yiyijũ Jesús Ananíasre ĩ cãirojũ.

¹³ Ito tũocõri ado bajiro yiyijũ Ananías, Jesure busigũ:

—Jaje oca tũoa yũ ĩ ye. Mũre masiarãre, Jerusalenju ñeñaro ĩ yigore, jaje oca ña ĩre. ¹⁴ Ito yicõri paia ujarã ĩna roti ñucaja ado ejañi Saulo. Ito bajiri mũre rũcũbũorã gua ñajare, guare tubiarocu ado ejañi Saulo, yiyijũ Ananías Jesure.

¹⁵ Ito yija Jesujũ ado bajiro gotiyijũ Ananíasre:

—Yũ oca masare riasorocũre ĩre cũmũ yũ. Ujarã, judio masa, ito yicõri judio masa meje ñarãre cuni riasogu yigũji Saulo. ¹⁶ Yũre cũdigũ ñari jaje ĩ tũbũjaroca yirã yirãji gãjerã. ĩ tũ coji wasa mũ, yiyijũ Jesús Ananíasre.

¹⁷ Ito ĩ yija tũocõri, wayijũ ĩ ĩja, Saulo tũ wacũ. Wijũ sãja ejacõri ĩ ya amona moaĩayijũ Ananías Saulore:

—Yüre tɔoya yu ocabaji mu. Mu wadiroca mure goaĩoroti yure cõami. Jesús mani Uju, İti cõami yure, mucana tɔdi mu cajea titoni, ito yicõri Espĩritu Santo mu ya usiju İ sãjatonı, yiyiju Ananías Saulore.

¹⁸ Ito İ yirocati, wai rãtã robo bajirise İ ya cajeaju codo quediyyiju Saulore. Ito bajijare mucana tɔdi tiyyiju Saulo. Ito bajija ticõri, “Yüre idẽ guya mu”, yiyiju Saulo Ananiasre. ¹⁹ Ito yija beroju bayiju Saulo mucana. Ito bajicõrijũ seõoyiju İ mucana. Ito bajiri Damascoju yoa busari ñayiju Saulo, Jesure masirã rãca.

Damasco cuto gãnare Dios oca Saulo İ gotisũore gaye

²⁰ Judio masa İna minijuari wiju sãja wacõri, Jesús oca İnare riasoyiju Saulo. “Dios Macu ñami Jesús”, yiyiju Saulo. ²¹ Ito İ yija tucõri, tɔ ucayijarã masa:

—¿Ani Saulo Jerusalénju, Jesure masirãre siari masu meje ñati ani? Ito yicõri, ¿Jesure masirãre ñiarocu meje adoju wadiyyijari İ? ¿İnare ñiacõri paia ujarãre isibiquĩjida İ? yiyijarã masa.

²² Ito bajiro İna tɔoĩabojarocati buto oca seõcõri, Dios oca gotiyiju Saulo. “Riti ya yu, Cristo İti ñami Dios İ cõaru”, yiyiju Saulo. Queno tɔo masire rãca İ gotija, no bajiro cadi masibisijarã İna, judio masa Damasco gãna.

Judio masare Saulo İ rudire gaye

²³ Damascoju, Saulo İ ñaroca riti, “İre siaruja mani”, yi tɔoĩayijarã judio masa. ²⁴ Ito bajiro İna sĩa amorã İna canija, itire masicõyiju Saulo. Ñamiri canı, umuari canı codeyyijarã İna cuto sojeri budirajuri. Judio masa sojeri codeyyijarã Saulore siarona. ²⁵ Ito bajiri Jesure tɔorũnurã İre ejabuayijarã İna, İ rudi watoni. Cuto camotara canı rijogodona jaja jibũna İre sãcõri İti canı gaje dũjaju İre rujiocõayijarã İna. Ñami ito bajiro İna yi seõja rudiyyiju İ İja.

Jerusalénju Saulo İ ñare gaye

²⁶ Ito bajijare Jerusalénju rudi wayiju İ. Jerusalénju ejacõri, Jesure masirã rãca minijua amobojayiju İ. “Jesure masigũ meje ñaguĩji Saulo”, yi tɔoĩarã İre gũiyijarã İna. ²⁷ Ito bajibojarocati, sigũ Bernabẽ wame cutigu, Saulore ejabuayiju. “Wayã, apõstol mesare busito mani”, yiyiju Bernabẽ Saulore. İna tũ ejacõri ado bajiro busiyiju Bernabẽ: “Ani Saulore İ ma waroca Jesús goaĩoyiju İre. Ito yicõri İre busiyiju Jesús. Damascoju masare gũiari meje Jesús oca riasoĩi Saulo”, yiyiju Bernabẽ apõstol mesare. ²⁸ Ito İ yija tucõri, Saulore boca amiyijarã İna. Ito yija Jerusalénju tujacõri İna rãca wa ucuyiju Saulo. Gũiari mejeti Jerusalén gãnare Jesús oca gotiyiju İ. ²⁹ Judio masa ñabojarãti griego oca busirãre İna rãca tɔoĩa busiyiju Saulo. Ito İ yibojarocati Saulore ruje siare caniyijarã İna. ³⁰ İti oca tucõri, Jesure tɔorũnurã Cesareaju Saulore ami wayijarã. İtijana, “Mu cutoju Tarsoju tɔdi wasa mu”, mure İna siame yirocu, yiyijarã İna Saulore.

³¹ İti rodoriti Judea sitaju, Samaria sitaju, ito yicõri Galilea sitaju canı ñeñarise tõbujabisijarã Jesure tɔorũnurã. İnare ñeñaro yibisijarã gãjerã. Ito bajiri Jesús oca riasocõri buto busa oca seõoyijarã İna, Jesure tɔorũnurã. İre rucuborã Diore queno cudiyyijarã İna. Ito bajiri Espĩritu Santo İnare ejabũaja jãjarã busa buju wayijarã İna, Jesure tɔorũnurã.

Eneasre yisioire gaye

³² Sigũ Pedro wame cutigu, Jesure tɔorũnurãre co cuto ruyabeto ti ucuyiju. Co rumu Lida wame cutiri cutoju, Jesure tɔorũnurãre ti ucugu wayiju Pedro.

³³ Itoju ejacõri sigũ ruduru Eneas wame cutigare ti bujayiju İ. Ruduru ñari udia

ãmojeno rodori ï ya camaju jesasotiyiju Eneas. ³⁴ Ìre ticõri ado bajiro yiyiju Pedro:

—Tuoya Eneas mu. Mure quenocõami Jesucristo. Ito bajiri wamuña. Ito yicõri mu ya cama ãmi wasa mu, yiyiju Pedro ìre.

Ito bajiro Ì bũsirocati, ruduru ñabojaru wamuyiju Eneas Ìja. ³⁵ Ì waja tiyijarã Lida gãna, Sarõn gãna cuni. Itire ticõri bucarã oca Ìna tuoïarise jidicãcõri, Jesure boca ãmiyijarã Ìna.

Dorcas iso tãdi catire gaye

³⁶ Sigõ Jope wame cutiri cuto gago, Tabita wame cutigo Jesure tuorãnuõ ñayijo iso. Griego ocanama, Dorcas wame cutigo ñayijo iso. Queno yigo ñayijo iso. Ito yicõri bojoro bujarãre queno ejabuasotiyijo iso. ³⁷ Lidaju Pedro Ì ñaroca riti, Jope cuto gago cõcoayijo iso. Iso ñarã iso cõja ticõri, godarãre Ìna yisotiado bajiro iso ya rujare coeyijarã Ìna. Ito yicõri co tuti weca, co sãnimu ricati isore cüyijarã Ìna. ³⁸ Lida cuto tuti ñayiju Jope cuto. Ito bajiri Lida cutoju Pedro Ì ñaja tuocõri, jũarãre Pedrore Ìna jirã watoni cõayijarã Jesure tuorãnurã. Pedro tu ejacõri:

—Gua rãca coji waya, yiyijarã Jope gãna.

³⁹ Ito Ìna yija tuocõri, Ìna rãca wayiju Pedro Jopeju. Itoju ejacõri Dorcas ñajaco ya ruju ñaroju Ìre ãmi wayijarã Ìna. Jãjarã manuju godagoana romia oti ñayijarã iso tu. Pedro Ì ejaja ticõri, Ì tu gãni bia rügüyijarã manuju godagoana romia, Ìre bũsirona. “Tite mu. Dorcas ñajaco iso godaroto rioju saya jaje jio Ìsicõ guare”, yiyijarã Ìna romia Pedrore. ⁴⁰ Ito bajijare, “Macãju budi wasa maji”, yiyiju Pedro Ìna romiare. Ito yicõri rijomunigãna ñini rüjucõri Diore bũsiyiju Pedro. Diore bũsi tlogũ, cõrore juda tiyiju:

—Tabita wamuña mu, yiyiju Pedro isore.

Ito Ì yirocati, cajea titãcãyijo iso. Pedrore ticõri jãja rüjũyijo iso. ⁴¹ Ito yija iso ya ãmo ñiacõri tãa wamuoyiju Pedro. Ito yicõri macãju ñarãre jisõyiju Pedro. “Mucana tãdi iso catija tirã waya mu”, yiyiju Pedro, wajeaã romiare, gãjerã Jesure tuorãnurãre cuni. ⁴² Mucana tãdi iso catire tuoyijarã Jope gãna. Ito bajiri jãjarã Jesure boca ãmiyijarã Ìna. ⁴³ Yoari Jopeju ña ucuyiju Pedro. Itoju waibucarã wirori quenori masu, Simõn wame cutigu tu yoari ñayiju Pedro.

10

Pedrore Cornelio Ì oca cõare gaye

¹ Cesarea wame cutiri cutoju, sigũ Cornelio wame cutigu ñayiju. Italia gãna, co ñajamocõ masacõ surara uju ñayiju Cornelio. Judio masu meje ñayiju Ì.

² Judio masu meje ñabojaguti Diore rucubuyiju Ì. Ito yicõri Ì ya wi gãna cuni Diore rucubuyijarã. Judio masa bojoro bujarãre ejabuarocujaje niyeru Ìsiyiju Cornelio. Ito yicõri co rumu rayabeto Diore bũsisotiyiju Ì. ³ Co rumu ñamicaju, tres iti tũjaroca, Dios ñaro gagu ángel goaïoyiju Corneliore. Queno tisacõyiju Cornelio Ìre. Cornelio tu sãja ejacõri ado bajiro yiyiju ángel:

—Cornelio, ¿ñati mu? yiyiju ángel Ìre.

⁴ Ito Ì yija tuocõri, Ìre ti ucayiju Cornelio:

—¿Ñe ãmoati mu? yiyiju Cornelio Ìre.

Ito Ì yija tuocõri:

—Diore mu bũsija tuoami. Ito yicõri bojoro bujarãre mu ejabwaja tiami. Ito bajiri mure tuoïa ti ñami Dios, yiyiju ángel Corneliore. ⁵ Jope cutoju sigũ ñaguji Simõn Pedro wame cutigu. Ìre jirona ãmua jũarã cõaña mu. ⁶ Gãji Simõn

waibucurā wi quenori masu ī ya wiju ñaguñji, riaca jajosa tu. Iti wiju Simón Pedore bujarā yirāji mu cōana, yiyiju ángel Corneliore.

⁷ Ito bajiro yi tlocōri wacoayiju ángel. Ito bajija bero ī ya moari masa jūarā jiyiju Cornelio. Ito yicōri surara masu sīgū ĩre ejabuari masu jiyiju ī. Ī surara masu buto Diore rūcubugū ñayiju. ⁸ Īna ejaja ticōri, ángel ī busigore gotiyiju Cornelio. Ito yicōri Jope cutoju ĩnare wa rotiyiju ī.

⁹ Ito ī yija tucōri, wacoayijarā ĩna. Gaje rumu, busuri ũmacañi riojo ñaroca Jope cuto tujū ñayijarā ĩna. ĩna ejaroto rioja wi rijogodo maja wacōri Diore busi ñayiju Pedro. Rujatutu ñayiju iti wi. ¹⁰ Buto ñiocōcōri ba āmoyiju Pedro. Gājerā ĩre bare meni ĩsiroca ado bajiro goayiju Pedore. ¹¹ Ũmacūju macārucāroju soje janayiju. Saya jajoto bucuro jua daja gaja ñiacōri queoyoado bajiro ruji wadicōri ī tu ejayiju. ¹² Ito totiju waibucurā jeyaro sñayijarā. Jenirā, wutirā, ito yicōri āña canī sñayijarā. ¹³ Ito ũmacūju oca ruyuyiju Pedore. Ado bajiro gotiyiju iti ĩre:

—Pedro wamūña mu. ĩnare sña baya mu, yiyiju oca Pedore.

¹⁴ Iti oca tucōri ado bajiro cudiyiju Pedro:

—Meje babicuja yu. Rēore gaye bañabiticu yu, yiyiju Pedro.

¹⁵ Ito yija macana oca ruyuyiju ũmacūju:

—Rēore ña, yibesa, “Baya”, yu yiriseama, quenarise ña, yi ruyuyiju oca ũmacūju gaye.

¹⁶ Ũdajiju oca ruyuyiju Pedore. Ũdajij ī busija bero saya totiju wadiana waibucurā, wutirā jeyaro tudī āmi mūcōyiju Dios macana. ¹⁷ Itire ticōri ruje tuoñayiju Pedro. “¿No yireoni yare bajiatibeti?” yi tuoñayiju Pedro. Ito ī yirocati, Cornelio ī cōana ejayijarā Pedro ī ñari wi soje tu. ¹⁸ Itoju ejacōri ado bajiro senñayijarā ĩna:

—¿Adi wiju Simón Pedro wame cutigu ñati? yiyijarā ĩna, Cornelio ī cōana.

¹⁹ Ī tigure ī tuoñaroca riti Espiritu Santo busiyiju Pedore:

—Tuote. Ũdiarā ũmua mure āmarā ejama. ²⁰ Coji ĩna rāca wasa mu. Ñe usriobicuti wacoasa, yu cōarā ĩna ñajare, yiyiju Espiritu Santo Pedore.

²¹ Ito ī yija tucōri, Cornelio ī cōana tu ũdiarā tu ruji wayiju Pedro:

—Yuti ña mua āmagū. ¿No yirā wadiri mua? yiyiju Pedro ĩnare.

²² Ito ī yija tucōri, ado bajiro cudiyijarā ĩna: —Gua ũju Cornelio cōami guare. Queno yigu ñami ī. Ito yicōri Diore rūcubugū ñami Cornelio. Judio masa jeyaro rūcubucōcō Corneliore. Ado bajiro gua ũjare busiñi Dios ñaro gagu ángel: “Cornelio tuoja mu. Simón Pedore jitēña mu. Ito yicōri ī busirisere queno tuoja mu”, yīñi ángel gua ũjare, yiyijarā Cornelio ī cōana Simón Pedore.

²³ —Ado sāja waya maji, ũmua jedicoaju. Yu tu canīña maji, yiyiju Pedro ĩnare. Gaje rumu ĩna rāca wayiju Pedro ĩja. Coriarā Jope gāna Jesure tuorūnrā, Pedro mesa rāca baba cuti wayijarā ĩna.

²⁴ Busuri gaje rumuju, Cesareaju ejayijarā ĩna. ĩna ejaroto riojaju, ī ñarāre ī baba mesa rāca minijua ñayiju Cornelio. Ito bajiri ĩna ñarocōti minijua ñacōri Pedro mesare bocati ñayijarā ĩna. ²⁵ Wi tu ĩna ejaroca Pedore boca āmirocu budi wayiju Cornelio. Ito yicōri rijomunigāna ñini rūjūcōri Pedore rūcubuyiju Cornelio. ²⁶ Ito ī yibojarocati:

—Wamūña. Mu roboti masu ña yu canī. Dios meje ña yu, yiyiju Pedro Corneliore.

²⁷ Ito bajiro ī yija tucōri, wamūcoayiju Cornelio ĩja. Ito bajiri gāmeri busirā riti wiju sājacoayijarā ĩna ĩja. Ito sāja wacōri masa jājarā minijuanare tiyiju Pedro. ²⁸ Ito yija ticōri, ado bajiro ĩnare gotiyiju Pedro:

—Gua judio masa gājerā masa rāca gua wəsaja, ito yicōri gājerā masa ya wi sājaja, rēore gaye űa guare. Itire tuo masia mwa. Ito bajibojarocati Dioama ado bajiro gotiqui yare: “Quena űa, yu yiriseama quenarise űa. Rēore űa, yibesa mu”, yiqui Dios yare. Ito bajiri, “Yu judio masu űabojaguti gājerā masa rāca yu wəsaja rēore meje űa”, yi masia yu. ²⁹ Ito bajiri mu ya oca tuocōri űe usiribicati wadibu yu. Ito bajiri, “¿No yirocu yare oca cōacati mu?” yiyiju Pedro Corneliore.

³⁰ Ito i yija tuocōri, ado bajiro ire cadiyiju Cornelio:

—Juaria rāmuri taja yucu weca űmacañi i tajaroca, babicu riti Diore yu busija bero. Ado Diore yu busirocati sigū ángel yutabujuri yorise sāñagū yare goañoqu. ³¹ Ado bajiro yare gotiqui i: “Diore mu busire tuoami i. Ito yicōri bojoro bujarāre mu ejabware gaye itire cuni masiami Dios. ³² Ito bajiri Jope cutoju Simón Pedro wame cutigure jitēña. Gāji Simón waibucurā wi quenori masu ya wi ñaguji Pedro. Riaca jajosa tūnima ñaroja iti wi i ñaro”, yiqui ángel yare. ³³ Ito bajiro yare i gotija tuocōri, ejiore mare oca cōacu yu, yiyiju Cornelio Pedrorre. Queno wadiyija mu. Ado mu ejaja quena guare. Adoju Dios i tiro riojo minijuabu gua i oca tuorona. Ñarocōti Dios i gotire gayere tuo āmoa gua, yiyiju Cornelio Pedrorre.

Cornelio ya wiju Pedro i riasore gaye

³⁴ Ito bajiro i yija tuocōri, busisuyiju Pedro ija:

—Tuo masia yu ija. “Judio masare riti maia yu”, yibeami Dios. Mani jeyarore corocō ti maiami Dios. ³⁵ Gua masare, ito yicōri mwa masare cuni corocōti ti maiami Dios. Diore mani rūcubwoja, ito yicōri ñeñarise mani yibaja, manire boca āmigū yiguji Dios. ³⁶ Jane mejeju oca quenarise Israel sita gānare Dios i goticāre gaye masirā űa mwa: “Yu cōarure mwa tuorānuja, yu rāca queno usi cutirā yirāji mwa”, yiyiju Dios Israel sita gānare. Dios i cōaru Jesucristo mani jeyaro űju űami ija. Itire masia mwa. ³⁷ Israel sitaju Jesús quenarise i yigorere masia mwa. Ito yicōri Galilleaju Jesure Juan i idé guraju bero ñasarise yisuoñi Jesús. ³⁸ Jesús Nazaret gagure Espíritu Santo i quedi sājaroja yiyiju Dios. Ito yicōri i masirise jidicāñi Dios Jesure. No i waro bajiro masare queno yiñi Jesús. Rāmua sāñarāre i ti bujaja, rāmware bucōañi Jesús. “Ito bajiro yiñi Jesús, Dios i rāca űaja”, yi tuoia mwa. ³⁹ Gua apóstol mesa, judio masa sitaju jeyaro Jesús i yicature ticu gua. Ito yicōri Jerusalénju yucutēoju ire űna sīaja, ticu gua. ⁴⁰ űdia rumu bero, Dioama Jesure i catiroca yiñi. Jesús guare goañoaroca yiñi Dios. ⁴¹ Masa jeyarore meje goañoñi Jesús. Dios guare cajerōjuti Jesús oca gotirona i cūcāna ñajare, guare riti goañoqu Jesús. “Mucana tādī catiami Jesús”, gua yi masitoni, guare i goañoaroca yiñi Dios. Mucana Jesús i catija bero i rāca bacu gua. ⁴² Guare i oca masare goti rotiqui Jesús. Catirāre ito yicōri godanare cuni, űna ñeñaro yirise waja senitoni cūñi Dios Jesure. Itire guare goti rotiqui Jesús. ⁴³ No Jesure tuorānugūti, i ñeñaro yirisere ācaboju yiguji Dios. Ito bajiroti ucañi Diore goti isiri masa sigū ruyabeto, yiyiju Pedro masare.

Judio masa mejere cuni Espíritu Santo i quedi sājare gaye

⁴⁴ Ito i yirocati Espíritu Santo quedi sājayiju Pedro i busirāre. ⁴⁵⁻⁴⁶ Ito bajiri ricati riti űna masibiti oca ñabojareti busisuyijarā űna. Ito yicōri Diore rūcubwoyijarā űna. Itire ticōri ruje tuoñayijarā Pedro rāca ejana judio masa. “Aba, judio masa meje ñabojarāre cuni Espíritu Santo quedi sājacoami”, yiyijarā űna Jesure masirā, Pedro rāca gāna. ⁴⁷ Ito yicōri i rāca gānare busiyiju Pedro mucana:

—Tɔoya yu ñarã mua. Manire bajiroti Espíritu Santo quedí sājami ñnare cuni. Sīgũ, “Ñnare idé gubitiruja mani”, yirã wasati mani, yiyijũ Pedro ñnare. “Ñnare idé gubesa”, yigũ mañijũ.

⁴⁸ Ito bajiri, “Jesure tɔorũnũrã ña gua cuni”, mua yi masija, i wamena idé gu rotija quena”, yiyijũ Pedro ñnare.

Ñna idé gu ecoja bero ado bajiro yiyijarã ñna Pedroro:

—Wabesa maji. Ado gua rãca jabeto ñaña maji, yiyijarã ñna Pedroro.

11

Jerusalén gānare Jesure masirāre Pedro i gotire gaye

¹ Nocō mejeti oca tɔoyijarã apóstol mesa, Judea gāna Jesure tɔorũnũrã cuni. “Judio masa meje ñabojarāti, Jesure boca āmijijarã”, yire gaye oca tɔocōri junisinijijarã coriarã. ² Ito bajiri Pedro Jerusalénju i muija ejaroca, judio masa Jesure boca āmisuoaana Pedroro busituyijarã ñna. ³ Ado bajiro ñre senĩayijarã ñna:

—¿No yija judio masa ya wi meje ñabojarocati, sājari mu? Ito yicōri, ¿no yija ñna rãca bari mu? yiyijarã ñna Pedroro.

⁴ Ito yija Pedro gotiyijũ ñnare, “Ado bajiro rētacu”, yirocu gotiyijũ i ñnare:

⁵ —Jope cutoju ñacōri, Diore basicu yu. Diore yu busiroca, ado bajiro goacu yure. Ũmacũju saya jajoto bucuro jua daja gaja ñiacōri, ñiado bajiro ruji wadicōri, yu tɔ ejacu. ⁶ “¿Ñe ñati totiju?” yirocu, queno ticu yu. Itoju waibucurã jeyaro ñna sãñaja ticu yu. Gājerona, jenirã ito yicōri wutirāre cuni ticu yu. ⁷ Ito bero ado bajiro oca goti ruyucu yure: “Pedro, wamuña mu. Ñnare sĩa baya mu”, yi ruyucu yure. ⁸ “Meje, babicuja yu. Rēore gaye baĩabiticu yu”, yicu yu. ⁹ Mucana ũmacũju gaye oca ruyucu yure. Ado bajiro ruyucu: “‘Baya’, yu yiriseama, ‘Rēore ña’, yibesa. Quenarise ña”, yi ruyucu ũmacũju gaye Dios oca. ¹⁰ Ũdiajijũ ito bajiro ruyucu Dios oca. Ũdiaji i busija bero, saya totiju wadiana, waibucurã rãcati jeyaro tãdi āmi mucocōquĩ Dios mucana. ¹¹ Ito yiroca riti ũmua ũdiarã ejacã yu ñari wijũ. Cesarea gagũ Cornelio wame cutigũ ñnare cōaĩ, yure ñna āmatoni. ¹² “Ñe usiribicuti wasa mu”, Espíritu Santo i yijare wacu yu. Ito yicōri coga āmojeno Jesure masirã yure baba cuti wacã ñna. Yu rãca wacana ñarocōti Cornelio ya wijũ sājacu gua. ¹³ I tũ gua sāja ejaroca, ado bajiro guare busiquĩ Cornelio:

—Dios ñaro gagũ ángel yu ya wi i rãgōja ticu yu. I ado bajiro busiquĩ yure: “Jope cutoju ũmua cōaĩ mu, Simón Pedroro jirona. ¹⁴ Simón Pedro mu tũ ejacōri, ‘Jeame ũjuroju mu wabore ñaroca ado bajiro mure masogũ yiguĩji Dios’, yire gaye mure gotigũ yiguĩji. Mu ya wi gānare cuni ito bajiroti yigũ yiguĩji Pedro”, yiquĩ Cornelio guare, ángel i busire guare gotigũ. ¹⁵ Cornelio i busi tioroca, ito gānare basicu yu. Ñnare yu busisurorocati, Espíritu Santo sājaquĩ ñnare, manire i sājacato bajiroti. ¹⁶ Ito bajiro iti bajija ticōri, mani ũju i goticatire, tɔoĩa bujacu yu. Ado bajiro bajia i goticati: “Idena muare idé guquĩ Juan. Dioama muare Espíritu Santo queo sãgũ yiguĩji, ‘Dios ñarã ñama ñna’, gājerã ñna yitoni”. Ito bajiro cajeroju gotiquĩ Jesús manire. ¹⁷ Dios, Espíritu Santo sājaroca yiquĩ ñnare, judio masa meje ñna ñabojarocati, mani Jesure boca āmiroca i quedí sājacato bajiroti. Ito bajiri Diore rēo masiado manicu yu, yiyijũ Pedro ñnare.

¹⁸ Ito tɔocōri Pedroro busitu jidicāyijarã ñna:

—Queno yigũ ñami Dios. Judio masa meje ñna ñabojarocati, ñeñaro ñna yirisere jidicãja, catitiñare gaye ñna bujatoni ñnare cũni Dios, yiyijarã judio masa Jesure boca ãmigoana.

Antioquía gãna Jesure masirã gaye

¹⁹ Iti ramũri riojua basa Estebanre sãayijarã Diore masimena. Ìre sãacõri Jesure tuorũnurãre usirioro yi codesuoyijarã ñna. Ito bajiri coriarã Jesure tuorũnurã Feniciajũ, Chiprejũ, ito yicõri Antioquíajũ cuni rudi wayijarã ñna. Iti cãtorijũ ejacõri, judio masare riti Dios oca gotiyijarã ñna. ²⁰ Gãjerãma, Chipre gãna, Cirene gãna wacõri Antioquíajũ ejayijarã. Itojũ ejacõri judio masa meje ñarãre cuni Jesús oca quenarise gotiyijarã ñna. ²¹ Queno ñna busitoni ñnare ejabuayijũ Dios. Ito bajiri Dios oca tuocõri jãjarã masa, bucũrã usi ñna tuoĩarise jidicãyijarã ñna. Ito yicõri Jesure boca ãmiyijarã ñna.

²² Jerusalén gãna Jesure tuorũnurã, “Antioquíajũ jãjarã Jesure boca ãmiyijarã”, yija tuoijarã ñna. Ito bajiri “Titẽña, riti bajiati”, yirona Bernabére cõayijarã ñna. ²³ Ito ejacõri, Dios ñ queno yirere ti ejayijũ Bernabé. Ito bajiri bũto wanũ quenayijũ Ì. Ado bajiro ñnare riaso busiyijũ Ì:

—Sĩgũ ruayabeto, Jesure queno tuorũnũña mũa. Ito yicõri Ìre jidicãbeja, yiyijũ Bernabé ñnare.

²⁴ Quenarise tuoĩagũ ñayijũ Bernabé. Espíritu Santo ñ sãñajare, Diore riti tuoĩayijũ Ì. Ito bajiri masa jãjarã Ì busija tuocõri, Jesure boca ãmiyijarã ñna.

²⁵ Ito bero Tarso wame cutiri cãtoju wayijũ Bernabé, Saulore ãmagũ. ²⁶ Ìre bujacõri, “Antioquíajũ wato mani”, yiyijũ Ìre. Ito bajiri ñna jũarãti wayijarã Antioquíajũ. Itojũ co rodo ñayijarã ñna, Jesure tuorũnurã rãca. Jãjarã masare Dios oca riasoyijarã ñna. Iti cãtoju cajero, “Cristiano masa ñama ñna”, yire gayere yisũoyijarã ñna Jesucristore masirãre. “Cristore masirã ñama”, yireoni ñayijũ Ìti.

²⁷ Iti ramũriti Jerusalén gãna, Diore goti Ìsiri masa ejayijarã itojũ Antioquíajũ. Jesure tuorũnurã ñna minijua ñaroca, ejayijarã ñna. ²⁸⁻³⁰ Sĩgũ Agabo wame cutigũ ñna wato ejacõri wamũ rũgũyijũ. Espíritu Santore tuocõri ado bajiro busiyijũ Ì: “Judea sita ñarocõti, ñiojuniro yiroja. Bare jedicoaro yiroja iti sita”, yiyijũ Agabo. Ito Ì yija tuocõri: “Judea gãnare ñiojogarã yirãji ñna. Ìnare niyeru cõana mani”, yi tuoĩa busiyijarã Antioquía gãna Jesure tuorũnurã. Ito bajiri no ñna rucorocõ Ìsiyijarã ñna. Ito bajiro yicõri Bernabé, Saulo ñna jũarãre niyeru Judeajũ cũ rotiyijarã ñna. “Jesure tuorũnurãre ùmatã ñari masare Ìsitẽña”, yi rotiyijarã ñna. Jane mejejũ Claudio ujũ Ì ñarajũ ito bajiro rẽtayijũ.

12

Pedrore Herodes ñ tubia rotire gaye

¹ Iti ramũriti ujũ Herodes, Jesure tuorũnurãre cunĩsũoyijũ. ² Ito yicõri, Juan ocabaji Santiagore sĩa rotiyijũ Ì sarera jãina. ³ Itire bũto wanũyijarã judio masa. ñna wanũja ticõri, Pedrore cuni ñiacõri tubia rotiyijũ Ì. Ito bajiro rẽtachũ, naju wadarise uco wũoya mani bare basa ñna menicati ramũri. ⁴ Pedro rudibe yirocũ, code wasoaronare surara cũyijũ Herodes. Co gũbocõ coga gũbojeno ñayijarã ñna jeyaro. “Pascua basa busuaqueari ramũ, masa riojo Pedrore sĩa roticũja yũ”, yi tuoĩayijũ Herodes. ⁵ Ito bajiri Pedro quenoguti code ecocõyijũ. Ito bajija tuocõri, Jesure tuorũnurã ruje Diore busiyijarã Pedrore yiarĩ.

Tubiara wijũ ñagũre Pedrore Dios ñ bucõare gaye

⁶ Tubiara wijū surara jēarā watoje canī cūñayijū Pedro. Busuriti ñabojayijū Herodes ĩre sīa rotira rumū. Jua ma come mana Pedro ya āmori siayijarā ĩna. Gājerā surara soje tū code rūgōyijarā ĩna. ⁷ Ñajasaroti, ángel goayijū. Ito yicōri tubiara wī busu dajacoayijū. Ito yija ángel Pedre moaīayijū ĩ yujitoni. Pedro ĩ yujiroca, ado bajiro gotiyijū ángel:

—Coji wumaña mū, yiyijū Pedre.

Ito yirocati Pedre siabojara mari, come mari quedicoayijū.

⁸—Mū ya yutabuju sāñaña mū, ito yicōri mū ya gūboco sāñaña, yiyijū ángel Pedre.

Ī gūboco sāñaroca riti:

—Mū ya cubija gūmaña. Waya, yure sūya waya mū, yiyijū ángel Pedre.

⁹ Ito ĩ yija tuocōri, ĩ bero sūya wayijū Pedro. Ito baja, yī masia mañijū Pedre. “Riti bajiati iti. Buroti bajiroja gajea”, yī tuoīayijū Pedro. ¹⁰ Warā riti jua soje surara ĩna coderi sojeri rētayijarā ĩna. Sūsari soje come soje ñayijū. Iti soje tū ĩna ejaroca itimasiti janayijū iti soje. Ito bajiri budi wacōri ma ĩna warocati ito baja yī masia manoti godacoayijū ángel. Ito bajiri Pedro sīgūti tujayijū ĩja. ¹¹ Ito bajija ticōri, “Riti baja. Herodes yure sīame yiroca, ¿Ángel yure ĩ bucōtoni, cōayijari Dios?” yī tuoīayijū Pedro. “Ito bajiri judio masa yure ĩna ñeñaro, ĩna yī āmorise rētabetoja ĩja”, yī tuoīayijū Pedro.

¹² Iti tuoīagū riti, Juan Marcos jaco, María ya wijū ejayijū ĩ. Iti wijū minijuacōri masa jājarā ñayijarā, Diore busirā. ¹³ Soje tū ejacōri, “¿Ñati mua?” yiyijū Pedro. Ito ĩ yija tuocōri, sīgō ejabuari maso, Rode wame cutigo, soje tū eja rūgūcōri, tuo rūgōyijo, “¿Ñimū ñati?” yiroco. ¹⁴ Ito yicōri iso janaroto riojua, Pedro oca tuo masiyijo iso. Ī oca tuo masicōri buto wanū quenacōri soje janabecoti wijū ñarāre gotigo wayijo iso:

—Macūjū ñaru Pedro, yiyijo iso ĩnare.

¹⁵ Ito bajiro iso yija tuocōri:

—Mecugō ya mū, yiyijarā ĩna.

Īna ito yijare:

—Ri ya yū, yiyijo iso.

Iso ito yijare:

—Dios ñaro gagū ángel ñaguñi. Pedre sīacōana ĩna, yiyijarā ĩna isore.

¹⁶ Ito ĩna yiroca riti, “¿Ñati mua, ñati mua?” yī rūgōyijū Pedro, macūjū. Soje janacōri, Pedre tū ucayijarā ĩna. ¹⁷ ĩna ucaya ticōri, ĩnare oca tayijū Pedro, “Yūti ña”, yiroca:

—Ado bajiro bucōami mani ũjū yure, tubiara wijū yū ñaroca, yī gotiyijū ĩnare. Santiagore gotiya adi. Ito yicōri mani ñarāre cūni gotiya mua, yiyijū Pedro ĩnare.

Ito yī budi wacōri gajerojū wayijū Pedro.

¹⁸ Iti busuja bero tubiara wī codebojana surara, Pedro ĩ manija ticōri, ruje bujatobisijarā ĩna. “¿No bajiyijari Pedro? ¿No wayijari?” yiyijarā ĩna. ¹⁹ ĩ manija ticōri, Pedre āma rotibojayijū Herodes. ĩre bujabisijarā ĩna. Surarare tubiara wijū codebojanare seniīayijū Herodes. No bajiro cūdi masia mañijū ĩnare. Ito bajiri ito codebojanareti, sīa rotiyijū Herodes ĩja. Ito bero Judeajū ñabojaru wacoayijū Herodes, Cesareajū ñagū wacū.

Herodes ĩ godare gaye

²⁰ Tiro gāna ito yicōri Sidón gānare cūni ruje junisiniyijū Herodes. Sidón gāna, Tiro gāna cūni canamucōri, Herodesre oca quenorā wayijarā ĩna. Ī

rāca ruje oca queno āmoyijarā īna. Herodes ī űari sita riti bare bujasoticoři, “Ī junisinija manire bare ecabitiboguļi”, yirona Herodes uju tuju oca quenorā wayijarā īna. Herodesre īna busiroto riojua, ĩre ejabuaru masu űasagu, Blasto wame cutigure busiyijarā īna. Īnare jabeto ti maicoři ĩnare busi ĩsiyiju Blasto. Ī busija tuocōři, ado bajiro yiyiju Herodes:

—Co rumu ĩnare busicuja yu, yiyiju Herodes. ²¹ Īnare ĩ busiroti rumu ejaroca, uju űagū ĩ sāűarise yutabujuri quenarise sāűayiju Herodes. Ito yicoři uju ya cumuro űasari cumuro eja rūjūcōři, masare oca gotiyiju ĩ. ²² Herodes ĩ busija tuocōři:

—Masu meje űami āni. Dioti űami āni, yiyijarā masa ĩre rūcubuorā.

²³ Ito bajiro īna busiroca riti, Dios űaro gagu, āngel Herodes ĩ cōroca yiyiju. Ito bero yoa busari becoati ba sűayijarā ĩ űajacure. “Busibesa muu. Jidicāűa muu. Dios meje űa yu. Diore riti rūcubuoya muu”, ĩ yibitire waja, ito bajiro bajiyiju ĩ űajacure.

²⁴ Iti rodoti masa jājarā tuoyijarā Dios ocare. Ito yicoři jājarā Jesure boca āmoyijarā.

²⁵ Bernabé, Saulo rāca Jerusalén gānare īna āmi ejarise niyeru ĩsicoři, Antioquāju tūdi wayijarā īna. Juan Marcos wame cutigu īna rāca wayiju.

13

Bernabé, Saulo Dios oca īna goti ucusore gaye

¹ Antioquāju Jesure tuorūnūrā rāca űayijarā Diore goti ĩsiri masa ito yicoři ĩ oca riasori masa cūni. Īna ado bajiro wame cutiyijarā: Bernabé, Simón űigū, Lucio Cirene gagu, Manaē Galilea gagu uju Herodes rāca bucuaru, ito yicoři Saulo. Ito cō űayijarā īna. ² Mani űjure rūcubuorona minijuara wiju minijua űayijarā īna. Ito bajiri Diore tuoĭa āmorā bamena riti ĩre busi űayijarā īna. Ito bajiro īna bajiroca Espiritu Santo ado bajiro ĩnare gotiyiju:

—Bernabé, Saulore cūni űasarise yure īna moa ĩsitori besecu yu. Ito bajiri ĩnare wa rotiba gājerāre yu oca īna riasotoni, yiyiju Espiritu Santo.

³ Ito oca tuocōři bamena riti Diore busiyijarā īna maji. Ito yi, Diore busirāju Bernabé, Saulore cūni āmo jidi jeoyijarā īna, ĩnare Dios ĩ ejabuatonu. Ito bajiro yicoři ĩnare wa rotiyijarā īna. “Wasa, quenajaro”, yiyijarā īna.

Chipre wame cutiri yogaju apōstol mesa īna ware gaye

⁴ Ito bajiri Espiritu Santo ĩ wa rotiado bajiroti Seleuciaju wayiju Saulo, Bernabé rāca. Ito ejacōři cumaju sājayijarā īna, Chipre wame cutiri yogaju warona. ⁵ Ito majado Salamina wame cutiri cuto ejayijarā īna. Ito űacōři judio masa īna minijuasotiri wiriju Dios oca riasoyijarā īna. Juan Marcos wame cutigu īna rāca judayiju. Īnare ejabuaru masu űayiju ĩ. ⁶ Iti yoga űari catori jeyaro riaso ucurā wayijarā īna. Ito bajirā riti Pafos wame cutiri cuto ejayijarā īna. Ito sigū judio masu Barjesús wame cutigure ti bujayijarā īna. Cumu űayiju ĩ. “Diore yiari busigu űa yu”, yi ruoyiju ĩ masare. ⁷ Ī cumu iti yoga uju Sergio Pablo wame cutigu rāca baba cutiyiju ĩ. Queno tuoĭagū űayiju Sergio Pabloama. Ito bajiri Dios oca tuo āmogū Bernabé, Saulore cūni ji rotiyiju ĩ. ⁸ Cumuama Bernabé, Saulo īna tuoĭaro bajiro meje tuoĭayiju. Ī cumu griego ocana Elimas wame cutigu űayiju ĩ. Ito gagu uju īna busirise tuore āmobisiju cumu. Ito bajiri, “Īna busirisere tuorānubesa mu”, yiyiju cumu iti cuto gagu űjure. ⁹ Ito yija Espiritu Santo ejabūarena cumure oca sēoro tujuyiju Saulo. Sigū űabojaguti

juaŋi wame cutiyijũ Saulo. Gaje i wame Pablo ñayijũ. ¹⁰ Cumure riti ticõri ado bajiro busiyijũ i:

—Ruori masũ ña mũ. Ñeñaro yi jaigũ ña mũ. Rãmũ macũ ña mũ. Ito yicõri jeyaro quenarisere tegũ ña mũ. Mani Hju Diore tegũ ña mũ. “Ñasarise ña”, Dios i yija, “Ñasarise meje ña”, ya mũ, yiyijũ Pablo cumure. ¹¹ Adocãta iti waja ñeñaro mũ tuoŋaroca yigũ yiguĩji Dios mure. Cajea tibicũ ñagũ ya mũ. Ito yicõri yoa busari umacañi i asirise tibicũ yiguja mũ, yiyijũ Pablo cumure.

Ito i yirocati i ya cajea rãitĩa godacoayijũ cumure. Ito bajiri cajea tibicũ ñari, ñe tũa watoni gãjire amabojayijũ i. ¹² Ito i bajija ti ucacõri Jesure tuorũnũsuoayijũ iti yoga gagũ uju. “Riti ña ña gotirise”, yi tuoĩa rãcũbuoyijũ i.

Antioquijũ Pablo mesa ña ñare gaye

¹³ Ito rumuriti Pablo i baba mesa rãca Pafos roja ejacõri cumana Panfilia sita, Perge wame cutiri cuto wayijarã ña. Itoju ejacõri ñare cũ tũdiyijũ Juan, Jerusalenju tũdi wacũ mũcana. ¹⁴ Ito bajibojarocati Pablo, Bernabé cuni Perge ñacõri Antioquia cutoju wayijarã, Pisidia sita tũ ñari cutoju. Itona ñacõri tujacãra rumũ iti ñaroca, judio masa ña minijuari wijũ sãja wacõri rujiyijarã ña. ¹⁵ Itona rujicõri Dios i rotirise ito yicõri Diore goti ñsiri masa ña ucare busi gotija tuoyijarã ña. Sigũ i busi gotija bero, minijuara wi gãna ujarã Bernabé, Pablöre ado bajiro yiyijarã:

—Yũ ñarã, oca gotire gaye mũare ñaja, gotiya adocãta, yiyijarã ujarã ñare.

¹⁶ Ito ña yija tuocõri, busiروح wũmũ rũgũyijũ Pablo. “Busimenati tuoja mũ”, yirocũ i ya amo wũamocõri “busibesa mũ”, yiyijũ i. Ito yicõri ado bajiro yiyijũ i ñare:

—Yũ ñarã Israel sita gãna, queno tuoja mũ. Gaje masa ñabojarãti Diore rãcũbuorã ñari queno tuoja mũ cuni. ¹⁷ Dios mani rãcũbuogũ, mani Israel sita gãna ñicũsabiatiare beseñi. ñare besecõri queno ñare yiñi Dios. Egipto sita gãnare moa ñsirã ña ñabojarocati jãjarã ña bujuroca yiñi Dios. I masirisena Egipto sita gãnare ña rudi masitoni ñare ña ñaroca yiñi Dios. ¹⁸ Yucũ manojũ jũarã masacõ rodori ñayijarã ña. Itona ñacõri ñeñaro ña yibojarocati, ti usirio yibisijũ Dios. Quenoti ñacõayijũ. ¹⁹ Canaán wame cutiri sita gãna jua amojeno butu gãnare ruyuriyoyijũ Dios, mani ñicũsabatia ña ya sita ñabojare ña rucotoni. ²⁰ Ito bajiri mani ñicũsabatia cuatrocientos cincuenta rodori ñayijarã itojũ, yiyijũ Pablo masare.

‘Samuel, Dios oca goti ñsiri masũ i ñaroto riojua ña tirũnũronare cũyijũ Dios. ²¹ Samuel Dios oca goti ñsiri masũ i ñaroca: “Sigũ gua uju amoa gua”, yiyijarã mani ñicũsabatia Diore. Ito bajiro ña yija tuocõri, Saúl, Cis macure ña uju ñarocũ cũyijũ Dios jũarã masacõ rodoricõ. Benjamín ñayoru janerãbatia janamiti ñayijũ Saúl. ²² Jũarã masacõ rodori bero mũcana uju wasoayijũ Dios. Ito bajiri Saúlre buccõacõri Davidjũare uju cũyijũ Dios mũcana. Davidre tuoĩa busigũ, ado bajiro busiyijũ Dios: “Yũ tija David, Isaí macũ, yũ robo bajiro usi cutigũ ñami i. Ito bajiri yũ amoro bajiro yigũ yiguĩji i”, yiyijũ Dios, Davidre tuoĩa busigũ. ²³ I David ñayoru janerãbatia janamiti ñaĩi Jesús. Jane mejeju Dios i gotiado bajiroti mani Israel sita gãnare masotoni cõaĩi Dios Jesure. ²⁴ Jesús riojua i yagũ Juan mani ñarã Israel sita gãnare Dios oca riasoyijũ i. Ado bajiro gotiyijũ Juan ña jeyarore: “Mũa ñeñaro yirisere jidicãcõri idé gu rotiana ñarũja mũare”, yiyijũ Juan mani ñarã Israel sita gãnare. ²⁵ Ito yicõri i godaroto riojua busa bajiroti ado bajiro yiyijũ Juan: “Iti ñaguĩji Dios i cõaru, ¿yire masiati mũa yũre? Meje ña yũama. Nocõ mejeti ejagũ yiguĩji mani yagũ.

Ī ñagũ yiguĩji ñasagu. Yũama meje ña. Mũa robo bajiguti ña yũama. Ī ñagũ yiguĩji ñasari masu”, yiyiju Juan mani ñaräre, yiyiju Pablo, masare gotigu.

²⁶ Yũ ñarã, Abraham janeräbatia ña mani. Queno tũoya mũa. Gaje masa ñabojarãti Diore räcũbuorã ñari queno tũoya mũa cuni. “No Jesure tũorũnũgũre masogũ yiguĩji Dios”, yire oca manire cõañi Dios. ²⁷ Ito bajibojarocati Jerusalén gãna ito yicõri ña ujarã cuni, “Ī ñami Dios Macũ manire masorũ”, yi masibisijarã ña. Ito yicõri co rũa tujacãra rũa ruyabeto Dios oca goti ĩsiri masa ña ucare gãjerã ña ti gotibojarocati tũo masibisijarã ña. Ito bajiri Jesús ĩ ejaja, “Dios ĩ cõaru ñami ĩ”, yi masibisijarã ña. Ito bajiri Jesure ña sĩa rotija, Dios oca goti ĩsiri masa ña ucado bajiroti rêtayiju ĩja. ²⁸ “Seti ña ĩre”, yi masimena ñabojarãti, “Sĩa rotiya ĩre”, yirona Pilatore josayijarã ña. ²⁹ Jesure ña sĩaja, Diore goti ĩsiri masa ña tũoĩa uca yuado bajiroti rêtayiju. Jesure ña sĩaja bero yucutẽojũ ñagũre rujioyijarã gãjerã. Ito yicõri gãta gojeju ĩre yujeyijarã. ³⁰ Ito bajibojarocati Dioama mũcana tũdi Jesús ĩ catiroca yĩni. ³¹ Galileana wacõri Jerusalénju ĩre baba catigoanare co rũa meje goaĩoyiju Jesús. Ito bajiri ĩnati ñama adocãta, “Riti bajaia. Tũdi caticoami Jesús”, yi masare gotirã.

³² Ito bajiri yũ, Bernabé rãca oca quenarise mũare goti eja gũa. “Masare queno yicũja yũ”, yi mani ñicũsabatiare Dios ĩ gotiadi bajiroti gotia gũa mũare. ³³ Mani ñicũsabatiare ĩ gotiadi bajiroti manire queno yĩni Dios. Ito bajiri mũcana tũdi Jesús ĩ catiroca yĩni ĩ. Itire gotigu ado bajiro ucañi David ñayoru, Dios oca gotigu: “Mũ ña yũ Macũ. Adi rũa godaru mũ ñabojarocati mũ catiroca ya yũ”, yiyiju Dios, yi ucañi David, Salmos wame cutiri tuti ucasogũ. ³⁴ “Jesús ĩ godaja bero mũcana tũdi ĩ catiroca yigu yigũja yũ. Ito bajiri tũdi godabiquĩji”, Dios ĩ yire gaye ado bajiro gotia ĩ oca tutiju: “Davidre yũ goticãdo bajiroti, queno mũre yigu yigũja yũ ĩja”, yiyiju Dios yi ucare ña papera tutiju. ³⁵ Gaje tutiju cuni ito bajiroti gotia. Tũote: “Queno yigu ñami mũ Macũ. Ito bajiri ĩ ya ruju jogabe yirocũ, mũcana tũdi catiroca yigu yigũja mũ”, yi ucañi David ñayoru. ³⁶ ĩmasi gaye tũoĩagũ meje ito bajiro ucañi David. Catigũju Dios ĩ ãmoro bajiro riti yiyiju David. Ito yicõri ĩ ñaräre queno ejabũayiju. Ito bero co rodo meje ñacõri godañi David. Ito bajiri ĩ ñicũsabatia tũ ĩre yujeyijarã ña. Itoju ĩ ya ruju jogadoja. ³⁷ Jesús ya rujuama jogabisija, mũcana Dios ĩ catiroca yijare. ³⁸ Yũ ñarã tũoya mũa. Jesuna suoriti mani ñeñaro yirisere ãcabojoire ña. Iti gayere mũare gotia gũa. ³⁹ No Jesure tũorũnũgũreti ĩ ñeñaro yirise ãcabojojũji Dios. Moisés ĩ rotirise riti mani tũorũnũjama, mani ñeñaro yirise ãcabojobiquĩji Dios. ⁴⁰ Queno tũoĩaña mũa, jane mejeju Dios oca goti ĩsiri masa, ña gotiadi bajiroti mũare rêtame. Ado bajiro ucañi ña Dios oca gotirã:

⁴¹ Queno tũoya yũre aja tudirã mũa. Yũre tũorũnũbiticõri jeame ãjuoroju warã yirãji mũa. Yũ ña Dios. Mũa tiroca tiyamani ĩogũ yigũja yũ. Gãjerã mũare ña goti rêtobubojarocati tũo masimena yirãji mũa. Ito bajiri mũa tũorũnũbitirena suoriti, godarã yirãji mũa, yiyiju Dios, yi ucañi ĩre goti ĩsiri masũ, yi riasoyiju Pablo Antioquĩa gãna masare.

⁴² Ito bajiro bũsi tĩocõri budi wayijarã Pablo mesa, judio masa ña minijuari wire. ña budi waroca iti wi minijua ñarã:

—Gaje tujacãre mũcana tũo remo ãmoa gũa, yiyijarã ña.

⁴³ ña minijua jidicãja bero jãjarã judio masa Pablo, Bernabé cuni sũyayijarã. Ito yicõri jãjarã judio masa ña yire tũoĩa räcũbuobojana cuni Pablo mesare sũyayijarã ña. Ito yija ado bajiro gotiyijarã Pablo mesa ñare:

—Dios queno ï yirisere rãcũbũo jidicãbesa mũa. Ito yicõri Dios bajiro sīgũ robo usi cutiya mũa, yiyijarã Pablo mesa ñnare.

⁴⁴ Ito bero gaye tujacãre, iti cuto gãna jãjarã busa minijuayijarã Dios oca tũorona. ⁴⁵ Ito bajiro jãjarã masa Dios oca tũo ãmorã ñna ejaia ti teyijarã judio masa. Ito yicõri Pablo ï gotibojaja, gajero bajiro riti cãdiyijarã ñna. Ito yicõri ñre aja tudiyijarã ñna. ⁴⁶ Ito ñna yija ticõri, bũto oca sũorena busiyijarã Pablo mesa:

—Dios ï rotiro bajiro cajero ï oca mũare riasosũobũ yũ. Ito bajibojarocati iti ocare queno tũorũnũbea mũa. Ito bajiro mũa yija, “Dios rãca catitiña ãmobeagũa”, yĩado bajiro bajicũ. Ito bajiri adi rũmũri judio masa meje ñarãre Dios oca gotia gũa. ⁴⁷ Ito bajiro rotiñi Dios ï oca tutina. Ado bajiro gotia iti: Judio masa meje ñarãre mũare cũcũ yũ, yũ oca mũa gotitoni. “No Jesucristore tũorũnũgũreti masogũ yiguñi Dios”, yi masa ñajediore mũa goti batotoni mũare cũcũ yũ, yi gotia Dios oca. Ito bajiro cũñi Dios guare, yiyijũ Pablo, masare gotigũ.

⁴⁸ Ito tũocõri judio masa meje ñarã bũto wanũ quenayijarã. “Dios oca quenariseguti ña”, yiyijarã ñna. Ito yicõri ï rãca catitiñarona ï beseana ñre tũorũnũyijarã ñna. ⁴⁹ Ito bajiri Dios oca tũorũnũcõri ï oca quenarise masa jeyarore goti batoyijarã ñna. ⁵⁰ Ito bajibojarocati judio masama Pablo, Bernabé rãca ñna tũoĩaro bajiro meje tũoĩa codeyijarã. Ito bajiri oca meni ãmorã, iti cuto gãna ñasarãre ito yicõri Diore rãcũbũorã romia ñasarãre cũni gotiyijarã. Bernabé Pablore masa ñna usirio coderoca yiyijarã judio masa. Ito bajiri judio masare tũorũnũcõri Pablo mesare bucũayijarã iti cuto gãna. ⁵¹ Ito cũtore budi warã ñna ya gũbojũ sita wãrisere ja batecãyijarã ñna. “Mũa adi cuto gãna ñeñaro yirã ña, ito yicõri seti ña mũare”, yireoni ñayijũ iti. Ito bajiro yicõri, Iconio wame cãtiri cutojũ wacoayijarã ñna. ⁵² Ito ñna budigoadojũ Jesure tũorũnũrã queno usi cuti quenaro ñayijarã ñna. Ito yicõri Espiritu Santo quedi sãja ecoana ñayijarã ñna.

14

Iconio wame cãtiri cutojũ Pablo mesa ñna ña ucure gaye

¹ Iconiojũ ejacõri judio masa ñna minijuasotiri wijũ sãja wayijarã Pablo mesa. Ito bajicõri Jesús ocare gotiyijarã ñna. Ito oca tũocõri jãjarã Jesure tũorũnũyijarã. Judio masa ito yicõri judio masa meje ñarã cũni Jesure tũorũnũyijarã ñna. ² Ito bajibojarocati coriarã judio masa ñarã Jesure tũorũnũmena, judio masa meje ñarãre Pablo mesare ñna junisinitoni oca meni codeyijarã ñna. Ito bajiri Pablo mesare, “Queno yirã meje ñama ñna”, yi tũoĩayijarã ñna. ³ Ito bajiro ñna yi codebojarocati Iconiojũ yoiri ña ucuyijarã Pablo mesa. Itojũ ña ucurã bũto oca sũocõri, “Masare ti maicõri queno yĩni Cristo”, yire oca goti ucuyijarã ñna. “Riti ña iti oca. Riojo Jesús oca gotiama ñna”, masa ñna yitoni, tiyamanĩ Pablo mesa ñna ñoroca yiyijũ Dios. ⁴ Ito cuto gãna ricati riti tũoĩayijarã. Coriarã judio masa robo bajiro tũoĩayijarã. Gãjerã Pablo mesa robo bajiro tũoĩarã ñayijarã. ⁵ Ito yicõri judio masa, judio masa meje cũni, ujarã robo bajiro tũoĩacõri Pablo mesare oca menicõri, “Ñnare gũtana rea sũaruja mani”, yiyijarã ñna. ⁶⁻⁷ Ito bajiro ñnare busija tũo masicõri, Licaonia sitajũ rudi wayijarã Pablo mesa. Ito sitajũ ejacõri Dios oca quenarise goti ucuyijarã ñna. Listra wame cãtiri cuto ito yicõri Derbe wame cãtiri cutojũ cũni goti ucuyijarã ñna. Ito yicõri iti cãtori tũ gãnare cũni Dios oca goti ucuyijarã Pablo mesa.

Listra gãna Pablore gũta ñna reare gaye

⁸ Listraju sīgū rudurū ñayiju. Ito bajiro wabicu rujearu ñayiju ī. ⁹ Ito Pablo masare ī busija tuo rujiyiju rudurū. Rudurūre tijucōri, “Yūre yisioguīji Dios”, yi tuoīa masigū ñami, yi tuoīayiju Pablo. ¹⁰ Ito bajiri ado bajiro oca sēoro gotiyiju ī rudurūre:

—Wumñā. Riojo rūgōñā mū, yiyiju Pablo rudurūre.

Ito ī yirocati wum rūgū wayiju rudurū ñabojaru. ¹¹ Ito bajiro bajija ticōri, ito gāna īna ocana:

—Aba, mani rūcūbuorā masa ruju robo bajiro ruju cūticōri ejama mani tū, yi awasā busiyijarā īna.

¹² Bernabére Zeus wame yiyijarā īna. “Mū ña gūa rūcūbuogū, jeyaro masigū”, yireoni ñayiju, “Zeus”, yire. Ito yicōri Pablo queno goti masigū ñajare Hermes wame yiyijarā īna. “Gūa rūcūbuogū, rētoro queno goti masigū ña mū”, yireoni ñayiju, “Hermes”, yire. ¹³ Ito cuto tunimaju Zeuse rūcūbuora wi ñayiju. Iti wi gāna īnare riasori masū rāca Bernabé, Pablore rūcūbuo āmoyijarā īna. Ta wecuare go bedori jeocōri īnare tūa wayijarā. Cuto sājara soje tū ejacōri wecuare sīa āmobjayijarā, Pablo mesare rūcūbuorona. ¹⁴ Ito bajiro īna yi āmoja ti masicōri, īna ya yutabuju tūa ñigāyijarā Pablo mesa. “Ñeñaro yi āmoa mūa”, yirona ito bajiro yiyijarā īna. Ito bajiro yi īocōri, masa wato oca sēoro ūmajadayijarā īna busirona:

¹⁵ —¿No yija ito bajiro yi āmoati mūa? Mūa robo bajirā, masati ña gūa cūni. Dios robo bajirā meje ña gūa. Mūare Dios oca quenarise gotirā wadibū gūa. Mūa meni rujeoanare rūcūbuorā yiboja mūa. Ito bajiri itire jidicācōri, Dios catigūjuare tuorūñā mūa. Ī ñami adi sita, macārcūro, ūmūari, riari cūni menirū. Ito yicōri mani tirise, mani tibiti cūni jeyaro rujeorū ñami. ¹⁶ Jane mejeju gāna bucarā īna yisotiado bajiroti īna yi āmoja, īnare ti tujabitibojaguti, jidicā rotibisiju Dios. ¹⁷ Diore īna rūcūbuobitibojarocati īnare queno yiyiju Dios, “Ito bajiro queno yigū ñami Dios”, īna yi masitoni. “Ñaguīji Dios”, mani yi masitoni manire ī queno yirise īoami Dios. Tite mūa. Ide queoami. Queno rica mani bujaroca yami. Mani yaji quenaroca yami. Ito yicōri mani ya ūsiju queno mani wanū quenaroca yami Dios, yiyijarā Pablo mesa īnare.

¹⁸ Ito bajiro īna yibojaroca riti, wecuare sīa āmobjayijarā masa Pablo mesare rūcūbuorona. Ito bajiro īna yija ticōri, “Gūare rūcūbuorona wecuare sīabesa mūa”, josari yi camotayiju Pablo masare.

¹⁹ Ito rumūri judio masa Antioquía gāna ito yicōri Iconio gāna ejayijarā. Ito ejacōri iti cuto gāna Pablore ti junisinijaro yirona, īnare oca meni ejayijarā īna. Ito bajiri Pablore gūta reayijarā masa īre sīa āmorā. “Ūsi jedicoami īja”, yi tuoīacōri cuto sōjuaju īre weja wayijarā īna. ²⁰ Ito bajiro īna yibojarocati ī tū Jesure masirā īna minijuaroca tujacoayiju Pablo. Tujacōri īna rāca cutoju tūdi wayiju ī. Gaje rumū Derbe wame catiri cutoju wayiju Bernabé rāca.

²¹ Ito ejacōri Dios oca quenarise masare riasoyijarā īna. Īna ito bajiro gotija tuocōri, jājarā Jesure tuorūnyijarā. Ito yija bero Listraju, Antioquāju, Iconioju tūdi wayijarā īna. ²² Ito cūtori ejacōri Jesure tuorūnūre busiyijarā īna. Ito bajiro īna busija tuocōri, buto busa Jesure tuoīa oca sēoyijarā īna iti cūtori gāna: “Diore tuorūnū jidicābesa mūa. Ūmacūju ī rotiroyū mani ejaroto riojūa jaje tōbūja bujatobitirā yirāji mani. Ī rotiroyū mani eja āmoja, ito bajiro rētare ñaroya manire”, yi goti ucuyijarā īna. ²³ Coju minijua wi rayabeto Jesure tuorūnūre ūmatā ñarona bese cūyijarā īna. Diore rūcūbuorā bamena riti Diore busiyijarā īna. “Ado gāna ñama mūre tuorūnū. Īnare ejabūa masia mū”, yiyijarā Pablo mesa Diore.

Antioquíajü Pablo mesa ña tñdi ware gaye

²⁴ Ito bajiro ña yija bero Pisidia wame cutiri sita rêta wacöri Panfilia sitaju ejayijarä ña. ²⁵ Perge wame cutiri cuto Dios oca goti tñocöri, Atalia wame cutiri cutoju wayijarä ña. Riaca jajosa tñnima ñayijü iti cuto. ²⁶ Ito cumana jëa wacöri Siria sitaju Antioquía wame cutiri cutoju wayijarä ña. Antioquía ñayijü cagero ña wasuado. Itijuti Dios oca ña goti ucuroto riojua, “Ma ñare moare cüado bajiro riti ña moa masitoni ñare ejabuaya”, yiyijarä Jesure tuorünurä Diore. Ito bajiri ña rotiado bajiroti moa ucu tñorä Antioquíajü tñdi ejayijarä ña mucana Pablo mesa. ²⁷ Itoju Antioquíajü tñdi ejacöri Jesure tuorünuräre miojuyijarä ña mucana. Ito yicöri jeyaro Dios i ejabware gaye gotiyijarä ña:

—Queno ejabuquí Dios guare. Ito bajiri judio masa meje ñarä cuni Dios oca quenarise tuocöri, Jesure tuorünuräma ña, yi gotiyijarä ña. ²⁸ Itoju Jesure tuorünurä räca yoari ñayijarä Pablo mesa.

15

Jerusalénjü ña minijuare gaye

¹ Iti rodoriti Antioquíajü ejayijarä Judea sita gña. Ito ejacöri Jesure tuorünuräre judio masa ña yisotirere riasoyijarä ña:

—Jane mejeju Moisés ñayorä i rotiado bajiro wirowa mña tabeja, mñare masobiquí Dios, yiyijarä ña. ² ña ito yija tuo tujabiticöri ruje gñmeri busi tuoñayijarä Pablo mesa ña räca. Ito bajiri, “¿Riti ñati?” yirona Pablo mesare Jerusalénjü cöayijarä Jesure tuorünurä:

—Itoju ejacöri Jesús i cñana räca ito yicöri Jesure tuorünuräre ümatä ñarä räca cuni busiba mña. Riti iti ñaja, tuoba. Wasa. Quenajaro, yiyijarä itiju gña Jesure tuorünurä.

³ Ito ña yija tuocöri, Jerusalénjü wasuoyijarä Pablo mesa. Jerusalénjü warä Fenicia sita, Samaria sita cuni Dios oca riaso rêta wayijarä ña, iti cutori gña. “Gua riasoja, judio masa meje ñarä, ñeñaro ña yirise jidicacöri Diore tuorünurä ña. Manire bajiroti Diore tuorünurä ña cuni”, yiyijarä Pablo mesa ñare. Ito bajiro ña yija tuocöri, bato wana quenayijarä Jesure tuorünurä.

⁴ Jerusalénjü ña ejaroca queno wana quenare räca ñare boca ñmiyijarä Jesús i cñana, Jesure tuorünuräre ümatä ñarä ito yicöri Jesure tuorünurä ñarocöti. Masa ña seniñaja bero, “Judio masa, judio masa meje ñaräre cuni gua riasoja, guare queno ejabuñi Dios”, yi gotiyijarä Pablo mesa. ⁵ Ito bajiro ña yija tuocöri, coriarä fariseo gaye tuoñagoana Jesure tuorünurä busirona wama rügüyijarä:

—Mani masa meje ñarä Jesure ña tuorünurä, mani yisotiro bajiro ña yire ämoa gua. Moisés i rotire gaye cudirujama ña, ito yicöri wirowa tarujama ña, yiyijarä fariseo gaye tuoñagoana ito gñare.

⁶ Ito yija Jesús i cñana, Jesure tuorünuräre ümatä ñarä cuni minijuayijarä iti oca bajirisere tuoñ busirona. ⁷ Yoari ña gñmeri busija bero busiroca wama rügüyijü Pedro:

—Yu ñarä queno tuoja mña. Mña räca ñagüre yure beseñi Dios, judio masa mejere cuni i masore oca yu gotitoni. Ito bajiro beseñi Dios yure, Jesure ña tuorünuräni. Iti gayere queno masia mña. ⁸ Dios ñami masa ña tuoñarisere masigä. Judio masa meje ñarä ña ñama yu ñarä, yiroca ñare Espíritu Santo queo sñi Dios, manire i queo sño bajiroti. ⁹ Manire i ti mairo bajiroti ñare cuni ti maiami Dios. Jesure ña tuorünurä ña ñeñaro yirise äcabojoñi Dios ñare, manire i äcabojoado bajiroti. ¹⁰ Dios i gotirisere queno tuorünuräbea mña. Ito bajiri Moisés ñayorä i rotirisejuare cudijaro ña yirona, Jesure masisuräre

bato josa mua. Moisés i rotirisere ñarocōti yiro robo bajiro cadi jeobisi mani ñicusabatia cuni. Ito bajiri mani cuni jeyaro i rotigore cadi jeoado ma. “Mani ñicusabatia bajiro gājerā ña cādibeja, Jesure masirā meje ñama ña”, yi tuoīboja mua. ¹¹ Ado bajirojua baja: Manire ti maicōri manire goda isiñi Jesucristo. Ito bajiri ñe mani ñuorūnja ticōri, manire masoñi Dios. Ito bajiroti Jesure ña ñuorūnja ticōri judio masa meje ñarāre cuni masoñi Dios, yiyijū Pedro ñnare.

¹² Ito i yija tuocōri, busimenati Pablo, Bernabé ña busija queno tuoyijarā ña ñja: “Dios i ejabuarisena judio masa meje ñarāre jaje tuyamani locu gua”, yiyijarā Pablo mesa. ¹³ ña busi tloja bero Santiago wame cutigū ado bajiro yiyijū:

—Yū busirisere queno tuoja yū ñarā mua. ¹⁴ Jijū ado bajiro gotimi Simón Pedro manire: “Judio masa meje ñarāre cuni queno yiñi Dios. Ito bajiri ñnare besecōri i ñarā ñaroca yiñi Dios”, yi gotimi Pedro manire. ¹⁵ Ito bajiroti yi ucayijarā Diore goti isiri masa jane mejeju. Iti oca ado bajiro gotia:

¹⁶⁻¹⁸ Jane mejeju David ñayoru bero gāna masa ujarā ña ñarise susayijū. Ito bajiri ija Davide yū goticādo bajiroti yicuja yū. Sīgū i janerābatia macure uju ñarocu cūgū yiguja yū. Ito bajiro yū cūja bero judio masa meje ñarā cuni yare rūcubūorā yirāji ña. Yū ñarā ñaroca yigū yiguja yū ñnare, yi gotiami mani Uju Dios, yi ucañi Diore goti isiri masa, yi gotiyijū Santiago ñnare.

¹⁹ Ito bajiri ado bajiro tuoīa yū, yiyijū i mūcana: Mani masa meje ñarā Diore ña ñuorūnja, usirioro ñnare yi codebitirūja mani. Ito yicōri jaje rotire gaye rotibitirūja manire. ²⁰ Ado bajiro paperana mani goti ucaja quena ñnare: “Ña meni rujeoru ruju robo bajiro meni rujeocōri ña ecabojarisere babitirūja mua. Muamasiti mua ya ruju ñeñaro iti tuoīaro bajiroti ñeñaro yibesa. Amuma wāñiatanare babesa. Baroto riojua rí cōaja quena. Ito yicōri rí idibeja quena”, yi mani goti ucaja quena. ²¹ Ito bajiro riti coji tujacāre ruyabeto Moisés ñayoru i rotire gaye riasore ña, mani masa minijuari wijū. Ito bajiro riasotiyijarā ña jane mejeju co cato ruyabeto, yiyijū Santiago.

Judio masa meje ñarāre ña papera cōare gaye

²² Ito i yija tuocōri, Jesús i cūana, Jesure ñuorūnrāre ūmatā ñarā, ito yicōri Jesure ñuorūnrā jeyaro adi papera cōa gua. ¿Ñati mua Antioquía gāna, Siria sita gāna ito yicōri Cilicia sita gāna ñati mua cuni? Jesure ñuorūnrā mua ñajare, judio masa meje mua ñabojarocati, sīgū rñare bajiro bajirā ña mani. ²⁴ Ado bajiro oca tuocu gua. Coriarā ado gāna mua tu ejacōri usirioro yiñi ña. ñnare cōabiticu gua. Riojo gotimenati mua tuoīarise wisaroca yiñi ña. “Emugūre mua wiro tabeja, ito yicōri Moisés ñayoru i rotire gaye mua cadi jeobeja, Jesure ñuorūnrā meje ña mua”, yi ruoñi ña muare. Ito bajiro ña gotibojarocati, “Itire gotitēña mua”, yi cōabiticu gua mua taju ñnare. ²⁵ Ito bajiri sīgūre bajiro tuoīacōri busironare besecōri cōamu gua mua tu. Gua mairā Pablo, Bernabé

răca baba cuti wa rotibu gua ĩnare. ²⁶ Mani Uju Jesure cudirona ĩ ocare goti ucuyijarā ĩna. Găjeră ĩna sĭa amobojarocati Jesuś ocare goti tarobjosisjarā ĩna. ²⁷ Ito bajiri muare gotironare Judas, Silasre cuni muare cōa gua. ĩnamasiti gua ucarisere goti jeoră yirăji ĩna muare. ²⁸ Espiritu Santo bajiro tuoĭacōri jaje roti masibea gua muare. Ito bajiri adi gua ucaro bajiro riti muare rotia gua. ²⁹ ĩna meni rujeorare ĩna ecabojarisere babesa mua. Rĭre cuni idibesa. Amuma wăĭĭatanare babesa. Baroto riojua rĭ cōaja quena. Ito yicōri muamasiti mua ya ruju ñeĭaro iti tuoĭaro bajiroti ñeĭaro yibesa. Gua rotiro robo mua cudija, ñaro bajiro cudiră yirăji mua. Itocō oca goti uca gua muare. Queno ñaĭna mua”, y ucaĭi ĩna.

³⁰ Ito yi ucaja bero iti papera ami wa rotiyijarā ĩna. Ami wacōri Antioquĭaju ejacōri Jesure masirăre miojuyijarā ĩna. Ito yicōri ĩna minijuaja bero papera ĩnare ĩsiyijarā ĩna. ³¹ Iti papera ticōri buto wanu quenayijarā ĩna ito găna. Oca riojo gotire gaye iti ñaja wanu quenayijarā ĩna. ³² Ito yija Judas, Silas cuni Dios oca goti ĩsiri masa ñari ito găna Jesure tuorănură jaje Dios oca goti masioyijarā ĩna. Iti oca tuocōri buto busa Diore tuo oca seoyijarā ĩna. ³³ Udia ruma berocōti Jesure tuorănură răca ñacōri ware tuoĭayijarā ĩna. “Guare cōacăna taju tădi wară ya gua mucana”, yiyijarā ĩna. “Queno waja mua. Quenajaro muare cōana”, yiyijarā ĩna ito găna Jesure tuorănură. ³⁴ Ito ĩna yibojarocati, “Ado tujacuja yuama”, yi tuoĭayiju Silas. ³⁵ Pablo mesa cuni, Antioquĭaju tujayijarā. Ito gănare riasoyijarā ĩna, găjeră Jesure tuorănură răca. Dios oca goti tarobjosisjarā ĩna.

Tădi mucana Pablo Dios oca ĩ goti ucure gaye

³⁶ Ito yija co ruma ado bajiro yiyiju Pablo Bernabé:

—Dios oca mani goti ucura cutoriju mucana tădi ti ucureja mani. Jesure tuorănură no bajiro ĩna bajija tito mani, yiyiju Pablo Bernabé.

³⁷ ĩna răca warocu Juan Marcosre ji amobojayiju Bernabé. ³⁸ Ito bajiro ĩ yibojarocati, Pablojuama amobisiju. Panfiliaju ĩna ñaroca Dios oca goti tarobjoyiju Juan Marcos. Ito yicōri Jerusalénju tădi wayiju ĩ. Ito bajiri mucana ĩre ji amobisiju Pablo. ³⁹ Yoari itire tuoĭa gămeri busiyijarā ĩna. Ito bajibojarocati sĭgure bajiro tuoĭa masibisijarā ĩna. Ito bajiri atacōri ricati riti wayijarā ĩna. Ito bajiri Juan Marcosre ami wayiju Bernabé. Cuma săjacōri, Chipre wame cutiri yogaju jĕa wayijarā ĩna. ⁴⁰ Pablojuama Silasre baba cutiyiju ĩ răca warocu. Itoju ĩna waroto riojua Dios ĩna răca ñatoni Diore seniyijarā Jesure tuorănură itoju găna. Ito yija bero ware goticōri wasoyijarā Pablo mesa. ⁴¹ Ito warăju Siria sita, Cilicia sitaju cuni Dios oca goti rĕta wayijarā ĩna. Ito bajiri Jesure tuorănură răca basicōri buto busa Jesure ĩna tuorănu oca seoroca yiyijarā Pablo mesa.

16

Pablo mesare Timoteo ĩ baba cuti ware gaye

¹ Itona wacōri Pablo mesa Derbe, Lистра wame cutiri cutoriju ejayijarā ĩna. Itoju ejacōri Jesure tuorănugăre bujayijarā ĩna. Timoteo wame cutiyiju ĩ. ĩ jaco judio maso ñayijo Jesure tuorănugă. Ito yicōri ĩ jacu griego masu ñayiju. ² Lистра găna, ito yicōri Iconio găna Jesure tuorănură queno tuoĭa busiyijarā ĩna Timoteore. ³ Iti masicōri Timoteo ĩna răca ware amoyiju Pablo. Ito bajiri Timoteore wirowayiju Pablo. ĩ wirowayiju judio masare tegu robo bajiro bajiguji yirocu, tayiju Pablo Timoteore. “Griego masu ñami ĩ. Ito bajiri wirowayiju

taya macu ñami ĩ”, yi masiyijarã judio masa Timoteore. “Manire tegu wirow taya macu ñami”, judio masa ĩna yibe yirocu, Timoteore wirow tayiju Pablo. ⁴ Listraju ĩna ñaja bero gaje catoriju wayijarã ĩna. Ito yicõri Timoteo ĩna rãca baba cuti wayiju. Iti catoriju Dios oca goti rãta wayijarã ĩna Jesure tuorũnurã ĩna caditoni. Jerusalẽn gãna apõstol mesa ito yicõri Jesure tuorũnurãre ũmatã ñarã, “Gotiba”, ĩna yiado bajiroti co cuto ruyabeto riaso rãta wayijarã ĩna. ⁵ ĩna ito yija tuocõri, Jesure tuorũnurã buto busa Jesure tuorũnu oca sãoyijarã, ito yicõri Jesure tuorũnu jidicãbisijarã ĩna. Ito beroca rumari Jesure masirã jãjarã busa ña wayijarã ĩna.

Cãiriju Pablo Macedonia gagure ĩ tire gaye

⁶ “Asiaju mani goti ucure ãmobeami Espĩritu Santo”, yi masicõri itoju wabisi-jarã ĩna. Ito bajiri Frigia, Galacia sitaju rãta wayijarã Pablo mesa. ⁷ Ito rãta wacõri Misia sita susariju ejayijarã ĩna. Itijuna Bitinia sitaju ware tuoĩabojayijarã ĩna. Ito bajibojarocati Espĩritu Santo itoju cõabisiju ĩnare. ⁸ Misia sita rãta wacõri Troas wame cutiri cutore roja ejayijarã ĩna. ⁹ Iti cuto ejacõri iti ñami cãitijiju Pablo. Ado bajiro cãitijiju ĩ: Sīgũ Macedonia gagu ĩ tũ rũgõja tiyiju ĩ. “Adoju Macedoniaju waya. Guare ejabuagu waya”, yiyiju ĩ Macedonia gagu Pablore. ¹⁰ “Ito bajiro cãitibu yu”, Pablo ĩ yija tuocõri, “Macedoniaju ĩ oca riasore ãmoami Dios”, yicu gua. Ito bajiri warona gua ye seocu gua. Yu adi papera tuti ucari masu, wacu ĩna rãca.

Filipos cutoju Pablo mesa ĩna ña ucure gaye

¹¹ Troasna cumana wacu gua. Riojoti Samotracia wame cutiri yogaju wacu gua. Gaje rumu Neápolis ejacu gua. ¹² Itijuna Filiposju wacu gua. Romano masa meni rujeocõri ĩna ñari cuto ñayiju iti cuto. Macedonia sitaju ñasari cuto ñayiju iti cuto. Yoari ñacu gua jabeto iti cutore. ¹³ Co rumu tujacãra rumu ñaroca cuto sõju riacaju ejacu gua. “Iti cuto gãna Diore ĩna busisitiriju ñaroja”, yire masicu gua. Ito ejacõri rujicu gua. Ito rujicõri romia ito minijua ñarãre Jesús oca goticu gua. ¹⁴ Sīgõ ĩna rãca gago Lidia wame cutigo ñacõ. Tiatira wame cutiri cuto gago ñacõ iso. Iso ñacõ saya quenarise sũa ñirise ĩsiri maso. Iso romio Diore maigõ tuo rujicõ Pablo ĩ busija. Pablo ĩ busirisere iso queno tuo masitoni isore ejabuãni Dios. Ito bajiri Pablo ĩ busirise queno tuo ñacõ iso. ¹⁵ Jesure iso tuorũnuja ticõri, isore idẽ gucu gua ito yicõri iso ñarãre cuni. Ito yija bero ado bajiro guare basicõ iso:

—“Riti Jesure tuorũnugõ ñamo”, maa yija, yu ya wiju waya, yicõ iso guare.

Iso ito bajiro yija, iso ya wiju tujarã wacu gua.

¹⁶ Co rumu Diore masa ĩna busisitiriju wacu gua. Itoju warã mamore ti bujaju gua. Rãmú sãñagõ ñaĩni iso. Ito bajiro rãmú sãñagõ ñari ijariju bajirotire goti masijijo iso. Ito bajiri iso ujarã niyeru jairo bujayijarã, ija gaye bajirotire iso goti masigõ iso ñajare. ¹⁷ Iso romio guare ũma sayacõri ado bajiro awasãcõ iso:

—Ãna ũmua Dios ũmacãju gagure cudirã ñama. Jesure maa tuorũnuja, masoana ñarã yirãji, yi gotiama ĩna mware, yi awasãcõ iso masa jeyarore.

¹⁸ Co rumu meje guare awasã sayacõ iso. Ito bajiro usirioro iso yija tuocõri, quenabisiju Pablore. Ito bajiri juda rũgucõri isore rãmú sãñagũre ado bajiro yiquĩ Pablo:

—Jesucristo masirisena isore mure budigo rotia yu, yiquĩ Pablo rãmure.

Ito ĩ yirocati rãmú budigocoquĩ isore.

¹⁹ Isore rãmú budigoja bero, ijariju bajirotire goti masibiticõ iso ĩja. Iso ito bajija ticõri, “Juaĩ niyeru bujado ma mani”, yi tuoĩacã iso ujarã. Ito bajiri

Pablo, Silasre junisinicā ĩna. Ito bajiri ĩnare ĩnacōri cuto gudareco ĩnasariju ularā riojo āmi wacā ĩna. ²⁰ Ujarā riojo āmi ejacōri ado bajiro yiyijarā ĩna:

—Āna judio masa mani cuto gānare oca riawaso ucurā yama ĩna. ²¹ ĩna riasorise mani romano masa mani yisotirise bajiro meje baja ĩnare. Ito bajiri ĩna riasorise ĩna yiro bajiro yibitirija mani, yicā ĩna, ĩna ularāre.

²² Ito ĩna yija tuocōri, Pablo mesare buto junisinicā masa cuni. Ito bajiri ĩnare yutabujuri ruacā roticā iti cuto ularā. Ito yicōri ĩnare baje roticā. ²³ Ito bero buto ĩnare bajecōri, tubiara wiju cū roticā ĩna. Ito yicōri tubiara wi coderi masare cōacā ĩna. “Queno ĩnare tirūnaĩa”, yicā. ²⁴ Ito bajiro ularā ĩna yija tuocōri, ĩna tubiasotiriju sōĩa busa ĩari sōa budi masia maniju ĩnare cūyiju ĩ. Ito yicōri ĩna ya gubori yucu jāina siatu cūyiju ĩ.

²⁵ Ito ĩ yibojarocati Pablo, Silas rāca Diore busicōri ĩami gudareco basay-ijarā. Gajerā ito tubiara wiju ĩarā ĩna basaja tuo ĩayijarā. ²⁶ ĩajasaroti sita Ɂerise ejayiju. Ito yicōri tubiara wi cadayiju. Iti ito bajiroca riti sojeri jana jedicoayiju. Ito bajicōri tubiara wiju ĩnarāre come mari oĵo jedicoayiju. ²⁷ Ito bajijare tubiara wi coderi masu yuyiyiju. Iti sojeri susu jedija ticōri, “Tubiara wi ĩarā wa jedicoana”, yire masiyiju ĩ. Ito bajiri ĩ ya sarera jāi ruayiju ĩmasi sĩa godarocu yibojayiju ĩ. ²⁸ Ito bajiro ĩ yirocati Pablo ado bajiro yiyiju ĩre:

—Mumasiti sĩa godabesa. Ado ĩajedicōa gua, yiyiju Pablo ĩre.

²⁹ Ito yija busurise seniyiju tubiara wi coderi masu. Ito yicōri Pablo mesa tu ũmaquedi sĩaja wayiju ĩ. Buto nuruoyiju ĩ gūigu. Ito yicōri ĩna riojo rijomunigāna ĩini rūjūyiju ĩ. ³⁰ Ito yija bero ĩnare wiocoacōri, ado bajiro ĩnare senĩayiju ĩ:

—¿No bajiro yirajati ya, Dios yare ĩ masotoni? yiyiju ĩ Pablo mesare.

³¹ Ito bajiro ĩ yija, ado bajiro cudiyijarā ĩnaja:

—Mani Uju Jesucristore mu tuorūnaja, mare masogū yiguĭji Dios, ito yicōri mu ĩnarāre cuni masogū yiguĭji ĩ, yiyijarā ĩna tubiara wi coderi masare.

³² Ito yicōri mani Uju Jesucristo oca busiyijarā ĩna ĩre. ĩ ya wi gānare cuni goti jeoyijarā ĩna. ³³ Iti ĩami ĩaroca riti maji, ĩna bajere camire coeyiju tubiara wi coderi masu Pablo mesare. ĩnare ito bajiro ĩ yija bero ĩmasi ito yicōri ĩ ĩnarāre idé gu rotiyiju ĩ Pablo mesare. Ito bajiri Jesure ĩna tuorūnaja ticōri, ĩnare idé guyijarā Pablo mesa ĩja. ³⁴ Ito yija bero ĩ ya wiju Pablo mesare āmi wayiju ĩ. Ito yicōri ĩnare bare ecayiju ĩ. “Diore tuorūnagū ĩa ya ĩja”, yi masicōri ĩ ĩarā rāca buto wana quenayiju ĩ.

³⁵ Busuri iti cuto gāna ularā, poreciare cōayijarā, tubiara wi coderi masare, “ĩnare bucōaĩa mu”, yirona. ³⁶ Ito yija tubiara wi coderi masu ado bajiro yiyiju Pablore:

—Ujarā ĩna rotiro bajiroti mware bucōare ĩa yare. Ito bajiri ĩe godo manoti budi wasa mu.

³⁷ Ito bajiro ĩ yija tuocōri, Pablo ado bajiro gotiyiju porecia mesare:

—Ĕe guare seti manibojarocati adi cuto gāna ularā mesa riojo guare bajecā ĩna. Ito yicōri adi wi tubiara wi guare cūcā ĩna. Roma gāna gua ĩabojarocati guare tubiacā ĩna. Ito bajiri adocāta masa ĩna masibetoti guare bucōa āmobjama ĩna. Ito bajiro meje bajiro yiroja. ĩnamasiti guare bucōarā wadijaro, yiyiju Pablo porecia mesare.

³⁸ Ito ĩ yija tuocōri, ularāre gotirā wayijarā porecia mesa. Ito bajiro porecia ĩna gotija tuocōri, roma gānati Pablo mesa ĩna ĩaja, tuo masicōri tuo gūiyijarā ularā. ³⁹ Ito bajiri Pablo mesa taju oca quenorā wayijarā ularā. ĩna ito yija bero, ĩnare āmi bucōayijarā ĩna. Gaje cutoĵu ĩna watoni ĩnare gotiyijarā ĩna. ⁴⁰ Tubiara wire budigocōri Lidia ya wiju wayijarā ĩna Pablo mesa. Ito

ejacōri Jesure t̃uor̃ñur̃are miojujijarā ĩna, Jesús oca gotirona. Iti oca t̃uocōri b̃uto b̃usa Jesure t̃uor̃ñu oca s̃ēoroca yiyijarā ĩna. ĩna ito yija bero gaje c̃uto wayijarā ĩna ĩja.

17

Tesalónica c̃utoju oca rujeare gaye

¹ Filiposj̃ure budi wagocōri, Anfīpolis ito yicōri Apolonia r̃eta wayijarā ĩna Pablo mesa. Ito bero Tesalónica wame c̃utiri c̃utoju ejayijarā ĩna. Iti c̃utoju judio masa ĩna minijuari wi ñayiju. ² Pablo ĩ yisotiro bajiro yig̃u ĩna minijuara wiju wayiju. Ito yicōri ũdiaji tujac̃are ĩnare Dios oca gotiyiju ito minijua ñar̃are. Diore goti ĩsiri masa ado bajiro yi ucañi ĩna, yi gotiyiju Pablo masare:

³ —Cristo Dios ĩ cōaru ñeñaro t̃ob̃ujagu yigũji. Ito yicōri godagu yigũji. Godabojaguti m̃ucana t̃udi catig̃u yigũji ĩ, yi ucañi Diore goti ĩsiri masa. ĩna t̃uola ucaru, ĩti ñami Jesucristo Dios ĩ cōaru, yiyiju Pablo ĩnare.

⁴ Ito ĩ yija t̃uocōri, coriarā judio masa Jesure t̃uor̃ñuyijarā ĩja. Ito bajiri Pablo, Silas bajiroti s̃ig̃u bajiro riti t̃uolayijarā ĩna ĩja. J̃ajarā griego masa Diore r̃ac̃ub̃orā ĩ gotija t̃uocōri, Jesure t̃uor̃ñuyijarā ĩna ĩja. Iti c̃uto g̃ana romia ñasari masa Jesure t̃uor̃ñuyijarā ĩna c̃uni. ⁵ Pablo mesare j̃ajarā masa ĩna c̃udija ti masicōri, judio masa Jesure t̃uor̃ñumena Pablo mesare ti teyijarā. Ito bajiri ito c̃uto g̃ana rojorā, ñeñaro yir̃are c̃uni miojujijarā ĩna. “Adi c̃uto g̃anare oca meniña m̃ua, Pablo mesare ĩna junisiñitoni”, yiyijarā judio masa ĩnare. Ito bajiro yicōri Jasón ya wiju Pablo mesare am̃arā wayijarā ĩna. ĩnare buc̃oc̃ōri masare ĩsi am̃obojayijarā ĩna. ⁶ ĩnare bujabiti warā iti wi gag̃u Jasónre ito yicōri Jesure t̃uor̃ñur̃are ũjarā t̃uju am̃i wayijarā ĩna. Ado bajiro ũjar̃are awasā gotiyijarā ĩna:

—Āna um̃ua gaje c̃utoriju oca riaw̃uso ucuana ñama. M̃ucana mani ya c̃utore oca riaw̃usorona ejama ĩna. ⁷ Āni Jasón ĩ ya wiju ĩnare boca am̃iñi. Mani ũju César, ĩ rotirise c̃udirā meje ñama ĩna. S̃ig̃u Jesús wame c̃utigure, “Ī ñami Ĥju ñasagu”, yama āna, yiyijarā rojorā ñeñaro yiri masa ũjar̃are.

⁸ Iti oca t̃uocōri iti c̃uto g̃ana ũjarā ito yicōri iti c̃uto ñari masa jeyaro junisini awas̃ayijarā. ⁹ “G̃ua m̃uare buc̃ōare am̃oja, g̃uare waja yiya m̃u”, yiyijarā ĩna Jasón mesare. Ito bajiri Jasón mesa ũjar̃are waja yiyijarā budirona.

Pablo mesa Bereaj̃u ĩna ña ucure gaye

¹⁰ Iti r̃aiorocati ito g̃ana Jesure t̃uor̃ñur̃a Pablo mesare Berea wame c̃utiri c̃utoju wa rotiyijarā ĩna. Ito ejacōri judio masa ĩna minijuari wiju wayijarā Pablo mesa. ¹¹ Ito Berea g̃ana Tesalónica g̃ana masa r̃eto b̃usaro Pablo mesare queno yiyijarā. Pablo Dios oca ĩ gotija queno wañu quenaro t̃uoyijarā ĩna. Ito bajiri, “¿Dios oca riti gotiati Pablo?” yirona Dios oca tisotiyijarā ĩna. ¹² “Riti gotiam̃i”, yi masicōri j̃ajarā Jesure t̃uor̃ñuyijarā ĩna. J̃ajarā griego masa Jesure t̃uor̃ñuyijarā. ĩna r̃aca g̃ana romia ñasarā c̃uni queno Jesure t̃uor̃ñuyijarā.

¹³ “Bereaj̃u Dios oca gotig̃u yigũji Pablo”, yire oca t̃uoyijarā Tesalónica g̃ana judio masa. Itire t̃uocōri junisiñiyijarā ĩna. Ito bajiri itoju wacōri masare oca riaw̃usoyijarā ĩna. ¹⁴ ĩna ito yija ticōri, Pabl̃ore baba c̃uti warona r̃aca, “Wasa”, yiyijarā ito g̃ana Jesure t̃uor̃ñur̃a. “Coji riaca jajosa roja ejadoju wasa m̃ua”, yiyijarā. Silas, Timoteo r̃aca tujayijarā. ĩna r̃aca ito wabisijarā. ¹⁵ Riaca jajosa roja ejacōri cumana am̃i wayijarā ĩna Pabl̃ore. Atenas wame c̃utiri c̃utoju ĩre am̃i wayijarā ĩna. Itoju ĩre c̃u t̃uocōri Bereaj̃u t̃udi wayijarā ĩna m̃ucana. ĩnanati oca c̃oyiju Pablo, “Silas, Timoteo ejori b̃usati wadijaro”, yiroc̃u.

Atenasjɛ Pablo ɪ ɲa ucure gaye

¹⁶ Atenasjɛ Silas, Timoteore yu ɲagũjɛ iti cutore ti ucugu wayijɛ ɪ. Iti cutori gãna meni rujeocõri ɪna rucubɔorisere jaje ticõri bujatobisijɛ Pablo. ¹⁷ Ito bajiri minijuara wijɛ judio masare busiyijɛ Pablo, ito yicõri judio masa robo bajiro tuoɲarãre cuni busiyijɛ ɪ. Ito bajiri co rumɛ ruyabeto cuto gudareco wa ucurãre Dios oca gotiyijɛ Pablo. ¹⁸ Ito gãna epicũreos oca riasotiri masa ito yicõri estoicos oca riasotiri masa cuni ruje Pablo rãca busiyijarã. ɪnare Jesús oca gotiyijɛ Pablo. Ito yicõri Jesús godabojaguti mucana tãdi ɪ catire gayere cuni gotiyijɛ. Ito bajiri coriarã ado bajiro yiyijarã:

—¿Ñe gaye gotirocɛ ito bajiro busimucatiati ɲni? yiyijarã ɪna.

Gãjerãma:

—Gaje cuto gãna ɪna rucubɔorisere busiguɲi gajea, yiyijarã ɪna. ¹⁹ Ito yija, “Areópago wame catirijɛ ita busito”, yi wayijarã ɪna Pablöre. Itijɛ minijua ɲarã ujarã ado bajiro yiyijarã ɪna:

—Oca mame mu gotire tuo ɲmoa gua, yiyijarã Pablöre. ²⁰ Gua tuoɲabiti oca riasoa mu. Ito bajiri mu gotire tuo ɲmoa gua. ¿No bajiro yireoni riasoati mu? Gotiya maji guare, yiyijarã ɪna ɪre.

²¹ Atenas gãna ito yicõri iti cuto ɲa ijari masa oca gaje mame riti tuoɲa busiyijarã ɪna. Ito bajiri Pablo mame oca ɪ gotija tuo ɲmoyijarã ɪna.

²² Ito bajiri ɪna wato wɛmɛ rügücõri Areópago wame catirijɛ ado bajiro gotiyijɛ Pablo ɪnare:

—Tuoya Atenas gãna ɲari masa mua. Meni rujeocõri mua rucubɔorisere queno mua rucubɔoja tia yɛ. ²³ Rucubɔorã mua minijuasotirijari ito ti ucuguɲɛ ado bajiro ucare cojɛ ti bujacɛ yɛ, “Ado ɲa Dios tiya macure rucubɔorãjɛ”, yicɛ itijɛ. ɲni Dios masibitibojarãti mua rucubɔogure ɪti ɲami Dios muare yɛ busigu, yi gotiyijɛ Pablo ɪnare.

²⁴ Dios adi sita, adi macãrucũro jeyaro ɲarotire rujeorɛ, ɪti ɲami adi sita, adi macãrucũro jeyaro rucogu. Ito bajiri rucubɔorona masa ɪna menirɛ meje ɲami ɪ. ²⁵ Ñejɛa ruyabea ɪre. Mani ɪre meni ɪsi ɲmobjarise ɲacãroja ɪre. Ñe ruyabetoja. ɪ ɲami mani catirise jeyaro ɪsigã.

²⁶ Cajerojɛ ɲmugã sīgãreti menisoyijɛ Dios. ɪna sɔoriti jãjarã masa buturi gãna meniɲi Dios. Adi macãrucũro ɪna ɲa batatoni jeyaro batoyijɛ Dios. ɪ ɲami, “Itocõ rujearã yirãji, adi sita gãna ɲarã yirãji, ito yicõri itocõ catirã yirãji ɪna”, yiri masɛ. ²⁷ Jeyaro meniɲi Dios, itire ticõri mani ɪre rucubɔotoni. Riojo gotisajama, sõjɛ mejeti ɲami Dios. Mani rãcati ɲami. ²⁸ Mua ɲarã papera menirã ado bajiro yi ucaɲi: “Diona sɔoriti catirã moa masia mani. ɪ manija ɲamenaji mani cuni. ɪ rĩa ɲa mani”, yi ucaɲi mua ɲarã. ²⁹ “ɪti ɲami Dios”, yi tuoɲarã, gũtana, orona, plata wame catirisena cuni ɪna rucubɔorocure meni rujeorã yirãji masa. Maniama Dios rĩa ɲacõri, “Ito bajiro bajiguti ɲami Dios”, yi tuoɲabitiraja manire. ³⁰ “Ado bajiro ɲmoami Dios”, masa ɪna yi masiroto riojɛɲa ɪnare waja senibisijɛ Dios maji. Bajibea adi rumari. Ito bajiri adocãta jeyaro ɲẽɲaro mani yirise jidicã rotiami Dios manire. ³¹ Ija masa ɪna ɲẽɲaro yirise waja ɪ senirotire masicãmi Dios. Queno yigu ɲari ɪna yigorecõti waja senigũ yigũji ɪ. Ito yicõri, ɪ beserana sɔoriti masare waja senigũ yigũji Dios. “Cristo ɲami Dios ɪ beserũ”, mani yitoni ɪ godaja bero mucana tãdi ɪ catiroca yĩɲi Dios, yiyijɛ Pablo ɪnare.

³² Mucana tãdi catire gaye tuoõri coriarã Pablöre aja tudiyijarã. Ito bajibojarocati gãjerãjɛama ado bajiro yiyijarã:

—Mucana tãdi mu itire busija, tuo ɲmoa gua, yiyijarã ɪna Pablöre.

³³ Ito yicōri ĩna minijua ĩariju budigoyiju Pablo. ³⁴ Coriarā ĩre bajiro tŕoĩacōri Jesure tŕorũnyijarā ĩna. ĩna rāca gagũ sīgũ Dionisio wame cutigu ĩayiju. ĩ Areópagoju minijuasotirā rāca gagũ ĩayiju. Sīgō Dámaris wame cutigo cuni Jesure tŕorũnyijo. Ito yicōri gājerā cuni Jesure tŕorũnyijarā.

18

Corintoju Pablo ĩ ĩa ucure gaye

¹ Ito ĩ bajija bero Atenas wame cutiri cutore wacoayiju Pablo ĩja, Corinto wame cutiri cutoju wacu. ² Ito ejacōri sīgũ judio masare Aquila, Ponto gagure ti bujayiju Pablo. Aquila ĩ manojos Priscila rāca Italia sitana wacōri Pablo rioju Corintoju ejayijarā ĩna. Roma gagũ uju Claudio wame cutigu Italia sitaju judio masa ĩna ĩare amobicu, ĩnare bucōayiju. Ito bajiri Corintoju ĩarā wayijarā ĩna Aquila ĩ manojos rāca. Ito ĩna ĩaroca riti Pablo ejayiju ĩnare tigu. ³ Pablo bajiroti saya webutirise gayere wiri meniyiju Aquila ĩ manojos rāca. Ito bajiri ĩna rāca cojuati moarocu tujayiju Pablo. ⁴ Coji tujacāre ruyabeto minijuara wiju Dios oca gotigu wasotiyiju Pablo. Judio masa ito yicōri judio masa meje ĩarāre cuni Dios oca ĩna tŕore amogũ ĩnare gotiyiju Pablo.

⁵ Ito yija, ito bero Macedoniaju wadiana Silas Timoteo, Corintoju Pablo taju ejayijarā. ĩna ejaroca ĩ moare cutirise jidicācōri Dios oca riti goti ĩayiju Pablo. Ado bajiro judio masare riaso busiyiju ĩ:

—Dios ĩ cōaru Cristo mani bocatigu ĩti ĩami Jesús, yiyiju Pablo ĩnare.

⁶ Ito bajiro ĩ gotibojarocati gājerā ricati tŕoĩacōri ĩre usirioro yi codeyijarā ĩna. Ito yicōri ĩre busituyijarā ĩna. ĩna ito yija ticōri, ĩya yutabuju jacāyiju. “Yure queno boca amibea mŕa”, yi tŕoĩagũ, ito bajiro yiyiju ĩ. Ito yicōri ado bajiro yiyiju ĩ:

—Dios yure ĩ rotiado bajiroti ĩ oca mure gotibojabu yu. Ito bajiri mŕa godari rumu jeame ujaraju mŕa waja yure seti mano yiroja. ĩ oca mŕa tŕorũnubitiare mŕareama seti ĩaro yiroja. Ito bajiri mŕa tuo amobeja ticōri, adi rumuna judio masa meje ĩarāre Dios oca gotisugũ ya yu, yiyiju Pablo.

⁷ Itona budi wacōri Ticio Justo ya wiju wayiju Pablo. Diore rūcubugũ ĩayiju Ticio Justo. ĩya wi tũ ĩayiju minijuara wi. ⁸ Crispo wame cutigu ĩayiju minijuara wi uju. Crispo ito yicōri ĩ ĩarā queno Jesure tŕorũnurā ĩayijarā ĩna. Ito Corinto cuto gāna Dios oca tŕocōri, jājarā Jesure tŕorũnyijarā ĩna. Ito yicōri idé gu rotiyijarā ĩna. ⁹⁻¹⁰ Co ĩami ĩ cāiroju Jesús ĩ busija tŕoyiju Pablo:

—Mu rācati ĩa yu. Ito yicōri yure tŕorũnurā jājarā ĩama adi cutore. Ito bajiri guibesa. Gājerā ĩeñaro mure yi masimenaji. Oca sēocōri yu oca masare gotitĩña. Ito yicōri itire goti jidicābesa, yiyiju Jesús Pablora ĩ cāiroju.

¹¹ Ito bajiri Corintoju co rodo gaje rodo gudareco masare Dios oca goti ĩayiju ĩ.

¹² Ito bero Galión wame cutigu Acaya sitaju uju sājayiju. Ito bajiro uju ĩ ĩaroca sīgũ bajiro riti tŕoĩacōri Pablora ĩayijarā judio masa. Ito yicōri ujarā riojo ĩre ami wayijarā ĩna. ¹³ Ito yicōri ujure ado bajiro gotiyijarā ĩna:

—Gua masa ĩna rotiado bajiro meje, Diore rūcubutoni rotiami ani, yiyijarā judio masa Galiónre.

¹⁴ Pablo busigu wagu yirotati Galión ado bajiro yiyiju judio masare:

—Ñeñaro yigu ĩ ĩajama, ito yicōri gua rotirise ĩ cudibitija beroti bajijama, mŕa gotirise tŕoboguja yu. ¹⁵ Mŕa masa ocati oca rotire iti ĩaja, mŕamasiti oca quenoña. Yama ito oca quenori masu meje ĩa amoa yu, yiyiju Galión judio masare.

¹⁶ Ito yicōri judio masare bucōayijū Galión, iti sōaju. ¹⁷ Ito yija minijuara wi ujū Sóstenesre ñayijarā. Ito yicōri ujū Galión riojo ñre jayijarā ña. Ito bajiro ña yibojarocati, “¿No yija ñre jati mña?” yibisijū Galión. “No yibeati”, yi tñōlācōyijū ĩ.

Antioquíajū tñdi ejacōri mñcana Pablo Dios oca ĩ goti ucure gaye

¹⁸ Corintojū yoa bñsari ñayijū Pablo maji. Ito bero ito ñabojacōri, Jesure tñorññāre ware gotiyijū ĩ. Ito yicōri Aquila ĩ manajo Priscila rāca Siria sitaju warona Cencrea cutojū roja wayijarā ña. Cencrea cuto ñana ña waroto riojua, “Mñ tiro riojo ado bajiro yicūja yñ”, yiyijū Pablo Diore. “Yñ gotiado bajiroti yicūja”, yirocū joa sua batecā rotiyijū ĩ. ¹⁹ Itona cumana wacōri Efeso cuto jetaca ejayijarā ña. Ito ejacōri Aquila ĩ manajo Priscila rāca ito ña ñaroca riti maja wacōri minijuara wijū judio masa rāca bñsigū wayijū Pablo. ²⁰ Yoa bñsari ña rāca ĩ tujare āmōbojayijarā judio masa. Ito yibojarocati Pabloama āmōbisijū. ²¹ Ito bajiri ado bajiro ñnare ware gotiyijū ĩ:

—Jerusalénjū Diore basa ña meni ĩsija, ña rāca ña āmoa yñ. Ito bajiri co rumū Dios ĩ āmoja, mñcana mñare tigū ejagū yigūja yñ, yiyijū Pablo judio masare.

Ito yicōri Efesona cumana wayijarā ña. ²² Cesarea jetaca ejacōri Jerusalén gñnare Jesure tñorññāre maja tigū ejayijū Pablo. ñnare ti rēta wacōri Antioquíajū wayijū Pablo mñcana. ²³ Itijū yoari ñacōri mñcana tñdi wasñoyijū. Ito wacūjū Galacia sita, Frigia sita cñni rēta wayijū ĩ. Iti sita gñna Jesure tñorññāre Dios oca goti ucuyijū Pablo. Ito bajiro Dios oca ĩ gotija tñocōri, tñōia oca sēo jediyijarā ña.

Efesoju Dios oca Apolos ĩ riasore gaye

²⁴ Iti rodori sīgū judio masū Apolos wame cutigū Efesoju ejayijū. Alejandría cuto gagū ñayijū ĩ. Masa tiro riojo queno bñsi masigū ñayijū ĩ. Ito yicōri Dios oca tuti queno ti masiyijū ĩ. ²⁵ Gājerā Jesús oca ña riasoja, queno tñogorū ñayijū ĩ. Juan masare ĩ idé gure gaye masiyijū ĩ. Ito bajibojarocati Jesús gayere jeyaro rētare gaye masi jeobisijū ĩ maji. Queno oca sēo wanū quenaro masare bñsiyijū ĩ. Jeyaro Jesús ocare masibitibojaguti queno Jesús ocare riasoyijū ĩ. ²⁶ Co rumū minijuara wijū, ñe tño gñbicati queno masare bñsiyijū ĩ. Aquila ĩ manajo Priscila rāca ĩ bñsija tño ñayijarā ña. ĩ bñsija bero ricati ñre bñsirona ñre gajero bñsa āmi wayijarā ña. Dios gaye ĩ queno tñōlābitire queno ñre goti rētobuyijarā ña. ²⁷ Ito yija bero yoari Acayajū Dios oca gotigū wa āmoyijū ĩ. “Quena ña. Wasa mñ”, yiyijarā Efeso gñna Jesure tñorññā. Ito bajiri, “Apolosre queno boca āmiña mña”, yirona papera meni yijarā Acaya gñnare yiari. Acayajū ejacōri Jesure tñorññāroca Dios ĩ yianare queno ejabñayijū Apolos. ²⁸ ĩ queno tñōlagū ñari, judio masa ña bñsibojarisere, “Ado robojua baja”, yiyijū ĩ masa tiro riojo. “Ado bajiro baja”, yirocū Dios oca ti gotiyijū ĩ. “Dios ĩ beserū mani bocatigū, ĩti ñami Jesucristo”, yi riasoyijū ĩ. Queno riasogu ñajare, “Ito bajiro meje baja”, yi masibisijarā judio masa.

19

Efesoju Pablo ĩ ña ucure gaye

¹ Apolos Corintojū ĩ ñaroca riti Pablojūama gñta yucuri judo ñari cñtori rēta wacōri Efesoju ejayijū. Ito ejacōri Jesure tñorññāre coriarā ti bñjayijū ĩ. ² Ito bajiri ado bajiro ñnare senñayijū ĩ:

—¿Jesure mña tñorññari rumati Espiritu Santo quedi sājacati mñare? yiyijū Pablo ñnare.

Ito ĩ yija ado bajiro cñdiyijarā ña:

—Espíritu Santo i ñare gayere masibitica gua, yiyijarã ñna.

³ Ito yija Pablo ñnare seniñayiju:

—¿No bajiro bajirisere idé gu ecocati mua? yiyiju Pablo ñnare.

—Juan i riasoado bajiroti idé gu ecoca gua, yiyijarã ñna Pablöre.

⁴ Ñna ito yija ado bajiro yiyiju Pablo ñnare:

—Masa ñna ñeñaro yirisere jidicånare idé guñi Juan. Ito yicõri ado bajiro ñnare gotiñi Juan: “Yu bero ejarocare mua tuorũnũja quena”, yi riasoñi Juan. Ito bajiro i busiru ñti ñami Jesús, yiyiju Pablo.

⁵ Ito bajiro Jesure ñna tuorũnũja ti masicõri Jesús wamena ñnare idé guyiju Pablo. ⁶ Ito yicõri Pablo ñnare ãmo moa jeoroca, Espíritu Santo ñnare quedi sãjayiju. Ito bajijare ricati riti ñna masibiti oca ñnabojareti busiyijarã ñna. Diore tuocõri i gotiro bajiroti gotiyijarã ñna. ⁷ Jua gubojeno ãmua ñayijarã ñna.

⁸ Disejua i tuo güirise mañiju Pablöre. Ito bajiri udiarã ãmacañicõ minijuara wiju masare Dios oca goti ñayiju i. “Tre tuorũnũrãre i rotiroju mijoju yigũji Dios”, yi gotiyiju i masa Diore ñna tuorũnũtoni. ⁹ Ito bajibojarocati coriarã Pablo i busirisere tuo batecãcõyijarã Diore tuorũnũ ãmomena. Masa riojo Jesús ocare ñeñaro busiyijarã ñna. Ito bajiri ñnare camotadiyiju Pablo. Ito yicõri Jesure tuorũnũrãre i rãca ãmi wayiju i, Tirano wame cutigu ya riasora wiju ñna rãca busiroca. Ito wiju co rãma rayabeto ñna rãca busisotiyiju. ¹⁰ Itiju jua rodo riaso ñayiju i. Ito bajiri iti sita Asia wame cutiri sita gãna, judio masa, judio masa meje ñarã cuni mani Hju Jesús oca tuo jediyijarã ñna. ¹¹ Pablona suoriti jaje tiyamani ñoyiju Dios. ¹² Ito bajiri Pablo i moaĩagore resurori, yutabujuri i moaĩagore cuni masa cõrã tũju ñna ãmi waja ñnare ñarise rẽtayiju. Ito yicõri rãmúa sãñarãre rãmúa budigoyijarã.

¹³⁻¹⁴ Ito rodori judio masa jua ãmojeno ñarã masa rãmúa sãñarãre bucõa ucuyijarã ñna catorire. Paia wju Esceva wame cutigu rĩa ñayijarã ñna. Ñna Efesoju ejayijarã. Jesús masirisena Pablo rãmúa sãñarã i bucõado bajiro yi ãmobjayijarã ñna. Ito bajiri rãmũare ado bajiro yiyijarã ñna:

—Jesús wamena muare budi rotia gua. Pablo i busi ucugu Jesús wamena muare budi rotia gua, yibojayijarã ñna. ¹⁵ Ito bajiro ñna yibojarocati, ado bajiro ñnare cudiyiju rãmú:

—Jesure masia yu, ito yicõri Pablöre cuni masia yu. Muareama ti masibea yu. ¿Ñimarãona ñati muama? yiyiju rãmú ñnare.

¹⁶ Ito yicõri rãmú sãñagũ ñnare bubu quedi jeayiju. Buto sãorisena ñnare ñeñaro yi rẽtocũyiju i. Sãoro i yi rẽtocũjare yutabuju manati cami cutirã ãmaquedi rudi wayijarã ñna. ¹⁷ Efeso ñarã rodo masa ito yicõri judio masa meje ñarã cuni ito bajiro iti bajire gayere tuo jediyijarã. Ito oca tuo ucacõri, jãjarã busa, “Sẽogũguti ñami Jesús”, yi tuoĩa rãcũbuoyijarã masa ija.

¹⁸ Ito oca tuocõri jãjarã Jesure tuorũnũrã ñna ñeñaro yirisere goti rẽtobuyijarã. “Rãmú i masirisena masare quenaca gua ito yicõri ñnare rojaca gua”, yiyijarã ñna. ¹⁹ Ito yicõri ado bajiro yiyijarã cumua queti oca quesoñari masa. Ñna ya papera tutiri queti oca gotiri tutiri ãmi wacõri masa riojo soeyijarã. Ito papera tutiri ñna soe ruyuriore cincuenta mil niyeru kujiri waja cutirisecõ godayiju. ²⁰ Ito ito bajiro rẽtaja bero mani Hju Jesús oca coju rayabeto bataja tuore ñaca ija. Ito oca tuocõri jãjarã Jesure tuorũnũyijarã ija.

²¹ Ito bajiro iti rẽtaja bero Jerusalénju tũdi ware tuoĩayiju Pablo. “Macedonia sita, ito yicõri Acaya sita rẽta waca ya yu”, yi tuoĩayiju Pablo. “Jerusalénju yu

ejaja bero Romajɔ ware ña yare”, yi tuoɔayijɔ ɪ. ²² Ito bajiro yi tuoɔacōri Timoteo ito yicōri Erasto rāca ɪre ejabuari masare ɪ riojɔa cōayijɔ ɪ, Macedoniajɔ ɪna wayutoni. ɪjɔama Asia sitajɔ Efeso wame cutiri cutojɔ tujayijɔ maji.

Efesoɔ ɪna oca riawɔsare gaye

²³ Iti ramuri Pablo Efeso ɪ ñaroca, “Jesús sīguti ñami masare maso masigū”, yi masa ɪna tuoɔa masi jedibeja buto oca ñeñasuoɔyijɔ iti cutojɔ. ²⁴ Demetrio wame cutigɔ ñayijɔ iti oca ñeñosuori masɔ. Masa ɪna rucubɔoroti plata wame cutirisena meni rujeori masɔ ñayijɔ ɪ. ɪre moa ejabuari masa cuni ñayijarā. Gājerā ɪna rucubɔogo Artemisa wame cutigo isore rucubɔorā ɪna minijuari wi robo bajiro mutāri wiri platana meniɔijarā ɪna. Iti mutāri wiriacā menicōri gājerāre ɪna ɪsija jaje niyeru buɔayijarā ɪna. ²⁵ Ito yija ɪre ejabuari masare mioɔuyijɔ ɪ, ito yicōri ɪna bajiro moarāre cuni. Ito yicōri ado bajiro ɪnare yiyijɔ ɪ:

—Mani adi moare cutirā queno ñe ruɔabeto ña mani. ²⁶ ¿Masare Pablo ɪ gotirise tuoɔabeati mua? Menicōri mani rucubɔorisere, “Rucubɔoreoni meje ña”, yami Pablo. ɪ busirisere tuoɔcōri masa jājarā tuoɔrɔnuama ɪre. Ado mani ñari cuto Efeso gāna riti meje ɪre tuoɔrɔnuama. Adi sita ñajediro Asia sita gāna tuoɔrɔnuama ɪre. ²⁷ Buɔato bajiro yiroja manire. Mani meni rujeorisere amimena yirāji masa. Ito bajiri waja buɔa masimena yirāji mani. Mani rucubɔogo Artemisa isore rucubɔora wire rucubɔomena yirāji masa. Pablora ɪna tuoɔrɔnuja, mani rucubɔogore adi sita ɪna yi ñaro bajiro yimena yirāji ɪna, yiyijɔ Demetrio ɪre bajiro moare cutirāre.

²⁸ Ito ɪ yija tuoɔcōri, buto junisiniɔijarā ɪna. Ito yicōri awasāɔijarā ɪna:

—Mani rucubɔogo Artemisa quenagō ñamo. Ñatīñarujamo, yiyijarā ɪna.

²⁹ Iti cuto gāna jeyaro iti oca gāmeri busicōri jaje oca busi riawɔsoɔyijarā ɪna. Ito bajijare Gayo, Aristarcos Pablo rāca baba cutianare ñayijarā. Macedonia gāna ñayijarā ɪna. ɪnare ñiacōri buto oca sēoro, “Ita, ita”, yi wayijarā ɪna. Busirona masa ɪna minijuasotirojɔ ɪnare āmi wayijarā ɪna. ³⁰ ɪ baba mesare busi ejabuaroca sāja amoboyayijɔ Pablo. ɪ sāja āmoja ticōri “Sājabesa”, yiyijarā Jesure tuoɔrɔnurā ɪre. ³¹ Ito gāna ñari masa cuni Pablo baba mesa ñacōri, ɪre oca cōayijarā. “ɪna rāca coca yibesa”, yirona ɪre oca cōayijarā ɪna. ³² Itijɔ minijuarajɔjɔ gājerā ado bajiro awasāɔijarā. Gājerā ricati awasāɔijarā. Sīgure bajiro tuoɔabiticōri oca riawɔsa ñayijarā ɪna. “Ñasarijɔ ñe busirona minijuaɔyijaribe gua”, yi masibisijarā ɪna. ³³ Judio masa ɪna rāca gagɔ Alejandro wame cutigure iti oca ɪre goti rētoɔuyijarā ɪna. Ito yicōri “Manire yiari busi ɪsiña mu”, yirona masa riojo ɪre busi rotiyijarā. Itijɔ minijua ñarāre busiroca oca taboyayijɔ Alejandro. “Ñe seti ma guare”, yiroca yiboyayijɔ ɪ. ³⁴ Ito ɪ yija tuo masicōri “Judio masɔ ñami”, yirona buto busa ɪre awasā rētoɔuyijarā ɪna:

—Gua rucubɔogo Artemisa quenagō ñamo. Ñatīñarujamo iso, yi awasāɔijarā ɪna. Juaji cōrecō ito bajiro awasā ñayijarā ɪna.

³⁵ Sīgū ito gagɔ ujɔ masare oca tayijɔ. Ito yicōri ado bajiro yiyijɔ ɪ ɪnare:

—Adi cuto Efeso gāna tuoɔa mua. Mani adi cuto gāna ña mani rucubɔogo Artemisa ya wi coderi masa. Ito yicōri maniti ña iso ya ruɔa ũmacūjɔ quedi wadire gaye tirɔnurā cuni. “Ito bajiro bajiamā”, yi masiamā masa jeyaro manire. ³⁶ Noajua masa maño masibeama itire. Ito bajiri itocō jidicāña mua itire. Queno tuoɔabitibojarāti ñeñaro yibesa mua. ³⁷ Āna ũmua mua āmi wadiana mani rucubɔogo Artemisa ya wi gayere rinibeama ɪna. Ito yicōri isore ñeñaro busibeama ɪna. ³⁸ Demetrio ɪ rāca moarā rāca gājerāre oca ñaja, ɪna

ɯjarã tɯjɯ oca quenorona ãmi waja quena. Ìnare oca ñaja ɯjarãre gotirɯjama Ìna. Ìna ɯjarã ñama iti oca quenori masa. ³⁹ Mɯa gaje oca goti ãmoja ɯjarã riojo ito yicõri adi cuto gãna jeyaro minijuaroca gotija quena. ⁴⁰ ¿No bajiro tɯoìarã yirãjida Romano masa ɯjarã ito bajiro masa Ìna oca cutirisere? Ado bajiro tɯoìarã yirãji gajea: “Manire junisinicõri cudi ãmobeama Ìna”, yi tɯoìarã yirãji Ìna. Ñe oca manoti ado itire oca cuti ña mani. Ito bajiri, “¿Ñe oca bajijare ito bajiro oca cuti ñati mɯa?” Romano masa Ìna yija, no bajiro cudi masia ma manire, yiyijɯ sīgũ iti cuto gaga.

⁴¹ Ito yi tìocõri, “Itocõ ñajaro”, yiyijɯ Ì.

20

Macedoniajɯ Pablo Ì ware gaye

¹ Iti oca rɛtaja bero Jesure tɯorɯnɯrãre jiyijɯ Pablo, Ì waroto riojɯa Ìnare oca gotirocɯ. Iti oca goti tìocõri Ìnare ware gotigɯ jababayijɯ. Ito yicõri Macedoniajɯ wasɯoyijɯ Ì. ² Macedoniajɯ wacɯ Jesure tɯorɯnɯrãre ti rɛta wayijɯ Ì. Ìnare basicõri buto Jesure tɯorɯnɯ oca sɛoroca Ìnare yiyijɯ Ì. Ito bero Greciajɯ ejayijɯ Ì. ³ Itojɯ ɯdiarã ùmacañi ñayijɯ Ì cumana wasarɯ tɯajayijɯ Ì, Judio masa sɪa ãmorã Ìna cunija tɯo masicõri. Ito bajiri, “Macedonia sita yɯ wadicatoti tɯdi wacɯja yɯ”, yi tɯoìayijɯ Pablo. ⁴ Ì rãca baba cuti wana adocõ ñacɯ gɯa, Sópater Berea gagɯ Pirro macɯ, Segundo, Aristarco, Tesalónica gãna, Gayo Derbe gagɯ, Timoteo ito yicõri Tíquico, Trófimo Asia sita gãna, ito yicõri yɯ Lucas. Itocõ Pablo rãca baba cuti wacɯ gɯa. ⁵ Coriarã gɯa rãca gãna wayuñi Troasjɯ gɯare yurona. ⁶ Gɯa naju wadarise ɯco wɯoɯa mani bare basa bero Filiposna cumana wacɯ gɯa. Co ñajamocõ rɯmɯri bero Troasjɯ ejacɯ gɯa. Gɯare wayuana itojɯ gɯa baba mesare sɯacɯ gɯa. Ito jɯa ãmojeno rɯmɯri ñacɯ gɯa.

Troas cutojɯ Pablo Ì ña ucare gaye

⁷ Co semana ñasɯori rɯmɯ minijuacɯ gɯa Jesure masirã rãca. Manire yiari Jesús Ì goda Ìsire tɯoìarã Ì rotiro bajiroti najure bato barona minijuacɯ gɯa. Gɯa baroto riojɯa Dios oca gotiqui Pablo gɯare. Gaje rɯmɯ Ì waroti ñajare yoari basiqui Ì. Ì basiroca riti ñami gɯdareco ejacoacɯ. ⁸ Co wi ɯdia tuti ñari wijɯ co sɔa minijua ñacɯ gɯa. Iti sɔajɯ jaje sɪabusuore busu ñacɯ. ⁹ Sīgũ mamɯ Eutico wame cutigɯ iti sɔa ùmacɯjɯ ñari soje joe rujiqui. Yoari Pablo Ì basimɯcutija wɯjo juaquì Ì mamɯ. Buto canì rɛtocɯ wacɯ quedicoaquì Ì mamɯ. Ruji wacõri Ìre tɯa wɯmɯobojacɯ gɯa. Cõcoañi Ì. ¹⁰ Ito yija Pablo ruji wacõri Ì joe jesacõri Ìre wana cuniqui Ì. Ito yicõri ado bajiro yiqui Ì gɯare: —Hcablesa mɯa. Cõgũ meje yami ãni. Catiami, yiqui Pablo gɯare.

¹¹ Ito yija bero Pablo rãca mɯcana mɯja wacɯ gɯa. Iti sɔa mɯja ejacõri naju batoquì Ì. Iti gɯa baja bero basigɯ riti busuacoaquì Pablo. Ito bero Aso wame cutiri cutojɯ mana waquì Ì. ¹² Mamɯ ado bajiro bajiqui. Queno cati quenacõri Ì ya wijɯ tɯdi waquì. Ito yicõri gãjerã cunì Ìna ya wijɯ tɯdi wacã. Ito Ì bajija ticõri, queno wanɯ quenaro tujacɯ gɯa.

Miletoja Pablo Ì ware gaye

¹³ Pablo Ì roticato bajiroti cumana Aso wame cutiri cutojɯ wacɯ gɯa. Itona Ìre cumana sã bocarona Ìre bocaticɯ gɯa, mana Ì wacati ñajare. ¹⁴ Asojɯ Ì ejaroca Ìre cumana sãcɯ gɯa. Ìre sãcõri Mitilene wame cutiri cutojɯ wacɯ gɯa Ìja. ¹⁵ Itona wacõri gaje rɯmɯ Quíoo wame cutiri yoga rɛtacɯ gɯa. Gaje rɯmɯ Samos wame cutiri yoga ejacɯ gɯa. Itona wacõri gaje rɯmɯ Mileto cutojɯ ejacɯ

gua. ¹⁶ “Asia sitaju Jesure tuorünurã tu yu waja yoari sejaboguja yu”, Pablo i yija tuocöri, Efeso cutore riojo rêta wacu gua. “Jerusalén cutoju Pentecostés basa tiana mani”, yi tuoïacöri, “Ejori wana mani”, yi usirio waquï Pablo.

Efeso gãna ñari masare Pablo i gotire gaye

¹⁷ Miletu ñacöri Jesure tuorünurãre ûmatã ñarãre oca cõaquï Pablo: “Mujua ado waya. Efesoju wado ma”, yu yiquï Pablo ñare oca cõagũ. ¹⁸ Ito bajiri gua tu ña ejaroca ado bajiro yiquï Pablo:

—Cajero Asia sita ejagu queno yu yicato bajiroti, adocãta yu yirise cani masia mua. ¹⁹ Mua rãca ñagũ mani Ujũre moa ñicöri, “Mua rêtoro masigũ ña yu”, yibiticu yu. Masa ña Jesure tuorünubeja ticöri ruje oticu yu. Ito yicöri judio masa yure ña ñeñaro yi ãmoja, quenabeto tõbujacu yu. ²⁰ Ito bajiro judio masa yure ña canibojarocati Jesús oca muare goti tarjobiticu yu. “Dios oca tuocöri queno ñarã yirãji”, yirocu iti oca muare goticu yu. Ito bajiri jeyaro muare gotisoticu yu. Mua minijua ñaroju ito yicöri mua ya wiriju cani muare gotisoticu yu. ²¹ “Mua ñeñaro yirise tuoïa bojori bujacöri itire jidicãña mua. Ito yicöri Diore cudi ãmorã mani Uju Jesucristore tuorünũña mua”, yari gotisoticu yu muare. Judio masa, ito yicöri judio masa meje ñarãre cani ito bajiroti gotisoticu yu. ²² Espiritu Santo yure i rotiado bajiroti adocãta Jerusalenju wacu ya yu. Itoju yu ñaroca yure rêtaroti gayere masibea yu. ²³ Adi riti muare goti masia yu. Espiritu Santo yure i gotija, “Jeyaro cutori mu riaso ucuroju mare tubiarã yirãji ña. Ito yicöri quenabeto tõbujagu yiguja mu”, yami yure. ²⁴ Ito bajiro yure ña yi ãmbojarocati bũto itire tuoïa usirio yibea yu. Yu catiriseama ñasarise meje ña. Mani Uju yure moare i cüre queno wanu quenacöri ñaro bajiroti itire cudi jeo ãmoa yu. I oca quenarise gotitoni yure cũi Jesús. “Masare ti maicöri i Macure goda ñsi rotiyiju Dios”, yu yi gotitoni yure cũi mani Uju Jesús, yiquï Pablo.

²⁵ “Ire tuorünurãre miojugu yiguïji Dios”, yire oca mua ñajedirore goticu yu. “Juaji yure tibabo yimenaji” yi masia yu. ²⁶⁻²⁷ Jeyaro Dios i yure goti rotiado bajiroti ñajediro muare goticu yu. Jabeto Dios oca goti ruabisoticu yu. Ñarocöti muare gotisoticu yu. Ito bajiri muare adi gotia yu. Sīgũjuama Dios tũju mua ejabeja, yure seti mano yiroja. Dios tũju mua ejabeja muareti seti ñaro yiroja. ²⁸ Ito bajiri muamasiti queno tuo masiña. Ito Efesoju tũdi ejacöri Jesure tuorünurãre queno tirũnũma. Espiritu Santo i cũado bajiroti yiba mua. Mani Uju Jesús manire yari i goda ñirajuna suoriti, Dios ñarã ña mani. Ito bajiroti bajirãji ña cani. Ito bajiri queno tirũnũma ñare, oveja coderi masu i tirũnũro bajiro. ²⁹ Yu masia, yu wagoja bero gãjerã ruori oca riasori masa ejarã yirãji. Yaia ña ovejare ba ruyurioro bajiro Jesure tuorünurãre ruyurio ãmorã ruori oca riasorã yirãji ña. Jesure tuorũnu jidicãjaro ña yirona, ruori oca riasorã yirãji ña. ³⁰ Mua rãca gãna coriarã ruori oca riasorã yirãji. Gua robo bajiro tuoïajaro ña cani yirona, riasorã yirãji ña. Jesure tuorünurã jidicãjaro ña yirona, ito bajiro riasorã yirãji ña. ³¹ Ito bajiri queno tuoïa ña ruore oca mua tuorũnũme yirona. Udia rodo ñami ãmua cani yu muare riasocati ãcabojaheja mua. Coji meje muare tuoïacöri oticu yu.

³² Yu ñarã, muare yari Diore busi ñsigũ ya yu, muare i tirũnũtoni. “Manire ti maicöri mani ñeñaro yirise waja, waja yi ñsiñi Dios”, yi mua tuoïaja, bũto busa ire mua tuorũnũroca yigu yiguïji Dios. “Yu beseanare queno yigu yiguja yu”, i yiado bajiroti queno muare yigu yiguïji Dios. ³³ Gãjerã ye niyeru ña ya yutabujuri cani uobiticu yu itire. ³⁴ Ado robojua baja. Yumasiti moacöri bare bujacu, yutabujuri bujacu. Ito yicöri yu rãca gãnare cani buja ñsicu yu. Itire

masia mña. ³⁵ Ito bajiri coji ruyabeto mñare moare riasocu yñ. Ito yicōri bojoro bujarāre ejabuare gaye cñi mñare gotisoticu yñ. Mani ʔju Jesús ĩ goticaticre ācabojabeja mña. “Boca āmigū rēto busaro wanñ quenami ĩsigūja”, yiyiju Jesús, yiquĩ Pablo Jesure tuorñurāre ũmatā ñarāre.

³⁶ Ito ĩ yija bero rijomunigāna ñini rūjūcu gña. Ito bajiro gña baji ñaroca Diore busiquĩ Pablo. ³⁷ Diore ĩ busi tíoja bero yago rācati ĩre jababacōri ware goticā ĩna. ³⁸ “Juaji yñre timenaji mña”, Pablo ĩ yija bero ñajare, bñto bojori bujacā ĩna. Ito yija bero jetacaju gñare cñ tudicā ĩna.

21

Jerusalénju Pablo ĩ ware gaye

¹ Jesure tuorñurāre ware goticōri cumaju sājacu gña. Ito yicōri riojoti Cos wame cutiri yogaju wacu gña. Gaje rumñ Rodas wame cutiri yogaju wacu gña. Itijñna Pátara majado ejacu gña. ² Ito bajiri majado gña ñaroca, “Fenicaju waro ya adiga cuma”, ĩna yija, itigana wacu gña. ³ Warāju Chipre wame cutiri yoga ti rēta wacu gña. Gācodujajuare ñacu iti yoga. Siria sita riojore wacu gña. Tiro jetaca cuma bucña gajeoni iti cūroti ñajare ito ñucūcu gña. ⁴ Itoju Jesure tuorñurāre ti bujacu gña. Ito bajiri ĩna rāca jua āmojeno rumñari tujacu gña. Espiritu Santo ĩnare ĩ gotire masicōri, Jerusalénju Pabllore wa rotibiticā ĩna. ⁵ Ito bajiro ĩna yibojarocati jua āmojeno jediri rumñ wasuocu gña mucana. Ito gāna Jesure tuorñurā ĩna manojosāromia ĩna rña cñi gña rāca cuto sōjuaju baba cuti wacōri jetacaju ejacā ĩna gña rāca. Ito jajuju ejacōri rijomunigāna ñini rūjūcōri cojati ĩna rāca Diore busicu gña. ⁶ Ito yija bero ĩnare ware goticu gña. Ito yĩ tīocōri cumaju sājacu gña. ĩnama tudicoacā.

⁷ Tirona wacōri Tolemaida jetaca ejacu gña. Itoju ejacōri Jesure tuorñurāre senicu gña. Ito yicōri co rumñ tujacu gña ĩna rāca. ⁸ Gaje rumñ itona wacōri Cesarea wame cutiri cuto ejacu gña. Ito ejacōri Dios oca goti ucuri masñ Felipe ya wi wacu gña. ĩ ñayiju Jerusalénju Jesure tuorñurāre apóstol mesare eja buarocu ĩna cñu. ĩ ya wi tujacu gña. ⁹ Juariarā rña romia cutiquĩ Felipe. Manuju mana ñacā ĩna. Dios oca tuocōri gājerāre goti rētori masa ñacā ĩna. ¹⁰ Ito co rumñ meje gña ñaroca Judea sita gagñ Dios oca gotiri masñ Agabo wame cutigu ejaquĩ. ¹¹ Gña tñ ejacōri Pablo ya wecñ wiuro ejaquĩ ĩ. Ito yicōri ĩmasiti gubori, āmori siatuquĩ. Ito yicōri ado bajiro gotiquĩ ĩ:

—Espiritu Santo yñre ĩ gotija, Jerusalénju judio masa ado bajiro siaturā yirāji adi wiuro wecñ wiuro uñare. ĩre siatucōri judio masa meje ñarāre ĩsirā yirāji, yiari gotiami Espiritu Santo yñre, yiquĩ Agabo.

¹² Ito ĩ yija tuocōri, gña ito yicōri Cesarea gāna cñi, “Wabesa mñ Jerusalénju”, yiari goticu gña Pabllore. ¹³ Ito bajiro gña yibojarocati Pabljumama ado bajiro cudiquĩ:

—Otibesa mña. Mña otija tīcōri, bojori buja yñ. Ito bajibojaguti yñ tuoñarise ñaro bajiroti bajiro yiroja. Yñre ĩna sia āmoja, “Siabesa mña”, yibicuja yñ. Mani ʔju Jesure yñ tuorñugñ ñajare Jerusalénju yñre ĩna sia āmoja cñi, wanñ quenaro godaboguja yñ, yiquĩ Pablo gñare.

¹⁴ Gña gotiro bajiro ĩ cudibeja, itocō jidicācu gña. Ito yicōri ado bajiro ĩre yicu gña.

—Mani ʔju ĩ āmoro bajiroti bajijaro, yicu gña ĩre.

¹⁵ Ito yija bero seo tīorāti Jerusalénju wacu gña. ¹⁶ Cesarea gāna coriarā Jesure tuorñurā gñare baba cuti wacā. Sīgñ Mnasón wame cutigu ya wiju

guare ãmi wacã ãna. Chipre gagu ñagoru ñayiju ã. Co rodo meje Jesure tuorũnugũ ñagũ ñayiju ã. ã ya wi tujacãrã ejacu gua.

Santiago Pablo ã tigu ejare gaye

¹⁷ Jerusalẽnju gua ejaroca queno wanu quenacõri guare boca ãmicã Jesure tuorũnurã. ¹⁸ Gua eja busuari ramu Santiagoore gua tirã waja, gua rãca waquĩ Pablo. Jãjarã Jesure tuorũnurãre ãmatã ñarã ñacã Santiago tu. ¹⁹ “¿Ñati mua?” yi tiogũ, “Judio masa meje ñarãre Dios oca yu gotija, jaje quenarise yĩni Dios”, yirocu jeyaro rẽtare gaye gotiquĩ Pablo ñnare. ²⁰ Iti tuocõri queno wanu quenacõri, “Queno yigu ñami Dios”, yicã ãna. Ito yicõri Pablоре ado bajiro yicã ãna:

—Mani masa jãjarã ñama Jesure tuorũnurã. Jesure tuorũnurã ñabobarãti Moisẽs ã rotiado bajiro riti manire rotiamã ãna maji. ¿Itire masibeati mu? ²¹ Gãjerãjuama ado gãnare ado bajiro ñnare gotiamã: “Mani masa gãjerã cãtoriju ñarãre queno riasobisĩ Pablo. Ito yicõri Moisẽs ñayoru ã rotire gayere jidicã rotiĩni ã. ãna rãa ãmuare wiroti ta rotibisĩ ã. Ito yicõri mani masa yisotire gayere jidicã rotiĩni Pablo”, yisotiamã coriarã mure busirã, yicã Pablоре. ²² Mu ejaja tuocõri, minijuarã yirãji masa. ¿ãna ito bajiro yija, no bajiro yigujada mu? ²³ Ado bajiro mu yija quenaroja. Ado mani rãca ãmua juariarã ñama, “Mu tiro riojo ado bajiro yiana gua”, Diore yiana ñama ãna. “Gua yiana yiado bajiroti”, yiana yirona, Dios ya wiju joa sua rotirã warã yama ãna. ²⁴ ãna rãca wasa mu cãni. ãna ñeñaro yirise coe ãmorã ovejare gãme ãsirã yirãji ãna. Ito bajiro yicõri Diore rucuborã ovejare sãacõri soerã yirãji ãna. ãnare bajiro yiba mu cãni. Ito yicõri paiares mua jeyaro joa sua roti masitoni mu sãgũti ovejare waja yiba. Ito bajiro mu yija ticõri, “ ‘Moisẽs ã rotirise cudigu meje ñami Pablo’, gãjerã ãna yiriseama, buroti baja. Ñaro bajiroti cãdiami Pablo”, yirã yirãji mani masa, yicã ãna Pablоре. ²⁵ Judio masa meje ñarã Jesure tuorũnurãre papera cõacu gua. Ado bajiro ñnare goti ucacu gua: “Gua judio masa bajiro gua yisotirise robo bajiro mua yibeja cãni no yibea muarea. Adi riti muare goti ñuca gua. ãna meni rujeorure ãna ecarise babesã mua. Rĩre cãni idibesa. ãmua wãñiatanare babesã. Baroto riojua rĩ cõaja quena. Ito yicõri muamasiti mua ya ruju ñeñaro iti tuõaro bajiroti ñeñaro yibesa”, yi ucacu gua, yicã ãna Pablоре.

Dios ya wiju Pablоре ãna ñiare gaye

²⁶ Ito yija gaje ramu Dios ya wiju ãna ãmua juariarãre ãmi wayiju Pablo. ãna ñeñaro yirisere coe ãmorã Dios ya wi sãja wacõri paia mesare ado bajiro gotiyiju Pablo: “Adocõ ãmuari raya maji gua ñeñaro yirise coe roti ramuri. Susari ramu ejaroca Diore guare yĩari oveja mua soe ãsire ãmoa gua”, yiyiju Pablo paia mesare.

²⁷ Susari ramu ejaroca judio masa Asia sita gãna Dios ya wiju Pablo ã ñaja tiyijarã. ãre ticõri, Pablоре junisinijaro adi cuto gãna yirona, masare oca riawusoyijarã ãna. Ito yi Pablоре ñiacõri ado bajiro masare busiyijarã ãna:

²⁸ —Guare ejabuaya gua ñarã mua. ãni ãmugũti ñami manire ñeñaro busi ucui masu. “Moisẽs ã rotirise gayere quenarise meje ña”, yi masare goti batoami ã. Ito yicõri adi wi Dios ya wi ñeñaro busitugu ñami ã. Judio masa meje ñarãre adi wi Dios ya wi ãni ejañi ã. Ito bajiro ã yija adi wi Dios ya wi ñeñogu yami ã, yiyijarã ãna gãjerãre gotirã.

²⁹ Cuto gudareco Trófimo wame cutigu rãca Pablo ã ñaja ticõri, ito bajiro gotiyijarã ãna. Judio masu meje ñayiju Trófimo. Efeso cuto gagu ñayiju ã.

Ito ñnare ti bñjacõri, “Judio masu meje ñagũre Dios ya wiju ãmi waru i”, yi tuoñayijarã ñna. Iti tuoña warã, iti cuto gãnare ito bajiro gotiyijarã ñna.

³⁰ Ñna ito yija tuocõri, iti cuto gãna gãmeri oca riawusayijarã. Ito bajiri ãmaquedi wacõri Dios ya wiju sãjayijarã ñna. Pablöre ñiacõri weja budi wayijarã ñna. Ito bajiri i budigoriyati sojeri bia jeocõyijarã, macana tũdi i sãjame yirona. ³¹ Ñre siaboyijarã ñna. Ito ñna yirã wãna yirocati, masa iti cuto gãna oca riawusarise oca ejayiju Romano masa surara ujure. ³² Iti oca tuocõri i ya surara, ito yicõri i roca gãna ujarãre cuni miojuyiju i. Ito bajiri ãmaquedi wacõri, masa ñna oca riawusa ñaroju ejayijarã ñna. Surara uju i ya surara rãca ejaja ticõri, Pablöre ja jidicãyijarã ñna. ³³ Ito yija surara uju i ya surarare Pablöre ñia rotiyiju i. Ñia roticõri juu ma come mana sia rotiyiju. Ito yicõri masare seniñayiju i:

—¿Ñimuocũ ñati ãni? ¿Ñeoni seti ñati ñre? yiyiju i masare.

³⁴ Ricati riti tuoña awasã busiyijarã ñna. Ñna awasãmucutija tuo masibiticõri, “Iti seti ña”, yi masibisiju i. Ito yija Pablöre ñna surara wiju ãmi wa rotiyiju surara uju. ³⁵⁻³⁶ Surara wiju ñna ãmi waja ticõri masa jãjarã suya wayijarã. “Ñre siacõña”, yi awasã suyayijarã ñna. Surara ya wi mujado ñna ejaroca, buto busa junisini oca sãoyijarã ñna. Ito bajiri Pablöre masa sñame yirona surara ãmi muja wayijarã ñre.

Masa tiro riojo, ñe seti ma yure Pablo i yire gaye

³⁷ Surara wiju ñna ãmi sãjarã wãna yiroca, ado bajiro surara ujure busiyiju Pablo griego ocana:

—Mu rãca busi ãmoa yu, yiyiju.

Iti tuocõri:

—¿Griego oca masiati mu? yiyiju surara uju Pablöre. ³⁸ Griego oca mu busijama, Egipto gagu meje ña mu. ¿Masare oca riawusacõri ujarãre rãtocũ ãmorã cuatro mil ñarãre baba cuti wacõri yucu manojũ wa ucuru meje ñati mu? yi seniñayiju i Pablöre.

³⁹ Ito yija ado yiyiju Pablo ñre:

—Ñ meje ña yu. Judio masu ña yuama. Cilicia sita, Tarso wame cutiri cuto ñasari cuto gagu ña yu. Masare yure busi roticuati mu, yiyiju Pablo surara ujure.

⁴⁰ Ito i yijare, “Busiya mu”, yiyiju Pablöre. Ito bajiri mujado rãgõcõri masare oca tagu ãmo wuamoyiju i. Masa ñna oca tadiroca hebreo ocana busiyiju Pablo:

22

¹—Yu ñarã tuoya maji. “Ñe seti mamĩ”, muu yitoni muare oca gotigu ya maji, yiyiju Pablo.

² Ñna oca i busija tuocõri, buto busa oca tadiyijarã ñna. Ado bajiro gotiyiju Pablo ñnare:

³—Yu cuni judio masuti ña. Cilicia sita, Tarso wame cutiri cuto rujearu ña yu. Ito yicõri ado Jerusalenju busuaru ña yu. Gamaliel wame cutiguna suoriti papera riasoticu yu. Mani ñicusabatia ñna rotiyore gayere queno riasoticu yu. Adi ramuri muu Diore cadisotiro bajiroti Diore cadi ãmosoticu yu cuni. ⁴ “Diore queno cadigu ña yu”, yi tuoñabojacõri, Jesure tuorãnurãre ñeñaro ñna tãbujaroca yicu yu. Siacõcu gajerea. Ñmuu, romiare cuni ñia wacõri tubiasoticu yu. ⁵ Paia uju ito yicõri manĩ ñicusabatia ñasari masa, “Ito bajiroti yiquĩ i”, yi masiama ñna yure. Ñnati papera meni ñicã yure, manĩ ñarã Damasco gãnare yu itoni. Iti papera ãmicõri, Jesure tuorãnurãre ãmacu yu. Ito bajiri Jesure ñna tuorãnure waja ñnare ãmi wadicõri ado Jerusalenju ñnare tubiarocu yibojacu yu.

*Ado bajiro Jesure masis^uoc^u y^u, Pablo i^uyi gotire gaye
(Hch 9.1-19; 26.12-18)*

⁶Ma y^u waroca, Damascoj^u y^u cõñaroca, ñajasaroti ãmua gũdareco ãmacũj^u gaye bato yobusurise yure sãtica. ⁷Ito bajijare quedicoac^u y^u. Ito bajicõri ado bajiro yure sīgũ i busija tucoc^u y^u: “Saulo, ¿no yija yure ñeñaro yi ãmoati m^u?” ⁸Ito tucocõri ado bajiro cudic^u y^u: “¿Y^u Ëj^u ñimu ñati m^u?” yic^u y^u. Ito yija i^uña ado bajiro cudiqui: “Yuti ña Jesús Nazaret gagu. Yuti ña m^u ñeñaro yi ãmogũ”, yiqui i yure. ⁹Iti busurise ticõri y^u rãca wacana ucacã. Busurisere tibojarãti yure busicac^u oca tucobiticã ña. ¹⁰Ito bajiro yure busija tucocõri, ñe senĩac^u y^u. “¿No bajiro y^u yire ãmoati y^u Ëj^u m^u?” yic^u y^u. Y^u ito yija yure ado bajiro cudiqui i: “Wamũña Damascoj^u wasa. Itoj^u sīgũ mure gotig^u yiguiji jeyaro mure y^u mure cũre”, yiqui i yure. ¹¹Iti busurise y^u tija cajea godacoac^u yure. Ito bajiri y^u rãca gãna Damascoj^u yure tãa ejacã ña.

¹²Itoj^u sīgũ Ananías wame catig^u ñaquĩ. Moisés ñayoru i rotirise gaye ñaro bajiroti cudig^u ñaquĩ i. Ito ñarã judio masa, “Queno yig^u ñami i”, yi busicã ña ñe. ¹³Iti cuto y^u ejaja bero yure tig^u ejaquĩ Ananías. Y^u t^u ejacõri ado bajiro yiqui i yure: “Y^u yagu Saulo, cajea ruyurise boca ãmiña mucana”, yiqui yure. Ito i yirocati cajea ticoac^u y^u mucana. Ito bajiri ñe tic^u y^u. ¹⁴Ito yija ado bajiro yiqui i yure: “Dios mani ñicucabatia ña rucubwora i beser^u ña m^u. Ìãmorise m^u masitoni, i mac^u ñeñaro yĩlabicure m^u titoni, ito yicõri i busirisere m^u taotoni mure cũni Dios. ¹⁵Jesús ocare goti ucug^u yiguj^u m^u. M^u tigore, m^u tucogore cuni masa catori jeyaro goti ucug^u yiguj^u m^u. ¹⁶Sejabesa ija. Cojiti Jesure tucorãncõri, m^u ñeñaro yirise i coetoni seniña. Ito yicõri idé gu rotiya”, yiqui Ananías yure.

“Judio masa meje ñarãre goti ucuteña”, yiqui Jesús yure, Pablo i yire gaye

¹⁷Ito i yija tucocõri, ñaro bajiroti y^u cudija bero Jerusalénj^u tudi wac^u y^u. Ito ejacõri Dios ya wij^u Diore busig^u ejac^u y^u. Diore busiguj^u mani Ëj^u Jesure cãitic^u y^u. ¹⁸Ì ado bajiro yiqui yure: “Cojiti adi cuto Jerusalénre wagoya. Ado gãna masa y^u ocare ñare m^u gotibojaja, tucomena yirãji ña”, yiqui i yure. ¹⁹Ito i yija tucocõri, ado bajiro cudic^u y^u: “Ado gãna jeyaro y^u yigorere masiama ña. Mure tucorũnãrã minijuara wij^u ñarãre ãmi wacõri tubiac^u y^u. Ito yicõri ñare jasotic^u y^u. ²⁰M^u oca gotiri mas^u Estebanre ña sãja ito ti rãgõc^u y^u. Ìre sãrã ña yutabuju ruacũrise coderi mas^u ñac^u y^u. Ito bajiri ñe sãja ticõri, ‘Ito bajiroti uja’, yi tucoiac^u y^u cuni. ‘Ito bajiroti yiqui Pablo’, yi masiama masa ado gãna”, yic^u y^u mani Ëj^uure. ²¹Ito bajiri, i^uña yure ado bajiro gotiqui: “Wasa sõj^u judio masa meje ñarãre m^u riasotoni. Mure sõj^u cõa y^u”, yiqui mani Ëj^u Jesús, yiari gotiyij^u Pablo masare.

Surara uja Pablöre ñia rotire gaye

²²Ito bajiro i yirocati ñe tucosayijarã masa. Mucana junisinicõri awasã tudiyijarã ña:

—Godacoarujami. Catibitirujami, yiyijarã ña.

²³Tujare mejeti awasayijarã ña. Ito yicõri ña ya yutabujuri ruacõri ãmacũj^u cõamoyijarã. Ito yicõri sãta runcacõri reamuyijarã ña, ña junisinirise iorã. ²⁴Ito ña yija tucocõri, surara uja i ya surarare, Pablöre ña ya wij^u ãmi sãja wa rotiyij^u: “¿Ñe seti tudiatu masa mure?” yiroc^u, “Pablöre bajeya”, yiyij^u surara uja i ya surarare. ²⁵Ìre bajerona ña sia rãgõ tucorocati ado bajiro busiyij^u Pablo ito gag^u ujaure:

—¿Sīgũ romano masũre mũa bajeja quena ñarøjada? “Itocõ seti ña ñre”, ujarã ñna yibitibojarocati, ¿yũre bajerã yati mũa? yiyiju Pablo ito ñagũ ujure.

²⁶ Ito ñ yija tuocõri, ujũ tũ wacõri ado bajiro ñre gotiyiju ñ:

—Queno tuoiaña mũa yiroto riojũa. Ñni ãmũgũ mũa baje rotigũ romano masũ ñami, yiyiju ñ surara ujure.

²⁷ Ito ñ yija tuocõri, Pablöre senĩlayiju surara ujũ:

—¿Riti ñati romano masũ mũa ñarise?

—Iti ña yũ, yiyiju Pablo.

²⁸ Ito ñ yija, ado bajiro yiyiju surara ujũ ñre.

—Jairoguti niyeru waja yicũ yũ romano masũ ñarocũ.

Ito bajiro ñ yija tuocõri:

—Romano masũ rujearatĩ ña yũ, yiyiju Pablo.

²⁹ Ito ñ yija tuocõri, ñre baje ãmõbojarã gũirã bata rãgũyijarã. “Romano masũ ñami”, yĩ tuo masicõri, “Bujato romano masũre baje rotiyija yũ”, yĩ tuo gũiyiju ñ, surara ujũ cunĩ.

Ujarã ñasarã riojo Pablo ñ busire gaye

³⁰ Gaje rũmũ, “¿Ñe setina Pablöre tudiyijari masa?” yirocũ, paia ujarã, judio masa ujarã ñasarãre cunĩ miojuyiju surara ujũ. Ito yicõri Pablöre come mari õjacõri, ñna riojo ãmi wacõri jidi rãgõyiju.

23

¹ Judio masa ujarãre tijucõri ado bajiro yiyiju Pablo:

—Yũ ñarã yũ catirocõ Dios ñ ãmoro bajiro yisoticu yũ. Ito bajiri ñ riojo ñe usiriobeto ña yũ, yiyiju Pablo ñnare.

² Iti tuocõri paia ujũ Ananías wame cutigũ Pablo tũ rãgõrãre: “Ñre rise jabiataña”, yiyiju. ³ Ito bajiro ñ yijare ado bajiro yiyiju Pablo ñre:

—“Queno yigũ ña yũ”, yigũ ñabojaguti, ñeñaro yigũ ña mũa. Ito bajiri iti waja ñeñaro mũa tõbujaroca yigũ yigũiji Dios mure. Dios ñ rotirisena suoriti, “Cũdigũ ña mũa. Cũdigũ meje ña mũa”, yĩ mũa yũre bese ãmoja, ¿no yija ñ rotirise cũdibiticõri yũre ja rotiatĩ mũa? yiyiju Pablo paia ujure.

⁴ Ito ñ yija tuocõri, ito ñarã ado bajiro yiyijarã Pablöre:

—Dios ñ beseru paia ujũ ñasagure ñeñaro busia mũa, yiyijarã ñna, ito tũ ñarã.

⁵ Ñna ito yija tuocõri, ado bajiro cudyiju Pablo:

—“Paia ujũ ñasagũ ñaguĩji”, yibiju yũ ñarã yũ. Dios oca iti gotija, “Mũa ujarãre busitubesa”, ya ñ oca. “Ujũ ñasari masũ ñami ñ”, yũ yĩ masija, ñre busibitiborujaja yũ, yiyiju Pablo.

⁶ Judio masa ujarã ricati riti tuoĩarã ñayijarã. Gãjerã saduceo gaye tuoĩayijarã. Gãjerã fariseo gaye tuoĩayijarã. Iti masicõri oca sũo busaro busiyiju Pablo:

—Fariseo gaye tuoĩagũ ña yũ cunĩ. Yũ ñarã cunĩ ito bajiro tuoĩarã ñna. “Masa ñna godaja bero mũcana tũdi catirã yirãji”, yĩ tuoĩagũ ña yũ. Ito bajiro yũ tuoĩagũ ñajare, “Ñre seti ña”, yĩ ãmoa mũa, yiyiju Pablo ñnare.

⁷ Ito ñ yija tuocõri, saduceo gayere tuoĩarã, fariseo gayere tuoĩarã ñnamasi tuoia gãmeri busiyijarã. Sīgũre bajiro tuoĩarã ñabojarãti gãmeri bata rãgũcoayijarã ñna. ⁸ Saduceo gaye tuoĩarã ado bajiro yĩ tuoĩama ñna: “Masa ñna godaja mũcana tũdi catimenaji, Dios ñaro gãna ángel mesa manaji, ito yicõri rãmũa cunĩ manaji”, yĩ tuoĩarã ñna saduceo gaye tuoĩarãma. Fariseo gaye tuoĩarãma ado bajiro tuoĩama ñna: “Masa ñna godaja mũcana tũdi catirã yirãji, Dios ñaro gãna ángel mesa ñarãji, rãmũa cunĩ ñarãji”, yĩ tuoĩarã ñna fariseo

gaye tŵoŵarā. ⁹ Ito bajiri ricati riti tŵoŵarā ñari, ruje awasāyijarā ĩna maji. Ito yija judio masa rotirise riasori masa busirona wumu rūgūyijarā. ĩna cuni fariseo gaye tŵoŵarā ñayijarā:

—Ñejua ñeñarise yigu meje ñami āni. Damascoju ĩ waroca āngel ĩre busiru gajea. “Ito bajiro meje bajiyija”, yibitiruja manire, Diore mani cadiibitibe maji, yiyijarā ĩna.

¹⁰ Buto ĩna gāmeri tŵoŵa busija tŵocōri, “Pablöre sĭa baterā yirāji ĩna”, yi tŵoŵayiju surara uju. Ito bajiri ĩ ya surarare jiyiju ĩ. ĩnare jicōri ado bajiro rotiyiju: “Pablöre ĩna watoju āmi wacōri mŵcana mŵa ya wiju cūña”, yiyiju surara uju ĩnare.

¹¹ Iti ñami mani Uju Jesús Pablöre goaŵoyiju. ĩre goaŵocōri, ado bajiro yiyiju Jesús:

—Oca sēoña Pablo mŵ. Adiju Jerusalén ñagū yu gayere mŵ busiro bajiroti Roma ju cuni busigu yiguja mŵ, yiyiju Pablöre.

Pablöre sĭarona ĩna cunire gaye

¹² Gaje ramu coriarā judio masa minijuacōri, “Pablöre sĭaruja mani”, yi tŵoŵayijarā. “ĩre mani sĭaroto riojua, bamenaji mani, ito yicōri idimenaji maji”, yi tŵoŵayijarā ĩna. “ĩre mani sĭabeja, manijuare Dios ĩ sĭaja quena”, yiyijarā ĩna. ¹³ Sĭgū robo bajiro ito bajiro yi gāmeri busi ñarā jŵarā masacō rēto busaro ñayijarā ĩna. ¹⁴ Ito bero paia ujarā, judio masa bucŵrāre cuni busirā wayijarā ĩna. ĩna tu ejacōri ado bajiro yiyijarā ĩna:

—Gua sĭgū bajiro riti tŵoŵacōri, “Pablöre mani sĭaroto riojua, babiti, idibiti yiana mani. ĩre mani sĭabeja, manijuare Dios ĩ sĭaja quena”, yibu gua. ¹⁵ Mŵa, judio masa ujarā cuni ado bajiro mŵa yija quena. Adocāta surara ujure oca cōaña, jane busuri Pablöre mŵa tu āmi wadijaro. “Riti ĩre seti ñaja masi āmoa gua. Ado āmi waya Pablöre”, yi rao oca cōama surara ujure. Mŵa ito yija ado Pablo ĩ ejabeto riti ĩre boca sĭana gua, yiyijarā ĩna. Ito bajiri ujarā cuni, “Bau, ito ujaroja maji”, yiyijarā.

¹⁶ Pablo romio macu iti oca bajirisere masiyiju. Ito bajiri Pablöre iti oca, gotirocu surara wiju wayiju ĩ. ¹⁷ Itoju ejacōri Pablöre gotiyiju ĩ. Ito ĩ yija tŵocōri, ito gagu surara masure jiyiju Pablo:

—Āni mamure mŵ uju taju āmi wasa. Oca gotirocu yiri seyoami ĩ, yiyiju Pablo surara masure.

¹⁸ Ito ĩ yija tŵocōri, ĩ uju taju āmi wayiju ĩ. ĩ ujure ado bajiro gotiyiju ĩ:

—Gua tirūnugū Pablo yure ji ñucacōri, “Āni mamure mŵ uju taju āmi wasa”, ĩ yijare āmi wadibu yu. Mure oca gotirocu yiri seyomi ĩ, yiyiju ĩ, ĩ ujure.

¹⁹ Ito ĩ yija tŵocōri, gajero busa ĩre tŵa wacōri senĭayiju:

—ĤNe yure gotirocu yiri mŵ? yiyiju surara uju.

²⁰ Ito yija Pablo romio macu ado bajiro gotiyiju:

—Judio masa sĭgū robo tŵoŵacōri ĩna ujarā riojo Pablöre mŵ āmi watoni oca cōarā yirāji. “Riti ĩre seti ñaja masi āmoa gua”, yi ruorā yirāji ĩna. ²¹ ĩna ito bajiro mure yija tŵobeja mŵ. ĩna rāca gāna jŵarā masacō rēto busaro ma gudareco Pablöre sĭarona bocati ñarāji ĩna. “Pablöre mani sĭaroto riojua babiti, idibiti yiana mani. ĩre mani sĭabeja, ito bajiroti quenabeto tōbujacōana mani”, yi tŵoŵa ñarāji ĩna. Mŵ gotiroti gayere bocaticāma ĩna, yiyiju Pablo romio macu ujure.

²² —Yure mŵ gotirise gājerāre goti bato yibeja, yi tŵogū, “Wasa”, yiyiju surara uju ĩre.

Félix tɔ Pablɔre ɪna ɔmi wa rotire gaye

²³ Ito yija surara ɔjɔ, ɪ bero ɲarɔ ɔjarɔre jiyijɔ jɔarɔre. Ito bero ado bajiro ɪnare rotiyijɔ ɪ:

—Adi ɲami nueve tɔjaroca Cesareajɔ Pablɔre ɔmi warɔ yirɔji mɔa. Adocɔ jɔjarɔ ɲarɔ yirɔji mɔa rɔca warɔ: Doscientos ɲarɔ yirɔji gɔbona warɔ. Ito yicɔri setenta ɲarɔ yirɔji cabaru joena warɔ. Ito yicɔri doscientos ɲarɔ ɲarɔ yirɔji rearebisu yucɔri rɔcorɔ. ²⁴ Ito yicɔri Pablo ɪ jesa warocɔ cabarure bɔja yucɔɲa mɔa. ɔjɔ Félix wame cutigɔ tɔ catiguti Pablo ɪ ejare ɔmoa yɔ, yiyijɔ surara ɔjɔ ɪ bero gɔna ɔjarɔre.

²⁵ Ado bajiro ɪna rɔca Félixre papera cɔayijɔ surara ɔjɔ:

²⁶ “Yɔ Claudio Lisias adi papera cɔa. ɛ ɲati ɔjɔ ɲasagɔ Félix mɔ? ²⁷ Judio masa ɔni Pablɔre ɲiacɔri sɪa ɔmoɲi ɪna. ‘Romano masɔ ɲami ɔni’, ɪna yija tɔo masicɔri, ɪre siame yirona yɔ ya surara rɔca camotacɔ gɔa. ²⁸ ‘Iti seti ɲa ɪre’, ɪna yija tɔorocɔ, judio masa ɔjarɔ tɔ ɔmi ejacɔ yɔ Pablɔre. ²⁹ ‘Gɔa ɲicɔsabatia ɪna rotire gayere cɔdibicɔ ɲami ɔni’, yirɔ ɪre junisinicɔ ɪna. ɪre ɪna sɪa ɔmoja, ɪre ɪna tubia ɔmoja, ɲejɔa bɔto seti manicɔ ɪre. ³⁰ Judio masa Pablɔre sɪarona ɪna cɔnɪre gaye masicɔri, mɔ tɔ ɪre cɔa yɔ. ɪre oca meniri masare cɔni cɔa yɔ, ‘Ado bajiro seti ɲa ɪre’, mɔre ɪna yitoni. Itocɔ ɲa”, yɪ ucayijɔ surara ɔjɔ Félixre papera cɔagɔ.

³¹ Ito bajiri surara ɔjɔ ɪ rotiro bajiroti Pablɔre ɲami wacɔri Antipatris ejayijarɔ ɪna. ³² Busuri surara gɔbona wana ɪna ya wijɔ tɔdicoayijarɔ mɔcana. Cabaru joe wana riti Pablo rɔca wayijarɔ. ³³ Cesarea ejacɔri ɔjɔ Félixre papera ɪsiyijarɔ ɪna. Ito yicɔri Pablɔre ɪ tɔ cɔyijarɔ ɪna. ³⁴ Iti papera boca ɔmi ti tɔocɔri ado bajiro Pablɔre seniɲayijɔ ɪ:

—ɛNojɔ gagɔ ɲati mɔ? yiyijɔ ɔjɔ ɪre.

Ito ɪ yija:

—Cilicia sita gagɔ ɲa yɔ, yiyijɔ Pabloyɔa. “Cilicia sita gagɔ ɲa yɔ”, ɪ yija tɔocɔri, ³⁵ ado bajiro yiyijɔ Félix ɪre:

—“Mɔre seti ɲa”, yirɔ ɪna ejaroca ɪnare mɔ busija tɔocɔja yɔ maji, yiyijɔ Félix. Ito yija ɪ ya surarare tirɔnɔ rotiyijɔ ɪ Herodes ɲajacɔ ya wi jaja wijɔ.

24*Félix tiro riojo, “Seti ma yɔre”, Pablo ɪ yire gaye*

¹ Co dɔjamocɔ rɔmɔri bero paia ɔjɔ Ananías wame cutigɔ, ito yicɔri judio masa bɔcɔrɔ rɔca Cesareajɔ ejayijarɔ. ɪnare busi ɪsigɔ Tértulo wame cutigɔ ɪna rɔca ejayijɔ. Cesareajɔ ejacɔri ɔjɔ tɔjɔ wayijarɔ ɪna, “Pablɔre seti ɲa”, yirɔ warɔ. ² Ito yija ɔjɔ Félix Pablɔre jiwio rotiyijɔ. “Pablɔre seti ɲa”, yirocɔ ado bajiro yiyijɔ Tértulo Félixre:

—Queno ya yɔ ɔjɔ mɔ. Mɔ masirisena sɔriti, oca ma manire. Ito bajiri ɲejɔa tɔo gɔire ma manire. Ito bajiri jeyaro quena ɲa adi sita. Adi sita gɔna masare queno ejabɔa mɔ. ³ Ito bajiro mɔ yisotirise masicɔri masa jeyaro mɔre wanɔama. Yɔ ɔjɔ bɔto yɔ rɔcɔbɔogɔ, queno ya mɔ, ya gɔa. ⁴ Yoari yɔ busija, mɔ moaroti mɔre ruyuriobogɔja mɔcana yɔ. Ito bajiri yɔre queno yicɔri yoari mejeti yɔ busija tɔoya maji. ⁵ ɔni ɲami masare ɔsirioro yɪ jaigɔ. Co cɔto rɔyabeto wa ucucɔri judio masare oca riawɔso ucuami ɪ. Jesú Nazaret gagɔre tɔorɔnɔrɔ ɔjɔ ɲami ɔni. ⁶ Dios ya wi ɲeɲo ɔmogɔ ito ɔno sɔjarɔna meje rɔca sɔjaɲi ɔni. Ito bajiri ɪre ɲiacɔ gɔa. Gɔa ɲicɔsabatia ɪna rotiado bajiro, “ɪre seti ɲa”, yɪ ɔmobjacɔ gɔa. ⁷ Ito bajiro gɔa yɪ ɔmobjarocati surara ɔjɔ Lisias gɔa tɔ ejacɔri sɔoro yicɔri gɔare, Pablɔre ɛmagɔquɪ. ⁸ Ado bajiro gɔare yiquɪ ɪ: “

‘Pablöre seti ña’, mua yi ãmoja, adi sita gagu uju Félix tu wasa”, yiqui ñ guare. Ito ñ yija tuocõri, ado bajiro yicu gua: “Mumasiti, ¿ñe seti ñati mure? yi seniñaita mu. Ito bajiro mu seniñaja bero gua gotirise, ‘Riti ña’, yigu yigujaja mu”, yicu gua Lisiasre, yiyiju Tértulo Félixre.

⁹ Ito ñarã ñ rãca gãna judio masa cuni, “Riti ña”, yiyijarã ña. ¹⁰ Ito yija Félix Pablöre ãmo buyeyiju, “Busiya”, yirocu. Ito ñ yija ticõri, busisuo yiju Pablo:

—Yu masia, adi sita gagu uju iti ramuju ñaswora ña mu. Ito bajiri mu riojo wanu quenacõri, “Ñe seti ma yure”, yirocu busigu ya yu. ¹¹ Jua gubojeno ramuriti taja maji Jerusalénju Diore rucubugugu ya ejaja bero. “¿Riti ñati?” mu yija, gajerãre seniñaña mu. ¹² Nocãta Dios ya wiju minijuacõri jãjarã rãca ya busi tuoñaja, tibiticã ña. Ito yicõri minijuara wiriju masare ya riawusoja, ito yicõri cutoja ya riawusoja, nocãta yure tibiticã ña. ¹³ Yure tigoana roboti, “Seti ña ñre”, yi goti masimenaji ña. ¹⁴ Adi ñasarise mure goti rëtobugu ya yu. Yu ñicusabatia ña yiado bajiroti, Jesure tuorãncõri Diore rucubugoa ya. Ña, “Ñe seti ña”, yure yirã, Jesús oca bajirisere, “Baroti baja ruore gaye ña”, yama ña. Diore rucubugugu ñari Moisés ñ rotirise gaye rucubugoa ya. Ito yicõri Diore goti ñsiri masa ña ucare gaye cuni rucubugoa ya. ¹⁵ “Ñeñaro yirã godarã, queno yirã godarãre cuni tãdi ña catiroca yigu yiguñi Dios”, yama ña. Yu cuni ñnare bajiroti tuoña. ¹⁶ Ito bajiri quenarise riti ya yu, Dios riojo, masa riojo cuni, “Seti ma yure”, yu yija quenaroti, yiyiju Pablo.

¹⁷ ‘Co rodo meje gaje cutoriju wa ucucõri, Jerusalénju tãdi ejacu ya. Jerusalénju tãdi ejacõri bojoro bujarãre niyeru batocu ya. Ito yicõri Diore rucubugugu ñre yiari waibucurã soe ñsicu ya itoju. ¹⁸ Dios ya wiju ito bajiro yu yi ñaroca judio masa Asia sita gãna rãca yure ti bujacã. Gua masa yisotire gaye ñeñaro yirise ya coe ñtoroca, yure ti bujacã ña. Dios ya wi totiju jãjarã masa manicã ya rãca. Ito yicõri riawusarã manicã. ¹⁹ Asia sita gãna Dios ya wiju ya ñaroca yure tigoana, “Ñe seti ña”, yirã, gotirã wadirujama. ²⁰ Ña gotirã wadibeja, ña ado ñarã, gua judio masa ujarã riojo, “Ado bajiro seti ñacu ñre”, ña yi gotija quena. ²¹ Coji ña riojo oca são busaro ado bajiro busicu ya: “Godana macana tãdi catirã yirãji”, yicu ya. Ito bajiro yu yicati bero ñajare, “Ñe seti ña”, yirãji mua yicu ya ñnare, yiyiju Pablo Félixre.

²² Ito ñ yija bero, “Queno yirã ñama Jesure tuorãncurã”, yi tuoñacõri, ado bajiro yiyiju Félix judio masare:

—Itocõti tuocuja maji yu. Surara uju Lisias ñ ejaroca, “Seti ña ñre, seti ma ñre”, yi besecuja yu, yiyiju Félix judio masare.

²³ Ito bajiri Félix tubiara wiju Pablo ñ tujatoni ñ ya surarare tirũnu rotiyiju. “Tubiara wi tu jabeto ñ ñi ñmoja rëobeja. ñ baba mesa ña ejaja, ticõama. Rëobeja. Gajerã ñ baba mesa ñre ejabua ñmoja, ejabujaja quena”, yiyiju Félix. Ito ñ yija bero wacoayiju ñ.

²⁴ Ito bero yoa busari ejayiju Félix macana ñ manajo Drusila rãca. Judio maso ñayijo iso. Ito ejacõri Pablöre ji rotiyiju ñ. ñ ejaja ticõri, “Jesucristore mu tuorãncurise gaye gotiya guare”, yiyiju Félix. ²⁵ Pablo ado bajiro gotiyiju ñre: “ ‘Queno corocõ ñaña’, yire gaye gotiamu Dios manire. Manire ñeñaro yiroto amobojacati ñeñaro yibitiruja manire. Co ramu man ñeñaro yigorere waja senigũ yiguñi Dios manire”, yiyiju Pablo. Ito bajiro ñ yija tuocõri, ucayiju Félix.

—Wasa. Yu no yibitiju macana mure ji ñucacuja gaje tuo remorocu, yiyiju Félix Pablöre.

²⁶ “Ī yure niyeru ĩsija, ĩre bucōacuja yu”, yi tŋoĭa wacu, biyaro Pablöre ji ñucayiju ĩ, ĩ rāca busirocu. Ito bajibojarocati ĩ āmoro bajiro meje yiyiju Pablo. ²⁷ Ito ĩ yiroca riti jua rodo rētayiju. Iti jua rodo bero Félix uju ĩ ñarise budiyiju. Ito yicōri Pórcio Festo wame cutigu ĩre uju wasoayiju. Félix uju ĩ ñarise ĩ budiroto riojua judio masa rāca queno ñarocu, Pablöre bucōabisiju ĩ maji.

25

Festo tiro riojo Pablo ĩ busire gaye

¹ Festo udia rumuti ĩ uju sājaja bero Cesareana ñacōri Jerusalénju wa ucugu wayiju. ² Ito ĩ ejaroca paia ujarā ito yicōri, judio masa ujarā ñasarā, “Pablöre seti ña”, yirona ĩre gotirā ejayijarā:

³ —Guare queno yiya mu. Pablo ado Jerusalénju ĩ ejatoni ji ñucaña mu, yi josayijarā ĩna Festore.

Īnarioti ado bajiro busicāyijarā itiriojua: “Pablöre ĩ ji ñucaja ma gudareco ĩre sīacōana mani”, yi tŋoĭabojayijarā ĩna.

⁴ ĩna ito yija Festojua ado bajiro yiyiju ĩnare:

—Itoju Cesareaju tubiara wiju ñacāmi Pablo. Ito bajiri, “Yoari mejeti itoju yumasiti wacuja”, yi tŋoĭa yu. ⁵ Mua rāca gāna coriarā ujarā ñarā yu rāca warujama. Seti ĩre ñajama, yu rāca wacōri, “Seti ña ĩre”, yirā warujama ĩna, yiyiju Festo ĩnare.

⁶ Jua dajamocō rumuricō Jerusalénju ñacōri, Cesareaju tūdi wayiju Festo mūcana. ĩ eja busuari rumu ĩna oca gāmeri seniñari wiju wayiju Festo. Itoju ejacōri Pablöre ji ñucayiju ĩ. ⁷ Pablo ĩ sāja ejaroca judio masa Jerusalén wadiana ĩ tū eja rūgūyijarā. “Seti jaje ña ĩre”, yibojarāti, “Iti ña seti ĩre ñasarise”, yi goti rētobu masibisijarā ĩna. ⁸ Ito ĩna yija tŋocōri, “Yure seti ma”, yirocu ado bajiro yiyiju Pablo:

—Gua judio masa rotirise cudibicu meje ña yu. Dios ya wi ñeñogū sājabiticu yu. Ito yicōri Roma gagu ujure cudibiticō yibiticu yu, yiyiju Pablo ito tŋo rujirāre.

⁹ Judio masa rāca queno ñarocu, Festojua ado bajiro seniñayiju Pablöre:

—¿Jerusalénju wa āmoati mu? Jerusalénju masa tiro riojo, “¿Seti ñati mure?” yi yu seniñare, ¿āmoati mu? yiyiju Festo Pablöre.

¹⁰ Ito bajiro ĩ yija tŋocōri, ado bajiro cūdiyiju Pablo:

—Meje. Adoju ña yu, “Mure seti ña, mure seti ma”, ujarā ĩna riojo gotiroju ña yu. Adoju Roma gagu uju ĩre ejabuari masa, “Mure seti ña, mure seti ma”, yirā tūju ña yu maji. Adoju ñaraja yure. “Judio masare ñeñaro yibitiqui ĩ”, yi masia mua. ¹¹ “Īre buto seti ña”, yicōri yure mua sīa āmoja, no yicōri mañobicuja yu. “Īre buto seti ña”, yi masibitibojarāti judio masa tūju sīgūjua yure cū masibea mua. Roma gagu ujumasiti, “Seti ña mure, seti ma mure”, ĩ yire āmoa yu quenogoroa, yiyiju Pablo Festore.

¹² Pablo ito ĩ yija tŋocōri, ĩre busi ejabuari masa rāca busiyiju Festo. Ito yicōri ado bajiro yiyiju Pablöre:

—“Roma gagumasiti, ‘Īto baja’, ĩ yire āmoa yu”, mu yija tŋocōri, mure uju tūju cūna gua, yiyiju Festo Pablöre.

Uju Agripa tiro riojo Pablo ĩ busire gaye

¹³ Ito bajija bero yoa busari uju ñasagu Agripa wame cutigu ĩ rījoro Berenice wame cutigo rāca, Cesareaju ejayijarā ĩna. Festo mamu uju ĩ wasoare ñajare, “Queno baja mu”, yirona wayijarā ĩna. ¹⁴ Yoa busari ĩ ñaja bero Pablo gayere busiyiju Festo, uju Agripare.

—Y_u _uj_u wasoaroca Félix budi wac_u sīg_u āmug_u ī tubiar_u _uñami ado.
¹⁵ Jerusaleñj_u y_u _uñaroca paia _ujarā ito yicōri judio masa b_uc_urā, “Īre seti _uña. Ito bajiri Īre sīaja quena”, yicā ĩna y_ure. ¹⁶ Ado bajiro ĩnare c_udic_u y_u: “G_ua romano masa g_ua yisotirise ado bajiro bajaia. ‘Īre seti _uña’, yirā riojo, ‘Ado bajiroj_ua bajaia, y_ure seti ma’, ĩ yiroto rioj_ua sīare ma g_uare, yic_u y_u”, yiyij_u Festo Agripare. ¹⁷ Ito bajiri judio masa ĩna ejaroca, _uj_u y_u sājaja bero, “Īre seti ma, Īre seti _uña”, _ujarā ĩna yiroj_u yoari mejeti wac_u y_u. Iti wij_u ejacōri Pabl_ure āmi rotic_u y_u. ¹⁸ Y_u t_uoīaja, ado ejarā judio masa, “Īre b_uto ñeñarise seti _uña”, yirā yirāji, yibojac_u y_u. Ito yibojarocati, “Itocō jaje seti _uña”, y_i masibiticā ĩna. ¹⁹ “G_ua rāc_ub_uosotirisere rāc_ub_uobeami ĩ. ‘Godabojag_ut_i m_ucana t_udi catiami Jesús’, y_i r_uomi Pab_ulo. Īre seti _uña”, yirona iti riti goticā ĩna. ²⁰ Iti oca bajirisere queno masibiticōri, Pabl_ure ado bajiro senīac_u y_u: “Jerusaleñj_u, Īre seti ma, Īre seti _uña’, ĩna y_i beseroj_u, ĩwa āmoati m_u?” yibojac_u y_u Pabl_ure. ²¹ “Meje, Roma gag_u _uj_u Augusto wame c_utig_u, ‘Īre seti _uña, ito yicōri Īre seti ma’, Īyire āmoa y_u”, yiquī Pab_ulo. Ito ĩ yija t_uocōri, “No y_u cōa āmori r_um_u Roma gag_u _uj_u t_uj_u m_ure cōac_uja. Adocāta tubiara wij_u ñatīñag_u ya m_u maji. No y_u cōa āmori r_um_u gajero m_ure cōac_uja y_u”, yic_u y_u Pabl_ure, yiyij_u Festo Agripare.

²² Ito yija Agripa ado bajiro yiyij_u Festore:

—Y_u c_uni Pab_ulo ĩ b_usirere t_uo āmoa y_u, yiyij_u Agripa, Festore:

—Bau, jane busuriti Pab_ulo ĩ b_usirere t_uog_u yig_uja m_u, yiyij_u Festo Agripare.

²³ Ito bajiri, busuriti Agripa ĩ rījoro Berenice, Pab_ulo ĩ b_usija t_uorā ejayijarā ĩna. Itoj_u ejacōri sōbajiro ñasag_u _uña y_u, y_i t_uoīa minijuaa wij_u sājayijarā ĩna. Surara _ujarā rāca, ito yicōri iti c_uto _ujarā ñasarā rāca sājayijarā ĩna. ĩna sājaja ticōri, Pabl_ure ĩ rotijij_u Festo. ²⁴ Pab_ulo ĩ ejaia ticōri, itoj_u minijua _uñarāre ado bajiro yiyij_u Festo:

—Y_u _uj_u Agripa, ito yicōri g_ua rāca minijua _uñarā, tiya āni _uñami Pab_ulo. Jājarā judio masa “Īre seti _uña”, y_i b_usiamā ĩna y_ure, Jerusaleñj_u ito yicōri adoij_u Cesareaj_u c_uni. “Ī godacoar_ujami”, yire gayere b_usi tarojobeama ĩna. ²⁵ Y_u t_uoīaja, seti ñasarise ma Īre. Ito bajiri, “Godar_ujami ĩ”, y_i masibea y_u. “Roma gag_u _uj_u riojo, ‘Iti m_ure seti ma, iti m_ure seti _uña’, ĩ yicato bajiroti _uj_u t_u cōac_uja”, y_i t_uoīa y_u. ²⁶ “Iti _uña oca ñasarise Pabl_ure”, y_i y_u _uj_ure papera uca masibea y_u. Ito bajiri Pabl_ure ĩ ñucam_u y_u, m_ua riojo, quenogorama y_u _uj_u Agripa m_u senīatoni. Ito bajiro m_u senīaja bero iti oca t_uocōri ucag_u yig_uja y_u Augustore. ²⁷ Rocati, “Iti seti _uña Īre”, y_i masibitibojag_ut_i, y_u Pabl_ure cōaja, rocati mec_uri masere bajiro yig_uja y_u, yiyij_u Festo Agripare.

26

Y_u gotirise t_uoya, _uj_u Agripare Pab_ulo ĩyire gaye

¹ Ito ĩ yija t_uocōri, Pabl_ure b_usi rotijij_u Agripa:

—M_umasiti, “Iti seti ma y_ure”, y_i gotiya, yiyij_u ĩ.

Ito ĩ yija t_uocōri, “B_usig_u wag_u ya y_u”, yiroc_u ĩ ya āmo ñ_um_uoyij_u Pab_ulo. Ito yicōri b_usis_uoyij_u ĩja:

²⁻³ —Y_u _uj_u Agripa, m_u t_uoro riojo b_usig_u wag_u queno wan_u quenacōri b_usig_u wag_u ya y_u. G_ua judio masa g_ua yisotirisere queno masia m_u. G_ua t_uoīa b_usisotirise c_uni queno masia m_u. Ito bajiri judio masa, “Īre seti _uña”, ĩna yibojarisere m_u tiro riojo itire gotig_u ya y_u. Queno y_u gotirisere _usiriobic_ut_i t_uo jeoya, yiyij_u Pab_ulo Agripare.

Jesure y_u masiroto rioj_ua ado bajiro bajic_u y_u maji, Pab_ulo ĩyire gaye

⁴Yn ñarã judio masa jeyaro yn ñagore masiama ña. Yn ya cuto jaibicuacã yn ñagore ito yicõri Jerusalénju yn ñagore cuni queno masiama ña. “Jaibicu ñagũju, mani masa yisotirise gayere cãdiquĩ ĩ. Ito yicõri iti gayere riasotiquĩ ĩ”, yi masirãji ña yure. ⁵Gua masa fariseo gaye tũoĩarã, ña ñama buto Moisés ñayora ĩ rotirise gaye rãcũbuorã. Macuacã yn ñacatijujuti fariseo gaye ña tũoĩarise tũoĩasoticu yn. “Ito bajiro bajiquĩ ĩ”, ña yi ãmoja, riti yirãji ña. ⁶“Godanare mucana tũdi ña catiroca yigu yigũja yn”, yi goti yucãni Dios gua ñicũsabatiare. Ito bajiro yn tũoĩajare, “Īre seti ña”, yicõri yure ãmi wadiama ña. ⁷Dios ĩ yicato bajiroti yiotire bocatirã yama gua masa jua gũbojeno buturi ñarã. Ito bajiri ñamiri, ãmuari Diore rãcũbuo ñama ña. Ito yicõri Diore cãdi ñama ña. Yn cuni ñinare bajiroti rãcũbuo itire. Iti gaye yn tũoĩajare, “Īre seti ña”, yama ña. ⁸¿No yija, “Godanare mucana tũdi catiroca yibiquĩji Dios”, yi tũoĩati mũa? yiyiju Pablo uju Agripare.

Jesure masirãre rocati yi ãmocũ yn maji, Pablo ĩ yire gaye

⁹Gaje ado bajiro busi remoyiju Pablo:

—“Jesũs Nazaret gagure tũorũnarãjuare ñeñaro yisarũja yure”, yi tũoĩabojacu yn maji cajero. ¹⁰Ito yn tũoĩacato bajiroti yicu yn Jerusalénju. Paia ujarã ña rotirisena, Jesure tũorũnarãre tubiara wiju cũcu yn. Jesure masirãre ña sĩaja, “Ito bajiroti uja”, yi tũoĩacu yn cuni. ¹¹Coji meje Jesure tũorũnarãre ñeñaro ña tũbũjaroca yicu yn. Judio masa minijuari wiju ñinare ãmi sãjacõri ñeñaro ña tũbũjaroca yicu yn. Ito yicõri, “Jesure masibea gua”, ña yijaro yirocu, ñinare usirioro yi codecu yn. Ñinare buto junisinicõri ñinare suyacu yn, gaje cutoju suacõri, ñeñaro tũbũjaroca ñinare yirocu.

Ado bajiro Jesure masisnocũ yn, mucana Pablo ĩ yire gaye (Hch 9.1-19; 22.6-16)

¹²Ito bajiro yirocu Damasco cutoju wacu yn. Paia ujarã ña rotija tũocõri, itoju wacu yn. ¹³Yn uju, ma wacu, buto ãmacañi rẽtoro busurise ticu yn ãmũa gudareco tũjaroca. Iti busurise yure sĩaticu ito yicõri yn rãca wacanare cuni. ¹⁴Ito bajijare ñarocõti quedicoacu gua. Ito yija, hebreo ocanã ado bajiro yure busija tũocu yn: “Saulo Saulo, ¿no yija yure ñeñaro yi ãmoati mũa?” yire oca ruyucu ãmacũju. “Ito bajiro mũa yija mũmasiti ñeñaro tũbũjagu ya mũa. Adocãta mũa ya ruju jota mũa jajuja, juniroja mure cuni. Itioni yigu bajiro ya mũa”, yi ruyucu oca yure ãmacũju gaye. ¹⁵Ito yijare, “¿Noju gagu yure busiati mũa?” yicu yn. Ito yija mani Hju ado bajiro yiquĩ yure: “Yn ña Jesũs ñeñaro yi ãmogũ mũa josaguti. ¹⁶Wumũ rũgũña. Yure moa ĩsijaro ĩ yirocu, mure goaĩoa yn. Ito bajiri yn oca masare goti batogu yigũja mũa. Adocãta mũa tirise, gotigũ yigũja mũa. Ija mure yn ĩroti gaye cuni goti batogu yigũja mũa. ¹⁷Judio masa, ito yicõri judio masa meje ñarã cuni mure ña sĩa ãmoja mũa rãca ñacũja yn. Masa jeyarore yn oca gotijaro Pablo, yirocu ña tũ mure cõa yn. ¹⁸Ña tũ mure cõacũja yn, yn oca ña tũo masitonĩ. Yn oca mũa gotija ñeñaro yi ñabojana, quenarise yi ñarã yirãji ĩja. Rãitĩaroju ñabojana busuroju ñarã yirãji mucana. Yn ñagũ yigũja ña uju. Rãmũ ĩ rotirise cãdirã meje ñarã yirãji ña. Yure ña tũorũnũja, ñeñaro ña yirisere ãcabojocũja yn. Ito bajiri Dios ĩ besecãna rãca catitũñarã yirãji ña”, yi ruyucu oca yure, yiyiju Pablo Agripare.

Jesũs ĩ roticature yiro robo cãdicũ yn, Pablo ĩ yire gaye

¹⁹Ito bajiro ãmacũju ruyuja tũocõri, yiro bajiroti cãdicu yn Jesure. Yn uju Agripa, Jesũs ĩ roticature cãdibiticõ yibiticu yn. ²⁰Ī “Yiba”, yicato bajiroti Damasco gãnare Jesũs oca gotisnocũ yn. Ito bero Jerusalén gãna Judea sita

gãna ñajediro, ito yicõri judio masa mejere cuni, ñ ocare goti ucucu yu. “Mua ñeñaro yirise jidicãcõri, Dios robo bajiro tuoñaña mua. Ito yicõri quenarise yiba, gãjerã, ‘Diore masirã ñama’, ñna yi ti masitoni”, yicu yu ñnare. ²¹ Ito bajiro yu gotija tuocõri, judio masa yare ñiacã Dios ya wiju. Ito yicõri yare sãa ãmocã ñna. ²² ñna ito bajiro yi ãmobojarocati, Dios ejabuaquĩ yare. Adocãta cuni yare ejabuami Dios. Ito bajiro Dios oca gotia yu ñasari masa ujarãre ito yicõri ñari masa mejere cuni. “Ito bajiro rêtaro yiroja”, Moisés ñayoru ñ goticãdo bajiroti, ito yicõri Diore goti ñsiri masa ñna goticãdo bajiroti iti gayere muare gotia yu. ²³ Ado bajiro yĩni Moisés ito yicõri Diore goti ñsiri masa: “Dios ñ cõagũ quenabeto tõbujagu yiguĩji. Ito bero godagu yiguĩji. Ñ ñagũ yiguĩji godabojaguti cajero catiũogu. Mucana caticõri masa ñna tuo masiroca yigu yiguĩji. Ito yicõri ñre tuorũnũrãre masogu yiguĩji. Judio masa, judio masa mejere cuni masogu yiguĩji”, yi ucañi ñna, yiyiju Pablo.

Cristore ñ tuorũnũroca Agripare Pablo ñ yi ãmore gaye

²⁴ Ito bajiro ñmasiti Pablo ñ gotija tuocõri, Festo oca sãoro busiyiju:

—Tuo masibeia Pablo mu. Buto mu papera riasotija mu tuoñarise wisacoayija mure, yiyiju Festo Pablöre.

²⁵ Ito ñ yija tuocõri, ado bajiro cadiyiju Pablo:

—Meje yu uju mecubesame yu. Ado robojua bajia. Yu busirise queno tuoñacõri busia yu, ito yicõri riti ña, yiyiju Pablo Festore. ²⁶ Ito yija busi remogu ado bajiro yiyiju Pablo uju Agripare: “Yu busirise queno tuo masia mu. Ito bajiro tuo güibicatu mu tuoro riojo busia yu. Iti jeyaro yu busirisere queno masia mu. Adi Jesús oca yeyo gotire meje ña. Masa ñna tiro riojo rêtare ña. ²⁷ Yu uju Agripa, ¿Diore goti ñsiri masa ñna gotigore tuorũnũati mu? Tuorũnũa mu, yu tija”, yiyiju Pablo Agripare.

²⁸ —¿Iti jabetacã yare busicõri, “Jesure rãcubũogu yigũja mu”, yati mu yare? yiyiju Agripa Pablöre.

²⁹ Ito ñ yija tuocõri, ado bajiro yiyiju Pablo ñre:

—Oca jairo yu busija jabetacã yu busija cuni, mure yiari Diore senigũ ya yu. Ito yicõri ado yu busija tuorã jeyarore yiari Diore senigũ ya yu. Jesure yu tuorũnũro bajiro mua tuorũnũtoni. Yu Jesure tuorũnũro bajiroti mua tuorũnũre ãmoa yu. Ito bajiobarocati yu robo bajiro tubiara wiju ñacõri meje mua tuorũnũre ãmoa yu, yiyiju Pablo ñnare.

³⁰⁻³¹ Ito bajiro Pablo ñ yija bero Agripa, Festo, Berenice itiju minijua ñana cuni ricati wacõri oca bajirisere itire busirã wayijarã ñna. Ito bajiro ñnamasiti ado bajiro gãmeri busiyijarã ñna.

—Ñe seti ma ñnire. Ito bajiro sãabitiraja ñre. Ito yicõri tubiara wiju ñabitiraja ñre, yiyijarã ñna.

³² Ito yija Agripa ado bajiro yiyiju Festore:

—Roma gagu uju, ñ oca quenore ãmoa yu, ñ yibeto bajia, adocãta jidicã ecocõboñi ñ ña, yiyiju Agripa Festore.

27

Pablöre Romaju ujarã ñna cõare gaye

¹ Ito yija, “Pablo ito yicõri ñ rãca tubiara wiju ñarãre cuni Italia sitaju cõaraja mani”, yiri seyofni ujarã. Ito bajiro yicõri sigũ Julio wame catigure guare Italiaji ãmi wa roticã ñna. Roma gagu uju ñ ya surara coderi masu ñaquĩ Julio.

² Ito bajiro Adramitio wame catiri cuto gaga cumana wasuocũ gua mucana. Asia sita cãtori majadori ti ucuro warica ñacu itiga cuma. Sigũ Aristarco wame catigu waquĩ gua rãca. Macedonia sita Tesalónica wame catiri cuto

gaga ñaquĩ ĩ. ³ Cesareana wasuocũ gua. Ito bajiri gaje ramũ Sidónju ejacu gua. Itoju ejacõri Pablöre queno ti maicõri ĩre queno yiquĩ Julio. Iti cuto gãnare ĩ baba mesare ĩ ti ucu amoja ĩre rëobitiquĩ Julio. Ito yicõri ĩ baba mesa ĩre bare eca amoja, ĩre ĩna ejabua amoja cuni rëobitiquĩ Julio. ⁴ Ito Sidõnre wacoacu gua. Ito gua waroca buto mino wëatucu guare. Ito bajiri riojo wa masibiticu gua. Chipre wame cutiri yoga gaje ñajare wacu gua. Ito bajiri gãcodujajare ñacu iti yoga. Itoju mino buto wasabiticu. ⁵ Cilicia sita, Panfilia sita, riojo rëtacu gua. Ito rëtacõri Licia sita Mira wame cutiri cuto ejacu gua.

⁶ Ito ejacõri surara uju Julio Italiaju warica coga cuma ti bujañi ĩ. Itiga cuma Alejandría gaga ñayiju. Itiga ĩ bujaja bero warona itigaju sãjacu gua mucana.

⁷ Mino buto iti wëajare, co ramũ meje ñacõri, josari Gnido wame cutiri cuto ejacu gua. Riojo rëtacu gua itore. Gua waro riojo buto mino iti wëajare, riojo wa masibiticu gua. Jëa wacõri Salomón wame cutiri cuto rëtacu gua. Ito yicõri Creta wame cutiri yoga rãja wacu gua. ⁸ Ito gani rãja wacõri, josari Lasea wame cutiri cuto tu, “Quenari Jetacari”, wame cutiro ejacu gua.

⁹ Gua waroca jaje ramuri godacu guare. Juebucu iti cõñajare waroto guijo ñacu riaca jajosa ĩja. Ito bajiri: “Ado bajiro mua yija quena”, yiquĩ Pablo ĩnare.

¹⁰ —Yu ñarã yu tija adi mani warise, guijoro rëtaru yiroja manire. Mani ya cuma rujacoaro yiroja. Ito yicõri gajeoni cuni rujacoaro yiroja. Mani cuni godacoarã yirãji gajea. Yu tuoiaja adoti tujaraja mani maji, yibojaquĩ Pablo ĩnare.

¹¹ Ito bajiro ĩ yibojarocati Pablöre tuorãnubitiquĩ surara uju. Iti cuma uju, ito yicõri iti cuma weatugare ĩnare riti queno tuorãnucũ surara uju.

¹² “Guijoro ñaroja”, yi masicõri, iti jetacaju juebucu rëta amobiticã gãjerã, gua rãca warã. Ito bajiri ado bajiro tuoiaçã ĩna: “Iti yoga rãja wacõri Fenice cutoju juebucu rëtoraja manire. Rujasõa busa ñajare buto mino wãbetoja itoju”, yi tuoiaçã ĩna.

Īnare mino wëare gaye

¹³ Ito buto mino wëabeja ticõri, “Feniceju ejarã yirãji mani”, yi tuoiaçã ĩna. Ito bajiro tuoiaçõri wasuorãti iti yoga tu rãja wacu gua mucana. ¹⁴ Ito bero nocõ mejeti cumaju buto mino wãcu. Ūmacañi ĩ joejea wadiro gaje ñajare gãcodujare wadicu iti mino. ¹⁵ Iti cumare buto wëacoacu mino. Ito bajiri riojo wa masibiticu gua. Ito bajiri mino iti ami waroti ticõacu gua ĩja. ¹⁶ Ruja yoga jaibiti yoga Cauda wame cutiri yoga totoju wëasabitiju wacu gua. Ito bajiri josari cuma mutacã gua sia yocatire amicu gua. ¹⁷ Gua maojeoja bero jajoca cuma gua wacatigare, jũgubona siari cũcã moari masa, mino iti wëaja wadirujabe yirona. Ito bero, “Sirte wame cutiriju jaju mino iti wëacoaja queditua rujaboroja”, yi tuoiarã, mino iti wëaturise saya rujioçã ĩna ĩja. Ito bajiri mino iti wëacoaro bajiroti wacu gua ĩja. ¹⁸ Ito bajiri gaje ramũ buto iti mino wëa rëtocũjare, cuma bucua gaye gajeoni cõaroasucã ĩna. ¹⁹ Mucana gaje ramũ ĩnamasiti cuma bucua ñarise gajeoni cõaroacã ĩna. ²⁰ Co ramũ meje ide bueri iti bue rëtocũjare ñocõa cuni ruyubiti, ūmacañi cuni ruyubiti bajicã. Ito yicõri buto mino wãcu guare. Ito bajiri ito bujjare, “Catiado ma mani, catire ma manire”, yi tuoiaçu gua.

²¹ Yoari co ramũ meje babiticu gua. Ito bajiri iti ticõri wamũ rũgũcõri busiquĩ Pablo:

—Creta yogaju yu busiroca mua tuoja, quenoti ejaboyija, yiquĩ Pablo. Itoju manĩ wadibeto bajijama, cuma bucua cuni ñeñabitiboadoja. Ito yicõri gajeoni cuni godabitiboadoja. ²² Adocãta tuoia oca quedĩ yibesa. Adi cuma, cuma iti godabojarocati, sigũja goda yimenaji manĩ. ²³ Dios ñami yu ũju. Ito

yicōri ĩre r̥ac̥u̯o̯a yu. J̥i̯u ñami Dios ñaro gagu ángel ĩ cōaru, yure goami. ²⁴ ĩ ángel ado bajiro gotimi yure: “Gũibesa. Roma gagu ujure, ‘Seti ma yure’, yigu yiguja mu. Diore mu senija tuoñi Dios mure. Ito bajiri mu r̥aca g̃ana cuma w̃ar̃a ñarocōti cati jedicōr̃a yir̃aji”, yimi ángel yure. ²⁵ Ito bajiri oca s̃eoña yu ñar̃a mua. Diore tuoñ̃na yu. Ito bajiri, “Ángel ĩ gotiro bajiroti r̃etaro yiroja”, yĩ tuoña yu. ²⁶ G̃udareco yogaju queditua rujabojar̃ati godamenaji mani, yiquĩ Pablo guare.

²⁷ Ito bero juaji semana bero Adiático wame cutirita itajuraju ñacu g̃ua, mino guare iti w̃eacōajare. Ñami g̃udareco iti cuma moari masa, “Sitaju ejar̃a ya mani”, yic̃a ĩna. ²⁸ Ito yicōri g̃utag̃a yutamana cano yicōri ide uc̃ar̃isere cōiac̃a ĩna. Treinta y seis metros uc̃aro ñacu ito. Yoa busari mac̃ana ĩna cōiaja veintisiete metros uc̃aro ñacu. ²⁹ G̃uta quedituare g̃uir̃a, juariagari come guji cutirise come mana cano yicōri cōaroac̃a ĩna, cuma iti waja t̃uatujaro yirona. Cuma uc̃itutujare ito bajiro yic̃a ĩna. Ito bajiri ejori iti busure am̃or̃a Diore senic̃a ĩna. ³⁰ Ito bajiroca riti rudire tuoñ̃ac̃a iti cuma moari masa. Ito bajiri cuma ĩgũej̃ua, cuma buc̃ua ñiarotire come cōaroar̃a yama yiado bajiro cuma jaibitigac̃a rujioc̃a ĩna. ³¹ Ito bajija ti masicōri, surarare ito yicōri ĩna ujure ado bajiro gotiquĩ Pablo:

—Ĩna adi cuma moari masa ĩna rudija, mani adi cuma tujar̃a godacoar̃a yir̃aji, yiquĩ Pablo surarare.

³² Ito ĩ yija tuõcōri, cuma jaibitiga siara mare yije tacōc̃a ĩna, “Iti am̃oroti wajaro”, yirona.

³³ Busuri j̥i̯u jabeto ba rotiquĩ Pablo guare:

—Juaji semana r̃eta, canimenati, bamenati mua ñaroca. ³⁴ Mua jabeto bare am̃oa yu. “Catiba”, yirocu m̃uare ba rotia yu. Ñejua r̃etabetoja m̃uare. Catir̃a yir̃aji mua ñarocōti, yiquĩ Pablo guare.

³⁵ Ito yĩ tuõcōri ĩ ya am̃ona naju am̃i r̃ucocōri, “Queno ya mu”, yiquĩ Diore gua tiro riojo. Ito yicōri jabetac̃a igata am̃icōri baquĩ ĩ. ³⁶ Ito ĩ yija ti wañcōri, oca s̃eocu g̃ua. Ito bajiri gua ñarocōti bac̃u itire. ³⁷ Doscientos setenta y seis masa ñar̃a ñacu g̃ua iti cuma war̃a. ³⁸ No g̃ua ba am̃oroc̃o bac̃u g̃ua. Ba tuõcōri trigo bujuri cōaroacu g̃ua, cuma buc̃ua b̃uto busa jayajaro yirona.

Cuma buc̃ua iti rujare gaye

³⁹ Iti busuroca iti cuma moari masa ruja yogaju jaju iti ruyuja tic̃a ĩna. “Ito bajiro wame cutia”, yĩ masibis̃i ĩna iti yogare. Iti sita wame masibitibojar̃ati, “Cuma majado iti quenaja tito maji”, yic̃a ĩna. ⁴⁰ Ito bajiri come gujiro ñiaroti ĩna siareye yije tac̃a ĩna. Ito bajiri ide watoj̃ati tujacoari seyocu iti. Ito bajiri cuma buc̃ua weatura j̃aire s̃a r̃ugōc̃a ĩna mac̃ana. Ito yicōri m̃ino tuaroto ũmat̃adoj̃u saya wero m̃uoc̃a ĩna. Ito bajiri jaju t̃ujare j̃aja wacu cuma ĩja.

⁴¹ Ito was̃uoroti ũma g̃anioro jaj̃aju sua queacu cuma buc̃ua. ĩgũej̃ua jaj̃aju jua r̃uj̃ucoacu. No yicōri wa masia mano cuma uc̃itutuj̃a b̃uto iti jac̃ujare wadis̃uocu.

⁴² Ito bajija ticōri, surara tubiarona ĩna am̃i wanare, “S̃iac̃or̃uja mani, ĩna bati rudi wabe yirona”, yĩ tuoñ̃ac̃a ĩna. ⁴³ Ito bajiro ĩna yibobarocati surara ujuama Pablo ĩ catire am̃oquĩ. Ito bajiri ĩ ya surarare s̃ia rotibitiquĩ ĩ: “Mua bati masir̃a cojiti bati j̃aj̃a wasa jaj̃aju ejas̃uoba”, yiquĩ surara uju. ⁴⁴ Ito yicōri g̃ajer̃are bati masimenare, “Cum̃u j̃airi cuma ñagorena wasa mua”, yiquĩ. Ito bajiri s̃ig̃u godabeto ñarocōti j̃aja ejacu g̃ua jaj̃aju.

28

Malta wame cutiri yogajɪ Pablo ɪ wa ucure gaye

¹ Ito maja rŭgŭcŭrŭ, “Malta wame cutiri yoga ɲa adi yoga”, yi masicɪ gɪa ɪja. ² Ito sita gɪna queno yicɪ gɪare. Ide jairo quediya iti ɤsajare jeame jajame riocɪ ɲa. Ito bajiro yicŭrŭ, “Sumarɔ waya mɪa cɪni”, yicɪ gɪare. ³ Ito yija Pablo jea cararise jabeto mioquɪ. Ito ɪ jea ɲiaroca asijua budɪ wadigujɪ Pablo ya ɔmoju ɲna cuni ɲna yojaquɪ. ⁴ Ito sita gɪna Pablora ɲna cuni ɲna yojaja ticŭrŭ, ado bajiro ɲnamasi gɪmeri busicɪ ɲna:

—Wajacɪ seyoami ɲni. Riaca jajosaju godabiticŭrŭ ɪ ɲɛɲaro yire waja godagu yiguɪji ɪja, yicɪ ɲna.

⁵ Ito ɲna yibojarocati Pabloama jeameju ɲɲare wɛjata ɲɲacoquɪ. Ito bajicŭrŭ ɪre ɲɛjua rɛtabiticɪ. ⁶ Ito sita gɪna masa ɲarocŭti “Mijiro yiroja”, yibojacɪ ɲna. “Yoari mejeti ɤsi jedi quediɲ yiguɪji”, yibojacɪ ɲna. Ito bero yoari yubojari ɪ godabeja ticŭrŭ, ɲna ɲɔɔɪarisere gajero bajirojuɲa ɲɔɔɪacɪ ɲna mɪcana: “Mani rɪcɪbɪɔgɪ masɪ ruju, ruju cuticŭrŭ ejami ɲni”, yicɪ ɲna.

⁷ Ito ɲa iti yoga ɤju ɲari masɪ ya sita ɲacɪ. Pŭblio wame cutigɪ ɲnaquɪ ɪ. Gɪare boca ɲmicŭrŭ ɲdia ramɪ gɪa ɲacati ramɪricŭ queno yiquɪ ɪ gɪare. ⁸ Ito gɪa ɲaroca Pŭblio jacɪ, jacɲari, ɲiori cŭ yosaquɪ. ɪ ɲa tirɔ wacɪ gɪa Pablo rɔca. ɪ ɲa ejacŭrŭ Diore seniquɪ Pablo. Ito yicŭrŭ cŭgɪre ɪ ya ɔmo ɪ moa jeorocati ɪ ɲarise cutirise iti rɛtaroca yiquɪ ɪ. ⁹ Ito ɲa bajija ɲɔcŭrŭ, iti yoga gɪna gɪjɛrɔ cŭrɔ ɪ ɲa ejacɪ. Ito bajiri ɲna ɲarise cutirise rɛtacɪ ɲnare cuni. ¹⁰ Gɪare rɪcɪbɪɔrɔ ɲari gɪare queno yicɪ ɲna. Gɪa waroto riojuɲa gɪa ba waroti jeyaro ɲɛ rɪyabeto gɪare ɲisicɪ ɲna.

Romajɪ Pablo ɪ ejare gaye

¹¹ ɲdiarɔ ɲmacɲni iti yoga gɪa ɲaja bero mɪcana warona cumaju sɔjacɪ gɪa. Itiga juebɪcɪ rɛtagoraga ɲacɪ. Alejandrɪa wame cutiri cɔto wadiraga ɲacɪ itiga. Cuma bɪcɪa ɲmatɔadojuare, masa rijogari bajiro ɲna menire ɲacɪ iti cuma ɲjarɔ ɲna rɪcɪbɪɔrise. Ito wame cuticɪ, Cɔstor, ito yicŭrŭ Pŭlux. ¹² Ito cumana wacŭrŭ Siracusa wame cutiriju jetaca ejacɪ gɪa. Itojuɲa ɲdia ramɪ tujacɪ gɪa. ¹³ Ito ɲanima bɪsa warɔ riti Regio cɔto ejacɪ gɪa. Gɔcŭa sojejua wɛarise mino queno ejabɪacɪ gɪare. Ito bajiri gaje ramɪti Puteoliju ejacɪ gɪa. Ito majacɪ gɪa. ¹⁴ Ito cɔto gɪjɛrɔ Jesure masirɔre ɲa bujacɪ gɪa. “Gɪa rɔca coji semana tujaya”, yicɪ ɲna gɪare. Ito semana bero mɪcana wasɔcɪ gɪa, Romaju warɔ. ¹⁵ Roma gɪna Jesure masirɔ gɪa ware gaye masi yucɔri seyoɲi. Ito bajiri majɪ gɪare bocarɔ ejacɪ ɲna. Coriarɔ, Foro de Apio wame cutiri cɔtoju gɪare bocacɪ. Ito yicŭrŭ gɪjɛrɔ Tres Tabernas wame cutiri cɔtoju gɪare bocacɪ. Ito ɲnare ɲa bujacŭrŭ, “Queno ya mɪ”, yiquɪ Pablo Diore. Ito bajiri queno wanɪ quena cɔ sɛoquɪ ɪ. ¹⁶ Romaju gɪa ejaja bero tubiarona ɲni wacɲnare surara ɤju gotiquɪ, tubiara wi coderɪ masɪ ɤjare. Pabloraama ricati sɪgɪ surara codegɪ cutiro ɪre cɪcɪ.

Romajɪ Pablo ɪ ɲare gaye

¹⁷ Gɪa ejaja bero ɲdia ramɪ tujaroca, judio masa ɲasari masare ji rotiquɪ Pablo. ɲna minijua jediroca ado bajiro ɲnare gotiquɪ ɪ:

—Yɪ ɲarɔ, disejuɲa mani ɲarɔre ɲɛɲarise yibiticɪ yɪ. Mani ɲicɪsabatia ɲna rɪcɪbɪɔre cuni ɲɛɲaro yibiticɪ yɪ. Ito yɪ yibitibojarocati Jerusalɛnjuɲa mani masa yɛre ɲiacŭrŭ Romano masare ɲisicɪ ɲna yɛre. ¹⁸ Yɛre boca ɲmicŭrŭ yɛre jidicɪ ɲmobjacɪ ɲna. “ɲɛ setina godado ma mɪ”, yirona yɛre jidicɪ ɲmobjacɪ ɲna. ¹⁹ Ito bajibojarocati mani masa jidicɪ ɲmobjicɪ yɛre. Ito bajiri, “Yɪ ɤju Roma gagɪ, seti ɲa mɛre, seti ma mɛre”, ɪ yi besere ɲmocɪ yɪ. Mani ɲarɔre

junisinicōri meje ito bajiro yicu yu. ²⁰ Ito bajiri iti muare busirocu, muare ji ñucamu yu. Mani judio masa mani bocatigu ejacoami İja. İti ñami Jesucristo. İre tuorūnugū yu ñajare, come mana yure siari seyoama İna, yiquİ Pablo.

²¹ Ito yija ado bajiro yicā İna İre:

—Mu oca iti bajirisere Judea sita İna papera cōarere boca āmibiticu gua. Mani ñarā ito wadiana cuni ñeja ñeñarise mu gayere busi ejabiticā İna.

²² “Masa Jesure İna tuorūnaja quenarise meje ña”, yire gaye riti tuoā gua. Ito bajiri adi mame tuoİare gaye muāma, ¿no bajiro tuoİati? İti gayere tuo āmoa gua, yicā İna Pablore.

²³ “İto yija iti rumu minijuana mani”, yicā İna. Ito yija bero batacā İna. İna wara rumu ejaroca jājarā masa ejacā Pablo İ ñaroju. İna minijuaja ticōri, “İre tuorūnarāre İ rotiroju miojugu yiguİi Dios”, yire gayere gotiquİ Pablo. Busuri İİju İ goticoaja, rāiocūro goti tarojoquİ. Moisés ñayoru İ ucarere gotiquİ Pablo. Ito yicōri Diore goti İsiri masa İna ucare cuni gotiquİ İ. “Jesure tuorūnajo İna”, yirocu ito bajiro gotiquİ Pablo İnare. ²⁴ Coriarā Pablo İ busirisere queno tuocā. Gājerāma tuorūnabiticā. ²⁵ Gājerāma sīgure bajiro tuoİabiticōri wagocoacā. Ito bajijare ado bajiro gotiquİ Pablo İnare:

—İsaİasna suoriti queno gotiİi Espİritu Santo mani ñİcusabatiare. “Ado bajiro yami Dios”, yi gotiİi Espİritu Santo İsaİasre.

²⁶⁻²⁷ Wasa, yure yiari judio masare ado bajiro gotiya: Mua ñeñaro yirisere jidicābiticōri, yure boca āmi āmobeā muā. Yu gotirise queno tuo masi āmobeā muā. Yu yigore tibojarāti, “İti ña Dios İ yigore”, yi āmobeā muā. Ñeñaro muā yirisere jidicā āmobeā muā. Muare yu masotoni, yure boca āmi āmobeā muā. Ito bajiri yu busirise tuobojarāti tuo masimena yirāji muā. Yu yigore tibojarāti, “İti ña Dios İ yigore”, yi masimena yirāji muā, yami Dios İ oca tutina, yiquİ Pablo.

²⁸ Ito bajiri busi tİogū ado bajiro gotiquİ Pablo:

—Ado yu busirisere muā tuorūnare āmoa yu. Jane adi rumana Dios İ ñarāre İ masore gaye oca, judio masa meje ñarāre gotire ñaro wado yiroja. İti oca tuocōri wanu quenarā yirāji İnama, yiquİ Pablo İnare.

²⁹ Pablo ito İ yija tuocōri, İnamasiti gāmeri busi wacā judio masa.

³⁰ İna wasoara wire jua rodo queno ñaİi Pablo itojure. İre tirā ejarārecōti İnare boca āmijyu Pablo. ³¹ Güibicuti oca sēcōri, “İre tuorūnarāre İ rotiroju miojugu yiguİi Dios”, yire gaye gotijyu Pablo. Ito yicōri mani İİju Jesucristo gaye cuni riasoyiyu İ. Ito bajiro Pablo İ goti ñaroca sīgūjua usirioro yibisijarā İre. İtocō ña.

La carta de San Pablo a los Romanos

Roma cuto gānare Pablo ī papera cōare gaye

¹ Ņati Roma gāna maa. Yū űa Pablo, adi mūare papera cōagū. Jesucristore moa īsiri masū űa yū. Yūre besecōri Cristo oca masare yū goti ucutoni yūre cūűi Dios. “No Jesucristore tūorūnūgāre īre masogū yigūűi Dios”, yi masare yū goti ucutoni yūre cūűi Dios.

² Jane mejeju, “Ado bajiro masare queno ejabuagu yigūja yū”, yirocu iti oca goti yucāyijū Dios. Ī gotiado bajiroti ī ocare uca rotiyijū īre goti īsiri masare. Ito bajiri iti oca quenarise uca warā ī oca tuti ucayijarā īna. ³ Ito oca Jesucristo gaye manire riasoa. Īti űami Dios Macū, mani űju. Adi sitaju masū rujūna rujeayijū ī. Ito yicōri David űayoru janerābatia janamiti űayijū Jesucristo.

⁴ Ito bajibojaḡuti Dios Macuti űayijū Jesucristo. Ī godaja bero Espiritu Santo ī masirisenā, īre mūcana tūdi ī catiroca yiyijū. Itire masicōri, “Dios Macuti űami Jesucristo”, yi tūoīa mani īja.

⁵ Jesucristona suoriti queno yiűi Dios yūre. Masa jeyaro Jesure īna tūorūnūtoni, ito yicōri yiro robo īna cūditoni, yūre cūűi Dios. Ito bajiri, “Rētoro quenagū űami Dios”, yi īre rūcūbuorā yirāji masa. ⁶ Mūare cūni beseűi Dios. Jesucristo űarā mūa űatoni, mūare beseűi ī. ⁷ Mūa Roma gāna űarocōreti adi papera cōa yū. Buto maiami Dios mūare. Ī űarā mūa űatoni mūare beseűi Dios. Mani Jacū Dios ito yicōri Jesucristo mani űju mūare queno yijaro. Ito yicōri mūa ya űsijū queno mūa wanū quenaroca yijaro īna.

Roma cuto gānare Pablo ī ti āmore gaye

⁸ Ado bajiro mūare gotisūoa yū. Co cuto rūyabeto mūa Jesure tūorūnūre gayere mūare busisotiama masa jeyaro. Ito bajiro īna yija tūocōri, “Queno ya Dios mū”, ya yū. Ito bajiro Diore busia yū, Jesús yūre ī ejabuarisenā. ⁹ Coji rūyabeto Diore yū busija, mūare yiari busisotia yū. Buto yū tūoīarise űarocōnati ī yiro robo Diore cūdia yū. Īre yiro robo cūdigū, ī Macū Jesús oca masare goti ucua yū. “Roma gānare yiari yūre senisotiami Pablo”, yi masigūűi Dios yūre.

¹⁰ Diore yū busija ito bajiro senisotia yū. Ī āmoja mūa tūju co rūmū ejabogūja yū, yirocu ito bajiro senisotia yū. Yoari mūa tū warocu tūoīasotiboja yū. ¹¹ Dios gayere mūare riaso āmoa yū, yūre ī ejabūado bajiro mūare cūni ī ejabuatonī. Ito bajiro mūare ī ejabuaja, ī ocare masicōri būto busa tūoīa oca sēorā yirāji mūa. Ito bajiri būto mūare ti āmoa yū. ¹² Jesucristore tūorūnūrā űa mani. Ito bajiri mūa tū ejacōri mūa rāca baba cuti āmoa yū. “Queno Jesure tūorūnūama īna”, yi mūare ti masicōri tūoīa oca sēogū yigūja yū. Mūa cūni ito bajiroti yū rāca gāmeri busicōri tūoīa oca sēorā yirāji.

¹³ Mūa tūo masitoni adi mūare gotia, yū mairā yū. Coji rūyabeto mūa tūju wa āmosotiboja yū. Yoari mūa tūju wa āmobjaguti, iti rūmūju mūa tūju eja masibiticū yū maji. Gaje cuto gānare yū riasoroca Jesure boca āmiűi īna. Mūa bajiroti judio masa meje űarā űacā īna cūni. Mūa tū űarā cūni Jesure īna masitoni ejabuagu wa āmosotia yū mūa tūju. Ito bajibojarocati mūa tūju ejabiticu yū maji. ¹⁴ Masa jeyarore riasore űa yūre, Dios oca quenarise gayere. Yū ya moare űa, yū oca busirāre riosore, ito yicōri yū oca busimenare cūni riasore gaye. Masirāre cūni riasogu yigūja yū, ito yicōri masimenare cūni.

¹⁵ Ito bajicōri Romaḡu ejacōri, m̃ua tu gānare c̃ni Jesūs gaye oca quenarise riaso āmosacōa ỹ.

Jesucristo oca ñasarise ña, yire gaye

¹⁶ Iti oca masa ña tuor̃ñuḡa, jeameḡu ña uabore ñaroca, ñnare masoguḡi Dios. Iti oca judio masare riti ejas̃uoyija maji. Ito bajibojarocati adocātama no itire tuor̃ñuḡureti masogū yiguḡi Dios ḡa. Ito bajiri itire masicōri, Jesūs gayere bojobic̃ati gotia ỹ. ¹⁷ Ado bajiro ña iti oca: “Jesure mani tuor̃ñuḡa, manire boca āmicōri, ‘Queno yirā ñama. Ñe seti ma ñnare’, yiguḡi Dios. Ado bajiro ucare ñayija jane mejeḡu gaye: No Diore tuor̃ñuḡure, ñe boca āmigū yiguḡi Dios. ‘Ñe seti ma ñe’, yī tigū yiguḡi Dios ñe tuor̃ñuḡure. Ito bajiri catit̃ñagū yiguḡi ḡ’, yī gotia Dios oca tuti.

Masa jeyaro seti catirā ñama, yire gaye

¹⁸ Ado bajiro ña. Dios macār̃cūroḡu ñagū, masa ña ñeñaro yirise, ña rioḡo c̃adibitire c̃ni, itire b̃to ti teguḡi Dios. Ito bajiro ña ñeñaro yija, Dios oca quenarisere gājerā ña tuobitiroca yirāḡi ña. Itire junisinicōri b̃to teguḡi Dios. ¹⁹ “Ito bajiro bajigū ñaguḡi Dios”, yī masi jedirāḡi masa. Īmasiti ito bajiro ña masiroca yīñi Dios. “Ñeñaro ỹ yire waja quenabeto ỹ tōb̃ajaroca yigū yiguḡi Dios”, yī masi jedirāḡi masa. ²⁰ Diore tibitibojarāti, “B̃to masigū ñami Dios”, yī tuoḡa mani. Dios mani masiroca yami, ito bajigū ñari. Macār̃cūro ḡ rujeorajūḡu, jeyaro ḡ rujeore gaye ticōri, “Ito bajigū ñami Dios. Iti ña ḡ rujeogore”, yī masirāḡi masa jeyaro. Ito bajiri, “¿No bajigū ñati Dios? Ñe ti b̃ajabea ỹ. Ito bajiri ỹre seti ma”, yī masia ma masare. ²¹ “Ito bajigū ñami Dios”, yī masibojarāti, Diore queno r̃c̃ub̃uobisijarā masa. Ito yicōri, “Queno ya m̃”, yire gaye yibisijarā ñe. Ado bajiroḡu yiyijarā ña. Rocati bajiro, tuoḡabojayijarā masa. Ñeñarise riti ña tuoḡa r̃etocūḡa, quenarise ña tuoḡabojare gayere ācabojayija ñnare. Ito bajiro bajirā ñari r̃ait̃lari usi bajiro usi cutiyijarā ña. ²² “B̃to masirā ña gua”, yibojayijarā ña. Ito yibojarāti masimena ñayijarā ña. ²³ Ito bajiro tuoḡabojarāti, Dios catit̃ñagūre queno r̃c̃ub̃uobisijarā ña. Gajero bajiroḡu yiyijarā ña. Mas̃u jogaroti ruḡu robo bajiro meni rujeocōri r̃c̃ub̃uobojayijarā ña. W̃atir̃are, jinoare, ito yicōri w̃ab̃uc̃u bajir̃are c̃ni r̃c̃ub̃uobojayijarā ña.

²⁴ Itire ñeñarise gayere ña r̃c̃ub̃uoba, “Yibesa”, yibisija Dios. Rioḡoti ticōayija ḡa. “Ña āmoro bajicōato”, yiyija Dios ñnare. Ito bajiri ĩnamasiti ña ya ruḡu ñeñaro iti tuoḡaro bajiroti ñeñaro yī uayijarā ña. Ito bajiro yicōri ĩnamasiti gāmeri ñeñaro yiyijarā ña. ²⁵ Dios oca ñasarisere tuor̃ñuḡibiticōri, ruore oc̃aj̃are tuor̃ñuḡijarā ña. Diore r̃c̃ub̃uoado ño yirā, Dios ḡ menire gayeḡare r̃c̃ub̃uoyijarā masa. “Dise r̃ayabeto rujeor̃u ña Dios m̃. M̃ ña r̃etoro queno yigū”, yī r̃c̃ub̃uot̃ñacōruḡa manire. Ito bajiro riti bajit̃ñaja quena.

²⁶ “Ña ñeñaro yirisere jidicā āmobeama”, yī masicōri masare ticōayija Dios ḡa. Romiaḡu c̃ni, ũm̃ua r̃aca ña yibojarere jidicācōri, ña romia comasiti yiyijarā ña ḡa. ²⁷ Ito bajiroti ũm̃ua c̃ni, romia r̃aca ña yibojarere wasoayijarā ña. Ito bajiri, ña ũm̃ua comasiti, ruje josayijarā ña ḡa. Ito bajiri ña ũm̃ua comasiti ñeñarise yiyijarā ña. Ito bajiri ñeñaro ña yirisere ña ya ruḡumasiti quenabisija ñnare.

²⁸ Diore ña tuo āmobitiado bajiroti, ñeñarise ña yijare, “Yibesa m̃ua”, yibisija Dios. Rioḡoti ticōayija. “Ña āmoro bajicōato”, yiyija Dios. Ito bajiri ña yī āmoriseti ñeñaro yiyijarā ña ḡa. ²⁹ Jeyaro ñeñarise, yī uyarā ñama masa. Jeyaro

ñeñarise yirāji ĩna. Ado bajiro bajaia. Tuote mua. Dios rotirisere tuo tecōri buto ñeñarise yirāji ĩna. Gāji ya gajeoni āmotirā yirāji ĩna. Gājire ñeñaro yirona tuoīarā yirāji ĩna. Gāji jai busaro ĩ rucōja, ĩre uorāji ĩna. Sīarāji ĩna. Gāmeri oca josarāji ĩna. Ito yicōri rocati socarāji ĩna. Ti tudirā yirāji ĩna. Gājerāre oca menirā yirāji ĩna. ³⁰ Busiturāji ĩna. Diore ti terāji ĩna. Junisiorise cūdirā yirāji ĩna. “Nasagu ña yu”, yi tuoīarā yirāji ĩna. “Buto masigū ña yu”, yi busirāji ĩna. Ñeñarisere yirā, buto tuoīa rujeorā yirāji ĩna. ĩna jacusabatiane yiro robo cudimenaji ĩna. ³¹ Tuo masimena ñarā yirāji ĩna. ĩna busisuoado bajiro yimenaji ĩna. Ito yicōri gājerāre ti maimenaji ĩna. Gājerā ñeñaro ĩna yirisere, ācabojojenaji ĩna. ³² “Ito bajiro ñeñaro yirāre jeame ājuroju cōacuja yu”, yicāñi Dios, yi tuoīabojarāti ñeñaro ĩna yirisere jidicā āmomenaji ĩna. Iti ñeñarise yi uycōrā yirāji ĩna. Ito yicōri ĩna robo bajiro gājerā cūni ñeñaro ĩna yija ticōri, buto wanurā yirāji. “Quena ña iti”, yi tirā yirāji ĩna.

2

Masa ñeñaro ĩna yiado bajiro ti waja senigū yiguļji Dios, yire gaye

¹ Gājerāre ti masicōri, “ĩna ñama ñeñaro yirā”, yibesa. ĩna robo bajiro ti ñeñarise ya mua cūni. Ito bajiri, “Seti ma guare”, yi masia ma muare. “Īnare seti ña”, mua yija, “Yure cūni seti ña”, yiado bajiro ya mua. ĩna yiro bajiro ti ya mua cūni. ² Ñeñaro yirā ñabojarāti, “ĩna ñama ñeñaro yirā”, mua yija, muare cūni waja senigū yiguļji Dios. Masa jeyaro ñeñaro ĩna yirise waja, Dios ĩ senija, yiro robo yigu ñami Dios. “Riti bajaia iti”, yi masi jedia mani. ³ ĩna robo ñeñaro yirā ñabojarāti, “Īnare seti ña”, mua yija, ĩna robo bajiro ñeñaro yirāti ya mua cūni. “Dios mani ñeñaro yirise waja, manire waja senibiquļji”, yi tuoīabojarāji mua. Ito bajiro yi tuoīabojarocati mua ñeñaro yirise waja muare waja senigū yiguļji Dios. ⁴ Mua ñeñaro yibojarocati, mua ñeñaro yirise waja senirocu usiriobiquļji Dios. Ito bajiri, “Yure waja senibiquļji”, yi tuoīabojati mua? Ito bajiro meje bajaia. Manire ti maicōri, mani ñeñaro yirise waja, waja senirocu usirio yibiquļji Dios. Ñeñaro yirise mani jidicāre āmoami ĩ. Itire mani jidicātoni yugu yami Dios. ⁵ Diore tuo āmobeia mua. Ito bajiri ñeñaro mua yirisere tuoīa bojori bujabiticōri itire jidicābea mua maji. Buto busa ñeñarise mua yi rētocūja, buto ñeñarise mua tōbujaroca yigu yiguļji Dios. Ito bajiro ĩ yija ticōri, “Yiro robo yigu ñami Dios”, yi masi jedirā yirāji masa jeyaro. ⁶ Masa jeyarore ñeñaro ĩna yirise waja ĩnare waja senigū yiguļji Dios. Ito yicōri quenaro yigoanare, queno yigu yiguļji ĩ. ⁷ “Yu Macure tuorānucōri queno yirā ña mua. Ito bajiri yu rāca catitūñarā yirāji mua”, Dios ĩ yire tuo āmorā, quenarise riti yisotirāji ĩna. Ito bajiro ĩna yija ticōri, ĩnare catitūñare gaye ĩsigū yiguļji Dios. ⁸ Gājerāma ito bajirā meje ñarāji. Gājerāre tuo maibiticōri ĩna rucorisere buto mairāji ĩna. Ito yicōri Dios oca quenarise tuorānūmena, ñeñarise yi uyarāji ĩna. Ito bajiro ĩna yija buto ti junisinicōri, ĩnare waja senigū yiguļji Dios. ⁹ Ñeñaro yirā jeyaro buto tuoīa bujatobiticōri ñeñaro tōbujarā yirāji ĩna. Cajero judio masa ñeñaro ĩna yirise waja tōbujasurā yirāji ĩna. Judio masa meje cūni ito bajiro ti ñeñaro ĩna yirise waja tōbujarā yirāji ĩna. ¹⁰ Gājerā quenaro yigoanareama, “Quenaro yirā ñañi”, yigu yiguļji Dios. Ito bajiri ĩnareama gājerā rucuburā yirāji. Ito yicōri ñe usiriobeto ñarā yirāji ĩna. ĩna ya usiju queno wanu quenarā yirāji ĩna. Ito bajiro, bajiro yiroja judio masare, ito yicōri judio masa mejere cūni, Jesucristore tuorānucōri quenarise riti ĩna yijama.

¹¹ Mani yi ñasotigore ticōri, manire bese masigū yiguŋji Dios. Judio masa, judio masa mejere cuni coro bajiro ti maiguŋji Dios. ¹² Masa jeyaro ñeñaro yirāji ina. Coriarā Dios i rotirisere masimenati ñeñaro yirāji ina. Ina ñeñaro yija, ina ñeñaro yirise waja, waja senigū yiguŋji Dios, i rotirisere masimena ñabojarocati. Gājerāma Dios i rotirisere masirā ñabojarāti, ñeñarise yirāji ina. Ito bajiri ina cudibitire waja, inare waja senigū yiguŋji Dios. ¹³ I rotirisere taobojarāti ina cudibeja, “Queno yirā ñama”, yibiquŋji Dios. “Quenarā ñama ina”, yiguŋji Dios, i rotirise yi robo cadirāreama. ¹⁴ Judio masa meje cuni, Dios i rotirisere masibitibojarāti, coriajuri quenarise yisotirāji ina. Ito bajiro ina yisotija, Dios rotirise ucara tuti manibojarocati, ina masirisena Dios rotirise ña inare. ¹⁵ Ina rūcubugore ticōri, “Ina masirisena Dios i rotirise ña inare”, yi tuoŋa mani. Ñeñaro ina yija, yoari meje, “Ñeñaro ya yu”, yirāji ina, ina masirisena. “¿No yija ñeñaro yati yu?” yi tuoŋarāji ina. Quenarise ina yija, “Quenarise yibu yu”, yi masirāji ina. ¹⁶ Mani tuoŋarisere masicāguŋji Jesucristo. Ito yicōri yeyoroja mani yibojarisere masicāguŋji i. Ito bajiro Dios, Jesure waja senitoni i cōari ruu, masa quenarāre bese masigū yiguŋji Jesús. I oca quenarise muare yu riasoja, ito bajiro iti oca muare riasoa yu.

Moisés rotirisere cadirā ñari Dios ñarā ña gua, judio masa ina yire gaye

¹⁷ Ado bajiro tuoŋabojarāji judio masa mua: “Judio masa ñari Moisés ñayorure Dios i rotirise i cūre rūcubuoŋa gua. Ito bajiri Dios ñarā ña gua”, yi tuoŋabojarāji mua. ¹⁸ Dios i yi robo yire gayere masirāji mua. “Dios i rotirise masicōri, quenarise yi masia gua”, yirāji mua. ¹⁹ Mua itire tuoŋarā, “Dios gaye masimenare riaso masia gua”, yi tuoŋarāji mua. “Ñeñaro yirāre quenarise gaye riaso masia gua”, yi tuoŋarāji mua. ²⁰ “Tuo masimenare, ito yicōri rīaca bajiro tuoŋarāre cuni riaso masia gua”, yi tuoŋarāji mua. “Dios rotirise masicōri, jeyaro ñasarise masia gua”, yi tuoŋabojarāji mua. ²¹ Gājerāre queno riasobojarāti, ¿no yija inare mua riasoado bajiro yibeati mua? “Rinire, quenarise gaye meje ña”, yi riasobojarāti, ¿no yija muamasiti riniati mua? ²² “Manojo cutibojarāti, gājerāre yire meje ñaroja”, yibojarāti, ¿no yija muamasiti itire yati mua? Masa ina meni rujeorare ti tebojarāti, ¿no yija iti wi gaye gajeoni riniati mua? ²³ “Dios i rotirisere masia gua”, yibojarāti, ire cudibea mua. Diore cudimena ñari, ire rūcubuoŋa meje ña mua. Ito bajiro mua yija ticōri, gājerā cuni Diore rūcubuoŋa yirāji ina. ²⁴ Dios oca gotirise bajiro bajia muare. Ado bajiro goti iti: “Judio masa ñabojarāti, Dios rotirise gayere cudibea mua. Mua ito bajija ti masicōri, judio masa meje cuni Diore ñeñaro busituama ina. Ito bajiri muare seti ña”, yi gotia Dios oca tuti.

²⁵ “Dios ñarā ña gua”, yi tuoŋacōri pī gaja wirotisirāji judio masa. “Diore mua cudija i ñarā ñarāji mua”, ya yu. Ito babojarocati, wirotisira ñabojarāti Diore mua cudibeja i ñarā meje ña mua. ²⁶ No Dios rotirisere cudiguti, wirotisira taya macu ñabojaguti, “Yu yagu ñami i”, yigu yiguŋji Dios. ²⁷ Mua judio masa Dios rotirise ucara tutire ruorā ñabojarāti, ito yicōri wirotisira tagoana ñabojarāti Diore cudibea mua. Coriarā judio masa meje ñarā, wirotisira tamena ñabojarāti Dios i rotirisere cadirā ñama ina. Ito bajiro ina yija ticōri, “Dios i tiro riojo ñeñaro yirā ña gua”, yi tuoŋarā yirāji mua. ²⁸ Judio masa goro i ñarise muare gotigu ya yu. Siŋu wirotisira taru ñabojaguti Diore rūcubuoŋa, judio masa goro meje ñami iocū. ²⁹ No Dios bajiro uci cutigu, ito yicōri Dios i rotirise yi robo cudigu judio masa goro ñaguŋji iocū. Judio masa bajiro wirotisira tacōacōri, i ñeñaro yirisere jidicāgu yiguŋji i. Ito bajiro bajigu ñaguŋji Dios rotirisere

yiro robo cudigu. Ito bajiro bajigare, “Quenagũ ñami. Ñe seti ma ñre”, yiguĩji Dios. Masa ña, “Quenagũ ñami”, ña yibitibojarocati, “Quenagũ ñami”, yiguĩji Dioama.

3

¹ Itire tuoĩori, ¿no bajiro tuoĩati mua? Judio masu ñaja, ¿ñasagu ñare ñati? wirotare gaye, ¿ina yiado bajiro yija quenati? “Judio masu ña yu”, ¿sĩgũ ñi yija quenati? ¿No yibeati? ² “Judio masu ña yu”, ñi yĩ tuoĩaja quena ña. Jaje gotirena suoriti judio masu ñasagu ñare ña. Cajero goroama judio masare ñi oca cõañi Dios. ³ Ñi oca rucububojarãti judio masa coriarã Diore yiro robo ña cudibeja, ¿no bajirojada? Yiro robo Dios rotirise ña yibitibojarocati Dioama yiro robo yigu ñami. “Ñi yiro robo yibiquĩji Dios”, ña yĩ tuoĩaja, ¿ĩ yiro robo yibiquĩjida Dios? ⁴ Meje, bajibea. Ñi yiro robo yisotigũ yiguĩji Dios. Masa jeyaro ña socabojarocati, Dioama socagu meje ñami. Jane mejeju Diore goti ñsiri masu ado bajiro ucayoni:

Dios mu ña coji rayabeto yiro robo yigu. “Ado bajiro yicuja yu”, mu yiro bajiroti ya mu. Ito bajigu mu ñajare, “Diore seti ña”, yĩ masimenaji masa. “Socagu meje ñami Dios”, yĩ masi jedirã yirãji masa jeyaro, yĩ ucayoni Diore goti ñsiri masu.

⁵ Coriarã ado bajiro tuoĩabojarãji: “Buto ñeñarise yu yĩ rētocũja ticõri, ‘Dios sīgũti ñami quenagũ’, yĩ tuoĩarã yirãji gãjerã”, yĩ tuoĩabojama coriarã. Ito bajiro tuoĩacõri, “Ñeñaro yu yirise waja, waja Dios ñi senija, ñeñaro yiguĩji ñi cuni”, yĩ tuoĩabojarãji coriarã. ⁶ Ito bajiro meje ña. Masa ña ñeñaro ña yirise waja Dios ñi senija, ñeñaro yigu meje yami Dios. Ñeñarise ma Diore. Ito bajiri masa jeyare, ñeñaro ña yirise waja seni masiguĩji Dios.

⁷ Gajero bajirojua tuoĩabojarãji masa: “Yu ruoja ticõri, ‘Ruogu meje ñami Dios’, yĩ rucuburã yirãji gãjerã. Ito bajiri, ¿no yija yu ruojati yure waja seniati Dios?” yĩ tuoĩabojarãji coriarã. ⁸ “Ñeñaro mani yija ticõri, ‘Dios sīgũti ñami queno yigu’, yĩ rucuburã yirãji gãjerã. Ito bajiri ñeñaro yito mani”, yĩ tuoĩabojarãji coriarã. Guare masa tuorũname yirona, “Ito bajiroti ruore gaye riasoama Pablo mesa cuni”, yĩ ruoama gãjerã guare. Ito ña yire waja, quenabeto ña tũburaca yirujami Dios.

Mani ñarocõti seti cutirã ña, yire gaye

⁹ ¿No bajiro tuoĩati mua? Mani judio masa, ¿gãjerã rēto busaro ñasari masa bajiro bajiatu mani? Ñena suoriti bajibea mani. Mani judio masa, judio masa meje ñarã cuni, seti cutirã riti ña mani. Ito bajiro riti masare riasocu yu.

¹⁰ Dios oca tuti ado bajiro gotia:

Sīgũ quena busagu maquĩji.

¹¹ Ñimujua tuoĩa masigũ maquĩji, ito yicõri Dios robo bajiro usi cuti amogũ maquĩji.

¹² Masa jeyaro Dios oca quenarisere jidicãñi, ito yicõri ñeñarise riti yirãji. Nijua sīgũ quenarise yigu maquĩji.

¹³ Ña ya riseri, masari cuma janado bajiro bajiroja. Ña busija masari cuma ñniro bajiro bajiroja, ruore oca riti ña busija. Ña busija, ña rima robo bajiro junirise budiroja, ña ya oca.

¹⁴ Gãjerãre busiturã, oca junisorise busiturã ñarãji ña. Ito bajiro yicõri gãjerãre rojarã yirãji ña.

¹⁵ Rocati tuoĩamenati, gãjire sjarãji ña.

16 Īna waroju ñeñarise yirāji Īna. Ñeñaro yicōri, gājerā bujato mano Īna tōbujaroca yirāji Īna.

17 Gājerā rāca queno ñare gaye ña masimenaji Īna.

18 “Sēogū ñami Dios”, yi tōlābojarāti, ĩre rūcūbūomenaji Īna, yi gotia Dios oca tuti.

19 Dios ĩ rotirise gaye, mani judio masare cūñi, ĩ rotirisere mani cūditoni. Dios ĩ rotirise masibojarāti, itire mani yibeja, “Yure seti ma”, yi masimenaji mani. Ito bajiri, “Masa jeyarore Īna ñeñaro yirise waja, waja senigū yiguji Dios”, yi tōlā mani. 20 Nijua sīgū maquji, “Dios ĩ rotirise ñarocōti cūdi jeoa yu”, yi tōlāgū. Ito bajiri, “‘Queno yigu ña mu’, yigu yiguji Dios yure”, yi tōlāgū maquji. Dios ĩ rotirise masicōri, “Ñeñaro yigu ña yu”, yi masi jedia mani ĩja.

Jesucristore mani t̃wor̃ñuja ticōri, manire masogū yiguji Dios, yire gaye

21 “Yu rotirisere masibitibojarāti queno yirā ñama yure t̃wor̃ñurā. Ñe seti ma ĩnare”, yi gotiami Dios adi r̃m̃ari ĩja. Jane mejeju cūni ito bajiroti gotis̃uoyija ĩ rotirise, ĩre goti ĩsiri masa Īna ucare cūni. 22 “No Jesucristore t̃wor̃ñugū, ĩ ñami quenagū”, yigu yiguji Dios. Judio masa, judio masa meje cūni Jesucristore Īna t̃wor̃ñuja ticōri, coro bajiroti ti maiguji Dios. 23 Mani jeyaro ñeñarise yiana riti ña mani. Ñimujua maquji, Dios ĩ āmorise yigu. 24 Ito bajibojarocati manire ti maiguji Dios. Jesure mani t̃wor̃ñuja, “Yure waja ruyuriobeama Īna, Īna ñeñaro yirise waja yi jeocōñi yu Macu”, yigu yiguji Dios. 25 Dios cōayiju Jesucristore, manire ĩ goda ĩsitioni. Mani rūcūbūore rāca, “Ñeñaro yu yirisere waja yi ĩsiñi Jesús ĩ ya rina”, mani yija, mani ñeñaro yirisere ācabojogu yiguji Dios. Iti masicōri, “Yiro bajiroti yigu ñami Dios”, yi tōlā mani. Jane mejeju masa Īna ñeñaro yirisere waja seni ũsirio yibisiju Dios. “Īna ñeñaro yirise waja goda ĩsigū yiguji yu Macu”, yire gaye masi yucāyiju Dios. 26 Ito bajiro rētayija, “Yiro robo yigu ñami Dios”, mani yitoni. No Jesure t̃wor̃ñugāreti, “Queno yigu ñami”, yigu yiguji Dios, ñeñaro mani yirise Jesús ĩ waja yija bero ñajare.

27 “Queno yigu ña yu”, Dios ĩ tiro riojo yi masibea mani. Adocāta Dios rotirise yiro robo mani cūdija, “Queno yigu ña yu”, ¿yi masiati mani? Meje itioni yi masimenaji mani. Itire mani yi masibitibojarocati Jesure mani t̃wor̃ñuja, “Queno yirā ñama”, yi tiguji Dios manire. 28 Dios rotirise mani cūdi āmorā josabojarocati, “Queno yirā ñama”, yibiquji Dios. Ito bajibojarocati, “Yu ñeñaro yirisere waja yi ĩsiñi Jesús”, mani yi tōlāja, “Īna ñama quenarā”, yigu yiguji Dios.

29 Mani judio masa ũju riti meje ñaguji Dios. Judio masa mejere cūni Īna ũjuti ñami Dios. 30 Ito bajiri sīgū ñabojaguti masa jeyaro ũju ñami Dios. Ito bajiri sīgū judio masu, Jesure ĩ t̃wor̃ñuja ticōri, “Quenagū ñami”, yigu yiguji Dios. Ito yicōri judio masu meje cūni Jesure ĩ t̃wor̃ñuja ticōri, “Ī ñami quenagū”, yigu yiguji Dios. Wirosi mani tabeja, wirosi mani taja cūni ñasarise meje ña Dios ĩ tija. 31 Itire tōlācōri, ¿Dios ĩ rotirise jidicārujati mani? No yicōri jidicāmenaji mani. Mani Jesure t̃wor̃ñurā b̃uto busa Dios ĩ rotirisere cūdirā yirāji mani.

4

Ado bajiro bajiyiju Abraham ñayoru, yire gaye

1 Mani ñicu Abraham ñayorure tōlācōri, ¿no bajiro yi tōlāti mani? Ito yicōri, ¿no bajiro ĩ yija ticōri, ĩre boca āmijijari Dios? 2 Queno ĩ yirise ticōri,

¿İre boca ãmiyijari Dios? Ito bajiro meje ña. Ito bajiro bajijama, “Queno yigu ña yu”, yibora Abraham. Dios ĩ tiro riojo, “Queno yigu ña yu”, yi tuoľabisiyu Abraham. ³Dios oca ado bajirojua gotia: “Abraham Diore queno tuorũnuyi. Ito bajiri, ‘Queno yigu ñami’, yi boca ãmiyiju Dios Abrahamre”, yi gotia Dios oca. ⁴Ado bajiro mware goti masiogũ ya yu. Sīgũ ĩ moaja, ĩre moare rotigu rocati meje waja yiguľji ĩ. ĩ moare ticõri waja yiguľji ĩ. ⁵Diore tuorũnure gayeama, ito bajiro meje baja. ĩre tuorũnũre queno boca ãmiguľji Dios. ĩre ĩna queno yire waja, waja yirocu meje ĩnare boca ãmiguľji Dios. ĩre ĩna tuorũnũjare, ĩnare boca ãmiguľji Dios. ĩre ĩna tuorũnũja ticõri, “Queno yirã ñama”, yigu yiguľji Dios. ĩna queno yire waja, waja yirocu meje ito bajiro yigu yiguľji Dios. ĩre ĩna tuorũnũjare, ĩnare boca ãmiguľji Dios. ⁶Itire tuoľagũ David ñayoru cuni ado bajiro yiyiju: “Jeyaro ĩna yigore tuoľabicuti, ‘Queno yirã ñama. Ñe seti ma ĩnare’, yigu yiguľji Dios ĩre tuorũnũrẽ. Ito bajiro Dios ĩnare ĩ boca ãmija, wanũ quenarã yirãji ĩna”, yiyiju David ñayoru. “Wanũ quenarã yirãji”, yirocu, ⁷ado bajiro yiyiju David:

Ñeñaro ĩna yirisere Dios ĩ ãcabojoja, ito yicõri iti ñeñarisere ĩ ruyurioja bero queno wanũ quenarã yirãji ĩna.

⁸No ñeñaro ĩ yirisere waja Dios ĩ senibeja, queno wanũ quenagũ ñaguľji, yiyiju David ñayoru.

⁹Iti wanũ quenare, judio masa wirotagoana gaye riti meje ñaroja iti. Judio masa meje ñarã cuni wirotabitibojarãti Diore ĩna tuorũnũja wanũ quenarã yirãji. Abraham ñayorũre macana tũdi tuoľate mwa. “Yũre tuorũnũgũ ñami Abraham”, yi ticõri, “Queno yigu ñami ĩ. Ñe seti ma ĩre”, yiyiju Dios. ¹⁰Dios ito bajiro ĩ yija, ¿Abraham ĩ wirotaja bero ñayijari? Ito bajirojua meje bajiyija. Abraham ĩ wirotaro riojua, “Queno yigu ñami Abraham”, yiyiju Dios. ¹¹Abraham ĩ tuorũnũja ticõri, “Queno yigu ñami”, yi ĩre boca ãmiyiju Dios. ĩre ĩ boca ãmija berojua ĩre wirotarotiyiju Dios. “Riti Dios yagu ña yu”, yi tuoľacõri, Dios ĩ rotiado bajiro yigu wirotayiju Abraham ñayoru. Ito bajiri Abrahamre ĩ wirotarotiroto riojua, “Queno yigu ñami Abraham”, yiyiju Dios, yi tuoľa masia mani. No Diore tuorũnũgũ, judio masũ meje ñabojaguti, wirotacora meje ñabojaguti, “ĩ ñami quenagũ”, yigu yiguľji Dios. Dios ĩ boca ãmiana, Abraham janerãbatia robo bajiro bajirã ñarãji ĩna ĩja. ¹²Wirotagoana ñicu cuni ñaguľji Abraham. Wiro ĩ taroto riojua Diore tuorũnũyiju Abraham. Wiro ĩna tarajuna sũori meje ĩna ñicu ñaguľji Abraham. ĩ robo bajiro, Diore ĩna tuorũnũjare, judio masa ñicu ñaguľji Abraham. Judio masa ñicu ñaguľji ĩ. Judio masa ĩna ñare waja meje, Diore ĩna tuorũnũre waja judio masa ñicu ñaguľji Abraham. Ito bajiri Abraham robo bajiro Diore tuorũnũrẽ, ĩ janerãbatia robo bajirã ñarãji ĩna.

Jesure mani tuorũnũja Dios ĩ goticãdo bajiroti rẽtaro yiroja, yire gaye

¹³Jane mejeju ado bajiro goticãyiju Dios Abrahamre: “Macãrucũro sita ñarocõti mware, mũ janerãbatiare cuni ĩsigũ yigũja yu”, yiyiju Dios. Ito bajiro gotiyiju Dios Abrahamre ĩ rotirisere yiro robo ĩ cudiya ticõri meje. “Yũre tuorũnũcõri, queno yigu ñami Abraham”, yi tuoľacõri ito bajiro cũyiju Dios Abrahamre. ¹⁴“Dios ĩ rotirisere gũa cũdire waja, ‘Ado bajiro masare ĩsicũja yu’, ĩ yiro bajiroti gũare ĩsigũ yiguľji Dios”, yi tuoľabojama coriarã. ĩre tuorũnũmenareti ĩ rotirise ĩna cũdire waja Dios ĩ ĩsija ĩre tuorũnũbojarã ya mani. Ito yicõri, “Yũre tuorũnũrẽre ado bajiro ĩsicũja yu”, yi Dios ĩ goticãre

buroti bajiro bajia iti cuni. ¹⁵ Ito bajiro meje ña. “Ĩ rotirisere masibojarāti ĩna cudibeja ticōri, ĩnare junisinigũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩa mani. Dios ĩ rotirise manija, “Dios ĩ rotirisere cudibeama masa”, yi masibitiboana mani.

¹⁶ Abrahamre ti maicōri, “Yure mu tuorũnũja, rocati waja mano mure ĩsigũ yiguja yu”, yiyiju Dios Abrahamre. Mani Diore tuorũnũja, mani ñicu bajiro bajigu ñaguĩji Abraham. Ito bajiri Dios rotirise cudirã riti meje, Abrahamre Dios ĩ goticãre boca ãmirã yirãji ĩna. No Abraham robo bajiro Diore tuorũnũrã Dios ĩ goticãre boca ãmirã yirãji ĩna. ¹⁷ Dios Abrahamre ĩ goticãdo bajiroti, ucare ñayiju jane mejejuti. Ado bajiro bajiyiju: “Jaje sitari gãna ñicu ñarocu mure cũa yu”, yiyiju Dios Abraham ñayorare. Ito bajiro Dios ĩ yija tuocōri, ĩ gotiro bajiroti rucuboyiju Abraham. Ito bajiri mani ñicu ñarocu cüyiju Dios Abrahamre. Sëogũ ñami Dios. ĩti ñami godanare catiroca yigu, ito yicōri jeyaro rujeora.

¹⁸ “Mu janerãbatia jãjarã ñarã yirãji”, Abrahamre Dios ĩ yiroca, rĩa macu ñayiju Abraham maji. “Dios ĩ gotire, rêtaro yiroja”, yi tuoĩa ñayiju Abraham, rĩa manibojaguti. ¹⁹ Abraham cien rodoricō tujabojaguti, ito yicōri ĩ manijo Sara, buco ñabojarocati, “Rĩa macuja yu”, yibisiju Abraham. Bucugu rĩa cutiado macu ñabojaguti, “Ija rĩa cutibicuja yu”, yi tuoĩabisiju ĩ. “Dios ĩ gotirise riti ña”, yi tuoĩa jidicãbisiju Abraham. ²⁰ “Dios ĩ gotirise ñaro bajiroti rêtaro yiroja”, yi tuoĩayiju Abraham. “Ĩ gotiado bajiro yibicu yiguĩji Dios”, yire gaye tuoĩabisiju Abraham. Ito bajiri buto busa tuoĩa oca sëocōri, “Ĩ rotiado bajiroti yigu yiguĩji Dios”, yi tuoĩayiju ĩ. Ito bajiro tuoĩacōri, “Rêtoro masigũ ñami Dios”, yi rucuboyiju Abraham, Diore tuorũnũgũ. ²¹ “Dios buto masigũ ĩ ñajare, ĩ goticãdo bajiroti yigu yiguĩji”, yi tuoĩasotiyiju Abraham. ²² Ito bajiro ĩ yija ticōri, “Queno yure tuorũnũgũ ñami Abraham, ito yicōri queno yigu ñami ĩ”, yiyiju Dios. Ito bajiro gotia Dios oca tuti.

²³ Abraham ĩ sīgũre yiari meje ucare ñayija iti. ²⁴ Manire yiari cuni ucare ñayija iti. Diore mani tuorũnũja manire boca ãmicōri, “Quenarã ñama ĩna. Ñe seti ma ĩnare”, yigu yiguĩji Dios. ĩ Dioti ñami, mani Uju Jesure, ĩ godaroca mucana tũdi ĩ catiroca yiru. ²⁵ Mani ñeñaro yirise ñarocōti waja yi jeorocu godaņi Jesús. ĩ godaja bero mucana tũdi catiņi, “Ñe waja ruyuriobeama ĩna. Queno yirã ñama ĩna”, Dios ĩ yitoni.

5

Jesure mani tuorũnũja ñe seti mana ña mani, yire gaye

¹ Jesure mani tuorũnũja, “Ĩna ñama quenarã. Yure waja ruyuriobeama ĩna”, yigu boca ãmiguĩji Dios manire. Ñarocōreti quenoyiju Jesús. Ito bajiri Dios rãca queno ñare gaye ña manire. ² Jesure mani tuorũnũja, manire ti maicōri manire masogũ yiguĩji Dios. Ito bajiri ĩre tuorũnũcōri queno wanũrãji mani. “Rêtoro quenagũ ñami Dios. ĩ quenaro yirise manire yiari jidicãgũ yiguĩji ĩ”, yi wanũ quenarãji mani. ³ Iti gaye riti meje wanũ quenarãji mani. Mani ñeñaro tōbujabojariju cuni wanũcōrãji mani. “Ñeñaro yu tōbujabojaja cuni Jesure masicōri buto busa tuoĩa oca sëogũ yiguja yu”, yi tuoĩa mani. ⁴ Ito bajiro mani bajija ticōri, “Queno yure tuorũnũrã ñama ĩna”, yigu yiguĩji Dios. Ito bajiro Dios ĩ yija, “Yure masogũ yiguĩji”, yi tuoĩa yucãrãji mani. ⁵ Ito bajiro tuoĩa yucōri, bojori bujare gayere bujamenaji mani. “Dios manire masogũ yiguĩji”, yi tuoĩacōa mani. Manire buto maiami Dios. Ito bajiri manire Espiritu Santore

queo sãni Dios. Espíritu Santo mani rãca ĩ ñatĩñajare, “Yũre maiami Dios”, yi tuoĩa mani ĩja.

⁶ Ñeñaro mani yirise mani jidicã masibeto, ito yicõri, “No yi masia ma yũre”, mani yi tuoĩaroca, itocõ Dios ãmoro bajiro ejayija, Cristo manire ĩ goda ĩsirijũ. ⁷ Sīgũ queno yīgũ ñabojarocati, ĩre goda ĩsigũ queno maquĩji. Sīgũ queno yīgũ ĩre goda ĩsigũ ñaguĩji gajea. ⁸ Cristoama mani ñeñaro yirã ñabojarocati, manire goda ĩsiñi ĩ. Ito bajiri, “Manire bũto maiami Dios”, yi tuoĩa masia mani. ⁹ Jesús mani ñeñaro yirise waja, ĩ ya rĩna waja yi godaĩni. Ito bajiri itire ticõri, “Yũre waja ruyuriobeama ĩna. Ñe seti ma ĩnare ĩja”, yiguĩji Dios manire. “Yũre yiari bũsigũ yiguĩji Cristo. Ito bajiri, yũre junisinibicũ, ñeñaro yũ tũbujaroca yibicũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩa masia mani. ¹⁰ Diore mani wajacũ catibojarocati maji, manire yiari goda ĩsiñi Cristo. Ito bajiro yĩni ĩ, Dios rãca mani queno ñatoni. Dios rãca queno mani ñaroca, adocãta Jesús macana caticõri queno bũsa manire yīgũ yiguĩji. Jeame ãjũroju mani wabore ñaroca, manire masogũ yiguĩji Jesús. ¹¹ “Jeame ãjũroju wabore gaye manire masogũ yiguĩji”, yirona bũto wanurãji mani. Ito yicõri, “Yũ ñarã ñama. Ñe seti ma ĩnare”, yīgũ yiguĩji Dios. Ito bajiro yiguĩji Dios, mani Uju Jesucristo manire ĩ goda ĩsire ñajare.

Cristo ito yicõri Adán ñayoru ĩna bajire gaye

¹² Dios ĩ cajero rujeosũoru ĩ ñayiju Adán wame cutigũ. ĩ cajero ñeñarise yisũoyiju. ĩ ñeñaro yisũorajuna, jeyaro macãrucũro gãna ñeñaro yisũoyijarã. Ito yicõri godasũoyijarã ĩna. Mani ñeñarise yirã ñari, goda jedirã yirãji mani jeyaro. ¹³ Dios ĩ rotirise, Moisésre ĩ jidicãroto rioju, masa ñeñarise yicãnaju ñayijarã ĩja. Ñeñaro ĩna yibojarocati, Dios ĩ rotirise manijare maji, “Yũ rotirisere tuorũnubeama ĩna”, yibisiju Dios maji. ¹⁴ Dios ĩ rotirise manijare, ñeñaro yiyijarã masa. Adán ĩ ñaratũaju, ito yicõri Moisés ĩ ñarajuju canĩ, ito bajiroti bajicõyiju. Ito bajiri goda jedicoayijarã ĩna ñarocõti. ĩna ñeñaro yire, Adán ĩ Diore cãdibitire gaye bajiro meje yiyijarã ĩna. Adãnti ñayiju cajero ñeñarise yire gayere maocõari masũ. Mani ĩ bero gãna jeyaro ñeñaro yirã riti ña. Manire ticõri, “Ñeñaro yirã riti ñama”, yiguĩji Dios. Ito bajibojarocati Adán ĩ ñaja bero yoari sīgũ ĩ robo bajiro bajigu meje quenarise riti yīgũ ñayiju. ĩ ñayiju Jesucristo. ĩ ñayiju cajero Dios rotirise cãdi jeogu. Mani ñeñaro yirise waja ĩ waja yi ĩsirena suoriti, “Yũre waja ruyuriobeama. Ñe seti ma ĩnare ĩja”, yi tisũoyiju Dios manire.

¹⁵ Adán ñeñaro ĩ yigore, ito yicõri Dios manire queno ĩ yigore rãca babo masia ma. Masare Dios ĩ ti mairise, iti ña bũto bũsa quenarise. Adán sīgũ ñabojaguti ñeñaro ĩ yirajuna suoriti masa jãjarã godayijarã. Dioama manire ti maicõri, Jesucristore cõãni manire ĩ goda ĩsitoni. Jesús sīgũ ñabojaguti jãjarãre jeameju ñabooanare masoyiju ĩ. Ito yicõri Jesús ĩ sīgũti manire ti maicõri, waja senibicũ yiguĩji ĩ. ĩama mani catitĩñaroca yīgũ yiguĩji. ¹⁶ Dios manire ĩ queno yigore ito yicõri Adán ĩ ñeñaro yigore rãca babo masia ma. Adán sīgũ ĩ ñabojarocati ñeñaro ĩ yisũore ticõri, “Masa jeyaro ñeñaro ĩna yirise waja tũbujarã yirãji ĩna”, yiyiju Dios. Ito bajibojarocati, masare ti maicõri, Jesure cõãni Dios, masare ĩ goda ĩsitoni. Ito bajiri ĩre mani tuorũnaja, ñeñaro mani yirisere ãcabojogu yiguĩji Dios. Ito bajiri ñeñaro yirã mani ñabojarocati, “Queno yirã ñama. Ñe seti ma ĩnare”, yīgũ yiguĩji Dios. ¹⁷ Adán sīgũ ñabojaguti, ĩ ñeñaro yijare, masa jeyaro godarã yirãji. Ito bajibojarocati Jesús manire ĩ goda ĩsirena suoriti mani ñeñaro yirisere ãcabojogu yiguĩji Dios. Ito yicõri manire ti

maicōri, “Quenarā ñama ñna. Ũmacũju yu Macu Jesucristo rāca catitiñarā yirāji ñna”, yigu yiguji Dios.

¹⁸ Adán sīgũ ñabojaguti, ñeñaro ĩ yijare masa jeyaro ñna tōbujaroca yigu yiguji Dios. Ito bajibojarocati Jesús sīgũ ñabojaguti queno ĩ yijare, “Ñeñaro yu yirisere itire ācabojoya Dios mu”, yi masirāji masa jeyaro. Ito bajiro ñna yi rūcũboja tuocōri, “Quena ñama. Catitiñarā yirāji”, yigu yiguji Dios. ¹⁹ Dios ĩ rotiro bajiro cūdibisiyu Adán. Adán sīgũ ñabojaguti, ito bajiro ĩ yija, jājarā masa ñeñaro yisũoyijarā ĩja. Ito bajibojarocati, Jesuama ñaro bajiroti cūdiyijũ Diore. Ito bajiro ĩ yija jājarā masa ñeñaro ñna yirise Dios ĩ cōa ĩsigoana ñama ĩja. Ito bajiri, “Queno yirā ñama”, yicōri ĩnare boca āmigũ yiguji Dios.

²⁰ Dios ĩ rotirise jidicāñi Moisésre, “Ñeñaro yirā ña gua”, mani yi tuoña jeditoni. Ñeñaro mani yibojarocati, “Dioama buto busa manire ti maiguji”, yi tuoña mani ĩja. ²¹ Mani ñarocōreti ñeñaro mani yirise waja seti ña. Ito bajiri ñarocōti godarā yirāji mani ĩja. Ito bajibojarocati Dioama manire ti maiguji. Dios manire ti maicōri, Jesucristo mani Ũjare cōañi, ñeñarise jeyaro ĩ quenotoni. Ito bajiri Dios manire ti maicōri, “Queno yirā ñama ñna”, yicōri, manire boca āmigũ yiguji. Ito bajiri catitiñarā yirāji mani ĩja.

6

Ñeñarise jidicāna ñari Cristona suoriti catitiñarā yirāji mani, yire gaye

¹ Itire masicōri, ĩñere yiraja, yi tuoñati mua adocāta? ĩÑeñaro yirejuare yitñarajati manire, Dios ĩ mairise buto busa manire ĩ ĩotoni? ² Ñena suori yimenaji mani. Ñeñarise jidicāgoana ña mani. Ito bajiri mani Cristo ñarā ñabojarāti, ĩñeñarise yi ũyarājida mani? Meje ñeñarise yi ũyamenaji mani. ³ ĩDé gure gayere tuo masiati mua? Idé gu roticũ mani, “Cristo ñarā ñama”, gājerā ña yi ti masitoni. Riti ĩ ñarā ña mani ĩja. Ito bajiri Cristo ĩ godacāre ñajare, ĩ robo bajiroti godacāna ña mani cūni. ⁴ Mani idé gucatijũ, Cristo rāca yuje cūado bajiro bajicũ mani. Cristo ĩ godaja bero mucana tūdi ĩ catiroca yiyijũ mani jacũ Dios ĩ masirisena. Mani ñeñaro yirise jidicātōni ito bajiro yiyijũ Dios. Ito yicōri quenarise mani yitoni, ĩ masirisena manire ejabũagu yiguji Dios.

⁵ Cristo ñarā mani ñaja, ĩ godaraju ĩ robo bajiro godana ña mani cūni. Ito yicōri ĩ ñarā mani ñaja, mucana tūdi ĩ catiado bajiroti, mani cūni tūdi caticōri ĩ rāca catitiñarā yirāji. ⁶ Cristo yucutēojũ ĩ godado bajiroti, mani ñeñaro yi āmorise godayija. Ito bajiri ñeñaro yi āmorā meje ña mani ĩja. Ñeñaro mani yi āmorisere jidicā masia mani. Ito bajiri ñeñarise yi ũyamenaji mani ĩja. ⁷ Masa godarā, ñeñaro ñna yibeto bajiro mani cūni ñeñaro yi ũyamenaji. ⁸ Ñeñarise jidicāgoana mani ñaja, Cristo rāca godacāna robo bajiro baja mani. Ito bajiri, “Ĭ tūdi catiado bajiroti, mani cūni tūdi catirā yirāji”, ya mani. ⁹ “Godabojaguti mucana tūdi ĩ catiroca yiyijũ Dios Cristore. Mucana tūdi juaji godabiquji Cristo”, yi tuoña mani. Mucana tūdi juaji godare manoja ĩre. ¹⁰ Cristo cojiti godañi, mani ñeñaro yirisere cōagũ. Mucana tūdi caticōri, Dios ĩ āmoro bajiro yi ñagũ ñami ĩ ĩja. ¹¹ Ito bajiro tuoñaraja manire cūni. “Yu ñeñaro yirisere jidicācōri tūdi itire yi ũyabicuja yu mucana. Cristo yagu ñacōri, Dios ĩ āmoro bajiro yi ñagũ yigaja yu”, yiraja manire.

¹² Ñatñaroti meje ña mani ya ruju. Ito bajiri mua ya ruju ñeñaro iti tuoñaro bajiroti ñeñaro yi ũyabesa. Buto ñeñarise yiroto āmobarocati ñemecutiraja manire. ¹³ Mua ya ruju ñeñaro iti tuoñaro bajiroti ñeñaro yibitiraja muare.

Mua ña, jeame ñuroju mua wabore ñaroca Jesús i masogoana. Ito bajiri Dios i ñmoro bajiro riti mua ya rujuna quenarise riti mua yitiñaja quena. ¹⁴ Ire cudirã mani ñaja, ñenarise yire gaye ñmobeto yiroja manire. “Dios i rotirisere yu cudibeja, jeameju yare cõagũ yiguñi”, yi tuoia guirã meje ña mani. “Jesure yu tuorũnaja, yare ti maicõri, yare masogũ yiguñi Dios”, yi tuoia wanurã ña mani.

Ñenarise riti mani yi uyaja mani Uju robo bajirise ña, yire gaye

¹⁵ “Dios i rotirisere yu cudibeja, jeame ñuroju yare cõagũ yiguñi i”, yi tuoia guicõri, ñenarise yibitiruja manire. “Yure ti maicõri, yare masogũ yiguñi Dios”, yi tuoiarã ñari, Dios i ñmoro bajiro riti cudiruja manire. ¹⁶ Gãjire mua tuorũnaja, i ñaguñi mua uju. Ito yicõri ire moa ñsiri masa ñarãji mua. Ito bajiro ñenarise riti mua yi uyaja, mua uju robo bajiro tujaroja ñenarise ña. Ito bajiro ñenarise mua yija, ñenarise jidicã masimenaji mua. Ito bajiro mua yija, jeame ñuroju warã yirãji mua. Ito bajibojarocati, Dione mua tuorũnaja, “Queno yirã ñama. Seti ma ñare”, yigu yiguñi Dios. Itire masirãji mua. ¹⁷ Iti rumaju, ñenarise mua yija, mua uju robo bajiro bajiyija ñenarise. Ito bajiri ñenarise yi uyayija mua maji. Adocãtama Dios ocare riasoticõri itire cudia mua. Ito bajiri ire rucuborã ña mua ña. Iti masicõri, “Queno ya Dios mu”, ya yu ire. ¹⁸ Ñenaro yire gaye cudirã meje ña mua ña. Dione cudirã ñari quenarise riti yi ñmorã ña mua ña. ¹⁹ Queno cõia gotire rãca muare goticu yu, queno mua tuo masitoni. Iti rumaju buto ñenarise yirã ñayija mua maji. Adocãtama quenarise riti mua yi ñaja quena. Quenarise riti mua yija, Dios i ñmorise yirã yirãji mua.

²⁰ Iti rumaju ñenarise riti yirã ñari quenarisere yibisija mua maji. Dios i ñmoro bajiro yirã meje ñayija mua maji. ²¹ Itijaju, ñenarise mua yirajuju, ñeoni quenarise bujacati mua? Bujabisija mua. Adocãta, iti rumaju ñenarise mua yigore, mua tuoiaja, bojoriseti bajia ña. No ñenarise riti yirã, ña godaja bero jeame ñuroju warã yirãji ña. ²² Mua adocãta ñenarise cudirã meje ña mua ña. Ñenarise jidicãcõri Dione cudirã ña mua ña. Dios i ñmoro bajiro riti ire cudirã ñari, buto busa ire cudi ñmorã yirãji mua. Ito bajiro mani yija, i rãca riti ñatĩñarã yirãji mani. ²³ Mani ñenaro yirise waja, waja yirã bajiro godarã yirãji mani. Ito bajiri seti catirã ñari Dios tu queno eja masimenaji mani. Jesucristo mani Ujare mani tuorũnajama, ñe waja manoti catitĩñare gaye ñisgũ yiguñi Dios manire.

7

Romio manuju cutigo, iso manuju rãca riti ñaja quena, yire gaye

¹ Yu ñarã, mua ña rotire gaye masirã. Mani catirocõ rotire gaye cudirãona ña mani. Mani godaja berojuma, no yicõri itire cudi masia manoja manire. ² Rotire gaye ado roboja gotia manire: Romio manuju cutigo, iso manuju rãca riti ñaja quena, i catirocõ. Iso manuju godaja bero, rotire gaye cudibeco meje yamo iso, gãjire iso manuju cutija. ³ Iso manuju i catibojarocati, gãji rãca iso ñaja, manuju cutibojagoti ajeri maso ñamo isoõcõ. Ito bajibojarocati iso manuju godaja bero gãji rãca iso manuju cutija, Dios rotirise cudibeco meje yamo iso. Ito bajiro yigo manuju godagoro ñari ajegoõcõ meje ñamo iso.

⁴ Ito bajiroti yu ñarã Cristo ñarã ña mani ña. Iti rumu Cristo i godaroto rioja mani uju robo bajirise ñayija rotire gaye maji. Adocãtama Jesucristo manire i goda ñsirajuna suoriti mani uju robo bajirise meje ña ña. Cristo ñua ñami mani Uju ñasagu. Ito yicõri i ñarã ña mani. Cristo i godaja bero i tãdi catiroca yiñi Dios. Ito bajiro yiñi Dios ire mani queno moa ñsi masitoni. ⁵ Jesure mani

masiroto riojəɣə, mani ʔmoriseti yicə mani maji. Dios ʔ rotirise masibojarāti itire cadi ʔmobiticə mani. Ito bajiri mani ya ruju ʔɛɲaro iti tʔoɪaro bajiroti ʔɛɲaro yicə mani maji. Dios ʔ rotirisere cadi mena ʔari, buto busa ʔɛɲarise yicə mani. Ito bajiri jeame ʔjuroɣə warona ʔacə mani maji. ⁶ Adocātama, “Dios ʔ rotirisere yə cadi beja, jeameɣə yure cōagū yigūji ʔ”, yɪ tʔoɪa gūirā meje ʔa mani. Cristore buto tʔorānua mani adocāta. “Cristore yə tʔorānuja yure masogū yigūji Dios”, yɪ tʔoɪarā ʔa mani ʔja. Espiritu Santo mani ya usijə ʔagū, ʔɛɲarise yire jidicāroca yami. Ito yicōri, quenariseɣə wasoaroca yami ʔ.

Manireti ʔa ʔɛɲarise, yire gaye

⁷ Dios ʔ rotirise, ʔno bajiro yirā yati mani? “ʔ rotirise ʔɛɲarise ʔa”, ʔyirəjati mani? Meje yibitirəja manire. Dios ʔ rotirise manire gotia, “Iti ʔa ʔɛɲaro yire gaye”, mani ya masitoni. Dios rotirise iti manija, “Iti ʔa ʔɛɲaro yire gaye”, yɪ masibitiboana mani. Adi gaye tʔoɪate maa: “Gāji ya gajeonireti wobesa”, yɪ gotia Dios rotirise. Ito bajiro ʔ yibeja, “Gāji ya gajeoni ʔmotire ʔɛɲarise ʔaroja”, yɪ masibitiborəja yə. ⁸ Ito bajiri iti rotirise masicōri, ʔɛɲaro yigə ʔari buto busa gāji ya gajeoni ʔmoticə yə. Iti rotire masibiticōri buto gāji ya gajeoni ʔmotibiticə yə maji. ⁹ Dios ʔ rotirise yə masiroto riojəɣə maji, “Buto queno yigə ʔa yə”, yɪ tʔoɪabojacə yə maji. Dios ʔ rotirisere masigū ʔabojaguti, buto busa ʔɛɲarise yɪ ʔmocə yə maji. “ʔɛɲaro yigə ʔa yə. Ito bajiri jeame ʔjuroɣə wacə yigəja yə”, yɪ masibojacə yə, yɪ masireja. Ito bajiri buto bojori buja ʔacə yə. ¹⁰ ʔ rotirise cūɲi Dios, masa ʔa queno ʔatoni. Yəama Dios ʔ rotirise masicōri, buto bojori buja ʔacə. ʔɛɲarise yicōri, “Jeame ʔjuroɣə wacə yigəja yə”, yɪ tʔoɪacə yə. ¹¹ Yə ʔɛɲaro yirise tʔoɪacōri, buto ʔɛɲaro yɪ ʔmocə yə. Yə ʔɛɲaro tʔoɪarise yure rəoyija. Dios ʔ rotirisere cadi ʔmobiticə yə. Iti rotirise masicōri, “Jeame ʔjuroɣə wacə yigəja yə”, yɪ masibojacə yə. Ito bajiri buto bojori buja ʔacə yə.

¹² Iti rəmə maji ito bajiro tʔoɪabojacə yə. Adi rəməri ado bajiro ya yə ʔja. Jeyaro Dios ʔ gotirise quenarise ʔa. Ito bajiri Dios ʔ rotirise riojo gotirise ʔaroja, ito yicōri quenarise. ¹³ Adi rotirise quenarise ʔabojaroti, ʔmani jeame ʔjuroɣə waroca yirojada? Meje ito bajiro meje bajia. Mani ʔɛɲaro yire, mani jeame ʔjuroɣə waroca yiroja. Dios ʔ rotirise mani masija bero, ʔɛɲaro mani yirise, “ʔɛɲaro ya yə”, yɪ tʔoɪa mani. ʔɛɲaro yire masicōri, “Jeame ʔjuroɣə wacə yigəja yə, ʔɛɲaro yigə ʔari”, yɪ tʔoɪa masia mani. Ito yija Dios rotirise masibojarāti, itire mani cadi beja, iti ʔa buto busa ʔɛɲarise.

¹⁴ Mani masia, Espiritu Santona suoriti ʔ rotirise cūɲi Dios Moisés ʔayorə. Manire Espiritu Santo ʔ ejabəabeja, Dios ʔ rotirisere cadi masimenaji mani. Yə masia, ʔɛɲaro yigə ʔa yə. Ito bajiri ʔɛɲaro yitʔɲa yə. ¹⁵ ʔNo yija, ito bajiro yigəja yayə yə? Masibea yə itire. Queno yə yɪ ʔmobjarise gaye yibea yə. ʔɛɲaro yə yɪ ʔmobitibojarejare itijare ya yə. Masibea yə. ʔNo yija itire yigəja yayə yə? ¹⁶ Ito yija ʔɛɲaro yɪ ʔmobitibojaguti, ʔɛɲaro ya yə. Ito bajiro yə yija, “Dios ʔ rotirise quenarise ʔa”, yɪ tʔoɪa yə. ¹⁷ Ito bajiri adocāta, ʔɛɲaro yə yirise yəmasi meje ya. ʔɛɲaro tʔoɪare yure ʔacōri, iti ʔa ʔɛɲaro yiroca yure yirise. ¹⁸ Yə masia, yə tʔoɪarise quenarise ma yure. Quenarise yə yɪ ʔmobjarocati, quenarise yire ma yure. ¹⁹ Quenaro yə yɪ ʔmorisere, itire yibea yə. Ito bajibojarocati ʔɛɲarise riti ya yə, yə ʔmobitire. ²⁰ Ito yija ʔɛɲaro yə yɪ ʔmobitire yə yija, yəmasi meje ya. ʔɛɲaro yire gaye yure ʔacōri iti ʔa ʔɛɲaro yiroca yure yirise.

²¹ Ito bajiro riti bajisotia yure. Quenarise yə yɪ ʔmobjaja, no masia ma yure, ʔɛɲarise yareɣə ʔacōri. ²² Yə ya usinama rujeguti Diore cadi ʔmobja yə. ²³ “Queno yə yɪ ʔmoja, ʔɛɲarise yure ʔacōri, queno canaməbea iti”, yɪ tʔoɪa yə.

Y_u ya usinama Diore cudi ãmoboja y_u. Ito bajibojarocati y_u ya rujati ñeñaro ya y_ure. Ito bajiri ñeñarise jidicã masibea y_u.

²⁴ Bajatoguti bajicõa y_u. Y_u ya rujuna ñeñaro y_u yirise waja jeame ãjuroju wac_u yig_uja y_u. ¿Ñimujua y_ure masog_u yiguñida? ²⁵ Ado robojua baja. Mani ãj_u Jesucristo y_ure masocãñi. Y_ure yiari Jesucristore cõañi Dios. Ito bajiri, “Queno ya m_u”, ya y_u ñre. Y_u ya usi ñarocõnati ruje Diore cudi ãmoa y_u. Ito bajibojarocati ñeñaro tuoñare y_ure ñacõri, iti ña ñeñaro yiroca y_ure yirise. Queno yiñi Dios. Ñeñaro y_u yibititoni Jesucristore cõañi ñ.

8

Espíritu Santore mani cudija Dios ñarã ñarã yirãji mani, yire gaye

¹ Cristo ñarã mani ñaja, ito yicõri ñ rãca sīgãre bajiro mani usi cutija, manire waja senibic_u yiguñi Dios. Cristo ñarã ñari mani ya ruj_u ñeñaro iti tuoñaro bajiroti yi ãmomenaji. Ito yicõri Espiritu Santo ñ rotiro bajirojua yisotirãji mani. ² Mani ñeñaro yirise ñaroja mani godaroca yirise. Ito bajibojarocati Jesucristore mani tuorũnaja, Espiritu Santo mani catitũñaroca yig_u yiguñi. Cristo yag_u y_u ñajare, Espiritu Santo y_ure ejabuag_u yiguñi, ñeñaro y_u yibititoni. Ito yicõri jeame ãjuroju y_u wabore ñaroca y_ure masocãñi. ³ Dios rotirise ñarocõti cudi jeo masia ma manire. Ito bajiri, “Dios ñ rotirisere y_u cudire waja, y_ure masog_u yiguñi”, yi masibea mani. Ado bajirojua baja. Dios ñ Macugorore adi macãrucũroju cõañi. Mani ñeñaro yiri ruj_u bajiro ruj_u cutiñi. Mani robo ruj_u cutibojaguti ñeñarise yibisĩ ñ. ñ ya rujuna ñeñaro yĩabibic_u ñari, mani ñeñaro yirisere ñarocõti waja yi jeoñi ñ. Ito bajiri, “Ñ ejabuarisena, ñeñaro yibicuja y_u”, yi masirãji mani. ⁴ Ito bajiro manire goda ñsiñi ñ, Dios rotirise bajiro quenarise mani yitoni. Adocãta ñeñaro mani tuoñarise rãca ñamenaji mani. Espiritu Santo ñ ãmoro bajiro yirãji mani.

⁵ Ñeñaro tuoñacõri ña ñeñaro yiotire tuoñasotirã yirãji ña. Espiritu Santo ñ ãmoro bajiro yirãma, ñ ãmoro bajiro riti yirona tuoñasotirã yirãji ña. ⁶ ña ya ruj_u ñeñaro iti tuoñaro bajiroti tuoñasotirã, ña godaja bero jeame ãjuroju warã yirãji ñaõna. Ito bajibojarocati, “Espiritu Santo ñ ãmoro bajiro yicuja y_u”, yirã, catitũñarã yirãji. Ito yicõri ña ya usij_u queno wan_u quenarise rãca ñarã yirãji ña. ⁷ Ñeñaro yire tuoñarã, Diore tuo terãji ña. Dios rotirise cudi ãmomenaji ña. Ito yicõri, no masia manoj_u ñnare. ⁸ Ito bajiri, “Y_u ñeñaro yirise riti yi wan_u ñacuja y_u”, yirã, Dios ñ ãmoro bajiro yi masĩmenaji ñaõna.

⁹ Mani ya usij_u Espiritu Santo ñ ñaja, ñ ãmoro bajiroti yirã yirãji mani. Ito yicõri mani ñeñaro tuoñarise bajiro meje yirãji mani. Espiritu Santo ñ ya usij_u ñabeja Cristo yag_u meje ñami ñocũ. ¹⁰ Riti ña, mani ñeñaro yiri ruj_u godaro yiroja. Ito bajibojarocati Cristo mani ya usij_u ñ ñaja, catitũñarã yirãji mani. “Quena ñama ña. Ñe seti ma ñnare”, yi boca ãmig_u yiguñi Dios manire. Ito bajiri catitũñarã yirãji mani. ¹¹ Espiritu Santona suoriti Cristo godarure mucana t_udi ñ catiroca yĩñi Dios. Mucana ñti ñami mani ya ruj_u godarotire mucana t_udi catiroca yiroc_u. Ito bajiro yig_u yiguñi ñ manire. Espiritu Santo mani ya usij_u ñ ñaja, catitũñare gaye ñsig_u yiguñi ñ manire.

¹² Ito bajiri y_u ñarã, juaji ñeñaro yi uyabitirũja manire, iti ram_u mani yicato bajiro. Espiritu Santo ñ ãmoro bajirojua yirãji mani. ¹³ Ñeñaro mani tuoñarise mani yija, godarã jeame ãjuroju warã yirãji mani. Ito bajibojarocati Espiritu Santona suoriti mani ñeñaro yirise mani jidicãja, catitũñarã yirãji mani.

¹⁴ No Espiritu Santo i rotiro bajiro yirā, Dios rīa ñama ĩna. ¹⁵ Ado robojua baja. Espiritu Santo manire queo sãni Dios. Ito bajiri moari masa ĩna ujure gũirā bajiro meje ña mani. Adocāta Dios rīa ĩre queno cadiřā ña mani. Ito bajiri, “Yu Jacu, Cuna”, ya mani Diore. ¹⁶ Espiritu Santo mani masiroca yami, “Dios rīa ña mani”, mani yitoni. ¹⁷ I rīati ñacōri, quenarise i goticāre boca āmirā yirāji mani. Cristo rāca boca āmirā yirāji mani, Dios i goticāre gaye. Cristo robo mani tōbujaja, i rācati mani wanu quenaroca yigu yiguji Dios manire.

Ija mani boca āmiroti wanu quenare ñaro yiroja, yire gaye

¹⁸ Adi rumuri ñeñaro mani tōbujaja, “¿No yicōri bujato tōbujati yu?” yi tuoīare ma. “Ñeñaro mani tōbujagore rētoro ñasarise ña ija ũmacūju mani wanu quenaroti gaye”, yi tuoīa yu. ¹⁹ Co rumu Dios ado bajiro yigu yiguji: “Āna ñama yu rīa yure queno cadiřā”, yigu yiguji Dios. I rujeore ñarocōti buto bocatia, i ito bajiro yiroti. ²⁰ Dios cajero gaye, i rujeore gaye bajiro meje baja adi rumuri. Adi rumuri jeyaro jogarise riti ña. Ito bajiro rētarotire cūsuyi ju Dios, Adān i ñeñaro yirajuna suori. Ito bajiro riti bajitīña yibetoja. ²¹ Co rumu Dios i rujeore ñarocōti quenogū yiguji i macana. Ito bajiri i rīa ñari macana tadi juaji ñeñaro yimenaji mani. Adi rumuri jeyaro jogarise riti ña. Ija i wasoari rumu macana tadi juaji jogabetoja iti. ²² Mani masia, adocāta Dios i rujeore ñarocōti ñeñaro tōbujaja iti. Romio iso macu catiro robo bajiro ñeñaro tōbujaja iti jeyaro. ²³ Mani cuni Jesure masirā, ñeñarise tōbujaja. Ito bajiri Espiritu Santo Dios manire queo säre ñajare, “Ito bero juaji ñeñarise tōbujaja yibicuja ija yu”, yi tuoīa mani. Ito bajiri Dios mama ruju manire i ĩsiroti rujeare, yurā yirāji mani. Ito ruju jogabeto yiroja, ito yicōri ñeñarise tōbujabeto yiroja. Ito bajiro i yiri rumu, “Āna ñama yu rīa”, yigu yiguji. ²⁴ Cristore mani tuorūnarajuna suoriti, manire masofi Dios. Mani tuoīa yurise rētagore meje ña. Rētare gaye tuoīa yu masimenaji mani. Rētabiti gayereama tuoīa yurā yirāji mani. ²⁵ Rētabiti gayere tuoīa yurā, “Ito bajiro rētarotiro yiroja”, yi tuoīa yucōri, ñe asirioari meje, bocatirāji mani. Ito yicōri, ñe asirioari meje mani bocatiroca ya iti.

²⁶ Ito bajiroti Espiritu Santo manire ejabwami, mani queno masimena ñajare. Diore queno seni rācubwo masibea mani. Ito bajiri Espiritu Santo manire yiari josa ĩsiguji Diore. “Diore yu seni āmobarise queno goti masibea yu”, yi mani tuoīarise masicōri, manire yiari busi ĩsigū yiguji i Diore. ²⁷ Mani tuoīarise tuo masi jeogu ñari, Espiritu Santo gotirisere tuo masi jeogu yiguji Dios. Dios āmoro bajiroti seni masicōri manire yiari Diore senigū yiguji Espiritu Santo. Ito bajiri Dios sigū tuo masire gaye busi masigū ñari manire yiari queno Diore busigu yiguji Espiritu Santo.

Cristore tuorūnarā ñari ñeñarise rētocūrāji mani, yire gaye

²⁸ Riti Diore mani maija, “I āmoro bajiro yu yisotitoni yure beseñi Dios”, yi tuoīa masia mani. “Jeyaro yure rētarise quenarise ña. Quenarise riti yure rētaroca yigu ñami Dios”, yi tuoīa masia mani. ²⁹ Cajerojuti mani ĩre tuorūnarōnare masiñi Dios. Manire beseñi i, i Macu Jesucristo robo mani bajitoni. Ito bajiroti Dios rīa ñarā, mani rījora ñami Jesús. ³⁰ Cajerojuti i rīa ñaronare manire beseñi Dios. Manire besecōri, “Queno yirā ñama ĩna. Ñe seti ma ĩnare”, yi boca āmiñi Dios. Manire boca āmicōri, i Macure i yiado bajiro ñasarā mani ñaroca yigu yiguji Dios manire.

³¹ Iti oca quenarisere tuocōri, ¿no bajiro yirāti mani? Ado bajiro yiraja manire: “Dios manire ejabwagu yiguji, ito yicōri manire jidicābicu yiguji.

Ito bajiri no yibea gājerā manire ĩna ti teja”, yirūja manire. ³² Ĩ Macure maibojaguti, manire yari goda ĩsi rotiņi Dios. Ito bajiri, “Riti ĩa. Ĕe ruyabeto, jeyaro quenarise manire yi ĩsigū yiguļi Dios”, yi tuoĭa masia mani. ³³ Dios manire boca āmi wacu, “Quenarā ĩama ĩna. Ĕe seti ma ĩnare”, yiņi Dios. Ito bajiro ĩ yija, noajua gājerā, “Seti ĩa ĩnare”, yi masimenaji. ³⁴ Nijua mami, “Ĕa ĩeņaro yirise waja, waja ruyurioama ĩna”, yigu. Mani ĩeņaro yirise waja, waja yi jeoņi Jesūs. Ito bajiri, “Ĕnare seti ĩa”, yibiquļi Jesūs. Mucana caticōri, Dios ya riojocaduja rūcubworaju ĩaguļi ĩ. Ito yicōri manire yari Diore busi ĩsiguļi ĩ. ³⁵ Manire buto maiguļi Cristo. Ito bajiri ĩimujua manire ĩ mairise jidicāroca yi masibiquļi. Mani yija, ĩeņaro tōbujarā yirāji gajea. Mani yija, gūirā yirāji gajea. Ĕna yija, gājerā manire usirioro yi coderā yirāji gajea. Mani yija, ĩiojogarā yirāji gajea. Iti yija, sāñare ruyaro yiroja gajea, manire. Mani yija, guijoroju warā yirāji gajea. Ĕna yija, gājerā manire sīarā yirāji gajea. Iti jeyaro manire rētabojarocati manire jidicābicu yiguļi Jesūs. Manire mai jidicābicu yiguļi. ³⁶ Ado bajiro gotiyi ju Dios oca goti ĩsiri masu, ĩ oca tuti uca wacu:

Mu ĩarā gua ĩajare, co rumu ruyabeto guare gājerā sīa āmoama. Ovejare ĩna sīarocu bajiro guare yama, yiyi ju Dios oca goti ĩsiri masu.

³⁷ Ĕeņaro gua tōbujabojarocati, guare rētocūmena yirāji gājerā. Cristo manire maigū ĩ ejabuaja, jeyaro manire rētarise ĩnemecuti sēorā yirāji mani. Cristore tuorūncōri buto busa tuoĭa oca sēorā yirāji mani. ³⁸ Diseju Dios manire ĩ mairise jidicāroca yibetoja. “Riti ĩaroja iti”, yi tuoĭa yu itire. Diseju mani catibojaja, mani godabojaja cūni, Dios ĩ mairise manire camotabetoja. Dios ĩaro gāna cūni, rūmēa cūni, ũmua ĩasari masa cūni, Dios manire ĩ mairise jidicāroca yi masimenaji. Adocāta rētarise, ija rētaroti cūni, Dios ĩ mairise camotaroca yibetoja manire. ³⁹ Mani jubeju ĩabojaja cūni, ũmacūju mani ĩabojaja cūni, no mani ĩaroti Dios ĩ manire mairise jidicāroca yibetoja. Diseju Dios ĩ rujeore manire ĩ mairise camota masibetoja. “Cristo mani ũju manire ĩ yi ĩsira ju na suoriti buto maiami Dios manire”, yi tuoĭa mani.

9

Israel sita gānare Dios ĩ besere gaye

¹ Yu gotirise riti ĩa. Cristore tuorūnugū ĩari ĩ yagu ĩa yu. Ito bajiri socabea yu. “Espiritu Santo ĩ ejabuarisena riojo oca gotia yu”, yi tuoĭa yu.

² “Jesucristore tuorūnu āmobeama yu ĩarā”, yi tuoĭacōri buto bojori buja yu.

³ Ĕnare maigū, jeame ũjaroju ĩna ware āmobeama yu. Ĕnare jeame ũjaroju Dios ĩ cōame yirocu, yu juare ĩ cōa āmojama camotabitiboguja yu. ⁴ Ĕna ĩama yu ĩarā, Israel ĩayoru janerābatia. Jane mejeju ĩnare besebojayi ju Dios ĩarā ĩna ĩatoni. Ĕ masirise, ĩoyi ju Dios ĩnare. Ito yicōri ĩ rotirise cūni ĩnare gotibojayiju ĩ. “Ado bajiro yicōri yare mua rūcubwore āmoa yu”, yiyi ju Dios yu ĩarā ĩasuoanare. “Queno muare yigu yiguja yu”, yiar goti yucāyi ju Dios yu ĩarāre. ⁵ Yu ĩarā bucūrā ĩasuoana janerābatia ĩama ĩna. Cristo cūni yu ya butu gaguti rujeaņi. Cristoti ĩami Dios, masa ĩarocōreti rotigu. Coji ruyabeto ĩre rūcubwotiņaruja manire. Ito bajiro riti bajitūņajaro.

⁶ Yu ĩarā, judio masare, Dios oca quenarise ĩ gotibojarocati coriarāti ĩama ĩre bajiro tuoĭarā. “Judio masare Dios ĩ goticādo bajiro ti yibeami”, yi tuoĭabitiruja manire. Judio masa rujeabojarāti jeyaro Dios ĩarā meje ĩarāji ĩna. ⁷ Abraham janerābatia, ĩna ĩarocōti, ĩ janerābatia goro meje ĩama, Dios

ĩ tija. Ado bajiro Abrahamre gotiñi Dios: “Mũ macũ Isaac ĩ rĩa ĩna ĩnarã yirãji mũ janerãbatia goro”, yiyijũ Dios Abraham ñayorũre. ⁸ Iti oca tuocõri, “Abraham janerãbatia riti rujearã, Dios rĩa ĩnama ĩna, yireoni meje ĩa iti”, yi tuoĩa mani. Ado bajirojũa bajia: Dios ĩ goti cũrise tuorũnũrã, ĩna ĩnama mũcana tũdi rujeana, ito yicõri Dios rĩa. Ito bajicõri Abraham janerãbatia goro bajiro bajiamã ĩna ĩja. ⁹ Ado bajiro goti yucãyijũ Dios Abrahamre: “Ijaca rodo adocõ tujarocati wadigũ yigũja yũ. Ito yicõri mũ manojõ Sara wame cutigo macũ rucogo yigõji iso”, yiyijũ Dios Abrahamre.

¹⁰ Adiacã riti meje ĩa. Ado bajiro bajia gaje. ĩna macũ Isaac jai tujacõri, Rebeca rãca manojõ cutiyorũ ĩ. Rĩa sũrũayijõ iso. Ito bajibojarocati jacũama sũgũti ñayijũ. ¹¹⁻¹³ Iso ruoroto riojũa, ado bajiro gotiyijũ Dios isore: “Mũ macũ ñasũogũ ĩ ocabajire moca ĩsiri masũ ñagũ yigũji ĩ”, yiyijũ Dios, Rebecare gotigũ. Jane mejejũ ito bajiroti gotiyijũ Dios ĩ oca tutina. Ado bajiro bajiyijũ: “Esaũ rẽto bũsaro maia yũ Jacobre”, yiyijũ Dios ĩ ocana ĩna jũarã rujearoto riojũa. Quenarise, ñeñarise cũi ĩna yibetojũ, gotiyijũ Dios itire maji. Ito bajiri, “Dios ĩ tuoĩaro bajiro beseami masare. ĩna yigorena sũori meje beseguĩji Dios. ĩ amorõ bajiroti beseguĩji”, yi tuoĩa mani.

¹⁴ “Gãjerãre bese, gãjerãre besebiti ĩ yija, ñeñaro yami Dios”, yi tuoĩabojama coriarã. Ito bajirojũa meje bajia. ¹⁵ Dios sũgũti bese masiguĩji ĩ. Ito bajiri ado bajiro yiyijũ Dios, Moisés ñayorũre: “Yũ amorãrecõtĩ ĩnare ti maigũ yigũja yũ”, yiyijũ Dios Moisés ñayorũre. ¹⁶ Dios queno yami masare. ĩ ti mairo roboti yami. Masa ĩna queno yire amoja meje, ito yicõri bũto ĩna moaja meje, ĩ ti mairo bajiro queno yami Dios masare. ¹⁷ Ucara tutina ado bajiro yiyijũ Dios Egipto gagũ wũre: “Ujũ mũre cũcũ yũ, mũna sũoritĩ yũ masirise masare ĩorocũ. Ito bajiro yicũ yũ masa jeyaro yũ gayere ĩna tuo jeditoni”, yiyijũ Dios, Egipto gagũ wũre. ¹⁸ Iti tuocõri, “ĩ ti mairãre riti ti maiguĩji Dios. Ito yicõri, ‘Yũre cũdibicũre ĩre cũdibitiroca yigũ yigũja yũ’, yicõri, ĩ amorõ bajiro yigũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩa mani.

¹⁹ Ito bajiro bajija tuocõri, “¿No yija, ‘Mũare seti ĩa’, yigũ yiguĩjida Dios manire?” yirãji mũa coriarã. “ ‘Dios ĩ amorõ bajiro yibicũja yũ’, yi masigũ mami”, yirãji mũa. Ito bajiro yũre mũa bũsija, ado bajiro mũare cũdicũja yũ: ²⁰ Ito bajiro bũsibitirũja mũare. “Dios ĩ yire quenabea”, yiado ma mũare. Riri sotũ, “¿No yija yũre ito bajiro yũre meniri mũ?” yibetoja iti sotũ menirore. ²¹ Riri sotũ meniri maso iso amorõ bajiroti menigõji. Iti ririnati quenari sotũ iso meni amoja, menigõji. Itinati ejori iso meni amoja rocati bũsa bajiro menigõji iso amorõ bajiroti.

²² Iso yiado bajiroti ĩ amorõ bajiro yigũ yiguĩji Dios cũi. ĩ masirise ĩo amobojaguti ito yicõri masa ĩna tũbũjaroca yi amobojaguti, itire yibisijũ Dios. Ado robojũa bajia. “ĩnare ruyuriorũja yũre”, yibojaguti, ñeñaro ĩna tũbũjaroca yi wũsiriobisijũ Dios. ²³ Ito bajiro yĩñi Dios, mani ĩ ti mairãre, “ĩti ĩami rẽtoro masigũ”, mani yi tuoĩatoni. Cajerojuti manire ti maicõri beseñi Dios, ĩ masirise manire ĩsirocũ. ²⁴ Mani ĩre tuorũnũtoni, manire beseñi Dios. Mani coriarã judio masa ĩa. Gãjerã judio masa meje ĩnama. Ito bajibojarocati mani ñarocõreti beseñi Dios. ²⁵ Ado bajiro bajia Dios ĩ yire, Oseas ñayorũ ĩ ucare jane mejejũ gaye:

Yũ ñarã mejere cũi, “Yũ ñarã ĩa mũa”, yigũ yigũja yũ. “Cajero mũare ti maibiticũ yũ. Adocãta mũare ti maia yũ”, yigũ yigũja yũ.

²⁶ “Yũ rĩa meje ĩnama”, Dios ĩ yiadøjũ, ĩnati Dios rĩa ñarã yirãji. Dios catitĩñagũ rĩa ñarã yirãji. Ito bajiro ucayofĩ Oseas jane mejejũ.

²⁷ Isaíasjua, ado bajiro busiyoyiju, Israel sita gānare tuoŋa yugu: “Israel gāna jājarā busa bujuama. Jai rētocūcōri, ja sitacō jājarā ŋama ŋna. Jājarā ŋna ŋabojarocati coriarāreti masogū yiguŋi Dios. ²⁸ Dios i goticādo bajiroti yigu yiguŋi. Jājarā adi macārēcūro gāna masa, ŋna ŋeŋaro yirise waja, ŋnare waja senigū yiguŋi Dios. Ito yicōri cojisiti ŋnare ruyuriogu yiguŋi”, yi ucaŋi Isaías. ²⁹ Ito yicōri, ucagati ado bajiro yiyiju Isaías:

Dios masa jeyaro uŋu ŋagū, mani rīa sīgūre i masobeto bajija, mani judio masa jeyaro maniboana mani. Dios Sodoma, Gomorra gānare i ruyurioado bajiro, manire yiboru, manire sīgū i masobeto bajija. Ito bajiro yiari ucaŋi Isaías.

Cristo ocare judio masa ŋna tuo āmobitire gaye

³⁰ Riti ŋa. Itire tuocōri ado bajiro yi tuoŋa masia mani: “¿No bajiro yirujati guare, Dios riojo, ‘Quena ŋa mua’, i yitoni?” yi tuoŋabisarā judio masa meje ŋarā. Ito bajibojarocati, “Queno yirā ŋama. Ŋe seti ma ŋnare”, yigu yiguŋi Dios, Cristore ŋna tuorūnaja, yi tuoŋa masia mani. ³¹ Yu ŋarā, judio masama ado bajiro yi tuoŋabojayijarā: “Queno gua yija, ‘Queno yirā ŋama’, yigu yiguŋi Dios guare”, yi tuoŋabojayijarā ŋna. Dios i rotirise ŋarocōti, ŋna cūdibejare, “Queno yirā ŋama ŋna”, yi masibisiju Dios. ³² Ado bajiro baja. Judio masa Diore tuorūnūrā meje ŋayijarā. “Quenaro gua yirise ticōri, ‘Queno yirā ŋama ŋna’, yigu yiguŋi Dios”, yi tuoŋabojayijarā ŋna. Cristore boca āmimena ŋari, masa ŋna camota cūado bajiro Dios tu eja masibisijarā ŋna. Cristore ŋna boca āmi āmobeja, gūtagā camotado bajiro bajiami i. ³³ Itire i oca tutina ado bajiro busiami Dios: Siōn wame catiri cutoju Cristore cūa yu. Gūtagā camotado bajiro bajigu Cristore cūa yu. Īre ŋna tuorūnubeja camotagu yiguŋi i. Ito bajiri yu tu eja masimena yirāji ŋna. No Cristore tuorūnugūti bojori bujabicu yiguŋi. Wanu quenagū yiguŋi i. Ito bajiroti gotiyiju i oca tutina, jane mejejuti.

10

¹ Tuoya, Jesure tuorūnūrā mua. Gājerā yu ŋarā, Dios jeame ŋjuroju i cōabore, i masoja, buto itire wanu quenagūja yu. Iti ŋna Diore yu seni tuoŋarise. ² Yu ŋarā, Israel gāna, Dios i āmorise ŋna tuoŋarisenā buto yi āmbojama ŋna. Ito bajibojarocati, “Iti ŋna i āmorise”, yi tuoŋa masibeama ŋna. ³ “Cristo mani ŋeŋaro yirise waja yicāŋi. Ito bajiri Dios i tija, seti ma manire”, yi tuoŋabeama ŋna. “I rotirise gua cūdija, ‘Queno yirā ŋama ŋna’, yigu yiguŋi Dios”, yi tuoŋabojama ŋna. Ito bajibojarocati Dios i āmoro bajiro yibeama ŋna. Ito yicōri Diore queno tuorūnubeama ŋna. Ito bajiri, “Queno yirā ŋama ŋna”, yibiquŋi Dios. ⁴ Cristo i ejaja bero, ŋna suoriti manire masogū yiguŋi Dios. Adi ramari, no Cristore tuorūnugūti, “I ŋami queno yigu. Seti macu ŋami”, yiguŋi Dios. Cristo i goda ĩsirajuna suoriti manire masogū Dios. Ito bajiri, “Dios rotirise mani cūdirajuna suoriti manire masogū yiguŋi”, yire ma ĩja.

⁵ Moisés ŋayoru jane mejeju ado bajiro busiyiju: “No Dios rotirise ŋarocōti cūdigu catitūŋare bujagu yiguŋi”, yi ucayiju Moisés ŋayoru. ⁶ Ito bajibojarocati, sīgūjua mami Dios rotirisere ŋarocōti cūdigu. Cristore masa ŋna tuorūnaja ticōri, “Queno yirā ŋama ŋna. Seti ma ŋnare”, yigu yiguŋi Dios. Iti ocare ado bajiro gotia manire, Dios oca: “¿Ŋimu ūmacūja tigu ejayijari? ‘Itoju gagu wadiru ŋami Cristo’, yi masiana”, yirona. Ito bajiro tuoŋabitiraja muare.

⁷ “¿Ŋimu godana taju ejarada Cristo i tujaja tirocu?” yi tuoŋabiticōruja muare.

⁸ Dios oca ado bajiro gotia: “Dios riasore gaye ŋacā muare. Ito bajiri iti riasore gaye masicā mua. Ī riasore gayere busiyija mua”, yi gotia Dios oca. “Cristore

masa tʰor̥nʰare ʔmoguʃi Dios”, yire gaye ʃa iti oca. Ito bajiro masare riasoa gua iti oca. ⁹ “Jesús i godaja bero mʰcana tʰdi i catiroca yiʃi Dios”, mani yi tʰoʃaja, ito yicōri “Jesús ʃami yʰ ʃjʰ”, mani yija, jeame ʔjʰarojʰ mani wabore ʃaroca manire masoguʃi Dios. ¹⁰ Cristore mani tʰor̥nʰaja ticōri, “Queno yirā ʃama ʃna. ʃnare seti ma”, yigʰ yiguʃi Dios. Ito yicōri, “Jesure tʰor̥nʰagʰ ʃa yʰ”, yi gʰjʰar̥are mani goti r̥etobuja, riti Dios i masoana ʃarā yirāji mani ʃja.

¹¹ Ado bajiro gotia Dios oca tuti: “No ʃre tʰor̥nʰurā, ‘Bujato bajaia yʰre’, yirā mama”, yi gotia Dios oca. ¹² Dios i tija judio masa, judio masa mejere cʰni, coro bajiroti tiguʃi i. Mani ʃjʰ ʃami i, ito yicōri jeyaro ʃjʰ. No ʃre senigʰre queno yigʰ yiguʃi Dios. ¹³ Dios oca tuti ado bajiro gotia: “No Jesure, ‘Yʰ ʃjʰ ʃa mʰ. Yʰ ʃeʃaro yirisere ʔcabojoya. Jeame ʔjʰarojʰ yʰ wabore ʃaroca yʰre masoʃa’, yirā masoana ʃarā yirāji”, yi gotia Dios oca. ¹⁴ Cristore ʃna tʰor̥nʰabeja, ʃre sen i masimenaji ʃna. Ito yicōri Cristo gayere ʃna tʰobeja, ʃre tʰor̥nʰ masimenaji ʃna. Sīgʰ ʃnare Cristo oca riasobeja, masimena yirāji ʃna. ¹⁵ I oca gotirona mani cōabeja, i oca riasorā manaji. Ado bajiro gotia Dios oca: “Dios oca quenarise riasorā, no ʃna gotirojʰ masa ʃna tʰoja, wanʰ quenarā yirāji ʃna”. Ito bajiro ucare ʃayija jane mejejʰti.

¹⁶ Masa jʰarā oca quenarise tʰobojarāti itire tʰor̥nʰabeama ʃna. Jane mejejʰ Isaias i ucado bajiroti bajaia: “Yʰ ʃjʰ, coriarāti ʃama mʰ ocare tʰor̥nʰurā”, yiyijʰ Isaias Diore gotigʰ. ¹⁷ Cristo oca quenarise ʃna tʰobeja, itire tʰor̥nʰamenaji ʃna. Cristo ocajuare tʰosʰoraja, ʃna tʰor̥nʰaroto riojʰa.

¹⁸ Adire mʰare senīagʰ ya yʰ: ʔIsrael sita gāna Dios oca tʰobitianada? Tʰobojana tʰorea. Dios oca tuti ado bajiro gotia: Dios oca gotiri masa, masa jeyarore goti jeoʃi. Ito yicōri ʃna oca cojʰ rʰayabeto, tʰore ʃa.

¹⁹ Mʰcana mʰare jabeto senīa tʰogʰ ya yʰ. ʔDios oca tʰobojarāti, queno tʰo masibisijari Israel sita gāna? Tʰo masibisijarā ʃna. Moisés ʃayorʰ ʃti ʃami cajero iti oca gayere ucasʰorʰ. Dios i gotiro bajiroti ucayijʰ i. Israel sita gānare Dios i tʰoʃare gaye gotigʰ ado bajiro ucayijʰ Moisés ʃayorʰ:

“Tʰo r̥etobubeama ʃna’, mʰa yirāre, ‘Yʰ ʃarā ʃa mʰa’, yigʰ yigʰja yʰ ʃnare. Ito bajiro yʰ yija, bʰto rorā yirāji mʰa. Ito yicōri bʰto junisinirā yirāji mʰa”, yiyijʰ Dios, yi ucayijʰ Moisés ʃayorʰ.

²⁰ Moisés i ucaja bero bʰto oca s̥ocōri, ucayijʰ Isaias. Dios i yiro bajiroti ucayijʰ i cʰni:

“Yʰre ʔmabitibojanaja yʰre bujama. Ito yicōri yʰre masi ʔmomenajuare, yʰre ʃna masiroca yicʰ yʰ”, yiyijʰ Dios judio masa meje ʃnarāre cʰni tʰoʃagʰ, yi ucayijʰ Isaias ʃayorʰ.

²¹ Israel sita gāna ʃna bajirisejʰa, Dios i gotirisere ucayijʰ Isaias: “Co rʰmʰ rʰayabeto ʃnare jisotibojaja yʰ, ʃna ʃeʃaro yirisere ʃna jidicātoni. Ito bajibojaro-cati yiro robo cʰdirā meje ʃama ʃna. Ito yicōri yʰre ti terā, tudiana ʃna”, yiyijʰ Dios, yi ucayijʰ Isaias ʃayorʰ.

11

Coriarā Israel sita gānare Dios i masore gaye

¹ “Dios ʃarā Israel sita gāna ʃnare jidicācōrʰ”, yire ʔtʰoʃati mʰa? Meje ʃnare jidicābeami. Israel sita gaguti ʃa yʰ cʰni. Ito bajiri yʰ ʃicʰ ʃnasʰorati ʃami Abraham ʃayorʰ. Ito yicōri Benjamín ya butu gaguti ʃa yʰ. Ito yicōri Benjamín janerābatia janamiti ʃa yʰ. ² Jane mejejʰ gua Israel gānare beseʃi Dios, i ʃnarā ʃna ʃnaton i. Ito yicōri guare jidicābeami i. Dios oca tutijʰ Elías ʃayorʰ i oca gayere tiyija mʰa. Dios rāca busigʰ, “Israel gānare seti ʃa”, yire gaye yiyijʰ Elías

ñayoru. Tite. Ado bajiro yiyiju ĩ, Diore busigu: ³ “Yũ Hũ, mũre goti ĩsiri masare s̃ayijarã Israel sita gãna. Mũre r̃ucubũorã ĩna soe ĩsotira casabo cuni ruyurioñi ĩna. Ito yirã ñari, yũre cuni s̃ia amocã ĩna. Yũ sigũti mũ oca gotiri masũ catia maji”, yiyiju Elías Diore. ⁴ Ito bajiro ĩ yija tuocõri, ado bajiro cadiyiju Dios: “Mũ sigũ meje ña. Siete mil ñarã masa ñama maji yũre r̃ucubũorã. Gãjerã ĩna meni rujeorũ Baal wame cutigure ñini r̃ujũ r̃ucubũo yibiticã ĩna”, yiyiju Dios Elías ñayoru. ⁵ Elías ĩ ñaratũa, Dios ĩ beseado bajiroti adocãta cuni Israel gãna coriarãre beseguĩji Dios, ĩ ñarã ĩna ñatoni. ĩnare ti maicõri ĩnare beseñi Dios. ⁶ ĩna queno yirena suori meje beseñi Dios. ĩnare ti maicõri beseñi ĩ. ĩna queno yirena suori ĩ besero bajija, ĩnare waja yirocũ robo beseborũ ĩ. Quenarise ĩna yibitibojarocati, ĩnare ti maicõri beseñi Dios.

⁷ Ado robojua baja. Israel sita gãna, “Queno yirã ñama ĩna”, ĩ yire ĩna amobojarocati, “Queno yirã ñama ĩna”, yibisiju Dios. Coriarãti Dios ĩ beseana, “ĩna ñama queno yirã”, yiyiju Dios. Gãjerãma Dios oca tuo amomena ñayijarã ĩna. ⁸ ĩna gayere busia Dios oca tuti. Ado bajiro gotia: “Īre amomenare ĩ oca ĩna tuo masibitiroca yiyiju Dios ĩnare. Ito bajiri gãjerã ĩ ocare ĩna gotibojarocati tuo masibisijarã ĩna. Ito bajiroti baja adi ramũri cuni”, yi gotia Dios oca tuti. ⁹ Ado bajiro yiñi David ñayoru Diore:

Israel gãna wana quenarã, basa ĩna menirise bojori bujaroca yiya. ĩna tuoĩa bujatobitiroca yiya. Ito yicõri ĩna ñeñaro yirise waja, ĩnare waja senĩña.

¹⁰ ĩna tuo masibitiroca yiya. Sigũ r̃ucurise ami wacũ robo bajiro, ĩna ñeñaro yirise tãniroca yiya mũ, yiyiju David ñayoru Diore.

Judio masa mejere cuni Dios ĩ masore gaye

¹¹ ¿No bajiro tuoĩati mũa? Dios judio masare, ĩre ĩna amobejare, žĩnare jidicã ruyuriogu yiguĩjida? Meje ĩnare jidicã ruyuriobiquĩji Dios. Judio masa Diore ĩna amobeja, judio masa mejereama masogũ yiguĩji Dios. Ito bajiro gãjerãre ĩ masoja ti masicõri, amotirã yirãji judio masa cuni. ¹² Judio masa Diore ĩna cadijebare, jaje quenarise gaye masa jãjarãre ejayiju. Judio masa Cristore ĩna tuorũnubere judio masa mejere cuni jaje quenarise gaye ejayiju. Ito bajiri Cristore tuorũnũoyijarã ĩna cuni ĩja. Judio masa cuni Cristore ĩna tuorũnũja, bũto basa masa jeyarore quenarise ejaro yiroja.

¹³ Mũa judio masa mejere cuni busigu ya yũ. Mũare Dios oca gotire ña yũre. Mũare yũ riasotoni yũre cũñi Dios. “Iti ña moare ñasarise”, yi tuoĩa yũ. ¹⁴ Yũ ñarã judio masa, mũare bajiro ĩna bajire amogũ, itire gotia yũ. Dios mũare masoja masicõri, amotirã yirãji ĩna cuni. Ito yija Cristore tuorũnurã yirãji gajea. Ito bajiro ĩna yija ticõri, ĩnare masogũ yiguĩji Dios. ¹⁵ Judio masare Dios ĩ jabeto jidicãraju, masa jeyarore oca quenarise cũyiju Dios, ĩ rãca ĩna queno ñatoni. Ito bajiro ĩ oca cũyiju Dios judio masa mejere cuni. Ito bajiri Cristore ĩna tuorũnũja Dios ñarã ñarãji ĩna cuni. Bũto basa quenaroja, judio masa cuni Cristore ĩna tuorũnũja. Jeame ajuroju ĩna wabore ñaroca ĩnare masogũ yiguĩji Dios. Ito bajiri godabojarãti mũcana tũdi catirã robo bajirã yirãji ĩna. ¹⁶ Ado bajiro baja. Jabeto cãjabũra gaye, boca amicõri, Dios ĩ quenoja, ñarocõti cãjabũra quena jedicoaro yiroja. Yucũgu ñe, jeyaro iti quenaja, jeyaro rujari cuni quena jediroja. Ito bajiro bajiyiju Abraham ñayoru. Queno yigu ñari, Diore tuorũnyiju ĩ. Ito bajiri ĩ janerãbatia Diore ĩna tuorũnũja, queno yirã ñarã yirãji ĩna cuni.

¹⁷ Cogu yucũgu, olivo wame cutiricũ, rujũ jatacõacõri, rocati judiragũ rujũ amicõri wõja, cogũ gaye bajiroti bajiroja. Ito bajiroti Dios cuni judio masare cõacõri, judio masa mejere cuni, mũare ĩ ñarã ñatoni cũñi ĩ. Ito bajiri Dios

ye quenarise bujacōri gua judio masa rāca sīgũre bajiro bajirā ña mua. ¹⁸ Ito bajiro Dios i yija, “Judio masa rēto busaro queno yirā ña gua”, yi tuoīabitiruja muare. “Judio masare mani riojuaju besefi Dios”, yire gayere tuoīaña mua. Cristo judio masu i rujearena suoriti muare masofni Dios. Ito bajiri, “Judio masa rēto busaro queno yirā ña mani”, yiado ma muare.

¹⁹ Mua judio masa meje ñarā, ado bajiro yiborāji gajea: “Judio masare jidicāyiju Dios, i ñarā mani ñatoni. Ito bajiri ñasari masa ña mani”, yi tuoīabotarāji gajea mua. ²⁰ Riti ña, judio masare Dios i jidicāre. Cristore ña tuorūnubejare, ito bajiro yiñi i, ñare. Cristore mua tuorūnubeja, muare cuni cōacōboru i. Ito bajiri, “Judio masa rēto busaro ñari masa ña mani”, yi tuoīabesa mua. “Ñasarā meje ña mani”, yi tuoīaña mua. Ito bajiro tuoīacōri, “Queno ya Dios mu”, yiya, ñe rūcubwōrā. ²¹ Dios judio masare, cajero i beseanare i cōaja, muare cuni cōa masiguñi i. ²² “Jaje quenarise gaye yami Dios masare. Ito yicōri masare buto ña tōbujaroca cuni yami Dios”, yi tuoīaña mua. Ado bajiro baja. Ñe rūcubwōmenare buto ña tōbujaroca yibojaguti muare queno yami. Ito bajibojarocati mua ñe rūcubwōtifiñabeja, muare cuni cōacōboru i. ²³ Judio masa i cōana, Cristore ña tuorūnaja i ñarā ñaroca yigu yiguñi i mucana. I masirisena, i ñarā ñaroca yi masiguñi mucana. ²⁴ Judio masa meje mua ñabotarocati i ñarā bajiro muare cūni Dios. Judio masa ñama cajero Dios i beseana. Cajero i beseana meje mua ñabotarocati josari i ñarā mua ñaroca yiñi Dios. Judio masa cajero i beseana mucana i ñarā ñaroca i yija, josari mejeti ñaraja.

Israel sita gānare Dios i masosusare gaje

²⁵ Yu ñarā, masa ña masibiticati gayere, muare gotigu ya yu. Dios i beseana ña mani. “Jeyaro masirā ña mani”, mua yi tuoīabititoni, iti gaye ocare muare gotia yu. Adocāta judio masa jājarā ñama Diore tuo āmomena. Ito bajiro bajitūñamenaji ña. Judio masa meje ñarā, Dios i besecāna, Jesure ña tuorūnaja ticōri, judio masa cuni Diore āmorā yirāji ña. ²⁶ Ito bajiro judio masa Diore ña āmoja, jeame ūjuroju ña wabore ñaroca ñare masogū yiguñi i. Ito bajiro ucare ña Dios oca tutiju:

Sión wame cutiri cutoju ejagu yiguñi masare masori masu. Jacob janerābatiare ña ñeñaro yirisere coegu yiguñi i.

²⁷ Ito bajicōri, ñeñaro ña yirise yu ācabojaja, jane mejeju yu goticādo bajiroti yigu yiguja yu, yi gotia Dios oca tuti.

²⁸ Adocāta judio masa jājarā Cristo oca quenarise rūcubwōmena jaicoama. Ito bajiri Dios wajana ñama ña. Ito bajiro ña bajijare, mua judio masa mejeju tuorūnusuo mua. Judio masa ña Diore āmobitibojarocati, ijuama ñare ti maiguñi maji. Ña ñicusabatiare cuni ti maiñi i. Ito bajiri adi rumuri gāna judio masare cuni ti maiami i maji. ²⁹ “Ñare besecu yu. Ito bajiri ñare queno yigu yiguja yu”, yiyiju Dios. I goticādo bajiroti yigu yiguñi i. I goticādo bajiroti jidicābicu yiguñi Dios. ³⁰ Cajero Diore cudibisija mua. Judio masa Diore ña cudibeja ticōri, muajuare maicōri, muare masofni i. ³¹ Adocāta judio masa Diore cudirā meje ñama. Ito bajiro ña bajibotarocati, muare i ti mairo bajiroti, ija ñare cuni ti maigū yiguñi i. ³² Mani jeyaro Diore cudimena riti ñacu mani maji. Ñeñaro mani yi āmoja manire camotabisī Dios. Ito bajiro yiñi, ñeñaro mani yija bero, “Buto yure maisacōguñi Dios. Ñe yu ñeñaro yirise yu goti rēto buja, yure ācabojogu yiguñi”, mani yi tuoīa masitoni.

³³ Quenasacōa. Quenoguti yigū ñami mani Jacu Dios. Jeyaro masigū ñami ĩ, ito yicōri jeyaro tuo masigū. ĩ tuoñarisere masibea mani. Ito yicōri ĩ yirisere ti masibea mani. ³⁴ Ado bajiro gotia Dios oca tuti: “Ñimujua Dios ĩ tuoñarise tuoñagū mami. Ñimujua Diore riasogu mami. ³⁵ Ñimujua mami, ‘Diore ĩsicu yu. Ito bajiri yure waja ruyurioami ĩ, yigū”. Ito bajiro ucare ñayija jane mejejuti. ³⁶ Adi sita ñarotire jeyaro rujeofñi Dios. ĩna suoriti jeyaro ña. Ito yicōri ĩ ye riti ña. Ito bajiro ĩ bajijare ĩre rucabuotñacōruja manire. Ito bajiro riti bajitñajaro.

12

Dios ĩ amorise riti mani yija quena, yire gaye

¹ Dios manire ti maicōri jaje mani yerotire yiñi. Ito bajiri yu ñarā Dios ĩ amorise riti yirā ñaña mua. Quenarise riti yiya, ñeñarise yimenati. Mua ito bajiro yija, Dios wanu quenagū yiguñi mua rāca. Diore mani rucabuorise ĩre ĩrona ito bajiro yiruja mani. Ito bajiro mua yitoni, oca sēoro muare rotia yu. ² Diore masimena ĩna yiro bajiro yibesa. Mame tuoñare gaye wasoacōri, quenarise riti tuoñaña mua. Ito bajiro tuoñacōri Dios ĩ amorise masirā yirāji mua. “Diore quena ña”, yire gaye masirā yirāji mua. Ito yicōri ĩ wanuroti gaye cūni masirā yirāji mua. “Iti ña yure ñasarise”, Dios ye yire gaye masirā yirāji mua.

³ Yure ti maicōri ĩ oca muare gotirocare yure cūñi Dios. Ito bajiri ado bajiro muare gotia yu. Mani ĩre tuorñunrā ñajare manire moare cūñi ĩ. “ĩre yu moa ĩsi masitoni yure ejabuagu yiguñi Dios”, mani yi tuoñaroca yami Dios. Ito bajiri, “Yumasi queno Diore moa ĩsia yu”, yi tuoñabitiruja manire. Ado bajiroja mani tuoñaja quena. “Dios ĩ ejaburisenana ĩto queno moa masia yu”, yi tuoñaruja manire. ⁴ Mani ya ruju jaje ña. Tite mua. Āmo, cajea, gāmoro, gubo jaje ña mani ya ruju. Co ruju gaye ricati riti moare cutia mani ya ruju. Tite mua. Cajeara ti, gāmorona tuo, āmona āmi, gubona wa ya mani. ⁵ Ito bajiroti bajaia mani Jesucristore tuorñunrā. ĩre tuorñunrā ñari ĩ ya ruju robo bajirā ña mani. Ito bajiri jājarā ñabojarāti sīgure bajiro tuoñacōri gāmeri ejabua mani. Ito yicōri mani yagu sīgū ĩ manija gāmeri godo cutia mani.

⁶ Āmoro bajiro mani jeyarore, ricati riti mani moa masiroti jidicāñi Dios. Dios manire jidicāre mani moa masirisena ĩre queno moa ĩsiruja manire. Dios ĩ oca gotiroti gayere muare ĩ jidicāja, Cristore mua tuorñunrocō gotija quena. ⁷ Gājerāre ejabuaare gaye manire Dios ĩ jidicāja, gājerāre queno ejabuaa quena. Ito yicōri, no riasore gaye boca āmigū gājerāre queno riasoja quena. ⁸ Gājerā oca sēoroca yi masigū, queno yija quena. No gājerāre ĩ ĩsi āmoja, queno wanu quenaro jairo ĩsia quena. No rotigu quenoti rotija quena. No bojori bājarāre ejabuagu, wanu quenare rāca ejabuaa quena.

Cristore tuorñunrā ado bajiro ñaja quena, yire gaye.

⁹ Buguti gājerāre mai ruobesa. Gājerāre maisaguti maija quena. Ñeñaro yirere ti tecōri jidicāña. Quenarise riti yi āmoña. ¹⁰ Cristore tuorñunrā ñari sīgū rāa robo bajiro gāmeri queno ti maiña. Ito bajiro yicōri queno gāmeri rucabuoya mua.

¹¹ Dios muare gaye muare ĩ cūre tuoñā wanucōri moaja quena. Diore wanurā ĩ āmoro bajiroti ĩre queno moa ĩsiña mua.

¹² “Guare queno yigū yiguñi Dios”, yi tuoñā yurā ñari, queno wanu quenaro ñaña mua. Mua tōbujaja, ñemecutiya. Muare oca ñaja, usiriobeja. Ito yicōri Diore bāsi jidicābeja mua. ĩre mua busisotija quena.

¹³ Cristore masirā ĩna bojoro bujaja, ĩnare ĩsima. Mũa ya wi ejarāre queno boca āmima.

¹⁴ Jesure masirā mũa ĩnjare gājerā ñeñaro mũare ĩna yija, ñeñaro ĩnare busitubeja. Dios ĩnare queno yitoní, Diore senima mũa.

¹⁵ Gājerā queno ĩna wanũ quenaja, queno corocō ĩna rāca wanũma mũa caní. Gājerā ĩna bojori bujaja, cocati bojori bujaba mũa caní.

¹⁶ Gājerā jeyarore queno ti mai ñaña mũa. “ĩna rêto busaro queno yirā ña maní”, yí tuoĩabesa mũa. “Ñasamena ñama ĩna”, gājerā yianare caní baba cuticōri, queno wanũ quena ña mũa. “Gājerā rêto busaro masia yũ”, yí tuoĩabesa.

¹⁷ Gājerā ñeñaro mũare ĩna yija, ĩnare gāmebeja mũa. Quenarise riti yiya mũa, gājerā, “Ñeñaro yirā ñama”, ĩna yibititoni. ¹⁸ Gājerā rāca gāmeri ti tudibesa mũa. Ado bajirojũa mũa yija quena. Queno mũa yí masirise yiya, masa jeyaro rāca queno mũa ñatoni. ¹⁹ Queno tuoja yũ ñarā mũa. Gājerā ñeñaro mũare ĩna yibojarocati ĩnare ñeñaro yibeja mũa. Mũare ñeñaro yirāre ñeñaro ĩna tōbujaroca yí masiami Dios, ĩnaōnare. ĩ oca tutina ado bajiro gotiami Dios: “Yũ ña, masa ĩna ñeñaro yire waja, ñeñaro ĩna tōbujaroca yiri masũ. ĩna ñeñaro yire waja, ĩnare waja senigũ yigũja yũ”, yíari gotiami maní Ujũ ĩ oca tutina. ²⁰ Gaje ado bajiro gotia Dios oca: “Mũa wajacũ ĩ ñiocōja, ĩre bare ecaya. ĩ idi āmoja, ĩre ioja. Ito bajiro mũa yija, mũa wajacũ ñeñaro yí āmogũ, mũare bojobuja tigu yiguĩji”, yí gotia Dios oca tuti. ²¹ Gājerā ñeñaro mũare ĩna yibojarocati ĩnare ñeñaro yibeja muama. ĩnare quenarise riti yiya mũa. Ito bajiro mũa yija ticōri, ĩna ñeñaro yirisere jidicārā yirāji gajea.

13

¹ Dioti ñami maní ujarāre cūri masũ. Dios ĩ cūana ñajare, maní ujarāre yiro robo cudiraja manire. ² Ujarāre ti tujabicũ, ĩna rotitoni Dios ĩ cūanare cadigucũ meje ñami ĩocũ. Ito bajiro cadimenare, ĩna tōbujaroca yigũ yiguĩji Dios. ³ Queno yiri masare gūiri masa meje ñama rotiri masa. Ñeñaro yiri masajũare gūiri masa ñama rotiri masa. Ito bajiri quenarise riti yiya mũa. Quenarise riti mũa yija ticōri, mũare ti wanurā yirāji mũa ujarā. ⁴ Maní queno ñatoni rotiri masare cūñi Dios. Maní ñeñaro yija, gūirā yirāji maní. “Yũ ñeñaro tōbujaroca yigũ yiguĩji”, yí tuoĩacōri gūirā yirāji maní. Ñeñaro yirāre ĩna tōbujaroca yironare rotiri masare cūñi Dios. ⁵ Ito bajiri juaji tuoĩare gaye tuoĩacōri rotiri masare ĩna yiro bajiroti cūdirona ña maní. “Yũ cūdibeja ticōri, yũ tōbujaroca yigũ yiguĩji Dios”, yí tuoĩarā cūdija quena. Ito yicōri, “Yũ cūdija iti ña queno yire gaye”, yí tuoĩacōri, ĩna yiro bajiroti cudiraja manire. ⁶ Rotiri masa ĩna moarise yiro robo ĩna moaja, Diore yíari moa ĩsirā yama ĩna. Ito bajiro ĩna yitoni ĩnare cūñi Dios. Ito bajiri rotiri masa ĩna waja senija, ĩnare waja yija quena.

⁷ Mũa waja ruyuriorāre caní waja yiya. Ujarā ye niyeru seni ĩsiri masare waja yiya. Gaje ujarā ĩna waja yirotiya, ĩna rotiro bajiroti waja yiya. Ito yicōri ĩna yiro bajiroti yiya mũa. Mũa ujarā ñarocōreti rucubuoja. ⁸ Gājerāre waja ruyuriobesa. Sīgũre ruyabeto gāmeri ti maisotiya. Ito bajiro gāmeri mũa ti mairise jidicābeja mũa. No ĩ tũ gānare ti maigũ, Dios ĩ rotirise cadigutĩ ñami ĩocũ ĩja. ⁹ Dios ĩ rotirise ado bajiro gotia: “Gāji manojore ajebesa. Gājerāre sīabesa. Rinibesa. Ito yicōri gāji ya gajeonire ti uobesa”, yí gotia Dios ĩ rotire. Dios ĩ rotirise ñarocōti ado bajiro riti gotia: Gājerāre mũa ti maija, ĩnare ñeñaro yimenaji mũa. Ito yicōri ĩnare mũa ti maija, Dios ĩ rotirisere cūdi jeorā ñarā

yirāji m̄ua. Ito bajiri m̄uamasiti m̄ua mairo bajiroti, m̄ua t̄u gānare c̄uni ti maiña. ¹⁰ No ĩ t̄u gānare ti maigū, ĩnare ñeñaro yibic̄u yiguĩji. Ito bajiri mani t̄u gānare mani ti maija, ñarocōti Dios ĩ rotirise c̄udirā ñarā yirāji mani.

¹¹ Dios ĩ rotiro bajiro riti yiraja manire. Ñamicaj̄u ña ĩja. Nocō mejeti mani ʒ̄ju ejaḡu yiguĩji manire āmi waroc̄u. Ito bajiri ña yucār̄aja manire. Cajero ĩ oca mani t̄uor̄an̄aja, “Co rum̄u t̄udi ejaḡu yiguĩji Jesús”, yī t̄uoĩac̄u mani. Ito bajibojarocati adi rum̄u, “Nocō mejeti r̄aya manire ĩ masoḡu ejaroto”, yī t̄uoĩa masia mani ĩja. ¹² Adoc̄ata ñami bajiro baja, masa ñeñaro ĩna yija. Ñami r̄eta waj̄u, nocō mejeti mani ʒ̄ju ĩ t̄udi ejaroti rum̄u ejaro yiroja. Itocōti ejaḡu yiguĩji ĩ. Ito bajiri ñeñaro mani yire gayere jidicār̄aja manire. Gājerā r̄ait̄laroju ñeñaro ĩna yiro bajiro yibitir̄aja manire. Ado bajirojua yiraja manire. Quenarise riti yiraja, busuro ñarā queno ĩna yiro bajiro. ¹³ Quenarise riti yiraja manire, masa ĩna tiro riojo queno mani yiro bajiro. Basa ĩna meniroȳu wabitir̄aja manire. Ñeñaro ĩna ajeroju mecabitir̄aja manire. Gāji manojore ajebitir̄aja manire. Mani ya ruju ñeñaro iti t̄uolaro bajiroti ñeñaro yibitir̄aja manire. Gājerāre tudibitir̄aja manire. Gājerā mani r̄etoro ĩna masija tic̄ōri, ĩnare ti junisinibitir̄aja manire. ¹⁴ Ado bajirojua mani yija quena. Mani ʒ̄ju Jesucristore t̄uor̄an̄ur̄aja manire. Ĩti ñami manire ejab̄uaḡu, mani ñeñaro yibititoni. Ito bajiri ĩ ejab̄uarisena mani ya ruju ñeñaro iti t̄uolaro bajiroti yī ȳabitir̄aja manire.

14

Cristore t̄uor̄an̄ur̄are basitubesa, yire gaye

¹ Queno Jesure t̄uor̄an̄asabic̄u ñabojaguti sīḡu m̄ua rāca ĩ ña āmoja, ĩre boca queno āmiña m̄ua. “Ito bajiro bajiḡu ñami”, yī ti masic̄ōri ĩ rāca gāmeri basī t̄uolabeja ñasabitire. ² Ado roboja baja ñasabiti gaye. Coriarā Jesure masirā, “Jeyaro mani baja c̄uni quena ña”, yī t̄uoĩama ĩna. Gājerā queno Jesure masisamenama, “Waib̄uc̄u ri ba jidicār̄aja. Ote gaye riti mani baja quena”, yī t̄uoĩama ĩna. ³ Ñarocōti jeyaro barā, gājerā ba jidicār̄are basitubitic̄ōr̄aja ĩnare. Ito bajiroti ba jidicār̄ajua c̄uni, jeyaro barāre basitubitic̄ōr̄aja. Cristore t̄uor̄an̄uc̄ōri, Dios ñarā ñama ĩna ĩja. Ito bajiri ĩnare basiture ma. ⁴ Jesure t̄uor̄an̄ur̄ā, Diore moa ĩsiri masa ñama ĩna ña. ĩna ʒ̄jarā meje ña m̄ua. Dios ñami ĩna ʒ̄ja. Ito bajiri Dios ĩna ʒ̄ja ñari, “Queno ya m̄ua ȳure”, ito yic̄ōri, “Queno yibea m̄ua ȳure”, yiguĩji ĩ. Dios sīḡuti ĩre moa ĩsiri masare ĩna queno yitoni yī masiami.

⁵ Coriarā Jesure masirā ado bajiro t̄uoĩama: “Adi rum̄u Diore r̄ac̄ub̄uora rum̄u ñasari rum̄u ña gaje rum̄u r̄etoro”, yī t̄uoĩama ĩna. Gājerāma ado bajiro t̄uoĩama: “Co rum̄u r̄ayabeto coroc̄ō Diore r̄ac̄ub̄uor̄aja mani”, yī t̄uoĩama ĩna. Mani jeyaro sīḡu r̄ayabeto, “Ȳu yisotire, ñeñarise meje ña”, yī masiraja manire. ⁶ Sīḡu, “Adi rum̄u ña ñasari rum̄u”, yī t̄uoĩaḡu, ito bajiro yami mani ʒ̄jure r̄ac̄ub̄uoḡu. Gāji, “Co rum̄u r̄ayabeto coroc̄ōti ña”, yī t̄uoĩaḡu, ĩ c̄uni Diore r̄ac̄ub̄uore gayeti ito bajiro yami. Gāji jeyaro baḡu, Diore r̄ac̄ub̄uorocuti bami ĩoc̄u c̄uni. ĩ baja, “Queno ya Dios m̄u”, yiguĩji ĩ. Gāji waib̄uc̄u ri ĩ ba jidic̄aja, ito bajiro yami ĩ c̄uni Diore r̄ac̄ub̄uoḡu. “Queno ya Dios m̄u”, yiguĩji ĩ c̄uni.

⁷ Mani Cristore masirā, mani t̄uolarise riti yī āmorā meje ña mani. Ito bajiri, “Ȳu āmori rum̄u godac̄uja ya”, yimenaji mani. ⁸ Mani catiroc̄ō, mani ʒ̄ju Cristo ĩ āmoro bajiro yirona ña mani. Ito yic̄ōri ĩ āmoroc̄ō godar̄aji mani, ĩ rāca ñarona. Ito bajiri mani catija c̄uni, mani godaja c̄uni Cristo ñarā ña mani. ⁹ Ado

robojua baja. Cristo godacōri mucana tudi catiñi godarã ujũ ñarocu, ito yicōri catirã ujũ ñarocu cuni.

¹⁰ ¿No yija gãjerã Jesure masirãre seti yiati mua? ¿No yija gãjerã Jesure masirãre ñeñaro tuoia busiati mua? Mani ñarocōti Cristo riojo ñarã yirãji mani, mani queno yigore, mani ñeñaro yigore cuni, i cōiatoni. Iti masicōri mani ñarãre, “Inare seti ña”, yibitiraja manire. ¹¹ Ado bajiro gotia Dios oca tuti: Catia yu. Ito bajiri yu gotirise riti ña. Masa jeyaro yu riojo, rijomunigãna ñini rûjûrã yirãji, yure rûcuborona. Sîgũ ruyabeto, “Dios ña mu”, yirã yirãji, yi gotia Dios oca tuti.

¹² Iti tuocōri, “Mani jeyaro sîgũ ruyabeto, jeyaro mani yigorore Diore goti rëtorã yirãji mani”, yi tuoia mani.

Cristore tuorãnurãre ñna jidicãroca yibesa, yire gaye

¹³ Ito bajiri gãmeri busutibiticōruja manire. Ado bajirojua quenarise riti yiraja manire. Ito yicōri mani rãca gãna Cristore masirã, ñna ñeñaro yiroca yimenaji mani. ¹⁴ Yuama Cristore masigũ ñari, “Jeyaro yu baja quena ña”, yi tuoia yu. “Iti yu baja, ñeñarise ña”, yi tuoia bojaguti i baja, ñeñaro yigu yami iocũ.

¹⁵ Sîgũ Cristore masigũ, “Rëore gaye ña”, i yi tuoiarise mani baja ticōri, bojori bujagu yiguji gajea. Ito bajiri i bojori bujaroca mani yija, ñre ti mairã meje ña mani. Ñaonare yiari cuni goda isiñi Cristo. Ito bajiri sîgũ Cristore masigũ mani baja ticōri, Cristore i jidicã ãmoja, babiticōruja itire. ¹⁶ “Gua yirise quena ña”, yi mua tuoia bojarocati, “Ñeñaro yama ñna”, yi gãjerã muare ñna busituja, yibeja itire. ¹⁷ Ñre tuorãnurãre riti i rotiroju miojugu yiguji Dios. Ito bajiri mani barise cuni, mani idirise cuni ñasarise meje ña. Mani Uju i rotiro bajiro mani cudija, iti ña ñasarise. Ito yicōri gãjerã rãca queno mani ñaja, iti ña ñasarise. Espiritu Santo mani wanu quenaroca i yija, iti cuni ñasarise ña. ¹⁸ Cristo i ãmoro bajiroti mani yija, “Queno yirã ñama ñna”, yigu yiguji Dios. Ito yicōri masa cuni ito bajiroti yirã yirãji.

¹⁹ Ito bajiro yiraja mani, gãjerã rãca ñe oca manoti queno mani ñatoni. Ito yicōri gãmeri ejabuato mani, Cristore buto busa tuorãnuana yirona. ²⁰ Sîgũ, “Rëore gaye bama ñna”, yi wacu Diore i jidicã ãmoja, babitiraja mani. Bare jeyaro mani baja quenarise ñaroja. Ito bajibojarocati gãji, “Rëore ña iti”, yi wacu, mani baja ticōri, Cristore i jidicã ãmoja, babitiraja mani itire. ²¹ Gãji Cristore masigũ, rëore gaye mani baja ticōri, ito yicōri uyẽ ide mani idija ticōri, Cristore jidicãgũ yiguji gajea. Ito bajiri Cristore i jidicãbititoni, jeyaro rëore gaye babitiraja manire. Ito yicōri idire idibitiraja manire. Mani yirise ticōri, Cristore i jidicã ãmoja, yibitiraja mani itire. ²² “Jeyaro yu baja quenaroja”, mani yi tuoiaja, Diore riti gotija quena. No, “Yu yisotirise quena ña Dios i tiro riojo”, yi masigũ, wanu quenagũ ñami iocũ. ²³ No, “Yu baja quenabetoja iti”, yi masibojaguti, i baja, seti ñaroja ñre. “Yu baja quenabetoja gajea”, yibojarati, i bajare seti ñaroja ñre. “Yu yija quenabetoja gajea”, yibojarati, mani yija, seti ñaroja manire.

15

Mani ñaroti gaye riti meje tuoiaja quena, yire gaye

¹ Mani Diore queno tuorãnurã, gãjerã queno Diore tuorãnusamenare ejabuaruja manire, ñeñaro ñna yibititoni. “Rëore ña”, ñna yi tuoiare gaye yibiticōruja mani. Ito yicōri mani wanuroti gaye riti yibitiraja manire. ² Ado bajirojua yiraja manire. Mani tu ñarãre ñna wanu quenaroca yiraja manire. Ito yicōri ñnare queno yiraja mani, Diore buto busa ñna tuorãnutoni. ³ Cristo

cuni i rioti i wanuroti gayere yibisi i. Ado robojua bajiyija. Dios oca tuti ucare bajiroti retayija. Ado bajiro yiyiju Cristo, i Jacure: “Jeyaro ñeñarise mure ina busigoreti, yure retacu ija”, yi ucare ñayija jane mejejuti. ⁴ Jane mejeju Dios i busigore ucare ñayija. Quenarisejua mani yi riasotitoni bajiyija iti. Ito bajiri itire mani riasotija, ñeñaro tóbujabojarati usiriomenati ñemecaticōrāji mani. Ito yicōri queno wanu quenarā yirāji mani. “Dios i goticādo bajiroti jeyaro rētarō yiroja”, yi tuoia yucōri, queno wanu quenarā yirāji mani. ⁵ Dios ñami mani ñemecutiroca yigu, ito yicōri mani tuoia oca sēoroca yigu. Sīgure bajiro mua tuoia wanuroca yijaro i, Cristo i āmoro bajiro. ⁶ Mani Uju Jesucristo Jacu Diore mua rācubwotoni, ito bajiro yijaro Dios muare. Ito yicōri sīgure bajiro usi cuticōri, “I ñami rētoro masigū”, mua yi tuoiatoni, ito bajiro yijaro Dios muare.

Judio masa mejere cuni Pablo Cristo oca i gotire gaye

⁷ Cristo manire i boca āmiado bajiroti, gājerāre boca āmiña mua cuni. Ito bajiro mua yija, masa muare tirā riti, “Queno yigu ñami Dios”, yirā yirāji ina. ⁸ “Adi macārucārojure judio masare ejabwagu wadiñi Cristo”, ya yu muare. Ito bajiro yini Cristo, “Jane mejeju gānare Dios i goticādo bajiroti yini”, mani yi masitoni. ⁹ Gaje ado bajiro wadiñi Cristo. “Masare ti maigū ñari rētoro queno yigu ñami Dios”, judio masa meje cuni ina yi masitoni, ado wadiñi Cristo. Dios oca tuti iti gotiādo bajiroti ado bajiro gotiñi Cristo Diore: Judio masa meje tuoro riojo, “Mu ña rētoro masigū”, yi mure rācubwogu yiguja yu. Mure rācubwogu mu wame basa sēacuja yu, yiyiju Cristo Diore. Ito bajiro yi ucare ñayija jane mejejuti.

¹⁰ Ito yicōri gaje ado bajiro ucare ña: Mua judio masa meje cuni, Dios ñarā judio masa rāca wanu quena ña mua, yiari ucare ñayija.

¹¹ Ito yicōri ado bajiro ucare ñayija gaje: Judio masa meje, ito yicōri masa jeyaro, “Rētoro queno masigū ñami Dios, ito yicōri rētoro queno yigu ñami Dios”, yi rācubwajaro ina, yi ucare ñayija.

¹² Isaías ñayoru ado bajiro ucañi: Isaí ñayoru janerābatia janami sīgū rujeagu yiguñi. Judio masa meje uju ñagū yiguñi i. Īre tuorānucōri, “Manire masogū yiguñi”, yirā yirāji ina, yi ucare ñayija.

¹³ “Dioti ñami manire masorocu”, yi tuoia mani. Īre senia yu, mua Īre tuorānucōri queno corocō mua wanu quenatoni, ito yicōri queno corocō mua ñatoni. Gaje Īre senia yu. “Espiritu Santona suoriti manire masogū yiguñi”, yi mua tuoia wanatoni Diore senia yu.

¹⁴ Yu ñarā, queno yirā ña mua, ito yicōri Cristo gayere queno masirā ña mua. Ito bajiri gāmeri riaso masia mua. Yi tuoiasacōa yu itire. ¹⁵ Ito bajibojarocati adi paperana muare oca sēo busaro gotia yu. Ito bajiro muare ya yu, mua tuogore mua tuo bujatoni, ito yicōri mua ācabojabititoni. Sēoro muare papera cōa yu, Dios yure ti maicōri ito bajiro i cūjare. ¹⁶ Mua judio masa mejere cuni Cristo oca quenarise riasotoni yure cūñi Dios. Cristore tuorānujaro ina, yirocu muare riasocu yu. Adocāta Īre tuorānurā ñari Espiritu Santona suoriti Dios ñarā ña mua ija. Ito bajiri queno wanu quenacōri muare boca āmigū yiguñi Dios. Itire tuoīgū muare riasoa yu.

¹⁷ Jesucristore tuorānucōri Diore moa ĩsia yu. Ito bajiri wanu quenacōri, “Jesucristo i ejabharisena Diore queno moa ĩsia yu”, yi tuoia yu. ¹⁸⁻¹⁹ Iti riti muare gotia yu. Yure ejabwāñi Cristo, mua judio masa mejere cuni Īre mua cūdiroca yu yitoni. Yu riasore gaye tuocōri, queno yu yire gaye ticōri, ito

yicōri Espiritu Santona suoriti tiyamani yu yija ticōri, Cristore tuorānuyija mua ũja. Ŋaro bajiroti Cristo oca quenarise riasocu yu. Jerusalēnjuna yu goti wadija, gaje cūtori jeyaro goticōri, Iliriaju goti ejacu yu itire. ²⁰ Cristo gaye ũna tuolamena űaroju, Cristo masare i masore gaye ũnare riasogu wasoticu yu. Gājerā ũna riasocādojure, riasogu wa āmobiticu yu. ²¹ Ito bajiro yu yija, Dios oca tuti iti ucado bajiroti bajicu. Ado bajiro gotia:

Ī oca tuobitiana tuorā yirāji. Ito yicōri tuo rētoburā yirāji, yi ucare űayija.

Romajū Pablo ĩ wa āmore gaye

²² Jaje cūtori yu riaso ucare űajare mua tu wa āmobjaguti wa masibiticu yu maji. ²³ Adi sitajure moare űicooa yu ũja. Canu meje mua tu wa āmobjaguti, wa masibiticu yu maji. Ito bajiri adocāta mua tu wacu ya yu ũja. ²⁴ Españaju wacu, muare ti rēta wacu yigūja yu. Mua rāca yu wanu quenaja bero yure mua ejabuare āmoa yu, España yu eja masitoni. ²⁵ Ito bajibojarocati cajero Jerusalēnju wacu ya yu maji, Cristore tuorānuri masare niyeru āmi wacu. ²⁶ Macedonia sita gāna, ito yicōri Acaya sita gāna cūni, ado bajiro tuoűayijarā ũna: “Jerusalēn gāna Jesure masirā, bojoro bujarā yirāji coriarā. Ito bajiri niyeruna ũnare ejabuarūja mani”, yi tuoűayijarā ũna. Niyeru miojucōri yure ĩsicā ũna. Ito bajiri iti niyeru Jerusalēn gānare ĩsigū wacu ya yu. ²⁷ Macedonia sita gāna, ito yicōri Acaya sita gāna, judio masa meje űabojarāti, “Jerusalēn gāna judio masare, ũnare ejabuarūja mani”, yi tuoűayijarā ũna. Cajero maji judio masa mejere cūni Dios masare i masore gaye riasoyijarā judio masa maji. Ito bajiri adocāta judio masa meje űarā judio masa bojoro bujarāre, ejabuaja quena. ²⁸ Jerusalēn gāna Jesure masirāre iti niyeru yu ĩsija bero, Españaju wacu muare ti rēta wacu yigūja yu. ²⁹ Mua tu ejacōri Cristo gayere yu riasoja, mua wanuroca yigu yigūji Cristo.

³⁰ Yu űarā Cristore tuorānūrā űa mua. Ito yicōri Espiritu Santona suoriti gāmeri ti maia mua. Ito bajiri yure yiari Diore mua senitoni muare usirio codea yu. ³¹ Judea gāna Jesure masimena yure űeűaro ũna yibititoni, Diore busi ĩsiűa mua, yure yiari. Ito yicōri gaje ado bajiro Diore seniűa, Jerusalēn gāna Cristore masirā, buto wanu quenacōri, yu niyeru āmi warise ũna boca āmitoni. ³² Ito bajiro yure yiari mua busi ĩsija, Dios ĩ āmoro bajiroti mua tu wanu ejagu yigūja yu. Ito yicōri queno usi cuticōri gāmeri ejabuarā yirāji mani. ³³ Mani sajari oca cutiroca yigu űami Dios. Mua rāca űatĩűajaro Dios, ya yu. Ito bajiro riti bajitĩűajaro.

16

Quenajaro masa, Pablo ĩyi űucare gaye

¹ Mani yago Febe wame cutigo mu tu ejago yigōji. Queno yigo űamo iso. Cencrea wame cutiri cuto gāna Jesure masirā rāca Diore yiari moa ĩsiri maso űamo iso. ² Jājarāre ejabuāni iso. Ito yicōri yure cūni ejabuacō iso. Mani Hjure tuo mairā űari, isore queno boca āmima mua. Mani Cristore masirā űari, gājerā Cristore masirāre mani gāmeri boca āmija quena. Ito bajiri isore boca āmicōri, jeyaro mua ejabuarocō isore ejabuaba.

³ Quenajaro Aquila, ito yicōri ĩ manajo Priscila cūni. Jesucristo gaye yu riasotoni, queno yure ejabuacā ũna. ⁴ Yure gājerā sĭa āmorā ũna josaja, yure ejabubojari godacobocā ũna. Ito bajiri, “Quenoguti yicā ũna”, ya yu ũnare. Yu sĭgū meje, “Queno yicā”, ya yu. Judio masa meje cūni Cristore masirā, ito bajiroti yama ũna cūni. ⁵ Quenajaro, Diore rūcuburona Aquila ya wi

minijuarã. Quenajaro yu rãca gagu yu baba, Epeneto cuni. Ì ñami cajero Asia sita gagu Cristore tuorãnuuoru. ⁶ Quenajaro mani yago María cuni. Yoari mua rãca moañi iso. ⁷ Gua comasi ñarã cuni, Andrónico, ito yicõri Junias cuni, Quenajaro. Ìna rãca tubiara wiju ñacu gua. Ito yicõri yu riojua busa Cristore tuorãnuuofi Ìna. “Queno yirã ñama Andrónico, ito yicõri Junias cuni”, yama Cristo Ì cùana.

⁸ Quenajaro yu baba Ampliato cuni. Mani Uju yagu Ì ñajare buto Ìre maia yu. ⁹ Quenajaro Urbano cuni. Mani rãca Cristore moa Ìsigũ ñami Ì. Quenajaro yu baba yu maigũ Estaquis cuni. ¹⁰ Quenajaro Apeles cuni. Jeyaro Ì moagore ticõri, “Cristore queno tuorãnuũ ñami Ì”, yì tuoia mani. Quenajaro Aristóbulo cuni, Ì ya wì gãna ñarocõti. ¹¹ Quenajaro gua comasi, Herodión cuni. Quenajaro Narciso cuni, Ì ya wì gãna ñarocõ Cristore masirã cuni. ¹² Quenajaro Trifena, ito yicõri Trifosa cuni. Ìna romia jãarã ruje moacã mani Uju Jesure yiari. Quenajaro mani yago Pérsida cuni. Iso cuni ruje mani Ujure yiari moacõ. ¹³ Quenajaro Rufo cuni. Masa jeyaro, “Buto Cristore tuorãnuũ ñami Ì”, yama Ìna. Quenajaro Ì jaco. Yu jacoõcõti ñamo iso cuni yare. ¹⁴ Quenajaro Asíncrito, Flegonte cuni, Hermas cuni, Patrobas cuni, Hermes cuni. Ito yicõri Ìna rãca Cristore tuorãnurã Ìnacõti quenajaro. ¹⁵ Quenajaro Filólogo, Julia cuni, Nereo cuni, ito yicõri Ì ocabajio cuni, Olimpás cuni. Ito yicõri Ìna rãca Cristore tuorãnurã Ìnacõti quenajaro.

¹⁶ Mani comasi Cristore masirãre queno wanucõri gãmeri boca ãmima mua. Cristore tuorãnurã ñarocõti, “Quenajaro”, yama muare.

¹⁷ Yu ñarã ado bajiro gaje muare gotigu ya yu. Coriarã ñama masa batatoni oca menirã. Ito yicõri Jesús gayere Ìna riasoja, mua tuogore bajiro meje riasoama Ìna. Ìnare mua tuoja, “Roya”, yirocu muare gotia yu. Ìnare camotadiya mua. ¹⁸ Mani Uju Cristore yiari meje moama Ìna. Ìna tuoiaro bajiroti yama Ìna. Ìna busija, buroti quenarise bajiro ruyua. Quenarise meje ña iti. Ito bajiri queno tuo masimena Ìna busirisere tuorãnuuobojama Ìna. ¹⁹ “Dios oca queno cudirã ñama Ìna”, yama masa jeyaro muare. Ito bajiri muare wana yu. Quenarise gaye riti mua yire ãmoa yu. Ito yicõri cojireã ñeñarise mua yimena ñare ãmoa yu. ²⁰ Dioti ñami mani queno corocõ ñaroca yigu. Nocõ mejeti rãmúã uju Satanásre mua rêtocũroca yigu yigulji Dios muare. Mani Uju Jesucristo queno muare yijaro.

²¹ Yu rãca moagũ Timoteo, “Quenajaro”, yami muare. Ito yicõri gua comasi Lucio, Jasón cuni ito yicõri Sosípater, “Quenajaro”, yama Ìna muare.

²² Yu Tercio, Pablo Ì rotiro bajiro adi papera menia. Yu Jesure masigũ ñari, mua Jesure masirãre, “Quenajaro”, ya yu.

²³ Gayo cuni, “Quenajaro”, yami muare. Ì rãca Ì ya wiju ña yu. Ado Ì ya wiju Jesure masirã minijasotiana Ìna. Ìna cuni, “Quenajaro”, yama muare. Ito yicõri Erasto, adi cuto gagu niyeru seori masu, “Quenajaro”, yami muare. Ito yicõri mani rãca gagu Cristore masigũ Cuarto wame cutigu “Quenajaro”, yami muare.

²⁴ Mani Uju Jesucristo, mua ñarocõ jeyarore queno mua ñaroca yijaro. Ito bajiro riti bajitñajaro.

Diore rãcubworja manire, Pablo Ì yisusare gaye

²⁵ Diore rãcubworã ñari, “Queno yigu ñami Ì. Rêtoro masigũ ñami Ì”, Diore yì rãcubworja mani. Ì ocare queno mua tuorãnuja, mua tuoia oca sêoroca yì masigulji Dios. Iti oca ña, Cristo masare Ì masore gaye, yu riasorise. Cajerojuti jane mejeju masare riasore meje ñayija iti. ²⁶ Ito bajiborocati adocãta

masirãji masa itire, Dios oca gotiri masa itire ãna ucajare. Masa jeyaro iti oca tɔorũnɛcõri ãna cɛditoni, Dios catitĩñagũ, iti oca riasore gaye cõañi.

²⁷ Jesucristore tɔorũnarã ñari, “Buto masigũ ñami Dios. Ì sīgũti ñami jeyaro masigũ”, yi rũcũbuotĩñarũja manire. Itocõ ña.

Primera carta de San Pablo a los Corintios

Corinto cuto gānare Pablo ī papera cōare gaye

¹ Nati Corinto cuto gāna m̄ua. Yū n̄a Pablo. Sōstenes mani yagū rāca, “Quenajaro”, ya gūa. Dios ī āmoro bajiroti Jesucristo ocare yū riaso ucutoni yure cūñi ī. ² M̄ua Corinto cuto gāna cūni Dios n̄arā n̄a m̄ua. Ito bajiri adi papera cōa yū m̄uare. Jesucristore tuorūnūrā n̄ari Dios n̄arā n̄a m̄ua. Dios m̄uare beseñi n̄eñarise yimenati m̄ua n̄atoni. No mani Ūjū Jesucristore tuorūnūrāti ito bajiroti īna n̄are āmoguļi Dios. Mani Ūjū n̄ami Jesucristo. No īre tuorūnūrāre īna Ūjū n̄ami Jesucristo. ³ Mani Jacū Dios, ito yicōri mani Ūjū Jesucristore cūni senī īsia yū m̄uare yiari. M̄uare īna queno yijaro yirocū īnare senia yū. M̄ua ya ūsiyū queno m̄ua wanū quenatoni m̄uare yiari īnare senia yū.

Cristore tuorūnūrāre Dios ī queno yire gaye

⁴ Jesucristo ī goda īsirajuna s̄woriti queno yami Dios m̄uare. Ito bajiro ī yi-jare, “Queno ya Dios m̄u”, yisotia yū īre. ⁵ Cristore tuorūnūrā m̄ua n̄ajare queno m̄uare ejabūami Dios. Ī gayere queno m̄ua tuo r̄etobutoni ito bajiro yami Dios. Ito bajiri m̄ua b̄sirise, m̄ua masirise cūni queno m̄ua masi r̄eta budiroca yami ī. ⁶ “Jesucristore m̄ua tuorūnūja, mama ūsi m̄uare wasoagū yiguļi ī”, yū yiado bajiroti bajia m̄uare. ⁷ Ito bajiri Jesucristo mani Ūjū ī ejari r̄amū mani bocatiroca queno yi n̄agū yiguļi Dios manire. Ito bajiro manire queno ī yijare n̄ejua r̄ayabeto yiroja manire, īre mani moa īsi masitoni. ⁸ Macārūcūro iti jediroto riojua Jesucristore mani tuorūnū jidicābititoni manire ejabūagu yiguļi Dios. Ito bajiri Jesucristo mani Ūjū ī t̄udi ejari r̄amū, “Seti catirā n̄ama īna”, s̄īgūjua yi masimena yirāji īna manire. ⁹ “Ado bajiro yigū yigūja yū”, ī yiado bajiroti yigū yiguļi Dios. Dios īti n̄ami manire beserū. Ī Macū Jesucristo mani Ūjū rāca s̄īgūre bajiro mani queno n̄atoni manire beseñi Dios.

Corinto cuto gāna ricati riti īna tuoīare gaye

¹⁰ Tuoja yū n̄arā m̄ua. M̄uare yū gotitoni yure cūñi mani Ūjū Jesucristo. Īre tuorūnūrā n̄a m̄ua. Ito bajiri s̄īgūre bajiro m̄ua tuoīaja quena. Ricati riti tuoīabesa m̄ua. Ado bajirojua m̄ua yija quena. S̄īgūre bajiro tuoīacōri oca manoti queno m̄ua n̄aja quena. ¹¹ “Ricati riti tuoīama īna”, Cloé mesa īna yija tuoīcōri, iti m̄uare busia, yū n̄arā yū. ¹² Ado bajiro yure goticā Cloé mesa: “Ricati riti tuoīama Corinto cuto gāna. Tite m̄u. ‘Pablōre tuo s̄uyarā n̄a guama’, yama gājerā. ‘Apolosre tuo s̄uyarā n̄a guama’, yama gājerā. ‘Pedrore tuo s̄uyarā n̄a guama’, yama gājerā. ‘Cristore tuo s̄uyarā n̄a guama’, yama gājerā”, yi goticā Cloé mesa yure. ¹³ Ricati riti masa īna tuoīaroca yigū meje n̄ami Cristo. M̄uare yiari yucut̄eojū goda īsibiticū yū. Yure tuorūnūcōri meje idé gu rotiyija m̄ua. Cristojare tuorūnūcōri idé gu rotiyija m̄ua. ¹⁴⁻¹⁵ M̄ua wato gānare jājarā meje idé gucū yū. Crispore ito yicōri Gayore īna j̄arāreti idé gucū yū. Ito bajiri, “Pablōre tuorūnūcōri idé gu roticū gua”, yi tuoīamenaji m̄ua. M̄ua jājarāre idé gubitigorū n̄ari. “Queno ya Dios m̄u”, yi tuoīa yū. ¹⁶ Baū, gājerā Estēfanas n̄arāre idé gucū yū. “Iti cuto gāna gājerāre idé gucū yū”, yi masibea yū. ¹⁷ Masare yū idé gutoni meje yure cūñi Cristo. “Masare masogū yiguļi Cristo”, yire oca yū gotitoni yure cūñi ī. Buto masirena masa īna tuo seyotoni busibea yū. Buto

tuo seyore oca yu busija, yu juare tuorünucöri Cristore tuorünubitiboana masa. “Masare yiari yucutëöju godaŋi Cristo”, yi yu masare gotija, iti ña ñasarise.

Dios i masirise rucogü ñami Cristo, yire gaye

¹⁸ Adi oca iti gotija, “Manire masoroca yucutëöju godaŋi Cristo”, ya iti oca. “Buroti bajia iti, mecure oca ña iti”, yama jeame üjuroju warona. Mani Dios i masoanareama oca wanu quenare gaye ña. Sëorise ña Dios oca. Ito bajiri i oca tuorünucöri, “Cristo i godarena suoriti manire masogü yiguji”, yi tuoia mani. ¹⁹ Dios oca tuti iti gotija ado bajiro gotia:

“Adi sita gäna ña masirise buto masire gaye meje ña”, masa ña yiroca yigu yiguja yu. “Queno masirä ña gua”, yibojaräre, “Queno masirä meje ñama ña”, gäjerä ña yi ti masiroca yigu yiguja yu, yi gotiami Dios i oca tutina.

²⁰ “Queno masirä ña gua”, yama coriarä adi sita gäna. “Queno riaso masia gua”, yama gäjerä. “Adi macärucüro gayere queno tuoia busi masia gua”, yama gäjerä. Ito bajiro ña yibojarocati, “Queno masirä meje ñama ña”, gäjerä masa ña yi ti masiroca yigu ñami Dios. ²¹ Jeyaro ñeju ruyabeto tuo masi jeogu ñami Dios. Adi sita gäna ña tuo masirena meje ñe masire ämoŋi Dios. I ocare tuorünurena suoriti ñe masire ämoŋi Dios. Ito bajiri i oca tuorünuräre riti masoami Dios. “Ito bajiro masare masoami Dios”, yire oca tuocöri, “Buroti bajia, mecure oca ña”, yama Diore masimena.

²² Tiyanani Dios i iore ti ämoama judio masa. Masa ña masirisejuare tuo süya ämoama griego masa. ²³ “Masare yiari yucutëöju godaŋi Cristo”, yire oca gotia maniamä. Iti gayere mani gotija tuo ämobicöri, junisiniamä judio masa. Judio masa meje cuni iti oca tuocöri, “Buroti bajia, mecure oca ña iti”, yama ña cuni. ²⁴ Maniamä Dios i beseana ñari Cristore tuorünua mani. Mani judio masa, ito yicöri judio masa meje cuni Cristore mani tuorünuja Dios i beseana ña mani. Ito bajiri ñe tuorünucöri, “Rëtoro sëogü ñami Dios ito yicöri jeyaro masigü”, yi tuoia mani. Ito bajigu ñari jeame üjuroju mani wabore ñaroca Cristona suoriti manire masogü yiguji Dios. ²⁵ “Masare yiari goda ña rotiŋi Dios Cristore”, yire oca tuocöri, “Queno masigü meje ñami Dios”, yi tuoia ñe masimena. Ito bajibojarocati Dios i masirise masa ña masirise rëto busaro ñasarise ña. “Yucutëöju godaŋi Cristo”, yire oca tuocöri, “Queno sëogü meje ñaŋi Dios”, yi tuoia ñe masimena. Ito bajibojarocati masa ña sëorise rëto busaro sëogü ñami Dios. ²⁶ Tuoya yu ñarä mua. Buto masirä meje ñabojaräti Dios i beseana ña mani. Diore masimena ña tija buto masirä meje ña mani. Mani wato coriaräti ñama gäjeräre rotiri masa. Mani wato coriaräti ñama ñasari masa rïa. Buto ñasarä meje mani ñabojarocati manire beseŋi Dios. ²⁷ “Buto masirä meje ñama ña”, Diore masimena ña yianare beseŋi Dios. Ito bajiro yiŋi Dios, masimenare i beseja ticöri, “Masirä ña gua”, yirä ña bojo bujatonî. “Queno sëorä meje ñama”, Diore masimena ña yianare beseŋi Dios. Ito bajiro yiŋi Dios, sëomenare i beseja ticöri, “Sëorä ña gua”, yirä ña bojo bujatonî. ²⁸ “Ñasarä meje ñama ña”, Diore masimena ña yianare beseŋi Dios. Ñe masimena ña ti tudianare beseŋi Dios. Ito bajiro yiŋi Dios, “Ñasarä ña gua”, yirä, “Ñasarä meje ña gua”, ña yi tuoia masitonî. ²⁹ Ito bajiro Dios i yijare, i tiro riojo, “Ñasagu ña yu”, yi tuoia masigü mami. ³⁰ Cristore mani tuorünare ämoŋi Dios. Ito bajiri ñe bajiro mani tuoia roca yiŋi Dios manire. Jesucristona suoriti i oca mani tuo masiroca yiŋi Dios. Jesucristona suoriti manire boca ämicöri mani queno yiroca yiŋi Dios. Mani ñeñaro yirisere Cristo i waja yi ñicäjäre, ñe seti mana ña mani Dios i tija. I ñarä ña mani ija. Cristona suoriti manire masoŋi Dios. ³¹ Ito bajiri i oca tuti iti gotija ado bajiro gotia: “

‘Ñasarã ña gña’, yi tuoĩabitiraja manire. Ado bajirojua yiraja: ‘Manire queno yiñi Cristo. Ijua ñami ñasagu’, yi wanu quenaraja manire”, yi gotia Dios oca tuti.

2

Yucatēojū godaṇi Cristo, yire gaye

¹ Tuoja yu ñarã mua. Dios gaye muare goti ãmogũ, tuo seyore oca rãca meje muare busi ucucu yu. Ito yicõri bũto masire ocana meje Dios oca muare goticu yu. ² Mua tu yu ejacati coji gaye ñasarise muare goti ãmocũ yu. “Yucatēojū godaṇi Cristo masare yiari”, yire gaye riti muare goti ãmocũ yu. ³ Ñasagu meje bajiro mua tu ejacu yu. Mua tiro riojo güigu nũro busicu yu. ⁴ Muare yu busija, yu masirisena meje muare busicu yu. Ito yicõri Dios oca muare yu riasoja, yu masirisena meje muare riasocũ yu. Cristore mua tuorũnũre ãmogũ, masa ña masirisena meje muare busicu yu. Ado robojua bajica: Ñ oca muare yu riasoroca ñ masirisena mua tuorũnũroca yiñi Espĩritu Santo. ⁵ Ito bajiri masa ña masirise tuo seyocõri meje Jesure tuorũnũyija mua. Ñ ocare mua tuo masiroca yiñi Dios. Ito bajiri ñ masirisena suoriti Jesucristore tuorũnũyija mua.

Espĩritu Santona suoriti Diore masia mani, yire gaye

⁶ Jesucristore rãcũbuocõri queno ñre tuo rẽtoburãre yu busija queno masire ocana ñare busia yu. Ito bajiro yu busija, adi sita gãna ña masirisena meje busia yu. Ito yicõri adi sita gãna ujarã ña masirisena meje busia yu. Adi sita gãna ujarã ñabojana ña masibojare rãcati godarã yirãji ña. ⁷ Yu busija, Dios ñ masirisena busia yu. Ito bajiro yu busija, masa ña tuo masiroti gaye ña iti. Adi macãrucũro ñ rujeoroto riojua, “Ado bajiro masare masogũ yigũja yu”, yi masicãñi Dios. Iti oca masa ña masibitire Dios ñ masirisena masare riasoa yu. ⁸ Sīgũjua adi sita gãna ujarã itire tuo masirã mama. “Cristona suoriti masare masogũ yiguñi Dios”, yi ña tuo masija, mani Uju ñasagure yucatēojū sĩabitiboana ña. ⁹ Dios oca tuti iti gotiado bajiroti baja. Tuote mua: Ñre tuo mairãre yiari quenarise queno yucãñi Dios. Masa ña tiĩabiti, ña tuobiti, ña tuoĩabiti cuni quenarise queno yucãñi Dios, yi gotia Dios oca tuti.

¹⁰ Espĩritu Santo manire queo sãcõri, “Quenarise queno yicãñi Dios”, yi mani tuo masiroca yami Dios. Dise ruyabete masiami Espĩritu Santo. Dios ñ tuoĩarise masi jeoami Espĩritu Santo.

¹¹ Mani masamasiti, “Ñ ito bajiro tuoĩami”, gãmeri yi masibea mani. Ñ masiti, “Ito bajiro tuoĩa yu”, yi masiguñi ñ. Ito bajiroti Espĩritu Santo sīgũti Dios ñ masirisere masiguñi. ¹² Jesucristore tuorũnũrã ñari adi sita gãna ña masirise boca ãmiana meje ña mani. Espĩritu Santo Dios ñ cõarũreama boca ãmiana ña mani. Dios queno manire ñ yire gaye mani tuo masitonĩ Espĩritu Santore cõañi Dios manire yiari. ¹³ Ito bajiri mani busija, mani tuoĩa rujeorisena meje busia mani. Espĩritu Santo manire ñ riasorise busia mani. Mani tuoĩa rujeorisena meje busia mani. Espĩritu Santore boca ãmigoana ñari, gãjerã ñre boca ãmigoanare ñ gayere goti rẽtobu masia mani.

¹⁴ Adi sita gãna Espĩritu Santore boca ãmimena Dios gayere tuo masimenaji ña. “Buroti baja, mecure oca ña”, yi tuoĩarãji ña. Ito bajiri itire tuo ãmomenaji ña. Espĩritu Santore boca ãmimena ñari Dios gayere tuo masimenaji ña. Ña tuo masiroca Espĩritu Santo ñ yibeja tuo masimenaji ña. ¹⁵ Espĩritu Santo boca ãmianama Dios gayere tuo masirãji ña. Ito bajiri, “Dios gayere tuo masirã meje ñama ña”, sīgũjua yigu maquñi ñare. ¹⁶ Dios oca tuti iti gotija, ado bajiro

gotia: “Mani ʻUjũ ĩ tʻuoĩarise masigũ maquĩji. Nĩmũjua Diore riasogũ maquĩji”, yĩ gotia Dios oca tuti. Ito bajibojarocati Espĩritu Santo quedi sãja ecoana mani ñajare, Cristo tʻuoĩarise mani tʻuo masitoni manire ejabuami ĩ.

3

Diore mani moa ĩsiroti gaye

¹ Tʻuoya yũ ñarã mua. Espĩritu Santore queno tʻuorũnusamena mua ñajare, josari gaye muare busibiticũ yũ maji. Adi sita gãna Espĩritu Santore boca âmimena bajiro josarise gaye meje muare busicũ yũ. Iti rãmũjũ Cristore boca âmiana ñabojarãti ĩre mua queno tʻuo sũyabejare, rĩacare busigũ bajiro muare busicũ yũ. Queno mua tʻuo masibejare rĩaca robo bajiro muare busicũ yũ. ² Josabitire muare riasocũ yũ. Macuacã ũjugũ, òjegõa riti ũjugũji. Bare butĩrise ĩre ecamenaji. Iti robo bajiroti Cristore mua tʻuorũnusamena ñajare, josarise gaye muare busibiticũ yũ maji. Adocãta cuni josarise gaye muare riaso masibea yũ maji. ³ Adi sita gãna Jesure boca âmibitiana bajiro mua ñajare, josarise gaye muare riasobeja yũ maji. Gãjerãre ti uorã ña mua maji. Gãmeri busitua mua. Ricati riti tʻuoĩa mua. Diore masimenare bajiro tʻuoĩacõri ĩna yiado bajiroti ya mua maji. ⁴ Mua coriarã ado bajiro ya: “Pablõre tʻuo sũyagu ña yuama. Ito yicõri Apolosre tʻuo sũyagu ña yuama”, ya mua. Ito bajiro mua yija, adi sita gãna Diore masimena ĩna yiado bajiroti ya mua maji.

⁵ Yũ Pablo ñasagu meje ña. Apolos cuni ñasagu meje ñami. Diore moa ĩsirã ña gua. Gua riasorisere tʻuorũnucõri Cristore tʻuorũnyija mua. Gua Apolos rãca mani ʻUjũ ĩ moare cũado bajiroti moa gua. ⁶ Yũ muare cajero riasosocũ. Ito bajiri aje otesuogũ robo bajiro bajia yũ. Yũ bero Apolos jai busaro muare riaso remoñi. ĩ ñami aje juditoni ide jio gugũ bajiro yigũ. Dios ñami Cristore mua masiroca yigũ. Ito bajiri gua otere judiroca yigũ bajiro yigũ ñami Dios. ⁷ Aje otesuogũ, aje ide jio gugũ cuni ñasarã meje ñama ĩna. Dios ñami ñasagu. ĩ ñami iti judi mujaroca yigũ. Ito bajiroti ĩ oca riasorã, ito bero gãjerã goti quenorã cuni ñasarã meje ñama ĩna. Dios ñami ñasagu. ĩ ñami Cristore mani masiroca yigũ. ⁸ Aje oterã, otere ide jio gurã cuni corocõ moama ĩna. Ito bajiroti Dios oca riasorã, ito bero gãjerã goti quenorã corocõti moama ĩna. ĩna moado bajiroti ĩnare waja yigũ yiguĩji Dios. ⁹ Gua Apolos rãca sīgũre bajiro tʻuoĩacõri Diore moa ĩsirã ña gua. Mua ña sita Dios ĩ coderijũ robo bajirã. Gaje Dios ĩ wi menisũori wi robo bajirã ña mua, ĩre cũdisuorã mua ñajare. ¹⁰ Dios oca muare riasosogũ ñari, wi menirotijũ wi godo gosũogũ robo bajiro bajigũ ña yũ. Yũre ti maicõri muare ĩ oca yũ gotitoni yũre cũni Dios. Gãjerã yũ bero riasorã wi godo yũ goraju wi menisũorã robo bajirã ñama ĩna. Wi queno riojo ñari wi menirã bajiro Dios ocare queno riojo ĩna riasoja quena. ¹¹ Wi meniri masa cajero botari ĩna âmĩ cũbeja menimenaji. Ito bajiroti Dios oca gotiri masa cajero Cristo gaye ĩna goti rêtobubeja tʻuo masimenaji. “Mani ñeñaro yirise waja, waja yĩ ĩsirocũ godaĩni Cristo”, yũ muare riasocãcũ yũ. Iti ña ñasarise. “Ado bajiro Dios ñarã ñarã yirãji masa”, yire gaye oca rĩojũ gaye ñe gaje oca ñasarise gotisũore manoja. ¹² Wi menirotijũ gorajũre quenari wi menirona gũta queno butĩrisena, orona, plata wame cutĩrisena menirãji ĩna. Gãjerã buto butiri wi meje ĩna menija, yucũ jidirisena, muji yoari meje jogarisena, ito yicõri ñicojãĩ jidirisena menibojarãji ĩna. Queno Dios oca rĩojũ riasorã ĩna ñama butiri wi bajiro menirã. Rĩojũ ñasarise queno riasomena ĩna ñama jidiri wiacã bajiro menirã. ¹³ Masa tiro riojo Dios ĩ beseri rãmũ mani moagoado bajiroti waja senigũ yiguĩji Dios. Iti rãmũ jea ãjarise ejaro

yiroja. Mani moagore quesoñaro ejaro yiroja iti. Mani moagore quenarise iti ñaja, ʘabeto yiroja. Ñeñarise iti ñaja, ʘa jedicoaro yiroja. ¹⁴ Dios oca queno riojo riasoanare ña moagore jedibeto yiroja. Gũta wi ʘabeto bajiro, ña moagore jedibeto yiroja. Ito bajiri ñare waja yigũ yiguñji Dios. ¹⁵ Dios oca queno riasobitianare ña moabojare jediro yiroja. Yũca wi iti ʘa godaro bajiroti jediro yiroja. Ña ya wi ʘaja budigoana robo bajirã yirãji ña. Jeyaro ña moabojare ʘa godacoaro yiroja. Ito bajibojarocati jeame ʘjarojũ cõabicu yiguñji Dios ñare. Ñare masogũ yiguñji Dios Jesucristore ña tuorũñja.

¹⁶ Espĩritu Santo quedi sãja ecoana ñari Dios ya wi robo bajirã ña mani. ʘIti gayere masibeati mũa? ¹⁷ Dios ya wi robo bajirã ñari ñ ñarã ña mani ñja. Ito bajiri sigũ manire ñ ñeñoja manire ñ ñeñore waja ñre waja senigũ yiguñji Dios. Ito yicõri ñre ruyuriogũ yiguñji Dios.

¹⁸ Mũamasiti mũa rujũrire ruobesa. “Adi sita gãna ña masirise masi jeocõri buto masigũ ña yũ”, yibitirũja mũare. Ado bajirojũ mũa yija quena. “Buto ñasagu meje, buto masigũ meje ña yũ”, yirũja mũare. Ito bajiro mũa yija queno masirã ñarã yirãji mũa. ¹⁹ “Queno masirã ña gũa”, adi sita gãna ña yibojarocati ñe ma Dios ñ tija. Dios oca tuti iti gotija ado bajiro gotia: “Queno masirã ña mani. Ado bajiro yirã yirãji mani”, ña yi tuoĩabojarocati ñare camotagũ yiguñji Dios, yi gotia Dios oca tuti. ²⁰ Gaje iti gotija ado bajiro gotia: Adi sita gãna queno masirã ña masirisere masi jeocõami Dios. “Queno masibeama ña”, yami Dios, yi gotia ñ oca tuti. ²¹ Ito bajiri, “Yũ tuo suyagũjũ ñami buto masigũ”, yi tuoĩa wanũre ma mũare. Dios oca mũare riasorãre ña oca mũa tuo masitoni ñare cũñi Dios. ²² Gũa, yũ, Apolos, Pedrore cũi ñ oca mũare riasotoni guare cũi Dios. Adi sitajũ mani catiroti, mani godaroti cũi cũi Dios. Jane gaye, ñja rẽtaroti gaye cũi manire cũi ñsĩñi Dios manire ejabũaroti gaye. ²³ Cristo ñarã ña mani. Ñ Cristo Dios yagũ ñami. Ito bajiri mani cũi Dios ñarã ña ñja.

4

Jesucristo oca goti ucuri masa ña moare gaye

¹ Ado bajirojũ guare mũa tuoĩaja quena: “Cristore moa ñsira ñama ña”, guare mũa yi tuoĩaja quena. Guare cũiñi Dios ñ oca masa ña masibitire gũa riasotoni. ² Moare cũi ecoana mani ñaja, queno mani moaja quena. Ito bajiro mani queno yija ticõri, manire tuorũñrã yirãji gãjerã. ³ “Cristore queno moa ñsigũ ñami Pablo”, mũa yija, mũa yibeja cũi, tuoĩa ʘsirio yibea yũ. “Cristore queno moa ñsigũ ñami Pablo”, masa ʘjarã ña yija, ña yibeja cũi, tuoĩa ʘsirio yibea yũ. “¿Cristore queno moa ñsicati yũ? Queno moa ñsibitirũja gajea yũ”, yi masibea yũ. Cristo sigũti “Ñ ñami queno yũre moa ñsigorũ”, yi masiguñji. ⁴ Yũ tuoĩaja Cristore queno moa ñsica yũ. Ito bajibojarocati, “Seti macũ ñami ñ”, yireoni meje ña iti. Mani ʘjũ Cristo riti ñaguñji, “Queno moa ñsiquĩ Pablo yũre”, yigũ. ⁵ Mani ʘjũ ñ ejaroto riojũ, gãjerã ña yirise ticõri, “Ñeñaro yirã ña mũa”, yibitirũja manire. Mani ʘjũ ñ tuđi ejari rumũ, yeyorojũ masa ña yibojare gãjerã masa ña tiro riojo itire gotigu yiguñji ñ. “Ado bajiro yi ñmoa yũ”, yi masa ña tuoĩa ñarise cũi recoti logũ yiguñji Dios. Ito bajiri ñre queno moa ñsigoana mani ñaja, “Queno yũre yicũ mũa”, yi wanũgũ yiguñji Dios manire.

⁶ Tuoya yũ ñarã mũa. Queno mũa ñatoni iti gaye mũare busia yũ. Yũ gaye, Apolos gaye cũi mũare gotia yũ. “Ado bajiro yami Pablo, Apolos cũi”, mũa yi masitoni iti gaye mũare gotia yũ. Itire masicõri adi tuti iti rotiro bajiro ricati yibitirũja mũare. Ito yicõri, “Gũajũare riasori masa, mũare riasori

masa rêto busaro masirã ñama ña", gãmeri yibitiruja muare. ⁷ "Gãjerã rêtoro masirã ña gua", yire ma muare. Jeyaro mua masirise Dios i muare jidicãre ña. Mua masirise muamasiti mua bujare meje ña. Dios i jidicãre ña. "Dios oca riasoticõri, guamasiti queno tuo rêtobua gua", yire ma muare. "Dios i ejabuarisena queno tuo rêtobua gua", mua yija quena.

⁸ "Dios oca queno masia gua. Dise ruyabeto jeyaro masi jeoa gua", yi tuoia mua, yu tija. "Ujarã robo bajiro bajicã gua ija", yi tuoia bojacõri guare jidicã mua ija. Ito bajiro mua yija, "Queno tuoia rã meje ñama ña", yi tuoia yu muare. Riti ujarã mua ñaja, quena ñaboadoja. Ujarã mua ñaja mua rãcati rotiboana gua cuni. ⁹ Ado bajiro tuoia yuama. Gua Jesucristo ocare riaso ucurã, "Bero gãna manire cũi Dios", yiado bajiro tuoia gua. "Inare siacõrã yirãji mani", ña yiana bajiro tuoia gua. "No bajiro inare rêtaja tiana mani", yi tiana masa guare. Adi sita gãna, ñmacũju ángel mesa cuni guare rêtarotire ti ñarãji ña. ¹⁰ Jesucristo oca gua riasojare, "Mecuri masa ñama ña", yi tuoia masa guare. Ito bajiro guare ña yiroca, "Queno masirã ña guama", yi tuoia mua. "Dios oca queno goti masirã meje ñama", yi tuoia masa guare. Ito bajiro guare ña yiroca, "Dios ocare queno goti masia gua", ya muama. Guareama masa ti te ñama. "Masa ña ti rãcubuoana ña mani", ya muama. ¹¹ Iti rumuju gua ñiocõcato bajiro ti ñiocõa gua adocãta cuni. Ide ma guare. Yutabujuri cuni ma guare. Masa ñeñaro yama guare. Wi ma guare. ¹² Ruje moacõri boga gua. Masa ña ñeñaro guare ña busitubojarocati, "Dios queno yijaro muare", yire gaye rãca ñare cudia gua. Guare ña usirioro ña yi codebojarocati ñare gãmebea gua. ¹³ Guare ñeñaro ña busitubojarocati, usiriomenati ñajuare oca goti quenoa gua. Guare ti wanubeama ña. Adi sita gãna ña amobitire, ña cõado robo bajiro guare tiana ña. Iti rumuju cuni, adocãta cuni ñaro bajiro ti guare ti teama ña.

¹⁴ Mua bojo bujaton meje ito bajiro muare uca yu. Yu rãa yu mairã robo bajiro muare tuoia yu. Ito bajiri muare goti riasogu adi muare uca yu.

¹⁵ Diez mil ñarã Jesús oca riasori masa ñabojarocati siğũ ñami muare Jesús oca riasosucora. Yu ña muare cajero riasosucoca. Ito bajiri mua jacu robo bajigu ña yu. "Jesucristore mua tuorãnuja, muare masogu yiguji Dios", yu yija tuocõri, ñre tuorãnusucoca mua. ¹⁶ Yu yiado bajiro ti mua yitoni muare josa yu.

¹⁷ Ito bajiro mua yire amoa yu. Ito bajiri Timoteore mua tu cõa yu. I ñami mani Ujare queno tuorãnuğũ. Ito bajiri yu macure bajiro ñre tuo maia yu. "Cristore tuorãnuğũ ñari ado bajiro ñasotiami Pablo", mua yi masitoni muare gotigu yiguji Timoteo. Jesucristore masirãre jeyaro yu riaso ucure gaye muare goti rêtobugu yiguji i. ¹⁸ "Mani tu ejabicu yiguji Pablo. Ito bajiri mani amoro bajiro ti yiana", yi tuoia wanuboju mua coriarã. ¹⁹ "Dios i amoja, yoari mejeti muare tigu wacu yiguja yu", yi tuoia yu. Mua tu yu ejaja, ito bajiro tuoia wanubojare tigu yiguja yu. Mua tu ejacõri, no bajiro ña yija tigu yiguja yu. Ito yicõri, riti Dios i masirisena ña moaja ti ejagu yiguja yu. ²⁰ "Ñre tuorãnuarã i rotiroju miojugu yiguji Dios", mani yi masija, oca riti meje busirãji mani. I ejabuarisena queno ñre moa isirã yirãji mani. ²¹ "No bajiro amoa ti mua? Ñeñaro mua yisotire mua jidicãbeja, "Quenabea mua", çyu yi tuda ejare amoa ti mua? Ñeñaro mua yirise mua jidicãja, çmua tu ejacõri yu wanurejuare amoa ti mua?

5

Rocati romiare ajere quenabea, yi Pablo i gotire gaye

¹ Siğũ mua rãca gagu ado bajiro oca ruyuami: "I jacu manojo rãca quenabeto aje ñayiju", yire oca ruyua. Iti ña bato ñeñaro yire. Gãjerãma Diore masimena

ñabojarāti itioniregorama yimenaji. ² Iti ñeñarise mua wato i yi ñabojarocati, “Queno yirā ña gua”, ¿yi tuoña wanubojati mua? Masa ñna godaja bojori bujaro bajiro bojori baja ñaruja muare. Ñeñaro yigure ñre mua bucōaja quena. ³ Reco mua rāca ñabitibojaguti, yu tuoñarisena mua tujū ña yu. Mua rāca ñabitibojaguti, “Ado bajiro yiroja i ñeñaro yirise waja”, yi masicā yu. ⁴ “Ado bajiro amoami mani Ŭju Cristo”, yirona mua minijuare amo yu. Ito bajiro mua minijua ñaroca yu tuoñarisena mua rāca ñagū yigujū yu. Mani Ŭju Jesucristo cuni i masirisena mua rāca ñagū yigujū i, “Ado bajiro gua yija quena”, mua yi tuoñatoni. ⁵ Minijuacōri ñeñaro yigure bucōaña mua, rāmua ũju Satanás i āmoro bajiro ñre i yitoni. Ito bajiro mua yija, i āmoro bajiroti i tōbujaroca yigu yigujūi Satanás ñre. Ito bajiro mua yija i ñeñaro yirisere jidicāgū yigujūi gajea. Ito bajiro ñeñaro i yirise i jidicāja, mani Ŭju Jesucristo i tadi ejari ramu ñre masogū yigujūi.

⁶ Ito bajiro ñeñarise mua wato i yi ñaja, “Queno yirā ña gua”, yire ma muare. Wadarise uco jabeto mani wuoja, ñarocōti wusa jediroja. Ito bajiroti ñeñaro yigu mua wato i wusaja ñeñaro yirā riti ñarā yirāji mua. ¿iti gayere masibeati mua? ⁷ Ito bajiri mua wato ñeñaro yigure bucōaña, gājerā cuni ñeñaro ñna yibe yirona. ñre bajiro ñeñaro yibeama gājerā maji. Ito bajiri ñeñaro yisuogure bucōaja quena. Mani ñeñaro yirise waja, waja yirocu manire yiari goda ñiñi Cristo. Pascua basa menirā oveja macure sñasotiana ñna. I robo bajiroti manire goda ñiru ñari, oveja macu robo bajiro bajigu ñami Cristo. Ito bajiri mani ñeñaro yirise Cristo i waja yicāre ñajare, mani wato ñeñaro yirāre bucōaja quena. ⁸ Ñeñarisere camotadigoruja manire. Ito bajiro mani bajija naju wadarise uco wuoja mana robo bajirāji mani. Gājerāre ti tudibitiraja manire. Ito yicōri jeyaro ñeñaro yirise jidicācōri quenarise rioti yisotiraja manire.

⁹ Ito ramujū muare yu papera cōasucati ado bajiro muare goticu yu: “Rocati romia ajerā rāca baba cutibeja mua”, yi muare goti ñucacu yu iti ramujū. ¹⁰ Ito bajiro yu yicati, “Adi sita gāna Jesure masimenare camotadiya mua”, yirocu meje yicu yu. ñna Jesure masimena rocati romiare ajerā ñama ñna. Jai busaro niyeru baja āmorā ruorā ñama ñna. Riniri masa ñama ñna. Ito yicōri ñna meni rujeorure rācubuoama ñna. “Adi sita gānare camotadiya”, yu yija, adi sitare wagoboana mua. “Ito bajiro yiba”, yirocu meje yicu yu. ¹¹ “Ado bajirojua yiba mua”, yirocu muare goticu yu. “Jesure tuorūnugū ña yu”, yibojaguti, rocati romiare ajegu rāca baba cutibeja. Jai busaro bujarocu ruogure baba cutibeja. ñna meni rujeorure rācubuoarāre baba cutibeja. Rocati ruocōri oca menigū rāca baba cutibeja. Mecu jaigu rāca baba cutibeja. Ito yicōri, “Jesure tuorūnugū ña yu”, yibojaguti rinire jaigure baba cutibeja, yirocu muare gotisucocu yu iti ramujū. Ito bajiro ñeñaro yirā rāca baba cutibeja. ¹²⁻¹³ Dios riti ñami Jesure tuorūnūmenare ñna ñeñaro yirise waja, waja senī masigū. Maniama ñna ñeñaro yirise waja, waja seniri masa meje ña mani. Ito bajibojarocati mani robo bajiro Jesucristore tuorūnurā ñabojarāti ñeñaro yirise ñna jidicā āmobeja mani bucōaja quena. Dios oca tuti iti gotija ado bajiro gotia: “Mua rāca gagu ñeñaro yigure bucōaña”, yi gotia Dios oca tuti.

6

Gāji Jesure masigū rāca mani oca cutire gaye

¹ Gāji Jesucristore masigū rāca mua oca josaja, iti oca quenorona Jesure masimena oca quenori masa tu wabeja. Ado bajirojua mua yija quena. Jesure masirā oca quenori masa tujua mua waja quena. ² Mani Dios ñarā i rācati adi sita gānare beserā yirāji. ¿Itire masibeati mua? Riti i rāca beserā

yirāji mani. Ito bajiri Dios rāca adi sita gānare mani bese masija, oca jabeto iti ñaja queno masiraja manire. ³ “Ūmacūju ángel mesare Dios rāca beserā yirāji mani”, ¿yi masibeati mua? Ìnare mani bese masija, adocāta mani wato oca jabeto ñarisere queno masiraja manire. ⁴ Ito bajiri mua wato oca ñaja, Jesure masimena oca quenori masa tū wabeja. Ìnaōna tū mua waja quenabea. ⁵ Mua bojo bujatonī itire muare gotia yū. ¿Mua wato queno tuo masigū Jesure tuorūnugū oca quenori masū ñabiquījida? Ñaguīji gajea. ⁶ Ito bajibojarocati gāji Jesure masigū rāca mua oca josaja, Jesure masimena oca quenori masa tū warāji mua. Ito bajiro mua yija quenabea.

⁷ Jesure masirā ñabojarāti mua gāmeri tudija, “Jesure queno cadirā meje ñama ña maji”, yi tuoīagūja yū muare. Gājire mua seti yija quenabea. Sīgū muare ñeñaro ī yibojarocati, mua gāmebeja, itijua ña bato busa quenarise. Gāji muare ī rinija, riojoti tiboja quena. Ìre gāmebeja. ⁸ Ito bajiro yibesa mua. Muamasiti ñeñaro yicōri mua ñarāre rinia mua.

⁹⁻¹⁰ “Dios ī rotiroju ejamena yirāji ñeñaro yiri masa”, yi masicārā ñaboja mua. “Ñeñaro yirā ñabojarāti Dios tū ejarā yirāji mani”, yi tuoīaboja mua. Ado bajiro ñeñaro yirā Dios tū wamenaji. Tūote mua. Rocati romiare ajerā Dios tū wamenaji. Ìna meni rujeorare rācuborā cūni wamena yirāji. Manajo catirā ñabojarāti gājerā romiare ajerā, ña comasiti yirā cūni, riniri masa cūni, jai busaro bujarona ruorā cūni, mecū jairā cūni, rocati socacōri ruo gotirā cūni, rini ucurā cūni Dios tū wamenaji. “Ìna robo bajiro ñeñaro mani yibojarocati Dios tū ejarā yirāji mani”, yi tuoīabojabesa mua. ¹¹ Iti rumaju ña robo bajirā ñayija mua maji. Mua ñeñaro yirisere waja yi ecoana ña mua īja. Ito bajiri Jesucristore tuorūnucōri Dios ñarā ña mua īja. Espiritu Santona suoriti Dios ī boca āmiana ña mani. “Ìna ñama quenarā. Yure waja ruyuriobeama ña”, Dios ī yi tuoīarā ña mani.

Mani ya ruju Dios yeti ña, yire gaye

¹² Ado bajiro yama coriarā: “Rēore ma guare. Gua āmoro bajiroti yi masia gua īja”, yama coriarā. Riti ña, ito bajibojarocati jeyaro mani yi āmorise quenarise meje ña. Mani yi āmorise gājerāre iti ejabuabeja, yibitiraja manire. Mani āmoro bajiro yi masirā ñabojarāti, ñeñaro mani yi uyabojarisere yibe yirona, mani ya rujure rēoja quena. ¹³ Gājerā ado bajiro yama: “Jeraga mani sārōti ña bare. Bare sāñariju ña jeraga. Ito bajiro manire meniñi Dios”, yama gājerā. Ito bajibojarocati, mani ya jeraga, bare cūni ñatīñaroti meje ña. Mani babojarisere, mani ya jeraga cūni jediroca yigū yiguīji Dios ūmacūju. Gājerā ado bajiro yibojama ña: “Romia rāca mani ajetoni ruju manire īsiñi Dios”, yibojama ña. Ado roboju baja: Mani ūjure mani moa īsitoni ruju ña manire. Ī ñami mani ya rujure tirānugū. ¹⁴ Mani ūju Jesucristore tūdi catiroca Dios ī yiado bajiroti mani tūdi catiroca yigū yiguīji Dios. Ī masirisena manire āmi mujagū yiguīji Dios.

¹⁵ Mani ya usiju queda sājacōri mani ya ruju ñaguīji Cristo. “Ito bajiro bajiguīji”, ¿yi masibeati mua? ¿Mani ya usiju ī ñabojarocati wedi maso rāca mani waja quenati? Meje, quenabetoja. Ito bajiri itire yibitiraja manire. ¹⁶ Sīgū wedi maso rāca ī ajeja co ruju bajiroti ruju catirā ñama ña. “Ito bajiro bajiroja”, ¿yi masibeati mua itire? Dios oca tuti ado bajiro gotia: “Manajo catigū co ruju bajiroti ruju catirā ñama ña”, yi gotia Dios oca tuti. ¹⁷ Sīgū

Cristore boca ãmigũ ĩ ya usijũ ĩ quedi sãjaroca sĭgũ robo bajiro bajiama ĩna jũarã.

¹⁸ Ito bajiri muamasiti mua ya ruju ñeñaro iti tuoïaro bajiroti ñeñaro yibesa. Gaje ñeñaro mani yirise mani ya rujuña meje ya mani. No ĩmasiti ĩ ya ruju ñeñaro iti tuoïaro bajiroti ñeñaro ĩ yija, ĩ ya rujure ñeñogũ yami ĩ. ¹⁹ Manire Espiritu Santo queo sãñi Dios. Ito bajiri Espiritu Santo mani rãca ñami ĩja. Manire ĩ quedi sãjaja bero mani ya rujuti ñaroja ĩ ya wi ĩja. Mani ya ruju Dios yeti ña. ¿Itire masibeati mua? ĩ ñami mani Uju. ²⁰ Ito bajiroti bajaia. ĩ ñarã mani ñatoni waja rãcuro manire waja yi ãmiñi ĩ. Mani ya ruju, mani tuoïarise cuni Dios yeti ña. Mani ya rujuña, mani ya usina cuni Dios ĩ ãmoro bajiro riti yiruja manire.

7

Manojo cutire gaye

¹ Paperana yure mua seniña ñucare adocãta itire cudigu ya yu. ¿Sĭgũ manojo macũ ĩ ña ãmoja quena ñati? yure mua yi seniña ñucare, “Quena ña”, ya yu itire. ² Ito bajibojarocati, “ĩna manojo cutibeja rocati ajerã yirãji gajea”, yi masicõri, “ĩna manojo cutija quena”, ya yu. Romia cuni ĩna manuju cutibeja rocati ajerã yirãji gajea. Ito bajiri ĩna manuju cutija quena. ³ Manojo cuticõri iso ãmoro bajiro cudija quena. Isojua cuni ito bajiroti manuju ĩ ãmoro bajiro cudija quena. ⁴ Manuju cuticõri, “Yu ãmoro bajiro yicoja yu”, yire ma romiore. Iso manuju yago ñamo iso ĩja. Manojo cuticõri, “Yu ãmoro bajiro yicuja yu”, yire ma ãmugũre cuni. ĩ manojo yagu ñami ĩ ĩja. ⁵ Ito bajiri manuju cutirã, manuju ĩ yi ãmoja, “Yibesa”, yire ma romiore. ãmugũre ito bajiroti, manojo iso yi ãmoja, “Yibesa”, yire ma ãmugũre. Diore rãcuborona, “Yibitiruja mani maji”, yi ĩna jũarãju ĩna tuoïaja, quena ña. Diore rãcubuo tiorã ĩna yisotiado bajiroti ĩna yija quena ña mucana. “Yoari ĩna yibeja ñemecuti masimenaji”, yi tuoïagũ ñami Satanás. Ito bajiri yoari ĩna yibeja, gãjerã rãca ĩna aje ãmoroca yi codegu yiguĩji rãmãa ujũ.

⁶ Itire muare rotirocũ meje ya yu. Yu gotiro bajiroti mua yija, “Quena ña”, yirocũ muare ya yu itire. ⁷ Yumasiti yu tuoïaja, yu bajiro riti mua bajija quena. Manojo macũ ña yuama. Ito bajibojarocati sĭgũ robo bajirã meje ña mani. Gãjerãre ĩna manojo cutiroca yami Dios. Gãjerãre manojo mana ñabojarãti ĩna wanãroca yami Dios.

⁸ Mua manojo manare, manojo godagoanare cuni ado bajiro ya yu muare: Yu robo bajiro manojo mana mua ñacõaja quena ña. ⁹ Ito bajibojarocati sĭgũ ĩ ñemecuti masibeja, manojo cutija quena. Sĭgũ romiare buto ĩ tuoïaja, ĩ manojo cutija quena ĩocãre. Romio cuni ãmugũre buto iso tuoïaja, iso manuju cutija quena isore.

¹⁰ Ado bajiro rotia yu muare. Mua manuju cuticãna gãmeri jidicãre ma. Iti ña mani Uju ĩ rotire. Yumasiti yu tuoïa rujeore meje ña iti. ¹¹ Sĭgõ manuju jidicãro iso ñaja, gãji manuju cutire ma isore. Iso manuju ñacãru rãca oca quenoja quena mucana. Ito bajiroti ãmugũ cuni ĩ manojo cutija, jidicãre ma.

¹² Adocãta yu tuoïarisere muare gotigu ya yu. Mani Uju ĩ gotigore meje ña iti. ĩ cũru ñari ado bajiro gotia yu: Mua coriarã Jesure masimena rãca manojo cutirã ñarãji mua. Mua manojosãromia mua rãca ĩna ña jidicã ãmobeja, jidicãre ma muare. ¹³ Mua coriarã Jesure masimena rãca manuju cutirãji mua. Mua manujusabatia mua rãca ĩna ña jidicã ãmobeja, jidicãre ma muare. ¹⁴ Mua manujusabatia Jesure masimena ñabojarãti muare ĩna

manajo cutija, ñare cuni ti maigũ yiguĩji Dios. Dios mware ñi queno yiado bajiroti mua manujasabatiare cuni queno yigu yiguĩji Dios. Ito bajiroti mua manojosãromiare Jesucristore masimena ñabojarãti ñare ti maigũ yiguĩji Dios. Mua ñare cuni ti maigũ yiguĩji Dios. Jesure tuorũnũrã mua ñajare, mua ñare cuni queno yigu yiguĩji Dios. “Yure tuorũnũmena ña meje ñama”, yi tuoĩacõri mua ñare cuni queno yigu yiguĩji Dios. ¹⁵ Sīgũ Jesure masigũ ñi manajo Jesure tuorũnũbeco ñari iso jidicã ãmogũ iso josaja, jidicãja quena. Sīgũ mua manuju Jesure masibicu ñari ñi jidicã ãmogũ ñi josaja, jidicãja quena. Ñe oca manoti queno mani ñare ãmogũji Dios. Ito bajiri jidicã ãmorã ña josaja, ñare mai cũbeja quena. ¹⁶ “Jesure masigũ yu ñajare yu rãca ñi ñaja, Jesure boca ãmigũ yiguĩji ñi cuni”, yi tuoĩa masibea mua. “Jesure masigũ yu ñajare yu rãca iso ñaja, Jesure boca ãmigũ yigõji iso cuni”, yi tuoĩa masibea mua.

¹⁷ Mani ñaroto bajiroti manire cũni Dios. Jesure boca ãmicõri mani ñasuoado bajiroti mani ñaja quena. No Jesure tuorũnũrã ña minijuaaja, ito bajiro gotisotia yu ñare. ¹⁸ Sīgũ wirotagorũ Cristore ñi boca ãmija, “Bujato bajia wirotagorũ ña yu”, yire ma. Sīgũ wirotaya macu Jesure ñi boca ãmija, ñi ñado bajiroti ñi ñaja quena. ¹⁹ Wirotana mani ñaja, taya mana mani ñaja cuni, no yibea. Ñasarise meje ña. Ado robojua bajia ñasarise: Dios ñi ãmoro bajiro mani yija, iti ña ñasarise. ²⁰ Cristore boca ãmicõri mani ñasuoado bajiroti mani ñaja quena. ²¹ Gãjerãre moa ñi ñarã Jesure mua boca ãmija, “Bujato bajia ña josu ña yu”, yire ma mware. Ito bajibojarocati mwaajare ña bucõa ãmoja budija quena. ²² Gãjerãre moa ñi ñarã Jesure mua boca ãmija, mua uju josa meje ña mua adocãta. Cristo ñami mua uju adocãta, ito yicõri ñre moa ñisirã ña mua ñja. Gãjerãre moa ñisirã meje mua ñaja, Cristore boca ãmicõri, adocãta Cristore moa ñisirã ña mua ñja. ²³ ñi ñarã mani ñatoni waja rãcurisena manire waja yi ñisĩni Dios. ñi sīgũti ñami mani Uju. Ito bajiri adocãta ñre moa ñsia mani. ñi ãmoro bajiro riti yiraja manire. Adi macãrũcũro ñeñaro yire mani yitoni gãjerã ña yi codebojaja ñare cãdibitiraja manire. ²⁴ Tuoya yu ñarã mua. Cristore boca ãmicõri, mani ñasuoado bajiroti mani ñaja quena. Ito yicõri Diore mani tuorũnũsotija quena.

²⁵ “Manuju mana, manajo manare cuni, ado bajiro rotiami mani Uju”, yire ma yure. Ito bajibojarocati yu tuoĩarise mware gotigũ ya yu. Yure ti maicõri ñi cũnũ ñari busia yu. Ito bajiri yure mua tuorũnũja quena. ²⁶ Ado bajiro tuoĩa yu: “Adi rãmuri ñare gaye josari ña. Ito bajiri mua manajo mana mua ñado bajiroti ñaja quena”, yi tuoĩa yu. ²⁷ “Mua manajo cuticãrã jidicãre ma ñja. Mua manajo mana ñarã ãmabeja quena”, ya yu mware. ²⁸ Ito bajiro yu yibojarocati, sīgũ ãmugũ ñi manajo cuti ãmoja, ito yicõri romio cuni iso manuju cuti ãmoja, ña manuju cutija ñeñaro yirã meje yama ña. Manajo cutirã bũto oca ña codero bajiro usirioro bujarã yirãji. Ito mware bajibe yirocu ñi mware goti camota yu. Adi rãmuri josari ña manire. Ito bajiri manajo cuticõri, manuju cuticõri bũto busa josari ñaro yiroja mware.

²⁹ Tuoya yu ñarã mua. “Nocõ mejeti rãya manire”, yirocu ñi mware gotia yu. Mua manajo cutirã, manajo mana bajiro Diore moa ñisĩna. ³⁰ Mua godago ecoana, godago ecobitiana bajiro ñre moa ñisĩna. Mua basa ñarã, basamena bajiro Diore moa ñisĩna. Mua gajeoni bujarã, “Iti ña yu ye”, yimenati Diore moa ñisĩna. ³¹ Mua adi sitajure queno bujarã, queno bujamena bajiro Diore moa ñisĩna. Adi sita gaye mani tirise jedi waja.

³² Tuoĩa usiriomenati mua ñare ãmoa yu. Sīgũ manajo macu mani Uju ye moarocu, tuoĩagũ yiguĩji ñi. Mani Uju ñi wanũtoni tuoĩagũ yiguĩji ñi. ³³ Manajo

cūtigu ĩ manojō queno ñatoni adi sita gayere tʷoĩagũ yiguĩji. Ito yicōri ĩ manojō wanatoni tʷoĩa usiriogu yiguĩji. ³⁴ Diore moa ĩsire, manojore moa ĩsire juaji tʷoĩare gaye ñaroja ĩre. Manujũ cūtigo, manujũ maco cuni ito bajiroti bajirāji ĩna cuni. Manujũ maco ito bajiroti mani ʱjure moa ĩsiroco tʷoĩa usiriogo yigōji. “Yũ ya rujuna, yũ ya usina cuni Diore moa ĩsigō yigoja yũ”, yi tʷoĩagō yigōji iso. Manujũ cūtigoama iso manujũ queno ñatoni adi ʱmuari gayere tʷoĩa usiriogo yigōji. Ito yicōri iso manujũ wanatoni tʷoĩa usiriogo yigōji.

³⁵ Mũare rēorocu meje iti gotia yũ. Mũa queno ñatoni itire gotia yũ. Mũa queno yi ñare ʱmoa yũ. “Mani ʱjũ Jesucristore riti moa ĩsigũ yiguja yũ”, yi mũa rucubhore ʱmoa yũ.

³⁶ “Yũ manojō ñaroco bucũacoamo ĩja. Butoguti isore ʱmocōa yũ. Ito bajiri ñemecuti masibeja yũ”, yi tʷoĩacōri sigũ ĩ manojō cūtija quena. Ito bajiro ĩ ʱmogōre ĩ manojō cūtija, ñeñaro yigu meje yami ĩ. ³⁷ Gājiama, “Manojō macu ñagũ yiguja yũ”, yi tʷoĩacōri ĩ tʷoĩaro bajiro ĩ manojō cūtibeja quena. “Manojō macu ñabojaguti ñemecuti masia yũ”, ĩ ya usiju ĩ yi tʷoĩa masija, manojō macu ĩ ñaja quenaña ĩocũre. ³⁸ Sigũ ito bajiro buto ĩ ʱmogōre ĩ manojō cūtija queno yami. Ito bajibojarocati gājiama ĩ manojō cūtibeja queno busa yami ĩ.

³⁹ Sigō manujũ cūticāro, manujũ ĩ catiroca riti gāji rāca manujũ cūtire ma isore. Iso manujũ godagoja, gāji iso ʱmogũ rāca iso manujũ cūtija quena ña. Gāji Jesure masigũ rāca iso manujũ cūtija quena. ⁴⁰ Ito bajibojarocati mũcana tũdi iso manujũ cūti ʱmobeja, “Buto busa wanugō yigōji iso”, yi tʷoĩa yũ. “Espíritu Santo yare ĩ ejabũajare, ito bajiro busia yũ”, yi tʷoĩa yũ.

8

Ĩna meni rujeoanare ecare gaye

¹ ĩna meni rujeoanare rucubhōrā waibucurā sīacōri ecare gaye mũare busigu ya yũ adocāta. “Itire mani baja, quena ña. Ñeñaro yibea mani”, yi masi jedirāji mũa. Ito bajibojarocati, “Gājerā rētoro masirā ña gua”, mũa yibojaja, masirā meje ña mũa. Gāmeri mani ti maija itijua ña ñasarise. Gāmeri mani ti maija, gāmeri tʷoĩa oca sēoroca yirāji mani. ² “Queno masigũ ña yũ”, sigũ ĩ yibojaja, queno masigũ meje ñami ĩocũ. ĩ masiriseonijure masibeami ĩ. ³ No Diore ti maigũre, ĩre ti masicōri ĩre maigũ yiguĩji Dios.

⁴ ĩna meni rujeoanare waibucu sīacōri ĩna ecare gaye mũare busigu ya yũ. “Masa ĩna meni rujeoana ñasarā meje ñama”, yi tʷoĩa mani. “Dios sigũti ñami ñasagu”, yi tʷoĩa mani. ⁵ Adi sita gāna Diore masimena ĩna gotija, “Ũmacāju, jacaju cuni mani rucubhōrona ñama ĩna. Jājarā ñarāji mani rucubhōrona, mani ʱjarā”, yi tʷoĩabojama Diore masimena. ⁶ Ito bajiro ĩna yi tʷoĩabojarocati, jājarā meje ñama mani rucubhōrona. Dios mani Jacu sigũti ñami mani rucubhōsarocu. ĩti ñami jeyarore rujeoru. ĩre moa ĩsirona ña mani. Sigũ ñami mani ʱjũ. ĩ ñami Jesucristo. ĩna suoriti jeyaro ña. “Mani cuni ĩna suoriti ña”, yi tʷoĩa mani.

⁷ Ito bajiro mani yi tʷoĩabojarocati gājerā Jesure masirā ñabojarāti masime-naji iti gayere. Jesure ĩna masiroto riojua ĩna meni rujeoanare rucubhōrā ñayijarā ĩna maji. Ito bajiri, “Masa ĩna meni rujeorure bare ĩna ecare mani baja, quenabetoja manire, ñeñaro ya mani”, yi tʷoĩarāji ĩna. Ito bajiro tʷoĩabojarāti ĩna baja, tʷoĩa oca sēomena yirāji ĩna. Ito yicōri queno Diore cūdimenaji ĩna. ⁸ Mani baja, mani babeja cuni ñasarise meje ña iti Dios ĩ tija. “Itire mani babeja, manire ti wanugũ yiguĩji Dios”, yire ma. Ito yicōri, “Itire

mani baja, manire ti wanabica yiguŋi Dios”, yire cuni ma. ⁹ “Mani baja, mani babeja cuni no yibea”, yi masibojarāti mani baroto rioŋa queno tuoŋa quena. Itire mani baja ticōri, “Diore masibojarāti queno cadibeamā ina”, yi tuoŋagū yiguŋi Jesure tuorūnusuogū gajea. Ito bajiro tuoŋa wisacōri Jesure tuoŋa jidicāgū yiguŋi. ¹⁰ Ado bajiro rētarōja gajea. Sīgū Jesure tuorūnusuogū ina meni rujeorure ina ecare mani baja tigu yiguŋi gajea. Itire mani baja, “Quena ŋa. No yibea”, yi tuoŋa mani. Ito bajibojarocati ŋuama masibiquŋi itire. Mani baja ticōri, “Yu baja quenabetoja”, yi tuoŋabojaguti bagu yiguŋi i cuni. ¹¹ “Rēore ma”, yi masibojarāti mani baja, Jesure tuorūnusuogū i tuoŋa jidicāroca yirā yirāji gajea mani. Īre yiari cuni goda īsiŋi Cristo. Mani baja ticōri, Jesucristore jidicāgū yiguŋi. Ito bajiri, “Rēore ma”, yi masibojarāti babitirūja manire. ¹² Itire mani baja ticōri, sīgū Jesure tuorūnusuogure i tuoŋa wisaroca yirāji mani. Ito bajiro mani yija Īre riti meje ŋeŋaro ya mani. Cristore cuni ŋeŋaro yirā ya mani. ¹³ Ito bajiri waibucu yu baja ticōri sīgū Jesure tuorūnusuogū i tuoŋa wisaroca yu yija, waibucu ri babitirūja yure. Jesure i tuoŋa jidicāroca yibe yirocu itire babitirūja yure.

9

Jesucristo i cūana ŋari, “Ado bajiro yiana mani”, ina yire gaye

¹ Yu āmoro bajiro yi masibojaguti Jesucristo āmoro bajiro cadirocu ŋa yu. Ī oca yu goti ucutoni yure cūŋi Dios. Īre moa īsigū muare riasocu yu. “Pablo i riasorisere tuocōri, Jesure tuorūnusuocu mani”, yi tuoŋarāji mua. ² “Jesús i cūru meje ŋami Pablo”, yirā yirāji gajea gājerā. Yu riasorisere tuocōri Jesure tuorūnucu mua. Ito bajiri itina, “Jesús i cūru ŋami Pablo”, yi tuoŋarā yirāji mua.

³ “Jesús i cūru meje ŋami Pablo”, ina yija, ado bajiro cadia yu: ⁴ Jesús i cūru ŋa yu. Ito bajiri yu riasore waja yure ina ecaja, yure ina ioja cuni boca āmire ŋa yure. ⁵ Gājerā Jesús i cūana masare riaso ucurā ina waja, ina manojosāromia rāca wa ucuama. Ito bajiroti ina manojosāromia rāca riaso ucurā wama Jesús ocabaji mesa, ito yicōri Pedro cuni. Ina manajo cutiado bajiroti sīgō Jesure tuorūnugō rāca yu manajo cuti āmoja, manajo cuti masia yu cuni. ⁶ Jesucristo oca goti ucuri masa ina ŋa masitoni jeyaro ejabua mua ĩnareama. “Bernabé, Pablo rāca Jesucristo oca goti ucurā ina ŋa masitoni ina moaja quena”, ŋyi tuoŋati mua guareama? ⁷ Gājerāre moa īsirā ŋari waja bujarā yirāji surara. Rocati ŋamena yirāji. Hyé otegu iti ricare bagu yiguŋi. Oveja coderi masu cuni ina ya ōjegōa bijecōri idigu yiguŋi i. ⁸ Iti yu gotirise, “Ī tuoŋarise busiami Pablo”, ŋyi tuoŋati mua yure? Bajibea. Ito bajiroti gotia Moisés ŋayoru i rotire cuni. ⁹ Dios rotirise ucagu ado bajiro ucaŋi Moisés ŋayoru: “Ta wecu trigo ajere i wi cada codaja, ‘Bajaro i cuni jabeto’, yirona i ya rise sia biabesa”, yi gotia Dios oca tuti. Ta wecu i batoni tuoŋa asiriogu meje itire yiŋi Dios. ¹⁰ Gua i oca riaso ucurāre tuoŋacōri ito bajiro gotiŋi Dios. Guare masa ejabuaton i itire gotiŋi i. Weseca moagū, trigo ajeri codagu cuni, “Ito bajiro bujagu yiguŋa yu”, yi tuoŋa wanacōri moama ina. ¹¹ Dios oca muare riasosorā, wesecaju oterā bajiro moacu gua. ŋWeseca oteri masa ina bujado bajiro muare gua bujaja, no bajirojada? ŋGua riasore waja guare mua ejabuaja, no bajirojada? ¹² Gājerā Dios oca muare riasoanare ina ŋaton i ina āmorise īsiyija mua. ĩnare mua īsija, gua muare riasosuanajare queno busa mua īsija quena. “Muare riasocu gua. Ito bajiri gua ŋaton i gua bojoro bujarise īsiŋa”, yi tuoŋabojarāti muare senibiticu gua.

Ado robojua bajicu gua. Gware bare manija, yutabujuri manija, riojoti ñemecaticu gua. “Cristo oca mani riasoroca ñare mani senija, i ocare boca ãmimenaji ña”, yi tuoĩacõri mware senibiticu gua. Riojoti ñemecaticu gua. ¹³ Judio masa ña minijuara wi ña moaja iti wi gayeti bocatirãji. Ado bajiro bajaia iti. Diore rãcubũorona ña menira casabo waibucurã siacõri ña soeriseti bama itijũ moari masa. Itire masia mwa. ¹⁴ Ito bajiroti bajaia Cristo oca riasorãre cuni. Ña riasore waja ña riasoana ñare ejabwaja quena. Ito bajiro rotiñi mani Hju Cristo. ¹⁵ Mware seni masibojaguti coji mware senibiticu yu. Adi yu mware ucarise cuni yure mwa ñisitoni meje uca yu. Ñiocõ goda wabojaguti mware senibicu yigũja yu. “Senibicuti masare riasocu yu”, yi tuoĩacõri wanua yu.

¹⁶ “Ñre tuorũnurãre masogũ yiguĩji Cristo”, yu yi masare riasoja, “Queno yigu ña yu”, yi tuoĩabea yu. Ito bajiro yu goti ucutoni yure cũi Jesucristo. Masare i oca yu riasobeja, quenabeto rãtaraja yare. Iti yu riasobeja, wanubicu yigũja yu. ¹⁷ Waja bujarocu yu riasoja, “Waja bujagu yigũja yu”, yibogũja yu. Ito bajiro meje bajaia. Yu tuoĩarise meje riasoa yu. Dios i yure cũado bajiroti riasoa yu. ¹⁸ Ado robojua bajaia yu waja bujarise. Masare waja senibicuti, “Ñre tuorũnurãre masogũ yiguĩji Dios”, yi riasoa yu. Waja bujarocu meje i ocare riasoa yu. Itire masicõri wanua yu. Iti ña yu bujarise. “Mware yu riasore waja yure mwa ñsija quena”, yi masibojaguti mware senibiticu yu.

¹⁹ Gãjire moa ñsiri masu meje ña yu. Ito bajibojarocati mwa jeyarore moa ñsigũ bajiro ña yu. Jãjarã bwa Jesucristore tuorũnũjaro, yirocu ito bajiro moa yu. ²⁰ Judio masa rãca yu ñaja, ñare bajiroti ña yu cuni. Jesure ña tuorũnũre ãmogũ ito bajiro ya yu. Moĩsẽ ñayoru rotire cudirã rãca yu ñaja, ña robo bajiroti ña yu. Itire cudibitirocu ñabojaguti Jesure ña tuorũnũre ãmogũ ña bajiroti ña yu. ²¹ Gãjerã Moĩsẽ ñayoru rotire cudimena rãca yu ñaja, ña bajiroti ña yu. Ito bajibojarocati, “Dios i rotire cudigu meje ña yu”, yibea yu ñare. Jesure ña tuorũnũre ãmogũ ito bajiroti ya yu. Cristore cudigu ñari Dios i rotire ña yu cudiroti. ²² Jesucristore tuorũnũsuorã rãca yu ñaja, ña bajiroti ña yu. Ito bajiro ya yu buto bwa Jesucristore ña tuorũnutoni. No masa rãca yu ñaja, ña rãca gagũ bajiro ya yu. Ito bajiro ya yu, “Ñre tuorũnurãre masogũ yiguĩji Cristo”, yi yu riasore tuocõri Cristore ña boca ãmitoni. ²³ “Ñre tuorũnurãre masogũ yiguĩji Cristo”, yire gaye masa ña tuo jeditoni iti gayere moa yu. Jesucristore boca ãmicõri masa ña wanure ti ãmogũ itire moa yu.

²⁴ Masa ña ãmaquedija, siğũ ruyabeto ãmaquedicã. Ito bajibojarocati siğũti ñaquĩ ejasugũ. I ñaquĩ ejasore waja, waja bujagu. Itire masia mwa. Cajero ejasurocu i ãmaquedisuoado bajiro Diore queno moa ñsiña mwa. Dios tu bujarona ñre queno moa ñsiña mwa. ²⁵ No cajero ãmaquedi rãtocũ ãmorã dise ña ya rujuri ñeñorise gayere rãoama ña. Ito bajiro josari moama ña jũ suara bedo nocõ mejeti jogari bedore bujarona. Maniama jogabiti gayere bujarona buto Diore moa ñsia. ²⁶ “Ado bajiro yu yire ãmogũji Dios”, yi tuoĩa masicõri, Diore moa ñsia yu. Siğũ rocati i roca wuebojaro bajiro meje ya yu. “Ado bajiro ãmogũji Dios”, yi masibiticõri meje ñre moa ñsia yu. ²⁷ Ado robojua bajaia. Diore moa ñsi ãmogũ ñari, yu ãmorise meje ya yu. Yu ya rujũ ñeñaro iti tuoĩabojarocati ito bajiro yibea yu. Yu ya rujure rãocõri Diore riti moa ñsia yu. Ito bajiro yu ya rujure yu rãobeja, masare Dios oca riasoru yu ñabojarocati, “Queno yicu mu”, yi boca ãmibiquĩji Dios yure.

Masa ña meni rujeorure rucubobesa, yire gaye

¹ Tɔoya yu ñarã mua. Mani ñicusabatiare ña wa masi jeditioni ide buerina ñare ɔyijɔ Dios. Riaca jajosa ide Sũarise wame cutirisa ña jẽa masi jediroca yiyijɔ Dios. Itire tɔoĩa ɛcabojabesa mua. ² Moisés ñayorure tɔorũncõri ide buerire sɔya wayijarã ña. Ito yicõri riaca jajosa jẽayijarã ña. Moisés ñayorure tɔorũncõri ire sɔya jediyijarã ña. ³ Ũmacũju gaye manã wame cutirise Dios i queore ba jediyijarã ña. ⁴ Ña idi catitoni gũtagã ide budiroca yiyijɔ Dios. Iti gũtana suoriti meje catiyijarã ña. Cristo ñare tirũnjare catiyijarã ña. No ña waroti ñare tirũnsotiyijɔ Cristo. ⁵ Ito bajibojarocati ña jãjarã Diore cãdibisijarã. Ña cãdibeja ticõri, ñare wanũbisijɔ Dios. Ito bajiri Diore ña cãdibitire waja yucu manojɔ goda jediyijarã ña.

⁶ “Ito bajiro rẽtayijɔ ñare”, yi masibojarãti mani ñeñaro yi ɛmoja, ito bajiroti rẽtaraja manire cãni”, mani yi tɔo gũija quena. ⁷ Ito bajiri ña meni rujeoana ña rucubɔado bajiro rucubobesa mua. Jeyaro ñare bajigore gaye Dios oca tuti iti gotija, ado bajiro gotia: “Ba rujiyijarã. Ito yicõri jiarise idiyijarã ña. Ito yicõri ña meni rujeorure rucubɔorona basayijarã ña”, yi gotia Dios oca tuti. ⁸ Rocati romiare ña ajeado bajiro yibitirɔja manire. Ito bajiro ñeñaro yicõri veintitrẽs mil ñarã co ramuti goda jediyijarã ña. ⁹ “Mani ñeñaro yibojarocati manire waja senibiquiji Dios”, yi mani ñicusabatia ña yibojado bajiro yibitirɔja manire. Ito bajiro ñeñaro yicõri ɛña ocana jãjarã godayijarã ña. ¹⁰ Diore ña busitu ñado bajiro yibitirɔja manire. Ito bajiro ña yijare, sũgũ ɛngel jãjarãre i sĩa batetoni cõayijɔ Dios.

¹¹ Jeyaro mani ñicusabatiare rẽtagore oca ña jedia Dios oca tutijɔ. Mani Jesũs i ejarotire tɔoĩa yurã, mani tiroti ña iti oca. Ñare bajiro ñeñaro mani yibititoni, Dios oca tutijɔ ña iti oca. Ñare bajiro mani yija, tõbɔjarã yirãji mani cãni. ¹² No “Ñeñaro yibicɔja yu”, yi tɔoĩabojaguti, ñeñaro yigu yiguĩji gajea. Ito bajiri ñeñaro yibe yirocu queno i tɔoĩaja quena. ¹³ Manire riti mani ñeñaro yitoni meje ɛsirioro yi codeami rãmúa uju. Mani riojua gãnare cãni, masa jeyarore cãni ɛsirioro yi codeami i. Manire i ɛsirioro yi codebojarocati, mani ñeñaro yibititoni Diore mani tɔorũnɔja, manire ejabuagu yiguĩji i. “Mua ñeñaro yibititoni mware ejabuagu yiguja yu”, Dios i yiado bajiroti manire ejabuagu yiguĩji i. Rãmúa uju Satanãs bato ɛsirioro manire ñeñaro i yi rotibojarocati, Diore mani tɔorũnɔja, itire mani ñemecutiroca yigu yiguĩji Dios manire. Mani ñeñaro yi ɛmorise mani yibititoni manire ejabuagu yiguĩji Dios.

¹⁴ Ito bajiri yu ñarã mua, ña meni rujeorure rucubobesa mua. ¹⁵ Yu busirisere tɔo masirã ña mua. “Riti gotiami Pablo”, yi tɔoĩarã ña mua. ¹⁶ “Queno ya Dios mu. Gũa ñeñaro yirise waja, waja yi iɛsirocure mu Macu Cristore cõayija mu”, yicõri ɛyẽ ide bato idia mani. Itire tɔoĩarã, “Yucutẽojɔ manire yiari goda iɛiñi Cristo”, yi tɔoĩa jedia mani. Cristo ya rujeure tɔoĩarã, najure bato ba mani. “Yucutẽojɔ manire yiari goda iɛiñi Cristo”, yi tɔoĩa jedicõri bato ba mani. ¹⁷ Jãjarã ñabojarãti sũgũre bajiro riti tɔoĩarã ña mani. Jesure tɔoĩarã najuro corona bato ba mani. Ito bajiro yicõri Cristore riti tɔorũnɔja mani. Sũgũre bajiro riti tɔoĩarã ña mani. Ito bajiri jãjarã ñabojarãti co ruju robo bajiro bajirã ña mani.

¹⁸ Israel sita gãnare tɔoĩate mua. Ña ñeñaro yirise waja, waja yirona waibucu ri soerãji ña Diore rucubɔorã. Sũgũre bajiro riti tɔoĩacõri ña soe iɛsirere barãji ña. ¹⁹ “Masa ña meni rujeorure rucubɔoja quena ña”, yirocu meje ya yu itire. Ito yicõri, “Ña meni rujeorure waibucu ri iɛsire gaje waibucu ri rẽtoro

ñasarise ña”, yirocu meje ya yu itire. ²⁰ Ado bajirojua muare yirocu ya yu: Diore masimena ina meni rujeorure ina ecaja, Diore ecarã meje yama ina. Rãmúare ecarã yama ina. Ito bajiri ina rãca baba cuticõri mua baja rãmúare rucuborã bajiro yirãji mua. Ito bajiro mua yire amobea yu. ²¹ Rãmúare mani cudija, Jesús mani Ëjare cudirã meje ña mani. Ito bajiro mani yija, Jesure tuoĩarã idisusare gaye uyé ide idibitiraja manire. Ito yicõri Jesure tuoĩarã basusare gaye babitiraja manire.

²² “Yu ñarã ñabobarãti rãmúare cudiamã ina”, Jesús i yi junisiniroca yibitiraja manire. I rëtoro masirã meje ña mani.

Mani gãmeri ti maija quena, yire gaye

²³ “Dios i rëobeja mani amoro bajiro mani yija quena”, yi tuoĩama gãjerã. Ito bajiro ina yi tuoĩabobarocati ado bajirojua ya yuama. Jeyaro mani yi amoro bajiro mani yibojarocati queno ejabubetoja manire. Mani amoro bajiro mani yija, Jesure tuorũnusugũ i tuorũnu jidicãroca yirã yirãji gajea mani.

²⁴ Mani queno ñaroti gaye riti tuoĩabibitiraja manire. Gãjerã ina queno ñatoni, ñare ejabuarona tuoĩaraja manire. Jesure tuorũnu jidicãbitijaro ina, yirona tuoĩaraja manire.

²⁵ Waibucu ri ina ñsiriju waja yicõri mua baja quena. “¿Ina meni rujeorure ecagore meje ñati adi?” yi seniãbesa. Riojoti waja yicõri mua baja quena.

²⁶ Adi sita gaye jeyaro Dios i rujeore ña. Ito bajiri disejua ruyabeto i ye riti ña. I rujeore iti ñajare, mani baja quena.

²⁷ Sígũ Jesure tuorũnugũ meje ñagũ, “Yu tu barã waya”, i yija, i ecaro bajiroti baja quena. “¿Ina meni rujeorure ina ecagore meje ñati?” yi seniãmenati baja quena. ²⁸ Gãji itire ba güigũ, “Ina meni rujeorure ina ecagore ña adi”, i yi goti masioja, babeja itire. Itire mua baja ticõri, i tuoĩariseju tuoĩa bujatobicu yigũji i. “Ñeñaro yama ina”, yi tuoĩacõri bujatobicu yuguji. Ito bajiri Jesure i jidicãme yirona, babeja itire. ²⁹ “Jeyaro waibucu ri mani baja quena ña”, yi tuoĩabobarãti, “Iti gaye mani baja quenabea”, gãjerã ina yi tuoĩarisere babitiraja manire.

Mua coriarã ado bajiro yirã yirãji gajea: “Itire baja quenabea”, gãjerã ina yi tuoĩabobarocati, ¿itire ba jidicãgũ yigujada yu? yi tuoĩarãji mua coriarã. ³⁰ Gaje ado bajiro yirãji mua: Yu baroto riojua, “Queno ya Dios mu”, yu yibojarocati gãjerã, “Babitiraja muare”, yi codebitiraja ñare, yirãji mua. ³¹ Ado robojua baja: No mani bariseti, mani idirise, mani moarise cuni Diore masa ina rucuboroca yiraja manire. ³² Gãjerã ina ñeñaro yi amoroca yibe yirona, quenarise riti yiraja manire. Judio masa, judio masa meje cuni Jesure tuorũnurãre cuni ina ñeñaro yi amoroca yibitiraja manire. ³³ Yuama ado bajiro tuoĩa yu: Jeyaro yu yirise masa ina ti wanu jedire amoa yu. Sígũti queno yu ñaroti gayere tuoĩabea yu. Jesure ina tuorũnure amogũ ina queno ñaroti gayejua tuoĩa yu. Jeame ñujerojua ina wabore ñaroca ñare Dios masore amoa yu.

11

¹ Cristo i yiado bajiroti ya yu cuni. Ito bajiri yu yiyo bajiroti yiya mua cuni.

Mani minijuaja romia ado bajiro ina yija quena, yire gaye

² Tuoya yu ñarã mua. Muare yu riasocaire yiyo robo yirã ña mua. Ito bajiri yure mua acabojabejare muare queno wanua yu. ³ Gaje mua tuo masire amoa yu. Ado bajiro baja iti. Manojõ cutigũ i manojõ rijoga ñami umugũ.

Mani ãmua rijoga ñami Cristo. Ito bajiroti Cristo rijoga ñami Dios. ⁴ Sīgũ minijuara wiju ĩ ya rijoga buagu Diore ĩ senija, Dios oca ĩ busija cuni, Diore rūcububicu bajiro yami ĩocũ. ⁵ Minijuara wiju sīgũ rijoga buabeco Diore iso senija, Dios oca iso riasoja cuni, iso manujure rūcububeco bajiro yamo iso. Rijoga iso buabeja, joa suagoro bajiro bajigõji iso. ⁶ Sīgũ iso rijoga bua ãmobeja, cojisiti joa sua jeocõja quena isoõcõreama. “Rijoga joa suagoja bojo ña yu”, yi iso tuoĩaja, rijoga iso buaja quena. ⁷ Mani ãmuare minijuara wiju rijoga buare ma manire. ĩ robo bajigu manire rujeoñi Dios. Manimasi gãmeri ticõri, “Queno masigũ ñami Dios”, yi tuoĩa mani. Ito bajiri ĩre wanucõri ĩre rūcububoa mani. Romiama mani ãmuare rūcububorã ñama. Ito bajiri, “Ëmuare rūcububoa gua”, yirona rijoga ĩna buaja quena. ⁸ Ado robojua baja: Ëmugũ rujeogũ romio ya gõana meje rujeoyijũ Dios. Romiare rujeogũ ãmugũ ya gõana rujeoyijũ. ⁹ Romiore ejabuarocure meje ãmugũ rujeoñi Dios. Ëmugũjũare ejabuarocore romiore rujeoñi Dios. ¹⁰ Ito bajiri, “Yũre ãmatã ñagũ ñari yu ya rijoga bajiro bajigu ñami yu manujũ”, yiroco iso ya rijoga buaja quena romiore. Ito bajiro ĩna yija ticõri, ĩnare ti wanurã yirãji ángel mesa. ¹¹ Ëmua cuni, romia cuni ĩna ñare ãmoñi Dios. Romia ĩna manija, queno ña masimenaji ãmua. Romia ito bajiroti ãmua ĩna manija, queno ña masimenaji romia. Ito bajiri mani Jesús ñarã, “Ñe waja mama ãmua, ñe waja mama romia”, yire ma manire. ¹² Ado robojua baja: Ëmugũ ya gõana romiore rujeoñi Dios. Ito bajibojarocati romiana rujeana ñama ãmua. Mani ãmua, romia cuni Dios ĩ rujeoana riti ña mani.

¹³ Adi muare yu gotirise queno tuoĩaña mua. Minijuara wiju rijoga buabecoti, ¿Diore iso senija quenati? Quenabea. ¹⁴ “Ëmua joa yoarise ĩna ãmaja, bojorise ña”, yi tuoĩa jedia mani. ¹⁵ Romiareama joa yoarise ĩna ãmaja, queno ti wanua mani. Joa yoarise iso ãmaja, iso ya rijoga buago bajiro yamo iso. ¹⁶ Sīgũ adi yu gotirisere ĩ tuoĩa busi ãmoja, ado bajiro ĩre gotija quena: “Gua, gãjerã Jesure tuorãnurã cuni, ito bajiro riti yisotia gua”, yi gotija quena ĩre.

Jesús ĩ basusare gaye barã queno ĩna yibitire gaye

¹⁷ Adocãta muare yu ucarise, muare wanugũ meje uca yu. Jesús basusare gaye minijua barona queno yibea mua. Mani Ëjũ ĩ basusare gayere ñeñoa mua. ¹⁸ “Ĭna minijuaja, ricati riti tuoĩama”, yire gaye tuoã yu muare. “Riti bajiroja”, yi tuoĩa yu ĩtire. ¹⁹ “Mani tuoĩa busija, ĩnati ñama Jesure tuorãnurã”, yi tuoĩarã yirãji gãjerã manire”, yi tuoĩa busiboja mua. ²⁰ Ricati riti tuoĩa busicõri, Jesús basusare gaye mua minijua baja, mani Ëjũre rūcububorã meje yirãji mua. ²¹ Barajũ iti ejaroca mua ãmoro bajiroti ba ãmorãji mua yajirona. Cocati bare bato bamenaji mua. Ito bajiro mua yija, gãjerã ñiocõrãji. Gãjerãma idi mecurãji ĩna. ²² Wiri cutirã ña mua. Mua ya wirijũ mua ba, idi, yija quena. Ito bajiro queno mua yibea, Jesús basusare gaye barã gãjerã queno ba bujamena, bujato ĩna bujaroca ya mua. Ito bajiro mua yija gãjerã Jesure tuorãnurãre ti tudirã bajiro ya mua. “Queno ya mua”, ¿yiguti yu muare? Meje yi ãmobeja yu. Muare wanubea yu.

Mani Ëjũ ĩ basusare gaye

(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.14-20)

²³ Adi muare yu riasorise mani Ëjũ ĩ basusare gaye muare yu riaso masitoni yu masiroca yiñi ĩ. Ado bajiro baja: Mani Ëjũre ĩ wajana ñiatoni Judas ĩ gotira ñami, ĩ ya ãmona naju ãmi rūcoyijũ Jesús. ²⁴ ãmi rūcocõri, “Queno ya Dios mu”, yiyijũ ĩ. Igata batocõri ado bajiro yiyijũ ĩ, ĩ rãca riasotirãre: “Ĭmo baya. Adi ña

yü ya ruju robo bajiro bajirise. Mware yiari goda isigü yigüja yu. Yu godaja bero yu mware igore tuoäcöri yure rücbuorä ado bajiroti minijua basotiba”, yiyijü Jesús i räca riasotiräre. ²⁵ İna baja bero üyé ide tēro ämi rucoyijü Jesús. Ito yicöri ado bajiro İnare gotiyijü i: “İmo idiya. Mware yiari yu ya rı budiro yiroja yure. Yu ya rına suoriti, ‘Ado bajiro masare queno yigü yigüja yu’, Dios i yiado bajiroti İnasuoro yiroja İja. Yu godaja bero yu mware igore tuoäcöri, yure rücbuorä ado bajiroti minijua idisotiba”, yiyijü Jesús i räca riasotiräre. ²⁶ Mani Üju i rotiado bajiroti mani baja, mani idija cuni, “Manire yiari goda İsiİi Cristo”, yirona ito bajiro basotia mani. Mani Üju i ejarocaju ito bajiro yisusarä yiräji mani.

Mani Üju i basusare gaye mani baja, ado bajiro mani baja quena, yire gaye

²⁷ Ado robojua baja: No Diore rücbuobicati rocati mani Üju i basusare gaye i baja, i idija cuni İneİaro yigü yigüİi İocü. Ito bajiro i yija, “İe waja ma Jesús ya ruju, i ya rı cuni”, yigüre bajiro yami İocü. No ito bajiro yigü seti cutigü yigüİi. ²⁸ Ito bajiri mani Üju i basusare gaye ba ämorä, mani baroto riojua, mani idiroto riojua cuni ado bajiro mani yija quena: Mani İneİaro yirise tuoİa bojori bujacöri Diore mani goti rēto buja quena. Ito bajiro mani yija bero mani Üju godare tuoäcöri mani baja quena. ²⁹ “Yu İneİaro yirisere yure waja yi İsirocu godaİi Cristo”, yi mani tuoİaja quena. Jesure tuoİamenati rocati mani baja, mani töbujaroca yigü yigüİi Dios manire. ³⁰ Ito bajiro rocati bacöri İajarä İnarise cutia mwa. Gäjerä wisia mwa. Ito bajicöri gäjerä godaİi İna. ³¹ Mani baroto riojua queno mani tuoİaja, mani töbujaroca yibicu yigüİi Dios. ³² Mani İneİaro yirise waja mani töbujaroca Dios i yija, mani queno yitoni ito bajiro yami i. İre masimena jeame üjuroju wana räca mani ware ämobeami Dios. Ito bajiri İneİaro mani yirisere jidicätöni mani töbujaroca yami i.

³³ Ito bajiri Jesús i basusare gaye barä wana mwa minijuaaja, sigü ruyabeto corocö barona ejori mejeti baya yu İnarä mwa. ³⁴ Mwa İnocöja, mwa minijuaroto riojua mwa ya wiju baja quena. Ito bajiri minijuara wiju mwa baja, jairo ba yajirona meje barä yiräji mwa. “İto bajiro mwa yijare mwa töbujaroca yibicu yigüİi Dios”, yi gotia yu mware. Gaje oca İnarisere mwa ta ejacöri quenogü yigüja yu.

12

Jeyaro mani moa masitoni Espiritu Santo manire i jidicäre gaye

¹ Queno tuoİaİa yu İnarä mwa. Ricati riti mani moa masi sosatoni Espiritu Santo i cüre gaye mwa masire ämoa yu.

² “Jesure mani masiroto riojua mani meni rujeoana busimenare rücbuocu mani”, yi tuoİaräji mwa. Gajero bajiro tuoäcöri İajarä mwa meni rujeoanare rücbuobojayija mwa maji. ³ Ito bajiri, “İna İnama Espiritu Santo rotirise meje busirä. İ İami Espiritu Santo rotirise busigu”, mwa yi tuoİare ämoa yu. No Jesure busitugu, Espiritu Santo i rotirise meje busiami İocü. No, “Rētoro masigü İami Jesús yu Üju”, yi busigu, Espiritu Santo rotirise busiami İocü.

⁴ Diore mani moa İsitoni, ricati riti mani moa masiroca yami Espiritu Santo. Ricati riti mani moa masiroca yibojaguti sigüti İami Espiritu Santo. ⁵ Ricati riti mani Üjüre moa İsia mani. Ricati riti moabojaräti i sigüreti moa İsia mani. ⁶ Ricati riti moare cüİi Dios manire. Ito yicöri i sigüti İami mani moa masiroca yigü. ⁷ Espiritu Santo quedi säja ecoana İari, Diore mani moa İsi masiroca yami i. Ito bajiri, “Espiritu Santo quedi säja ecoru İa yu”, yi

tuoña mani. Gãmeri mani ejabuatoní ricatí riti moare cûñi Espíritu Santo manire. ⁸ Coriarã Espíritu Santona suoriti queno tuoñacõri goti masiama ña. Gãjerã cuní Dios oca josarise gaye riasotocõri goti masiama ña, Espíritu Santo ejabuarisena. ⁹ “Yu seniro bajiroti cadigu yiguñi Dios”, gãjerã ña queno tuorũnarooca yami Espíritu Santo. Cõrãre ña yisio masiroca yami Espíritu Santo gãjerãre. ¹⁰ Tiyamani ña ño masiroca yami Espíritu Santo gãjerãre. Gãjerãre Dios oca ña goti masiroca yami Espíritu Santo. “Í ñami Espíritu Santo rotirise busigu. Ña ñama Espíritu Santo rotirise meje busirã”, ña yi masiroca yami Espíritu Santo gãjerãre. Ña busi masibiti oca ñabojareti ña busi masiroca yami Espíritu Santo gãjerãre. Iti gaye oca ña busigore ña rogoti masiroca yami Espíritu Santo gãjerãreama. ¹¹ Ricatí gaye riti manire moare cûru sîgûti ñami Espíritu Santo. Í ãmoro bajiro riti ricatí mani moa masiroca yami Espíritu Santo.

Co ruju bajiroti ruju cutirã ña mani, yire gaye

¹² Mani ya ruju jeyaro ñabojarocati co rujutí ña. Tite mua. ãmo, cajea, gãmoro, gubo jaje ña mani ya ruju. Ito bajiro bajirã ña mani Jesucristore tuorũnarã cuní. Jãjarã ñabojarãti Cristore riti tuorũnarã ñari co ruju bajiro bajirã ña mani. Ñre tuorũnarã ñari gãmeri ejabua mani. ¹³ Jeyaro ña mani. Tuote mua. Judio masa, judio masa meje cuní, gãjerãre moa ñsirã, gãjerãre moa ñsimena cuní ña mani. Jesucristore tuorũnacõri idé gu roticua mani. Mani sîgû ruayabeto Espíritu Santo quedi sãja ecoana riti ña mani. Í sîgûti ñami mani ya usiju quedi sãjaru. Ito bajiri ña suoriti co ruju bajiroti ruju cutia mani.

¹⁴ Co ruju ñabojaroti jeyaro ña mani ya ruju. Coju gaye meje ña mani ya ruju. Jeyaro ña. ¹⁵ Gubo iti busija, “ãmo meje ña yua, ito bajiri ruju gaye meje ña”, yibojarocati ruju gayeti ña. ¹⁶ Gãmoro iti busija, “Cajea meje ña yu, ito bajiri ruju gaye meje ña”, yibojarocati ruju gayeti ña iti. ¹⁷ Mani ya ruju cajea bucucagoti iti ñaja, ¿ñena tuoboanada mani? Mani ya ruju gãmoro bucucagoti iti ñaja, ¿ñena wñiboanada mani? ¹⁸ Meje ado robojua baja. Mani ya ruju iti ñaroto bajiroti í ãmoro bajiro rujeoñi Dios manire. ¹⁹ Mani ya ruju coju gaye iti ñaja, jeyaro ñabitiboadoja. ²⁰ Ado robojua baja: Mani ya ruju jeyaro ñabojarocati co rujutí ña. Ito bajiro bajirã ña mani Jesure tuorũnarã. Jãjarã ñabojarãti sîgũre bajiro riti tuoñacõri gãmeri ejabua mani.

²¹ Mani ya cajea iti busija, “Ñe waja ma ãmo”, yi masibitiboadoja. Mani ya rijoga iti busija, “Ñe waja ma gubori”, yi masibitiboadoja iti. ²² Ado robojua baja: Mani ya ruju gaye, “Adi gaye queno waja ma yure”, mani yi tuoñabojarocati ñasarise ña iti cuní. ²³ Mani ya ruju gaye, “Adi gaye queno waja ma yure”, mani yibojarise cuní queno tirũna mani. Gaje mani ya ruju gaye masa jeyarore mani ñobiti yutabujuna sãña bia mani. ²⁴ Gajejari mani ya ruju bojubea mani. Ito bajiri itire buabea mani. Mani ya ruju ñe ãmoro bajiroti quenoñi Dios. Mani ya ruju gaye, “Ñasarise meje ña”, mani yirise itijua ña buto busa ñasarise. ²⁵ Mani ya ruju jeyaro ñabojarocati corocõti ñasarise ña. Mani Jesure tuorũnarã ito bajiro bajirãti ña. Jãjarã ñabojarãti ñasarã riti ña mani. Ito bajiri wanare rãca gãmeri ejabua mani. ²⁶ Mani ya ruju coju iti junia, ruju ñarocõti juni wisia. Mani ya ruju coju masa ña ti wanaja, mani ya ruju ñarocõreti wanajeacoa mani. Iti gaye robo bajiroti baja mani Jesure tuorũnarã cuní. Mani wato sîgû í bojori bujaja, mani ñarocõti í rãca bojori bujarãji mani. Ito yicõri sîgû mani wato í wana quenaja, mani ñarocõti wana quenarãji mani.

²⁷ Ado robojua bajaia: Mani Jesure tuorănură ire moa isiră ăari ă ya ruju robo bajiră ăa mani. Mani sigă ruyabeto ăasară ăa mani. Mani răca gagu sigă ă manija, ire godo cutia mani cocati Jesure moa isiră ăari. ²⁸ Mani Jesure tuorănură ăaja sigă ruyabeto moare cŭăi Dios manire. Cajero mani coriarăe Jესս oca goti ucuronare cŭăi ă. Ito bero găjeră ire goti isironare cŭăi. Găjeră ă oca riasoronare cŭăi. Găjerăe tiyamani ăa ăorotire cŭăi. Găjeră cōrăre yisioronare cŭăi. Găjeră ejabuaronare cŭăi. Găjeră tirănuronare cŭăi. Ito bero găjeră ăa busi masibiti oca ăaboaretı busi masironare cŭăi Dios. ²⁹ Corocōti ire moa isirona meje cŭăi Dios manire. Mani jeyaro Jesucristo oca gotirona ă cŭăna meje ăa mani. Mani jeyaro Diore goti isiri masa meje ăa mani. Mani jeyaro ă oca riasori masa meje ăa mani. Mani jeyaro tiyamani ăori masa meje ăa mani. ³⁰ Mani jeyaro cōri masare yisiori masa meje ăa mani. Mani jeyaro mani busi masibiti oca ăaboaretı busi masirona meje ăa mani. Mani jeyaro ăa busija tuocōri, “Ado bajiro busiră ăa”, yi masiră meje ăa mani. Mani jeyaro ăa busirisere rogoti masiră meje ăa mani. ³¹ “Ăasarise yă yiroca, Dios ă yire ămoa yă”, yirăja muare. Ito bajiro mua yijama quena ăa. Ito bajiro mua yibojarocati adocăta buto ăasarisejuare muare riasogu ya yă.

13

Găjerăe mani ti maija, iti ăa ăasarise, yire gaye

¹ Co oca ruyabeto mani busi masibojarocati, ito yicōri ăngel mesa oca mani busi masibojarocati, găjerăe mani ti maibeja, ăe waja mana ăa mani. Găjerăe mani ti maibeja, jeyaro busiră ăaboarăti, rocati yuca toti iti busiro bajiroti, ito yicōri cometiro iti busiro bajiro, rocati oca godacoaja. Găjerăe ti maimenati mani busibojaja manire tuomenaji ăa. ² Diore goti isiri masa ăaboarăti, ito yicōri goti rudire jeyaro masibojarăti, găjerăe mani ti maibeja, ăe waja mana ăa mani. Jeyaro tuo masiră ăaboarăti, ito yicōri “ ‘Găta yucurire căo rŭgōăa Dios mu’, yă yija, ăaro bajiroti cudigulji ’”, yi tuoăa masiră ăaboarăti, găjerăe mani ti maibeja, ăe waja mana ăa mani. ³ Mani racorise ăarocōti batoră ăaboarăti, găjerăe mani ti maibeja ăe waja bujamenaji mani. “Yure ăa soe ămobjarocati Dios oca goti jidicăbicăja yă”, yi tuoăară ăaboarăti găjerăe mani ti maibeja ăe waja bujamenaji mani.

⁴ Găjerăe mani ti maija, ado robojua bajiră yirăji mani: Găjerăe usirioro yimenaji mani. Găjerăe queno yiră yirăji mani. Găjerăe ti uomena yirăji mani. Găjerăe rŭcăbuoră yirăji mani. “Găjeră rētoro ăasagu ăa yă”, yimenaji mani. ⁵ Mani queno ăaroti gaye riti tuoămena yirăji mani. Găjerăjuare ăa queno ăaroti gaye tuoăară yirăji mani. Găjerăe ti junisinimena yirăji mani. Găji manire ăeăaro ă yibojarocati yoari junisinimenaji mani. Itire ăcabojoră yirăji mani. ⁶ Găji ă ăeăaro yija, ti wanămenaji mani. Găji ă queno yijajua ire ti wanără yirăji mani. ⁷ Găjerăe mani ti maibojarocati ăeăaro manire ăa yija, ăare ti mai jidicămenaji mani. Ito yicōri ăare busitumenaji mani. ăare mani ti maija, ăare tuorănură yirăji mani. Găjerăe mani ti maibojarocati, manire ăa ăeăaro yija, ăare usiriomenaji mani. Ito yicōri ăare ti mai jidicămenaji mani.

⁸ Găjerăe mani ti maija, ăare ti mai jidicăre ma manire. ăare ti maisotiră yirăji mani. Găjerăe mani ti mairise jedirise meje ăa. Co rumă Dios ă manire moare cŭre jediro yiroja. Iti rumă iti ejaja Diore queno masiră yirăji mani. Ito bajiri ire goti isire mano yiroja ăja. Ito yicōri mani masibiti oca jeyaro mani busiroca yibică yigulji Dios. Gaje ă oca josarisere mani goti masiroca yibică yigulji ă ăja. ⁹ Ado robojua bajaia: Adocăta jeyaro Dios ye masi jeobeia mani.

Dios ocare goti jeo masibea mani. ¹⁰ Ija co rumu Dios gayere masi jeocōrā yirāji mani maji. Ito bajiri iti rumu ejaroca ī oca manire goti rētohuri masa mana yirāji īja. Manimasiti tuo masi jeocōrā yirāji.

¹¹ Ado bajiro baja. Macuacā yu űaja, macuacā oca busicu yu. Macuacā yu űaja, macuacā robo riti tuoīacu yu. Macuacā yu űaja, macuacā bajiro riti tuoīa besecu yu. Bucua wacu macuacā yu űagore gaye jidicācu yu. ¹² Adocāta jeyaro Dios gayere tuo masi jeobea mani. Ėoro queno ruyubeto bajiro Dios oca queno tuo masi jeobea mani. Ito bajibojarocati co rumu Dios tu ejacōri ī gayere tuo masi jeorā yirāji mani. Adocāta coriajāriti ī oca masia mani. Ija co rumu Dios ī manire ti masi jeoado bajiroti ī gaye tuo masi jeorā yirāji mani cuni.

¹³ Ėdiaji gaye űa mani yisotiroti: Diore tuorūnasotirūja manire. “Dios ī yiro bajiroti yigu yiguī”, yi tuoīasotirūja manire. Ito yicōri gājerāre ti maisotirūja manire. Iti ėdiaji gaye gājerāre mani ti mairise iti űa űasarise.

14

Oca masibitibojarāti gājerā oca busire gaye

¹ Gājerāre ti maisotirūja manire. Iti űa mani cūdiroti űasarise. Ėre mani moa īsitoni Dios ī cūre gayere āmoana mani. “Yure goti īsiri masa űama mua”, manire ī yire gaye, āmoana mani. Iti cuni űasarise űa. ² No gājerā oca ī masibiti ī busija, Diore rūcūbuoguti yami, ito bajiro ī yija. Ito bajiro ī busija, masa tuomenaji Ėre. Ito bajiri ĭnare meje busiguī ī. Diojare busiguī. Ito bajiro ī busija Espiritu Santo ejabuarisena busiguī ī. Ito yicōri gājerā ĩna tuoroti meje busiguī ī. ³ Gājima Diore goti īsigū ī busija, masareti busiguī. Buto busa Diore ĩna tuorūnatoni ito bajiro busiguī ī. ĩna tuoīa oca sēotoni ito yicōri ĩna wanutoni ito bajiro busiguī ī. ⁴ No gājerā oca ī masibiti Diore ī busija, buto busa ĩmasiti Diore masi waguī. Ito bajiro tuoyamani ī busija, tuobiticōri buto busa Diore masimenaji ĩna īja. Gājima Dios oca gotigu ĩna tuorisena ī gotija tuocōri, gājerā Jesure tuorūnūrā buto busa ĩna tuorūnuroca yami ī.

⁵ Sigū rayabeto gājerā oca mua masibiti oca űabojareti mua busija, quena űaboroja yure. Ito bajibojarocati ī masibiti oca űabojareti busigu rēto busaro űasarise moami Dios oca gotiri masu. ĩ masibiti oca űabojare busigu ī busirise masa ĩna tuo masitoni ī rogotija, űasarise moami ī cuni. Ito bajiro ī yija Jesure masirā buto busa ĩre ĩna tuorūnu waroca yami ī. Busi tiocōri ī rogotibejama tuo masimenaji ĩna. ⁶ Tuoya yu űarā mua. Mua tu ejacōri mua tuobiti yu busija, űe waja ma. űejua ejabuabetoja muare. Yu masiroca Dios ī yirise muare yu busija, muare ejaburoja itiamā. Dios oca riojo űasarise muare yu riasoja, iti cuni muare ejaburoja.

⁷ Goti masiore ocana muare gotigu ya yu: Sigū tēora ī juti masibea, “Iti basa menigū yami”, yi masimenaji mani. Arpa wame cutirisena queno ī basa meni masibea, “Iti gaye basa menigū yami”, yi masimenaji mani. ⁸ Surarare jigū trompeta wame cutirica queno ī juti masibea, gājerā rāca gāmeri sīarona űa yucāmenaji ĩna. “Wadiru ĩna”, yi masibiticōri űa yucāmenaji ĩna. ⁹ Iti bajiroti baja, gājerā oca mua masibiti mua busibojaja. Mua masibiti mua busija tuo masibiticōri, “Iti bajiro yireoni űa”, yi masimena yirāji gājerā. Ito bajiro mua busibojaja, mino bajiroti godacoaro yiroja. ¹⁰ Riti űa, adi macārucārore jaje oca busia mani. Mani busirisere tuorā yirāji gājerā. ¹¹ Ito bajibojarocati sigū yu tuobiti yure ī busibojaja jua dūja gāmeri tuomenaji gua. Ėre tuo masibiticōri, “Gaje masu űaguī”, yi tuoīagū yiguja yu. Yure tuo masibiticōri ito bajiroti

tuoŋagū yiguŋji ī cūni. ¹² Diore moa īsiroca Espiritu Santo ī yire āmorā ña mua. Ito bajiro āmorā ñari, “Gājerā Jesure tuorūnarē gua ejabuaroca yiya”, yirona Espiritu Santore seniña.

¹³ Ito bajiri sīgū gājerā oca ī masibiti ī busija, ī rogoti masitoni Diore ī senija quena. ¹⁴ Diore rūcubuoḡu gaje oca yu masibiti yu busija, Espiritu Santo ī ejabuarisena ito bajiro busiguja yu. Ito bajibojarocati, “Iti gayere busia yu”, yi masibicuja yu. Ito bajiri gājerā īna tuo masiroca yi masibicu yiguja yu. ¹⁵ Ado bajiro juaji gayena Diore yu busija quena. Espiritu Santana suoriti yu masibiti oca ñabojareti Diore yu busija quena. Ito yicōri gājerā īna tuotoni īna tuorisena Diore yu busija quena. Juaji gayena Diore yu basaja quena. Espiritu Santana suoriti yu masibiti oca ñabojareti Diore yu basaja quena, ito yicōri gājerā īna tuorisena Diore yu basaja quena. ¹⁶ Diore rūcubuoḡā Espiritu Santana suoriti gājerā īna tuobiti riti mani busibojaja, “Iti gaye busirāji īna”, yi masimenaji īna. Ito bajiri īna tuobeja, mani rāca cocati Diore rūcubuo masimenaji īna. ¹⁷ Manire tuobiticōri mani rāca cocati, “Queno ya Dios mu”, yi masimena yirāji īna. Diore rūcubuoḡā, “Queno ya Dios mu”, mani queno yibojarocati, manire tuobiticōri buto busa Diore masibiti warā yirāji īna. ¹⁸ Mua rētoro gājerā oca yu masibiti busia yu. Ito bajiri, “Queno ya Dios mu. Yu masibiti oca ñabojareti yu busiroca ya mu”, ya yu īre. ¹⁹ Ito bajibojarocati Dios ya wi minijuacōri jaje mua tuobiti yu gotibojaja, ñe waja ma iti. Yu gotirisere tuomenaji mua. Mua ocana mua tuorise jabetacā yu gotibojarocati mua tuoja, iti ña yure buto busa quenarise.

²⁰ Rāca bajiro tuoŋabesa yu ñarā mua. Ito bajibojarocati mutarācā ñeñaro yibitiana bajiro mua ñaja quena. Bucurā bajiro queno mua tuoŋaja quena. Bucurā mua ñajare, ito bajiro tuoŋaja quena. ²¹ Dios oca tuti iti gotija, ado bajiro gotia: “Yu ñarāre gaje ocana ñare busigu yiguja yu. Gaje masa yu ñarāre gaje ocana busironare cōagū yiguja yu. Ito bajiro yu yibojarocati yure tuorānumena yirāji īna”, yi gotia Dios oca tuti. ²² Diore īna tuo āmobetō bajiroti tuo āmonenaji Jesure tuorānumena cūni. Sīgū gājerā oca ī masibiti ī busiroca Dios ī yija, “Masigū ñari manire waja senigū yiguŋji Dios”, Jesure tuorānumena īna yitoni ito bajiro ŋoguŋji Dios. Gājiama ī oca goti masiroca Dios ī yija, “Masigū ñari manire ejabuagū yiguŋji Dios”, Jesure tuorūnarā īna yitoni ito bajiro ŋoguŋji Dios. ²³ Ado robojua bajaia: Diore rūcubuoḡona minijua ñaraju, gājerā oca mua masibiti mua busi ñaroca Dios ocare riasotimena, ito yicōri Diore tuorānumena cūni īna ejaja, “Mecuri masaguti ñacōyijari āna”, yirā yirāji īna muare. ²⁴ Diore rūcubuoḡā mua minijua ñariju gājerā Diore masimena īna ejaja, Dios oca mua gotijama tuo masirā yirāji. Ito bajiri queno tuo masicōri, “Ñeñaro yigugo ñada yu cūni”, yi tuoŋarā yirāji īna. ²⁵ “Yu tuoŋa rudibojarisere masicōami Dios”, yirā yirāji īna. Ito yicōri Diore rūcubuoḡona rijomunigāna ñini rūjūrā yirāji īna. “Āna rāca ñasacōami Dios”, yirā yirāji īna muare.

Minijuacōri ado bajiro queno yirāja manire, yire gaye

²⁶ Tuoja yu ñarā mua. Ado bajiro bajaia: Mua coriarā minijuacōri basa āmoa mua. Gājerā riaso āmoa mua. Gājerā mua masiroca Dios ī yirere goti āmoa mua. Mua coriarā gājerā oca mua masibitire busi āmoa mua. Gājerāre rogoti āmoa mua. Quena ña ito bajiro mua yija. Dise ruyabeto mua yisotija, Diore tuorānūrā buto busa īna tuorānu waroca mua yija quena. ²⁷ Gājerā oca mua masibiti mua busi āmoja, jūarāona udiarāonati mua busija quena. Sīgū ī busija bero, ito bero gāji, ito bero gāji mua busija quenaroja. Mua busija bero gāji ī rogotija quena, gājerā īna tuotoni. ²⁸ Sīgū rogotiḡu ī manija, minijuacōri

gājerā oca mua masibiti busibitiruja muare. Sīgū rogotigu ī manija, masa īna tiro riojo meje mua busija quena. Mua tuoīarisena Diore mua busija quena. ²⁹ Mua masiroca Dios ī yire mua goti āmoja, jūarāona, ūdiarāonati busija quena. Sīgū ī busija bero, ito bero gāji, ito bero gāji busija quena. Gājerā muare tuo rujirā, “Riti Dios ocare busiama īna”, yi tuoīa bese rujirā yirāji īna. ³⁰ Sīgū ī busiroca gāji tuo rujigure ī busiroti gaye tuoīa bujaroca Dios ī yija, busisugū busi jidicāja quena, gāji ī busitoni. ³¹ Queno gāji bero, gāji bero mua busija, mua Diore goti Isiri masa sīgū ruyabeto busi masirā yirāji mua. Ito bajiro mua yija, sīgū ruyabeto busi masirā yirāji mua. Ito bajiro mua yija, bato busa Dios ocare masicōri tuoīa oca sēo wanu jedirā yirāji mua. ³² Mua Dios oca goti Isiri masa ī oca mua gotija, rocati meje gotirā yirāji mua. “Ado bajiro goticuja yu”, yi tuoīacōri mua gotija quena. Gājerā īna busiroca busibitiruja muare. Mua yuja quena. ³³ Ōe oca manoti mani minijuaja ticōri, manire wanugū yiguīji Dios. Ito bajibojarocati mani busi riawusaja ticōri, wanubicu yiguīji Dios.

Ito bajiri gājerā Jesure tuorūnūrā īna minijuado bajiro, ŋe oca mano busi riawusare mano mua minijuasotija quena. ³⁴ Dios ya wi mua minijuaroca busire ma romiare. īna ŋama īna manujusabatiare cūdirona. Ūmua ŋama īnare ūmatārā. Ito bajiroti gotia Dios oca tuti. ³⁵ īna seniīa āmoja, īna ya wiju tūdi ejacōri īna manujusabatiare seniīaja quena. Mua minijuari wiju romio sīgō iso busija, queno ejasabea.

³⁶ “‘Ado bajiro gotia Dios oca’, yi goti rēto bu masirā ŋa gūa”, ūyi tuoīati mua? Ito bajirojua meje baja. Mua riti meje ŋa Dios oca boca āmisuōana. ³⁷ “Diore goti Isiri masu ŋa yu”, sīgū ī yija, “Mani Ūju ī rotiado bajiroti gotiami Pablo”, yi masigū yiguīji ī. Ito bajiroti yigu yiguīji gāji cūni, “Espiritu Santo rotirise busia yu”, ī yi masija. ³⁸ “Dios oca gotigu meje ŋami Pablo”, sīgū ī yija, īre cūni tuorūnubeja quena.

³⁹ Tuoya yu ŋarā mua. Ado bajirojua mua yija quena: “Dios oca yu goti masiroca ī yire āmoa yu”, mua yija quena. No gājerā oca īna tuobiti īna busija, rēore ma. ⁴⁰ Ito bajibojarocati mua minijua ŋari wiju gājerāre rūcūbuocōri sīgū ī busiroca gājerā busire ma. No mua yisotirise dise ruyabeto queno tuoīacōri mua busija quena.

15

Mucana tūdi Cristo catire gaye

¹ “Masare masoroca goda īsiŋi Cristo”, yi muare yu riasocatire itire tūdi mua tuoīare āmoa yu. Iti ocare iti rūmujū boca āmicācu mua. Iti ocare boca āmicōri Cristore tuorūnua mua. ² Muare yu riasocatire mua tuorūnu jidicābeja, Dios ī masoana ŋa mua īja. “Dios ocare tuorūnūrā ŋa gūa”, yibojarāti iti ocare queno tuorūnusamena mua ŋaja, Dios ī masoana meje ŋa mua.

³ Oca bato ŋasarise yu masiroca Dios ī yirere muare riasoca yu. Dios oca tuti iti gotiro bajiroti, “Mani ŋeŋaro yirise waja goda īsiŋi Cristo”, yi muare riasoca yu. ⁴ “īre īna yujebojarocati ūdia rūmu bero mucana tūdi catiŋi Cristo”, yi muare riasoca yu. Dios oca tuti iti gotiro bajiroti muare riasoca yu. ⁵ Tūdi caticōri Pedrore goaōiyu Jesús. Ito bero ī cūana jua gūbojeno ŋarāre goaōiyu. ⁶ Ito bero gājerā quinientos ŋarā rēto busaro īre tuorūnūrāre goaōiyu Jesús. ī goaōana jājarā catiama maji. Gājerāma godacoaŋi. ⁷ Ito bero Santiagore goaōiyu. Ito bero ī oca goti ucutonī ī cūanare ŋarocōreti goaōiyu.

⁸ Īnare ĩ goaĭoja bero yure cuni sũsari goaĭoquĩ. Īna bajiro űnasagu meje űa yu. űnasagu meje yu űajare Īna bero yure cuni goaĭosũsaquĩ ĩ. ⁹ ĩ oca goti ucuroña ĩ cũana rāca corocō űnasagu meje űa yu. Iti ramũ Cristore tuorũnũrāre queno yibiticu yu maji. ĩ űarāre yu uũsioro yi codejama ĩ oca yu goti ucuroca yibitiboru Dios. “Queno yu yigu űajare yure beseñi Dios”, yi tuoĭabea yu. ¹⁰ Yure ti maicōri yure beseñi Dios, ĩre yu moa ĩsitori. Quenoguti Dios ĩ yure yijare ĩre queno moa ĩsia yu. Ito bajiri, “Bajato baja. ĩre besebojacũ yu”, yibeami Dios yure. Gājerā Jesũ ĩ cũana rēto busaro Diore moa ĩsia yu. Ito bajibojarocati yumasĩ meje Diore moa ĩsia yu. Yure ti maicōri ĩre yu moa ĩsi masiroca yami Dios yure. ¹¹ “Gājerā rēto busaro Dios oca muare riasocũ yu”, yu yija no yibea iti. Ado robojua űa űasarise. Dios ocare tuocōri Jesure tuorũnũyija muā. Itijua űa űasarise.

Godabojarāti muācana tũdi mani catire gaye

¹² Gũa Jesũ ĩ cũana sīgũ ruayabeto corocō gotia gũa. “Godabojaguti muācana tũdi catiñi Cristo”, yi gotia gũa. Muare ito bajiro gũa yibojarocati, űno yija muā coriarā, “Godabojarāti muācana tũdi catiya ma”, yati muā? ¹³ Godabojarāti tũdi catire iti manija, Cristo cuni tũdi catibitiboru. ¹⁴ Tũdi ĩ catibeja, ĩ oca gũa riasobojarise űe waja manoja. ĩ tũdi catibeja, ĩre tuorũnũbojarāti ya muā. ĩ manija ĩ manibojarocati ĩre tuorũnũboana muā. ¹⁵ ĩ tũdi catibeja, burāti Dios oca riasoboyija gũa. “Tũdi Cristo ĩ catiroca yĩñi Dios”, yicācu gũa. Godana muācana tũdi ĩna catibeja, Jesure cuni tũdi ĩ catiroca yibitiboru Dios. ¹⁶ Godana muācana tũdi ĩna catibeja, ito bajiroti Cristo cuni tũdi catibitiboru. ¹⁷ Cristo tũdi ĩ catibeja, ĩre tuorũnũbojarāti ya muā. ĩ manija ĩ manibojarocati ĩre tuorũnũboana muā. Mani űeñaro yĩrise waja, waja yi ĩsiroca godacōri ĩ tũdi catibeja, seti catirā űaboana mani maji. ¹⁸ Ito bajiro iti bajija, Jesucristore tuorũnũcōri godana jeame űjurojũ waboana ĩna. ¹⁹ Cristore tuorũnũbojarāti tũdi mani catibeja, ĩre tuorũnũmena rētoro bojori bujarā űaboana mani.

²⁰ Ado robojua baja: Cristo ĩ godabojarocati muācana tũdi ĩ catiroca yĩñi Dios ĩja. Ito bajiri ĩ űami cajero godabojaguti muācana tũdi catiswora. ĩna suoriti godana űarocōti muācana tũdi cati jedirā yirāji. ²¹ Adán űayoru ĩ űeñaro yirajuna suoriti godaswoñi adi sita gāna. Ito bajibojarocati Cristo tũdi ĩ catirajuna suoriti godabojarāti tũdi catirāji mani cuni. ²² Adán űayoru janerābatia űari goda jedirā yirāji mani. Ito bajibojarocati Cristore tuorũnũrā űari ĩna suoriti muācana mani catiroca yigu yiguĩji Dios. ²³ Dios ĩ āmoro bajiroti muācana tũdi catirā yirāji masa. Cristo űami cajero godabojaguti muācana tũdi catiswora. Ija Cristo ĩ tũdi ejaroca ĩre tuorũnũgoana muācana tũdi catirā yirāji. ²⁴ Ito baji űaroca adi űmuari jediro yiroja. ĩ wajana űarocōreti rētocũgũ yiguĩji Cristo. Adi sita gāna űjarā, ito yicōri űmacũju gāna űjarāre cuni rētocũgũ yiguĩji Cristo. Ito bajiro yicōri ĩre tuorũnũrāre miojugũ yiguĩji Cristo. “Īna ĩju űnasagu űatĩñama mu”, yirocu ĩ Jacũ Diojua ĩsigũ yiguĩji Cristo ĩre tuorũnũgoanare. ²⁵ ĩ wajanare ĩ rētocũroto riojua ĩju ĩ űaroca yigu yiguĩji Dios Cristore. Ito bajiro ĩ baji űare āmogũji Dios. ²⁶ ĩ wajana űarocōreti rētocũcōri masa ĩna godarise gaye itocōti gajanoagũ yiguĩji Cristo. Ito bajiri muācana tũdi godare mano yiroja. ²⁷ Dios oca tuti iti gotiro bajiroti jeyaro ĩju űarocare cũñi Dios Cristore. “ĩ Jacũ ĩju űami Cristo”, yireoni meje űa iti. ĩ Jacũjua jeyaro ĩju űarocare cũñi. ²⁸ Co ramũ ĩ wajana jeyarore, ito yicōri űjarā jeyarore cuni ĩnare rētocũgũ yiguĩji Cristo. Ito bajiro yicōri jeyarore rotigu űagũ yiguĩji Cristo. Iti ramuti

ĩ roti masitoni Dios ĩ jidicãrere tũdi ĩsigũ yiguĩji Diore. Ito bajiro ĩ yijare Dios ĩre cũru jeyaro, dise ruwabeto Ƴũ ñagũ yiguĩji.

²⁹ “Godana mũcana tũdi catimenaji”, gãjerã ĩna yibojarise gaye mũare goti masio ãmoa yũ. ĩNo yija, “Godana mũcana tũdi catimenaji”, yi tũoĩabojarãti idé guya mana godanare yiari idé gu ĩsirã yati gãjerã? Godana mũcana tũdi ĩna catibejama, rocati bajiro ĩnare idé gu ĩsibojarãji ĩna.

³⁰ Dios oca yũ riasoja, bũto guijosotia yũre, jãjarã yũre sĩa ãmorã ĩna cunĩjare. “Riti godana tũdi catirã yirãji ĩja”, yi tũoĩacõri Dios oca riaso jidicãbea yũ.

³¹ Riti mũare gotia yũ ñarã yũ. Co rãmũ ruwabeto yũre sĩa ãmorã cunĩsotiamã ĩna. Riti bajia iti. Gaje riojo gotia yũ mũare. “Yũ riasocaire tũocõri Cristore tũorũnũĩ Corinto cuto gãna”, yi mũare tũoĩacõri wanũa yũ. ³² Efeso cuto gãna yaiare bajiro guacõri yũ tũbujaroca yicã ĩna. Godabojarãti mũcana tũdi mani catibeja, rocati Diore moa ĩsibocũ yũ. Ito yicõri tũbujabojaguti, ñe bũjabitũbogũja yũ. Godana mũcana tũdi ĩna catibeja, Jesure tũorũnumena ĩna tũoĩado bajiro mani cunĩ tũoĩaja quenaboa. Ado bajiro yi tũoĩama ĩna: “Yoari mejeti godarã yirãji mani. Ito bajiri mani ãmoro bajiroti wanũruja mani, barũja mani, idirũja mani”, yi tũoĩabojama ĩna.

³³ Ito bajiro rũo gotirãre tũorũnũbesa. Ado bajirojũa ya yũ mũare: “Ñeñaro yirã rãca mũa baba catija, queno yirã ñabojarãti ĩna bajiroti ñeñaro yirã yirãji mũa cunĩ”, ya yũ mũare. ³⁴ Tũdi queno tũoĩa quenocõri quenarise riti yiya mũa. Mũa ñeñaro yirisere jidicãña. Mũa coriarã Diore masirã meje ña mũa. Mũa bojo bũjatonĩ ito bajiro ya yũ.

Godabojarãti mũcana tũdi ĩna catire gaye

³⁵ Ado bajiro yũre senĩarã yirãji gajea coriarã: “Godana ñabojarãti, ĩno bajiro tũdi catirã yirãjida? Ito yicõri, ĩno bajiro rujũ catirã yirãjida ĩna?” yi yũre senĩarã yirãji gajea coriarã. ³⁶ Ito bajiro yũre senĩarã queno tũoĩamena ñama ĩna. Ado robojũa bajia: Aje mani oteja, joe gayeti jogaro yiroja. Ito bajibojarocati gũdajubero gaye judi mũjaroja. ³⁷⁻³⁸ Trigo ajeri, gaje ote ajeri mani oteja, ruja gũ meje otea mani. Mani oteja bero ruja gũ iti ñatoni Dios ĩ ãmoro bajiroti menigũ yiguĩji ĩ. Ote ajeri iti ñaro bajiroti iti judiroca yigu yiguĩji Dios. Maniamã ajerigoti otea mani. Dios ñami iti judiroca yigu.

³⁹ Mani catirã jeyaro ricati riti rujũ catia mani. Tite mũa. Wai, wai bũcũrã, wũtirã, mani masa cunĩ ricati riti rujũ catia. ⁴⁰ Ito bajiroti ũmacũju gãna cunĩ ricati rujũ catirãji. Mani adi sita gãna ricati rujũ catia mani. Mani adi sita ñarã quenari rujũ, rujũ catia mani. ũmacũju gãna cunĩ manire bajiro rujũ catibitibojarãti quenari rujũ, rujũ catirãji ĩna cunĩ. ⁴¹ Ƴmũa gagũ ĩ busurise bajirise meje busuami ñami gagũ cunĩ. Ricati busuami. Ito bajiroti ñocõa cunĩ ricati busuama. ĩna ñocõa comasi cunĩ ricati riti busuama. ⁴² Ito bajiroti bajirã yirãji mani. Godabojarãti mũcana tũdi caticõri ricati rujũ catirã yirãji mani. Sīgũ godarũre mani yujeja, ĩ ya rujũ jogacoaro yiroja. Tũdi catiroca Dios ĩ yija, tũdi godare mano yiroja ĩre. ⁴³ Sīgũ godarũre mani yujeja, jogari ruja yujea mani. ĩ tũdi catiroca Dios ĩ yija, seyori rujũ, rujũ catigu yiguĩji. Queno rujũ sēogũre meje yujea mani. Rujũ sēobiti rujũ yujea mani. Ito bajibojarocati tũdi catiroca Dios ĩ yija, sēori rujũ, rujũ catigu yiguĩji ĩ. ⁴⁴ Adi sita ñarã mani rujũ catirisere ĩna yujeja, jogari ruja yujerã yirãji ĩna. Ito bajibojarocati mani tũdi catiroca Dios ĩ yija, jogabiti rujũ bũjarã yirãji mani. Adi sita ñarã jogari rujũ, rujũ catia mani. Mani godabojarocati mani ya ũsiamã godabetoja. ũmacũju Dios tũ ejacõri jogabiti rujũ, rujũ catirã yirãji mani.

⁴⁵ Ado bajiro gotia Dios oca tuti: “Cajero ãmugũ ñasworũ, Adán ñayoru Dios ĩ rujeoru ñayiju. ĩ catiroca yiyiju Dios”, yi gotia Dios oca tuti. Adán bero gagu ñabogaguti ĩ rētoro ñasagu ñami Cristo. ĩ ñami mani catitiñaroca yigu. ⁴⁶ Adocāta mani ruju catirise jogari ruju ña. Ito bajibojarocati ũmacũju Dios tũ ejacōri jogabiti ruju bũjarā yirāji mani. ⁴⁷ Ëmugũ ñasworũ sitana rujeoyiju Dios. Ito bajiri adi sita gagu ñayiju ĩ. ĩ bero gagu Cristoama ũmacũju gagu wadirũ ñayiju. ⁴⁸ Adi sita ñarā cajero ñasworũ sitana rujearu robo bajiro ruju catia mani. ũmacũju Dios tũ mani waja ito gagu wadirũ Cristo robo bajiro ruju catirā yirāji mani. ⁴⁹ Adi rũmũri Adán ñayoru bajiro ruju catia mani. Ito bajibojarocati Dios tũ ejacōri Cristo bajiroti ruju catirā ñarā yirāji mani ĩja.

⁵⁰ Ado bajiro goti ãmoa yũ ñarā yũ mũare: Adocāta mani ya ruju wirow, rĩ cuni ña manire. Ito bajiri ruju ũmacũju Dios ĩ rotirow ña masibetoja. Adocāta mani ruju catiri ruju yoari ñabetoja. Ito bajiri Dios rāca catitiñarona ruju jogabiti ruju mani ruju catija quena. ⁵¹ Gājerā ĩna masibitire mũare gotigu ya yũ. Jeyaro meje godarā yirāji. Ito bajibojarocati mani sigũ ruyabeto ruju wasoarā yirāji mani. ⁵² Cajea mani yabi yiro bajiro ejaroti rujure wasoagu yiguĩji Dios. Ito bajiro bajiro yiroja sũsari rũmũ. Trompeta wame catirica jutiraga oca ruyuro yiroja. Iti oca ruyuroca godana tũdi catirā yirāji. Ito yicōri tũdi godare mano yiroja ĩnare. Iti rũmũri cati ruyarāre ĩna ya rujurire wasoagu yiguĩji Dios. ⁵³ Mani ruju catirise jogarise ña. Ito bajiri Dios rāca mani catitiñatoni manire ruju wasoagu yiguĩji Dios. Adocāta mani ruju catirise godacoaro yiroja. Ito bajiri tũdi mani godabititoni mani ya rujure wasoagu yiguĩji Dios. ⁵⁴⁻⁵⁵ Adocāta mani ruju catiri ruju godacoaro yiroja. Mũcana tũdi godabiti ruju Dios ĩ manire wasoaja, Dios oca tuti iti gotiado bajiroti rētarow yiroja. Ado bajiro gotia iti: Mani godarise jediroca yami Dios ĩja. Ito bajiri mũcana tũdi godamenaji mani. “Tōbujacōri goda wacu ya yũ”, yi tũoĩa güire ma ĩja. ⁵⁶ Ñeñaro yisotirā ñari godarā yirāji mani. Dios ĩ rotirisere cudimena ñari, “Ñeñaro yirā ña gua”, yi tũoĩa mani. Ñeñaro mani yirisere mani coe rotibeja godacōri, buto tōbujarā yirāji mani. ⁵⁷ Ito bajibojarocati mani Ĥju Jesucristore mani tũorũnuja, ĩ godarena sũoriti jeame ãjũroju mani waborere rētogũ yiguĩji Dios. Godabojarāti caticoarā yirāji mani. Itire tũoĩa wanacōri, “Queno ya Dios mũ”, ya mani.

⁵⁸ Ito bajiri Jesucristore tũorũnu jidicābitiruja yũ ñarā manire. Ito yicōri ĩre moa ĩsi jidicābitiruja manire. “ĩre mani moa ĩsija queno manire waja yigu yiguĩji Dios”, yi tũoĩa mani. Ito bajiri mani Ĥjure mani moa ĩsija rocati meje moarā yirāji mani.

16

Gājerāre ejabũarona mani niyeru miojure gaye

¹ Gājerā Jesure tũorũnũrāre ejabũarona niyeru mũa miojuroti gaye mũare bũsigũ ya yũ adocāta. Jesure rācũbũorona ĩna minijua ñaroca, Galacia sita gānare niyeru yũ mioju rotiado bajiroti mũare cuni niyeru mioju rotia yũ.

² Ado bajiro mũare mioju rotia yũ: Coji tujacāra rũmũ ruyabeto mũa bũja sosaro bajiroti jabetacā ĩsija quena. Itire miojucōri cojati seoba. Ito bajiro mũa yija, yũ ejari rũmũ ñacāro yiroja. ³ Mũa tũ ejacōri niyeru āmi warona mũa beseanare, “Jerusalén gānare niyeru ĩsitēña”, yirocu ĩnare wa rotigu yiguja yũ. Ito bajiri mũa miojure gaye āmi wacōri ito gāna Jesure tũorũnũrā bojoro bũjarāre ĩsirā yirāji ĩna. “Āna ñama queno yirā. ĩnare boca āmiña mũa”, yi

papera uca ĩsigũ yigũja yu Jerusalén gãnare ĩna ĩo ejatoni. ⁴ “ĩna rãca warũja yure”, yu yi tũoĩaja, ĩnare ũmatã wacu yigũja yu.

Warocu Pablo ĩ tũoĩare gaye

⁵ Adona wacõri Macedonia sitaju ejagu yigũja yu. Itona wacõri mua cuto Corintoju ejagu yigũja yu. ⁶ Yoari mua rãca ñagũ yigũja gajea yu. Juebucu ñarocõti mua rãca ñagũ yigũja gajea yu. Ito bero gaje cuto yu wa masitoni yure mani gaye yure mua ĩsi ejabuaja quena ñaroja yure. ⁷ Ejori oca mua tu ti rãta amobeja yu. Mani Uju ĩ amoja, yoari mua tu ña amoja yu. ⁸ Ito bajibojaguti coji wabea yu maji. Adi cuto Efeso, iti Pentecostés basa iti rãtaja bero wacu yigũja yu. ⁹ Ado ñacõa amoja yu maji. Jãjarã yure ti tudirã ñabojarãti, Dios oca yu riasoja jãjarã ñama queno tuo amora.

¹⁰ Timoteo mua tu ĩ ejaja, queno boca amima ĩre. Mua rãca ĩ wanatoni, ĩ tũoĩa oca jaiibe yirona, queno ĩre boca amima. Mani Ujũre moa ĩsigũti ñami ĩ cani, yu robo bajiroti. ¹¹ Ito bajiri ĩre mua rucubũore amoja yu. ĩre bocatia yu, ito yicõri Jesure tũorũnurã ĩ rãca gãnare cani. Ito bajiri mua tu ĩ ejaja, ĩre ejabuaya, yure rãta tigu ĩ ejatoni.

¹² Mani yagu Apolosre gãjerã Jesure tũorũnurã rãca ĩre josabojacu yu, mua tu ĩ tigu watoni. Ito bajiro yu yibojarocati “Adocãta yu ware amoguĩji Dios”, yi tũoĩabeami maji. Ito bajiri, “Yu ware quena”, ĩ yi tũoĩari rumu mua tu tigu wacu yiguĩji ĩ.

Quenajaro masa, Pablo ĩ yi ñucare gaye

¹³ Queno tũoĩacõri ña yucãña mua. Ito yicõri mani Uju Jesucristore tũorũnu jidicãbesa mua. Umu seyoro queno mua usi cuti ñaja quena. Ito yicõri tũoĩa oca sãõña mua. ¹⁴ Dise ruyabeto Diore mua moa ĩsisotirise gãjerãre ti maicõri ĩre moa ĩsija quena.

¹⁵ Acaya sita gagu Estéfanas ĩ ñarã rãca cajero Dios oca yu riasocatire boca amisuquĩ ĩ. “Ito bajiroti bajicu”, yi tũoĩarãji mua. Adi rumari gãjerã Jesure tũorũnurãre ejabũarona Diore moa ĩsirã yama ĩna. ¹⁶ ĩnare mua rucubũo cudire amoja yu. Ito yicõri no ĩna bajiro Diore moa ĩsicõri mua rãca moarãre mua rucubũo cudire amoja yu. ¹⁷ Mua ñarã Estéfanas, Fortunato ito yicõri Acaico ĩna ejaja bũto wanaa yu. Sõju ñacõri yure ejabũa masibea mua. Ito bajiri mũare yiari yu tu ejacõri yure ejabũama ĩna. ¹⁸ Mua oca sãoroca ĩna yiado bajiroti yu tu ejacõri yu oca sãoroca yama ĩna. Ito bajiro yirãre mani rucubũoja quena.

¹⁹ Asia sita gãna Jesure tũorũnurã, “Quenajaro”, yi ñucama mũare. Aquila ĩ manajo Priscila ĩna ya wi minijuarã cani mani Ujũre tũorũnurã ñari, “Quenajaro”, yi ñucama ĩna mũare. ²⁰ Ado gãna manire bajiro Jesure tũorũnurã, “Quenajaro”, yi ñucama mũare. Diore rucubũorã ñari, “¿Nati mua?” yicõri gãmeri mua jababare amoja yu.

²¹ Yũmasiti, “Quenajaro”, yi uca ñuca yu mũare.

²² No mani Uju Jesucristore maimena jeame ujũroju warã yirãji. Mani Uju ĩ tũdi ejare amosacõa yu.

²³ Mani Uju Jesure senia yu mũare queno ĩ yitoni. ²⁴ “Jesucristore tũorũnurã mua ñajare, mũare bũto tuo maia yu”, yi ñuca yu mũare. Itocõ ña.

Segunda carta de San Pablo a los Corintios

Corinto cuto gānare Pablo ī papera cōare gaye

¹ Ņati yu űarā maa. Yu robo bajiroti Jesucristore tuorānūrā űa maa cuni. Yu űa Pablo adi papera muare cōagū. Jesucristo ocare yu goti ucutoni ī cūru űa yu. Dios ī āmojare ito bajiro yure cūquī Jesucristo. Maa Corinto cuto gāna Diore rūcūbūorā minijuasotia maa. Adi papera cōa yu muare. Maa Acaya sita gānare cuni Diore rūcūbūorā maa űajare adi papera cōa yu. Mani yagu Timoteo rāca adi papera muare cōa yu. ² Muare yiari mani Jacu Dios, ito yicōri mani Ūju Jesucristore cuni seni ĩsia yu. Muare ĩna queno yitoni ĩnare senia yu. Maa ya usiju queno maa wanu quenatoni muare yiari ĩnare seni ĩsia yu.

Pablo ī tuoīa bujatobitire gaye

³ Mani Ūju Jesucristo Jacure rūcūbūorūja manire. Mani Jacu űari manire ti maigū yiguīji Dios. Ito bajiri mani tuoīa bujatobitibe yirocu mani rāca űatīñagū yiguīji ĩ. Ito bajiro bajigu ī űajare ĩre rūcūbūoa mani. ⁴ Disejua rūyabeto mani bujatobitija ī tuoīarisena mani rāca űatīñagū yiguīji Dios. Ito bajiroti manire yigu yiguīji Dios, “Gājerā ĩna tuoīa bujatobitija ĩnare ejabuajaro”, yirocu. Mani tuoīa bujatobitija manire Dios ī ejabūaro robo bajiro gājerāre mani ejabuaja quena. ⁵ Mani ye waja buto tuoīa bujatobisiju Cristo. Manire cuni tuoīa bujatobitiroca yirā yirāji masa. Ito bajibojarocati Cristo ī goda ĩsiana mani űajare mani tuoīa bujatobitija, ī tuoīarisena mani rāca űatīñagū yiguīji Dios. ⁶ “Jesucristore maa tuorānūja, muare masogū yiguīji Dios”, yi masare yu riasojare buto yu tuoīa bujatobitiroca yama gājerā. Ito bajiro yure ĩna yibojarocati masare yu riaso jidicābititoni yure ejabuami Dios. Ito bajiri tuoīa bujatobitigorū űari maa tuoīa bujatobitija muare ejabua masigūja yu. “Yu űemecutiroca Dios ī yure yiado bajiroti maa űemecutiroca yigu yiguīji Dios”, yi tuoīa yu. ⁷ “Diore queno tuorānūrā űama Corinto cuto gāna”, yi tuoīa yu muare. Yu tuoīa bujatobitiado bajiroti tuoīa bujatomena yirāji maa cuni. Ito bajibojarocati, “Yure ī ejabūado bajiroti muare cuni ejabuagu yiguīji Dios”, yi tuoīa yu. “Diore jidicāmena yirāji ĩna”, yi tuoīa yu muare.

⁸ Tuoya yu űarā maa. “Asia sitaju űagū jaje oca josarise gaye rētañi Pablo”, maa yi tuoīare āmoa yu. Ado bajiro bajicu. Itoju buto tuoīa bujatobiticu yu. “űemecutiado ma yu”, yi tuoīacu yu. “Catigu yiguja yu”, yi tuoīare manicu yure. ⁹ “Pablore sīana mani”, ĩna yire masicācu yu. “Yure ĩna sīaroti yumasiti camota masibeja yu”, yi tuoīacu yu. Ito bajiro rētacu yure, Diore riti yu tuorānūtoni. “Dios űami godarāre mūcana tudī catiroca yigu. Ito bajiri ī sīgūti űami yure maso masigū”, yu yi masitoni, ito bajiro rētacu yure. ¹⁰ Yure ĩna sīa āmbojarocati yure queno ejabuaguī Dios. Ito bajiri yure sīa masibiticā ĩna. “Ito bajiro riti yure ejabuasotigu yiguīji Dios”, yi tuoīa yu. Yu tuoīarise Diore riti űa yure. “Yure ejabuasotigu yiguīji Dios”, yi tuoīa yu. ¹¹ Yure yiari Diore seni ĩsiña. Ito bajiro yure maa ejabuare āmoa yu. Ito bajiro maa yija queno yure ejabuagu yiguīji Dios. Maa jājarā yure seni ĩsirena suoriti yure ejabuagu yiguīji Dios. “Pablore queno ejabuami Dios”, yi ti masicōri jājarā masa, “Queno ya Dios mū”, yirā yirāji ĩna ĩre.

Corinto cutoju Pablo ī wabitire gaye

¹² Gaje gaye tŋoĩacŋri wanŋa yŋ. Ado bajiro bajia iti yŋ wanŋrise. “Dios ĩ ămoro bajiro masare queno yicŋ yŋ”, yi tŋoĩacŋri wanŋa yŋ. “Masare ruogŋ meje ņa yŋ. Corinto cuto găna răca ņagŋ ĩnare queno Dios oca riasocŋ yŋ”, yi tŋoĩa yŋ. Yŋre queno yicŋri, găjerăre yŋ queno yi masiroca yiŋi Dios. Yŋ masirisena meje ito bajiro yicŋ yŋ. Dios ĩ masirisena ito bajiro yicŋ yŋ. ¹³ Adi papera yŋ ucarise riojo gotia yŋ. Ruore ocana meje muare uca yŋ. Mŋa tŋo masirotire uca yŋ. Ito bajiri queno mŋa tŋo masi jeore ămoa yŋ. ¹⁴ Ado yŋ yirisere queno tŋo masi jeobea mŋa maji. “Ado bajiro bajigŋ ņami Pablo”, queno yi masi jeobea mŋa maji. Yŋre mŋa queno masija, manĩ Ţŋ Jesucristo ĩ tŋdi ejari rŋmŋ, “Guare queno riasocuĩ Pablo”, yi tŋoĩa wanŋră yiră yirăji mŋa. Muare ito bajiroti wanŋgŋ yigŋja yŋ cŋni. “Queno cădiră ņama ĩna”, muare yi tŋoĩacŋri queno wanŋgŋ yigŋja yŋ.

¹⁵ “Yŋre wanŋră yirăji”, yi tŋoĩacŋri, “Juaji ĩna tŋ tigu warăja yŋ”, yi tŋoĩa yŋ muare. Ito bajiri juaji yŋre ti wanŋră yirăji mŋa. ¹⁶ Ado bajiro tŋoĩacŋ yŋ: “Macedonia sitajŋ wacŋ, ĩnare ti rĕta wacŋja yŋ. Mŋcana tŋdi wadigu ĩnare ti rĕta wadicŋja yŋ”, yi tŋoĩacŋ yŋ. “ĩna tŋ ejacŋri, Judea wame cutiri sita yŋ ejatoni yŋre ejabuără yirăji ĩna”, yi tŋoĩacŋ yŋ muare. Ito bajiro tŋoĩabojaguti mŋa tŋ eja masibiticŋ yŋ. ¹⁷ Mŋa tŋ yŋ eja masibejare, “Buğuti yami Pablo”, yŋre mŋa yire tŋoia yŋ. Diore masimena ĩna ruoro bajiro yibea yŋ. “Ito bajiro yigŋ ya yŋ”, yibojaguti gajero bajiro yigŋ meje ņa yŋ. “Ado bajiro yicŋja yŋ”, yŋ yija ņaro bajiroti yigŋja yŋ itire. ¹⁸ Mani Jacŋ Dios riojo gotigŋ ņami. Yŋ cŋni riojo gotigŋ ņa. “Ado bajiro yicŋja”, yŋ yija, gajero bajiro yibea yŋ. “Ito bajiro bajigŋ ņami”, yi tŋoĩaguĩji Dios yŋre. ¹⁹ Jesucristo Dios Macure cădigŋ ņari ito bajiro ya yŋ. Yŋ Pablo, Silvano cŋni, Timoteo cŋni, Jesucristo gayere muare goticŋ guă. “Ado bajiro yicŋja yŋ”, Cristo ĩ yija, ito bajiroti yiyijŋ. Riojo gotisotiyijŋ ĩ. ²⁰ “Ado bajiro queno masare yicŋja yŋ”, Dios ĩ yire, ĩ Macŋ Jesucristona ŋoriti rĕtayijŋ iti. Itire masicŋri, “Ĭ yiro bajiroti yisotigŋ yiguĩji Dios”, yi wanŋa mani. Ito bajiro manĩ tŋoĩaja, Diore rŋcŋbuoră ya manĩ. ²¹ Jesucristore manĩ tŋorŋnŋ jidicăbeto yigŋ ņami Dios. ĩ ņară manĩ ņaroca yami Dios. Jesucristo oca manĩ găjerăre gotitoni manire cŋŋi Dios. ²² “Dios ņară ņama ĩna”, găjeră ĩna manire yi ti masiroca ĩnare yigŋ ņami Dios. Mani ya ŋsijŋ Espiritu Santo queo săŋi Dios. Ito bajiro ĩ yija, “Ĭ ņară ņa manĩ”, yi tŋoĩa manĩ ĩja. “Masare queno yicŋja yŋ”, ĩ yiado bajiroti manire queno yigŋ yiguĩji Dios”, yi tŋoĩa mani.

²³ “Yŋ tiro riojo ĩna bojobe yirocŋ ĩna tŋ wabitirăja yŋre”, yi tŋoĩacŋri mŋa tŋ wabiticŋ yŋ maji. “Diore queno cădibea mŋa”, yi ămobiticŋ yŋ. Ito bajiri muare tigu wabiticŋ yŋ maji. Riojo muare yŋ gotibea cŋni, “Tŋoĩa bujatobitijaro ĩ”, Dios ĩ yija cŋni quena ņaboroja yŋre. ²⁴ “Ado bajiro Diore rŋcŋbuore ņa iti”, muare yi roti ămobeja yŋ. “Diore queno tŋorŋnără ņama ĩna”, yi tŋoĩa yŋ muare. Mŋa bojori bujaroca yi ămobeja yŋ. Buto buŋa wanŋ quenajaro ĩna, yirocŋ muare riasoa yŋ.

2

¹ Itire tŋoĩagŋ, “Ĭna bojori bujabe yirocŋ ĩna tŋ tigu wabeja yŋ”, yi tŋoĩacŋ yŋ. ² Mŋa bojori bujaroca yŋ yija, mŋa sĭgŋjuama yŋ wanŋroca yigŋ maniboguĩji. Mŋa ņa yŋ queno wanŋ quenaroca yiră. Ito bajiri mŋa bojori bujaroca yi ămobeja yŋ. ³ Mŋa bojori bujabe yirocŋ mŋa tŋ wabiticŋ yŋ. Papera riti muare cŋacŋ yŋ maji. Mŋa tŋ yŋ ejaroto riojŋa oca queno ămogŋ, “Ado bajiro mŋa yire ămoa yŋ”, yi papera cŋacŋ yŋ muare. Mŋa tŋ ejacŋri mŋa bojori bujare ti ămobeja yŋ. Mŋa tŋ ejacŋri mŋa wanŋre ti ămoa yŋ. “Yŋ wanŋja ticŋri, wanŋră

yirāji ĩna cuni”, yi tuoĩa yu. Ito bajiri mua tu yu waroto riojua oca quenogũ muare papera cõacu yu. ⁴Iti rumu iti muare papera cõagũ buto tuoĩacu yu. Yu ya usiju bojori bujacõri, buto oticu yu. Mua bojori bujajaro, yirocu meje iti muare papera cõacu yu. “Manire ti mai ñaĩi Pablo”, mua yi masitoni muare papera cõacu yu iti rumu.

Ñeñaro yire ācabojoja, Pablo ĩ yire gaye

⁵Mua wato gagũ ñeñaro ĩ yire tuoĩacõri bojori bujacu yu. Yu sīgũ meje bojori bujacu. ĩ ñeñaro yire ticõri bojori bujana mua cuni. Buto busa ĩ bujatobitiroca mua yire āmoba yu. ⁶Minijuacõri ĩ ñeñaro yire waja ĩ tuo bujatobitiroca yiyija mua. Ito bajiro yicõri ĩre bucõayija mua. Itocõti ĩ bujatobitiroca mua yire āmoa yu. ⁷Ito bajiri adocata ĩ ñeñaro yirisere mua ācabojoje āmoa yu. “Mu ñeñaro yirise mure ācabojoa gua. Mucana gua rāca mu ñare āmoa gua ĩja”, ĩre yi mua baba cutire āmoa yu. Ito bajiro mua yibeja, yoari bojori bujacõri Cristore saya jidicāgũ yiguji gajea. ⁸Ito bajiri mucana ĩre mua ti maire āmoa yu. “Gua rāca mu ñare āmoa gua”, yi ĩre mua baba cutire āmoa yu ĩja. ⁹Iti rumuju iti gaye muare papera cõacu yu. “Yu rotirise ĩna cudi jeoja ticuja yu”, yi tuoĩacõri papera cõacu yu muare. ¹⁰ĩ ñeñaro yirise mua ācabojoja, yu cuni ĩre ito bajiroti ācabojoju yiguja yu. Iti rumu ĩ yare ñeñaro yibojarocati, ito bajiro yicuja yu, sīgũre bajiro mua tuoĩa wanatoni. Ito bajiro ya yu Cristo ĩ tiro riojo. ¹¹“Sīgũre bajiro mani tuoĩabitiroca yi āmoami rāmua uju Satanás manire”, yi tuoĩa mani. Ito bajiri sīgũre bajiro tuoĩacõri mani gāmeri ācabojoja quena. Ito bajiro mani yija, manire rētocũ masibiquji Satanás.

Troas cuto ejacõri Pablo ĩ bujatobitire gaye

¹²Gaje gaye muare goti āmoa yu. Ado bajiro baja iti. Troas wame cutiri cuto ejacõri queno Cristo oca masare riasocu yu. “Guare gotibesā”, yibiticā masa. Queno yure boca āmicā ĩna. Ito bajiri Jesucristo ĩ ejabuarisena suoriti masare queno riaso masicu yu. ¹³Masare queno riasobojaguti yu ya usiju buto tuoĩacu yu. Mani yagu Titore ti bujabiticõri yu ya usiju buto tuoĩacu yu. Ito bajiri Titore āmarocu ĩnare ware goticõri Macedonia sitaju wacu yu.

Cristore mani tuorānuja rētocũrā mani ñaroca Dios ĩ yire gaye

¹⁴Jesucristore tuorānucõri yu ñeñaro yirisere rētocũ masia yu. Ito bajiro yu baji ñaroca Jesucristo rāca yu baba cuti wanaroca yiñi Dios. Ito bajiro Dios ĩ yijare, “Queno ya Dios mu”, ya yu ĩre. Adi rumari no yu riaso ucuriju, Jesure masa ĩna tuorānuoca yami Dios. Suti quenarise iti suti bataro bajiro coji ruyabeto Dios oca bata ejaro ya. ¹⁵“Masa ĩna ñeñaro yirise waja goda ĩsigũ yami yu Macu”, yi ticõri wanuyija Dios. Jesucristo oca masare mani riasoja ticõri, manire wanugũ yiguji Dios. Coji ruyabeto masare mani Dios oca riasoja, masa jeyaro ĩ oca masirā yirāji. Jeame ejuroju warona cuni, jeame ejuroju ĩna wabore ñaroca Dios ĩ masoana cuni ĩ oca masirā yirāji ĩja. Masare Dios oca mani riasoja queno suti bajiro baja ĩre. Ito bajiro masare mani gotija ticõri, wanugũ yiguji Dios. ¹⁶Jeame ejuroju waronare Dios oca yu riasoja, ĩnirise queno suti quenabiti robo baja ĩnare. Jeame ejuroju ĩna wabore ñaroca Dios ĩ masoana ĩ oca yu riasoja, ĩnareama queno suti quenaro robo bajiro baja. “Dios ocare yu tuorānuja catitĩnagũ yiguja yu”, yi tuoĩama ĩnama. Yure Dios ĩ ejabuabejama ĩ oca gotiado ma yu. ¹⁷Niyeru bujarona riti masare Dios oca riasorā jajarā ĩnama ĩna. Dios oca ñasarise meje riasoama ĩnaõna. Riojo meje riasoama ĩna. ĩna āmoro bajiroti riasobojama. ĩnare bajiro meje riasoa yuama. Dios ĩ tiro riojo queno tuoĩacõri masare riasoa yu. Cristo

oca yu riasotoni Dios i cūru ña yu. Ī oca queno masare riasoa yu. “Queno masare riasoami Pablo”, yi tiguñi Dios yure.

3

Ado bajiro baja mame oca, Pablo i yire gaye

¹ Yure queno busijaro, yirocu meje iti gotia yu muare. “Āni ñami queno Dios oca riaso masigū”, yi gāji i papera ucaja, “Guare iogū yiguñi Pablo”, ĩyire masiati mua? Yure masicā mua. Ito bajiri muare ioado ma yu. Gājerā ĩre boca āmitoni, “Āni ñami queno Dios oca riaso masigū”, manire yi uca rotigū yiguñi Pablo”, ĩyire masiati mua? “Queno Dios oca riaso masiami”, yi masicārāji masa yure. ² Ado bajiro baja: Mua ñeñaro yirisere jidicācōri gaje mua wasoaja ticōri, “Dios oca ĩnare queno riasoñi Pablo”, yi tuoīarā yirāji masa jeyaro. “Pablo ĩ riasore tuorūnucōri gaje wasoāñi ĩna”, yi ti masirā yirāji masa muare. ³ Mua tu gāna masa, “Ito bajiro bajirā ñama ĩna”, yi ti masirā yirāji ĩna muare. “Pablo ĩ riasore tuorūnucōri gaje tuoīare wasoāñi ĩna”, yi masa ĩna tire āmoguñi Cristo. Ito bajiro ĩna yi masitoni papera cōabisī Cristo ĩnare. Gūta jāina uacōri cūni ĩnare cōabisī ĩ. Ado bajiroja baja: Mua ya usiĵu Espiritu Santo queo sāni Dios catitiñagū. Ito yicōri gaje tuoīare wasoāñi Dios muare. Ito bajiro yiñi Dios, “Cristo ñarā ñama ĩna”, yi masa ĩna muare ti masitoni.

⁴ Masare Dios oca yu riasoja, Jesucristo ĩ ejabuarisena ito bajiro riasoa yu. Ito bajiri, “Masare queno riasoa yu”, yi tuoīa yu Dios ĩ tiro riojo. ⁵ Ito bajiro yibojaguti, “Yurio yu masirise masare riasocu yu”, yibea yu. Ado roboĵua baja: Dios ĩ ejabuarisena riti masare queno riaso masicu yu. ⁶ Dios ñami ĩ ye yu tuo masiroca yigu. Ito bajiri Dios oca ĩ mame wasoare goti rētoĵu masia yu. “No yu rotirisere cūdi jeobicuti ĩ godaja jeame āĵaroĵu wacu yiguñi”, yi gotia bucū oca. Mame oca ĩ wasoare bucū oca ucare bajiro meje baja. Mame oca ĩ wasoareama ado bajiro baja: “No Espiritu Santore boca āmirā yure cūdi masirā yirāji ĩna”, yi gotia Dios oca mame ĩ wasoare. “Espiritu Santona suoriti catitiñarā yirāji ĩna”, yi gotia Dios oca.

⁷ Jane mejeĵu ĩ rotirise jidicāyĵu Dios Moisés ñayorure. ĩ rotirise gūta jāirĵu ucare ñayĵu. Iti ĩ ĩsiri ramū buto guijorise rāca ejayĵu. Ado bajiro bajiyĵu iti: Dios rotirise boca āmicōri Moisés ya rio buto yoyĵu. Buto ĩ ya rio iti yojare ĩ ya rio ti masia mano bajiyĵu Israel sita gānare. ĩ ya rio buto yobojaguti yoari mejeti macana yo jidicāsuyĵu. Dios rotirisere cūdi jeo masibiticōri bojori bajiyijarā ĩna. “Goda warā ya mani”, yire masiyijarā ĩna. ⁸ Espiritu Santo quedī sāja ecoana mani ñajare ñeñaro mani yirisere ācaboĵorū Dios. Ito bajiri, “Bucū oca rēto busaro ñasarise ña mame oca Dios ĩ wasoare”, yi tuoīa mani. ⁹ Buto guijorise rāca bucū oca iti ejabojarocati iti oca queno cūdi jeo masibisijarā masa. Itire cūdi jeo masibiticōri, “Godarā ya mani”, yiyijarā ĩna. Bucū oca rēto busaro ñasarise ña mame oca Dios ĩ wasoare. Mame oca ĩ wasoarena ado bajiro gotiami Dios: “No Espiritu Santo quedī sāja ecogu ñe seti macū ñami ĩ”, yi gotiami Dios ĩ ocana. ¹⁰ Jane mejeĵu Moisés ñayoru ĩ rotirise buto rācūbuoyijarā masa. Buto iti rācūbuore ñabojarocati, rētoro rācūbuore ña mame oca Dios ĩ wasoare. Moisés ñayoru ĩ rotigore jedi wayĵu ĩja. Ito bajiri mame oca Dios ĩ wasoare ña buto mani rācūbuoroti. ¹¹ Moisés ñayoru ĩ rotirise buto rācūbuore ñabojaroti yoari sejabisiĵu. Mame oca Dios ĩ wasoareama jedibeto yiroja. Ñatiñaro yiroja. Mame oca Dios ĩ wasoare mani tuorūnaja, catitiñarā yirāji mani. Ito bajiri bucū oca rētoro ñasarise ña mame oca Dios ĩ wasoare.

¹² “Buto ñasarise ña Dios oca”, yi tuoïa yu. Ito bajiri güigü meje Dios oca masare buto riasoa yu. ¹³ Moisés ñayoru bajiro meje bajia yu. Dios räca i busija bero i ya rio sayana camotayiju Moisés ñayoru. I ya rio yorise iti jedi waja tibe yirocu camotayiju Moisés ñayoru. ¹⁴ Jane mejeju cuni Dios oca tuoränu ämobisijarä judio masa. Ito bajiri i oca tibojaräti tuo masibisijarä. Adi rumari cuni ito bajiroti bajicöama ña. Moisés ñayoru i ucare ña tibojaja cuni tuo masibeamä ña. Cristore tuoränuärä riti Dios oca ticöri ti masiamä ña. ¹⁵ Ito bajiri Cristore tuoränuäbiticöri Dios ocare tuo masibeamä judio masa. Ito yicöri Moisés ñayoru i ucare riasotibojaräti itire tuo masibeamä ña maji. ¹⁶ No mani Uju Jesucristore boca ämigüti, Dios ocare tuo masigü yigüji. ¹⁷ Jesucristo mani Uju, ito yicöri Espiritu Santo cuni coro bajiroti bajirä ñama ña. Ito bajiri Espiritu Santo quedi säja ecoana ñari, “Jesucristore mani tuoränuja, catitñarä yiräji”, yi tuoïa mani. “Moisés ñayoru i rotirise yu cudija, yure masogü yigüji Dios”, yi tuoïabea mani. ¹⁸ Jesucristore tuoränuärä ñari, “Iti ñami rëtoro quenagü”, yi tuo masia mani. Itire tuo masicöri ñe riti tuoïa mani. Ito bajiro ñe tuoïasoticöri co rumu rayabeto buto busa ñe bajiro baji waja mani. Espiritu Santo quedi säja ecoana ñari Jesucristo bajiro mani baji waroca yami.

4

¹ Yure ti maicöri i oca masare yu riasotoni yure cüñi Dios. Ito bajiro yure i yija, oca sëoa yu. Ito bajiri i oca riaso jidicäbea yu. ² “Ruore ocana meje masare Dios oca ñasarise riasocuja yu”, yicäcu yu. Yumasi yu tuoïa rujeore meje riasoa yu. Dios oca iti riasoro bajiroti riasoa yu masare. Dios i tiro riojo ñasarise riti riasoa yu masare. Ito bajiri, “Riojo ñasarise masare riasoami Pablo”, yi masi jediräji masa yure. ³ Jäjarä ñama Cristo oca yu riasoja, tuo masimena. I oca ña tuo ämobejare, ña tuo masiroca yibeamä i. Ito bajiri i oca tuoränuäbiticöri jeame üjuroju warona ñama ña. ⁴ Cristore ña tuoränuäbeja, ña tuoïa wisaroca yami Satanás wame catigü. I ñami adi macärucüro ñeñaro yirä üju. Cristo räcubwöru i oca quenarisere ña tuoränuäre ämobeami Satanás. Dioti ñami Cristo. Ito bajiri i ocare ña tuo masime yirocu ña tuoïa wisaroca yiñi Satanás. ⁵ Masare yu riasoja, yumasi gaye meje riasoa yu. “Jesucristo ñami mani Uju”, yire oca riasoa yu masare. Cristore tuo maicöri ñe moa isigü ña yu. ñe cudicöri i oca müare riasoa yu, quenarise müare ejatoni. ⁶ Adi macärucüro rujeo wacu, “Räitñaroju busuya”, yigöru ñami Dios. Iti ñami i ocare mani ya usiju tuo masiroca yigü. Ito bajiri, “Räcubwöru ñami Cristo”, yi tuoïa mani. Cristore ti masicöri, “I robo bajiro räcubwögu ñami Dios”, yi tuoïa mani.

Cristore tuoränuäcöri queno ñare gaye

⁷ Gua i cüana ñasarä meje ña. I ocajuä ña rëtoro ñasarise. Yu masirisena meje masare i oca riasoa yu. Buto tuoïa masigü meje ña yu. Ito bajiri yu riasoja tuocöri, “Dios i masirisena queno riasoami Pablo”, yi ti masiamä masa yure. ⁸ Masare Dios oca yu riasoja, coji meje tuoïa bujatobiticu yu. Ito bajiro tuoïa bujatobitibojaguti Dios ocare riaso jidicäbea yu. “¿Disejuä yisagu yigüjada yu?” yi tuoïare jaia yu cojirea. Ito bajibojaguti bojori bujabea yu. ⁹ Jäjarä yure ti tudirä ñabojarocati Dioama yure jidicäbeami. Coji meje yure ñeñaro yicä masa. Ito yicöri yure jacaju tumecäcöacä masa. Ito bajiro yure ña yibojarocati mücana tudi wamu rügücöri masare Dios oca riaso ucucu yu. ¹⁰ No yu wa ucuroju ñama masa coriarä yure sïa ämorä. Jesure ña sïado bajiroti yure cuni sïa ämoama masa. Yure ña sïame yirocu tiränuäotiami Jesús yure. Yure i tiränuja ticöri, “Catigü ñami Jesús. I ñaräre queno tiränuami”, yi tuoïama

masa. ¹¹⁻¹² Jesús oca yu riasojare, coriarã masa sã ãmosotiamã yure. Yure ãna sã ãmbojarocati Jesuama yure tirũnãami. “Catigu ñami Jesús. Ito bajiri ã ñarãre tirũnãami ã”, yi mware yu riasojare, yure sãrona cunãima masa. Ito bajiro ãna yibojarocati Dios oca riaso jidicãbea yu. Jesure tũorũncõri, mwa catitĩfiare ãmogũ mware riasoa yu.

¹³ Dios oca tutijũ ado bajiro gotiami sũgũ: “Diore tũorũnwa yu. Ito bajiri ã oca masare gotia yu”, yi gotiami sũgũ Dios oca tutijũ. Ito bajiro tũoĩa yu cunã. Diore tũorũncõri ã oca riaso jidicãbea yu. ¹⁴ Yure masa ãna sã ãmoja gũibeã yu. Mani Eju Jesucristo ã godabojarocati macana tũdi ã catiroca yĩni Dios. Ito bajiri Jesús yagu ñari, “Yu tũdi catiroca yigu yiguĩ Dios”, yi tũoĩa yu. “Mwa rãca cocati ã ñaroju ũmacũju manire ãmi wacu yiguĩ Dios”, yi tũoĩa yu. ¹⁵ Quenarise gaye mwa boca ãmitoni ito bajiro jeyaro rẽtacũ yure. Jãjarã Jesucristore tũorũnãaro, yirocũ ã oca riasoa yu. “Manire ti maicõri manire queno yami Dios”, yi warã yirãji masa jãjarã busa. “Mũ ña rẽtoro rãcũbuorũ”, yi rãcũbuo warã yirãji masa jãjarã busa Diore.

¹⁶ Itire masicõri oca sãoa yu. Jesús oca riaso jidicãbea yu. Yu ya ruju busa jedi wabojarocati yu ya usijũama oca são ña yu. Co rũmũ ruwabeto yu oca sãoroca yami Dios. ¹⁷ Adi sita ñagũ yu bũjatobitire ñabojarocati yoari mejeti tũoĩa wanũ quenagũ yigũja yu. Yu tũoĩa bũjatobitire ñaja yure queno yigu yiguĩ Dios. ã rãca yu catitĩfiaroca yure queno yisotigu yiguĩ Dios. Masare riasogu yu tũoĩa bũjatobitire waja yure queno yigu yiguĩ Dios. ¹⁸ Ito bajiri yu tũoĩa bũjatobitire itire bũto tũoĩa yibeã yu. ũmacũju Dios queno ã yirotijũare bũto tũoĩa yu. Mani ya ruju ñatĩfiaroti meje ña. Ito bajibojarocati mani ya usijũama ñatĩfiaroti ña. Ito bajiri ũmacũju Dios queno ã yirotijũare bũto tũoĩa yu.

5

¹ “Ado mani reco ñari ruju godaroca gaje mama ruju wasoagu yiguĩ Dios”, yi tũoĩa yu. ã masirisena mama ruju wasoagu yiguĩ manire. Mama ruju manire ã wasoaja, tũdi godabiti ruju ñaro yiroja iti ruju. Ito bajiri catitĩfiarã yirãji mani, manire ã queno yurajũju. ² Adi sita ñarã bũto Dios tũ ware tũoĩa mani. “Mama ruju Dios ã wasoara rujuña ña ãmoa yu”, yi tũoĩa yua mani adi sita ñarã. ³ Co rũmũ Dios tũ ejacõri mama rujuña ñarã yirãji mani. Ito bajiri, “Yu ya usi mama ruju ña yure”, yirã yirãji mani Dios tũ ejacõri. ⁴ Adi sita ruju cuti ñarã tũoĩa oca jaia mani. Ito yicõri tũoĩa bũjatobea mani. Goda ãmobitibojarãti ũmacũju ñari rujure ãmoa mani. Dios ã ñaro godaya manojũ ña ãmoa mani. ⁵ Queno tũoĩacõri manire queno rujeonũ Dios. Gaje ruju wasoarã mani ñatoni manire rujeonũ ã. Espĩritu Santo queo sãñi Dios mani ya usiju. Ito bajiro ã yijare, “Jeyaro Dios ã gotire ito bajiro riti rẽtaro yiroja”, yi tũoĩa mani.

⁶ Itire masicõri oca sãosotia yu. Adi sita ruju, ruju cutigu ñari mani Eju Jesucristo tũ wa masibeã yu maji. Ito bajiri ija rẽtaroti gayere tũoĩa yugu wanũ yu. ⁷ Ija rẽtaroti gaye tibitibojaguti, Cristore tũorũncõri, “Ito bajiro rẽtaro yiroja”, yi tũoĩa yu. ⁸ Ito bajiro tũoĩagũ ñari oca sãoa yu. Yu godarotire gũibeã yu. Yu godaroti gaye tũoĩagũ wanũ yu. Mani Eju Jesucristo tũjũ ñagũ wa ãmoa. ⁹ Adi sita yu ñaja cunã, ũmacũju yu ñaja cunã Dios ã ti wanũrise riti yi ãmoa yu. Diseju gaje ñasarise ma yũreama. Dios ã ti wanũrise riti yi ãmoa yu. ¹⁰ Ado bajirojũ bajia: Co rũmũ rotira cumuro Cristo ã rujiro riojo masa jeyaro rãgõrã yirãji ã riojo. Iti rũmũ mani ñeñaro yigore, mani quenaro yigore cunã manire waja yigu yiguĩ Cristo. Ito bajiro yicõri manire besegu yiguĩ Cristo.

Cristona suoriti oca ma manire, yire gaye

¹¹ Itire masicōri ĩre gũĩ rucubuo^uo^u ya. Ito bajiri Cristore masa ĩna tuorũnũre amogũ ĩnare gotisotia ya. “Yũre rucubuo^ucōri queno masare riasoami Pablo”, yi masiguĩji Dios yũre. Mũa cuni ito bajiro mũa yi masire amoa yũ. ¹² Iti mũare yũ gotija, yũre ti wanũre amogũ meje ya yũ ĩtire. Ado bajirojũa bajia: Yũre busiturũre mũa cudi masitoni, yũ yigore mũare queno goti rēto^ubua yũ. Yũre oca menirã ĩna ñama, “Gãjerã rētoro ñasarã ña gua”, yibojarãti quenarise tuoĩamena. “Ñasarise masare oca riasoñi Pablo”, yũre mũa yire amoa yũ. ¹³ “Queno tuo masibicu ñami Pablo”, masa ĩna yũre yibojaja cuni, no yibea yũre. Diore rucubujaro ĩna, yirocu masare riasoa yũ. “Bũto masigũ ñami Pablo”, masa ĩna yũre yibojaja cuni, no yibea yũre. Mũa queno ñatoni mũare Dios oca riasoa yũ. ¹⁴ “Yũre maiami Cristo”, yicōri ĩre cudi amoa mani. Manire bũto ti maiami Cristo. Ito bajiri mani ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsigũ godañi ĩ. Mani ñeñaro yirise waja tuoĩa bujatobisĩ Cristo. Ito bajiri mani amorisẽ yirãona Cristo ĩ amorisẽjuare yirũja manire. ¹⁵ Yũre cudijaro ĩna, yirocu manire goda ĩsiñi Cristo. Ito bajiri adi rũmuri cuni Cristo ĩ amoro bajiroti yi ñasotia mani. ĩti ñami godabojaguti mũcana tũdi catiru. Manire yiari ito bajiro yiñi ĩ. ¹⁶ Gãjire tibojarãti, “Ito bajiro tuoĩami ĩ ya usiju”, yi masibea mani. Ito bajiri Diore masimena gãjerã ñeñaro ĩna tuoĩaro bajiro tuoĩabea maniamana. Cristore yũ masiroto riojũa, “Yũ roboti adi sita gagũ ñaguĩji ĩ cuni”, yi tuoĩabojacu yũ. ĩre masicōri gajero bajiro tuoĩa yũ ĩja Cristore. ¹⁷ No Cristore tuorũnũgũti ĩ ñeñaro tuoĩarise jidicãcōri gaje tuoĩare wasoagu yiguĩji. ĩ ñeñaro yirisere jidicãcōri mũcana ĩtire yi amobiquĩji ĩ. Gaje ĩ tuoĩarise wasoacōri quenarise riti yi amoguĩji ĩja.

¹⁸ Dios ñami mani tuoĩarise wasoagu. Iti rũmũju ĩ wajana ñabojarocati Jesucristo ĩ goda ĩsirena suoriti ĩ ñarã mani ñaroca yiñi Dios. “Dios rãca oca quenocōri ĩ rãca baba cutiya mũa”, masare mani yitoni manire cũñi Dios. ¹⁹ Ado bajiro bajia: Jesucristo ĩ goda ĩsirena suoriti mani ye waja oca quenoñi Dios. ĩ ñarã mani ñaroca yiñi ĩ. Mani ñeñaro yirise acabojacōri, “Ñe seti mana ñama ĩna ĩja”, yiyiju Dios. “Oca quenoñi Dios”, yũ yitoni yũre cũñi ĩ. ²⁰ Mũare yũ goti rēto^uburisena suoriti mũare busiami Dios. Cristo oca goti ĩsiri masuti ña yũ. Cristore goti ĩsiri masu ñari, ado bajiro mũare josa yũ: “Dios rãca oca quenoña mũa”, yi josa yũ mũare. ²¹ Cojireama ñeñaro yĩlabicu ñami Cristo. Cojireama ñeñaro yĩlabicu ñari ĩ sigũti mani ñeñaro yirise waja, waja yi masigũ ñami. Ito bajiro bajiju ĩ ñajare manire goda ĩsi rotiñi Dios. Ito bajiri Cristore mani tuorũnũja, “Ñe seti mama ĩna”, yi tiami Dios manire.

6

¹ Diore moa ĩsigũ ñari ado bajiro goti josa yũ: Mũare ti maicōri mũare maso amoami Dios. Mũare ĩ maso amoja rēobesa. “Yũre masoña”, mũa yijaro yirocu ĩto bajiro mũare goti josa yũ. ² ĩ oca tutiju ado bajiro gotiami Dios: Mũare yũ maso amori rũmũ yũre mũa senija, cudicũja yũ. Ito bajiri yũre mũa senija, mũare masocũja yũ. Ito yicōri mũare ejabuacũja, yi gotiami Dios ĩ oca tutiju. Tũoya yũ ñarã mũa. Adocãta ña mũare Dios ĩ maso amori rũmũ. Ito bajiri mũa ĩre senija, mũare masogũ yiguĩji ĩ.

³ Quenarise riti yĩlasotia yũ. Dios oca riasogu ñabojaguti ñeñarise yũ yija, yũre tuorũnũmena yirãji masa. Ito bajiri ñeñarisere yi amobiticōri quenarise riti yĩlasotia yũ. ⁴ Ado bajirojũa ya yũ. “Diore queno moa ĩsigũ ñami Pablo”, yũre masa yijaro yirocu quenarise riti yĩlasotia yũ. Ito bajiri tuoĩa

bujatobitibojaguti ñemecutia yu. Yure masa ña ñeñaro yi codebojarocati ñemecutia yu. Diore tuorünucōri ī ocare jidicābea yu. ⁵ Coji meje yure bajecā ña. Coji meje yure tubia, yure tudi yicā ña. Bogabojaguti ito bajiroti moa ñacōa yu maji. Cojireama ñami canibicūti, busuasoticu yu. Ito yicōri coji meje ñiocōsoticu yu. ⁶ Yu queno yirise ticōri, “Diore queno moa ñisgū ñami Pablo”, yirāji masa yure. Quenarise tuoñagū ñari ñeñaro yibea yu. Dios ocare riasoticōri ñasarisere masia yu. Masa ña yure ñeñaro yibojarocati tudibea yu ñare. Masare usirioro yigu meje ña yu. Gājerāre ejabua yu. Espiritu Santo quedi sājacōri yure ejabuami ī, Diore yu cudi masitoni. Gājerāre buto maia yu. ⁷ Oca ñasarise riasogu ña yu. Quenarise yu yija, Dios ī ejabuarisena ya yu itire. Jesucristore tuorünucōri quenarise riti yīlasotia yu. Yu ñeñaro yijaro yirocu rēmū ī yibojarocati yu ñeñaro yiroca yi masibeami ī. ⁸ Coriarā ñama yure rūcubuoṛā. Gājerāma rūcubuoṛeama. Yure queno busirā ñama coriarā. Gājerāma yure busiturā ñama. “Socari masu ñami Pablo”, masa ña yure yitubojarocati, oca ñasarise riti riasoa yu. ⁹ “¿Ñimū ñaguñjida Pablo? Īre masibea gua”, yama coriarā. “Ñasagu ñami Pablo. Īre masia gua”, yirā ñama gājerā. Coji meje yure masa ña sīaboroca, catia yu maji. Jājarā yure ñeñaro ña yi codebojarocati, Dios yure ī ejabuarisena catia yu maji. ¹⁰ Cojireama buto bojori buja yu. Ito bajibojarocati Jesucristore yu tuorünujama wanusotia yu. Bojoro bujagu ña yu. Ito bajibojarocati masare Dios oca yu riasoja, ña queno ñaroca ya yu. “Ñe macuti ñami Pablo”, yama gājerā yure. Ito bajibojarocati yu wanu quenaroca yami Dios yure. Ititi ña yu amorse. Ito bajiri disejua gaje yu amorse ruyabea yure.

¹¹ Corinto cuto gāna tuoṛa yu ñarā mua. Yu ya usiju yu tuoñarise goti jeoa yu muare. Muare buto tuo maia yu. ¹² Muare yu buto tuo maibojarocati muajua yure tuo maimenaji. Sīgū robo bajiro mani baba cutibea yure seti ma. Muajua yure tuo maimenaji. Yuama buto mua baba ña amoboja. ¹³ Jacu ī rīare maigū busiado bajiro muare busia yu. Muare yu tuo mairo bajiroti yure tuo maifna mua cūni.

Mani ya usiju Dios ī ñajare ī ya wi robo bajirā ña mani, yire gaye

¹⁴ Cristore tuorünumena rāca baba cutibesa mua. Diore tuorünurā bajiro meje tuoñama Diore masimena. Sīgūre bajiro tuoñarā meje ñama ña. Quenaro yirā, ñeñaro yirā ña tuoñaro bajiro meje tuoñama ña. Busurise robo bajirise meje ña rāñtarise. Iti bajiroti Diore tuorünurā cūni Diore tuorünumena bajiro tuoñarā meje ñama ña. ¹⁵ Cristo, Satanās rāca coro bajiro tuoñarā meje ñama. Ito bajiro bajiamu Cristore tuorünurā. Īre tuorünumena rāca coro bajiro tuoñabeama ña. Ito bajiri coro bajiro tuoñabiticōri gāmeri baba cuti masimenaji ña. ¹⁶ Dios catitūñagū ya wi ejacōri Īre riti rūcubuoṛā yirāji. Ito bajiri masa ña meni rujeoanare mani rūcubuoṛa quenabetoja. Masa ña meni rujeoanare Dios ya wiju mani āmi sājaja buto quenabetoja. Ito bajiroti Diore tuorünumena rāca mani baba cutija quenabetoja. Mani ya usiju Dios ī ñajare ī ya wi bajiro bajia mani. Ito bajiroti gotiami Dios ī oca tutiju. Ado bajiro gotia itī:

Yu ñarā ya usiju ñasotigu yigujā yu. No ña ñariju ña ñaja, ña rāca ñagū yigujā yu. ña rūcubuoṛu ñagū yigujā yu. Yu ñarā ñarā yirāji ña, yi gotiami Dios ī oca tutiju.

¹⁷ Gaje ado bajiro gotiami mani Ŭju:

Ñeñaro yiräre baba cutibesa. İna tu ñabobarāti sō busa ñacōaña. İna ñeñaro yiro robo yibesa mua. Yu yiro bajiro mua yija, muare boca amigū yiguja yu, yi gotiami mani ũju.

¹⁸ Mua Jacu ñagū yiguja yu. Yu rĩa ñarā yirāji mua, yi gotiami rētoro masigū mani ũju, ĩ oca tutina.

7

¹ Tuoya yu ñarā mua. Adi muare yu gotirise Dios ĩ gotire ña. İ yiro bajiro riti yisotiami Dios. Ito bajiri ñeñarise jeyaro jidicāju manire. Manimasiti mani ya ruju ñeñaro iti tuoïaro bajiro yibitiruja manire. Mani ya usiju mani ñeñaro tuoïarise cuni jidicāju manire. Diore rūcubuoōri ĩ amorise riti yiruja manire. Quenarise riti yiruja manire.

Ñeñarise jidicāōri quenarisejua tuoïaja quena, Pablo ĩyire gaye

² Gaje ado bajiro muare gotia yu. Yure ti tebesa. Tuo maiña yure. Nĩmujare ñeñaro yibiticu yu. Nĩmujare ñeñarise yi rotibiticu yu. Yamasirio bujarocu ruobiticu yu masare. Ito bajiri yure tuo maiña. ³ Adi muare yu gotija, muare busiturocu meje ya yu. Muare buto tuo maia yu. Mani catija, mani godaja cuni Jesucristo ñarā ñari sigūre bajiro riti tuoïarā yirāji mani. Muare yu gotiado bajiro ti tuo mai jidicābicuja yu. ⁴ “Yu gotiro bajiro ti cudirā yirāji”, yi tuoïa yu muare. Ito bajiri muare buto wanua yu. “Queno yirā ñama Corinto cuto gāna”, muare yi tuoïacōri buto wanua yu. “İto bajiro bajirā ñama Corinto cuto gāna”, muare yi tuoïacōri oca sēoa yu. Tuoïa bujatobitibojaguti mua queno yirisere tuoïacōri wanua yu ĩja.

⁵ Ado Macedonia sita yu ejaja tujacāre manicu yure. Oca jaje ñacu ado. Jājarā ñacā yure ti tudirā. Adi cuto gāna sigū robo bajiro ĩna tuoïabeja, jaje gāmeri tudire ñacu. “Dios ocare queno cudibeama ĩna”, yi tuoïacōri yu ya usiju bojori bujacu yu. ⁶ Oca sēomenare oca sēoroca yigu ñami Dios. Ito bajiri yu bojori bujabojarocati yu oca sēoroca yiquĩ ĩ. Tito ĩ ejaja ticōri, yu oca sēoroca yiquĩ Dios. ⁷ Tito ĩ ejare gayena riti meje wanua yu. Mua gaye ĩ gotija tuoōri, wanua yu itire cuni. “Yure tuorānucā Corinto cuto gāna, ito yicōri yu oca sēoroca yicā”, ĩyija tuoōri wanua yu. Gaje ado bajiro gotiquĩ Tito yure: “Mure buto ti āmoama Corinto cuto gāna. İna ñeñaro yirisere tuoïacōri buto bojori bujama ĩna. Mure rūcubuoōri buto tuo maiama ĩna”, yi goti ejaquĩ Tito yure. İto bajiro ĩ yija tuoōri, buto busa muare wanacu yu.

⁸ İti ramu muare papera cōagū, “İti papera ticōri jabeto bojori bujarā yirāji ĩna”, yi tuoïacōri bojori bujacu yu. “Ñeñaro yirā ña mani”, mua yijaro yirocu, iti papera muare cōacu yu. İto bajiri, “İti papera cōabitirujabojayija yure”, yi tuoïabea yu. ⁹ İti papera muare yu cōacati tuoïacōri wanua yu ĩja. İti papera ticōri mua bojori bujare gaye meje wanua yu. Ado robojua baja: “İna ñeñaro yirisere jidicāōri gaje tuoïare wasoama ĩna ĩja”, yure ĩ yija tuoōri, wanacu yu muare. İti papera yu cōare ticōri bojori bujayija mua. İna ñeñaro yirisere jidicāju yirocu, mua bojori bujaroca yiñi Dios. İto bajiri iti ramu muare yu papera cōacati quenarise gaye ñacu iti. ¹⁰ Mani ñeñaro yirisere mani tuoïaja, mani bojori bujaroca yami Dios. Gaje tuoïare mani wasoaja ticōri, manire wanugū yiguji Dios. İto yicōri manire masogū yiguji. “Yu ñeñaro yirisere tuoïacōri yu bojori bujaroca yibitirujabojañi Dios”, yibea mani. “İto bajiro yi masigū ñami Dios”, yi tuoïacōri, buto wanua mani. İna ñeñaro yirisere tuo bojori bujabobarāti itire jidicā amobeama gājerāma. İto bajiri goda warā jeame ujaroju warā yirāji ĩna. ¹¹ Mua bojori bujaroca Dios ĩ yija, muare queno yigu yiñi ĩ. Tuoïate mua: İto bajiro muare Dios ĩ yija, rūcubuo quenaro tuoïasuoïija

mua ĩja. “Oca ña mani wato. Itire quenorũa manire”, yi tuoĩana mua. “Iti mani oca quenobeja mani tuoĩa bujatobitiroca yigu yiguĩ Dios”, yi tuoĩa guiana mua. Ito bajiro tuoĩacõri, ñeñaro yigu ĩ tuoĩa bujatobitiroca yiana mua, itire jidicãjaro yirona. Ito bajiro yicõri oca quenoyija mua. Ito bajiri, “Queno yama ĩna. Ñe seti ma ĩnare”, yi tuoĩa yu muare. ¹² Iti ruma muare papera yu cõacati, “Ĩna wato ñeñaro yigu ĩ tuoĩa bujatobitiroca yijaro”, yirocu meje papera cõacu yu. Ito yicõri, “Ĩ ñeñaro yirare ejabuaya mua”, yirocu meje papera cõacu yu muare. Ado bajirojua yicu yu. Pablore tuo mairã ña mani. Ito bajiro Dios ĩ tiro riojo Pablore cudirũa manire yijaro ĩna, yirocu iti papera cõacu yu muare. ¹³ Ito bajiri queno mua yire tuoĩacõri oca sãoa yu.

“Queno yama ĩna”, Tito ĩ yija tuocõri, buto busa wana yu muare. Ado bajiro yure yiquĩ ĩ: “Corinto cuto gãna queno ĩna yija ticõri, oca sãocu yu”, yi goti ejaquĩ Tito yure. Ito bajiro ĩ wanũa ticõri, yu cuni muare buto wana. ¹⁴ Mua tu Titore yu cõaroto riojua ado bajiro yicu yu ĩre: “Ĩnare yu oca cõaja, queno cudirã yirãji Corinto cuto gãna”, yicu yu Titore. ĩre yu yicato bajiroti queno cudi yija mua. Ito bajiri Tito tũdi ejacõri ĩ tiro riojo bojobea yu. “Cudirã yirãji ĩna”, yu yiado bajiroti cudi yija mua. Coji rayabeto ñasarise muare busicu yu. ¹⁵ ĩre mua cudigore tuoĩa bujacõri buto busa tuo maiami Tito muare. “Yure tuocõri rucubore rãca cudicã ĩna”, yi masicõri muare buto wanuami Tito. ¹⁶ “Yu gotirise jeyaro cudi jeorã yirãji ĩna”, yi tuoĩa yu muare. Ito bajiri mua rãca buto wana yu.

8

Bojoro bujarãre wanũre rãca ejabuaja quena, yire gaye

¹ Tuo ya yu ñarã mua. Ado Macedonia sita gãna Jesucristore tuorũnurã Dios ĩ queno yire gaye muare goti ãmoa yu. ĩnare ti maicõri queno yĩni Dios. ² Jaje oca tuoĩa bujatobitibojarãti wanuama ĩna. Bojoro bujarã ñabojarãti gãjerãre ejabuarona jaje niyeru miojuama ĩna. ³ ĩna miojuja ticõri, “Maibiticõri queno wanũre rãca ĩsiamã ĩna”, yi tuoĩa yu. ĩna rucorocõ ĩsibojarãti bojoro bujarãre tuo maicõri, jai busaro ĩsiamã ĩna mucana. Yu senibitibojarocati queno ĩsiamã ĩna. ⁴ “Jerusalén gãna Jesure tuorũnurã bojoro bujarãre ejabuã ãmoa gua. Ito bajiri adi niyeru ãmi wa ĩsiña ĩnare”, yi josama ĩna yure. ⁵ “Adocõ queno yirã yirãji ĩna”, yi yu tuoĩa yuado rãtoro queno yama ĩna. “Dios ĩ ãmoro bajiro riti yi ãmoa gua”, yama ĩna. “Diore cudicõri mure cuni cudi ãmoa gua”, yama ĩna yure. “Niyeru miojucõri Jerusalén gãna bojoro bujarãre ejabuã ãmoa gua”, yama ĩna yure. ⁶ ĩna ito yija ticõri, “Corinto cuto gãna tũju tũdi wasa mu”, ya yu Titore. “Mu ña bojoro bujarãre yiri niyeru mioju rotũru. Itoju tũdi wacõri ito bajiroti niyeru mioju ñama mu”, ya yu Titore. ⁷ Gãjerã rãtoro masirã ña mua. Jesucristore queno tuorũnurã ña mua. Queno masirã ñari Dios oca goti rãtoro masia mua. Gãjerãre buto ejabuã ãmorã ña mua. Yure buto ti mairã ña mua. Ito bajiri bojoro bujarãre ejabuarona gãjerã rãtoro niyeru mua miojuja quena. Ito yicõri wanũ quenaro mua miojuja quena.

⁸ Ito bajiro muare yu yija, rotigu meje ya yu. Queno wanũ quenaro bojoro bujarãre ejabuarona niyeru ĩsiamã coriarã. “¿Riti gãjerãre tuo maiati ĩna?” yirocu ya yu muare. Bojoro bujarãre mua tuo maija, ĩnare ejabuarona niyeru miojurã yirãji mua. ⁹ “Manire ti maicõri manire goda ĩsiñi mani Uju Jesucristo”, yi tuoĩarã ña mua. Dise rayabeto rucogu ñabojaguti manire ti maicõri ĩ rucorise jidicãyiju. Adi sita ejaqu bojoro bujagu robo bajiro ñayiju

ĩ. Ito bajiro ĩ bajijare catitiñarã yirãji mani. Manire ĩ queno yirajuna suoriti ñejua ruyabetoja manire.

¹⁰ Mũa queno ñare ãmogũ yũ tuoĩarise muare gotigũ ya yũ. Iti rumũca rodo mũa yisũore mũa tuoĩare ãmoa yũ. Iti rumũca rodo bojoro bujarãre ejabuaronã niyeru miojusuoyija mũa. Mũa miojusuore mũa ñore ãmoa yũ. “Bojoro bujarãre ejabuaronã niyeru miojuto mani”, yirã, wanũre rãca niyeru miojusuoyija mũa. ¹¹ Adocãta cunĩ ito bajiroti niyeru miojutĩñacõña mũa. Mioju tiocõri mũa cõaja quena. Iti rumũ wanũ quenaro mũa miojuado bajiroti yija quena adocãta cunĩ. Maimenati mũa ĩsija quena. ¹² Ado robojua bajia: Jairo mũa rũcoja jairo ĩsija quena. Jabeto mũa rũcoja jabetoti ĩsija quena. Maimenati wanũre rãca mũa ĩsi ãmoja muare wanũgũ yigũji Dios.

¹³ “Bojoro bujarãre ejabuaya”, yũ yija, “ĩsi jeocõña”, yigũ meje ya yũ muare. “Bojoro bujarãre niyeru ĩsi jeocõri, bojoro bujaya mũa”, yigũ meje ya yũ muare. ¹⁴ Coro bajiro ñarejua mũa ñaja quena. Mũa ña jaje rũcorã. Ito bajiri, “Bojoro bujarã ñama ĩna”, yĩ ti masicõri ĩnare mũa ĩsija quena. Mũa ãmorise iti manija, muare ĩsirã yirãji ĩna cunĩ. Ito bajiri ñejua ruyabetoja ĩnare, muare cunĩ. Ito yija corocõ ñarã yirãji mũa. ¹⁵ Dios oca tuti ado bajiro gotia: “Jairo mioju ãmorã ñabojarãti ĩna ãmorocõ bujayijarã ĩnama”, yĩ gotia Dios oca tuti.

Tito mesare queno boca ãmiña mũa, Pablo ĩ yĩ ñucare gaye

¹⁶ Muare yũ tuo mairo bajiroti muare tuo maiami Tito cunĩ. Muare ejabua ãmoami ĩ cunĩ. Muare ĩ tuo mairoca yĩñi Dios. Ito bajiro ĩ yija, “Queno ya Dios mũa”, ya yũ ĩre. ¹⁷ “Corinto cuto gãnare ejabuatiñã”, yũ yĩ gotia, queno wanũ quenaro cadiquĩ Tito. “Bau, wacuja yũ”, yĩ cadiquĩ ĩ. Muare buto tuo maigũ ñari ĩmasiti, “ĩna tu wacuja yũ”, yĩ tuoĩaquĩ ĩ.

¹⁸ Titore baba cuti warocũ mani bajiro Cristore tuorãñugũre mũa tu cõa yũ. Masa jeyaro ĩna rũcubugũ ñami ĩ. “Dios ocare queno goti rõtobu masigũ ñami ĩ”, yĩ gotiama jeyaro Jesure tuorãñurã. ¹⁹ ĩnare niyeru mioju ejabuajaro yirona, ĩre besecã Jesure tuorãñurã. “Bojoro bujarãre niyeru ĩsi ejabuatiñã”, yicã ĩna ĩre. Bojoro bujarãre ĩsirona niyeru ĩna miojure gua ĩsi bateja ticõri, “Bojoro bujarãre queno ejabuama Jesure tuorãñurã”, yĩ tuoĩarã yirãji masa jeyaro. Ito yicõri mani Hũ Jesucristore rũcuburã yirãji ĩna. ²⁰ “Adi gayeti niyeru ãmi ruoguĩji Pablo”, yĩ masa ĩna yure busiture ãmobeã yũ. Ito bajiro ĩna tuoĩame yirocũ queno tuoĩacõri niyeru ĩsi ñuca yũ. ²¹ “Niyerure ãmi ruobiquĩji Pablo. Ñarocõti bojoro bujarãre ĩsi ñucacõgũ yigũji”, yĩ tiguĩji Dios yũre. “Niyeru ñarocõti ĩsi ñucacõñi Pablo”, masa ĩna yijaro yirocũ, masa ĩna rũcubugũ Titore baba cuti ware ãmoa yũ.

²² Ito yicõri ĩna rãca ado gãna ĩna beseru, gãji mũa tu cõagũ ya yũ. Cristore tuorãñugũ ñari mani yagũ ñami ĩ cunĩ. ĩre ti masigũ ñari, “Queno yigũ ñami ĩ”, yĩ tuoĩa yũ ĩre. Coji ruyabeto ejabua ãmosotiami ĩ. “Corinto cuto gãna queno cudiama ĩna”, yũ yija tuocõri, muare ejabua ãmoami ĩ. ²³ Mũa tu gãna, “¿Ñimũ ñaguĩjida Tito?” ĩna yĩ senĩñaja, ado bajiro mũa cudiya quena: “Pablo baba ñami ĩ. Pablo robo bajiro manire Dios oca goti rõtobugũ ñaguĩji ĩ cunĩ”, mũa yija quena. Gãjerã jaarã Titore baba cuti warã Jesucristore tuorãñurã ñama ĩna cunĩ. Ito bajiri mani ñarã ñama ĩna. ĩna queno yire ticõri, “Queno yirã ñama Jesucristo ñarã”, yĩ tuo masiama ado gãna ĩnare. Ado gãna Jesucristore tuorãñurã mũa tu ĩna watoni ĩnare besecã. ²⁴ Mũa tu ĩna ejaja, rũcubũore rãca ĩnare boca ãmiña. “Queno yirã ñama Corinto cuto gãna. Gãjerãre rũcuburã ñama ĩna”, ya yũ masa jeyarore. “Riti yami Pablo”, gãjerã Jesucristore

tuorānūrā ĩna yi masitoni, yu gotiro bajiroti rūcubwore rāca ĩnare boca āmiñā mwa.

9

Mani ñarā bojoro bujarāre ejabwaja quena, yire gaye

¹ “Mani ñarā bojoro bujarāre ejabwara nayeru miojuja quena”, yi tuoīarā ña mwa. Ito bajiri, “Masicārāji ĩna”, yibojaguti uca yu mware. ² “Bojoro bujarāre ejabwa āmoama ĩna”, yi tuoīa yu mware. Ado Macedonia sita yu wa ucuja, “Iti rūmwa rodo bojoro bujarāre ejabwara nayeru miojusuōñi Corinto cuto gāna”, ya yu masare. Mware wanugū ito bajiro masare ya yu. Ito bajiro yu yija tuo oca sēcōri, “Mani cuni ito bajiroti bojoro bujarāre yiari nayeru miojuto mani”, yama adi cuto gāna cuni. ³ Yu waroto riojua Tito mesare cōa yu. “Yu ejari rūmwa nayeru rāca minijua yucārā yirāji ĩna”, yirocū cōa yu ĩnare. “Nayeru mioju yucārāji ĩna”, ya yu ado gānare. Ito bajiri mwa tu ejacōri, “Nayeru mioju tiobeama ĩna maji”, ĩna yire tuo āmobeā yu. “Nayeru mioju yucārā yirāji”, yi tuoīa yu mware. ⁴ Ado gāna Macedonia sita gāna yare ĩna baba cuti waja, nayeru manoti mware ĩna ti bujare āmobeā. “Corinto cuto gāna bojoro bujarāre ejabwara nayeru mioju tiocārā yirāji ĩna”, ya yu ado gānare. Ito bajiri mwa ruco yubeja, bojori bujagu yiguja yu. Mwa cuni bojori bujarā yirāji mioju tiobiticōri. ⁵ Ito bajiri mani ñarā Tito mesa yu waroto riojua mwa tu ĩna waja quena yare. “Adocō ĩsiana gwa”, mwa yire mioju tiō masitoni mware ejabwarā yirāji ĩna. Ito bajiri yu ejaroca tijacāre ñaro yiroja iti mwa miojure. Ito bajiri yu ejaroto riojua sigū ruyabeto mwa ĩsi āmorocō ĩsirā yirāji mwa. Ito bajiri, “Pablo ĩnare ĩ josajare ĩsiñi ĩna”, yi tuoīamajaji gājerā.

⁶ Ado yu busirise tuoya mwa. No jabeto otegū ĩ oterocōti bujagu yiguji. Jairo oteguama jairo bujagu yiguji. No jabeto ĩsigū itocōti boca āmigū yiguji. Jairo ĩsigū jairo bujagu yiguji. ⁷ “Adocō ĩsigū yiguja yu”, mwa ya usiju yi mwa tuoīadocō mwa ĩsija quena. Maibojarāti mwa ĩsija quenabea. ĩsi āmobitibojarāti gāji ĩ josaja tuocōri, mwa ĩsija quenabea. Muamasiti ĩsi āmorā mwa ĩsija quena. Wanu quenaro ĩsirāre ti wanuami Dios. ⁸ Ito bajiro mwa yija ticōri, mware queno yigu yiguji Dios. Mwa āmoro rēto busaro ĩsi remogū yiguji Dios. Ito bajiri ñejua ruyabetoja mware. Ito bajiro mware yigu yami Dios, bojoro bujarāre mwa ejabuatonni. ⁹ Ado bajiro gotia Dios oca tuti: Maibicuti bojoro bujarāre ĩsigū yiguji Diore rūcubwogu. Ito bajiri ĩ queno yigore ācabojobicu yiguji Dios, yi gotia Dios oca tuti.

¹⁰ Dios ñami, otejaro yirocū, aje ĩsigū. Īti ñami, bajaro yirocū, bare ĩsigū. Mwa āmorise ñarocōti mware ĩsigū yiguji Dios. Gājerāre mwa ejabuatonni mware ĩsigū yiguji Dios. ¹¹ Jairo mware ĩsigū yiguji Dios, bojoro bujarāre mwa ejabuatonni. Ito bajiro mwa yijare, “Queno ya Dios mwa”, yi rūcubworā yirāji masa ĩre. Jerusalén gāna Jesucristore tuorānūrāre mwa miojure yu āmi ejaja ticōri, “Queno ya Dios mwa”, yi rūcubworā yirāji ĩna ĩre. ¹² Mani ñarā bojoro bujarāre adi mwa ĩsija, queno ejabwara ya ĩnare ĩna queno ñatoni. Ito bajiro mwa yija, “Queno ya Dios mwa”, yi rūcubworā yirāji ĩna. ¹³ ĩnare mwa ĩsijare, “Cristo ocare queno cudiama Corinto cuto gāna”, yirā yirāji ĩna mware. Ito yicōri Diore rūcubworā yirāji ĩna. “Manire ejabuacōri gājerāre cuni bato ejabuama ĩna”, yirā yirāji ĩna. Ito bajiri Diore rūcubworā yirāji ĩna. ¹⁴ “Manire ĩna queno ejabwaroca yiñi Dios”, yirā yirāji mware tuo wanucōri. Ito mwa yire tuoīacōri mware yiari bato Diore seni ĩsirā yirāji ĩna. ¹⁵ “Queno ya Dios mwa”, yiraja manire. Rētoro quenarise manire ĩsiñi Dios. ĩna ñeñaro yirise waja yi ĩsijaro

yirocu, i Macure cōaŋi Dios. Iti ña rētoro ñasarise. Ito bajiri, “Queno ya Dios mu”, yiruja manire.

10

Dios i rotirisena riasoa yu, Pablo i yire gaye

¹ Yu ña Pablo. Yure jabeto ña muare yu gotiroti. Ado bajiro baja iti: Masare busigu ñare ti maicōri quenoti busiyiyo Cristo. Ñe bajiro muare goti āmoa yu cūni. Ito gāna coriarā yure busituyijarā. “Mani rāca i ñajama quenoti manire busiami Pablo. Sōju i ñajama manire oca sēoro busiami”, yiyijarā mua coriarā yure busiturā. ² Ñeñaro yirāre goti queno masia yu. Ito bajibojarocati mua tu yu ejaja, sēoro busi āmobeā yu. Ito bajiri ñeñaro mua yirise jidicāña, mua tu ejacōri yu oca sēoro busibe yirona. “Adi sita ñeñaro yirā robo yigu ñami Pablo”, yi yure busiturāreama oca sēoro busicuja yu. ³ Ito bajiroti baja. Muare bajiroti masu ña yu cūni. Ito bajibojarocati Dios oca yu riasoja i masirisena riasoa yu. ⁴ Yumasi tuoñarisena yu riasojama, queno riasobitiboguja yu. Dios i masirisena riasoa yu. Ito bajiro bajigu ñari ñeñaro yirāre rētocū masia yu. ⁵ Jesure gājerā tuorūnūme yirona, “Ñasarise riasobeā mu”, yure ña yija, Dios i ejabuarisena ñare busi rētocūa yu. Cristo oca yu riasorise gājerā ña riasobojarisē rēto busaro ñasarise ña. Ito bajiri Cristo oca yu riasoja tuorūnucōri, ñe cudi āmorāji ña ija. Dios i masirisena ito bajiro ya yu. ⁶ Ito bajigu ñari mua wato yu riasorisere cūdimenare goti queno masia yu. Sigū ruyabeto mua cudiya, gājerā cūdimenare riasogu yiguja yu.

⁷ Yure tibojarāti yu tuoñarise masibeā mua. Ito bajiri queno tuoñaña mua, “Riti Cristo ñarā ña gua”, mua yijama, “Riti Cristo yagu ñami Pablo”, yi ti masiborāji mua yure. ⁸ Muare yu riasotoni yure cūñi Dios. Muare biyaro yu gotija cūni, bojobeā yu. “Mani Uju, ‘Yu oca riasojaro ñare’, yirocu yure cūñi i”, yi tuoña yu. Bojori bujajaro ña, yirocu meje yure cūñi Dios. Ado bajiroja baja: Oca sēoro mua ñatoni yure cūñi Dios. ⁹ “Manire papera i cōaja, ‘Sēoro busiami Pablo mani güjaro’, yirocu”, yi tuoñabitiruja muare. Ito bajiro mua tuoñare āmobeā yu. ¹⁰ Mua coriarā yure busiturā, ado bajiro ya mua: “Papera jūjuna oca sēoro busibojaguti mani tu i ejajama oca sēoro busibiquñi i. Oca sēogu meje ñami i. Rojogu ñami. Ñe waja ma i busirise”, yi yure busiturāji mua coriarā. ¹¹ Ito bajiro yure ña yibojarocati ito bajiro bajigu meje ña yu. Papera jūjuna oca sēoro yu busiro bajiroti busigu yiguja yu, yure busiturā tu ejagu cūni. “Iti masi yuya mua”, ya yu muare.

¹² Ado bajiro yirāji mua rāca gāna coriarā: “¿Ñimu ñati mani wato buto busa tuoñagū? Yu ña buto busa tuoñagū”, yi gāmeri busirāji ña. “Gājerā rētoro masirā ña mani”, yi tuoñarāji ña. Ito bajiro ña yija, tuoñ wisarā yirāji ña. Ito robo bajiro tuoñagū meje ña yu. ¹³ “Masigū ña yu”, yibeā yu. Ado bajiroja ya yu: Mua Corinto cuto gānare yu riasotoni yure cūñi Dios. Ito bajiri, “I masirisena muare riasoa yu”, yu yija, riti muare gotia yu. ¹⁴ Gājerā rioja Cristo oca quenarise muare riasocu yu. Iti oca yu muare riasotoni yure cūñi Dios. Yumasi tuoñ rujeocōri meje muare riasocu yu. ¹⁵ Gājerā riasoanare, “Yu riasoana ñama ña”, yibeā yu. Yumasi yu moagore riti muare busia yu. Ado bajiro baja: Buto busa Jesucristore mua tuorūnūre āmoa yu. Ito bajiri jai busaro muare riaso āmoa yu. Riasojaro yirocu, Dios yure i cūre riti riaso āmoa yu. ¹⁶ Ito bajiro yicōri mua sōja ñarāre riasogu wa āmoa yu mucana. ña tu ejacōri Jesucristo oca quenarise ñare riaso āmoa yu. Gājerā

İna riasogobitianare riaso āmoa yu. Ito bajiro yu yija, gājerā riasogoana űabojarocati, “Yu riasoana űama āna”, yi goti wanu āmobeaa yu.

¹⁷ Ado bajiro gotia Dios oca tuti: “Diore rūcabuojaro masa yirocu, ‘Dios İ masirisena yicu yu’”, mani yija quena. “Yamasi tuoİarisena yicu yu”, yibitiraja manire, yi gotia Dios oca tuti. ¹⁸ Sīgū İmasiti “Queno yigu űa yu”, İ yibojaja, waja ma iti. Dios İ boca āmirocu meje űami İ. “Āni űami queno yigu”, Dios İ yijama, İ űami İ boca āmirocu.

11

Ruore oca riasorā Dios İ cūana meje űama, Pablo İ yire gaye

¹ Tuo masibicure bajiro yu busibojarocati yure mua tuorānure āmoa yu. Adi yu busirise tuoaya mua. ² Romio gāji rāca ajebeco iso manaju űarocure riti tuoİagō yigōji. Isore bajiro Cristore riti mua tuorānure āmoa yu. Yu űa cajero muare riasosocacu. Cristore tuorānujaro İna, yirocu muare riasocu yu. Ito bajiri buto muare Dios İ tuoİaro bajiroti tuoİa yu cuni. Cristore tuoİa jidicāme İna, yirocu muare buto tuoİa yu. ³ Jane mejeju rūmūa uju jinona quedi sājacōri Eva űayorore ruoyiju İ. “İto bajiroti İnare ruogu yiguİi İ”, yi tuoİa yu muare. “Buto Cristore masirā űabojarāti rūmā İ ruorise tuorānucōri Cristo oca jidicārā yirāji İna”, yi tuoİa yu. Ito bajiri buto tuoİa yu muare. ⁴ Ado bajirojua baja: Gājerā ricati riasorā İna ejaja, wanure rāca İnare boca āmirāji mua. Jesús oca yu riasoado bajiro meje İna riasobojarocati İnare tuorānurāji mua. “Ado bajiro bajiami Espīritu Santo”, yu yiado bajiro meje İna riasobojarocati İnare tuorānurāji mua. “Ado bajiro masare masogū yiguİi Dios”, yu yiado bajiro meje İna riasobojarocati İnare tuorānurāji mua. Ito bajiro İnare mua tuorānuja quenabea. ⁵ “Dios İ cūana űa gua. Gājerā rētoro masirā űa gua”, yirāji İna. “Dios İ cūru űa yuama. İna ruja busaro meje űagūja yu űarea”, yi tuoİa yu. ⁶ Queno busi masibitibojaguti Dios ocare queno masia yu. Ito bajiri İ ocare queno muare goti rētobucu yu. Coji meje yure tuogoana űari, “Queno Dios ocare masiami Pablo”, yi tuoİarāji mua yure.

⁷ Dios oca quenarise yu muare riasoja, waja senibiticu yu. Bojoro bujagu űabojaguti, Dios ocare riti tuorānujaro İna, yirocu muare waja senibiticu yu. ĆQuenabisijari ito bajiro yu yija? Meje, queno yicu yu. ⁸ Gājerā Jesure tuorānurā yure niyeru İsi űucaűi. İna ejabuaise boca āmicōri mua tu riaso űacu yu. Yure mua İsi āmobejare İnajua yure İsi űucaűi. ⁹ Mua tu űagū bojoro bujacu yu. Ito bajiro bajibojaguti mua tu yu űa masitoni, “Yure ejabuaya mua”, yibiticu yu. Macedonia sita gāna ejacōri mua tu yu űa masitoni yu bojoro bujarise yure İsicā İna. Mua tu űagū, “Yure ejabuaya”, yibiticu yu. Coji muare niyeru senibiticu yu. İja cuni senibicuja yu. ¹⁰ Cristo oca yu riojo gotiado bajiro muare riojo gotigu yiguja yu. “Yu űa masitoni yure niyeru İsiİna mua”, yibicuja yu. “Guare niyeru senibeami Pablo”, yi tuoİarā yirāji mua Acaya sita gāna jeyaro. ¹¹ Ado bajiro yu busija, Ćmuare maigū meje yati yu? Bajibea. Muare buto maia yu. “İnare buto maiami Pablo”, yi tuoİaguİi Dios yure.

¹² Muare waja senibicuti riasosotigu yiguja yu. “Pablöre bajiro Dios İ cūana űa gua cuni”, yirā muare İna riasoja, waja senirā yirāji İna. “Pablöre bajiro waja senia gua”, İna yibe yirocu, muare waja senibicuja yu. ¹³ Diore moa İsirā meje űama İnaōna. “Dios İ cūana űa gua”, yibojama İna. Ruō jairā űama İna. “Cristo oca riasotoni İ cūana űa gua”, yi ruoama İna. ¹⁴ İto bajiro İna yija tuo ucabea yu. Rūmūa uju Satanās cuni cojireama āngel queno yigure bajiro godo wediguİi. ¹⁵ Satanāsre cudirā İna űama İ űarā. “Muare ejabua āmoa gua”, yi

ruoama ĩna. ĩna uju Satanás masare ruorocu queno yigure bajiro ĩ godo wedi ruoado robo bajiro yirāji ĩna cuni. ĩna ñeñaro yire waja yirāonati co rumu tuoĭa bujatomena yirāji ĩna.

Cristore moa ĩsigũ ñari ñeñaro tōbujacu yu, Pablo ĩyire gaye

¹⁶ Ito bajiro yu yibojarocati, “Queno tuo masibicu ñami Pablo”, yi tuoĭabesa mua yure. “Mecuri masu bajiro busiami Pablo”, yure yibojarāti, “Busijaro maji”, yiya yure, yuması gaye yu busitoni. ¹⁷ Adocāta yu muare gotiroti mani ũju Jesucristo ĩ goti rotire meje ña. Yu gaye riti busigu yiguja yu. Mecuri masa ñama ĩna ye riti busirā. ¹⁸ Mua wato gāna coriarā ĩnamasiti, “Queno yirā ña gua”, yirāji ĩna. ĩnare bajiro yigu yiguja yu jabeto. ¹⁹ “Queno masirā ña gua”, yirāji mua. Ito yibojarāti mecuri masa ĩna busirisere tuorūnurāji mua. ĩna ñarāji, “Dios ĩ cūana ña gua”, yi ruorā. ²⁰ ĩna josare bajiro muare ĩna yibojarocati ĩnare boca āmirā yirāji mua. Mua ye ruorona muare ruorāji ĩna. Manire moa ĩsijaro ĩna yirona, muare ruorāji. Mua ya rioju jarāji. Ito bajiro ĩna yibojarocati ĩna yirisere tuorūnurā yirāji mua. ²¹ Muare ñeñaro ĩna yiado bajiro yi masibea yu. ĩto bajiro muare yu yibeja quenabeati? Meje, muare queno ya yu.

Mucana queno tuo masibicare bajiro busigu ya yu. Yuması gaye muare gotigu ya yu. “Jaje quenarise yicu gua”, ĩna yi masija, “Ito bajiro jaje quenarise yicu yu cuni”, yi tuo masia yu. ²² “Hebreo oca busirā ñari gājerā rētoro ñasarā ña gua”, yama ĩna. Hebreo oca busiguti ña yu cuni. “Israel sita gāna ñari gājerā rētoro ñasarā ña gua”, yama ĩna. Yu cuni Israel sita gaguti ña. “Abraham ñayoru janerābatia ñari gājerā rētoro ñasarā ña gua”, yama ĩna. Abraham ñayoru janerābatia janamiti ña yu cuni. ²³ “Cristore moa ĩsirā ñari gājerā rētoro ñasarā ña gua”, yama ĩna. ĩna rēto busaro Cristore moa ĩsigũ ña yu. Yuması gaye busigu queno tuo masibicare bajiro busia yu. Ito bajibojarocati yu gaye yu gotija quena. ĩna rēto busaro moasotia yu. Coji meje yure tubiacā masa, Dios oca yu riasoja ticōri. Coji meje yure bajecā. Coji meje yure siābocā ĩna. ²⁴ Co rumu treinta y nueve jiri yure bajecā ĩna. Mucana yure ñiacōri juaria rumuri ito bajiro bajecā ĩna. ²⁵ Ũdiaji yucu jāina yure jacā ĩna. Yure siarona coji gūtana reacā ĩna. Yu wabojacati cuma, cuma bucna ũdiaji rujacu. Coji rujagu ũmuasaro, ñamiasaro baticu yu riaca jajosaju. ²⁶ Dios oca riasogu sōju wa ucucu yu. Ito bajiro wa ucugu guijorise ticu yu. Riaca guijoro wa ucucu yu. Riniri masa ĩna guijoro, yu ñarā ñabobarāti guijoro, ito yicōri gājerā masa guijoro wa ucucu yu. Cuto jaja cuto guijori cuto, cuto meje cuni guijoro riaca jajosa cuni, ito yicōri “Cristore tuorūnurā ña gua”, yibojarāti guijorā wato wa ucucu yu. ²⁷ Josari moacōri tuoĭa bujatobiticu yu. Coji meje canibicati busuasoticu yu. Coji meje bare, ide cuni manicu yure. Ito yicōri coji meje ñiocōcu yu. Coji meje asarise tuoĭa bujatobiticu yu, yutabujuri yure iti manijare.

²⁸ Iti riti meje tuoĭa bujatobiticu yu. “ĩNo bajiro ñarājida gaje cuto gāna Jesure tuorūnurā?” yi tuoĭacōri ruje tuoĭasotia yu. ²⁹ Jesucristore tuorūnurā ñabobarāti ñeñaro yicōri bojori bujarāre yu ti bujaja, ĩna rāca bojori buja yu cuni. Jesure tuorūnugure gājerā ĩ ñeñaro yiroca ĩna yija, bojori buja yu. Ito bajiro ĩna ĩre yija, ĩna rāca junisinia yu. ³⁰ Yu gaye masijaro yirocu, muare busia yu. “Buto sēogũ meje ñami Pablo”, mua yi tuoĭatoni yu gaye muare busia yu. ³¹ Adi yu muare gotirise, “Riojo gotiami Pablo”, yi masiami mani ũju Jesucristo Jacu Dios yure. ĩti ñami mani rūchbuotĩñarocu. ³² Damasco wame cutiri cuto yu ñaroca, “Pablоре ñiacōri tubiajaro”, yirocu iti cuto tūnima ñari sojerijū surara cūquĩ, iti cuto ũju. Iti sita ũju Aretas wame cutigu roca gagu ñaquĩ ĩti cuto ũju.

³³ Yure tubia âmobo jaguti yure ñia masibitiquĩ. Ito cuto tñima ñari canĩju ñari sojena jibujũ sãcõri yure rujiocã ña. Ito bajiro yure ña ejabuajare rudicũ yũ.

12

Dios ñaroju Pablo ï cãire gaye

¹ Yumasi gaye yũ busijama, “Quenabea iti. Rocati busiboja yũ”, yi tuoĩa yũ. Ito bajibojarocati mani Hju yure ï ïogore busicũja yũ. Ito yicõri yũ cãiroju ï gotire cani muare goticũja yũ. ² Iti rumaju Jesucristore tuorũnũsũocu yũ. Ũmacũju susari tutiju Dios ñaroju yure ï ãmi ejaja bero catorce rodori tũja adocãta ña. Yure ito ï ãmi ejaja, “Ito bajiro ãmi ejaru”, yibea yũ. Yũ ya rujuĩti, yũ ya usigoti ãmi ejaru gajea. Dios sigũti masiami itire. ³ Riti, “Quenari cutoju Dios ï ñaro yure ãmi ejañi”, ya yũ mucana. Ito bajibojarocati, “Ito bajiro ejacu yũ”, yi masibea yũ. Yũ ya usigoti, yũ ya ruju cani ãmi mujari seyoñi Dios gajea. ï sigũti masiami itire. ⁴ Ito ejacõri masare Dios ï gotibitire tũocu yũ. Ito yũ tuogore goti rotibeami Dios yure. ⁵ Iti gaye yure Dios ï gotija, “Ñasagu ña yũ”, yibogũja yũ. Ito bajibojarocati itire yibicũja. Yumasi gaye yũ busija, “Bũto sũogũ meje ña yũ. Yũ cani tuoĩa bujatobea yũ”, yicũja yũ. ⁶ “Queno yigu ña yũ”, yũ yi ãmoja, yi masia yũ itire. Riojo yũ gotigu ñajare, “Bũguti yami Pablo”, yi masimenaji gãjerã. Ito bajibojarocati, “Queno yigu ña yũ”, yi ãmobeja yũ. Yũ yigore tibojarãti, ito yicõri yũ busigore tuobojarã cani, “Queno yigu ñami Pablo”, mua yi masibea, “Queno yigu ñami Pablo”, mua yire ãmobitiboruja yũ. ⁷ Yũ cãiroju Dios yure ï ïocati quenarise ñacu. Ito bajiro ïbo jaguti, “Gãjerã rẽtoro ñasagu ña yũ”, yũ yire ãmobeami Dios. Ito bajiri yũ ya ruju, yũ ñarise cutiroca yĩñi Dios. Jota iti juniro bajiro baja iti yure. Yure iti ñaja ticõri, “Gãjerã rẽtoro ñasagu meje ña mũ”, yami Satanás yure. ⁸ Yũ ñarise cutirise yisijaro yirocu, udiãji Diore senibojacu yũ. ⁹ Ito bajiro ñre yũ senibojarocati ado bajiro yure cudiquĩ: “Yure ti maiami Dios”, mũ yi masija, ñe ruayabea mure. Rojo busagu mũ ñaja ticõri, ‘Dios ï masirisena, riasogũji Pablo’, yi tuoĩarã yirãji masa”, yiquĩ mani Hju yure. Ito bajiri ñarise cuticõri wanua yũ. Ito bajigu yũ ñaja ticõri, “Cristo masirisena riasoñi Pablo”, yure yi tuoĩarã yirãji masa. ¹⁰ Ito bajiri yũ ñarise cutija, wanua yũ. Coji meje yure busitucã masa. Coji meje yũ ãmorise ruayasotica yure. Coji meje usirioro yi codecã masa yure. Cristo oca yũ riasojare coji meje yũ tuoĩa bujatobitiroca yicã masa yure. Ito bajibojarocati wanua yũ. Yũ tuoĩa bujatobitija, Cristore riti tuoĩa yũ. Ito bajiri, “ï masirisena ña yũ”, yi tuoĩa yũ.

Corinto cuto gãnare Pablo ï tuoĩa oca jaire gaye

¹¹ Yumasi gaye gotigu, queno tuo masibicũre bajiro busia yũ. “Queno yigu ñami Pablo”, mua yibejare, yumasiti ito bajiro ya yũ. Ito bajibojarocati, “Queno yigu ñami Pablo”, yirujaboja muare. Mua tũ gãna, “Dios ï cũana ñasarã ña gũ”, yirã rẽtoro ñasagu ña yũ. No yigu meje ñabojaguti ña rẽtoro ñasagu ña yũ. ¹² Dios ï cũru ñami Pablo, yijaro ña yirocu, tiyamani jaje yi ïocu yũ muare mua tũ ñagũ. Mua yure ñeñaro yibojarocati usiriobicati Dios oca muare goti rẽtobucu yũ. Jaje tiyamani muare ïocu yũ. “Riti Dios ï cũru ñami Pablo”, yi tuoĩaruja mua yure. ¹³ “Gãjerã Jesucristore tuorũnarẽreama bũto rãcũbuoami Pablo. Manireama rãcũbuobeami”, ¿yi tuoĩati mua? Corocõti muare rãcũbuoami yũ. Gãjerã Jesucristore tuorũnarẽre, “Yure ejabuaja mua, yũ ña masitoni”, ñare yũ yiado bajiro yibitica yũ muare. Ito bajiro muare yibiticõri, “Yũ ñeñaro yirisere ãcabojoya”, ¿yigu yigũjada yũ muare? Yibicũja. Ñeñaro yibitica yũ muare.

¹⁴ Ñajji mua tu ejasnoču yu. Ito bajiri ñdiaji mua tu ejagu warocu jane quenosnoa yu mucana. Mua tu yu ñaja, muare josabicu yiguja yu. Mua yure ti maire amoja yu. Mua ya niyeru amogũ meje mua tu ejagu yiguja yu. Ado bajirojua bajaia: Ñna riare ejabuarona niyerure amoama ñna jacusabatia. Rĩa meje ñama ñna jacusabatiare ejabuarona niyeru amarã. Yu riare bajiro bajaia mua. Ito bajiri muare josabicu yiguja yu. ¹⁵ Muare ti maicõri muare ejabua amoja yu. Cristore tuorũnjaro ñna, yiocũ yu rucorise ñarocõti wanure rãca jidicãcũja yu. Cristore tuorũnjaro Corinto cuto gãna, yiocũ bucua wabojaguti muare ejabuasoticuja yu. Muare yu buto ti maibojarocati yu tuoĩaja yure queno ti maibea mua.

¹⁶ “Mani rãca ñagũ manire josabituĩ Pablo”, yi tuoĩarãji mua yure. Ito bajibojarocati, “Queno tuoĩagũ ñari manire ruoĩni Pablo”, yirãji mua coriarã.

¹⁷ “Manire ñ oca cõana rãca manire ruoĩni Pablo”, ¿yi tuoĩati mua? Ruobiticu yu muare. ¹⁸ “Ñare titẽña”, yiocũ iti rumu Titore cõacu yu mua tu. Gãji ñ rãca Cristore tuorũnũgũ cõacu yu. “Manire ruoĩni Tito”, ¿yi tuoĩati mua? Ruobitiru ñ. “Queno yiquĩ Tito”, yi tuoĩarãji mua. Yure bajiro Espĩritu Santo quedi sãja ecogu ñari, muare ejabua amogũ Dios oca queno riasoĩni ñ. Muare niyeru josabisi ñ.

¹⁹ “Ñre wanujaro ñna, yiocũ iti manire gotiami Pablo”, ¿yi tuoĩati mua? Ito bajiro meje bajaia. Ado bajirojua bajaia: Muare yu busija, Cristo ñ amorõ bajiro muare busia yu, Dios ñ tiro riojo. Tuoya yu mairã yu ñarã mua. Jeyaro yu muare gotirise, “Cristore tuorũnu wajaro ñna”, yiocũ muare ya yu. ²⁰ “Mua tu ejacõri, Cristore cudibiticõri ñeñarise riti mua yi ñaroca ti ejagu yiguja yu gajea”, yi tuoĩa yu muare. “Mua tu ejacõri mua oca josa ñaroca ti ejagu yiguja yu gajea. Gãjerã ya gajeoni mua uoroca, mua junisini ñaroca ito yicõri gãmeri queno mua baba cuti ñabitiroca, oca menirã cuni, busiturã, gãmeri tãrã, ito bajiro yibojarãti, “Gãjerã rẽtoro tuoĩarã ña gua”, mua yi ñaroca ti ejagu yiguja yu gajea”, yi tuoĩa yu muare. Ito bajiro mua yi ñaroca yu ti ejaja, mua amorõ bajiro muare wanu ejabicũja yu. Ito bajiro mua ñeñaro yirise ticõri muare junisini tigu yiguja yu. Ito bajiri yu junisinija ticõri, wanumenaji mua. ²¹ “Mua tu ejagu mua ñeñaro yire ticõri yu bojo bujaroca yigu yiguĩji Dios”, yi tuoĩa guia yu. Iti rumu mua ñeñaro yiado bajiroti mua yija ticõri, mua tiro riojo otigu yiguja yu. Itire amobea yu. Mua tu ejacõri, “Ñna ñeñaro yirisere jidicã amobeama ñna. Rocati romiare ñna ajerise jidicã amobeama ñna. Ñnamasiti ñna ya ruju ñeñaro iti tuoĩaro bajiroti ñeñaro yi ñyarãji maji”, yi yu ti ejaja, otigu yiguja yu. Itire amobea yu.

13

Pablo ñ goti quenosusare gaye

¹ Adi yu warisena ñdiaji muare tigu yiguja yu. Yu ejaroti bocati yucãña mua. Ado bajiro gotia Dios oca tuti: Gãjire sigũ ñ seti yi amoja, ñre busi ejabuarã, “Riti yami. Ticũ gua cuni. Ito bajiroti bajicu”, yirã juarã, ñdiarã ñaja cuni quena, yi gotia Dios oca tuti. ² Iti rumu mua tu ñagũ ñeñaro yirãre goti quenocu yu, ñna ñeñaro yirise jidicãjaro yiocũ. Mua tu ñabitibojaguti gãjerã ñeñaro yirãre cuni goti quenoa yu, jidicãjaro yiocũ. Ñeñaro yirã ñna ñaja ti ejacõri, buto ñna tuoĩa bajatobitiroca yigu yiguja yu. ³ Ñnare ito bajiro yu yija ticõri, “Cristo ñ amorõ bajiro gotiami Pablo”, yi tuoĩarãji mua. Ñna ñeñaro yirise jidicãjaro yiocũ, oca sãoro yigu yiguĩji Cristo. Ito yicõri ñ masirise muare ñogũ yiguĩji. ⁴ Manire bajiro ruju cuticõri yucutẽojũ ñna jajuja godaĩni Cristo. Ito bajiro ñna yibojarocati adocãta Dios ñ masirisena ñami ñ ñja. Cristore yu tuorũnũja ticõri,

“Rojogu ñami Pablo”, yama masa yure. Ito bajiro ña yibojarocati Cristore tuorünugü yu ñajare, yu oca sêoroca yigü yiguiji Dios. Ito bajiri mua tu ejacôri, ña ñeñaro yirisere jidicâjaro yirocu, oca sêoro muare goti quenocuja yu.

⁵ “¿Riti Cristore tuorünugü ñati yu?” yi tuoñaña mua. “¿Riti Cristo yu ya usiju quedi sâja ecoru ñati yu?” yi tuoñaña mua. “Cristo yu ya usiju quedi sâja ecoru ña yu”, mua yi tuoñabeja, Cristore tuorünurâ meje ña mua. ⁶ “ ‘Riti Cristore tuorünugü ñami Pablo’, yure yirâji mua”, ya yu. ⁷ Mua ñeñaro yibititoni mare yiari Diore seni ñisotia yu. “Înare queno Dios oca riasoñi Pablo”, yure ña masa yi wanujaro yirocu meje Diore senia yu. Quenarise riti mua yire âmoa yu. Ito bajiri mua queno yitoni Diore seni ñsia yu. “Înare queno riasobisi Pablo”, masa ña yibojaja cuni, no yibea yure. ⁸ Oca ñasarise tuorünujaro ña yirocu, Dios oca riasoa yu. Oca ñasarise ña tuorünü jidicâroca yi âmobeja yu. ⁹ Ito bajiri mua tu ejacôri, “Queno Cristore tuorünurâ ñama ña”, yi yu ti masija, sêoro muare busibicuja yu. Ito bajiro iti bajija, ticôri buto wanugü yiguja yu. Cristore tuorünacôri i âmore bajiro riti yijaro ña, yirocu muare Diore seni ñsia yu. ¹⁰ Mua tu ejacôri sêoro muare busi âmobeja yu. Ito bajiri yu waroto riojua adi papera muare cõa yu. Mua oca sêoroca yu yitoni yure cûñi mani Uju. Oca sêobitijaro ña, yirocu meje yure cûñi i. Ito bajiri mua tu ejacôri mua oca sêoroca yi âmoa yu.

¹¹ Itocõ uca yu ñarâ yu muare. Queno ñaña mua. Cristo i âmore bajiro riti yiya mua. Yu muare gotirise tuorünufia. Sigûre bajiro tuoñacôri ñaña mua. Oca ñaja itire quenoña. Ito bajiro mua yija, muare ti maicôri mua rãca ñatñagü yiguiji Dios. Ito yicôri mua ya usiju queno mua wanu quenaroca yigü yiguiji i. ¹² Cristore tuorünurâ ñari queno wanure rãca gãmeri seniña ñasotiya mua. ¹³ Ado gãna Cristore tuorünurâ, “Quenajaro”, yi ñucama muare.

¹⁴ “Înare queno yiya Cristo mu”, yirocu muare yiari mani Uju Jesucristore senia yu. “Înare maiña Dios mu, ito yicôri ña rãca ñaña Espiritu Santo mu”, yi seni ñisotia yu ñarâ yu, mua jeyarore yiari. Itocõ ña.

La carta de San Pablo a los Gálatas

Galacia sita gānare Pablo ī papera cōare gaye

¹⁻² Nati Galacia gāna m̃ua. Jesucristore t̃uor̃ñu s̃uyarā ñari, ī ocare ria-sotirona minijuasotirā yirāji m̃ua. Ỹu ña Pablo adi papera m̃uare cōagū. Ī oca ỹu goti ucutoni ỹure cūñi Jesucristo. Masa ĩna cūru meje ña ỹu. Dios oca ỹu goti ucutoni ỹure cūbiticā masa. Dios, Jesucristo Jac̃uj̃a ỹure cūñi. Īti ñami Jes̃us ī t̃udi catiroca yir̃u. Ỹu sīgū meje adi papera m̃uare cōa ỹu. Ỹu rāca gāna, adoju Jesucristore t̃uor̃ñurā c̃ani, “Quenajaro”, yī ñucama ĩna m̃uare. ³ Queno m̃uare yijaro mani Jac̃u Dios. Mani ̃Uju Jesucristo c̃ani queno m̃uare yijaro ĩ. Ito yicōri m̃ua ya ̃u si queno wañu quenaroca yijaro ĩna. Ito bajiro m̃uare yijaro yiroc̃u Diore seni ĩsia ỹu. ⁴ Mani Jac̃u Dios ī āmoro bajiro yigu ñari, mani ñeñaro yirise waja, waja yiroc̃u manire goda ĩsiñi Jesucristo. Ito bajiri adi r̃um̃ari c̃ani ñeñaro yirā robo bajiro mani bajibe yiroc̃u, manire ejab̃ua masiguļi Jes̃us. ⁵ “Ito bajiro yami ĩ”, yī masicōri, Diore r̃uc̃ub̃ot̃iñar̃uja manire. “R̃etoro quenagū ñami Dios”, yī t̃uoīar̃uja manire. Ito bajiroti t̃uoīat̃iñar̃uja manire.

Jesucristore mani t̃uor̃ñurena s̃uoriti manire masogū yiguļi Dios, yire oca

⁶ Manire ti maicōri manire beseñi Dios. Cristore mani t̃uor̃ñuja ticōri, manire masoñi ĩ. Ito bajiro manire ī yire ñabobarocati, yoari mejeti ĩre jidicā āmoa m̃ua. Ito yicōri gaje ocaj̃uare t̃uor̃ñua m̃ua. “Ito bajiro bajicā Galacia gāna”, masa ĩna yija t̃uocōri, ̃ucac̃u ỹu jabeto. ⁷ Dios oca riti ña riojo gotire gaye. Ñe gaje oca b̃uto b̃usa quenasarise manija. Jesucristore mani t̃uor̃ñurena s̃uoriti manire masogū yiguļi Dios. Ñejuana gaje manire maso masibiquļi Dios. Ito bajibobarocati m̃ua t̃u gāna ricati m̃uare oca riasorā yirāji ĩna. Ito yicōri ĩna robo bajiro m̃ua t̃uoīajaro yirona, m̃uare ̃usirio coderā yirāji ĩna. ⁸ M̃ua t̃uj̃u ỹu ñaja, quenarise Dios ocare, ñaro bajiroti m̃uare riasoc̃u ỹu. Ricati r̃uore oca m̃uare ỹu riasoja, jeame ̃uj̃uroju ỹure cōa masiguļi Dios. No adi tuti gag̃u, ito yicōri ̃um̃ac̃uj̃u Dios ñaro gag̃u c̃ani ricati r̃uore oca ĩna riasoja, jeame ̃uj̃uroju ĩnare cōaguļi Dios. ⁹ Ỹu gotis̃uoro bajiroti m̃ucana juaji goti quenogū ya ỹu. No Dios oca quenarisere jidicācōri gaje oca ĩna riasoja, jeame ̃uj̃uroju ĩnare cōa masiguļi Dios.

¹⁰ Ito bajiro ỹu riasoja, masa ỹure ĩna wañutoni meje riasoa ỹu. Ỹure Dios wañujaro yiroc̃u, ito bajiro riasoa ỹu. Iti r̃um̃uj̃u masa ỹure ĩna wañutoni gaje oca riasoc̃u ỹu maji. Iti r̃um̃uj̃u masa ĩna wañutoni ỹu goticato bajiro ỹu gotibojaja, Cristo ī āmoro bajiro meje yigu ñaboguja ỹu. Ito yicōri ĩre moa ĩsiri mas̃u meje ñaboguja ỹu.

Ado bajiro apōstol ñas̃uoc̃u ỹu, Pablo ī yire gaye

¹¹ Queno t̃uoya ỹu ñarā m̃ua. Riti m̃uare gotia ỹu. Jesucristo oca ỹu riasorise masa ĩna t̃uoīa rujeore meje ña. ¹² Iti oca quenarise ỹu masiroca yibiticā masa. Ito yicōri iti oca ỹure riasobiticā masa. Jesucristoama ĩmasiti ỹu masiroca yiqui ĩ.

¹³ Iti r̃um̃uj̃u g̃ua judio masa t̃uoīare gaye riti r̃uc̃ub̃uoc̃u ỹu maji. Ito ỹu bajigore t̃uogoana ña m̃ua. Iti r̃um̃uj̃u Jesure t̃uor̃ñur̃are ñeñaro ĩna t̃ob̃ujaroca yic̃u ỹu. Ito bajiri ĩnare ti maicōri meje, ĩnare s̃uyac̃u ỹu. Ito yicōri ĩnare ruyurio āmogū yibojac̃u ỹu. ¹⁴ Ỹu mam̃u ñagū, g̃ua judio masa t̃uoīare gaye

queno rācubuoꝝ yu. Gwa masa bucūrā ĩna rotire gayere yu rāca corocō tujarā rēto busaro queno cūdicu yu. ¹⁵ Ito bajiro yu bajibojarocati, yure āmogū beseñi Dios. Iti rumaju yu rujearoto riojuaju yure beseñi Dios. Yure ti maicōri, “Āni Pablo ĩ bucūaja, yu yagu űagū yiguĵi ĩ”, yi tuoĭacōri yure beseñi Dios. ¹⁶ Ito bajiroti Dios ĩ āmori rumu, ĩ Macu Cristore yu masiroca yiñi ĩ ĩja. Ito bajiri adocāta, “Dios Macuti űami Cristo”, yi tuoĭa masia yu ĩja. Ito bajiro yu masiroca yiñi Dios, judio masa mejere cūni ĩ oca yu goti ucutonĭ. Iti tuo masicōri, “¿No bajiro yigu yigujada yu?” yi seniĭabiticu yu gājerāre. ¹⁷ Ito yicōri yu riojuu Jesucristo ĩ cūanare cūni seniĭarocu, Jerusalénju wabiticu yu. Ado bajirojuu yicu yu. Yoari mejeti Arabia wame catiri sitaju masa manoju tuoĭarocu wacu yu. Ito bero Damasco cutoju tūdi ejacu yu.

¹⁸ Itoju űdia rodo űnacōri, Pedro rāca busirocu Jerusalénju wacu yu ĩja. Itoju ejacōri quince rumuri ĩ rāca űacu yu. ¹⁹ Itoju űagū gājerā Jesús ĩ cūanare tibiticu yu. Pedro, mani űju ocabaji Santiagore cūni, ĩna jūarāti ticu yu. ²⁰ Dios ĩ tiro riojo adire uca yu. Ruobeu yu mware. Ado yu ucarise riti űa.

²¹ Jerusalénju yu űaja bero Siria wame catiri sitaju wa ucucu yu. Ito yicōri Cilicia wame catiri sitaju cūni wa ucucu yu. ²² Yoari mejeti Judea sitaju yu űajare, yure queno masi jedibiticā ito gāna maji. Ito bajiri ito gāna Jesure tuorūnūrā, yure queno masibiticā ĩna maji. ²³ Gājerā ĩna busire riti tuori seyoñi ĩna. “Manire űeñaro ĩ yi āmorise jidicācōri gaje mame tuoĭare űa ĩre ĩja. Iti rumaju Jesure mani tuorūnūja ticōri, manire sĭa āmoñi ĩ maji. Adi rumuriama manire bajiroti Jesucristore tuorūnūgū yiguĵi ĩ cūni”, masa ĩna yija, tuori seyoñi Judea sita gāna. ²⁴ “Jesucristore tuorūnūgū űami Pablo ĩja”, masa ĩna yija tuocōri, Diore queno rācubuoꝝ ocana busiñi ĩna.

2

Apóstol mesa Pablore ĩna boca āmire gaye

¹ Catorce rodori bero mucana Jerusalénju wacu yu, Bernabé rāca. Ito yicōri Tito wame cutigu cūni baba cuti waquĭ gua rāca. ² Dios yure ito bajiro ĩ wa rotijare Jerusalénju wacu yu. Itoju ejacōri Jesure tuorūnūrāre űmatā űarā rāca riti busirocu, ĩna rāca minijuacu yu. Ado bajiro ĩnare goticu yu: “Masa űajedirose maso āmogūji Dios. Ito bajiri judio masa mejere cūni ĩ oca quenarise goti ucua yu”, yicu yu Jesure tuorūnūrāre űmatā űarāre. Ito bajiro goticu yu ĩnare, yu tuoĭaro bajiro tuoĭacōri, “Riti oca quenarise goti ucua mi Pablo”, yure ĩna yitonĭ. ³ Ito bajiro yu gotija bero sĭgure bajiro riti tuoĭacu gua ĩja. Ito bajiri sĭgure bajiro tuoĭacōri, yu rāca gagu Titore wirow ta rotibiticā ĩna ĩja. Judio masu meje Tito ĩ űabojarocati, “Gwa judio masa yisotiro bajiro wirow taraja mure”, yibiticā ĩna ĩre. ⁴ Gājerāma, “Jesure tuorūnūrā űa gua”, yi ruorā Titore wirow ta rotibojacā ĩna. “¿No bajiro yati, Jesure tuorūnūrā? Ito yicōri, ¿bucūrā masa rotire cūdiati ĩna?” yi seniĭarona, guare ruorā gua rāca minijuacā ĩna. Gwa rāca minijuacōri, “Bucūrā masa ĩna yisotiro bajiro yiraja manire”, yibojacā ĩna guare. ⁵ Ito bajiro ĩna yibojarocati ĩnare cūdibiticu gua. Ito yicōri ĩna rotibojarisere cūni cūdibiticu gua. Jesure riti mani tuorūnūja manire masogū yiguĵi ĩ. “Bucūrā rotirisere mani cūdija, manire masogū yiguĵi Dios”, mwa yi tuoĭabititoni, guare ĩna rotibojarocati cūdibiticu gua.

⁶ “Ito bajiro riasoami Pablo”, yicōri, “Gaje ado bajiro mu riasoja quena”, yure yibiticā Jesure tuorūnūrāre űmatā űari masa. “űjarā űasarā űarāji ĩna”, yi tuoĭa gūibiticu yu. ĩnare ĩ beseado bajiroti yure cūni beseñi Dios. Coro bajiroti manire ti maiami Dios. ⁷ űjarā ado bajiro yicā yure: “Dios ĩ cūru űa m cūni.

Judio masa mejere cuni Jesús oca quenarise m̃a goti ucutoni m̃are cūri seyoñi Dios”, ya gua. “Iti ram̃aja Pedrore cūñi Dios, judio masare oca quenarise ĩ gotitoni. Ito bajiroti m̃are cuni cūri seyoñi Dios, judio masa mejere cuni m̃a goti ucutoni”, yi t̃añoa gua, yicã Ɂjarã yure. ⁸ Riti ña. Pedrore cūñi Dios, judio masare oca quenarise ĩ goti ucutoni. Ito bajiroti cūñi Dios yure cuni, judio masa mejere yu riaso ucutoni.

⁹ Ito gāna Jesure t̃wor̃unurã Ɂjarã Santiago, Pedro, Juan cuni ado bajiro yicã ĩna yure: “Dios ĩnasiti m̃are queno yiroc̃u cūri seyoñi, ĩ oca judio masa mejere cuni m̃a riaso ucutoni. Ito bajiri ĩnare riaso ucur̃aja m̃a. G̃wareama judio masare ĩ oca riasotoni guare cūñi Dios. Ito bajiri ĩnare riasor̃aona ña gua. Ito yicōri coro bajiroti Diore moa ĩsir̃uja mani”, yicã ĩna yure. ĩna ito yija tuocōri, s̃ig̃ure bajiro riti t̃añoac̃u gua ĩja. Ito bajiri yure, yu rāca gag̃u Bernabére cuni āmo ñia wañucã ĩna. ¹⁰ “Bojoro bujar̃are queno ejabuaya m̃ua”, yicã ĩna guare. Ito bajiro ĩna yija tuocōri, wañure rāca c̃adic̃u gua ĩja. ĩti riti roticã ĩna guare.

Pedrore Pablo ĩ goti quenore gaye

¹¹ Antioqũaj̃u yu ñaroca Pedro cuni ejaquĩ. Itoju ejacōri queno yibitiquĩ ĩ. Ito bajiri “Iti seti ña m̃are”, yiroc̃u masa tiro riojo ĩre gotic̃u yu. ¹² Ado bajiro bajic̃u ĩre seti. Cajero Antioqũaj̃u ejacōri queno yiquĩ Pedro maji. Judio masa meje ñarã rāca baba c̃uticōri, ĩna rāca baquĩ Pedro. Ito bajiro ĩ yi ñaroca Jerusalén gāna Santiago ĩ cōana ti ucur̃ã ejacã ĩna cuni. “Judio masa meje ñarã rāca babitir̃aja mani. Ito yicōri Diore mani c̃adi āmoja, wiro tar̃ujar̃aji mani”, yi t̃añoarã ñacã ĩna. ĩna ejaja ticōri, g̃uiquĩ Pedro. “Yure tudir̃ã yir̃aji”, yiroc̃u judio masa meje ñarã rāca tud̃i babitiquĩ Pedro ĩja. ¹³ G̃ajerã judio masa ñarã, Pedro ĩ g̃üja ticōri, ĩre bajiroti judio masa meje ñarã rāca juaji babiticã ĩna cuni. Ito bajiro ĩna yija tuocōri, “ĩnare bajiroti yir̃aja yure cuni”, yi t̃añoaquĩ Bernabé. ¹⁴ “Jesure riti mani t̃wor̃unur̃aja manire masog̃u yiguĩji Dios”, yi t̃añoa masibojar̃ati, bucur̃ã rotirisejuare r̃uc̃ub̃uor̃ã bajiro yicã ĩna. Ito bajiro ĩna yija ticōri, g̃ajerã Jesure t̃wor̃unur̃ã ĩna tiro riojo Pedrore tudic̃u yu. Ado bajiro ĩre tudic̃u yu: “Judio mas̃u ñabog̃uti, Jesure m̃a t̃wor̃unur̃aja bero, mani bucur̃ã ĩna yisotirere jidic̃ayija m̃a. Ito bajiro m̃a yijama queno t̃añoayija m̃a maji. Ito bajibojarocati m̃ucana adoc̃ata bucur̃ã ĩna yisotire gayere r̃uc̃ub̃uog̃u bajiro ya m̃a. Ito yicōri judio masa mejere cuni rotiboja m̃a. ‘Bucur̃ã masa yisotire bajiro yiya m̃ua cuni’, yiroc̃u ito bajiro ĩnare rotiboja m̃a. Ito bajiro yibitir̃aja m̃are”, yi gotic̃u yu Pedrore. Gaje ado bajiro ĩre gotic̃u yu:

Jesucristore mani t̃wor̃unur̃aja ticōri, mani jeyarore masog̃u yiguĩji Dios, yire gaye

¹⁵ “Mani j̃uarã judio masa rujeana ña mani. G̃ajerã masa, mani bucur̃ã rotire gayere ñeñaro aja tud̃iama ĩna. ĩna robo ñeñaro yir̃ã meje ña mañiama. ¹⁶ Ito bajibojarocati, Moisés ñayoru rotire ñaroc̃oti mani c̃adija cuni, ‘Queno yir̃ã ñama. Seti ma ĩnare’, yibiquĩji Dios manire. Jesucristore riti mani t̃wor̃unur̃ajama, ‘Queno yir̃ã ñama ĩna’, yig̃u yiguĩji Dios manire. Itire masicōri Dios manire ĩ boca āmitoni Jesucristore riti t̃wor̃unur̃aja mani. ‘Jeyaro bucur̃ã rotirise mani c̃adi ñabojarocati, Jesure mani t̃wor̃unur̃abeja, manire boca āmibiquĩji Dios’, yi t̃añoa mani. No bucur̃ã rotire riti c̃adig̃ure, ‘Queno yig̃u ñami ĩ’, yibiquĩji Dios. Ito yicōri ĩre boca āmibiquĩji Dios”, yi gotic̃u yu Pedrore.

¹⁷ “Mani Jesure riti t̃wor̃unur̃aja, manire boca āmīg̃u yiguĩji Dios”, mani yija tuocōri, “Ñeñaro ya m̃ua”, yir̃ã yir̃aji mani masa. “Mani bucur̃ã rotire gayere m̃ua c̃adibeja, gaje masa ñeñaro ĩna yiro bajiro ya m̃ua cuni”, yir̃ã yir̃aji mani masa. Ado bajiro m̃are señiia āmoja yu. ¿Mani ñeñaro yiroca, yig̃u yiguĩjida

Cristo? “Yibiquĩji”, yi tuoĩa yuama. Īre riti mani tuorũnũja, Dios rotirisere mani cudiroca yigu yiguĩji Jesucristo. ¹⁸ Ado robojua baja. “Jesure riti mani tuorũnũja, manire masogũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩa yu. Ito bajibojarocati, iti ocare jidicãcõri, “Mani bucurã ĩna rotire gayere mani rãcũbuoja, manire masogũ yiguĩji Dios”, yu yi gotija, ñeñaro yiborũja yu. ¹⁹ Iti rumũju ado bajiro tuoĩabojacu yu maji. “Mani bucurã ĩna rotirisere ñarocõti mani cadija, yure boca amigũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩabojacu yu maji. Ito bajiro tuoĩabojaguti, ñarocõti cadi jeo masibiticu yu. Adocãta, “Jesure riti yu tuorũnũja, yure boca amigũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩa yu ĩja. ²⁰ Adi rumariama Jesucristo, ĩti ñami yu ĩju ĩja. Ito bajiri ĩ amorise yu yi ñatoni yure gotiami ĩ. Adocãta yu amoru bajiro meje yu yu. Jesucristo, Dios Macu yure ti maicõri, yu ñeñaro yirise waja, waja yirocu yure goda ĩsiĩi ĩ. Ito bajiri adi rumari ĩre tuorũnũgũ ñari, ĩ amoru bajiro riti yi ñasotia yu ĩja. ²¹ “Rocati masare yari ĩ Macure cõabojani Dios”, yi tuoĩagũ meje ña yuama. “Rẽtoro ñasarise ña iti”, yi tuoĩagũ ña yu. Bucurã ĩna rotirise mani cadije waja Dios ĩ masoja, Cristo goda ĩsibitiboru manire.

3

Diore tuorũnũre meje ña bucurã ĩna rotire gaye

¹ Tuoya Galacia gãna mua. Jesucristore jidicãcõri gaje ocajua tuorũnũrã ñari queno tuoĩamena ña mua ĩja. ¿Ñĩmu ruore oca goticati muare? Yu goroama muare gotibiticu yu. Iti rumũju mua rãca ñagũ, yucutẽojũ Jesucristo godare gaye oca muare queno goticu yu. Iti oca tuocõri queno rãcũbuocu mua maji. Ito bajibojarocati ruore oca riasori masare tuorũnũcõri, Jesucristore jidicã amoa mua. Ito bajiro mua yija, queno tuoĩamena ña mua. ² Coji gaye muare senĩa amoa yu: ¿Moisẽs ñayoru ĩ rotire gaye mua cadija ticõri, Espĩritu Santo quedi sãjacati muare? Ito bajirojua meje baja. Jesucristo oca tuocõri, ĩre mua tuorũnũja bero, muare quedi sãjañi Espĩritu Santo. ³ ¿No bajiati, mua tuoĩarise jedicoati muare? Iti rumũju Jesucristore mua tuorũnũja ticõri, mua ya usiju quedi sãjañi Espĩritu Santo. Ito bajibojarocati, “Bucurã rotire gaye mani tuorũnũja ticõri, manire masogũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩaboju mua adi rumari. Itire tuoĩabesa mua. ⁴ ¿Muare rẽtagore ñajediroti acabojocati mua? Ito yicõri, ¿Mua tũbujare gaye cuni acabojocati mua? “Itire acabojamenaji ĩna”, yi tuoĩa yu muare. Itire tũdi tuoĩacõri queno tuoĩarã yirãji mua mucana. ⁵ Espĩritu Santo queo sãñi Dios muare. Ito yicõri jaje tiyamani, mua tiro riojo ioñi Dios. Judio masa bucurã ĩna rotire gaye mua tuorũnũjare ¿ito bajiro yicati Dios? Ito bajiro meje baja. Jesucristo oca mua tuorũnũjare, ito bajiro yĩni Dios.

⁶ Abraham ñayorare tuoĩate mua. Īama Dios busirisere tuorũnũyiju. Ito bajiro ĩ yija ticõri, “Queno yigu ñami Abraham”, yiyiju Dios. ⁷ Iti ocare tuocõri, ado bajiro yi tuoĩa mani: “Mani Abraham ñayoru bajiro Dios tuorũnũrã ñari, ĩ janerãbatia robo bajirã ña mani ĩja”, yi tuoĩa mani. ⁸ Jane mejeju iti gaye gotisũoyiju Dios ĩ oca tutina. Ito yicõri judio masa meje ñarã Diore ĩna rãcũbuoroti gaye gotisũoyiju Dios. “Judio masa mejere cuni masogũ yiguĩji Dios”, yirocu ado bajiro yiyiju Dios Abrahamre: “No gãji mu robo bajiro yure ĩ tuorũnũja ticõri, ñeñaro ĩ yirisere acabojogu yiguĩji Dios”, yiyiju Dios Abraham ñayorare. ⁹ Diore queno tuorũnũyiju Abraham. Ito bajiri ĩre queno yiyiju Dios. Adi rumari cuni, no Jesucristore tuorũnũgũre queno yigu yiguĩji Dios.

¹⁰ “Moisẽs ñayoru ĩ rotirisere yu cadi jeoja ticõri, yure masogũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩabojagure, seti ña ĩre maji. Ito bajiri ĩre masobiquĩji Dios. Ito yicõri ĩre waja senigũ yiguĩji Dios. Ado bajiro yi ucañi Moisẽs ñayoru: “No adi papera

tuti rotirisere cadi jeobicare, seti ña ñre maji. Ito bajiri ñre waja senigũ yiguĩji Dios”, yi ucañi Moisés ñayoru. ¹¹ Iti oca tuocõri, “Judio masa bucarã rotire gaye cadi jeo masibea mani. Ito bajiri, ‘Queno cadi jeorã ña mua’, yibiquĩji Dios manire. Sīgũ ñarocõti cadi jeogu maquĩji”, yi tuoña masia mani. Ado bajiro yi gotia Dios oca tuti: “No Diore tuorũnugũre, ‘Queno yigu ña mu’, yigu yiguĩji Dios ñre. Ito yicõri ĩ catitĩñaroca yigu yiguĩji Dios”, yi gotia Dios oca tuti. ¹² Ito bajibojarocati, “Bucarã rotire gaye yu cadi jeoja, yure seti manoja”, yirã, Diore tuorũnarã meje ñama ñaõna. Diore tuorũnure meje ña bucarã rotire gaye mani tuorũnũja. Ado bajiro yi ucañi Moisés ñayoru: “No adi tuti rotirise cadi jeoguti, seti manicõri Dios rãca queno ñagũ yiguĩji ĩ”, yi ucañi Moisés ñayoru.

¹³ Ito bajibojarocati ñarocõti bucarã rotire gaye cadi jeo masibea mani. Ito bajiri seti jaje ña manire. Ito yicõri jairo ñeñaro yirise waja, waja ruyurioa mani. Itire masicõri, mani ñeñaro yirise waja, waja yi isirocu goda ĩsiñi Cristo. Ado bajiro yi gotia Dios oca: “Yucũguju sīgũre ña sia yoja, seti cutigũ ñaguĩji iocũ”, yi gotia Dios oca tuti. Mani ñeñaro yirise waja, manire waja yi isirocu yucutẽojũ goda ĩsiñi Cristo. ¹⁴ Jane mejeju ado bajiro goticãiyũ Dios Abraham ñayoru: “No mare bajiro yure tuorũnarãre, queno yigu yigũja yu”, yiyijũ Dios Abraham ñayoru. Judio masa mani ñaja, judio masa meje mani ñaja cuni, Jesucristore mani tuorũnũja manire masogũ yiguĩji Dios. Ito yicõri ĩ goticato bajiroti Espiritu Santo queo sãgũ yiguĩji Dios manire.

Ado bajiro yicũja yu, Dios ĩ yire gaye

¹⁵ Queno tuoya yu ñarã mua. Goti masiore ocana muare gotigũ ya yu. “Ĭ yiro robo yibisĩ ĩ”, gãjerã yibe yirona, “Ado bajiro yicũja yu”, yi ucasotia mani. Ito bajiro mani yi ucajare, “Meje ĩ yiro bajiro yibisĩ ĩ”, yi masimenaji gãjerã. Mani ucacãre ñajare, busi remo masimenaji ña ĩja. ¹⁶ Jane mejeju cuni, “Ado bajiro yicũja yu”, Abrahamre Dios ĩ yija, ucare ña iti cuni. Ado bajiro Abraham ñayoru goticãñi Dios: “Sīgũ mu janamina suoriti masa jeyarore queno yigu yigũja yu”, yiñi Dios Abraham ñayoru. “Mu janerãbatiana suoriti masa jeyarore queno yigu yigũja yu”, yibisĩ Dios. “Sīgũ mu janamina suoriti”, ĩ yija, “Jesucristona suoriti”, yireoni ña iti. ¹⁷ Mua queno tuo masitoni muare goti rẽtobugũ ya yu. Ado bajiro goticãñi Dios Abrahamre. “No mu robo yure tuorũnugũre, ñre masogũ yigũja yu”, yi goticãñi Dios ñre. Ito yija cuatrocientos treinta rodori bero ĩ rotirise Moisésna cũyijũ Dios, judio masa ña cadijaro yirocu. Ito bajiro yigu, “Jane mejeju Abrahamre yu gotiyocatire jidicãcõri gaje wasoagu ya yu”, yirocu meje yiyijũ Dios itire. Ito bajiri, “Abrahamre ĩ gotiyorere jidicãcõñi Dios”, yi tuoñabea mani. ¹⁸ Moisés rotirise mani cadi jeore waja meje manire masogũ yiguĩji Dios. Ñarocõti Moisés rotirise cadi jeo masibea mani. ĩ rotirise mani cadire wajana suoriti manire Dios ĩ masoja, Abraham ñayoru Dios ĩ goticãre rocati bajiro ñaboroja iti. “Yure mu tuorũnũja, mare queno yicũja yu”, yicãñi Dios Abrahamre. Ito bajiri Abraham ñayoru robo bajiro Diore mani tuorũnũja manire masogũ yiguĩji ĩ.

¹⁹ Ito bajicõri, ¿no yija ĩ rotirisere cũyijari Dios manire? Ado robojũa bajia. “Dios rotirisere cadi jeo masibea yu. Ñeñaro yi jaigũ ña yu”, mani yitonĩ ĩ rotirisere cũñi Dios manire. Ito bajiri, “Sīgũ mu janamina suoriti masare masogũ yigũja yu”, Abrahamre yiru ĩ ejaroto riojũ ĩ rotire ñacãiyũ manire. Dios ĩmasiti, Moisésre gotibisijũ ĩ rotirise. ĩ ñaro gãna ángel mesare Moisésre goti rotiyijũ Dios. ña gotija tuocõri, judio masajũare gotiyijũ Moisés mucana. ²⁰ “Sīgũ mu janamina suoriti masare masogũ yigũja yu”, Dios ĩ yija, ĩmasiti

Abrahamre gotiyijũ. Iti gayereama ángel mesare goti rotibisijũ Dios. Ímasiti Abraham ñayorure gotiyijũ Dios.

“Ñeñaro yigũ ña yũ”, mani yi tuoĩatoni, i rotirise manire cũi Dios, yire gaye

²¹ ¿Moisésre i rotire gaye i cũroca Abrahamre i goticãrere jidicãyijari Dios? Meje i goticãrere jidicãbisijũ Dios. Ado robojua bajia. Catitiñare gaye mani bujatonĩ meje i rotirise cũijũ Dios. I rotirisere cũi jeo masibea mani. Ito bajiri, “Cũi jeorã ña mũa. Queno yirã ña mũa”, yibiquĩjĩ Dios manire. I rotirise mani cũi jeoja ticõri, “Queno yirã ña mũa”, yiboguĩjĩ gajea. ²² Ito bajibojarocati cũi jeo masibea mani. Dios oca tuti gotiadio bajiroti bajia iti. “Masa jeyaro ñeñaro yama ña. Sigũ rayabeto seti catirã ñama ña”, yĩ gotia Dios oca. I rotirise cũi jeo masibea mani. Ito bajibojarocati jane mejejũ Abrahamre Dios i goticãrena suoriti manire maso masiguĩjĩ Dios. Jesucristore mani tuorũnũja ticõri, manire masogũ yiguĩjĩ Dios, i goticãdo bajiroti.

²³ Iti rũa, “Jesucristore yũ tuorũnũja ticõri, yũre masogũ yiguĩjĩ Dios”, yĩ masibiticũ mani maji. Itire mani masiroto riojua, “Dios i rotirise riti ña mani cũidiroti”, yĩ tuoĩacũ mani maji. Ito bajibojarocati Dios i rotirise cũi ãmobarãti, cũi jeo masibiticũ mani. ²⁴ Jesucristo ejaroto riojua Dios i rotirisere riasoticũ mani. Itire riasoticõri, “Ñeñaro yigũ ña yũ. No bajiro ñeñaro yũ yirise jidicã masibea yũ”, yĩ tuoĩacũ mani maji. Ito bajiro tuoĩacũ mani maji Jesucristo i ejaroto riojua. Adi rũariama, “Jesucristore yũ tuorũnũja, yũre masogũ yiguĩjĩ Dios. Ito bajiri i rãca queno wanũ catitiñagũ yigũja yũ”, yĩ tuoĩa mani ija. ²⁵ Adi rũariama Jesucristore riti tuorũnũja manire. Ito bajiri, “Judio masa bucũrã rotire gaye yũ cũi jeoja, yũre masogũ yiguĩjĩ Dios”, yĩ tuoĩabitirũja manire ija.

²⁶ Tuoya mũa. Jesucristore tuorũnũrã ñacõri adocãta Dios rĩa ña mũa cũi ija. ²⁷ Jesucristore tuorũnũcõri, idé gu rotiyija mũa cũi. Ito bajiro mũa yija ticõri, Jesucristo queno i yĩ ñado bajiro mũa queno yĩ ñaroca yami Dios mũare.

²⁸ Sigũ robo bajiro ti maiguĩjĩ Dios manire. Sigũre bajiro tuoĩacõri Jesucristore tuorũnũja mani. Ito bajiro mani yija ticõri, itina suoriti manire masoñĩ Dios. Co masa bajiroti masoñĩ Dios manire. Tite mũa, jeyaro ña mani. Judio masa, judio masa meje cũi ña mani. Moa ñsiri masa, moa ñsiri masa meje cũi ña mani. Romia, ãmũa cũi ña mani. Jeyaro mani masa wũsabojarocati Jesucristore mani tuorũnũja ticõri, co masa bajiroti masoñĩ Dios manire.

²⁹ Ito yicõri, judio masa meje ñabobarãti, Jesucristore mũa tuorũnũja Dios ñarã ña mũa cũi ija. Ito bajiri i ñarã mũa ñaja, yũ bajiroti, Abraham ñayorũ janerãbatia ña mũa cũi ija. Ito bajiri, “Mũ janerãbatiare queno yigũ yigũja yũ”, Dios Abrahamre i goticãdo bajiroti mũare cũi queno yigũ yiguĩjĩ Dios ija.

4

¹ Mũcana gaje mũare goti remoa yũ. Coriarã ado bajiro yama ña macũ ñasũogure: “Macũ, mũ jai tujaroca jeyaro yũ rãcorise mũ yeti ñaro yiroja”, yama coriarã, ña macũ ñasũogure. Macũacã ñagũ, jai tujabici i jacũ ye gajeonire rãco masibiquĩjĩ maji. Ito bajiri ija rãcorocũ ñabogagũti, i rãcoroto riojua i jacũre moa ñsiri masũ bajiro bajiami i maji. ² Macũacã i ñaroca i jacũre moa ñsiri masa ñre coderã yirãji. Ito yicõri ija i rãcorotire cũi coderã yirãji ña. “Yũ macũ i jai tujaroca jeyaro yũ rãcorise ñre ñsima”, jacũ i yiri rũa ejaroca ñre ñsirã yirãji ña. Ito bajiri moa ñsiri masũ bajiro meje bajigũ yiguĩjĩ ija. ³ Mani cũi Jesucristore mani tuorũnũroto riojua i to bajiroti bajibojacũ maji. “Bucũrã rotire yũ cũi jeobeja quenabeto tũbũjagũ yigũja yũ”, yĩ tuoĩabojacũ mani. Ito bajiri Cristore masibiticõri rũaũre moa ñsirã

bajiro bajirã ñacu mani maji. ⁴ Ito bajiro mani bajibojarocati, “Masare yiarĩ yu Macure cõagũ yigũja yu”, Dios i yiri rumũ ejayija ija. Ito bajiri Dios Macu ñabojaguti, romiona rujeaũ Jesucristo. Ito yicõri judio masu rujeaũ i. ⁵ “Bucurã masa ñna rotire gaye yu cudibeja, quenabeto tõbujagu yigũja yu”, yi gua masa tõiabojarocati, manire yiarĩ i Macure cõaũ Dios. I rĩa mani ñatoni manire masorocu i Macure cõaũ Dios.

⁶ Ito bajiri Jesucristore mani tũorũnũja, Dios rĩa ña mani ija. I rĩa mani ñajare i Macu Jesucristona suoriti, manire Espĩritu Santo queo sãũ Dios. Ito bajiri, “Cũna, yu Jacu”, ya mani Diore. ⁷ Diore tũorũnũcõri, “Bucurã rotire gaye yu cudibeja, quenabeto tõbujagu yigũja yu”, yi tõiabea mani ija. Dios rĩa ña mani ija. Ito bajiri, Abraham ñayorare, Dios i gotiado bajiroti manire masocõri, manire queno yigũ yigũji Dios.

Jesure masirãre Pablo i tõiã oca jaire gaye

⁸ Tũoya mua. Iti rumũju Diore masibisija mua. Diore masibiticõri, bucunã masare rucuboyija mua. Dios meje ñna ñabojarocati bucunã ñayonanare rucuboboyija mua. “Ñna rotirise mani cudibeja, quenabeto tõbujarã yirãji mani”, yi tõiã gũyija mua maji. ⁹ Adi rumũriama Diore masirã ña mua cunĩ ija. Ito bajijare Dios imasiti muare ti masiami ija. Diore tũorũnũcõri bucunã rotire gaye jidicacu mua. Ito bajibojarocati yu tõiã, bucunã ñna rotire gaye rucuboyija mua mucana. “Bucunã rotire gaye mani cudibeja, quenabeto tõbujarã yirãji mani”, ¿yi tõiã gũĩ ãmoati mua mucana? ¹⁰ Ado bajiro tõiabojarãji mua mucana: “Judio masa ñna rotirere mani rucuboja, manire masogũ yigũji Dios”, yi tõiabojarãji mua. Ito bajiro tõiabojacõri, “Adi rumũ rucubora rumũ ña, adocõ ñami gagũ i tũjaroca adocõ jue iti tũjaroca, ito yicõri adocõ cuma iti tũjaroca rucuboroti ña”, yi tõiabojarãji mua. ¹¹ “Muare riasobojacu yu”, yiadoti baja yare ija. Ito bajiro mua bajija tũocõri, bojori baja yu.

¹² Yu mairã, muare queno gotia ãmoa yu. Jesucristore tũorũnũcõri, gua judio masa bucunã tõiãre gaye jidicacu yu. Yu robo yiya mua cunĩ. Jesucristore riti tũorũnũña mua. Ito yicõri bucunã tõiãre gaye jidicãña mua. Iti rumũju ito bajiro muare yu riasoja, queno yare boca ãmicu mua maji. ¹³ Mua masia, cajero Jesucristo oca muare yu riasoja cõ ñacu yu. ¹⁴ Cõgũ, yu ñabojarocati, yare ti tebiticu mua. “Cõgũ wadiami”, yibojarãti, queno yare boca ãmicu mua. Ado bajiro yicu mua. Dios ñaro gagũ ángelre boca ãmirã robo bajiro, queno yare boca ãmicu mua. Ito yicõri Jesucristore boca ãmirã robo bajiro queno yare boca ãmicu mua. ¹⁵ Mua tũju yu ñaroca queno wanũ quenacu mani maji. “Queno wanũmenaji ña”, yi tõiã yu muare. Iti rumũju yare ti maicõri, queno yare ejabũ ãmocũ mua maji. “Mua ya cajea mua rua masija, yare isibocu mua”, yi tõiã yu muare. ¹⁶ Oca quenarise riti riojo muare goticu yu. Iti yu gotijare ¿yare ti teati mua ija?

¹⁷ Judio masa rotire gaye oca muare riasoana, muare queno yi ãmorã meje ñarã yirãji ñna. Muare queno yirona meje baba cutirãji ñna. Ito bajiro muare rũorãji ñna, yare mua jidicãtoni. Ito yicõri ñnare riti mua tũorũnũre ãmorãji ñna. ¹⁸ Riti, muare queno yi ãmorã ñna ñajama, muare baba cutirona wanũre oca rãca ñna busija, quena ñaroja. Ito bajirojua yirũja ñnare. Mua tũju yu ñaja, mua tũju meje yu ñaja cunĩ, ito bajiro riti yirũja ñnare. ¹⁹ Yu mairã, yu rĩa robo bajirã ña mua. Muare bũto tõiã ña yu. Romia ñna rucoroto riojua bũto tõiã bũjatomenaji ñna. Ito bajiroti muare tõiãcõri, bũjato baja yu cunĩ. Gaje mua tõiãshore jidicãcõri, Jesucristore riti mua tũorũnũroto riojua, muare tõiã ñagũ yigũja yu. ²⁰ Mua tũju oca quenorocu mua rãca ña ãmboja yu. Muare

buto tuoſa usirioa yu. Ito bajibojarocati sōju ñacōri ñe gaje muare goti ejabua masibea yu ſja.

Sara, Agar ſna bajire gaye

²¹ Tuoſa yu ñarā mua. “Moisés ñayoru ſ rotire mani cadija, manire masogū yiguſi Dios”, yi tuoſabojarāji mua. ſ rotiyorere queno tuo masibea mua. ²² Ado bajiro yi ucare ña: “ſmua jūarā rſa cutiyijū Abraham ñayoru. ſ manojore moa ſsiri maso, Agar wame cutigo, ſīgū macu cutiyijo iso. ſ manjo ſnasago cuni ſīgū macu cutiyijo iso”, yi ucare ña iti gaye. ²³ Romia gājerā ſna macu rucoro bajiroti macu cutiyijo Agar cuni. Sara bucojuma, Dios ſ gotiado bajiroti, rſa mani waro ñabojagoti, ſīgū macu cutiyijo iso cuni ſja. ²⁴⁻²⁵ Iti oca muare goticōri, iti oca gayere queno muare goti masio āmoa yu. Ado bajiro baja iti oca. ſna romia jūarāre rētare gaye tuoſacōri, juaſi Dios ſ goticāre gaye cuni tuoſarā yirāji mani. Arabia sitaju, Sinaſ wame cutiricu gūtagū joeju Moisés ſ rotiroſire ſsiyiju Dios. Iti gūtagū judo gago ñayijo Agar ñayoru. Gājerāre moa ſsiri maso ñayijo iso. Iso janerābatia cuni gājerāre moa ſsiri masa riti ñayjarā ſna. Noa, “Moisés ſ rotirere mani cadi jeoja, manire masogū yiguſi Dios”, yi tuoſarā ſna ñama Agar janerābatia ñayoana robo bajiro tuoſarā. Rūmūare moa ſsiri masa bajiro bajiamā ſna. Ito bajiro bajibojama yu ñarā judio masa. Moisés rotirisere cadi āmbojarāti, cadi jeo masibeama ſna. Ito bajiri Diore tuorūnumena ñari, Agar janerābatia ñayoana robo bajirā ñama, yu ñarā Jerusaleſ gāna. ²⁶ Maniamā Sara janerābatia ñayoana robo bajirā ña mani. Gājerāre moa ſsiri maso meje ñayoyijo Sara. Jesucristore tuorūnacōri, rūmūare moa ſsirā meje ñarāji mani ſja. “Judio masa bucarā rotire gaye yu cadi jeobeja, yure masobiquiſi Dios”, yi tuoſa gūirā meje ña mani ſja. “Jesucristore yu tuorūnaja, yure masogū yiguſi Dios”, yi tuoſa wanurā ña maniamā ſja. ²⁷ Sarare tuoſa yugu ado bajiro ucaſi Diore goti ſsiri masu:

Rſa mani waro tuoſa mu. Rſa maco ñabojagoti, queno wanu quenaſa mu. Junirise tuoſabiticōri, wanu quenaſa mu. Jājarā mu janerābatia cutiroca yiguſi yigūja yu. Mure moa ſsiri maso rētarō janerābatia cutigo yigoja mu, yiyiju Dios ſ oca tutina.

²⁸ Yu ñarā, Dios ſ gotiado bajiroti macu cutiyijo Sara, Abraham manjo. Isaac wame cutigu ñayiju iso macu. Mani cuni Jesucristore tuorūnacōri, Dios rſa ña mani ſja. Abrahamre Dios ſ gotiado bajiroti ſ rſa ña mani cuni ſja.

²⁹ “Espiritu Santana suoriti macu cutigo yigōji Sara”, Dios ſ gotiado bajiroti Isaac wame cutigu macu cutiyijo iso. Isore moa ſsiri maso macu buto ti tudiyiju Isaacre. Adi rūmuri ito bajiroti baja manire cuni. Jesucristore mani tuorūnaja ticōri, manire ti tudirā yirāji Moisés rotiyore rucuborā.

³⁰ Abrahamre Dios ſ busiyore gotia Dios oca tuti. Abrahamre ado bajiro yiyiju Dios: “Mu manojore moa ſsiri masona mu macu cutiru mu ya gajeonire rucobicu yiguſi ſ. Mu manojona mu macu cutirujua ſ ñagū yiguſi mu ya gajeoni rucorocū. Ito bajiri mu manojore moa ſsiri maso, iso macure cuni bucōaſa mu”, yi gotiyiju Dios Abrahamre. ³¹ Yu ñarā, moa ſsiri maso janerābatia meje ña mani. “Judio masa bucarā rotire gaye yu cadi jeobeja, yure masobiquiſi Dios”, yi tuoſa gūirā meje ña mani ſja. “Jesucristore yu tuorūnaja, yure masogū yiguſi Dios”, yi tuoſa masirā ña mani ſja. Ito bajiri Sara ñayoru janerābatia robo bajirā ña mani cuni.

¹ Iti rumaju rãmure moa İsiri masare bajiro mani bajibojarocati, manire masoñi Cristo. İre mani tuorũnaja ticõri, manire masoñi i. Ito bajiri buto busa ire tuorũnuraja manire. Ito yicõri, “Bucurã ina rotire gaye yu cudi jeobeja, yure masobiquiji Dios”, yi tuoia gũibitiraja manire. Ito bajiro mani tuoıabojaja, mucana rãmure moa İsiri masa bajiro bajirã ñarã yirãji mani.

² Tuoya mua. Muare ado bajiro gotisagu ya yu: “Bucurã rotiro bajiro, wiro yu ta rotija, yure masogũ yiguıji Dios”, ¿yi tuoıati mua? Ito bajiro mua tuoıabojaja muare maso masibiquiji Cristo. ³ Mucana muare goti quenogũ ya yu. No, “Bucurã rotiro bajiro wiro yu ta rotija, yure masogũ yiguıji Dios”, yi tuoıagũ, ñarocõti rotirise gaye cudi jeorujami İocu. Ito bajibojarocati ñimujua cudi jeogu maquıji. ⁴ “Yu ñeñaro yirise waja, waja yirocu judio masa bucurã rotire gaye cudicuja yu”, yi tuoıabojarãji coriarã. Ito bajiro tuoıarã, Jesucristore jidicãcõri ire tuorũnurã meje ñama İnaõna. Ito yicõri Dios İnare masorocu, i queno yi amobojarisere boca amimenaji İna. ⁵ Espiritu Santo i ejabuarisena Jesucristore tuorũnua maniamu. Ito bajiro Jesucristore mani tuorũnaja ticõri, “Queno yirã ña mua”, yigu yiguıji Dios manire. Ito bajiro i yija, “Manire masogũ yiguıji Dios”, yi tuoıa mani İja. ⁶ Wiro mani taja, mani tabeja cuni ñasarise meje ña iti. İtina suori meje manire masogũ yiguıji Dios. Cristore mani tuorũnaja, ito yicõri gãjerãre mani ti maija, iti ña ñasarise. Ito bajiro mani yija ticõri, manire masogũ yiguıji Dios.

⁷ Jesucristore tuorũnũsõcõri, i amoro bajiroti queno cudi yija mua maji. Adi rumariama İja, i oca ñasarisere queno cudibea mua. ¿Nimu Jesucristo ocare mua jidicãroca yicati muare? ⁸ “Dios meje i ocare İna jidicãroca yiñi”, ya yu muare. Dioti ñami manire besecõri Jesucristo ocare mani tuorũnũroca yiru. ⁹ Naju wadarise uco gayere tuoıate mua. Naju cujare jabeto uco mani wujo, queno wusa quenaroja. Ito bajiroti baja ruore oca cuni. Ruore ocare tuorũnũcõri, jãjarã itire tuorũnurã yirãji. Ito bajiri ruore ocare tuorũnũcõri jãjarã busa cudi warã yirãji masa. ¹⁰ “Gãjerã muare ruore oca İna gotija, İnare mua tuorũnũme yirocu, muare ejabuagu yiguıji Cristo. Ito bajiri i oca muare yu riasorisere jidicãmenaji İna”, yi tuoıa yu muare. “No muare ruore oca gotirãre waja senigũ yiguıji Dios İnare”, yi tuoıa yu.

¹¹ Ado bajiro ruorãji İna muare: “Dios rãca queno mani ña amoja, judio masa İna rotiado bajiro wiro taruja mani”, yami Pablo manire, yi goti ruorãji İna muare. Ito bajiro masare riasobea yu. Ito bajiro yu riasoja, yure ti tudibitiboana judio masa. Yuama ado bajirojua riasoa: “Mani ñeñaro yirise waja, waja yigu yucutẽoju godaıi Cristo. İre mani tuorũnaja ticõri, manire masogũ yiguıji Dios”, yi riasoa yuama. Ito bajiro yu riasoja ticõri, yure ti tudiamu judio masa. ¹² Muare ruore oca gotirã, buoro usirioro muare wiro ta rotirãji İna. Yu tuoıaja, İnamasiti rutaja quenaboyija yureama. Ito yicõri, “Gajeroju İna waja, quena ñaboroja”, yi tuoıa yu.

¹³ Yu ñarã, muare besefi Dios, i ñarã mua ñatoni. Judio masa bucurã rotire gaye muare cudi rotibisiyi Dios. İ rotibitibojarocati, “Yu ya rujũ iti tuoıaro bajiro yicuja yu”, yi tuoıabitiraja muare. Ado bajirojua mua yi ñaja quena. Gãjerãre ti maicõri İnare ejabuaya mua. ¹⁴ Jaje rotire gaye ñabojarocati coji gayeti ña buto busa ñasarise. Ado bajiro baja iti. “Mu ya rujare mu ti mairo bajiroti mu ñarãre cuni ti maiña”, yi gotia iti. Disejua gaje Dios i rotirise rẽtõcũrise manojua. ¹⁵ Mui ñarãre mua ti tudija, ito yicõri İnare mua oca menija, queno İna rãca ña masimenaji mua. Ito bajiri ruore oca riasorãre tuorũnũbesa. Mui ñarã rãca queno mua ña masitoni queno tuoıaıa.

Espíritu Santo ĩ ămoro bajiro mani cadija quena, yire gaye

¹⁶ Ado bajiro gotia yu muare. Manire Espiritu Santo ĩ rotiro bajiroti mani cadija quena. Ito bajiro mani yija, manimasiti mani ya ruju ăneňaro iti tuoľaro bajiro yimenaji mani. ¹⁷ Mani ya rujuňa ăneňaro mani yi ămorise ito yicđri Espiritu Santo ĩ tuoľarise răca corocđ meje ănaraja iti. Mani ya rujuňa buto ăneňaro yi ămoa mani. Ito bajibojarocati mani queno yire ămoguľi Espiritu Santo. Espiritu Santo ĩ ămoro bajiro mani yija, mani ya ruju ăneňaro yire gaye yimenaji mani ľja. Ito bajiri mani queno yijaro yirocu, manire ejabuaga yiguľi ĩ. ¹⁸ Espiritu Santo ĩ ămoro bajiro mani yi ăňaja, “Judio masa bucară rotire gaye mani cadija manire masogă yiguľi Dios”, yi tuoľamenaji mani.

¹⁹ “Ito bajiro ăneňaro yama ľna ăneňaro tuoľaro bajiro yiră”, yi ti masiră yirăji mani. Ado bajiro yirăji ľna. Tite. Manoj o cutiră ăbojarăti, găji manojore ajerăji ľna. Romia cani ito bajiroti yirăji. Manuju cutiră ăbojarăti, gaje o manujore ajarăji ľna. Jaje ăneňarise tuoľarăji ľna. Ito bajiri jeyaro ăneňaro ľna yi ămorise yisotirăji ľna. ²⁰ Ito bajicđri ľna meni rujeoanareama rucuborăji ľna. Găjerăre rojarăji ľna. Găjerăre terăji ľna. Gămeri tudirăji ľna. Ito yicđri găjerăre ti tudirăji ľna. Junisinirăji ľna. ľna ămoro bajiro riti yirăji ľna. Sġgure bajiro tuoľa ămomenaji ľna. Rocati oca rujeocđri, găjeră ľna ăna masibeto yirăji ľna. ²¹ Găjeră ya gajeonire ti uorăji ľna. Găjerăre sľarăji ľna. Idire idicđri mecurăji ľna. Mecucđri rocati yirăji ľna. Ito yicđri jeyaro ăneňarise yirăji ľna. Iti ramuju muare yu goticato bajiro muare gotisagu ya yu. No ito bajiro ăneňaro yi uyagu, ũmacăju Dios ĩ rotiroju ejabicu yiguľi ĩ.

²² Espiritu Santo ĩ ămoro bajiro mani yija, ăneňarise yi uyamenaji mani. Ado bajiroju yirăji mani. Găjerăre ti mairăji mani. Diore tuoľacđri queno wanu quenarăji mani. Ito yicđri mani ya uśi queno ănaraja manire. Găjeră manire ăneňaro ľna yibojarocati ľnare tudimenaji mani. ľnare queno yirăji mani. Ito yicđri Dios ĩ ămoro bajiroti yirăji mani. “Ado bajiro yicăja yu”, mani yicăre ăňare ito bajiroti yirăji mani ľja. ²³ “Găjeră rġtoro queno yigu ăna yu”, yi tuoľamenaji mani. Ito yicđri mani ya ruju ăneňaro yi ămorisere yimenaji mani. Ito bajiro yirăji mani, Espiritu Santo ĩ ămoro bajiro mani tuoľaja. Ito bajiro mani yija ticđri, “Rotirisere cadiřa meje ăna muă”, yimenaji găjeră manire. ²⁴ Jesucristo ănară ăňari ado bajiro yi tuoľarăji mani. “Yu ăneňaro yirise waja, waja yigu godaňi Cristo. Ito bajiri yu ya ruju ăneňaro yi ămorisere jidicăcuja yu. Ito bajiri ĩ ejabuajare, mucana ăneňarisere yi uyabicăja yu”, yi tuoľarăji mani. ²⁵ Catitġňare mani bujatonġ, Jesucristore mani tuorănuroca yiľni Espiritu Santo. Ito bajiri ĩ ămoro bajiro yirăja manire.

²⁶ “Găjeră rġtoro masġă ăna yu”, yibitirăja manire. Ito bajiro mani yibeja, manire ti tudimenaji găjeră. Ito yicđri mani răca junisinimenaji ľna.

6

Gămeri ejabuaja quena, yire gaye

¹ Yu ănară, Espiritu Santo ĩ quedi săjana ăna muă. Ito bajiri sġgă muă răca gagu ĩ ăneňaro yija, ľre ejabuaya, ĩ ăneňaro yirise ĩ jidicătonġ. ľre ti maicđri, ľre ejabuajare muare. Ito yicđri queno tuoľaňa muă, ľre bajiro muă ăneňaro yibe yirona. ² Muă răca gănare oca iti ăňaja, ľnare ejabuaya muă. Ito bajiro muă yija, Jesucristo ĩ rotiro bajiroti cadiřa yirăji muă.

³ Sġgă “Ăneňaro yigu meje ăna yuama. ăNasari masu ăna yu”, ĩ yi tuoľaja, ľmasiti ruoami ľocă. ⁴ Ado bajiro mani tuoľaja quena: “ĢYu yirise quena ănarajada? Quenabetojada gajea”, yi tuoľarăja manire. Ito bajiro tuoľacđri, “Yu yirise

quena ñaroja, Dios i tija”, mani yi masija, wanurã yirãji mani. “Yu sīgũti ña queno yigu. Inama queno yirã meje ñama”, yi tuoĩabitiraja manire. ⁵ Masa jeyarore ina ñeñaro yirise waja, waja senigũ yiguĩji Dios. Ito bajiri ñeñaro mani yija iti waja manimasiti quenabeto tōbujarã yirãji mani.

⁶ No Jesucristo oca muare riasogure ire ejabuaraja muare. Ito yicōri mua rcorise ire cuni jabeto isiña.

⁷ Queno tuoiaña mua. Jeyaro mani yirise masiguĩji Dios. “Ñeñaro yu yija, masibiquĩji Dios”, mani yi tuoĩabojarocati, masi jeocōguĩji Dios. Ñe i masibiti manoja. Queno tuoia. Goti masiore ocana muare gotigu ya yu. Bia aje mani oteja, bia judiro yiroja. Mani otero bajiroti judiro yiroja. ⁸ Ito bajiroti bajaia mani yirise cuni. Mani ya ruja ñeñaro yi amorise mani yija, itire waja yirāonati jeame ujuroju warã yirãji mani. Gajereama, Espiritu Santo i amoro bajiro mani yija, mani wanuroca yigu yiguĩji i. Ito yicōri Dios rāca catitĩñarã yirãji mani ija. ⁹ Ito bajiri quenarise yi jidicāmenati itire yitĩñaraja manire. Quenarise mani yi jidicābeja, Dios i amor i ramu i goticato bajiroti manire queno yigu yiguĩji i. ¹⁰ Ito bajiri mani queno yi masirocō, masa jeyarore queno ejabuaraja manire. Ito yicōri manire bajiro Jesucristore tuorũnurãre cuni buto busa mani ejabuaia quena.

Pablo i goti quenosusare gaye

¹¹ Adi yu gotisusarise, yumasiti uca yu. Tiya, wame carisena uca yu.

¹² Wiro muare ta rotirã, gajerã judio masa rāca queno ñarona, muare rotirãji ña. “Jesucristona suoriti masare masogũ yiguĩji Dios, yi gua riasoja, guare ti tudirã yirãji gajerã judio masa. Ito bajiri gua tōbujaroca yirãji ña”, yi tuoia güirã ñama, muare wirow ta rotirã. Itire güirã ito bajiro muare wirow ta rotirãji ña. ¹³ Wiro tagoana ñabojarãti, judio masa bucũrã ña rotire gaye queno cudi jeomenaji ña. Cudi jeomena ñabojarãti muare wirow ta rotirãji ña. “Galacia gānare wirow gua ta rotija tuocōri, guare wanurã yirãji masa”, yi tuoĩacōri, ito bajiro muare rotibojarãji ña. ¹⁴ Ina robo riasobea yuama. Yucutēoju Jesucristo i godare oca yu riasoja, iti gayere riti wanua yu. Yure i ejabuarisena suoriti adi macārũcũro gaye gajeonire buto tuoĩabea yu ija. Ito yicōri, ire masicōri adi macārũcũro gaye ñeñarise yi amobea yu. ¹⁵ Mani wirow taja, mani tabeja cuni ñasarise meje ña iti. Itina suori meje manire masogũ yiguĩji Dios. Jesucristore tuorũnũcōri mani ñeñaro yirise mani jidicāja, mame tuolare gaye ñaroja manire. Iti ña ñasarise. ¹⁶ Ñeñaro mani yirise jidicācōri, Jesucristore mani tuorũnũja, Dios ñarã ñarãji mani ija. No ito bajiro tuoĩagũre yiari Diore busi isia yu. Ina ya usiju queno wanu quenajaro, yirocu muare yiari Diore senisotia yu. Ito yicōri muare i ti maitoni, muare yiari ire busia yu.

¹⁷ Jesucristo oca yu goti ucujare yure ñeñaro yicã masa. Ito bajiro yure ña yigore jaje camigodo ña yure. Ito bajiri itire ticōri, “Jesucristo oca goti ucuri masu meje ñami Pablo”, yibeja mua ija.

¹⁸ Yu ñarã bajiroti muare maia yu. Mua ya usiju ñacōri muare queno yijaro mani Ůju Jesucristo, yisusa yu. Itocō ña.

La carta de San Pablo a los Efesios

Efeso cuto gānare Pablo ī papera cōare gaye

¹ Nati Efeso gāna m̄ua. Yū ña Pablo adi papera m̄uare cōagū. Jesucristore queno t̄wor̄n̄ucōri ĩre jidicārā meje ña m̄ua. Jesucristo oca yū goti ucure āmoñi Dios. Ito bajiri masare yū riaso ucutoni yūre cūñi ĩ. ² M̄uare yari mani Jacu Diore, ito yicōri Jesucristore cuni senia yū. M̄uare ti maicōri queno yijaro Dios. Ito yicōri m̄ua ya usiju queno sajari oca cūti quenaro ñajaro, yirocu Diore senia yū m̄uare yiari.

Cristona s̄woriti quenarise manire cōañi Dios, yire gaye

³ “R̄etoro queno yigū ña Dios m̄u”, mani ũju Jesucristo Jacare yi r̄ucub̄uor̄uja manire. Cristo ñarā mani ñajare, quenoguti yīñi Dios manire. Ito bajiro yicōri jeyaro ũmacūju gaye mani t̄uoīa wan̄uroca yami Dios, mani ya usiju queno mani ñatoni. ⁴ Adi mac̄ar̄uc̄uro ĩ rujeoroto riojua manire beseñi Dios, ĩ ñarā mani ñatoni. “Cristore t̄wor̄n̄urā yirāji ĩna”, yi t̄uoīa masicōri, manire beseñi Dios. Ito bajiri manire ti maicōri, “Ñe seti ma ĩnare. Yū āmoro bajiro queno yirā ñama ĩna”, yi tiguñi Dios manire. ⁵ Jane mejeju manire ti maicōri, manire beseñi Dios. “Yū ñarā ĩna ñatoni, yū Macu Jesucristore cōagū yigūja yū”, yi t̄uoīayiju Dios. Ito bajiro yi t̄uoīacōri ĩ r̄ia mani ñaroca yīñi Dios manire. ⁶ Ito bajiro manire ĩ queno yijare, ado bajiro ĩre yi r̄ucub̄uor̄uja manire: “Guare quenoguti ya Dios m̄u. M̄u Macu Jesure b̄uto mailbojaguti gua ñeñaro yirise waja, ĩ waja yi ĩsitoni ĩre cōayija m̄u. Ito bajiro yicōri guare masoyija m̄u. R̄etoro queno yigū ña m̄u”, Diore yi r̄ucub̄uor̄uja manire. ⁷ Manire ti maicōri ado bajiro quenōñi Dios. “M̄u ya r̄inat̄i masa ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsigū yigūja m̄u”, yigū ĩ Macure cōayiju Dios. Ito bajiri Cristore mani t̄wor̄n̄uja ticōri, mani ñeñaro yirisere ācabojoñi Dios. Ito yicōri manire masoñi ĩ. ⁸ Manire ti maicōri b̄uto queno yīñi Dios manire. ĩ gaye queno mani t̄uo masiroca yīñi. Ito bajiri ĩ ejab̄uarisena ĩ ocare queno t̄uo masirā yirāji mani. ⁹ Jane mejeju, “Ado bajiro yigū yiguñi Dios”, yi masibisijarā masa maji. Adi r̄um̄ur̄iama Jesucristo ñarā mani ñajare, “Ado bajiro queno yigū yiguñi Dios”, mani yi t̄uo masiroca yigū yiguñi Dios. Ado bajiro yigū yiguñi ĩ. ¹⁰ Dios ĩ āmori r̄am̄u, manire miojugu yiguñi ĩ. No mani ñaroti, manire āmigū yiguñi Dios. Ito yicōri ũmacūju gāna, jaca gāna jeyaro adi sita gaye cuni Jesús s̄iḡuti ĩ rotiroca yigū yiguñi Dios. Ito bajiro yigū yiguñi Dios, Jesús s̄iḡuti ũju ĩ ñat̄iñatoni.

¹¹ Dios ĩ t̄uoīaro bajiroti jeyaro r̄etaro yiroja. Cristo ñarā mani ñatoni, jane mejeju ĩ āmoro bajiroti manire beseñi Dios. “Ado bajiro yigū yigūja yū”, yi t̄uoīacōri, ito bajiro yiyiju Dios. Ito bajiri Cristo ñarā mani ñaja ticōri, wan̄ugū yiguñi Dios ĩja. ¹² Gua judio masama, m̄ua riojuaju Cristore t̄wor̄n̄us̄uocu gua. Guare besecōri, Jesucristore gua r̄ucub̄uor̄oca yīñi Dios. “R̄etoro queno yigū ñami Dios. ĩre mani t̄wor̄n̄uja manire masogū yiguñi ĩ”, gua yi r̄ucub̄uotoni guare cūñi Dios. ¹³ Jesucristore t̄wor̄n̄urā ña m̄ua cuni. ĩ oca quenarise t̄uocōri, “Cristore mani t̄wor̄n̄uja, manire masogū yiguñi Dios”, yi t̄wor̄n̄uyija m̄ua cuni. Ito bajiri Dios ĩ goticādo bajiroti, Esp̄iritu Santo queo sāyiju Dios m̄ua ya usiju. Ito bajiro ĩ yijare, “Dios ñarā ña mani”, yi t̄uoīa masia m̄ua cuni ĩja. ¹⁴ Mani ya usiju ĩ ñaja, ado bajiro ya mani: “Yū ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsicāñi Dios. Ito bajiri ĩ r̄aca catit̄iñagū yigūja yū. Ito yicōri jeyaro ũmacūju

ĩ goticãdo bajiroti bɔjagu yiguja yu”, yi tuoĩa mani. Ito bajiri, “Rẽtoro queno yiĩi Dios”, yi rãcubɔariti ñarɔja manire.

Diore tuorũnũrãre ĩ masirise ĩsijaro yirocu, Pablo Diore ĩ seni ĩsire gaye

¹⁵ “Mani Ƴju Jesure tuorũnũcõri gãjerã Jesure tuorũnũrãre tuo mairã ñama Efeso gãna”, muare masa ĩna yija tuocu yu. Ito bajiro ĩna yija tuocõri, wanua yu. ¹⁶ Muare wanucõri, “Queno ya Dios mu”, yisotia yu Diore. Ito bajiri muare tuoĩacõri muare yiari Diore seni jidicãbea yu. ¹⁷ Rẽtoro ñasagu ñami mani Jacu Dios. ĩti ñami mani Ƴju Jesucristo Jacu. ĩre senisotia yu, muare yiari. ĩ gaye queno mua tuo masitoni, muare yiari Diore busi ĩsisotia yu. Ito yicõri ĩre mua queno masitoni ĩre senisotia yu. ¹⁸ Manire besecõri mani ñeñaro yirisere coe jeofũ Dios. Ito yicõri ĩ ñarã mani ñatoni, manire cũñi Dios. ĩ ñarã ñacõri, umacũju catitũñare gaye boca amirã yirãji mani. Iti ña oca rẽtoro quenarise. Itire queno mua tuo masitoni, Diore busisotia yu. ¹⁹⁻²⁰ Ado bajiro manire ĩ masirise ĩofũ Dios. ĩ masirise ĩogũ, Jesús ĩ godaja bero mucana tũdi ĩ catiroca yiĩi Dios. Ito bajiro yicõri ĩ ya riojocadɔja, rãcubɔoraju, Jesús ĩ rujiroca yiyiju Dios. Rẽtoro masigũ ñami ĩ. Ito bajiri queno manire ejabɔaguĩji, ĩre mani tuorũnɔja. Itire mua tuo masitoni muare yiari Diore busisotia yu. ²¹ Ito bajiro rãcubɔoraju Cristore ruji rotiyiju Dios adi macãrucãro rotiri masu ĩ ñatĩñatoni. Ito bajiri Ƴju ñasagu ñami ĩ. Gãjerã rotiri masa rẽtoro roti masigũ ñami Jesús. Ñimũ gãji ĩ robo roti masigũ maquĩji. ĩ ñami ñari masa rẽtoro mani rãcubɔorocu. Ito bajiro cũyiju Dios Jesucristore Ƴju ñasagu ĩ ñatĩñatoni. Ito bajiri adi macãrucãro iti jedija bero Ƴju ñasagu ñatĩñacõgũ yiguĩji ĩ. Ito bajiroti ñatĩñacõgũ yiguĩji Cristo. ²² Adi macãrucãro jeyaro ĩ rotiroti cũyiju Dios Jesucristore. Ito bajiri Cristore mani tuorũnɔja, ĩti ñami mani Ƴju. Manire umatã ñagũ ñari mani rijoga ñami ĩ. ²³ Cristore tuorũnũcõri sīgũ bajiro riti usi cuti ñarã ña mani ĩja. Mani ya asiju ñaguĩji Cristo. Ito bajiri ĩ ya ruju robo bajirã ña mani cuni ĩja. No mani ñarijuti mani rãca ñagũ yiguĩji Cristo. Cristo ĩ manija ñe gaje manija. Ito bajiri mani rãca ĩ ñajare ñe ruyabea manire.

2

Manire ti maicõri manire Dios ĩ masore gaye

¹ Iti rãmɔju Diore tuorũnũbiticõri, ñeñaro yirã ñacu mani maji. Ito bajirã ñari jeame ɔjuroju warona ñabojacu mani. Ito bajiri godacãna robo bajirã ñacu mani maji, Diore masibiticõri. ² Iti rãmũ adi macãrucãro gãna ñeñaro yirã bajiro yibojacu mani cuni maji. Ito yicõri rãmũa ɔjere cudibojacu mani maji. ĩti ñami Diore cudimena ɔju, Satanás wame cutigũ. ĩ ñami ñeñaro ĩna yiroca yigu. ³ Iti rãmũ Diore cudibitiana ñeñaro ĩna yiado bajiro yibojacu mani cuni maji. Mani tuoĩaro bajiroti ñeñaro yicu mani maji, Diore masibiticõri. Manimasiti mani ya ruju ñeñaro iti tuoĩaro bajiro ñeñaro yibojacu mani maji. Diore cudirã meje ñacu mani. Mani ñeñaro yirise waja Diore waja ruyuriocu mani maji. Ito bajiri jeame ɔjuroju warona ñabojacu mani maji. ⁴ Ito bajibojarocati manire bũto ti maicõri, manire amosacõyiju Dios. Ito bajiri manire yiari queno yiĩi ĩ. ⁵ Ñeñaro yirã mani ñaja, Dios ĩ tija, godacãna bajiro bajirã ñacu mani. Ito bajibojarocati Jesucristore mani tuorũnɔja ticõri, Cristore mucana tũdi ĩ catiroca Dios ĩ yiado bajiroti, tũdi mani catiroca yiyiju Dios. Mani queno yirise ticõri meje manire masoñi Dios. Manire ti maicõri, “Yu Macure tuorũnũrã ñama ĩna”, yicõri manire masoñi Dios. ⁶ Cristo ĩ godaja bero mucana tũdi ĩ catiroca yiyiju Dios. Ito yicõri umacũju ĩre ami muja wacõri ĩ tɔju rãcubɔoraju Cristore ruji rotiyiju Dios. Ito bajiri Cristo ñarã ñacõri rãmũa

ujure cudirā meje ña mani ñja. Ũmacũju Cristo rāca rujirā bajiro tiguñji Dios manire. ⁷ Ito bajiro yiyiju Dios, queno i yirise manire ñoroca. “Jesucristo ñarā mani ñajare, manire ti maicōri quenoguti yiñi Dios”, mani yi tũoĩatĩñatoni, manire i queno yirise ñoñi Dios. ⁸ Manire ti maicōri quenoguti yiñi Dios. I Macũ Jesucristore mani tũorũñja ticōri, manire masoñi Dios. Mani queno yigorise waja yiroca meje manire masoñi i. Manire ti maicōri rocatĩ waja senibicuti manire masoñi Dios. ⁹ Mani queno yigorise ticōri meje manire masoñi Dios. Ito bajiri, “Yũ queno yigorise ticōri, yũre masoñi Dios”, yi masibea mani ñja. ¹⁰ Dios i rujeoana ña mani. Jane mejeju i tũoĩa yucādo bajiroti meniñi Dios manire. I Macũ Jesucristo ñarā mani ñatoni manire rujeoñi Dios. “Yũ Macũre ña tũorũñja, i ejabũarisena quenarise riti yirāji ña”, yi tũoĩacōri, manire rujeoñi Dios.

Dios rāca mani oca cutirise quenoñi Cristo, yire gaye

¹¹ Ito ruma Diore masirā meje ñayija mua maji. Ito bajiri muare ti tudicu gua masa. “Judio masa meje ñama ña. Ito bajiri Diore cudibiticōri, gua yisotiado bajiro wirotabeama ña”, yicu gua masa muare. “Diore cudirā ñari wirotagoana ña guama”, yi ti tudicu gua muare. “Ito bajiro yi tũoĩayijarā judio masa guare”, yi ācabojabesa mua. ¹² Ito rumaju Jesucristore masirā meje ñayija mua maji. Dios ñarā meje ñari i rāca sīgũre bajiro tũoĩabisija mua maji. Ito bajiri, “I ñami mani wajacu”, yiado bajiro tũoĩayija mua maji, ñre masibiticōri. “Dios ñarā mani ñajare i yiado bajiroti manire masogũ yiguñji i”, yi tũoĩa yurā meje ñayija mua maji. “Ito bajiro yigu yiguñji Dios”, yi tũoĩabisija mua. Adi macārucāro gaye ñeñaro yire tũoĩa wanucōri, Diore masirā meje ñayija mua maji. “Ito bajirā ñabojacu gua maji”, yi tũoĩañia mua. ¹³ Adi rumariama Jesucristore tũorũñrā ñari Dios ñarā ña mua ñja. Manire goda ĩsicōri, Dios ñarā mani ñaroca yiyiju Cristo. Ito bajiri i rāca sīgũ bajiro riti tũoĩarā ña mani ñja. ¹⁴ Cristo ñami oca quenorĩ masũ. Ito rumaju sīgũre bajiro meje tũoĩacu mani maji. Ito rumaju gua judio masa rāca oca ñacu maji. Ito bajibojarocati mani jeyarore goda ĩsicōri oca quenoñi Cristo. Ito bajiri sīgũ bajiro riti tũoĩarā ña mani ñja. Cristo oca i quenoja bero wajana robo bajirā meje ña mani ñja. ¹⁵ Manire Cristo goda ĩsijare, “No Moisés ñayora rotirisere cadi jeobicuti jeame ajeroju wacu yiguñji”, yire ma ñja. Manire goda ĩsicōri mani gāmeri ti tudirise jediroca yiñi Cristo. Jua butu mani ñabojarocati, co masa bajiroti mani ñaroca yiñi Cristo. Ito bajiri gāmeri mani ti tudirise ma ñja. Oca quenoñi Cristo ñja. ¹⁶ Yucutēoju manire goda ĩsicōri, Dios rāca mani queno ñaroca yiyiju Cristo. Ito bajiri, “Ñe seti ma ñare. Yũre waja ruyuriobeama ña ñja”, yi tiguñji Dios manire. Manire goda ĩsicōri, mani gāmeri ti tudirise jediroca yiñi Cristo. Ito bajiri jua butu gāna mani ñabojarocati, Cristore tũorũñucōri, co masa bajiroti ña mani ñja.

¹⁷ Oca quenarise gotirocu adi macārucāroju wadiyiju Cristo. Dios ñarā meje mua ñabojarocati Dios rāca mua oca cutirise quenoroca adi sitaju wadiyiju Cristo. Gua judio masa, Dios ñarā ñabojarāti i rāca oca cuticu gua cuni. Ito bajiri Dios rāca gua oca cutirise quenoroca adi sitaju wadiyiju Cristo. ¹⁸ Mani ñajedirore goda ĩsiyiju Cristo. Ito bajiri judio masa mani ñaja, mani ñabeja cuni, Espĩritu Santo i ejabũarisena Diore busi masia mani ñja. ¹⁹ Ito bajiri judio masa meje mua ñabojarocati, “Yũ ñarā ñama ña”, yigu yiguñji Dios muare. “Yũ Macũ Jesucristore tũorũñucōri yũ ñarā ñama ña ñja”, yi tiguñji Dios muare. Ito bajiri Cristore tũorũñucōri co masa ña mani ñja. Dios ñarā riti ñacōri cojati ñatĩñarona warā ya mani. ²⁰ Gũta wi masa ña meni āmoja, sita butirise āmarā

yirāji İna, wi iti jujabe yirona. Sita quenarise bajacōri, gūta ajeri quenarise āmarā yirāji İna, yoari iti wi ñatoni. Jesucristo İ cūana ito yicōri Diore goti İsiri masa, sita queno bati quenarise robo bajirā ñama İna. İna riasorisere tucōri, Cristore tuorūna jidicāmenaji mani İja. Gūta wi meniroti bajiro bajirā ña mani. Ito yicōri gūtagā ñasarica İna cōiaraga robo bajigu ñami Jesucristo. İ ñami manire ūmatā ñagū. İre mani tuorūnaja, catitūñarā yirāji mani. ²¹ Cristore tuorūnucōri, sīgū robo bajiro riti tuoİarā yirāji mani. Ito bajiri Dios ñarā ñari queno İre moa İsirā yirāji mani. Ito bajiro mani yija ticōri, gājerā cūni Diore rācūbucorā yirāji. Jesure tuorūnucōri, İ rāca Diore wi meni İsirona bajiro bajirā yirāji mani. Mani ya ūsiyu Dios İ ñaja, İ ya wi robo bajiro yiroja mani ya ruja. Ito bajiri Jesure riti mani tuorūnaja, quenari wi Diore meni İsiado bajiro bajirā ñarā yirāji mani. ²² Gūa masa meje ñabojarāti Jesucristore tuorūnucōri Dios ñarā ña mua cūni İja. Ito bajiri cocati İre moa İsicōri, İ ñarā riti ña mani. İ ya ūsi manire İ queo sājare, İ ya wi robo bajirā ña mani İja.

3

Judio masa mejere cūni Dios oca Pablo İ gotire gaye

¹ Yū ña Pablo, Jesucristore moa İsiri masu. Mua judio masa meje ñarāre Jesucristo oca yū riasoja ticōri, ado tubiara wiju yure cūama İna. Adocāta Dios ñarā mua ñajare muare yiari Diore seni İsisotia yū. ² “Judio masa meje mua ñabojarocati, muare ti maicōri, muare queno yiñi Dios”, yi riasoa yū muare. Yure queno yijaro yirocu, ito bajiro muare riasorocu yure cūni Dios. “İtire masirāji İna”, yi tuoİa yū muare. ³ “Judio masa meje ñarāre cūni ti maicōri, İnare masogū yiguİji Dios”, yi yū tuoİa masiroca yiñi Dios yure. İti ramūju iti ocare masibisijarā masa. Ito bajiri iti paperana jabeto muare gotisuoā yū itire ⁴ Yū ucare ticōri, “Guare cūni goda İsiñi Cristo. İti oca gājerā İna masibitire, queno masiami Pablo”, yirāji mua yū ucare ticōri. ⁵ Bucurā ñayoana iti ocare masibisijarā İna. Adi ramuriama gūa Jesús İ cūana, Diore goti İsiri masare cūni, İ ya ūsi İnare queo sācōri iti ocare İna masiroca yiyiju Dios. ⁶ Ado bajiro bajaia iti oca: Judio masa, judio masa mejere cūni, Cristo oca quenarisere mani tuorūnaja, manire masogū yiguİji Dios. Ito bajiri İ ñarā ñacōri, co masa bajiroti ñarā yirāji mani. Ito bajiro Cristore tuorūnucōri Dios İ goticādo bajiroti İ İsirotire boca āmirā yirāji mani.

⁷ Yure ti maicōri, iti oca quenarise masare yū goti ucutoni yure cūni Dios. Ito yicōri İ oca queno yū goti masitoni yure ejabūami Dios İ masirisena. ⁸ “Queno yigu meje yū ñabojarocati yure beseñi Dios”, yi tuoİa yū. Gājerā Cristore masirā berøjua gagū ña yū. Yū tija ñasagu meje ña yū. Ito bajibojarocati yure ti maicōri, yure beseñi Dios. Yure beseçōri, judio masa meje ñarāre cūni Cristo oca yū gotitoni yure cūni Dios. “Cristore mua tuorūnaja, rētoro queno yigu yiguİji Dios muare”, yū yi goti ucutoni yure cūni Dios. ⁹ “Judio masa meje ñarāre cūni masogū yiguİji Dios”, yū gotire āmoguİji Dios, ñajediro masa İna masitoni. Adi macārucāro İ rujeoroto riojua, “Yū Macure İna tuorūnaja, judio masa meje ñarāre cūni masogū yiguja yū”, yi tuoİayiju Dios. Ito bajibojarocati iti oca masa İna masiroca yibisiyu Dios maji. ¹⁰ Judio masa meje ñarāre cūni masocōri, İ masirise İoyiju Dios. Ito bajiri adi ramuri İja āngel mesa, ūmacūju rotiri masa cūni ado bajiro yirā yirāji İna: “Jeyaro masigū ñami Dios. Quenarise riti tuoİagū ñami İ. Judio masa, judio masa mejere cūni İ masoja bero, sīgū bajiro riti tuoİarā ñama İna İja”, yirā yirāji ūmacūju gāna. ¹¹ Jane mejeju adi macārucāro İ rujeoroto riojua, “No yū Macu Jesucristore tuorūnurā

yū ñarā riti ñarā yirāji ña”, yi tʷoĩasotiyijū Dios. Ī tʷoĩasotiro bajiroti rēta adi ramuri ĩja. No mani ʰjū Cristore tʷorūnugūti Dios yagū ñaguĭji. ¹² Jesucristore tʷorūnucōri, “Yure masogū yiguĭji Dios”, yi tʷoĩa mani ĩja. Ito bajiri ĩre masicōri gūimenati Diore busia mani. ¹³ Mūa judio masa meje ñarāre Cristo oca yū riasoja ticōri, tubiara wijū yū ñeñaro tōbujaroca yama ña. Itire masicōri, “Bajato baja”, yi tʷoĩa bojori bujabesa mūa. “Pablo gotija tʷocōri, Jesucristore tʷorūnucōri gūa. Ito bajiri Dios ñarā ña gūa ĩja”, yi wanarūja mūare.

Cristo manire ĩ maire gaye

¹⁴ Rētoro queno tʷoĩagū ñari judio masa mejere cūni masogū yiguĭji Dios. Ito bajiri itire tʷoĩacōri, rijomunigāna ñini rūjūa yū, Mani Jacū Diore rūcubʷorocū. ¹⁵ Jeyaro Dios ñarā, ũmacūjū cūni, adi sitajū cūni ĩ rujeoana riti ña mani. Ito bajiri ĩti ñami mani Jacū ñasagu. ¹⁶ Rētoro masigū ñari, manire queno ejabūa masiguĭji Dios. Ito bajiri mūare yiari ado bajiro Diore senia yū, “Mū ya ũsi ĩnare queo sēcōri queno ĩna tʷoĩa oca sēoroca yiya”, yi senia yū Diore mūare yiari. ¹⁷ “Jesucristore tʷorūnarā ĩna ñajare ĩre riti ĩna cūdiroca yiya”, ya yū Diore mūare yiari. Manire ĩ maiado bajiroti gājerāre mūa maire āmoa yū. ¹⁸ No mani ñaroti manire tʷo maigū yiguĭji Cristo. ũmacūjū, jacaĭjū, cūni no mani ñaroti manire maigū yiguĭji ĩ. Wesicajū, rocaĭjū cūni no mani ñaroti manire maigū yiguĭji Cristo. “Manire maisaguĭji Cristo”, yi tʷoĩarā rāca sīgūre bajiro mūa tʷoĩare āmoa yū. Ito bajiro mūa tʷoĩatoni mūare yiari Diore senia yū. ¹⁹ Manire maisacōami Cristo. “Adocō manire maiguĭji”, yi mani tʷoĩaro rēto busaro manire maiguĭji Cristo. “Riti baja iti”, mūa yitoni, Diore senia yū. Ito bajiri Diore tʷorūnū rētocūcōri ĩ āmoro bajiro riti mūa yire āmoa yū.

²⁰ Mani ya ũsiĭjū Dios ĩ ñajare, ĩ masirisena manire queno ejabūa masiguĭji Dios. ĩre mani seniro rēto busaro ejabūaguĭji Dios manire. Ito yicōri mani tʷoĩaro rēto busaro ejabūa masiguĭji ĩ manire. Itire tʷocōri, “Rētoro queno yigū ña Dios mū”, yi ĩre rūcubʷotīñarūja manire. ²¹ Jesucristona suoriti manire masoñi Dios, ĩ ñarā mani ñatoni. Ito bajiri ĩre rūcubʷotīñarūja manire. “Rētoro masigū ña Dios mū”, yi rūcubʷotīñarūja mani ĩre. Ito bajiro riti bajitīñajaro.

4

Sīgūre bajiro mani tʷoĩaroca yigū ñami Espiritu Santo, yire gaye

¹ Mani ʰjū Jesucristo oca masare yū riasoja ticōri, adoĭjū tubiara wi yure tubiacā ĩna. Mūare yū riasogore tʷoĩacōri ado bajiro mūare riasoa yū mūcana. “Quenarise riti mani yi ñatoni manire beseñi Dios”, yi tʷoĩarā ña mūa. Ito bajiri, “Ī āmoro bajiro riti cūdisotiya mūa”, yi josa yū mūare. ² “Gājerā rētoro ñasagu ña yū”, yi tʷoĩabesa mūa. Quenoti gājerāre mūa rotija quena. Ito yicōri gājerāre ũsirioro yi codebesa. Gājerā ĩna mūare ñeñaro yija, ĩnare ti tudibesa. ĩnare ti maicōri, ĩnare ejabūaya mūa. ³ Gāmeri ejabūacōri oca mano ñaña mūa. Sīgū bajiro riti mani tʷoĩaroca yigū ñami Espiritu Santo. Ito bajiri wanare rāca ĩre cūdisotiya mūa. Ito bajiro mūa yija ticōri, sīgūre bajiroti mūa tʷoĩaroca yigū yiguĭji ĩ. ⁴ Sīgū ñabojaguti mani jeyarore quedī sājañi Espiritu Santo. Ito bajiri Jesucristore tʷorūnucōri sīgū bajiro riti tʷoĩarā ña mani ĩja. Ito yicōri co masa bajiro ña mani ĩja. Dios ĩ beseana ñari, “Dios rāca catitīñagū yigūja yū”, yi tʷoĩa mani. ⁵ Sīgūti ñami Jesucristo mani ʰjū. Ito bajiri ĩ sīgūreti tʷorūnūa mani. “Cristore tʷorūnugū ñaguĭji ĩ cūni”, yi gājerā ĩna ti masitoni idé gu rotia mani. ⁶ Mani Jacū Dios sīgūreti rūcubʷoa mani. Ī sīgūti ñami mani jeyarore

roti masigū. Mani ya usiju ñacōri, manire ejabwaguŋi Dios. Ito bajiri ĩre mani moa ĩsi masitoni mani jeyarore ejabwagu yiguŋi ĩ.

⁷ ĩre mani moa ĩsisosatoni mani masiroca yigu ñami Cristo. Manire ti maicōri, ĩ āmoro bajiro mani moa ĩsisosaroca yami Cristo. ⁸ Ito bajiri ado bajiro gotia Dios oca tuti:

Ūmacūju ĩ tūdi waroto riojua ĩ wajanare rētocūgū yiguŋi Cristo. Ito bajiro yicōri jaje quenarise ĩ ñarāre ĩsigū yiguŋi Cristo, yi gotia Dios oca tuti.

⁹ Tite mua: “Ūmacūju tūdi wacu yiguŋi ĩ”, yi gotia Dios oca. “Ūmacūju ĩ tūdi waroto riojua, cajero jacaju adi sitaju ruji ejañi ĩ”, yi tuoĭa mani. ¹⁰ Adi sita rocajuga tuti ejaru ĩti ñami mucana ūmacūjuga weca tuti mɔja waru. “Coju ruyaboto roticuja yu”, yirocu ĩto bajiro yiyiju Jesucristo ĩ masirisena. Ito bajiri jeyaro roti masiguŋi Cristo. ¹¹ ĩti ñami queno mani moa masiroca yigu. Tite mua. Mani coriarāre ĩ oca mani goti ucutoni cūñi. Gājerā Diore goti ĩsiri masa mani ñatoni cūñi Cristo. Gājerā ĩre ĩna tuorānūtoni, ejabua masiama ĩna. Gājerā queno Jesucristore masirāre ūmatā ña masiama ĩna. Ito yicōri gājerā queno masare ĩna riaso masiroca yiñi Cristo. ¹² Ito bajiro mani masiroca yiñi Cristo, Diore yiari queno mani moa ĩsitoni. Ito yicōri mani oca sētoni, cocati mani gāmeri ejabua masiroca yiñi Cristo. Ito bajiro ĩ yijare ĩ ñarā ñari, sīgū bajiro riti tuoĭarā ña mani ĩja. ¹³ Ito bajiri sīgūre bajiro tuoĭacōri coro bajiroti Cristore tuorānūrā yirāji mani. Ito bajiro yicōri, Dios Macure queno masirā yirāji mani. Mani ya usiju ĩ ñajare, ĩre bajiroti tuoĭarā yirāji mani cūni. Yoari ĩre masicōri, queno cūdirā yirāji mani. ¹⁴ Rīaca bajiro mani tuoĭare āmobiquiŋi Cristo. Biyaro mani tuoĭarise wasoare āmobiquiŋi Cristo. ĩ sīgūreti mani tuorānūre āmoguŋi ĩ. Ito bajiri gājerā ricati tuoĭarā, queno oca ĩna gotibojarocati, ĩnare tuorānūmenaji mani. ¹⁵ Ado bajirojua yirāji mani. Gājerāre ti maicōri, riojo oca gotirā yirāji mani. Ito yicōri, buto busa Cristore tuorānūcōri, ĩ āmoro bajiro riti cūdirā yirāji mani. ĩti ñami mani Ūju. Ito yicōri, ĩ ñarā ña mani. ¹⁶ Jājarā mani ñabojarocati sīgūre bajiro tuoĭacōri ĩre mani moa ĩsiroca yami Cristo. Manire ūmatā ñagū ñari, mani rijoga ñami Cristo. Ito yicōri ĩre moa ĩsirā ñari ĩ ya ruju robo bajirā ña mani. Riojo ĩre mani cūdiya, cocati queno moarā yirāji mani. Gāmeri ti maicōri, gāmeri queno ejabwarā yirāji mani. Ito yicōri buto busa Cristore tuorānūrā yirāji mani.

Cristona suoriti mame tuoĭare ña manire, yire gaye

¹⁷ Mani Ūju Cristo ĩ yure rotijare, ado bajiro busia yu mware: Diore masimena ĩna yiro bajiro mucana tūdi ñeñaro yibesa mua. ĩna tuoĭaro bajiroti yibojama ĩna. ĩnare bajiro yibesa mɔama. ¹⁸ Dios ocare tuo āmobiticōri, “Ado bajiro yu yi ñare āmoguŋi Dios”, yi masimenaji ĩna. Ito bajiri Dios ñarā meje ñari ĩ rāca sīgū bajiro tuoĭamenaji ĩna. Ito bajiro bajirā ñari Dios ocare tuo masimena yirāji ĩna ĩja. ĩ ocare tuo masibiticōri, rāitīaroju ñarā bajiro bajirāji ĩna. ¹⁹ “ĩti ña ñeñarise”, yi masibojarāti ñeñaro yi uyacōrāji ĩna. Ito yicōri ñeñaro ĩna yija bero ñabojarocati, “No yibea”, yirāji ĩna. ĩna āmoro bajiroti romia rāca, āmua rāca cūni jeyaro ñeñaro ĩna yirise yirāji ĩna. ĩna tuoĭaro bajiroti buto ñeñarise yi uyarā yirāji ĩna. ²⁰ Jesucristo ocare masibojarāti, “ĩre masimena bajiro ñeñaro gua yire, āmobiquiŋi Cristo”, ¿yi masibeati mua? ²¹ Jesucristo oca quenarise ĩ riasore gaye tuogoana ña mua. ĩ ocare tuorānūrā mua ñaja, “ĩ oca ñasarise ña”, yi tuoĭarā yirāji mua. ²² ĩti rumu Jesucristore mua masiroto riojua, ñeñarise yi ñayija mua. ñeñaro tuoĭacōri, buto busa ñeñaro yi ñayija mua maji. Ito bajiri ñeñaro tuoĭarisere mucana ĩtite tūdi tuoĭabesa mua. ĩtite jidicāña mua

ĭja. ²³ Ñeñaro tuoñarise jidicãcõri, Dios ĭ tuoñaro bajirojua mame tuoñare wasoaya mua. ²⁴ Mame tuoñare wasoacõri, Dios ĭ ãmoro bajiro yiya mua. Īre bajiro quenarise riti mani yitoni mame tuoñare gaye manire wasoacõañi Dios. Ito bajiro ĭ yijare ñeñarise tuoñamenati quenarise riti mani yiya quena.

²⁵ Ito bajiri mua socare oca cuni jidicãña. Ñasarise riti gãmeri oca gotiya mua. Cristo ñarã ñari, co masa robo bajirã ña mani ĭja.

²⁶ Gãjire junisinibojarãti, ĩre ñeñaro yibesa mua. Ito yicõri ũmacañi ĭ quedi sãjaroto riojua oca quenocõri, mua junisinirise jidicãma. ²⁷ Mua junisinirise mua jidicãbeja, rãmua ũjure cudirã yirãji mua. Ito bajiri itire yibesa mua.

²⁸ Rinigoana mua ñaja, tãdi mucana rinibesa. Ado bajirojua mua yiya quena. Waja bujarona queno moaña. Waja bujacõri, bojoro bujarãre ejabuaya.

²⁹ Oca ñeñarise busibesa mua. Ado bajirojua mua yiya quena. Gãjerãre ejabuarona oca quenarise riti busiya. Ito bajiro mua busija tuocõri, tuoña oca sãorã yirãji ĩna. Ito yicõri bato busa Diore tuorũnu ãmorã yirãji ĩna. ³⁰ Ñeñaro mani yija ticõri, bojori bujagũ yiguĩji Espiritu Santo. Ito bajiri itire yibitirũja manire. Ī ñami mani ya ũsija quedi sãjarũ. Manire ĭ quedi sãjaja bero, “Dios yagũ ña yũ. Ito bajiri masa ĩna ñeñaro yirise waja Dios ĭ waja seniri rãmũ yare masogũ yiguĩji ĭ”, yĩ tuoña mani.

³¹ Gãjire ñeñaro mua tuoñaja, jidicãña itire. Gãjire mua ti tudija, jidicãña. Gãjerãre mua junisinirise jidicãña. Gãjerãre ñeñaro busitubesa. Gãjire oca menibesa. Gãmeri tudirisere jidicãña mua. Ito yicõri gãjerãre ti tudibesa mua. ³² Ado bajirojua mani yiya quena. Gãjerãre ti maicõri, ĩnare queno yirũja manire. Manire ñeñaro ĩna yibojarocati, ĩnare mani ãcabojaja quena. Dios cuni mani ñeñaro yirisere ãcabojofi ĭ, Jesucristore tuorũnarã mani ñajare. Ito bajiri gãjerã ñeñaro manire ĩna yibojarocati itire mani ãcabojaja quena.

5

Dios rĩa mani ñaja ado bajiro ñarũja, yire gaye

¹ Dios rĩa, ĭ mairã ñari, queno ĭ yiado bajiroti queno yĩana mani cuni.

² Manire Cristo ĭ mairo bajiro gãjerãre cuni mairũja manire. Manire ti maicõri, mani ñeñaro yirise waja, waja yĩ ĩsirocũ goda ĩsiñi Cristo. Manire Cristo ĭ queno yigore ticõri, bato wanũyija Dios.

³ Dios ñarã ña mani ĭja. Ito bajiri mani ũmua romiare ajebitirũja manire. ũmũare ajebesa romia mua cuni. Ñeñarise ñarocõti yibitirũja manire. Ito yicõri gãji ya gajeonire ti uobitirũja manire. Ñeñaro yibitirũja manire, “Ñeñaro yirã ñama ĩna”, gãjerã ĩna yibe yirona. ⁴ Oca ñeñarise busibitirũja manire. Tuoñamenati busibitirũja manire. Ito yicõri romia rãca ajere gaye busibitirũja manire. Quenarise meje ña iti. Ado bajirojua busirũja manire. “Manire queno yami Dios”, yĩ gãmeri busi wanũrũja manire. ⁵ Tuoya mua. Riti mũare gotia yũ. Ñeñaro yirã Cristo ñarã meje ñama ĩna. Ito bajiri Dios ĭ rotiroju ejamenaji ĩna. No rocati romiare ajegũ, Dios tũja ejabiquĩji ĩ. Coriarã Diore mairo rãto busaro gajeonire mairãji ĩna. Dios ĭ tija ĩre rãcũborã meje ñarãji ĩna. Ito bajiri ĩnaõna Dios ĭ rotiroju ejamenaji. ⁶ “Ñeñarise meje ña iti”, yĩ ruorãre tuobesa mua. Ñeñaro yirãre ti tudiguĩji Dios. ĩna cãdibitire waja tãbujarã yirãji ĩna. ⁷ Ito bajiri ĩnare bajiro yibe yirona, ĩna rãca baba cutibesa mua.

⁸ Iti rãmũ ñeñaro yisoticõri, rãitĩaroju ñarã robo bajiro ñayija mani maji. Adi rãmũriama Jesucristore masicõri, busuroju ñarã robo bajiro ña mani ĭja. “Iti

ña ñeñarise. Iti ña quenarise”, mani yi masiroca yami mani Ҳу Jesucristo. Ito bajiri i ñarā ñari queno yi ñaraja manire. ⁹ Mani ya usiju Espiritu Santo i ñajare, busuroju ñarā bajiro ña mani ija. Ito bajiri quenarise riti yiraja manire. Ñeñarise yimenati, Dios i āmoro bajiro riti yiraja manire. Mani busija ñasarise gotiraja manire. ¹⁰ “Ado bajiro yu yija, wanugū yiguji Dios”, yi masirona, quenarise riti yiraja manire. ¹¹ Diore masimena, rāitiaroju ñarā bajiro ñarāji ina. Ina ñeñaro yirisere ti wanubiquji Dios. I ta waja bujamenaji ina. Ito bajiri ina rāca ñeñaro yibesa mua. Ado bajirojua mua yija quena. Ñeñaro yirāre Dios oca inare goti masioña, “¿Ñeñaro yirā ñayijari gua?” ina yi tuo masitoni. ¹² Masa gājerā ina tibeto buto ñeñarise yirā ñarāji ina. Ina ñeñaro yigore mani busija, buto bojorise ña. Ito bajiri itire busibitiraja manire. ¹³ Ado robojua mani yija quena. Dios oca inare mani goti masioja, busuro queno ruyuroju ñarā bajiro ñacōri, ina ñeñaro yirisere ti masirā yirāji ina. “¿Ñeñaro yirā ñayijari gua?” yi tuo masirā yirāji ina ija. Ito bajiro tuoīacōri, coriarā Jesucristore boca āmirā yirāji gajea. ¹⁴ Ito bajiri ado bajiro gotia Dios oca:

Caniana, godacāna bajiro bajirā ña mua. Ñeñaro yibojarāti, “Ñeñaro yirā ña gua”, yibea mua. Ito bajiri yujiya, Cristore tuorānuña mua. Busuroju ñarā bajiro mua ñaroca yigu yiguji Cristo, yi gotia Dios oca.

¹⁵ Diore masirā ñari, queno tuoīaña, Dios i āmoro bajiro mua yi ña masitoni. Diore masimena bajiro yi ñabesa mua. Diore masirā ñari i āmoro bajiro riti yi ñaña mua. ¹⁶ Adi rumuri buto ñeñarise yama masa. Ito bajiro ina yibojarocati quenarise yi ñaña muama. “Tudi ejagu yiguji Cristo”, yi tuoīacōri, Diore moa īsiña mua. ¹⁷ Rocati queno tuoīamena bajiro bajibesa mua. Dios ocare queno tuo masiña, i āmoro bajiro mua yi masitoni. ¹⁸ “Idire queacōri, wanugū yigaja yu”, yi tuoīabesa mua. Ito bajiro mua queaja, ñeñaro yirā yirāji mua. Ado bajirojua yiya. Espiritu Santo mua ya usiju i ñajare, i robo tuoīacōri i āmoro bajiroti yiya. ¹⁹ Espiritu Santo rāca sigū bajiro riti tuoīacōri, mani Ҳу Jesucristo ocare gāmeri busi wanuña mua. Ito bajiro busi wanucōri, i ocare basa sēaña. Ito yicōri īre wanurā, mua ya usina īre basa rūcabuoya mua. ²⁰ Cristo ñarā mani ñajare, “Queno ya Dios mu”, yiraja manire mani jacare. “Queno ya Dios mu. Dise ruyabeto mu yisotirise quenarise riti ña”, mani yija, mani Ҳу Jesucristo wamenati yisotiraja manire.

Cristore tuorānuñā ñari ado bajiro mani ñaja quena, yire gaye

²¹ Cristore rūcabuorā ñari, gājerā īre masirāre cuni rūcabuoya quena. Ito yicōri rūcabuore rāca gāmeri cudiya mua.

²² Tuoya romia mua, muare busigu ya yu. Mani Ҳу Cristore mani cudiyo bajiroti mua manujusabatiare queno cudiya quena. ²³ Mua manuju cutija bero, iti ñami mua uju. Ito bajiroti Cristo ñarā mani ñaja, iti ñami mani Ҳу. Manire ūmatā ñagū ñari mani rijoga bajiro bajigu ñami Cristo. Ito yicōri īre moa īsirā ñari i ya ruju robo bajirā ña mani. Manire masoroca manire goda īsiñi ī. ²⁴ Ito bajiri mani Cristo ñarā, īre mani cudiyo bajiroti mua manujusabatiare cuni cūdisotiya mua.

²⁵ Tuoya ūmua mua, muare busigu ya yu. Mua manojosāromiare buto maiña mua. Manire cuni buto maiguji Cristo. Ito bajiri i ñarā mani ñatoni, manire yiari goda īsiñi ī. Manire i mairo bajiroti mua manojosāromiare maiña mua cuni. ²⁶ Manire goda īsiñi Cristo mani ñeñaro yirise coeroca. Ito yicōri manire beseñi i ñarā riti mani ñatoni. Dios ocare mani tuorānuja ticōri, mani ñeñaro yirise coeñi Cristo. Mani ñeñaro yirise jidicācōri, idé gu roticu mani. Ito bajiro īre mani tuorānuja ticōri, mani ñeñaro yirise coeñi Cristo. ²⁷ Ito bajiro

manire coeñi Cristo, i riojo seti mana mani ejatoni. Ito bajiro manire i yicäre ñajare, i riojo ñeñaro yimena bajiroti ejarä yiräji mani. Ito yicöri seti mana bajiro ejarä yiräji mani, i riojo. “Queno yirä ña mua”, yi manire boca ämigü yiguñi i. ²⁸ Mua manojö cutirä ito bajiroti mua manojösäromiare queno tuoñaja quena. Mua ya rujari mua mairo bajiroti mua manojösäromiare cuni maiña. Mua manojö cutija bero, jüarä ñabojaräti co ruju bajiroti ruju cutirä ña mua. Ito bajiri mua manojösäromiare mua maija, mua ya rujari mairo bajiroti maia mua. ²⁹⁻³⁰ Mani ya rujare ti tebea mani. Mani ya rujare maicöri, itire queno tirünwä yiräji mani. Ito bajiroti Cristo cuni queno tirünwä yiguñi i ñaräre. I ñarä ñari, i ya ruju robo bajirä ña mani. Ito bajiri manire queno tirünwä yiguñi Cristo. ³¹ Ado bajiro gotia Dios oca: “Sigü manojö cuticöri jüarä ñabojaräti, co ruju bajiroti ruju cutirä ñaräji ina. I manojö cutija, i jacu i jaco räca cuni ñabiquñi ija. Ito yicöri jüarä ñabojaräti co ruju bajiroti ruju cutirä yiräji ina”, yi gotia Dios oca. ³² Iti ocare mani tuo masi ämoja, josari ña. Ito bajibojarocati iti oca queno manire goti masioa. “Cristo ñarä i ya ruju robo bajirä ñama”, yi riasoa iti oca. ³³ Manojö cutire gaye cuni queno riasoa iti oca. Ito bajiri mucana muare gotia yu. Mua manojösäromiare queno maiña. Mua ya rujare mua mairo bajiroti queno mua manojösäromiare maiña. Romia mua cuni, queno räcubucöri, mua manujusabatiare cadiya.

6

¹ Riäca tuoya mua cuni, muare busigu ya yu. Mua jacusabatiare yiro robo cadiya. Mani Uju Jesucristo ñarä ñari, mua jacusabatiare queno cadiwäja muare. Ito bajiro mua yija Cristo ämoro bajiro queno yirä yiräji mua. ²⁻³ “Yure mua cadija ado bajiro yicuja yu”, yi tuoña wacu ado bajiro rotisoyiju Dios. “Mua jacu, mua jacore cuni räcubucöya”, yi gotiyiju Dios. Ito bajiro i rotija bero, gaje ado bajiro goticäyiju Dios: “Mua jacusabatiare mua queno räcubucöya, adi sita ñarä yoari wanu quena cati ñarä yiräji mua”, yi goticäyiju Dios.

⁴ Riä cutirä tuoya mua, muare busigu ya yu. Biyaro mua riä junisiniroca yibesa. Ado bajirojua mua yija quena. Mani Uju i ämoro bajiro ñare ti maicöri, queno ñare masoña. Ñeñaro ina yija, ñare gotiya ina tuo masitoni. Ito yicöri queno ñare riasoya mua, Cristore queno ina tuorünatoni.

⁵ Gäjeräre moa isiri masa tuoya mua, muare busigu ya yu. Wanure räca mua ujaräre queno cadiya mua. Ito yicöri ñare güi räcubucöya. Cristore tuorünacöri, ire queno cadia mua. Ito bajiroti mua ujaräre cuni queno cadija quena. ⁶ “Yu ujarä yare ina wanutoni ina tiroca riti queno moagü yiguja yu”, yi tuoäbesa mua. Ina tiroca, ina tibeja cuni queno ñare moa isija quena. Cristore mua moa isiro bajiroti queno mua ujaräre cuni moa isija quena. Mua ya usina Diore maicöri, i ämoro bajiro queno moa isina mua ujaräre. ⁷ Wanure räca queno mua ujaräre moa isina mua. “Inare yu queno cadija, Cristore cuni queno cadia yu”, yi tuoäcöri, mua ujaräre cuni queno moa isina. ⁸ “Mani yiro bajiroti, manire waja yigu yiguñi Dios”, yi tuoña mani. Moa isiri masa mani ñaja, moa isiri masa meje mani ñaja cuni, mani queno yiro bajiroti manire waja yigu yiguñi Dios.

⁹ Moari masa ujarä tuoya mua, muare busigu ya yu. Muare moa isiri masare queno yija mua. Inare cuni queno muare cudi rotibu yu. Muare moa isiri masare usiriro yicöri, ina güiroca yibesa. Sigü ñami ümacüja gagu mani Uju. Muare moa isiri masa Uju cuni ñaguñi i. “Mani yigore ti cöiacöri, ito bajiroti manire waja senigü yiguñi Dios”, yi tuoña masiña mua.

Rāmāre mani rētoċūtoni manire ejabwagu yiguĵi Cristo, yire gaye

¹⁰ Yū ñarā sūsari muare ado bajiro gotisusa yū. Mani Uju rāca sīgū bajiro riti tuoċācōri, ī masirisena buto busa ĩre tuorānuña mua. Ito bajiro yicōri buto oca sēoña mua. ¹¹ Surarare tuoċate mua. Īna ya rujare camotarona ĩna sñānarise gaye sñānarā yirāji ĩna. Mua cūni ito bajiroti Dios ocare queno tuorānucōri, tuoċa oca sēoña, rāmūa uju muare ruobe yirona. Ito bajiro mua yija, muare ruo masibiquĵi rāmūa uju. ¹² Mani bajiro ruju cutirā rāca meje gāmeri tārā ya mani. Rāmūa tiyamana rāca gāmeri tārā ya mani. Īnati ñama adi macārucūro rāitlaroju ñeñaro yirā ujarā. Īna ñama ñeñaro mani yitoni manire usirioro yi coderā. ¹³ Ija buto ñeñari rāmuri ejaro yiroja. Mani ñeñaro yitoni, ruje manire usiriogu yiguĵi rāmūa uju. Manire ī usirio codebojarocati, mani oca sēotoni ado bajiro yiruja manire. Ñeñari rāmū ito ejaroto riojua, Dios ocare queno riasotiruja manire ito ejaroca oca sēorona. Ito bajiri oca sēocōri, Jesure jidicāmenaji mani. Ito bajiro mani yija, surara ĩna ya rujari ĩna camotado bajiro bajirā yirāji mani ĩja.

¹⁴ Jesucristore tuorānucōri, oca sēoña. Ito yicōri ñasarise riti busisotiba. Ito bajiro mua yija, sīgū surara masu wecu wirowēñucōri, ī ñacādo bajiroti ñacārā yirāji mua cūni. Quenarise riti yisotiba. Ito bajiro mua yija, surara masu usi riojo camotaro bajiro bajirā yirāji mua. ¹⁵ “Dios rāca mani oca cutirise quenoñi Cristo. Iti ña oca quenarise”, yi masare gotirona masi yucāña. Ito bajiro mua yija, surara masu ī ya guboco sñānucōri, ī ñacāro bajiro ñarā yirāji mua. ¹⁶ Queno Jesucristore tuorānuña mua. Iti ña ñasarise. Ito bajiro mua yija, camotare gaye rucorā bajiro ñarā yirāji mua. Mani tuoċa oca sēome yirocu, yirugu ujuricu manire jatucōagu bajiro yami rāmūa uju. Ito bajiro manire ī yi codebojarocati Cristore mani tuorānuja manire rētoċū masibiquĵi rāmūa. ¹⁷ “Jesucristore yū tuorānuja ticōri, yure masoñi Dios”, yi tuoċācōri, oca sēoña mua. Ito bajiro mua oca sēoja, surara masu ī jesari coro jesarā bajiro ñarāji mua cūni. Dios oca Espiritu Santo mani masiroca ī yirisere queno tuo masiña mua. Ito bajiro mua tuoċaja, sīgū sarera jāi rucogu bajiro ñarā yirāji mua. Ito bajiri rāmūa uju muare ī usirioro yi codebojarocati Dios ocare masicācōri ĩhuare rētoċūrā yirāji mua. ¹⁸ Ito bajiro yirona Diore busisotiya mua. Coji ruyabeto Espiritu Santo ī ejabuarisena, Diore busisotiya mua. Ī āmoro bajiro yirona queno oca sēoro ña yucāña. Ito yicōri ĩre busi jidicābesa. Ito bajiro yicōri ī ñarāre yiari, Diore senisotiya mua. ¹⁹ Yure yiari cūni Diore senisotiya. Dios oca yū gotiroca, Diore busiya mua, ī oca queno yū goti masitoni. “Masa jeyarore maso āmoguĵi Dios”, yi masibisijarā masa maji. Gūibicuti ito oca masare yū gotitoni yure yiari Diore busiya mua. ²⁰ Iti oca yū gotitoni yure cūni Dios. Iti oca masare yū gotija ticōri, ado tubiara wiju yure tubiacā ĩna. Dios ī āmoro bajiro gūibicuti ito oca yū gotitoni, yure yiari Diore seniña mua.

Queno ñaña mua, Pablo ī yi ñucare gaye

²¹ Tiquico, mani yagu, mua tu wacu yami. Ī ñami mani Uju gaye yū moaroca queno ejabwagu. Mua tu ejacōri, yū gaye, yure rētagore, muare goti jeogu yiguĵi ī. Ito yicōri ado yū moarise gaye muare gotigu yiguĵi ī. ²² Ito bajiri ĩre cōa yū, yū gaye muare ī gotitoni. “Queno ñaguĵi Pablo”, yi tuo masicōri mua ya usiju tuoċa oca sēorā yirāji mua. Ito bajiro mua oca sēotoni mua taju ĩre cōa yū.

²³ Mani Jacu Dios, ito yicōri mani Uju Jesucristore cūni queno tuorānurā ña mua. Ito bajiri mua ya usiju queno mua wanu quenaroca yijaro ĩna. Ito yicōri mua gāmeri ti mairoca yijaro ĩna. ²⁴ Mani Uju Jesucristore mai jidicāmenare queno yijaro Dios muare. Itocō ña.

La carta de San Pablo a los Filipenses

Filipos cuto gānare Pablo ī papera cōare gaye

¹ Nāti Filipos gāna m̄ua. Yū Pablo Timoteo rāca adi papera uca ḡua. Jesucristore moa īsiri masa n̄a ḡua. Cristore tuorūnucōri Dios n̄arā n̄a m̄ua cūni. “Queno n̄a n̄a m̄ua”, yī n̄uca ḡua m̄uare. Dios oca riasori masa ito yicōri īnare ejabuari masare cūni, “Quenajaro”, yī n̄uca ḡua. ² M̄uare queno yijaro mani Jacu Dios. Ito yicōri m̄ua ya usijū sajari oca cūtiroca yijaro ī. Ito bajiro m̄uare yijaro yirocū, Diore ito yicōri mani Ūjū Jesucristore cūni m̄uare yiari seni īsisotia yū.

Jesucristore rācūbuorāre yiari Pablo ī seni īsire gaye

³ M̄uare tuoīa wanucōri, “Queno ya Dios m̄u”, yisotia yū. ⁴ M̄uare yiari Diore yū busisotija, yū ya usijū queno wanū quenasotia yure. ⁵ Cajero Cristo ocare boca āmisuorāti yure ejabuasocū m̄ua. Adocāta cūni yure ejabuacōa m̄ua maji. Ito bajiro m̄uare yiari Diore yū senisotija yū ya usijū queno wanū quenasotia yure. ⁶ Jesucristore m̄ua tuorānūsuorajuti queno m̄ua yī n̄aroca yisuoīni Dios. Mani Ūjū Jesucristo ī tūdi ejaroti rāmujuti, “Queno yī masijaro īna”, yirocū manire ejabuagū yiguīji Dios. Ī n̄arā mani n̄atīn̄atoni ito bajiro manire yigū yiguīji ī. “Riti baja itī”, yī masia yū. ⁷ Yure ti maicōri ī oca gājerāre yū goti ucutoni yare cūfī Dios. Ī ocare yū riaso ucuroca queno yure ejabuasotica m̄ua. Jesucristo oca masare yū riasoja ticōri, yure tubiacā īna. Ito bajiro yure īna yibojarocati, “Īna cūni Cristore tuorānūjaro”, yirocū, “N̄asarise n̄a Cristo oca”, yī jidicābea yū. Tubia ecorū yū n̄abojarocati queno yure ejabuasotia m̄ua. Ito bajiro yū ya usijū m̄uare tuo maia yū. Ito bajiro m̄uare yū tuoīaja quena n̄a yure. ⁸ Jesucristo m̄uare ī tuo mairo bajiroti buto m̄uare tuo maia yū cūni. “Īnare buto ti āmoami Pablo”, yī masiami Dios yure. ⁹ Gājerāre buto busa ti maijaro īna, yirocū Diore seni īsisotia yū m̄uare yiari. Queno tuoīare gaye Dios m̄uare jidicājaro, yirocū īre senisotia yū. Ito yicōri ī āmorise m̄ua tuo masi jeotoni m̄uare yiari Diore seni īsisotia yū. ¹⁰ N̄asarise riti m̄ua tuoīa besere āmoa yū. Ito bajiro m̄ua yija, queno yirā n̄ari Cristo ī tūdi ejari rāmū n̄e seti mana n̄arā yirāji m̄ua. ¹¹ Jesucristo sīgūti n̄ami quenarise riti mani yī masiroca yigū. Quenarise riti yisotijaro īna, yirocū m̄uare yiari īre seni īsisotia yū. Ito bajiro queno m̄ua yija ticōri, “Rētoro masigū n̄ami Dios”, yī rācūbuorā yirāji gājerā cūni.

Cristore riti mani moa īsi s̄uyaja quena, Pablo ī yire gaye

¹² Tuoya yū n̄arā m̄ua. “Quenabiti jaje Pablore rētabojarocati jājarā busa Jesucristo oca tuorānū wama masa”, m̄ua yire āmoa yū. ¹³ “Cristore ī tuorānūja ticōri, īre tubiayijarā īna”, yī masiama adi cuto gagū ūjū ya wi coderi masa. Ito bajiro riti yī masi jediama ado gāna yure. ¹⁴ “Tubia ecorū n̄abojaguti Cristore jidicābeami Pablo”, yī tuoīacōri ado gāna mani n̄arā jājarā, buto busa Cristore tuorānū wama. Ito bajiro oca sēocōri gūimenati Dios ocare riasoama īna.

¹⁵ Cristo ocare queno yū riaso masijare, yure ti ūoama coriarā. “Pablo rēto busaro queno riasorāji guama”, yicōri riasobojama īna. Gājerāma Dios oca tuorānūrā n̄ari, wanūre rāca riasoama. ¹⁶ Yure tuo maicōri Cristo oca masare riasoama īna. “Tubia ecoanare cūni Cristo oca n̄asarise gotijaro Pablo,

yirocu Pablora tubiaroca yiñi Dios”, yi masiama ña yare. Ito bajiri yare tuoïacôri Cristo oca masare riasoama ña. ¹⁷ Yu riasorise ti uocôri, “Manire cuni ti wanujaro masa”, yirona riasobojama yare ti tudiri masa. Dios ocare tuorünurã meje ñabobarãti i oca masare riasoama ña. “ Ñajuare tuorünurã wama masa’, yire oca Pablo i tuoja, buto busa bojori bujagu yiguji i tubiara wi ñagü”, yi tuoïabobarãti ña yare. ¹⁸ Ito bajiro ña yibojaja cuni no yibea yare. Cristo oca masare ña riasoja iti ña yare quenarise. Yare ña ti maija, ña ti maibeja cuni Cristo oca masare ña riasoja iti ña yu ya usiju yu wanuroca yirise. Ito bajiri buto busa wanu wacu yiguja yu.

¹⁹ “Yure yiari Diore senirã yama ña”, yi tuoïa yu muare. “Yure ejabuarocu Espiritu Santore cõañi Jesucristo”, yi tuoïa yu. Ito bajiri tubia ecoru yu ñabobarocati, “Quenarise rëtaru yiroja yare”, yi tuoïa yu. ²⁰ Jesucristo i cõru ñari, ija i tiro riojo bojo amobea yu. Yu tuoïa yurise, yu amorisre cuni yu tuoïa yuja, ado bajiro bajaia. Oca sëocôri Cristo ocare riti riasosoti amoa yu. Tubia ecoru yu ñaja, tubia ecoru meje yu ñaja cuni, yare ticôri Cristore masa ña rucubhore amoa yu. Yare ña bucõaja cuni yare ña sïaja cuni no yibea yare. Cristore masa ña rucubhoya iti ña yare ñasarise. ²¹ Cristore riti moa ñsirocu ña amoa yu. Iti ña yare ñasarise. Yu godaja, buto busa quenarise bujagu yiguja yu. ²² Adi sita ñagü, Cristore tuorünuraro masa, yirocu ñinare riasoa yu. Catigu yu ñaja, quena ña yare. Yu godaja cuni quena ña. Ito bajiri, “Godarejua amoa yu, catirejua amoa yu”, yi bese masibea yu. Juaji gayejuti quenacõa yare. ²³ Ito bajiri josari ña yare iti juaji gaye yu beseja. Cristo rãca ña amogü, godare amoa yu. I tu yu waja, buto busa wanu quenaro ñagü yiguja. ²⁴ Ito bajibobarocati adi sita yu ñaja buto busa muare riasogu yiguja yu. Muare yu riasoja iti ña buto busa ñasarise. ²⁵ “Riti buja ite”, yi tuoïa yu. Ito bajiri, buto busa Cristore tuorünurã wajaro ña, yirocu, “Mua rãca ñagü yiguja yu maji”, yi tuoïa yu. Cristore tuorünuracôri buto busa wanujaro ña, yirocu mua rãca ñagü yiguja yu maji. ²⁶ Ito bajiri mucana yare mua tija, wanurã yirãji mua. Cristo yare i codeja ticôri, “Queno ya Dios mu”, yi rucubhorã yirãji mua.

²⁷ Cristo oca iti gotiro bajiroti mua cudija iti ña ñasarise. Mua taju yu waja, yu wabeja cuni yu yiro bajiroti mua yire amoa yu. “Cristore tuorünuracôri sigü bajiro riti tuoïarã ñama ña. Ito yicôri, Cristore tuorünuraro gãjerã cuni yirona, i oca riti riasoama ña”, masa ña muare yire, tuo amoa yu. ²⁸ Mua wajana Dios oca ti terã ña ñaja, güibesa ñare. Oca sëoña. Ito bajiro mua yija ticôri, “Jeame ujuroju cõagü yiguji Dios manire”, yi masirã yirãji ña. Gaje gaye cuni ado bajiro muare tuoïarã yirãji ña. “Ñare ejabuami Dios. Ito bajiri ñare masogü yiguji i”, yi tuoïarã yirãji ña, mua queno yirise ticôri. ²⁹ Manire ti maicôri Cristore mani tuorünuraca yiñi Dios. Iti ña mani wanurise. Ito bajibobarocati Cristore mani tuorünuraja ticôri, quenabeto mani tóbujaroca yirã yirãji gãjerã. Ito bajiro cüñi Dios manire. Ito bajiri mani wanuroti ña iti cuni. ³⁰ Sigãre bajiro tuoïacôri, Cristore tuorünuraro masa yirona, josari moa mani. Iti ramu Cristo oca yu riasoja ticôri, quenabeto yu tóbujaroca yare masa ña yija ticu mua. “Adocãta cuni ñenaro tóbujagu yiguji”, yire oca tuorãji mua.

2

Buto ñasagu ñabogajuti, “Ñasagu ña yu”, yibisiju Cristo yire oca

¹ Cristoti ñami mani tuoïa oca sëoroca yigu. Manire ti maigü ñari mani bojori bujaja, “Bojori bujabesa mua”, yigu yiguji i. Espiritu Santo rãca mani baba cutiroca yami i. Gãjerãre mani ti mairoca ito yicôri ñare queno mani yiroca

yami Cristo. ² Ito bajiri, “Queno wanu quenaro ñajaro i”, yirona sīgū bajiro riti tuoñaña mua. Sīgūre bajiro gāmeri ti maiña. Sīgū bajiro riti tuoñacōri Cristore moa isñaña mua. ³ “Yumasi bujagu yigūja yu”, yi oca jaimenati mua moaja quena. “Yure ti seyojaro gājerā”, yi tuoñamenati moaja quena. “Gājerā rētoro ñasagu ña yu”, yi tuoñabesa. “Inama yu rētoro ñasarā ñama”, mua yi tuoñaja quena. ⁴ Mua ñaroti riti meje tuoñaña. Gājerā ña queno ñaroti gaye cuni tuoñaja quena.

⁵ Jesucristo i tuoñado bajiroti mua tuoñaja quena. ⁶ Ūmacūju ñagū, Diocō masigū ñabojaguti adi sitaju wadigu i masirise jidicāyiju Cristo maji. ⁷ Dios ñabojaguti i masirise jidicācōri manire bajiroti rujeayiju Cristo. Ito bajiro rujeacōri bucua wacu masare moa ejabuagu ñasotiyiju i. ⁸ Adi sita wadicōri, “Gājerā rētoro ñasagu ña yu”, yi tuoñabisiju i. I Jacu Diore cudigu yucutēoju masa ñe jaju sñabojarocati ñare camotabisiju i. Ñeñaro yiri masure ña sñaro bajiro ña sñabojarocati camotabisiju i. ⁹ Ito bajiri i tūdi catiroca yicōri buto rūcubūoru i ñaroca yīñi Dios. Ñimu gāji i robo rūcubūoru maquīji. Ito bajiri wame ñasarise ñe wōñi Dios. ¹⁰ Jesús wame tuoçōri ñe rūcubūorā, rijomunigāna ñini rūjū jedijaro masa, yirocu wame ñasarise ñe wōñi Dios. Ito bajiri i wame tuoçōri ūmacūju gāna, adi sita gāna, ito yicōri adi sita rocaju gāna cuni rijomunigāna ñini rūjū jedirā yirāji. ¹¹ “Jesucristo ñami Ūju ñasagu”, yi jedirā yirāji masa. Ito bajiro ña yija, manī Jacu Diore cuni rūcubūorā yirāji ña.

Quenarise mani yi āmoroca yigu ñami Dios, Pablo i yire gaye

¹² Tūoya yu mairā mua. Yu mua rāca ñaroca yure cūdisoticu mua. Mua tu yu ñabitibojarocati buto basa mua yure tuoñūnure āmoa yu. “Dios i masoana ña mani”, yi masicōri ñe buto rūcubūoya mua. “Ñe yu cūdibeja, yure ti wanūbicu yiguñi Dios”, yi tuoña gūirā ñe riti cūdiya. ¹³ Quenarise mani yi āmoroca yigu ñami Dios. Ito bajiri i āmorō bajiro mua yi masi jeotoni muare ejabuaguñi Dios.

¹⁴ Dise rūyabeto mua moaja wanure rāca riti moaja quena. Ito yicōri gāmeri oca josamenati moaña. ¹⁵ Ito bajiro mua yija ticōri, “Ñeñaro yirā ñama ña. Seti cutirā ñama”, ñimujua muare yi masibiquñi ija. Dios ñarā ña mua. Ito bajiri adi sita gāna Diore ti tecōri ñeñaro yirā ña tiro riojo, quenarise riti mua yija quena. Diore mua cūdija ticōri, “Ñeñaro yirā ña guama”, yi tuoñarā yirāji ña. ¹⁶ Catitñare gaye Dios tūju ña buja masitoni Jesucristo oca ñare gotiya. Ito bajiro mua yija ticōri, Cristo i tūdi ejari ramu buto muare wanugū yigūja yu. “Inare riasobojabisija yu. Yu ñare riasocato bajiroti yama ña”, yi tuoñagū yigūja yu muare. Ito bajiro wanure rāca yigu yigūja yu. ¹⁷ Cristore tuoñūnaro yirocu, muare riasocu yu. Ito bajiro muare yu riasoja ticōri, yure sñarā yirāji gajea. Ito bajiro yure ña sñabojarocati wanu quenaro ñagū yigūja yu. “Cristore tuoñūncōri wanurā yirāji yu riasogoana”, yi tuoñacōri wanua yu cuni. ¹⁸ Ito bajiroti mua cuni itire wanuja quena. “Quenabeto tōbujabojaguti wanuami Pablo”, yi tuoña wanuña mua cuni.

Timoteo, Epafrodito oca

¹⁹ Mani Ūju Jesús i āmoja yoari mejeti mua tu Timoteore cōare tuoña yu. Mua tu ejaru i tūdi ejaroca mua oca tuoçōri wanugū yigūja yu. ²⁰ I sīgūti ñami yu tuoñaro bajiro tuoñagū. Yure bajiroti mua queno ñaroti gaye tuoña usirioami Timoteo cuni. ²¹ Gājerāma ña queno ñaroti riti tuoñama. “¿No bajiro Jesucristore yu moa isja quenati?” yi tuoñabeama ñaona. ²² “Queno yigu ñami Timoteo”, yi masia mua ñe. Ito yicōri, “Pablo rāca queno Jesucristo oca riasoami Timoteo”, yi tuoña masia mua. Riti bajia. Yu macu bajiroti queno

yure ejabuami ĩ. ²³ Ito bajiri, “Ado bajiro rētarō yiroja yure”, yu yi masija, mua tu ĩre cōagū yiguja yu. ²⁴ Mani Ʋjare riti tuorūnua yu. Ito bajiri, “Ī āmoja yoari mejeti muare tigu wacu yiguja yu”, yi tuoĭa yu.

²⁵ “Mani bajiro Cristore tuorūnugū Epafroditore mɛcana cōagū yiguja mua tu”, yi tuoĭa ĩa yu. Yure ĩ ejabuatonĭ, ĩre cōayija mua. Ado ejacōri yu rāca moami ĩ. Quenabeto tōbujabojarāti Jesucristo oca riaso jidicābea gua. ²⁶ Mua ĩajedirore buto ti āmoami ĩ. “Epafrodito cōgū ĩami”, mua yija tuo masicōri, tuoĭa oca jaiquĩ ĩ. ²⁷ Riti bajiquĩ, buto cōquĩ ĩ. Goda waru ĩaqui. ĩre ti maiĩi Dios. Ito bajiri godabitiquĩ. Tuoĭa bujatobicu ĩari, ĩ godaja buto busa bojori bujaboruja yu. Ito bajiri yure ti maicōri ĩre yisioĩi Dios, yu buto bojori bujare āmobicu. ²⁸ Epafrodito sēo quenagū ĩ ĩaja ticōri, wanurā yirāji mua. Ito bajiri, wanujaro ĩna, yirocu mua tu buto ĩre cōa āmoa yu. “Wanurā yirāji ĩna”, muare yi tuoĭacōri wanugū yiguja yu cuni. ²⁹ ĩre bajiro mani Ʋjare tuorūnurā ĩari ĩ ejaja wanare rāca boca āmiña ĩre. ĩre bajiro bajirāre rūcubuoja mua. ³⁰ Yure ejabua ĩagū Cristore moa ĩsiquĩ ĩ. Yure ejabuaguti bujato tōbujaquĩ ĩ cuni. Ito yicōri godaboquĩ. Sōju ĩacōri yure mua ejabua masibitire yure ejabuaquĩ ĩ.

3

Cristore mani tuorūnaja iti ĩa ĩasarise, yire gaye

¹ Tuoya yu ĩarā mua. Ado bajiro gotisusa yu muare. Mani Ʋju Jesucristore tuorūnurā ĩari wanuña mua. Iti ramu yu gotigore mɛcana yu muare gotija, quena ĩa yure. Mɛcana tadi itire mua tuoja, quena ĩaro yiroja muare. ² Ecaru yai cunigūre giu ĩa mani. Ito bajiroti ricati riasorāre cuni mani gūija quena. ĩna ĩama ĩeñaro yirā. “Dios rīa mani ĩa āmoja, wirotā yirāji mani”, yi riaso ruorāre cuni mani cudibeja quena. ³ Diore mani tuorūnujare mani ya usiju Espiritu Santo queo sãni Dios. Ito bajiri manire ticōri, “Dios ĩarā ĩama ĩnama”, yi masirā yirāji gājerā. “Wiro mani taja ticōri, manire masogū yiguĩi Dios”, yi tuorūnurā meje ĩa mani. “Cristore mani tuorūnaja, ĩ rāca catitiñarā yirāji mani”, yi tuoĭa wana quenarāji mani. ⁴ “Ñasarā ĩa mani. Mani queno yigore ticōri manire masogū yiguĩi Dios”, gājerā ĩna yi masija, ĩna rēto busaro yiboruja yu. “Ñasagu ĩami Pablo”, yire gaye ĩna rēto busaro buto busa ĩa yure. Tite mua: ⁵ Ʋdia āmojeno ramuri yu rujeaja bero yure wirotāni ĩna. Judio masu ĩa yu. Benjamín ĩayoru janerābatia janami ĩa yu. Judio masu rujearu hebreo oca busigu ĩa yu. Fariseo gaye tuoĭagoru ĩari, ĩna robo buto judio masa rotirise rūcubuoju yu cuni maji. ⁶ Judio masa rotirise buto cadi āmogū, Jesucristore tuorūnurāre usirioro yi codecu yu. “Bucurā rotire cudibeami ĩ. Seti cutigu ĩami ĩ”, yure yirā manicā. ⁷ “Iti gaye ĩa ĩasarise”, yirocu itire buto rūcubuoju yu maji. “Ñe waja ma iti”, yi tuoĭa yu ĩja adocāta. Jesucristore riti rūcubuoja yu adi ramuri ĩja. ⁸ “Bucurā rotire ĩasarise ĩaroja”, yigobojaru ĩari, mani Ʋju Jesucristore yu masija bero, “Ñasarise ĩa iti”, yi tuoĭabea yu adocāta ĩja. ĩre mani tuorūnaja, ĩejua gaje ĩasarise ma. Iti ramu yu tuorūnubojare jidicā jeocōcu yu. “Jesucristore riti tuorūnucuja yu ĩja”, yirocu iti ramu yu tuorūnubojare jidicācu yu. ⁹ ĩ yagu ĩa āmogū ĩre riti tuorūnua yu ĩja. “Judio masa rotirise yu cadija ticōri, yure masogū yiguĩi Dios”, yi tuoĭabojacu yu maji. Cristore yu tuorūnaja ticōri, yu ñeñaro yirise ācabojoi Dios. Ito bajiri adi ramuri ĩ tiro riojo ñe seti macu ĩa yu ĩja. Ado bajiro baja iti. No Cristore tuorūnugūreti ĩ ñeñaro yirisere ācabojogu yiguĩi Dios. Ito bajiri ĩre riti tuorūnua yu ĩja. ¹⁰ Buto busa Cristore masi āmoa yu. Iti ĩa yure ĩasarise.

Ī godaja bero mɛcana tɔdi ĩ catiroca yicōri, ĩ masirise ĩoñi Dios. Yɛ ĩre cɔdi masitoni, ĩ masirisena yɛre ĩ ejabɛare ɛmoa yɛ. Diore cɔdi ɛmogũ, ĩ tuoia bujatobitiroca masa ĩna yibojarocati, ĩnare camotabisijɛ Jesucristo. ĩre ĩna sɛabojarocati, camotabisijɛ. Diore riti cɔdi ɛmoyijɛ ĩ. Ito bajiri masa yɛre ĩna sɛa ɛmobjarocati, ĩre bajiro Diore riti cɔdi ɛmoa yɛ cɔni. ¹¹ Ito bajiro ya yɛ, “Godanare mɛcana tɔdi catiroca Dios ĩ yiri rɛmɛ, yɛre cɔni yɛ catiroca yigɛ yiguji Dios”, yi tuoĩacōri wanɛa yɛ.

Mani moaroti Cristo ĩ cūre mani jeoja quena, Pablo ĩ yire gaye

¹² “Jeyaro masigũ ña yɛ. Quenarise riti yigɛ ña yɛ”, yi masibea yɛ. Yɛ masibiti jaje rɛya maji. Ito bajibojarocati Jesucristo yagɛ yɛ ñaroca yicãñi ĩ. Ito bajiri yɛ moaroti ĩ cūre, itire jeorocɔ ĩre moa ĩsisotia yɛ. ¹³ Tɔoya yɛ ñarã mɛa. “Cristo ĩ ɛmoro bajiro quenarise riti yigɛ ña yɛ”, yibea yɛ. Ado bajirojɛa baja yɛ yirise. Iti rɛmɛjɛ rɛtagore gaye bɛto tuoĩabea yɛ. Yɛ moaroti Cristo ĩ cūcɛja bero ñajare, “Itire yicɛja yɛ”, yirocɔ josa yɛ ĩja. ¹⁴ Cristore tɔorɛnɛrã mani ñajare, ɛmacɛja manire ɛmi wacōri waja yigɛ yiguji Dios. Mani catitĩñaroca yigɛ yiguji ĩ. Ito bajiri moare ĩ cūre ñajare, itire jeo ɛmoa yɛ maji.

¹⁵ Mani Cristore tɔorɛnɛsɔoana itire sīgũ bajiro riti tuoia mani. “Mani moaroti Dios ĩ cūre jeoana mani”, yi tuoĩarã ña mani. Ito bajibojarocati coriārã mɛa yɛ bajiro tuoĩabeja, mɛa tɔo masibitire mɛa tɔo masiroca yigɛ yiguji Dios. ¹⁶ Dios oca ñarocō tɔo masi jeobitibojarãti mani tɔo masiriseti mani cɔdi ñaja quena.

¹⁷ Tɔoya yɛ ñarã mɛa. “Ado bajiro ñami Pablo”, yi tuoĩacōri, yɛ yiado bajiroti yiya mɛa cɔni. Yɛ yiado bajiro yirãre tɔorɛnɛña mɛa. ¹⁸ Adocãta yɛ mɛare gotirise coji meje mɛare goticu yɛ. “Cristore tɔorɛnɛrã ña gɛa”, yibojarãti, “Yucatɛojɛ ĩ godaja, ñe waja ma”, yirã jãjarã ñama maji. “Ito bajiro yama ĩna”, yi tuoĩacōri oti ɛmoa yɛ. Ito bajiro tuoĩarã Cristo wajana ñama ĩnaɔna. ¹⁹ Ito bajiro yirã jeame ɛjɛroju warã yirãji. ĩna ya ɛsijɛ maquji Dios. Adi sita gaye riti tuoĩarãji ĩna. ĩna ñeñaro yi ɛmoriseti tuoia wanɛama ĩna. ĩna ñeñaro yija, bojo bujaro ðno yirã itire wanɛama ĩna. ²⁰ Maniama ɛmacɛja Dios tɛju warona ĩna. Dios ĩ ñaroju ña mani ñatĩñaro. “Manire masorocɔ tɔdi ejagɛ yiguji Jesucristo”, yi tuoĩacōri ĩre bocatia mani. ²¹ Mani ya ruju godari rujure gaje ruju godabiti rujuɛa manire wasoagu yiguji Cristo. ĩ ya ruju ñasari ruju bajiri rujuɛa manire wasoagu yiguji ĩ. Buto masigũ ñari, ñejɛa ĩ roti masibiti ma ĩre. “ĩ masirisena mani ya rujure wasoagu yiguji ĩ”, yi tuoĩacōri wanɛa mani.

4

Mani ɛjure tɔorɛnɛrã ñari wanɛ quenatĩñaja quena, Pablo ĩ yire gaye

¹ Tɔoya yɛ ñarã mɛa. Mɛare bɛto tɔo maia yɛ. Mɛare tuoĩagũ, bɛto ti ɛmoa yɛ mɛare. Mɛare tuoĩacōri bɛto wanɛa yɛ. “Yɛ riasorise tɔocōri Diore cɔdiama ĩna”, yi tuoĩacōri wanɛa yɛ mɛare. Ito bajiri mani ɛju Jesucristore tɔorɛnɛrã ñari, ito bajiroti ĩre tɔorɛnɛ jidicãbesa mɛa.

² Evodia ito yicōri Sɛntiquere cɔni busi ɛmoa yɛ adocãta. Mani ɛjure tɔorɛnɛrã ñari, sīgũ rɛa robo bajiro baja mɛa. Ito bajiri, “Sīgō robo bajiroti mɛa tuoia quena”, yi goti queno ɛmoa yɛ mɛare. ³ Ito gagɛ queno yɛ rãca moare baba cutigore bure busigɛ ya yɛ adocãta. ĩna romia jũarãre ĩna ya oca queno ejabɛaya. Ito yɛ ñaroca queno ejabɛacã ĩna Cristo oca yɛ riasoroca. Clemente wame cutigure cɔni ejabɛacã ĩna. Gãjerã yɛ rãca cocati Jesucristo

oca riasoräre cuni ejabuacã ñna. Yũ räca moagoanare, “Adocõ ñama yũ räca catitiñarona”, yirocũ ñ yä papera tutijũ ñna wame wõcâyijũ Dios.

⁴ Mani Ʋjũre tuorũnurã ñari, wanũ quenaññaña mũa cuni. “Wanũ quenaña mũa”, ya yũ mũcana. ⁵ “Ñna ñama rucubũorã”, gãjerã muare ñna yijaro yirona, quenarise riti gãjerãre yisotiya mũa. Mani Ʋjũ yoari mejeti tũdi ejagũ yiguñji. Itire ácabojabesa mũa.

⁶ Ñejuare tuoĩa usiro yibesa. Muare oca iti ñaja, Diore gotiba. Gaje muare iti ruyaja, Diore gotija quena. Ñajediro Diore mũa gotija, quenaro yiroja. Ito bajiri ñ cudiya ticõri, “Queno ya Dios mũa”, yi jidicãbesa mũa. ⁷ Ito bajiro mũa yija tuocõri, mũa ya usijũ queno mũa wanũ quenaroca yigũ yiguñji Dios. Mani queno wanũ quenaroca ñ yija, iti ña rẽtoro quenarise. “Ito bajiro mani queno wanũ quenaroca yami Dios”, yi tuoĩa masibea mani. Jesucristo ñarã mani ñaja ticõri, mani ya usijũ queno wanũ quenaroca yami Dios. Ito yicõri mani tuoĩa güibitiroca yami ñ.

Quenarise riti tuoĩaja quena, Pablo ñ yire gaye

⁸ Ado bajiro gotisusa, yũ ñarã yũ muare. Quenarise gaye riti mani tuoĩaja quena. Rucubũore gaye, riojo ñasarise, queno yire gaye, seyorise gaye, ito yicõri gãjerã queno ñna yigore cuni mani tuoĩaja quena. Quenarise riti mani tuoĩaja quena. Ito yicõri, “Iti ña quenarise”, Dios ñ yirise, mani yi tuoĩaja quena.

⁹ Muare yũ riasocato bajiroti yisotiba mũa. Yũre mũa tuogore, mũa tigore cuni ito bajiro mũa yija quena. Ito bajiro mũa yija ticõri, mũa räca ñatĩñagũ yiguñji Dios mani queno wanũ quenaroca yigũ.

Filipo cuto gãna Pablore niyeru ñna ñsi cõare gaye

¹⁰ Yũre tũdi tuoĩacõri yũ ãmorise yũre cõayija mũa. Ito bajiri muare wanucõri, “Queno ya Dios mũa”, ya yũ mani Ʋjũre. Ñejuã yoari mũa yũre cõabitibojarocati, “Yũre jidicãbeama ñna maji”, yi masicu yũ. “Ñejuã yũre ñna cõabeja, cõa ãmbojarãti cõa masimenaji ñna”, yi tuoĩacu yũ. ¹¹ “Jai busaro ãmoa yũ”, yigũ meje ya yũ. No yũ ñaro bajiroti yũ ñaja quena. Yũ rucõja, yũ rucobeja cuni, “Quena ña”, yi tuoĩacõri wanũ yũ. ¹² Cojireama bojoro bujagũ ñacu yũ. Cojireama jaje rucocu yũ. No yũ ñaro bajiroti yũ rucõja, yũ rucobeja cuni, “Quena ña”, yi tuoĩa wanũ yũ. Yũ yajija, yũ yajibea cuni wanusotia yũ. Jaje yũ rucõja, ñe yũ rucobeja cuni, “Quena ña”, yi tuoĩacõri wanũ yũ. ¹³ Yũ sẽoroca Cristo ñ yijare no ñarijuti moare yũre Dios ñ cũja, moagũ yigũja yũ. Ito bajiri yũre rẽtaroti gaye cuni güibea yũ. ¹⁴ Ito bajibojarocati yũ bojoro bujaroca mũa yũre ejabuaja queno yiyija mũa.

¹⁵ Macedonia sita ñacõri Cristo oca yũ riaso ucugũ waroca, mũa Filipos cuto gãna riti niyeru miojucõri, yũre ñsi ñucayija mũa. Muare yũ riasogore ñajare yũre wanũrã, niyeru ñsi ñucayija mũa. Gãjerãma Jesure tuorũnurã ñabojarãti, yũre ñsi ñucabisĩ ñna. “Riti bajaia”, yirãji mũa. ¹⁶ Tesalónica cuto yũ ñaroca maji, “Pablo ñ ãmorise bujajaro”, yirona coji meje niyeru miojucõri, yũre ñsi ñucayija mũa. ¹⁷ Yũ ãmorise mũa ñsi ñucare riti meje muare wanũ yũ. Ado robojuã bajaia: “Mũa queno yirise ticõri, bũto busa queno muare waja yigũ yiguñji Dios”, yi tuoĩacõri, wanũ yũ muare. ¹⁸ Epafrodito räca mũa yũre cõare ñarocõti boca ãmicu yũ. Yũre queno ñsiyija mũa. Ito bajiri yũ ãmorise rẽto busaro rucõa yũ. Yũre mũa ñsi ñucare quenarise ña. Diore rucubũorã queno sutirise mũa ñna soe muore bajiro bajaia, ito bajiro mũa yũre yija. Yũre mũa queno yirise ticõri, muare ti wanũgũ yiguñji Dios. ¹⁹ Mũa ãmorise ñajediro ñsigũ yiguñji mani Ʋjũ Dios. Jeyaro rucogu ñari, Jesucristo ñarã mani ñaja ticõri, manire queno yisotigu yiguñji Dios. ²⁰ “Mũa ña rẽtoro masigũ”, yi mani Jacu Diore

rãcãbũosotirãja manire. Ijarijũ cãni ito bajiroti ñatĩñajaro, yi gotia yũ mware. Itocõ ña.

Quenajaro masa, Pablo ãyi ñucare gaye

²¹ “Quenajaro Dios ñarã Jesucristore tũorũnũrã”, yi ñuca yũ. Ado gãna Jesure tũorũnũrã yũ rãca gãna, “Quenajaro”, yi ñucama mware. ²² Ado gãna Dios ñarã ñajediro “Quenajaro”, yi ñucama mware. Jesure tũorũnũrã, “Buto quenajaro”, yi ñucama Roma cãto gagũ ẽjũre moa ãsiri masa.

²³ Queno yijaro ãna ñajedirore, yirocũ mani Ʋjũ Jesucristore mware yĩari seni ãsia yũ. Itocõ ña.

La carta de San Pablo a los Colosenses

Colosas cuto gānare Pablo ī papera cōare gaye

¹⁻² Ņati Colosas cuto gāna mūa. Үñ ña Pablo. Adi papera mūare cōa Үñ. Jesucristo ocare Үñ riaso ucutoni ī cūru ña Үñ. Ito bajiro Үñre ī cūre āmoñi Dios. Adoju mani yagu Timoteo rāca tubia ecoana ña gūa. “Quenajaro”, yami ī cūni. “Dios rīa ña mūa, ito yicōri Jesucristore queno tuorānūrā ña mūa”, yi masia gūa mūare. Mūare queno ī yitoni, mani Jacu Diore seni īsisotia gūa. Mūa ya usiju queno sajari oca cūti quenaro ca Dios ī yire āmoa gūa.

Cristore tuorānūrāre yiari Diore Pablo ī seni īsisotire gaye

³⁻⁴ “Jesucristore queno tuorānūrā ñama ĩna, ito yicōri Dios ñarāre queno ti mairā ñama ĩna”, mūare masa ĩna yija tuocu gūa. Ito bajiro ĩna yija tuocōri, wanūa gūa. Ito bajiri mūare yiari Diore gūa senija, “Queno ya Dios mū”, yisotia gūa, mani Uju Jesucristo Jacure basirā. ⁵ “Ūmacāju Dios taju ejacōri queno wanū quenarā yirāji mani”, yi tuoīa wanū yurā ña mūa cūni. Ito bajiro tuoīasuo yija mūa cajero Cristo oca mūa tuorānūshora rāmū. Cristo oca iti ña oca riojo ñasarise. ⁶ Cristo oca tuo masisuo cōri, “Iti ña oca riojo ñasarise”, yiyija mūa. “Ñeñaro yirā ñabojarāti manire ti maicōri manire queno yiñi Dios”, yi tuorānūyija mūa. ĩ oca quenarise mūa tuogore masa jeyaro tuorā yirāji adi rāmuri ĩja. Ito yicōri mūa yiado bajiro ti ĩna ñeñaro yirise jidicācōri mama usi wasoarā yirāji ĩna cūni. ⁷ Mani yagu Epafra wame cutigu, ī ñami mani maigū. Mūare Dios oca riasoñi ī. Jesucristore moa ĩsigū ñari queno adoju guare ejabuami ī. ⁸ “Espiritu Santana suoriti gāmeri ti maiama ĩna Colosas cuto gāna”, yi goti ejaquī Epafra guare.

⁹ Ito bajiro ī yija tuocōri, mūare yiari Diore seni īsisuo cū gūa. Ñaro bajiro ti mūare yiari Diore senisusabea gūa. ĩ ocare queno mūa tuo masi jeotoni, ĩre senia gūa. Ito yicōri ī masirise mūare jidicātōni Diore senia gūa. “Ado bajiro mani yire āmoguīji Dios”, mūa yi masitoni, ĩre seni īsisotia gūa. ¹⁰ Ito bajiro mūa yi masija, mani Uju ī āmoro bajiro yi ñarā yirāji mūa. Ito yicōri ī wanutoni ĩre cudisotirā yirāji mūa. ĩre moa ĩsirā gājerāre queno ejabuārā yirāji mūa, ĩna Diore masitoni. Ito bajiro yirā Dios gaye masi remocōri buto busa ĩre tuorānū warā yirāji mūa. ¹¹ Rētoro masigū Dios ī ñajare, ĩre senia gūa ī masirise mūare ī jidicātōni. Ito bajiro mūare ī yirise ñajare, ñeñaro mūa tōbujabojaja cūni ñemecuti masirā yirāji mūa. Ito yicōri tuoīa usirio yimenati wanū quenarā yirāji mūa. ¹² Mani Jacu Diore wanucōri ado bajiro ĩre busisotirā yirāji mani ĩja. “Queno ya Dios mū. Mū ñarā gūa ñatoni guare masoyija mū. Ito bajiri mū ñaro queno busuroju ejacōri, gājerā mū ñarā rāca mū ĩsiroti bujarā yirāji gūa cūni”, yi wanūrā yirāji mani, Diore basirā. ¹³ Ñeñaro yirā uju ī ñarā mani ñame yirocū manire masoñi Dios. Manire masocōri ī Macu ī maigū ñarā mani ñatoni manire cūñi Dios. ¹⁴ Manire yiari ī Macu godarena suoriti manire masoñi Dios. Ito bajiro yicōri mani ñeñaro yirise ācabojōñi Dios.

Cristo ī goda ĩsirena suoriti Dios rāca oca mano queno mani ñare gaye

¹⁵ Ñimūja Diore tigorū maquūji. Ruyugu meje ñami Dios. Ito bajibojarocati Cristore mani masija, “Iti bajiguti ñaguūji Dios”, yi masirāji mani. Nātīñagū ñami Cristo. Adi macārucūro Dios ī rujeoroto riojua ñacāyiju Cristo. ¹⁶ ĩna

šworiti dise ruyabeto ũmacũju gaye cuni, adi sita gaye cuni rujeoyiju Dios. Ruyubiti cuni, ruyurise cuni i Macu rãcati rujeoyiju Dios. Ruyumenare, ina ujarãre cuni rujeoyiju Dios, i Macu rãcati. Ito bajiri inare rujeoru ñari, ina uju ñami Dios Macu. Ito bajiro yicõri ina Uju ñasagu i Macure cũyiju Dios. ¹⁷ Adi macãrcũro Dios i rujeoroto riojua i Macu ñacãyiju. Ina šworiti jeyaro ña. I manijama disejua maniboadoja. ¹⁸ Jesucristo sīgãti ñami ire tʷorũnũrãre ũmatã ñari masu. I ñarã mani ñajare i ñami mani rijoga. I godarena šworiti i ñarã mani ñasworoca yiyiju Dios. I ñami cajero godabojaguti macana tãdi catiru. Ito bajigu ñari, manire cuni tãdi catiroca yi masiguĩji i. Iti ñami masa jeyaro Uju ñasagu. ¹⁹ I Jacu Dios robo bajiro bajiguti ñami Jesucristo cuni. Ito bajiro i bajijare amoyiju Dios. ²⁰ Masa jeyaro adi sita gãna, ũmacũju gãna cuni ñeñaro yirã ñayijarã. Ito bajiri masa ina oca catirise oca queno amogũ i Macure waja yi isi rotiyiju Dios. Yucutẽojũ i Macu ya rĩ budirena šworiti masa rãca oca quenoyiju Dios.

²¹ Iti rumũju ñeñaro tʷoĩarã ñabojacu mani maji. Ñeñarise yisoticu mani maji. Diore ti tudirã ñari, mani wajacure bajiro ire tʷoĩacu mani maji. ²² Adi rumuriama mani wajacure bajiro ire tʷoĩabea mani ija. Ijua oca quenofi. Ñeñaro mani yirise waja, waja yirocu manire goda isiñi Cristo. Ito bajiro i yijare Dios i tiro riojo ñe seti mana ña mani ija. Ñeñaro yĩamena robo bajirã ña mani ija, Dios i tija. “Ina ñama yu waja yi Isiana, ito bajiri seti ma inare”, yigu yiguĩji Cristo, Diore gotigu. ²³ Ito bajiro manire yiari Diore bušĩ ejabuagũ yiguĩji Cristo, Dios oca mani tʷorũnũ jidicãbeja. I oca mani tʷosũocatire tʷorũnasotirã yirãji mani. Gaje oca manire gãjerã ina gotibojaja cuni, inare tʷorũnũmenaji mani. “Jesucristore mani tʷorũnũja, manire masogũ yiguĩji”, yire oca jidicãmenaji mani. Iti ña oca quenarise. Adi rumuri co sita gãna ruyabeto iti ocare tʷorãji. Yu Pablo Diore moa isigũ ñari iti oca riaso ucuri masu ña yu.

Diore tʷorũnũrãre Pablo i ejabũare gaye

²⁴ Dios oca riaso ucuri masu ñari, buto wanua yu. Ito bajibojarocati i oca yu mũare riasoja, yu tʷoĩa bujatobitiroca yama gãjerã. Tʷoĩa bujatobitibojaguti wanua yu. Manire yiari tʷoĩa bujatobisĩ Cristo cuni. Ito bajiri Dios oca Cristore tʷorũnũrãre riasoguti yu tʷoĩa bujatobitibojaja, no yibea yure. Tʷoĩa oca jaibea yu. Wanua yu. Mani i ñarãre yiari tʷoĩa bujatobisĩ Cristo cuni. ²⁵ Ire tʷorũnũrãre i oca riaso ucutoni yure cũni Dios. Mũa oca sũotoni yure cũni Dios. Co masa ruyabeto i oca ina tʷobitire riaso ucutoni yure cũni Dios. ²⁶⁻²⁷ “Judio masa mejere cuni masogũ yiguĩji Cristo”, yire gaye gotibisiju Dios maji jane mejeju. Ito bajiri mani riojua gãna iti ocare masibisijarã maji. Adi rumuriama i ñarã ñarocõti i oca quenarise mani tʷo jedire amoguĩji i. Ado bajiro bajia iti oca wanũ quenarise. Tite. Mani ya usiju quedi sãjacõri mani rãcati ñatĩñagũ yiguĩji Cristo. Ito bajiri, “Ũmacũju Dios i ñaroju Cristo rãca catitĩñagũ yigũja yu”, yi tʷoĩacõri wanua mani.

²⁸ No yu wa ucuriyũcõ masa jeyarore Cristo oca yu masiadocõ riaso ucua yu. “Cristore mũa tʷorũnũbeja mũare masobicu yiguĩji i”, yi goti quenoa yu masare. Ito bajiro masare riasoa yu, Dios i tiro riojo, Cristore tʷorũnũcõri ñe seti mana ina ñatoni. ²⁹ Jesucristore queno masa masitoni josari moa yu. Yumasirio meje moasotia yu. Cristo yure i ejabũarisena moasotia yu.

2

¹ Muare yiari ruje Diore seni İsisotia yu. Laodicea cuto gāna, yure tiİamenare yiari ito bajiroti Diore seni İsia yu. “Manire yiari ruje Diore seni İsisotiami Pablo”, mua yi tuoİare āmoa yu. Ito bajiri adi papera muare cōa yu. ²⁻³ Muare yiari ito bajiro Diore seni İsisotia yu, mua ya ūsiİu tuoİa oca sēotoni. Sīgū ūsi bajiro riti tuoİacōri mua gāmeri maitoni muare yiari Diore seni İsisotia yu. İ ocare queno tuo masicōri, “Riti űa iti. Jesucristo masoana űa gua”, yi mua tuoİare āmoa yu. Iti rāmūİu Jesucristo gaye űarocōti goti jeobisijū Dios maji. Adi rāmari İİa İ goti jeobitire gotigū yami Dios manire. Cristo sīgūti űami jeyaro tuo masire rucoİu. Dise ruİabeto tuo masigū űami İ. İre mani tuorūnūİa queno tuo masirā űarā yirāİi mani cūni. ⁴ Queno goti ruorāre mua tuorūnūme yirocu, adi muare gotia yu. ⁵ Mua tu űabitibojaguti muare tuo maicōri mua tu űagū bajiro bajia yu. “Sīgūre bajiro riti ūsi cuticōri, queno Jesucristore tuorūnūrā űama Colosas cuto gāna”, muare masa İna yija tuocōri, buto wanua yu.

Cristore boca āmigoana űari, İ āmoro bajiro riti yija quena, yire gaye

⁶ Cristore boca āmicōri, “İti űami yu Ūİu İİa”, yigoana űa mua. Ito bajiro yiana űari, İ āmoro bajiro riti yi űasotiya mua. ⁷ Buto buİa Cristore tuorūnū warona Dios ocare riasotiya mua. İre queno tuorūnūcōri İre cūdisotiya mua. Muare riasogoana yiado bajiroti buto buİa Jesucristore tuorūnūűa mua. Ito yicōri, “Queno ya Dios mū”, yi wanūİotiba mua.

⁸ “Oca űasarise riasoa gua”, Jesure masimena İna yibojaja, İnare tuorūnūbesa mua. Jesucristo oca meİe űa İna riasorise. İna rioİua gāna İnamasi tuoİa ruİeore gaye riasoama İna. “Ado bajiro bajia adi macārūcūro”, İna yi tuoİa ruİeore gaye riasoama İna. Cristo oca meİe űa İna riasorise.

⁹ Rioİo muare oca gotia yu. Cristo sīgūti űami jeyaro Dios gaye rucoİu. Dios İ masirise, İ sēorise, İ űasarise Dios gaye diseİua ruİabeto rucoİu űami Cristo. Manire bajiro ruİu cutibojaguti Dioti űami Cristo. ¹⁰ Ito bajiri Cristore boca āmigoana űari queno ūİi cutia mani İİa. İre boca āmicōri Diore cūni boca āmigoana űa mani İİa. Cristoti űami Ūİu űasagu. űimūİua İre roti masigū maİūİi. İti űami ūmacūİu gāna ūİarāre, adi İta gāna ūİarāre cūni roti masigū. ¹¹ Dios űarā űarona İudio masa wıro tabojare bajiro yibisija mua. Dios űarā űarona Cristore tuorūnūyija mua. Ito bajiri mua űeİıaro yi ūİarisere mua İİicātoni, muare ejabuaİi Cristo. ¹² “Riti bajia. Cristo İ godabojarocati tūdi İ catiroca yıİi Dios. Ito bajiroti yure cūni tūdi catiroca yıİu yıİūİi Dios”, yi tuorūnūyija mua. Ito bajiro yi tuorūnūcōri idē gu rotiyija mua. “Cristore tuorūnūrā űari gua űeİıaro yiriseri İİicā āmoa gua. Mama ūİi wasoa āmoa gua”, yi tuoİacōri idē gu rotiyija mua. ¹³ Iti rāmūİu űeİıaro yirā űari, ito yicōri űeİıaro yirise İİicā āmomena űari, godana robo bajirā űabojacu mani maji. Diore masirā meİe űacu mani. Cristore mani tuorūnūİare manire masoİi Dios. Ito yicōri mani űeİıaro yirise ācaboİo jeoİi İ. ¹⁴ Dios İ rotirise cūİibiticōri İeti cutirā űacu mani maji. Yucūtēoİu masare yiari Cristo İ goda İİirena ūİoriti mani űeİıaro yirise ācaboİo jeoİi Dios. Ito yicōri mame oca gotirocu cajero İ rotisūore İİicācōri gaje wasoayıİu Dios İİa. ¹⁵ Ito bajiro Dios İ yijare, “İeti cutirā űama İna”, yi masibeami rāmūa ūİu Satanās İİa. Yucūtēoİu manire yiari goda İİicōri, rāmūare ruİumena űarocōreti rētocūıİu Cristo. Ito bajiro İ yijare, “Rētoro masigū űami Cristo. İ masirise İorocu, rāmūa ūİu İ űarāre cūni rētocūıİu Cristo”, yi tuoİa mani.

Dios İ āmoro bajiro riti mani yija quena, Pablo İ yire gaye

¹⁶ Ito bajiri, “Rëore ña, babesa, idibesa”, yire ma ñja. “Bucurã rotire cãdibea mua”, muare ña yibojaja, bojori bujare ma muare. “Gua ya basa rumu, gua ya tujacãra rumu cãni rucubuohea mua. Mamã umacañi ñ joeari rumu rucubuohea mua”, muare ña yibojaja bojori bujare ma muare. ¹⁷ Cristo ñ godaroto riojua jaje rotire gaye ñayiju maji. “Cristo ñ ejaja queno manire ejabuagũ yiguñji ñ”, judio masa ña yitoni jaje rotire gaye cüyiju Dios maji. Manire Cristo ñ goda ñsija bero bucurã ña yisotire mani yiroti meje ña ñja. Adi rumari Cristo ñ rotiro bajiro riti cãdi warã yirãji mani ñja. ¹⁸ Coriarã ado bajiro goti ruoama muare: “Gua cãiroju ticõri queno Dios ñ rotirise goti masia gua. Manimasiti mani ya rujare camì menija quena”, yi goti ruoama ña muare. “Ángel mesare gua rucubuoado bajiro mua rucubuoheja, muare masobiquñji Dios”, yi goti ruoama ña muare. Ñamasiti tuoña rujeocõri, ito bajiro goti ruoama ña. “Gua robo bajiro mua yibea, muare masobicũ yiguñji Dios”, yi ruoama ña. Ito bajiro muare ña yibojarocati, ñnare tuorũnubeja. ¹⁹ Mani Uju Cristo bajiro tuoñarã meje ñama ñaõna. Mani Uju ñari, Cristo sigũti ñami mani rijoga bajiro bajigu. Ñre boca ãmigoana ñari ñ ya ruju robo bajirã ña mani. Ñre riti mani tuorũnuba, sigũ bajiro riti tuoñarã yirãji mani. Ito yicõri Dios ñ ãmoro bajiroti buto busa Cristore tuorũna warã yirãji mani ñja.

²⁰ Manire goda ñsicõri bucurã rotire jidicãcõri mame oca wasoayiju Cristo. Ito bajiri adi sita gãna ña tuoña rujeore mani cãdiroti meje ña. “Bucurã masa ña rotire mani cãdija, manire masogũ yiguñji Dios”, ña yibojaja, mani cãdiroti meje ña. ¿No yija ito bajibojarocati adi sita gãna ña tuoña rujeorise cãdiati mua maji? ²¹ Ado bajiro rotiamã ña. Tite: “Ñtire bare meje ña. Babesa, moaĩabesa”, yama ña. ²² Ito bajiro ña riasoja, adi macãrucũro gãna ña tuoña rujeorise ña. Bare jedirise ña, ito yicõri mani ba jeoroti ña iti. ²³ Ña tuo seyorise ña riasoja tuocõri, “Queno tuoñarã ñama”, yi tuoñabojama coriarã. Ito bajibojarocati queno tuoñarã meje ñama ña. Ado bajiro riasobojama ña. Tite: “Gua rucubuoanare rucubuoja quena. ‘Masigũ meje ña yu’, mani yija quena. Mani tuoña bujatobeja quena. Manimasiti mani ya rujare camì menija quena. Ito bajiro mani yija, mani ñeñaro yirise jidicã masirã yirãji mani”, yi tuoñabojama. Ito bajiro meje baja.

3

¹ Cristore ña sãbojarocati tãdi ñ catiroca yinĩ Dios. Ñre mucana tãdi catiroca yicõri umacũju ñ ya riojocaduja rucubuoaraju ruji rotiyiju Dios. Cristore mani tuorũnuroto riojua Diore masibiticõri godacãna robo bajirã ñacu mani maji. Ito bajiri ñeñaro yirise jidicãcõri Cristore mani tuorũnurocaci rumu tãdi catirã robo bajiro mani bajiroca yiyiju Dios manire. Ito bajiri umacũju Dios rãca catitĩñarã yirãji mani. Ito bajiri ñre wanurã umacũju ñ gaye mani tuoñaja quena. ² Adi sita gayere tuoña wanusabitiraja manire. Umacũju Cristo gaye buto busa mani tuoña wanuja quena. ³ Jesucristo ñ goda ñsirena suoriti mani ñeñaro yirise ãcabojoñi Dios. Ito bajiri mucana tãdi ñeñaro yi uyabitiraja manire. Mucana tãdi mani ñeñaro yi uyabe yirocu, manire tirũnugũ yiguñji Cristo. Ito yicõri umacũju Dios rãca mani catitĩñatoni manire tirũnugũ yiguñji Cristo. ⁴ Mani ya usiju Cristo ñ quedi sãjagoana ñari ña suoriti catia mani. Ñti ñami catitĩñare ñasarise rucogu. Tãdi ñ goãlori rumu masa jeyaro ñre rucubuoarã yirãji. Ñ ñarã ñari, umacũju ñ rãcati wanurã yirãji mani cãni.

Cristore boca ãmicõri mama usi wasoare gaye

⁵ Ito bajiri adi macārūcōro ñeñaro mani yirise jidicāgoruja manire. Rocati romiare yibitiruja manire. “Isore āmoa yu”, yi tuoīabitiruja manire. Mani ya rujana ñeñaro mani yirise jidicāruja manire. Gāji ya gajeonire uobitiruja manire. Gajeonire mani tuoīa wanuja, Diore rūcubworā meje ña mani. ⁶ Ito bajiro ñeñaro yirāre junisinicōri, ĩna cudibitire waja, ĩnare buto waja senigū yigūji Dios. ⁷ Iti rāmūju adi sita gāna bajiro tuoīacōri ĩnare bajiroti ñeñaro yicu mani cuni maji. ⁸ Adi rāmuri jeyaro mani ñeñaro yirise jidicāja quena. Junisinibitiruja manire. Ti tebitiruja manire. Ti tudibitiruja manire. Gājerāre busitubitiruja manire. Mani ya risena oca ñeñarise busibitiruja manire. ⁹⁻¹⁰ Ñeñaro mani yi uyarise jidicācōri mama uši wasoana ña mani ĩja. Ito bajiri mucana tedi gājerāre socabitiruja manire. Dios manire rujeoru ejabusotiami manire ĩ āmoro bajiro mani yitoni. Buto basa ĩre mani masiroca yami Dios, Cristo ĩ queno yiado bajiro mani yitoni. ¹¹ Cristo ĩ quedi sājana ñari sigū rīa ña mani ĩja. Ito bajiri, “Judio masa ña gua. Judio masa meje ña muama”, yire ma ĩja. “Wiro tagoana ña gua. Wiro tagoana meje ña muama. Riasotigoana ña gua. Riasotigoana meje ña muama. Gājerāre moa ĩsirāona meje ña gua. Gājerāre moa ĩsirāona ña muama”, yire ma ĩja. Sigūti ñami mani Uju, ĩ ñami Cristo. Ito bajiri Dios ĩ tija sigū rīa bajiro bajirā ña mani.

¹² Dios ñarā ña mani ĩja. Manire ti maicōri, manire beseñi Dios, ĩ ñarā mani ñatoni. Ito bajiri mani cuni gājerāre mani ti maija quena. Ito yicōri ĩnare mani ejabwaja quena. “Gājerā rētoro quenagū ña yu”, yi tuoīabitiruja manire. Gājerāre sēoro rotibitiruja manire. Manire gājerā usirioro ĩna yibojarocati junisinibitiruja manire. ¹³ Mani gāmeri ejabwaja quena. Manire gājerā ĩna ñeñaro yibojarocati ĩnare junisinibitiruja manire. ĩtire mani ācabojoja quena. Mani ñeñaro yirise Jesucristo ĩ ācabojado bajiroti gājerāre cuni mani ācabojoja quena. ¹⁴ Gāmeri mani ti maija, iti ña rētoro ñasarise. Dise gaje rotire rētoro ñasarise manoja. Mani gāmeri ti maija, sigū bajiro riti tuoīarā yirāji mani, Dios ĩ āmoro bajiroti. ¹⁵ Cristo ĩ āmoro bajiro riti mani yija, ñe oca manoti mani ya usiju queno wanu quenarā ñarā yirāji mani. “Īre cūdia yu”, yi masicōri, mani ya usiju queno wanu quenarise rāca ñarā yirāji mani. Ito bajiro mani ñatoni ĩ ñarā sigūre bajiro mani tuoīaroca yicāñi Dios. Ito bajiri, “Queno ya Dios mu”, yitīñaruja manire, Diore rūcubworā.

¹⁶ Mani ya usina Cristo ocare tuorānucōri wanure rāca ĩre cudi ñasotiruja manire. ĩ ocare queno masicōri gāmeri mani riasoja quena. Ito yicōri mani goti rēto buja quena. Diore wanurā, ĩre basa sēato mani. ĩ oca tutire ticōri sēato mani. “Queno ya Dios mu”, ĩre yi rūcubwo sēato mani. ¹⁷ Dise rayabeto mani busija cuni, mani moaja cuni, “Jesucristo ñami yu Uju”, yi tuoīacōri, ito bajiro yirāju manire. Cristore tuorānucōri ĩ ejabuarisena, “Queno ya Dios mu”, mani Jacu Diore yi rūcubworuja manire.

Cristore tuorānurā ñari mani bajire gaye

¹⁸ Tuoya romia mua, muare busigu ya yu. Mua manujusabatia yiro bajiroti cūdiya. Mani Uju Jesucristore tuorānurā ñari, ito bajiroti mua yija quena.

¹⁹ Tuoya umua mua, muare cuni busigu ya yu. Mua manojosāromiare queno ti maiña. Ito yicōri sēorise rāca rotibesa mua. Quenoti ĩnare rotija quena.

²⁰ Tuoya rīaca mua, muare busigu ya yu. Mua jacusabatia yiro bajiroti cudisotiba mua. Ito bajiro mua yija ticōri, wanugū yigūji Dios.

²¹ Tuoya rīa cutirā mua, muare busigu ya yu. Mua rīare usirioro tudibesa mua. Biyaro ĩnare mua tudija tuocōri, tuo oca sēomenaji ĩna. Ito bajiri muare cudi āmomenaji ĩna.

²² Tɔoya gājerāre moa ĩsirā mua, muare busigu ya yu. Mua ɔjarāre queno cudiya mua. ĩna tiroca cuni, ĩna tibeto cuni ĩnare queno cūdisotiba mua. Mua ɔjarā ĩna tiroca riti mua moaja, “Guare ti wanɔjaro ĩ”, yi tɔoia mua. Ito bajiro mua yija queno moa ĩsirā meje ña mua. Mani Ʋju Jesucristore tɔorānɔrā ñari, mua ɔjarāre queno moa ĩsija quena. ²³ Dise ruyabeto mua ɔjarā ĩna rotirise wanure rāca moa ĩsija quena. Temenati moaja quena. “Yɔ moarise tiami Cristo”, yi tɔoĩacōri, ĩre moa ĩsirā robo bajiro mua ɔjarāre cuni queno moa ĩsiña mua. ²⁴ Cristo sīgūti ñami mani Ʋju ñasagu. ĩre moa ĩsirā ya mani. Itire ācabojabesa. Manire queno waja yigu yiguĩji. Mani catitĩñaroca yigu yiguĩji Cristo. ²⁵ No ñeñaro yigureti waja senigū yiguĩji Dios. Queno ti bese masigū ñari, masa ĩna ñeñaro yigoadocōti waja senigū yiguĩji Dios.

4

¹ Tɔoya moa ĩsiri masa cutirā mua, muare busigu ya yu. Mua ya moari masare quenoti rotiya. Ito yicōri ĩna moaro bajiroti ĩnare queno yiya. Ado bajiro mua tɔoĩaja quena, “Ŭmacūju ñami yu Ʋju, yure queno yigu. Ito bajiri yu ya moari masare queno yicaja yu cuni”, yi tɔoĩaja quena.

² Diore busi jidicābeja. ĩre mua busisotija quena. ĩ cūdija ticōri, “Queno ya Dios mu”, yi ñaña mua. ³ Diore mua busija guare yiari seni ĩsisotiya mua. Ito bajiro mua senija tɔocōri, guare queno ejabuagu yiguĩji Dios, gaje masare Cristo oca gua riaso ucu masitoni. Cristo oca masa ĩna masibitire yu riasojare ado tubia ecoru ña yu. ⁴ Yure yiari Diore seni ĩsiña, masare yu riasoja queno ĩna tɔo masitoni. Ito bajiro ĩna queno tɔo masiroca ĩnare riasoraja yure.

⁵ Jesucristore tɔorānumena tu mua waja, rocati ñacōabesa. ĩ ocare ĩna tɔo āmoja ĩnare gotiba. “Queno yirā meje ña mua”, muare ĩna yibe yirona, queno tɔoĩacōri ĩnare ĩ oca goti rētoɔuja quena. ⁶ Queno tɔoĩacōri ĩnare Cristo oca gotiraja muare. Queno wanu quenacōri mua busija quena, Cristo ocare ĩna boca āmitoni. Dios ocare queno riasotiya, gājerā muare ĩna seniñaja, riojo mua cūditoni.

Quenajaro masa, Pablo ĩyi ñucare gaye

⁷ Adoju yu rāca mani Ʋjare moa ĩsigū ñami Tíquico wame cutigu. Manire bajiroti Jesucristore tɔorānugū ñami ĩ cuni. Ito bajiri mani rāca gagu mani maigū ñami ĩ. Mua tu ejacōri yure rētare gaye muare gotigu yiguĩji ĩ. ⁸ Mua tujɔ ĩre wa rotigu, ado bajiro ĩre gotia yu: “ĩna ya ɔsiɔ ĩna tɔo oca sēotoni, ‘Queno ñama Pablo mesa’, yi gotitēña”, yi gotia yu Tíquicore. ⁹ “Tíquicore baba cuti wasa”, yi gotia yu Onésimore. Manire bajiroti Jesucristore queno tɔorānugū ñami Onésimo cuni. ĩ ñami mani rāca gagu, mani maigū. Mua rāca ñagoru ñami Onésimo. Mua tu ejacōri guare rētare gaye gotirā yirāji ĩna jūarā.

¹⁰ Adoju yu rāca tubia ecoru ñami Aristarco wame cutigu. “Quenajaro”, yami muare. “Quenajaro”, yami Marcos cuni. ĩ ñami Bernabé teñu. “Mua tu Marcos ĩ ejaja, wanure rāca ĩre boca āmiña”, muare oca goti ñucacācu yu.

¹¹ Jesús Justo wame cutigu cuni, “Quenajaro”, yami. ĩna ɔdiarāti ñama judio masa yu rāca Diore moa ĩsirā. Jesucristore boca āmicōri Diore moa ĩsirā ñama ĩna cuni. ĩna yure ejabuajare, queno wanu quenacōri oca sēoa yu ĩja. ¹² Mua yagu Epafras wame cutigu, “Quenajaro”, yami. Jesucristore moa ĩsigū ñami ĩ cuni. Co rɔmu ruyabeto muare yiari Diore seni ĩsisotiami ĩ. Queno Diore tɔorānɔrā ĩre mua cūdi ñatoni muare yiari Diore seni ĩsisotiami ĩ. Ito yicōri ĩ āmoro bajiro mua cūdi jeotoni muare yiari Diore seni ĩsisotiami ĩ. ¹³ “Riti muare

yiari Diore senisotiami Epafraſ”, ya yu, ĩre tisotigu ñari. Laodicea cuto gānare, Hierápolis cuto gānare yiari cuni Diore senisotiami ĩ. ¹⁴ Lucas uco yiri masu mani maigũ, “Quenajaro”, yami. Demas wame cutigu, “Quenajaro”, yami ĩ cuni.

¹⁵ “Quenajaro Laodicea cuto gāna”, ya yu. “Quenajaro Ninfa. Quenajaro Cristore tuorũncõri iso ya wiju minijuasotirã cuni”, ya yu. ¹⁶ Adi papera muare yu cõare mua ti jeoja bero Laodicea cuto gāna Jesure tuorũnurãre wasoaba, ĩna titoni. Ito yicõri ĩnare yu papera cõacatiyuare wasoacõri tiba mua cuni. ¹⁷ Ado bajiro Arquipore mua gotire āmoa yu: “Mani Uju Jesucristo mure ĩ rotiado bajiroti queno gajanoañ”, yiya Arquipore.

¹⁸ “Quenajaro”, yi uca yu, yumasiti. Adoju tubia ecoru ña yu. Yuare ācabojabesa. Yuare yiari Diore seni ĩsisotiya mua. Muare yiari Dios ĩ queno yitoni ĩre seni ĩsisotia yu cuni. Itocõ ña.

Primera carta de San Pablo a los Tesalonicenses

Tesalónica cuto gānare Pablo i papera cōare gaye

¹ Ñati Tesalónica gāna mua. Yñ ña Pablo. Mani ñarā Silvano, Timoteo mesa rāca adi papera uca gua. Mani Jacu Dios ñarā ña mani. Mani Uju Jesucristo ñarā cuni ña mani. Ñare tuorūnūrā ñari minijuasotia mani, ñare rācubworona. Mani Jacu Dios queno yijaro muare ito yicōri mua ya usiju queno sajari oca cūti quenaroca yijaro i.

Tesalónica gāna queno Jesure ña tuorūnure gaye

² Muare tuoīacōri, “Queno ya Dios mu”, yisotia gua. Muare yiari coji rayabeto Diore busisotia gua. ³ Mani Jacu Diore gua busija, “Cristore tuorūnūrā ñari queno ñre moa ĩsiamas Tesalónica gāna”, yi tuoīa gua. “Gāmeri ti mairā ñari queno gāmeri ejabuama ña”, yi tuoīa gua muare. “Mani Uju Jesucristore tuorūnūsarā ñari, ‘Riti macana tūdi ejagu yiguīji’, yi tuoīarā ñama ña”, yi tuoīa gua muare. ⁴ Tuoya gua ñarā mua. Dios i ti mairā ña mua. “Dios i beseana ñama ña”, ya gua muare. ⁵ Jesucristo oca gua muare riasosuoja, rocati goti ajere gaye meje muare riasoca gua. Dios i rotirise rāca muare riasoca gua. “Riti bajia iti oca”, mua yi masiroca yñi Espiritu Santo. Mua tu gua ñacatiju, “Ito bajiro ñacā ña”, yi masirāji mua guare. Ito bajiro gua ñacatire ticōri, “Mani queno ñatoni mani tu ejañi ña”, yi masirāji mua guare.

⁶ Guare ticōri, gua ñado bajiroti ñacu mua cuni. Jesucristo ocare boca āmicōri, i queno yigoado bajiroti queno yi āmocū mua cuni. Muare tuoīa bujatobitiroca gājerā ña yibojarocati, wanure rāca Jesucristo ocare boca āmicū mua. Espiritu Santoti ñañi mua tuoīa wanu quenaroca yigu. ⁷ Ito bajiro muare i yijare Macedonia sita gāna ito yicōri Acaya sita gānare ña tiro riojo queno űoyija mua. Ito bajiro queno mua yi űoja ticōri, “Ña robo bajiro queno yirāja manire cuni”, yi tuoīa jedirā yirāji ito gāna Cristore tuorūnūrā. ⁸ Jesucristo ocare boca āmicōri Macedonia sita gāna, Acaya sita gānare riti meje goti batoyija mua. Masa jeyarore Cristo ocare goti batoyija mua. Queno mua yigore tuocōri, “Cristore queno tuorūnūrā ñama Tesalónica cuto gāna”, yama masa jeyaro muare. Ito bajiri gua wa ucuja mua gayere masare gotibea gua. Muare masicāma ña. ⁹ “Oca mua riasorise gayere queno boca āmiyijarā Tesalónica gāna”, yire gaye tuoā gua, yama ña guajuare. “Diore queno tuorūnucōri ñamasi meni rujeoanare rācubuo jidicāma ña”, yama ña guare. “Dios ñasagu catitiñagure moa ĩsirā yama Tesalónica gāna”, yama ña guare muare tuoīarā. ¹⁰ Gaje mua gaye ado bajiro gotiama ña guare: “Dios Macu űmacūju gagu i tūdi ejare bocatirā yama Tesalónica gāna”, yama ña guare. Jesuti ñami Dios Macu. Masa ñre ña sīabojarocati macana tūdi i catiroca yñi Dios. Mani ñeñaro yirisere buto ti teami Dios. Ito bajiri mani ñeñaro yirise waja yigu, manire goda ĩsiñi Jesucristo. Masa ña ñeñaro yirise waja Dios i seniri ramu Jesucristo ñami manire masoroca.

2

Tesalónica cutoju Pablo i moare gaye

¹ “Riasobojarā meje yicā Pablo mesa. Mani tu ña ñaja jājarā Jesucristo ocare boca āmicā”, yi tuorāji mua guare. ² Filipos cuto gua ñaroca ña guare

bʉsiture, gʉa tʉoĩa bʉjatobitiroca gʉare ĩna yire, masirãji mʉa. Mʉa ya cʉto gʉa ejaja ito bajiroti yicã masa gʉare. Ito bajiro gʉare ĩna yibojarocati ĩ oca gʉa goti gʉibititoni gʉa oca s̃eoroca yĩni Dios. ³ Mʉare gʉa riasocati wisare oca meje mʉare riasocʉ gʉa. Queno ñajaro ĩna yirona, mʉare riasocʉ gʉa. Mʉare tʉorona meje mʉare riasocʉ gʉa. Mʉare gʉa riasocati ñasarise queno riojo mʉare riasocʉ gʉa. ⁴ Jesucristo oca riasorona yiri gʉare cũni Dios. Ito bajiri ĩ oca ñasarise riti ĩ ãmoro bajiro riasoa gʉa. Masa gʉare ti seyojaro yirona meje Dios ocare riasoa gʉa. Dios sigũti ĩ gʉare wanʉre ãmoa gʉa. Dios sigũti ñami gʉa tʉoĩarise ti masigũ. ⁵ Tʉo seyore bajiro bajijaro yirã meje mʉare goticʉ gʉa. “Riti bajia iti”, yi tʉoĩarãji mʉa. “Niyeru bʉjarona meje yʉ ocare riasoama ĩna”, yigũji Dios gʉare. ⁶ Gʉa mʉare riasogonare bʉto rãcʉbʉojaro yirona meje riasocʉ gʉa. Diore rãcʉbʉojaro yirona mʉare goticʉ gʉa. Gãjerãre cʉni gʉare ĩna rãcʉbʉotoni meje ĩnare riasocʉ gʉa. Ito bajibojarocati Cristo ĩ cʉana ñari, “Gʉare rãcʉbʉoya”, gʉa yi ãmoja yiboana gʉa. ⁷ Ado bajirojʉa yicʉ gʉa. Sigũ jaco iso rĩare tirẽnʉ masoado bajiro yicʉ gʉa, mʉare ti maicõri. ⁸ Mʉare bʉto tʉo maia gʉa. Mʉare ti mairã ñari Dios oca mʉare riaso ãmocʉ gʉa. Mʉare ti maicõri queno mʉa ñare ãmocʉ gʉa. Ito bajiri mʉare yiri godarona ñacãcʉ gʉa. Mʉare masicõri bʉto mʉare ti maia gʉa. ⁹ Tʉoya gʉa ñarã mʉa. Mʉa tʉ ñarã gʉa bʉto moagorere ãcabojabeja mʉa. Dios oca mʉare riasorã ñami, ãmʉa cʉni moasoticʉ gʉa. Sigũjʉa mʉa gʉare yiri mʉa waja yi ĩsire ãmobiticʉ gʉa. Ito bajiri queno ña masirona gʉamasiti moacʉ gʉa.

¹⁰ Mani Cristore tʉorũnũrã ñari mʉa rãca gʉa ñaja ñeñaro yĩabiticʉ gʉa mʉare. Dios ĩ ãmoro bajiro riti yisoticʉ gʉa. Ito bajiro gʉa bajija ticõri, “Ñe seti mana ñama ĩna”, yi tʉoĩacʉ mʉa gʉare. Dios cʉni ito bajiroti masigũji gʉare. ¹¹ “Manire goti quenocã ĩna”, yi masirãji mʉa gʉare. “Mani bojori bʉjaja mani oca s̃eoroca yicã ĩna”, yi masirãji mʉa gʉare. Sigũ ĩ rĩare maigũ ĩ goti quenoado robo bajiro mʉare goti quenocʉ gʉa. ¹² Mʉa oca s̃ejaro yirona ado bajiro mʉare goticʉ gʉa. “Dios ĩ ãmoro bajiro riti yisotiya, Dios mʉare ĩ wanʉtoni”, yi goti quenocʉ gʉa mʉare. Mʉare beseñi Dios ĩ rotirojʉ ĩ rãca mʉa ñatĩñatoni.

¹³ Dios oca mʉare gʉa goti r̃etobuja, “Ĩna tʉoĩa rujeoreti gotiama ĩna”, yi tʉoĩabiticʉ mʉa. “Riti Dios ocare riasoama ĩna”, yi tʉoĩacõri itire boca ãmicʉ mʉa. Dios ocare mʉa tʉorũnũjare mʉa ñeñaro yirisere mʉa jidicãroca yĩni Dios mʉare. ĩre mʉa cʉditĩñaroca yami Dios. Ito bajiri iti gaye tʉoĩacõri, “Queno ya Dios mʉ”, yisotia gʉa ĩre. ¹⁴ Mʉa ya cʉto gãna mʉare usirioro yi codejare tʉoĩa bʉjatobisija mʉa. Judea sita gãnare cʉni ito bajiroti r̃etayijʉ. ĩna comasiti usirioro ĩnare yi codeyijarã. ĩna tʉoĩa bʉjatobitiado bajiroti tʉoĩa bʉjatobisija mʉa cʉni. ¹⁵ Judio masati ñama mani Hʉu Jesucristore s̃iana. Diore goti ĩsiri masare cʉni ito bajiroti s̃iyajjarã ĩna. ĩnati ñama gʉare bucõana. Ito bajiro ĩna yijare ĩnare ti wanʉbeami Dios. ĩna ñama masa jeyarore ti terã. ¹⁶ “Mʉare cʉni maso ãmoami Cristo”, judio masa mejere cʉni gʉa goti ãmbojarocati gʉare camotacã judio masa. Ito bajiro ĩna yija bʉto bʉsa seti cutirã ñama ĩna. Ito bajiro ĩna yija ti junisinicõri, “Ĩna ñeñaro yirise waja, waja yirã tʉoĩa bʉjatomena yirãji ĩna”, yi tʉoĩacãgũji Dios.

Tesalónica gãnare mʉcana tʉdi Pablo ĩ ti ãmore gaye

¹⁷ Tʉoya gʉa ñarã mʉa. Mʉare gʉa wagoja bero nocõ mejeti mʉare tʉoĩa riocʉ gʉa mʉcana. Mʉa tʉ ñabitibojarãti gʉa tʉoĩarisejʉ mʉa tʉjʉ ñacʉ gʉa. Mʉare tʉdi ti ãmorã ruje josabojacʉ gʉa. ¹⁸ Bʉto mʉare ti ãmosabojacʉ gʉa. Yʉ Pablo coji meje mʉare tigu wa ãmbojacʉ yʉ. Coji rayabeto mʉa tʉ yʉ tigu

wa ãmoja, rãmúá ʋjũ Satanás camotasotiĩni yare. ¹⁹ Gãjerã rêtoro mũare tuoĩa wanũa gua. “Tesalónica cuto gãna mũ oca gua riasoja, queno boca ãmicã ĩna”, wanũ quenare rãca gotirã yirãji gua mani ʋjũ Jesucristore ĩ ejaroca. ²⁰ “Ĩna ñama mani riasogoana”, yi tuoĩarã, mũare wanũ ñuca gua. Riti ña iti gaye.

3

¹⁻² Mũare buto ti ãmorã ñemecuti masibiticu gua. Ito bajiri mani yagu Timoteore mũare ĩ titoni cõacu gua. Guama Atenas wame cutiri cutojũ tujacu. Guare bajiro Diore moa ĩsigũ ñari Jesucristo oca masare goti rêtobuami ĩ cunĩ. Mũa oca sêoroca ĩ yitoni ĩre mũa tũju cõacu gua. Ito yicõri Jesucristo ocare mũa tuorũnũ waroca ĩ yitoni ĩre mũa tũju cõacu gua. ³ Tuoĩa bujatomena mũa ñajare Cristo ocare mũa tuorũnũ jidicãre ãmobicu gua. Ito bajiri mũa oca sêotoni Timoteore mũa tũju cõacu gua. “Cristore mani tuorũnũrã ñajare gãjerãma mani tuoĩa bujatobitiroca yirã yirãji. Ito bajiro manire rêtare ãmoguĩji Dios buto busa ĩre mani tuorũnũtoni”, yi tuoĩa jedia mani. ⁴ Mũa rãca ñarãjũ maji mũare goti cũcãcu gua. “Mũa tuoĩa bujatobitiroca yirã yirãji gãjerã”, yi goti cũcãcu gua mũare. Mũare gua gotiadio bajiroti rêtayija. ⁵ Ito bajiri mũare buto ti ãmorã ñemecuti masibiticu gua. Ito bajiri Timoteore cõacu gua, “¿Jesucristore tuorũnũcuti ĩna maji?” yirona. “Ñeñaro ĩna yitoni ĩnare usirioro yi rêtocũguĩji gajea rãmúá ʋjũ”, yi tuoĩacu gua. “Ĩnare ĩ rêtocũja mani moagorere ñeñogũ yiguĩji gajea”, yi tuoĩacu gua. Ito bajiro tuoĩacõri Timoteore ti roti ĩnucacu gua.

⁶ Mũa tũ ejarũ adoju tũdi ejacoami Timoteo mũcana. Adoju ejacõri mũa gayere oca quenarisere goti tũdi ejami ĩ. “Cristore queno tuorũnũrã ñama ĩna, ito yicõri gãmeri ti mairã ñama ĩna”, yi goti ejami ĩ. “Mũare queno tuoĩa gua”, yima ĩna, yi goti ejami guare. “Guare mũa ti ãmoro bajiroti mũare cunĩ ti ãmoboja gua”, yima ĩna, yi goti ejami ĩ. ⁷ Ito bajiro ĩ gotija tuocõri, tuoĩa bujatobitubojarãti gua ya usijuama queno tuoĩa oca sêoa gua. “Cristore tuorũnũ jidicãbeama ĩna”, ĩ yija tuocõri, queno mũare wanũ ñuca gua ñarã gua. ⁸ “Cristore tuorũnũ warã yama ĩna”, ĩ yija tuocõri, tuoĩa oca sêoa gua, ito yicõri mama usi buja gua. ⁹ Mũare tuoĩacõri, “Queno ya Dios mũ”, yi jidicã masibea gua. Diore gua busija, “Cristore queno tuorũnũama ĩna”, yi tuoĩa masicõri buto wanũa gua. ¹⁰ Ñami, ãmũa cunĩ Diore senisotia gua, mũa tũju gua ejaroca ĩ yitoni. Buto busa Cristore mũa tuorũnũtoni mũa masibitire mũare riaso ãmoa gua maji.

¹¹ Mũa tũ gua tirã watoni mani Jacũ Dios, ito yicõri mani ʋjũ Jesucristo guare ejabũajaro. ¹² Mũare buto ti mai waju gua. Mũare gua ti mairo bajiroti buto busa mũa gãmeri ti mairoca yijaro mani ʋjũ mũare. Ito yicõri buto busa masa jeyarore mũa ti mairoca yijaro ĩ. ¹³ Mũa ya usiju mũa oca sêo waroca yijaro mani ʋjũ. Ñenarisere jidicãcõri quenarisejũ riti mũa yiroca yijaro ĩ. Ito bajiro mũare ĩ yija bero mani ʋjũ ĩ ñarã rãca ĩ tũdi ejari rũmũ mani Jacũ Dios ĩ tiro riojo ñe seti mana ñarã yirãji mũa.

4

Dios ĩ ti wanũre gaye

¹ Gua ñarã gaje mũare goti ãmoa gua. “Ado bajiro mũa ñaja mũare ti wanũgũ yiguĩji Dios”, yi mũare riasocu gua. “Ito bajiro ñama ĩna”, yi tuoĩa gua mũare. Dios mũare ti wanũjaro yirona, ĩ ãmorise riti buto busa mũa yire ãmoa gua. Ito bajiro josa gua, mũare riasotoni mani ʋjũ cũana ñari.

² “Cristo ï riaso rotiado bajiroti guare riasocã ïna” yi masirãji mua guare.
³ Ado bajiro baja mua yiroti Dios ï ãmorise. Dios ñarã mua ñajare quenarise riti mua yire ãmoami ï. Mua manajo mana gãjerã romia rãca ajere ãmobeami ï. ⁴ Mua manajo bujaroto riojua romiare ajeñamena mua ñare ãmoami Dios. Ito bajiri isore bujacõri Dios ï ãmoro bajiro isore mua rucubuoja quena. Mua manojosãromiare riti ti maicõri gãjerã romiare ajebeja quena. ⁵ Isore ti seyocõri isore ajeroca meje manajo cutija quena. Gãjerã Dios gayere masimena ñari ito bajiro yi ãmorãji ïnaõna. ïna robo bajiro yibitiraja manire.
⁶ Gãji manajo rãca ajebeja. Gãji manojore ti uobeja mua. “Ito bajiro yirãre buto ïna tuoña bujatobitiroca yigu yiguji Dios”, sãoro muare goti cücãcu gua.
⁷ Quenarise mani yitoni manire beseñi Dios. Ñeñaro mani yitoni meje manire beseñi ï. ⁸ Adi gua riasorisere ti terã guare riti meje ti terã yama ïna. Diore cuni ti terã yama ïna. Ñeñaro mani yirisere jidicãtoni Espiritu Santo manire queo sãgũ ñami Dios.

⁹ Tuoya, gãmeri ti mairi gaye muare busigu ya yu. “Gãmeri ti mairaja manire”, mua yi masiroca yicãni Dios muare. Ito bajiri guama, “Gãmeri ti maiña mua”, yi ucabea gua muare. ¹⁰ Riti queno yirã ña mua. Macedonia sita gãna Cristore masirãre ti maisotirã ña mua. “Ïnare ti maicõri buto busa ïnare ti mairaja mua”, sãoro muare gotia gua. ¹¹ Ado bajiro mua yi josaja quena. Ñe oca manoti queno ñaña mua. Gãjerã ïna busirise tuoõri coca oca catibeja. Mua ña masitoni muamasiti moaña. Gua rotiado bajiroti yisotiba mua. ¹² Ito bajiro queno mua moaja, ñeja ruyabeto yiroja muare. Ito bajiri gãjerãre josamena yirãji mua. Ito bajiro queno mua moaja ticõri, Jesure tuorãnumena cuni queno muare rucubuoã yirãji.

Mani Uju ï tãdi ejare gaye

¹³ Tuoya gua ñarã mua. Jesure tuorãnurã godana ïna bajire gaye muare goti ãmoa gua. ïna bajire gaye muare goti rãtobu ãmoa gua, mua bojori bujabe yirona. “Godabojana mucana tãdi caticoarã yirãji”, yi tuoña yurã meje ñama Diore tuorãnumena. Ïnare bajiro tuoñarã meje ña mua. “Godabojana caticoarã yirãji”, yi tuoñarã ña mani. ¹⁴ “Godacoabojani Cristo. Ito bajibojarocati mucana tãdi ï catiroca yiñi Dios”, yi tuoña masirã ña mani. Iti masicõri gaje ado bajiro yi tuorãnuma mani: “Jesús ï tãdi ejari rumu ïre tuorãnumoana ï rãcati baba cuti ejaroca yigu yiguji Dios ïnare”, yi tuoña mani.

¹⁵ Iti muare gua gotirise mani Uju guare masiroca ï yirise gayere muare gotia gua. Mani Uju ï tãdi ejari rumu godanajua mujasuoã yirãji. ïna riojua mujamena yirãji adi sita gãna cati ñarã. ¹⁶ Ado bajiro rãtaru yiroja. Dios ï rotirisena sãoro busi ruji wadigu yiguji ãmacũjuana. Dios ñaro gãna ángel mesa uju ï busirise cuni sãoro ruyuro yiroja. Dios yaga jutiraga cuni sãoro ruyuro yiroja. Ito yija Jesure tuorãnumoana tãdi caticõri mua ejasuoã yirãji. ¹⁷ Ito bajiro iti ruyuroca riti Jesure tuorãnuma ñarãre miojugu yiguji Dios. Ïnare miojucõri tãdi catisuoana rãca ide buerina ïna mua waroca yigu yiguji Dios. Muija wacõri mani Ujare canamuoã yirãji mani. Ito bajiri ï rãca catitũñarã yirãji mani ïja. Ito bajiroti bajiro yiroja. ¹⁸ Iti gaye gãmeri busicõri oca sãoña mua.

1 “Iti ramu ejagu yiguji mani Uju. Itocõ tujaroca ejagu yiguji”, yi ucabea gua muare. 2 “Iti ramu ejagu yiguji Jesús”, yi masibea mani, yi tuoia masiraji mua cani. “Iti ramu ejagu yiguji”, masa ina yi masibiti ramu ejagu yiguji i. Riniri masu ñami i ejaja cani, “Itocõ ejagu yiguji”, yi masibea mani. Ito bajiroti, “Iti ramu ejagu yiguji Cristo”, yi masimena yiraji mani. 3 “Ñe oca mano queno ñacã mani”, yi masa ina tuoari ramu ñajasaroti guijorise ejaro yiroja inare. Iti guijorisere sigujua rudi masimena yiraji masa. Coju rudiraju mano yiroja inare. Romio macu racoroco ñajasaroti iso cõro robo bajiro bajiro yiroja iti. 4 Iti ocare tuo masimena meje ña gua ñarã mua. Ito bajiri mani Uju i tãdi ejari ramu ti ucamena yiraji mani. Riniri masu i ejaja masa ina ucaro bajiro ucamena yiraji mani. Mani Uju i ejarotire bocaticãrã yiraji mani. 5 Mani ña Dios ñarã. Ito bajiri tuo masirã ñari quenarise yi amoã mani. Mani ñeñaro yirisere jidicãna ñari rãitlarise uju ñarã meje ña mani. 6 Ito bajiri queno tuoãcõri mani Uju i ejaroti gaye bocaticãruja manire. I tãdi ejaroti ramu canicãna robo bajiro bajibitiraja manire. 7 Ñamire canicã masa. Ñamijuati idire idi mecucã ina. 8 Queno tuoãcõri mani Uju i tãdi ejarotire bocaticãruja manire. Cristo ñarã mani ñajare mani tuo masiroca yami i. Ito bajiri ñeñaro yi amomena quenaro tuoaraja manire. Cristore mani tuorãnuja ito yicõri gãmeri mani ti maija rãmua uju manire ejabe yirocu, manire camotagu yiguji i. “Cristore mani tuorãnuja ticõri, manire masogu yiguji Dios”, yi tuoia yucãruja manire. 9 “Ina tuoia bujatobitiroca yigu yiguja yu”, yirocu meje manire beseñi Dios. Ito bajiro meje baja. Mani Uju Jesucristo i godarisena suoriti manire masorocu manire beseñi Dios. 10 Manire yiari godañi i, i rãca mani ñatĩñatoni. Ito bajiri tãdi i ejaja mani catija cani, mani godaja bero cani manire ami wacu yiguji i, i rãca mani ñatĩñatoni. 11 Itire gãmeri busicõri wanu oca sãõña mua. “Ito bajiro yirã yiraji ina”, yi tuoia masi ña gua muare.

Pablo i goti quenore gaye

12 Tuoya gua ñarã mua. Mua wato gãna Diore moa isirãre queno mua rucbuore amoã gua. Muare riasorona ito yicõri muare goti quenoronare cani cũi Dios. Ito bajiri inare rucbuoya mua. 13 Queno ina muare ejabuaja ticõri, queno rucbuoya mua inare. Mua ya usina inare tuo maiña mua. Ñe oca mano gãmeri baba cutiya mua.

14 Gua ñarã gaje ado bajiro muare rotia gua. Mua tu gãna moamenare queno inare gotiya. Mua tu gãna tuoia oca sãõmenare ina oca sãõroca yiya mua. Cristore queno tuorãnusamenare queno ejabuaya mua. Ina jeyarore usirioro yimenati ñacõaña mua.

15 Queno tuoiaña mua. Gãjerã ina muare ñeñaro yibojarocati inare gãmebeja mua. Ado bajiroja yiba. Coji rayabeto queno gãmeri yisotiba mua. Masa jeyarore ito bajiro riti yiba.

16 Diore tuoãcõri wanusotiba mua. 17 Diore busi jidicãbeja. Ire busitĩñasotiba. 18 Quenarise, quenabiti cani muare rõtaja, “Queno ya Dios mu”, yisotiba mua. Jesucristore mua tuorãnuã ñajare ñajediro muare rõtãrise, “Queno ya Dios mu”, yire amoami i.

19 Diore mani cãdi masitoni manire ejabuã amoami Espiritu Santo. Ito bajiri ire tuo tebesa mua. 20 Dios gaye busirã ina busija inare tuo tebesa. 21 “¿Dios gayere busirã ñati ina? Inamasi tuoia rujeocõri busiraji gajea”, yirona queno tuoya maji. Dios gayere ina busija itire boca amicõri tuorãnuma mua. 22 Jeyaro ñeñarisere tuoia jidicãña mua.

²³ Dioti ñami ñe oca mano mani ñaroca yigu. “Mare riti rācubworā mū ñarā ñna ñaroca yiya mū”, mware yiari Diore seni ĩsisotia gua. “Quenarise riti t̃woñajaro, Cristore riti t̃worūñajaro, quenarise riti yijaro”, yirona Diore senia gua, mware yiari. Mani ʒju Jesucristo ĩ t̃adi ejari r̃m̃m̃ ñe seti mana m̃wa ñare āmoa gua. Ito bajiri mware yiari Diore seni ĩsisotia gua. ²⁴ ĩ ñarā mani ñatoni manire beseñi Dios. Jidicāre mano manire tirūñagū yiguñji ĩ. Ito bajiri ĩ āmoro bajiro mani yi masitoni manire ejab̃magu yiguñji.

Quenajaro masa, Pablo ĩ yi ñucare gaye

²⁵ Gware yiari Diore seni ĩsiña gua ñarā m̃wa c̃ni.

²⁶ Gware yiari gājerā Jesure t̃worūñarāre jababa ĩsiña m̃wa.

²⁷ Mani ʒju ĩ cūana ñari ado bajiro mware rotia gua. Ito gāna Jesure t̃worūñarā ñaroc̃ti minijuac̃ori adi paperare tiya gua ñarā m̃wa.

²⁸ Mani ʒju Jesucristo queno yijaro mware. Itoc̃ ña.

Segunda carta de San Pablo a los Tesalonicenses

Tesalónica cuto gñare Pablo ï papera cõare gaye

¹ Ñati Tesalónica cuto gña mua. Yu Pablo mani ñarã Silvano, Timoteo mesa rãca adi papera muare uca yu. Mani Jacu Dios ñarã ña mani, ito yicõri mani Uju Jesucristo ñarã cuni ña mani. Ñare tuorũnurã ñari minijuasotia mua cuni, ñare rucubworona. ² Muare queno ï yitoni Mani Jacu Diore senisotia gua. Ito yicõri ñe oca manoti mua ya usiju queno mua wanu quenaroca ï yitoni ñe senisotia gua. Mani Uju Jesucristore cuni ito bajiroti seni ñisotia gua muare yiari.

Cristo ï tedi ejari rumu ñeñaro masa ña yire waja Dios ï seniroti gaye

³ Tuoya yu ñarã mua. Coji ruyabeto gua muare tuoĩasotija, “Queno ya Dios mu”, yisotia gua ñe. Queno busa Jesucristore tuorũnu warã ya mua, ito yicõri buto busa gãmeri ti mai warã ya mua. Itire tuoĩacõri, “Queno ya Dios mu”, yisotia gua ñe. ⁴ Ito bajiro bajirã mua ñajare gãjerã Jesucristore tuorũnurãre mua gaye gua busija, wanure rãca busia gua. Ado bajiro wanure rãca busia gua ñare: “Tesalónica cuto gña Diore queno tuorũnucõri, tuo jidicãbeama ña. Tuoĩa bujatobitibojarãti ñemecutiama ña. Gãjerã ñare usirioro yi codebojarocati ñemecutiama ña”, yi gotia gua gãjerã Jesucristore tuorũnurãre. ⁵ Mua Dios ocare cadija ticõri, mua tuoĩa bujatobitiroca yama gãjerã. Ito bajiro ña yibojarocati ï rotiroja mua eja masioroca quenarise mua yi masitoni muare yigu yiguĩji. Itire masicõri, “Masa ña yigoado bajiroti ñare ti besegu yiguĩji Dios. Quenarise riti yigu ñami ï”, yi tuoĩa masia mani.

⁶ Mua tuoĩa bujatobitiroca yirãre ña tuoĩa bujatobitiroca yigu yiguĩji Dios. Ito bajiro ñare ï yija, ña ñeñaro yirise waja senigũ yigu yiguĩji. ï ito bajiro yija quena. ⁷ Adocãta tuoĩa bujatobitibojarãti itire ito bajiro bajitĩñamenaji mani. Co rumu mua tujacãroca yigu yiguĩji Dios. Guare cuni ito bajiroti yigu yiguĩji. Ito bajiro yigu yiguĩji mani Uju umacũju ï goaĩori rumu. Umacũju goaĩocõri jãjarã ángel mesa rãca wadigu yiguĩji ï. Jea ãjuro yorise bajiro buto busurise wato wadirã yirãji ña. ⁸ Diore tuorũnubitigoanare mani Uju Jesucristo gaye oca cudimenare waja senigũ wadigu yiguĩji ï. ⁹ Jesucristore ña tuorũnubitire waja, jeame ãjaroja tuoĩa bujatobiti ñasotirã yirãji. Ito yicõri wisa godana bajiro ñatĩñarã yirãji ña. Mani Uju ñaro camotado ñatĩñaro yiroja ñare. ï masirise ï ñoriju timena yirãji ña. ¹⁰ Iti rumu Jesucristo ï tedi ejari rumu ï ñarã ñe tuorũnurã ñe ti wanurã yirãji ña. Ito yicõri, “Ï ñami rëtoro masigũ”, ñe yi rucubworã yirãji ña. Muare gua riasorise tuorũnurã ñari ña rãca ñe ti wanurã yirãji mua cuni.

¹¹ Itire tuoĩarã, muare yiari Diore seni ñisotia gua. ï ñarã mua ñatoni muare beseñi mani Uju Dios. Ito bajiri, Tesalónica cuto gña mu ãmorise yi masijaro yirona, Diore senisotia gua. Gaje muare yiari ado bajiro Diore seni ñisotia gua: “Quenarise ña yi ãmorise ña yi masitoni mu masirisena ñare ejabuaya”, yi seni ñisotia gua. “Cristore tuorũnurã ñari ñajediro moare ï cüre gayere ito bajiroti yijaro ña”, yirona Diore senia gua muare yiari. ¹² Ito bajiri queno mua yirise ticõri, mani Uju Jesucristore rucubworã yirãji masa jeyaro. ï ñarã mua ñajare muare cuni rucubworã yirãji ña. Manire ti maicõri Jesucristore Dios ï goda ñi rotijare, ito bajiro rëtarõ yiroja.

2

Jesucristo i tɔdi ejaroto riojaɔa bajiroti gaye

¹ Tɔoya yu ɲarā mɔa. Mɔcana mani ʒju Jesucristo i tɔdi wadiroti ramu gaye mɔare busi āmoa yu. Manire miojucōri i rāca mani ɲatĩɲatoni manire āmi wadigu yiguɲi i. ² “Ejacāni Jesús”, gājerā ɲa yibojaja, gūibesa mɔa. ɲnare tɔocōri, tɔoia wisabesa. “Riti ɲa, yu cāiroju ito bajiro gotiqui Dios yure”, ɲa yibojaja cuni ɲnare tɔorūnubesa. “Ejacāni Jesús, yi gotiami Pablo yure paperana”, ɲa yibojarocati ɲnare tɔorūnubesa. ³ Jājarā ɲa mɔare ruobojaja cuni tɔorūnubesa. Jesús i tɔdi wadiroto riojaɔa, ɲuaji gaye rētoro yiroja. I wadiroto riojaɔa Diore bɔto ti tecōri cɔdimenaji masa. Ito bajiro ɲa baji ɲaroca rētoro ɲeɲaro yigu goaɔogū yiguɲi. “Jeame ʒjuroju ɲre cōagū yiguja yu”, Dios i yicāru ɲami i. ⁴ Jeyaro masa ɲa rucubhorise ti tegu ɲagū yiguɲi i. Dios gayere ti tegu ɲari i wajacu ɲami i. “Yu sīgūti ɲa masa jeyaro ʒju”, yigu yiguɲi i. Diore rucubhorā masa ɲa minijuari wiju rujigu yiguɲi i. Dios robo bajiro ɲa ruogu yiguɲi. “Dios ɲa yu”, yi ruogu yiguɲi i.

⁵ Iti ramu mɔa rāca ɲagū iti goti jeocu yu mɔare. ʒltire masibeati mɔa? ⁶ “Rētoro ɲeɲaro yigu i goaɔome yirocu, ɲre camotami Dios maji”, yi tɔoɔarā ɲa mani. Dios i rotibetoti goaɔobiqui i. ⁷ Jeyaro ɲeɲaro i yiroti masibitibojarāti, “Masa ɲa ɲeɲaro yiroca yicāmi i”, yi tɔoɔarā ɲa mani. Dios ɲre camotagu i rotibetoti goaɔobicu yiguɲi i. ⁸ Dios i camotabeja goaɔogū yiguɲi rētoro ɲeɲaro yigu. Ito bajibojarocati Jesús i tɔdi ejari ramu i jutirisenati siacōgū yiguɲi ɲeɲaro yigure. Rētoro masigū ɲari josari mejeti ɲre ruyuriogu yiguɲi Jesús i tɔdi ejari ramu. Ito bajiro i yija ticōri, “Rētoro masigū ɲami Jesús”, yi masirā yirāji masa jeyaro. ⁹ Rētoro ɲeɲaro yigu i goaɔoja rāmua ʒju Satanás i masirise jidicāgū yiguɲi ɲre. Ito bajiri bɔto i masirisena ejagu yiguɲi i. Tiyanani ɲocōri masare ruogu yiguɲi i. ¹⁰ Wisa godasotianare ruorocu dise rayabeto ɲeɲaro yigu yiguɲi i. ɲnare Dios i maso āmobjarocati i oca ɲasarise boca āmimenaji ɲa. Ito bajiri wisa godana ɲatĩɲarā yirāji ɲa. ¹¹ I oca riojo ɲasarise ɲa boca āmbitire waja ɲa tɔoia wisaroca yigu yiguɲi Dios. Ito bajiri ruore gaye oca tɔorūnūrā yirāji ɲa. ¹² Ito bajiro yigu yiguɲi Dios, i oca ɲasarisere tɔorūnubiticōri ɲeɲarise yi wanūrāre jeame ʒjuroju ɲa watoni.

Manire masorocu Dios i besere gaye

¹³ Tɔoya yu ɲarā mɔa. Mani ʒju bɔto manire tɔo maiami. Jane mejeju mɔare masorocu mɔare beseɲi Dios. “ɲeɲaro yirā ɲa mani, mani ɲeɲaro yirise jidicāruja manire”, mɔa yi tɔoia masiroca yiɲi Dios Espiritu Santana suoriti. Ito bajiro i yija, i oca ɲasarisere tɔorūnuyija mɔa. Itire tɔoɔacōri “Queno ya Dios mɔ”, yi jidicābitiruja guare. ¹⁴ I ɲarā mɔa ɲatoni i oca ɲasarise guā mɔare goti rētobjaro yirocu, guare cūɲi Dios. I ocare mɔa tɔorūnɔja ticōri, Cristore i tɔdi catiroca i yiado bajiroti mɔa tɔdi catiroca yigu yiguɲi mɔare cuni.

¹⁵ Jesucristore tɔorūnɔ jidicābesa yu ɲarā mɔa. Mɔare oca riojo ɲasarise guā riasogocatire itire jidicābesa. Iti oca mɔa tiro riojo goticu guā. Paperana cuni mɔare goticu. ¹⁶⁻¹⁷ Manire ti maicōri queno yiɲi Dios manire. Mani tɔo wanujaro yirocu, manire baba catitĩɲagū yiguɲi i. “I rāca catitĩɲagū yiguja yu”, mani yi tɔoia wanu yuroca yigu ɲami i. Mani Jacu Dios, mani ʒju Jesucristo cuni queno yitĩɲajaro mɔare. Mɔa ya ʒsiɲ oca sēoroca yijaro Dios. Quenarise riti mɔa busitoni, ito yicōri quenarise riti mɔa moatoni mɔare ejabɔajaro Dios.

3

Guaare yiari Diore seni ĩsĩña, Pablo ĩyire gaye

¹ Sasari coji gaye muare goti amoa yu ñarã yu maji. Guaare yiari Diore seniña. Coju ruyabeto mani Uju oca iti bata watoni Diore seniña. ĩ oca tuo wanucõri mua boca amiado bajiro jãjarã ĩna boca amitoni Diore seniña. ² Guaare ñeñaro yi amõare ĩnare camotajaro Dios yirona, ĩre seniña. Gua riasorise ocare tuorũnu amomena jãjarã ñama. ³ Ito bajibojarocati guare jidicãbicu yiguĩji Dios, muare cuni ito bajiroti. Mua oca s̃eoroca yicõri queno busa Cristore mua tuorũnuroca yiguĩji ĩ. Rũmũa uju muare ñeñaro yibe yirocu, muare camotagu yiguĩji Dios. ⁴ Cristore tuorũnucõri, “Tesalónica cuto gãnare ĩna queno yi masitoni ejabuagu yiguĩji ĩ”, yi tuoĩa gua. Ito bajiri, “Gua rotirise cudirã yirãji ĩna. Ito yicõri ñaro bajiroti yisotirã yirãji”, yi tuoĩa gua muare. ⁵ “Queno manire ti maiami Dios”, mua yi masijaro yirona, Diore senia gua. Tuoĩa bujatobitibojaguti ñemecutiĩni Cristo. ĩ ñemecutiado bajiroti muare cuni ñemecuti masiroca yijaro Dios.

Sĩgũ ruyabeto moaja quena, yire gaye

⁶ Tuoya yu ñarã mua. Adi muare rotijaro yirocu, guare cũni mani Uju Jesucristo. Sīgũ Jesure tuorũnugũ ñabojaguti ĩ moa amobeja, ito gua riasoado bajiro ĩ yi amobeja ĩ rãca baba catibeja. ⁷ Mua tu gua ñaja rocati ñacõabiticu gua, moacu. Guaare tigoana ñari, “ĩnare bajiro mani yija quena”, yiruja muare. ⁸ Mua tu gua ñaja waja yimenati mua ya najure babiticu gua. Ado robojua yicu gua. Umuari ñami cuni josari moacu gua. Ito bajiro yicu gua bare waja yirona. Muare usiriso yibe yirona, mua guare waja yi ĩsire amobiticu gua. ⁹ Muare riasori masa ñari, “Guare ejabuaya mua”, gua yija quena ñaboadoja. Ito bajibojarocati muare josabiticu gua. Ado robojua yicu. Moacu gua, “ĩna robo bajiro yiruja manire cuni”, mua yi masitoni. ¹⁰ Mua rãca ñarã ado bajiro roticu gua: “No moa amobicu babitijaro”, yicu gua muare. ¹¹ “ĩna wato coriarã moamenati ñama”, yire oca tuoã gua muare. “Coriarã moamena ĩna wato gãjerã ye oca tuocõri rocati busi batorã yirãji”, yire oca tuoã gua muare. ¹² Mani Uju Jesucristo ĩ cũana ñari, ado bajiro rocati moamena ñarãre rotisotia gua: “Moaña, queno ñana yirona. Ito yicõri gãjerã ye oca tuocõri busi batobesa”, yi rotisotia gua.

¹³ Tuoya yu ñarã mua. Queno yirã ñari queno mua yirise jidicãbesa. ¹⁴ Sīgũ adi papera gua ucarise tuorũnubicare ti masicõri ĩre baba catibesã. Ito bajiro mua yija ĩ ñeñaro yirise tuoĩabojogu yiguĩji ĩ. ¹⁵ Ñeñaro ĩ yibojarocati ĩre ti tebesa. Mani yagu ĩ ñajare ĩre goti quenoña mua.

Quenajaro masa, Pablo ĩyi ñucare gaye

¹⁶ Mani Uju ĩ ñami ñe oca manoti mani ñaroca yigu. Ñe oca manoti mua ya usiju queno wanu quenaroca yitĩñajaro Dios. Dise ruyabeto muare iti r̃etabojarocati ñe oca manoti mua ñaroca yijaro Dios. Mua ñarocõ rãca ñatĩñajaro mani Uju.

¹⁷ “ ‘Quenajaro’, yami Pablo”, yi uca yu, yumasiti. Ito bajiro riti gajanoa papera yu ucarise. Ito bajiro ya yu, “Riti ucañi Pablo”, mua yi masitoni.

¹⁸ Mani ñajediroreti queno yitĩñajaro mani Uju Jesucristo. Itocõ ña.

Primera carta de San Pablo a Timoteo

Timoteore Pablo i papera cõare gaye

1-2 Ñati yu baba Timoteo mu. “Quenajaro”, ya yu mre. Yu ña Pablo adi papera mre uca ñucagũ. “Yure masogũ yiguĩji Jesucristo”, yi mani tuoia yugu, i cũu ña yu. Dios yure i rotijare Jesucristo ocare goti ucuri masu ña yu. Tuoia Timoteo mu. Jesucristore tuorũnũjaro yirocu, mre riasocu yu. Ito bajiri yu macu robo bajiro bajia mu. Mani Jacu Diore mre yiari senia yu. “I queno ñaroca yiya. Ire ti maiña. Ito yicõri ñe oca manoti i ñaroca yiya”, yi Diore seni isisotia yu mre yiari. Mani Uju Jesucristore cuni ito bajiroti seni isisotia yu mre yiari.

Ruore oca riasorãre tuorũnũbesa, Pablo iyire gaye

3 Macedonia sita wacu, “Ado Efeso cuto tujaya mu”, yicu yu mre. Ito gãnare oca riojo riasomenare, “Jidicãña mua, yiya”, yirocu ito mu tujare amoia yu. Ina ñama, “Dios oca ñasarise riasorã ña gua”, yibojarãti i oca riojo riasomena. 4 “Bucurã oca riaso jidicãña mua”, yiya mu ñare. Ito yicõri, “Ado bajiro yiyijarã mani ñicũsabatiã, mua yi gotirisere jidicãña mua”, yi gotiya mu ñare. Ito oca ina gotija jaje ñacõri jedirise meje ña. Ito bajiri iti oca masare ña riasoja ricati riti ña tuoiaroca yirãji ña. “Cristore mani tuorũnũja ticõri, manire masogũ yiguĩji Dios”, yi masare mani riasore amoami Dios.

5 Ito gãna gãmeri Ina ti maire amogũ ito bajiro rotia yu. Mani ñeñaro yirise jidicãcõri Cristo sigũreti mani bũto tuorũnũja, “Ñe seti ma yure”, yi masirãji mani. Ito bajiro mani yi masija gãmeri ti mairã yirãji mani. 6 Dios oca ñasarise jidicãrã ñari, ñe waja mani gayejuare tuoia busiama Ina. Ito bajiro yicõri tuoia wisama. 7 Moisés ñayoru rotirise riasori masa ña amoama Ina. Ito bajibojarãti Inamasi Ina tuoia busirise, Ina oca riasorise cuni tuo masibeama. “Queno riasorã ña gua”, yibojarãti Inamasi Ina riasorisere tuo masibeama Ina.

8 “Moisés ñayoru i rotirise quenarise ña”, yi tuoia mani. I rotirisere masicõri, “Queno Diore cudibea yu”, yirãji mani. 9 Queno yisotirãre meje i rotirise cũni Dios. Ñeñaro yirãjuare i rotirise cũni. Cudimenare, Diore ti terã, ñeñaro yirã, ñeñaro busirã, jacũsabatiare sãrã, ito yicõri sãri masare cuni i rotirise cũni Dios. “Ñeñaro yirã ña mani”, Ina yi masijaro yirocu, i rotirise cũni Dios.

10 Romiare ajerãre, amua comasiti ñeñaro yirã, gãjerãre ñacõri ami warãre cuni, ito yicõri ruori masa, “Dios i tiro riojo riojo gotia gua”, yi ruorã, ito yicõri oca ñasarise cudi amomenare cuni i rotirise cũni Dios, “Ñeñaro yirã ña mani”, Ina yi masitoni. 11 Jesucristo oca quenarise iti ña ñasarise. Ito oca yu riaso ucutoni yure cũni mani Uju Dios. I sigũti ñami rẽtoro rucũbuorgũ.

Yure queno yiñi Cristo, Pablo iyire gaye

12 I oca yu riasotoni yu oca sãoroca yami mani Uju Jesucristo. “Yure tuorũnũgũ ñami Pablo”, yicõri “Yure moa isijaro”, yirocu yure cũni Cristo. Ito bajiri, “Queno ya mu”, ya yu ire. 13 Ito ramuju yu ñeñaro ire busibojarocati yure beseñi i, ire yu moa isitoni. Ito ramuju Jesure tuorũnũrãre usirioro yisoticu yu maji, ito yicõri Jesure busisutotica. Ito bajiro ire yu yibojarocati yure ti maiñi Dios. “Yu Macure tuorũnũbicu ñari ire i ñeñaro yirisere masibeami Pablo maji”, yi masiñi Dios yure. Ito bajiro yi masicõri yure ti maiñi Dios. 14 Yure

ti maicōri jaje queno yiñi mani ʒu yure. ʔre yu tuorānuroca yiñi ʔ. Gājerāre yu ti mairoca yiñi. Riti yure queno yiñi ʔ.

¹⁵ Ado yu mure gotiroti riti baja. Ito bajiri ma tuorānaja quena. Ado bajiro baja. Ñeñaro yirāre masorocū adi sita wadiñi Cristo. Yu ñacū gājerā ñeñaro yirā rētoro ñeñaro yicacū. ¹⁶ Ito bajiro yu bajibojarocati yure ti maicōri yure masoñi Dios. Ito bajiro yure yiñi Dios. “Gājerā rētoro ñeñaro yigu Pablo ʔ ñabojarocati ʔre ti mai jidicābisija Cristo. ʔre ti maicōri ʔre masoñi ʔ”, masa jeyaro ʔna yi masitoni yure masoñi ʔ. Ito bajiro ʔ yijare, “No Cristore tuorānrāreti ʔna ñeñaro yirisere ācabojoḡu yiguʔji Dios. ʔnare masocōri ʔna catitūñaroca yigu yiguʔji Dios”, yi tuoña mani. ¹⁷ Ito bajiri ʔre rūcubuoṭiñaraja manire. Ado bajiro ʔre yi rūcubuoṭaraja manire: “Mut ʔa ḡa ʒu catitūñagū. Godarocū meje ʔa mu. Siḡu mure tigorū maquʔji. Ñimu mu robo bajigu maquʔji. Mu siḡuti ʔa rētoro masigū”, yi rūcubuoṭiñaraja mani Diore. “Ito bajiro bajitūñajaro”, ya yu.

¹⁸ Tuoya yu maigū Timoteo mu. Yu macū robo bajiro tuoña yu mure. Ado bajiro rotia yu mure: Ñarocōti Dios ʔ mure cūre ito bajiroti yiya mu itire. “Diore queno cadiḡu yiguʔji”, yiyijarā Diore goti ʔsiri masa mure tuoña yurā. ʔna goti yuado bajiroti rūmāre cādibe yirocū, Diore queno moa ʔsiña. ¹⁹ Diore tuorānū jidicābesa. Mu tuoñarise quenarise mure iti gotija, tuorānūña mu itire. Coriarā ñama ʔna tuoñarise iti gotibojarocati tuorānūmena. Ito bajiro yicōri Diore tuorānū jidicāma ʔna. ²⁰ Ito bajiro yicā Himeneo ito yicōri Alejandro cūñi. Diore tuorānū jidicācōri ñeñaro busicā ʔna ʔre. Ito bajiri, Diore ñeñaro ʔna busirise jidicājaro yirocū, rūmū ʔnare usirioro ʔ yi codeja camotabiticū yu.

2

Mani Diore senire gaye

¹ Cajero ado bajiro mure rotia yu. Masa jeyarore yiari Diore seni ʔsiña. “Masare ti maiña”, yirocū Diore seniña. ʔ masare queno yija ticōri, “Queno ya Dios mu”, yiya. ² Gobierno masare yiari Diore seni ʔsiraja manire. Ito yicōri ʔjarā jeyarore Diore seni ʔsiraja manire. Ito bajiro mani yija queno ñe oca mano ñarā yirāji mani. Ito yicōri Diore cadi āmorā ñari quenarise riti yirā yirāji mani. ³ Masa jeyarore yiari Diore seniraja manire. Iti ña quenarise. Ito bajiro mani yija, manire ti wanugū yiguʔji Dios, manire masorū. ⁴ Masa jeyarore maso āmogū ʔna ñeñaro yirisere jidicāre āmoami Dios. “Riojo ñasarise ña Dios oca”, masa jeyaro ʔna yire āmoami Dios. ⁵ Siḡuti ñami Dios. Ñimu gāji ʔ robo bajigu mami. Siḡuti ñami manire yiari Diore busi ʔsiḡu. ʔti ñami Jesucristo. ʔ siḡuti ñami Dios ñarā mani ñaroca yi masigū. ⁶ Jesús godañi mani ñeñaro yirise waja yi ʔsirocū, mani jeyaroreti. Ito bajiro ʔ yijare, “Masa jeyarore maso āmoami Dios”, yi tuoña masirā ña mani. ⁷ Iti oca yu masare riaso ucutoni yure cūñi Dios. Iti Cristo oca ñasarise judio masa mejere cūni yu riasotoni yure cūñi Dios. Cristore tuorānūjaro yirocū, ʔnare yu riasotoni yure cūñi Dios. Cristore tuorānugū ñari riojo gotia yu. Socabea yu.

⁸ Coju rayabeto masa Diore ʔna busire āmoa yu. Diore rūcubuoṭā āmo ʔna ñumuoja, ʔna ya usiju Diore tuoña rūcubuoṭōri ʔna yija quena. ʔna ya usiju gājerāre tuoña junisinicōri meje yija quena. ⁹ Queno tuoñacōri romia ʔna saya sãñare āmoa yu. “¿No bajirojua yu sãñaja yure ti seyorā yirājida āmua?” yirā mejeti ʔna sãñaja quena. Jaje ti seyore gaye busabitiraja ʔnare. “¿No bajirojua yu joa quenoja ti seyorā yirājida āmua?” yimenati ʔna joa quenoja

quena. Yure ti seyojaro yirona, perla wame cutirise, oro wame cutirise cuni busabitiraja inare. Yure ti seyojaro yirona meje, saya buto waja cutirise ina sãñaja quena. ¹⁰ No romia quenarise yirã riti gãjerã ina tiro riojo seyorã ñarã yirãji ina. Romia Diore tuorũnũrã quenarise riti yirã ñari seyorã ñarã yirãji ina. ¹¹ Dios oca tuorona mua minijuaja romia busimenati ina tuo rujija quena. Riasori masure ina rucubuoja quena. ¹² Mua minijuari wi ãmuare romia ina riasore amobea yu. Mua minijuaja romia busimenati ina ñaja quena. Romia ãmuare rotimenati rucubuoja quena. ¹³ Ado bajiro bajia. Cajero Adãn ñayore rujeosoyija Dios. Ito bero i manajo Evare rujeoyija. ¹⁴ Adãn meje ñayija rãmú i tuorisere tuorũnũsuora. I manojouja ñayijo rãmúre tuorũnũsuora. Rãmú i tuorisere tuorũnũcõri ñeñaro yiyijo iso. ¹⁵ Ito bajiri romia ina macu cutija ina tuoia bujatobitiroca yami Dios. Ito bajibojarocati sigõ Jesucristore tuorũnũ jidicãbeco gãjerãre iso ti maija, Dios amoro bajiro iso yija, ito yicõri ñeñarise iso ñemecutija isore masogũ yiguji Dios.

3

Dios oca riasori masa bajire gaye

¹ Ado yu muare gotiroti, riti ña. No Dios oca riaso amorã ito bajiro ina yija quena ña. ² Sigũ Dios oca riasori masu i ña amoja ñe seti macu i ñaja quena. Sigõti i manajo cuti, ñeñaro yire ñemecuti, queno tuoĩagũ i ñaja quena. Ejarãre boca ami tẽbicu i ñaja quena. Ito yicõri queno riaso masigũ i ñaja quena. ³ Idire queagu meje, gãjerã rãca gãmeri tã amogũ meje, ito yicõri niyerure tuorũnũgũ meje i ñaja quena. Ado robojua i bajija quena: Gãjerãre queno yigu, oca queno masigũ, ito yicõri niyerure tuo maibicu i ñaja quena. ⁴ I ñarãre queno goti masigũ, i rĩa queno cadiroca i yi masigũ ñaja, ito yicõri i rĩa gãjerãre ina rucubuo-roca i yija quena. ⁵ Sigũ i ñarãre i tirũnũ masibeja, Diore rucubuo-rã minijuarãre cuni tirũnũ masibicu yiguji i. ⁶ Gãjerãre Dios oca riaso ñaroca mame Cristore tuorũnũsogũ meje i ñaja quena. Cristore tuorũnũsogureti mani cujama, “Yu sigũti ña gãjerã rẽtoro masigũ”, yi tuoĩagũji iocũ. Ito bajiro i yija i tuoia bujatobitiroca yigu yiguji Dios. Ito bajiro Satanãs i tuoia bujatobitiroca yiyija Dios, “Dios rẽtoro ñasagu ña yu”, yi i tuoĩare waja. ⁷ Dios oca riasori masure masa ina tuorũnũre amobeami Satanãs. Ito bajiri gãjerã Jesure tuorũnũmena cuni ina rucubuo-gũ i ñaja quena. Ito bajiro bajigu i ñaja gãjerã busitu masimenaji ire.

Dios oca riasori masure ejabuarã masa bajire gaye

⁸ Dios oca riasori masure ejabuarã cuni ito bajiroti gãjerã ina rucubuo-rã ñaja quena. “Ado robojua yiana mani”, ina yiro bajiroti ina yirã ñaja quena. Idire quearã meje, niyerure tuo mairã meje ñaja quena. ⁹ Iti ramuju Cristo oca masa ina masibitire queno ina tuorũnũja quena. Ito bajiro tuorũnũcõri, “Dios amoro bajiro mani yijare i tiro riojo ñe seti mana ña mani”, ina yija quena. Ito bajiro bajirã ñacõri Dios oca riasori masure ejabuarã ina ñaja quena. ¹⁰ Inare mu beseroto riojua, “Ãna ñama queno yirã. Ñe seti ma inare”, mu yi ti masija quena. Queno ina yija ticõri, inare besegu yiguja mu ija. ¹¹ Romia cuni Dios oca riasori masure ejabuarã gãjerã rucubuo-rã ina ñaja quena. Ñeñarise ñemecutirã oca menimena, idire queamena ina ñaja quena. Ito yicõri, “Ado bajirojua yiana mani”, ina yiro bajiroti ina yirã ñaja quena. ¹² Dios oca riasori masure ejabuarã sigõreti ina manajo cutija quena. Ina rĩa queno cadiroca ina yija quena. Ito yicõri ina ñarãre cuni queno ina goti masirã ina ñaja quena.

¹³ Īna moarise queno ĩna yija gājerā rūcubwōrā yirāji. “Jesure twōrūnwā ĩna mani”, yirā ĩnari oca sēorā yirāji ĩna. Ito bajiri Jesucristore ĩna twōrūnare gaye, gūimenati gājerāre gotirā yirāji ĩna.

Gājerā ĩna twō masibiti gaye

¹⁴ “Yoari mejeti mū tū wacū yigūja yū”, yi twōīacōri adi papera mure cōa yū. ¹⁵ Ito bajibojarocati coji mū tū yū ejabeja, Dios ĩnarāre ado bajiro mū yi goti masitoni adi papera mure cōa yū. Mani minijuaja Dios catitūñagūre rūcubwōrona minijua mani. Dios oca ĩnasarisere rūcubwōrā ĩnari, “Riojo gotia Dios oca”, yirā ĩna mani. ¹⁶ ĩnasarise ĩna Dios oca gājerā ĩna twōrūnūbitibojarocati mani twōrūnūstotirise. Ī oca mani twō masiroca yīñi Dios. Ado bajiro bajia: Manire bajiro ruja cūticōri adi sitaju wadiñi Cristo. Espiritu Santo ĩ rotiro bajiro riti yisotiyijū Cristo. Ito bajiri, “Ñeñaro ĩ yire ma ĩre”, masa ĩna yiroca yīñi Espiritu Santo. Ángel mesa cūni ĩre ti rūcubwōyijarā. Co sita rūyabeto ĩ ocare riasoyijarā ĩna. Ito yicōri co sita rūyabeto ĩre twōrūnūyijarā coriarā. Ito bajiro bajia bero ūmacūju ĩre boca āmiyijū Dios. Itire mani twō masiroca yīñi Dios.

4

Jesure twōrūnū jidicāre gaye

¹ “Adi macārūcāro iti jedi wari rūmūri coriarā Jesucristore twōrūnwā ĩnabojarāti ĩre twōrūnū jidicārā yirāji”, recoti manire gotiami Espiritu Santo. Ado bajiro ĩnaro yiroja: Cristore twōrūnū jidicācōri rūmū ĩ ruorise riasorāre twō sūyarā yirāji ĩna. ² ĩnare riasori masa ado bajiro bajirā ĩnarā yirāji ĩna. “Rwōrā ya mani”, yi masibojarāti ĩnare ruorā yirāji ĩna. “Ñeñaro yirā ĩna mani”, yi masibojarāti itire twōīacōri bojori bñajamenaji ĩna. ³ Manojō cūtire gaye rēorā yirāji ĩna. Coji gaye bare rēorā yirāji ĩna. Ito bajibojarocati Jesure twōrūnwā mani baroti bare cūñi Dios. Dios oca ĩnasarise twōrūnūcōri, “Queno ya Dios mū”, mani yijaro yirocū barere cūñi Dios. ⁴ Ado robojua bajia: ĩnarocōti Dios ĩ rujeore quenarise ĩna. Ito bajiri, “Adijua ĩna bare. Adi ĩna bare meje”, yi rēobitirūja manire. Ado bajirojua mani yija quena: Bare bñajacōri, “Queno ya Dios mū”, yirūja manire. ⁵ “Bare dise rūyabeto ĩna mani baroti”, yi gotia Dios oca tuti manire. Ito bajiri, mani baroto riojua “Queno ya Dios mū”, mani ĩre yija, “Baya quenarise ĩna”, yigū yigūji Dios.

Queno Jesucristore moa ĩsire gaye

⁶ Īti oca gājerā Jesucristore twōrūnwāre mū gotija, queno ĩre moa ĩsigū ñagū yigūja mū. Dios oca ĩnasarise mani twōrūnwārisere mū riasoti jidicābeja buto bñasa Jesucristore twōrūnū wacū yigūja mū. ⁷ Bñcārā oca ĩna twōīa rujeorere twōrūnūbesa. Dios ĩ cūre meje ĩna iti. Ito bajiri waja ma. Diore queno cūdi āmogū ĩ gayere riasotiya. ⁸ Mani moaja mani ya ruja sēoroca ya mani. Ito bajibojarocati Dios gaye mani riasotiya rēto busaro quena iti. Ī gaye riasotīcōri mani ĩre cūdija adi sita mani ĩnaroca, ito yicōri ūmacūju ĩ tū mani ĩnaroca cūni manire queno yigū yigūji Dios. ⁹ Adi mure yū gotirise riti ĩna. Ito bajiri masa jeyaro ĩna twōrūnwoti ĩna adi. ¹⁰ “Catitūñagū ĩnami Dios”, yicōri ĩre twōrūnūa mani. Masa jeyarore maso masigū ĩnami Cristo. No ĩre twōrūnwāre masogū yigūji. Ito bajiri gājerā ĩna manire ūsirioro yi codebojarocati mani moaroti Dios ĩ cūre moarūja manire.

¹¹ Adi oca yū bñsarise masare riasocōri ĩnare cūdi rotiya. ¹² Mū tū ĩnarā Jesure twōrūnwā ĩna queno yitoni ĩna tiro riojo quenarise riti yiya. Quenarise

riti busiya. Găjerăre ti maiña. Cristore queno tuorănũña. Queno tuoĩacõri quenarise riti yiya. Ito bajiro mũ yija ticõri, mamũ mũ ñabojarocati mure rucubhorã yirãji ña. ¹³ Yũ ejaroto riojua masa ña tuoro riojo Dios oca tuti ti gotiya ñnare. Ito yicõri ña oca sãoroca yirocũ Dios oca riasoya masare. ¹⁴ Mũ queno yi masiroca Dios ñ mure yire itire jidicãbesa mũ. Ito yũ ñaroca ña ya ãmo moa jeocõri, “Adi ña mũ moaroti Dios ñ cũre”, yicã Jesure tuorănũsuoana. Ito bajiri mũ masiroca Dios ñ mure yire gaye yiya mũ.

¹⁵ Adi oca yũ mure gotirise cãdirocũ tuorănũña. Ito bajiro mũ yija ticõri, “Dios ocare buto busa cãdi masi wacũ yami ñ”, yirã yirãji ña mure. ¹⁶ Dise ruyabeto mũ yiroto riojua queno tuoĩacõri mũ yisotija quena. Queno riasorocũ queno tuoĩaña. Dios ocare jidicãbesa mũ. Ito bajiro mũ yija mure masogũ yiguĩji Dios. Ito yicõri mũ riasorise tuorănũrãre cunĩ masogũ yiguĩji Dios.

5

Jesure tuorănũrãre ũmatã ñare gaye

¹ Sīgũ bucũgu ñeñaro ñ yibojarocati buto sãoro yicõri goti quenobesa. Ado bajirojua mũ yija quena: Rucubhore rãca ñre goti quenoma. Mũ jacure bajiro ñre rucubhoba. Mamarãre mũ ocabaji mesa bajiroti tuoĩama. ² Romia bucũrãre mũ jacore bajiro rucubhoba. Ito yicõri mamarã romiare cunĩ mũ ocabajio mesa bajiroti tuoĩama. Quenarise riti tuoĩacõri ñnare rucubhoba.

³ Manũju godagoanare rucubhoba. Ña bojoro bujaja gãjerã Jesure tuorănũrã ñnare ejabũaja quena. ⁴ Ito bajibojarocati sīgõ manũju godagoro iso rĩa ñaja, ito yicõri janerãbatia ñaja cunĩ ña isore ejabũaja quenaro yiroja. Ito bajiro rotiyijũ Dios. Mani jacũsabatia manire ti maicõri ña masore waja ñnare manĩ ejabũaja quena. Iti ña quenarise, ito yicõri Dios ñ ti wanarise.

⁵ Manũju godagoro sīgõti iso ñaja ito yicõri isore ejabũarã manija gãjerã Cristore tuorănũrã ejabũaja quena. Diore riti tuorănũcõri ũmũ, ñami cunĩ ñre senigõ yigõji iso. Ito bajiri gãjerã Jesucristore tuorănũrã isore ejabũaja quena. ⁶ Manũju godagoro iso tuoĩa wanũ quenarise riti yigo ñajama, ejabũare ma isoõcõre. Catigo ñabojagoti godacãro bajiro bajiamo iso ñeñaro yigo ñari.

⁷ Adi yũ mure rotirise mũ tu ñarã Jesure tuorănũrãre gotiya. Ña cãdija ticõri, “Ñeñaro yama ña”, yi busitu masimenaji gãjerã. ⁸ Sīgũ ñ ñarãre, ñ jacũsabatiane cunĩ ñ ejabũabeja, “Diore tuorănũgũ ña yũ”, yibojaguti ñre tuorănũ jidicãrũ ñami ñocã. Gãjerãma Diore tuorănũmena ñabojarãti ña ñarãre ejabũarãji.

⁹ Sīgõ manũju godagoro Dios oca riasori masure gãjerã romia rãca iso ejabũa ãmoja sesenta rodori rãto busaro iso tujago ñaja quena. Sīgũti manũju cutigoro iso ñaja quena. ¹⁰ “Queno yigoro ñamo iso”, masa jeyaro ña yigo ñaja quena. Iso rãre queno masogoro ñaja quena. Iso ya wi ejarãre queno boca ãmigoro iso ñaja quena. Gãjerã Jesure tuorănũrãre wanũre rãca iso ejabũagoro ñaja, bojoro bujarãre cunĩ ejabũa, ito yicõri quenarise riti iso yigo ñaja quena.

¹¹ Dios oca riasori masure ejabũarona mamarã busa manũju godagoanare cũbesa. Mamarã busa mũ cũja mũcana tũdi buto manũju cuti ãmobjacõri ña moaroti Cristo ñ cũrere jidicã ãmorã yirãji gajea. ¹² Ito bajiro ña yija, “Dios oca riasori masure ejabũa ãmosotia gũ”, ña yiro bajiro yi tiomenaji ña. ¹³ Gaje mure gotia yũ. Jãjarã masa tu ña ucucõri teri jairã ñarã yirãji ña. Iti riti meje yirã ñarãji ñaõna. Oca socari masa cunĩ ñarã yirãji. Gãjerã ña busija tuocõri, rocati busi bato ãmorã yirãji ña. Ña busirotioni meje busirã yirãji.

¹⁴ Ito bajiri mamarã busa manũju godagoana mũcana ña tũdi manũju cutire

āmoa yu. Rīa cuti, ĩna ya wi tirūnu, ĩna yi ĩlare āmoa yu. Ito bajiro ĩna bajija ticōri, gājerā manire busitu āmorā, “Ñeñaro yirā ñama Cristore tuorūnarā”, yi masimenaji ĩna manire. ¹⁵ Coriarā maniju godagoana Cristore tuorūnu jidicācōri Satanāsjuare tuorūnu sayama ĩna.

¹⁶ Jesure tuorūnarā ĩna ĩnarā wato maniju godagoro iso ĩaja ĩna isore ejabuaja quena. Gājerā Jesure tuorūnarā ejabuamenaji isore iso ĩarā ĩna ejabuacājare. Maniju godagoana bojoro bujarāre ito yicōri ĩimujua ĩnare ejabuagu manija ticōri, ĩnare ejabuarā yirāji gājerā Jesure tuorūnarā.

¹⁷ Ito mu tu ĩnarā bucarā queno Jesure masirāre buto rūcubuoja quena. Ito yicōri gājerā Jesure masirāre ĩna queno ūmatā ĩaja ticōri, ĩnare rūcubucōri waja yija quena. ¹⁸ Ado bajiro gotia Dios oca tuti: “Ta wecu trigo ajere ĩ wi cūda codaja, ‘Bajaro ĩ cūni jabeto’, yirona ĩ ya rise sia biabesa”, yi gotia Dios oca tuti. Gaje ado bajiro gotia: “No moarāti waja bujarā yirāji”, yi gotia Dios oca tuti.

¹⁹ Jesure tuorūnarāre ūmatā ñagūre gāji ĩ oca menija, gājerā ĩ baba mesa ĩ robo yirā manija cūdibeja quena. ²⁰ No ñeñaro yisotirāreama gājerā ĩna tiro riojo oca sēoro yicōri jidicā rotiya. Ito bajiro mu yija ti güicōri ñeñaro yimenaji ĩna cūni. ²¹ Ado bajiro mare rotia yu Dios ĩ tiro riojo, Jesucristo, ito yicōri ángel mesa cūni ĩ beseana rāca: Sigū mu baba ĩ ñabojarocati ñeñaro ĩ yija oca sēoro yicōri ĩre jidicā rotiya. Masa jeyarore coro bajiro mu rūcubuoja quena. ²² Dios oca riaso ñarocu mu cū āmoja usiriobicati mu beseja quena. Queno yigu ĩ ĩaja tirocu usiriobesa mu maji. Ñeñaro yigūre mu cūjama, “Ñeñaro ĩ yigu ĩabojarocati ĩre cūami Timoteo”, yirā yirāji masa mare. Ñeñaro yibe yirocu, ñeñaro yirā rāca baba catibesa mu. Gājerā ñeñaro ĩna yibojarocati coca ĩna rāca ñeñaro yibeja mu.

²³ Tuoya Timoteo mu. “Coji meje jeraga juni cōsotigu mu ñajama ide goti idibesa. Uyé ide cūni jabeto idiya”, ya yu mare.

²⁴ Coriarā ñeñaro ĩna yirise recoti tia mani. “Masa ĩna ñeñaro yirise waja Dios ĩ seniri rumu ĩnare waja senigū yiguĭji”, yi tuoĭa mani. Gājerāreama ñeñaro yirā ĩna ñabojarocati recoti ĩna ñeñaro yija tibeja mani. Ito bajibojarocati masa ĩna ñeñaro yirise waja Dios ĩ seniri rumu, “Ñeñaro yirā ñama ĩna”, yi ti masirā yirāji masa jeyaro. ²⁵ Coriarā queno ĩna yirise recoti tia mani. Gājerāma queno ĩna yibojarocati recoti tibeja mani. Ito bajibojarocati masare Dios ĩ waja yiri rumu “Queno yirā ñama ĩna”, yi masirā yirāji masa jeyaro.

6

Gājerāre moa ĩsirā bajire gaye

¹ Jesucristore tuorūnarā gājerāre moa ĩsirā ĩari ĩna ūjarāre ĩna rūcubuoja quena. ĩna ūjarāre rūcububeja ticōri, “Ñeñaro yirā ñama Jesure tuorūnarā. Ñe waja ma ĩna riasorise”, yirā yirāji gājerā. ² Cristore tuorūnarāre moa ĩsiri masa ĩari ĩna ūjarāre ĩna rūcubuoja quena. “Mani robo bajirāti ñama ĩna. ĩnare rūcubomena mani”, yibitiraja ĩnare. Ado bajiroja ĩna yija quena. ĩna ūju Jesucristore ĩ tuorūnugū ñajare buto busa ĩna moa ĩsija quena. Jesucristore tuorūnugū ĩ ñajare ĩ ĩarā bajiroti ĩna ĩre ti maija quena. Ito bajiri buto busa ĩna ĩre moa ĩsija quena. Adi ito mu tu ĩnarāre mu riasore āmoa yu.

Niyerure tuo mairē gaye

Ado bajiro ĩnare mu cūdi rotire āmoa yu: ³ Mani ūju Jesucristo oca ñasarise iti ña mani tuorūnusotirise. Mu tu gāna coriarā manire bajiro tuoĭarā meje

ñama ñna. Ricati tuoñama. Ito bajiro tuoñacõri ruore gaye oca riasoama. ⁴ Ito bajiro riasorã ñama, “Gãjerã rêtoro masirã ña gua”, yirã. Ito bajibojarocati masirã meje ñama ñna. Cristo gaye gãmeri busi tobua ãmosotiamã. Gãmeri oca josama ñna. Ito bajiro ñna yija, masa ricati tuoñaroca yama. Masa ñna gãmeri ti tudiroca yama. Masa ñna gãmeri busituroca yama. Ito yicõri masa ñna gãmeri tuo rãcububotiroca yama. ⁵ Ñeñarise tuoñarã ñari masa rãca oca josasotiamã ñaõna. Oca riojo ñasarise masirã meje ñama ñna. “Dios oca masare mani riasoja niyeru jairo bujarã yirãji mani”, yi tuoñama ñna. Ito bajiro yirã rãca baba cutibesa. ⁶ Jesucristore mani tuoñarise buto ñasarise ña. Jairo rãcomena ñabojarãti Cristore tuoñacõri mani wanuja gajeoni jairã robo bajiro baja mani. ⁷ Adi sita mani rujeaja ñe rãcomenati rujeayija mani. Ito bajiro mani godaja cuni ñe ãmi wamenaji mani. ⁸ Mani bare cuti, yutabuju cuti, mani yijama, “Ñejua ruyabea”, yi tuoñacõa mani. Ito bajiri wanu quena mani. ⁹ Gãjerãma niyeru jairo bujarona ñeñarisere ñemecati masibeama ñna. “Ado bajiro ñeñaro yicaja yu”, yi tuoñabitibojarãti ñeñaro yisuoama ñna. Ito bajiri ñeñaro yisucõri rocati quenabiti yi uya ãmorãji ñna. Ñeñaro yi uycõri itire jidicã masimenaji ñna. Ito bajiri jeame ujuroju warã yirãji. ¹⁰ Niyerure riti tuo mairã ñeñaro yirã yirãji itire bujarona. Niyerure mani tuo maija dise ruyabeto ñeñarise yisuarã yirãji mani. Coriarã ñama buto niyerure buja ãmocõri Jesucristore tuoñanu jidicãrã. Ito bajiro yicõri ñna ya usiju bojori bujama ñna.

Timoteore Pablo ñ rotire gaye

¹¹ Ito bajiro ñna yibojarocati ñna robo yibesa muãma. Dios yagu ñari quenarise riti buto yiya mu. Diore riti rãcubuoaya. Ito yicõri ñe riti tuoñanuã. Gãjerãre tuo maiña. Tuoña bujatobitibojagati Cristore tuoñanu jidicãbesa. Gãjerãre rãcubucõri ñare quenoti yiya. ¹² Ñeñaro yijaro yirocu, rãmú ñ mure usirioro yibojarocati Jesucristore tuoñacõri quenarise riti yiya. Ito bajiro mu yija ticõri, mure waja yigu mu catitñaroca yigu yiguji Dios. Dios oca riasori masu mure ñ curi ramu gua jãjarã tuo ro riojo, “Cristore tuoñanugũ ñari quenarise riti yi ãmoa yu”, yicu mu. ¹³ Dios dise ruyabeto iti ñasotiroca yigu mure yu rotirise tuo guji ñ. Jesucristo mani Uju cuni yu mure rotirise tuo guji ñ. Ñ ñami gũibicati Poncio Pilato wame catigu ñ tiro riojo, “Dios ñ cõaru ña yu”, yigu. Ado bajiro mure rotia yu. ¹⁴ Yu mure rotirise ñarocõti cadiya. “Ñeñaro yami ñ”, gãjerã mure yi busitube yirocu, yu rotirise ñarocõti cadiya. Ito bajiro yisotiba mani Uju Jesucristo ñ ejarocõjuti. ¹⁵ Dios ñ ãmori ramuti tãdi ejagu yiguji Cristo. Rẽtoro rãcubuoqu ñami Dios. Rẽtoro masigũ ñami ñ. Ñimu gãji ñ robo bajigu uju mami. Ñimu gãji ñ robo rãcubuoqu mami. ¹⁶ Ñ sigũti ñami godabica. Buto busuroju masa ñna ejabetoju ñasotiami ñ. Sigũ ñe tigorũ maquji. Ito yicõri sigũ ñe tibicu yiguji. ñe rãcubuoñaraja manire. Ñimu gãji ñ robo rẽtoro masigũ mami. Ito bajiro riti bajitñajaro ijariju cuni.

¹⁷ Adi sita gaye gajeoni jairo rãcorãre, “ ‘Gãjerã rêtoro ñasarã ña gua’, yibesa”, yiya ñare. “ ‘Jaje niyeru rãcoa yu. Ito bajiri ñe rãbetotoja yure’, yi tuoñabesa mu”, yiya ñare. Yoari mejeti jedirise ña niyeru. Dios catitñagãre tuoñacõri, “Ñi ñami manire tirãnugũ”, yiraja ñare. Mani queno wanu quena ñatoni manire queno yigu yiguji Dios. ¹⁸ Gajeoni jairãre, “Quenariseja yiya mu”, yi rotiya ñare. Gajeoni buja ãmore rêto busaro quenarise ña queno yire. ñna ya niyerure tuo maimenati gãjerãre ejañarona ñna ñsija quena. ¹⁹ Ito

bajiro ĩna yija ticõri, masare Dios ĩ waja yiri r̃m̃ ĩnare queno waja yig̃a yiguĩji ĩ. Jogabiti gaye ĩnare ĩsigũ yiguĩji ĩ. Ito yicõri ĩna catitiñaroca yig̃a yiguĩji.

Timoteore Pablo ĩ rotis̃sare gaye

²⁰ T̃uoya Timoteo m̃. ĩ oca riasojaro yiroc̃, m̃re cũñi Dios. Ito bajiri ĩ m̃re cũr̃ ñari queno riasoya. Rocati masa ĩna t̃uõia rujeorere t̃uor̃ñbesa. Ñe waja ma iti. Ito bajiro b̃sirã r̃aca gãmeri t̃uõia b̃sibesa. “B̃to masire gaye riasorã ya g̃a”, yir̃re t̃uor̃ñbesa. Ito bajiro yibojar̃ti oca ñasarise meje riasoama ĩna. ²¹ “B̃to masire gaye riasoa g̃a”, yir̃re t̃uõ s̃yama coriarã. Ito bajiri ĩnajuare t̃uõ s̃yacõri Diore t̃uor̃ñbeama ĩna.

Dios queno yisotijaro m̃re. Itocõ ña.

Segunda carta de San Pablo a Timoteo

Timoteore Pablo i papera cõare gaye

¹⁻² Nati yu baba Timoteo mu. “Quenajaro”, ya yu mure. Yu ña Pablo. Adi papera mure cõa yu. Jesucristo i cõru ña yu. Jane mejeu ado bajiro yicâyiju Dios: “No yu Macure tuorânurâreti ña catitûñaroca yigu yigujâ yu”, yicâyiju Dios. Iti oca yu riaso ucutoni yure cûñi Dios, i âmore bajiroti. Tuoya Timoteo mu. Mure bato tuo maicõri yu macure bajiro mure tuoia yu. Mani Jacu Diore mure yiari seni ñisotia yu. “I queno ñaroca yiya. Ñre ti maiña ito yicõri ñe oca manoti i ñaroca yiya”, yi Diore seni ñisotia yu mure yiari. Ito bajiroti mani Eju Jesucristore cani seni ñisotia yu mure yiari.

Masare Cristo oca goti batoya, Pablo i yire gaye

³ Yu ñicûsabatia Diore ña rûcûbûoado bajiroti rûcûbûo yu cani. “Yu ñeñaro yirisere coe jeoñi Dios”, yi tuoia cõri i tiro riojo queno ñre moa ñsia yu. Ema ñami cani mure yiari Diore seni ñisotia yu. Mure tuoia bujacõri, “Queno ya Dios mu”, yisotia yu ñre. ⁴ Yu wacati ramu mu oticati masia yu. Mucana mure bato ti âmoa yu queno wamu quenarocu. ⁵ “Cristore queno tuorânugû ñami Timoteo”, yi tuoia yu mure. Mu ñico Loida, mu jaco Eunice cani mu riojaju ito bajiro Cristore tuorânuyijarâ ña. “Mu cani ito bajiroti Cristore tuorânugû ñagûja mu”, yi tuoia yu mure.

⁶ Ito bajiri yu âmo mure moa jeocati ramu mucana mu tûdi tuoia ñre moa yu. Ito bajiro yu yicati ramu Diore mu moa ñi masiroca yiñi i. Itire âcabojabesa. Wanucõri queno bûsa ñre mu moa ñsire âmoa yu. ⁷ Mani ya usiju mani tuoia gûi ñatoni meje yiñi Dios. Ado bajirojua yiñi. Mani tuoia oca sêoroca yiñi i. Espiritu Santo manire queo sâcõri queno mani ñre moa ñsiroca yiñi. Gâjerâre mani ti mairoca yiñi. Ito yicõri ñeñarise mani ñemecuti masiroca yiñi Dios. ⁸ Mani Eju Jesucristore busi ejabûagu, “Masare masogû ñami i. Ñre riti tuorânua yu”, yibojobesa. Masare Jesucristo oca yu riasore waja ado tubia ecoru ña yu. Ito bajiro yu bajibojarocati, “Pablo ñami yu baba”, yibojobesa. “Pablo i tuoia bujatobitiro bajiro bujagu yigujâ yu cani”, yi tuoia gûibesa. Jesucristo oca quenarise mu masare riasobojarocati co ramu mu tuoia bujatobitiroca yirâ yirâji gâjerâ. Ito bajiro ña yibojarocati mu ñemecuti masitoni mure ejabûagu yigûji Dios. ⁹ Manire masoñi Dios. I ñarâ queno yirâ mani ñatoni manire beseñi i. Mani queno yirise ticõri meje manire masoñi Dios. Ñeñaro yirâ mani ñabojarocati manire masoñi i. Manire ti maicõri i âmore bajiroti manire masoñi Dios. Adi macârucûro i rujeoroto riojua manire masi yucõri manire ti maiyiju Dios. “Yu Macu Jesucristo i godarotina suoriti ñare masogû yigujâ yu”, yi tuoia yucâyiju Dios. ¹⁰ Adi sitaju wadicõri mani Eju Jesucristo i manire goda ñsirena suoriti, “Manire ti maiami Dios”, yi tuoia masia mani, adi ramari ija. Godabogaguti tûdi Jesucristo catijare, ija mani godarotire gûibea mani. “Cristo oca quenarise mani tuorânua mani catitûñaroca yigu yigûji”, mani yi masiroca yami i.

¹¹ Iti oca yu masare goti rêtobutoni yure cûñi Dios. Judio masare meje Cristo oca yu riaso ucutoni yure cûñi i. ¹² Iti oca yu riasore waja ado tuoia bujatobiti ña yu. Yu tuorânugûre ñre queno masia yu. Ito bajiri ado tubia ecobogaguti bojori bujabea yu. Yure tirânugû yigûji i. Ito yicõri, “Masa ñeñaro yirise waja i seniri ramu yure masogû yigûji”, yi masia yu.

¹³ Oca ñasarise mware riasocu yu. Iti oca yu mware riasocati riaso jidicābesa masare. Jesucristore tuorūnu jidicābesa. Jesucristo ñarā ñacōri ĩre tuo mairūja manire. Ito bajiroti gājerā ĩre tuorūnurāre cuni mani maija quena. ¹⁴ ĩ oca masare mware riasotoni mware cūñi Dios. Mani ya usijū quedi sājaru Espiritu Santo ĩ ejabuarisena masare riasoya.

¹⁵ “Asia sita gāna Pablore jidicāñi ĩna”, yi masigūja mu. ĩna wato ñama yure jidicārā Figelo ito yicōri Hermógenes. ¹⁶ Yure ĩna jidicābojarocati Onesíforo wame cutiguma yure ejabuaquĩ. Ito yicōri yu oca sēoroca yiquĩ ĩ. Tubiara wi yu ñabojarocati “ĩre ti āmobeja yu”, yibitiquĩ yure. Ito bajiri ĩre mani ũju Dios queno ĩ yire āmoa yu. ĩ ñarāre cuni ito bajiroti Dios ĩ yire āmoa yu. ¹⁷ Ado Roma wame cutiri cuto ejacōri yure bujarocu āma jidicābisĩ ĩ. ¹⁸ “Ado Efesoju Pablo ĩ ñaroca queno ejabuaquĩ Onesíforo”, yi masigūja mu. Yure ĩ queno yire waja ĩre queno yijaro mani ũju. Masa ĩna ñeñaro yirise waja ĩ seniri rumu ĩre ti maijaro Dios.

2

Ñemecutiya Timoteo mu, Pablo ĩ yire gaye

¹ Tuoya yu macu Timoteo mu. Manire ti maicōri ĩ ñarā mani ñaroca yiñi Jesucristo. Ito bajiri itire tuoĩacōri oca sēoña mu. ² Jājarā masare oca yu riasoroca tuogocacu ñacu mu. Ito bajiri yu mware riasogocati Jesure masirāre riasoya, gājerāre ĩna riaso masitoni. Ito bajiro mu yija gājerāre Cristo oca ñasarise riasorā yirāji ĩna cuni.

³ Jesucristore queno tuorūnugū ña mu. Ito bajiri tuoĩa bujatobitibojaguti surara masu bajiro ñemecutiya mu. ⁴ ĩna ũju rotirise riti tuorūnurāji surara. Gājerā ĩna yisotiriseama tuorūnumenaji ĩna. ĩna ũju rotirise riti cudi āmorāji ĩna. ⁵ Ito bajiroti no ajere gaye rētocū āmogū, ajere ũjarā ĩna rotiro bajiro ĩ cudiya quena. Itire ĩ cudiheja ĩ ajere waja bujabiquĩji ĩ. ⁶ Ito bajiroti no weseca moagū ĩ moare waja cajero iti wese rica bujagu yiguĩji ĩ. Gājerā riojua bujasuogu yiguĩji ĩ. Ito bajiroti bajija quena. ⁷ Iti oca mware yu gotirise queno tuoĩaña. Itire mu queno tuoĩaja mu tuoĩa masiroca yigu yiguĩji mani ũju.

⁸ Jesucristo ĩ ñare gaye tuoĩate mu. ũju ñayoru David wame cutigu janerābatia janami ñayiju ĩ. ĩre ĩna siabojarocati ĩ tūdi catiroca yiyiju Dios. Iti ña oca quenarise. Ito yicōri iti ña masare yu oca goti rēto bure. ⁹ Iti oca masare yu riasore waja ado tubiara wiju tuoĩa bujatobiti ña yu. Ñeñaro yigure bajiro come mana yure siacā ĩna. Come mana yure ĩna siabojarocati Dios ocareama camota masimenaji ĩna. ¹⁰ Ito bajiri ado robojua baja. Dise ruayabeto yu tuoĩa bujatobitiroca ĩna yibojarocati ñemecutigu yiguja yu. Dios ĩ beseana Jesucristore ĩna tuorūnure āmoa yu. ĩre ĩna tuorūnaja ĩnare masogū yiguĩji. Ito bajiri ĩ rāca ũmacūju catitūñarā yirāji ĩna. Itire tuoĩacōri yu tuoĩa bujatobitiroca masa ĩna yibojarocati itire ñemecutigu yiguja yu.

¹¹ Oca riojo ñasarise ado bajiro gotia:
Cristore tuorūnurā ñari mani godaja ĩ rāca catitūñarā yirāji mani.

¹² Tuoĩa bujatobitibojarātī mani ñemecutiya, co rumu ĩ rāca rotirā yirāji mani cuni. “Masibea yu Jesure”, mani yija co rumu, “Masibea yu mware”, yigu yiguĩji ĩ cuni manire.

¹³ “Ado bajiro yiana mani”, mani yiro robo yi jeobitibojarocati ĩjuama, “Ado robo yicūja yu”, ĩ yiado bajiroti yi jeogu yiguĩji. Riojo gotisotigu ñari ruore oca goti masibeamĩ ĩ.

Queno Diore moa ĩsiña, Pablo ĩyire gaye

¹⁴ Mure yu gotirise ito gāna mucana tūdi ĩna tuoĭaroca yiya. Ado bajiro ĩnare mu gotire āmoa yu: “Biyaro mua oca josarise jidicātoni yare cūñi Dios. Ito bajiri űasabitire mua tuoĭa jidicāja quena. űasabiti mua tuoĭa busija, űe waja ma iti. Ito bajiro mua busija tuoĭcōri, tuo wisarā yirāji muare tuo coderā cuni”, yiya ito gānare. ¹⁵ Dios ĩ mure ti wanatoni yiro robo queno ĩre moa ĩsiña Timoteo mu. Ito bajiro mu yija ticōri, queno mure wanugū yiguĭji Dios. ĩ ocare queno riasotiya, masare queno mu goti rētoĭu masitoni. “Diore queno moa ĩsia yu”, mu yi masija ĩ tiro riojo bojobicu yiguja mu. ¹⁶ Adi sita gaye riti tuoĭacōri ruore oca riasorā rāca tuoĭa busibesa. Ito bajiro masare riasocōri buto busa ĩna űeñaro yi waroca yirā yirāji ĩna. ¹⁷ Ruore oca riasorā ĩna ruorise cami jogare robo bajiro baja. ĩna ruorise cami joga waro bajiro baji waju iti. Gājerāre ĩna tuoĭa wisaroca ya iti. Juarā ruore oca riasorā ado bajiro wame cutirā űama, Himeneo, ito yicōri Fileto. ¹⁸ Oca riojo űasarisejua jidicācōri ruore ocajua riasoama ĩna. “Godarāre mucana tūdi catiroca Dios ĩ yiri rumu rētaoaju”, yi riasoama ĩna. Ito bajiro ĩna riasoja tuoĭcōri, coriarā Jesucristore tuorānūrā tuoĭa wisama ĩna. ¹⁹ Ito bajiro ĩna riasobojarocati Dios ocama űeñabetoja iti. ĩ oca ito bajiro űatiñaro yiroja. ĩ oca ado bajiro gotia: “ĩ űarāre ti masiami mani űju”, yi gotia Dios oca. Gaje ado bajiro gotia iti: “No, Jesucristore tuorānūrā űa gua’, yirā, ĩna űeñaro yirisere jidicāja quena”, yi gotia Dios oca.

²⁰ Queno tuoja, goti masiore ocana mure gotigu ya yu. Wi jajo wiju somotērori jaje űaro yiroja. Quenari tērori űaro yiroja. Oro wame cutirisena ito yicōri plata wame cutirisena ĩna menire űaro yiroja iti somotērori. Somotērori gaje buto quenarise meje űaro yiroja. Yucana, ririna ĩna menire űaroja gaje. Iti wi uju űasari masa ĩna ejaja ticōri, somotērori quenarisena bare jeogu yiguĭji ĩnare. Iti tērorire wanugū queno codegu yiguĭji ĩ. Gaje somotērorireama quenasabitire co rumu ruayabeto bare jeo bagu yiguĭji. ²¹ No űasarise Diore moa ĩsi āmogū űarocōti űeñaro ĩ yirise jidicāja quena. űeñarise jidicācōri Diore riti ĩ rācubvoja quena. No ito bajiro yiguti quenarise Diore moa ĩsigū űa yucāgū yiguĭji.

²² Mamu űabojaguti gājerā mamarā ĩna űeñaro yi uyarisere ti cūbesa muāma. Quenarisejua riti yisotiya mu. Diore riti tuorānu űasotiya. Gājerāre ti maicōri queno űe oca manoti, űaña mu. ĩna űeñaro yirise jidicānaju Cristore riti tuorānūrā rācajua baba cutiya. ²³ űeñaro tuoĭa busirā rāca baba cutibesa. ĩna tuoĭa busirise rocati gaye űacōri űe waja ma. “Masa ĩna oca josaroca yama ĩna”, yi masigūja mu ĩnare. Mure ĩna senĭa josabojarocati ĩnare tuorānubesa. ²⁴ No mani űjure moa ĩsi āmogūti oca josagu meje ĩ űaja quena. Ado robojua ĩ bajija quena: Masa jeyarore queno yigu űaja quena. Queno riasogu űaja quena. ĩre bajiro ĩna tuoĭabitibojarocati usirioro ĩnare yi codebicu ĩ űaja quena. ²⁵ Dios oca ti tudirāre quenoti ĩ goti quenoja quena. Ito bajiro ĩnare ĩ gotija ĩna űeñaro yirise jidicāroca yigu yiguĭji Dios gajea. Ito bajiri Dios oca űasarise tuorā yirāji gajea. ²⁶ Oca űasarise tuorānucōri quenarisere tuoĭarā yirāji ĩna. ĩna űeñaro yirisejua jidicācōri rāmua ujure rētoĭūrā yirāji ĩna. Rāmua ujure cudigoana űabojarāti ĩre rētoĭūrā yirāji.

3

Adi macāncāro iti jedi wariju gaye

¹ “Adi macārũcũro iti jedi warijũ buto josari rumari ñaro yiroja”, mu yi masire āmoa yũ. ² Ado bajiro bajiro yiroja. Īna ya rujeure maicõri Īna ya gajeonire cuni tuo mairã ñarã yirãji adi sita gãna. Ito bajiroti Īna ya niyerure cuni tuo mairã yirãji. “Gãjerã rẽtoro ñasarã ña gua. Ñejua ruayabea guare”, yi tuoĩarã yirãji masa. Gãjerãre busiturã yirãji. Īna jacusabatiare cãdimena yirãji. Īnare queno gãjerã yibojarocati, “Queno ya mua”, yimenaji Īna. Ñeñaro yirã ñari Dios ocare cuni rucubũomena yirãji Īna. ³ Gãjerãre ti maibiticõri Īnare ñeñaro yirã yirãji Īna. Gãmeri ti tudirã yirãji. Oca ruo gotiri masa ñarã yirãji Īna. Īna ñeñaro yi āmorise ñemecutimenaji. Gãjerãre ñeñaro yi coderã yirãji. Queno yirãre ti tudirã yirãji. ⁴ “Mu babaguti ñagũ yigũja yũ”, yi ruocõri, oca menirã yirãji Īna. Īna āmoro bajiroti ñeñaro yirã yirãji Īna. “Gãjerã rẽtoro ñasarãguti ña gua”, yirã yirãji Īna. Dios ĩ āmorisejua yiro õno yirã Īna yi āmorisejua yirã yirãji Īna. ⁵ “Dios ocare rucubũorã ña gua”, yirã yirãji Īna. Ito bajibojarocati, “Dios sũgũti ñami rẽtoro masigũ”, yi rucubũomenaji Īna.

Ito bajiro yirã rãca baba cutibesa. ⁶ Romia queno tuoĩamenare, “Dios oca muare goti rẽtobuana gua”, yama Īna coriarã. “Bujato bajaia ñeñaro yirã romia ña gua”, yibojarãti ñeñaro Īna yirise jidicã masimena romiare āmarã yirãji ruori masa. Ito bajiro bajirã romiare ruorona āmarã yirãji Īna. ⁷ Dise ruayabeto gãjerã Īna riasobojarisere tuorũnũ āmoama romia Īnaõna. Ito bajiro yicõri Dios oca ñasarisere tuo masibeamã Īna. ⁸ Jane mejeju Janes wame cutigũ ito yicõri Jambres wame cutigũ cuni Moisés ñayorure ti tudicõri Īre cadi āmobisijarã Īna. Ito bajiro bajirã ñama ruori masa. Dios oca riojo ñasarisere ti tudiamã Īna. Ñeñarise riti tuoĩama Īna. “Diore tuorũnarã ña gua”, yibojarãti Īre tuorũnarã meje ñama Īna. ⁹ Ito bajiro Īna bajijare, “Rocati ruore oca riasoama Īna”, yi masirãji masa jeyaro. Jane mejeju Janes ito yicõri Jambres cuni Īna ruore ti masiado bajiroti adi rumari ruorãre cuni ti masirã yirãji masa.

Timoteore Pablo ĩrotire gaye

¹⁰ Īna robo bajigũ meje ña Timoteo muãma. Masare yũ riasorise gaye queno masia mu. “Ito bajiro ñasotigũ ñami Pablo”, yure yi masia mu. “Jesucristore tuorũnugũ ñari ĩ āmorise riti yi āmoami Pablo”, yi masigũja mu yure. “Masare usirioro yigũ meje, Īnare ti maigũ ñami Pablo”, yure yigũja mu. “Tuoĩa bujatobitibojaguti Dios oca masare riaso jidicãbisĩ Pablo”, yure yi masigũja mu. ¹¹ Cristo oca yũ riasojare masa Īna yure usirioro yi codeja ticũ mu. Yũ tuoĩa bujatobitija ticũ mu. Antioquã, Iconio ito yicõri Listra wame cutiri cutoju cuni yure rẽtare ñarocõti masigũja mu. Iti cutorijũ yũ tuoĩa bujatobitiroca masa Īna yure yire masigũja mu. Ito bajiro Īna yibojarocati mani ĩjũ yure codefi ĩ. ¹² No Jesucristore tuorũnarã queno yi āmorãre usirioro yi coderã yirãji gãjerã. ¹³ Ñeñaro yirã ito yicõri ruo jairã cuni buto busa ñeñaro yi warã yirãji. Ruore oca gotisotirã yirãji. Gãjerã cuni ito bajiroti ruorã yirãji Īna ruorã ñajare.

¹⁴ Īna bajiro yibesa muãma. Dios oca mu riasotire tuorũnũ jidicãbesa. “Yure riasogoana oca riojo ñasarise riasocã Īna”, yi masigũja mu. ¹⁵ Dios oca tutire macuacã ñagũja riasotisuoijia mu. Dios oca riasotigũ ñari, “No Jesucristore tuorũnugũti, Īre masogũ yigũji Dios”, yi masigũja mu. ¹⁶ Dios oca tuti ucagoana Īna tuoĩa rujeore meje ucayijarã Īna. Īna tuoĩariseju Dios ĩ gotire riti ucayijarã. ĩ oca tuti ña mani riasotiroti. Itire riasoticõri oca riojo ñasarise masia mani. Itire riasoticõri, “Ñeñaro yigũ ña yũ cuni”, yi masia mani. “Yũ ñeñaro yirise jidicãcõri, queno ñagũ yigũja yũ”, yi masia mani. ĩ ocare riasoticõri Dios ĩ āmorise quenarise moa masia mani. ¹⁷ “Ado bajiro

Diore mani moa ĩsija quena”, mani yi masire ģmoami Dios. Gĳerĳre quenarise yirona mani ĩa yucĳre ģmoami Dios. Ito bajiri ĩ ģmorise mani yi masitoni ĩ oca tuti manire cųni ĩ.

4

Timoteore Pablo rotisĳsare gaye

¹ Tĳoya Timoteo mĳ. Yĳ mĳre rotirise tĳoami Dios. Cristo masa jeyarore ti beseroca cųni yĳ mĳre rotirise tĳoami. Jesucristo ĩ tĳdi ejari rĳmĳ catirĳre, godanare cųni ti besegĳ yigųĳi. Nĳĳaro yigoana tĳoĳa bĳjatomena yirĳĳi ĩna. Jesucristore tĳorĳnĳrĳma ĩ rotiroĳ ĩ rĳca ĳatĳĳarĳ yirĳĳi mani. Itire masigųja mĳ. Ito bajiri ado bajiro mĳre rotia yĳ. ² Dios oca masare riaso ĳsasotiya. Masa ĩna tĳo ģmoja, ĩna tĳo ģmobeja cųni oca ĳsarisere riaso jidicĳbesa. “Nĳĳaro yirĳ ĳa gua”, masa ĩna yi masitoni ĩnare riasoya. ĩna nĳĳaro yirise jidicĳ ģmomenare goti quenofĳa. Dios oca masare riasocųri ĩna oca sĳoroca yiya. Coĳi Dios ocare ĩna tĳo masibitibojarocati ĩnare junisinibesa mĳ. ųsiribocuti ĩnare Dios oca riasosotiya. ³ Oca rioĳo ĳsarisere ti tecųri itire masa ĩna tĳo ģmobiti rĳmĳ ejaro yiroja co rĳmĳ. ĩna nĳĳaro yi ģmorise riti yirĳ yirĳĳi ĩna. Ito bajiri ĩna tĳo ģmorise riasorĳre riti ģmarĳ yirĳĳi ĩna. Oca rioĳo ĳsarisere riasorĳĳuare tĳo ģmomenaĳi ĩna. ⁴ Oca rioĳo ĳsarisere jidicĳrĳ yirĳĳi ĩna. Masa ĩna rĳo gotirisereama tĳorĳnĳrĳ yirĳĳi ĩna. ⁵ Muĳma ĩna bajiro yibeja mĳ. Queno tĳoĳarise jidicĳbesa mĳ. Tĳoĳa bĳjatobitibojaguti ĳnemecutiya mĳ. Cristo oca tĳoĳamenare riaso ucuya mĳ. Mu moaroti Dios ĩ cųre ĳaro bajiroti yiya.

⁶ Yĳre ĩna sĳaroti rĳmĳ jabeto rĳya. Jesucristo oca masare yĳ riasojare yĳre sĳarĳ yirĳĳi ĩna. Ito bajiri yoari mejeti Dios tĳ wacĳ yigųja yĳ. ⁷ “ĩna nĳĳaro yirise jidicĳaro”, yiroca Cristo oca masare riaso josacĳ yĳ. Jeyaro moare yĳre Dios ĩ cųre ito bajiroti jeoa yĳ. Diore tĳorĳnĳ jidicĳbiticĳ yĳ. ⁸ Ito bajiri ĩre yĳ tĳorĳnĳ jidicĳbitire waja yĳre queno yigų yigųĳi Dios. Queno yigoana ĩna jesari bedo bĳjagų yigųja yĳ cųni. Masare ĩ ti beseri rĳmĳ yĳre waja yigų yigųĳi ĩ. Masa ĩna yigoado bajiroti ĩnare ti besegĳ yigųĳi ĩ. Yĳre riti meje waja yigų yigųĳi ĩ. No Jesucristore tĳo maicųri ĩ tĳdi ejari rĳmĳ bocatirĳre cųni queno waja yigų yigųĳi ĩ.

Timoteore Pablo ĩ ti ģmore gaye

⁹ Tĳoya Timoteo mĳ. Yoari mejeti yĳre tigĳ waya. Sejabesa mĳ. ¹⁰ Yĳ rĳca ĳbojagų yĳre jidicĳquĳ Demas wame catigĳ. Dios gaye rĳtoro adi sita gayejĳare ģmoquĳ ĩ. Ito bajiri yĳre jidicĳcųri Tesalųnica wame catiri catųoĳu waquĳ ĩ. Galacia sita gĳnare Dios oca riasogĳ waquĳ Crescenteama. Ito yicųri Dalmacia sita gĳnare riasogĳ waquĳ Tito cųni. ¹¹ Lucas sĳgųti ĳami yĳ rĳca. Ito bajiri Marcosre ģmacųri ĩre ĳmi waya. Yĳ moarise yĳre ejabĳa masigųĳi ĩ. ¹² Tĳıquo wame catigure Efeso catųoĳu cųacĳ yĳ. ¹³ Wadigĳ joe sĳĳado yĳ yaro ĳmi wadiba. Troas gagĳ Carpo wame catigĳ ya wijĳ cųcĳ yĳ. ĳmi wadi ĩsĳna yĳre. Papera tutiri cųni ĳmi wadiba. Yĳ ya papera tunare mĳ ĳmi wadisacųre ģmoa yĳ.

¹⁴ Alejandro come moari masĳ jaje nĳĳaro yiquĳ yĳre. Yĳre ĩ nĳĳaro yiadocųti ĩre waja senigų yigųĳi mani ųĳ. ¹⁵ Roya ĩre, mĳre cųni nĳĳaro yigų yigųĳi gajea. Oca ĳsarisere mani riasorisere bĳto ti teami ĩ.

¹⁶ Oca quenori masa tiro rioĳo, “Nĳ seti ma yĳre”, yĳ yi ejasĳocati rĳmĳ sĳgų yĳre bĳsi ejabagĳ maniquĳ. Yĳ rĳca ĳbojarĳ yĳre jidicĳcĳ. Ito bajiro yĳre ĩna nĳĳaro yibojarocati, “ĩnare waja senibitijaro Dios”, yi tĳoĳa yĳ. ¹⁷ Yĳ baba mesama ĩna yĳre jidicĳbojarocati mani ųĳuama yĳre jidicĳbĳsĳ. Yĳ oca sĳoroca

yifni. Ito bajiro yure i yijare judio masa meje ñaräre oca riojo ñasarise goti rēto bu jeocu yu. Yure ina sĩa amobojarocati camotañi Dios. ¹⁸ Ūmacũju Dios i rotiroju yu ejare amoami i. Ito bajiri ñeñarise yu yibe yirocu yure ejabuagu yiguĩji i. Ito yicōri yure masa ñeñaro yi amobojarocati yure codegu yiguĩji i. Ire rucabuo tĩñaraja manire, “Rētoro masigũ ñami”, yirã. Ito bajiro riti ñatĩñajaro.

Quenajaro masa, Pablo i yi ñucare gaye

¹⁹ Quenajaro Aquila i manjo Priscila cuni. Quenajaro Onesíforo ñarã cuni. ²⁰ Mani yagu Erasto Corinto cutoju tujacoami. Mileto wame cutiri cutoju mani yagu Trófimore cūcu yu, i cōja ticōri. ²¹ “Juebu cu riojua busa i tu ejacuja”, yirocu ejori busa waya. Eubulo, Pudente, Lino ito yicōri Claudia cuni, “Quenajaro”, yi ñucama mare. Ado gāna mani ñarã Jesucristore tiorānārã cuni, “Quenajaro”, yi ñucama.

²² Mũ rāca ñatĩñajaro Jesucristo. Mũ ya usijũ oca sēoroca yijaro i. Mũ rāca ñarã ñarocōreti queno yijaro Dios. Itocō ña.

La carta de San Pablo a Tito

Titore Pablo i papera cõare gaye

¹ Ñati Tito m̃u. Yũ ña Pablo. Adi m̃ure papera cõa yũ. Diore moa ñsiri masũ ña yũ. Ito yicõri Jesucristo oca riaso ucutonĩ i cũrũ ña yũ. Ito bajiri Dios ñarã i beseanare riasogũ ya yũ, Jesure bũto bũsa tũorũnũ wajaro, yirocũ. “Iti ña oca riojo ñasarise”, mani yĩ tũo rĩcũbũorise masare yũ riasotoni yũre cũñi Dios. ² Ito bajiri “Diore mani tũorũnũja, catitĩñarã yirãji mani”, masa ñna yĩ tũoĩa wanũ yutoni ñnare Dios oca riasoa yũ. Jane mejeju adi macãrucũro i rujeoroto riojua ado bajiro yicãiyũ Dios: “No yũre tũorũnũrãti catitĩñarã yirãji”, yicãiyũ Dios, socabicũ ñari. ³ Adi rũmũri ñja i oca masare ñna masiroca yĩ ãmoguĩji Dios. Ito bajiri i oca masare riaso ucu rotĩñi Dios yũre. Iti ñami jeame ãjũroju mani wabore ñaroca manire masorũ. ⁴ Tũoya Tito m̃u. “Yũ macũ robo bajigũ ñami”, yĩ tũoĩa yũ m̃ure. “Yũ riasocatina sũoriti Jesure tũorũnũami Tito”, yĩ ticũ yũ m̃ure. Ito bajiri, “macũ”, ya yũ m̃ure, adi papera cõagũ. Sĩgũre bajiro tũoĩarã ña mani ñja. Mani Jacũ Diore, ito yicõri Jesucristo manire masorũre cũni senia yũ, m̃ure ñna queno yitoni. Ñe oca manoti m̃u ya ñsijũ queno wanũ quenaroca ña yire ãmoa yũ. Ito bajiroti ñnare senisotia yũ m̃ure yĩari.

Jesure tũorũnũrãre ãmatã ñarãre Tito i besere gaye

⁵ Iti rũmũju Creta wame cũtiri yogajũ m̃ure cũcũ yũ. “Adojũ yũ riasobore Jesure tũorũnũrãre yũre riaso ñsima”, yicõri ware goticũ yũ m̃ure. Yũ waroto riojua ado bajiro gaje m̃ure roticũ yũ: “Co cũto rũyabeto Jesure tũorũnũrãre ãmatã ñarona bũcũrãre beseya m̃u”, yĩ roticũ yũ m̃ure. ⁶ Ito bajiri, “Ãni ñagũ yigũji ñnare ãmatã ñagũ”, m̃u yĩ bese masitoni adi m̃ure gotia yũ. Sĩgũ m̃u besegũre ado bajiro i ñaja quena: Ñe seti macũ i ñaja quena. Manojũ caticõri gãjerã romiare ajebicũ i ñaja quena. Ñrĩa cũni Jesure tũorũnũrã ñna ñaja quena. Jesure tũorũnũrã ñari, ñeñaro yimenati, ñna jacũsabatĩare queno cũdirã yirãji i rĩa. Ito bajiro bajigũ i ñaja quena, Jesure tũorũnũrãre ãmatã ñarocũ m̃u besegũ. ⁷ Jesure tũorũnũrãre ãmatã ñagũ Diore moa ñsigũ, ñe seti macũ i ñaja quena. “Gãjerã rẽtoro masigũ ña yũ”, yĩ tũoĩagũ meje i ñaja quena. Gãjerãre ejori tũo junĩsinigũ meje i ñaja quena. Idirẽ cũni queagũ meje i ñaja quena. Gãjerã rĩcã i gãmeri jagũ meje i ñaja quena. Niyerure tũoĩa ãmosabicũ i ñaja quena. ⁸ Ado bajirojua bajigũ ñagũji m̃u besegũ: Wa ucurã ejarãre wanũ quenaro i boca ãmĩja quena. Quenarise tũoĩagũ ñari, quenarise riti i yĩ ñaja quena. Queno tũoĩagũ ñari, ñeñaro yire ñemecutĩgũ i ñaja quena. Gãjerãre queno yĩgũ i ñaja quena. Diore queno tũorũnũgũ i ñaja quena. Ñeñarise yĩ ãmobicũ ñari, ñeñaro yire ñemecutĩgũ yigũji i. ⁹ Dios oca riojo ñasarise yũ riasocatire tũorũnũ jidicãbicũ i ñaja quena. Ito bajigũ ñari gãjerãre riasocõri ñna oca sũoroca yĩgũ yigũji i. Ito yicõri gãjerã Dios oca tũo terã ñabojarãti i queno gotija tũocõri, “Wisa mani. Diore mani tũorũnũja quena”, yĩ tũoĩarã yirãji ñna cũni.

¹⁰ “Jãjarã ñarãji m̃ua tũ ricatĩ riti tũoĩacõri m̃ure cũdi ãmomena”, yĩ tũoĩa yũ. Rocatĩ bũsicõri gãjerãre ruorãji ñna. “Judio masa bũcũrã rotire manĩ cũdĩja, manire masogũ yigũji Dios”, yĩ tũoĩarã ñama bũto bũsa masare ruorã. ¹¹ Ito bajiro ruore oca riasocõri, jãjarã co wi gãna ñabojarãti ñna gãmeri tudiroca yirãji ñna. Ito bajiro ñna yija quenabea. “Waja bũjarãji mani”, yĩ tũoĩacõri masare

riasorāji ĩna. Ruore oca riasorāji ĩna. Ito bajiri ĩna busirisere mu busi camotare āmoa yu.

¹² “Ñeñaro yama ĩna”, yu yiado bajiroti, yi gotiyijũ Creta wame cutiri yoga gagũ cuni. ĩna rūcubũogu ñayijũ ĩ. ĩ ñarāre busigũ ado bajiro yijijũ ĩ: “Mani Creta gāna jājarā ña soca jairā, ito yicōri rocati ñeñaro yirā. Mani wato jājarā ñama moamenati rocati jairo barā”, yi gotiyijũ Creta wame cutiri yoga gagũ, ĩ ñarāre. ¹³ Riti gotiñi ĩ itire. Ito bajiri mu tũ gāna ricati riti tuoĩarāre oca sēoro goti quenoña, itire ĩna jidicātoni. Ito bajiro mu yija tuoōri, queno Dios ocare tuoñunurā yirāji ĩna. ¹⁴ Judio masa ĩna tuoĩa rujeoyorere mu tũ gāna ĩna tuoñunabitoni, ĩnare oca sēoro goti quenoña mu. Ito yicōri Jesure tuoñunamena ĩna rotirisere mu tũ gāna ĩna tuoñunabitoni, ĩnare oca sēoro busiya mu.

¹⁵ Mu tũ yu ñaja, ricati riti tuoĩarāre ado bajiro gotiborũja yu: No quenarise riti yigũ quenarise riti tuoĩagũ yiguĩji ĩ. No Diore tuoñunabicũ ñeñarise riti yigũama quenarise ĩ tibojaja cuni ñeñarise riti tuoĩagũ yiguĩji ĩ. Ñeñarise riti tuoĩagũ, ito bajiro riti ñeñarise tuoĩagũ yiguĩji ĩ. ¹⁶ “Diore masirā ña gua”, yibojarāti, gājerāre ti terāji ĩna. Diore cudimenaji ĩna. Ito bajirā ñari disejua quenarise yimenaji ĩna. Ito bajiro ĩna bajija ticōri, “Diore masirā meje ñama ĩna”, yi ti masia mani.

2

Oca riojo ñasarise gaye

¹ Tũoya Tito mu. Dios yere queno riasoticōri riojo ĩnare riasoya mu, queno yijaro ĩna yirocũ. ² Ado bajiro ũmuu bucurāre mu gotire āmoa yu: Idire idi mecubesa muu. Gājerā ĩna rūcubũorā ñaña muu. Queno tuoĩacōri ñeñarisere ñemecutiya muu. Dios oca riti tuoñunurā ñaña muu. Gājerāre ti maicōri ejabuarā ñaña muu. Dios ocare riasoticōri itire jidicāmena ñaña muu, yi mu gotire āmoa yu ũmuu bucurāre. ³ Romia bucurāre cuni ado bajiro mu gotire āmoa yu: Diore tuoñunurā ñari, queno yirā ñaña muu. Gājerāre busitubesa. Idire rĩarise idi mecubesa. Quenarise gājerāre riasoya. ⁴ Ito bajiro yirā riti ado bajiro mame manũju cutirā romiare muu riasoja quena: Muu manũjusabatiare queno maiña muu, muu rĩare ito bajiroti. ⁵ Queno tuoĩacōri, ñeñarisere ñemecutiya muu. Quenarise riti tuoĩacōri, ũmuu rāca ajebesa. Muu rāca gānare queno tirũña. Masa jeyarore queno yiya. Muu manũjusabatiare tuo rūcubũoya. Ito bajiro yiba muu, Dios ocare gājerā ñeñaro busibe yirona. Ito bajiroti muu rĩa romiare riasoya muu, mu yi gotire āmoa yu romia bucurāre.

⁶ Mamarā ũmuare cuni ado bajiro mu gotire āmoa yu: Queno tuoĩacōri, ñeñarisere ñemecutiya muu, yi gotiya mu ĩnare cuni. ⁷ Mũreama ado bajiro gotia yu: Quenarise riti yisotiya. Ito bajiro mu yija ticōri, “Īre bajiro yirũja mani cuni”, yirā yirāji mu tũ gāna. Gaje tuoĩa wanubicuti Dios oca riojo gotiya mu. Rūcubũore rāca ĩnare mu riasoja quena. ⁸ Yu mũre riasocato bajiroti ĩnare gotiya. Ito bajiro riojo Dios oca mu gotija tuoōri, bojorā yirāji mu wajana. Ito bajiri, “Socagũ ñami”, yi masimenaji ĩna mũre. Ito yicōri mũre busitu masimena yirāji ĩna.

⁹ Jesure tuoñunurā gājerāre moa ĩsirāre ado bajiro mu gotire āmoa yu: Muu ujarāre queno cudisotiya. “Dise ruyabeto mani moa ĩsirise ticōri wanũ quenajaro”, yi tuoĩarā moa ĩsiya quena. Muu ujarāre tudibesa. ¹⁰ Muu ujarā yere āmi rudibesa. Ito bajiro muu yija mũare queno tuoĩa wanurā yirāji ĩna. Muu ujarāre rūcubũocōri queno ĩnare cudisotiya muu. Muare queno masicōri, “Dios oca queno tuoñunurā ñama ĩna”, yirā yirāji ĩna mũare. Ito bajiri Dios

jeame ñjuroju mani wabore ñaroca manire masoru ĩ gayere queno rucuborã yirãji mua ñjarã cani, yi gotiya mu tu gãna gãjerãre moa ĩsiri masare.

¹¹ Jeame ñjuroju mani wabe yirocu ĩ oca mani masiroca yiñi Dios. Ito bajiro ĩ yijare, “Masa jeyarore ti maigũ ñari manire maso amoguñi Dios”, yi tuoia mani. ¹² Itire masicõri ado bajiro yiruja manire: Ñeñarisere ñarocõti mani jidicãja quena. Adi sita gãna ñeñaro ĩna yiado bajiro yibitiruja manire. Ado bajirojua mani yija quena: Queno tuoiaõcõri, ñeñarisere ñemecutiruja manire. Gãjerãre queno yiruja manire. Ito yicõri Dios ñarã ñari ĩ yiro bajiroti cudirã yirãji mani. ¹³ Co rumu mani Uju Jesucristo tãdi ejagu yiguñi. ĩ goticato bajiroti tãdi ejagu yiguñi. Ito bajiri ĩ tãdi ejaroti rumu tuoia wanu yurã, quenarise riti yi ñaruja manire. ĩ tãdi ejaroti rumu, “Ĭti ñami Dios mani rucubogũ, ito yicõri manire masoru”, yi wanurã yirãji mani. ¹⁴ Manire yiari goda ĩsiñi Jesucristo. Ñeñarisere mani ñemecuti masitoni, ito yicõri quenarise mani yi masitoni, manire yiari ito bajiro godañi ĩ. Ito bajiro yicõri mani ñeñaro yirisere coe jeoñi ĩ. ĩ ñarã mani ñatoni, ito yicõri quenarisejua mani yi amotoni, manire yiari ito bajiro godañi Cristo.

¹⁵ Ito bajiro mure yu gotirisere queno masare riasosotiya mu. Dios ocare queno cudijaro ĩna yirocu, oca seoro gotisotiya. “Dios ĩ cõru ña yu”, yicõri, “Ado bajiro ñeñaro ya mua”, yi goti quenoña ĩnare. Ito bajiro gotiya ĩnare, “Ĭ riasobojarise ñasarise meje ña”, mure ĩna yi tuoia yirocu.

3

Jesure tuorũnurãre ado bajiro yi ñaruja, Pablo ĩ yire gaye

¹ Mu tu gãna Jesure tuorũnurãre ado bajiro tãdi mucana goti quenoña, ĩna acabojabititoni: Mua ñjarã ñarocõreti, gobierno masare cani queno ĩnare tuo rucuboya. ĩna rotirise masicõri queno cudiya mua. “Disejua rayabeto quenarise yiana mani”, yirona ña yucãña mua. ² Gãjerãre ñeñaro busitubesa. Gãjerãre tuo junisinibesa, mua oca josabe yirona. “Gãmeri tãdi amobea gua”, yirã, ado bajirojua mua yija quena: Gãjerãre corocõ ti maicõri queno yiya. Mure ñeñaro ĩna yibojaja cani muajuma queno ĩnare yiba, yi gotiya Tito mu, mu tu gãna Jesure tuorũnurãre.

³ Jesure mani masiroto riojua, ñeñaro yirã bajiroti ñabojacu mani cani maji. Tite. Tuoia masimena ñabojacu mani maji. Diore cudimena ñabojacu mani. Ito bajiro bajirã ñari socarãre tuorũnubojacu mani. Ñeñarise riti yi amosotibojacu mani maji. Ito bajiro yirã riti, “¿Ñe ñeñarise yirãti mani?” yi tuoia mani. Gãjerã ĩna rucorise ticõri uocu mani. Gãjerãre ti tecu mani. Ito yicõri manimasi cani gãmeri ti terã ñabojacu mani maji. ⁴⁻⁶ Ito bajirã mani ñabojarocati Dioama quenarise manire yi ĩsiñi, manire ti maicõri. Ito bajiro quenarise manire yi ĩsigũ ñari, mani Jesure tuorũnurã jeame ñjuroju mani wabore ñaroca manire masoñi ĩ. ĩre mani tuorũnũjare jeame ñjuroju mani wabore ñaroca manire masoñi Dios. Quenarise mani yirã meje ñabojarocati manire masoñi ĩ. ĩjuma masare ti maigũ ñari, Jesure mani tuorũnũjare manire masoñi ĩ. Manire queno yigu, Espiritu Santo manire queo sãñi Dios. Jesuna suoriti ito bajiro Espiritu Santo manire queo sãñi Dios. ⁷ Ito bajiroti manire ti maicõri mani Jesure tuorũnurãre jeame ñjuroju mani wabore ñaroca manire masoñi ĩ. Ito bajiro manire ĩ yicãre ñajare, manire ticõri, “Ñe seti mana ñama ĩna”, yi tigu yiguñi ĩ manire. Ito bajiro manire ĩ yicãre ñajare, mani godaja bero wanu

quena ñarã yirãji mani. “Í robo catitĩñarã yirãji mani”, yi tũoĩa wanũ yua mani.

⁸ Iti mũre yũ gotirise riojo gotia Tito yũ mũre. Ito bajiri ito gãna Diore tũorũnũcõri, quenarise yi mũmorã yirãji ña. Iti oca mũa cãdija, quena ñaro yiroja mũare. Ejabũatĩñarise ña iti oca. ⁹ Rocati masa ña tũoĩa bũsirisere coca tũoĩa bũsibitirũja manire. “Ado bajiro wame cãtiyijarã bũcũrã masa, ito yicõri ado bajiro yisotiyijarã ña”, yi tũoĩa bũsibitirũja manire. “Ado bajiro rotiyoyijũ Moisés ñayoru”, yi tũoĩa gãmeri bũsibitirũja manire. Ito bajiro mani tũoĩa bũsibojaja, oca ñasarise meje ña iti. Itioni mani tũoĩa bũsibojaja, quenabetoja manire.

¹⁰ Sīgũ Jesure tũorũnũrãre ricati ña tũoĩa batoroca yigũre oca sũoro, “Yibesa”, yiya ñre. Jũaji mũ gotibojaja bero, ĩ cãdibeja, ñre bucõama. ¹¹ Ito bajiro mũ gotiroca cãdibicũre, “Ñeñaro yigũ ñami”, yi masigũ yigũja mũ ñre. Ito yicõri ĩmasiti, “Ñeñaro yigũ ña yũ”, yi tũoĩa masigũ yigũji ĩ cãni. Ito bajiri ñre waja senigũ yigũji Dios.

Titore Pablo ĩgoti ñũcare gaye

¹² Nicópolis wame cãtiri cãtoju juebũcũ rẽtare tũoĩa yũ. Sīgũ mũre ãmirocu Artemasre cõagũ yigũja, yũ yija, Tĩquicojũare cõagũ yigũja gajea. Mũ tũ ĩ ejaja cojiti ĩ rãca wadiba. Nicópolisjũ canamũorã yirãji mani. ¹³ Apolosre ito yicõri masare oca quenori masũ Zenasre mũ masirocõ ñare ejabũaba. Ña rẽta wa masitoni ñare rũyarise ejabũaba. ¹⁴ Mũ tũ ñarã Jesure tũorũnũrã gãjerãre ña ejabũare ãmoa yũ. Ito yicõri gãjerã ña bojoro bũjaja ticõri, ñare ejabũaja quena. Gãjerãre mani ejabũaja, iti ña queno ñare gaye.

Quenajaro masa, Pablo ĩyi ñũcare gaye

¹⁵ Yũ rãca gãna ñarocõti, “Quenajaro”, yi ñũcama mũre. Mũ tũ ñarã Jesure tũorũnũcõri guare tũo mairãre, “Quenajaro”, ya yũ. Mũacõreti Dios ĩ queno yitoni mũare yiari seni ĩsisotia yũ. Itocõ ña.

La carta de San Pablo a Filemón

Filemónre Pablo ï papera cõare gaye

¹ Ñati gwa baba Filemón m̃. M̃ ña gwa queno maigũ, ito yicõri m̃ ña gwa robo bajiro Diore moa ïsigũ. Ỹ Pablo, mani yagũ Timoteo rãca adi papera m̃re cõa gwa. Manire bajiro Jesucristore t̃uorũnugũ ñari mani yagũ ñami Timoteo. Masare Jesucristo oca ỹ riasojare ado tubiara wijũ ña ỹ.

² “Cristore r̃ucũbuorona m̃ ya wi minijua ñarã, quenajaro”, ya ỹ. “Mani yago Apia, quenajaro. Arquipo c̃ni quenajaro”, ya ỹ. Mani bajiroti Diore queno moa ïsisotigũ ñami ï c̃ni. ³ M̃re yiari mani Jacũ Diore, mani Ɖjũ Jesucristore c̃ni seni ïsisotia ỹ. “Filemónre queno yiya, ito yicõri ï ya Ɖsiũ ñe oca mano ï ñaroca yiya”, ya ỹ Diore. Ito bajiroti ya ỹ Jesucristore c̃ni, m̃re yiari.

Jesucristore queno t̃uorũnugũ Filemón ï ñare gaye

⁴ Ỹ baba Filemón m̃re yiari Diore seni ïsisotia ỹ. Co r̃amũ r̃ayabeto Diore busisotia ỹ. Ìre busigujũ, “Filemónre queno yiñi Dios”, yi t̃uoĩa bujacõri, “Queno ya Dios m̃”, yisotia ỹ Ìre. ⁵ “Mani Ɖjũ Jesucristore queno t̃uorũnugũ ñami Filemón. Dios ñarãre b̃uto t̃uo maigũ ñami ï”, yama masa m̃re. Ito bajiro Ìna yija t̃uocõri, waña ỹ. Ito bajiri, “Queno ya Dios m̃”, ya ỹ. ⁶ “Jesucristore mani t̃uorũnũja quena”, yi masare m̃ riaso masitoni, m̃re yiari Diore senisotia ỹ. Ito yicõri, “Cristore mani t̃uorũnũja, ï ñarãre ï queno yiado bajiroti manire c̃ni queno yigũ yiguĩji”, m̃ riasoana Ìna yi masitoni Diore senia ỹ. ⁷ Dios ñarãre b̃uto ti maigũ m̃ ñajare, ỹ ya Ɖsiũ oca s̃eocõri w̃anasacoa ỹ. Dios ñarã jeyaro m̃ queno yirise t̃uoĩacõri Ìna ya Ɖsiũ oca s̃eoma Ìna c̃ni. Itire t̃uocõri b̃uto waña ỹ m̃re.

Onésimore yiari Pablo ï busi ejab̃are gaye

⁸ Ito bajigũ m̃ ñajare ỹre m̃ queno yitoni m̃re senigũ ya ỹ. Cristo ï c̃ũrũ ña ỹ. Ito bajiri m̃re ỹ roti ãmoja m̃re roti masia ỹ. M̃re roti masigũ ñabojaguti b̃uto m̃re roti ãmobe a ỹ. ⁹ M̃re t̃uo maicõri m̃re senia ỹ, ỹre m̃ queno yitoni. B̃ucũgũ ña ỹ Ìja. Ito yicõri masare Jesucristo oca ỹ riasojare ado tubiara wijũ ña ỹ. ¹⁰ Ado bajiro m̃re senia ỹ. Queno t̃uoya Filemón m̃. Onésimo m̃ moa ïsiri masũ ñabojar̃are t̃udi m̃ ãmire ãmoa ỹ m̃cana. Adoju tubiara wi ñagũre Dios oca goticũ ỹ Ìre. Dios oca t̃uorũnucõri Jesucristore boca ãmiqũ ï ya Ɖsiũ. Ito bajiri ỹ macũ bajiro bajigũ ñami ï Ìja.

¹¹ Iti r̃amujũ m̃re moa ïsiri masũ ñabojaguti m̃re queno moa ïsibisĩ ï. Adi r̃am̃riama mani j̃arãre queno ejab̃agũ yiguĩji ï. ¹² M̃ t̃u Ìre t̃udi wa rotia ỹ. ï ñami b̃uto ỹ maigũ. M̃ t̃u ï waja bero, Ìre t̃uoĩagũ yigujã ỹ. Ỹre m̃ boca ãmiro bajiroti Ìre boca ãmiña m̃. ¹³ Masare Dios oca riasocõri tubiara wijũ t̃uoĩa bujatobe a ỹ. Ỹre Onésimo ï ejab̃uatoni ado ỹ t̃u ï tujare ãmobe a ỹ. M̃ t̃u Ìre ỹ cõabeja adoju ỹre ejab̃uaboguĩji. Sõju ñacõri ỹre ejab̃ua masibe a m̃. Onésimore m̃ t̃u ỹ cõabeja Ìna ỹre ejab̃uaboguĩji. ¹⁴ Ito bajibojarocati, “Quena ña. M̃ t̃u ï tujare ãmoa ỹ c̃ni”, m̃ yiroto riojua, “Adoju tujaya Onésimo m̃”, yi masibe a ỹ. Ito bajiri Ìre ãmogũ ñabojaguti, m̃ t̃u Ìre t̃udi wa rotia ỹ. M̃ t̃u ï t̃udi ejaroca, “Pabl̃ore ejab̃uatẽña”, m̃ yi t̃uoĩaja, quena ñaro yiroja ỹre. ¹⁵ Iti r̃amujũ Onésimo m̃re ï rudire ñabojarocati, quenarise

rêtaç. Tite m. Ado bajiro baja: Adocâta Jesucristore t̃orũnũgũ ñari t̃adi mure rudibiquĩji. Mure ejabuatĩñagũ yiguĩji ĩ. ¹⁶ “Yure moa ĩsigorũ ñami ĩ”, yĩ t̃oĩabesa m. Onésimore ĩja. “Yũ ocabaji robo bajiro bajiami ĩ”, m. yĩ t̃oĩaja quena. ĩre b̃uto maia y. Mure moa ĩsigorũ ñabojaguti Jesucristore ĩ t̃orũnũjare sīgũ r̃ia robo bajirã ña m. ĩja. Ito bajiri b̃uto b̃usa ĩre m. maija quena.

¹⁷ ĩre m. t̃adi boca ãmire ãmoa y. “Yũ baba ñami Pablo”, m. yĩ t̃oĩaja, yure m. boca ãmiro bajiroti ĩre boca ãmiña. ¹⁸ Iti r̃amũ mure ñeñaro ĩ yija, ito yic̃ori mure ĩ waja ruyurioja c̃ani, yũjare waja seniña. ¹⁹ Yũmasiti adi uca y. “Yũ Pablo, mure waja yic̃uja y”, ya y. Yũ ña, “Jesucristore m. t̃orũnũja, mure masogũ yiguĩji Dios”, mure yĩ gotigorũ. Mure Dios oca riasorũ ñari, yure c̃ani waja ruyurioa m. “Itire ãcabojabesa m”, yĩ josabea y mure. ²⁰ Jesucristore t̃orũnũrã ñari sīgũ r̃ia robo bajirã ña mani. ĩre m. t̃orũnũjare y. ocabaji robo bajigu ña m. M. c̃ani Cristore c̃adi ãmogũ ñari yure queno yiya m. Wanure r̃aca Onésimore boca ãmiña. Ito bajiro m. yija t̃oc̃ori, y. ya ũsijũ oca s̃eo wanũgũ yigujã y.

²¹ “Yũ seniro bajiroti c̃adigu yiguĩji Filemón”, yĩ t̃oĩac̃ori adi papera mure c̃õa y. “Yũ seniro rêto b̃usaro yure queno yigũ yiguĩji Filemón”, yĩ t̃oĩa masia y mure. ²² M. t̃u warocũ t̃oĩasotia y. Yure yiari Diore m. senija m. t̃u ejagũ yigujã y. Ito bajiri y. caniroti s̃õa queno yuya.

Quenajaro masa, Pablo ĩ yĩ ñucare gaye

²³ Mani yagũ Epafras c̃ani ado tubiara wijũ ñami. Masare Jesucristo oca ĩ riasore waja tubia ecorũ ñami ĩ c̃ani. “Quenajaro”, yami mure. ²⁴ Yũ r̃aca masare riasorã adoc̃õ j̃ajarã ñama, Marcos, Aristarco, Demas, ito yic̃ori Lucas. “Quenajaro”, yama ĩna c̃ani.

²⁵ Mure yiari mani H̃ju Jesucristore seni ĩsisotia y, mure ĩ queno yitoni. Itoc̃õ ña.

La carta a los Hebreos

Ī Macuna suoriti ĩ oca cōayijũ Dios, yire gaye

¹ Jane mejeju mani jacusabatiare ĩ oca goti ĩsiri masana suoriti coji meje oca cōayijũ Dios. Jeyaro ĩ āmoro bajiro ĩ oca goti ĩsiri masana suoriti ĩ oca cōayijũ Dios masare. ² Ito bero canũ busati ĩ Macuna suoriti ĩ oca manire cōayijũ Dios. Ūmacũjũga tuti, jacaũga tuti canĩ meniijũ Dios. Ito yicōri ĩ Macuna suoriti jeyaro adi sita gaye rujeoyijũ Dios. Jeyaro dise ruyabeto ĩ rucotoni cūyijũ Dios ĩ Macure. ³ Ūmacañi ĩ busuja ticōri, “Ito bajigũ ñaguĩji ūmacañi”, yirāji mani. Iti bajiroti, Dios Macu ñasagure mani tija, “Ito bajiguti ñaguĩji Dios cuni”, yirāji mani. ĩ Jacu robo bajiguti ñami Jesús. ĩ oca bũto masire gaye ña. Ito bajiri ĩ ocana suoriti adi macārucũro gaye jeyaro ña jedia ĩja. Īti mani ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsiyijũ. Ito bajiro ĩ yija bero, ūmacũju mũja wacōri Dios ya riojocadũja rucũbuoraju rujiyijũ ĩ.

Ángel mesa rētoro ñasagu ñami Dios Macu, yire gaye

⁴ Dios rāca rotigũ ñari, ángel mesa rētoro ñasagu ñami Dios Macu. Ángel mesa rēto busaro ĩ ñatoni ĩ Macure cūyijũ Dios. Ito yicōri ĩna wame rēto busaro wame ñasarise ĩ Macure wōyijũ Dios. ⁵ Ito bajiri ĩ Macure riti ado bajiro gotiyijũ Dios: Yũ Macu ña mũ. Adi rũmũ masa ĩna tuoro riojo, “Āni yũ Macu mũa Ūju ñami”, yigũ yigũja yũ, yiyijũ Dios ĩ Macure.

Ángel mesareama, “Ito bajiro bajirā yirāji mũa”, yibisijũ Dios. ĩ Macure riti tuoĩagũ mucana ado bajiro gotiyijũ Dios:

Ī Jacu ñagũ yigũja yũ. Ito yicōri yũ Macu ñagũ yiguĩji ĩ, yi gotiyijũ Dios, ĩ Macure tuoĩagũ. Ángel mesareama ito bajiro yibisijũ Dios.

⁶ ĩ Macu ñasagure ĩ cōara rũmũ ado bajiro busiyijũ Dios mucana:

Ángel mesa ñarocōti mure rucũbuo jedicoajaro, yi gotiyijũ Dios.

⁷ Ángel mesare tuoĩagũ ado bajiro busiyijũ Dios:

Ángel mesare yũ rotija, ejori mino iti wēaro bajiro ejori yũre cūdirā yirāji. Jea queno ūjũrise bajiro sēo quenaro yũre moa ĩsirā yirāji ĩna, yi gotiyijũ Dios, ángel mesare tuoĩagũ.

⁸ ĩ Macure busigu ado bajiro yiyijũ Dios:

Dios ña mũ. Masare rotitiñagũ yigũja mũ. Īnare mũ rotija queno yigũ ñari riojo rotigũ yigũja mũ.

⁹ Queno yire gayere riti queno wanũa mũ. Ñeñarisereama tuo te ña mũ. Ito bajigũ mũ ñajare Ūju ñasagu mure cūa yũ. Mũ baba mesa rētoro rucũbuogũ mũ ñaroca ya yũ. Ito yicōri bũto mũ wanũroca ya yũ, yi gotiyijũ Dios ĩ Macure.

¹⁰ Gaje ado bajiro busiyijũ Dios ĩ Macure:

Yũre bajiroti Ūju ñasagu ña mũ cuni. Cajerojuti adi sita ñarocōti rujeocũ mũ. Ito yicōri ūmacũju gāna jeyarore rujeocũ.

¹¹ Iti mũ rujeore ñarocōti jedicoaro yiroja. Yutabuju iti bũcũaro bajiro, bajiro yiroja iti ñarocōti. Ito bajibojarocati mũāma ñatiñacōgũ yigũja.

¹² Yutabuju ruacũcõri gaje ñna wasoaro bajiro iti jeyarore wasoagu yigũja mu. Muama ñaro bajiguti ñagũ yigũja. Mureama godare gaye mano yiroja. Ito bajiri ñatĩñacõgũ yigũja mu, yi gotiyiju Dios i Macare.

¹³ I Macare riti ado bajiro gotiyiju Dios: Ado yu ya riojocadũja rucũbuoroju rujiya. Mu wajanare mu roti masiroca yigu yigũja yu, yi gotiyiju Dios i Macare. Ángel mesareama ito bajiro yibisiyu Dios.

¹⁴ I Macu bajiro roti masirã meje ñama ñna. Usire bajiro ruyumena ñama ángel mesa. Diore moa isiri masa ñama ñna. I masoana mani ñajare jaje quenarise manire yigu yiguĩji Dios. Ito bajiri manire ñna ejabuatonĩ ángel mesare cõayiju Dios.

2

Ñasarise ña masare Dios i maso amorise, yire gaye

¹ Ito bajiri ángel mesa rêtoro ñasagu Dios Macu i ñaja, i gotirise bũto bũsa mani tuorũnũja quena. Ire mani queno tuobeja, acabojarã yirãji mani. Ito yicõri Dios i rotiro bajiro cudibiticõri ire jidicãrã yirãji mani. ² Jane mejeju Dios i rotirise Moisés ñayorure gotiyijarã ángel mesa. Mani ñicusabatia ñna cadiroti ñayiju Dios rotirise. I ocare cudibiticõri ñeñaro yirãreama ñna tũbujaroca yiyiju Dios, i goticãdo bajiroti. ³ Manire ti maicõri bũto manire maso amoguĩji Dios. Ito bajiri i oca ñasarisere mani tuorũnũbeja, mani tũbujaroca yigu yiguĩji Dios. “Ire tuorũnurãre masogũ yiguĩji Dios”, yire oca cajerojuti goticãñi mani Uju Jesucristo. Ire tuogoana, “Riti baja ito oca”, yirona manire goticã ñna. Ito bajiri, “Riti baja ito oca”, yi tuoia mani cuni. ⁴ “Riti baja ito oca”, mani yitoni, jaje tiyamani ioyiju Dios manire. Espiritu Santona suoriti jaje quenarise mani yi masiroca yami Dios. I amoro bajiro ricati riti ire mani moa isi masiroca yami Dios.

Dios rĩa mani ñajare, “yu ocabajirã”, yami Jesús manire, yire gaye

⁵ Ijariju bajiroti gaye muare busigu ya yu. Ijariju gayere ángel mesare rotibisiyu Dios. Ado bajirojuu yiyiju Dios. Ijariju masa ñna rotirotire cũñi Dios.

⁶ Tite muu. Dios oca tutiju ado bajiro ucañi sīgũ:

¿Dios, no yija gua ñasamena ñabojarocati, guare acabojabeati mu? Ito yicõri, ¿no yija ñasamena gua ñabojarocati, guare tirũnuati mu? Ñasamena gua ñabojarocati guare bũto tuoia mu.

⁷ Adi sita gua ñaroca ángel mesa bero gãnajuare cũyija mu maji. Ito bajibojarocati ija rucũbuore gaye ujarãre bajiro guare cũgũ yigũja mu.

⁸ Jeyaro mu rujeore gaye, jeyaro mu rujeoanare cuni gua roti masiroca yigu yigũja mu, yi ucañi sīgũ Diore goti isiri masu.

Ito bajiri, “Yu rujeore masa ñna rotiroca yigu yigũja yu”, Dios i yija tuocõri, “Dise ruyabeto gua rotiroca yigu yiguĩji Dios”, yi tuoia masia mani. Ito bajibojarocati jeyaro goroama manire cudi jedibea maji. ⁹ Jesure masia mani. “Ito bajiro bajiñi Jesús”, yi tuoia mani. Adi sita Jesús i ñaroca maji ángel mesa berojuu ire cũñi Dios. Manire ti maicõri i Macare goda isi rotiyiju Dios. Manire yiari tũbujacõri i goda isire ñajare, Uju ñasagu ire cũñi Dios. Ito yicõri masa jeyaro ire rucũbuotoni i Macare cũñi Dios.

¹⁰ Ito bajiro Dios i yija queno yiñi. I amoro bajiroti yiñi i. Jeyaro Dios i menire ña. Jeyaro i wanatoni ña iti i rujeore. Mani Dios ñarã i rãca mani roti ñare amõñi Dios. Ito bajiri i tu mani eja masitoni i Macu Jesucristore goda isi

rotiyija Dios. Jesucristo ñami manire masori masu. Ñimũ gāji manire maso masigũ maquĩji. Ito bajiri ña suoriti ũmacũju ejarā yirāji mani. ¹¹ Dios Macu ñami mani ñeñaro yirise waja, waja yi ĩsiri masu. Dios ñarā mani ñaroca yigu ñami Jesús. Ito bajiri Jesús rāca sīgũ rĩa ña mani. Dios rĩa mani ñajare, “yu ocabajirā”, yi bojobeami Jesucristo. ¹² Ito bajiro yiñi Jesús Dios oca tutina. Ado bajiro bajia iti. Tuoĩate mua:

Mu ñarise gayere yu ocabajirāre gotigu yigujā yu. Ña minijuaroca mure wanũgũ, mure basa sēa ñucagũ yigujā yu, yiñi Jesús, Dios oca tutina

¹³ Gaje ado bajiro yiñi Jesús:

Yu cuni Diore riti bũto tuorũnũcujā yu, yiñi Jesús, Dios oca tutina.

Gaje ado bajiro yiñi Jesús:

Ĩ rĩare yure ĩsiquĩ Dios. Ito bajiri ado ña rāca ña yu, yiñi Jesús, Dios oca tutina.

¹⁴ Dios ñarā ñari, sīgũ ruyabeto ruju cutirā ña mani. Mani rāca ña āmogũ, manire bajiroti ruju cutiñi Jesús cuni. Ito bajigu ñari manire goda ĩsiñi ĩ. Ito bajiri rāmũa uju manire ruyurioborare ruyuriogu yiguĩji Jesús. ¹⁵ Ito bajiro Jesús ĩ yijare, mani godaroti güire ma manire. Ito bajiri ĩre mani tuorũnũja, “Yu ñeñaro yirise waja yu tũbujaroca yigu yiguĩji Dios”, yi tuoĩa güirā meje ña mani ĩja. ¹⁶ Riti bajia. Adi sita Jesús ĩ wadija, ángel mesare ejabũaroca meje wadiñi ĩ. Mani Abraham ñayoru bajiro Diore tuorũnũrāre ejabũagu wadiñi ĩ. ¹⁷ Ito bajiri mani ĩ ocabajirāre ejabũaroca Dios ĩ rotiro bajiroti yiñi Jesús. Manire bajiro ruju rujeacõri, manire goda ĩsiñi Jesús. Ito bajiri manire ti maicõri manire yiari Diore busi ĩsisotiguĩji ĩ. Masare yiari paia mesa ña busirise rētoro manire yiari busi ejabũasotigu yiguĩji Jesús. Mani ñeñaro yirisere Dios ĩ ācabojatoni, manire yiari busi ĩsisotiguĩji Jesús. ¹⁸ Mani robo ruju cuticõri tũbujañi Jesús. ĩre cuni, ñeñaro ĩ yitoni ĩre rotĩlabojañi rāmũa uju Satanás. Ito bajiro ĩ yibojarocati ñeñaro yibisija Jesús. Ito bajiri mani tũbujaja manire ejabũaguĩji Jesús. Ito yicõri mani ñeñaro yitoni rāmũa manire ĩ roti āmoja manire ejabũaguĩji Jesús.

3

Moisés ñayoru rētoro ñasagu ñami Jesús, yire gaye

¹ Yu ñarā, Jesucristore tuorũnũrā ñari Dios ñarā ña mani ĩja. ĩ ñarā mani ñatoni manire beseñi Dios. Ito bajiri Jesucristore riti mani tuorũnũja quena. Dios oca goti ucuroña ĩ cõarā rētoro ñasagu ñami Jesucristo. Ito yicõri paia ujarā masare yiari Diore ña busi ĩsire rētoro manire busi ĩsigũ ñami Jesucristo. Ito bajiri Jesucristore riti tuorũnũrũja manire. ² Dios ĩ beseru ñari ĩ rotiado bajiroti yi ñañi Jesús. Dios ñarāre queno ejabũañi ĩ. Moisés ñayoru cuni Dios ĩ rotiado bajiroti yiyija. Dios ñarāre queno ejabũayija ĩ. ³ Ito bajibojarocati Moisés ñayorare rēto busaro Jesure mani rācũbũoja quena. Ado bajiro bajia. Sīgũ ĩ wi menija, ĩ menira wi rētoro ĩre rācũbũorā yirāji mani. Ito bajiri Moisés ñayorare rēto busaro Jesús manire rujeorare rācũbũoja quena. ⁴ Wigoti iti ñaja, sīgũ iti wire meniru ñaguĩji. Dios sīgũti ñaguĩji jeyarore rujeori masu. ⁵ Diore queno cudigu ñayija Moisés ñayoru. Diore moa ĩsigũ, Dios ñarāre queno ejabũayija Moisés ñayoru. Moisés ñayorare tuocõri, “Ito bajiro yigu yiguĩji Dios”, yi tuoĩayijarā masa. Diore moa ĩsiri masu ñayija Moisés ñayoru. ⁶ Cristoama Diore moa ĩsiri masare bajiro meje bajiñi ĩ. ĩ ñami Dios Macu, queno ĩre cudigu. Ito bajicõri Dios ñarā ũju ñami Jesucristo. “Tũdi ejagu yiguĩji

Cristo”, yi mani tuoŋa wanuŋa, ĩre tuorũnucõri mani ĩre jidicãbeja, Dios ñarã, ñarã yirãji mani ĩja.

Yure mua tuorũnubeja quenari cutojũ ware ma muare, Israel sita gãnare Dios ĩyire gaye

⁷ Ito bajiri Jesucristore jidicãbitirũja manire. Ito yicõri Espiritu Santo ĩ gotirere tuorũnũrũja manire. Ado bajiro gotiami ĩ, Dios oca tutina: Adocãta muare Dios ĩ busija, ĩ yiro bajiroti cudija quena.

⁸ Mua ñicusabatia ĩna ya usiju Diore junisinicõri, ĩna cudibitiado bajiro bajibeja. Yucu manojũ ñarã, “Mani ñeñaro yija, ¿no bajiro yigũ yiguĩjida Dios manire?” yi tuoŋa ñayijarã ĩna.

⁹ Mua ñicusabatiare jũarã masacõ rodori jaje quenarise yicu yũ. Ito yũ yibojarocati, “Mani ñeñaro yija, ¿no bajiro yigũ yiguĩjida Dios manire?” yi tuoŋa ĩna.

¹⁰ Ito bajiri ĩnare junisinicu yũ. Ado bajiro yicu yũ ĩnare. “Mua ya usiju yure bajiro tuoŋabitisotia mua. Ito yicõri yũ rotiro bajiro cudi amobeja mua”, yicu yũ ĩnare.

¹¹ Ito bajiri ĩnare junisinigũ ado bajiro yicu yũ: “Quenari cutojũ yũ muare ĩsi amobojacatojũ jũaji ejare ma muare. Yũ rãca tujacãre mano yiroja muare”, yiarĩ goticu yũ ĩnare, yure ĩna tuobejare, yi gotiami Espiritu Santo, Dios oca tutina.

¹² Queno tuoŋa yũ ñarã mua. ĩna bajiro ñeñaro mua yibe yirona, queno tuoŋa. Mua ya usiju queno tuoŋa mua. Mua ya usiju ñeñaro tuoŋaja, Dios ñatĩñagũre jidicãrã yirãji mua. Ito yicõri ĩre tuorũnũmenaji mua. ¹³ Ado bajirojũa mani yija quena. Dios oca mani gãmeri gotija, corocõ oca sẽorãji mani ĩja. Co rũmũ ruyabeto ito bajiro riti yitĩñarũja manire. Dios gayere mani busija, mani ñeñaro yitoni rũmũ ĩ rotibojaja, ĩre tuorũnũmenaji mani. Ito yicõri, “Yũ amoro yicuja yũ. Diore cudibicuja yũ”, yimenaji mani. Dios oca mani gãmeri busija, oca sẽocõri corocõ wanũrã yirãji mani. ¹⁴ Cajerojũ Jesucristore mani tuorũnucato bajiroti, mani godaroto riojũa ĩre tuorũnũtĩñarũja manire. Ito bajiro mani yija ũmacũju Cristo rãca wana quenarã yirãji mani.

¹⁵ Tite mua. Ado bajiro gotia Dios oca: Adocãta muare Dios ĩ busija, ĩ yiro bajiroti cudija quena. Mua ñicusabatia ĩna ya usiju Diore junisinicõri, ĩna cudibitiado bajiro bajibeja, yi gotia Dios oca.

¹⁶ Mua tija, ¿noa ñayijari Dios oca tuoana ñabojarãti ĩna amoro bajiro yi amorã Diore cudibitiana? ĩna ñayijarã Egipto sitaju ñarãre Moisés ĩ tũa wana. ¹⁷ Diore cudi amobiticõri ñeñarise riti yiyijarã ĩna. Ito bajiro ĩna yijare jũarã masacõ rodori ĩnare junisinijũ Dios. Ito bajiri yucu manojũ ĩna ña ucuroca yiyijũ Dios. Itojũ ña ucurã riti goda jedicoayijarã ĩna. ¹⁸ ĩre ĩna cudibejare, ado bajiro yiyijũ Dios. “Quenari cutojũ muare yũ ĩsi amobojacatojũ jũaji ejare ma muare. Yũ rãca tujacãre mano yiroja muare”, yiyijũ Dios mani ñicusabatiare. ¹⁹ Itire tuocõri, “Diore ĩna tuorũnũbitire waja, quenari cuto ĩnare ĩ cũ amobojara cuto ejabisĩ ĩna”, yi tuoŋa mani.

4

¹ “Mua tujacãroto muare meni ĩsicũ yũ”, mani ñicusabatiare Dios ĩ yiado bajiroti yami Dios adi rãmuri cuni. Adi rãmuri manire cuni tujacãre ñaroja. Ito bajiri itojũ mani ejaroto riojũa queno tuoŋarũja manire, mani eja jeditoni. Mua coriarã ĩre queno tuorũnũbiticõri queno ejamenaji. ² “ĩre tuorũnũrãre riti masogũ yiguĩji Dios”, yire oca tuogoana ña mani. Mani tujaroto mani eja

ãmoja, Ìre queno tuorũnurãji mani. Itire tuogoana ñayijarã mani ñicusabatia cuni. Itire tuogoana ñabobarãti queno tuorũnubisijarã ñna. Ito bajiri Dios Ì tuja rotiadoju ejabisijarã ñna. ³ Ìre tuorũnurã riti, Dios Ì tujacã rotiadoju ejarã yirãji mani. Ado bajiro gotiñi Dios mani ñicusabatiare tuoia yugu:

Yure ñna tuorũnubejare ñnare junisinicu yu. “Ìnare yu tujacãrotirajau ejamena yirãji ñna”, yi goticã yu, yiñi Dios, mani ñicusabatiare tuoia yugu.

Adi macãrucãro meni wacu, coju tujacãraju meniñi Dios. Ito Ì yija bero macana tãdi gaje rujeobisiju Dios Ìja. Tujacãraju Ì menicãre ñabobarocati, ñnare sãja rotibisiju Ì, Ìre ñna tuorũnubejare. ⁴ Dios oca ado bajiro gotia, juã ãmojeno ñari rumu gaye:

Co ãmojeno ñari rumuri moacõri, juã ãmojeno ñari rumuna tujacãyiju Dios, yi gotia Dios oca.

⁵ Macana gaje ado bajiro gotia Dios oca:

Yu rãca tujacãdoju tujacãmenaji ñna, yiñi Dios, mani ñicusabatiare tuoiağũ.

⁶ “Ìre tuorũnurãre riti masogu yiguji Dios”, yire oca tuosũgoana ñabobarãti Ìre tuorũnubiticõri tujacãdoju ejabisijarã mani ñicusabatia. Diore tuorũnurã riti ejarã yirãji. Tujacãdoju ejarona eja jedibeama maji. ⁷ Ito bajiri adocãta Ìre tuorũnurãre ãmagũ yiguji Dios maji. Adocãta mani Ìre tuorũnuja, iti ña ñasarise. Yoari mani ñicusabatia ñna cudibitija bero, Diore tuocõri ucañi David ñayoru. Jiju yu muare gotigoriseti, David ñayoru Ì ucare macana muare gotia yu:

Adocãta muare Dios Ì busija, Ì yiro bajiroti cudija quena. Mũa ñicusabatia ñna ya usiju Diore junisinicõri, ñna cudibitiado bajiro bajibeja, yi ucañi David ñayoru.

⁸ Mani ñicusabatia rãa masa ñayonare tujacãraju tãa wayiju Josuẽ ñayoru. Ito bajiri tujacãre gaye Dios Ì busija, Josuẽ ñayoru mani ñicusabatia rãre Ì tujacãre ãmi ejare gaye meje busiguji Ì. Ito bajiro iti bajijama, “Jane adi rumu yu taju tujacãrã ejarã ya mua”, yibitiboru Dios. ⁹ Ito bajiri Diore mani tuorũnuja, Ì ñarã ñacõri, Ì taju ñaroja mani tujacãrotiju. ¹⁰ No Diore tuorũnurãti adi macãrucãrore meni tũo wacu Ì tujacãdo bajiroti Ì rãca tujacãrã yirãji ñna cuni. ¹¹ Ito bajiri bũto busa oca sãocõri Diore tuorũnurãja manire, tujacãdo mani eja masitoni. Mani ñicusabatiare bajiro Diore cudimena robo bajiro bajimenaji mani.

¹² Sãorise ña Dios oca. Ito yicõri adi rumuri mani tuoroti ña Dios oca. Sarera jã ña duja odiri jã robo bajiro bajia Dios oca. Ito bajicõri, “Mani ya usiju quedi sãaroja Dios oca mani tuorũnuja. Jeyaro mani ya usiju mani tuõlarisere masiguji Dios. Mani yeyoro mani tuõlarisere cuni masiguji Dios. ‘Ija ito bajiro yicũja yu’, mani yirise cuni masi jeoguji Dios. Dios ocare mani tuorũnuja, ‘Ito bajiro bajia yu’, yi tuoia mani. ¹³ Disejuã Dios Ì rujeore yeyo masiña ma. Dise Ì ti masibiti ruyabetoja Diore. Ñe mani yigore Ì masibiti ma. Ito yicõri ñe mani tuoiağore Ì masibiti ma. Ito bajiri jeyaro masiguji Ì. Dios Ì tiro riojo, “Adocõ jaje ñeñarise yicu yu”, yi goti rãtobu jedirã yirãji mani.

Paia uju rãtoro ñasagu ñami Jesús, yire gaye

¹⁴ Paia uju rãtoro ñasagu ñami Jesús, Dios Macu. Ûmacũju Dios tu ñaguji Ì, manire yiari Ìre busi Ìsisotigu. Ito bajiri, “Diore tuorũnugũ ña yu”, mani yija, bũto busa Ìre mani tuorũnuja quena. Ìre jidicãbitiraja manire. ¹⁵ Ì ñami paia uju rãtoro manire ejabua masigũ. Mani tõbujaja, manire ti maiguji Ì. Mani ñeñaro yija, “Yure queno masibeama. Ito bajiri ñeñaro yama maji”, yi tuoiaçõri, manire ti maiguji Jesús. Mani ñeñaro yitoni, rãmã usirioro Ì yi codero bajiro, Jesucristore cuni ito bajiroti yibojayiju. Ito bajibobarocati

ñeñarise yibisijũ Cristo. Ito bajiri manire rãmú usirioro yija, manire ejabũa masiguĩji Cristo. ¹⁶ Ito bajiri Diore mani busija, güire mano busirãji mani. Manire bũto ti maiguĩji Dios. Ito bajiri mani ãre busija, manire ti maiguĩji ã. No mani ejabũare ãmorijũ manire queno ejabũagu yiguĩji Dios.

5

¹ Masare yiari paia uju Diore ã busi ãsiado bajiro manire busi ejabũarocu Cristore cũini Dios. “Riti bajia iti”, mua yi tuoĩatoni adi muare gotia yũ. Mani ñicusabatia ñayoana ãna rãca gagũ sīgũre besecõri, “Mu ñagũ yigũja pai guare busi ãsiri masũ”, yi cũini ãna ãre. ã ya moare ado bajiro bajiyijũ. Masa Diore ãna ãsiroti boca ãmicõri, itire Diore soe ãsiyijũ ã, masa ãna ñeñaro yire waja, waja yi ãsirocu. ² Pai mani robo bajigu ñari, Dios ã rotirise ñarocõti cũidi jeo masibiquĩji ã cũini. Ito bajiri queno tuoĩamenati ñeñaro masa ãna yija, ãnare junisinibiquĩji ã. Quenoti ãnare goti quenogũ yiguĩji ã. ³ Ito bajiri Diore masa ãna ãsiroti soe ãsi wacu, “Masa ãna ñeñaro yirise ãnare ãcabojaya”, yiguĩji ã Diore. Ito bajiroti yigu yiguĩji ã cũini, ñeñaro ã yirise waja.

⁴ No paia uju ña ãmobjagu ãmasiti ña masibiquĩji ã. Dios sīgũti ñami, sīgũre ti besecõri, “Mu ñama paia uju”, ãre yigu. Ito bajiroti Aarõn ñayorũre cũini Dios. ⁵ Ito bajiroti bajiyijũ Cristore cũini. ãmasiti, “Paia uju rẽtoro ñasagu ñacũja yũ”, yibisijũ ã. Dioti ãre cũyijũ, ito bajigu ã ñatoni. Ado bajiro ãre gotiyijũ Dios: Yũ Macũ ña mu. Adi rãmũ masa ãna tuoio riojo, “Ãni yũ Macũ mua uju ñami”, yigũ yigũja yũ, yiyijũ Dios ã Macũ Cristore.

⁶ ã oca tutina gaje ado bajiro gotiñi Dios ã Macũre: Masare yiari mu busi ãsitoni mure cũa yũ. Paia uju Melquisedec ñayorũre bajiro ñasagu mure cũa yũ, yiyijũ Dios ã Macũre.

⁷ Adi macãrucũro Jesũs ã ñaroca ãre ãna sãaroti ñami riojua Diore busigu josayijũ. Yago rãca oca sẽoro busiyijũ ã Jacũre. “Cũna, goda wacu ya yũ. Yũ catire mu ãmoja, camota masigũja mu. Ito bajibojarocati mu ãmoro bajiro bajiatoja”, yiyijũ Jesũs ã Jacũre. “Mũre cũidi ãmoa yũ”, Jesucristo ã yijare tuoijũ Dios.

⁸ Dios Macũ ñabojaguti tũbujayijũ Cristo. Tũbujã wacu jeyaro Dios ã rotiado bajiroti yiyijũ Cristo. ã Jacũre queno cũidigũ ñari, manire yiari tũbujã ãsiyijũ Cristo. ⁹ ã Jacũ ãre rotiado bajiroti manire yiari goda ãsiyijũ Cristo. Ñimũ gãji manire goda ãsigũ maquĩji. Ito bajiri ãre mani tuoĩũna tũcõri, manire masogũ yiguĩji ã. Ito yicõri mani catiũñaroca yigũ yiguĩji ã. ¹⁰ Paia uju ñasagu Melquisedec ñayorũ ã ñado bajiro ã Macũ Jesucristore cũyijũ Dios. Ito bajiri manire maso masiguĩji Cristo.

Jesucristore masirã ñabojarãti ãre mani jidicãja guijo ña, yire gaye

¹¹ Iti oca gotiroti jaje raya maji. Ito bajibojarocati iti ocare tuo masi ãmobeã mua. Ito bajiri josari ña iti muare gua goti rẽto ãmobjaja. ¹² Yoari Cristore mua tuoĩũna bero ã oca riasori masa ñaboyija mua. Ito bajibojarocati Dios oca josari meje busa gayere mucana tũidi muare goti rẽtoburujã gua. Waibũcu ri ba masi wana ñabojarãti, mucana tũidi ãjurãre bajiro bajirã ña mua. Macũacã ãjugũre bajiro waibũcu ri ã ba masibeto bajiro Dios oca josari ñarisere tuo rẽtobu masibea mua. ¹³ Õjegõã idirã, macũacã ãjugũre bajiro bajirã ña mua. Dios ocare queno masirã meje ña mua. ã oca masibiticõri Dios ã ãmoro bajiro queno yire gayere masibea mua. ¹⁴ Bare jeyaro bũti quenarise ña bucũrã bare. ãna ñama queno sẽo quenarã. Ito bajiroti bajiamã Dios oca queno tuo masirã cũini. Dios oca queno masicõri, “Iti ña ñeñarise, iti ña quenarise”, yi ti beserã yirãji ãna.

6

¹ Bucurãre bajiro Cristore mani queno masi âmoja, ĩ oca josari ñarisere mani riasotija quena. Josabiti gayere riasoticăcu mani. “Ñeñarise jidicăcōri, quenarise t̃uorăruja manire”, yire gaye riasoticăcu mani. “Queno yibojarāti Diore mani t̃uorărubeja jeame ũjuroju warā yirāji mani”, yire gaye riasoticăcu mani. ² Idé gure gaye cāni riasoticăcu mani. Găjerā Diore masirăde yari Diore basirā wana ĩnare âmo moa jeore gaye riasoticăcu mani. “Godabojarāti m̃ucana t̃udi catirā yirāji mani”, yire gaye riasoticăcu mani. “Ñeñaro yirā ĩna ñeñaro yirise waja, t̃obujatĩñarā yirāji ĩna”, yire gayere riasoticăcu mani. ³ Dios ĩ ejabuarisena, josari gayere riasoti ũmatăarā yirāji mani.

⁴ Dios oca t̃uogoana ña mani, ito yicōri Jesucristo ũmacăju wadirure boca âmiana ña mani. Espiritu Santo ĩ queo s̃ana ña mani ĩja. Ito bajiri Dios oca mani riasoti ũmatăubeja âcabojarā yirāji mani. ĩ ocare âcabojacōri t̃udi ñeñaro yirāji mani. Ito bajiri m̃ucana t̃udi ĩre t̃uorănu âmomenaji mani. ⁵ Dios oca quenarise t̃uogoana ña mani. Tiyamani Dios gayere tigoana ña mani. “Adi sita t̃udi ejagu yiguĭji Jesús”, yĩ t̃uoĭarā ña mani. ⁶ Iti jeyarore masi jedirā ñabojarāti, Jesucristore mani jidicăja, t̃udi mani ñeñaro yirisere jidică masimenaji mani. Dios Macure t̃uorănubojarāti mani jidicăja m̃ucana t̃udi yucat̃eōju ĩre jajurãre bajiro ya mani. Ito yicōri masa tiro riojo ĩre aja tudirãre bajiro ya mani. ⁷ Ado bajiro bajira sitare t̃uoĭate m̃ua. Sita joe ide ĩti quediya, sitajuare ide s̃ajaroja. Iti sita ote queno judi, iti rica catija ticōri, “Quenari sita ña adi sita”, yirā yirāji ĩna iti sita moari masa. “Queno yĩni Dios iti sitare”, yirā yirāji ĩna. Ito bajiroti Diore jidicămenare cāni queno yigu yiguĭji ĩ ĩnare. ⁸ Iti sita jota, ito yicōri ta widirise jeyaro iti judija, ñe waja ma iti wese. Ito bajiri sita iti ũjarā ĩtire soecōrā yirāji ĩna. “Adi sitare queno yibisĩ Dios”, yirā yirāji ĩna. Ito bajiroti ĩre jidicărare jeame ũjuroju cōagă yiguĭji Dios.

“Yũre masogũ yiguĭji Cristo”, mani yĩ t̃uoĭaja oca s̃eoa mani, yire gaye

⁹ Yũ mairă, “M̃ua ña Jesucristore jidicără”, yirocu meje m̃uare ĩtire basia yũ. “M̃ua ña Jesucristo ĩ masoana”, ya yũ m̃uare. M̃ua ña Dios ĩ âmore bajiro yiră. Ito bajiri, “Queno yami Dios m̃uare”, yĩ t̃uoĭa yũ. ¹⁰ Riojo yigu ñami Dios, ito bajiri m̃ua queno yigorere âcabojabicu yiguĭji ĩ. Găjeră Jesure t̃uorănurăre ti maicōri, ĩnare m̃ua ejabũagorisere âcabojabicu yiguĭji ĩ. Ñaro bajiroti găjerăre ejabuarăji m̃ua maji. Ito bajiro m̃ua yirisere âcabojabicu yiguĭji Dios. ¹¹ M̃ua s̃igũ ruyabeto wanu oca s̃eocōri Diore m̃ua c̃uditiñare âmoa gua. M̃ua catirocō m̃ua ito bajiro yĩ ñaja, m̃ua bocatirisere ñarocōti boca âmiră yirāji m̃ua. ¹² Jesure m̃ua t̃uorănu jidicăre âmobeja gua. Ito yicōri Dios oca titire m̃ua jidicăre âmobeja gua. Yoari Jesucristo ĩ t̃udi ejaroti bocaticōri, ĩre jidicăbisĩ coriară. Ito bajiri ĩnare bajiro m̃ua bajire âmoa gua. ĩnare bajiro m̃ua yija, Dios ĩ goticădo bajiro ñarocōti boca âmirăji m̃ua.

¹³⁻¹⁴ Abraham ñayorure t̃uoĭate m̃ua. Ado bajiro ĩre goti yucăyiju Dios: “Riti queno m̃ure yisacōgũ yiguja yũ. Jăjară m̃u janerăbatia cutiroca yigu yiguja yũ. ‘Ito bajiroti yicuja yũ’, yirocu yũ wamena ya yũ”, yiyiju Dios Abraham ñayorure. ĩ wamenati yiyiju Dios. Găji wamena meje ito bajiro yiyiju Dios Abrahamre. Ñimũja găji Diore r̃etocũgũ maquĭji. Ito bajiri ĩ wamenati yiyiju Dios. ¹⁵ “ĩ yiro robo bajiro yigu yiguĭji Dios”, yirocu ũsiriro meje yuyiju Abraham ñayoru. Ito bajiri Dios ĩ goticădo bajiroti r̃etayiju Abrahamre. ¹⁶ “Ado bajiro yicuja yũ”, ĩna yija, Dios wamena yama coriară masa. ĩ wamena yama ĩna, masa r̃etoro ñasagu ĩ ñajare. “Riti m̃uare Dios wamena gotia yũ”, ĩna yija,

nojua gājerā, “Burāti yama”, yi masimenaji. ¹⁷ Ito bajiroti mani ñicʰsabatiare, “Ito bajiro yicʰja yu”, i yire ñajare, yisacʰoyiɲu Dios. “Riti manire i goticādo bajiro isigū yiguɲi Dios. I goticādo bajiroti gajero bajiro wasoabicu yiguɲi i”, ina yi masitoni, ñare yisacʰoyiɲu Dios. “Muare socabea yu. Riojo yu wamena muare gotia yu”, yiyiɲu Dios mani ñicʰsabatiare. ¹⁸ “Riti muare queno yisagu yigʰja yu”, yiyiɲu Dios. Gaje ado bajiro yiyiɲu Dios: “Ito bajiroti yicʰja yu, yirocʰu yu wamena ya yu”, yiyiɲu Dios. Juaji Dios i yijare, gajero bajirojua wasoabicu yiguɲi i. Ito bajiri, “Ado bajiro yicʰja yu”, i yicʰare ñajare manire masogū yiguɲi i. Ito yicʰori, “I rāca catiññarā yirāji mani”, yi tʰoɭa mani. I goticʰare mani tʰorānɲuɲa wanu oca sēorā yirāji mani. ¹⁹ Dios i goticʰare ñarocʰoti tʰorānɲuɲa manire. “Muare masogū yigʰja yu”, yiñi Dios manire. “I rāca catiññagū yigʰja yu”, yi mani tʰo masija, mani ya ʰsi giuibeto yiroja manire. Ito yicʰori oca sēorā yirāji mani. Jane mejeɲu masare yiari Diore senirona Dios ñari wi yobiado wajajua Dios ñari sōa wasotiyijarā paia mesa. ²⁰ Ito bajiro yiñi Jesús cʰni. Ũmacūɲu mʰajacʰori manire yiari Diore busiñi i. Ito bajiri, “Manire masogū yiguɲi Dios”, yi tʰoɭa mani. Paia ɲu Melquisedec ñayoru i ñasado bajiro ñasagu ñatiññagū yiguɲi Jesús. Manire yiari Diore busi isitiññagū yiguɲi Jesús. Ito bajiro i busi isitiññatoni cūñi Dios ire.

7

Paia ɲu Melquisedec bajiro bajiguti ñami Jesús cʰni, yire gaye

¹ I Melquisedec, Salem cʰto gagu ɲu ñayiju. Ito yicʰori Dios ũmacūɲu gagure moa isiri masu ñayiju i paɪ. Abraham ñayoru gaje cʰtori gāna ɲarāre rētocʰcʰori, tʰadi wayiɲu i ya cutojare. Ito bajiri i tʰadi waroca ire boca wayiɲu Melquisedec. Ire bocacʰori ire yiari Diore busigu, “Dios queno yijaro mʰare”, yiyiɲu Melquisedec Abrahamre. ² Gājerā ɲarāre rētocʰcʰori, i bujare gayere cʰiacʰori Dios i rotiado bajiroti Melquisedecre jabeto isiyiɲu Abraham. “Uɲu queno yigu”, yireoni ña iti Melquisedec yire. Salem cʰto gagu ɲu ñayiju Melquisedec. Ñe oca mani cʰto, yireoni ñayiju Salem yireoni. Ñe oca mana ɲu ñayiju Melquisedec. ³ Melquisedec jacʰsabatia wame, i ñarā wame cʰni ucare ma Dios oca tutiɲu. Ito yicʰori i rujeare, i godare cʰni ucare goabea. “I godaja bero masare yiari Diore busi jidicʰayiju”, yire ma. Melquisedecre mani tʰoɭaja, “Masare yiari Diore i busi isiado bajiro masare yiari Diore busi isitiññagū yiguɲi Cristo cʰni”, yi tʰoɭa mani.

⁴ Mani ñicu Abraham ñayoru rētoro ñasagu ñayiju Melquisedec. Tʰoɭate mʰa. Gaje cʰto gāna ɲarāre rētocʰcʰori, i bujarere cʰiacʰori jabeto isiyiɲu Abraham Melquisedecre. ⁵ Ito bajiroti Abraham janerābatia judio masa jeyaro ina rʰcorisere cʰiacʰori jabeto isiyijarā paia. Leví wame cutigu janerābatia ñayijarā ina paia mesa. Ina ñarā judio masare jeyaro ina rʰcorisere cʰiacʰori jabeto āmijijarā ina, Moisés i rotiado bajiroti. Ina ñarā ñabojarocati ito bajiro yiyijarā ina, Moisés i rotijare. ⁶ Leví janami meje ñabojaguti, Abraham bujarere jabeto seniyiɲu i Melquisedec. Itire boca āmicʰori ire yiari Diore busiyiɲu Melquisedec. Abraham ñayiju, “Queno mʰare yigu yigʰja yu”, Dios i yiru. Ñasagu ñayiju Abraham ñayoru. ⁷ “Dios mʰare queno yijaro”, yi ecoru rētoro ñami, “Dios mʰare queno yijaro”, yiru. Melquisedec i, “Queno Dios mʰare yijaro”, yi ecoru ñayiju Abraham. Ito bajiri, “Abraham rētoro ñasagu ñayiju Melquisedec”, yi tʰoɭa mani. ⁸ Mani wato ñarā paia gājerā rʰcorisere cʰiacʰori jabeto āmirā, manire bajiroti godarāji ina cʰni. Melquisedecreama Dios oca

tuti iti gotija, “Itocō godaŋi Melquisedec”, yire oca ma. Ito bajiri godabica robo bajiro bajiguji i. ⁹⁻¹⁰ Melquisedecre jabeto ĩsiroca ĩ janerābatia ŋarona ĩna rujeabitibojarocati ĩ ya rujuu ŋayijarā ĩna maji Abrahamre. Abraham janami Leví wame cutigu janerābatia ŋayijarā, masa ĩna rućorisere cōĩacōri jabeto āmirā. Abraham ya rujuu ŋacōri Melquisedecre Abraham ĩ waja yija, ĩna cuni waja yirāre bajiro yiyijarā, Abraham ya ruju ŋacōri. Ito bajiri, “Īna ŋarocō rēto busaro ŋasagu ŋaŋi Melquisedec”, yi tuoia mani.

¹¹ Leví janerābatiana suoriti ĩ rotirise cūyiju Dios, judio masare. Leví janerābatiare paia ĩna ŋaroca yiŋi Dios. Sīgū Leví janami ŋayiju pai ŋasagu, Aarón wame cutigu. Aarón ĩ janerābatia rāca masa ĩna Diore ĩsiroti boca āmiyijarā ĩna. Boca āmicōri Diore soe ĩsiyijarā ĩna, masa ĩna ŋeŋaro yirise waja yirā. Ito bajiro ĩna yibojarocati, “Seti ma muare. Queno yirā ŋa mua”, yibisiju Dios ĩnare. Ito bajiri Melquisedec ŋasagure bajiro bajigare cōayiju Dios, masare ĩ goda ĩsitoni. Aarón mesa waibucurāre soe ĩsicōri, masa ĩna ŋeŋaro yirise waja, waja yi jeocōajama gāji masare busi ĩsirocu cōabitiboru Dios. ¹² Masare busi ĩsirocu Jesure Dios ĩ cōaja bero mucana tūdi paia mesare masare yiari busi ĩsi rotibisiju Dios. Ito yicōri bucu oca jidicācōri ĩ oca mame wasoa rotiyiju Dios paia mesare. ¹³ Mani Uju Jesucristore cūŋi Dios, paia uju ŋasagu ĩ ŋatoni. Ito bajiri ĩ ŋami manire yiari Diore busi ĩsigū. Leví janerābatia janami meje ŋayiju Cristo. Judá janerābatia janami ŋayiju Cristo. Judá janerābatia Cristo riojua sīgū pai maŋiju. ¹⁴ Mani Uju Jesucristo, Judá janerābatia janami ŋayiju ĩ. Leví janerābatiare paia cū wacu Judá janerābatiareama ito bajiro yibisiju Moisés ŋayoru. Itire queno tuo masia mani.

¹⁵ Itire tuocōri, “Bucu oca jidicācōri oca mame wasoacōŋi Dios”, yi tuoia mani. Paia uju Melquisedec ŋasagu ĩ ŋado bajiro manire yiari busi ĩsigure cūŋi Dios. ¹⁶ Leví janerābatiare riti, “Paia ŋarā yirāji ĩna”, yi rotiyiju Moisés. Ito bajiri Moisés ĩ rotirena meje paia uju Cristo ĩ ŋaroca yiŋi Dios. Tūdi ĩ catija ticōri, ĩ Macure cūŋi Dios manire yiari ĩ busi ĩsitoni. Buto masigū ŋari juaji godabica yiguji Cristo. ¹⁷ Ado bajiro gotiyiju Dios ĩ Macure:

Masare ma busi ĩsitĩŋatoni mure cūa yu. Paia uju Melquisedec ŋasagu ĩ ŋado bajiro ŋatĩŋagū yiguja mu, yiyiju Dios ĩ Macure.

¹⁸ Bucu oca iti rotiro bajiro queno cūdi jeo masibisijarā mani ŋicusatatia. Ito bajiri ĩnare seti ŋayiju maji. Ito bajija ticōri, “Bucu oca quenabea. Ŋe waja ma iti”, yi tuoia wacu itire jidicāyiju Dios. ¹⁹ Bucu oca ĩna cūdi jeoja ticōri, “Īnare seti ŋa maji”, yiyiju Dios. Ito bajiri bucu oca jidicācōri, mame oca cūyiju Dios ĩja. Ado bajiro yiyiju Dios. ĩ Macu Cristore cōayiju, mani ŋeŋaro yirisere ĩ waja yi ĩsitoni. Ito bajiri Cristore mani tuorūnaja ticōri, “Ŋe seti ma muare”, yigu yiguji Dios ĩ tu mani ejari rumu. Iti mame oca tuocōri, “Bucu oca ŋashore rētoro quena mame oca”, yi tuoia mani.

²⁰ “Yu Macure cūa yu, masare yiari ĩ busi ĩsitĩŋatoni. Riti ya yu”, yi goticāyiju Dios. ²¹ Cristore Dios ĩ cūroto riojua, gājerā paiare ĩ cūja, “Ŋasagu ānire cūa yu”, yibisiju Dios. ĩ Macureama paia uju cū wacu, “Riti, āni ŋasagure cūa yu”, yiyiju Dios. ĩ Macure ado bajiro gotiyiju Dios ĩ oca tutina:

Yu ŋa Dios mu Uju. “Ado bajiro yigu yiguja yu”, yicōri yu tuoarise tuo riawusobicuja yu. Masare yiari mu busi ĩsitĩŋatoni mure cūa yu. Paia uju Melquisedec ŋasagu ĩ ŋado bajiro ŋatĩŋagū yiguja mu cuni, yiŋi Dios ĩ Macure, yi gotia Dios oca tutiju.

²² Iti mani tuoja, “Riti manire masogū yiguji Jesucristo. Bucu oca rētoro quenarise ŋa iti mame oca”, yi tuoia mani. ²³ Bucu oca iti ŋaroca jājarā

paia ñayijarã. Ìna godaja gãjerã Ìnare wasoarona ñayijarã. ²⁴ Ito bajiro Ìna godabojarocati, Jesuama godagu meje ñami. Ñimujua gãji Jesure wasoarocu maquji. ²⁵ Catitĩñagũ ñari manire yiari Diore busi Ìsitĩñagũ yiguji Ì. “Mu Macu yure goda Ìsiñi. Ito bajiri Ìna sũoriti mu yagu ña ãmoa yu”, Diore mani yija, manire masogũ yiguji Cristo. Manire Ì masoja bero Ì rãca catitĩñarã yirãji mani.

²⁶ Jesucristo ruyabojañi maji, manire busi Ìsirocu. Manire yiari Diore Ì busi Ìsibeja, Dios tu ejamenaji mani. Dios Ì ñajare, ñeñarise ma Ìre. Ñeñaro yigu meje ñayiju Ì. Ñe seti macu ñayiju Ì. Masa ñeñaro yirãre bajiro meje bajigu ñami Ì. Ìmacũju gãna rêtoro ñasagu Ì ñaroca yiyiju Dios Jesure. ²⁷ Gãjerã paia ujure bajiro bajigu meje ñaguji Ì. Co rumu ruyabeto waiɓucurãre ñayijarã Ìna, Diore soe Ìsirona. Ito bajiro yicõri, “Gua ñeñaro yirisere ãcabojoya. Ito yicõri masa Ìna ñeñaro yirisere cuni ãcabojoya”, yiyijarã Ìna. Coji meje ito bajiro yiyijarã Ìna. Jesuama cojiti godaũni, masa Ìna ñeñaro yirise waja, waja yi Ìsigũ. Mucana tãdi waja yibicu yiguji Ì, Ì ya rina Ì waja yi tiocãre ñajare. ²⁸ Moisés ñayoru Ì rotirena sũoriti manire bajirãreti paia ujarã ña rotiyijarã Ìna. Busu oca jidicãcõri mame oca cũyiju Dios. “Riti ado bajiro yicũja yu”, yirocu mame oca cũyiju Dios. “Yu Macu ñeñaro yibicure cũa yu, masare yiari Ì busi Ìsitoni”, yiyiju Dios Ì oca tutina.

8

Mame oca goticõri manire busi Ìsiri masu ñami Jesús, yire gaye

¹ Yu gotisũorise ado bajiro bajaia ñasarise. Sigu ñami manire yiari Diore busi Ìsigũ. Ì ñami ñasagu. Ìmacũju Dios ya riojocaduja rucubũoraju rujiguji Ì. ² Dios ya wi ñasari wi ñacõri manire yiari busi Ìsigũ yiguji Ì. Masa Ìna menira wi meje ñaroja iti wi. Dios Ì menira wi ñaroja iti wi.

³ Masa Ìna ñeñaro yirise waja, waja yirona Diore waiɓucurã soe Ìsiri masa ñama paia ujarã. Ito bajiro Ìna yitoni Ìnare cũrã yirãji masa. Manire yiari ito bajiro yiñi mani Uju Jesucristo cuni. Mani ñeñaro yirise waja, waja yirocu manire goda Ìsiñi Ì. Ito bajiro yicõri Diore busi wacu Ì ya ruju Ìsigũre bajiro yiñi Ì. ⁴ Adi tuti ñarã paia, Moisés ñayoru Ì rotiado bajiroti soe Ìsiama maji. Ito bajiri Cristo ado sita Ì ñajama Ìnare bajiro yibitiboguji. Adocãta manire yiari Ìmacũju Diore busi Ìsigũ yiguji Ì. ⁵ Adoju paia Ìna moari wi Ìmacũju gagu Dios ya wi robo bajiro bajaia. Moisés ñayoru Dios ya wi Ì menigũ wagu yiroca, ado bajiro rotiyiju Dios Ìre: “Gãtagũ joeju yu mare goticato bajiroti tuolacõri, ito bajiro menima”, yiyiju Dios Moisés ñayurure. Adi sita gãna paia Ìna moaja Ìmacũju gagu Dios ya wi robo bajiro quesoĩarã yirãji Ìna. ⁶ Cristo manire busi Ìsiri masure moare ñasarise cũni Dios. Paia ñayohana bucurã rotirere cãdigoana Ìna yiado rêtoro yigu ñami Cristo. “Masa yu Macure Ìna tuorũnũja, Ìnare queno yigu yiguja yu. Ìna ñeñaro yirisere ãcabojocõri, Ìnare masogũ yiguja yu”, yami Dios Ì oca tutina.

⁷ Busu oca rêtoro ñasarise ña mame oca. Busu oca tuo sũyacõri Dios ñaro mani ejajama gaje mame oca cũbitiboru Ì. ⁸ Busu ocare masa Ìna cãdi jeo masibeja tiyiju Dios. Ito bajiri ado bajiro yiyiju Ì:

Israel sita gãna rãca, Judã gãna rãca ija mame oca quenogũ yiguja yu maji.

⁹ Ìna ñicũsabiatare yu goticado bajiro meje bajiro yiroja. Egiptoju Ìna ñaroca gajeroju Ìnare cũ wacu Ìnare gotibojacu yu. Yu goticado bajiro cãdibiticã Ìna. Ito bajiri Ìnare tuorũnũbiticu yu.

- ¹⁰ Ija Israel sita gānare yu oca quenoja, ado bajiro yigu yiguja yu. Yu rotirise İna tuoİaroca yigu yiguja yu. Ito bajiri İna ya usiju yu rotirisere cudi āmorā yirāji İna. Ito yicōri İna uju ŋagū yiguja yu. Ito bajiri İna ŋarā yirāji yu ŋarā.
- ¹¹ Yu ŋarā ŋari ŋarocōti yure ti masirā yirāji İna. Ito bajiri yure masirā riti İna ŋajare İna baba mesare cuni yure İna ti masitoni riasomena yirāji İna. İna jeyaro yure ti masirā yirāji İna. Mutarā cuni, bucurā cuni yure ti masirā yirāji İna. Ito bajiri yure İna ti masitoni riasomena yirāji İna.
- ¹² İnare ti maicōri İna ŋeŋaro yirisere ācaboju yiguja yu. Ito yicōri juaji İna ŋeŋaro yirisere tuoibu yiguja yu İja, yami mani Uju Dios İ oca tutina.
- ¹³ Mame oca Dios manire İ busija, “Bucu ocare jidicācōgū yiguji”, yi tuoİa mani. Bucu warise jedi wato ya. Ito bajiroti manire mame oca İ gotija, “Iti ŋuŋu gaye bucu oca jedi waro ya”, yi tuoİa masia mani.

9

Diore rūcubworā ado bajiro yijijarā bucurā, yire gaye

¹ Cajero Dios Moisés rotiroti cūgū masa İre rūcubworoti gayere İre cūyiju Dios. “Adi sitaju yure rūcubwora na mna minijuaroti wi menire āmoa yu”, yi rotiyiju Dios Moisésre. ² Ito bajiri İ rotiado bajiroti wi juā sōa, sōa cutiri wi menİ İsiyijarā İna. Wi gadareco saya webutirona yobiara wi ŋayiju iti wi. Cajero ejasworaju Diore rūcubwora sōa ŋayiju iti sōa. İti sōaju jeobuswora tutu ŋayiju. Ito yicōri casabo ŋayiju, naju Diore İsiroti jesari casabo. ³ Yobiado gaje duja ŋari sōa, Dios İ ŋasari sōa wame cutiyiju iti sōa. ⁴ Itoju orona İna menira casabo ŋayiju. İti ŋayiju Diore yiari queno suti quenarise İna soe İsisotira casabo. Ito yicōri orona İna menira jedo ŋayiju. Dios İ busigore ŋari jedo ŋayiju iti jedo. İti jedo totiju adocō jaje ŋayiju. İti jedoju oro sotu sāŋayiju. İti sōaju bare manā wame cutirise sāŋayiju. Ito yicōri İti jedoju Aarōn ŋayoru ya turigu ŋasāturagu sāŋayiju. Ito yicōri İti jedoju gūta jāiri Dios İ rotirise ucare ŋayiju. ⁵ İti jedo joe āngel mesa bajirā İna menİ rujeoana jesayijarā. İna ŋayijarā masa İna ŋeŋaro yirise waja soe İsiraju weca caero ŋujeorā. İnare ticōri, “Adi sōa ŋa Dios İ ŋasari sōa”, yi tuoİayijarā paia. Adocāta İti gaye ŋarocōti goti masia ma maji.

⁶ Ito bajiro bajiyiju mani ŋicusatia Diore İna rūcubwore gaye. Co ŋuŋu ŋayabeto İna moasotire ŋajare, Diore rūcubworaju ŋaswori sōa ejasotiyijarā İna. ⁷ Ito bajijorocati Dios İ ŋasari sōareama paia uju co rodo ŋayabeto cojiti sājayiju İ co rodore. Itoju İ sāja waja, waibucurā rī rāca āmi sāja wayiju İ. İti ŋayiju İ ŋeŋaro yirise waja, waja yiroti, İto yicōri masa ŋeŋaro yirise waja, waja yiroti. ⁸ “Mani ŋicusatia cajero Dios İ rotiswore İna rūcubwoswora paia uju sīgūti Dios İ ŋasari sōa sāsasotiyiju. Masama ejaswora sōa riti sāsasotiyijarā İna. Ito bajiri Dios İ ŋaroju eja masibisijarā masa maji”, mani yi masiroca yami Espiritu Santo. ⁹ “Ricati baja adi ŋumari”, mani yi tuoİaroca yami Espiritu Santo. Mani ŋicusatia Diore rūcubwora waibucurāre soe İsiyijarā İna. Ito bajiro yibojarāti İna tuoİarise, “Seti cuti ŋa yu maji”, yi tuoİayijarā İna. ¹⁰ Bucurā rotire gaye ado bajiro bajiyija: “Adi ŋa bare, adi ŋa bare meje. Adi ŋa idiroti, adi ŋa idire meje. Ado bajiro guaja quena. Ado bajiro coeja quena. Ito yicōri ado bajiro ruje tirānuja quena”, yire gaye ŋayiju bucurā İna rotire. Mani ŋicusatia itire cudi āmorā ŋabojarāti, ŋarocōti cudi jeo masibisijarā İna. Mame oca Dios İ wasoaroto roju bucu oca ŋasari ŋayiju maji.

¹¹ Ījama Cristo ejacoami. Īti űami manire yiari Diore buűi ĩsigũ űasagu. Īti űami manire quenarise rĕtaroca yigu. Manire ĩ goda ĩsija bero űmacũju Dios ya wiűu maűa wayiűu ĩ. Itoju Dios ya wi űacĩri manire yiari buűi ĩsisotiguĩji ĩ. űma űna menira wi rĕtoro quenari wi űaroja Dios ya wi. Adi sitaga wi meje űaroja Dios ya wi. ¹² űmacũju Dios ĩ űasari sĩaju űaguĩji Cristo adocĩta. Itoju sĩajacĩri cabra macũ rĩ, ta wecũ macũ rĩna Diore ĩsirocũ meje sĩaru ĩ. ĩ ya rĩnati Diore ĩsirocũ sĩaru ĩ. Manire goda ĩsicĩri mani űeűaro yirise waja, waja yi űora ĩ. Ito bajiri maűana juaji ĩ ya rĩre Diore ĩsibiquĩji ĩ. ĩ rĩca mani űatĩűatoni űarocĩti waja yiűi ĩ. ¹³ Ado bajiro bajiyiűu Dios ĩ rotisĩore: Sĩgũ godaruűe ĩ moaĩaja ito yicĩri rĕore gayere ĩ moaĩaja, ĩ ya ruűu űeri jaigure bajiro bajiyiűu ĩ. Ito bajiri itire coerona ta wecũ rĩ, cabra macũ rĩ cunĩ, ito yicĩri ta wecũ macũ rĩ ĩna soe abore rĩti ĩna ya ruűure paire wĕjabate gu rotiyijarĩ ĩna. Ito bajiro ĩna yiűa joe űeri coero bajiro bajiyiűu iti. ¹⁴ Waibucurĩ rĩ rĕto busaro űasarise űa Cristo ya rĩ. Waibucurĩ rĩama joe gayeti coeroja. Jesũs ya rĩama mani űeűaro yirisere coe jeocĩroja. Cojirea űeűaro yĩlabicũ űari manire goda ĩsiűi ĩ, mani űeűaro yirisere waja yi ĩsirocũ. Ito bajiro yiűi Cristo manire, Espĩritu Santo űatĩűagũre tuocĩri. Jesũs ya rĩna suoriti mani űeűaro yirisere ĩcabojogu yiguĩji Dios. Ito bajiri, “Yũ queno yirise ticĩri yũre masogu yiguĩji Dios”, yi tuoĩabea mani. “Jesũs ya rĩre ticĩri yũ űeűaro yirisere ĩcabojofi Dios”, yi tuoĩa mani. Ito bajiri Dios catitĩűagũre wanurĩ ĩre moa ĩsitĩűarĩ bajiűi mani.

¹⁵ Ito bajiri iti oca tuocĩri, “Jesucristo ĩti űami mame oca manire gotitoni Dios ĩ cĩaru”, ya mani. Cajero Dios ĩ rotisĩore gaye cadi jeo masibisija mani. Ito bajiri Dios ĩ rotisĩore mani cadi jeo masibejare, itire waja yi ĩsirocũ manire yiari goda ĩsiűi Cristo. Ito bajiro Cristo ĩ yiűa ticĩri, Dios ĩ goticĩado bajiroti yigu yiguĩji ĩ. Mani űeűaro yirisere ĩcabojocĩri, ĩ rĩca mani űatĩűatoni manire ĩmigũ yiguĩji Dios. ¹⁶ Ado roboűua baja. Tite. Sĩgũ ĩ godaroto rioűua, “Yũ ya gajeoni rucũ wasoarĩ yirĩji yũ űarĩ”, yi menigũ yiguĩji ĩ. Ito bajiro ĩ yiűa bero, “Riti űa. Adi papera ĩ ucaja bero godacoaűi”, oca quenori masũ ĩ yiroto rioűua, godaru ya gajeonire boca ĩmi masimenaji ĩ űarĩ. ¹⁷ Ito papera ucarũ ĩ catija maji, ĩ űarĩ ĩ ya gajeonire boca ĩmi masimenaji maji. ĩ godaja bero riti, ĩ uca gotiado bajiro boca ĩmirĩ yirĩji ĩna. ¹⁸ Ito bajiroti cajero ĩ rotire gotigũ, Moisĕs űayoruűe waibucurĩ rĩ wĕjabate rotiyiűu Dios. “Iti rĩre ticĩri, ĩja sĩgũ manire goda ĩsigũ yiguĩji”, yi tuoĩarĩ yirĩji masa”, yiűi Dios Moisĕsre. ¹⁹ Ito bajiro ĩ gotija tuocĩri, űarocĩti Dios ĩ rotire gaye masare goti jeoyiűu Moisĕs űayoru. Itire goti tuocĩri cabra macũ rĩ, ta wecũ macũ rĩ idena jabeto wĩoyiűu. Ito yicĩri oveja joa sũarise ĩmicĩri hisopo wame catiricũ ruűure siayiűu. Ito gocore rĩju yosecĩri, Dios ĩ rotira tutire ito yicĩri masare cunĩ rĩna wĕjabate guyiűu Moisĕs űayoru. ²⁰ Ito yicĩri masare ado bajiro yiyiűu ĩ: “Adi rĩre ticĩri, ĩto bajiro yicũja yũ”, Dios ĩ yiado bajiroti yigu yiguĩji, yi tuoĩa mani”, yiyiűu Moisĕs masare. ²¹ ĩna minijuara wiűu cunĩ rĩna wĕjabate guyiűu Moisĕs űayoru. Ito yicĩri itiju minijuara wi űarise űarocĩreti rĩna wĕjabate guyiűu ĩ. ²² Ado bajiro gotia bucũ oca: “űeri catirise jeyaro, rĩna coeja quenaroja. Sĩgũ ĩ rĩ budibeja mani űeűaro yirise coeya maniboadoja”, yi gotia bucũ oca.

Cristo ĩ godarena suoriti mani űeűaro yirise coeyiűu, yire gaye

²³ Ito bajiri mani űicĩsabatia Dios ya wiűu ĩna sĩajaroto rioűua, ĩna ya ruűure ĩna ya gajeonire cunĩ rĩ wĕjabate guyijarĩ ĩna. Rĩ wĕjabatecĩri, “űeri ma manire. Sĩajaruűa manire”, yiyijarĩ ĩna. Ito bajiro ĩna yiűa, űmacũju Dios ĩ űaro bajiro quesoĩayijarĩ ĩna. ĩna yisotiado bajiro waibucurĩ rĕtoro űasagu manire goda

İsîni Cristo. İ ya rîna şoriti Dios ya wişu ejarâ yirâji mani. ²⁴ Mani ñichsabatia İna menira wişu şajabisijü Cristo. “Ado bajiro bajiroja Dios ya wi”, yiariti İna menira wi şayijü iti wi. Cristoama ũmacûşu Dios İ ñaroşu şajani. Ito bajiri adocâta itona ñacôri, manire yiari Diore busi İsiguŵi İ. ²⁵ Judio masa paia ũşu co rodo şayabeto cojiti şajayijü İ co rodore. Itoşu şajacôri, Diore yiari waibucurî rî wêjabateyijü İ. Cristoama cojiti İ ya rî İşiyijü Diore, masa İna ñeñaro yirise waja, waja yi İşirocu. ²⁶ Co rodo şayabeto Cristo godare Dios İ âmoja, biyaro godaboru, adi macârucâro iti ruşearocajuti. Ado bajiroşu baja. Adocâta macârucâro iti jediroto rioşu, manire yiari cojiti goda İsîni Cristo. Mani ñeñaro yirisere goda İsîni İ. Ito bajiri İre mani tuorânşu, manire İ yi İşigore ticôri, mani ñeñaro yirisere âcabojogu yiguŵi Dios. ²⁷ Sigû şayabeto cojiti godarâ yirâji mani. Ito yicôri mani queno yire, mani ñeñarise yire canî cõîagû yiguŵi Dios. ²⁸ Cristo canî masa jeyarore İna ñeñaro yirise waja, waja yi İşirocu cojiti godani. Mucana tûdi İ goaja, masa İna ñeñaro yirisere waja yi İşirocu meje ejaşu yiguŵi. İre bocatirâre masorocu ejaşu yiguŵi İ.

10

¹ Bucu ocana şoriti quenaro İnare Cristo İ yiroti gayere masişuoyijarâ masa. Ñarocôti İ queno yiroti masi jeobisijarâ İna maji. Bucu oca cûdirâ co rodo şayabeto waibucurâ şacôri Diore soe İsisotiyijarâ İna. Ito bajiro İna yibojarocati, “Yu tija, seti ma İnare”, yibisijü Dios. Ito bajiri bucu ocare mani tuo şuyabojaja Dios tu ejamena yirâji mani. ² Diore yiari waibucurâ İna soe İşija bero İna ñeñaro yirisere İ coe jeoja, mucana waibucurâ soe İşibitiboana İna. “Waja yi tîomu yu. Yure seti ma İja”, yiboana. ³ Ito bajiro meje bajiyija. Co rodo şayabeto Diore waibucurâ İna soe İşija, “Ñeñaro yigu űa yu”, yi tuoİa bujayijarâ İna. ⁴ Ta wecu rî, cabra rî, masa İna ñeñaro yirisere coerotî meje ñaroja.

⁵ Ito bajiri adi sitajü wadigu, ado bajiro yiyijü Cristo Diore: Masa İna waibucurâ soe İşire âmobeja mu. Ito bajiri İna ñeñaro yirise yu waja yi İsitoni, İna tu yu ruşu cutiroca ya mu.

⁶ Masa İna ñeñaro yirise waja yirona waibucurâ İna soe İşija queno wanubea mu, ya yu.

⁷ Gaje ado bajiro mare gotia yu: Dios mu âmore bajiro yirocu masa tujü wacu ya yu. “Dios İ rotiro bajiro yigu yiguŵi İ”, mu oca tuti iti gotirototo bajiroti, masa tujü wacu ya yu, yiyijü Cristo Diore.

⁸ Queno tuoşu yu ñarâ mu. Ado bajiro gotiyijü Cristo: “Masa İna ñeñaro yirise waja yirona Diore yiari waibucurâ İna soe İşi âmobjaja, queno wanubeami. Moisés ñayoru İ rotire ñabojarocati, queno wanubeami Dios”, yi gotiyijü Cristo.

⁹ Gaje ado bajiro gotiyijü Cristo: “Dios, mu âmore bajiro yirocu, masa tujü wacu ya yu”, yiyijü Cristo Diore. İ ito yija tuocôri, “Bucurâ waibucurâ soe İşire jidicâcôri, İmasiti manire goda İsîni”, yi tuoİa mani. ¹⁰ Dios İ âmore bajiro yini Jesucristo. Cojiti manire yiari goda İsîni İ, İ ya rîna mani ñeñaro yirisere waja yirocu. Ito bajiro İ yire ñajare, mani ñeñaro yirisere âcabojocôri, “Seti ma mare”, yigu yiguŵi Dios manire.

¹¹ Judio masa paia co ramu şayabeto İna ya moare ñajare, biyaro Diore waibucurâ soe İsisotiamâ İna. Ito bajiro İna yibojarocati masa İna ñeñaro yirisere coebetoga. ¹² Cristoama cojiti mani ñeñaro yirisere waja yi tîorocu manire yiari goda İsîni İ. Mani ñeñaro yirise waja yi ticôri ũmacûşu Dios ya riojocadşu rucuboraju ruşiguŵi İ İja. ¹³ Itoşu ñacôri İ wajanare rêtocûroca Dios İ yitoni bocatigu yiguŵi maji. ¹⁴ Manire yiari cojiti goda İsîni Cristo. Ito

bajiro i yijare manire ticōri, “Seti ma mware”, yigu yiguji Dios. Ito bajiri i rāca catitūnārā yirāji mani. ¹⁵ “Riti bajaia iti oca”, mani yi masitoni, ado bajiro gotiñi Espiritu Santo:

¹⁶ Masa rāca mame oca quenogū yigūja yu. Ado robojua bajiro yiroja:

Yu rotirise ina tuoīaroca yigūja yu. Ito bajiri ina ya usiju yu rotirisere cudi āmorā yirāji ina.

¹⁷ Cristore ina tuorūnūja ticōri, ina ñeñaro yirise, ina seti cutirise juaji tūdi tuoīabicūja yu, yi gotiñi Espiritu Santo Dios oca tutina.

¹⁸ Ito bajiri mani ñeñaro yirisere Dios i ācabojoja bero, juaji mani ñeñaro yirisere waja yi masia ma.

Diore mani tuorūnūja quena, yire gaye

¹⁹⁻²⁰ Ito bajiri yu mairā, ado robojua bajaia mame oca, adi rumari. Mani ñeñaro yirise waja, waja yi tíoñi Cristo, i ya rina. Godaru ñabojaguti mucana caticōri ūmacūju Dios i ñaroju ñaguji manire yiari. Ito bajiri ire mani tuorūnūja ūmacūju Dios i ñasari sōaju gūimenati sājārā yirāji mani. Mani ñicūsabatia Dios i ñasari sōa yobiadore rēta masibisijarā ina. Ito bajiro meje bajaia adocāta.

²¹ Jesucristo sīgūti ñami paia uju ñasagu. Manire yiari Diore busi īsisotigu yiguji. Ito bajiro yisotiguji Cristo, Dios ya wina ñacōri. ²² Ito bajiri gūimenati Diore rūcūbūorona i tu warūja manire. Ito yicōri, “Yare boca āmigū yiguji”, yi tuoīa rūcūbūorūja manire. Mani ñeñaro yirisere coeñi Dios, Jesucristo ya rina. Ado bajiro bajaia iti. Ide quenarisenā mani guaja bero mani ya ruju ueri manojā ija. Ito bajiroti Jesucristo ya rina suoriti mani ñeñaro yirise Dios i coeja bero, ueri mana bajiro ñarāji mani ija. Ito bajiri, “Ñeñaro ya yu. Seti ña yare”, yi tuoīabea mani. ²³ Ire tuorūnūcōri, “Yare masogū yiguji i”, yirā ñari, ire tuorūnū syarūja manire. Gajero bajiro tuoīabitirūja manire. Dios manire i goticādo bajiroti yigu yiguji i. ²⁴ Gājerāre mani queno yitoni, ito yicōri ñare mani ti maitoni, gāmeri ejabūarūja manire. ²⁵ Jesucristore tuorūnūā ñari, ire rūcūbūorona minijuatitūnūja manire. Coriarā minijua jidicāñi ina. Ñare bajiro yibitirūja manireama. Jesucristore mani jidicābititoni, buto busa gāmeri oca sēo rotirūja manire. Ito bajiri adi rumari buto busa oca sēorūja manire, yoari mejeti mani ūju i ejaroti ñajare.

²⁶ Dios ocare masirā ñabojarāti, ñeñaro mani yi uaja ñe waja yi remore manojā. Waja yicāñi Cristo. Ito bajiri ire mani tuorūnūbeja, tūdi waja yibiquji i ija. ²⁷ Ito bajiri Cristore mani tuorūnūbeja ticōri, guijorise riti manire waja senigū yiguji Dios. Ito yicōri jeame ūjaroju i wajanare ruyuriorijūja manire cōagū yiguji Dios. ²⁸ Moisés ñayoru i rotire gayere sīgū i cūdibeja ado bajiro bajijūja. Jūārā, ūdiarā, “Riti cūdibeami i”, ire yi coderā ñaja, jabeto ire ti mairā mejeti ire sīacōyijarā ina. ²⁹ Iti gayere mani tuoīaja, “Sīgū Dios Macure ti tecōri i rūcūbūobeja, buto busa i tōbūjaroca yigu yiguji Dios ire”, yi tuoīa mani. Masa jeyaro yiari Jesucristo ya rī budiijūja. I ya rina suoriti mani ñeñaro yirisere ācabojojuji Dios. Ito ña oca mame Dios i cūre. Ito bajiri, “Masare yiari i goda īsibore ñe waja ma i ya rī”, yigūre buto i tōbūjaroca yigu yiguji Dios. Manire ti maigū ñari queno manire ejabūami Espiritu Santo. Ito bajiri no Espiritu Santore busitugureti buto i tōbūjaroca yigu yiguji Dios. ³⁰ Ado bajiro yūñi Dios: “Yu ña masa ina ñeñaro yirisere waja seniroca. Ito yicōri yūti ña ina tōbūjaroca yiroca”, yūñi Dios. Itire masia mani. Gaje ado bajiro gotia Dios oca: “Dios ñami i ñarāre ina ñeñaro yirise waja, waja

seniroca”, yi gotia Dios oca. ³¹ Ñeñaro yiräre ñiacõri Dios catitiñagũ i waja senija, buto guijorise ñaroja.

³² Ito bajiri, “Îre jidicãgũ yiguja yu”, yi tuoĩabesa mua. Jesucristo oca tuocõri îre mua boca âmicato bajiroti îre riti mua tuorũnu sayaja quena. Îre mua tuorũnuja ticõri, muare tudiñi gãjerã. Mua tõbujaroca ña muare yibojarocati Cristore tuorũnu jidicãbisija mua. ³³ Mua coriarãre masa busi tudiñi. Ito yicõri mua coriarãre masa ña tiro riojo ñeñaro yiñi ña. Mua baba mesare ñeñaro ña yija ticõri, ña rãca tõbujayija mua cuni. ³⁴ Mua baba mesare ña tubiaja ñare tuo maiyija mua. Mua ya gajeonire ña emabojaja cuni buto bojori bujabisija mua. “Umacũja Dios i ñaroju jogabitire boca âmirã yirãji mani. ña manire emarise rëtoro quenarise bujarã yirãji mani”, yi wanure rãca tuoĩayija mua. ³⁵ Ito bajiro ñeñaro tõbujabojarãti Diore tuorũnu jidicãbeja mua. Oca sëoro wanure rãca buto busa Diore tuorũnuña mua. Ito bajiro mua yija, iti waja queno yigu yiguĩji Dios muare. ³⁶ Dios i âmore bajiro mua yi âmoja, usiriobeja mua. Ito bajiro mua yija ticõri, i gotiado bajiroti muare i ñisiroti ñisigũ yiguĩji Dios. ³⁷ Yoari goroama bocati yimenaji mua. Ado bajiro gotiami Dios i oca tutina:

Yoari mejeti yu cũru ejagu yiguĩji. Yoari goroama godabetoja i ejaroti.

³⁸ No i ñeñaro yirisere jidicãcõri Cristore tuorũnugãreti ti wanugũ yiguja yu. Ito bajiri i catitiñaroca yigu yiguja yu. Yure jidicãrãreama ña rãca wanubicu yiguja yu, yiñi Dios i ocana.

³⁹ Diore jidicãrã meje ña mani. Ito yicõri i ruyuriorona meje ña mani. Diore tuorũnurã ña mani. Ito bajiri i masoana ñari i rãca catitiñarã yirãji mani.

11

Diore mani tuorũnuja catitiñarã yirãji mani, yire gaye

¹ Diore mani tuorũnuja ado bajiro tuoĩarã yirãji mani. “Dios i yiro bajiroti yure masogũ yiguĩji i. Ija yure i ñisiroti itire tibitibojaguti boca âmigũ yiguja yu”, ya mani Diore mani tuorũnuja. ² Jane mejeju îre ña tuorũnuja ticõri, mani ñicusbatiare wanuyiju Dios.

³ “Î ya ocanati adi macãrucãrore rujeoñi Dios”, ya mani, îre mani tuorũnuja. “Rocati mani tigorena meje adi macãrucãrore rujeoñi Dios. Î ya ocanati adi macãrucãrore rujeoñi Dios”, ya mani, îre mani tuorũnuja.

⁴ Mani ñicusbattia Diore ña tuorũnugore gaye muare gotigu ya yu. Abel ñayoru Diore tuorũnucõri i rĩjoru Caín, Diore i ñisiroti rëtoro quenarise ñisiyiju Abel ñayoru. Ito bajiri, “Yu rotiro bajiroti yami”, yicõri i ñisiro bajiroti boca âmiyiju Dios. Jane mejeju Abel ñayoru i godabojarocati Diore i tuorũnure mani tuoĩaja, buto busa Dios gayere tuo masirã yirãji mani.

⁵ Enoc ñayoru Diore i tuorũnujare îre wanuyiju Dios. Îre ti wanucõri, catigureti îre âmicoayiju Dios. Ito bajiri îre âmabojarãti bujabisijarã masa, Dios îre âmire ñajare. Dios oca tuti iti gotija, “Enoc ñayoru i âmi ecoroto riojuã, îre queno wanuyiju Dios”, yi gotia Dios oca tuti. ⁶ Diore mani tuorũnubeja, manire wanubiguĩji i. Dios rãca mani baba cuti âmoja, ado bajiro tuoĩaraja manire: “Riti baja, ñasacõguĩji Dios. No Diore masi âmogũ i âmaja, îre boca âmigũ yiguĩji Dios”, yiraja manire, Dios rãca mani baba cuti âmoja.

⁷ Noé ñayoru cuni Diore tuorũnuyiju. “Mu tiãbiti rëtoro yiroja mare”, Dios i yija tuocõri, Dios i yiro bajiroti cudiyiju Noé ñayoru. Ito bajiri cuma bucua jajoca meniyiju Noé ñayoru, i ñarã rãca rujabe yiroca. Diore tuorũnucõri adi macãrucãro gãna Diore tuorũnubitianare bajiro meje yiyiju i. Ito bajiro Noé

ĩ yija ticōri, “Manire waja senigũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩayijarã masa. “Yũre ĩ tuorũnũjare seti ma Noére”, yi wacu ĩre masoyiju Dios.

⁸ Abraham ñayoru cuni Diore tuorũnũyiju. Dios ĩ busija tuocōri, ĩ yiro bajiro cadiyiju Abraham ñayoru. “Gaje sita mũre ĩsigũ yiguja yũ”, Dios ĩ yija tuocōri, ĩ ya sitare wagoyiju Abraham. “Ituɔu ejagu yiguja yũ”, yi masibicuti wayiju Abraham cajero wasuogũ. ⁹ Diore tuorũnũcōri, Dios ĩre ĩsiroti sita ñagũ wayiju Abraham, gãjerã ya sita ñabojarocati. Wijãĩ menicōri, ito yicōri waĩbacũ wirorina wi menicōri ñayiju ĩ. “Yoari mejeti ñagũ yiguja yũ”, yirocũ itina meniyyiju ĩ. Ito bajiro yiyiju ĩ macũ Isaac cuni, ito yicōri ĩ janami Jacob cuni. “Adi sita manire ĩsigũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩa masirã ñayijarã ĩna cuni. ¹⁰ Diore tuorũnũcōri, Dios ĩ ñasari cutore tuoĩayiju Abraham ñayoru. Iti cuto Dios ĩ menicãra cuto ñaroja. Ito bajiri iti cuto gajanoabeto yiroja.

¹¹ Abraham manoyo Sara ñayoro Diore tuorũnũgũ ñayijo. Bũco rĩa mani waro ñabojarocati iso macũ cutiroca yiyiju Dios isore. Ito bajiri, “Dios ĩ yiro bajiro yigu yiguĩji”, yi waco macũ cutiyijo iso. ¹² Ito bajiroti Abraham ñayoru cuni ĩ godaroto riojuati macũ cutiyiju ĩ. ĩ ñayiju jãjarã janerãbatia cutirocũ. Jãjarã ñocōa, jaje ja sitacō janerãbatia cutirocũ ñayiju ĩ, cōĩado mana.

¹³ ĩna mũare yũ gotirã ĩna godaroto riojua, “Adi sita mũare ĩsigũ yiguja yũ”, Dios ĩ yira sitare boca ãmibisijarã ĩna maji. “Ito bajiro yigu yiguĩji Dios manire”, yi jidicãbisijarã ĩna. “Adi macãrucũro ñatĩñarona meje ña mani. Adoju ña ucurãre bajiro bajirã ña mani. Ũmacũju ñaroja mani ñatĩñaroti cuto”, yi tuoĩayijarã ĩna. ¹⁴ Iti gayere mani tuoja, “Ũmacũju Dios tũju ĩna catitĩñaroti cutuɔu tuoĩa ñayijarã ĩna”, yi tuoĩa mani. ¹⁵ ĩna ya sita ĩna wagoraju ĩna tuoĩaja, iti sitaju mũcana tũdi waboana ĩna. ¹⁶ ĩna wagora sita rẽtoro quenarise sita ũmacũju Dios ĩ ñaroju tuoĩa ñayijarã ĩna. ĩna ñaroti cuto meni yucãñi Dios. Ito bajiri ĩnare cuto queno ĩsicōri, bojobicuti, “Yũ ñarã ñama ĩna. ĩna Ũju ña yũ”, yi wanugũ yiguĩji Dios.

¹⁷ “Yũre ĩ tuorũnũja ticũja yũ”, Dios ĩ yiro bajiroti cadiyiju Abraham ñayoru. Ito bajiri Diore tuorũnũcōri, ĩ macũ Isaacre Diore soe ĩsirocũ ãmi wayiju. ĩ macũ sīgũ ñagũre sīgũti yiboyayiju Abraham. ¹⁸ “Isaacna suoriti jãjarã janerãbatia cutigũ yiguja mũ”, Dios ĩ yicãre ñabojarocati, ĩre sĩaboyiju Abraham, Diore tuorũnũcōri. ¹⁹ “Godarãre mũcana tũdi ĩna cutiroca yi masiguĩji Dios”, yi tuoĩayiju Abraham ñayoru. ĩ macũre ĩ sĩabore ñabojarocati, mũcana ĩ macũre jũdacōayiju Dios. Ito bajiri, “Mũ macũre sĩabesa”, yicōri ĩ macũre jũdacōagũ robo bajiro yiñi Dios Abrahamre. “Yũre queno tuorũnũami ĩ”, yi tuoĩacōri Abrahamre ti wanuyiju Dios.

²⁰ Isaac ñayoru cuni Diore tuorũnũgũ ñayiju. Diore tuorũnũcōri, “Ado bajiro queno yigu yiguĩji Dios mũare”, yiyiju Isaac, ĩ rĩare Jacob, Esaũre cuni. ²¹ Jacob ñayoru cuni Diore tuorũnũyiju. ĩ godaroto riojua, “Ado bajiro queno yigu yiguĩji Dios mũare”, yiyiju ĩ, ĩ janerãbatia Josẽ rĩare. Bũcũgũ ñari ĩ ya turiguna tue wacuti Diore rãcũbuoyiju maji. ²² Josẽ ñayoru cuni Diore tuorũnũgũ ñayiju. ĩ godaroto riojua, Israel sita gãnare ado bajiro gotiyiju Josẽ: “Ija adi sita Egipto sitare wagorã yirãji mũa. Ito mũa waja, yũ ya gõarire ãmi warã yirãji mũa”, yiyiju ĩ.

²³ Moisẽs ñayoru jacũsabatia Diore tuorũnũcōri, ĩ rujeaja bero udiarã ũmacañi ĩre yeyoyijarã. “Quenagũ ñami mani macũacã”, yiyijarã ĩna. Ito bajiri iti sita gagũ uju ĩ sĩa rotibojarocati, ĩre gũibiticōri cãdibisijarã ĩna. Diojuare tuorũnũyijarã ĩna. ²⁴ Moisẽs ñayoru cuni Diore tuorũnũgũ ñayiju. Egipto gagũ

uɲu maco iso masoru ñabojaguti bucu wacu, “Iso macu ñami”, masa ña yire amobisiju i. ²⁵ “Egipto gāna rāca ñeñaro yu yija, wanuññabicuja yu. Ito bajiri Dios ñarā rāca baba cutigu yiguja yu, Egipto gāna ñeñaro yure ña yibojarocati”, yiyiju Moisés ñayoru, Diore tuorūnucōri. ²⁶ “Egipto sitaju gajeoni jeyaro yu rucoja, ñasarise meje ña. Dios cōarocu i tōbujaroto bajiro yu tōbujaja, iti ña ñasarise, yi tuoɲayiju Moisés ñayoru. “Yu tōbujabojarocati, ija queno yigu yiguɲi Dios yare”, yi tuoɲacōri Diore tuorūnuyiju i. ²⁷ Diore tuorūnugū ñari Egipto gagu ujure güibiticōri, gaje sita wacu i ñarāre ji wayiju Moisés ñayoru. Diore tibitibojaguti, “Yu rāca ñaguɲi i”, yi tuoɲacōri Diore cudiyiju Moisés.

²⁸ Diore tuorūnucōri i ñarā Israel sita gānare pascua basa meni rotiyiju Moisés. Ado bajiro masare gotiyiju i: “Sīgū ángel cōagū yiguɲi Dios, co wi ruɲabeto macu ñasugore i siatoni. Dios i rotiro bajiro soje weca mani ri tuja, ángel rētagū yiguɲi”, yi rotiyiju Moisés Israel sita gānare. Ito bajiro Moisés i rotire ñajare Israel sita gānare sīgū macure siabisiju ángel. ²⁹ Diore tuorūnucōri Israel sita gāna Ide Sūarise wame cutirisa ña jēatoni ide jua daja bata rüguyiju. Ito bajiri sita butirise cudado bajiroti cūda jēacoayijarā ña ija. Egipto gāna ñare suɲarā ñare bajiroti jēa amorā, yibojayijarā ña. No bajiro jēa masibiticōri ruja godacoayijarā ña.

³⁰ Diore tuorūnucōri Israel sita gāna jua āmojeno rumuri gāni biayijarā Jericō wame cutiri cutore. Jua āmojeno rumuri ña rāja gāni biaja bero, iti cutore ña camotara cūni juja quedyiyiju. ³¹ Rahab wedi maso ñagoro Diore tuorūnugō ñayijo iso cūni. Israel gāna jūarā gānitirā ejarāre queno boca āmiyijo iso. Ito bajiri Israel sita gāna iso ya cuto gāna Diore cudimenare ña siɲaja, isore siaruyijarā ña.

³² Jaje muare goti amoboja yu. Gedeón, Barac, Sansón, Jefté, David, Samuel ito yicōri Diore goti isiri masa ña jeyaro gayere goti jeo masibea yu adocāta. ³³ Diore tuorūnucōri coriarā gaje sita gānare rētocuyijarā ña. Gājerā queno masare roti masiyijarā. Dios i gotiado bajiroti i isire boca āmiyijarā ña. Gājerā yaia riserire biayijarā. ³⁴ Gājerā jeame buto ujuroju cōa tiabojaja uabisijarā ña. Gājerā ña wajana sarera jāina sīa āmoja, rudi masiyijarā. Gājerā ña bogaja mucana tūdi ña sēoroca yiyiju Dios ñare. Ito bajiri ña wajanare surarare rētocū masiyijarā ña. ³⁵ Coriarā romia cūni Diore tuorūnucōri ñayijarā. Ito bajiri Diore tuorūnucōri ña ñarā godabojanare tūdi ña catija tiyijarā ña.

Gājerā Diore tuorūnucōri ado bajiro bajiñi. Coriarā ñeñaro tōbujacōri go-dayijarā ña. “Diore mani jidicāja manire bucōarā yirāji ña. Ito yicōri manire siāmenaji”, yi tuoɲabojarāti Diore tuorūnucōri jidicābisijarā ña. “Mucana tūdi caticōri Dios taju buto busa queno ñarā yirāji mani”, yi tuoɲayijarā ña. ³⁶ Gājerāma ñare aja tudicōri baje ecoyijarā. Gājerā ña ya āmori come misina siacōri tubia ecoyijarā. ³⁷ Gājerā gūtana rea sīa ecoyijarā. Gājerāma ña ya ruja gudareco yijeta ecoyijarā. Gājerā ñeñaro yi ecoyijarā. Gājerā sarera jāina sīa ecoyijarā. Gājerā queno cuto bujamenati wa ucuyijarā. Waibacu wirona riti wasoyoyijarā ña. Bojoro bujarā ñayijarā ña. Gājerā usirio code ecoyijarā. ñare queno yibisijarā gājerā. ³⁸ ña ñaro queno buja masimenati yucu manojū, ito yicōri gūta yucuri watoju gāni sājayijarā ña. Gūta gojeriju, sita gojeriju cūni caniyijarā ña. Diore tuorūnucōri rētoro queno yirā ñayijarā ña. Ito bajiri adi macārucōro rētoro quenari cuto ña ñatñarotiju meniɲiju Dios ñare yiari. ³⁹ ñe ña tuorūnucōri ticōri, ñare ti wanuyiju Dios. Adi sita ña ñaroca, “Ado bajiro muare isigū yiguja yu”, Dios i yirere boca āmibisijarā ña maji. ⁴⁰ Buto busa

quenarise İsirocu İna yure ãmoyiju Dios. Dios quenarise İ quenocãre mani rãca boca ãmirã yirãji İna cuni.

12

Jesure riti mani tũorũnũja quena, yire gaye

¹ Itire mani tũoja, “Mani riojua gãna jãjarã Diore tũorũnrã ñãñi”, ya mani. Josari ñabobarocati Dios İ ãmoro bajiro yiyijarã İna. İnare tũoĩarã, Dios İ ãmoro bajiro yirũja manire cuni. Diore mani tũorũnu ãmoroca gaje mani usirioro iti camotaja itire jidicãrũja manire. Mani ñeñaro yiroca tũoĩa wisarisere cuni jidicãrũja manire. Josare ñabobarocati usiriomenati Dios ãmoro bajiro yirũja manire. Ado robojua baja. Sīgũ ũmaquedirı masũ gãjerãre İ rětocũ ãmoja, rãcurisere cũcögũ yigũji İ. Ito bajiroti yirũja manire cuni. Diore mani tũorũnrõca gaje usirioro ñeñaro manire iti camotaja, itire jidicãrũja manire.

² Jesure buto tũoĩarũja manire. Manire goda İsicõri, İti ñami mani tũorũnrõca yigu. İ godare gaye bojobiticõri, yucutẽojũ tũbũjayiju Jesús. “Yũ tũbũjaja bero buto busa wanũgũ yigũja yũ”, yicõri ñeñaro yirã İna godado bajiro godagu bojobisiju İ. Mũcana tũdi caticõri Dios ya riojocadũja rãcũbũorajũ rujiyiju İ. Adocãta cuni itoti rujitĩñaguji İ.

³ Mani bogaja mani oca sũbeja, manire Jesús İ goda İsire gayere tũoĩarũja manire. Ñeñaro yirã Jesure İna ti tudibobarocati İ tũbũjaroca İna yibobarocati ñemecutiyiju İ. Ito bajiri İre mani tũoĩaja, ñemecuti masirã yirãji mani cuni.

⁴ Cristo İ tũbũjado bajiro goroama tũbũjabea mani. “Mũa ñeñaro yirisere jidicãña”, masare mani yibobarocati manire siabiticã İna. ⁵ Ćĩ rĩa bajiro ñarãre, mũare İ goti quenore ãcabojati mũa? Ado bajiro gotiñi Dios İ oca tutina:

Yũ macũ, mũ masitoni yũ mũre gotirisere ti tebesa. Yũ mũre goti quenõjare oca sũo jidicãbeja mũ.

⁶ Yũ mairãre İnare oca quenocũja yũ. Ito yicõri yũ rĩa ñarãre İna tũbũjaroca yigũja yũ, İna masitoni, yi gotiñi Dios İ oca tutina.

⁷ Ito bajiri mũa tũbũjaja ñemecutiba. İ rĩa mani ñajare ito bajiro yigu yigũji İ. Sīgũ ruyabeto jacũsabatia İna rĩare goti quenorãji İna masitoni. ⁸ Dios cuni İ İnarã ñarocõreti goti quenoguji, İna queno yitoni. Mũare Dios İ goti quenobeja İ rĩa meje ñarãji mũa. İ rĩa meje mũa ñaja, gãji rĩa ñarãji mũa. ⁹ Mani rĩaca ñaroca mani jacũsabatia manire goti quenofi. Ito bajiro İna yijare İnare rãcũbũoyija mani. Ito bajiri mani Jacũ ũmacũju gagũre buto busa rãcũbũorajũ manire. Ito bajiro mani yija catiũñarã yirãji mani. ¹⁰ Yoari mejeti İna ãmorocõ manire riasofi mani jacũsabatia. Dioama manire queno yirocũ sũoro riasogu yigũji. İre bajiro mani queno yi ñatoni, ito bajiro yami İ. ¹¹ Mani tũbũjaroca Dios İ yija, queno wanũmenaji mani. Manire juniro yiroja iti. Mani tũbũjarisena suoriti mani riasotija, queno yirãji mani. Ito yicõri oca mano queno ñarã yirãji mani.

Dios ocare mani tũorũnũbeja guijorise ña, yire gaye

¹² Ito bajiri tũbũjabobarãti oca sũoma mũa. Diore tũorũnu jidicãbeja mũa.

¹³ Dios İ ãmoro bajiro yirona queno tũoĩama mũa. Mũa baba mesare Diore masisũorãre queno ejabũaya. İnare mũa ejabũaja buto busa Diore tũorũnu oca sũorã yirãji İna. Ito yicõri Dios İ ãmoro bajiro yirã yirãji İna.

¹⁴ Gãjerã rãca queno oca mano corocõ ñama mũa. Mani ũjũ queno İ yiado bajiroti queno yi ñama mũa cuni. Mani ũjũ Dios İ queno yi ñado bajiro yirã riti İ tũ ejarã yirãji mani. ¹⁵ Mũare Dios İ İsirotire boca ãmirona sīgũ ruyabeto gãmeri mũa ejabũaja quena. Sīgũ mũa rãca gagũ ñeñaro İ yija, gãjerãre ñeñogũ yigũji İocũ. Ote quenarise wato widirise iti judija, biaro yiroja iti. Ito yicõri sũaro

yiroja. Ito bajiro bajigu ñami ñocū, gājerāre ñeñogū. ¹⁶ Mña manajo cutiroto riojua cuni romiare ajebeja. Ito yicōri Dios jeyaro ī yire gayere ti tebesa. Esaū ñayoru ñañi itire ti tudirū. Esaū ba āmogū ado bajiro yiyiju ī ocabajire: “Yure mñ ecaja, mñ ñagū yigūja, ‘Yñ macū ñasuoḡu yñ maigū’, cūni ī yira”, yiyiju Esaū ī ocabajire. ¹⁷ Ito bajiri ī jacū ī godaroto riojua, “Ado bajiro queno yigu yiguji Dios mure”, jacū ī yire gaye tuo āmobarocati gotibisiju jacū Esaūre. Ī ocabajiare ito bajiro queno gotiyiju īna jacū. “Queno yibiticū yñ”, yī tuoīa otiyiju Esaū ñayoru. Ito bajibobarocati jacū ī gotigoja bero ñajare, no robojua ī gotigore wasoa masibisiju Esaū ñayoru.

¹⁸ Diore mña rūcūbūoja, Israel sita gāna ñayoanare bajiro meje ya mña adocāta. Gūtagū Moisésre Dios ī rotire ī īsiragu judoju ejayijarā īna, Diore rūcūbūorona. Itoju ejacōri guijorise tiyijarā īna. Iti gūtagū būto ājayiju. Ide bueri būto iti ñajare, būto rāitñayiju. Ito yicōri mino būto wēayiju. ¹⁹ Ito yicōri trompeta iti ruyuja tayoijarā īna. Ito yicōri Dios īnare ī busirise ruyuyiju. Guijorise oca iti ruyuja tuoōri, ī busi jidicāre āmoyijarā īna. ²⁰ Gūirā ñemecuti masibisijarā īna. Ado bajiro ī rotirise ruyuyiju: “Sīgū masu, waibūcū cūni gūtagūre ī cūoja, gūtagārīna rea śīacōruja īocāre”, yire oca ruyuyiju. ²¹ Būto guijorise iti ñajare, Moisés cūni ado bajiro yiyiju: “Iti guijojare nñuoa yñ”, yiyiju Moisés.

²² Gajero bajirojua bajia adocāta Diore mña rūcūbūoja. Mani ñicūsabatia ñayoanare bajiro guijoro tōbūjabea mña adi rūmuri gānama. Dios catitñagū taju ejacōri busirā bajiro Diore busia mña adi rūmuri. Ī cūtoju ūmacūju Jerusalén wame cutiri cuto ña. Itoju Sión wame cutirice gūtagū ñaraja. Itoju ejacōri busirā bajiro busia mña, Diore mña busija. Diore rūcūbūorona jājarā ī ñarā minijua ñarāji. ²³ Ito yicōri ī ñarā īre rūcūbūorona minijua ñarāji itoju. Itoju ī ñarā wame wōñi Dios. Itoju īna rāca minijua ñarāre bajiro Diore busia mña adocāta. Masa jeyarore bese masigūre busirā ña mña adocāta. Itoju ñarāji queno yigoana. Ito bajiri, “Mña ñama seti mana”, yiguji Dios īnare. Īna rāca ñacōri Diore busirā bajiro busia mña. ²⁴ Mña ña Jesure masirā. Ī ñami mame oca quenora. Mña ña, “Yñ ñeñaro yirisere mñ ya rīna yare coeya”, yīana. Abel ñayoru ya rīre mani tuoīaja, “Ī rījoru īre śīayiju”, yī tuoīa mani. Jesús ya rīre mani tuoīaja, “Ī ya rīna suoriti mani ñeñaro yirisere ācabojoñi Dios”, yī tuoīa mani.

²⁵ Ito bajiri Dios manire ī busija, queno tuoṛūnūruja manire. Ito yicōri ī gotiro bajiro cūdija quena manire. Moisés ñayoru adi sita gagū Dios ī rotirise masare ī goti āmobaraja, īre cūdbisijarā īna. Ito bajiri īna tōbūjaroca yiyiju Dios īnare. Jesuama ūmacūju wadicōri manire oca quenarise āmi wadiñi. Īre mani tuoṛūnūbeja, Moisés ñayoru tuoṛūnūbitiana rētoro tōbūjarā yirāji mani. ²⁶ Jane mejeju mani ñicūsabatiare ī busija sita ueroca yiyiju Dios. Mucana ado bajiro gotiami Dios ī oca tutina: “Mucana tūdi iti ueroca yñ yija, sita riti ueroca yibicūja yñ. Ūmacūju cūni ueroca yigu yigūja yñ”, yī gotiami Dios ī oca tutina. ²⁷ “Ito bajiro, bajiro yiroja”, Dios ī yija, “Īja bajiroti gayere busiami Dios”, yī tuoīa mani. Adi macārūcūro gaye jeyaro ī rujeore ruyuriogu yiguji ī. Ito bajibobarocati mani ya uśi, mani tuoīarise, ito yicōri mani catitñarotijare ruyuriobicū yiguji Dios. ²⁸⁻²⁹ Dios ī rotiroju mani catitñarotiju jediroto meje ñaraja. Itire masicōri, “Queno ya Dios mñ”, yirūja manire. Ito yicōri īre tuo gūirā īre rūcūbūorūja manire. Yiro bajiro cūdirūja manire ī wanūtoni. Jeame iti āju ruyurioro bajiro guijoro ruyuriogu yiguji Dios, īre cūdimenare. Ito bajiri ī āmoro bajiro cūdicōri īre rūcūbūorūja manire.

13

Gãjerãre mani maija ticõri, manire wanugũ yiguĩji Dios, yire gaye

¹ Jesure tuorũnurã ñari, sīgũ rĩare bajiro mua gãmeri ti mairisere jidicãbeja mua. ² Mua tu gãjerã Jesure masirã ña ejaja, wanũre rãca ñare boca ãmiña. “Ángel mesa ñarãji ña”, yi tuoĩabitibojarãti ñare boca ãmiñi gãjerã. Mua masibiti rumu mua tu cunĩ ángel mesa ejarã yirãji gajea. Ito bajiri mua tu ejarãre wanũre rãca boca ãmija quena.

³ Gãjerã Jesure masirã tubiara wiju ñarãre ãcabojabesa. Ña rãca tubiara wiju ñarã bajiro, ñare tuo maiña mua. Gãjerã ñeñaro tũbujarãre mua tuoĩaja, ña rãca ñeñaro tũbujarã bajiro, ñare tuo maiña mua. Muare cunĩ ruju ña. Ito bajiri ñeñaro tũbujarãona ña mua cunĩ.

⁴ Manojõ cutirã gãmeri rãcubuoja. Manojõ cutirã gãjerã rãca ajebesa. Manojõ mana gãjerãre ña ajeja, ito yicõri manojõ cutirã cunĩ ña ajeja, ña tũbujaroca yigu yiguĩji Dios ñare.

⁵ Niyerure bũto tuo maibesa mua. Mua rucorocõacãti wanũña mua. Dios ĩ gotigore tuoĩaña mua. Ado bajiro gotiñi ĩ: “Muare jidicãbicuja yu. Ito yicõri muare wagobicuja yu”, yi gotiñi Dios ĩ oca tutina. ⁶ Itire tuocõri, wanũre rãca ado bajiro ya mani:

Dios yu Uju, ĩti ñami yure ejabuagũ. Ito bajiri gãjerã ñeñaro yure ña yi ãmobjaja cunĩ, ñe guijobea yure, ya mani, Diore tuorũnucõri.

⁷ Cajero Dios oca muare riasoanare ãcabojabesa. Diore tuorũnurã ñari, ña queno yigore gaye tuoĩaña mua. Diore queno ña tuorũnũro bajiroti mua cunĩ queno Diore tuorũnũña.

⁸ Jesucristo ñami tuoĩa wasoabicũ. Cojire bajiro queno yitĩñagũ ñami ĩ. Iti rumu ĩ ñado bajiroti adi rumu cunĩ, ĩja cunĩ ito bajiro riti ñatĩñagũ yiguĩji ĩ. ⁹ Gãjerã muare ricati ña riasoja, ito yicõri ruore oca ña riasoja, queno ñare tuorũnubeja mua. Ñare mua tuorũnũja, Jesús ocare jidicãrã yirãji mua. Ado bajiro gotibojama coriarã: “Rẽore gayere mua babeja, mua ya usina queno tuoĩarã yirãji mua”, yibojama coriarã. Iti ocare tuorũnũbojarãre queno ejabisija ña tuoĩabojarise. Ito bajiri iti gaye ña riasobojaja, tuorũnubeja mua. Dios ĩ queno yire gaye mani tuoĩaja, mani ya usina queno usi cutirã yirãji mani. Manire ti maicõri mani ya usijũ mani oca sũoroca yami Dios.

¹⁰ Manire masorocũ manire yiari goda ĩsiñi Cristo. No bucũ oca cudi ãmogũ, “Wai bucũ ri Diore yu soe ĩsija, yure masogũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩabojagure masobiquĩji Dios. Ito bajiro tuoĩañi paia bucũrã iti rumu gãna. ¹¹ Bucũ oca cudirocũ, ado bajiro yiyijũ paia uju. Masa ña ñeñaro yirise waja yigu Dios ĩ ñasari sũaju sãjacõri wai bucũ rĩ wẽjabateyijũ ĩ. Wai bucũ rujureama cuto sũjua soeyijarã ña. ¹² Ito bajiroti Jerusalén wame cutiri cuto sũjua Cristore slayijarã ña. Mani ñeñaro yiriserẽ waja yigu, ĩ ya rĩna waja yi ĩsiyijũ ĩ. ¹³ Adi macũrcũro gãna ña tuoĩarise bajiro tuoĩamenati mani Jesure suyarãma ricati bajiro tuoĩarã yirãji mani. Jesucristore ña aja tudiado bajiroti manire ña aja tudibojarocati Jesucristore rãcubuoana mani. ¹⁴ Adi sita mani ñaja queno cuto mana bajiro bajirã ña mani. Cuto manare bajiro ña ucurã ya mani. Adi tuti gaye cutori ñabojarise jediro yiroja. Ija Jesús ĩ ñarõju catitĩñarã yirãji mani. ¹⁵ Mani ñeñaro yirise waja Jesucristo ĩ waja yire ñajare, wanũre rãca Diore rãcubuoĩtĩñarũja manire. Dios ĩ wanũtoni wai bucũrã soe ĩsimena yirãji mani. Manire wanũjaro yirona, mani ya risena ĩre rãcubuoĩrã yirãji mani. “Mu sīgũti ña rẽtoro quenagũ. Mu sīgũti ña gua Uju”, Diore yi rãcubuoĩrã yirãji

mani. ¹⁶ Gãjerãre queno yire gayere jidicãbeja mũa. Ito yicõri mũa rucorise gãjerãre batoba. Ito bajiro mani yija ticõri, itire wanugũ yiguĩji Dios.

¹⁷ Mũare Jesucristo oca riasoanare rucubũoba. Ito yicõri ãna rotiro bajiroti cudiba mũa. Cristore mũa tuorũnutĩĩnatonĩ mũare tirũnũronare ãnare cũĩĩ Dios. “¿No bajiro tirũnũri mũa, yũ ñarãre?” yĩ senĩlagũ yiguĩji Dios ãnare. ãna yiro bajiroti cudiba mũa. Ito bajiro mũa yija ti wanucõri, bojori bujamenati mũare tirũnũrã yirãji ãna. ãnare mũa cudibeja, Dios tiro riojo bojori bujarã yirãji mũa.

¹⁸ Ñeñaro yũ yibejare, yũ tuõĩarise quena ña yũre. Ito bajiri ñeñaro yĩ ãmobeia yũ. Quenarise yũ yitoni, yũre yiari Diore seni ãsiña mũa. ¹⁹ Yũre yiari bũto Diore mũa busire ãmoa yũ. Yoari mejeti mũcana mũa tu yũ tũdi ejaroca Dios ã yitoni, ãre busiya mũa.

Mũare queno yijaro Dios, yisũsare gaye

²⁰ Sīgũ ovejare tirũnũgũre bajiro, manire queno tirũnũami mani Ƴjũ Jesucristo. Manire yiari oca quenocãñi Jesucristo, Dios rãca. Ĩ ya rĩna mani ñeñaro yirise waja, waja yĩ ãsiñi Jesús. Ĩ godabobarocati mũcana tũdi ĩ catiroca yĩñi Dios ãre. ²¹ Dios mani oca mano queno ñaroca yigũre, mũare yiari ãre busia yũ. Quenarise riti mũa yitoni, ãre senia yũ. Ito yicõri ĩ ãmoro bajiro mũa yitoni, ãre senia yũ. “Jesucristona sũoriti mũa jeyaro queno ya yũre”, Dios ĩ yĩ wanũtoni, ãre senia yũ. “Ĩti ñami rẽtoro ñasagũ”, yĩ wanucõri, Jesucristore rucubũotĩĩnarũja manire.

²² Jabetoti mũare papera uca yũ. Ito bajiri yũ mũare goti quenorise Ƴsi̯riomenati tiba yũ ñarã mũa. ²³ “Mani yagũ Timoteo tubiara wi meje ñami ĩja”, yire oca tuocõri gotia yũ. Yoari mejeti ĩ ejaja, ãre ãmi wacu yigũja yũ, mũa tu wacu.

²⁴ Mũare riasori masa, “Quenajaro”, ito yicõri Jesucristore tuorũnũrã cũni. Ado Italia gãna, “Quenajaro”, yama mũare.

²⁵ Mũa jeyarore queno yijaro Dios. Itocõ ña.

La carta de Santiago

Wa bateanare Santiago papera i cõare gaye

¹ Nati yu ñarã mua. Yu ña Santiago adi papera muare cõagũ. Diore moa isiri masu ña yu. Ito bajiroti mani Hju Jesucristore cuni moa isia yu. Adi macãrucũroju ña bate jedicoaju mani. Co masa ñabojanati, jãjarã masa bujucõri juu gubojeno masa buturi ña mani ija.

Diore mani senija i masirise manire jidicãgũ yiguĩji, yire gaye

² Tuoya yu ñarã mua. Buto quenabeto mani tũbujaja cuni wanu quenarua manire. ³ Quenabiti manire ejabojarocati Diore mani tuorũnũjama queno ña masicõri usirio yimenaji mani. ⁴ Quenabeto mua tũbujaja cuni buto usiriobeja. Mani usiriobeja buto busa Diore masi warã yirãji mani. Ito bajiro ire masicõri, “Dise ruyabea manire”, yi tuoĩacõri queno wanu quenarã yirãji mani ija.

⁵ Mua masibiti iti ruyaja Diore seniña. Ito mua yija tuocõri, isigũ yiguĩji i. Rẽobicuti masa jeyarore isigũ yiguĩji Dios. ⁶ Ito bajibojarocati Diore mua senija, “Guareama isibiquĩji”, yi tuoĩabesa mua. “Isibiquĩji”, mua yi tuoĩa wũoja jeyaro tuoĩarise wisaroja muare. Ide jacũrisere bajiro bajiroja mua tuoĩarise. ⁷⁻⁸ Sigũ ito bajiro tuoĩa wũogu, coji gaye riojo tuoĩagũ meje ñami iocũ. Jeyaro i tuoĩarise rocati wisaroja iocũre. Ito bajiri, “Dios yure isigũ yiguĩji”, i yilobaja, ñe boca amibiquĩji iocũ.

⁹ Gajeoni mana ñabojarãti Jesure mani tuorũnũja queno usi wanu quena ñarua manire. Dios i tija ñasarã bajiro ñarãji mani. ¹⁰ Gajeoni jaigu cuni Jesure i tuorũnũja i ya usi wanu quenaroja ire cuni. Diore masicõri, “Ñasarise meje ña gajeoni”, yi tuoĩagũji ija. Gajeoni jairã go siniari go bajiro bajirã yirãji. Gajeoni jairã ñatĩñamenaji ina. ¹¹ Umacãni joeja wadiroca i buto asiroca ta cuni siniacoacu. Go cuni sinia quedicoacu. Ito bajicõri quenarise iti ruyuja bero ruyubiticu ija. Ito bajiroti bajiguĩji gajeoni jaigu ñabojaru cuni. Iti gajeoni niyeru wasoa amibojagu riti godacoagu yiguĩji iocũ.

Ñeñarise riti mani yi uyaja jeame ajũroju warã yirãji mani, yire gaye

¹² Quenabeto tũbujabojarãti, Diore mani tuorũnũtĩñaja queno wanu quenarã yirãji mani. Quenabeto tũbujagoana ñabojarãti catitĩñare gaye boca amirã yirãji mani. “Yure mairãre catitĩñare gaye isigũ yiguja yu”, yicãni Dios. ¹³ Ñeñaro yu yi amoroa, “Usirioro yami Dios yure”, yi tuoĩabesa mua. Ñeñarise tuorũnũbiquĩji Dios. Ito yicõri mani ñeñaro yiriserẽ tuoĩa usirio yibiquĩji Dios manire. ¹⁴ Ado bajirojuu baja. Mani ñeñaro yirise mani ñeñaro tuoĩarise iti tuoĩa rẽtocũ warã, ñeñaro ya mani. ¹⁵ Iti ñeñarisejuare mani tuo suyaja, ñeñarise yirãji mani. Ñeñarise riti mani yi uyaja, jeame ajũroju warã yirãji mani.

¹⁶ Queno tuoya yu ñarã mua. “Ñeñaro yu tuoĩatoni usirioro yami Dios yure”, yi tuoĩa wũobesa mua. ¹⁷ Riojo tuoĩare gaye quenarise ñarocõti Dios manire i cũre ña. Iti ñami umacũju gaye busurise rujeoru. Busuriseama amua ña, ñami ña, gaje rumuama ide rãitĩlari rumu ña, bajicu. Itire bajiro wasoabiquĩji Dios. I tuoĩarise gaje tuoĩa wũo yibiquĩji Dios. Quenarise riti tuoĩagũji. ¹⁸ I oca

quenarise mani tʰorɛnɛsɔcati rɛmɛ catitĩñare gaye ĩsiñi Dios manire. Ito bajiri Dios rĩa ñasɔrɛre bajiro bajirã ña mani ĩja. Ito bajiroti manire ãmoñi Dios.

Dios ocare tʰocõri ñaro bajiroti cɛdirɛja manire, yire gaye

¹⁹ Adi Dios ocare ãcabojabesa yɛ ñarã mɛa. Jesure masicõri queno Dios ocare tʰo sɛyarã ñaña mɛa. Queno tʰoĩamenati rocati bɛsire ma. Ito yicõri yoari mejeti junisinire ma. ²⁰ Mani junisinija, Dios ĩ tʰo wanɛro bajiro yirã meje ya mani. ²¹ Ito bajiri ñeñaro mɛa yĩ ɛyarisere jidicãña mɛa. Ito yicõri ñeñaro mɛa tʰoĩarise cɛni jidicãja quena. Itire jidicãcõri Dios oca mani ya ɛsiɟɛ ĩ cũcãre tʰorɛnɛrɛja manire. ĩ ocare mani tʰorɛnɛja, mani ya ɛsire masogã yigũji Dios.

²² Dios ocare tʰocõri ñaro bajiroti cɛdirɛja manire. Dios oca tʰobojarãti mani cɛdibejama manimasiti rɛoa mani. ²³⁻²⁴ Dios oca riojo tʰobojarãti mani ãcabojaja, sĩgũ ẽoroju ĩ rãmũ ticõri ĩ jidi jeoja bero ãcabojagũji. ĩre bajiroti bajirãji mani cɛni Dios oca tʰobojarãti mani ãcabojaja. ²⁵ Mani ya ɛsire masorocɛ, quenarise mani tʰoĩatoni ĩ rotirise cũñi Dios manire. Dios ĩ rotirisere mani ãcabojabeja, ito yicõri mani cɛdija, queno mani wanɛ quenaroca yigũ yigũji Dios manire.

²⁶ “Diore queno rũcɛbɔoa yɛ”, yibojarãti mani rocati bɛsi bateja, manimasiti rɛoa mani. Ito bajiro mani yibojaja, ñe waja manoja manire. Ito bajiro mani yija, “Diore rũcɛbɔogɛ ña yɛ”, yĩ masimenaji mani. ²⁷ Jacɛ godagoana, manɛɟɛ godagoanare cɛni mani ejabɛaja, ito yicõri adi macãrɛcãro gaye ñeñarise mani yibeja, Dios ĩ tija queno ĩre rũcɛbɔorã ña mani.

2

Corocõti ti maija quena, yire gaye

¹ Tʰoɛya yɛ ñarã mɛa. Jesucristo bɛto masigũre tʰorɛnɛrã ña mani ĩja. Ito bajiri gajeoni cɛtirã, gajeoni manare cɛni corocõti ti mairɛja manire. ² Mɛa minijua ñaroca sĩgũ niyeru jaigɛ quenarise yutabuju sãñacõri, ito yicõri ãmo sãñara bedo sãñacõri ĩ ejaja ticõri, ɟno bajiro ĩre tirãjida mɛa? Gãji bojoro bɛjagu yutabuju bɛcɛro sãñacõri ĩ ejaja, ɟno bajiro ĩre tirã yirãjida mɛa?

³ Gajeoni jaigũre ti rũcɛbɔorã, “Ado ña cumuro quenaro”, ɟyirãjida mɛa ĩre? Bojoro bɛjagu ĩ sãja ejaja, “Itoti rũgõcõña, jacati rujiya mɛ”, ɟyirãjida mɛa ĩre?

⁴ Ito bajiro mɛa yija queno corocõ masare ti maimenaji mɛa. Ito bajiro mɛa yija, “Ĩ ñami quenagã. ĩ ñami quenabica”, yĩ beseado bajiro yirãji mɛa. Ñeñaro tʰoĩacõri corocõ masare rũcɛbɔomenaji mɛa.

⁵ Queno tʰoɛya yɛ mairã mɛa. Gajeoni mana Diore queno tʰorɛnɛrã jãjarã ñarãji. Ito bajiri ĩnare beseñi Dios ĩ rotiroju, quenarise bɛjajaro ĩna yirocɛ. Dios ĩ goticãdo bajiroti ĩre mairã catitĩñare rɛcorã yirãji. ⁶ Bojoro bɛjarãre queno maigũji Dios. Mɛama ĩnare queno ti rũcɛbɔobeja. “Gajeoni jairãti quenabeto mani tɔbɛjaroca yama ĩna”, ɟyĩ masibeati mɛa? ĩna ñarãji ɛjarã tɛ manire ãmi wacõri seti yirona. ⁷ Jesure tʰo sɛyarã ñacõri, “Ĩ ñarã ña mani”, yĩ tʰoĩa mani ĩja. Ito bajiri ĩ wame tʰocõri queno wanɛ quenarãji mani. Niyeru jairãma Jesũs wamere tʰo terãji.

⁸ Dios mani Hɟu ado bajiro rotifi: “Mɛ ya rujare mɛ mairo bajiroti gãjerãre cɛni maiña”, yĩ gotiñi Dios ĩ oca tutina. Dios rotirise mani cɛdija, queno yirã ñarãji mani. ⁹ Ito bajibojarocati ñasari masare riti mani ti rũcɛbɔoja ñeñaro yirã ya mani. Ito bajiri, “Yɛ rotirise riojo cɛdirã meje ña mɛa. Ñeñaro ya

mua”, yigu yiguñi Dios manire. ¹⁰ Dios rotirise cudi jebojarāti, coji gaye mani cūdibeja, Dios īrotiro bajiro cūdirā meje ñarāji mani. ¹¹ Jane mejeju ado bajiro gotiñi Dios: “Manojo cutigu ito yicōri manojo macu cūni gājerāre īajeja quenabetoja. Ito yicōri gājerāre sīaja quenarise meje ña”, yīñi Dios manire. Manojō cutibojaguti mani gājerāre ajebitibojaja cūni, gājire mani sīaja, Dios īrotirise ñarocōti cudi jeorā meje ña mani. ¹² Manire maso āmogū īrotirise cūñi Dios manire. Dios rotirise yiro robo mani cūdibeja, mani ñeñaro yirise waja, waja senigū yiguñi ī. Iti masicōri mani busirotire queno tuoīaja quena, ito yicōri mani ñaroti gaye cūni queno tuoīa masija quena. ¹³ Gājerāre mani ti maija ticōri, ñeñaro masa īna yirise waja Dios ī waja seniri rāmū manire ti maigū yiguñi ī. Gājerāre mani ti maibeja, Dios cūni manire ti maibicu yiguñi. Ito yicōri ñeñaro yire wajare bato senigū yiguñi ī manire.

Mani queno yirise ticōri, “Riti yure tuorānārā ñama”, yiguñi Dios, yire gaye

¹⁴ Tuoya yu ñarā mua. “Diore rūcūbuogu ña yu”, yibojarāti, gājerāre mani ejabuabeja, Diore rūcūbuorā meje ña mani. Ito bajiro mani yija mani ya űsi masobiquñi Dios. ¹⁵ Tuoīate mua. Ado bajiro bajiroja. Sīgū mani yagu ī ñiocōja, ito yicōri yutabujuri bojoro ī bujaja ticōri, ire mani ejabuaja quena. ¹⁶ “Queno waja, bare queno bujaba, ito yicōri yutabujuri bujaba”, yibojarāti bojoro bujagure mani ejabuabeja, ñe waja manoja mani busirise. ¹⁷ “Diore rūcūbuogu ña yu”, yibojarāti gājerāre mani ejabuabeja, Diore rūcūbuorā meje ña mani. Ito bajiri ire rūcūbuobiticōri godacāna robo bajirā ñarāji mani īja.

¹⁸ Yu busiriserē mua aja tudija, ado bajiro muare cūdicuja yu: “Jeyaro queno mua yirise yure mua īobeja, ‘Queno Diore rūcūbuorā ñama’”, yi masibicuja yu. Yuama, jeyaro queno yu yirise muare īocuja. Iti ticōri, “Diore rūcūbuogu ñami”, yi masirā yirāji mua. ¹⁹ “Dios sīgūti ñami. Nijua gāji mami”, yi tuoīarā ña mua. Ito mua yija quena ña itiamā. “Dios sīgūti ñami. Nijua gāji mami”, yirāji rāmūa cūni. Ito yicōri Diore gūirā ruje nārūoarāji īna. Ito bajibojarocati ire cūdirā meje ñama rāmūa. ²⁰ Queno tuoīabea mua. Rocati tuoīa mua. Ado bajirojua baja. “Diore queno tuorānua yu”, yibojarāti gājerāre mani ejabuabeja, Diore tuorānārā meje ña mani. Ito bajiri Diore tuorānūbiticōri godacāna robo bajirā ñarāji mani. ²¹ Mani ñicu ñayoru, Abraham gayere muare gotigu ya yu. Diore queno tuorānūñi Abraham. Diore yiari ī macure sīaboyiju Abraham. Dios īrotirise cūdicōri Diore yiari ī macure soe īsiboyiju Abraham. Ito īyija ticōri, “Queno yigu ñami Abraham”, yiyiju Dios. ²² Queno tuo masiña mua. Dios īrotirise queno tuorānūcōri quenarise yiyiju Abraham. Quenarise jeyaro īyigore Diore queno īcadire ito yicōri īyire tuocōri, “Diore queno tuorānūgū ñani”, yi tuoīa mani. “Diore queno tuorānure gaye, ito yicōri jeyaro quenarise yire gaye, juaji ñasarise ña iti”, yi tuoīa mani iti tuocōri. ²³ Jane mejeju Dios oca tuti ucagū ado bajiro ucañi Diore goti īsiri masu: “Diore queno tuorānūyiju Abraham. Ito bajiri, ‘Queno yigu ñami’, yi tiyiju Dios ire. ‘Dios baba ñami Abraham’, yiyijarā gājerā”, yi ucare ña. Ito bajiri iti tuocōri, “Diore goti īsiri masu īgotire rētacoaju”, yi tuoīa mani.

²⁴ Ito bajiri adi gayere masirāji mua: “Diore mani tuorānūja, ito yicōri quenarise mani yija, manire boca āmigū yiguñi Dios. Ire tuorānūbojarāti quenarise mani yibeja, manire boca āmibicu yiguñi Dios”, yi tuoīa masirāji mua. ²⁵ Rahab ñayoro gayere muare gotigu ya yu. Rahab ñayoro wedi maso ñayijo iso. Judio masa űju īcōana, īna ejaja ticōri, īnare queno ejabuayijo iso. Īnare boca āmiyijo iso. “Mua wajana muare sīame, yu ya wiju sāja rudiya mua. Ito yicōri rudi wara ma muare goticoja yu”, yiyijo iso. Ito iso yija ticōri,

“Queno yigo ñamo”, yiyijũ Dios. ²⁶ Ruju ʘsi manija cõrã ruju ñaroja. Waja manojã. Ito yicõri, “Diore tuorũnũgũ ña yũ”, yibojarãti quenarise mani yibeja, Diore tuorũnũrã meje ña mani. Ito bajiro mani yija, godacãna bajiro bajirãji mani.

3

Mani ya ñemerona jaje ñeñarise ya mani, yire gaye

¹ Yũ ñarã mua, sīgũ ruyabeto Dios oca riasori masa ña ãmobarãji mua. Ito bajibojarocati coriarãti i ocare riaso ñaja quenaroja. “Mani ñarocõreti waja senigũ yiguĩji Dios”, yire gaye ¿masibeati mua? Dios oca riasori masa gua ñajare i yiro robo gua cudibeja, buto busa waja senigũ yiguĩji guareama. ² Mani sīgũ ruyabeto ñeñarise yirã riti ña mani. No queno tuoĩacõri busiguti, queno yigu ñami iocũ. I ya ruju jeyaro i yi ãmorise cuni ñemecuti masiguĩji iocũ. ³ Cabarure tuoĩate mua. Jaigũ i ñabojarocati i ya risejũ come ma mani sãja, weatu masirãji mani. Ito bajiroti mani ya ñemero jaibiti ñemeroacã ñabojarocati jaje ñeñarise ya mani, mani ya ñemerona. ⁴ Cuma jajocare cuni tuoĩate mua. Mino iti buto wẽaja, cuma jajoca ñabojarocati weara jãĩ jaibiti jãiacãna weatu masirãji mani. Ito yicõri no mani wa ãmoroti iti cumare weatu wa masirãji mani. ⁵ Weara jãĩ jaibiti jãire bajiro bajiri jãĩ ña mani ya ñemero. Jaibiti jãire bajiro bajiri jãĩ ñabojarocati mani ya ñemerona jaje ñeñarise ya mani. Jeare tuoĩate mua. Jea sãra waca co wacanati, jajo wesere soecõroja. ⁶ Mani ya ñemero jea robo bajiro bajirise ña. Jaje ñeñarise ya mani, mani ya ñemerona. Mani ya ruju gaye, mani ñeñaro yirise rẽto busaro ya ñemero. Mani ya ñemerona suoriti jeyaro ñeñaro yirise mani ya rujare quedĩ sãjaroja. Mani ya ñemerona ñeñaro basicõri jeame ujare cudi suyarã yirãji mani. ⁷ Gãjeronã jeyaro, ãña, wutirã, riaca gãna, waibũcurã jeyaro tirũnũ masia mani. ⁸ Ito bajibojarocati mani ya ñemeroeama tirũnũ masibea mani. Mani ya ñemero ñeñaro iti yija ñemecuti masibea mani. Mani ya ñemerona ãña rima iti juniro bajiro gãjerãre buto ñeñaro ya mani. ⁹ Jane mejejũ masare rujeoyijũ Dios. Īre bajiro bajirã ña mani. Mani Jacũ Diore oca quenarise busia mani, mani ya ñemerona. Ito bajibojarocati Dios i rujeonareti busitua mani, mani ya ñemerona. ¹⁰ Macana iti ñemeronati Diore rucũbuoã mani. Ito yicõri iti risenati gãjerãre ñeñarise busitua mani. Yũ ñarã ito bajiro mani yija, quenasabetoja manire. ¹¹ Ide ũmaburi goje ide sũerise, ide quenarise rãca budi wuobetoja. ¹² Queno tuoja yũ ñarã mua. Higuera wame cutiricũ iti rica cutija, irimarã rãca rica cuti wuobetoja. Ito yicõri uyẽgũ iti rica cutija, higuera rica rãca rica cuti wuobetoja. Ito yicõri ide ũmaburi goje ide ocarise iti budija, ocabiti rãca budi wuobetoja. Mani oca quenarise busija bero ñeñarise rãca busi wuobitirũja manire.

Mani queno ñaroti riti mani tuoĩaja, masirã meje ña mani, yire gaye

¹³ Riti queno tuo masirã mua ñaja, ado bajiro queno yirãji mua. Quenarise riti mua yija quenaroja. Ito yicõri gãjerãre mua ejabuaja quenaroja. “Gãjerã rẽtoro queno seyogũ ña yũ”, yibitũruja muare. Ito bajiro mua yibeja ticõri, “Masirã ñama ñna”, yirã yirãji gãjerã muare. ¹⁴ Mua ya ʘsijũ, gãjerãre mua tuo tudija, ito yicõri mua queno ñaroti riti mua tuoĩaja, masirã meje ña mua. Ito bajiri, “Queno yirã ña gua”, mua yiboja, riojo gotibiticõri ruore ocajuare gotirã yirãji mua. ¹⁵ Ito bajiro mani tuoĩabojaja, Dios gaye wadire meje ñaroja iti. Ado robojũã baja, adi macãrucũro gaye ñaroja. Ñeñaro mani tuoĩarise gaye cuni ñaroja iti. Ito yicõri rãmũ gaye wadire ñaroja ñeñaro mani tuoĩarise.

¹⁶ Gãjerãre mani ti tudija, ito yicõri, “Îna rêto busaro masirã ña gua”, mani yi tuoïaja, gãmeri tuo wisarã yirãji mani. Ito yicõri jeyaro ñeñarisere yirã yirãji mani. ¹⁷ Mani tuoïarise Dios gaye wadire iti ñaja, quenarise riti tuoïarã yirãji mani. Gãmeri ja âmomena, oca quenori masa ñarã yirãji mani. Gãjerãre ejabuarã yirãji mani. Sīgũ ruyabeto corocõ riti ti mairã yirãji mani. Ito yicõri rocati ruomenaji mani. ¹⁸ Manire ña ti tudibojarocati ñare mani oca quenaja bero queno usi cati ñarã yirãji mani ñja. Ito bajiro mani yija “Queno yijaro ña cuni”, yirã bajiro yirãji mani.

4

Adi sita gaye tuoïa wanũbitiruja manire, yire gaye

¹ ¿No gaye wadiati mani ti terise, ito yicõri mani gãmeri tãrise? Mani ñeñaro tuoïarise gaye wadia iti. Quenarise yi âmobojarãti ñeñarise ya mani. ² Gajeoni âmobojarãti mua buja masibiti waja riojoti sia mua. Gãji i rucorise ticõri ñre uoa mua. Itire buja masibiticõri, gãmeri ja mua. Diore senibiticõri mua âmorise bujabea mua. ³ Ñeñaro mua tuoïaja ticõri, mua senibojarocati ñibeami Dios muare. Dios i âmoro bajiro meje senia mua. Diore mua senija, muamasi ye riti senibojaja mua. ⁴ Sīgõ romio manaju rãca queno ñabecore bajiro bajirã ña mua. Dios rĩa ñabojarãti, adi macãrucũro gaye riti tuoïa mua. Diore bajiro tuoïamena, ito yicõri Diore tuo maimena robo bajiro bajia mua. No adi macãrucũro gaye buto tuoïagũ Diore tuoïabeami. ⁵ Rocati meje ña Dios oca. Ado bajiro gotia: “Manire Espiritu Santo queo sãñi Dios. Buto manire tuo maiguĩji Dios. Ito bajiri ñre riti mani tuoïare âmoguĩji. Mani ñeñaro yirisere buto ti teguĩji Dios”, yi gotia i oca tuti. ⁶ Mani ñeñaro yirisere jidicãtoni manire ejabuagũ yiguĩji Dios. Mani ñeñaro yi âmorise itire mani yi uyabititoni, manire ejabuagũ yiguĩji Dios. Ado bajiro gotia Dios oca: “Gãjerã rêtoro masirã ña gua”, yimenare queno ejabuami Dios. “Gãjerã rêtoro masirã ña guama”, yirãre queno ejabua âmobiquĩji Dios. ⁷ Ito bajiri Dios i yiro bajiro cudiruja manire. Rãmũre cudibitiruja manire. Ñre mani cudibeja ticõri, rudicoagu yiguĩji rãmũ ñja. ⁸ Diore mani tuoïaja i cuni manire tuoïagũ yiguĩji. Mua ñeñaro yirisere jidicãña mua. Diore tuo maibojarãti adi macãrucũro gaye buto mua tuoïaja quenabetoja. Ito bajiri Diore riti tuoïañja mua. ⁹ Mua ñeñaro yirise tuoïa bojori bujacõri otiya mua. Ñeñaro mua yirisere tuo wanurã ña mua. Ito bajibojarocati masa godagoana bajiro tuoïa bojori bujaya mua. ¹⁰ Mucana mani ñjare tũdi mua tuoïaja quenaroja. “Dios i tiro riojo ñe waja managuti ña gua”, mua yija quena. Ito bajiro mua yija ticõri, buto muare tuoïagũ yiguĩji Dios. Ito bajiri muare i tija buto wanũ quenagũ yiguĩji ñja.

“Î ñami ñeñaro yigũ”, yibitiruja manire, yire gaye

¹¹ Tuoya yu ñarã mua. Gãjerãre busitubesa. Gãjerã Jesure masirãre mua busituja, ito yicõri mua rucũbuobeja, “Dios i rotirisere queno cudibeja yu, ito yicõri queno rucũbuobeja yu”, yi tuoïarãji mua. “Dios rotirise quenabea”, mua yija, i rotirise cudirãona meje ña mua. Ito bajiro mua yija, “Dios i rotirise quenabea, cudibeja yu”, yirãre bajiro ya mua. ¹² Dios ñami i rotirise manire cũru. Ito bajiri i sīgũti ñaguĩji mani ñeñaro yirise waja, waja senigũ. Î sīgũti mani ya usi godabore maso masiguĩji. Î sīgũti mani ya usire ruyurio masiguĩji. Gãjire, “Î ñami ñeñaro yiri masũ”, yi masirã meje ña mani. Dios sīgũti ñami, itionire masigũ.

Ija manire rêtaroti gayere masibea mani, yire gaye

¹³ Noa, “Jane busuri, gaje rumu gaje cutoju wacõri, co rodo moa ñacõri niyeru bujacula ya”, yi tuoïarã, yare tuoia mua. ¹⁴ Ito bajiro tuoïa busibitiraja manire. Jane, jane busuri, gaje rumu manire rêtaroti masibea mani. Waju bueri robo bajiro bajirã ña mani. Yoari mejeti goaboja, godacoacu iti cani. ¹⁵ Ado bajiro mani tuoïa ñaja quenaroja manire. “Dios ñ amoja catirãji mani, ito yicõri ñ amorisere yirãji mani”, mani yi tuoïaja quena. Ito bajiro mani tuoïa ñaja quenaroja manire. ¹⁶ Ito bajibojarocati mua rioti tuoïa busia mua. Ito bajiro tuoïaja quenabea. ¹⁷ Quenarise yi masibojarãti ñenarise mani yija, quenabetoja manire.

5

Gajeoni jairãre Santiago ñ goti quenore gaye

¹ Tuoia gajeoni jairã mua. Ija ñenaro mua tõbujaroti gayere tuoïa oti yuya mua. ² Gajeoni mua rucobojarise joga jedicoaro yiroja muare. Mua ya yutabujuri quenarise ñabojare cani butua ba ecocoaro yiroja. ³ Mua ya oro, mua ya niyeru ñabojare cani guda wiacoaro yiroja. Mua ya niyeru ito bajiro iti guda wiaja ticõri, “Bojoro bujarãre ejabuabisĩ ña”, yi tirã yirãji gãjerã. Mua ya gajeonire ito yicõri muare cani jea soero yiroja. Jairo niyeru catirã ñaboja mua. Ito bajibojarocati jabetacã ruya Dios masare ñenaro yirise waja ñ seniroti rumu ejaroto. ⁴ Mua ya ote weseri moa ñisibojanare cani queno waja yibisija mua. Mua ya moari masare queno mua waja yibitire masiguĩji Dios. Mua ya moari masa ña otija ito yicõri ña awasãja cani tuoïi Dios ñmacũju rotigu. ⁵ Adi macãrucãro ñarã dise ruyabeto rucoyija mua. No mua amoriseti yi ñayija mua. Wecure ña sãaroto riojua jairo ñre ecarãji ñ ecutoni. ñre bajiroti ucuyija mua cani. Ito bajiri sãaraju ejacoaju ña. Ñenaro yirise waja seniroti rumu eja waju ña, ya yu muare. ⁶ Masa quenarãreti tubiara wiju cõayija mua. Ito yicõri quenarãreti sãa rotiyija mua. No yi masibisijarã ña muare.

Diore mani senija bero usiriobitiraja manire, yire gaye

⁷ Jesús ñ wadiroto riojua queno tuoïa yuya yu ñarã mua. Ado bajiro tuoïa adire: No oteguti usiriore mejeti ricare yuguĩji. Iti ñ oteja bero cuma ide quediyo yiroja. Ito yicõri juebucu ide cani quediyo yiroja. Iti bero rica quenarise bujagu yiguĩji locũ. ⁸ ñre bajiroti tuoïa usiriobesa mua cani. Diore mua tuorũnarise jidicãbesa. Tuoïa oca quedi yibesa. Mani ñju ñ ejaroto jabeto ruya.

⁹ Gãjerã rãca gãmeri junisinibesa Dios mua ya usire ñ ruyuriobe yirona. Dios manire waja senirocu nocõ mejeti ejagu yiguĩji. ¹⁰ Dios oca gotiri masare tuoïate mua. Ado bajiro bajiyiju ñnare: Diore busi ñsiyijarã ña. Ito yicõri quenabeto tõbujabojarãti tuoïa usirio yibisijarã ña. ñnare bajiroti mani tuoïa usiriobeja quena. ¹¹ “Ñenaro tõbujabojarãti Diore jidicãmena queno wanu quenarã ñama”, yi tuoïa mani. Job ñayoru, ñ tuoïa oca jaititirere masia mani. Quenabeto tõbujabojaguti Diore jidicãbisĩ Job ñayoru. Quenabeto ñ tõbujaja bero Dios queno ejabuayiju ñre mucana. Quenabeto mani tõbujaja manire tuo maiguĩji Dios. Ito yicõri manire ti maiguĩji ñ.

¹² Oca ñasarise muare gotigu ya, yu ñarã yu. “Ado bajiro yicuja ya”, mani yija bero ito bajiroti yija quena. “Yu goticato bajiroti yicuja ya”, mani yija bero, “Riti gotia yu Dios ñ tuoro riojo”, yibitiraja manire. Riojo mani gotija quena. Mani cadibeja cani riojo gotija quena, manire Dios ñ waja senime yirona.

¹³ Mani ñeñaro tōbujaja, Diore bʉsiraja manire. Mani wanʉ quenaja Diore rʉcʉbʉorā basaja quena manire. ¹⁴ Sīgū ĩ cōja Jesure tʉorʉnʉrʉre ũmatā ñarʉre jiraja manire. Cōgū tʉ ejacōri Diore bʉsirāji ĩna. Ito yicōri cōgʉre úye tucōri Diore senirāji ĩna ĩ tujatoni. ¹⁵ “Īre yisioguĩji”, yi tʉoĩacōri Diore ĩna senija, cōgū tujacoagʉ yiguĩji. Ito yicōri ñeñaro yire waja ĩ cōja ñeñaro ĩ yirisere ācabojogu yiguĩji Dios. ¹⁶ Ito bajiri ñeñaro yicōri mʉa cōja, gājire mʉa gotija quena. Ito bajiro mʉa yija tʉocōri, mʉare yiari Diore seni ĩsigū yiguĩji ĩ, mʉa tujatoni. Queno yigu bʉto Diore ĩ senija jaje quenarise rētaraja. ¹⁷ Diore goti ĩsiri masʉ Elías wame cʉtigʉ, manire bajigʉti ñayoñi ĩ cʉni. Diore tʉorʉnʉcōri ĩre seniyijʉ ide quedibe yirocʉ. ĩ senija bero ʉdia rodo gʉdarecocō ide quedibisijʉ. ¹⁸ Mʉcana tʉdi Diore ĩ senirocaju ide quedisʉoyijʉ mʉcana. Ito bajija bero queno bare rica cʉtiyijʉ.

¹⁹⁻²⁰ Tʉoya yʉ ñarā mʉa. Sīgū Jesure ĩ jidicāja ticōri, mʉcana tʉdi Jesure ĩ tʉoĩatoni ĩre mani ejabʉaja quena. Ito bajiri ĩ ñeñaro yirise jaje ñabojarocati ĩ jidicāja ticōri, ĩ ñeñaro yirisere ācabojogu yiguĩji Dios. Ito yicōri ĩ ya ʉsi ruyuriobicʉ yiguĩji ĩ. “Sīgū Jesure ĩ tʉoĩaroca mani yija, iti ña ñasarise”, yi tʉoĩa masia mani. Itocō ña.

Primera carta de San Pedro

Dios i beseanare Pedro i papera cõare gaye

¹ Ñati Dios i beseana mña. Yu ña Pedro adi mñare papera cõagũ. Jesucristo oca quenarise yu gotitoni yure cũquĩ ĩ. Mani ya sitare wago amobitibojarãti gajeroju ña batea mani. Tite. Ponto sitaju, Galacia sitaju, Capadocia sitaju, Asia sitaju ito yicõri Bitinia sitaju cuni ña batea mani. ² Jane mejeju mani Jacu Dios i tũoĩa yurisena i ñarã mani ñatoni manire beseñi ĩ. Ito yicõri Espiritu Santona suoriti i rãca mani usi catiroca manire yĩni Dios. Ito bajiro yĩni Dios, Jesucristore mani cuditoni, ito yicõri mani ñeñaro yirisere i ya rina i coetoni. Mñare yiari Diore busia yu. Mñare i queno ejabuatonì, ito yicõri mña ya usiju queno wanu quenaro mña ñatoni, Diore busia yu ĩja.

Yu godaja tũdi catigu yiguja yu, yi tũoĩa wanu yure gaye

³ “Queno ya Dios mñ. Rẽtoro quenagũ ña mñ”, mani Uju Jesucristo Jacure yiana mani. Manire bũto ti maicõri manire Cristo i goda ĩsitoni ĩre cõaũti Dios. Ito yicõri Cristo i godaja bero mñcana tũdi i catiroca yĩni Dios. Ito i yijare mama usi catirã tũdi rujeanare bajiro bajirã ña mani. Ito bajiri: “Catitĩnagũ yiguja yu”, yi tũoĩa mani ĩja. ⁴ Manire ĩsirocũ quenarise seo cũguĩji Dios umacũju. Jogarise meje ña. Ito yicõri jedirise meje ña. Quenarise ña iti. Ito bajiri ñeñarise godo wedibetoja Dios manire yiari i seo cũre. “Īja itire boca amicuja yu”, yi tũoĩa mani. ⁵ Diore mani tuorũnurã ñajare, i masirisena manire codegu yiguĩji. Ito yicõri manire masogũ yiguĩji Dios, catitĩñaroju mani ejatoni. Ito bajiro i yijare sũsari ramũ jeyaro quenarise i seo cũre manire ĩsi jeorocũ ñacãgũ yiguĩji Dios.

⁶ Itire tũoĩacõri, bũto wanu quenarũja manire. Ito bajibojarocati adi sitaju Jesucristore mani tuorũnurã ñajare, mani tũbujaroca yirã yirãji gãjerã. ⁷ Ito bajiro tũbujarã yirãji mani, “Jesucristore queno tuorũnurã ñari ĩre jidicãmenaji ĩna”, gãjerã ĩna yi tũoĩatoni. Goti masiore ocana mñare gotigu ya yu. Īoro quenarise gũtare quenore masiati mña? Oro quenarise ĩna amõja iti gũtare roama ĩna. Ito bajiro ĩna yija quenarise riti rẽta budiroja. Ito bajiro tũbujarã ñabojarãti Cristore mani jidicãbeja, ĩja bũto busa ĩre tũo rẽta budirã yirãji mani. Bũto waja rũcarise ñabojarocati gũda wiaro yiroja oro. Dios i tija oro rẽto bũsaro waja rũcua mani. Ito bajiri, “Yure tuorũnurã ñari, queno yirã ña mña. Mñare bũto wanũa yu”, yigu yiguĩji Dios manire, Jesucristo mñcana i goaĩori ramũ.

⁸ Jesucristore tĩlamena ñabojarãti ĩre maia mña. Ito yicõri adi ramuri ĩre timena ñabojarãti ĩre tuorũnũa mani. Ito bajiri queno wanu quena mani. Bũto wanu rẽtocũcõri, “Itocõ wanũa yu”, yi masibea mani. ⁹ Ito yicõri ĩre mani tuorũnũja manire masogũ yiguĩji Dios. Ito bajiri, “Ī tũju umacũju ejagu yiguja yu”, yi tũoĩa mani.

¹⁰ Jane mejeju Diore goti ĩsiri masa ado bajiro gotiyoyijarã ĩna: “Masare ti maicõri ĩnare masogũ yiguĩji Dios”, yiyijarã ĩna. Ito yibojarãti, Dios masare i masoroti gaye queno tũo masibisijarã ĩna maji. “Ado bajiro yicõri masare masogũ yiguĩji Dios”, yi masibisijarã. Ito bajiri itire riasotĩcõri ruje tũoĩayijarã ĩna. ¹¹ Īja rẽtaroti gaye ĩna goti masitoni Espiritu Santore cõayiju Cristo. Ito bajiri Cristore masimena ñabojarãti i tũbujacõri yucutẽtoju i godaroti gayere goti yuyijarã ĩna, Diore goti ĩsiri masa. Ito yicõri mñcana tũdi caticõri Dios

taju rucubuoadoju Cristo ñ naroti gaye goti yuyijarã ña. Itire gotiana ñabojarãti, “¿Ñimũ ñagũ yiguĩjida Dios ñ cõarocu? Ito yicõri ¿nocãta ejagu yiguĩjida ñ?” ruje yi tuoñabojayijarã ña. ¹² Ito yi, ña tuoñarocati, “Itire timenaji mani. Mani bero gãna ña ñaroca rẽtaro yiroja iti”, yi tuoñayijarã ña macana. Ito bajiro ña yi tuo masiroca yiyiju Dios. Adi rumari Espiritu Santore cõayiju Dios ñ oca gotiri masa manire ña riaso masitoni. Ito bajiri iti oca quenarise rẽtaja bero tuoã ña mani. Dios ñaro gãna ángel mesa iti ocare buto tuo ãmoama ña cani, quenarise iti ñajare.

Diore bajiro quenarise riti yija quena, yire gaye

¹³ Ito oca quenarisere tuo masirã ña maniamã. Ito bajiri iti oca tuocõri mecure manõ queno tuoñaraja manire, Diore mani cãdi masitoni. Jabeto raya maji Jesucristo ñ tãdi ejaroti rumã. Ito bajiri ña yucãruja manire. Ito yicõri, “Manire queno yigu yiguĩji Dios”, yi tuoñã jidicãbitiraja mani. ¹⁴ Dios rã ñacõri ñe queno cãdiraja mani. Ñe mani masiroto riojua ñeñaro yicu mani maji. Itire tãdi yi uyabitiraja manire. Itire tãdi tuoñabitiraja mani, ñeñaro mani yibe yirona. ¹⁵ Ado bajiro bajaia. Dios, manire beseru quenarise riti yigu ñami ñ. Ito yicõri cojireama ñeñarise yĩlagũ meje ñami. Ito bajiri ñe bajiro quenarise riti yiruja manire cani. ¹⁶ Ado bajiro gotia Dios oca tuti: “Cojirea ñeñaro yĩlabicu ña yu. Ito bajiri ñeñarise yibesa mua cani”, yi uca rotiyiju Dios.

¹⁷ Diore mani basija, “Yu Jacu”, ya mani ñe rucubuoã. Ñ yiro bajiroti yigu ñami Dios. Ito bajiri masa ña ñeñaro yirise waja Dios ñ seniri rumã mani yĩado bajiroti waja senigũ yiguĩji Dios manire. Itire mani tuoñaja quena. Ito bajiri Diore rucubuoã adi sita mani cati ñarocõ queno yi ñaraja manire. ¹⁸⁻¹⁹ Jane mejeju mani ñicusatatia ña ñeñaro yiriserẽ coe ãmorã ado bajiro yiyijarã ña. Oveja quenagũre siacõri soe ñisotiyijarã, Diore yĩari. “Mani ñicusatatia ña yĩado bajiroti mani yija mani ñeñaro yirise jedibetoja”, yi tuoñã mani. Mani ñeñaro yirise waja ñ waja yi ñsitoni ñ Macure cõañi Dios. Ito bajiri, “Niyeru jogarisena meje mani ñeñaro yirise waja, waja yi ñsiñi Dios”, yi tuoñã mani. Ado bajiroja bajaia. Ñ Macu Cristo ñeñaro yĩlabicu ya rãna waja yi jeoñi Dios manire yĩari. Waja rucarisena mani ñeñaro yiriserẽ waya yi ñsiñi Dios. ²⁰ Jane mejeju adi macãrucãro ñ rujeoroto riojua, manire yĩari ñ Macure cõarocu tuoñã yucãyiju Dios. Ito bajiri adi rumari ñja, “Yure masorocu ejañi Cristo”, yi tuoñã mani. ²¹ Manire masorocu manire goda ñsiñi Cristo. Dioti ñami Cristo ñ tãdi catiroca yiru, ito yicõri ñ taju rucubuoadoju Cristore cõru. Ito bajiro ñ yijare Diore tuoñũna mani. Ñe tuoñũncõri, “Dios taju catitiñagũ yigujã yu”, yi tuoñã mani.

²² Cristo oca quenarise cãdirã ña mani. Ito yicõri ñeñaro yirise jidicãcõri Dios rãca sigũre bajiro usi cutirã ña mani. Mani ti teriserẽ jidicãcõri sigũ rĩare bajiro bajirã Diore masirãre mairuja manire. Maibitibojaguti, “Gãjerãre buto maia yu”, yire ma. Riojoti mani gãjerãre buto maija quena. ²³ Jogarise meje ña Dios oca. Ñatĩñaro yiroja ñ oca. Dios ocare tuoñũncõri mame tuoñarã ña mani. Mame tuoñarã ñari tãdi rujeana robo bajiro bajirã ña mani. Ito bajiri catitiñarã yirãji. Mani ya usi godabeto yiroja. ²⁴ Ado bajiro gotia Dios oca:

Siniacõri godaroja ta. Masa cani ña ñarocõti godarã yirãji. Go cani quenarise ñabojaroti sinia quedicoaro yiroja. Ito bajicõri quenarise iti ruyuja bero ruyubetoja ñja. Itoti bajirãji masa cani. Ña jeyaro godarã yirãji, ñasarã ñabojarãti.

²⁵ Mani Uju ocama ñatĩñaro yiroja, yi gotia Dios oca tuti.

Ito bajiro Dios oca riasotiri masa ña gotija tʉocõri: “Iti ña Cristo oca quenarise”, yi tʉoña mani ñja.

2

¹ Iti oca tʉorũnucõri Dios rĩa ña mani. Ito bajiri jeyaro mʉa ñeñaro yirise jidicãña. Gãjerãre ruobesa. Ito yicõri socabesa. Gãjerã ya gajeoni ti ruobesa, ito yicõri gãjerãre busitubesa. ²⁻³ “Yure ti maicõri, Queno yiquĩ Dios”, yi tʉoña mʉa. Ito bajiri jaibicuacã ũju ãmosotiro bajiroti Dios oca quenarisejʉare riti riasotiya mʉa. Jaibicuacã ã ũjutĩñaja quenaro bucʉaguĩji. Mʉa cʉni Dios ocare mʉa riasotitĩñaja ãre queno masirã yirãji mʉa. Ito yicõri Dios rãca sīgũre bajiro usi caticõri ã ãmorisere cadirã yirãji mʉa.

Gũtagã ñasaricare bajiro bajigu ñami Cristo, yire gaye

⁴ Queno tʉoya. Goti masiore ocana mʉare gotigu ya yʉ. Gũta wi meniri masa gũtagãre ti cõĩacõri, “Ãmobeia itigare”, yiyijarã ña. Ito bajibojarocati gãji itiga gũtagãre ti cõĩacõri, “Gaje gũta rẽtoro quenarica ña itiga. Ãmoa yʉ”, yiyiju ã. Ado bajiro baja yireoni ña iti oca. Cristore ãmobiticõri, “Gua ũju meje ñami ã”, yiyijarã mani ũju mesa. Ito bajibojarocati Cristore bʉto ãmocõri ãre beseyiju Dios, manire masorocare. ⁵ Dios beseru ñari ãre bajiroti mani usi cati ñaja quena. Manire cʉni beseñi Dios, Cristo rãca sīgũre bajiro mani usi catitoni. Ito bajiro Dios ejabuarise rãca queno Cristo rãca usi catiruja mani. Manire Dios ã wanʉtoni ã ãmoro bajiro mani yija quena. Cristo ã ejabuarise rãca gãjerãre ã oca gotiruja mani. Ito yicõri gãjerãre yiari Diore busiruja mani. Ito bajiro yiruja mani Cristo ã ejabuarisena, Dios ã wanʉtoni. ⁶ Itire yi ucayiju Diore goti ãsiri masʉ. Gaje ado bajiro ucayiju, Dios busirise gotigu:

Sión wame catiri cutoju yʉ Macure cʉa yʉ. Gũta quenarica robo bajiro bajigu ñami ã. Gũta wi menisʉorona gũta quenaricare beseama gũta wi meniri masa. Iti bajiroti, yʉ ñarã ũju ñarocure yʉ Macure ũju besecu yʉ. ãre bʉto maia yʉ. No ãre tʉorũnugũti bojori bajabiquĩji. Bʉto wanʉ quenagũ yiguĩji, yiyiju Dios, yi ucayiju Diore goti ãsiri masʉ.

⁷⁻⁸ Mani Jesucristore tʉorũnarã ñari ãre bʉto maia mani. Mani tija ñasagu ñami ã. Itire gotigu ado bajiro ucayiju Diore goti ãsiri masʉ:

Gũta wi meniri masa gũtagãre ti cõĩacõri, “Ãmobeia itigare”, yiyijarã ña. Ito bajibojarocati gãji itigare ti cõĩacõri, “Ñasarica ña itiga. Ãmoa yʉ”, yiyiju ã.

Ito bajiro yi gotia Dios oca tuti. Ado bajiro baja yireoni ña adi oca. Jesucristore tʉorũnubicu ãre maigũ meje ñami ã. ãre cadigu meje ñami ãocũ. Ito bajiri Dios ã gotiado bajiroti godagu yiguĩji. Itire gotigu ado bajiro ucayiju Diore goti ãsiri masʉ:

Gũtana sīgũ ã jʉata quedija juniroja ãre, yi gotia Dios oca.

Ado bajiro baja yireoni ña adi oca. No Cristore tʉorũnubicati godagu yiguĩji.

⁹ Ito bajiro bajirã meje ña maniamã. ã ñarã mani ñatoni manire beseñi Dios. Dios mani ũjʉre gãjerã ña masitoni ã oca riaso ãmoa mani ñnare. Ñeñaro yirise ã coeana ñari Dios ñarã ña mani ñja. Ito bajiri jeyaro queno ã yirise gotiruja mani. Rãitĩaroju ñarãre bajiro ñeñaro mani yi ñaroca manire jĩñi Dios. Ito yicõri manire boca ãmicõri manire masoñi ã. Ito bajiri ã rãca busuroju ña mani ñja. Iti oca quenarise gãjerãre mani gotitoni manire cũñi Dios. ¹⁰ Iti ramu Dios ñarã meje ñayija mani maji. Adi rumarijʉama ã ñarã ña mani ñja. Iti ramu, “Yure ti maiami Dios”, yi tʉoñabisija mani maji. Adi rumarijʉama, “Yure bʉto ti maiami Dios”, yi tʉoña mani ñja.

Dios ï ãmoro bajiro riti yija quena, yire gaye

¹¹ Yũ ñarã muare bũto maia yũ. Adi macãrucãroju ña ucurã ya mani. Ûmacũju Dios tũju ña mani ñasaroto. Ito bajiri ado yũ busirisere queno tuoia yabesa. Mũa ya usina itire mũa tuoia uyaja ñeñaro yirã yirãji mũa, rãmũ ï ãmoro bajiro. ¹² Diore masimena wato ña mani. Mani yirisere tisotiamã ña. Ito bajiri ña wato ñacõri queno yi ñarũja manire. Manire ñeñaro busituborãji ña. Ito bajibojarãti mani queno yirisere tigoana ñari, Diore tuorũna ãmorã yirãji ña gajea. Ito bajiri Dios ï tũdi ejari rãmũ, “Rẽtoro quenagũ ñami Dios”, yirã yirãji ña, ñe rãcũbuorã.

¹³ Dios ñarã mani ñajare uju gobierno ï rotirisere queno cãdirũja mani. Ito bajiro mani yija, “Queno cãdirã ñama Dios ñarã”, yirã yirãji gãjerã. ¹⁴ Uju gobierno ya ejabũari masare cuni queno cãdirũja mani. ña ñama ï cũana. Ñeñaro yirãre waja senitoni ñe ejabũari masare cũni ï. Ito yicõri queno yirãre, “Queno ya mũ”, ña yitoni ñe ejabũari masare cõaũi uju gobierno. Ito bajiri ï cõana ñajare queno cãdirũja mani ñare. ¹⁵ Ito bajiro mani cãdija, Dios ï ãmoro bajiro queno yi ñarã yirãji mani. Ito bajiri manire rocati busituboana ñe busi masimenaji ña. Ito bajiri Dios ï ãmoro bajiroti ña busitubojarisẽ sasacoaro yiroja ña.

¹⁶ Dios ñarã ña mani. Ñ sīgũti ñami mani Uju ñasagũ. Ito bajiri ñe wanũrã, mani ãmoro bajiroti yibitirũja mani. “Dios yagũ yũ ñajare yũre waja senibiquĩji. Ito bajiri yũ ãmoro bajiro yicũja yũ”, yi tuoĩabitirũja manire. Ñe cãdirũja mani. Ito yicõri ñe cãdi ãmorã ñari, ï ãmoro bajiroti yi ñarã yirãji mani.

¹⁷ Ito bajiri masa jeyarore corocõ mani ti rãcũbuoia quena. Jesucristore masirãre mani bũto maija quena. “Rẽtoro masigũ ñami Dios”, yi tuoĩarã ñari, ñe queno rãcũbuorũja mani. Ito yicõri uju gobierno ï rotirisere cuni cãdirũja manire.

Ñtõbujaroca yianare gãmebisiju Cristo, yire gaye

¹⁸ Mũa gãjerãre moa Ñisãrã, queno tuoia. Mũare busigũ ya yũ. Mũa ujarãre queno rãcũbuoia. Ito yicõri ña yiro bajiro cãdicõri ñare queno moa Ñisãrã. Ito bajiro yija mũa Dios ñarã ñari. Tere mano mũa ujarã ña rotija ñare queno cãdiya mũa. Mũare terã ña rotija cuni, ñare queno cãdiya mũa. ¹⁹⁻²⁰ Ito bajiro mũa yija ticõri, muare wanũgũ yiguĩji Dios. Mũa ujarãre queno mũa yibojarocati mũa tõbujaroca yirã yirãji coriarã. Ñare mũa ti tebeja muare wanũgũ yiguĩji Dios. Ito bajibojarocati mũa ujarãre mũa ñeñaro yija mũa tõbujaroca yirã yirãji ña. Ito bajiro yirãji ña, mũa ñeñaro yirise waja yirã. Ito bajiri ado bajiro tuoĩabesa mũa. “Queno yicũ yũ. Yũ tõbujaroca yigure tebiticũ yũ. Ito bajiri yũre wanũgũ yiguĩji Dios”, yi tuoĩabesa mũa. Mũa ujarãre ñeñaro yigoana ñajare muare wanũbiquĩji Dios. ²¹ Ito bajiri mũa tõbujaja ñemecutiya mũa. Ito yicõri gãmebesa mũa. Ito bajiro rotiami Dios mani yitoni. Cristo cuni manire yiani tõbujayiju. Ito yicõri ï tõbujaroca yianare gãmebisiju Cristo. Ito bajiro yiyiju Cristo ñe bajiro mani ña masitoni. ²² Cojireama ñeñaro yĩĩabisiju Cristo, ito yicõri cojireama ruoĩabisiju ï. ²³ Masa ñe ña busituja ñare busitu gãmebisiju Cristo. Ito yicõri ï tõbujaroca yianare, “Mũare gãmecũja yũ”, yibisiju Cristo. Ito bajiro yigu meje ñayiju Cristo. Ñ Jacare queno tuorãnucõri ñe bajiro usi cutiyiju Cristo. Ito bajiri, “Yũ Jacũ ï ñami masa ñeñaro ña yirise waja queno seni masigũ”, yi tuoĩayiju ï. ²⁴ Imasiti mani ñeñaro yirise waja yi Ñisgũ yucutõju godaũni Cristo. Ito bajiro manire yi Ñisijũ ï mani ñeñaro yirisere yidicãcõri mani tũdi ñeñaro yibititoni. Ito yicõri Dios ï ãmoro bajiro mani yi masitoni manire goda Ñisĩni Cristo. Manire yiani ï godajare mani

ñeñaro yirisere ácabojogu yiguñi Dios. Ito bajiri manire masogũ yiguñi mani catitñatoni. ²⁵ Queno tuoŷa. Muare goti masiore ocana muare gotigu ya yũ. Oveja coderi masa ña manija rocati ña ucuama ña. Ito bajiro rocati ñabojayija mani cuni Cristore mani masiroto riojua. Adi rumariama mani ñeñaro yirise jidicãcõri Cristo rãca sīgũre bajiro usi catirã ña mani ñja. Ñti ñami mani ya usi godabe yirocu manire codegu, ito yicõri manire tirũnugũ.

3

Ado bajiro ñaja quena manjo catirã, yire gaye

¹⁻² Romia queno tuoŷa mua. Muare cuni busigu ya yũ. Temenati mua manujusabatiare queno cudiya. Mua manujusabatia coriarã Diore tuorũnubeama ña. Ito bajiri Dios oca mua goti amobojaja tuo amobeama ña. Biyaro mua gotija, “Quejoro yamo yũ manjo”, yi tuoĩarã yirãji mua manujusabatia. Ito bajiri usirioro yibesa. Ado robojua mua yija quena. Mua manujusabatiare queno cudiya mua. Ito yicõri Diore rãcũbuocõri quenarise riti yi ñaña mua. Ito bajiro mua yija ticõri, Diore tuorũnũ amorã yirãji ña gajea. Ito yija Dios oca mua gotimena ñabojarãti mua queno yirise ticõri Diore tuorũnũ amorã yirãji gajea mua manujusabatia. ³ Ado bajiro tuoĩabojama romia coriarã. “Queno seyogo ñamo”, gãjerã ña yitoni, yũ ya joa queno sirocoja yũ. Ito yicõri jeyaro quenarise yũ ye busacoja yũ. Saya cuni quenarise sãñacoja yũ, “Seyogo ñamo”, gãjerã ña yitoni. Ito bajiro yi tuoĩabesa mua. ⁴ Dios ñ tija seyorã mua ña amoja, ado bajiro mua yija quena. Queno usi tija quena ñaña mua. Mua manujusabatiare queno cudiya. Ito yicõri ña rãca gãmeri tudibesa mua. Mua tuoĩaro bajiro riti yibesa. Mua queno yirise gaye jedibetoja. Ñti ña ñasarise Dios ñ tija. ⁵ Jane mejeju ito bajiro yiyijarã romia Diore tuorũnũana. Dios ñ amorise yi amorã ña manujusabatiare queno cudiyyarã ña. Ito bajiri seyorã ñayijarã ña, Dios ñ tija. ⁶ Ito bajiro queno cudigo ñayijo Sara ñayoro. Iso manuju Abrahamre queno cudiyyijo iso. Ñ yago ñari, “Yũ uju”, yiyijo iso ñre. Iso ñayoro bajiro queno yija mua cuni. Ito yicõri iso bajiro Diore tuorũnũcõri ñejua tuo gũibesa mua. Ito mua yija Sara ñayoro bajiro bajirã ña mua.

⁷ Mani amua tuoŷa mani ye cuni busigu ya yũ. Mani godabe yirocu manire ti maicõri manire masoñi Dios. Ito bajiro ti masoñi Dios mani manojosãromiare cuni. Ito bajiri mani manojosãromia ña queno ñatoni ñare queno yirũja mani. “Yũcõ seogõ meje ñamo yũ manjo”, yi tuoĩacõri, mani manojosãromiare ejabũarũja manire. Ito yicõri ñare rãcũbuorũja mani. Ito bajiri mani manojosãromia rãca queno usi cati ñarũja manire. Ña rãca ñeñarise mani oca catija queno Dios rãca busi masimenaji mani.

Queno yirã ñari tõbujarã yirãji mani, yire gaye

⁸ Muare yũ gotiro ti jabeto rũya maji. Ado bajirojua bajaia. Sīgũre bajiro mani usi cati ñaja quena. Dios rĩa ña mani. Ito bajiri sīgũ rĩare bajiro mani gãmeri maija quena. Ito yicõri bojoro bujarãre ejabũarũja manire. “Rẽtoro quenagũ ña yũ”, yi tuoĩabitirũja manire. ⁹ Manire gãjerã ña ñeñaro yija ñare gãmebitirũja mani. Manire gãjerã ña busitũja ñare busitu gãmebitirũja manire. Ado bajirojua mani yija quena. Manire ñeñaro yirãre cuni queno yirũja manire. Ito yicõri ñare yiri Diore busija quena. Ito bajiro queno yirũja mani. Dios ñ roiro bajiro mani yija queno yigũ yiguñi Dios manire. ¹⁰ Itire gotigu ado bajiro ucayiju Diore goti ñsiri masu:

No co ramu rayabeto quenaro ña ãmogüti ñeñaro busibiquñji, ito yicöri ruobiquñji.

¹¹ Ñeñarise jidicãcöri quenarise riti yiguñji Ì. Gãjerã rãca queno Ì ña ãmoja, ñnare queno yiguñji.

¹² Ado robojua bajaia. Queno yirãre tirãnuğũ yiguñji Dios. Ito yicöri Ìre ñna busija, tuogu yiguñji Dios. Ñeñaro yirãreama ñnare queno ti tujabiticöri ñnare waja senigũ yiguñji Dios. Ito bajiri quenarise yiruja mani Ìja, yi gotia Dios oca.

¹³ Quenarise mani yi ãmosacöja, noajua gãjerã mani ñeñaro töbujaroca yirã jãjarã manaji. ¹⁴ Ito bajibojarocati mani töbujaja mani queno yirã ñajare mani wanuroca yigu yiguñji Dios. Ito bajiri manire ñeñaro yi ãmorãre güibitiruja mani. Ito yicöri tuoia oca jaibitiruja manire. ¹⁵ Ado bajirojua mani yija quena. Cristore rãcubucöri, “Ì yu Uju ñari, yure codegu yiguñji Cristo”, yi tuoaruja manire. Ito yija, “¿No bajiatu Cristore mua tuorãnurise?” gãjerã ñna seniãja, “Ado bajirojua bajaia”, mani yitoni queno bocatiari ñacãruja manire. Ito yicöri ñnare ti maicöri queno rãcubucore rãca ñnare cudiruja mani. ¹⁶ Ito yicöri, “Seti ma yure”, mani yi masitoni quenarise riti yiruja manire. Cristo ñarã ñari quenarise riti yiruja mani. Ito bajicöri manire gãjerã ñna busituja, “Burãti yama ñna”, yi tuoarãji gãjerã. Ito bajiri manire busituri masa bojori bujarã yirãji ñna. ¹⁷ Ado bajiro bajaia, queno tuoya. Ñeñaro mani yija bero mani töbujaja, iti ña mani ñeñaro yirise waja. Ito bajibojarocati queno yirã ñabojarãti mani töbujarise Dios Ì camotabeja, “Iti ña Dios Ì ãmorise, ito bajiri quenarise ña”, yi tuoia mani.

¹⁸ Queno yigu ñabojagati töbujayiju Cristo cuni. Ito bajiri queno yirã ñabojarãti mani töbujaja, manire yiari Cristo Ì töbujare gayere tuoaruja manire. Ado bajiro bajaia. Ñeñaro yiaibicu ñayiju Cristo. Ito bajibojarocati mani ñeñaro yirãre goda Ìsiyiju Ì, manire yiari. Dios rãca mani sigüre bajiro mani usi catire ãmoyiju Cristo. Ito bajiri mani ñeñaro yirise waja, waja yi jeorocu manire goda Ìsiyiju Ì. Ì ya ruju godabojarocati Ì ya usiama godabisiju.

¹⁹ Ito yija ñeñaro yigoanare busirocu ñna töbujadoju Ì ya usina wayiju Cristo. Itoju ejacöri jeyaro Ì yigore ñnare gotiyiju Cristo. ²⁰ Ito ñayoana, Noé ñayorure tuo ãmobitiana ñayijarã ñna. Yoari Noé Ì cuma bucua meni-roca ñna cudijaro yirocu bocatibojayiju Dios. Cudibisijarã ñna. Ito yicöri cuma meni tlocöri cumaju sãjayijarã ñna. Noé, Ì manajo, Ì rã, Ì jẽsãromia cuni sãjayijarã. ñna rujabe yirocu ñnare riti masoyiju Dios. Udia ãmojeno ñayijarã ñna ñarocöti.

²¹ ñnare Ì masoado bajiro manire cuni masoñi Dios, Jesucristo Ì goda Ìsirena suoriti. “Diore cudirã ñama”, gãjerã ñna yitoni idé gu rotia mani. Ruju ueri coerona meje idé gu rotia mani. Ñeñaro mani yirise jidicãja bero ado bajiro Diore busia mani. “Queno ya mu. Yure masoyija mu. Mu Macu Jesucristo yu ñeñaro yirise yure waja yi Ìsirocu yure goda Ìsiñi. Ito yicöri yure masorocu tãdi catiñi Ì”, Diore ya mani idé gure ãmorã. ²² Tãdi caticöri ñmacãju Dios rãca ñagũ wayiju Jesucristo. Ito yicöri Dios ya riojocaduja rãcubucorãji ñna. Ito yicöri ñmacãju gãna ujarã ñasarã Jesucristore rãcubucorã, “Guu Uju ña mu”, yirãji ñna cuni Jesucristore.

4

Dios masirise boca ãmiana ñari ricati riti moa masia mani, yire gaye

¹ Adi sitaju ñagũ tóbujayija Cristo. Ito bajiri, “Íre bajiroti tóbujagu yigujaju cuni”, yi tuoĩacõri, tóbujarona tuoĩa ñacãruja mani. Ado bajirojua bajia. Tóbujacõri Jesucristore buto busa mani tuoĩaja, ñeñaro yi amomenaji mani. ² Ito yicõri ñeñaro yi amori masare bajiro yimenaji mani. Ito bajiri mani catirocõ Dios i amoro bajiro yirã yirãji mani. ³ Ito ramu Cristore mua masiroto riojua jeyaro ñeñarise mua yi amoro bajiroti yiyija mua maji. Mecuyija mua. Ito yi mecucõri rocati ñeñaro yiyija mua. Mua rujeoanare buoro rucubuo yija mua. Itocõ mua ito yirise jidicãruja muare ĩja. ⁴ Ito ramu mani ñeñaro yiado bajiro yibea mani adocãta ĩja. Mani baba mesa ñagoana rãca mani ñeñaro yi amobeja manire tudirã yirãji ĩna. Ito bajiri ĩnare mani cudibeja rocati manire busi ajarã yirãji. ⁵ Manire ĩna ajabojarocati ĩnare gãmebitiruja manire. Ito bajiro ñeñaro ĩna yirisere masiami Dios. Manire ajagoana ñari ĩna ñeñaro yirise goti rëtorã yirãji ĩna Diore. Yoari mejeti masa jeyarore ĩna ñeñaro yi uyarise waja senigũ yiguĩji Dios. Catirãre cuni, godanare cuni waja senigũ yiguĩji Dios. ⁶ Ito bajiri masa ĩna godaroto rioju Dios oca quenarise gotire ña, ĩna catitĩñatoni. Coriarã iti oca tuoĩcõri queno rucubuo rã yirãji. Gãjerãma iti ocare rucubuo menaji ĩna. Masa jeyaro godarã yirãji sigũ ruyabeto. Ito bajibojarocati i oca rucubuoana masa jeyaro bajiro godabojarãti ĩna ya usijuma Dios rãca catitĩñaro yiroja. ⁷ Adi macãrucãro yoari meje jediro yiroja. Ito bajiri jeyaro mani yioto riojua queno tuoĩa ñaruja manire. Ito yicõri mecure mano tuoĩa ñaruja manire, Diore mani queno busi masitoni. ⁸ Gãjerãre mani ti maitĩñaja quena. Ito ña ñasarise. Gãjerãre mani buto ti maija, ĩna manire ñeñaro yirisere acabojarã yirãji mani. ⁹ Gãjerã mani ya wi ĩna ejaja, wanu quenare rãca ĩnare boca amiruja mani. ĩna ba amoja, ĩna cani amoja cuni wanu quenare rãca ĩnare cudiruja mani. ¹⁰ Jesucristo ñarã ñari manire ti maicõri, jabeto i masirise manire jidicãñi Dios. I amoro bajiro ricati mani moa masitoni i masirise jidicãñi Dios. Ito bajiri Dios manire jidicãre mani moa masirisena gãjerãre ejabuaruja mani. Ito bajiro yiruja mani Diore queno moa ĩsirã ñari. ¹¹ Dios oca mani queno goti masija, “Queno ya Dios mua. Mu ejabuarisena riojo goti masia yu”, yiruja mani. Ito yicõri gãjerãre mani queno ejabua masija, “Queno ya Dios mua”, yiruja mani. Ito bajiro yiruja mani, Diore gãjerã ĩna rucubuo toni. Jeyaro mani yirisere ticõri, “Í ñarãre queno ejabua mi Jesucristo”, yirã yirãji gãjerã Diore rucubuo rã. “Íti ñami rëtoro masigũ. Íti ñami Uju ñasagu. Jeyaro ñarise roti masigũ ñami Dios. Dise i roti masibiti ruyabea ĩre. Íti ñami mani Uju ñatĩñagũ”, yi tuoĩasotiruja mani ĩja.

Cristore mani tuorũñurã ñajare ñeñaro mani tóbujaroca yirã yirãji gãjerã, yire gaye

¹² Yu mairã tuoja mua. Mani buto tóbujabojarãti buto goroama oca jaibitiruja manire. “¿No yija tóbujati yu?” yi tuoĩabitiruja mani. Mani tóbujabojarãti Jesucristore mani jidicãbeja, “Yure queno tuorũñurã ñama ĩna”, yigu yiguĩji Dios. ¹³ Ado bajirojua mani yija quena. Jesucristore rucubuo rã ñari ĩre bajiro mani tóbujaja queno wanu quenaruja mani. Ito mani yija i tũdi ejari ramu ĩre ticõri queno wanu quenarã yirãji mani. ¹⁴ Jesucristore mani tuorũñurã ñajare manire aja tudirã yirãji gãjerã. Ito bajiro manire ĩna aja tudibojarocati wanu quenarã yirãji mani. Mani tóbujaja manire ejabua yiguĩji Dios. Mani ya usiju Espiritu Santore Dios i queo sãjare queno wanu quena mani ĩja. Ito bajiri tóbujarãti wanu quena mani. Dios ñami mani rucubuo gu. Gãjerãma ĩre rucubuo menaji ĩre ñeñaro busiama ĩna. ¹⁵ No gãjerãre sãgũti, tóbujagu yiguĩji. No gãji ya gajeoni rinigũti, tóbujagu yiguĩji. No ñeñaro

yiguti, tóbujagu yigułji. No gãjerãre oca menigãti, tóbujagu yigułji. Īnare bajiro mani yija, tóbujarã yirãji mani cãni. Itire mua ñeñaro yire ãmobeaa yu. ¹⁶ Ito bajibojarocati Jesucristo ñarã ñari mani tóbujaja bojori bujabitiruja manire. Ado bajiroja yiruja mani Diore. “Queno ya Dios mu. Ma Macu Jesucristo yagu yu ñaroca yure yiyija mu. Itire buto wanaa yu”, yiruja mani Diore.

¹⁷ Adocãta Jesucristore tuorũnarã ñabobarãti tóbujaja mani cãni. Jesucristore tuorũnarã ñabobarãti mani tóbujaja, ¿no bajiro tóbujarã yirãjida Dios ocare tuorũnumena? Manire bajiro ti buto busa tóbujarã yirãji ĩna. ¹⁸ Itire gotigu ado bajiro ucayiju Diore goti ĩsiri masu: “Dios masoana queno yi uyarã ñabobarãti ĩna tóbujaja, ¿no bajiro tóbujarã yirãjida ñeñaro yi uyarã? Ado bajiro bajia. Diore tuorũnumenati buto busa tóbujarã yirãji ĩna”, yi gotia Dios oca. ¹⁹ Itire masicõri quenarise riti yitĩñaruja manire. Tóbujarã ñabobarãti, “Iti ña Dios ĩ ãmorise”, yi tuoĩacõri, quenarise riti yiruja manire. Dios manire rujeoru, manire jidicãbiqułji. Ito bajiri tóbujarã ñabobarãti Diore tuorũnarã yirãji mani. “Ī yiado bajiro ti yure codegu yigułji Dios”, yi tuoĩacõri, ĩre tuorũnaruja mani.

5

Cristore tuorũnarã Pedro ĩ goti quenore gaye

¹ Adocãta mua Jesucristore masisuoanare busigu ya yu. Mua ña Jesucristo ñarãre tirũnuri masa. Yu cãni ĩ ñarãre tirũnugũti ña. Cristo ĩ tóbujaja tigorũ ña yu. Ito yicõri mani Uju Jesucristo ĩ tũdi ejari rãmu ti wanugũ yigułja yu cãni mua rãca. Mua Jesucristore masisuoana tuoja mua. Ado bajiro muare busigu ya yu. ² Jesucristo ñarãre mani tirũnutoni manire cũñi Dios. Ito bajiri ĩ ñarãre queno tirũnaruja manire. Tere mano wana quenare rãca ĩnare tirũnaruja manire. Ito yicõri, “¿Ñe waja bujagu yigułjada yu?” yi tuoĩabitiruja mani. Ado bajiroja mani tuoĩaja quena. “Dios ĩ ãmoro bajiro cãdi ãmoa yu. Ito bajiri ĩ ñarãre tirũnugũ yigułja yu”, yi tuoĩaja quena. ³ “Īna uju ña yu. Īnare sãoro roticuja yu”, yi tuoĩabitiruja mani. Ado bajiroja mani yija quena. Dios ĩ ãmoro bajiro quenarise yiruja mani. Ito mani yija mani yiro bajiro ti quesoĩacõri, Dios ĩ ãmoro bajiro ti yirã yirãji mani tirũnarã cãni. ⁴ Ito bajiri Jesucristo mani Uju ĩ tũdi ejari rãmu mani queno yirisere tuoĩa bujagu yigułji ĩ. Ito yicõri manire waja yirocu, “Yu rotiro bajiro ti yicu mu. Mure wanaa yu”, yigułji manire. Ito bajiri ĩ rãca wana quenatĩñarã yirãji mani.

⁵ Mamarã adocãta muare busia yu. Jesucristore masisuoanare rãcũbuoja mua. Ito yicõri ĩnare queno cãdiya. Mani jeyaro gãmeri rãcũbuocõri gãmeri ejabuaruja manire. Itire gotigu ado bajiro ucayiju Diore goti ĩsiri masu: “Gãjerã rãtoro quenagũ ña yu”, yirãre ti tujabeami Dios. Ito bajibojarocati, “Gãjerã rãcũbuocõri ĩnare ejabua ãmoa yu”, yi tuoĩarãre wanaami Dios.

Īnare ti maicõri ĩnare queno ejabuagu yigułji Dios, yi gotia Dios oca.

⁶ Ito bajiri Diore rãcũbuocõri ado bajiro mani tuoĩaja quena. “Rãtoro masigũ ñami Dios. Jeyaro ĩ yirise cãdicuja yu”, yi tuoĩaruja manire. Ito bajiro yiruja manire, ĩja ĩ ãmori rãmu ĩ tũ queno ñasagure bajiro manire ĩ cũtoni. ⁷ Mani tuoĩa oca jaija, ito yicõri manire oca iti ñaja, Diore gotiruja mani. Manire ti maicõri manire ejabuagu yigułji Dios.

⁸ Mecure mano mani queno tuoĩa ñaja quena. Ito yicõri rãmũa uju Satanásre mani cãdibititoni queno tuoĩariti ñaruja mani. ĩ ñami mani wajacu. Yaire bajiro yami ĩ Satanás. Tuoĩate mua. No ĩ ba ãmogũreti sãrocu wa ucuami yai cãni. Ito yicõri ĩ awasãja, jeyaro gãna ĩre tuoĩarĩ ĩre gũiama. Ito bajiro ti guijoro yami Satanás cãni. Manire ruyurio ãmogũ yami ĩ. Ito bajiri Diore

mani jidicātoni manire ruoami Satanás. ⁹ Ito ī yibojarocati Diore jidicāmenaji mani ĩre buto busa tuorūnurā. Mani sīgūti tōbujabea. Jesucristore tuorūnurā cūni jeyaro manire bajiroti tōbujama. Iti masicōri Jesucristore jidicābitiruja manire. Ito yicōri Satanásre cūdibitiruja manire. ¹⁰ Manire buto ti maiami Dios. Ito bajiri mani tōbujaja, “Biyaro tōbujabicuja yu. Yure ejabuhagu yiguīji Dios”, yi tuoīa mani. Buto busa Cristore mani queno tuorūnuroca yigu yiguīji Dios. Manire beseñi Dios ī rāca mani catiñātoni. Ito bajiri ī Macu Jesucristona suoriti manire masoñi Dios. ¹¹ “Īti ñami Uju ñasagu. Jeyaro ñarise roti masigū ñami ĩ. Dise ĩ roti masibiti ruayabea. Īti ñami mani Uju ñatīñagū”, yi tuoīasotiruja manire ĩja.

Quenajaro masa, Pedro ĩyi ñucare gaye

¹² Adi paperacānati muare yu goti masitoni yure uca ĩsiami Silvano. Jesucristore queno tuorūnugū ĩ ñajare yu ocabajire bajiro tia yu ĩre. Iti tuocōri mua oca sēotoni adi oca muare gotia yu. Ito yicōri, “Riti ña. Manire buto ti maiami Dios”, mua yi masitoni, adi oca muare gotia yu. Ito bajiri iti oca tuocōri Diore buto busa tuorūnuña mua.

¹³ Ado Babiloniaju ñagū adi papera muare cōa yu. Ado gāna Cristore masirā, “Quenajaro”, yicoama muare. Dios beseana ñama ĩna cūni mani roboti. Yu macu bajiro bajigu Marcos, “Quenajaro”, yicoami muare. ¹⁴ Gāmeri ti maicōri wanure rāca jababaya mua. Ito yicōri, “Queno ñaña mu”, wanure rāca gāmeri yiya mua.

Mua Jesucristore tuorūnurā sīgure bajiro mua usi cuti ñare āmoa yu. Itocō ña.

Segunda carta de San Pedro

Cristore tuorānūrāre Pedro papera ī cōare gaye

¹ Ņati m̄ua. Ȳu űa Simón Pedro, adi papera m̄uare cōagū. Jesucristore moa īsigū űa ȳu. Ī oca ȳu goti ucutoni ȳure cūquī ī. Īti űami mani Ŭj̄u, ito yicōri manire masor̄u. Queno yigū űari ī yiro bajiroti mani tuorānuroca yīñi Jesucristo. Īre tuorānucōri sīgūre bajiroti űsi cuti wan̄ua mani. Ito bajiri adi papera m̄uare cōa ȳu. ² Diore, ito yicōri mani Ŭj̄u Jesucristore cūni buto busa mani t̄uoīaja, mani ya űsi queno wan̄u quenaroja manire. Ito yicōri queno manire ejab̄ua remogū yiguīji Dios. Ito bajiro m̄ua űatoni m̄uare yiari Diore senī īsisotia ȳu.

Cristore tuorānūrā űari ado bajiro űaja quena, yire gaye

³ Manire beseñi Cristo Īre bajiro Dios űarā mani űatoni. Ito yicōri ī queno yī űaro bajiro mani cūni yī űatoni manire beseñi Cristo. Dios űacōri, r̄etoro masigū űami Jesucristo. Ito bajiri Īre mani tuorānūja ī masi r̄etocūrisena manire ejab̄uagu yiguīji. Ito yicōri ī āmoro bajiro mani cūdi jeo masitoni, manire ejab̄uagu yiguīji ī. ⁴ R̄etoro masigū űari ado bajiro manire goticāñi Cristo: “Diore masibiticōri űeñaro yī űyarā űarāji adi macār̄ucūro gāna. Īna ya rūj̄u űeñaro iti t̄uoīajare űeñaro yirā yirāji Īna. Īnare bajiro m̄ua yibe yirocū m̄uareama ejab̄uagu yigūja ȳu. Ito yicōri ȳu t̄uoīalore bajiro m̄ua t̄uoīaroca yigū yigūja ȳu”, yicāñi Cristo manire. ⁵ Ito bajiri Jesucristore riti tuorānūrā űari queno yī űasotirūja manire Īja. Ito yicōri Dios ocare cūni riasotirūja manire. ⁶ Ito yicōri mani ya rūj̄unati mani űeñaro yī āmorisere űemecutirūja manire. Ito bajiro t̄uoīacōri buto busa Cristore tuorānūruja manire. Īre tuorānucōri, Dios ī āmoro bajiro riti mani yī űaja quena. ⁷ Dios āmoro bajiro yicōri, mani űarāre cūni ti maija quena. Ito yicōri Īnare ejab̄uarūja manire.

⁸ Ito bajiro mani yija quenaroja manire. Ito bajiro yicōri Jesucristo ī āmoro bajiro riti yisotirā yirāji mani. Ito yicōri Īre moa īsirā yirāji. Ito bajiro mani yibeja, Īre masirā űabojarāti, Īre ejab̄uamena bajiro űarā yirāji mani. Ito bajiri mani űabojarise waja mano bajiroti űarāji mani. ⁹ Ito bajiro queno yī masibic̄uama, “Ado bajiro ȳu yire āmoami Dios”, yī t̄uoīa űsirioḡu meje űami īocū. “Ȳu űeñaro yirisere coeñi Dios”, yigū űabojaguti t̄udi m̄ucana ācabojagu űami īocū. ¹⁰ Ito bajiro yī āmobitirūja ȳu űarā manire. Ito bajiri ī āmoro bajiro riti yī űarūja manire. Ito bajiro űacōri, “Ȳure beseñi Dios. Ī yagu űa ȳu”, yī t̄uoīarā yirāji mani Īja. Ito bajiro yī t̄uoīacōri űeñaro yī űyabitirūja manire. Diore riti mani cūdija Īre tuorānū jidicāmenaji mani Īja. ¹¹ Ito bajiri Jesucristo mani Ŭj̄u ī rotitīñaroja ejarā yirāji mani. Ī manire masogoruti űari, ī t̄uj̄u mani ejaroca yigū yiguīji Īja.

¹² Adi oca masicārā űari itire queno cūdia m̄ua. Ito bajiro m̄ua masicārā űabojarocati m̄uare gotitīñagū yigūja ȳu. Ito bajiri m̄ua ācabojabe yirocū, biyaro m̄uare gotisotigū yigūja ȳu. ¹³⁻¹⁴ “Yoari meje godagu yigūja ȳu”, ȳu yī masiroca yīñi mani Ŭj̄u Jesucristo ȳure. Ito bajiri itire masicōri, ȳu catirocō m̄uare goti űagū yigūja ȳu maji. Ito bajiri ȳu gotirisere queno m̄ua t̄uoīare āmoa ȳu. ¹⁵ Adi paperana ruje iti oca m̄uare gotisoticūja ȳu. Ito bajiri ȳu godaja bero josari mejeti itire t̄uoīa bujarā yirāji m̄ua.

Jesucristo yogu i godo wedija ticu ya, Pedro i yire gaye

¹⁶ Mani Uju Jesucristo ija i masiro robo i tudi ejaroti gayere muare goticu ya. Yumasituoia rujeocori meje itire muare goticu ya. Ado bajirojua baja iti gaye. Yumasiti ire ticori, “Retoro masigu nani”, yi tuoicori muare goticu ya. ¹⁷⁻¹⁸ Dios oca iti ruyuroca Jesus raca gata yucariju nacu ya. Ito bajiri retoro yi masigu i oca umacuju iti ruyuja tuocu ya cuni: “Aniti nani ya Macu, ya maigu. Ire buto wana ya”, yi ruyucu Dios oca, ya tuoja. Ito ruyuroca Jesucristo buto yogu i godo wedija ticu ya. Jeyaro iti retaja ticori, “Cristore buto rucabuoami mani Jacu Dios. Ito yicori i masirise jidicani Dios Ire”, yi tuoia ya.

¹⁹ Ito retaja tigoru nari, “Diore goti isiri masa naro bajiroti queno yi ucayoni ina”, yi tuoia ya Ija. Ito bajiri ina ucayore mani tuorunaja quena. Ina ucayore mani queno riasotija, “Ado bajiro ya yire amoami Dios”, yi tuo masira yiraji mani. Ado bajirojua baja. Raitaroju saticori mani waja, wa masiraji mani. Ito bajiri guijoroju wamenaji mani. Itire bajiroti Dios oca mani riasotija, ire cudira yiraji mani. Ito yicori guijoro ruore oca gotirare tuorunamenaji mani. Ito bajiri Jesucristo i tudi ejaroto riojua, Dios ocare riasotira riti na yuraja manire. Ito bajiri Jesus eja wacati mani tuo masibitire mani tuo masi jediroca yigu yiguji. ²⁰⁻²¹ Queno tuoja mua. Buto busa nasarise muare gotigu ya ya. Dios ocare rujeobitica masa. Inamasi tuoia rujeocori meje ucayijara Dios oca goti isiri masa. Ado bajirojua baja. Jane mejeju Diore goti isiri masare quedi sajacori, Dios oca ina uca masiroca yiyiju Espiritu Santo.

2

Ado bajiro riasora yiraji ruori masa, yire gaye
(Jud 4-13)

¹ Ito bajibojarocati gajerama ruore oca gotiyijara ina. “Diore goti isiri masa na gua”, yi ruoyijara ina. Adi rumuri cuni mua wato naraji Inare bajiro ruo jaira. “Dios oca riojo gotira na gua Ija”, yi riaso ruora yiraji ina. Ito bajiro riaso ruocori Jesucristo ocare masa ina jidicaroa yira yiraji ina. Ito gaye riti meje ruora yiraji ina. “Manire goda isiru meje nani Jesucristo”, yi ruora yiraji. Ito yicori, “Mani Uju meje nani i”, yira yiraji ina. Riojo meje riasora yiraji ina. Ito bajiro ina yija tuocori, yoari mejeti ruyuriogu yiguji Dios Inare. ² “Mani ya rujanati mani yi amorise mani yija quena”, yi ruora yiraji ina. Ina ruorisere tuorunucori jajara masa Inare bajiro nefaro yira yiraji. Ito bajiro nefaro yicori Cristo oca nasarisere aja tudira yiraji masa. Ito bajiri Cristo ocare ina aja tudija, ruore oca riasotirare seti naro yiroja. ³ Ito yicori mua ya gajeoni buja amora, muare ruora yiraji ina. Ito bajiro ina nefaro yiroto riojua masicayiju Dios. Ito masicori, “Ina nefaro yirise waja, waja senicaja ya”, yi tuoiyaju Dios. Ito bajiri co rumu Inare waja senirocu acabobabiquji Dios.

⁴ ¿Dios naro gana angel mesa oca masiati mua? Jane mejeju jajara angel mesa nefaro yi amora queno Diore cudibisijara ina. Ito bajija ticori, “No yibea yure”, yibisiju Dios. Buto raitaroju Inare coayiju i. Ito yicori ina nefaro yirise waja, waja i seniroti rumu riojua ito riti Inare cuyiju i. Ito bajiroti ruore oca riasotirare cuni buto waja senigu yiguji Dios. ⁵ ¿Jane mejeju Noe nayoru i naroca nagoanare masiati mua? Ina nefaro yirise ticori Inare ruyuriyiju Dios. Ide jairo ide queoyiju, Ina ruja godajaro yirocu. “Mua nefaro yiriserse jidicaruja muare”, yibojayiju Noe nayoru masare. Ito i yibojarocati jidicabisijara ina. Ito bajiri Noe, ito yicori i narajua amojeno narare riti masoyiju Dios. ⁶ ¿Sodoma

gãna ñabojana, Gomorra gãna ñabojana oca cuni masiati mua? Buto ñna ñeñaro yija ticõri, ñnare ruyuriorocu jea queoyiju Dios ñna ya catorire. Ito bajiro yiyiju Dios, “Ïre cudimenati mani ñeñaro yija manire cuni ruyuriogu yiguñi Dios”, yi mani tuoña masitonì.

⁷⁻⁸ ¿Queno yigoru Lot wame cutigu oca masiati mua? Sodoma gãna, Gomorra gãnare cuni ruyurio jeobogaguti ito gagu Lot sigureti ruyuriobisiju Dios. Diore rucubugugu ñayiju Lot. Co ramu rayabeto i ta gãna ñeñaro ñna yija, tisotibojayiju Lot. Ito yicõri ñna ñeñaro busirisere cuni tuosotibojayiju i. Rẽore gaye ñabojarocati ñeñaro yi ajeiyjarã ñna umua comasiti. Ito bajiro ñna yija ticõri, i ya usijama bojori bujayiju Lot ñayoru. Ito bajiri ñreama ruyuriobisiju Dios. ⁹ Iti ocare tuocõri, “Mani ñeñaro yitoni rãmá i usirioro yi codeja, manire ejabuagu yiguñi Dios. Ito yicõri mani ñeñaro yibe yirocu, manire ejabuagu yiguñi i. Ito bajiri ñeñaro yirãreama acabojabiticõri, ija i waja seniri ramu ñnare waja senigũ yiguñi Dios”, yi tuoña mani.

¹⁰ ñna ya ruju iti ñeñaro tuoñaro bajiro yirãre, ito yicõri, “Ujarãre cudibicuja yu”, yirãre cuni buto busa waja senigũ yiguñi Dios. ñna ñama ñeñaro basicõri bojo masimena. “Gua amoro bajiro busirã yirãji gua”, yama ñnaõna. Ito yicõri ángel mesare rucubobiticõri, ñna rotirisere aja tudirã yirãji ñnaõna. ¹¹ ñnare bajiro yibeama Dios ñaro gãna ángel mesa. Ruore oca riasorã rẽtoro masirã ñama ángel mesa. Rẽtoro masirã ñabojarãti, “Ãna ruore oca riasori masa ñeñaro yirã ñama ñna. Ito yicõri ñnare seti ña”, Diore yi gotibeamã ñna. Ñeñaro busitu amomena ñama ángel mesa.

¹² Ito mua wato ruore oca riasori masa, waibucurã bajiro queno tuoñamena ñarãji ñna. “Ija ado bajiro rẽtaru yiroja yure”, yi tuoña masibitibojarãti, ñna amoro bajiro riti yama ñna. Ito yicõri Dios oca ñna tuo masibitire, aja tudiamã ñna. Waibucurãre mani sãro bajiroti riaso ruorãre ñna ñeñaro yija ticõri, ñnare ruyuriogu yiguñi Dios. ¹³ Ito bajiro yiguti ñnare waja senigũ yiguñi Dios, masa ñeñaro tóbujaroca ñna yire waja. Bojomenati, umuati ñeñaro yama ñnaõna. Ito bajiro yicõri itire buto wanuama ñna. Mua rãca minijuacõri “Queno yirã ña gua”, yi ruoama ñna. Ito bajiro yibojarãti, buto ñeñaro tuoñarã ñama ñnaõna. Mua queno tuo masibeja ñnare bajiroti ñeñaro yirã yirãji mua cuni.

¹⁴ Gãji manojore ticõri, “Iso rãca yi aje amoa yu”, yi tuoñama ñna. Ñeñarise riti tuoña uyama ñna, ruore oca riasori masa. “Mani ya rujunati mani yi amorise mani yija quena. Itire ti tebiquñi Dios”, yi ruoama ñna, Diore queno masimenare goti ruorã. Gãjerã ya gajeonire ti uocõri itire buja amorã tuoñarãji ñnaõna. Ito bajiri ruore oca goticõri josari mejeti gãji ya gajeoni bujama ñnaõna. Ito bajiro ñna yi ñaja ticõri, ñnare ruyuriogu yiguñi Dios. ¹⁵ Dios oca quenarise tuogoana ñabojarãti iti oca jidicãna ñama ñnaõna. Ito bajiro gaje tuoñacõri ñeñaro tuoñama ñna. Beor macu, Balaam wame cutigu ñayorure bajiro ñeñaro yama ñna cuni. Diore goti isiri masu ñabojaguti niyeru buto maigũ ñari, “Ruore oca yu gotija queno bujagu yiguja yu”, yi tuoñabojayiju Balaam. ¹⁶ Ito bajiro tuoñabaja, burro joe i jesa waroca, ado bajiro yiyiju Dios. Masare bajiro burro i busiroca yiyiju Dios. Ito bajiro i yirocati busisuyiju burro: “Buto ñeñaro yi tuoña mu. Ito bajiro ñeñaro mu tuoñarise, tuoñabesa mu”, yi tudyiju burro ñre. Ito bajiro i yija tuo ucacõri, i ñeñaro tuoñarise jidicayiju Balaam ñayoru.

¹⁷ Queno tuoya mua. Muare goti masiore ocana gotigu ya yu. Ide amorã jaibitiya warã yirãji mani. Ito ejacõri cara quearaya mani tija, bojori bujarã yirãji mani, ide idi amobojarã. Cuma ñaroca cuni, ide bueri ti amarã yirãji mani ide amorã. Ito bajiro mani ti ama rügõroca ide buerire mino iti wẽa rẽtocõja bojori bujarã yirãji mani ide amobojarã. Iti mani amaro bajiroti, Dios oca tuo

āmōrā ī oca gotirā tujū warā yirāji mani. Īna tujū ejacōri ruore ocati ĩna goti űaja bojori bujarā yirāji mani, Dios oca quenarisere tuo āmobarā. Ito bajiro ruore oca riasorāre ĩja ĩnare ī cōaroto buto rāitīaro quenocāyiju Dios. ¹⁸ űeñaro yirā űacōri masa jeyarore wanure rāca ruo gotiama ĩna. “Mani ya ruĵunati mani yi āmorise mani yija, quena űa. No yibea”, yi űsirio codeama gājerāre. Bujato yama ĩna. Ito bajiro ĩna riasoja tūcōri, “Riti yama ĩna”, yi tuoīarā yirāji canū busati Jesure masisuoana. Ito bajiri tūdi űeñaro yi űyarā yirāji mūcana, űeñarisere jidicābojana. ¹⁹ Ado bajiro gotiama ruore oca riasori masa: “Jeyaro mani ya ruĵunati mani yi āmorise mani yija, quena űa. No yibea. ĩja co ramū mani jidicā āmoja, jidicārā yirāji mani”, yi ruoama ĩna. Ito bajiro yibojarāti ĩna űeñaro yirisere jidicā masibeama ĩna. Ado bajiroĵua baja. No űeñarise riti tuoīa űyagū ī űeñaro yirisere jidicā āmobiĵi ĩ. ²⁰ No Jesucristo mani űjare tūorūnūrā adi sita űeñarisere jidicārā yirāji ĩna. Ito yibojarāti mūcana tūdi űeñaro ĩna tuoīa űyaja, buto busa űeñaro yirā yirāji ĩna. Ito bajiri Jesucristore ĩna tūorūnūroto rioĵua ĩna űeñaro yiado rēto busaro űeñaro yirā yirāji ĩna ĩja. ²¹ Cristo oca masibojarāti, Dios rotirisere jidicācōri tūdi űeñaro yirā yirāji ĩna. ĩna ito bajiro yija ticōri, buto busa waja senigū yigūĵi Dios ĩnare. Ito bajiri Cristo ocare masibiticōrujabojañi ĩna. ²² Jane mejeju gaye oca gotire bajiro baja adi. Tite mūa: “Mūñocōri ĩmasiti tūdi bagu yigūĵi ecaru yai. Ecana yeseare mani guja bero ĩnamasiti űeri wōrā yirāji ĩna”, yi gotia jane mejeju gaye oca. Ito bajiroti yama Dios rotirisere jidicācōri mūcana tūdi űeñaro yirā.

3

Ado bajiro, bajiro yiroja mani űju ī tūdi ejaroto rioĵua, yire gaye

¹ űu űarā iti ramū mūare papera cōacu űu. Ito bajiro űu cōarisenati Dios oca goticu űu. Quenarise riti tuoīajaro ĩna yirocu, ito bajiro mūare papera cōacu űu. Adi paperana cūni ito bajiroti uca űu mūcana, quenarise riti mūa tuoīa űuyajaro yirocu. ² Diore goti ĩsiri masa ĩna goti yurisere ācabojabesa mūa. Ito yicōri mani űju oca gūa goti ucutonī ī cūana goti ucurisere cūni ācabojabesa mūa. Manire masoru ī rotirise goticu gūa mūare.

³ űasarise mūare gotigū ya űu. Ito bajiri itire queno tuoīaına mūa. Adi macārūcāro jediroto rioĵua Dios ocare aja tudiri masa jājarā űarā yirāji. Ito yicōri ĩna ya ruĵunati ĩna űeñaro yi āmorise yirā yirāji ĩna. ⁴ Ado bajiro aja tudirā yirāji ĩna: “ĴNoĵu űati, ‘Mūcana tūdi ejagu yigūja űu’, yibojaru? Ito bajiro yiru űabojaguti tūdi ejabicu yigūĵi Cristo. Tite mūa. Mani űicusabatia ĩna űado bajiroti baja adi ramūri cūni. Iti ramūju űado bajiroti baja adi ramūri cūni. Mūcana tūdi ejabicu yigūĵi Cristo”, yi aja tudirā yirāji ĩna. ⁵ Ito yibojarāti adi macārūcāro Dios ī rujeore tūdi tuoīa űya āmobeama ĩna. “Ĵ ya ocanati adi macārūcāro gayere rujeoyiju Dios. Ito yicōri idere ī bata rotirocati sita ruyucoayiju ĩja”, yi tuoīa āmobeama ĩna. ⁶ Ado bajiroĵua baja. Adi macārūcāro űju űami Dios. Ito bajiri ī rujeoja bero yoari űeñaro masa ĩna yija ticōri, ide quedi rotiyiju Dios. Ito bajiro yicōri adi macārūcāro űarāre ito yicōri adi macārūcāro gaye jeyarore ruyuriyiju Dios. ⁷ Adi sita, ito yicōri macārūcāro cūni Dios ī masirisena riti ĩna. Ito bajibojarocati itire ruyuriogū yigūĵi Dios. Ĵ ya ocana riti adi macārūcāro ruyuriorocu soe jeogu yigūĵi Dios. Masare ī waja seniri ramū ito bajiro soe jeogu yigūĵi Dios. Ito yicōri űeñaro yirāre waja senicōri ĩnare ruyuriogū yigūĵi Dios.

⁸ Yu ñarã adire ácabojabesa mua. Usirioro yigu meje ñami mani Uju. Í tija yoabea mil rodori ñarise. Co rumuacãti bajiro baja í tija. ⁹ Mani tijama yoari sejami Dios. “Í yiro bajiro ejori yibeami í”, yí tuoía mani. Ito bajiro mani tuoíabojarocati, ado bajirojua baja. Ñeñaro yirãre ejori ruyurio ámobeami Dios. Masa jeyarore ti maicõri sigũ jeameju ware ámobeami Dios. Ito bajiri, “No yure tuorũnũgureti jeame ájuoroju cõabicu yiguja yu”, yí tuoíacõri ñnare yugu yiguji Dios maji.

¹⁰ Ito bajiro yubojaguti co rumu tãdi ejagu yiguji Jesús. “Jane tãdi ejagu yiguji í”, mani yí tuoíabiti rumu tãdi ejagu yiguji Jesús. Í tãdi ejari rumu ũmacũju guijoro oca ruyuro yiroja. Ito yicõri macãrucũroju yobojana jedirã yirãji. Ito yicõri adi sita jeyaro ñabojarise na jedicoaro yiroja. Masa ñna menigobojare cãni jeyaro na jedicoaro yiroja. Ñeju na ruyabeto yiroja ñja.

¹¹ “Ito bajiro adi sitare ruyuriogu yiguji Dios”, yí tuoíacõri, ado bajirojua yiruja manire. Quenarise riti yiruja manire. Ito yicõri Diore rãcũbuorã í yiro bajiro riti cãdiruja manire. ¹² “Co rumu mani Uju tãdi ejagu yiguji”, yí tuoía ñaruja manire. Ito bajiro tuoíacõri, “Coji í ejare ámoa yu”, yí tuoíaruja manire. Ito bajiro tuoíacõri quenarise riti yí ñaruja manire. “Í ejari rumu macãrucũro, adi sita ñarise jeyarore ruyuriogu yiguji Dios”, yí tuoía mani. ¹³ Iti tuo masibojarãti gãi usiriomenaji mani. “Dios í ámore bajiro yigu yiguji”, yí tuoía mani. “Adi macãrucũrore ruyuriocõri jacaju cãni ũmacũju cãni mame rujeo wasoagu yiguji Dios. Ito yicõri itoju queno yirã riti catitũñarã yirãji”, yí tuoía mani. Ito bajiri Dios í busigore masicõri gãi usiriomenati ñre yurã yirãji mani.

¹⁴ Í tãdi ejari rumu bocati ñarã ñacõri, mani ñeñaro yirisere jidicã jeoruja yu ñarã manire. Ito yicõri, “Í ámore bajiro riti yicuja yu”, yí tuoía ñaruja manire. Ito bajiro yí ñarãti Dios rãca sigũre bajiroti usi cãti ñaruja mani. Manire í ti wanũtoni ñe seti mana mani ñaja quena. ¹⁵ Coji í ejabeja ticõri, ado bajiro yí tuoíaruja manire. “Masa jãjarã busa maso ámogũ adi macãrucũrore ruyuriorocu usiriobeami Dios”, yí tuoíaruja manire. Adi yu ucare bajiro muare ucañi Pablo mani maigũ cãni. Dios í masirisena ito bajiroti yí ucañi Pablo muare. ¹⁶ Coji ruyabeto muare ucagu iti oca gotiñi Pablo. Ito bajibojarocati josari ña í riasogore oca. Ito bajiri í ucagore tuo masi ámomenama ricati riasorã yirãji. “Ado bajiro yí ámoñi Pablo”, yí ruorã yirãji ñna. Ito bajiroti Dios oca tuti ticõri wisare oca riasorã yirãji ñna. Ito bajiro ñna yija ticõri, ñnare waja senirocu ñnare ruyuriogu yiguji Dios.

¹⁷ Queno tuoja yu ñarã mua. “Dios oca riasori masa ña gũ”, yibojarãti ruore oca gotirã yirãji coriarã. Itire tuo masicã mua. Iti masicõri queno tuoía yucãña mua. Diore cãdimena ñna ruorise ocare tuorũnũbesa mua. Ito yicõri Jesure tuorũnũrã ñari ñre jidicãbesa mua. ¹⁸ Ado bajirojua mani yija quena. Buto busa mani Uju Jesucristore tuorũnũruja manire. Ito yicõri ñre mani cãdi masitoni, í ocare riasotiruja manire. Íti ñami manire masoru. Ito bajiri ñre rãcũbuorona ado bajiro ñre busitũñaruja manire: “Rẽtoro masigũ ña mũ. Ñimũ gãji mũre bajiro masigũ mamí”, yitũñaruja manire. Itocõ ña.

Primera carta de San Juan

Jane mejeᵐti Dios oca goti rêtoburocu ĩ ñacäre gaye

¹ Ñati yu ñarā mña. Mñare papera cōa yu. Macārucāro iti rujearoto rioᵓuaju, Dios oca goti rêtoburocu ñacāyiju. Guamasiti ĩre ticōri, ĩre tuocōri, ĩre moaĭacōri mñare gotia yu. ĩti ñami mani catitĩñaroca yi masigū. ² Dios oca goti rêtoburocu ĩ goaroca ticu gña. ĩti ñami Jesucristo catitĩñare rucogu. Ito bajiri gña tigore mñare gotia yu. Gñare goaĭocacuti, mani Jacu Dios rāca ñayiju. ĩre gña tiroca yiñi Dios. ĩ gayere mñare busia yu. ³ Gña tigore mñare gotia yu. Gña tuogore cuni mñare gotia yu. Gña rāca sigū robo bajiroti mña usi catitoni mñare gotia yu. Dios ĩ usi catiro bajiroti usi catia gña. ĩ Macu Jesucristo rāca cuni ito bajiroti usi catia gña. Dios ĩ usi catiro bajiroti mña usi catitoni mñare gotia yu. Ito yicōri ĩ Macu rāca mña usi catitoni mñare gotia yu. ⁴ Adi mñare gotia yu sigū robo bajiro mani wanu quenatoni.

Busurise rucogu ñami Dios, yire gaye

⁵ Busurise rucogu ñami Dios. Rāitlarise ma ĩre. Ito bajiroti gotiquĩ Jesús guare. Ito bajiri iti tuocōri mñare gotia yu. ⁶ “Dios ĩ usi catiro bajiroti usi catia yu”, mani yibojaja cuni, ito yicōri ñeñaro mani yirise jidicābeja, manimasiti ruoa mani. Ito yicōri riojo gotire gaye cuni cadiᵓā meje ña mani. ⁷ Dios ĩ queno yi ñaro bajiro mani yi ñaja, sigū robo bajiro usi catiᵓā yirāji mani. Ito yicōri ĩ Macu Jesucristo ya rinati mani ñeñaro yirise coe jeoroja.

⁸ “Ñeñaro yirise ma yare”, mani yibojaja, manimasiti ruoa mani. Ito bajiri riojo gotiᵓā meje ña mani. ⁹ Yiro robo yigu ñami Dios. Ito bajiri ĩre mani gotija, ñeñaro mani yirise coe jeogu yiguĩji. Ito yicōri mani ñeñaro yirisere ācabojogu yiguĩji Dios. ¹⁰ “Ñeñaro yigu meje ña yuama”, mani yibojaja cuni, “Ruore jaigu ñami Dios”, yiado bajiro ya mani. Ito bajiro mani yija, Dios oca mani ya usiju manoja manire.

2

Manire busi ejabugñu ñami Cristo, yire gaye

¹ Yu rña robo bajiro bajirā ña mña. Ito bajiri ñeñarise mña yibe yirocu, adi mñare gotia yu. Mani ñeñarise yijama, sigū ñami Diore manire busi ĩsigū. ĩ ñami Jesucristo, ñeñarise yiābicu. Ito bajiri Diore busigu yiguĩji manire yiari. ² Jesús ya rina suoriti, mani ñeñaro yirise waja yicäre ña. Mani ye riti meje waja yicāñi. Masa jeyaro ye cuni waja yicāñi Jesús.

³ Dios rotirise yiro robo mani cadija, “ĩre masia yu”, yi tuoña masia mani. ⁴ No, “Jesure masia yu”, yibojaguti, ĩ rotirise yiro robo cudibicu, socagu ñami ĩocū. Ito bajiri riojo gotigu meje ñami ĩocū. ⁵ No Dios rotirise riojo cudigu, ĩre buto tuoñaguĩji. Diore riojo mani cadija, “ĩre bajiroti usi catia yu cuni”, yi tuoña masiᵓāji mani. ⁶ “Dios robo bajiro usi catia yu”, yigu Jesucristo ĩ ñado bajiro ñaja quena.

Mame rotire gaye

⁷ Yu mairā, adi papera mñare cōa yu. Mame oca meje mñare gotia yu. Jane mejeᵓu masa rāca ñashore ña adi oca. Mña tuogoreti ña adi oca. ⁸ Ito

bajibojarocati, oca mame robo bajiro eja mware. Răitlariſe rēta wado bajiro mwa masibitigore rēta waju. Ito bajiri oca űasarise masia mwa űja. Iti ocare cudiűi Jesucristo. Ito yicōri mwa cuni iti ocare cudia.

⁹ Sīgū, “Busuroju űa yu”, yibojaguti, ű ocabajire ti tudigu, răitlarojuti űacōguűi maji. ¹⁰ ű ocabajire buto ti maigūama, busuroju űaguűi űocū. Ito bajiro busuroju űagū űeűarise yi uyabiquűi. ¹¹ ű ocabajire ti tudigu răitlaroju wa ucuguűi. ű waroto masibiquűi ű. “Itiju waju”, yi masia manoti wa ucuguűi ű. Răitlaro ű ya cajea ruyubejare, cajea macu robo bajiro bajiguűi ű.

¹² Yu rűa robo bajirā mwa űajare iti mware gotia yu. Jesucristo ya rűa suoriti űeűaro mani yirisere coeűi Dios. ¹³ Tuoya bucurā mwa. Adi papera mware menia yu. Macărucăro rujearoto riojuaju űasurare masirā űa mwa. Mwa mamarăre cuni adi papera cōa yu. Rűmăre cudigoana űabojarăti ű robo bajiro tűoűabea mwa űja.

¹⁴ Tuoya rűaca mwa. Mware cuni adi papera coa yu. Mani Jacu Diore masirā űa mwa cuni. Mwa bucurăre adi papera cōa yu. Macărucăro rujearoto riojuaju űasurare mwa masijare mware papera cōa yu. Mwa mamarăre cuni papera cōa yu oca sűorā mwa űajare. Dios ocare cudirā űa mwa. Ito bajiri rűmă robo bajiro meje tűoűa mwa űja.

¹⁵ Adi macărucărore maibesa mwa. Ito yicōri adi macărucăro űarisere cuni maibesa mwa. Macărucăro űarisere buto maigū, mani Jacu maibiquűi. ¹⁶ Mani ya rujana mani űeűaro yi âmorisere, Dios gaye wadire meje űa iti. Adi sita gaye űa iti. Mani ya cajeana ti wanucōri űeűaro yi âmorisere, adi sita gayeti űa. Mani gajeoni catirise sű bajiro mani yirise, Dios ye wadire meje űa iti. Adi űeűaro yire jeyaro adi sita gayeti űa. ¹⁷ Ado mani űari sita jedi waju. Adi macărucăro űeűarise cuni jedi waju. Dios ű âmoro bajiro yiguama catitiűagū yiguűi.

Oca riojo gotire meje űa socare, yire gaye

¹⁸ Tuoya yu rűa mwa. Jabeto rűya adi macărucăro iti jediroto. Cristo wajacu ű wadire gaye tuoyija mwa. Ito bajiri ado bajiro mware gotia yu. Găjeră Cristo wajana jăjară ejacoama ado űja. Ito bajiri, “Sűmejeti űa susari rűmă iti ejaroto”, yi tűo masia mani. ¹⁹ Mani răca űabojarăti mani robo bajiro űsi catibitică űna. Ito bajiri manire wagocă űna. Mani robo bajiroti űna űsi catijama manire budigobitibocă űna. űna budigojare, “Mani robo bajiro űsi catiră meje űaűi űna”, yi tűo masia mani.

²⁰ Espűritu Santo săűi Cristo mware. Ito bajiro ű yijare űasarise ti masia mwa. ²¹ űasarise masiră mwa űajare, papera cōa yu mware. űasarise masimena meje mwa űajare mware papera cōa yu. Oca riojo gotire gaye meje űa socare gaye. Itire masia mwa.

²² űNimu űati, socari masu? Ado bajiro gotiami socari masu: “Cristo meje űami Jesús”, yigu, ű űami socagu. űju űami Cristo wajacu. “Mani Jacu meje űami Dios”, yigu űami ű. Ito yicōri, “Dios Macu meje űami Cristo”, yigu űami ű. űocū űami socari masu. ²³ “Cristo meje űami Jesús”, yigu Diore masigū meje űami ű. “Jesús űami Cristo”, yiguama Diore masigū űami űocū.

²⁴ Cajero oca mwa tuogore queno tűoűama. Itire acabojabeja. Iti oca mwa tuogore queno mwa tűoűatiűaja, Jesús răca, Dios răca cuni űna robo bajiroti űsi catiră yirăji mwa. ²⁵ Jesucristo goticăűi manire, catitiűare gaye űsirocu.

²⁶ Coriară mware rűo âműoama. Ito bajiri mware adi papera cōa yu. ²⁷ Espűritu Santo săűi Jesús manire. Ito bajiri manire riasori masu űatitiűami. Dise rűyabeto manire riasogu yiguűi Espűritu Santo. ű riasorise riti űa. Socare gaye

meje ña. Ī riasoro bajiroti yiya mua cuni. Jesús robo bajiroti usi cutiya mua cuni.

²⁸ Queno tɔoya, yu rĩa robo bajirã mua. Jesús ĩ usi cutiro bajiroti usi cuti ñaña mua cuni. Ito bajiro mua usi cuti ñaja, Jesús ĩ tɔdi ejari rumu güire manoja muare. Ito bajiri ĩ ejaroca bojore mano yiroja muare. ²⁹ “Ñeñarise yigu meje ñami Jesús”, yi masirãji mua. Ito bajiri, “Queno yirãma Dios rĩa ñama”, yi masirãja muare.

3

Dios rĩa ñare gaye

¹ Tɔoya mua. Mani Jacu Dios bɔto maiami manire. Ito bajiri, “yu rĩa”, yami manire. Riti ĩ rĩa ña mani. Adi macãrucãro gãnama Diore ti masimenaji. Ito bajiri manire cuni ti masimenaji ña. ² Tɔoya yu mairã mua. Dios rĩa ña mani. Mani rioja, “Ado bajiro ñarã yirãji”, yi masibea mani. Ito bajibojarocati Jesús ĩ goaïoroca ĩ robo bajiro bajirã yirãji mani. Īre ti masicõri ĩ robo bajiro bajirã yirãji mani. ³ “Īre tigu yiguja yu”, mani yi tɔoĩa yuja, ñeñarise yimenaji mani ĩja. Jesús robo bajiroti ñeñarise yimenaji mani cuni.

⁴ Ñeñarise riti yitĩñagũ, Dios rotirise cudigu meje ñami. Dios rotirise mani cudibeja, iti ña ñeñaro yire. ⁵ “Jesucristo ñeñarise yigu meje ñami”, yi tɔo masirãji mua. Jesucristo adi macãrucãro wadiñi mani ñeñaro yirise waja yirocu. Itire masia mua. ⁶ No Jesús robo usi cutiguti, ñeñarise yi uyabiquĩji. Ñeñarise riti yitĩñagũ, Jesure tĩlagũ meje ñami maji. Ito yicõri Jesure masibicu ñami maji. ⁷ Muare ruoronare tɔobesa yu rĩa mua. Ñeñarise yibicu, ĩ cuni Jesús robo bajiroti quenagũ ñami. ⁸ Ñeñarise riti yiguama rãmú yagu ñami. Cajerojuti ñeñarise yigu ñani rãmú. Ito bajiro bajisuru ñami ĩ. Rãmú ĩ ñeñaro yirisere cõarocu wadiñi Dios Macu.

⁹ Dios rĩa ñarã ñeñarise yi uyamenaji. Dios gaye tɔoïare ña ñnare. Mucana tɔdi rujea quenohana ñama ña. Ito bajiri adocãta Dios rĩa ñama ña. Ito bajiri ñeñarise yi uyamenaji ña. ¹⁰ ¿No bajiro ti masirãjida mani, Dios rĩa ña ñaja? Ito yicõri, ¿no bajiro ti masirãjida mani, rãmú rĩa ña ñaja? Ado bajiro ti masirãji mani. Ñeñarise yitĩñagũ, ito yicõri ĩ ocabajire ti maibicu, Dios yagu meje ñami ñocũ. Rãmú yagu ñami ĩ.

Corocõti gãmeri maija quena, yire gaye

¹¹ Mani ya rujare mani mairo robo bajiroti gãjerãre cuni maija quena. Adi ña Dios oca cajero ĩre masisurã mua tɔore gaye. ¹² Caín ñayoru robo bajiro yibesa mua. Rãmure cudigu ĩ ocabajire s̱ayiju Caín ñayoru. ĩ ocabaji quenarise tɔoïagũ ñayiju. Caínjuama ñeñarise riti tɔoïagũ ñayiju. Ito bajiri ĩ ocabajire s̱ayiju ĩ.

¹³ Tɔoya yu ñarã mua. Adi macãrucãro gãna muare ña ti tudija, “Abo, ¿no yija yure ti tudiatibe ña?” yi tɔoïabeja. ¹⁴ Mani godabore gaye ṟetocũñi Dios. Ito bajiri catitĩñare gaye manire is̱iñi ĩ. Mani ñarãre mani ti maija, “Ito bajiroti baja”, yi masirãji mani. ĩ ocabajire ti maibicu godacãru bajiro bajiguĩji. Jeame ajuroju wacu yiguĩji ñocũ. ¹⁵ ĩ ocabajire ti tudigu s̱ari masuti ñami Dios ĩ tija. S̱ari masu catitĩñare ruobiquĩji. Itire masirã ña mua cuni. ¹⁶ Cristo manire goda is̱iñi. Ito bajiri, “Manire ḇoto maiami Cristo”, yi masirã ña mani ĩja. Mani ñarãre ti mairuja manire, ñnare mani goda is̱iroti ñabojarocati. ¹⁷ Gajeoni jaigu ĩ ñarã bojoro bujarãre ejabuabicu ñabojaguti “Diore maia yu”,

yibojagu yiguŋji ɔocū. ¹⁸ Y_u rīa, gājerāre cūni ti mairūja manire. “Gājerāre ti maia y_u”, yicōri ɔnare cūni ejabu_uarujarāji mani.

Cristore mani tuorānuja Dios ɔ tiro riojo gūimenaji mani, yire gaye

¹⁹ Mani gājerāre ti maija, “Cristo, riojo gotigu, ocabaji ŋa y_u”, yi tuoɔarāji mani. Ito bajiri Dios ɔ tiro riojo mani ya ɔsi tuoɔa ɔsirio yimenaji mani. ²⁰ Mani ya ɔsiju mani tuoɔa ɔsirioja, mani ŋeŋaro yirisere tuoɔarā yirāji mani. Ito bajiro mani tuoɔaja Dios manire tuo masi ŋaguŋji. Mani tuoɔarise ŋarocōti ti masiami Dios. ²¹ Y_u mairā, tuoja mua. Mani ya ɔsi iti tuoɔa ɔsirio beja, gūire ma manire Dios ɔ tiro riojo. ²² Dios yiro robo mani cadija, mani ŋeniro bajiroti ɔsi guŋji. ²³ Ado bajiro manire rotiŋi Dios, “Y_u Mac_u Jesucristore rucub_uoya mua. Ito yicōri masa ŋarocōreti ti maiŋa mua”, yiŋi Dios. Adi ŋa ɔ rotire ŋasarise. ²⁴ Dios rotirise yiro robo cadi_u ɔre bajiroti ɔsi cutirāji ɔna. ɔna ya ɔsiju ŋaguŋji Dios. “Mani ya ɔsiju ŋaguŋji Dios”, yi tuo masia mani. Ito bajiro mani tuoɔa masiroca yami Espiritu Santo manire.

4

Dios ya ɔsi, ɔsi cutimena Cristo wajana ŋama ɔna, yire gaye

¹ Tuoja y_u mairā mua. “Diore yiari busia y_u”, yirā ɔna ŋabojarocati queno ɔnare tuo suyamenaji mani. Socari masa jājarā ŋarāji adi sitajare. “Diore busirā ŋa gua”, yibojama ɔna. Dios rīa ɔna ŋajama, queno ruore oca mano gotirā yirāji ɔna. Ito bajiri queno tuo masiŋa mua. ² “Adi sitaju wadicōri mas_u rujana rujeaŋi Jesucristo”, yi gotigureama Dios ya ɔsi ŋaroja ɔre. Ito bajiro ɔ yijare, “Dios oca busi ɔsigū ŋami”, yi masirāji mua. ³ “Jesucristo mas_u rujana meje rujeaŋi”, yirāreama Dios ya ɔsi manoja ɔnaɔnare. ɔna ŋarāji Cristo wajana. “Cristo wajana wadirā yirāji”, yire gaye tuo yija mua. Ito bajiri muare gotia y_u, adi macārucūroju ŋacāma ɔna ɔja.

⁴ Tuoja y_u rīa mua. Dios ŋarā ŋa mua. Mua ya ɔsiju ŋami Dios. ɔ ŋami sēo busagu. Adi macārucūro gāna Jesucristore tudirā ɔna ya ɔsiju rūmū ŋaguŋji ɔnare. Rūmū rētoro sēogū ŋami Dios. Ito bajiri Dios ya ɔsi mua ya ɔsiju iti sāñajare, Cristo wajanare rētocūrā yirāji mua. ⁵ Cristo wajana adi macārucūro gaye riti tuoɔarāji ɔna. Ito bajiri adi macārucūro gaye riti busirāji ɔna. Masa adi macārucūro gāna ɔnare tuorānu_u rā yirāji. ⁶ Dios ŋarā ŋa maniamā. Ito bajiri Diore masigū manire tuo_u yiguŋji. Dios rīa meje ŋarāma manire tuomena yirāji. Dios oca riasogu, ruore oca riasogure cūni ito bajiroti ti masirā yirāji mani.

Dios ŋami masare ti maigū, yire gaye

⁷ Tuoja y_u mairā mua. Mani ya ruje_u mani mairo robo bajiroti gājerāre cūni maija quena. Masare mani ti mairise mani Jac_u Diona suoriti wadire ŋa iti. Gājerāre ti maigū mucana tūdi mame rujea_u ŋami, ito yicōri Dios mac_u ŋami ɔ. Diore masigū ŋami ɔocū. ⁸ Masare maigū ŋami Dios. Gājerāre maimena Dios rīa meje ŋama ɔna. Ito bajiri Diore cūni mairā meje ŋama ɔna. ⁹ Dios ɔ Mac_u sigū ŋagūre cōaŋi adi sitaju catiŋare gaye mani boca āmitoni. Ito bajiro yicōri ɔ mairise ɔoŋi Dios manire. ¹⁰ Queno maiami Dios manire. Mani_u ɔ robo bajiro ɔre queno maibe_u mani. Diore mani maibitibojarocati, ɔjama manire maiami Dios. Ito bajiri ɔ Mac_ure cōaŋi Dios ɔ ya rīna mani ŋeŋaro yirisere waja yi ɔsitoni.

¹¹ Y_u mairā, Dios bato maiŋi manire. Ito bajiri gājerāre cūni mairūja manire. ¹² Nijma Diore tig_u maquŋji. Gājerāre mani ti maija, Dios robo bajiroti

usi cutia mani. Ito yicōri manire ī mairo bajiroti gājerāre maia mani cūni. ¹³ Ī ya usi sāñi Dios manire. Ito bajiri mani ya usiju Dios ya usi ñaja, “Dios ī usi cutiro bajiroti usi cutia yu”, yi tuoīarā ña mani ĩja. ¹⁴ Gūa tigare mware gotia yu. Adi sita gāna masare ī masotoni ī Macu Cristore cōaṇi Dios mani Jacu. Cristore gūa tigoja bero ito bajiro mware gotia yu. ¹⁵ “Jesucristo Dios Macu ñami”, yigu Dios robo bajiro usi cutigu ñami ī.

¹⁶ Ito bajiroti, “Dios manire maisacōami”, yi masia mani cūni. Masare maire gaye ña Diore. Ito bajiri no masare ti maigūti, Dios usi robo bajiroti usi cutiguji ī cūni. ¹⁷ Cristo robo bajiroti mani usi cutija gājerāre ti mairā yirāji mani. Manire ī ti mairo bajiroti ĩre cūni ti mairāji mani. Ito bajiri ñeñaro yirise Dios ī waja seniri ramure mani ya usiju nwarobetoja manire. ¹⁸ Ñeñaro yirise Dios ī waja seniri ramure guigu, “Masare maigū ñami Dios”, yi masigū meje ñami. “Masare maigū ñami Dios”, mani yi tuoīaja, gūire ma manire. Mani guijama, “Ñeñaro yirise waja senigū yiguji Dios yure”, yi tuoīarāji mani.

¹⁹ Manire cajero maisuōñi Dios. Ito bajiri ĩre maia mani cūni. ²⁰ No, “Diore bato maia yu”, yibojaguti, ī ocabajire ti tudigu socari masu ñami ĩocū. Ī ocabajire tirare maibicu, Dios tiya macure cūni maibiquji. ²¹ Diore maigū ī ocabajire cūni maija quena. Ito bajiro rotiñi Dios manire.

5

Ñeñarisere mani rētocūbitire gaye

¹ “Dios cōaru ñami Jesús”, yiguti Dios yagu ñami ĩocū. Jacu rācati rīare mairāji mani ĩja. “Mani Jacu Diore maia yu”, mani yija, gājerā Dios rīare cūni maija quena. ² Diore mani maija ito yicōri Dios rotirise mani yiro robo cudija gājerā Dios rīare cūni mairāji mani. ³ Diore mani maija ī rotirise yiro bajiroti cudirā yirāji mani. Dios rotirise josari meje ñaroja. ⁴ Ito bajiri Dios rīa adi macārucāro gaye ñeñarisere yi rētocūmenaji ĩna. Jesure tuorūnucōri adi macārucāro gaye ñeñarisere yi rētocūbea mani. ⁵ ¿Nimujua adi macārucāro gaye ñeñaro yirisere rētocūbiqujida? “Jesús ñami Dios Macu”, yi masigū, ĩti ñami adi macārucāro gaye ñeñarisere rētocūbicu.

Āniti ñami yu Macu, Dios ĩyire gaye

⁶⁻⁸ Dios Macuti ñami Jesucristo. Tite. Jesure idé guroca ūmacūju oca ruyuyiju. “Āniti ñami yu Macu”, yiyiju. Jesús yucutēoju ī rí budi yosarooca, “Āniti ñami yu Macu”, yire oca ruyuyiju ūmacūju. Riojo gotigu ñami Espíritu Santo. Ī cūni, “Cristo Dios Macu ñami”, yi gotiami manire. Ūdiaji oca tuocōri, “Jesucristo Dios Macu ñami”, yi tuo masia mani. Ūdiaji oca busirise corocōti gotia iti. Jesure idé guri ramu oca ruyure, ito yicōri Jesús ī yucutēoju ī rí budi yosarooca oca ruyure, ito yicōri Espíritu Santo ī gotirise cūni corocōti basia iti. Ito bajiri mani cūni, “Dios Macu ñami Jesús”, yi masirāji mani ĩja. ⁹ Masa ĩna yirise mani tuoja, Dios ī yirise rēto busaro tuorāji mani. Masa ĩna gotirise rēto busaro ñasarise ña Dios ī gotirise. Masa ĩna busire rētoro waja cutia Dios oca. Dios ĩmasiti ado bajiro gotiñi: “Yu Macu ñami ĩ”, yiñi. ¹⁰ “Jesús Dios Macu ñami”, yi masigū, ito bajiroti gotia ĩ ya usi ĩre. “Jesucristo Dios Macu meje ñami”, yigu ito yicōri Dios gotirise re tobicu, “Dios socagu ñami”, yiado bajiro baja. ¹¹ Adi ña Dios ī gotire: “Mware catitiñare ĩsia yu. Adi catitiñare yu Macu na suoriti boca āmirā yirāji muu. ¹² Ito yija no Jesure boca āmigūti catitiñare rucogu yiguji. No Jesure tuobicati catitiñare rucobicu yiguji”, yiñi Dios.

San Juan ï goti quenosware gaye

¹³ Dios Macu rucuborã mwa ñajare adi papera cõa yu mware. “Catitĩñare rucõa yu”, mwa yi masitoni adi papera mware cõa yu.

¹⁴ Dios ï amorõ bajiro mani senija, manire tuogu yiguĩji ï. Ito bajiri Diore senicõri, “Yure ïsigũ yiguĩji”, yi tuoĩa masia mani. ¹⁵ “Manire tuogu yiguĩji Dios”, yi tuoĩa masia mani. Ito bajiri mani ïre senija, “Yiro robo cudigu yiguĩji Dios”, yi tuoĩa mani.

¹⁶ Sīgũ Cristore tuorũnũgũ ñabojaguti ñeñarise ï yija ticõri, Diore seni ïsija quena ïre. Ito bajiro mwa seni ïsija tuocõri, ï ñeñaro yirisere acabojogu yiguĩji Dios. Ito bajiri ïre ruyurio amobojaguti ïre masogu yiguĩji Dios ïja. Gaje ñeñarise ñaroja mani godaroca yirise. Iti gaye ï yijama, “Ëre yiari Diore busi ïsiña”, yibea yu. ¹⁷ Dise ruyabeto ñeñarise, Dios ï tiro riojo quenabiti ña. Ito bajibojarocati jeyaro ñeñarise mani godaroca yirise meje ñaroja.

¹⁸ “No Dios yagu ñagũ, ñeñarisere yi uyabiquĩji”, yi masia mani. Manire codegu yiguĩji Dios Macu. Ito bajiri ïre mani tuorũnũja, usirioro manire yi code masibiquĩji rãmũa uju.

¹⁹ “Dios yagu ña yu”, yi tuoĩa mani. Gãjerãma adi sita gãna rãmũ ñarã ñarãji ñna. ï ñaguĩji ñare rotigu.

²⁰ Dios ñasagure mani masitoni wadiñi ï Macu. Dios Macu Jesucristo robo bajiroti usi cutia mani. Riti ñasarise mware gotia yu. ï Jesuti ñami Dios ñasagu. Ito yicõri catitĩñare rucogu ñami ï. ²¹ Yu rĩa queno yiya mwa. Dios robo bajirise, masa ñna menigore rucubobeja mwa. Diore mani rucuboro bajiro disejua gaje bũto mani rucuborise manojã. Itocõ ña.

Segunda carta de San Juan

Mame rotire meje ña gãmeri ti maire, yire gaye

¹ Yñ ña bũcũgũ Juan. Ōmi, adi papera mũre meni ñsia yñ. Mũ ña Dios ĩ besero, ĩto yicōri Diore masigō ña mũ. Adi papera mũ rĩare cñni cōa yñ. Mũare maisacōa yñ. Yñ sīgũ meje mũare maia. Gãjerã Jesure masirã cñni mũare maiama. ² Riojo gotigũ, gua ya usijũ ĩ ñajare mũare maisacōa gua. Mani rãca ñatĩñagũ yigũji ĩ. ³ Mani Jacũ Dios, ĩto yicōri ĩ Macũ Jesucristo, queno yirã yirãji manire. Manire ti mairã yirãji ñna. Mani ya usijũ queno mani tũoĩaroca yirã yirãji ñna. Ito bajiri manire bũto mairã ñama ñna.

⁴ Mũa rĩa coriarãre tisotia yñ adoju. Queno eja yũre, Jesure ñna tũoja, mani Jacũ Dios ĩ rotiado bajiroti. ⁵ Gãjerãre cñni ti mairũja manire. Ōmi, adi papera mũre yñ cōarise, oca mame rotire meje ña. Jane mejejũti ñasũoyijũ iti. Ito oca mũ ĩcabojabititoni mũre gotia yñ. ⁶ Diore mani maija ĩ rotiro bajiroti yirãji mani. Gãjerãre cñni ti maitĩñaja quena. Ito bajiro rotiñi Dios. Jesure mũa masisũorajũti itire tũosũocũ mũa.

Rũori masa gaye

⁷ Rũori masa jãjarã ñama adi macãrũcũrore. “Masũ rujũna meje rujeaũi Jesús”, yama ñna. Ito bajiro bũsirã rũorã ñama ñnaõna. Ito yicōri Cristo wajana ñama ñnaõna. ⁸ Rũore jairãre queno ti masĩña mũa. Jesure queno moa ĩsibojarãti ĩnajuare mũa tũo sũyaja, queno waja bũjamenaji mũa. Quenarisejũa riti yĩñaña mũa, “Dios tũju queno waja bũjana”, yirona.

⁹ Cristo riasorise tũorũnũbicũ, Dios robo bajiro usi cõtibiquĩji ĩocũ. Cristo riasorise tũorũnũgũama, Dios robo bajiroti usi cõtiguĩji ĩocũ. Ito yicōri Dios ĩ Macũ robo bajiroti usi cõtiguĩji ĩ. ¹⁰ Sīgũ mũa ya wijũ ĩ ejaja, Jesús riasoado bajiroti ĩ riasobeja, ĩre boca ãmibeja. Ito yicōri ĩre senibeja. ¹¹ ĩre mũa boca ãmija ñeñaro ĩ yirise ĩre ejabũarã yirãji mũa.

San Juan ĩ gotisũsare gaye

¹² Gaje oca jaje ñacōboja. Adi riti paperana mũare cōa yñ. Mũa tũ ware tũoĩa yñ mũa rãca bũsirocũ. Ito bajiri mũa tũ yñ ejaja, queno wanũ quenarã yirãji mani.

¹³ Mani ocabajio Dios ĩ besero rĩa cñni, “Quenajaro”, yĩ ñucama mũare. Itocō ña.

Tercera carta de San Juan

Queno yigũ ñami Gayo, ña yire gaye

¹ Yũ ña bũcũgũ Juan. Gayo, mũre adi papera cõa yũ. Riti mũre gotia yũ. Mũre bũto maia yũ.

² Bũto yũ maigũ ña quĩa mũ. “Diore queno tũorũnũgũ ñami”, yi tũoĩa yũ mũre. Quenarise riti rêtajaro ãre yirocũ, mũre yiari Diore seni ãsisotia yũ. Ito yicõri, queno cati quenajaro ã yirocũ, mũre yiari Diore senia yũ. ³ Gãjerã Jesure masirã, mũre ticõri mũ oca ña bũsija bũto wanũa yũ. “Oca ñasarise riojo cũdigũ ñami, ito yicõri quenarise riti tũoĩagũ ñami”, yima ña mũre. ⁴ Jesure masirã, yũ rĩa robo bajirãre Dios oca ñasarise ña tũo sũyajare, iti bũto wanũa yũ. Ñejũa gaje oca yũ tũo wanũrise ma yũre.

⁵ Bũto yũ maigũ ña quĩa mũ. Mũ ña queno yigũ. Gãjerã Jesure masirãre queno ejabũa mũ. Ito yicõri gajero gãna ña ñabojarocati ñare mũ ejabũaja queno ya mũ ñare. ⁶ Mũ ejabũagoana adoju Dios ya wiju ejacõri, “Queno yami gũare”, yi gotiama ña ado minijuarãre. Mũcana mũ tũ ña tũdi ejaroca mũ ejabũaja iti ñaroja quenarise. Ito bajiro mũ yija ticõri, wanũgũ yigũĩji Dios. ⁷ Jesucristore moa ãsirã ñari ã ocare gotirã wacoama ña. Diore masimena ejabũare ãmomenaji ña. Diore masirãjũa ña ejabũare ãmorãji ña. ⁸ Ito bajiri maniamã Diore masirã ñari ã oca goti ucurãre ejabũarũja manire. Ñare mani ejabũaja ña robo bajiroti “Masijaro gãjerã cũni”, yirã robo bajiro ya mani.

Ñẽnarõ yigũ ñami Diótfrefes, Demetriojũa ñami queno yigũ, yire gaye

⁹ Gaje paperana itire jabeto gotisũocũ yũ Dios ya wi minijuarãre. Ito bajibojarocati, Diótfrefes ña uju ña ãmogũ yũ roti ñucarise tũobisĩ ã. ¹⁰ Mũ tũ ejacõri goticũja yũ, Diótfrefes ã yi ñarisere. Ñẽnarõ yũre bũsituami ã. Mani ñarãre ã tũ ejaroca boca ãmibisĩ ã. Gãjerã ña boca ãmi ãmobjarocati ñare rẽoñi Diótfrefes. Ito yicõri gãjerãre ña boca ãmi ãmoja ticõri, Dios ya wiju ñabojarãre bucõañi ã.

¹¹ Quĩa, yũ maigũ, ñẽnarõ yirã robo bajiro yibesa mũ. Queno uũ cuti ñarã robo bajiro uũ cutiya mũ. No quenarise yigũ, Dios yagũ ñaguĩji. Ñẽnarise yigũama, Diore masigũ meje ñaguĩji.

¹² “Queno yigũ ñami Demetrio”, yama masa jeyaro. “Ã ñami yiro bajiroti cũdigũ”, yama ña. ãre ticõri, “Queno yigũ ñami”, ya yũ cũni. “Riojo gotigũ ñami Juan”, yi masigũja mũ yũre.

San Juan ã gotisũsare gaye

¹³ Gaje oca jaje ñacõboja. Adi riti mũre gotia yũ adi paperana. ¹⁴ Nocõ mejeti mũre ti ãmoa yũ, mũ rãca bũsirocũ.

¹⁵ Queno uũ cuti ñaũa. Ado gãna mũ baba mesa, “Quenajaro”, yi ñucama mũre. Ito gãna mani baba mesare, “Quenajaro”, yi ñuca yũ. Itocõ ña.

La carta de San Judas

Dios i beseanare San Judas i papera cõare gaye

¹ Ñati yu ñarã mña. Yu ña Judas Jesucristore moa ñsiri masu. Santiago ocabaji ña yu. Dios i beseana ña mña. Ito bajiri adi muare papera cõa yu. Mani Jacu Dios bũto maiami manire. Ito bajiri Jesucristo ñarã mani ñatĩñatoni, manire codeami Dios. ² Muare yari ado bajiro Diore senia yu: “Ñare ti maicõri ñare queno ejabũaya. Ña ya usiũ queno sajari oca cuti quenaroca yiya. Ito yicõri ña gãmeri ti mairoca yiya”, ya yu Diore, muare yari seni ñsigũ.

Ado bajiro riasoama ruore masa, yire gaye (2 Pe 2.1-7)

³⁻⁴ Yu ñarã Dios i masoana ña mani. Manire i masore gaye oca muare riaso remorocu muare papera cõa amoboja yu. Ito bajiro amobojaguti gaje oca tuocõri, gaje gaye oca ucarujaguja yu muare. Mña masibitibojarocati ruore oca riasori masa ñarãji mña wato. “Riojo Dios oca riasoa gua”, yi ruorãji ña. Diore rucububoticõri ado bajiro ruore oca gotirãji ña: “Manire ti maicõri jeyaro mani ñeñaro yirisere acabojañi Dios. Ito bajiri mani ya ruju ñeñaro iti tuoĩaro bajiroti yiana mani. Manire waja senibiquĩji Dios”, yi ruorãji ña. “Jesucristore mani cudibeja, no yibea. I sigũ meje ñami mani uju”, yi ruorãji ña. Ñare tuoĩa yugu ado bajiro yiyiũ Dios: “Ruori masare ruyuriocuja yu”, yiyiũ Dios, jane mejeju. Ito bajiri ñare tuobesa, yu ñarã mña. Jane mejeju i ocare cüyijũ Dios, Jesucristore mña tuorũnũtoni. Ito bajiri ñare tuorũnũcõri, Dios ñarã ña mña ija. Ñare tuorũnũ jidicãbiticõri bũto busa Jesure tuorũnũruja muare. “Ito bajiro yiruja manire”, mña yi tuoĩa oca sũtoni adi muare papera cõa yu.

⁵ Jane mejeju Israel sita gãnare Dios i ejabũarise gaye oca tuogoana ña mña. Ito bajibojarocati macana itire mña tũdi tuoĩatoni goti amoa yu. Tuote mña. Jane mejeju Egipto sitaju ña ñaroca Israel sita gãnare masoyiũ Dios. Ña rudi masitoni ñare tũayiju Dios. Queno ñare i masobojarocati, coriarã ñare tuorũnũbisijarã ña. Ito bajiri ñare tuorũnũbitianare ruyurioyiũ Dios. ⁶ Ángel mesa bajigore gaye muare gotigu ya yu. Tuoĩate mña. Jane mejeju Diore moa ñsiri masa ñabojarãti jãjarã ñare cudi amobisijarã ángel mesa. Dios rẽtoro masi amobojayijarã ña. Ito bajirã ña ña amojare rãitĩaroju ñare cüyiju Dios. Ito bajiri ña ñeñaro yirise waja, waja i seniroti rũmũ riojua itoju riti ñarã yirãji ña maji. I waja seniri rũmũ ejaroca bũto busa tõbujarã yirãji ña. ⁷ Ña robo ñeñaro yiyijarã Sodoma gãna, Gomorra gãna cuni. Ña bajigore gaye muare gotigu ya yu. Ñamasiti ña ya ruju ñeñaro iti tuoĩaro bajiroti ñeñaro yi uyayijarã ña. Romia rãca ña yibojare jidicãcõri, ña amña comasiti yi uyayijarã ña. Ña ya cutori tũ gãna cuni ito bajiroti ñeñaro yi uyayijarã. Ito bajiro ña yija ticõri, ñare ruyuriorocu jea queoyiũ Dios. Iti oca tuocõri, “Jeame ujaroju uatĩñarã yirãji ñeñaro yi uyari masa”, yi tuoĩarãji masa jeyaro.

⁸ Itire tuo masibojarãti, jane mejeju gãna ñeñaro ña yigoado bajiroti yama ñaõña, ruore oca riasori masa. Bũto ñeñarise ña cãija bero, ñamasiti ña ya ruju ñeñaro iti tuoĩaro bajiroti ñeñaro yama ña. Ujarãre cudibeamã ña. Ito yicõri umacãju ujarã ñasarãre rucububoticõri, ña rotirisere aja tudiamã ña.

⁹ Miguel wame cutigu i bajigore gaye mware gotigu ya yu. Gãjerã ángel mesa rëtoro ñasagu ñayiju i. Ñasagu ñabojaguti rãmúá uju Satanásre aja tudibisiju i. Tuote mua. Ado bajiro bajaia iti oca. Jane mejeju Moisés ñayoru i godaja ticóri, i ya rujure ámi ámoiyu Satanás. Ito bajiro ire ámocóri Miguel rãca gãmeri busibojayiju i. Ito bajiro i senija tuocóri, “Ñeñaro yi jaigu ña ma. Jaje seti ña mure”, yibisiju Miguel Satanásre. Ñeñaro busi ámobisiju Miguel. Ado bajiro riti yiyiju i: “Domasiti mure waja senigũ yiguji”, yiyiju Miguel rãmúá ujure. Miguel robo bajiro bajibeama ruore oca riasori masa. ¹⁰ Ñama Dios gayere tuo masimena ñari itire aja tudiamã ña. Walbucurã robo tuo masibeama ña. “Ija ado bajiro rëtoro yiroja yure”, yi tuoia masibiticóri, cojisiti ña ámore bajiro riti yama ña. Ito bajiro ña yija ticóri, ruore oca riasori masare ruyuriogu yiguji Dios.

¹¹ Bujato bajiro yiroja ñare ija. Caín ñayoru, Diore i cudibitiado robo bajiro Diore cudibeama ña cuni. Ito yicóri Balaam ñayoru niyerure buja ámosacóri, i ñeñaro yiado robo bajiro ñeñaro yama ña cuni. Ito yicóri Coré ñayoru ujarãre i cudibitiado robo bajiro cudibeama ña cuni. Coré ñayoru i cudibejare ire ruyurioyu Dios. Ito bajiroti mua tu ruore oca riasorãre ruyuriogu yiguji Dios. ¹² Diore rucubworona mua minijuaja mua rãca cocati minijuabojama ña cuni. “Diore cudirã ña gua”, yibojarãti ña ámore bajiro riti yama ña. Mua rãca sigũ robo bajiro usi cutirã meje ñama ña. Ricati tuoacóri ñeñarisere tuoia ña ña. Ñe waja mana ñama ña ña. Tuote mua. Ñare tuoigũ ado bajiro goti masiore ocana mware gotigu ya yu. Buto asiri rãmũ ide buerire ti ámarã yirãji mani, ide ámorã. Ito bajiro mani ti áma rãgõroca ide buerire mino iti wẽa rëtoja, bojori bujarã yirãji mani, ide ámobojarã. Ito bajiroti manire ruore oca ña riasoja ñe manire ejabubetoja iti. Ruore oca riasori masare tuoigũ mucana goti masiore ocana mware gotigu ya yu. Yucu rica cutiriju ba ámorã ámarã yirãji mani. Yucu tu ejacóri rica manigũ iti ñaja bojori bujarã yirãji mani. “Ñe waja ma adigũ”, yicóri quẽarã yirãji mani. Ito bajiri juaji rica cutibetoja itigu ija. Ito bajiroti ñe waja mana ñama ña ruore oca riasori masa. Riojo Dios oca gotibeama ña. Ito bajiri ñare ruyuriogu yiguji Dios.

¹³ Ide buto jacũa ueri somo ñaro yiroja tũnimaju. Iti robo bajiroti ñama ruore oca riasori masa. Ñeñarisere buto tuoacóri, ñeñarise yama ña. Jane mejeju umacũu ñocõare cũyiju Dios. Ito bajiro i cũana ñabojarãti i cũraju ña jidicãja rãitlaroju quedirã yirãji ña. Ito bajiroti bajiamã ruore oca riasori masa. Dios oca quenarisere jidicãcóri, ruore oca riasoama ña. Ito bajiri buto rãitlaroju cõagũ yiguji Dios ñare. Ñare tuoigũ ado bajiro yiyiju Dios: “Ñeñaro yiri masare rãitlaroju ña ñatĩñatoni ñare cõagũ yiguja yu”, yiyiju Dios, jane mejeju.

¹⁴⁻¹⁵ Queno tuoja yu ñarã mua. Enoc ñayoru i bajigore gaye mware gotigu ya yu. Adán janerãbatia co ámojeno ñarã bero gagũ ñayiju Enoc. “Ado bajiro rëtoro yiroja, ruore oca riasori masare”, yirocu ado bajiro gotiyiju Enoc ñayoru: “Co rãmũ mani Uju tũdi ejagu yiguji jãjarã ángel mesa rãca. Tũdi ejacóri masa jeyarore ña ñeñaro yirise waja, waja senigũ yiguji i. Diore cudibitigoanare ruyuriogu yiguji, ña ñeñaro yirise waja, waja yigu. Ito yicóri, ire rucububiticóri ña ñeñaro aja tudire waja buto tũbujarã yirãji ña”, yi goti yuyiju Enoc ñayoru. ¹⁶ “Quenabeto”, yisotiamã ña ña ruore oca riasori masa. Mani ujarã rotirisere ti tujabeama ña. Ña ya ruju ñeñaro iti tuoia bajiroti yama ña. Coji meje “Rëtoro masigũ ña yu”, yisotiamã ña. Ito yicóri, ña ámore robo bajiro yirona gãjẽãreama queno goti ruoama ña.

Cristore masirãre goti quenore gaye

¹⁷ Yu ñarã mani Ʋju Jesucristo oca goti ucutoni ĩ cūana ĩna gotirisere ācabojabesa muu. ¹⁸ Ado bajiro gotiyijarã ĩna: “Adi macārucũro jediroto riojua Dios ocare aja tudiri masa ñarã yirãji. Diore rūcũbuobiticĩri, ĩna ya ruju ñeñaro iti tuoĩaro bajiroti ñeñaro yi uyarã yirãji ĩna”, yiyijarã Jesucristo oca goti ucuri masa. ¹⁹ Adi sita ñeñaro yire yi uyarã ñama ĩnaõna, ruore oca riasori masa. Espĩritu Santo quedi sãjagoana meje ñama ĩnaõna. Ito bajiro bajirã ñari Jesure tuorũnurãre sīgũre bajiro ĩna ya uci tuoĩabitiroca yi codeama ĩna.

²⁰ Yu ñarã ĩna robo bajiro yibitiruja manireama. Dios oca quenarisere tuorũnurã ñari adi sita ñeñaro yirã robo yibitiruja manire. Maniama Jesucristore buto busa tuorũnu oca s̃eoruja manire. Ito yicĩri Espĩritu Santo ĩ ejabuarisena Diore busisotiruja manire. ²¹ Dios rãca sīgũ robo bajiro uci cuticĩri ĩ ģmoro bajiroti yiruja manire. Ito bajiro mani yija, “Yure buto maiami Dios”, yi tuoĩasotirã yirãji mani. “Manire ti maicĩri, ĩ rãca mani catitĩñaroca yigu yiguĩji mani Ʋju Jesucristo”, yi tuoĩa yucĩri gũibeama mani. “Ĩ yicãdo bajiroti, ĩ rãca catitĩñagũ yiguja yu”, yi tuoĩacĩri wanua mani.

²² Jesure tuorũnu s̃eomenare Dios oca goti masioruja mani ĩnare. Ito bajiro mani gotija tuocĩri, “Au, ito bajiroti ña”, yicĩri, buto busa Jesure tuorũnu oca s̃eorã yirãji ĩna. ²³ Jesure masimenare Dios oca gotiruja manire. Dios oca tuocĩri ĩna tuorũnuja jeame ajũroju wamenaji ĩna, jeame ajũroju waboana ñabobarãti. Gãjerã ĩna ya ruju ñeñaro iti tuoĩaro bajiro yirãre ti mairuja manire. ĩnare ti maibobarãti queno tuoĩaruja manire, ĩna robo mani ñeñaro yibe yirona.

Judas Diore ĩ rūcũbuore gaye

²⁴⁻²⁵ Itire tuoĩacĩri Diore rūcũbuorã ado bajiro busiruja manire: “Dios mu sīgũti ña r̃etoro masi r̃etocũgũ. Ñimu gãji mu robo bajiro masigũ mami. Gua Ʋju Jesucristo ĩ goda ĩsirajuna suoriti guare masoyija mu. Ito yicĩri gua ñeñaro yibititoni guare ejabua masigũja mu. Mu rotiroju gua ejaroca, ‘Mua ñeñaro yirise waja, waja ruyuriobeama’, yi ti gotigu yiguja mu guare. Ito bajiri mu ñaroju ejacĩri mu rãca queno wanu quenarã yirãji mani. R̃etoro quenagũ ña mu. Ito yicĩri Ʋju ñasagu ña mu. Ñe mu masibitigore ma mure. Ito yicĩri ñe mu roti masibitigore ma mure. Ito bajiro bajiyija mu adi macārucũrore mu rujeoroto riojua. Adi ramuri cuni ito bajiro bajigũti ña mu. Ito bajicĩri ito bajigũti ñatĩñagũ yiguja mu”, yiruja mani, Diore rūcũbuorã. Itocõ ña.

El Apocalipsis

Juan ï cãirojũ Jesucristo ï gotire gaye

¹ Adi papera tuti ija yoari mejeti rëtaroti gaye gotia. Iti oca Jesucristo ï masiroca Dios ï yire ña. Ito bajiro yiñi Dios, mani Jesucristore moa ïsirã, “Ito bajiro rëtarõ yiroja”, mani yi tũõia masitoni. Yũ ña Juan adi papera ucagũ. “Ado bajiro bajia yireoni ña mũ canibetoti cãiri bajiro mũre godo weore”, yũre yi gotirocũ ángel yũ tũ cõañi Jesucristo. ² Yũ tigore, yũ tuogore cãni riojo uca yũ adire. Iti ña Dios oca yũ masiroca Jesucristo ï yire.

³ Noa adi papera tuti tirãti wanurã yirãji. Adi oca ija rëtaroti gaye tuocõri, wanurã yirãji. Dios oca ña iti. Iti gaye oca rëtaroti cõña wajũ. Ito bajiri noa adi ucare gaye tuorũnurã, wanũ quenarã yirãji.

Jua ãmojeno masa Jesure tuorũnurãre Juan ï ucare gaye

⁴ Yũ Juan adi papera mũare cõa yũ. Mũa ña Asia sitajũ jua ãmojeno catori gãna Jesucristore tuorũnurã. Queno yijaro Dios mũare. Ito yicõri mũa ya usijũ sajari oca catiroca yijaro Dios. Dios ñami iti rũmũ gagũ, adocãta gagũ, ito yicõri ija ñatĩnarocũ. Ija adi sitajũ tũdi ejagũ yigũji ï. Dios ï rotiri cumuro riojo ñagũji Espiritu Santo. Jua ãmojeno usi cutigũ ñari jeyaro masigũ ñami. Ìna suoriti mũare queno yijaro Dios. ⁵ Jesucristo cãni mũare queno yijaro. Ì ñami ï tigore riojo gotigũ. Ito yicõri ï ñami godabojaguti mũcana tũdi catitĩnarocũ. Gãjerãma ï riojua godabojarãti tũdi catitĩnare gaye boca ãmibisijarã Ìna. Ì ñami adi sita gãna ujarãre roti masigũ. Manire ti maigũ ñami Cristo. Ito bajiri godacõri ï ya rĩna mani ñeñaro yirisere waja yi ïsiñi ï. ⁶ Mani ïre tuorũnurãre Dios ñarã mani ñaroca yiñi Cristo. Ito yicõri paia robo ï Jacũ Diore mani moa ïsiroca yiñi Cristo. Ìre rũcũbotĩnarũja manire. Ì ñami rëtoro roti masigũ. Ito bajiroti ñatĩñajaro ï.

⁷ Ide bueri rãca wadigũ yigũji Cristo. Ito bajiri masa jeyaro ïre ti jedirã yirãji. Ito yicõri ïre camĩ meniana cãni tirã yirãji ïre. Ìre ticõri jeyaro adi sita gãna otirã yirãji. Ito bajiroti bajiro yiroja, ya yũ mũare.

⁸ Rëtoro sëogũ ñami mani Ujũ Dios. Ado bajiro gotiami. Tuote mũa: “A wame ñasuoise, ito yicõri Z wame ñasusarise robo bajiro bajigũ ña yũ. Yũ ña ñatĩñagũ. Yũna suoriti jeyaro ñasuoijia. Ito yicõri yũna suoriti jeyaro ñasusaro yiroja”, yi gotiami Dios. Ì ñami iti rũmũ gagũ, adocãta gagũ, ito yicõri ija ñatĩnarocũ. Ija adi sitajũ tũdi ejagũ yigũji ï.

Ì cãirojũ Juan ï tire gaye

⁹ Yũ Juan, mũa rãca Jesucristore masigũ ña yũ cãni. Ito bajiri sīgũ rĩa bajiro bajirã ña mani. Mũare bajiroti tũbũja yũ cãni. Masa mũare Ìna ti tudiro bajiroti ti tudiana yũre cãni. Manire ito bajiro Ìna yibojarocati mani ñemecutiroca yami Jesucristo. Ito bajiri co rũmũ Dios ï rotirojũ mũa rãca wanũgũ yigũja yũ cãni. Patmos wame cutiri yogajũ coji tubia ecocũ yũ. Dios oca yũ riasojare ito yicõri Jesucristo gaye yũ bũsijare yũre tubiacã Ìna. ¹⁰ Tujacãra rũmũ Diore yũ rũcũbũo ñaroca yũ canibetoti cãiri bajiro yũre iti godo weoroca yiquĩ Espiritu Santo. Yũ judojua oca sëorise iti ruyuja, tuocũ yũ. Trompeta jutiado bajiro ruyucũ. ¹¹ Ado bajiro ruyucũ iti:

—Adocãta mũ tirise papera tutijũ ucaya. Iti ucacõri Asia sita gãna Cristore tuorũnurãre cõama. Ìna ñama jua ãmojeno catori gãna. Ado bajiro wame

cutia ña catori: Efeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia ito yicōri Laodicea wame cutiri catori ña ña catori, yire oca ruyucu yu tuoja.

¹² “¿Ñimu yare busiati?” yirocu juda rūgūcu yu, ñe tirocu. Juda tiguju jua āmojeno jeobusuora tuturi ticu yu. Orona ña menira tuturi ñacu iti. ¹³ Ito jeobusuora tuturi wato sīgū āmugū ticu yu. Masa Rjoru robo bajiro bajigu ñaquī ī yu tija. Coro yutabuju yoaro ī ya gūbo tīgāju sūsaro sāñaquī ī. ī ya wēñura wirowo gaye ñacu. ī ya usi riojocō eyari wirowo ñacu iti wirowo. ¹⁴ ī ya rijoga joa botirise ñacu. Oveja joa robo bajiro, ito yicōri ide buerise robo bajiro boti ruyucu. ī ya cajeari jea ājarise robo bajiro bajicu. ¹⁵ ī ya gūbori buto yocu. Bronce wame cutirise robo bajiro jeameju soecōri ña gosioado bajiro yocu iti. ī busija riaca buto ūmayurisa robo bajiro ruyucu. ¹⁶ ī ya āmo riojocaduja jua āmojeno ñocōa rucocu ī. ī ya riseju sarera jāi, jua daja odiri jāi budicu. ī ya rio ūmacañi queno ī asiro robo bajiro yo ruyucu.

¹⁷ ñe ticōri ī tu cō quedicu yu. Ito bajiro yu bajibojarocati ī ya āmo riojocaduja yare moa jeocu. Ito yicōri ado bajiro yare yicu ī:

—Gūibesa. Yu ña ñatīñagū. Yuna suoriti jeyaro ñasuyija. Ito yicōri yuna suoriti jeyaro ñasusaro yiroja. ¹⁸ Yu ña catitīñagū. Godabojaguti tūdi caticu yu. Mucana juaji godare ma yare. Godarāre mucana tūdi ña catiroca yi masigū ña yu. Godari masa ña ñaroju jana sājado rucogu ña yu. Ito bajiri jeame ājuroju wabooanare maso masia yu, yicu Masa Rjoru yu cāiroju.

¹⁹ Mucana gaje ado bajiro goticu ī:

—Adocāta mu tirise ucaya. Adocāta gaye, ija ñaroti gaye cūni ucaya. ²⁰ Yu ya riojocaduja jua āmojeno ñocōa mu tirā ado bajiro yireoni ña. ña ñama jua āmojeno catori gāna yare tuorānūrāre ūmatā ñarā. jua āmojeno jeobusuora tuturi mu tirise ado bajiro yireoni ña. ña ñama jua āmojeno catori gāna yare tuorānūrā, yicu yu cāiroju yare goāiocacu.

2

Efeso gānare oca cōare gaye

¹ Mucana yu cāiroju ado bajiro goticu ī:

—Efeso gāna Diore tuorānūrāre ūmatā ñagūre ado bajiro ucaya: “Jua āmojeno jeobusuora tuturi wato ñagū, ī ya āmo riojocaduja jua āmojeno ñocōa rucogu ī busire gotirocu adi muare uca yu. Ado bajiro muare gotiami ī: ² Jeyaro mua yirise masia yu. Josari mua moarisere masia yu. Ūsirioro yimena ña mua. Ñeñaro yirāre ti wanubea mua. ‘Gua ña Jesucristo ī oca gotitoni ī cūana’, yibojarāre, ti masiana ña mua. ‘Riti Jesús ī cūana meje ñama. Socari masa ñama’, yi ti masirā ña mua īja. ³ Yure tuoīarā, tujare mejeti moayija mua. Yure mua tuorānūja ticōri, mua tōbujaroca yama gājerā. ‘Yu tōbujaja cūni, Jesucristore jidicābicuja yu’, yi tuoīarā ña mua, yi tuoīa masia yu muare. ⁴ Ito bajibojarocati muare queno ti wanubea yu maji. Cajero yure masisuoarā mua maicato bajiro yure maibea mua īja. ⁵ Ito bajiri yure mua masisuoatire tūdi tuoīacōri, ñeñaro mua yirise jidicāña. Cajero yure mua cūdicato bajiro ti yiya mucana. Ito bajiro mua yibeja yoari mejeti muare waja senigū ejagu yiguja yu. Ñeñaro mua yiriserere mua jidicābeja mua ya jeobusuora tutu ēmagū yiguja yu. ⁶ Coji gaye queno ya mua yu tija. Nicolaītas cuto gāna ñeñaro ña yiriserere ti tea mua. Yu cūni ña ñeñaro yiriserere ti tea. ⁷ No gāmo goje cutirā tuoja. Diore tuorānūrāre ado bajiro gotiami Espiritu Santo: ‘Noa ña ñeñaro yiriserere jidicārā ña ñama rūmūa ūjare rētocūrā. Ito bajiri catitīñaragu rica

ĩnare ecagu yiguja yu. Dios ya wese quenari wese gũdareco ñaroja itigũ, 'yi gotiami Espiritu Santo', yi ucaya mu, yi gotiquĩ yu cãiroju yure goaĩocacu.

Esmirna gũnare oca cõare gaye

⁸ Gaje ado bajiro gotiquĩ yure yu cãiroju:

—Esmirna gũna Diore tuorũnũrãre ũmatã ñagũre ado bajiro ucaya: “Ñasũogu, ñasusagu, ito yicõri godabojaguti mucana tũdi catiru ĩ busire gotirotu adi muare uca yu. Ado bajiro muare gotiami: ⁹ Ñajediro muare rẽtarise masia yu. ‘Yure mua tuorũnũja ticõri, mua tũbujaroca yama gãjerã’, yi tuoĩa masia yu muare. Bojoro mua bujaja, ti masia yu. Ito bajibojarãti Dios gayere queno masirã ña mua. Ito bajiri queno rũcorã ña mua. Ñe ruyabea muare. ‘Judio masa, Dios rĩa ña gũa’, yibojarãre, muare ĩna busituja tuoia yu. Dios rĩa meje ñama ĩna. Rũmũa uju, Satanãs rĩa ñama ĩna, ya yu. ¹⁰ Mua tũbujaroti gayere tuoĩa gũibesa. Mua rãca ñagũ yiguja yu. Muare usirio codegu yiguĩji rãmũa uju. ‘Diore ĩna jidicãja ticũja yu’, yirocu ado bajiro muare usirio codegu yiguĩji ĩ. Mua coriarãre gãjerã ĩna tubiaroca yigu yiguĩji ĩ. Ito bajiri jua dũjamoco ũmuari tũbujarã yirãji mua. Mua godarã wana yija cuni, yure jidicãbeja. Ito mua yija, catiũñare muare ĩsigũ yiguja yu iti waja. ¹¹ No gãmo goje cutirã tuoia. Diore tuorũnũrãre ado bajiro gotiami Espiritu Santo: ‘Noa ĩna ñeñaro yirise jidicãrã ĩna ñama rãmũa ujure rẽtocũrã. Ito bajiri jeame ujuoroju tũbujã godamena yirãji ĩna’, yi gotiami Espiritu Santo muare”, yi ucaya, yiquĩ yure yu cãiroju.

Pérgamo gũnare oca cõare gaye

¹² Gaje mucana ado bajiro gotiquĩ ĩ yu cãiroju:

—Pérgamo gũna Diore tuorũnũrãre ũmatã ñagũre ado bajiro ucaya: “Sarera jãĩ jua dũja odiri jãĩ rucogu, ĩ busire gotirotu adi muare uca yu: ¹³ Jeyaro mua yirise masia yu. Rãmũa uju Satanãs ĩ rotiri cutuju ñaboja mua. ĩ rotibojarocati ĩre tuorũnũbea mua. Yure tuorũnũrã ñari, yure tuorũnũ jidicãrã meje ña mua. Ito gãna Satanãsre cudirã ñari, Antipas wame cutigure sĩaĩ ĩna. ĩ ñabojaquĩ, ‘Diore mani tuorũnũja quena’, yure yi ejabuabojacacu. ‘ĩre ĩna sĩaja bero ñabojarocati yure tuorũnũ jidicãbea mua’, ya yu muare. ¹⁴ Ito bajibojarocati muare queno ti wanũbea yu maji. Mua Pérgamo gũna coriarã, Balaam ĩ riasorisere jidicã amobea mua. ĩ ñami Balacre ado bajiro riasoru: ‘ĩnamasi meni rujeoanare bare ecabojare gaye mua Israel sita gũna baja quena. Gãjerã romia rãca mua aje ñaja quena ña’, yi riasoñi Balaam. ‘Mua wato coriarã ñama ĩ riasorisere jidicã amomena’, yi tuoĩa yu muare. ¹⁵ Mua wato coriarã ñama Nicolaitas cutu gãna ñeñaro ĩna riasorisere jidicã amomena. ĩna riasorisere buto ti tea yu. ¹⁶ Ito bajiri mua ñeñaro yirise jidicãña. Mua ñeñaro yirise mua jidicãbeja muare waja senigũ yiguja yu. Ito yicõri yoari mejeti yu ya riseju ñari jãĩ sarera jãina quenabeto mua tũbujaroca yigu yiguja yu. ¹⁷ No gãmo goje cutirã tuoia. Diore tuorũnũrãre ado bajiro gotiami Espiritu Santo: ‘Noa ĩna ñeñaro yirisere jidicãrã ĩna ñama rãmũa ujure rẽtocũrã. Ito bajiro yirãre manã wame cutirise bare ĩnare ecagu yiguja yu. Iti ña ũmacũja gaye tiyamani bare. Gaje gũtagã botirica ĩnare ĩsigũ yiguja yu. Itiga gũtagãju mame ucare wãñaro yiroja. Itiga gũtagãre boca amirã riti itiga wãñarise masirã yirãji’, yi gotiami Espiritu Santo”, yi ucaya mu, yi gotiquĩ yu cãiroju yure goaĩocacu.

Tiatira gũnare oca cõare gaye

¹⁸ Gaje mucana ado bajiro gotiquĩ yu cãiroju:

—Tiatira gāna Diore tuorānūrāre ūmatā ñagūre ado bajiro ucaya: “Dios Macu ī ya cajeari jea ūjurise robo bajiro bajigu, ito yicōri bronce wame catirise buto yorise robo bajiro gūbo catigu ado bajiro muare gotiami: ¹⁹Jeyaro mua yiriser masia yu. ‘Masare ti mairā ñama ña’, yi tuoīa yu muare. ‘Yure tuorānūrā ñama ña’, yi tuoīa yu muare. Gājerāre yiarī mua ejabuarise queno masia yu. Yure mua tuorānūja ticōri, mua tōbujaroca yama gājerā. Ito bajiro ña yibojarocati yure tuorānūtīñacōa mua. ‘Cajero yure ña masisucato rētoro queno ejabuama’, ya yu muare. ²⁰Ito bajibojarocati muare queno ti wanubea yu maji. Mua tu gago Jezabel wame catigo ñeñaro iso busija ticōa mua. Ado bajiro ruore oca busiamo iso: ‘Diore yiarī busia yu. Gājerā romia rāca mua aje ñaja, no yibea. Masa ñamasiti meni rujeoanare bare ña ecare mua baja, no yibea’, yire oca goti ruoamo iso. Ito bajiro iso yija tuocōri, yure moa īsiri masa tuo wisama īja. ²¹Ñeñaro iso yirise jidicājaro yirocu, yoari yuboja yu. Ito bajibojarocati jidicā āmobeamo iso. Ūmua rāca ñeñaro iso yirise cūni jidicā āmobeamo iso. ²²Ito bajiro iso yijare iso cō cūñaroca yigu yigūja yu. Iso rāca aje ñarāre cūni ña cōroca yigu yigūja yu. ña robo bajiro yi uyacōri itire mua jidicābeja, muare cūni mua tōbujaroca yicūja yu. ²³Iso rīare sīagū yigūja yu. Ito bajiro yu yija ticōri, yu masirisere tirā yirāji mua. ‘Mani tuoīarise, mani ya ūsijuna mani yi āmorise cūni ti masi jeoami Dios. Ito yicōri mani ñeñaro yiro bajiroti manire waja senigū yigūji’, yi tuoīa masirā yirāji mua īja. ²⁴Mua Tiatira gāna jājarā ña iso riasorisere tuorānūmena. ‘Adi ña Satanās oca ñasarise, gājerā ña tuoīabiti ña iti’, ña yibojaja cūni itire tuorānubea mua. Ito bajiri, ‘Diore queno tuorānūrā ñama ña’, yicōri muare josabicūja yu īja. ²⁵Ado bajiro riti muare rotia yu. Yu muare busirisere tuoīa jidicābeja. Yu ejarocōjuti itire tuoīa jidicābeja. ²⁶Ña ñeñaro yiriser jidicārā ña ñama rūmūa ūjure rētocūrā. Noa susariju yu āmoro bajiro yi jidicāmena gājerāre ña roti masiroca yigu yigūja yu. ²⁷Yu roti masiroca yu Jacu yure ī yiado bajiroti muare yigu yigūja yu. Ito bajiri Dios ī cūana ñari sēoro rotirā yirāji mua. Ito yicōri come mana riri sotari jawado robo bajiro cūdimenare ruyuriorā yirāji mua. ²⁸Muare busuri ñocōagā īsigū yigūja yu. ²⁹No gāmo goje catirā tuoia. Adi ña Diore tuorānūrāre Espīritu Santo ī gotire”, yi ucaya mu, yiquī yu cāiroju yure goaīocacu.

3

Sardis gānare oca cōare gaye

¹Gaje ado bajiro gotiquī yu cāiroju:

—Sardis gāna Diore tuorānūrāre ūmatā ñagūre ado bajiro ucaya: “Jua āmojeno ūsī catigu, ito yicōri jua āmojeno ñocōa rucogu ado bajiro gotiami: Jeyaro mua yirise masia yu. ‘Diore queno cūdirā ñama’, yi tuoīabojama gājerā muare. Yūama godacāna robo bajiro muare tia. Yure queno cūdirā meje ña mua. ²Yu tija yu ocare mua cūdibeja, godana robo bajiro bajirā ña mua. Canirā robo bajiro bajirā ña mua. Yujiya mua. Yu tija yure tuorānū jidicārā ya mua. Ito bajiri, īre jidicāme yirona, buto busa yure tuorānūña. Yu tija, Dios ī āmoro bajiro queno yisabea mua. ³Cajero mua riasotigore mucana tūdi tuoīaña mua. Itire tuorānūcōri, mua ñeñaro yirise jidicāña. Ito bajiro mua yibēja, riniri masu robo bajiro, ‘Itocō ejagu yigūji’, mua yi masibeto, mua tu ejagu yigūja yu. Ito yicōri muare waja senigū yigūja yu. ⁴Mua Sardis gāna coriarā buto ñeñarise yibea mua. Ito bajiri mua ya yutabujuri ūeri wōña mana robo bajiro bajia mua. Ito bajiri muare waja yigu yutabuju botirise sāñarā yu rāca mua ñaroca yigu yigūja yu. ⁵Noa ña ñeñaro yiriser jidicārā ña ñama rūmūa ūjure

rêtocūrã. Ito bajiro yirãre yutabuju botirise ñna sãñaroca yigũ yigũja yũ. ‘Adocõ ñama catitĩñare racorona’, yire gaye papera tuti ñna wame coebicu yigũja yũ. Ito yicõri yũ Jacu i tiro riojo, ‘Ãna ñama yũ ñarã’, yigũ yigũja yũ. Àngel mesa tiro riojo cunì ito bajiroti yigũ yigũja yũ. ⁶ No gãmo goje catirã tũoya. Adi ña Diore tũorũnarãre Espĩritu Santo i gotire”, yi ucaya, yiquĩ yũre yũ cãiroju.

Filadelfia gãnare oca cõare gaye

⁷ Gaje ado bajiro gotiquĩ yũ cãiroju:

—Filadelfia gãna Diore tũorũnarãre ùmatã ñagũre ado bajiro ucaya: “Ado bajiro gotiami ñeñaro yĩabicu, ito yicõri riojo gotigu. Ì ñami David ñayoru uju robo bajiro roti masigũ. Buto roti masigũ Ì ñajare soje Ì janaja, ñimũjua gãji bia masibiquĩji. Soje Ì biaja cunì, ñimũjua gãji itì sojere jana masibiquĩji. Ado bajiro gotiami: ⁸ Jeyaro mũa yirise masia yũ. Queno sœurã meje ña mũa. Ito bajibojarocati yũ ocare queno cudĩla âmoboja mũa. Ito yicõri, ‘Jesure masibea gua’, yibea mũa. ‘Jesure tũorũnarã ña gua’, ya mũa. Ito bajiro mũa yijare, queno muare ejabũagũ yigũja yũ. Muare yiari soje jana ìsicu yũ. Ñimũjua itì sojere biabiquĩji. ⁹ Ado bajiro yũ busirise queno tũoya. Mũa wato coriarã ñama rũmũa uju Satanásre tũorũnu suyãrã. ‘Judio masa ña gua. Dios ñarã ña gua’, yibojama ñna. Bajibea, rũmũa uju ñarã ñna ñna. Mũa riojo ñna ya rijomunigãna ñini rũjũ rotigu yigũja yũ. ‘Ìna ñama Dios Ì mairã’, muare ñna yiroca yigũ yigũja yũ. ¹⁰ ‘Yũre mũa tũorũnuja ticõri, mũa tũbujaroca gãjerã yibojarocati yũre tũorũnutĩñacõa mũa’, yũ rotiado bajiroti queno cudia mũa. Co rũmũ ejaro yiroja adi sita gãna ñna tũbujaroti rũmũ. Gãjerãre usirioro yimenati yũre cudirã mũa ñajare, itì rũmũ itì ejaroca muare codegũ yigũja yũ. ¹¹ Masima, yoari mejeti ejagu yigũja yũ. Yũre mũa cudirise tũoia jidicãbeja. Ito bajiro mũa yija, ñimũjua mũa mũa waroto camota masibiquĩji. ¹² No ñna ñeñaro yirise jidicãrã ñna ñama rũmũa ujure rêtocūrã. Yũ Jacu Dios ya wi ñna ñatĩñaroca yigũ yigũja yũ. Ì ya wi botari butirise robo bajiro ñatĩñarã yirãji ñna. Udia wame ñnare wame wõgũ yigũja yũ, ñna ñajediore. Ado bajiro wame yicũja yũ: Yũ Jacu Dios wame, Ì cuto wame, ito yicõri yũ wame mame ñaroti wõgũ yigũja yũ ñnare. Yũ Jacu Ì ñaro, mame Jerusalén wame catiri cuto ñaro yiroja. Iti cuto ùmacũjuna ruji wadicõri, ejaro yiroja. ¹³ No gãmo goje catirã tũoya. Adi ña Diore tũorũnarãre Espĩritu Santo i gotire”, yi ucaya, yiquĩ yũre yũ cãiroju.

Laodicea gãnare oca cõare gaye

¹⁴ Gaje ado bajiro yũre gotiquĩ yũ cãiroju:

—Laodicea gãna Diore tũorũnarãre ùmatã ñagũre ado bajiro ucaya: “Diore queno goti ejabũasotigu, ito yicõri riojo gotiguna suoriti jeyaro rujeonĩ Dios. Ado bajiro gotiami muare: ¹⁵ Jeyaro mũa yirise masia yũ. Yũ rotirise queno cudi âmobeja mũa. ‘Yũ âmorocõ cudicũja yũama’, yi tũoia mũa. Yũre ti tebitibojarãti yũre queno tũorũnusabeja mũa. Ito bajiri yũre queno tũorũnare âmoa yũ. Mũa queno yũre tũorũnu âmosabeja, yũre mũa jidicãja quena. ¹⁶ Yũre tũorũnumena ñari mũa âmoro bajiro riti cudisotia mũa. Ide asirise, ide asirise bajiro bajirã meje ña mũa. Ide asisuriseacã bajiro bajirã ña mũa. Ito bajiro mũa bajirã ñajare, ide asisuriseacã mũño bategũ robo bajiro muare bucõagũ yigũja yũ. ¹⁷ ‘Gajeoni jairã ña gua. Gua âmorisẽ ñajediore, dise ruyabeto racoa gua’, yibojama ñna. Queno itire ti masibea mũa. Yũ tija yũre cudimena ñari ado bajiro bajirã ña mũa. Boforo bujarã, ñe racomena, tũoia oca jairã, cajeja mana ito yicõri yutabuju mana bajiro bajirã ña mũa. ¹⁸ Ito bajiro mũa bajirã ñajare, ado bajiro muare goti masioa yũ. Quenarise yũre mũa moa ìsi âmõja, yũre

senija quena. Ito bajiro mua senija tuocōri, jaje quenarise mua yiroca yigu yigujā yu. Ñeñarise mua jidicā āmoja, yare senija quena. Ito bajiro mua senija tuocōri, quenarise mua tuoīaroca yigu yigujā yu. Yu ya oca mua masi āmoja yare senija quena. Ito bajiro mua senija tuocōri, yu ocare queno mua tuo masiroca yigu yigujā yu. ¹⁹ No ya mairāre ĩnare goti quenoa yu. Ito yicōri no yu mairāre ĩna ñeñaro yija, ĩnare waja senia yu, ĩna masitoni. Ito bajiri mua ñeñaro yirisere jidicācōri, yare queno cūdiya ĩja. ²⁰ Tiya, soje tu code rūgōa yu sāja āmogū. No yu oca tuocōri soje ĩ janaja, sājagū yigujā yu. Sājacōri ĩre baba catigu yigujā yu. Ito yicōri ĩjua cūni yare baba catigu yiguīji. ²¹ No ĩna ñeñaro yirisere jidicārā, ĩna ñama rāmúa ujure rētocūrā. Ito bajiro bajirā mua ñajare, yu roti rujiro tu yu rāca mua ñaroca yigu yigujā yu. Ito bajiroti rāmúa ujure rētocūcōri, yu Jacu rotiro tu rujia yu. ²² No gāmo goje catirā tuoja. Ito bajiro yami Espiritu Santo, Diore tuorūnarāre”, yī ucaya, yiquī yu cāiroju yare goalocacu.

4

Ūmacūju Diore rūcubuoire gaye

¹ Ito yija bero ūmacūju soje janacāra soje ticu yu. Trompeta jutire oca bajiro yare busisnocacu mucana ado bajiro yare busi ruyucu:

—Mujā waya adojuā. ĩja rētaroti gaye mure ĩrocu ya yu, yire oca ruyucu yare.

² Ito bajiro ĩ yirocati Espiritu Santo ĩ masirisenati ūmacūju ejacoacu yu. Itoju ejacōri uju ya cumuro ticu yu. Iti cumuroju sīgū rujiquī yu tija. ³ Iti cumuroju rujicacu gūta buto yorise robo bajiro yocu ĩ ya río. Jaspe Cornalina wame catirise gūta robo bajiro yo ruyucu ĩ ya río. ĩ rujiro tu ide bue bedo ñacu. Esmeralda wame catirise gūta robo bajiro yo ruyucu iti bedo. ⁴ ĩ rujiro tu veinticuatro cumuroti rujī gāni biacu ĩ tu. Iti cumurorijū veinticuatro ñarā bucārā rujicā. Botirise sāñacā ĩna. Ito yicōri oro bedori jesacā ĩna. ⁵ ĩ rujiri cumuroju bajo ĩ borea yirise bajiro borea yicu. Ito yicōri bujo busirise bajiro ruyucu. ĩ rujiri cumuro riojo jua āmojeno jea ujuricari ruyucu. Itire ticōri “Jua āmojeno usi catigu ñami Dios”, yī ticu yu itire. ⁶ Uju ya cumuro riojo itajura ide botirita, queno ide ruyurita ticu yu.

Uju ya cumuro riojo, iti cumuro judojuā cūni, riojocaduja, gācoduja cūni tīāña mana juariarā ñacā. Jaje cajeari caticā. ĩna ya río ñari duja cūni ĩna ya judojuari cūni cajeari catirā ñacā ĩna. ⁷ Sīgū tiya macu yai robo bajigu ñaquī. Gāji ta wecu robo bajigu ñaquī. Gāji āmagū bajiro rio catiquī. Sūsagu ga jagu wutigu robo bajiro bajiquī. ⁸ ĩna juariarā tīāña mana coga āmojeno caerori caero caticā. ĩna ya caeroriju ūmacūjuagaduja, jacagaduja cūni cajeari catirā ñacā ĩna. Ūmuari, ñamiri cūni Diore rūcubuoarā ado bajiro basatīñacā ĩna: Quenagū ña mū. Quenagū ña mū. Quenagū ña mū. Jeyaro masigū ña gua Uju mū. Mūti ñayija iti rumaju gagu. Mūti ña adocāta gagu cūni. Mūti ña ĩja ejarocu cūni, yī ñacā ĩna.

⁹ Uju ya cumuroju rujigure rūcubuoarā ado bajiro yicā ĩna: “Mū ña rētoro rūcubuoarū. Mū ña rētoro ñasagu. Mure rūcubuoarā, ‘Queno ya mū’, ya gua mure”, yicā ĩna ito rujigu catitīñagūre. ¹⁰ Coji rayabeto ito bajiro ĩna yiroca veinticuatro ñarā bucārā ito ñarā, ĩ riojo rijomunigāna ñini rūjūcā ĩna. Catitīñagūre rūcubuoarā ito bajiro ñini rūjūcā ĩna. Ito yicōri ĩna ya jesara bedori āmicōri ĩ rujiro riojo jidicūcā ĩna. Ito yicōri ĩre rūcubuoarā ado bajiro yicā:

¹¹ Mū ña jeyaro rujeoru. Mū āmoro bajiroti mū rujeore jeyaro ña. Gua Uju ña Dios mū. Masa jeyaro mure rūcubuoire āmoa gua. “Dios ñami ñasagu”,

masa jeyaro yi jedire āmoa gua. “Dios ñami rētoro masigū”, masa mure ña yire āmoa gua, yicā veinticuatro ñarā bucarā. Ito bajiro yicā ña Diore rūcubworā.

5

Papera tunara joti

¹ Ito yija bero ujū ya cumurojū rujigū ī ya āmo riojocadūja papera tunara joti ī rucōja ticū yū. Iti joti totijū, joe cūni ucare ñacu. Jua āmojeno suobiare ñacu iti jotijure. ² Ito bajiroca Dios ñaro gagū ángel queno masigū ticū yū. Ado bajiro oca sēoro seniñaquī ī:

—¿Ñimū ñati Dios ī ti wanugū iti joti suobiare ñigā āmigocōri manire ti īsigū? yi seniñabojaquī ī.

³ Ito bajiro ī seniñabojaja, ūmacājū gāna, adi sita gāna, adi sita rocajūa gāna cūni sīgūjuama jana masigū maniquī. Sīgū itire ti īsigū maniquī. ⁴ Ito bajija ticōri, buto oticū yū. Sīgū iti janacōri ti īsigū manijare, buto oticū yū. ⁵ Yū otija ticōri, sīgū bucuḡu ado bajiro gotiquī yure:

—Itocōti otiya īja. Adojū tiya. Ado ñami sīgū rūmūa ujure rētocūru. Judá masa butu gagū ñami ī. Yai sēogū bajiro bajigū ñami ī. Ito yicōri David ujū ñayoru janerābatia janami ñami ī. Īre queno wanuami Dios. Ito bajiri jua āmojeno suobiare ñigā āmigocōri manire ti īsigū yiguīji, yiquī ī yure.

⁶ Bucurā wato, tiñaña mana wato, ujū ya cumuro tujū sīgū Oveja Macū bajiro bajigure ticū yū. Īre ña ślāgore cami iti ñaja ticū yū. Jua āmojeno saburi ñacu Īre. Ito yicōri jua āmojeno cajeari ñacu Īre. Ī ya cajeari ticōri, “Jua āmojeno ūsi cutigū ñami Espiritu Santo. Ī ñami adi sitajure cojū ruyabeto Dios ī cōaru”, yi ticū yū Īre. ⁷ Ito yija yū tiroca Oveja Macū, ujū ya cumuro rujigū ya riojocadūja papera tunara joti ī rucorisere āmiquī. ⁸ Oveja Macū iti jotire ī āmiroca juariarā tiñaña mana, ito yicōri veinticuatro ñarā bucarā cūni ī riojo rijomunigāna ñini rūjūcā. Īna sīgū ruyabeto basa meniroti arpa wame cutirise rucocā Īna. Ito yicōri oro tērori rucocā Īna. Iti tēroriju soeja queno sūti quenarise sāñacu. Iti sūti quenarise iti bue maja waja Dios ñarā Īre ña busiro robo bajiro bajirise ñacu. ⁹ Ado bajiro basacā Īna mame basare:

Masa jeyarore masorocū goda īsiyija mū. Co oca ruyabeto busirāre, co cuto gāna ruyabeto, ito yicōri co sita gānare ruyabeto goda īsiyija mū. Dios ñarā masa ñatonī mū ya rīna waja yicāyija mū. Ito bajiri tunara joti āmicōri suobiare ñigā masigū ña mū.

¹⁰ No Diore tuorūnūrāre ī ñarā Īna ñaroca yiyija mū. Ito yicōri paia robo bajiro Diore Īna moa īsiroca ya mū. Ito bajiri adi sita gānare roti masirā yirāji Īna, yi basa sēacā Īna.

¹¹ Ito yija bero jājarā ángel mesa Īna busija tuocū yū. Cōīaja jediadio manicā. Jājarā ñacā Īna. Ujū ya cumuro tū juariarā tiñaña mana, veinticuatro ñarā bucarā judojūju ñacā ángel mesa. ¹² Oca sēoro ado bajiro yicā Īna:

Masa Īna ñeñaro yirise waja, waja yi īsiroca goda īsiñi Oveja Macū. Ito bajiro bajicōri rētoro masigū ñami ī. Rētoro sēogū, rētoro roti masigū, rētoro rūcubworū, rētoro jeyaro rucogū, “Rētoro quenagū ñami”, masa Īna yirocū, ñami Oveja Macū, yi rūcubwocā ángel mesa.

¹³ Ito yirocoti Dios ī rujeoana ñarocōti Īna busija tuocū yū. Īna ñacā ūmacūju gāna ñajediro, adi sita gāna cūni. Ito yicōri sita wato ñarā, godagoana, ito yicōri ide wato gāna, ñajediro Īna busirise ruyucū. Ujū ya cumuro rujigure, Oveja Macure cūni rūcubworā ado bajiro busi ruyucā Īna:

Mua ña masa ña rucubwɔrona. Ito bajiri muare rucubwɔtĩñajaro masa. “Mua ña rɛtoro ñasarā”, yitĩñajaro masa muare. “Mua ña rɛtoro masirā. Mua ña rɛtoro queno yirā”, yitĩñajaro masa muare, yi busi ruyucā ña.

¹⁴ Ito bajiro ña yiroca juariarā tĩñaña mana ado bajiro busi ruyucā:

—Ito bajiroti bajia, yi busi ruyucā ña.

Ito yiroca veinticuatro ñarā bucārā ɛɛ ya cumuroja rujigure, Oveja Macre cani, rucubwɔrā ña riojo rijomunigāna ñini rɔjũcā ña.

6

Jua ãmojeno swobiare gaye

¹ Ito yija Oveja Macre papera tunara jotire cajero swobiaraju ñi gāja tigu yu. Ito yirocati juariarā tĩñaña mana sīgũ busi ruyucuĩ ña rāca gagu. Ñi busija bajo busirise robo bajiro ruyucu. Ado bajiro yi ruyucuĩ ñi:

—Adojua tigu waya, yi ruyucuĩ ñi yure.

² Ñi ito yijare ti ñucacu yu. Cabaru botigu ñi rāgōja tigu yu. Ñi joe jesagu jatura jai rucocuĩ. Jesara bedo ñe ña jeoja tigu yu. Ito bajiro ña yija bero ñi wajanare rɛtocũgũ waquĩ ñi.

³ Ito yirocati Oveja Macre swobiaraju gajeju ñi gāquĩ ñi. Ito yija gāji tĩñaña macu ñi busija tuocu yu:

—Adojua tigu waya, yi ruyucuĩ ñi cani.

⁴ Ito ñi yija cabaru sūagure ti bujacu yu. Ñi joe jesagure sarera jai ña ñsija tigu yu. Ado bajiro moare ñe cūñi ña. Masa ña queno ñabitire gaye, masa ña gāmeri sīaroti gaye cani ñe moare cūñi ña.

⁵ Ito yija bero macana gajeju swobiaraju ñi gāquĩ Oveja Macre. Ito yija gāji tĩñaña macu ñi busija tuocu yu:

—Adojua tigu waya, yi ruyucuĩ ñi cani.

Ñi ito yija cabaru ñigũre ti bujacu yu. Ñi joe jesagu rucubwɔraga rucocuĩ. ⁶ Ito yirocati tĩñaña mana wato oca ruyucu. Ado bajiro ruyucu ñi:

—Trigo wame cutirise bare co rumu moare waja coji kiloti bujare ñaro yiroja. Ñi yicōri cebada wame cutirise bare co rumu moare waja wɔdiaji kilos bujare ñaro yiroja. Ito bajibojarocati wɛyɛ ide, wɛyɛ roabare cani waja rucubeto yiroja, yire oca ruyucu.

⁷ Ito yija macana gajeju swobiaraju ñi gāquĩ Oveja Macre. Ito yija gāji sɛsagu tĩñaña macu ado bajiro yi ruyucuĩ:

—Adojua tigu waya, yi ruyucuĩ yure.

⁸ Ito ñi yija cabaru bodeagure ti bujacu yu. Ñi joe jesagu, “Godare Gaye Rotigu”, wame cutiquĩ. Ñi bero suyagu, “Ñeñaro Yigoana ña Ñaroju”, wame cutiquĩ ñi. Siare gaye moare cūñi ña ñare. Gāmeri siarena, ñio jogarena, ñarisena ñi yicōri gājeronana cani ñare sīa rotiñi ña. “Adi sita gāna juaria buturi batocōri co butu gāna mu sīa jeoja quena”, yi rotiñi ña ñare.

⁹ Ito yija bero macana gajeju swobiaraju ñi gāquĩ ñi. Ito bajiro ñi yirocati Diore rucubwɔrā ña soe ñisotira casabo tu sīa ecoana ya wɛsi ñacu. Dios oca ña riasojare, ñi yicōri, “Jesure tuorānārā ña gua”, ña yijare ñare sīa ñi ña. ¹⁰ Oca sɛoro ado bajiro yicā ña:

—Coji ñeñaro yīlabicu ña gua ɛɛ mu. “Ado bajiro yigu yigujaja yu”, mu yija yiro robo yigu ña mu. ¿Guare sīanare nocō yoari ñare waja senigũ yati mu? yicā ña. ¹¹ ña ito yijare yutabuju botirise ñare ñisiquĩ ñi. Ito yicōri:

—Tujacãña maji, usiriobesa. Gãjerã mua robo bajirã Jesús gayere riasorã yirãji maji. Ito bajiro ña yija ticõri, ñare sñacõrã yirãji maji. Ito bajiro ña yija bero ñare waja senigũ yigũja yu, yiquĩ Dios ñare.

¹² Ito yija bero macana gajeju sñobiaraju ñigãquĩ Oveja Macu. Ito bajiro ñ yirocati sita iti bato ueja ticu yu. Ito yicõri umacani umua gagu bato ñi juaquĩ. Saya bato ñiro robo bajiro ñi juaquĩ ñ. Ito yicõri ñami gagu bato sũa juaquĩ, ri bato sũarise robo bajiro. ¹³ Ito yicõri ñocõa umacũju gãna jacaquĩ quedi queacã ña. Higuera wame catiricu rica mino iti wẽa batero robo bajiro quedicã ña. ¹⁴ Ito yija bero macãrucũro godacoacu. Papera jũ tunado bajiro baji godacoacu. Gũta yucuri, ruja yogari cuni gajeroju iti cuni rãgũroca yiquĩ Dios. ¹⁵ Ito bajijare ujarã rotiri masa gãta gojeriju rudi sãja wacã ña. Ito yicõri gãtagãri wato rudi sãja wacã gãjerã. Ña rãcati surara ujarã, ñasarã, niyeru jairã, sãorã, waja mano moari masa, gãjerã queno ñari masa cuni rudi jedicoacã ña. ¹⁶ Ito bajiro rudicõri gãta yucurire, gãtagãrre cuni ado bajiro yicã ña:

—Guare quedi jea biaya uju ya cumuroju rujigu guare ñ tibititoni. Ito yicõri Oveja Macu gua ñeñaro yirise waja guare senibititoni, guare quedi jea biaya, yicã ña gãta yucurire.

¹⁷ Ija ito bajiro iti bajija masa ña ñeñaro yirise waja seniri rumu ñacãro yiroja. Ito bajiri ñimu itire rudi masigũ macu yigũji.

7

Ñarãre Dios ñ tirãnare gaye

¹ Ito bero ángel mesa juariarã ticu yu. Umacani ñ joejea wadiri ñaja waquĩ sũgũ. Ñ quedi sãja warojuwa waquĩ gãji. Warubujua waquĩ gãji. Gãji gaje ñaja warubujua waquĩ. Itoju ejacõri mino wẽa rotibisĩ ña. Ito bajiri adi sita joe, riaca jajosa joe cuni mino wẽabiticu. Ito bajicõri yuca joe cuni mino wẽabiticu.

² Ito bajiroca umacani ñ joejea wadiri ñaja gãji ángel ñ wadija ticu yu. Dios catitũagũ wame wõroti gaye rucocõri ñ wadija ticu yu. Ejacõri gãjerã ángel mesa adi sitare, riaca jajosa cuni, Dios ñ ñeño rotianare oca sãoro ado bajiro awasã gotiquĩ ángel:

³ —Mani Uju Dios ya moari masa ya rioweca Dios wame wõrã yirãji mani ñare. Mani wõroto riojuwa adi sita, riaca jajosa, yucure cuni ñeñobesa mua maji, yiquĩ ángel Dios ñ ñeño rotianare.

⁴ Ito yija bero, “Adocõ ñama mua wame wõrona”, yire oca ruyucu. “Ña ñama jua gubojeno buturi gãna. Jeyaro ciento cuarenta y cuatro mil Israel sita gãna ñama ña”, yire gaye oca ruyucu. ⁵ Ado bajiro wame caticã jua gubojeno buturi gãna, Israel sita gãna: Judã ñayoru janerãbatia doce mil ñacã. Rubén ñayoru janerãbatia doce mil ñacã. Gad ñayoru janerãbatia doce mil ñacã. ⁶ Aser ñayoru janerãbatia doce mil ñacã. Neftalí ñayoru janerãbatia doce mil ñacã. Manasés ñayoru janerãbatia doce mil ñacã. ⁷ Simeón ñayoru janerãbatia doce mil ñacã. Leví ñayoru janerãbatia doce mil ñacã. Isacar ñayoru janerãbatia doce mil ñacã. ⁸ Zabulón ñayoru janerãbatia doce mil ñacã. José ñayoru janerãbatia doce mil ñacã. Ito yicõri susari Benjamín ñayoru janerãbatia doce mil ñacã. Ña ñacã Dios wame wõ coronara.

Jãjarã botirise sãnarã

⁹ Ito yija bero uju ya cumuro riojo, ito yicõri Oveja Macu riojo jãjarã masa ticu yu. Ña ñacã co sita gãna ruyabeto, co oca ruyabeto bũsirã, co cuto gãna ruyabeto, ito yicõri co butu gãna ruyabeto ñacã ña. Cõiaja jediadio manicã

İna. Yutabujuri botirise sãñacõri İna ya ãmoriya rujaño caeri rucocã İna. ¹⁰ Ado bajiro oca sêoro awasã busicã İna:

Dios rotira cumuroya rujigã, i ñami manire masoroca. Ito yicõri Oveja Macu i cuni manire masorocuti ñami, yicã İna.

¹¹ Ito bajiro İna yiroca riti ângel mesa ñajediro, bucãrã, juariarã tĩñaña mana cuni uya ya cumuro riojo Diore rucubworã ñini rũjũcõri İna ya rio sita cãoro muqueacã İna. ¹² Diore rucubworã ado bajiro yicã İna:

Mu ña rucubwora. Mu ña rêtoro ñasagu. Mu ña rêtoro masigũ. Mu ña rêtoro queno yigu. Mu ña masa jeyaro İna rucubwogu. Mu ña rêtoro sêogũ. Ñimu gãji mu rêtoro sêogũ maquũji. Mu ña Dios gua Uyu. Ito bajiroti ñatĩñama mu. Ito bajiroti bajitũñajaro. Itocõ ña. Amén, yicã İna.

¹³ Ito yija sigũ bucugu yure senĩiaquĩ:

—¿Nimarã ñati botirise sãñarã? ¿No gãna wadiyijari İna? yiquĩ i yure.

¹⁴ Ito i yijare ado bajiro cudicu ya:

—Masibea ya. Mu muri masigũja. Yure gotiya, yicu ya İre.

Yu ito yijare:

—İna ñama buto tũbujabobarãti İna ñeñaro yirisere jidicãcõri, rãmũa ujure rêtocũana. İna ñeñaro yirisere coeñi Oveja Macu, i ya rĩna. Ito bajiri yutabujuri boti quenarise sãñama İna, yiquĩ i yure. ¹⁵ Ito bajicõri uya ya cumuro riojo Diore rucubwo ñama İna. Ito yicõri i ya wire umua, ñami cuni İre moa İsiama İna. Ito bajiri i masirisena İnare codetĩñagũ yiguĩji Dios. ¹⁶ Ito bajiri juaji ñiocõmena yirãji İna. Juaji idi ãmomena yirãji İna. Ito yicõri umacañi juaji asi jeobicu yiguĩji İnare. Ito bajiri asirise tũoĩamena yirãji İna. ¹⁷ Uyu ya cumuro riojo ñagũ Oveja Macu, İnare codegu yiguĩji. Oveja coderi masu robo bajiro İnare codegu yiguĩji i. Ide catitũñare gaye idijaro İna yiroca, İnare tũa wacu yiguĩji Oveja Macu. İna ya cajeari yago ide wejacãgũ yiguĩji Dios. Ito bajiri wanurã, tũdi otimena yirãji İna İja, yiquĩ i yure.

8

Ruyariya suobiaraja ñigãre gaye

¹ Ito yija Oveja Macu jua ãmojeno suobiaraja ruyariya ñigãquĩ İja. Ito bajiro i yiroca yoa busari treinta minotocõ umacãju macãrucãroja oca manoti ñacu.

² Ito bajija bero jua ãmojeno ângel mesa Dios riojo İna rũgõja ticu ya. Jua ãmojeno trompeta jutiragari boca âmicã İna. ³ Ito yija gãji ângel oro tẽroja soeja suti quenarise sãcõri ejaquĩ. Diore rucubworã İna soe İsisotira casabo riojo rũgõquĩ i. Ito yicõri jaje soeja suti quenarise boca âmiquĩ i. Iti ñacu, Dios ñarã Diore İna busiroca soe İsiroti. Ito yicõri uya ya cumuro riojo Diore soe İsira casaboya Diore soe İsiquĩ i. Orona İna menira casabo ñacu iti casabo. ⁴ Ito bajiro i soe İsija bueri queno suti quenarise hue ejacu Diore. Dios ñarã İre İna busirise cuni ejacu i tu. ⁵ Ito yija ângel Diore İna soe İsira casabo gaye i rucori tẽroja rĩti yorise sã dajoquĩ. Ito yicõri adi sitare rĩti yorise yua queoquĩ. Ito bajiro i yijare bujo i borea yirise ñacu. Bujo oca cuni ruyucu. Ito yicõri guijoro ruyucu. Ito bajicõri sita uecu. Ito bajirise ticu ya, ya cãiroja.

Jutiragari gaye

⁶ Ito yija bero trompeta wame cutirisena jutirona rucocã yucãcã ângel mesa jua ãmojeno ñarã.

⁷ Cajero gagu jutisuoquĩ. İ jutirocati ide buya kujiri sitaja quedi queacu. Ito yicõri jea ujarise rĩ wusarise quedi queacu. Iti quedi quearoca sita gũdareco

adojua busacō na jedicoacu. Yucu cuni gūhareco adojua busacō nacu. Ta cati cuni na jedicoacu.

⁸ Ito bero gagu ángel jutiquí. Í jutirocati gūtagū bajiro újucōri riaca jajosaju quedi roacu. Ito bajiroca riaca jajosa gūhareco adojua busacō rí godo wedicu.

⁹ Ito bajiri riaca jajosa gāna gūhareco adojua busacō cō jedicoacā íja. Ito yicōri gūhareco adojua busacō cuma bucari ruja jedicoacu íja.

¹⁰ Ito bero gagu ángel jutiquí. Í jutirocati ūmacūju gagu ñocōa jaigu quedi quí. Jea újuriſe bucū bajiro quedi quí. Riacarí, ide ūmaburi gojeri gūhareco adojua busacō quedi roaquí. ¹¹ “Sūerise”, wame cutiquí í ñocōamu. Ito bajiri gūhareco adojua busacō sūerise godo wedicu ide. Ito bajiri itire idicōri masa jājara godacā.

¹² Ito bero gagu ángel jutiquí mucana. Í jutirocati ūmacañi ūmua gagu gūhareco adojua busacō ñeñaquí. Ito yicōri ñami gagu gūhareco adojua busacō ñeñaquí. Ñocōa cuni itocōti ñeñacā. Ito bajiri gūhareco adojua busacō busubiticā ína. Ūmua gagu juariajiri cōrecō busubitiquí. Ñami gāna cuni iticōti busubiticā.

¹³ Ūmacūju ti mōca yigu, ga í wutija ticu yu. Ado bajiro oca sēoro busi ruyuguí í:

—Bujato bajiro wado ya adi sita gānare. Ūdiarā ángel mesa jutimena ína jutiroca buto tōbujarā yirāji adi sita gāna. Bujato bajiro yiroja ínare, yi ruyuguí í yu tuoja.

9

Susabiti goje gaye

¹ Ito bero co dūjamo ñagū ángel jutiquí mucana. Í jutirocati sīgū ñocōa robo bajigu ado jacaju í quedi queaja ticu yu. Quedi queacōri susabiti goje soje janado boca āmiquí. ² Ito yicōri iti sojere janaquí. Í janagoroca jairo újuriſe bueri robo bajiro mujacu. Jairo bue dajacōri ráiticoacu. Ito bajicōri ūmacañi cuni ruyubitiquí. ³ Iti bueri wato ñimia jājara wuti atacā adi macāñacōre. Cotiwāja robo bajiro toarā ñacā ína ñimia. ⁴ “Tare, yucare, oteja judirisere cuni ba ñeñobesa mua”, Dios í yicāna ñañi ína. “ ‘Āni ñami Dios yagu’, wame wāñamenare riti usirioro yiba mua”, Dios í yicāna ñañi ína. ⁵ “Masare usirioro yiba”, Dios í yiana ñabojarāti, “Masare sīama”, í yiana meje ñañi ína. “Co dūjamocō ūmacañicō masare rujuri juiroca yiba”, Dios í yicāna ñañi ína. Masare rujuri juiroca ína yija, cotiwāja í toaro bajiro junirā ñacā ína. ⁶ Iti ramuri iti ejaroca buto goda āmorā yirāji masa. Ito bajibojarocati goda masimena yirāji ína. Ejori goda āmobojarāti godamena yirāji ína.

⁷ Yu tija ñimia cabarua robo bajirā ñacā. Gāmeri sīarona ña yucāna robo bajiro bajicā ína. Ína ya rijogari joe oro bedori bajirise jesacā ína. Ito yicōri ína ya riori, masu rio bajiroti bajicu. ⁸ Ína ya joa romia joa bajirise ñacu. Ito yicōri ína ya guji yai guji bajirise ñacu. ⁹ Ína ya ruja cuni gaye come wero robo bajirise ñacu. Ína wutija ína ya caerori cabarua jājara ína ūmaquero bajiro ruyucu. Gāmeri sīarā warā jājara cabarua tunuricori ína tūa waro bajiro ruyucu. ¹⁰ Cotiwāja jotia robo bajiro jotaga cutirā ñacā ñimia. Ito bajiri co dūjamocō ūmacañicō masare rujuri juiroca yi ñacā ína. ¹¹ Ína ñimia ūju sīgū ñaquí. Susabiti goje gagu ñaquí ñimia ūju. Ángel ñagoru ñaquí ína ūju. Hebreo ocana Abadón wame cutiquí. Griego ocana Apolión wame cutiquí. “Ruyuriori masu”, yireoni ña iti.

¹² Ito bajiro rētaču cajero tōbujasworoti gaye. Ito bero juaji gaye ruyacu mūcana.

¹³ Ito yija bero gagu ángel jutiqui mūcana. Ī jutirocati Dios riojo ĩre soe ĩsira casabo juaria saburi sabu cutiri casabo wato oca ruyucu. ¹⁴ Ito juti ruyucacure ado bajiro oca goti ruyucu:

—Éufrates wame cutirisa tu juariarā ángel mesa ñagoana sia cūanare ōjaña, yire oca ruyucu.

¹⁵ Ito bajiri juariarā ángel mesa ñagoanare ōjaqui ĩ. Gūtareco adojua busacō masare sīajaro yirocu, ĩnare ōjaqui ĩ. “Iti rodoti, ĩ ūmacañiti, iti ramuti, iti horati ĩnare sīama”, yi goticāna ñaņi ĩna. ¹⁶ “Doscientos millones surara cabaru joeju jesarā ñama”, yire gaye oca tucucu yu.

¹⁷ Ito yirocati yu cāiroju cabaru joe jesarāre ticu yu. ĩna ya ruju cūni gaye ricati riti ñacu. Gājerā sūarise, gājerā sūearise, gājerā bodearise cūni cuticā ĩna. Yai rijoga bajiro rijoga cuticā ĩna cabarua. ĩna ya riseriju bueri, jea, ito yicōri azufre wame cutirise cūni budicu. ¹⁸ Iti ūdiaji gaye cabarua ya riseriju budicati gūtareco adojua busacō masare sīacu iti. Jājarā masare jeana, buerina, ito yicōri azufre wame cutirisena cūni masare sīacā ĩna. ¹⁹ ĩna ya riserina, ĩna ya jotiarina cūni masare sīa masirā ñacā cabarua. ĩna ya jotiarī ña robo bajiro rijoga cuticu. Ito bajiri ĩna ya jotiarina masa ĩna tōbujaroca yicā ĩna.

²⁰ Jājarāre sīacā ĩna. ĩnare sīaja tibojarāti ĩna ñeñaro yirise jidicābiticā gājerā. Rāmūare rūcubuo jidicābiticā ĩna. Rūcubworona ĩna meniana ñacā. Oro, plata, bronce wame cutirisena, gūta, yucuna cūni menicā ĩna ĩnare rūcubworona. ĩna menire tirise meje, warise meje, tūorise meje ñabojarocati itire rūcubwotīñacā ĩna. ²¹ Gājerāre sīa jidicābiticā ĩna. Masare ĩna rojarise jidicābiticā ĩna. Romiare ĩna ajerise jidicābiticā. ĩna rinirise cūni jidicābiticā ĩna.

10

Dios ñaro gagu ángel papera tunara joti rucogu

¹ Ito yija gāji ángel sēogu ūmacūju ĩ ruji wadija ticu yu. Ide bueri wato ruji wadiqui ĩ. ĩ ya rijoga weca bue bedo ñacu. ĩ ya rio ūmacañi ūmua gagu bajiro yocu. ĩ ya ñicuri jea ūjurise curise bucū robo bajiro bajicu. ² ĩ ya āmoju papera tunara joti ōjacōri rucogu. Ruji ejacōri ĩ ya gūbo riojocaduja riaca jajosa cūda roaqui ĩ. ĩ ya gācodujaga gūbo boeju cūda cūqui. ³ Ito yicōri oca sēoro awasāqui. Yai awasāro bajiro ruyucu ĩ awasāja. ĩ awasārocati juā āmojeno bujoa busi ruyucu. ⁴ Bujoa oca ruyurise ucarocu yibojacu yu. Iti ucagu wagu yu yirocati ūmacūju ado bajiro oca ruyucu yure:

—Juā āmojeno bujoa oca ruyurise gājerāre gotibesa. Ucabesa itire, yire oca ruyucu yure.

⁵ Ito yija bero co duja gūbo riacaču cūda rūgōcōri gaje duja gūbo boeju cūda cūgū, ĩ ya āmo riojocaduja ūmacūju ĩ ñumuoja ticu yu. ⁶ Riti bajiro yiroja yirocu, “Dios catitīñagū ĩ tiro riojo ado bajiro ya yu”, yiqui ĩ. Dios ñami ūmacūju macārūcārōre rujeorū. Sita, riacari curise, ito yicōri jeyaro itiju ñarise rujeorū ñami ĩ. Riti bajiro yiroja yirocu, Dios ĩ tiro riojo ado bajiro ya yu:

—Ñe sejure mano yiroja ĩja. ⁷ Susagu ángel juā āmojeno ñagū ĩ jutiroca, “Ado bajiro yigu yiguja yu”, Dios ĩ yiado bajiroti yigu yiguji ĩ. Jane mejeju masare iti gaye goti jeobisī ĩ maji. ĩre goti ĩsiri masare riti gotiñi ĩ. ĩnare ĩ gotiado bajiroti rētarō yiroja ángel susagu ĩ jutija, yiqui ĩ.

⁸ Ito bajiro i yija bero ūmacāju oca ruyucati tūdi ruyucu yure mɛcana. Ado bajiro yi ruyucu yure:

—Ángel i ya riojocaduja riacaju cūda roacōri, boeju cūda cūgū tū wasa. Papera tunara joti i rucorise āmiña, yire oca ruyucu yure.

⁹ Ito bajiro iti ruyuja tucōri, ángel tū wacu yū. I tū ejacōri papera tunara jotiācā ire senicu yū. Yū senija ado bajiro yure cūdiqūi i:

—Īmo baya. Iti mū baja beroa ide robo bajiro ibisitiro yiroja mū ya rise. Ito bajibojarocati iti mū baja bero ñeme jiacōri mure jeraga juniro yiroja, yiqui yure.

¹⁰ Ito i yirocati āmoju i rucorise papera āmicu yū. Itire āmicōri bacu yū ĩja. Beroa ide robo bajiro ibisiticu iti yū baja. Ito bajibojarocati iti yū baja bero yū ya jeragaju buto junicu. ¹¹ Yū baja beroju ado bajiro yure gotiqui i:

—“Co butu gāna ruyabeto, co sita gāna ruyabeto, co oca ruyabeto busirāre, ito yicōri ujara ñarocōreti ado bajiro rētarō wado yiroja”, Dios i yire gaye mɛcana tūdi goti quenore ña mure, yiqui ángel yure yū cāiroju.

11

Jūarā busi ejabuari masa gaye

¹ Ito yija bero cōiara jāi, yoari jāi yure ĩsiqui. ĩsicōri ado bajiro yure gotiqui i:

—Īmo, āmiña. Yū ya wire yure rucuborā masa ĩna minijuara wire cōiātēña. Yure ĩna soe ĩsira casabore cūni cōiama. Ito yicōri yure rucuborāre cōiama. ² Yū ya wi riojo ĩari tūcūrore cōiabeja. Yure boca āmimena ya tūcūro ña iti tūcūro. Yū ñarā meje ñama ĩna. Udia rodo gaje rodo gudarecocō yū ya cuto ñeñaro yi ucurā yirāji ĩna. ³ Ito bajiri jūarā yū gaye busirā yure busi ejabua waronare cōagū yiguja yū. Udia rodo gaje rodo gudarecocō yū gayere busi ñarā yirāji ĩna. Bojori bujarā ĩna sāñarise sāñarā yirāji ĩna, yiqui Dios yure.

⁴ Adi macārucāro Uju Dios riojo, olivos wame cutiricu juagu ña. Ito yicōri jeobusuora tutu juu tutu ña. Iti robo bajiro bajirā ñama jūarā ire busi ejabuarā.

⁵ ĩna wajanare ĩna ñeñaro yi āmoja, ĩna ya riserina jea bucā ĩna. Ito bajiro yicōri ĩna wajanare soe jeocā ĩna. No ĩnare ñeño āmorāre ito bajiroti soecā ĩna. ⁶ Ide quedire ĩna āmobeja, idere camota masirā ñacā ĩna. Dios gaye ĩna riasoroca ide quedibe yirona camotacā ĩna. Idere rí iti godo wediroca yi masirā ñacā ĩna. Ito yicōri adi sita ñarise jeyaro iti juniroca yi masirā ñacā ĩna. ĩna āmorocō yisotica ĩna itire.

⁷ Diore ĩna busi ejabuarise gajanoaroca susabiti goje gagu guijogu ĩna tū mūja ejaqu. ĩnare ñia rētocūquī ĩ. Ito yicōri ĩnare śiaquī ĩ. ⁸ ĩnare śiacōri jaja cuto ma gadareco ĩna ya rujarire cūquī susabiti goje gagu. Mani Ujure ĩna siara cuto ñacu iti cuto. Iti cuto gāna ñeñaro yirā ñari Sodoma cuto gāna, ito yicōri Egipto gāna bajiro bajirā yicā ĩna. ⁹ Udia rumu gaje rumu gudarecocō maju Diore busi ejabuari masa ya rujari cūñacu. Masa jeyaro, co butu gāna ruyabeto, co oca ruyabeto busirā, co sita gāna ruyabeto ĩna ya rujarire ticā. ĩna yuje āmobarocati masare camota ñaqui susabiti goje gagu. ¹⁰ Busi ejabuari masa jūarā ĩna godaja ticōri, wanucā adi sita gāna. Wanusarā ñarā basa menicā ĩna. Ito yicōri waja manoti gāmeri gajeoni ĩsicā ĩna. “ĩna jūarā Diore busi ejabuari masa tūdi manire usirioro yimenaji”, yi tuoīarā wanucā iti cuto gāna.

¹¹ Ito bajibojarocati udia rumu gaje rumu gudarecocōti ire busi ejabuarā jūarā tūdi ĩna catiroca yiqui Dios. Ito bajiro i yijare wumu rāgūcā ĩna. ĩnare

ti ñabojana ñna wamũ rügũja, ti uacacã. ¹² Ito yija bero oca sêoro ãmacũju oca ruyucu ñna jũarãre:

—Adojua mũa waya, yire gaye oca ruyucu ñnare.

Ito yija bero ide buerina mũa wacã ñna ñja. Ito bajiro ñna mũa waja, ñna wajana ñabojana ñnare ticã. ¹³ Ñna mũa warocati adi sita bũto uecu. Iti cutore mil wiri iti ñaja, cien ñari wiri juja quedicũ. Sita uerisena siete mil ñarã masa godacã. Gãjerã cati ruyarã ti uacacõri güicã ñna. Ito bajiri ãmacũju gagũ Diore rũcũbuorã ñna.

¹⁴ Ito bajiro rêtarise adi rãca masa ñna tõbujarise juaji rêtasũocu. Nocõ mejeti mũcana masa ñna tõbujaroti rêtacu.

Jua ãmojeno ñagũ Dios ñaro gagũ ñ jutire gaye

¹⁵ Ito yija bero sasagũ jua ãmojeno ñagũ ángel jutiquĩ. Ñ jutirocati ãmacũju oca sêorise ruyucu yũ tuoja. Ado bajiro yi ruyucu iti:

Adi macãrucãro gãna ñajediro rotirona ñama Dios mani Uju, ito yicõri Cristo cunĩ. Ujarã roti masirã ñatĩñarã ñarã yirãji ñna, yire oca ruyucu ãmacũju yũ tuoja.

¹⁶ Ito yiroca veinticuatro ñarã bucũrã Dios riojo uju ya cumuroriju rujirã ñini rũjũcõri sitaju ñna ya rio muqueacã ñna. Ito bajiro yicã ñna Diore rũcũbuorã.

¹⁷ Ado bajiro busi ruyucã ñna:

Guare queno ya gua Uju mũ. Rêtoro masigũ ña Dios mũ. Ñimũ gãji mũ robo masigũ mami. Iti rumũju gagũ ña mũ, adocãta gagũ cunĩ. Ijariju cunĩ ñatĩñagũ yĩguja mũ. Bũto masigũ ñari adocãta masare rotisũoa mũ. Ito bajiri, “Queno ya mũ”, ya gua mure.

¹⁸ Mure masimena co sita gãna ruyabeto mure ti junisinicã ñna. Ñna tõbujaroca mũ yira rumũ ejacoaju ñja. Ito yicõri godarãre waja mũ seniri rumũ ejacoaju. Mure moa ñsicõri ñna mure goti ñsire waja, waja yira rumũ ejacoaju ñja. Mũ ñarã mure rũcũbuoanare mũ waja yira rumũ ejacoaju. Ñasarã, ñasa menare cunĩ mũ ñarã ñna ñajare ñnare waja yigũ yĩguja mũ. Ito yicõri adi sita gãnare ñeñaro yirãre mũ ruyurioroti rumũ ejacoaju, yicã veinticuatro ñarã bucũrã Diore rũcũbuorã.

¹⁹ Ito yija bero ãmacũju Dios ya wi iti janaja ticũ yũ. Iti wi totiju Dios ñ rotirise sãñari jedo iti ñaja ticũ yũ. Iti yũ tirocati bũjo jaquĩ. Ito yicõri bũto busiquĩ. Iti wato guijorise ruyucu. Sita cunĩ uecu. Ito yicõri ide bũra kujiri guijoro jaje quedicũ.

12

Romio tũ jino robo bajigu bucũ ñ ejare gaye

¹ Ito bero ãmacũju ijariju rêtaroti ruyucu yure. Ñmacañi ñ yorise bajirise saya sãñacõ iso romio. Ñmacañi ñami gagũ joe rügõcõ iso. Iso ya jesara bedoju jua gũbojeno ñocõa ñacã. ² Macũ sãñagõ ñacõ iso. Ito bajiri macũ cõgõ awasãcõ. Iti junijare oca jai ñacõ iso. ³ Ñmacũju ñja rêtaroti gaye gaje ruyucu. Iso tũ jino robo bajigu sũagũ bucũ ñaquĩ. Jua ãmojenogãri rijoga catiquĩ ñ. Jua ñjamocõ saburi sabu catiquĩ. Ito yicõri co rijoga ruyabeto jesara bedo jesaquĩ. ⁴ Nõcãre gũdareco adojuã busacõ ñ ya jotiana ja ñajõquĩ ñ. Ito bajiri sitaju quedi queacã ñna ñocõa. Ñ jino robo bajigu bucũ, macũ cõgõ tũ tujaquĩ. “Ñ rujeorocati ñre bacũja”, yirocũ tujaquĩ ñ. ⁵ Ito ñ yiroca ãmũgũ macũ caticõ iso. Masa jeyaro Uju ñarocũ ñaquĩ ñ. Dios ñ cũrũ ñari sêoro roti masiquĩ. Iso rũcoja bero uju ya cumuro Dios ñ ruiro tũ ñre ãmi ejacã ñna. ⁶ Ito yirocati masa

manoj^u rudicoacō mac^uacā jaco. Itoju iso ñarotij^u ñacāc^u Dios i cūraj^u. Itoju mil doscientos sesenta rāmuri codequī Dios isore.

⁷ Ito yija bero ūmacūju īna gāmeri sīaja tic^u y^u. Ángel mesa Miguel uju rāca ñarā, ángel mesa ñagoana jino robo bajig^u buc^u ñarā rāca gāmeri tēcā īna. ⁸ Miguel mesare rētocūbiticā īna. Ito bajiri ūmacūju Dios t^u ña masibiticā īna īja. ⁹ Ito bajiro īna yijare jino robo bajig^u buc^uare bucōaquī Dios. Dios i bucōarati ñami rāmūa uju Satanás wame cutig^u. Īti ñami jane mejeju jino robo godo wedir^u. Īti ñami masa jeyarore ruog^u. Ī ñarā Dios t^u ñagoana rācati bucōaquī Dios adi sitaj^u īna ñatoni.

¹⁰ Ito yija ūmacūju oca sēoro ado bajiro ruyuc^u:

—Masare masoroc^u ñacāmi Dios īja. Ito bajiri mani Uju ñaroc^u ñami ī. Ī masirise cūni īoroc^u ñacāmi. Ī Mac^u Cristo cūni i masirisena rotiroc^u ñacāmi. Rāmūa ujure bucōacac^u ñami ī. Ī bucōarati ñami Cristore tuorūnarāre oca menig^u. Ūmūa, ñami cūni Dios i tiro riojo mani ñarāre oca meni āmobjagu, “Seti cutiama īna”, yisotibojami i Diore. ¹¹ Mani ñarāj^uare īre rētocūcā īna. “Ī ya rīna mani ñeñaro yirisere coe jeog^u yigūji Oveja Mac^u”, yi tuoīacōri rāmūa ujure rētocūcā īna. “Cristo oca mani riasoja ticōri, manire sīarā yirāji”, yi tuoīa gūibiticā īna. “Manire īna sīa āmobjarocati Dios ocare jidicāmenaji mani”, yi tuoīacā īna. Ito bajiro yicōri rāmūre rētocūcā īna. ¹² Rāmūre īna rētocūja ticōri, wanūña ūmacūju gāna mūa. Mūa adi sita gānareama bujato bajiro yiroja. Mūa riaca jajosa gānare cūni bujato bajiro yiroja. Mūa tuj^u rujicoami rāmū īja. Ito bajiri bujato bujarā wana ya mūa. “Yoari mejeti y^u tōbujaroca yig^u yigūji Dios”, yiroc^u b^uto junisiniami rāmū adocāta, yi ruyuc^u oca ūmacūju.

¹³ “Adi sitaj^u cōami Dios y^ure”, yi ti masicōri, romio mac^u rucorore sūyaquī jino robo bajig^u buc^u. ¹⁴ Isore i sūyabjarocati ga caero j^ua caero curise buc^u isore īsicā īna iso wūtitiōni. Ito bajiri masa manoj^u iso ñaroju jinore wūti rudi wacō iso. Itoju ūdia rodo gaje rodo gadarecōcō isore bare ecacōri tirān^u ñaquī Dios. ¹⁵ Iso rudija ticōri, isore sīa āmoquī jino robo bajig^u. Ito bajiri ī ya risena ide buquī isore ruroc^u. ¹⁶ Ito bajiro i yibjarocati sita ejab^uac^u isore. Rāmū ide i bubojare sitati udi āmi jeocōc^u. ¹⁷ Iti ito bajija ticōri, b^uto romiore junisiniquī jino robo bajig^u. Isore sīa masibiticōri iso janerābatiare tīgū waquī rāmū. Īna ñama Dios rotirise cūdirā. Ito yicōri Jesucristo oca tuorūn^u sūyarā ñari bojomenati masare goti batorā ñama īna. ¹⁸ Īnare sīa āmogū jino robo bajig^u riaca jajosa tūnima jajuj^u bocati ñacāquī ī, y^u cāiroju y^u tija.

13

Jūarā guijorā tiya mana gaye

¹ Ito bero y^u cāiroju sīgū guijog^u tiya mac^u i maja wadija tic^u y^u. J^ua āmojenogāri rijogari cutig^u ñaquī ī. J^ua dūjamocō saburi cutiquī ī. Co saburi ruyabeto come bedori jesac^u. Ī ya riowecarij^u wame wāñac^u. Wame ñeñarise iti ñajare itire ti te ñaquī Dios. ² Ī guijog^u y^u ticac^u, yai robo bajiro bajiquī. Oso wame cutig^u bajiro curise gūbo cutiquī ī. Yai jaig^u buc^u robo bajiro rise cutiquī ī. Guijog^uare queno i masiroca yigū jino robo bajig^u. Ito yicōri i rujiri cumuroju īre rojoquī guijog^uare. Ito yicōri masare i roti masiroca yigū jino robo bajig^u. Ito bajiri jino robo bajig^u bajiroti roti masiquī guijog^u cūni. ³ Guijog^u coga ī ya rijogaj^uare īre īna sīabojare camī cutiquī ī. Ī ya camī yaticoayija y^u tija. Ī catija ticōri, adi sita gāna ñarocōti īre ti acacā. Ito bajiri īre rācūb^uno sūyacā īna. ⁴ Guijog^u i roti masiroca jino robo bajig^u i yijare, jino bucūj^uare

răcubhocă masa. Ito yicōri guijogure cuni răcubhocă îna. Îre răcubhoră ado bajiro yică îna:

—Ŋimū gāji āni guijogu robo bajigu mami. Ŋimū gāji îre tā rētocūgā mami, yi răcubhocă masa guijogure.

⁵ “Yū ŋa rētoro ŋasagu. Ŋimū gāji yū robo bajigu maquīji”, yiquī guijogu. Ito yicōri Diore ŋeŋaro busituquī î. Cuarenta y dos ūmacānicō roti ŋaquī î. Ito bajiro î yija ticōaquī Dios. ⁶ Dios î tuoro riojo îre busituquī î. Dios wamere ŋeŋaro busiquī î. Dios ya wire cuni ŋeŋaro busiquī î. Ito yicōri ūmacāju gānare cuni busituquī î. ⁷ Dios ŋarā răca gāmeri tăcōri îinare rētocūquī î. Ito bajiro î yibojarocati ticōaquī Dios îre. Îre rēobitiquī Dios maji. Ito bajiri co butu gāna ruyabeto, co cuto gāna ruyabeto, co oca ruyabeto busirā, ito yicōri co sita gāna ruyabeto roti ŋaquī guijogu. ⁸ Adi sita gāna ŋajediro îre răcubuo jedică îna. Adi macărucārore Dios î rujeoroto riojaju, “Āna ŋama yū ŋarā, catitīŋarona”, yiarî wame wōcāŋi î ya pāpera tutiĵa. Iti tutire rucogu î ŋami Oveja Macu, îna siaru. Iti tutiĵa wame wāŋamena guijogure răcubhocă îna, yū cāiroĵu.

⁹ No gāmo goje cutirā tuoya. ¹⁰ “Seti cutirā ŋama îna”, îna yi ŋia āmi warāma, tubiara wiĵu āmi warā yirāĵi. Ito yicōri, “Seti cutirā îna ŋajare sarera jāina îinare sĵaja quena”, îna yianare sarera jāina siarā yirāĵi îna. Ito bajiri manî Dios ŋarā ŋari manî tōbujabojaja cuni tuoĵa ūsirio yibitirūja manire. Ito yicōri Diore tuorānu jidicābitirūja manire.

¹¹ Ito yija bero gāji guijogu sitaju î joeĵea wadiĵa ticu yū. Jua sabu mutacă oveĵa macu saburiacă robo bajiro sabu catiquī î. Ito bajibojarocati jino oca robo bajiro ruyucu î busiĵa. ¹² Cajero gagu guijogu î bero gagure î robo bajiroti î roti masiroca yiquī î, îre. Ito bajiri masa îna siabojaru camî catigure masa îre răcubhoroca yiquī î, bero gagu. ¹³ Î cuni masa tiro riojo guijorise tiyamani ŋoquī. Masa îna tiro riojo ūmacāju gaye ĵea ūĵurise jacāju iti quedi quearoca yiquī î. ¹⁴ Ito bajiro masa îna tiro riojo tiyamani î ŋoĵa, îinare ruogu yiquī î. Cajero gagu guijogu î ŋaroca riti tiyamani ŋosotiquī î bero gagu. Cajero gagu guijogu ruĵu robo bajiro masare meni rotiquī bero gagu. Cajero gagu guijogu î ŋaquī sarera jāina îna camî menibojaru. Î ya ruĵu robo bajiro masare meni rotiquī bero gagu. ¹⁵ Masa îna meni ruĵeĵa ticōri, îna menirare catiocōri î busiroca, bero gagu guijogu î yi masiroca yiquī cajero gagu guijogu. Ado bajiro gotiquī îna meni ruĵeoru: “Yure răcubhomenare sĵaja quena”, yi rotiquī yū cāiroĵu. ¹⁶ Ito yija masa ŋajedirore îna ya āmo riojocadūĵare, ito yicōri îna ya riowecare wame wō rotiquī î. Ŋasari masa, ŋasamenare cuni, niyeru jairā, boĵoro bajarā, queno îna āmoro robo ŋarāre cuni, gāĵerāre moa ŋisiri masare cuni îna ŋarocōreti wame wō rotiquī î. ¹⁷ Waja āmorā îna ŋsi āmobarocati gāmeri ŋisire manicu, wame wāŋamenare, î rēĵare. Guijogu wame ito yicōri î ya número wāŋamenare waja gāmere manicu îinare.

¹⁸ “Ito bajiro yireoni ŋa iti número”, manî yi masi āmoĵa, queno itire riasotija quena. Iti número ūmugū wame yireoni ŋa. Ado bajiro bajicu iti número, seiscientos sesenta y seis ŋacu.

14

Dios î masoana îna basare gaye

¹ Ito bajiĵa bero Siōn wame catiri buro joe, Oveĵa Macure î rāgōĵa ticu yū. Ciento cuarenta y cuatro mil ŋarā ŋacă masa î răca. Îna ya riowecariĵu Oveĵa Macu wame, ito yicōri î Jacu wame wāŋacu îinare. ² Ito bero ūmacāju oca ruyucu. Gūta iti udiro bajiro, buĵo buto î jaro bajiro, ito yicōri arpa wame

cătirise jăjară basa İna meni-ro bajiro ruyucu. ³ Juariară tiġaġa mana catiră, ito yicōri veinticuatro ñară bucară Dios rotira cumuro ta ñacă. İna riojo ciento cuarenta y cuatro mil ñară mame basa sêacă İna. Adi sita gâna Dios İ masoana riti basa sêa masică itire. ⁴ İna ñacă romia răca ajeġamena. Neġaro yi âmobiticōri romiare ajeġabitică İna. Oveja Macare cudicōri no İ waroju İ răca wacă İna. Adi sita gâna Dios İ masoana ñacă. Ito bajiro bajiră ñari İna ñacă cagero Oveja Maca ñară, ito yicōri İ Jacu ñară ñasuoana. ⁵ İna wato sġgŭ socagu maniqui. Dios İ tiro riojo seti mana ñacă İna.

Dios ñaro gâna udiară

⁶ Ito bero gâji ângel ūmacġju İ wutija ticu yu. İ ñaquġ, “Masare masogŭ yiguġji Dios”, yire oca gotġgu. Wasoa ecobeto yiroja iti ñatiġaroti ñari. Co sita gâna ruyabeto, co butu gâna ruyabeto, co oca ruyabeto busiră, ito yicōri co cuto gânare ruyabeto iti oca busirocu ñaquġ İ. ⁷ Ado bajiro sêoro busi ruyucuġ İ:

—Jeyaro masigŭ Dios İ ñajare, İre gŭija quena. Ito yicōri İre rŭcubuoja quena. Masa İna ñeġaro yirise waja, waja senira ruma ejacoju İja. Dios İ ñami ūmacġju, jacaġu cuni, riacari, ide ūmaburijari cuni meniru. Ito bajiro yiru İ ñajare İre rŭcubuoja quena, yi ruyucuġ ângel ūmacġju.

⁸ Ito bero macana gâji ângel İ wutija ticu yu. Ado bajiro busi ruyucuġ İ:

—Babilonia wame cătiri cutores, ito yicōri iti cuto gânare cuni ruyurioquġ Dios. Babilonia gâna gâjeră İna ñeġaro yitoni ūsirio codecă İna. Sġgŭ uyé ide queagu İ ūsirio codero bajiro yică İna, yi ruyucuġ ângel.

⁹ Ito bero gâji ângel ticu yu. İna udiară ticu yu jeyaro. Ado bajiro oca sêoro busi ruyucuġ İ:

—Guijogure rŭcubuoŭăre İna tōbujaroca yigu yiguġji Dios. İ ya ruju İna meni rujeorare rŭcubuoŭăre cuni İna tōbujaroca yigu yiguġji Dios. İ wamere İna ya âmoju, İna ya riowecaju wō rotirăre ti junisinigŭ yiguġji Dios. Ito bajiri İna tōbujaroca yigu yiguġji İ. ¹⁰ Ado bajiro baja iti. Uyé ide, ide waoja mani buto rġarise ñacu. Iti uyé ide buto rġarise waoja mani robo bajiro buto İna tōbujaroca yigu yiguġji Dios. No guijogure rŭcubuoŭăre jeame ūjuroju cōagŭ yiguġji Dios. Jeana, azufre wame cătirisena cuni tōbujară yirăji İna. Oveja Maca İ tiro riojo ângel mesa İna tiro riojo cuni tōbujară yirăji İna. ¹¹ İna ūarime gaye bueri buetarojobetoja. Ito bajiri guijogure rŭcubuoŭăre İna tōbujarise jedibeto yiroja. İna meni rujeorare rŭcubuoŭă, ito yicōri İ wame wō rotiana cuni ito bajiro tōbujară yirăji İna. ¹² “Ito bajiro tōbujară yirăji İna”, yi tŭoġacōri, Dios rotirisere queno cudiba mua, İ ñară ñari. Jesure tŭorŭnu jidicăbeja mua. Mua tōbujabojaja cuni ūsiriobeja, yi ruyucuġ ângel ūmacġju.

¹³ Ito yija bero gaje oca ruyucu yure ūmacġju. Ado bajiro yare yi ruyucu iti: —Yu mare gotirisere ucaya. No Diore tŭorŭnu jidicămena İna godabojaja cuni wanŭ quenară yirăji, yi ruyucu oca yare.

Gaje ado bajiro yi ruyucuġ Espġritu Santo:

—Riti baja. İna moarise jidicăcōri, tujacără yirăji İna. Ūmacġju İna ejaroca queno İna yigorere waja yigu yiguġji Dios İnare, yi ruyucuġ Espġritu Santo.

Diore tŭorŭnuŭăre miojucōri İ âmire gaye

¹⁴ Ito yija ide bueri queno botirise ticu yu. Ide bueri joe Masa Rġjoru robo bajigu rujiqŭ. Oro bedo jesaquġ İ. İ ya âmoju yoara jăi odiri jăi rucocuġ İ. ¹⁵ Ito yija gâji ângel Dios ya wġju İ budija ticu yu. Ide bueri joe rujigure oca sêoro ado bajiro busi ruyucuġ İ:

—Macārucāro rica boticoajū. Rica āmirajū ejacoajū īja. Ito bajiri ricare jata āmiña īja, yi busi ruyucuī āngel.

¹⁶ Ito ī yija tucōri, ide bueri joe rujigū īre tuorānārāre miojucōri āmiquī. Ricare jata āmigū robo bajiro yicuī ī.

¹⁷ Ito bero ūmacājū Dios ya wijū āngel gāji budiquī mūcana. Ī cūni yoara jāi odiri jāi rucocuī. ¹⁸ Ito bero gāji āngel Diore īna soe īsisotira casabo jea codegu budiquī. Odiri jāi rucogūre sēoro ado bajiro busi ruyucuī:

—Macārucāro gaye uyé űicoajū īja. Ito bajiri mū ya yoara jāi odiri jāina jata āmiña, yi busi ruyucuī yū tūoja.

¹⁹ Ito ī yija tucōri, ī ya yoara jāina adi sita ricare jata āmiquī ī. Āmicōri iti ide bijerotiū cūquī ī. “Masa īna ñeñaro yirise ti junisinicōri buto īna tōbujaroca yigū yiguīji Dios”, yireoni ña iti. ²⁰ Cūto sōjūajū ide bije ecocu iti uyé. Iti bijeja riaca robo bajiro wacu rī. Trescientos kilómetroco yoacu itiya riaca. Cabaru ya wayugaco űcacu itiya.

15

Jua āmojeno Dios ñaro gāna ñarise rucorā

¹ Ito bero mūcana ūmacājū tiyamani guijorise ticu yū. Āngel mesa jua āmojeno ñarāre ticu yū. Ija rētaroti gaye jua āmojeno ñarise īna rucōja ticu yū. Iti ñacu masa īna ñeñaro yirisere ti junisinicōri īna tōbujaroca Dios ī yisusaroti.

² Ito yija riaca jajosa ide ruyurisa, jea wūsarisa ticu yū. Itiya tū masa jājarā īna rūgōja ticu yū. Īna ñacā guijogure, ito yicōri ī rujūre bajiro masa īna meni rujeore rētocūana. Īna ya riowecare guijogū ya número wāñarā meje ñacā īna. Riaca jajosa ide ruyurisa tū rūgōcā īna. Arpa wame cutirise basa ejabūare Dios ī īsire rucocā īna. ³ Moisés Diore moa īsiri masū ñayoru ī basayore basacā īna. Oveja Macure wanurā ado bajiro basacā īna:

Dios, mū ña rētoro masigū. Āmujua gāji mū robo masigū mami. Jeyaro mū rujeore ticōri, quenarise iti ñaja, ti űca gūa. Jeyaro mū yirise quenarise ña. “Ado bajiro yigū yiguja yū”, mū yija, yiro robo yigū ña mū. Co sita gāna ruyabeto, masa jeyaro űjū ña mū.

⁴ Noajua mure gūimena mama īna. Ito yicōri noa mure rūcubūomena mama. Mū sīgūti ña coji ñeñaro yīābicu. Queno mū yirisere ticōri, masa jeyaro mure rūcubūorā yirāji, yicā Oveja Macure basarā.

⁵ Ito bero ūmacājū Dios ya wi iti janaja ticu yū. Ito yicōri Dios ī ñari sōa iti janaja ticu yū. ⁶ Itoju Dios ya wijū jua āmojeno āngel ñarise rucorā īna budija ticu yū. Yutabuju űeri mani queno botirise sāñacā īna. Ito yicōri īna ya wēñura wiro oro gaye ñacu. űsi riojocō susacu iti wiro. ⁷ Ito yija sīgū juariarā ñagū tīāña macu jua āmojeno āngel mesare oro tērori īnare ī īsija, ticu yū. Ija masa īna tōbujaroca Dios ī yiroti dajacoacu iti tērorijū. Dios ñami catitūñagū. ⁸ Ī īsirocati Dios ī ñasarisena, ī masirisena cūni jea bueri bue dajacoacu Dios ya wi īja. Iti bueroca ñimujua sājado manicu. Jua āmojeno āngel mesa ñarise rucorāre masa īna tōbujaroca yi rotiquī Dios. Dios ī rotiado bajiroti īna gajanoabeja ñimujua sājado manicu Dios ya wijū maji.

16

Ñarise sāñari tērori

¹ Ito bero oca sēoro Dios ya wijū iti ruyuja tucocu yū. Ado bajiro jua āmojeno āngel mesare busi ruyucu iti:

—Masa ña tóbujatoni mua rucori tērori sita joere jio queoya. Iti ña, masa ña ñeñaro yirisere Dios i ti terise, yi ruyucu ūmacūju.

² Ito yija cajero gagu angel i rucori tēro sita joe jio queoquī. Ito bajiro i yirocati guijogu ya ruju bajiro ña meni rujeorare rucubuoōri i wame wāñarare ña ya rujirire cami joeacu. Buto cuni junirise ñacu iti cami.

³ Ito bero jūarā ñagū angel i rucori tēro riaca jajosaju jio roaquī. I jio roarocati, rí godo wedicu ide. Godaru rí robo bajirise ñacu iti. Riaca jajosa gāna ñarocōti goda jedicoacā.

⁴ Ito bero gāji udiarā ñagū angel riacariju ide ūmaburi gojeriju cuni jio roaquī. Ito i yirocati rí godo wedicoacu iti riacari. ⁵ Ángel ide codegu ado bajiro busi ruyuguī:

—Dios, mu ña ñeñaro yīlabicu. Jane mejeju gagu ña mu. Ito yicōri adocāta gagu cuni ña mu. Masa ña ñeñaro yirisere ti junisinicōri rí godo wediroca mu yija, quena ña. ⁶ Mu ñarare rí budiroca yicā ña. Ito yicōri ñare siacā ña. Ito yicōri mare goti isiri masare ito bajiroti yicā ña. Ito bajiri ña rí idiroca mu yija, ito bajiroti quena ñare, yi ruyuguī angel ide coderi masu.

⁷ Ito yija bero Diore soe isira casabojū oca ruyucu:

—Riti ña. Ito bajiroti bajia. Rētoro masigū ña yu Ūju Dios mu. Nīmu gāji mare bajiro masigū mami. Queno ti masigū ñari, masa ña ñeñaro yiadocōti riojo waja senia mu, yire oca ruyucu Diore soe isirā casabojū.

⁸ Ito bero juariarā ñagū angel ūmacañi joere jiojeoquī i rucori tērore. Ito bajiro i yirocati i asirisena masare soequī ūmacañi. ⁹ Ito bajiri buto masare soequī i. Ito bajiro i yibojarocati, ña ñeñaro yirise jidicābiticā ña. Ito yicōri Diore cuni rucubuoobiticā ña. Ado bajiroja yicā ña. Dios ñarise rēto masigūre busitucā ña.

¹⁰ Ito yija bero co dūjamocō ñagū angel i rucori tēro guijogu i rotiri cumuro joe jiojeoquī. Ito i yirocati guijogu i rotiri sitare, ito yicōri i ñarare cuni ñarocōti rāitīacoacu. Buto juni wisirā ña ya ñemeroriti cuni canamuocā ña. ¹¹ Ito bajibojarocati ña ñeñaro yirisere jidicābiticā ña. Ña cami catiroca Dios i yijare Diore busitucā ña.

¹² Ito yija bero co āmojeno ñagū angel i rucori tēro Éufrates wame catirisaju jio roaquī. Ito i yirocati riaca caracoacu, ūmacañi joeja wadiri daja gāna ujarā ña ya surara rāca ña jēa watoni.

¹³ Ito yija bero rūmūa udiarā tūja robo bajirā ticu yu. Sigū jino robo bajigu ya riseju budiru ñaquī. Gāji guijogu ya riseju budiru ñaquī. Gāji, “Diore goti isiri masu ña yu”, yibojagu ya riseju budiru ñaquī. ¹⁴ Ña rūmūa udiarā ñacā, tiyamanī isotiana. Adi sita gāna ujarā ñarocōti minijuacōri ña gāmeri tāroca yicā ña. Iti ñaro yiroja masa ña ñeñaro yirise waja jeyaro masigū Dios i senisusari rumu. ¹⁵ Jesucristo i godaroto rioja ado bajiro yiyiju i: “Queno tuōñafia maa. ‘Itocō ejagu yigūja yu’, yibicūti, riniri masu i ejaro bajiro ejagu yigūja yu. No yu ejaroti gayere bocatirā, wanu quenarā yirāji ña. Ña ya yutabujuri rāca ñacārā bajiro bajirā yirāji ña. Wasoro macu gājerā riojo bojogu bajiro meje bajirā yirāji ña. Yure bocati yucārā ñari wanu quenarā yirāji ñama”, yiyiju Cristo i godaroto rioja. ¹⁶ Ujarā minijuacōri ña gāmeri tāriju Armagedón wame catiriju ñacu Hebreo ocana.

¹⁷ Ito yija bero juaga āmojeno ñagū angel i rucori tēro ūmacūju jio batequī. Ito i yirocati ūmacūju Dios ya wí oca sēoro oca ruyucu. Dios i rotiri cumuroju ado bajiro oca ruyucu:

—Itocōti ña ija, yire oca ruyucu.

¹⁸ Ito yirocati bujo borea yirise ñacu. Ito bero bujo busiqui. Ito yicōri guijorise ruyucu. Ito yicōri sita buto uecu. Adi sita gāna masa ña ñaroca uere rētoro uecu. ¹⁹ Iti uerocati jaja cuto Babilonia wame cutiri cuto udiajujū bata rūgūcu. Ito bajiroti adi macārucāro gaye cutiri sita uerisena ruyuricōcū. Babilonia gāna ña ñeñaro yirere masi bujaquī Dios. Ito bajiri ñare junisinigū ña ñeñaro yire waja ña tōbujaroca yiquī Dios. ²⁰ Ito bajiroti ruja yogari cūni, gūta yucari cūni goda jedicoacu. ²¹ Ito yija bero ūmacūju gaye ide bura cujiri quedicu. Cuarenta kilos rucurisecō ñacu iti. Iti ñare quedī ejarise tōbujacōri buto ñeñaro Diore busitucā masa.

17

Wedi maso iso tōbujare gaye

¹ Ito yija jua āmojeno ñagū āngel rujatēro rucogoru yu tu ejaquī. Ejacōri ado bajiro gotiquī yure:

—Adojua waya. Buto wedi maso ñeñaro iso tōbujaroti gaye mure ñorocu ya. Iso ñamo riaca jajosa gaye ide joe rujigo. ² Adi sita gāna ujarā ñeñaro yirā ñari iso rāca aje ñacū ña. Adi sita gānare ña ñeñaro yitoni uye ide iocōri ña ñeñaro yiroca yigo bajiro usirio codecō iso, yiquī āngel yure.

³ Yu cāroju Espiritu Santo ī ñore ado bajiro rētacu. Sīgū āngel yucu manojū yure āmi waquī. Itoju ejacōri guijogu sūagū joe romio iso jesaja ticu yu. Dios ī ti terise wame wāñacu īre. Jua āmojeno rijogari cutiquī ī. Ito yicōri jua dajamocō saburi cutiquī ī. ⁴ Saya iso sāñarise sūa ñirise, ito yicōri buto sūarise cūni ñacu. Iso seyorise jaje gajeoni cuticō iso. Iti ñacu oro, gaje gūta buto waja cutirise, gaje perla wame cutirise. Iso ya āmo oro tēro rucocō iso. Iti tēroju ñeñaro iso yirise sāñacu. Ñeñaro iso āmua rāca yi ajerise sāñacu iti tēroju. ⁵ Iso ya rioweca tuo masia mani wame wāñacu. Ado bajiro bajicu iti wame: “Jaja cuto Babilonia wame cutigo ñamo adio. Wedi masa romia jaco ñamo adio. Ito yicōri ñeñarise jeyaro jaco ñamo adio”, yireoni ñacu iso ya rioweca wāñarise.

⁶ Ito yija, “Adioti ñamo Dios ñarāre sīa rotigo. Jesure jidicāmenare sīa rotigo ñamo. ñare rī buditoni mecucōri sīa rotigo ñamo adio”, yi ti masicu yu. Itire ti masicōri mano ti ucacu yu.

⁷ Ito bajiro yu baji ñaroca ado bajiro gotiquī āngel yure:

—¿Nere ti ucati mu? Iso mu tiro, “Ado bajiro yireoni ñati adi”, mu yi masitoni mare goti rētobugu ya yu. Guijogu jua āmojeno rijogari cuticōri jua dajamocō saburi cutigu isore āmi waja mu tiru, “Ado bajiro yireoni ñati adi”, mu yi masitoni mare goti rētobugu ya yu. ⁸ Guijogu mu tiru iti ramuju catiquī maji. Adocātama ruyubeami īja. Ito bajiro bajibojaguti Dios īre ruyuriosaroto riojua susabiti gojena joeja maja wadigu yiguīji. ī joeja ticōri, īre ti ucarā yirāji masa. ña ñarā yirāji macārucāro Dios ī rujeoroto riojaju papera tuti ucagu, “Adocō ñama catitūñarā”, ī yi ucabitiana. Guijogu iti ramu catigoru, mūcana tūdi ī catija ticōri, ti ucarā yirāji masa jeyaro.

⁹ Jijū yu mure gotirise queno mu tuo masi āmoja, queno tuoja. Jua āmojeno rijogari cutigu mu tiru, gūta yucari jua āmojeno yucari bajiro bajia iti. Iti yucari ña, wedi maso iso rujiriju. ¹⁰ Gaje ī ya rijogari jua āmojeno ujarā bajiro bajia. Co dajamocō ujarā ñabojana goda jedicoama. ña bero gagu co āmojeno ñagū adocāta masare rotigu yami. ī bero gagu jua āmojeno ñagū ruyubeami maji. Ija ejacōri masare rotigu yiguīji ī. Ito bajiro yibojaguti yoari ñabicu yiguīji ī. ¹¹ ña bero rotigu ñagū yiguīji guijogu sūagū iti ramu ñagoru. ī ñagū yiguīji

sīgũ co ɖajamocō ñarā godabojaguti mɛcana tɔdi catiru. Ǽ tɔdi catija bero ǽre ruyuriosagu yiguǽi Dios ǽja.

¹² ǽja ɖajamocō saburi mu tire, ǽja ɖajamocō ñarā ɔjarā bajiro bajia iti. Masare rotisubeama ǽna maji. ǽja gujogu sũagũ rāca rotirā yirāji ǽna. Ito bajibojarocati yuari mejeti rotirā yirāji ǽna. ¹³ ǽna ǽja ɖajamocō ɔjarā ñabojarāti sīgũre bajiroti tuoǽarā ñarā yirāji ǽna. Ito bajiri gujogu sũagũre rotiri masu cũrā yirāji ǽna. ¹⁴ Sīgũre bajiro tuoǽacōri Oveja Macu rāca gāmeri tārā yirāji ǽna. Ito bajibojarocati ǽja ǽnare rētocũgũ yiguǽi. Gājerā ñasarā rētoro ñasagu ñami ǽ. Ito yicōri gājerā ɔjarā ɔju rētoro ñasagu ñami ǽ. ǽ rāca gāna Dios ǽ beseana ñama ǽna. Ito yicōri ǽre tuoǽanu jidicāmena ñama ǽna. Ito bajiri ǽna ǽju Oveja Macu rāca gājerāre rētocũrā yirāji ǽna, yiquǽi ángel yare.

¹⁵ Ito yija gaje ado bajiro gotiquǽi ángel yare:

—Riaca jajosa joe wedi maso iso rujirise mu tija, masati ña iti. Co cuto rɔyabeto gāna, co masa butu rɔyabeto gāna, co oca rɔyabeto busirā, ito yicōri co sita rɔyabeto gāna ñama ǽna mu tirise. ¹⁶ ǽja ɖajamocō ɔjarā gujogu sũagũ rāca mu tiana, wedi masore ti tudirā yirāji ǽna. Saya manoti sīgōti isore watorā yirāji ǽna. Ito yicōri tɔdi iso ya rujare barā yirāji ǽna. Ito yicōri iso ya gōarire jeana soe ruyuriorā yirāji ǽna. ¹⁷ ǽ amorise rētatoni, “Ado bajiro yiana mani”, yi ǽna tuoǽaroca yigu yiguǽi Dios. Sīgũre bajiro tuoǽacōri gujogu sũagũre ɔju cũrā yirāji ǽna. Ito bajiro ǽna yija Dios ǽ amoru bajiroti rētoro yiroja. ¹⁸ Wedi maso mu tiro, cuto aja cuto robo bajiro bajia iti. Iti cuto gagu ɔju gaje catori gāna ɔjarāre roti ñagũ yiguǽi ǽ, yiquǽi ángel yare yu cāiroju.

18

Babilonia cuto gānare gājerā ǽna rētocũre gaye

¹ Ito yija bero ũmacũjuna gāji ángel ǽ ruji wadija ticu yu mɛcana. Buto roti masīgũ ñaquǽi ǽ. Buto yogu ǽ ñajare adi sita busu jedicoacu. ² Oca sēoro ado bajiro awasāquǽi ǽ:

—Jaja cuto, Babilonia wame catiri cuto ñabojara cuto ñeñacoaju ǽja. Iti cuto gāna masa goda jedicoama ǽna. Rāmúá cuto ña ǽja. Ito yicōri masa ǽna busigore, wujo catiri cuto ña ǽja. Wutirā buorise barā ǽna ñaro ña ǽja. ³ Ado roboju bajia: Babilonia cuto gāna buto ñeñaro ǽna yirise ticōri, ñeñaro yicā gājerā cuni. Ito yicōri adi sita gāna ɔjarā Babilonia cuto gāna wedi masa romia rāca ñeñaro yicā ǽna. Babilonia cuto gāna buto ǽna gajeoni āmojare ǽnare gajeoni ǽsicōri queno bujacā gaje catori gāna. Ñeñaro tuoǽarā ñari ito bajiro riti ñeñarise yicā Babilonia cuto gāna. Ito bajiro ǽna bajija ticōri, ǽnare ruyuriogu yiguǽi Dios, yiquǽi ángel yare yu cāiroju.

⁴ Ito yija mɛcana ũmacũju oca ruyucu yare. Ado bajiro goti ruyucu iti:

—Iti cutore budigoya yu ñarā mua. Iti cuto gāna rāca ñabesa. Ito yicōri ǽna rāca ñeñaro yibesa. ǽna rāca ñeñaro mua yija, ǽna tōbujado robo bajiro ñeñaro tōbujarā yirāji mua cuni. ⁵ Iti cuto gāna jaje ñeñaro yicā. ǽna ñeñaro yirise mio cũǽja, macārucũroju tuacoaroja. ǽna ñeñaro yirisere tuo bujacoami Dios. Ito bajiri iti waja ǽna tōbujaroca yigu yiguǽi ǽ. ⁶ Gājerāre ñeñaro ǽna yire waja, buto busa ñeñaro tōbujajaro ǽna cuni. ǽna ñeñaro yire waja juajiricō ǽnare waja senijaro Dios. Gājerāre tōbujaroca ǽna yire rētoro tōbujajaro ǽna. ⁷ Iti cuto gāna jaje gajeoni catirā ñama ǽna. Dise rɔyabeto ña ǽnare. “ǽjarā ña mani”, yibojama ǽna. “Ñeju tōbujamenaji mani”, yibojama ǽna. “Manuju godagoana bajiro bajirā meje ña mani. Queno ñacā mani”, yibojama ǽna. Gājerāre tōbujaroca

İna yiado bajiroti tōbujarā yirāji İna cūni. ⁸ Ito bajiri yoari mejeti ñarise İna tōbujaroca yigu yiguji Dios. Babilonia gāna coriarā ñarisena godarā yirāji. Gājerā ñiona godarā yirāji. Gājerā jeana soe ecorā yirāji. Gājerā buto bojori bujarā yirāji. Rētoro masigū ñari ito bajiro İna tōbujaroca yigu yiguji Dios, mani Uju. İna ñeñaro yirise waja iti cūto soe jeogu yiguji Dios, yire oca ruyucu yare, yu cāiroju.

⁹ İti cūto bueja ticōri, adi sita gāna ujarā buto otirā yirāji İna. Ito yicōri buto bojori bujarā yirāji İna. İna ñarā yirāji İna rāca buto ñeñaro yi wanuana. ¹⁰ İna rāca tōbujā āmomena sōjuti tujarā yirāji İna, itire gūirā. Ado bajiro yirā yirāji İna:

—Aba, jaja cūto, ñabojara cūto ūa godacoaju İja. Gaje cūtori rētoro ñasari cūto ñabojacu iti cūto. Adocātama ruyubea İja. İti cūto gāna ñeñaro İna yirise waja yoari mejeti godacoaju iti cūto, yirā yirāji adi sita gāna ujarā, yi ruyucuqū Dios ñaro gagu yu cāiroju.

¹¹ Adi sita gāna gajeoni İsiri masa cūni iti cūto ūaja ticōri, buto otirā yirāji İna. Ito yicōri bojori bujarā yirāji İna. “Nimū mani gajeoni āmi warise boca āmigū mami”, yirona bujatomena yirāji İna. ¹² İna İsi āmbojare adocō jaje tujaro yiroja: oro gaye, plata gaye, gūta buto waja cutirise gaye, perla gaye, saya buto waja cutirise, saya gosirise, saya sūa ñirise, saya buto sūarise cūni, ito yicōri yucu queno sūti quenarise gaye, marfil wame cutirisena İna menire gaye, yucu queno waja cutirise, come bronze wame cutirise, comena İna menire gaye, itocō jaje tujaro yiroja İna İsi āmbojare. ¹³ Gaje İna İsi āmbojare adocō ñaro yiroja: canela wame cutirise baja sūti quenarise, āia moa, ēo guje soeja sūti quenarise, mirra wame cutirise, gaje sūti quenarise, ūyé ide, ūye roa bare, trigo ajeri, trigo ajeri İna abore cūni, ta wecua, oveja, cabarua, tunuricorori, ito yicōri İna josare cūni İsi āmbojarā yirāji İna. İto bajibojarocati ñimujua İna ya gajeoni boca āmigū manija, bojori bujarā yirāji İna. ¹⁴ Babilonia cūto gāna ñabojanare tūōiarā, ado bajiro yirā yirāji İna:

—Babilonia gāna ñabojana jeyaro gajeoni İna wanubojacati ūa jedicoaju İja. Buto waja cutirise, buto seyorisne İna racobojare cūni ūa jedicoaju. İto bajiri macana tūdi goabetoja iti, yirā yirāji gajeoni İsi ucuri masa.

¹⁵ İna ñarā yirāji Babilonia gāna ñabojanare gajeoni İsicōri jairo niyeru bujana. İto bajiri iti cūto ūaja ticōri, otirā yirāji İna. İto yicōri bojori bujarā yirāji İna. Sōju ti rügōrā yirāji İna, İna rāca tōbujā āmomena. ¹⁶ İto ti rügōcōri ado bajiro yirā yirāji İna:

—Aba, bujato bajia Babilonia jaja cūto ñabojara cūto. İti ramaju romio seyogo robo bajiro ñabojacu iti cūto. Saya quenarise sāñagō, sūa ñirise, sūarise cūni sāñagō robo bajiro ñabojacu iti cūto. Oro gaye, gūta waja cutirise, perla wame cutirise gajeoni cutigo robo bajiro ñabojacu iti cūto maji. ¹⁷ İto bajibojarocati yoari mejeti iti cūto gaye rāca gajeoni ūa godacoaju İja, yirā yirāji gajeoni İsi ucuri masa.

Cuma bucua ujarā, weaturi masa, moari masa, wa ucuri masa cūni sōju tujacōri, ti jayarā yirāji İna. ¹⁸ İti cūto ūare, iti bueja ticōri, ado bajiro awasārā yirāji İna:

—İti cūto robo bajiro gaje cūto quenari cūto manicu, yi awasārā yirāji İna.

¹⁹ Buto bojori bujacōri İna ya rijoga joe sita rūna jeorā yirāji İna. İto yicōri awasā otirā yirāji İna:

—Aba, bajato bajia Babilonia ñabojara cuto. Jaja cuto ñabojacu iti cuto. Mani cumari cutirã ñare gajeoni ñiscõri niyeru jaje bajabojacu mani. Yoari mejeti iti cuto ña jedicoaju, yirã yirãji cumari ñjarã, yi ruyucuĩ ángel yu cáiroju.

²⁰ Gaje ado bajiro yi ruyucuĩ ñ:

—Iti cuto ñaja ticõri, wanuña ñmacũju ñarã mua. Mua ñ oca gotitoni Cristo ñ cũana, Diore goti ñsiri masa mua cuni, ito yicõri mua Dios ñarã ñarocõti wanuña mua. Iti cuto gãna mua tõbujaroca yicã ña. Ito bajiri iti waja adocãta tõbujama ña cuni. ña cutore ruyurioquĩ Dios. Ito bajiri wanuña mua, yi ruyucuĩ ángel yu cáiroju.

²¹ Ito yija sīgũ ángel sēogũ ticu yu. Gūtagã jajoca ñ ñmi muo rāgõja ticu yu. Wāñiara gūtagācõ jajoca ñacu itiga. Itigare āmicõri, riaca jajosaju cõa roaquĩ ñ. Ito yicõri ado bajiro yiquĩ ñ:

—Gūtagāre yu cõaro bajiroti, Babilonia cutore cõa roa ruyuriogu yiguĩji Dios. Ito bajiri jaja cuto ñabojara cutore macana tũdi juaji timena yirãji masa.

²² Iti cuto gudareco arpa wame cutirise basa macana tũdi juaji ruyubeto yiroja. Seru basa, trompeta basa cuni macana tũdi juaji ruyubeto yiroja iti cuto gaye. Iti cuto moari masa ñagoana macana tũdi moamena yirãji ña. Wāñiara gūta gaye ña moaja, juaji ruyubeto yiroja. ²³ Iti cuto gaye jeobusuora tuturi ñabojare tũdi yobeto yiroja. Ito yicõri āmo siare basa ña menija, tuoyamano yiroja. Iti cuto gãna gajeoni ñsiri masa gājerã rētoro ñasarã ñabojacã. Iti cuto gãna masa jeyarore, “Muare rojabe gua”, yi ruocã ña, yiquĩ gūtagã jajoca cõa roagu, yu cáiroju.

²⁴ Iti cuto gãna Diore goti ñsiri masare sĩañi ña. Ito yicõri ñ ñarãre cuni sĩañi ña. ña ñañi, “Diore tuorũnarãre sĩaña”, yiana. Ito bajiro ña sĩa rotijare bũto seti ña ñare.

19

¹ Ito yija bero jãjarã ñmacũju oca sēoro ña busija tuocu yu. Ado bajiro yi ruyucã ña:

Aleluya, Diore rucubũoto mani, yi ruyucã ña. Dios mani ũju, ñ ñami manire masoru. ñ ñami rētoro ñasagu, ito yicõri rētoro masigũ.

² Masa ña ñeñaro yirise waja ñ senija, riojo ña yiado bajiroti seniami ñ. Wedi maso ñabojare ruyurioquĩ ñ. Adi sita gānare ña ñeñaro yitoni ñsirioro yi codecõ iso. Ito yicõri Diore moa ñsiri masare sĩacõ iso. Ito bajiro iso yija ticõri, iti waja isore ruyurioquĩ ñ, yi busi ruyucã ña ñmacũju.

³ Macana tũdi ado bajiro busi ruyucã ña:

—Aleluya, Diore rucubũoto mani, yi ruyucã ña. Babilonia cuto ñare bueri mija jedibeto yiroja, yi ruyucã ña.

⁴ Ito bajiro ña yiocati ũju ya cumuro Dios ñ rujiro riojo rijomunigãna ñini rũjũcã veinticuatro ñarã bucũrã. Ito yicõri juariarã tĩñaña mana cuni ito bajiroti rijomunigãna ñini rũjũcã ña. Diore rucubũorã ado bajiro yicã ña:

—Ito bajiroti ñajaro. Aleluya, Diore rucubũoto mani, yi ruyucã ña.

⁵ Ito yija bero ũju ya cumuroju oca ruyucu:

Mani ũju Diore rucubũoto mani. Mua Diore moa ñsirã ñre rucubũoya. Mua ñasarã, ñasamena cuni Diore gũirã rucubũoya mua, yi ruyucu ũju ya cumuroju.

Oveja Macu robo bajigũre ña basa jeore gaye

⁶ Ito yija bero jãjarã ña busi robo bajiro ruyucu. Ito yicõri riacari űmayuro robo bajiro ruyucu. Ito yicõri bujo ñ busirise robo bajiro ruyucu. Ado bajiro ruyucu iti:

Rëtoro masigū ñami mani Hju Dios. Ñimu gāji ī rëtoro masigū mami. Mani Hju ñarocu ñacāmi ĩja. Aleluya, ĩre rūcubhoto mani ĩja.

⁷ Oveja Macu ĩ āmo siaroti rumu ejacoaju ĩja. Ito bajiri wanucōri wanu quenato mani, ñasagu ĩ ñajare. ĩre rūcubhoto mani. ĩ manojō ñaroco ña yucāmo iso.

⁸ Saya ɛeri mani botirise iso sãñaroca yiquĩ Dios isore, yi ruyucu oca, yu cãiroju.

Iso ya saya ɛeri mani yu tire, “Queno yirã ñama Dios ñarã”, yireoni ña iti.

⁹ Ito yija ángel ado bajiro yure rotiquĩ:

—Mure yu gotirise ucaya: “No Oveja Macu āmo siare basa goti ecoana wanurã yirãji ĩna”, yi ucaya mu, yiquĩ ángel yure.

—Iti yu busirise, Dios oca riojo ñasarise ña iti, yiquĩ ángel yure.

¹⁰ Ito ĩ yijare, ĩre rūcubhogu ĩ riojo rijomunigāna ñini rūjūcu yu. Ito bajiro yu yijare ado bajiro gotiquĩ ĩ yure:

—Ito bajiro yibesa. Mure bajiroti Diore moa ĩsigū ña yu cuni. Mu rāca gāna Jesús oca riojo ñasarise tuorānu jidicāmena bajiro bajigu ña yu cuni. Ito bajiri yure rūcubhobesa. Diore mu rūcubhoja quena, yiquĩ ángel yure.

Oca riojo ñasarise Jesús gotire iti ña jane mejeju Diore goti ĩsiri masa ĩna goti yure.

Cabaru botigu joe jesagu gaye oca

¹¹ Ito yija bero ũmacūju iti janaja ticu yu. Iti janaroca cabaru botigu ĩ goaja ticu yu. Sīgū ĩ joe jesaquĩ. Ado bajiro wame cutiquĩ ĩ, “Yiro Robo Yigu, Riojo Gotigu”, wame cutiquĩ ĩ. Masa ĩna ñeñaro yirise waja ĩ senija ĩna yiado bajiroti senigū ñaquĩ ĩ. ĩ wajanare ĩna tōbujaroca ĩ yi āmoja, ĩna yiado bajiroti ĩna tōbujaroca yigu ñaquĩ ĩ. ¹² ĩ ya cajea jea ũjurise robo bajiro yocu. ĩ ya rijogaju jaje come bedori jesaquĩ ĩ. ĩ ya rioweca wame ñacu. ĩ sīgūti masiquĩ iti wamere. ¹³ Rina ñioado yutabuju sãñaquĩ ĩ. Dios oca goti rëtoBUGU wame, wame cutiquĩ ĩ. ¹⁴ ũmacūju gāna surara ĩ rāca gāna ĩre sayacã. Yutabuju ɛeri mani botirise sãñacã ĩna. Ito yicōri cabarua botirã joe jesacã ĩna. ¹⁵ Rina ñioado sãñagäre ĩ ya riseju sarera jã budicu, buto odiri jã. Iti jã ñacu ĩre tuorānumenare ĩna tōbujaroca ĩ yiroti jã. Dios ĩ cūru ñari sēoro roti masigū yiguĩji ĩ. Masa ĩna ñeñaro yirise waja senigū, sīgū uyé ide āmogū ĩ moa abojioro robo bajiro yigu yiguĩji ĩ. Masa ĩna ñeñaro yirisere ti tecōri ĩna tōbujaroca yirocure sarera jã riseju budigüre cūgū yiguĩji Dios. Dios ñami rëtoro masigū. Ñimujua gāji ĩ robo masigū maquĩji. ¹⁶ ĩ ya riseju sarera jã budigu ado bajiro wame cutiquĩ ĩ. ĩ ya yutabujure ito yicōri ĩ ya sagaroju cuni ado bajiro wame wãñaquĩ: “Āni ñami ñari masa rëtoro ñasagu. Āni ñami ɛjarã ɛju rëtoro ñasagu”, yire wame wãñacu ĩre.

¹⁷ Ito yija bero sīgū ángel ũmacāñi joe ĩ rãgōja ticu yu. Yuca ũmacūju wutiräre ado bajiro oca sēoro busi ruyucuĩ ĩ:

—Minijuacōri, barã waya mua. Susari rumu Dios ĩ masare sñanare barã waya. ¹⁸ ɛjarã, surara ɛjarã, ũmua sēorã, cabarua, ĩna joe jesaräre cuni queno ĩna āmoro ñaräre, gãjeräre moa ĩsirã, ñasarã, ñasamenare cuni ĩna ya rire barã yirãji mua, yi ruyucuĩ ángel yu cãiroju.

¹⁹ Ito yija bero guijogu sūagū, adi sita ɛjarã ĩna surara rāca ĩna minijuaja ticu yu. Cabaru joe jesagu ĩ ya surara rāca gāmeri tārōna minijuacã ĩna. ²⁰ Guijogu sūagū rāca gāmeri tãcōri ĩre tubiaquĩ cabaru joe jesagujua. “Yu ña Diore goti ĩsiri masa”, yibojagure cuni tubiaquĩ ĩ. ĩ ñaquĩ guijogu sūagū tiro riojo

tiyamani yicacu. Tiyamani ñocõri masare ruoquĩ ñ. Ñ ruorisere tuorãñucõri guijogu wame wõ roticã ña. Ito yicõri gãjiõcũ ruju robo bajiro ña meni rujeorãre rucubucã ña. Guijogu sũagũre, ito yicõri, “Diore goti ñsiri masũ ña yũ”, yibojagure cuni ña catirotati itajura jeame ñjuritaju ñare cõa roaqui cabaru joe jesagu. Azufre wame cutirisena bato ñjucu iti jeame. ²¹ Ito yicõri gãjerãreama cabaru joe jesagu ñ ya riseju sarera jã budiri jãina ñare siaqui ñ. Ito bajiri yuca ña ya rire ña ãmoro bajiroti queno ba yajicã ña.

20

Mil ñari rodori gaye

¹ Ito bajija bero ado bajiro bajicu gaje yũ cãija. Sīgũ ángel ñmacũjana ñ ruji wadija ticu yũ. Susabiti goje soje janado, ito yicõri come ma rucocõri ñ ruji wadija ticu yũ. ² Ruji ejacõri jino robo bajigure ñiaqui ñ. Ñ ñaqui jane mejeju jino godu wediru. Ito yicõri ñti ñaqui rãmũa ñju Satanás wame cutigu. Jino robo bajigure ñiacõri come mana ñre siaqui ángel. ³ Susabiti gojeju ñre cõa sãqui ñ. Itoju mil rodoricõ ñre cũqui ñ. Masare ruobe yirocu, ito bajiro bia rojoqui ñ. Ito yicõri, gãjerã janame yirocu, iti goje biadore wame wõqui ñ. Mil rodori iti jedija bero ñre bucõagũ yiguĩji jabeto.

⁴ Ito yija bero ñju ya cumurori ticu yũ. Masa ña ñeñaro yirise cõiacõri waja senirona rujicã iti cumuroriju. Ito masa cũni Dios ñare. ãmũa jata ecoana ya usi ticu yũ. Dios ocare ña riasojare, Jesure ña jidicãbejare ãmũa jata ecoana ñacã ña. Guijogure rucubucãane meje ñacã ña. Ñ ya ruju robo bajiro meni rujeorãre rucubucãane meje ñacã ña. Ito yicõri ñ wame ña ya rioweca ña ya ãmori cuni wõ ecoana meje ñacã ña. ña tũdi catija ticu yũ. Ito yicõri mil rodoricõ Cristo rãca roti ñacã ña. ⁵ ña ñacã Cristo ñarã sĩa ecoana cajero tũdi catisucãane. Gãjerãma godana mil rodori iti jediroti rioju tũdi catibiticã ña maji. ⁶ ña cajero mũcana tũdi catiana bato wanũ quenarã yirãji. Diore queno cudirã ñarã yirãji ña. Mũcana tũdi juaji godamena yirãji ña. Jeame ñjuroju ñare cõabucu yiguĩji Dios. Paia robo bajiro Diore moa ñsirã yirãji ña. Cristore cuni ito bajiroti yirã yirãji ña. Ito bajiri mil rodoricõ Cristo rãca roti ñarã yirãji ña.

Rãmũa ñjũre ña bucõare gaye

⁷ Mil rodori iti jedija bero rãmũa ñju Satanás bucõa ecogu yiguĩji. ⁸ ñre ña bucõaja bero masa jeyarore ruo ucugu yiguĩji ñ. Gog wame cutiri cuto gãnare, ito yicõri Magog wame cutiri cuto gãnare cuni ruogu yiguĩji ñ. Ñ ruorisere tuocõri minijuarã yirãji ña, gãmieri tãrona. Jãjarã ñarã yirãji ña. Ja sita cõiaja jedibiti robo bajiro ñarã yirãji ña. ⁹ Masare sãrona adi sitajure batarã yirãji ña. Dios ñarãre gãni biarã yirãji ña. Ito yicõri cuto Dios ñ mairi cutore gãni biarã yirãji ña. Ito bajiro ña yibojarocati ñmacũjana ñare jea cõagũ yiguĩji Dios. Ito yicõri ñajediro soe jeocõgũ yiguĩji ñare. ¹⁰ Ito yija bero rãmũa ñare ruorãre itajura jeame ñjuritaju ñre cõa roagu yiguĩji Dios. Azufre wame cutirisena ñjurita ñaro yiroja itira. Itira ñaroja guijogu sũagũre, ito yicõri, “Diore goti ñsiri masũ ña yũ”, yibojagure Dios ñ cõarada. Itoju ñmũa, ñami cuni tũbujatĩñarã yirãji ña.

Masa ña ñeñaro yirise waja Dios ñ senisũsare gaye

¹¹ Ito yija bero ñju ya cumuro botiri cumuro ticu yũ. Ito yicõri iti cumuroju rujigure ticu yũ. Yũ tiro riojo adi sita, macãrucãro cuni godacoacu. Ito yicõri tũdi joejeabiticu. ¹² Godana Dios riojo ña rãgõja ticu yũ. ñasarã, ñsamena cuni ñacã ña. Ito ña rãgõroca papera tutiri janaqui Dios. Ito papera tutiriju

masa jeyaro ña yigore wãñacu iti tutirijũ. Ito bajiri itire ticõri godana ña yiado bajiroti ñare besequĩ Dios. Ito yija gaje tuti papera tuti janaquĩ Dios. “Adocõ ñama yũ rãca ñatĩñarona”, yire gaye wame wãñacu iti tutijũ. ¹³ Riaca jajosajũ godabojana mucana tadi mujacoacã ña. Ito yicõri godana sita wato ñabojana tadi mujacoacã ña. Ito yicõri ña ñarocõreti ña yiado bajiroti besequĩ Dios. ¹⁴ Ito yija bero masa cõcõri ña godarise, ito yicõri godana ña ñaroju cuni iti ñarisere ãmicõri jea ãjaritajũ itire cõa roaquĩ Dios. Itira jeame ãjarita ña godasarada. ¹⁵ “Adocõ ñama yũ rãca ñatĩñarona”, yire gaye i ya tutijũ wãñamenare besecõri ña ñarocõreti jea ãjaritajũ cõa roaquĩ Dios.

21

Macãrucãro mamaro ñare gaye

¹ Ito yija bero macãrucãro mame, sita mame iti ñaja ticũ yũ. Dios i wasoare ñari seyocu iti. Macãrucãro bucuro ñasuojojacati, sita ñasuojojacati cuni godacoacu ñja. Ito yicõri riaca bucuyari manicũ. ² Ito yija bero yũ Juan, ñejua ñeñarise mani cuto mame Jerusalén wame catiri cuto iti ruji ejaja ticũ yũ. Dios i ñaroju na ruji wadicũ iti cuto. Ito cuto queno quenora cuto ñacu. Romio ãmo siaroco sayã sãña yucãdo robo bajiro seyori cuto ñacu iti cuto. Ito cãtore queno yucãquĩ Dios, i ñarã ña ñatoni. ³ Ito yija yũ cãiroju ãmacũju oca sãoro ruyucũ:

—Tiya. Adocãta masa rãca ñami Dios. Masa rãca ñagũ i ñajare i ñarã ñarã yirãji ña. Masa rãca ñacõri ña Uju ñagũ yiguĩji i. ⁴ ña ya yago idere wejacãgũ yiguĩji Dios. Ito bajiri wanũ quenatĩñarã yirãji ña. Ito bajiri godamena yirãji masa ñja. Ito yicõri otimena yirãji ña. Bojori bujamena yirãji ña. Junirise mano yiroja ñare. Ito rãmũ bajigore iti rãta jedijare ito bajiro bajirã yirãji ña, yire oca ruyucũ ãmacũju.

⁵ Ito yija uju ya cumuro rujigũ ado bajiro yi ruyquĩ i:

—Ñajediro bucũ ñabojare mame riti wasoacu yũ, yi ruyquĩ i.

Ito bajiro yicõri ado bajiro gaje gotiquĩ yare:

—Mũre yũ gotirise ucaya. Yũ mũre gotirise riojo gotire ña. “Ito bajiro bajiro yiroja”, yi masigũ yigũja mũ, itire tuocõri. Ito bajiri itire ucaya, yi gotiquĩ yare.

⁶ Bero mucana ado bajiro yiquĩ yare:

—Itocõti ña. Ñacã ñja. Yũna suoriti jeyaro ñasuojiya. Ito yicõri yũna suoriti jeyaro ñasusaro yiroja. A wame ñasuo rise, ito yicõri Z wame ñasusarise robo bajiro bajigũ ña yũ. Yũ ña ñajedirore rujeoru. No yare ide idi ãmorã ña senija, ãmaburi goje gaye catitĩñare gaye ñare iogu yigũja yũ. Waja manoti iogu yigũja yũ. ⁷ No ña ñeñaro yirise jidicãrã ña ñama rãmũa ujure rãtocũrã. Ito bajiro ña yijare quenarise ñare Isigũ yigũja yũ. ña Uju ñagũ yigũja yũ. Ito yicõri yũ rãjua ñarã yirãji ña. ⁸ Gãjerã yare tuorãnumenareama jea ãjaritajũ azufre wame catirisena ãjaritajũ ñare cõagũ yigũja yũ. “Jesure yũ cãdija ticõri, yare ti tudirã yirãji gãjerã”, yi tuoia gãirãre cuni jea ãjaritajũ cõagũ yigũja yũ. Ñeñaro yirã, sãari masa, romia rãca ajeri masa, gãjerãre rojarã, ña meni rujeorure rãcũbuorã, ito yicõri socari masa ñarocõreti jea ãjaritajũ ñare cõagũ yigũja yũ. Itira azufre wame catirisena ãjua itira. Itirajũ ña godasarada, yiquĩ uju ya cumuro rujigũ, yũ cãiroju.

Mama cuto Jerusalén wame catiri cuto

⁹ Ito yija bero ángel sīgũ wadicõri yũ tu eja rũjũquĩ. I ñaquĩ jua ãmojeno ñagũ masa ña tãbujatoni ñarise tãro rucogoru. Ado bajiro yare gotiquĩ i:

—Ado waya. Oveja Macũ manojõ ñarocore mũre ñorocu ya yũ, yiquĩ ángel yare.

¹⁰ Yū cāirojū Espiritu Santo yure ito bajiro ī yija, ado bajiro rētaču iti. Gūta yucuri curise ūmacāju yure āmi waquī āngel. Ito yure āmi ejacōri ñeñarise mani cuto, Jerusalén wame cutiri cuto yure ūquī ī. Dios ñarojuna ruji wadira cuto ñacu iti cuto. ¹¹ Dios ī yorisena busuca iti cuto. Gūta buto waja cutirise robo bajiro busuca iti cuto. Jaspe wame cutirise gūta ēoro queno ide totiaro robo bajiro busuca iti cuto. ¹² Ito cuto tūnima īna sabiara cūni ūmari cūni ña gāni biacu. Ito bedo jua gubojeno sojeri, sojeri cuticu. Co soje ruyabeto āngel sīgū rūgōquī. Israel gāna jua gubojeno buturi gāna wame wāñacu iti sojerijū. ¹³ Ūmacañi ī joejea wadiri daja ūdia soje, ī quedi sāja warojua ūdia soje, warubujua ūdia soje, gaje daja warubujua ūdia soje ñacu iti sojeri. ¹⁴ Ito cūni sabia rūjaraju roca jua gubojeno gūta cū gāni biañi īna. Ito gūtagārijū Oveja Macu ī oca goti ucutoni ī cūana wame wāñacu.

¹⁵ Āngel yū rāca busicacu cuto cōiarotigū orona īna meniragū rucocuī. Sojeri cūni, īna sagāni biare cūnire cūni ī cōiarotigū ñacu itigū. ¹⁶ ī cōiāja iti cuto eyarise, iti cuto ūmarise, iti cuto yoarise corocō ñacu. ī cōiāja dos mil doscientos kilómetroco ñacu yoarise, eyarise, ūmarise cūni. ¹⁷ Īna sabiare āngel ī cōiāja sesenta y cinco metros ūmarise ñacu. Masa īna cōiāro bajiroti cōiaquī āngel cūni.

¹⁸ Jaspe wame cutirise gūtagārīna iti cutore sabiañi īna. Orona iti cutore meniñi īna. Ueri mani ñacōri ēoro ueri mano robo bajiro ruyucu iti cuto. ¹⁹ Īna sabiara cūni roca jua gubojeno gūta ñarisejare, gūta buto waja cutirise itigarijū wāñacu. Cajero gaga jaspe wame cutirise wāñacu. Bero gaga zafiro wame cutirise wāñacu. Bero gaga ágata wame cutirise wāñacu. Bero gaga esmeralda wame cutirise wāñacu. ²⁰ Bero gaga ónice wame cutirise wāñacu. Bero gaga cornalina wame cutirise wāñacu. Bero gaga crisólito wame cutirise wāñacu. Bero gaga berilo wame cutirise wāñacu. Bero gaga topacio wame cutirise wāñacu. Bero gaga crisoprasa wame cutirise wāñacu. Bero gaga jacinto wame cutirise wāñacu. Sūsarica jua gubojeno ñarica amatista wame cutirise wāñacu. ²¹ Jua gubojeno sojeri perla wame cutirisenā meniñi īna. Co soje ruyabeto coga perlanati iti sojerire meniñi īna. Ito cuto gudareco ñasarima īna menira ma orona meniñi īna. Ēoro ide totiaro robo bajiro ruyucu iti.

²² Dios ya wī ti bujabiticu yū iti cutore. Cojū ruyabeto mani Ujū Diore rūcubucā masa. Rētoro masigū ī ñajare cojū ruyabeto īre rūcubucā īna. Oveja Macure cūni ito bajiroti rūcubucā masa. Ito bajiri cojū ruyabeto īnare rūcubucā ñari īna rūcubucoroti wire menibisī īna. ²³ Ūmacañi ī asirise, ñami gagu ī busurise cūni āmobeā iti cuto. Dios ī yorisenati busua iti cuto. Ito yicōri Oveja Macu ī yorisenati busua iti cuto. Ito bajiri ūmacañi ī asirise, ñami gagu ī busurise cūni āmobeā iti cuto. ²⁴ Dios ī masoana ī busurisenā iti cutojū wa ucurā yirāji īna. Adi sita gāna ūjarā īna rucorise ñasarise āmi wadicōri Diore īsirā yirāji īna īre rūcubucā. ²⁵ Ūmua soje biaya mano yiroja iti cutojū. Ito cutojū ñami mano yiroja. Ito bajiri biaya mano yiroja iti cuto. ²⁶ Co sita gāna ruyabeto īna rucorise ñasarise āmi wadicōri Diore īsirā yirāji īna īre rūcubucā. ²⁷ Ñeñarise rāca sājamena yirāji iti cutore. Ñeñaro yirā, ruore oca gotirā cūni sājamena yirāji iti cutore. Oveja Macu ī ya papera tutijū wame wāñarā riti sājarā yirāji iti cutore. Ito papera tuti, “Adocō ñama yū rāca ñatīñarona”, yire papera wāñacu iti tutijū.

22

¹ Ito yija āngel riaca ueri maniña ūquī yure. Itiya ide catitūñare gaye ñacu. Ide ruyurisa ñacu itiya. Ujū ya cumuro Dios ī rujiri cumurojū, ito yicōri

Oveja Macu ĩ rujiro cumuroju jode cuticu itiya riaca. ² Iti cuto gudareco ñari ma gudarecore ñacu itiya riaca. Riaca jua ñaja tunima catitĩñare gaye rica cutiri yucari ñacu. Sīgũ ũmacañi rayabeto rica cutisoticu itiyucari. Ito bajiri co rodo jua gubojenoiro rica cuticu itiyucari. Iti jũrina masa ĩna uco yiroti ñacu. ³ Itoju ñeñarise manoya. Iti cutoju ujũ ya cumuro Dios ĩ rujiro cumuro ñaroja. Ito yicõri Oveja Macu ya cumuro cuni ñaroja. ĩnare moa ĩsiri masa ĩnare rucubũotĩñasotirã yirãji. Itoju ñeñarise manoya. ⁴ Diore ti canamũorã yirãji ĩna. Ito yicõri Dios wame ĩna ya rioweca wãñaro yiroja ĩnare. ⁵ Itoju ñami mano yiroja. Iti cuto ñarã siabusuore gaye amomena yirãji. Mani Uju Dios ĩ yorisena busu ñaro yiroja iticutore. Ito bajiri ũmacañi asirise amomena yirãji ĩna. Ito yicõri Dios rãca rotitĩñarã yirãji ĩna.

Jesucristo ĩ ejaroto yoabea ĩja, yire gaye

⁶ Ito yija bero ado bajiro gotiquĩ ángel yure:

—Jeyaro mu cãiroju mu tigure, mu tuogore cuni riti ña. Ito bajiri, “Riti bajiro yiroja iti”, mu yi masija quena. Mani Uju Dios ĩ ñami ĩre goti ĩsiri masare ĩna busi masiroca yigũ. ĩti ñami yare cõaru. “Ado bajiro rẽtaro yiroja”, ĩre moa ĩsiri masa ĩna yi masitoni, yure cõaquĩ Dios, yiquĩ ángel yũ cãiroju.

⁷ Gaje ado bajiro gotiquĩ ángel yure:

—Tũoya, ado bajiro gotiami Jesús: “Yoari mejeti tũdi ejagu yigũja yũ”, yi gotiami Jesús. Ito bajiri, no adi papera tuti Dios ĩ ucare tuorũnarã wanũ quenarã yirãji ĩna, yiquĩ ángel yure.

⁸ Yũ Juan itire ticõri, itire tuocõri yũ ucare ña. Itire ticõri, itire tuocõri ángel yure ĩocacu riojo rijomunigãna ñini rũjũcu yũ. ⁹ Ito bajiro yũ yijare, ado bajiro yiquĩ ĩ yure:

—Yĩbesa itire. Mu robo bajiroti Diore moa ĩsigũ ña yũ cuni. Mu ñarã Dios ocare goti rẽtoburã, ito yicõri no adi papera tuti ucare tuorũnarã robo bajiguti ña yũ cuni. Ito bajiri yure rucubũobesa. Diojuare mu rucubũoja quena, yiquĩ ángel yure.

¹⁰ Gaje ado bajiro yure gotiquĩ ĩ:

—Iti papera tutiju, ĩja rẽtaroti gaye ucare ña. Dios oca ña iti. Yoari mejeti iti gaye rẽtaro yiroja. Ito bajiri iti ocare yeyo rucobesa. ¹¹ Ñeñarise yisotirãma ñeñarise yi ñacõajaro ĩnama. Ñeñaro tuoĩarã ĩna tuoĩaro bajiroti tuoĩa ñacõajaro ĩna. Queno yirãma queno yi ñacõajaro. Ito yicõri Diore tuorũnarã cuni Diore riti tuorũnũtĩñajaro. ĩre ĩna tuorũnũ ñacõaja quena, yiquĩ ángel yure.

¹² —Tũoya, ado bajiro gotiami Jesús: “Riti gotia yũ, yoari mejeti tũdi ejagu yigũja yũ. Tũdi ejacõri masa ĩna yĩado bajiroti ĩnare waja yicũja yũ. ¹³ Yũ ña ñasũogu, ito yicõri ñasũsagu. Yũna suoriti jeyaro ñasũoyija. Ito yicõri yũna suoriti jeyaro ñasũsaro yiroja. A wame ñasũorise, ito yicõri Z wame ñasũsarise robo bajigu ña yũ”, yi gotiami Jesús, yiquĩ ángel yure.

¹⁴ “No ĩna ñeñaro yirisere coe rotigoana yutabuju ueri mano robo bajiro bajirã ñama ĩna. ĩna riti iti cuto sojere sãjarã yirãji ĩna. Itoju ejacõri yucu catitĩñare rica barã yirãji ĩna. Ito bajiri wanũrã yirãji ĩna. ¹⁵ Adocõ jãjarã ñama iti cutore sãjado mana. Diore jidicãna, gãjerãre rojarã, romia rãca aje ñarã, sãari masa, ĩna meni rujeoanare rucubũorã, ito yicõri ruosotirã cuni ĩna ñama iti cutore sãjado mana”, yi gotiami Jesús, yiquĩ ángel yure.

¹⁶ Gaje Jesús gotirise gotigu, ado bajiro gotiquĩ ángel:

—“Yure tuorănurăre iti oca î gotitoni ángel cõacu yu. David uju ñayorare rujeoru ña yu. Ito bajibojarocati î janerăbatia janamiti ña yu. Busuri ñocõagã bũto yogu ãti ña yu”, yi gotiami Jesús, yiquĩ ángel yure.

¹⁷ Espíritu Santo, ito yicõri Oveja Macu manojõ cunĩ coro bajiroti busiama ãna:

—Mucana tũdi waya, yama ãna Jesure.

No itire tuo bajarãti, ãna bajiroti:

—Tũdi waya, yija quena Jesure.

No ide catitĩñare gaye idĩ amorã, Dios tu idirã waya. Waja manoti muare iogu yiguĩji ã.

¹⁸ No adi papera tuti Dios ocare tirãre ado bajiro muare goti quenoa yu: No adi papera tutire uca remogũre adi tuti iti gotiro bajiroti ñeñaro ã tõbujaroca yigu yiguĩji Dios ñocũre. ¹⁹ No adi papera tuti Dios ocare ãna jidicãja, ito bajiroti ñare cunĩ jidicãgũ yiguĩji Dios. Ito bajiri ã ya papera tutiju ãna wame ruyubeto yiroja. Ito yicõri ã ya cuto ñeñarise mani cuto sãja rotibicu yiguĩji ã ñare. Ito bajiri yucu catitĩñare rica adi tutiju yu uca wõre gaye bamena yirãji ãna.

²⁰ Adi gaye yure goti rëtabugu ado bajiro gotiami yure:

—Yoari mejeti wadicuja yu, yami ã.

—Ito bajiroti ãmoa yu cunĩ. Yoari mejeti tũdi wadiya yu Uju mu, ya yu Jesure.

²¹ Mani Uju Jesucristo mani jeyarore queno yijaro. Itocõ ña.